

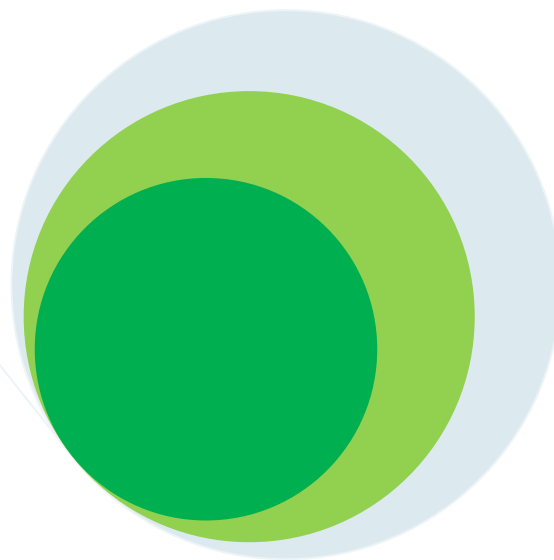
Ústav práva a technologií
Právnická fakulta Masarykovy univerzity

2014

Energetické právo

Legislativa, judikatura a texty ke studiu

Viktor Szabo
Antonín Panák
Jakub Handrlica
Juraj Szabo
Kateřina Eichlerová
Marie Brejchová
Ondřej Běhal
Pavel Kotásek
Radim Polčák
Václav Stupka

© Masarykova univerzita, 2013
grafický design ©....., 2013
1. vydání © ....., 2013
ISBN .....

OBSAH

I. Organizace energetického trhu ČR	5
Zpráva Nezávislé odborné komise pro posouzení energetických potřeb České republiky v dlouhodobém časovém horizontu (vybrané kapitoly)	5
Dohoda k energetické chartě (vybraná ustanovení).....	31
Smlouva o fungování Evropské unie (vybraná ustanovení: Pravidla hospodářské soutěže).....	38
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů.....	41
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Obecná část; Státní energetická inspekce; Společná, přechodná a závěrečná ustanovení).....	51
Vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen.....	74
Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách	80
Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (vybraná ustanovení).....	85
Další dokumenty doporučené ke studiu.....	85
II. Právní úprava udržitelného rozvoje	87
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS.....	87
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS.....	93
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES.....	94
Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.....	113
Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů.....	128
Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2012 ze dne 26. listopadu 2012, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie.....	147
Nález Ústavního soudu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (výběr z rozhodnutí).....	156
Další dokumenty doporučené ke studiu.....	171
III. Právní aspekty elektroenergetiky	172
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES.....	172
Nařízení Komise (EU) č. 774/2010 ze dne 2. září 2010 o stanovení pokynů týkajících se vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav a společného regulačního přístupu k poplatkům za přenos.....	197
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Definice v elektroenergetice).....	200
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Elektroenergetika).....	201
Vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 541/2005 Sb. o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona.....	216
Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny (vybraná ustanovení).....	241

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů (vybraná ustanovení).....	243
Další dokumenty doporučené ke studiu.....	251
IV. Právní aspekty teplotnictví	252
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Definice v teplotnictví)	252
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Teplotnictví)	253
Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 478/2006 Sb., o způsobu výpočtu škody vzniklé držiteli licence neoprávněným odběrem tepla.....	257
Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (vybraná ustanovení: Povinnost využití CZT)	257
Další dokumenty doporučené ke studiu.....	257
V. Právní aspekty plynárenství	258
Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005.....	258
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (vybraná ustanovení).....	269
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Definice v plynárenství).....	275
Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Plynárenství)	276
Vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 365/2009 Sb., o pravidlech trhu s plynem	299
Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 108/2011 Sb., o měření plynu a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném uskladňování, neoprávněné přepravě nebo neoprávněné distribuci plynu (vybraná ustanovení).....	328
Další dokumenty doporučené ke studiu.....	330

I. ORGANIZACE ENERGETICKÉHO TRHU ČR

Zpráva Nezávislé odborné komise pro posouzení energetických potřeb České republiky v dlouhodobém časovém horizontu (vybrané kapitoly)

15. VÝCHODISKA, PRINCIPY A RIZIKA ENERGETICKÉ STRATEGIE

15.1. Shrnutí hlavních analytických závěrů - ČR

České energetické hospodářství je v současné době stabilní. Spotřeba primárních energetických zdrojů (PEZ) i konečná spotřeba energie v posledních letech mírně rostou v důsledku změn v proporcích PEZ a vývozu elektřiny. Poptávku po zdrojích v důsledku vyššího ekonomického růstu však částečně tlumí pokles energetické náročnosti. Energetická náročnost ekonomiky ČR je vyšší než evropský průměr, při očekávané konvergenci všech základních reálných i nominálních makroekonomických ukazatelů k evropskému standardu předpokládáme i snížení energetické náročnosti na celoevropský průměr; tomu odpovídá i zmapovaný potenciál úspor při energetických přeměnách i v konečné spotřebě.

Česká energetika je dnes dostatečně zabezpečena vyváženým zdrojovým mixem a výrobními kapacitami a rovněž disponuje rezervami, včetně strategických, pro krytí výkyvů spotřeby. V období po roce 1989 došlo k rozsáhlé restrukturalizaci při masivních ekologických investicích do procesů získávání zdrojů energie, jejich transformace a spotřeby. Velmi výrazně se snížily emise škodlivin, bylo dosaženo prvních významnějších úspor energie a rovněž nastartovaná podpora využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE) přináší první, byť zatím skromné výsledky. Díky vysokému využití tuzemských zdrojů tuhých paliv je dovozní energetická závislost ČR poměrně nízká (42%, jedna z nejnižších v Evropě). Elektrizační soustava je závislá na dovážených zdrojích energie (především jaderné palivo) pouze z 38%. Připomínáme však, že bilance zahraničního obchodu s energetickými komoditami je v ročním deficitu v řádu 130 – 140 mld. Kč, s tendencí k dalšímu propadu. Trh tuhých paliv je stabilizovaný, orientovaný na dodávky pro výrobu elektřiny a dodávkového tepla. Trh plyných paliv stagnuje a plyná paliva jsou v širší míře uplatňována především v konečné spotřebě energie v malých a středních zdrojích na výrobu tepla. Kapalná paliva jsou dominantně využívána pro výrobu pohonných hmot.

Česká republika disponuje významnými zásobami černého a hnědého uhlí a jako jediný stát Evropské unie do určité míry i uranu. Ve všech těchto třech případech však plně budoucí využití existujících i potenciálních zásob závisí na kombinaci několika významných faktorů. Především je to vývoj poptávky a ceny, kdy tyto faktory působí velmi rozdílně u černého a hnědého uhlí nebo uranu, a též ekologické a krajinné faktory. I přes poměrně vysoké stavy geologických a bilančních zásob hnědého uhlí jsou stavy vytěžitelných zásob v ČR nízké a životnost jednotlivých lomů se pohybuje od 14 do 50 let. Při setrvání na této palivové základně to umožňuje obnovit jen část kapacit postupně dožívajících výroben elektřiny a tepla. Objem vytěžitelných zásob černého uhlí v ČR vystačí maximálně do roku 2030.

Pokud dojde k výraznějšímu rozvoji jaderné energetiky (u nás nebo globálně) a při stávajícím trendu cen komodit na světových trzích, mohou se zásoby českého uranu stát reálnou strategickou komoditou. Z analýzy zásob vyplývá, že v ČR existuje potenciál nové těžby, případně jejího obnovení. Na příklad na ložisku Rožná je jasný potenciál pro prodloužení těžby. Další těžitelné zásoby jsou i u ostatních ložisek.

Zdroje ropy a plynu na území ČR jsou mizivé a jejich současná těžba tvoří necelé 2% současně spotřeby PEZ.

Spalování fosilních paliv pro energetické účely včetně dopravy je v České republice největším zdrojem skleníkových plynů a dalších látek znečišťujících ovzduší. Emise skleníkových plynů poklesly v České republice v letech 1990 až 2006 o cca 25 % z původních 190 milionu tun ekvivalentu CO₂ na cca 140 mil. tun CO_{2,ekv}. K největšímu poklesu došlo v první polovině devadesátých let minulého století díky strukturálním změnám hospodářství. Kjótský protokol, který Česká republika ratifikovala, nás zavazuje nejpozději do roku 2012 snížit emise skleníkových plynů o 8 % k referenčnímu roku 1990.

Vázání jsme i emisními stropy stanovenými evropskou legislativou pro ostatní znečišťující plyny. V této souvislosti je třeba se i zmínit o téměř desetinásobném poklesu emisí SO₂ z 1850 kt na 264 kt mezi roky 1990 až 2000, který je unikátní v rámci celé Evropy. Na druhé straně, emise z motorové dopravy však od roku 1990 rostou zrychlujícím se tempem a konkrétně v případě emisí oxidu dusíku mohou převážit pokles těchto emisí z velkých energetických zdrojů; splnění emisního stropu podle směrnice EU pro rok 2010 může být pro NO_x ohroženo.

Česká energetika prošla v průběhu devadesátých let – stejně jako celá česká ekonomika – hlubokou tržní reformou, trhy s energií však podléhají i nadále rychlému vývoji. Trhy s elektřinou a zemním plynem jsou liberalizovány a pootevřeny, v případě elektřiny stále významnější roli hraje Energetická burza, v případě plynu je stupeň skutečné liberalizace výrazně menší. Ani v delší budoucnosti nebude možné mluvit o jednotném evropském trhu, lze spíše očekávat vytváření regionálních trhů v rámci evropského kontinentu. Dlouhodobý vývoj cen energií bude vycházet především z poptávky podmíněné hospodářským růstem, v krátkodobém horizontu se budou projevat regionální nerovnováhy, klimatické vlivy, spekulace na trzích (jak energií, tak obecně kapitálových) a stále více i vliv cen emisních povolenek. V každém případě, minimálně v rámci regionálních trhů, ale postupně i v rámci celé EU, nastane patrně rychlá konvergence cen, především elektřiny, později i zemního plynu. Dalším, v podstatě daným vnějším parametrem české energetiky, budou regulační pravidla, zaváděná EU.

Závažné omezující limity má další rozvoj české energetiky v oblasti legislativy a disponibilní kvalifikované pracovní síly. Investiční záměry se potýkají s komplikovanými a zdlohavými schvalovacími procesy a procesy autorizace

nejsou jasně vymezeny. Pokud bude pokračovat setrvalý trend v nejasné koncepci energetiky a slábnoucí podpory vzdělávání v energetice a energetickém strojírenství, může Česká republika během deseti let ztratit nejen soběstačnost v dodávkách energie, ale také pozici silného vývojáře a dodavatele investičních celků, pozici kterou budovala od druhé poloviny 19. století. Problematika disponibilní a kvalifikované pracovní síly je pak přímo propojena s programy vědy a výzkumu, zaměřenými na rozvoj nových, efektivních technologií pro sektor energetiky. Přitažlivost studijních oborů a možnosti profesního růstu při účasti na perspektivních výzkumných a vývojových projektech vyřeší dva problémy současně: poskytnou českému průmyslu odpovídající profesní zázemí a podpoří přístup českých firem k moderním technologiím. Podpora účasti v programech mezinárodní spolupráce, ať v rámci EU či v jiných seskupeních, je nutnou podmínkou.

NEK věnovala značnou pozornost významu a potenciálu obnovitelných zdrojů energie (OZE) a energetickým úsporám. Národní indikativní cíl vycházející ze Směrnice 2001/77/ES pro podíl OZE na výrobě elektřiny v roce 2010 činí 8 %. Tento cíl přejala státní energetická koncepce České republiky, jeho naplnění však není reálné. V roce 2007 bylo při normálně vodném roce z obnovitelných zdrojů vyrobeno 3,4 TWh elektřiny, což je podíl na hrubé spotřebě pouze cca 4,7 %. Důvodem není chybějící potenciál, ale pozdní zavedení systémové podpory (zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, který patří svým principem mezi progresivní normy) a také řada administrativních překážek.

Danými přírodními podmínkami je využití OZE v ČR omezené. Při výrobě elektřiny z OZE zatím mají rozhodující podíl vodní elektrárny, takže v suchém roce pokles výroby z vodních elektráren snižuje produkci elektřiny z OZE o zhruba polovinu. Tento podíl však rychle klesá. V kapitole 11 je kvantifikován teoretický potenciál OZE pro výrobu energie v horizontu roku 2050 ve výši až 480 PJ. Tento potenciál bude v budoucích letech bezesporu procházet kritickým přehodnocením a to jak z pohledu technické realizovatelnosti, tak ekonomické náročnosti a následné konkurenceschopnosti. Rozhodujícím faktorem z hlediska významnějšího využití OZE se jeví výrazně vyšší míra nejistoty a podmíněnosti příznivou kombinací okamžitých přírodních podmínek.

Do budoucna bude mít v ČR mezi OZE převažující význam biomasa (je to jediný obnovitelný zdroj, který nepodléhá riziku, spojenému s okamžitými přírodními podmínkami), i zde však teoretický potenciál bude konfrontován především z pohledu druhotné energetické náročnosti jejího pěstování a využití. Další OZE se v ČR rozvíjejí především na základě silných subvencí, ať přímých či nepřímých, v současné době se jedná o větrnou energii a fotovoltaiku, když v posledním případě jde o velmi diskutabilní strategii (zde je potřebná spíše podpora na úrovni výzkumných projektů).

V kapitole 13 jsou kvantifikovány scénáře možného vývoje energetických úspor v ČR v dlouhém horizontu. Za nejpravděpodobnější považuje NEK scénář, kdy se energetická efektivnost bude postupně zvyšovat a když růst celkové konečné spotřeby energie bude pomalý, především relativně k dlouhodobému hospodářskému růstu (po roce 2035 by mělo dojít k ustálení celkové konečné spotřeby nad cca 1 200 PJ). NEK dospívá jednoznačně k názoru, že největší potenciál energetických úspor se nachází u obytných, ale především veřejných a firemních budov a dále v dopravě.

NEK věnovala nadstandardní pozornost dvěma specifickým oblastem – možnostem dalšího využití jaderné energie a zemnímu plynu. Diskuse k jaderné energetice byla velmi obtížná a jejím výsledkem je kapitola 10, když některé přetrvávající rozpory řešila NEK cestou příloh, kde jsou názorové rozdíly vyloženy. Jako společný závěr je možno uvést, že jaderná energetika je považována za jednu z variant

výroby elektrické energie a tepla. V případě zemního plynu je zjevné, že do budoucna představuje významnou alternativu k domácímu uhlí. Zásadním předpokladem jsou však odpovídající opatření energetické politiky; jde o kroky na mezinárodní, především evropské úrovni, směřující k posílení přepravních tras a diverzifikaci dodávek zemního plynu, ale též o opatření na úrovni ČR.

Mimořádně závažné problémy NEK rovněž nachází v případě dalšího rozvoje energetických sítí v ČR a případného zabezpečení elektřinou a teplem při krizových stavech. Dosud v této oblasti neexistují závazná pravidla EU a platí princip neintervence, kdy každá soustava si musí do 15 minut vyrovnat svou bilanci výkonů. Naopak platí princip solidarity, tedy automatická aktivace rezerv v synchronní oblasti, včetně našich rezerv. Požadované zvýšení solidarity jednotlivých provozovatelů přenosových soustav se zatím prakticky neprojevovalo, nýbrž panuje ostrá konkurence a import regulační energie je problematický. Při enormním nárůstu přenosů elektřiny mezi exportujícími a importujícími soustavami lze očekávat velké kolísání mezistátních přenosů vlivem rozmachu větrné energetiky v sousedních státech a nebezpečí zavlečení velkých poruch ze zahraničí do české energetické soustavy. Není zatím zcela prokázána spolehlivost přenosové soustavy ČR, především při poruchových stavech a zvýšeného vlivu zahraničních větrných off-shore elektráren v SRN (při jejich plánovaném nárůstu do roku 2020 o 20.000 MW nelze vyloučit hlubší destabilizaci soustavy SRN). Kromě toho, značnou pozornost bude nutno věnovat vlivu největšího plánovaného bloku v ČR (1.200 až 1.550 MW) na spolehlivost energetické soustavy včetně potřeby rychle startujících zdrojů k zajištění sekundární regulace a zajištění výkonové rezervy pro terciární regulaci. Možnost dovozu regulované energie je minimální a disponibilní výkon v ČR pro sekundární regulaci není zatím v průměru vyšší než 700 MW (přečerpací vodní elektrárny).

Shrme-li problematiku energetických sítí, pak je nutno v dohledné době zpracovat analýzu dopadů systémových poruch na národní hospodářství v důsledku širokého pojetí nouzového stavu v ČR, zahrnující nejen přírodní katastrofy, ale i blíže nedefinovatelné události v přenosu, distribuci a výrobě elektřiny. V této souvislosti je nutno posoudit vliv burzovního obchodu s elektřinou nejen na ceny, ale také na spolehlivost zásobování elektřinou při přechodu od dlouhodobých smluv na krátkodobé burzovní produkty za extrémní volatility a nízké nabídky v důsledku chybějících zdrojů a přenosů elektřiny.

15.2 Vnější podmínky české energetiky

Na českou energetiku má významný vliv celá řada vnějších skutečností, které lze rozdělit do dvou skupin. Za prvé, jde o vývoj světové ekonomiky a o hospodářsko-politické změny v pro nás relevantních zemích; v prvním případě je příkladem cena ropy, v druhém třeba vztah Německa k jaderné energetice. Česká republika nic z toho nemůže přímo ovlivnit, mnohdy však mají tyto události zásadní dopad i na nás. Za druhé, jedná se o iniciativy a direktivy Evropské unie, kde Česká republika jako členský stát má možnost od počátku spolupracovat přípravu norem, jejich schvalování a implementaci, i když ne vždy jsme schopni této možnosti využít.

Z první skupiny mají (a budou mít) na českou energetiku nejvýraznější vliv následující skutečnosti:

- Ceny ropy (a návazně i zemního plynu), především z pohledu dopadů na následnou konkurenceschopnost české ekonomiky a dopadů na celkovou platební bilanci.
- Proměna ruské energetické a zahraničně-politické koncepce od roku 2000. Energetika je nyní otevřeně chápána jako klíčový nástroj zahraniční politiky, Rusko se zabývá

závislosti na tranzitních zemích (především Ukrajina, Bělorusko) přímým vývozem ropy přes nové přístavy (Primorsk, Novorossijsk) a plynu přes podmořské plynovody (Nord Stream, South Stream) a vstupuje na nové trhy v klíčových zemích světa (USA, Čína, Japonsko, Indie; sekundárně i Velká Británie či Jižní Korea). Tato politika povede k tomu, že tradiční zdroje ropy (Povolží, Ural, Západní Sibiř), napájející i zdroje ropy a zemního plynu pro ČR, postupně nahradí nová naleziště na východě Sibiře, Dálném severu a Dálném východě. Obdobně ve střednědobém horizontu klesne význam tradičních nalezišť plynu (Urengoj, Jamburg) a hlavní část produkce pravděpodobně pokryjí nová naleziště Jamal, Štokman a Sachalin.

- Situace na energetickém trhu v našem regionu, především v Německu. Zde je ve středním období rozhodující vztah Německa k jaderné energetice (zatím stále zákonně platí plánovaný odchod od jaderné energetiky do roku

2021). Jakkoli dochází masivním investicím do větrných elektráren, je vzhledem k daleko méně jistému využití pravděpodobné, že v případě skutečného odchodu Německa od jaderné energie nebude možné adekvátně nahradit odstavené kapacity, vyrábějící nyní 23% elektřiny a Německo se může stát absolutním dovozcem elektrické energie. Při dnes známých skutečnostech (významnější převis poptávky na Balkáně, většina evropských zemí se stává dovozci, problém s kvalifikovanou pracovní silou pro energetiku i v řadě dalších zemí Evropy) je otázkou odkud bude možné tyto dovozy do Německa (a při propojení trhu do celého regionu, kam patří i ČR) realizovat.

Do druhé skupiny vnějších vlivů patří především aktivity (či naopak slabiny) Evropské unie v oblasti energetiky. Mezi ty obecně patří:

- Absence jednotné zahraniční politiky a jednotné energetické politiky. Pomalé vytváření společného trhu s energiemi. Nejčastěji se hovoří o liberalizaci trhu („vlastnické oddělení – výroby od distribuce), ale Evropě chybí základní technické podmínky: není jeden evropský trh, ale celá série navzájem málo provázaných (případně zcela nepropojených) národních trhů. Dostatečná přeshraniční propojení neexistují ani v případě ropy (relativně diverzifikovaná síť na západě Evropy, na východě však je – až na výjimky – jen síť napojená na ruská naleziště), ani v případě zemního plynu (jsou „tři Evropy – jihu západ, závislý na Alžírsku; východ, závislý na Rusku; severozápad, který jediný má vysokou míru nezávislosti) a ani v případě elektřiny (týká se starých i nových členských zemí – například dodnes chybí kapacitní propojení Francie-Španělsko, nedostatečně připojená je Itálie, neexistuje spojení mezi Litvou a Polskem).

- Důraz na boj s klimatickou změnou. Nutno konstatovat, že tato politika má v EU podporu Komise, tří velkých zemí (Francie, Německo, Velká Británie) i velké skupiny dalších členských zemí a bude tudíž určovat celkové vyznění evropské energetické politiky. Sem patří omezování emisí skleníkových plynů, zplodin CO₂ z dopravy či úvahy o společném evropském fondu podpory nízko-uhlíkových technologií ve třetím světě (de facto vytvoření třetího masivního fondu, po zemědělském a solidaritě, poskytující ovšem všechny finanční prostředky mimo Unii).

Z konkrétních evropských rizik je třeba především zmínit rychle rostoucí závislost EU na dovozu primárních energetických zdrojů (očekává se růst z dnešních 50% na

téměř 70% do roku 2030 a podle IEA na 80% v roce 2050). Evropa čelí bezpečnostním rizikům, jak z hlediska země původu PEZ, tak z pohledu dopravních tras. Podobně jako v ČR je i v řadě dalších zemí EU rozhodování o další výstavbě energetických zdrojů zablokováno a dnes proto Evropa stojí před vysokou potřebou investic, odhadovanou na jeden bilion (10¹²) Euro v nejbližších dvaceti letech. Stejně tak, v ČR i v dalších evropských zemích se ozývá varování, týkající se rozpadů profesionálních projekčních a inženýrských týmů. Evropská unie na výše uvedená fakta samozřejmě reaguje. Shrňme-li základní strategicko-politické dokumenty, pak dnešní snaha o společnou energetickou politiku EU stojí na čtyřech pilířích. Prvním je vytvoření efektivního vnitřního energetického trhu, s cílem nepodlomit celkovou konkurenceschopnost evropských ekonomik. Otevřený trh má v příslušném regulačním rámci zajistit dostatečnou bezpečnost a spolehlivost základních primárních zdrojů. Druhým pilířem je efektivní propojení přenosových sítí a budování nových tras, zejména ve směru sever-jih. Třetím základním pilířem je podpora výzkumu a využití nízkouhlíkatých energetických technologií, tedy čistého uhlí uhlí včetně zachycování a ukládání CO₂, jaderných zdrojů nové generace, vodíkové energetiky a samozřejmě obnovitelných zdrojů; byla proto přijata opatření pro podporu využití obnovitelných zdrojů a snížení emisí. Čtvrtou oblastí jsou úspory a zvýšení energetické účinnosti při vytápění či klimatizaci budov, při používání elektrických spotřebičů, v oblasti transformace a přepravy energií a v nákladní i osobní dopravě.

15.3 Změna klimatu, životní prostředí

Jedním z cílů, které budou určující pro další vývoj české energetiky a v oblasti užití energie, je snížení emisí skleníkových plynů i ostatních znečišťujících látek. Česká republika je díky vysokému podílu neefektivně spalovaného hnědého uhlí v palivovém mixu mezi největšími emitenty skleníkových plynů v přepočtu na obyvatele. Na druhou stranu díky zásadním strukturálním změnám českého hospodářství od začátku devadesátých let minulého století a tvrdým požadavkům na odsíření jsme dokázali prudce snížit emise škodlivin z jejich enormních hodnot na dnešní, které zabezpečují plnění společných evropských limitů.

Další zpřísnění limitů naznačují návrhy EU na 20 % (resp. 30 %) snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020 a zpřísnění limitů pro emise SO₂, NO_x či PM. V této souvislosti je nutno se zaměřit na opatření ke snížení prachových částic ze spalování tuhých paliv v malých zdrojích a z dopravy, a dále na snížení emisí NO_x z velkých spalovacích zdrojů a rovněž dopravy; v těchto oblastech lze prozatím očekávat nepříznivé trendy do budoucna.

Pro zvláště velké spalovací zdroje (o tepelném příkonu nad 50 MW) jsou nařízením vlády č. 372/2007 Sb. (o národním programu snižování emisí ze stávajících zvláště velkých spalovacích zdrojů) stanoveny skupinové emisní stropy. Z porovnání skutečných emisí NO_x a stanovených limitů pro rok 2016 vyplývá potřeba výrazných investic do nových technologií u zdrojů nad 500 MW tepelného příkonu. Česká republika bude mít významné problémy také se splněním limitní hodnoty u prašných částic PM_{2,5} podle připravované evropské směrnice.

Přejdeme-li ke kvalifikovaným odhadům budoucího vývoje klimatické politiky do roku 2030 ve světě a v Evropě, pak vědecké analýzy ukazují na nutnost stabilizovat koncentraci globálních emisí skleníkových plynů pod úrovní 450 ppm CO_{2ekv.} ≈ 400 ppm CO₂ (a pak dále snižovat), aby průměrná globální teplota nestoupla o více než 2°C oproti úrovni před průmyslovou revolucí (při stabilizaci na 450 ppm CO_{2ekv.} je maximálně 55% šance, že se globální teplota nezvýší víc než o 2°C). Znamená to, že k roku 2050 je proto

třeba v zemích EU snížit emise skleníkových plynů o 75 až 90 %. Tato skutečnost je ilustrována v tab. 15.1; jde o však o velmi ambiciózní závazek a proto je v tab. 15.1 uvedena i varianta stabilizace koncentrace na 550 ppm CO_{2ekv.}, kdy je ale velmi vysoká pravděpodobnost (70-100%) že se teplota stabilizuje na vyšší hladině, než +2oC. V tab. 15.2 je potom uvedeno sektorové rozdělení pro Českou republiku pro obě varianty snižování emisí.

Tab. 15.1: Hodnoty závazných redukcí emisí skleníkových plynů (vztaženo k roku 1990) pro ČR, EU 25 a pro celý svět v horizontu let 2020 a 2050

		2020	2050
Scénář stabilizace na 450 CO _{2ekv.}	Česká republika	od -29% do -41 %	od -66% do -93%
	EU 25	od -30% do -40 %	od -75% do -90 %
	Svět	+10 %	- 40%
Scénář stabilizace na 550 CO _{2ekv.}	Česká republika	od -16% do -31 %	od -49% do -89 %
	EU 25	od -20% do -30 %	od -60% do -90 %
	Svět	+30 %	-10 %

Zdroj: Havránek, Vácha a kol.

Tab. 15.2: Limitní cíle pro vybrané sektory v ČR v roce 2020 a 2050 (Mt CO_{2ekv.})

Sektory	450 ppm CO _{2ekv.}		550 ppm CO _{2ekv.}	
	2020	2050	2020	2050
výroba elektřiny	45-51	5-26	54-64	8-38
výroba tepla	21-24	3-12	25-30	4-18
průmysl	10-11	1-6	12-14	2-9
doprava	15-17	2-8	17-21	3-13
obytné budovy	3-4	1-4	4-5	1-3
nevýrobní podnikatelská sféra; administrativní	7-8	1-4	9-10	2-6
budovy; budovy občanské vybavenosti				
ostatní energetické procesy	6-7	1-4	7-9	1-5
ostatní sektory	9-10	1-5	10-13	2-8
SUMA	116-132	15-69	138-166	23-100

Pozn.: Alokační byla provedena pouze lineárním způsobem (tedy bez analýzy potenciálu jednotlivých sektorů tuto redukci skutečně dosáhnout).

Zdroj: Havránek, Vácha a kol.

Evropská komise v rámci energeticko-klimatického balíčku navrhuje snížit emise skleníkových plynů o nejméně 20 % do roku 2020 a po sjednání nové globální dohody po Kjótském protokolu má být cíl zvýšen na 30 %. Referenční rok vůči němuž je cíl stanoven má být r. 2005. Zreformován bude evropský systém obchodování s emisními povolenkami (EU ETS), který bude zahrnovat větší množství skleníkových plynů (dnes jen CO₂) a do něhož budou zapojeni všichni největší průmysloví znečišťovatelé (od roční produkce 10 000 tun emisí CO₂ výše). Povolenky obchodovatelné na trhu se budou rok od roku snižovat, aby bylo do roku 2020 možné snížit emise v rámci systému ETS oproti úrovni z roku 2005 o 21%. Odvětví energetiky má podléhat dražbě všech povolenek hned v okamžiku zahájení nového režimu v roce 2013. Jiná průmyslová odvětví, jakož i letectví, se budou do dražby všech povolenek zapojovat postupně. Dražby mají být

otevřené, čímž bude každému provozovateli v EU dána možnost nakoupit povolenky v kterémkoli členském státě.

Ekologické náklady výroby energie jsou nepominutelné a jakkoliv z pohledu emisí skleníkových plynů Česká republika plní mezinárodní závazky, každé budoucí rozhodnutí v sektoru energeticky musí brát v úvahu ekonomické, environmentální a sociální dopady na naši zemi.

15.4 Hlavní rizika budoucího vývoje

Nedojde-li v dohledné době k zásadním rozhodnutím v oblasti energetiky, pak stabilita českého energetického hospodářství a zejména elektroenergetiky a systémů centrálního zásobování teplem je dočasná. Vyčerpávají se domácí zdroje energie (těžba hnědého i černého uhlí) a

potenciál jiných tuzemských zdrojů k jejich substituci (především OZE) není dostatečný a přechod je pomalý. Stárne výrobní základna a proces obnovy výroben elektřiny a tepla se téměř zastavila, především v důsledku měnící se státní energetické strategie a diskontinuitě priorit střídajících se vládních reprezentací; v době, kdy byly zpracovány podklady pro tuto Závěrečnou zprávu, bylo zmrazeno jak rozhodování o limitech těžby hnědého uhlí, tak o jaderné energetice. V těchto souvislostech pak rozlišujeme vnitřní a vnější rizika, která české energetice a společnosti obecně v následujících letech hrozí.

15.4.1 Rizika vnitřní

Prvním, hlavním vnitřním rizikem je riziko, plynoucí z nečinnosti. To má tři podoby: fyzickou dostupnost energie, ekonomické dopady a ekologické důsledky. NEK se neztotožnila s názory, které pracují s katastrofickým scénářem totálních výpadků dodávek elektřiny a které předvídají blackouty; stejně tak se nepotvrzuje obava, že na území ČR nebudou po delší období fyzické kapacity pro výrobu a přenos elektřiny. Přesto však NEK zastává názor, že je bezpodmínečně nutné, v nejbližší možné době, přijmout jasně definovanou energetickou strategii ČR, která managementům a vlastníkům energetických společností umožní rozhodovat jak o investicích, tak o dlouhodobém smluvním zajištění dodávek paliv. Pokud se tak nestane, lze v období let po roce 2015 očekávat nerovnováhy na domácím trhu s elektřinou a teplem. Zdrojem těchto nerovnováh nebude jedna konkrétní příčina, ale spíše půjde o kombinaci více faktorů: postupně zastarávající zařízení pro výrobu a přenos, výrazný nárůst celkových nákladů, spojených s využitím domácích zdrojů (nárůst cen emisních povolenek), a administrativní omezení (potvrzení stávajících ekologických a těžebních limitů pro hnědé uhlí, zpevňující se limity pro emise a další).

V takové situaci je pravděpodobné (a modelové simulace, uvedené dále, to potvrzují), že v období 2015-2025 bude v některých letech nutné krýt část poptávky po elektrické energii dovozy. Při očekávaných nerovnováhách na energetických trzích v okolních zemích to povede k nárůstu cen elektřiny (nejen v ČR), s dopady do obchodní a platební bilance země a přeneseně k možným tlakům na měnu a dlouhodobé úrokové sazby. Zvýší se citlivost ČR vůči zahraničně-politickým rizikům. Již dnes ceny silové (neregulované) elektřiny v důsledku napětí na okolních trzích rychle rostou, a dojde-li k výraznějšímu převisu poptávky nad nabídkou na domácím trhu, pak vyšší cena energie povede k nižší konkurenceschopnosti všech navazujících produktů a služeb. Totéž platí pro teplo, kde je navíc substituce hnědého uhlí plynem a černým uhlím ještě problematičtější a kde lokální výpadky nelze vyloučit. Negativní ekologické dopady jsou rovněž evidentní: v případě dlouhodobějšího převisu poptávky a prudkého nárůstu cen budou environmentální kritéria rychle potlačena, neboť prioritou bude mít krátkodobé využití jakéhokoliv rychle využitelného zdroje bez zřetele na okamžité dopady na životní prostředí.

Další riziko spočívá v apriorním omezení využití některých zdrojů. V doporučení pro vládu ČR, ani v kvantifikaci scénářů NEK nepočítá s prolomením současných platných územních a ekologických limitů těžby hnědého uhlí, plynou z toho však konkrétní rizika v zásobování některých oblastí ČR teplem. Kritickým místem je jak centrální zásobování teplem, tak lokálního vytápění v období let 2010 až 2020, kdy musí dojít k hluboké restrukturalizaci výrobní základny. Stávající poznatky vedou k závěru, že by se mělo využít hnědé uhlí pro teplo na úkor výroby elektřiny, bude nutno počítat s dovozem černého uhlí pro teplárenství a s velmi významným zvýšením využití biomasy, případně zemního plynu, a s posílením kombinované výroby elektrické energie a tepla. S takovými zásadními změnami bude obtížné se vyrovnat, jednak proto,

že na technologické změny bude krátký čas, a také na to nejsou dosud připraveny managementy ani vlastníci velkých tepláren.

Podobně je tomu i v případě jaderné energie. Výsledky práce NEK ukazují na účelnost rozvoje jaderné energetiky v ČR a tento závěr je velmi robustní i při poměrně značných změnách výchozích parametrů. Nemůžeme a nechceme tvrdit, že bez jaderné energetiky dojde v námi sledovaném období v české energetice k naprostému kolapsu. NEK však upozorňuje, že bez jaderné energie bude česká energetika dražší, s možností hlubší destabilizace a silnější závislosti na vnějších zdrojích.

Další riziko je dáno vztahem energetiky a životního prostředí. Česká republika se zavázala plnit mezinárodní závazky a i když v současné době většinu těchto závazků splní, je nutno do budoucna počítat s mnohem přísnějšími parametry a limity. Ke splnění i těchto přísnějších kritérií má napomoci i cílená státní podpora, která je v současné době v ČR směřována především k podpoře výroby elektřiny z OZE a která vychází z názoru, že bez státní podpory energie z OZE nebude konkurenceschopná. Využívání obnovitelných zdrojů přináší snižování emisí skleníkových plynů a s výjimkou spalování biomasy i výrazně nižší emise ostatních škodlivin. Může se snížit i dovozní závislost a decentralizace výroby pozitivně přispívá k bezpečnosti zásobování energií. NEK koncepčně státní podporu nezpochybňuje (je ostatně zakotvena i v politice EU), upozorňujeme však na to, že energetické trhy jsou deformovány a tyto deformace se budou do budoucna prohlubovat. Pokud nebudou prostředky na podporu ekologicky šetrných energetických zdrojů alokovány efektivně a smysluplně, systém podpory vyčerpá mimořádné finanční prostředky, avšak efekty na životní prostředí budou nízké.

Současně je třeba počítat s rozhodující změnou v systému obchodování s emisními povolenkami. NEK se nezabývala samotným konceptem emisních povolenek (ten považujeme pro ČR za daný), avšak v okamžiku, kdy povolenky budou prodávány v okamžiku jejich uvedení na trh (v druhé etapě od roku 2013), může to výrazně změnit český energetický mix v neprospěch hnědého uhlí. Nemůže také pokračovat situace, kdy systém povolenek bude představit nezanedbatelnou část zisku energetických společností (jakkoliv NEK nijak nezpochybňuje chování těchto společností, které jen využívají příležitost, kterou jim obchodování s povolenkami poskytuje). Na druhou stranu Česká republika může díky přebytkům kolem 30 milionů tun CO₂ ročně získat na evropském trhu s emisemi několik miliard korun.

Další oblasti, kam se koncentrují rizika budoucího vývoje, představují obecnější skutečnosti, omezující budoucí rozvoj české energetiky. Jedná se o limity, dané průnikem problémů v oblasti legislativy a schvalovacích procesů pro realizaci nových zdrojů energie, v oblasti fungování trhů a regulace a v oblasti odpovídajícího profesního zájmu české energetiky. Při naplnění nejhorší varianty vývoje ČR ztratí schopnost vlastní produkce energetických celků a bude odkázána na dovoz komponentů elektráren a import technologií – a to v době, kdy celosvětová poptávka po nových elektrárnách rychle poroste. Není to jen plané varování, ale realita, která platí nejen pro ČR, ale i další země Evropy a našeho regionu. Podobně, platí, že dlouhé, netransparentní a komplikované schvalovací procedury omezují výstavbu nových energetických zařízení bez ohledu na jakém PEZ jsou založeny.

15.4.2 Rizika „vnější“

Hodnocení vnějších rizik je mimořádně komplikované. Většina rizik v dlouhodobém rozvoji energetického hospodářství je obecně známa, konkrétní rizika a ohrožení jsou identifikována i v ČR a jsou popsána v kapitole 6. Tato

rizika jsou především v nedostatečných investicích do rozvoje využívání světových zásob energie, v jejich dožívání, v nedostatečném budování či udržování přepravních tras, v neúměrném růstu cen energie na světových trzích a v dopadech politických změn u států vlastnících energetické zdroje a přepravní systémy. Předvídaní rizik v energetickém hospodářství a hledání variant řešení patří k základním povinnostem státu. Nespornou výhodou pro ČR je shoda celé EU na identifikaci rizik a shoda na potřebě jejich společného řešení; tato výhoda je však v současné době relativizována pomalým hledáním takových řešení i nejednotným přístupem ke vnějším rizikům. S identifikovanými riziky musí pracovat i dlouhodobé energetické scénáře. Ty mohou modelováním variantních řešení najít v předstihu průchodné cesty v řešení rizik a zakotvit je v návrzích nástrojů (opatření pro ještě efektivnější využívání energie, programy rozvoje energetické infrastruktury, strategické zásoby, programy výzkumu a vývoje atd.).

Nechceme zbytečně dramatizovat otázku fyzické dostupnosti dvou hlavních dovážených energetických surovin, tedy ropy a zemního plynu. Za nejpravděpodobnější považujeme předpověď, že ropa a plyn budou až do roku 2050 pro českou ekonomiku k dispozici v potřebném množství podle konkrétní poptávky. Podobně jako v případě předpovědí, týkajících se dostupných kapacit pro dodávky elektřiny a plynu, větším rizikem je cena, kterou za suroviny a jejich přepravu do ČR budeme platit. V této souvislosti rizikem je nejen vývoj cen surovin na energetických trzích obecně, případně politická rizika, nýbrž i budoucí rozhodnutí o trasách přepravních cest, přijímaná buď v rámci EU nebo – a to spíše – na úrovni národních vlád zemí EU; uzavření dohod o plynovodu Nord Stream bylo výsledkem podnikatelských zájmů především německých firem a ruského Gazpromu, bez výrazného zřetele k zájmům ekonomik zemí střední a východní Evropy.

Na průsečíku vnitřních a vnějších vlivů pak leží rizika, spojená s nebezpečím krizových stavů v energetických soustavách regionu, do kterého česká energetika patří. Jakkoliv neočekáváme masové a dlouhodobé výpadky v nabídce elektřiny, ČR musí výrazně prohloubit svoji připravenost na tyto krizové stavy, které se mohou vyskytnout, především ve velkých městských aglomeracích.

15.5 Principy pro tvorbu energetické strategie

Navrhujeme vládě ČR přijetí následujících základních principů pro formování dlouhodobé energetické strategie ČR.

- Rozhodující a dlouhodobou politikou vlády bude kultivace a rozvoj energetických trhů a poskytnutí prostoru domácím či zahraničním podnikatelským subjektům k jejich vlastnímu rozhodování podle podmínek na těchto trzích. Vláda bude do sektoru energetiky zasahovat pouze v případě, kdy to bude ve veřejném zájmu, případně to bude vycházet z mezinárodních závazků, které ČR přijala. Příмым důsledkem tohoto principu je zásada, že vláda nebude *a priori* omezovat využití žádných potenciálních palivo-energetických zdrojů. Stát má přestat „překážet“ v energetice a omezovat využití určitých zdrojů (vyloučit z diskuse jadernou energetiku, tuzemské zdroje uhlí), případně přijímat nepřiměřené závazky v rozvoji jiných zdrojů, které implikují masivní dotace a narušují vyvážené tržní prostředí, či snižují konkurenceschopnost českých výrobků a služeb. Zhoršená situace ve zdrojích energie ve světě tento luxus vylučuje. Stát umožní všem podnikatelským subjektům v sektoru energetiky rozhodovat se na základě obecně tržních parametrů, případně podle jasně definovaných pravidel regulace. Tam kde budou nalezena úzká místa v rozvoji zdrojů, je legitimní i aplikace specifické legislativy.

- Na druhé straně, vláda si je vědoma skutečnosti, že péče o environmentální aspekty dlouhodobého rozvoje české

ekonomiky a společnosti je veřejným zájmem; vláda v této oblasti rovněž přijala v nedávné době významné mezinárodní závazky. Tyto skutečnosti nejsou plně konzistentní s předcházejícím principem kultivace energetických trhů, avšak česká energetika (a ekonomika i společnost) se rozhodla přijmout kompromis: ekologické a těžební limity pro hnědé uhlí jsou administrativním rozhodnutím, které neumožní plně využít domácí zdroje energie, a podpora využití OZE vede k pokřivení trhu s energií. NEK tento kompromis respektuje.

- V rámci tohoto kompromisu vláda nebude podporovat vývoj, vedoucí v dlouhodobém horizontu k závislosti české ekonomiky na dovozu elektrické energie. Znamená to maximálně využít nabízeného potenciálu úspor energie a zodpovědně zvažovat využití domácích palivo-energetických zdrojů. V případě dovozu ropy a plynu je vláda připravena přijmout odpovídající opatření, jak samostatně, tak ve spolupráci se spojenci a partnery. Vychází to z následujících tří zásadních skutečností:

- česká ekonomika si má zachovat komparativní výhody pro výrobu elektrické energie a tepla na svém území;
- dosavadní pozitivní dopady do ekonomické i sociální oblasti (hospodářský růst, platební bilance země, měnový kurz, zaměstnanost);
- nutnost minimalizace bezpečnostních rizik.

Hlavní východiska pro dlouhodobou energetickou strategii pak vyplývají z příslušných, výše uvedených kapitol této Závěrečné zprávy a lze je následujícím způsobem shrnout:

- očekávaný vývoj poptávky po elektřině a teple, na základě předpokladů o demografickém a makroekonomickém vývoji a po započítání dopadů z očekávaných úspor,
- vývoj cen PEZ (ropa, zemní plyn, černé a hnědé uhlí) a jaderného paliva na světových, případně domácích trzích,
- očekávaný vývoj trhu s emisními povolenkami, odhad budoucího vývoje jejich cen, předpoklady o emisních limitech,
- nebudou rušeny stávající limity těžby hnědého uhlí (s výjimkou místních narovnání)
- předpoklady o ekologické dani,
- kvantifikace nákladů na výrobu elektřiny či tepla z různých zdrojů (uhelných, CCGT, jaderných, OZE),
- předpoklady o potenciálu OZE,
- v základním scénáři se předpokládá bezproblémové pokrytí domácí poptávky po ropě, zemním plynu a jaderném palivu.

V tomto obecném rámci NEK vycházela z následujících předpokladů.

Ekonomický a demografický růst. Konvergence ekonomiky ČR k průměru EU, tedy tempo růstu HDP v období 2010 – 2030 mezi 3 – 4% ročně, později pokles na 2 – 3% ročně. Sbližování ekonomické úrovně a cenových hladin budou odpovídat i strukturální změny v ekonomice. Počet obyvatel bude stagnovat a do úvah byly zahrnuty již dnes identifikované demografické změny (především stěhování obyvatelstva do urbanizovaných celků a s tím související velikost a počty domácností).

Světové ceny energetických zdrojů. Po dramatickém růstu cen všech komodit v roce 2008 je nejistý vývoj ceny ropy a s tím související ceny plynu. Predikce ceny černého uhlí, potenciálně dováženého do ČR, je také obtížná. V souladu s většinovým názorem byla pro rok 2030 zvolena varianta

nízkého růstu až stagnace. U cen uranu předpokládáme trvalý růst (na úroveň cca 120 USD/lb v roce 2030). V oblasti služeb pro obohacování uranu a výrobu a přepracování jaderného paliva deklaruje EU dostatečnou kapacitu, zatím při zachování stávajících jaderných zdrojů. Podrobnější informace o vývoji světových cen obsahuje kapitola 8.

Disponibilita tradičních PEZ. Pro základní kvantifikace předpokládáme těžbu hnědého uhlí podle existujících limitů. V případě černého uhlí vycházíme z plánu těžeb, který byl zveřejněn OKD v roce 2008 v souvislosti s uvedením na burzu, dovozy nejsou v našich úvahách nijak limitovány. V případě dovozů ropy a plynu očekáváme, že domácí poptávka bude při očekávaných cenách uspokojena. Politickým a bezpečnostním rizikům, spojeným s tímto předpokladem, je věnována samostatná kapitola 6.

Disponibilita a potenciál obnovitelných zdrojů energie. Předpokládá se nárůst potenciálu OZE pro produkci energie z 92.2 PJ v roce 2007 na 320PJ v roce 2030. Jedná se o maximální odhad a rozhodujícím (a současně s největším rizikem naplnění) předpokladem je vysoký podíl biomasy (246 PJ, tedy 71 %), na kterém takto vysoký příspěvek OZE závisí.

Úspory energie. Kultivace efektivního trhu s energiemi je pro úspory rozhodující. Při hledání odpovídající energetické strategie doporučujeme považovat úspory za ekvivalent nového zdroje energie a současně hodnotíme potenciál v úsporách jako vyšší než potenciál v OZE. Předpokládáme cílenou státní podporu (akční plán energetické účinnosti, ekonomické nástroje podpory úspor včetně podpor ze státních a evropských fondů, výzkum a vývoj, osvěta), koordinovanou na evropské úrovni v rámci shodných priorit EU. V modelových kvantifikacích vycházíme jednak z již přijatých národních i evropských programů a rovněž z podkladových materiálů zpracovaných pro NEK.

Stávající a nové zdroje výroby elektřiny. Předpokládáme dožívání existujících uhelných elektráren podle stávajících dostupných podkladů (i po retrofitech). U JE Dukovany očekáváme životnost do roku 2045, u JE Temelín do roku 2062. Při odhadech, do jakých zdrojů budou energetické firmy investovat, vycházíme z predikce jednak cen a dalších podmínek na energetických trzích, jednak budoucích nákladů na pořízení zdrojů; konkrétně vycházíme z propočtů nákladů na pořízení uhelných, paroplynových a jaderných bloků při očekávaném vývoji technologií. Kvantifikace pro energii z obnovitelných zdrojů byly převzaty z analýzy Asociace pro využití OZE z května 2008. Cílem je získat představu, kam bude trh směřovat podnikatelské subjekty jak z pohledu výroby, tak spotřeby energií (celkově i ve struktuře).

Environmentální východiska. V případě skleníkových plynů, oxidů síry a dusíku měla by být do roku 2010 respektována příslušná nařízení vlády, dále se očekává zpřísňování v souladu s evropskou legislativou. Snížení skleníkových plynů bude do r. 2020 o 20 % (případně 30 % v případě přijetí post-kyótské dohody). Budou respektovány emisní stropy

podle evropské směrnice 2001/80/EC. Předpokládá se uplatnění ekologické daně podle schválené první etapy. Ceny povolenek odhadujeme následovně: od roku 2015 se budou nakupovat za 35 Euro, po roce 2025 za 50 Euro.

Další významné parametry. Do roku 2015 se předpokládá vývoz elektřiny maximálně do 20 TWh ročně, dovoz maximálně do 10 TWh ročně. Po roce 2015 se předpokládá vyrovnávání salda vývozu a dovozu. Na základě podkladů, zpracovaných pro NEK, předpokládáme nárůst vlastní spotřeby elektřiny do roku 2030 o 15%, později pak vzhledem k předpokládaným úsporám a novým technologiím stagnaci. Spotřeba ropných produktů poklesne do roku 2050 až o 40%.

Uvedené předpoklady jsou podpořeny řadou podkladových studií, které byly pro NEK zpracovány a kterou budou zveřejněny. Představují nejpravděpodobnější odhad budoucího vývoje vnějšího okolí české energetiky, regulačního rámce, systémových parametrů a dalších skutečností. Jsou rovněž výsledkem rozumné minimalizace rizik. Při uvedených předpokladech a při celkovém přístupu, popsaném výše, jsme posoudili a analyzovali různé scénáře možného budoucího rozvoje české energetiky. Referenčním rokem je 2030, je však účelné vzít v úvahu i dlouhodobé trendy vývoje základních ukazatelů. Každá predikce je kriticky závislá na vstupech, proto jsme věnovali detailnější pozornost předpokladům uvedeným výše. Pokud jsme tyto předpoklady označili za nejpravděpodobnější odhad budoucího vývoje, pak i výsledky na nich založené představují nejpravděpodobnější scénář a konkrétní čísla je třeba brát jako odhad.

16. MODELOVÉ PREDIKCE

V této kapitole předkládáme výsledky modelových simulací vývoje české energetiky a vybraných doprovodných ukazatelů. Konečným rokem těchto prognóz je ve většině případů rok 2050, jakékoliv kvantifikace za rok 2030 je však nutno považovat pouze za odhad vývoje dlouhodobých trendů. Modelové simulace byly zpracovány společností Enviros.

16.1 Východí parametry

Obecná východiska pro kvantifikaci vývoje české energetiky jsou uvedeny v předcházející kapitole. Při prezentaci modelových predikcí vycházíme z jednoho základního scénáře a provádíme k němu analýzu citlivosti, kdy měníme vybrané vstupy buď jako ilustraci možných opatření energetické politiky nebo s cílem ilustrovat potenciální rizika a úzká místa, jak pro českou energetiku, tak pro celou ekonomiku a společnost.

V tabulce 16.1 je uveden přehled vstupních parametrů pro simulaci základního scénáře.

Tab. 16.1 Přehled zadávaných parametrů pro výpočet scénářů

Vstup/limit	Základní NEK 2008
Demografická prognóza	Dle poslední projekce ČSÚ, po roce 2030 pokles populace pod 10 mil.
Vývoj HDP a jeho struktura,	Růstová tempa 3-4% v období 2010 - 2025, později pokles až na 2%
Poptávka po elektřině	Podle scénáře „D“, uvedeného v kapitole 11
Dožívání existujících uhelných elektráren	Dle dostupných podkladů od výrobců z r. 2008 zpracovaných VUPEK-Economy
Dožívání existujících JE	JEDU do roku 2045 JETE do roku 2062
Světové ceny energetických zdrojů	Dle podkladových studií, konkrétně pak Tab. 2
Disponibilita HU	Respektování stávajících těžebních limitů s narovnáním na Bílině, nezvyšujícím vytěžitelné zásoby
Ceny tuzemského HU a vazby jeho užití	Volně obchodovatelné HU za tržní ceny ve vazbě na cenu ČU z dovozu; HU technologicky vázané na spotřebitele (pasy) nebo blokováne dlouhodobými smlouvami zadáno těmto spotřebitelům a do modelových propočtů vstupuje pouze volné HU
Disponibilita ČU	Domácí ČU dle plánu těžeb z roku 2008 (se zvýšením vytěžitelných zásob v OKR), dovoz nelimitovat
Disponibilita ropy	Domácí potenciál: 0,3 mil tun/r. do roku 2017 Dovoz bez omezení
Disponibilita ZP (naftový a karbonský)	Domácí potenciál: 200 mil. m ³ /r do roku 2050 Dovoz bez omezení
Disponibilita OZE	Dle podkladů NEK (kapitola 11) s respektováním reálných předpokladů uplatnění

Vstup/limit	Základní NEK 2008
ZO s elektřinou	Do roku 2015: vývoz max. 20 TWh, dovoz max. 10 TWh Po roce 2015: vývoz a dovoz max. 10 TWh, dovoz zatížen emisními povolenkami
Jaderné zdroje - nasazení	Nabídka : blok VVER 1200 MW blok EPR 1600 MW blok AP1000 1200 MW - investiční náklady zvýšeny o 20 %
OZE - nasazení	Dle podkladů, zpracovaných pro NEK Asociací pro OZE
Limity emisí	Do r. 2010 SO ₂ , NO _x , CO ₂ dle Nařízení vlády a dále mezi roky 2010 až 2040 snížení o 10 %, respektovány budou emisní stropy dle 2001/80/EC
Ekologická daň	První etapa podle směrnice, a dále zachována stejná úroveň
Míra úspor energie	Nabídka úsporných opatření do soutěže s novými zdroji podle Akčního plánu energetických úspor ČR a studie o indikátorech
Cena povolenek na emise	Po roce 2012 takto: V roce 2015 povolenky se nakupují za 30 euro, v roce 2020 za 35 euro, v roce 2025 za 40 euro a po 2030 za 50 euro
Sekvestrace CO ₂	Neuvažovat - náklady budou pravděpodobně v době zavádění sekvestrace na úrovni cen emisních povolenek
Nové technologie	Dle podkladové studie ENVIROS, viz. též tab. v příloze
Vliv změn v dopravě	Respektovat částečné poznatky NEK v oblasti spotřeby energie v dopravě

Údaje v Tab. 16.1 jsou konkretizací obecných zásad, uvedených v předcházející kapitole: jsou respektovány těžební a ekologické limity pro hnědé uhlí, není apriori omezováno využití jaderné energie, předpokládá se výrazný nárůst cen emisních povolenek a neexistují omezení na dovozu ropy a zemního plynu. V tabulce 16.2 uvádíme

podrobnější přehled očekávaného vývoje světových cen energetických zdrojů; pro potřeby modelových výpočtů jsou uvedeny ve stálých cenách roku 2007 a přepočteny do CZK na GJ (nejsou tedy srovnatelné s „obvyklým“ standardem, např. ceny ropy v USD na barel).

Tab. 16.2 Přehled světových cen energie použitých pro výpočty v roce 2008

stále ceny roku 2007 [Kč/GJ]	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
ropa (do roku 2030 podle AEO 2007)- ENVIROS	229	209	211	224	239	252	266	279	293	314
Plyn (indexace podle ropy)- ENVIROS	138	184	164	166	184	193	205	217	230	242
ČU (oproti AEO 2007 mírný nárůst) - ENVIROS	82	102	117	116	116	120	123	126	129	133

Zdroj: US Annual Energy Outlook, 2007 a 2008, ÚJV, ENVIROS

V tabulce 16.3 pak uvádíme v přehledné podobě teoretický potenciál OZE; jedná se skutečně pouze o maximální možnou dostupnost OZE v ČR v budoucích letech. Konkrétní využití OZE, ale i dalších dostupných PEZ, lze v rámci modelových

predikcí stanovit na základě předpokladů o celkových nákladech (investičních, variabilních a fixních) na pořízení zdroje a následnou výrobu. Tyto údaje pro dostupné technologie, spolu se stupněm využití, účinností a životností,

jsou vzhledem k velkému rozsahu informací a k nižší této kapitole.
přehlednosti uvedeny i s příslušným komentářem v příloze k

Tab. 16.3 Teoretický potenciál obnovitelných zdrojů energie

PJ	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Vodní	8,6	7,7	8,1	8,7	8,8	8,9	9,2	9,2
Větrná	0,1	2,2	6,3	9,2	13,0	17,0	19,8	21,6
Biomasa	70,5	108,3	161,6	214,1	235,5	246,0	263	280
solární energie - teplo	0,1	0,28	1,03	2,25	3,08	4,12	6,25	8,3
solární energie - fotovoltaika	0	0,52	1,77	3,55	10,32	20,38	44,45	65,7
geotermální energie - teplo	0,5	2,2	0,48	10,5	14,4	17,7	23,4	26,9
geotermální energie-elektřina	0	0	4,32	1,7	3,3	5,7	14,9	36,1
Celkem	80	121	184	250	288	320	381	448

Zdroj: Podkladová studie Asociace pro OZE

16.2 Celkové zhodnocení základního scénáře

- Z hlediska budoucího palivového mixu české energetiky dochází v dlouhém období k substituci domácího hnědého a černého uhlí jaderným palivem, zemním plynem, rostoucím využitím OZE a v menším rozsahu i dovozovým černým uhlím.
- Jsou plněny základní cíle, které si dlouhodobá energetická strategie musí klást. Klesá energetická a elektroenergetická náročnost, jsou plněny závazné emisní limity a mezinárodní závazky, vyplývající z Kjótského protokolu. Bezprostřední limit pro NO_x lze však v roce 2010 dodržet jen bude-li podstatně urychleno zavádění vyšších norem EURO v dopravě a s tím spojená rychlejší obměna vozového parku.
- Scénář se vyznačuje v celém období přijatelně diverzifikovaným energetickým mixem jak v PEZ, tak ve

výrobě elektřiny, což dokládá tabulka 16.4. Z ní je také patrné, že dovozová fosilní paliva, která lze z zahraničně politických a ekonomických hledisek považovat za nejméně bezpečná, jsou v PEZ pod úrovní 50 % (s výjimkou období po roce 2045, kdy překračují podíl 52 %) a ve výrobě elektřiny pod úrovní 12 %.

- Dovozy elektřiny jsou v období 2015 do 2045 (v rozsahu do 2 TWh) a slouží k vyrovnání bilance; v období do roku 2050 dochází k vývozu elektřiny (v rozsahu do 3 TWh). Značně však roste celková dovozní náročnost a peněžní náklady na dovoz energie.

- Vývoj po roce 2030 zachovává tendence předchozího období, další pokles energetické a elektroenergetické náročnosti, klesající absolutní i relativní množství domácích pevných paliv a nárůst dovozových fosilních a jaderných paliv, zvýšené využití OZE, pokles emisí a nárůst dovozní závislosti.

Tab. 16.4

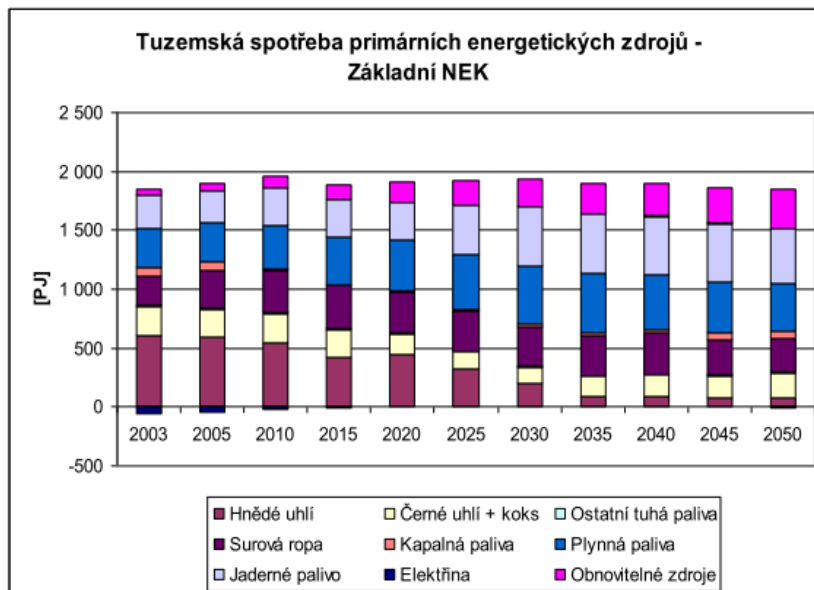
	Podíly v PEZ, %					Podíly ve výrobě elektřiny, %				
	2005	2010	2020	2030	2045	2005	2010	2020	2030	2045
Tuzemská fosilní paliva	54,3	41,8	26,8	12,0	4,1	59,0	54,9	44,5	17,3	5,3
Dovozová fosilní paliva	30,0	38,2	47,5	49,9	52,7	5,8	6,0	10,7	11,3	9,4
Jaderná paliva	15,1	16,5	16,7	25,8	26,9	31,5	34,4	34,8	54,0	52,1
Obnovitelné zdroje energie	3,1	4,8	9,0	12,3	16,3	3,7	4,7	10,0	17,4	33,2
Elektřina saldo dovoz-vývoz	-2,5	-1,3	0,0	0,0	0,0					

16.3 Vybrané ukazatele základního scénáře

Tuzemská spotřeba primárních energetických zdrojů. Celková spotřeba PEZ po roce 2010 klesá, ale k roku 2030 opět stoupá. Kolem roku 2030 kulminuje (+ 4,7 % oproti roku 2005) a k roku 2050 mírně klesá a po roce 2045 je těsně pod úrovní současnosti (obr. 16.1). Hnědé uhlí v rámci limitů jeho těžby je využito průměrně v rozsahu 92 % (nejméně je využito kolem roku 2015, kdy model řešil šokové zvýšení ceny emisních povolenek přechodem z vývozu na dovoz elektřiny). Od roku 2015 roste dovoz černého uhlí a podílí se na pokrytí spotřeby PEZ v dalších obdobích cca 7 - 12 %. Podíl zemního plynu na spotřebě PEZ významně roste z

dnešních 18 % na 23 - 26 %, podíl ropy a kapalných paliv klesá oproti současné úrovni 21 % pod 19 %. Po roce 2035 dochází k přesunu spotřeby mezi zemním plynem a černým uhlím, což je dáno rychlejším nárůstem světové ceny ZP oproti ČU. Zahraniční obchod s elektrickou energií je výrazně nižší než zadané maximální limity a slouží především k vyrovnání bilancí: v období 2015 až 2045 převažují dovozy v rozsahu do 2 TWh, dále se prosadil vývoz elektřiny v rozsahu do 3TWh. Modelový propočít ukazuje na značné využití potenciálu OZE v rozsahu 70 - 75 %. Ve spotřebě PEZ převládou dovážená paliva, s postupným podílem až 80,5 % po roce 2030, ke konci prognostického období klesá pod 78 % v důsledku vyššího využití OZE

Obr. 16.1

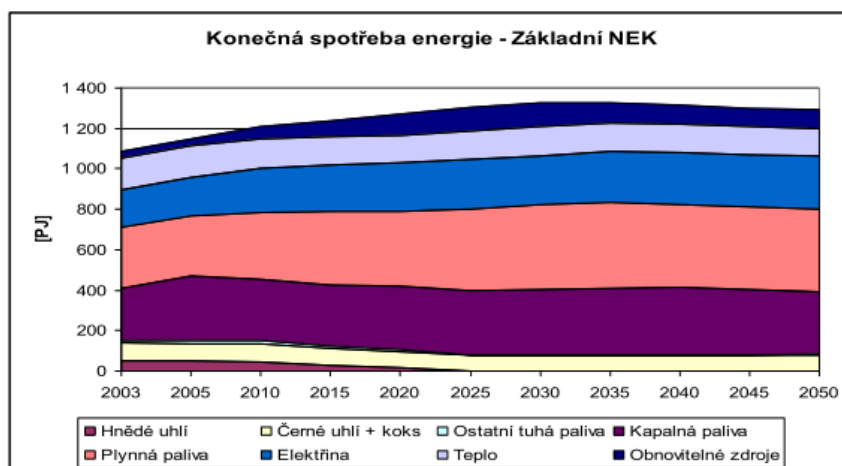
Konečná spotřeba energie. Spotřeba hnědého uhlí trvale klesá a po roce 2020 je téměř nulová. Spotřeba černého uhlí a koks klesá jen mírně a v roce 2045 je o 10 % nižší než v roce 2005. Spotřeba plyných paliv roste do roku 2035 (+43% oproti roku 2005) a po té mírně klesne a stagnuje, spotřeba kapalných paliv má v podstatě stagnující tendenci. Významný je přírůstek spotřeby zemního plynu v dopravě, kde nahrazuje ropná motorová paliva. Spotřeba elektřiny v celém období roste a v roce 2045 je o 38 % vyšší než v současnosti. Spotřeba CZT v období 2005 až 2020 klesá a po té stagnuje a v roce 2045 je o 12 % nižší než v současnosti.

Spotřeba OZE v celém období významně roste a v roce 2045 je o 135 % vyšší než v současnosti, výrazně rostou úspory energie. Celkově konečná spotřeba mírně roste až do roku 2035 (+15 % oproti roku 2005) a po té mírně klesá, ale i v roce 2045 je vyšší oproti roku 2005, a to o + 13 %).

Dominantní postavení plyných paliv v konečné spotřebě se upevňuje.

Celkový vývoj konečné spotřeby energie a její struktura jsou uvedeny na obr. 16.2 a v tabulce 16.5.

Obr. 16.2

Tab. 16.5 Struktura konečné spotřeby energie v PJ

Konečná spotřeba energie [PJ]	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Hnědé uhlí	49,4	51,4	45,5	26,7	15,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Černé uhlí + koks	89,9	85,6	91,4	83,5	77,9	76,6	76,5	76,3	76,4	76,5	78,1
Ostatní tuhá paliva	11,0	11,8	14,6	15,2	15,3	4,0	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Kapalná paliva	259,0	322,2	303,2	300,8	309,6	318,4	325,1	328,6	336,4	323,7	311,1
Plynná paliva	303,5	298,6	329,5	362,1	373,2	404,3	415,1	427,8	408,5	405,8	407,0
Elektřina	184,0	188,5	215,7	228,3	236,0	241,3	245,9	249,6	254,3	259,7	261,2
Tepllo	153,7	153,9	148,9	141,0	137,8	139,9	140,7	139,6	143,1	138,2	138,9
Obnovitelné zdroje	36,9	38,2	60,9	79,8	106,9	121,8	119,0	102,7	92,2	89,7	91,9
CELKEM	087,3	150,2	209,7	237,3	272,4	306,4	326,4	328,9	315,2	297,8	292,3
Úspory	0,0	5,4	27,4	50,0	67,2	77,4	83,3	85,7	87,3	87,1	86,3
Celkem bez úspor	087,3	155,6	237,2	287,3	339,7	383,8	409,8	414,6	402,5	384,9	378,6

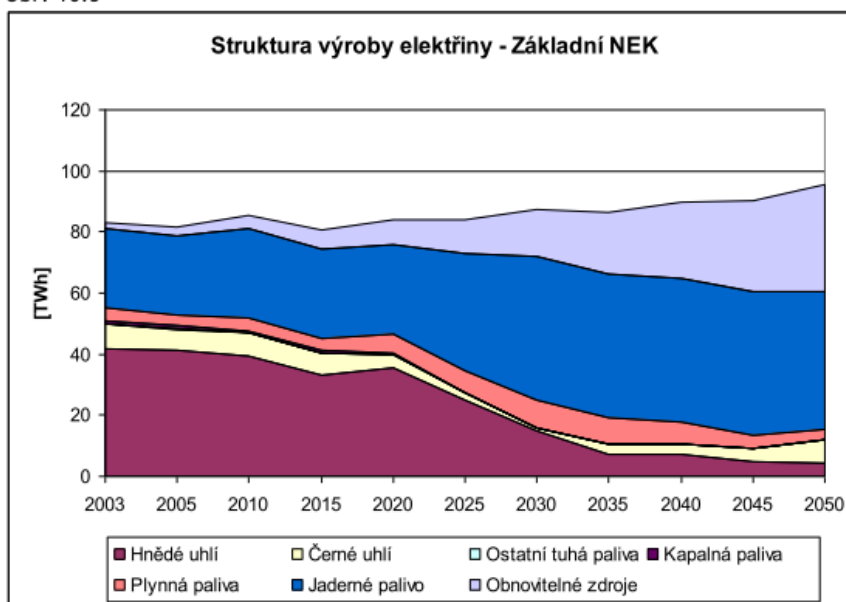
Výše a struktura výroby elektřiny. Tuzemská výroba elektřiny (obr. 16.3) má mírně stoupající tendenci s výjimkou období kolem roku 2015, kdy dojde k zastavení exportů a ke zpomalení celkové výroby. Model reaguje na prudké zatížení výroby elektřiny cenou emisních povolenek od roku 2013 a mírné dovozy elektřiny, pokračující až do roku 2045, jsou důsledkem nevyužívání domácích zdrojů (z ekonomických i administrativních důvodů) a v některých letech v období 2015-2025 mohou být i důsledkem krátkodobě chybějících výrobních kapacit. Z hlediska struktury výroby podle paliv (tabulka 16.6) trvale klesá význam hnědého uhlí. Výroba elektřiny z černého uhlí klesá do roku 2030, po té stoupá a v

roce 2050 dosáhne opět úrovně roku 2005. Do roku 2030 se výroba elektřiny ze zemního plynu zvyšuje a překročí současnou úroveň o 138%, po té klesá, ale i tak je v roce 2045 o 10 % vyšší než v současnosti. Z ropných zdrojů je výroba v celém prognózovaném období velmi malá a ke konci období prakticky nulová. Zásadní roli přebírají jaderná energie a OZE; po roce 2020 se jaderné palivo stane dominantním zdrojem PEZ s podílem až 54%, výroba z OZE má po celé období vzestupnou tendenci, zejména po roce 2025 je nárůst obzvláště rychlý a OZE se stávají druhou nejvýznamnější složkou výroby elektřiny - v roce 2050 s podílem přes 36 %.

Tab. 16.6 Struktura výroby elektřiny

Struktura výroby elektřiny [TWh]	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Hnědé uhlí	41,95	41,07	39,21	33,16	35,55	24,89	14,88	7,08	6,98	4,79	4,43
Černé uhlí	7,96	7,10	7,62	7,26	4,39	2,39	1,18	3,42	3,73	4,39	7,48
Ostatní tuhá paliva	0,07	0,07	0,07	0,04	0,04	0,03	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Kapalná paliva	0,99	1,00	0,66	0,68	0,56	0,21	0,02	0,04	0,02	0,02	0,01
Plynná paliva	4,40	3,73	4,42	4,19	5,89	7,27	8,88	8,76	7,15	4,03	3,29
Jaderné palivo	25,87	25,78	29,31	29,31	29,31	38,24	47,16	47,16	47,16	47,16	45,20
Obnovitelné zdroje	1,95	3,01	4,03	6,06	8,43	10,83	15,16	19,89	24,72	30,06	35,09
CELKEM	83,20	81,76	85,31	80,69	84,15	83,86	87,28	86,35	89,75	90,45	95,49

Obr. 16.3

Centralizovaná výroba tepla. Výroba CZT z hnědého uhlí má obecně klesající tendenci (s poklesem k roku 2015 a zpětným nárůstem k roku 2020 a po té již s trvalým poklesem) a v roce 2045 je o 17 % nižší než v současnosti. Výroba z černého uhlí a koksu má klesající tendenci do roku 2020, po té stoupá, takže k roku 2045 je o 59 % vyšší než v současnosti. Výroba ze zemního plynu v období do roku 2030 stoupá a po té klesá (je vytlačena nárůstem výroby z OZE) a v roce 2045 je o 45 % nižší než v současnosti. Výroba z ropných výrobků trvale klesá a po roce 2030 se blíží nule.

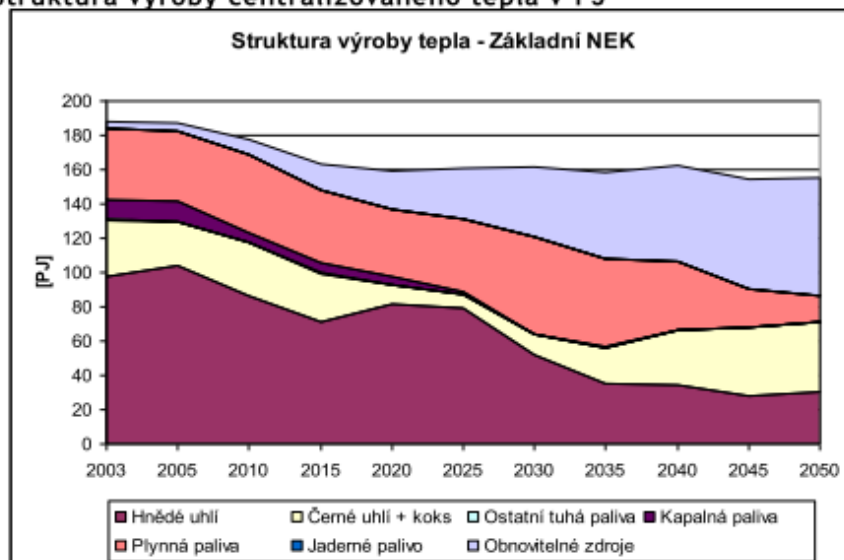
Výroba z OZE v celém období velmi významně roste a v roce 2045 je patnáctinásobná ve srovnání se současností. Po roce 2030 se OZE stávají dominantní ve výrobě CZT.

Celkově výroba CZT k roku 2020 poklesne (nejvíce k roku 2015, ke kterému dojde pro šokové zatížení výroby cenou emisních povolenek a nevyužití disponibilních tuzemských pevných paliv) po té má stagnující tendenci, v roce 2045 je o 17 % nižší než v současnosti. OZE se v dlouhodobém výhledu po roce 2030 stávají dominantní ve výrobě CZT. Celkový přehled podávají tabulka 16.7 a obr. 16.4.

Tab. 16.7 Struktura užití paliv při výrobě CZT

Struktura výroby tepla [PJ]	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Hnědé uhlí	97,3	104,2	86,5	71,6	81,5	79,0	51,7	35,0	34,1	27,8	30,3
Černé uhlí + koks	33,4	25,2	31,0	27,9	11,2	8,1	12,0	21,1	32,0	40,1	40,5
Ostatní tuhá paliva	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapalná paliva	11,5	11,6	5,3	5,5	4,5	1,8	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1
Plynná paliva	41,0	41,1	45,2	42,7	39,7	42,2	56,6	51,4	39,9	22,4	15,3
Jaderné palivo	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Obnovitelné zdroje	4,3	4,3	8,8	15,5	22,2	29,5	41,4	50,4	56,0	64,2	69,3
CELKEM	187,9	187,1	177,3	163,4	159,4	160,9	161,9	158,3	162,1	154,6	155,6

Obr. 16.4 Struktura výroby centralizovaného tepla v PJ

Využití obnovitelných zdrojů energie. Podíly OZE na primárních energetických zdrojích, hrubé spotřebě elektřiny, na výrobě CZT a v konečné spotřebě jsou přehledně uvedeny v tabulce 16.8 a na obr. 16.5. Ve všech ukazatelích dochází k významnému růstu a OZE se postupně stávají velmi významnou složkou. Z údajů je patrné, že indikativní ukazatel podílu vyrobené elektřiny z OZE na hrubé spotřebě elektřiny ve výši 8 % bude dosažen až po roce 2015. Vyhodnocení

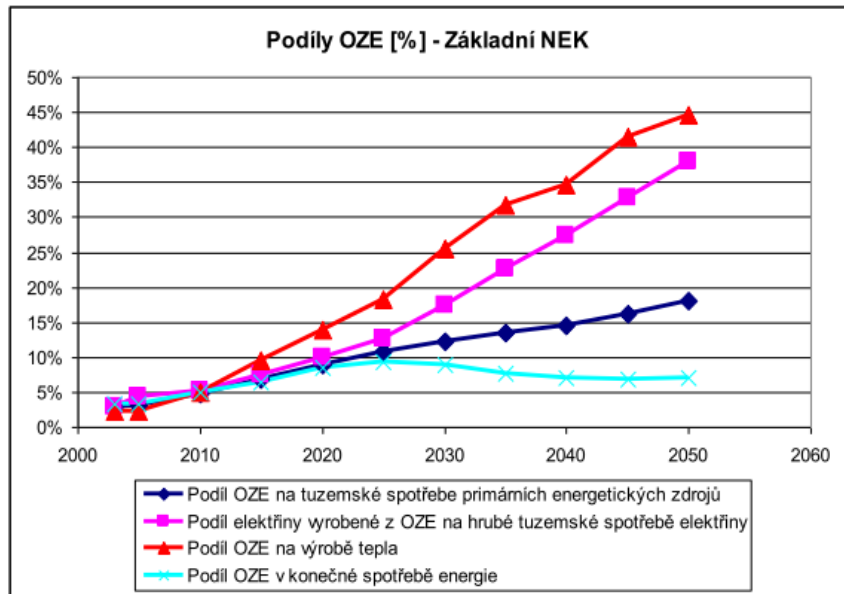
plnění nově připravovaného závazku pro ČR pro podíl OZE ve finální spotřebě v roce 2020 ve výši 13 % však nelze exaktně provést, protože není k dispozici přesná metodika propočtu podle EUROSTATu. Podle orientačních propočtů by v tomto scénáři mohl tento podíl dosáhnout 11,8 %.

Tab. 16.8 Podíly OZE

Podíly OZE [%]	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Podíl OZE na tuzemské spotřebě primárních energetických zdrojů	2,9%	3,1%	4,8%	6,8%	9,0%	10,8%	12,3%	13,5%	14,4%	16,3%	18,1%
Podíl elektřiny vyrobené z OZE na hrubé tuzemské spotřebě elektřiny	2,9%	4,3%	5,2%	7,4%	10,0%	12,6%	17,3%	22,5%	27,5%	32,8%	38,0%
Podíl OZE na výrobě tepla	2,3%	2,3%	4,9%	9,5%	14,0%	18,3%	25,6%	31,8%	34,6%	41,5%	44,6%
Podíl OZE v konečné spotřebě energie	3,4%	3,3%	5,0%	6,5%	8,4%	9,3%	9,0%	7,7%	7,0%	6,9%	7,1%

Obr. 16.5 Podíly OZE v %

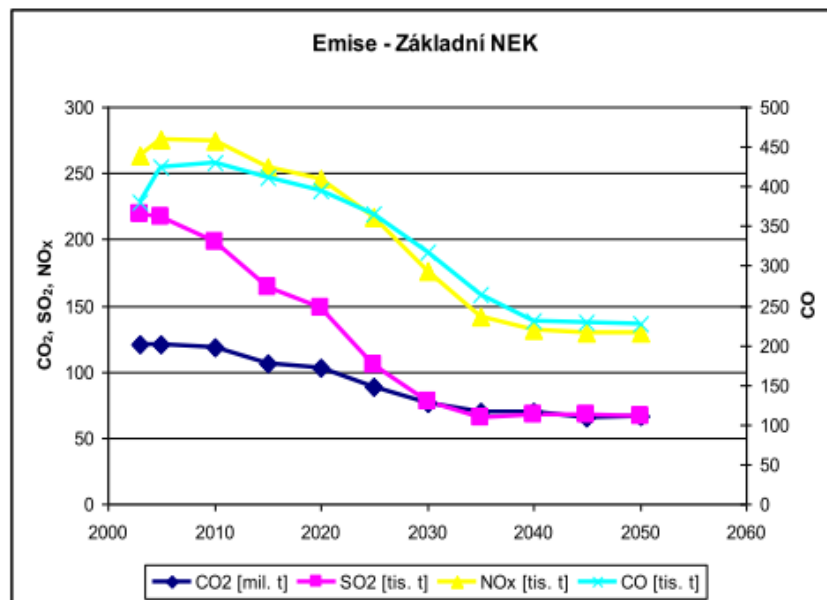
Vývoj emisí je přehledně uveden v tabulce 16.9. a obr. 16.6. Všechny emise vykazují v celém období významně klesající tendenci. Emise NO_x se v roce 2010 přiblížily přípustnému

limitu a model hledal řešení v optimální skladbě energetických zdrojů a instalaci protiemisních opatření.

Tab. 16.9. Vývoj emisí

Emise	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
CO ₂ [mil. t]	120,5	120,9	118,6	106,7	102,7	88,3	76,4	69,6	69,4	65,4	66,0
SO ₂ [tis. t]	218,9	217,2	198,7	163,9	147,9	105,3	77,8	65,2	67,3	67,3	66,1
NO _x [tis. t]	263,4	276,1	274,3	254,6	245,7	217,0	175,5	142,0	132,2	129,0	129,0
CO [tis. t]	380,3	425,2	430,3	412,2	394,5	365,1	316,7	263,8	230,0	228,0	227,8

Obr. 16.6

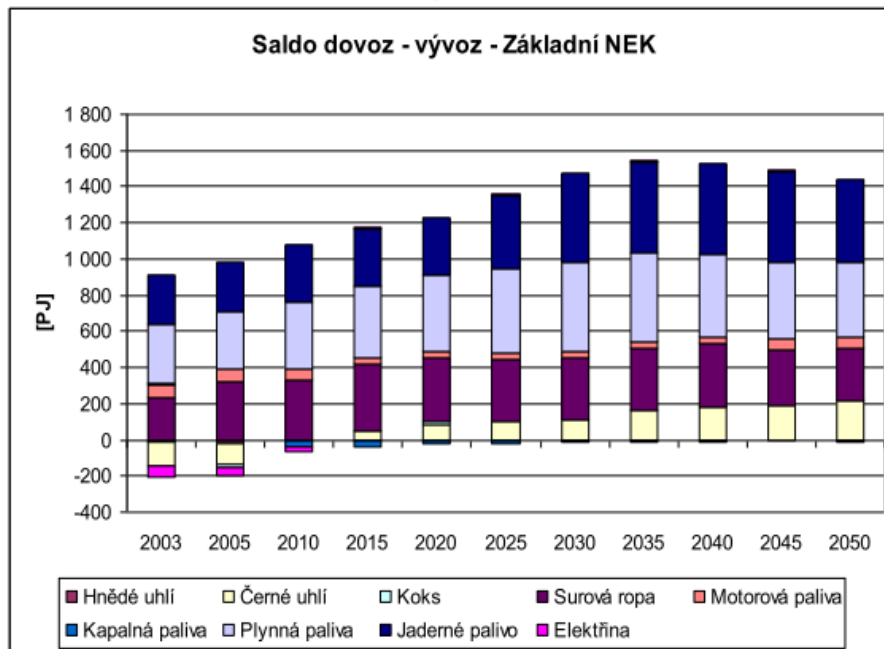
Vývoj dovozní závislosti je přehledně uveden v tabulce 16.10. a na obr. 16.7. Dovozní energetická závislost roste v prognostickém období až do roku 2040 a překračuje hodnotu 80 % a následně mírně klesá. ČR se tak už roku 2030 dostává

nad úroveň očekávanou v celé EU. Velmi významně roste i dovozní náročnost v peněžním vyjádření (tab. 16.11).

Tab. 16.10 - Dovození energetická závislost

Dovození energetická závislost [%]	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
CELKEM	39,6%	42,7%	52,4%	60,1%	63,1%	69,7%	75,4%	80,5%	80,3%	79,6%	77,7%

Obr. 16.7 - Saldo dovoz - vývoz energie v PJ

Tab. 116.11

	2003	2005	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Dovoz energie v peněžním vyjádření [mld. Kč]	57,8	124,2	175,9	187,3	198,2	233,3	272,9	323,9	353,2	394,2	421,3

16.4 Další poznámky k základnímu scénáři

Stručný popis základního scénáře výše je věnován vybraným charakteristikám, ale samozřejmě neodhaluje mnohé další problémy, které z propočtů vyplývají. Tyto problémy a otevřené otázky jednak vyplývají z výchozích parametrů, jejichž určení podléhalo názorovému kompromisu uvnitř NEK, jednak jde o problémy, jejich řešení je za rámcem, vymezeným pro práci NEK. Za nejvýznamnější otevřené otázky považujeme následujících pět skutečností:

- Vysoká cena povolenek v kombinaci s nízkou účinností neobnovitelných uhelných zdrojů, tedy s vysokou měrnou spotřebou uhlí na výrobu elektřiny, může znamenat ekonomicky nepřijatelnou cenu elektřiny z těchto zdrojů. Nové, ekonomicky průchozí uhelné zdroje však mohou vést těžební společnosti k uzavírání dlouhodobých smluv s výrobcí elektřiny na úkor teplárenských společností.
- Samostatnou otázkou je řešení rekultivace dolů po ukončení těžby hnědého uhlí. Rozhodnutí o stanovení ÚEL těžby pravděpodobně neřešilo způsob ukončení těžby s nemožností dotěžit plně zásoby v rámci ÚEL (technické omezení skrývky) a na toto navazující rekultivaci těžebního prostoru a tento problém je nutno řešit jak z hlediska technického, tak z hlediska financování rekultivací.
- Bilance nových a rekonstruovaných elektrárenských výkonů ukazuje na masové přechody stávajících kapacit (většinou KVET) na nová paliva. Vzniká otázka, na kterou by měla dát odpověď samostatná hloubková studie, zda to bude v požadovaných termínech a množství investičně, projekčně

a dodavatelsky možné, a zda o těchto skutečnostech dnešní vlastníci a managementy výroben elektřiny a tepla uvažují.

- Bilance nových výkonů na bázi OZE ukazuje, že již kolem roku 2030 bude v ČR elektrizační soustava, která bude mít výkon cca 16 000 MW, postavený na fosilních palivech a jaderné energetice, a cca 4 000 MW, postavených na OZE. V dlouhodobém výhledu do roku 2050 mohou být podíly výkonů takřka souměřitelné (ve fosilních a jaderných výkonech 11 500 MW a v OZE 8 500 MW). Vezmeme-li v úvahu specifické problémy charakteru výroby elektřiny z některých OZE (větrné či sluneční) a omezené regulační schopnosti jaderných elektráren vzniká oprávněná otázka, zda taková soustava bude provozovatelná, což by mělo být ověřeno samostatnou hloubkovou studií (např. aplikací modelu spolehlivosti elektrizační soustavy v EGÚ Brno).
- Výstupy z modelu signalizují, že by mohlo dojít k příliš rychlým vynuceným rekonstrukcím ze ZP na ČU a naopak a k nevyužívání životnosti zařízení. To by mohlo případně odradit provozovatele a investory od podnikání v energetice. Na druhé straně předpoklady tohoto scénáře o vývoji cen jednotlivých energetických zdrojů a jejich vzájemných relacích se nemusí potvrdit. Vzhledem ke všeobecně očekávanému zvýšenému využití zemního plynu bude nezbytné posílit diverzifikaci jeho dovozu, tedy připravit a realizovat alternativní přepravní cesty (již vzhledem k projektu Nord Stream) a v krátkém časovém horizontu (5 let) aktualizovat predikci využití fosilních paliv.

Zhodnotíme-li základní scénář, pak neoddiskutovatelné výhody jsou:

- rychlá cesta k nízkoemisní struktuře spotřeby PEZ, od dnešního, založené na hnědém uhlí a jaderné energetice, ke struktuře, postavené na jaderné energetice a vyšším využití zemního plynu a OZE;
- investice do nových moderních technologií jsou příležitostí pro náš průmysl, ale i pro vědecko-technické zázemí;
- dodávky jaderného paliva se mohou opřít o tuzemskou výrobu uranového koncentrátu a stabilizovat palivový cyklus a v jaderném palivu se dá vytvořit dlouhodobá strategická rezerva, kdy současné JE domácí uran nevyužívají; rychlý pokles energetické náročnosti, vysoké tempo realizace úspor energie; aktivní řešení závazků ČR k EU.

Mezi významné nevýhody a rizika naopak patří:

- mimořádná náročnost na výrobce elektřiny a tepla docílit rychlé změny v palivové základně, kdy není vůbec zřejmé, zda investoři budou mít zájem investovat kapitál a zda jsou vlastníci a managementy jednotlivých společností na něco takového vůbec připraveni;
- masivní využití biomasy, kdy NEK má k dispozici celou řadu studií, které upozorňují na příliš optimistické předpoklady o energetickém potenciálu biomasy na území ČR;
- velká míra využití jaderné energetiky, kdy kromě posílení dovozní závislosti na jaderném palivu (a tedy zhoršení strategické bezpečnosti) bude nutné vyřešit zejména problematiku ukládání radioaktivních odpadů;
- z hlediska strategické bezpečnosti jde o více rizikový scénář, kdy není využíván domácí zdroj, hnědé uhlí;
- dřívější ukončení těžeb hnědého uhlí (technické omezení dotěžení zásob uhlí do limitů) povede k tomu, že nebudou vytvořeny prostředky na rekultivace a úhrady starých dluhů s potenciálními budoucími dopady na státní rozpočet (největší problém je u lomu ČSA, včetně zajištění stability úpatí Krušných hor);
- nejistota, zda ob stojí soustavy CZT při přechodu na dražší zemní plyn (navíc s kolísajícími cenami) v konkurenci s lokálním teplem; vyšší podíl dražších paliv v elektřině a v teple povede k nárůstu ceny elektřiny a tepla s dopady na konkurenceschopnost české ekonomiky a potenciálně i na sociálně slabší skupiny obyvatelstva;
- výsledky nebyly ověřeny z hlediska zachování spolehlivosti funkce elektrizační soustavy;
- nejsou kvantifikovány finanční dopady na stát a na obyvatelstvo (zavádění nových daní, způsob jejich kompenzace, řešení výnosů z aukcí povolenek, růst cen elektřiny a tepla a další);
- obyvatelstvo především ve středních a menších obcích přijde o levné palivo (v současné době je v ČR 2240 neplynofikovaných obcí a cca 30 % koncových plynovodních

přípojek není využíváno nebo jenom částečně – z cenových).

Právě uvedená rizika nejsou malá a představují výzvu pro všechny budoucí vlády, které přijmou a budou prosazovat dlouhodobou energetickou strategii, která je (v modelovém přiblížení) charakterizovaná vstupními parametry tohoto základního scénáře. V delším horizontu lze očekávat, že trhy s energií budou tato rizika postupně eliminovat, je však na současných politických reprezentacích, aby našly odvahu a zásadní a přelomová rozhodnutí v energetice začaly realizovat

16.5 Analýza citlivosti a alternativní scénáře

Základní scénář byl testován na změny následujících parametrů:

1. Nové jaderné bloky nebudou k dispozici
2. Tvrdší limity emisí: mezi rokem 2010 a 2040 jejich lineární pokles na úroveň 70 mil.t CO₂ a 175 tis. t NO_x. Předpokládá se stejný pokles i po roce 2040.
3. Ekologická daňová reforma: předpokládá se i 2. etapa charakteristická zvýšením ekologické daně o 15 % za každých 10 let.
4. Kombinace scénáře 1 a 2.

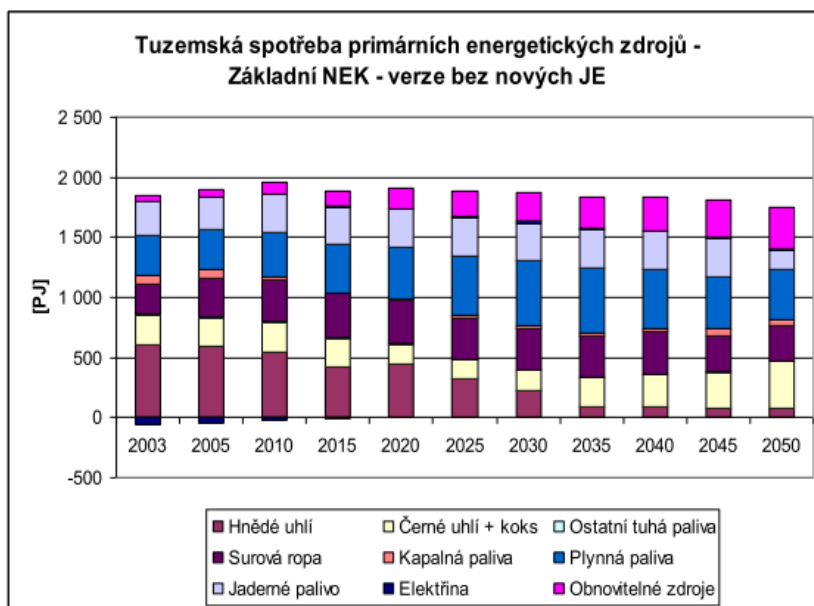
V následujících kapitolách jsou vždy stručně popsány výsledky jednotlivých kapitol a v závěrečné kapitole jsou výsledky citlivostních analýz porovnány graficky jak mezi sebou, tak k základnímu scénáři NEK.

16.5.1 Scénář bez nových jaderných bloků

Hlavní poznatky lze shrnout takto:

- závěry pro první etapu do roku 2020 se příliš neliší od scénáře základního, neboť v tomto období ani základní scénář neuvažoval se stavbou nového jaderného bloku;
- očekávaný vývoj tuzemské spotřeby primární energie je ukázán na obr. 16.8. Model našel náhradu za chybějící jadernou energii nejprve v zemním plynu a od roku 2035 i v černém uhlí z dovozu a částečně i v dovozu elektřiny. Celková výše spotřeby PEZ je počínaje rokem 2025 nižší o 2 – 5 % než ve scénáři základním, což je dáno jak vyššími dovozy elektřiny v rozsahu až 4 TWh (vlastní spotřeba elektráren a účinnost výroby) a náhradou výroby z jádra účinnějšími bloky na zemní plyn a černé uhlí. Spotřeba do roku 2020 mírně roste (o 3 % oproti roku 2005) a po té klesá a po roce 2035 je pod úrovní současnosti. V užití hnědého uhlí (s výjimkou roku 2030, kdy je vyšší), ropy a kapalných paliv nejsou rozdíly. U využití OZE lze pozorovat po roce 2030 tendence k vyššímu využití. Podíl zemního plynu, který je po roce 2025 dominantním zdrojem, dosahuje až 30 %. Zemní plyn je co do výše podílu následován černým uhlím a OZE. Dovážené energetické zdroje se podílí na krytí spotřeby až 80 %.

Obr. 16.8

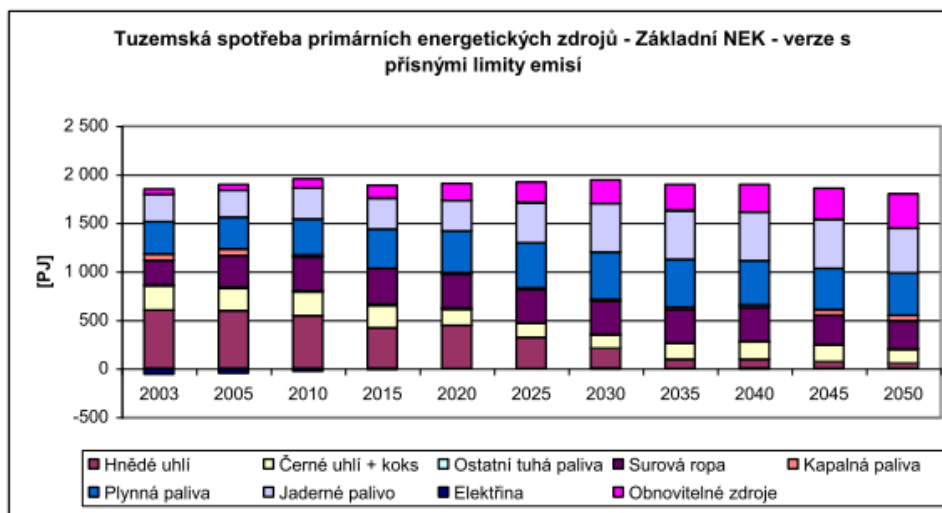
- V konečné spotřebě energie není mezi scénáři rozdíl.
- Výše a struktura výroby elektřiny doznala významných změn. Celková výše se od roku 2025 snížila a chybějící elektřina byla dovezena. Výroba z JE byla od roku nahrazována především ZP a ČU a po roce 2035 především ČU. Mírně se zvýšila i výroba z OZE. Až do roku 2040 zůstává výroba elektřiny z JE dominantní a později dominantní postavení přebírají OZE.
- V centralizované výrobě tepla dochází pouze k menším změnám. Celková výroba je téměř shodná. Výroba z hnědého uhlí je po roce 2020 nižší (o 15 až 20 %) a po roce 2040 klesá i využití ČU. Chybějící výroba je nahrazena výrobou ze ZP a ke konci období i OZE. Po roce 2025 se dominantní palivem pro CZT stává ZP a po roce 2035 přebírají dominantní postavení OZE.
- Absolutně dochází ke zvýšení využití OZE a vzhledem ke snížení spotřeby PEZ rostou i podíly využití OZE o 1 až 2 procentní body.
- Dovožní energetická závislost je o 1 až 2 procentní body nižší než ve scénáři základním, avšak dovožní náročnost je ve finančním vyjádření od roku 2025 o 4 až 14 % vyšší.
- Emisní limity byly dodrženy. Po roce 2025 jsou všechny emise vyšší, a to emise CO₂ jsou vyšší o 15 – 30 %, emise SO₂ jsou vyšší 8 až 15 % a emise NO_x o 2 až 13 %.

16.5.2. Scénář s přísnými emisními stropy

Hlavní poznatky lze shrnout takto:

- Model nenašel řešení tohoto alternativního zadání. Pro přísný emisní strop CO₂ se po roce 2040 dostal do slepé uličky a neposkytl výstupy. Provedl se proto propočet s dodatečným jaderným blokem 1600 MW instalovaným po roce 2035, ale ani tehdy neposkytl model řešení. Emisní strop CO₂ stanovený v zadání, tedy stejné tempo poklesu emisí po roce 2040 jako mezi rokem 2005 a 2040, je zřejmě nedosažitelný při dané úrovni spotřeby. Proto byl propočten náhradní scénář, kde tempo poklesu přípustných emisí CO₂ a NO_x bylo po roce 2040 zvolněno zhruba na polovinu. Pro toto náhradní zadání model našel řešení, které je prezentováno dále v této subkapitole.
- Tuzemská spotřeba PEZ se do roku 2040 příliš neliší od scénáře základního. Očekávaný vývoj tuzemské spotřeby primární energie je ukázán na obr. 16.9. Celková výše spotřeby PEZ je po roce 2040 nižší až o 2 % než ve scénáři základním, což je dáno dovozy elektřiny v rozsahu do 2 TWh místo vývozu elektřiny ve výši 3 TWh. Spotřeba k roku 2015 klesá, po té roste do roku 2030 (na úroveň o 5 % vyšší oproti roku 2005) a po té klesá a po roce 2045 je pod úrovní současnosti. V užití hnědého uhlí (s výjimkou roku 2045 a 2050, kdy je významně nižší), ropy a kapalných paliv a jaderných paliv nejsou rozdíly. U využití OZE lze pozorovat po roce 2030 vyšší využití (o 2 až 3 %) a o úměrný podíl je snížena spotřeba zemního plynu. Po roce 2020 jsou dominantní pozice jaderného paliva a ZP vyrovnány. Dovážené energetické zdroje se podílí na krytí spotřeby až 80 %.

Obr. 16.9

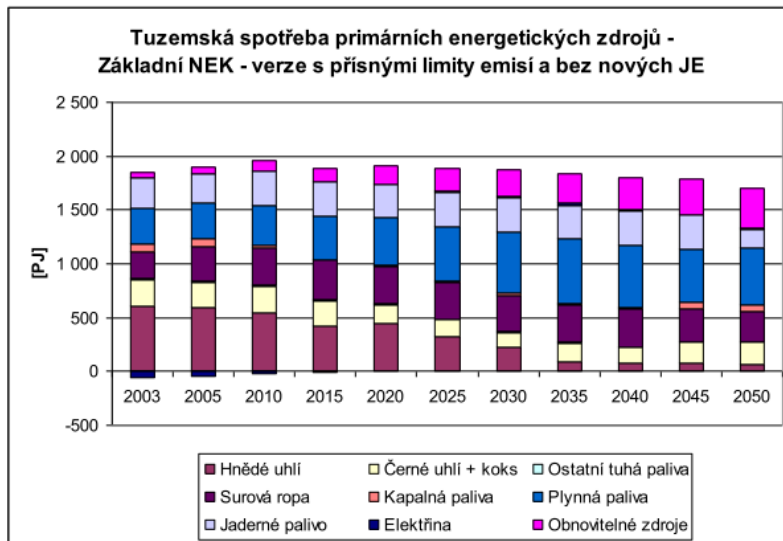
- V konečné spotřebě energie není mezi scénáři rozdíl.
- Výše a struktura výroby elektřiny doznala změn. Celková výše se k roku 2050 snížila a chybějící elektřina byla dovezena. Struktura výroby podle paliv se příliš neliší s výjimkou mírných vzrůstů využití OZE a významného poklesu užití ČU po roce 2045 nahrazeného dovozem elektřiny. Výroba elektřiny z JE je dominantní po celé období, ale k roku 2050 se již podíl z OZE přibližuje úrovni z JE.
- V centralizované výrobě tepla dochází pouze k menším změnám. Celková výroba je téměř shodná s výjimkou roku 2050, kdy je o 8 % nižší. Výroba z hnědého uhlí je od roku 2045 nižší (o 8 až 15 %) a dvojnásobným tempem klesá i využití černého uhlí. Chybějící výroba je nahrazena výrobou z OZE. Do roku 2030 zůstává dominantní palivem hnědé uhlí a po roce 2035 přebírají toto postavení OZE.
- Absolutně dochází ke zvýšení využití OZE a rostou i podíly využití OZE o 1 až 2 procentní body.
- Dovození energetická závislost je o 0,5 až 1 procentní bod nižší než ve scénáři základním. Dovození náročnost ve finančním vyjádření je od roku 2030 o 1 – 2 % nižší.
- Emisní limity byly dodrženy. Po roce 2045 jsou všechny emise nižší, a to v roce 2050 jsou nižší emise CO₂ o 12 %, emise SO₂ o 10 % a emise NO_x o 15 %

16.5.3. Scénáře s bez nových jaderných bloků a s přísnými emisními stropy

Hlavní poznatky lze shrnout takto:

- Model nenašel řešení tohoto alternativního zadání. Pro přísné emisní stropy CO₂ a NO_x se po roce 2040 dostal do slepé uličky a neposkytl výstupy. Emisní stropy stanovené v zadání, tj. stejné tempo poklesu emisí po roce 2040 jako mezi rokem 2005 až 2040, jsou zřejmě nedosažitelné při dané úrovni spotřeby. Proto byl propočten náhradní scénář, kde tempo poklesu přípustných emisí NO_x bylo po roce 2040 zvolněno zhruba na polovinu a strop pro emise CO₂ již nebyl po roce 2040 dále snižován. Pro toto náhradní zadání model našel řešení, které je prezentováno dále v této subkapitole.
- Očekávaný vývoj tuzemské spotřeby primární energie je ukázán na obr. 16.10. Model našel náhradu za chybějící jadernou energii nejprve v zemním plynu a od roku 2035 i v černém uhlí z dovozu a částečně i v dovozu elektřiny. Také využití OZE se zvýšilo. Celková výše spotřeby PEZ je počínaje rokem 2020 nižší o 2 – 8 % než ve scénáři základním, což je dáno jak vyššími dovozy elektřiny v rozsahu až 4 TWh (vlastní spotřeba elektráren a účinnost výroby) a náhradou výroby z JE účinnějším bloky na zemního plynu a černého uhlí. Spotřeba k roku 2015 klesá, poté do roku 2020 mírně roste (o 3 % oproti roku 2005) a po té klesá a po roce 2030 je pod úroveň současnosti (v roce 2050 o 8 % nižší než v roce 2005). V užití hnědého uhlí (s výjimkou roku 2030, kdy je vyšší), ropy a kapalných paliv nejsou rozdíly. U využití OZE lze pozorovat po roce 2030 tendence k vyššímu využití. Podíl ZP, které od roku 2020 dominantním zdrojem dosahuje až 32 %. Zemní plyn je co do výše podílu následován jaderným palivem, černým uhlím a OZE. Dovážené energetické zdroje se podílí na krytí spotřeby až 79 %.

Obr. 16.10

- V konečné spotřebě energie není mezi scénáři rozdíl.
- Výše a struktura výroby elektřiny doznala změn. Celková výše se počínaje rokem 2025 snížila a chybějící elektřina byla dovezena (v rozsahu do 4 TWh). Výroba z JE byla od roku nahrazována především zemním plynem a v menší míře i černým uhlím. Až o 10 % se zvýšila i výroba z OZE. Do roku 2040 zůstává výroba elektřiny z JE dominantní a později toto postavení přebírají OZE.
- V centralizované výrobě tepla dochází k významným změnám. Celková výroba je téměř shodná s výjimkou roku 2050, kdy je o 7 % nižší. Výroba z hnědého uhlí je od roku 2045 nižší (až o 20 %) a velmi prudce klesá i využití černého uhlí (na čtvrtinu). Chybějící výroba je nahrazena výrobou z OZE a zemního plynu. Do roku 2025 zůstává dominantní palivem hnědé uhlí, dále přebírá toto postavení zemní plyn a po roce 2040 OZE.
- Absolutně dochází ke zvýšení využití OZE a rostou i podíly využití OZE o 1 až 6 procentních bodů.
- Dovozní energetická závislost je o 0,5 až 2 procentní body nižší než ve scénáři základním. Dovozní náročnost ve finančním vyjádření je od roku 2025 o 4 - 12 % vyšší.
- Emisní limity byly dodrženy. Většinou jsou všechny

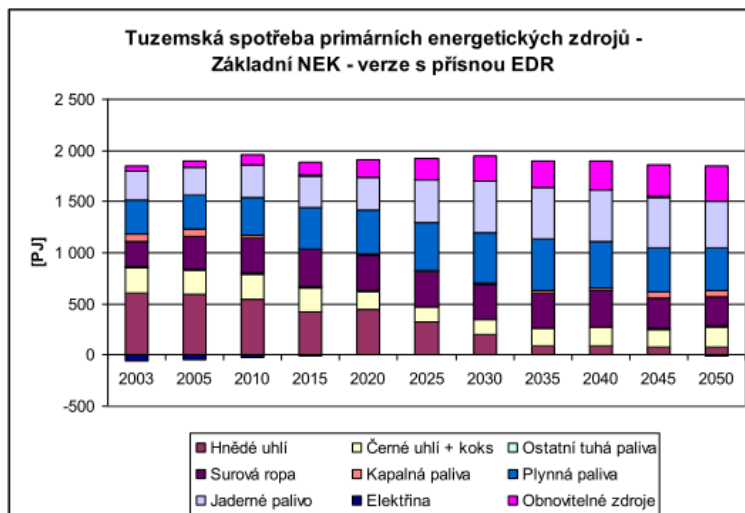
emise vyšší, a to emise CO₂ o 10 %, emise SO₂ až o 5 % a emise NO_x až o 5 %.

16.5.4 Scénář s druhou etapou ekologické daňové reformy

Hlavní poznatky lze shrnout takto:

- Model našel řešení tohoto alternativního zadání a zpracoval variantní řešení.
- Obecně lze konstatovat, že nedošlo ke změnám oproti scénáři základnímu, a tak jedinou změnou je vyšší příjem státního rozpočtu a zvýšené ceny paliva a energie pro konečné zákazníky.
- Očekávaný vývoj tuzemské spotřeby primární energie je ukázán na obr. 16.11. Celková výše spotřeby PEZ se prakticky neliší od scénáře základního. Není ani zásadních rozdílů ve využití hnědého uhlí, tekutých a plyných paliv či jaderného paliva. Od roku 2035 dochází k mírně nižšímu využití dovozového černého uhlí, které je nahrazeno vyšším čerpáním OZE. Scénáře se neliší ani ve vývozu a dovozu elektřiny. Časový průběh i dominance jednotlivých paliv je rovněž v obou scénářích shodná.

Obr. 16.11

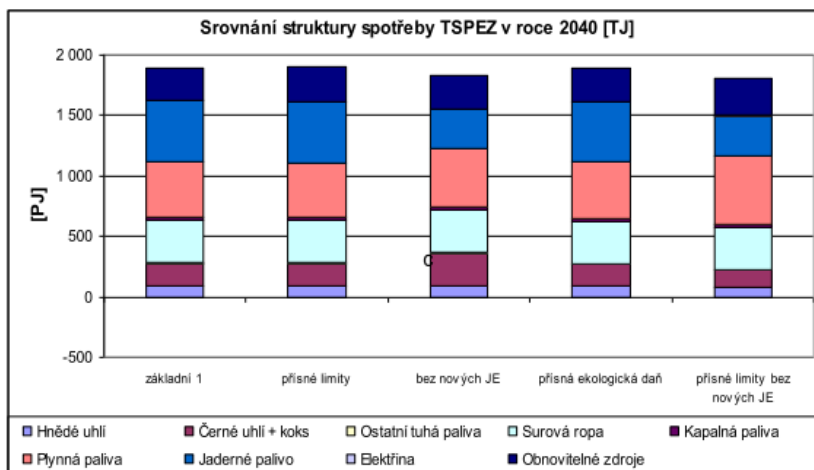
- V konečné spotřebě energie není mezi scénáři rozdíl.
- Výše a struktura výroby elektřiny je v této alternativě prakticky shodná se scénářem základním. Od roku 2035 dochází k nepatrně nižšímu využití dovozového černého uhlí, které je nahrazeno vyšším čerpáním OZE. Časový průběh i dominance jednotlivých paliv je rovněž v obou scénářích shodná.
- V centralizované výrobě tepla nedochází prakticky ke změnám. Celková výroba je téměř shodná. Po roce 2035 dochází k nepatrně nižšímu využití dovozového černého uhlí a zemního plynu, které je nahrazeno vyšším čerpáním OZE. Časový průběh i dominance jednotlivých paliv je rovněž v obou scénářích shodná.
- Absolutně dochází po roce 2030 ke zvýšení využití OZE a vzhledem ke snížení spotřeby PEZ rostou i podíly využití OZE o 0,1 až 1 procentní bod.
- Dovozní energetická závislost je až o 0,6 procentního bodu nižší než ve scénáři základním. Stejně tak dovozní náročnost ve finančním vyjádření po roce 2030 je až o 1 % nižší.
- Emisní limity byly dodrženy. Po roce 2030 jsou emise CO₂ jsou nepatrně nižší až 1,5 %, zatímco emise SO₂ a NO_x jsou shodné.

16.6 Vzájemné porovnání alternativ mezi sebou a se základním scénářem

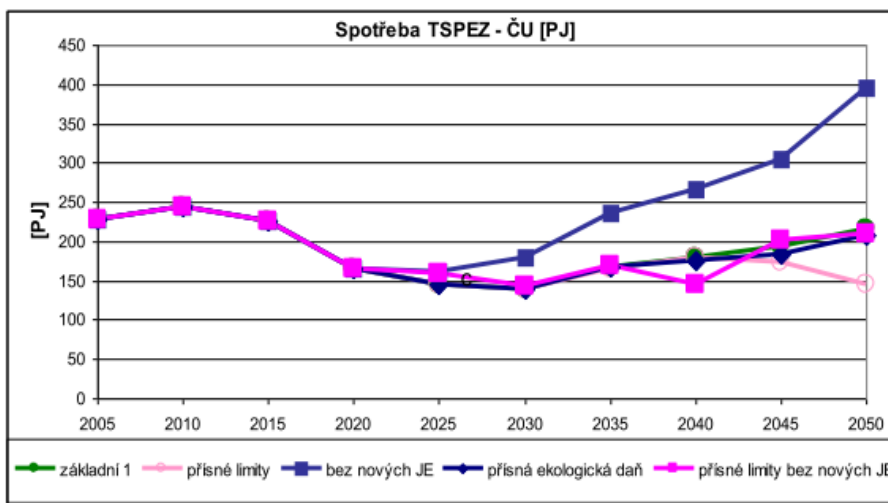
Grafické porovnání jednotlivých scénářů výše má dostatečnou vypovídací schopnost a tedy následující komentáře jsou omezeny na minimum.

a) Porovnání tuzemské spotřeby primárních energetických zdrojů. Porovnání pro rok 2040 je provedeno na obr. 16.12. Rozdíly mezi alternativami jsou dány samotným zadáním. Výše celkové spotřeby je v jednotlivých scénářích ovlivněna především rozdíly mezi vývozy a dovozy elektřiny. Většina počítaných alternativ dorovnávala pokrytí spotřeb dovozem a tak jejich celková výše je nižší než u scénáře základního. Pouze alternativa s přísnější daňovou ekologickou reformou zachovává vývozy elektřiny a má co do výše téměř shodnou úroveň se scénářem základním. Alternativy se příliš neliší ve využití disponibilního hnědého uhlí, ropy a tekutých paliv. Využití jaderných paliv je předurčeno zadáním alternativ, a tak model mohl prakticky optimalizovat pouze ve využití zemního plynu a dovozového černého uhlí, což je ukázáno na obr. 16.13 a 16.14. Rozdíly jsou rovněž ve využití obnovitelných zdrojů energie, což je ukázáno na obr. 16.15.

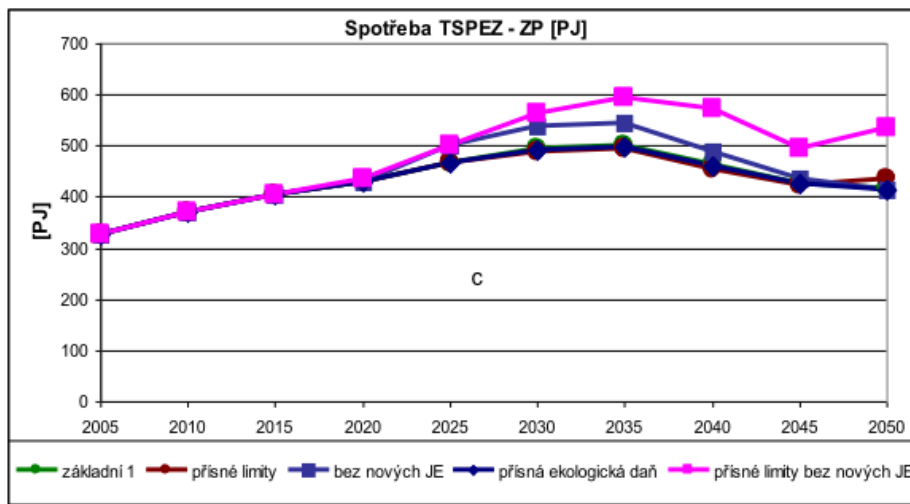
Obr. 16.12

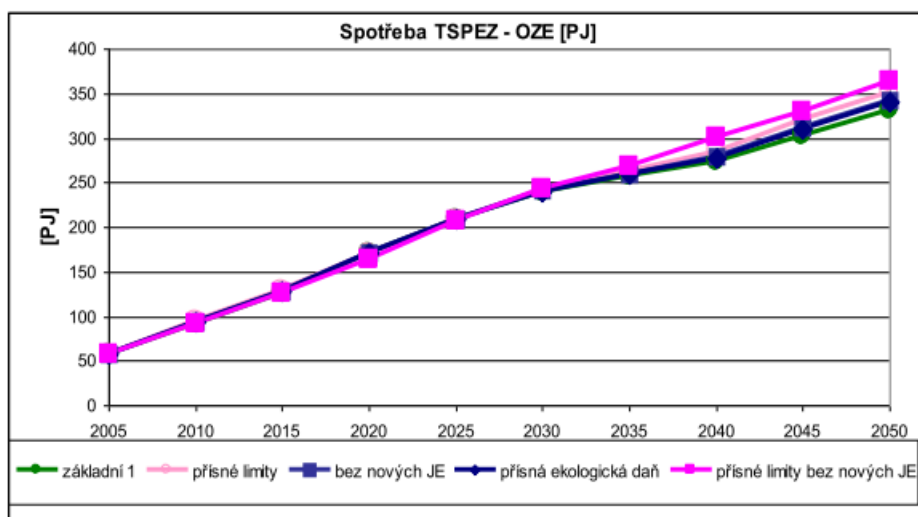
Obr. 16.13

Obr. 16.14

Obr. 16.15

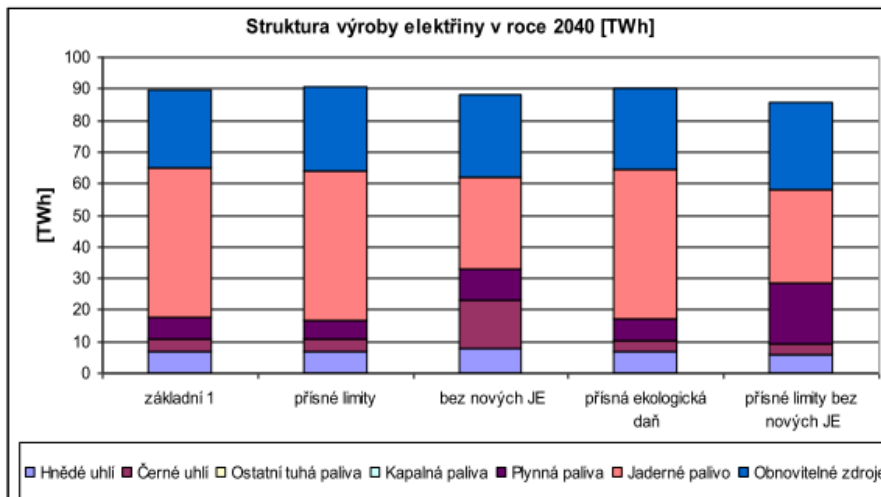
b) Porovnání konečné spotřeby energie. Alternativy jsou prakticky shodné se scénářem základním. Pouze k roku 2050 dochází k malé záměně nižšího využití CZT za vyšší využití OZE u alternativy bez nových JE a zpřísněnými emisními stropy oproti všem ostatním alternativám. Ve všech alternativách zůstává zachována náhrada motorových paliv zemním plynem s postupně rostoucím rozsahem (v roce 2025 v rozsahu 1 mld. m³ a v roce 2050 v rozsahu 1,8 mld. m³).

c) Porovnání výše a struktury výroby elektřiny. Porovnání pro rok 2040 je provedeno na obr. 16.16. Rozdíly mezi alternativami jsou dány samotným zadáním. Výše a struktura výroby elektřiny je v jednotlivých scénářích ovlivněna

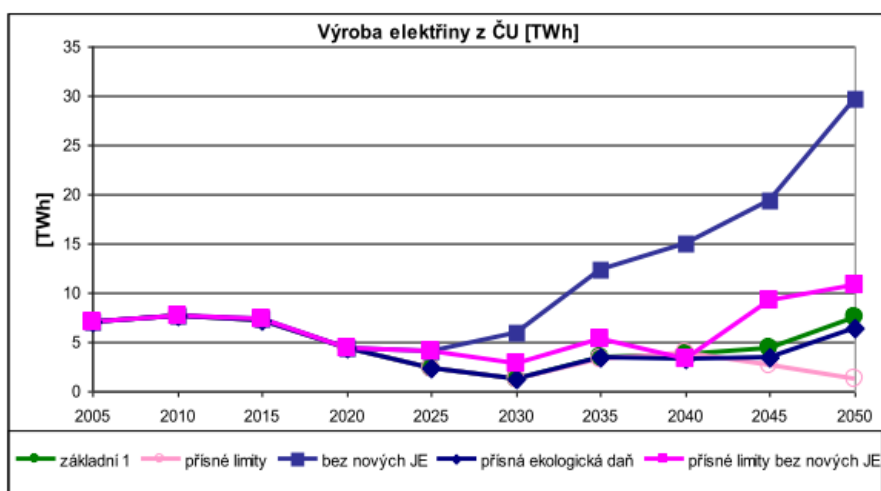
především rozdíly mezi vývozy a dovozy elektřiny. Většina počítaných alternativ dorovnávala pokrytí potřeb elektřiny jejím dovozem a tak celková výše výroby je nižší než u scénáře základního. Pouze alternativa s přísnější daňovou ekologickou reformou zachovává vývozy elektřiny a má co do výše téměř shodnou úroveň se scénářem základním. Alternativy se příliš neliší ve využití disponibilního hnědého uhlí, ropy a tekutých paliv. Využití jaderných paliv je předurčeno zadáním alternativ, a tak model mohl prakticky optimalizovat pouze ve využití zemního plynu a dovozového černého uhlí, což je ukázáno na obr. 16.17 a 16.18. Rozdíly jsou rovněž ve využití obnovitelných zdrojů energie v obdobném rozsahu jako je ukázáno na obr. 16.15 u spotřeby PEZ.

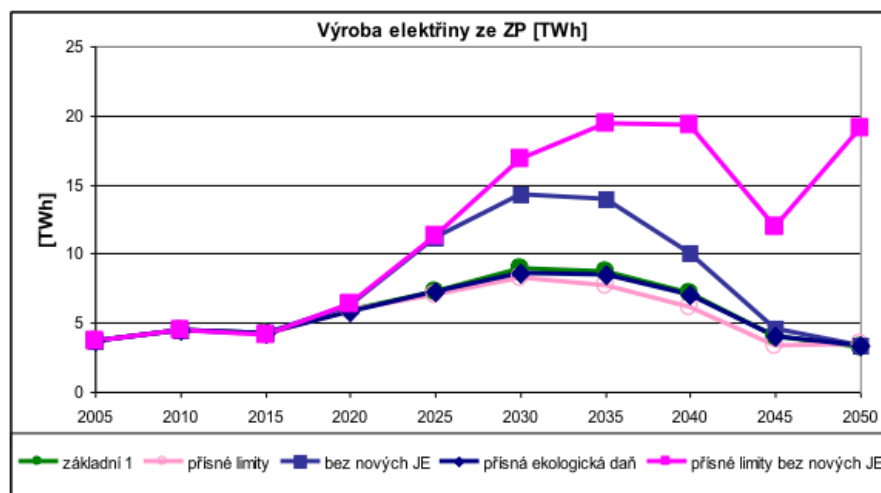
Obr. 16.16

Obr. 16.17

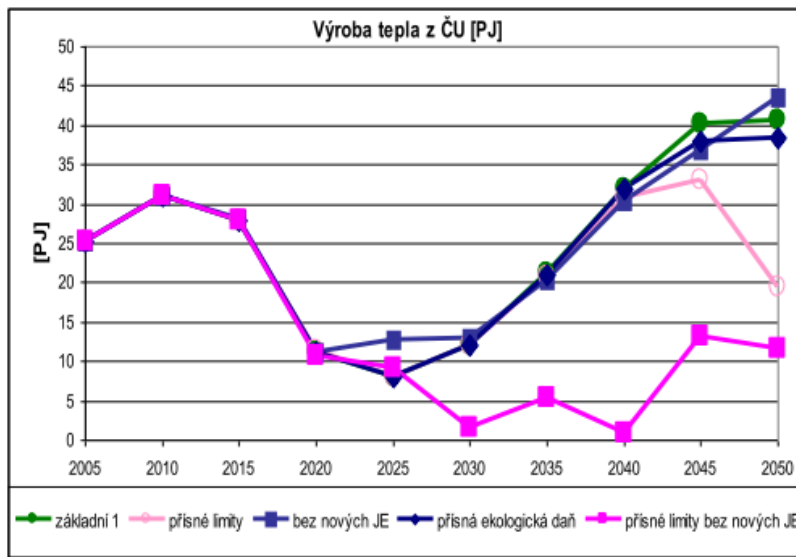
Obr. 16.18

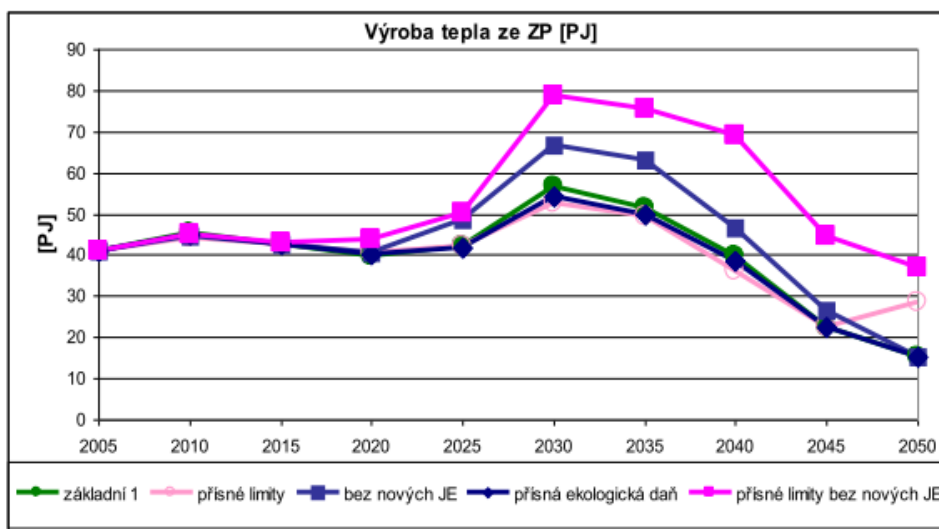
e) Porovnání výše a struktury výroby CZT. V celkové výši výroby CZT se alternativy prakticky neliší s výjimkou po roce 2045, kdy u alternativ s přísnými emisními stropy dochází ke snížení výroby CZT a jeho náhradě v konečné spotřebě OZE. Alternativy se neliší ve využití ropy a tekutých paliv. U alternativ bez nových jaderných elektráren model využíval v malé míře méně hnědé uhlí. Model prakticky optimalizoval

pouze ve využití zemního plynu a dovozového černého uhlí, což je ukázáno na obr. 16.19 a 16.20. Rozdíly jsou rovněž ve využití obnovitelných zdrojů energie v obdobném rozsahu jako je ukázáno na obr. 16.15 u spotřeby PEZ. Modely s jadernými elektrárnami ani v jednom případě neuvažovaly s masivnějším využitím JE pro výrobu tepla v CZT.

Obr. 16.19

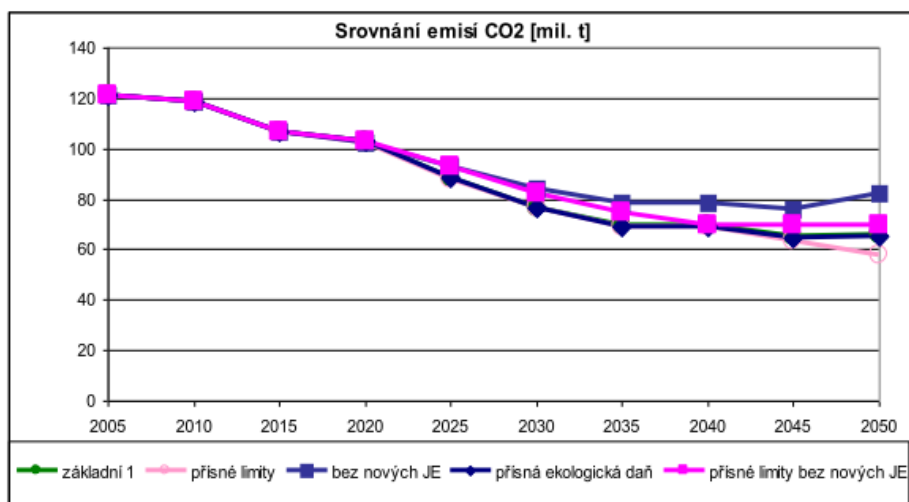
Obr. 16.20

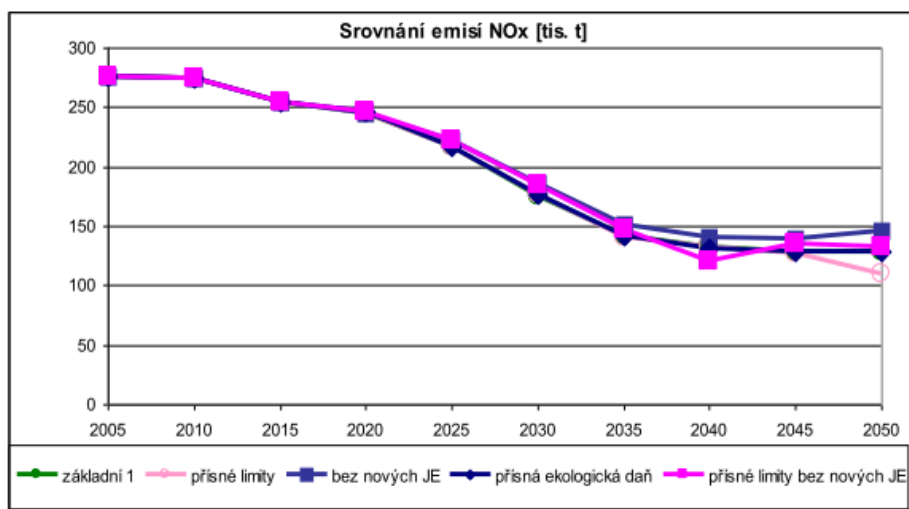
f) Porovnání podle emisí. Obecně lze konstatovat, že snižování sledovaných emisí je do roku 2035 velmi rychlé, ale v závěru prognostického období se již nedaří emise dále snižovat. Lze také konstatovat, že scénáře bez nových jaderných elektráren mají vesměs vyšší úroveň emisí.

Porovnání emisí CO₂ je na obr. 16.21 a emisí NO_x je na obr. 16.22. Rozdíly mezi alternativami u emisí SO₂ jsou nižší.

Obr. 16.21

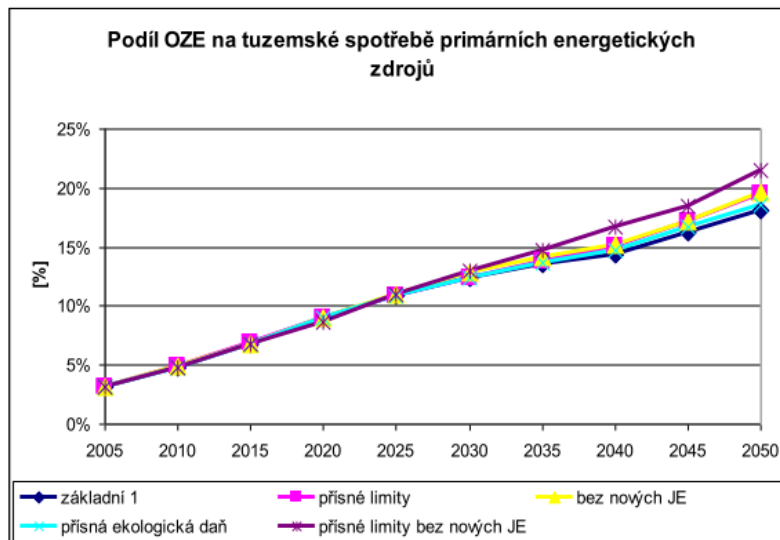
Obr. 16.22

g) Porovnání podle využití obnovitelných zdrojů energie. Obecně lze konstatovat, že ve všech alternativách dochází k vyššímu využití OZE oproti scénáři základnímu. Míra zvýšení je diferencovaná a nejvyšší je ve scénáři bez nových jaderných elektráren a s přísnými emisními limity. Relativní

rozdíly jsou zhruba stejné u všech sledovaných podílů na PEZ (obr. 16.23), hrubé spotřebě elektřiny a CZT. Vliv na podíl OZE u konečné spotřeby je pouze u scénáře bez nových JE a s přísnými limity a to po roce 2040.

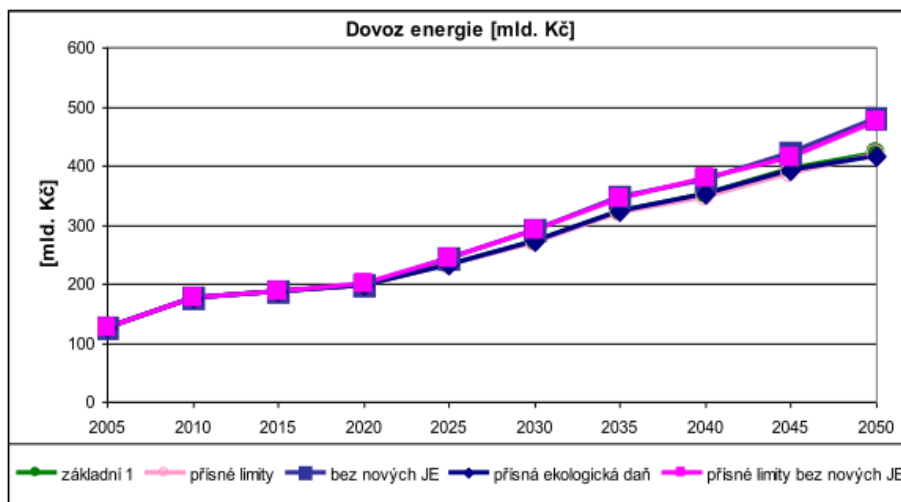
Obr. 16.23

h) Porovnání podle dovozní závislosti. Všechny počítané alternativy vykazují velmi mírně sníženou dovozní závislost oproti scénáři základnímu v rozsahu do několika málo procent, přičemž v grafické podobě jsou rozdíly zanedbatelné a proto není příslušný graf uveden. Největší snížení dovozní závislosti je u scénáře bez JE a s přísnými emisními stropy.

Jiný vliv lze pozorovat i u dovozní náročnosti vyjádřené finančně. Zde scénáře s přísnými emisními stropy a s přísnou ekologickou daňovou reformou vykazují nižší náročnost, zatímco druhé alternativy vykazují vyšší náročnost než scénář základní. Porovnání je na obr. 16.24

Obr. 16.24

Závěrem můžeme následovně shrnout hlavní výsledky z povedené analýzy citlivosti:

- spotřebu primárních energetických zdrojů lze v dlouhodobém horizontu očekávat na současné úrovni
- tuzemské zdroje fosilních paliv budou využity jen do určité míry, analýza citlivosti navíc ukazuje, že při jen mírně vyšších cenách plynů roste poptávka po zemním plynu na úkor hnědého uhlí; bude využívána jaderná energie, podstatně se zvýší technologická úroveň spotřeby energie s následnými úsporami, zvýší se využití obnovitelných zdrojů energie. Dovoz ropy a ropných výrobků bude v zásadě stagnovat, dovoz plynu v každém případě poroste a dovoz černého uhlí nahradí postupně končící tuzemské těžby;
- ČR může být i nadále nezávislá na zahraničních zdrojích

elektřiny, jejíž tuzemská spotřeba dále poroste meziročně o 1,3 až 1,5 % v souladu s prognózami EU. Dodávky tepla ze systémů CZT budou stagnovat, avšak významně vzroste podíl OZE v decentralizované výrobě tepla;

- energetická i elektroenergetická náročnost českého hospodářství se bude rychle snižovat a během 15 – 20 let dojde k vyrovnání ČR na úroveň průměru EU;
- významným tempem poklesnou emise a ČR bude plnit své dosavadní mezinárodní závazky;
- závislost na dovozu PEZ dále poroste a kolem roku 2030 dosáhne úrovně 70%, tedy úrovně, která se předpokládá v celé EU. V roce 2050 se očekává až 80% závislost.

16.7 Příloha ke kapitole

Nabídka elektrárenských bloků pro model EH (stálé ceny roku 2005)

Typ bloku	Využití [1]	Životnost [r]	Investiční náklady [Kč/kWe]	Proměnné náklady [Kč/GWh]	Stálé náklady [Kč/kWe.r]	Účinnost [%]	Dostupnost [r]
Paroplynový cyklus	0,570	25	22 800	23	420	54%	2015
Pokročilý paroplynový cyklus	0,570	25	26 400	26	450	58%	2020
Hnědouhelný blok 660 MW	0,685	30	48 000	28	1 040	45%	2010
Černouhelný blok 600 MW	0,685	30	43 300	28	850	47%	2010
Plynová spalovací turbína - špičková	0,120	20	8 100	12	586	36%	2005
Pokročilá plynová spalovací turbína - špičková	0,120	20	9 400	25	600	37%	2020
Pokročilý blok s integrovaným zplyňováním hnědého uhlí	0,780	30	75 500	35	1 300	49%	2035
Pokročilý blok s integrovaným zplyňováním černého uhlí	0,780	30	65 600	33	1 300	51%	2035
Blok s integrovaným zplyňováním hnědého uhlí	0,780	30	73 000	33	1 300	46%	2025
Blok s integrovaným zplyňováním černého uhlí	0,780	30	62 900	31	1 300	48%	2025
JE VVER 1200 MW	0,850	40	56 000	85	780	35%	2020
JE EPR 1600 MW	0,850	40	60 700	80	950	39%	2020
JE AP1000 1200 MW	0,850	40	56 000	85	1 045	35%	2020
Pokročilý hnědouhelný ultra super kritický blok	0,780	30	70 700	31	1 500	49%	2035
Pokročilý černouhelný ultra super kritický blok	0,780	30	58 900	29	1 200	50%	2035
Hnědouhelný ultra super kritický blok	0,780	25	56 400	33	1 800	48%	2025
Černouhelný ultra super kritický blok	0,780	25	56 400	31	1 500	49%	2025
Geotermální kogenerace 1	0,800	20	240 000	0	4 200	100%	2015
Geotermální kogenerace 2	0,64	20	215 000	0	4 200		2020
Geotermální kogenerace 3	0,64	20	150 000	0	2 288		2030
Geotermální kogenerace 4	0,64	20	150 000	0	1 175		2040
Geotermální kogenerace 5	0,64	20	150 000	0	809		2050
Kogenerace na bioplyn 1	0,91	20	120 738	1 875 000	3 000	47%	2010
Kogenerace na bioplyn 2	0,91	20	126 540	2 000 000	3 800	48%	2015
Kogenerace na bioplyn 3	0,91	20	132 842	2 250 000	4 200	50%	2020
Kogenerace na bioplyn 4	0,91	20	142 046	2 500 000	4 500	53%	2030
Kogenerace na bioplyn 5	0,91	20	149 798	2 812 500	4 800	55%	2040
Kogenerace na bioplyn 6	0,91	20	157 551	3 125 000	5 000	57%	2050
Teplárna na biomasu 1	0,57	20	86 000	1 980 000	4 200	59%	2007
Teplárna na biomasu 2	0,59	20	93 400	1 945 525	4 346	59%	2010
Teplárna na biomasu 3	0,65	20	96 400	1 926 445	4 440	62%	2015
Teplárna na biomasu 4	0,67	20	99 000	2 030 457	4 576	63%	2020
Teplárna na biomasu 5	0,72	20	102 000	1 984 127	4 698	64%	2030
Teplárna na biomasu 6	0,76	20	103 000	1 940 299	4 852	66%	2040
Teplárna na biomasu 7	0,80	20	103 720	1 900 000	5 000	67%	2050
Fotovoltaický systém 1	0,140	20	135 000	0	675	100%	2007
Fotovoltaický systém 2	0,170	22	90 900	0	675	100%	2010
Fotovoltaický systém 3	0,200	28	71 400	0	675	100%	2015
Fotovoltaický systém 4	0,230	31	53 500	0	675	100%	2020
Fotovoltaický systém 5	0,290	35	46 300	0	675	100%	2030
Fotovoltaický systém 6	0,340	38	34 600	0	675	100%	2040
Fotovoltaický systém 7	0,400	40	30 000	0	675	100%	2050
Malá vodní elektrárna 1	0,350	50	155 000	0	3 100	100%	2007

Typ bloku	Využití [1]	Životnost [r]	Investiční náklady [Kč/kWe]	Proměnné náklady [Kč/GWh]	Stálé náklady [Kč/kWe.r]	Účinnost [%]	Dostupnost [r]
Malá vodní elektrárna 2	0,652	50	165 000	0	3 300	100%	2010
Malá vodní elektrárna 3	0,654	50	172 000	0	3 440	100%	2015
Malá vodní elektrárna 4	0,656	50	185 000	0	3 500	100%	2020
Malá vodní elektrárna 5	0,662	50	200 000	0	3 550	100%	2030
Malá vodní elektrárna 6	0,674	50	220 000	0	3 600	100%	2040
Malá vodní elektrárna 7	0,685	50	250 000	0	3 650	100%	2050
Větrná elektrárna 1	0,217	20	38 500	0	1 155	100%	2007
Větrná elektrárna 2	0,221	20	37 000	0	1 100	100%	2010
Větrná elektrárna 3	0,228	20	36 000	0	1 150	100%	2015
Větrná elektrárna 4	0,240	20	35 000	0	1 100	100%	2020
Větrná elektrárna 5	0,251	20	34 000	0	1 000	100%	2030
Větrná elektrárna 6	0,258	20	33 000	0	900	100%	2040
Větrná elektrárna 7	0,280	20	32 500	0	800	100%	2050

Dále bylo přihlédnuto k poznatkům, které NEK získala pro oblasti technických parametrů, investičních nákladů a provozních nákladů pro technologie užívající OZE od Asociace pro využití obnovitelných zdrojů dle studie z dubna 2008 (aktualizace z května 2008). K těmto údajům bylo přihlédnuto a upravené vstupy jsou v tab. 2.

Geotermální energetika bude zatížena ztrátami v rozvodech, zejména tepelných; účinnost poroste postupně. Pro geotermální energetiku je po r. 2030 předpokládán již omezenější výběr lokalit pro instalace a růst ztrát tepla v sítích a při dálkovém transportu; bude pravděpodobně kompenzován technickými inovacemi. Předpokládá se také omezení postupného náběhu podle disponibilních vrtných souprav.

Pro fotovoltaiku je k r. 2020 a dále uvažováno s nutným krytím akumulace výroby nově instalovaných zdrojů OZE. Je to nutné pro dosažení stability přenosové soustavy a distribučních sítí. Podle současných zkušeností, navyšování instalovaného výkonu těchto zdrojů již na celkový podíl kolem 15- 20 % vede k omezování základních funkčních schopností soustav. Je proto modelově uvažováno s akumulací moderním, již dostupným typem baterií (účinné NaS modulové systémy, účinnost řetězce přeměny 0,8, postupně k 0,85). Kdyby došlo k anomálii enormního navýšení podílu výkonu již před r. 2020, bylo by třeba postupně nasazovat akumulací systémy podle toho.

Výše instalovaných výkonů větrných elektráren a možná výroba elektrina byla do modelu zadána podle posledních známých poznatků o již realizovaných a připravovaných investičních akcích, tak jak je eviduje EGÚ Brno a OTE. Poznáváme, že pokud se nabídka větrných elektráren ponechá na modelu, tak při zadaných technickoekonomických parametrech je výroba z nich příliš drahá, a proto model by ji nezvolil.

Výpočetní model byl dále doplněn o možnost limitování pětiletkových přírůstků nových výkonů, což činí nasazování OZE (zejména geotermální a z biomasy) více bližší budoucí realitě.

Protože programové dokumenty EU počítají s tím, že ekonomická podpora OZE bude postupně snižována, a počítá s tím i český zákon o podpoře výroby elektřiny z OZE, byla výše podpory do modelu vložena jako postupně klesající pro nově instalované kapacity s mezioččním poklesem 5 % (pochopitelně při zákonem garantované výši podpory na 15 let).

17. PŘEHLED DOPORUČENÍ PRO VLÁDU ČR Z HLEDISKA TVORBY ENERGETICKÉ POLITIKY

V energetické politice se protínají aspekty, vyplývající z ekonomických, sociálních a environmentálních souvislostí

dalšího vývoje české společnosti. Jde především o následující oblasti:

- zvyšování důrazu na odpovědné chování svobodných občanů – výrobců, podnikatelů a spotřebitelů (konečná spotřeba, její objem a forma, ovlivňuje energetické toky a tedy i negativní zátěž populace),
- důsledná ochrana životního prostředí před průmyslovou a dopravní zátěží,
- zajištění šetrného využívání obnovitelných i neobnovitelných energetických zdrojů,
- úspory energií, racionální nakládání s odpady včetně recyklace,
- postupné snižování energetické náročnosti dopravy.

Dlouhodobý rozvoj energetiky, která je již nyní značně závislá na dovozu energetických vstupů (a tato závislost dále vzroste), je spojen i s dlouhodobou bezpečností dodávek energie. Dlouhodobá energetická politika musí proto přihlédnout i ke strategii celosvětového vývoje energetiky, bezpečnosti země původu energetických zdrojů a spolehlivosti přepravních tras včetně vytváření strategických zásob energetických komodit a hospodaření s nimi.

Z těchto principů a ze závěrů předcházejících kapitol vyplývají následující doporučení pro další kroky vlády:

- Vláda by měla aktivně podporovat každé opatření, které povede k prohloubení konkurence na energetických trzích. Tuto politiku bude sledovat především v kontextu postupného vytváření jednotného energetického trhu v rámci EU.
- Vládě se doporučuje umožnit a usnadnit zahájení posuzovacích procesů produkce všech typů energie.
- Význam hnědého uhlí bude v dlouhodobém horizontu klesat, bude nákladnějším palivem, nicméně bude představovat stále významný energetický zdroj.
- Vláda by měla považovat podporu procesů, vedoucích k úsporám energií, za prioritu a mimořádně významnou součást formování dlouhodobé energetické strategie. Doporučuje se jim proto věnovat této oblasti zvýšenou pozornost, vyšší finanční prostředky než dosud a systémovou podporu.
- Jaderná energetika představuje jednu z variant výroby elektrické energie a je důležitou součástí energetického mixu.
- Vláda by měla považovat obnovitelné zdroje za nezpochybnitelnou součást budoucího palivo-energetického mixu. Vládě doporučujeme zvážit podporu výroby tepla z OZE, avšak tuto podporu (stejně jako stávající podporu výroby elektřiny z OZE) pravidelně přehodnocovat s

důrazem na minimalizaci tržních deformací. Dále se doporučuje podpořit výzkum a vývoj příslušných technologií a významně posílit informační kampaně, podporující hlubší využití OZE.

- Vláda by měla konat aktivní politiku ochrany klimatu na domácí i mezinárodní scéně.
- Vláda by měla využívat tranzitní elektrickou přenosovou síť k posílení pozic ČR na energetickém trhu.
- Vládě se doporučuje přehodnotit energetickou a související legislativu ČR a EU tak, aby nedocházelo přednostně k řešení dílčích energetických úkolů na úkor důležitých energetických potřeb společnosti, zejména stability odvětví včetně přenosu energie.
- Vláda by měla aktivně spolupracovat s partnery z EU a NATO při budování dalších přepravních cest ropy a zemního plynu do ČR.
- V rámci EU by měla vláda usilovat o prosazení realistické a skutečně efektivní podpory výroby energie z OZE a pro zhodnocení systému obchodování s emisními povolenkami.
- Komise doporučuje, aby se dlouhodobými trendy zejména výzkumu nových technologií a koncepcí v energetice a průběžným sledováním energetické situace státu v návaznosti na evropskou a světovou energetiku zabýval stálý orgán. Doporučuje, aby vláda podpořila plánované vybudování Institutu aplikovaných věd, společného pracoviště Akademie věd ČR a ČVUT Praha, kde by tento orgán měl pracovat.

Kromě těchto základní doporučení NEK považuje za účelné doporučit následující kroky:

- urychlení procesů schvalování investičních projektů v oblasti energetiky; v tomto smyslu provést revizi stávajících zákonných i podzákonných norem a nařízení;
- ponechat v Energetickém zákonu pravomoc státu vydávat „Autorizace— na výstavbu nových energetických zdrojů;
- zahrnout do Energetického zákona postupy při řešení deficitů instalovaných výkonů (Směrnice 54/2003 ES);
- přehodnotit bilanci potenciálu biomasy;
- přehodnotit v Energetickém zákonu postavení a využívání podzemních zásobníků plynu z pohledu spolehlivosti dodávek plynu konečným zákazníkům a řešení

krizových situací;

- věnovat zvýšenou pozornost rozvoji elektrických sítí v ČR, především možným vlivům plánovaných nových bloků na spolehlivost elektrizační soustavy, zdrojům a rezervám pro zajištění sekundární a terciární regulace; to platí i pro decentralizované budování regionálních sítí tam, kde je potenciál pro využití OZE;
- nově definovat pojetí nouzového stavu elektrizační soustavy ČR, zahrnující nejen přírodní katastrofy, ale i blíže nedefinovatelné události v přenosu, distribuci a výrobě elektřiny;
- mezi hlavní cíle výzkumu a vývoje v ČR zařadit sérii programů, zabývajících se – při využití odpovídajících R&D programů EU – předpoklady pro spolehlivé a efektivní vytváření a využívání energetických zdrojů ČR; konkretizace těchto programů a jejich provázanost s programy EU;
- vzhledem k rostoucímu podílu dopravy na zvyšování emisí přijmout v dohledné době opatření pro dobudování dopravní infrastruktury v ČR, zpoplatnění užití této infrastruktury (při preferenci nízkoemisních dopravních prostředků), pro podporu železniční dopravy a veřejné hromadné dopravy obecně a pro podporu programů vědy a výzkumu v této oblasti.

Specifické problémy NEK nachází v energetické legislativě, která vytváří základní předpoklady pro vznik a fungování tržního prostředí v energetických odvětvích a je v souladu s principy uplatněnými v EU. Na podporu realizace energetické strategie však dále doporučujeme věnovat pozornost následujícím oblastem:

- odstranění administrativních zábran a zjednodušení legislativních a správních postupů v procesu přípravy a výstavby energetických děl,
- aplikace nových nebo připravovaných legislativních norem EU zejména pokud jde o obchodování s emisemi, energetické daně, emisní stropy, zachycování a ukládání CO₂ společně úsilí při výstavbě mezistátních přenosových a přepravních sítí, energetické náročnosti v budovách, energetických úspor, energetické efektivnosti a energetických službách, realizace strategického plánu pro energetické technologie a další,
- odstranění duplicit, či nejasných kompetencí a odpovědnosti jednotlivých úseků státní správy včetně regulačních činností.

Dohoda k energetické chartě (vybraná ustanovení)

PREAMBLE

The Contracting Parties to this Treaty,

Having regard to the Charter of Paris for a New Europe signed on 21 November

1990;

Having regard to the European Energy Charter adopted in the Concluding Document of the Hague Conference on the European Energy Charter signed at The Hague on 17 December 1991;

Recalling that all signatories to the Concluding Document of the Hague Conference undertook to pursue the objectives and principles of the European Energy Charter and implement and broaden their co-operation as soon as possible by negotiating in good faith an Energy Charter

Treaty and Protocols, and desiring to place the commitments contained in that Charter on a secure and binding international legal basis;

Desiring also to establish the structural framework required to implement the principles enunciated in the European Energy Charter;

Wishing to implement the basic concept of the European Energy Charter initiative which is to catalyse economic growth by means of measures to liberalize investment and trade in energy;

Affirming that Contracting Parties attach the utmost importance to the effective implementation of full national treatment and most favoured nation treatment, and that these commitments will be applied to the Making of Investments pursuant to a supplementary treaty;

Having regard to the objective of progressive liberalization of

international trade and to the principle of avoidance of discrimination in international trade as enunciated in the General Agreement on Tariffs and Trade and its Related Instruments and as otherwise provided for in this Treaty;

Determined progressively to remove technical, administrative and other barriers to trade in Energy Materials and Products and related equipment, technologies and services;

Looking to the eventual membership in the General Agreement on Tariffs and Trade of those Contracting Parties which are not currently parties thereto and concerned to provide interim trade arrangements which will assist those Contracting Parties and not impede their preparation for such membership;

Mindful of the rights and obligations of certain Contracting Parties which are also parties to the General Agreement on Tariffs and Trade and its Related Instruments;

Having regard to competition rules concerning mergers, monopolies, anti-competitive practices and abuse of dominant position;

Having regard also to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, the Nuclear Suppliers Guidelines and other international nuclear non-proliferation obligations or understandings;

Recognizing the necessity for the most efficient exploration, production, conversion, storage, transport, distribution and use of energy;

Recalling the United Nations Framework Convention on Climate Change, the Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution and its protocols, and other international environmental agreements with energy-related aspects; and

Recognizing the increasingly urgent need for measures to protect the environment, including the decommissioning of energy installations and waste disposal, and for internationally-agreed objectives and criteria for these purposes,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

PART I DEFINITIONS AND PURPOSE

ARTICLE 1

DEFINITIONS

As used in this Treaty:

(1) "Charter" means the European Energy Charter adopted in the Concluding Document of the Hague Conference on the European Energy Charter signed at The Hague on 17 December 1991; signature of the Concluding Document is considered to be signature of the Charter.

(2) "Contracting Party" means a state or Regional Economic Integration Organization which has consented to be bound by this Treaty and for which the Treaty is in force.

(3) "Regional Economic Integration Organization" means an organization constituted by states to which they have transferred competence over certain matters a number of which are governed by this Treaty, including the authority to take decisions binding on them in respect of those matters.

(4) "Energy Materials and Products", based on the Harmonized System of the Customs Co-operation Council and the Combined Nomenclature of the European Communities,

means the items included in Annex EM.

(5) "Economic Activity in the Energy Sector" means an economic activity concerning the exploration, extraction, refining, production, storage, land transport, transmission, distribution, trade, marketing, or sale of Energy Materials and Products except those included in Annex NI, or concerning the distribution of heat to multiple premises.

(6) "Investment" means every kind of asset, owned or controlled directly or indirectly by an Investor and includes:

(a) tangible and intangible, and movable and immovable, property, and any property rights such as leases, mortgages, liens, and pledges;

(b) a company or business enterprise, or shares, stock, or other forms of equity participation in a company or business enterprise, and bonds and other debt of a company or business enterprise;

(c) claims to money and claims to performance pursuant to contract having an economic value and associated with an Investment;

(d) Intellectual Property;

(e) Returns;

(f) any right conferred by law or contract or by virtue of any licences and permits granted pursuant to law to undertake any Economic Activity in the Energy Sector.

A change in the form in which assets are invested does not affect their character as investments and the term "Investment" includes all investments, whether existing at or made after the later of the date of entry into force of this Treaty for the Contracting Party of the Investor making the investment and that for the Contracting Party in the Area of which the investment is made (hereinafter referred to as the "Effective Date") provided that the Treaty shall only apply to matters affecting such investments after the Effective Date.

"Investment" refers to any investment associated with an Economic Activity in the Energy Sector and to investments or classes of investments designated by a Contracting Party in its Area as "Charter efficiency projects" and so notified to the Secretariat.

(7) "Investor" means:

(a) with respect to a Contracting Party:

(i) a natural person having the citizenship or nationality of or who is permanently residing in that Contracting Party in accordance with its applicable law;

(ii) a company or other organization organized in accordance with the law applicable in that Contracting Party;

(b) with respect to a "third state", a natural person, company or other organization which fulfils, *mutatis mutandis*, the conditions specified in subparagraph (a) for a Contracting Party.

(8) "Make Investments" or "Making of Investments" means establishing new Investments, acquiring all or part of existing Investments or moving into different fields of Investment activity.

(9) "Returns" means the amounts derived from or associated with an Investment, irrespective of the form in which they are paid, including profits, dividends, interest, capital gains, royalty payments, management, technical assistance or other fees and payments in kind.

(10) "Area" means with respect to a state that is a Contracting Party:

(a) the territory under its sovereignty, it being understood that territory includes land, internal waters and the

territorial sea; and

(b) subject to and in accordance with the international law of the sea: the sea, sea-bed and its subsoil with regard to which that Contracting Party exercises sovereign rights and jurisdiction.

With respect to a Regional Economic Integration Organization which is a Contracting Party, Area means the Areas of the member states of such Organization, under the provisions contained in the agreement establishing that Organization.

(11) (a) "GATT" means "GATT 1947" or "GATT 1994", or both of them where both are applicable.

(b) "GATT 1947" means the General Agreement on Tariffs and Trade, dated 30 October 1947, annexed to the Final Act Adopted at the Conclusion of the Second Session of the Preparatory Committee of the United Nations Conference on Trade and Employment, as subsequently rectified, amended or modified.

(c) "GATT 1994" means the General Agreement on Tariffs and Trade as specified in Annex 1A of the Agreement Establishing the World Trade Organization, as subsequently rectified, amended or modified.

A party to the Agreement Establishing the World Trade Organization is considered to be a party to GATT 1994.

(d) "Related Instruments" means, as appropriate:

(i) agreements, arrangements or other legal instruments, including decisions, declarations and understandings, concluded under the auspices of GATT 1947 as subsequently rectified, amended or modified; or

(ii) the Agreement Establishing the World Trade Organization including its Annex 1 (except GATT 1994), its Annexes 2, 3 and 4, and the decisions, declarations and understandings related thereto, as subsequently rectified, amended or modified.

(12) "Intellectual Property" includes copyrights and related rights, trademarks, geographical indications, industrial designs, patents, layout designs of integrated circuits and the protection of undisclosed information.

(13) (a) "Energy Charter Protocol" or "Protocol" means a treaty, the negotiation of which is authorized and the text of which is adopted by the Charter Conference, which is entered into by two or more Contracting Parties in order to complement, supplement, extend or amplify the provisions of this Treaty with respect to any specific sector or category of activity within the scope of this Treaty, or to areas of co-operation pursuant to Title III of the Charter.

(b) "Energy Charter Declaration" or "Declaration" means a non-binding instrument, the negotiation of which is authorized and the text of which is approved by the Charter Conference, which is entered into by two or more Contracting Parties to complement or supplement the provisions of this Treaty.

(14) "Freely Convertible Currency" means a currency which is widely traded in international foreign exchange markets and widely used in international transactions.

ARTICLE 2

PURPOSE OF THE TREATY

This Treaty establishes a legal framework in order to promote long-term co-operation in the energy field, based on complementarities and mutual benefits, in accordance with the objectives and principles of the Charter.

PART II COMMERCE

ARTICLE 3

INTERNATIONAL MARKETS

The Contracting Parties shall work to promote access to international markets on commercial terms, and generally to develop an open and competitive market, for Energy Materials and Products.

ARTICLE 4

NON-DEROGATION FROM GATT AND RELATED INSTRUMENTS

Nothing in this Treaty shall derogate, as between particular Contracting Parties which are parties to the GATT, from the provisions of the GATT and Related Instruments as they are applied between those Contracting Parties.

ARTICLE 5

TRADE-RELATED INVESTMENT MEASURES

(1) A Contracting Party shall not apply any trade-related investment measure that is inconsistent with the provisions of article III or XI of the GATT; this shall be without prejudice to the Contracting Party's rights and obligations under the GATT and Related Instruments and Article 29.

(2) Such measures include any investment measure which is mandatory or enforceable under domestic law or under any administrative ruling, or compliance with which is necessary to obtain an advantage, and which requires:

(a) the purchase or use by an enterprise of products of domestic origin or from any domestic source, whether specified in terms of particular products, in terms of volume or value of products, or in terms of a proportion of volume or value of its local production; or

(b) that an enterprise's purchase or use of imported products be limited to an amount related to the volume or value of local products that it exports;

or which restricts:

(c) the importation by an enterprise of products used in or related to its local production, generally or to an amount related to the volume or value of local production that it exports;

(d) the importation by an enterprise of products used in or related to its local production by restricting its access to foreign exchange to an amount related to the foreign exchange inflows attributable to the enterprise; or

(e) the exportation or sale for export by an enterprise of products, whether specified in terms of particular products, in terms of volume or value of products, or in terms of a proportion of volume or value of its local production.

(3) Nothing in paragraph (1) shall be construed to prevent a Contracting Party from applying the trade-related investment measures described in

(4) Notwithstanding paragraph (1), a Contracting Party may temporarily continue to maintain trade-related investment measures which were in effect more than 180 days before its signature of this Treaty, subject to the notification and phase-out provisions set out in Annex TRM.

ARTICLE 6

COMPETITION

(1) Each Contracting Party shall work to alleviate market distortions and barriers to competition in Economic Activity in the Energy Sector.

(2) Each Contracting Party shall ensure that within its jurisdiction it has and enforces such laws as are necessary and appropriate to address unilateral and concerted anti-competitive conduct in Economic Activity in the Energy Sector.

(3) Contracting Parties with experience in applying competition rules shall give full consideration to providing, upon request and within available resources, technical assistance on the development and implementation of competition rules to other Contracting Parties.

(4) Contracting Parties may co-operate in the enforcement of their competition rules by consulting and exchanging information.

(5) If a Contracting Party considers that any specified anti-competitive conduct carried out within the Area of another Contracting Party is adversely affecting an important interest relevant to the purposes identified in this Article, the Contracting Party may notify the other Contracting Party and may request that its competition authorities initiate appropriate enforcement action. The notifying Contracting Party shall include in such notification sufficient information to permit the notified Contracting Party to identify the anti-competitive conduct that is the subject of the notification and shall include an offer of such further information and co-operation as the notifying Contracting Party is able to provide. The notified Contracting Party or, as the case may be, the relevant competition authorities may consult with the competition authorities of the notifying Contracting Party and shall accord full consideration to the request of the notifying Contracting Party in deciding whether or not to initiate enforcement action with respect to the alleged anti-competitive conduct identified in the notification. The notified Contracting Party shall inform the notifying Contracting Party of its decision or the decision of the relevant competition authorities and may if it wishes inform the notifying Contracting Party of the grounds for the decision. If enforcement action is initiated, the notified Contracting Party shall advise the notifying Contracting Party of its outcome and, to the extent possible, of any significant interim development.

(6) Nothing in this Article shall require the provision of information by a Contracting Party contrary to its laws regarding disclosure of information, confidentiality or business secrecy.

(7) The procedures set forth in paragraph (5) and Article 27(1) shall be the exclusive means within this Treaty of resolving any disputes that may arise over the implementation or interpretation of this Article.

ARTICLE 7

TRANSIT

(1) Each Contracting Party shall take the necessary measures to facilitate the Transit of Energy Materials and Products consistent with the principle of freedom of transit and without distinction as to the origin, destination or ownership of such Energy Materials and Products or discrimination as to pricing on the basis of such distinctions, and without imposing any unreasonable delays, restrictions or charges.

(2) Contracting Parties shall encourage relevant entities to co-operate in:

(a) modernising Energy Transport Facilities necessary to the Transit of Energy Materials and Products;

(b) the development and operation of Energy Transport Facilities serving the Areas of more than one Contracting Party;

(c) measures to mitigate the effects of interruptions in the supply of Energy Materials and Products;

(d) facilitating the interconnection of Energy Transport Facilities.

(3) Each Contracting Party undertakes that its provisions relating to transport of Energy Materials and Products and the use of Energy Transport Facilities shall treat Energy Materials and Products in Transit in no less favourable a manner than its provisions treat such materials and products originating in or destined for its own Area, unless an existing international agreement provides otherwise.

(4) In the event that Transit of Energy Materials and Products cannot be achieved on commercial terms by means of Energy Transport Facilities the Contracting Parties shall not place obstacles in the way of new capacity being established, except as may be otherwise provided in applicable legislation which is consistent with paragraph (1).

(5) A Contracting Party through whose Area Energy Materials and Products may transit shall not be obliged to

(a) permit the construction or modification of Energy Transport Facilities; or

(b) permit new or additional Transit through existing Energy Transport Facilities,

which it demonstrates to the other Contracting Parties concerned would endanger the security or efficiency of its energy systems, including the security of supply.

Contracting Parties shall, subject to paragraphs (6) and (7), secure established flows of Energy Materials and Products to, from or between the Areas of other Contracting Parties.

(6) A Contracting Party through whose Area Energy Materials and Products transit shall not, in the event of a dispute over any matter arising from that Transit, interrupt or reduce, permit any entity subject to its control to interrupt or reduce, or require any entity subject to its jurisdiction to interrupt or reduce the existing flow of Energy Materials and Products prior to the conclusion of the dispute resolution procedures set out in paragraph (7), except where this is specifically provided for in a contract or other agreement governing such Transit or permitted in accordance with the conciliator's decision.

(7) The following provisions shall apply to a dispute described in paragraph (6), but only following the exhaustion of all relevant contractual or other dispute resolution remedies previously agreed between the Contracting Parties party to the dispute or between any entity referred to in paragraph (6) and an entity of another Contracting Party party to the dispute:

(a) A Contracting Party party to the dispute may refer it to the Secretary-General by a notification summarizing the matters in dispute. The Secretary-General shall notify all Contracting Parties of any such referral.

(b) Within 30 days of receipt of such a notification, the Secretary-General, in consultation with the parties to the dispute and the other Contracting Parties concerned, shall appoint a conciliator. Such a conciliator shall have experience in the matters subject to dispute and shall not be a national or citizen of or permanently resident in a party to the dispute or one of the other Contracting Parties concerned.

(c) The conciliator shall seek the agreement of the parties to

the dispute to a resolution thereof or upon a procedure to achieve such resolution. If within 90 days of his appointment he has failed to secure such agreement, he shall recommend a resolution to the dispute or a procedure to achieve such resolution and shall decide the interim tariffs and other terms and conditions to be observed for Transit from a date which he shall specify until the dispute is resolved.

(d) The Contracting Parties undertake to observe and ensure that the entities under their control or jurisdiction observe any interim decision under subparagraph (c) on tariffs, terms and conditions for 12 months following the conciliator's decision or until resolution of the dispute, whichever is earlier.

(e) Notwithstanding subparagraph (b) the Secretary-General may elect not to appoint a conciliator if in his judgement the dispute concerns Transit that is or has been the subject of the dispute resolution procedures set out in subparagraphs (a) to (d) and those proceedings have not resulted in a resolution of the dispute.

(f) The Charter Conference shall adopt standard provisions concerning the conduct of conciliation and the compensation of conciliators.

(8) Nothing in this Article shall derogate from a Contracting Party's rights and obligations under international law including customary international law, existing bilateral or multilateral agreements, including rules concerning submarine cables and pipelines.

(9) This Article shall not be so interpreted as to oblige any Contracting Party which does not have a certain type of Energy Transport Facilities used for Transit to take any measure under this Article with respect to that type of Energy Transport Facilities. Such a Contracting Party is, however, obliged to comply with paragraph (4).

(10) For the purposes of this Article: (a) "Transit" means

(i) the carriage through the Area of a Contracting Party, or to or from port facilities in its Area for loading or unloading, of Energy Materials and Products originating in the Area of another state and destined for the Area of a third state, so long as either the other state or the third state is a Contracting Party; or

(ii) the carriage through the Area of a Contracting Party of Energy Materials and Products originating in the Area of another Contracting Party and destined for the Area of that other Contracting Party, unless the two Contracting Parties concerned decide otherwise and record their decision by a joint entry in Annex N. The two Contracting Parties may delete their listing in Annex N by delivering a joint written notification of their intentions to the Secretariat, which shall transmit that notification to all other Contracting Parties. The deletion shall take effect four weeks after such former notification.

(b) "Energy Transport Facilities" consist of high-pressure gas transmission pipelines, high-voltage electricity transmission grids and lines, crude oil transmission pipelines, coal slurry pipelines, oil product pipelines, and other fixed facilities specifically for handling Energy Materials and Products.

ARTICLE 8

TRANSFER OF TECHNOLOGY

(1) The Contracting Parties agree to promote access to and transfer of energy technology on a commercial and non-discriminatory basis to assist effective trade in Energy Materials and Products and Investment and to implement the objectives of the Charter subject to their laws and regulations, and to the protection of Intellectual Property rights.

(2) Accordingly, to the extent necessary to give effect to paragraph (1) the Contracting Parties shall eliminate existing and create no new obstacles to the transfer of technology in the field of Energy Materials and Products and related equipment and services, subject to non-proliferation and other international obligations.

ARTICLE 9

ACCESS TO CAPITAL

(1) The Contracting Parties acknowledge the importance of open capital markets in encouraging the flow of capital to finance trade in Energy Materials and Products and for the making of and assisting with regard to Investments in Economic Activity in the Energy Sector in the Areas of other Contracting Parties, particularly those with economies in transition. Each Contracting Party shall accordingly endeavour to promote conditions for access to its capital market by companies and nationals of other Contracting Parties, for the purpose of financing trade in Energy Materials and Products and for the purpose of Investment in Economic Activity in the Energy Sector in the Areas of those other Contracting Parties, on a basis no less favourable than that which it accords in like circumstances to its own companies and nationals or companies and nationals of any other Contracting Party or any third state, whichever is the most favourable.

(2) A Contracting Party may adopt and maintain programmes providing for access to public loans, grants, guarantees or insurance for facilitating trade or Investment abroad. It shall make such facilities available, consistent with the objectives, constraints and criteria of such programmes (including any objectives, constraints or criteria relating to the place of business of an applicant for any such facility or the place of delivery of goods or services supplied with the support of any such facility) for Investments in the Economic Activity in the Energy Sector of other Contracting Parties or for financing trade in Energy Materials and Products with other Contracting Parties.

(3) Contracting Parties shall, in implementing programmes in Economic Activity in the Energy Sector to improve the economic stability and investment climates of the Contracting Parties, seek as appropriate to encourage the operations and take advantage of the expertise of relevant international financial institutions.

(4) Nothing in this Article shall prevent:

(a) financial institutions from applying their own lending or underwriting practices based on market principles and prudential considerations; or

(b) a Contracting Party from taking measures:

(i) for prudential reasons, including the protection of Investors, consumers, depositors, policy-holders or persons to whom a fiduciary duty is owed by a financial service supplier; or

(ii) to ensure the integrity and stability of its financial system and capital markets.

PART III

INVESTMENT PROMOTION AND PROTECTION

ARTICLE 10

PROMOTION, PROTECTION AND TREATMENT OF INVESTMENTS

(1) Each Contracting Party shall, in accordance with the provisions of this Treaty, encourage and create stable, equitable, favourable and transparent conditions for Investors of other Contracting Parties to make Investments in its Area. Such conditions shall include a commitment to accord at all times to Investments of Investors of other Contracting Parties fair and equitable treatment. Such Investments shall also enjoy the most constant protection and security and no Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures their management, maintenance, use, enjoyment or disposal. In no case shall such Investments be accorded treatment less favourable than that required by international law, including treaty obligations. Each Contracting Party shall observe any obligations it has entered into with an Investor or an Investment of an Investor of any other Contracting Party.

(2) Each Contracting Party shall endeavour to accord to Investors of other Contracting Parties, as regards the Making of Investments in its Area, the Treatment described in paragraph (3).

(3) For the purposes of this Article, "Treatment" means treatment accorded by a Contracting Party which is no less favourable than that which it accords to its own Investors or to Investors of any other Contracting Party or any third state, whichever is the most favourable.

(4) A supplementary treaty shall, subject to conditions to be laid down therein, oblige each party thereto to accord to Investors of other parties, as regards the Making of Investments in its Area, the Treatment described in paragraph (3). That treaty shall be open for signature by the states and Regional Economic Integration Organizations which have signed or acceded to this Treaty. Negotiations towards the supplementary treaty shall commence not later than 1 January 1995, with a view to concluding it by 1 January 1998.

(5) Each Contracting Party shall, as regards the Making of Investments in its Area, endeavour to:

(a) limit to the minimum the exceptions to the Treatment described in paragraph (3);

(b) progressively remove existing restrictions affecting Investors of other

Contracting Parties.

(6) (a) A Contracting Party may, as regards the Making of Investments in its Area, at any time declare voluntarily to the Charter Conference, through the Secretariat, its intention not to introduce new exceptions to the Treatment described in paragraph (3).

(b) A Contracting Party may, furthermore, at any time make a voluntary commitment to accord to Investors of other Contracting Parties, as regards the Making of Investments in some or all Economic Activities in the Energy Sector in its Area, the Treatment described in paragraph (3). Such commitments shall be notified to the Secretariat and listed in Annex VC and shall be binding under this Treaty.

(7) Each Contracting Party shall accord to Investments in its Area of Investors of other Contracting Parties, and their related activities including management, maintenance, use, enjoyment or disposal, treatment no less favourable than

that which it accords to Investments of its own Investors or of the Investors of any other Contracting Party or any third state and their related activities including management, maintenance, use, enjoyment or disposal, whichever is the most favourable.

(8) The modalities of application of paragraph (7) in relation to programmes under which a Contracting Party provides grants or other financial assistance, or enters into contracts, for energy technology research and development, shall be reserved for the supplementary treaty described in paragraph (4). Each Contracting Party shall through the Secretariat keep the Charter Conference informed of the modalities it applies to the programmes described in this paragraph.

(9) Each state or Regional Economic Integration Organization which signs or accedes to this Treaty shall, on the date it signs the Treaty or deposits its instrument of accession, submit to the Secretariat a report summarizing all laws, regulations or other measures relevant to:

(a) exceptions to paragraph (2); or

(b) the programmes referred to in paragraph (8).

A Contracting Party shall keep its report up to date by promptly submitting amendments to the Secretariat. The Charter Conference shall review these reports periodically.

In respect of subparagraph (a) the report may designate parts of the energy sector in which a Contracting Party accords to Investors of other Contracting Parties the Treatment described in paragraph (3).

In respect of subparagraph (b) the review by the Charter Conference may consider the effects of such programmes on competition and Investments.

(10) Notwithstanding any other provision of this Article, the treatment described in paragraphs (3) and (7) shall not apply to the protection of Intellectual Property; instead, the treatment shall be as specified in the corresponding provisions of the applicable international agreements for the protection of Intellectual Property rights to which the respective Contracting Parties are parties.

(11) For the purposes of Article 26, the application by a Contracting Party of a trade-related investment measure as described in Article 5(1) and (2) to an Investment of an Investor of another Contracting Party existing at the time of such application shall, subject to Article 5(3) and (4), be considered a breach of an obligation of the former Contracting Party under this Part.

(12) Each Contracting Party shall ensure that its domestic law provides effective means for the assertion of claims and the enforcement of rights with respect to Investments, investment agreements, and investment authorizations.

ARTICLE 11

KEY PERSONNEL

(1) A Contracting Party shall, subject to its laws and regulations relating to the entry, stay and work of natural persons, examine in good faith requests by Investors of another Contracting Party, and key personnel who are employed by such Investors or by Investments of such Investors, to enter and remain temporarily in its Area to engage in activities connected with the making or the development, management, maintenance, use, enjoyment or disposal of relevant Investments, including the provision of advice or key technical services.

(2) A Contracting Party shall permit Investors of another Contracting Party which have Investments in its Area, and Investments of such Investors, to employ any key person of

the Investor's or the Investment's choice regardless of nationality and citizenship provided that such key person has been permitted to enter, stay and work in the Area of the former Contracting Party and that the employment concerned conforms to the terms, conditions and time limits of the permission granted to such key person.

ARTICLE 12

COMPENSATION FOR LOSSES

(1) Except where Article 13 applies, an Investor of any Contracting Party which suffers a loss with respect to any Investment in the Area of another Contracting Party owing to war or other armed conflict, state of national emergency, civil disturbance, or other similar event in that Area, shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, treatment which is the most favourable of that which that Contracting Party accords to any other Investor, whether its own Investor, the Investor of any other Contracting Party, or the Investor of any third state.

(2) Without prejudice to paragraph (1), an Investor of a Contracting Party which, in any of the situations referred to in that paragraph, suffers a loss in the Area of another Contracting Party resulting from

(a) requisitioning of its Investment or part thereof by the latter's forces or authorities; or

(b) destruction of its Investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

ARTICLE 13

EXPROPRIATION

(1) Investments of Investors of a Contracting Party in the Area of any other Contracting Party shall not be nationalized, expropriated or subjected to a measure or measures having effect equivalent to nationalization or expropriation (hereinafter referred to as "Expropriation") except where such Expropriation is:

(a) for a purpose which is in the public interest; (b) not discriminatory;

(c) carried out under due process of law; and

(d) accompanied by the payment of prompt, adequate and effective compensation.

Such compensation shall amount to the fair market value of the Investment expropriated at the time immediately before the Expropriation or impending Expropriation became known in such a way as to affect the value of the Investment (hereinafter referred to as the "Valuation Date").

Such fair market value shall at the request of the Investor be expressed in a Freely Convertible Currency on the basis of the market rate of exchange existing for that currency on the Valuation Date. Compensation shall also include interest at a commercial rate established on a market basis from the date of Expropriation until the date of payment.

(2) The Investor affected shall have a right to prompt review, under the law of the Contracting Party making the Expropriation, by a judicial or other competent and independent authority of that Contracting Party, of its case, of the valuation of its Investment, and of the payment of compensation, in accordance with the principles set out in paragraph (1).

(3) For the avoidance of doubt, Expropriation shall include situations where a Contracting Party expropriates the assets of a company or enterprise in its Area in which an Investor of any other Contracting Party has an Investment, including through the ownership of shares.

ARTICLE 14

TRANSFERS RELATED TO INVESTMENTS

(1) Each Contracting Party shall with respect to Investments in its Area of Investors of any other Contracting Party guarantee the freedom of transfer into and out of its Area, including the transfer of:

(a) the initial capital plus any additional capital for the maintenance and development of an Investment;

(b) Returns;

(c) payments under a contract, including amortization of principal and accrued interest payments pursuant to a loan agreement;

(d) unspent earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with that Investment;

(e) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an Investment;

(f) payments arising out of the settlement of a dispute;

(g) payments of compensation pursuant to Articles 12 and 13.

(2) Transfers under paragraph (1) shall be effected without delay and (except in case of a Return in kind) in a Freely Convertible Currency.

(3) Transfers shall be made at the market rate of exchange existing on the date of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used will be the most recent rate applied to inward investments or the most recent exchange rate for conversion of currencies into Special Drawing Rights, whichever is more favourable to the Investor.

(4) Notwithstanding paragraphs (1) to (3), a Contracting Party may protect the rights of creditors, or ensure compliance with laws on the issuing, trading and dealing in securities and the satisfaction of judgements in civil, administrative and criminal adjudicatory proceedings, through the equitable, non-discriminatory, and good faith application of its laws and regulations.

(5) Notwithstanding paragraph (2), Contracting Parties which are states that were constituent parts of the former Union of Soviet Socialist Republics may provide in agreements concluded between them that transfers of payments shall be made in the currencies of such Contracting Parties, provided that such agreements do not treat Investments in their Areas of Investors of other Contracting Parties less favourably than either Investments of Investors of the Contracting Parties which have entered into such agreements or Investments of Investors of any third state.

(6) Notwithstanding subparagraph (1)(b), a Contracting Party may restrict the transfer of a Return in kind in circumstances where the Contracting Party is permitted under Article 29(2)(a) or the GATT and Related Instruments to restrict or prohibit the exportation or the sale for export of the product constituting the Return in kind; provided that a Contracting Party shall permit transfers of Returns in kind to be effected as authorized or specified in an investment agreement, investment authorization, or other written agreement between the Contracting Party and either an Investor of another Contracting Party or its Investment.

ARTICLE 15

SUBROGATION

(1) If a Contracting Party or its designated agency (hereinafter referred to as the "Indemnifying Party") makes a payment under an indemnity or guarantee given in respect of an Investment of an Investor (hereinafter referred to as the "Party Indemnified") in the Area of another Contracting Party (hereinafter referred to as the "Host Party"), the Host Party shall recognize:

(a) the assignment to the Indemnifying Party of all the rights and claims in respect of such Investment; and

(b) the right of the Indemnifying Party to exercise all such rights and enforce such claims by virtue of subrogation.

(2) The Indemnifying Party shall be entitled in all circumstances to:

(a) the same treatment in respect of the rights and claims acquired by it by virtue of the assignment referred to in paragraph (1); and

(b) the same payments due pursuant to those rights and claims, as the Party Indemnified was entitled to receive by virtue of this Treaty in respect of the Investment concerned.

3) In any proceeding under Article 26, a Contracting Party shall not assert as a defence, counterclaim, right of set-off or for any other reason, that indemnification or other compensation for all or part of the alleged damages has been received or will be received pursuant to an insurance or guarantee contract.

ARTICLE 16

RELATION TO OTHER AGREEMENTS

Where two or more Contracting Parties have entered into a prior international agreement, or enter into a subsequent

international agreement, whose terms in either case concern the subject matter of Part III or V of this Treaty,

(1) nothing in Part III or V of this Treaty shall be construed to derogate from any provision of such terms of the other agreement or from any right to dispute resolution with respect thereto under that agreement; and

(2) nothing in such terms of the other agreement shall be construed to derogate from any provision of Part III or V of this Treaty or from any right to dispute resolution with respect thereto under this Treaty,

where any such provision is more favourable to the Investor or Investment.

ARTICLE 17

NON-APPLICATION OF PART III IN CERTAIN CIRCUMSTANCES

Each Contracting Party reserves the right to deny the advantages of this Part to:

(1) a legal entity if citizens or nationals of a third state own or control such entity and if that entity has no substantial business activities in the Area of the Contracting Party in which it is organized; or

(2) an Investment, if the denying Contracting Party establishes that such Investment is an Investment of an Investor of a third state with or as to which the denying Contracting Party:

(a) does not maintain a diplomatic relationship; or

(b) adopts or maintains measures that:

(i) prohibit transactions with Investors of that state; or

(ii) would be violated or circumvented if the benefits of this Part were accorded to Investors of that state or to their Investments.

Smlouva o fungování Evropské unie (vybraná ustanovení: Pravidla hospodářské soutěže)

PRAVIDLA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ODDÍL 1

PRAVIDLA PLATNÁ PRO PODNIKY

Článek 101

(bývalý článek 81 Smlouvy o ES)

1. S vnitřním trhem jsou neslučitelné, a proto zakázané, veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž účelem nebo důsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, zejména ty, které

a) přímo nebo nepřímo určují nákupní nebo prodejní ceny anebo jiné obchodní podmínky;

b) omezují nebo kontrolují výrobu, odbyt, technický rozvoj nebo investice;

c) rozdělují trhy nebo zdroje zásobování;

d) uplatňují vůči obchodním partnerům rozdílné podmínky při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodněni v hospodářské soutěži;

e) podmiňují uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

2. Dohody nebo rozhodnutí zakázané podle tohoto článku jsou neplatné od počátku.

3. Odstavec 1 však může být prohlášen za neúčinný pro:

- dohody nebo kategorie dohod mezi podniky,

- rozhodnutí nebo kategorie rozhodnutí sdružení podniků a

- jednání ve vzájemné shodě nebo jejich kategorie,

které přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce výrobků anebo k podpoře technického či hospodářského pokroku, přičemž vyhrazují spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho vyplývajících, a které

a) neukládají příslušným podnikům omezení, jež nejsou k dosažení těchto cílů nezbytná;

b) neumožňují těmto podnikům vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části výrobků tímto dotčených.

Článek 102

(bývalý článek 82 Smlouvy o ES)

S vnitřním trhem je neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části.

Takové zneužívání může zejména spočívat:

- a) v přímém nebo nepřímém vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;
- b) v omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;
- c) v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- d) v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisí.

Článek 103

(bývalý článek 83 Smlouvy o ES)

1. Nařízení nebo směrnice potřebné k provedení zásad uvedených v člancích 101 a 102 přijímá Rada na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem.

2. Cílem předpisů uvedených v odstavci 1 je zejména:

- a) zajistit dodržování zákazů uvedených v čl. 101 odst. 1 a v článku 102 stanovením pokut a penále;
- b) určit prováděcí pravidla k čl. 101 odst. 3 s přihlédnutím k nutnosti zajistit účinný dozor při co největším zjednodušení správní kontroly;
- c) podrobněji vymezit v případě potřeby rozsah uplatňování článků 101 a 102 v jednotlivých hospodářských odvětvích;
- d) vymezit úlohy Komise a Soudního dvora Evropské unie při provádění ustanovení uvedených v tomto odstavci;
- e) vymezit poměr mezi vnitrostátními právními předpisy na jedné straně a ustanoveními tohoto oddílu nebo předpisy přijatými na základě tohoto článku na straně druhé.

Článek 104

(bývalý článek 84 Smlouvy o ES)

Dokud nenabudou platnosti předpisy vydané podle článku 103, rozhodují o přípustnosti dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě a o zneužívání dominantního postavení na vnitřním trhu orgány členských států v souladu s vnitrostátními právními předpisy a s ustanoveními článku 101, zejména odstavce 3, a článku 102.

Článek 105

(bývalý článek 85 Smlouvy o ES)

1. Aniž je dotčen článek 104, dbá Komise na provádění zásad vytyčených v člancích 101 a 102. Na žádost členského státu nebo z úřední povinnosti a v součinnosti s příslušnými orgány členských států, které jí budou nápomocny, vyšetřuje případy domnělého porušení uvedených zásad. Zjistí-li, že k porušení došlo, navrhne prostředky vhodné k jeho odstranění.

2. Trvá-li porušení i nadále, Komise konstatuje porušení zásad zdůvodněným rozhodnutím. Komise může své

rozhodnutí zveřejnit a zmocnit členské státy, aby přijaly potřebná opatření k nápravě, jejichž podmínky a podrobnosti Komise určí.

3. Komise může přijmout nařízení týkající se kategorií dohod, o nichž Rada přijala nařízení nebo směrnici podle čl. 103 odst. 2 písm. b).

Článek 106

(bývalý článek 86 Smlouvy o ES)

1. Pokud jde o veřejné podniky a podniky, kterým členské státy přiznávají zvláštní nebo výlučná práva, tyto státy nepřijmou ani neponechají v platnosti opatření odporující pravidlům Smluv, zejména pravidlům stanoveným v člancích 18 a 101 až 109.

2. Podniky pověřené poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nebo ty, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým ve Smlouvách, zejména pravidlům hospodářské soutěže, pokud uplatnění těchto pravidel nebrání právně nebo fakticky plnění zvláštních úkolů, které jim byly svěřeny. Rozvoj obchodu nesmí být dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmem Unie.

3. Komise dohlíží na provádění tohoto článku a vydává podle potřeby členským státům potřebné směrnice a rozhodnutí.

ODDÍL 2

STÁTNÍ PODPORY

Článek 107

(bývalý článek 87 Smlouvy o ES)

1. Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.

2. S vnitřním trhem jsou slučitelné:

a) podpory sociální povahy poskytované individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytují bez diskriminace na základě původu výrobců;

b) podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi;

c) podpory poskytované hospodářství určitých oblastí Spolkové republiky Německo postižených rozdělením Německa, pokud jsou potřebné k vyrovnání hospodářských znevýhodnění způsobených tímto rozdělením. Pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost může Rada na návrh Komise přijmout rozhodnutí, jímž se toto písmeno zruší.

3. Za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány:

a) podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, jakož i rozvoji regionů uvedených v článku 349 s ohledem na jejich strukturální, hospodářskou a sociální situaci;

b) podpory, které mají napomoci uskutečnění některého významného projektu společného evropského zájmu anebo napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu;

c) podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud

nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem;

d) podpory určené na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví, jestliže neovlivní podmínky obchodu a hospodářské soutěže v Unii v míře odporující společnému zájmu;

e) jiné kategorie podpor, které určí Rada na návrh Komise rozhodnutím.

Článek 108

(bývalý článek 88 Smlouvy o ES)

1. Komise ve spolupráci s členskými státy zkoumá průběžně režimy podpor existující v těchto státech. Navrhuje jim vhodná opatření, která vyžaduje postupný rozvoj nebo fungování vnitřního trhu.

2. Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná s vnitřním trhem podle článku 107 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví.

Nepodrobí-li se dotyčný stát tomuto rozhodnutí ve stanovené lhůtě, může Komise nebo jiný zainteresovaný stát, odchýlně od článků 258 a 259, předložit věc přímo Soudnímu dvoru Evropské unie.

Rada může na žádost členského státu jednomyslně rozhodnout, že podpora, kterou tento stát poskytuje nebo hodlá poskytnout, má být odchýlně od článku 107 nebo nařízení podle článku 109 považována za slučitelnou s vnitřním trhem, odůvodňují-li takové rozhodnutí mimořádné okolnosti. Zahájila-li již Komise ve věci této podpory řízení podle prvního pododstavce tohoto odstavce, bude podáním žádosti příslušného státu Radě uvedené řízení pozastaveno až do vyjádření Rady.

Nevyjádří-li se však Rada do tří měsíců po podání této žádosti, rozhodne věc Komise.

3. Komise musí být včas informována o záměrech poskytnout nebo upravit podpory, aby mohla podat svá vyjádření. Má-li za to, že takový záměr není s ohledem na článek 107 slučitelný s vnitřním trhem, zahájí neprodleně řízení podle odstavce 2. Dotyčný členský stát neprovede zamýšlená opatření, dokud Komise v tomto řízení nepřijme konečné rozhodnutí.

4. Komise může přijmout nařízení týkající se kategorií státních podpor, u kterých Rada podle článku 109 dala možnost vyjmout je z řízení uvedeného v odstavci 3 tohoto článku.

Článek 109

(bývalý článek 89 Smlouvy o ES)

Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem přijímat veškerá potřebná prováděcí nařízení k článkům 107 a 108, a zejména stanovit podmínky, za nichž se použije čl. 108 odst. 3, jakož i vymezovat druhy podpor, které jsou vyňaty z tohoto řízení.

K provedení čl. 109 viz:

- a) Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) (*platné do 31.12.2013*)
- b) Předloha nařízení Komise (EU) č. .../... ze dne 17. července 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (Úř. věst. C 229, 8.8.2013, s. 1—9)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů

Ve znění:

		Úřední věstník		
		č.	Strana	Datum
► M1	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009	L 115	39	25.4.2013

▼ B

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem "Energetická politika pro Evropu" zdůraznilo význam dotvoření vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem. Za klíčové opatření k dosažení tohoto cíle bylo označeno zlepšení regulačního rámce na úrovni Společenství.

(2) Rozhodnutím Komise 2003/796/ES byla zřízena nezávislá poradní skupina pro elektřinu a zemní plyn s názvem "Skupina evropských regulačních orgánů pro elektřinu a plyn" (ERGEG) za účelem usnadnění konzultací, koordinace a spolupráce mezi regulačními orgány v členských státech a mezi těmito orgány a Komisí s cílem konsolidovat vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem. Tato skupina sestává ze zástupců národních regulačních orgánů zřízených podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s zemním plynem.

(3) Kroky, které skupina ERGEG od svého zřízení podnikla, byly pro vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem přínosem. V souladu s návrhem skupiny ERGEG je však v tomto odvětví všeobecně uznáváno, že by se dobrovolná spolupráce mezi národními regulačními orgány měla nyní uskutečňovat v rámci struktury Společenství s jasnými kompetencemi a s pravomocí přijímat v řadě zvláštních případů samostatná regulační rozhodnutí.

(4) Evropská rada na zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 vyzvala Komisi, aby navrhla opatření za účelem zřízení nezávislého mechanismu pro spolupráci národních regulačních orgánů.

(5) Členské státy by měly úzce spolupracovat a odstranit překážky přeshraničního obchodu s elektřinou a zemním plynem, aby bylo dosaženo cílů Společenství v oblasti energetické politiky. Na základě posouzení dopadů týkajícího

se požadavků na zdroje pro ústřední subjekt se dospělo k závěru, že nezávislý ústřední subjekt nabízí oproti dalším možnostem z dlouhodobého hlediska řadu výhod. Měla by být zřízena Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů s cílem vyplnit mezeru v regulaci na úrovni Společenství a přispět k řádnému fungování vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem. Agentura by rovněž měla umožnit národním regulačním orgánům, aby posílily vzájemnou spolupráci na úrovni Společenství a společně se účastnily výkonu činností týkajících se Společenství.

(6) Agentura by měla zajišťovat, aby regulační funkce vykonávané národními regulačními orgány v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s zemním plynem byly řádně koordinovány a v případě potřeby doplněny na úrovni Společenství. Za tím účelem je nezbytné zajistit, aby agentura byla nezávislá na výrobcích elektřiny a plynu, provozovatelích přenosových či přepravních a distribučních soustav, ať již veřejných nebo soukromých, a na spotřebitelích, a její činnosti byly v souladu s právními předpisy Společenství, aby měla příslušnou technickou a regulační kapacitu a aby její činnost byla transparentní, podřízená demokratické kontrole a efektivní.

(7) Agentura by měla sledovat regionální spolupráci mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav v odvětvích elektřiny a zemního plynu, jakož i provádění úkolů Evropské sítě provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav a ("sít' ENTSO pro elektřinu") a Evropské sítě provozovatelů přepravních soustav zemního plynu ("sít' ENTSO pro zemní plyn"). Zapojení agentury je zásadní pro zajištění toho, aby spolupráce mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav probíhala efektivním a transparentním způsobem ve prospěch vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.

(8) Agentura by měla ve spolupráci s Komisí, členskými státy a příslušnými vnitrostátními orgány sledovat vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem a o svých zjištěných případech informovat Evropský parlament, Komisi a vnitrostátní orgány. Tyto úkoly agentury související se sledováním by neměly zdvojit sledování ze strany Komise nebo vnitrostátních orgánů, zejména vnitrostátních orgánů v oblasti hospodářské soutěže, a neměli by tomuto sledování bránit.

(9) Agentura plní důležitou roli při vytváření rámcových pokynů nezávazné povahy (dále jen "nezávazné rámcové pokyny"), s nimiž musí být kodexy sítě v souladu. Pro agenturu je rovněž vhodné a odpovídá to jejímu účelu, aby se dříve, než bude moci doporučit Komisi kodexy sítě k přijetí,

zapojila do jejich přezkumu (jak při jejich vytváření, tak při jejich úpravách) s cílem zajistit, aby byly v souladu s nezávaznými rámcovými pokyny.

(10) Je třeba stanovit integrovaný rámec pro účast a spolupráci národních regulačních orgánů. Tento rámec by měl přispět k tomu, aby byly právní předpisy ohledně vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem uplatňovány jednotně v celém Společenství. Pokud jde o situace týkající se více než jednoho členského státu, měla by agentura mít pravomoc přijímat samostatná rozhodnutí. Tato pravomoc by se měla za určitých podmínek vztahovat na technické otázky, regulační režim pro infrastrukturu pro elektřinu a zemní plyn, která propojuje nebo může propojovat alespoň dva členské státy, na výjimky udělené v poslední instanci z pravidel vnitřního trhu pro nová elektrická propojovací vedení a na nové infrastruktury pro zemní plyn nacházející se ve více než jednom členském státu.

(11) Jelikož má agentura přehled o národních regulačních orgánech, měla by mít ve vztahu ke Komisi, ostatním orgánům Společenství a národním regulačním orgánům poradní roli, pokud jde o otázky související s účelem, k němuž byla zřízena. Rovněž by měla být povinna informovat Komisi v případech, kdy se domnívá, že spolupráce mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav nepřináší potřebné výsledky nebo že národní regulační orgán, jehož rozhodnutí není v souladu s rámcovými pokyny, neprovádí náležitě stanovisko, doporučení nebo rozhodnutí agentury.

(12) Agentura by rovněž měla být schopna vydávat doporučení, která by regulačním orgánům a účastníkům trhu napomáhala sdílet osvědčené postupy.

(13) V případě potřeby by agentura měla konzultovat zúčastněné strany a poskytovat jim přiměřenou možnost vyjádřit se k navrhovaným opatřením, například ke kodexům a pravidlům pro síť.

(14) Agentura by měla přispívat k provádění hlavních směrů pro transevropské energetické sítě, jak je stanoveno v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES ze dne 6. září 2006, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, zejména jestliže poskytuje své stanovisko k nezávaznému desetiletému plánu rozvoje sítě pro celé Společenství (plán rozvoje sítě pro celé Společenství) podle čl. 6 odst. 3 tohoto nařízení.

(15) Agentura by měla přispívat ke snahám o posílení energetické bezpečnosti.

(16) Struktura agentury by měla být přizpůsobena konkrétním potřebám regulace v oblasti energetiky. Zejména je třeba plně zohlednit zvláštní roli národních regulačních orgánů a zajistit jejich nezávislost.

(17) Správní rada by měla mít potřebné pravomoci pro sestavení rozpočtu, kontrolu jeho plnění, určení vnitřních pravidel, přijetí finančních předpisů a jmenování ředitele. Pro obměnu členů správní rady, kteří jsou jmenováni Radou, by měl být použit rotační systém, s cílem zajistit trvale vyváženou účast členských států. Správní rada by měla jednat ve veřejném zájmu nezávisle a objektivně a neměla by vyžadovat politické pokyny ani se jimi řídit.

(18) Agentura by měla mít potřebné pravomoci pro účinné, transparentní, odůvodněné a především nezávislé plnění regulačních funkcí. Nezávislost agentury vůči výrobcům elektřiny a plynu a provozovatelům přenosových či přepravních a distribučních soustav je nejen klíčovou zásadou řádné správy věcí veřejných, ale rovněž zásadní podmínkou zajištění důvěry trhu. Aniž je dotčeno jednání jejích členů jménem příslušných vnitrostátních orgánů, měla by rada regulačních orgánů jednat nezávisle na jakýchkoli tržních zájmech, měla by se vyhnout jakémukoli střetu zájmů a neměla by vyžadovat pokyny ani řídit se jimi ani přijímat doporučení od jakékoliv vlády členského státu, Komise nebo

jiného veřejného či soukromého subjektu. Rozhodnutí rady regulačních orgánů by se současně měla řídit právem Společenství týkajícím se energie, jako například vnitřního trhu s energií, životního prostředí a hospodářské soutěže. Rada regulačních orgánů by měla podávat zprávy o svých stanoviscích, doporučeních a rozhodnutích orgánům Společenství.

(19) V případech, kdy má agentura rozhodovací pravomocí, by měly mít zúčastněné strany z důvodů procesní ekonomie právo na odvolání k odvolacímu senátu, který by měl být součástí agentury, ale měl by být nezávislý na její správní nebo regulační struktuře. V zájmu kontinuity by mělo být možné při jmenování nebo obměně členů odvolacího senátu nahradit pouze část členů odvolacího senátu. Proti rozhodnutí odvolacího senátu se lze odvolat k Soudnímu dvoru Evropských společenství.

(20) Agentura by měla být zejména financována ze souhrnného rozpočtu Evropské unie, prostřednictvím poplatků a dobrovolných příspěvků. Pro agenturu by měly být nadále k dispozici zejména zdroje v současnosti sdílené regulačními orgány pro účely jejich spolupráce na úrovni Společenství. Na případné subvence vyplácené ze souhrnného rozpočtu Evropské unie se bude nadále vztahovat rozpočtový proces Společenství. Kromě toho by měl být prováděn Účetním dvorem audit účtů podle článku 91 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 19. listopadu 2002 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

(21) Po zřízení agentury by měl rozpočtový orgán na základě pracovního vytížení a výsledků agentury průběžně provádět hodnocení jejího rozpočtu. Rozpočtový orgán by měl zajistit, že budou uplatňovány maximální standardy efektivnosti.

(22) Agentura by měla mít vysoce odborné zaměstnance. Měla by využívat zejména odborných znalostí a zkušeností zaměstnanců přidělených národními regulačními orgány, Komisí a členskými státy. Na zaměstnance agentury by se měl vztahovat Služební řád úředníků Evropských společenství ("služební řád") a Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství ("pracovní řád") stanovené v nařízení (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 a pravidla společně přijatá orgány Evropských společenství pro uplatňování těchto řádů na zaměstnance agentury. Správní rada by měla po dohodě s Komisí přijmout vhodná prováděcí pravidla.

(23) Agentura by měla uplatňovat obecná pravidla týkající se přístupu veřejnosti k dokumentům, které mají instituce Společenství k dispozici. Správní rada by měla zavést praktická opatření na ochranu údajů citlivých z obchodního hlediska a osobních údajů.

(24) Agentura by měla být ve vhodných případech odpovědná Evropskému parlamentu, Radě a Komisi.

(25) Zemím, které nejsou členy Společenství, by mělo být umožněno účastnit se na práci agentury v souladu s příslušnými dohodami uzavřenými Společenstvím.

(26) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi.

(27) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí rámcových pokynů týkajících se situací, kdy má agentura pravomoc rozhodovat o podmínkách pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a pro operační bezpečnost této infrastruktury. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jejich doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musí být přijata

regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

(28) Do tří let ode dne nástupu prvního ředitele agentury do funkce a poté každé čtyři roky by měla Komise Evropskému parlamentu a Radě podat zprávu o konkrétních úkolech agentury a dosažených výsledcích, k níž budou přiloženy vhodné návrhy. V této zprávě by Komise měla učinit návrhy na dodatečné úkoly agentury.

(29) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž účasti národních regulačních orgánů a spolupráce mezi nimi na úrovni Společenství, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

ZŘÍZENÍ A PRÁVNÍ POSTAVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Zřizuje se Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů ("agentura").

2. Účelem agentury je pomáhat regulačním orgánům uvedeným v článku 35 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a článku 39 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem při plnění, na úrovni Společenství, regulačních úkolů prováděných v členských státech a v případě potřeby jejich činnosti koordinovat.

3. Než budou připraveny prostory agentury, bude dočasně působit v prostorách Komise.

Článek 2

Právní postavení

1. Agentura je institucí Společenství s právní subjektivitou.

2. V každém členském státě má agentura nejširší možnou právní subjektivitu udělovanou právními osobám podle vnitrostátního práva. Může zejména nabývat nebo zcizovat movitý a nemovitý majetek a být účastníkem v soudním řízení.

3. Agenturu zastupuje její ředitel.

Článek 3

Složení

Orgány agentury jsou:

a) správní rada, která plní úkoly stanovené v článku 13;

b) rada regulačních orgánů, která plní úkoly stanovené v článku 15;

c) ředitel, který plní úkoly stanovené v článku 17 a

d) odvolací senát, který plní úkoly stanovené v článku 19.

Článek 4

Druhy aktů vydávaných agenturou

Agentura:

a) vydává stanoviska a doporučení určená provozovatelům přenosových či přepravních soustav;

b) vydává stanoviska určená regulačním orgánům;

c) vydává stanoviska a doporučení určená Evropskému parlamentu, Radě nebo Komisi;

d) přijímá samostatná rozhodnutí ve zvláštních případech uvedených v článcích 7, 8 a 9 a

e) předkládá Komisi nezávazné rámcové pokyny (dále jen "nezávazné rámcové pokyny") v souladu s článkem 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a s článkem 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám.

KAPITOLA II

ÚKOLY

Článek 5

Obecné úkoly

Na žádost Evropského parlamentu, Rady nebo Komise nebo ze svého vlastního podnětu může agentura poskytnout Evropskému parlamentu, Radě a Komisi stanovisko nebo doporučení k jakékoli otázce související s účelem, ke kterému byla zřízena.

Článek 6

Úkoly související se spoluprací provozovatelů přenosových či přepravních soustav

1. Agentura poskytne Komisi stanovisko k návrhu stanov, seznamu členů a návrhu jednacího řádu sítě ENTSO pro elektřinu v souladu s čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009 a sítě ENTSO pro zemní plyn v souladu s čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Agentura sleduje provádění úkolů sítě ENTSO pro elektřinu v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 714/2009 a sítě ENTSO pro zemní plyn v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 715/2009.

3. Agentura poskytne stanovisko:

a) síti ENTSO pro elektřinu v souladu s čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009, jakož i síti ENTSO pro zemní plyn v souladu s čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009, k návrhu kodexů sítě a

b) síti ENTSO pro elektřinu v souladu s čl. 9 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (ES) č. 714/2009, jakož i síti ENTSO pro zemní plyn v souladu s čl. 9 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (ES) č. 715/2009, k návrhu ročního pracovního programu, k návrhu plánu rozvoje sítě pro celé Společenství a k dalším významným dokumentům uvedeným v čl. 8 odst. 3 nařízení (ES) č. 714/2009 a čl. 8 odst. 3 nařízení (ES) č. 715/2009 s ohledem na cíle zákazu diskriminace, účinné hospodářské soutěže a řádného a bezpečného fungování vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.

4. Agentura poskytne na skutkovém základě síti ENTSO pro elektřinu a síti ENTSO pro zemní plyn, Evropskému

parlamentu a Radě a Komisi řádně odůvodněné stanovisko, jakož i příslušná doporučení, domnívá-li se, že návrh ročního pracovního programu nebo návrh plánu rozvoje sítě pro celé Společenství, které jí byly předloženy v souladu s čl. 9 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 714/2009 a čl. 9 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 715/2009, nepřispívají k zákazu diskriminace, účinné hospodářské soutěži a řádnému fungování trhu či dostatečné úrovni přeshraničního propojení umožňujícího přístup třetím osobám nebo nejsou v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice 2009/72/ES a nařízení (ES) č. 714/2009 nebo směrnice 2009/73/ES a nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura se účastní vytváření kodexů sítě v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 a článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura předloží Komisi nezávazné rámcové pokyny, bude-li o to požádána podle čl. 6 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009. Agentura provede přezkum návrhu nezávazných rámcových pokynů a znovu jej předloží Komisi, bude-li o to požádána podle čl. 6 odst. 4 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 4 nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura poskytne síti ENTSO pro elektřinu nebo síti ENTSO pro zemní plyn odůvodněné stanovisko k návrhu kodexu sítě v souladu s čl. 6 odst. 7 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 7 nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura předloží Komisi návrh kodexu sítě, přičemž může doporučit, aby byl přijat v souladu s čl. 6 odst. 9 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 9 nařízení (ES) č. 715/2009. Agentura vypracuje a předloží Komisi návrh kodexu sítě, bude-li o to požádána podle čl. 6 odst. 10 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 10 nařízení (ES) č. 715/2009.

5. Agentura poskytne Komisi řádně odůvodněné stanovisko v souladu s čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 715/2009, neprovede-li síť ENTSO pro elektřinu nebo síť ENTSO pro zemní plyn kodex sítě vypracovaný podle čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009 či kodex sítě vypracovaný v souladu s čl. 6 odst. 1 až 10 uvedených nařízení, který však nebyl Komisí přijat podle čl. 6 odst. 11 uvedených nařízení.

6. Agentura sleduje a analyzuje provádění kodexů sítě a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 nařízení (ES) č. 714/2009 a s čl. 6 odst. 11 nařízení (ES) č. 715/2009 a jejich dopad na harmonizaci příslušných pravidel, jejichž cílem je usnadnění integrace trhu, jakož i zákaz diskriminace, účinná hospodářská soutěž a řádné fungování trhu, a informuje o nich Komisi.

7. Agentura sleduje pokrok při provádění projektů na vytvoření nové propojovací kapacity.

8. Agentura sleduje provádění plánů rozvoje sítě pro celé Společenství. Jestliže zjistí nesrovnalosti mezi plánem a jeho prováděním, prošetří důvody těchto nesrovnalostí a vydá doporučení pro dotčené provozovatele přenosových či přepravních soustav, národní regulační orgány nebo další příslušné orgány s cílem uskutečnit investice v souladu s plány rozvoje sítě pro celé Společenství.

9. Agentura sleduje regionální spolupráci mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav uvedenou v článku 12 nařízení (ES) č. 714/2009 a v článku 12 nařízení (ES) č. 715/2009 a řádně zohlední výsledky této spolupráce při vypracovávání svých stanovisek, doporučení a rozhodnutí.

Článek 7

Úkoly týkající se národních regulačních orgánů

1. Agentura přijme samostatná rozhodnutí o technických otázkách v případech, kdy jsou taková rozhodnutí stanovena ve směrnici 2009/72/ES, směrnici 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Agentura může v souladu se svým pracovním programem nebo na žádost Komise vydat doporučení, která regulačním orgánům a účastníkům trhu napomáhají ve sdílení osvědčených postupů.

3. Agentura vytvoří rámec, podle kterého mohou národní regulační orgány spolupracovat. Podporuje spolupráci mezi národními regulačními orgány a mezi regulačními orgány na regionální úrovni a na úrovni Společenství a řádně zohlední výsledky této spolupráce při vypracovávání svých stanovisek, doporučení a rozhodnutí. Domnívá-li se agentura, že jsou k této spolupráci potřebná závazná pravidla, předloží Komisi příslušná doporučení.

4. Agentura poskytne na skutkovém základě na žádost kteréhokoli regulačního orgánu nebo na žádost Komise stanovisko ke skutečnosti, zda je rozhodnutí přijaté regulačním orgánem v souladu s rámcovými pokyny uvedenými ve směrnici 2009/72/ES, směrnici 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009 nebo s jinými příslušnými ustanoveními těchto směrnic nebo nařízení.

5. Neřídí-li se národní regulační orgán odpovídajícím způsobem stanoviskem agentury podle odstavce 4 ve lhůtě čtyř měsíců ode dne jeho obdržení, informuje agentura adekvátně Komisi a dotčené členské státy.

6. Setká-li se národní regulační orgán ve zvláštním případě s obtížemi při použití rámcových pokynů uvedených ve směrnici 2009/72/ES, směrnici 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009, může požádat agenturu o stanovisko. Po konzultaci s Komisí vydá agentura stanovisko do tří měsíců od obdržení žádosti.

7. Agentura přijme v souladu s článkem 8 rozhodnutí o podmínkách pro přístup k infrastruktuře pro elektřinu a zemní plyn, která propojuje, nebo by mohla propojovat alespoň dva členské státy ("přeshraniční infrastruktura"), a o podmínkách pro její provozní bezpečnost.

Článek 8

Úkoly týkající se podmínek pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a podmínek pro její provozní bezpečnost

1. Agentura rozhodne o těch regulačních otázkách, které spadají do pravomoci národních regulačních orgánů a které mohou zahrnovat podmínky pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a podmínky pro její provozní bezpečnost pouze tehdy:

a) pokud příslušné národní regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy byla věc předložena poslednímu z těchto regulačních orgánů, nebo

b) na společnou žádost příslušných národních regulačních orgánů.

Příslušné národní regulační orgány mohou společně požádat, aby doba uvedená v písmenu a) byla prodloužena o dobu nejvýše šesti měsíců.

Při přípravě svého rozhodnutí agentura konzultuje národní regulační orgány a dotčené provozovatele přenosové či přepravní soustavy a je informována o návrzích a připomínkách všech dotčených provozovatelů přenosových či přepravních soustav.

2. Podmínky pro přístup k přeshraniční infrastruktuře zahrnují:

a) postup přidělování kapacity,

b) lhůty pro přidělování,

c) sdílení výnosů z přetřetí a

d) vybírání poplatků od uživatelů infrastruktury podle čl. 17 odst. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 36 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/73/ES.

3. Byl-li agentuře postoupen případ podle odstavce 1, agentura:

a) rozhodne nejpozději do šesti měsíců ode dne jeho postoupení a

b) může případně vydat prozatímní rozhodnutí s cílem zajistit, aby byla pro příslušnou infrastrukturu ochráněna bezpečnost dodávek nebo provozní bezpečnost.

4. Komise může přijmout pokyny týkající se situací, ve kterých má agentura pravomoc rozhodovat o podmínkách pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a pro její provozní bezpečnost. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 32 odst. 2 tohoto nařízení.

5. V případě, kdy otázky regulace uvedené v odstavci 1 zahrnují také výjimky ve smyslu článku 17 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článku 36 směrnice 2009/73/ES, nekumulují se lhůty stanovené v tomto nařízení s lhůtami stanovenými v uvedených předpisech.

Článek 9

Ostatní úkoly

1. Agentura může rozhodnout o výjimkách podle čl. 17 odst. 5 nařízení (ES) č. 714/2009. Agentura může rovněž rozhodnout o výjimkách podle čl. 36 odst. 4 směrnice 2009/73/ES, pokud se dotýká infrastruktura nachází na území více než jednoho členského státu.

2. Agentura na žádost Komise poskytne v souladu s čl. 3 odst. 1 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 3 odst. 1 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 715/2009 stanovisko k rozhodnutím národních regulačních orgánů týkajícím se certifikace.

Agentura může být v případech jasně definovaných Komisí v rámcových pokynech přijatých podle článku 18 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článku 23 nařízení (ES) č. 715/2009 a v otázkách souvisejících s účelem, k němuž byla zřízena, pověřena dodatečnými úkoly, které nezahrnují rozhodovací pravomoci.

Článek 10

Konzultace a transparentnost

1. Při plnění svých úkolů, zejména v procesu vytváření nezávazných rámcových pokynů, jak jsou definovány v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009, a v procesu navrhování změn kodexů sítě podle článku 7 kteréhokoliv z těchto nařízení, agentura v široké míře a v rané fázi konzultuje účastníky trhu, provozovatele přenosových či přepravních soustav, spotřebitele, konečné uživatele a případně orgány pro hospodářskou soutěž, aniž je dotčena jejich příslušná pravomoc, a to otevřeným a transparentním způsobem, zejména pokud se její úkoly týkají provozovatelů přenosových či přepravních soustav.

2. Agentura zajistí, aby v případě potřeby měly veřejnost a všechny zúčastněné strany k dispozici objektivní, spolehlivé a snadno dostupné informace, zejména o výsledcích její činnosti.

Všechny dokumenty a zápisy z konzultačních schůzek uskutečněných během vytváření nezávazných rámcových pokynů v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo během provádění změn kodexů sítě podle článku 7 kteréhokoliv z těchto nařízení, se zveřejňují.

3. Před přijetím nezávazných rámcových pokynů v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo před navržením změn kodexů sítě podle článku 7 kteréhokoliv z těchto nařízení agentura uvede, jak byly zohledněny připomínky obdržené během konzultace, a nebyly-li tyto připomínky vzaty v úvahu, uvede důvody.

4. Na svých internetových stránkách zveřejní agentura alespoň pořady jednání, podkladové dokumenty a případně zápisy ze zasedání správní rady, rady regulačních orgánů a odvolacího senátu.

Článek 11

Sledování odvětví elektřiny a zemního plynu a podávání zpráv

1. Agentura v úzké spolupráci s Komisí, členskými státy a příslušnými vnitrostátními orgány, včetně národních regulačních orgánů, a aniž jsou dotčeny pravomoci orgánů v oblasti hospodářské soutěže, sleduje vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem, zejména maloobchodní ceny elektřiny a plynu, přístup k síti, včetně přístupu pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie, a dodržování práv spotřebitele stanovených ve směrnici 2009/72/ES a ve směrnici 2009/73/ES.

2. Agentura zveřejní výroční zprávu o výsledcích sledování podle odstavce 1. V této zprávě uvede veškeré překážky dokončení vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.

3. Souběžně se zveřejněním výroční zprávy může agentura předložit Evropskému parlamentu a Komisi stanovisko k opatřením, která by bylo možné přijmout za účelem odstranění překážek uvedených v odstavci 2.

KAPITOLA III

ORGANIZACE AGENTURY

Článek 12

Správní rada

1. Správní rada sestává z devíti členů. Každý člen má jednoho náhradníka. Dva členy a jejich náhradníky jmenuje Komise, dva členy a jejich náhradníky jmenuje Evropský parlament a pět členů a jejich náhradníky jmenuje Rada. Žádný poslanec Evropského parlamentu nesmí být členem správní rady. Funkční období členů správní rady a jejich náhradníků činí čtyři roky a lze jej jednou prodloužit. U prvního mandátu je toto období pro polovinu členů správní rady a jejich náhradníků šest let.

2. Správní rada ze svých členů jmenuje svého předsedu a místopředsedu. Místopředseda automaticky nahradí předsedu, pokud tento nemůže plnit své povinnosti. Funkční období předsedy a místopředsedy je dva roky a lze jej jednou prodloužit. Funkční období předsedy a místopředsedy skončí v okamžiku ukončení jejich členství ve správní radě.

3. Zasedání správní rady svolává její předseda. Předseda rady regulačních orgánů nebo zástupce rady regulačních orgánů a ředitel se účastní jednání správní rady bez práva hlasovat, pokud správní rada nerozhodne jinak, pokud jde o ředitele. Správní rada se schází nejméně dvakrát za rok na řádném zasedání. Schází se rovněž z podnětu předsedy, na žádost Komise nebo na žádost alespoň třetiny svých členů. Správní rada může k účasti na jednání přizvat jako pozorovatele jakoukoli osobu, jejíž stanoviska mohou být pro danou otázku významná. Členům správní rady mohou být v souladu s jednacím řádem nápomocni poradci nebo odborníci. Služby sekretariátu pro správní radu zajistí agentura.

4. Rozhodnutí správní rady jsou přijímána dvoutřetinovou většinou přítomných členů, není-li v tomto nařízení stanoveno jinak. Každý člen správní rady nebo náhradník má jeden hlas.

5. V jednacím řádu se stanoví podrobněji:

a) postupy při hlasování, zejména podmínky, za nichž může jeden člen jednat jménem jiného člena, a případně rovněž pravidla upravující usnášenischopnost, a

b) podmínky, jimiž se řídí rotace při obměňování členů správní rady jmenovaných Radou s cílem zajistit trvale vyváženou účast členských států.

6. Člen správní rady nesmí být členem rady regulačních orgánů.

7. Členové správní rady se musí zavázat, že budou jednat nezávisle a objektivně ve veřejném zájmu a nebudou vyžadovat politické pokyny ani se jimi řídit. Za tím účelem učiní každý člen písemné prohlášení o závazcích a písemné prohlášení o zájmech, v němž uvede, že neexistují žádné zájmy, které by mohly být na újmu jeho nezávislosti, nebo veškeré přímé nebo nepřímé zájmy, které by mohly být na újmu jeho nezávislosti. Tato prohlášení každý rok zveřejní.

Článek 13

Úkoly správní rady

1. Správní rada jmenuje po konzultaci rady regulačních orgánů a obdržení jejího kladného stanoviska v souladu s čl. 15 odst. 2 ředitele v souladu s čl. 16 odst. 2.

2. Správní rada formálně jmenuje členy rady regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1.

3. Správní rada formálně jmenuje členy odvolacího senátu v souladu s čl. 18 odst. 1 a 2.

4. Správní rada zajišťuje, aby agentura vykonávala své poslání a plnila zadané úkoly v souladu s tímto nařízením.

5. Správní rada přijme před 30. zářím každého roku po konzultaci s Komisí a po schválení radou regulačních orgánů v souladu s čl. 15 odst. 3 pracovní program agentury pro nadcházející rok a předloží jej Evropskému parlamentu, Radě a Komisi. Pracovní program se přijme, aniž je tím dotčen roční rozpočtový proces, a zveřejní se.

6. Správní rada přijme a případně přezkoumá víceletý plán. Přezkum bude vycházet z hodnotící zprávy vypracované nezávislým externím odborníkem na žádost správní rady. Tyto dokumenty se zveřejní.

7. Správní rada vykonává v souladu s články 21 až 24 své rozpočtové pravomoci.

8. Správní rada rozhodne po obdržení souhlasu Komise, zda přijme jakákoli dědictví, dary nebo příspěvky z jiných zdrojů Společenství nebo jakékoli dobrovolné příspěvky členských států nebo jejich regulačních orgánů. Stanovisko, jež správní

rada doručí podle čl. 24 odst. 5, se bude výslovně zabývat zdroji financování uvedenými v tomto odstavci.

9. Správní rada po konzultaci s radou regulačních orgánů vykonává disciplinární pravomoc nad ředitelem.

10. Správní rada v případě potřeby v souladu s čl. 28 odst. 2 vypracuje pro služební řád prováděcí pravidla agentury.

11. Správní rada v souladu s článkem 30 přijme konkrétní opatření týkající se práva na přístup k dokumentům agentury.

12. Správní rada přijme a zveřejní výroční zprávu o činnosti agentury na základě návrhu výroční zprávy uvedeného v čl. 17 odst. 8 a předloží tuto zprávu každý rok do 15. června Evropskému parlamentu, Radě, Komisi, Účetnímu dvoru, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Tato výroční zpráva o činnosti agentury obsahuje samostatnou část schválenou radou regulačních orgánů týkající se regulačních činností agentury během příslušného roku.

13. Správní rada přijme a zveřejní svůj jednacím řád.

Článek 14

Rada regulačních orgánů

1. Rada regulačních orgánů sestává z:

a) vysokých představitelů regulačních orgánů v souladu s článkem 35 odst. 1 směrnice 2009/72/ES a v článku 39 odst. 1 směrnice 2009/73/ES a jednoho náhradníka za každý členský stát ze stávajících vedoucích pracovníků těchto orgánů;

b) jednoho nehlasujícího zástupce Komise.

Za každý členský stát může být do rady regulačních orgánů přijat pouze jeden zástupce národních regulačních orgánů.

Každý národní regulační orgán je odpovědný za jmenování náhradníka, kterým je některý ze současných zaměstnanců národního regulačního orgánu.

2. Rada regulačních orgánů zvolí ze svých členů předsedu a místopředsedu. Místopředseda nahradí předsedu, pokud tento nemůže plnit své povinnosti. Funkční období předsedy a místopředsedy činí dva a půl roku a lze jej prodloužit. V každém případě však funkční období předsedy a místopředsedy skončí v okamžiku ukončení jejich členství v radě regulačních orgánů.

3. Rada regulačních orgánů se usnáší dvoutřetinovou většinou svých přítomných členů. Každý člen nebo náhradník má jeden hlas.

4. Rada regulačních orgánů přijme a zveřejní svůj jednacím řád, který stanoví podrobněji postup při hlasování, zejména podmínky, za jakých smí jeden člen jednat jménem jiného člena, a případně rovněž pravidla upravující usnášenischopnost. Jednacím řád může stanovit konkrétní pracovní metody pro řešení otázek vznesených v rámci iniciativ pro regionální spolupráci.

5. Rada regulačních orgánů postupuje při plnění úkolů, které jí ukládá toto nařízení, a aniž je dotčeno jednání jejich členů jménem jejich jednotlivých regulačních orgánů, nezávisle a nevyžaduje pokyny od žádné vlády členského státu, Komise ani jiného veřejného nebo soukromého subjektu, ani se jimi neřídí.

6. Služby sekretariátu pro radu regulačních orgánů zajistí agentura.

Článek 15

Úkoly rady regulačních orgánů

1. Rada regulačních orgánů poskytuje řediteli stanoviska ke stanoviskům, doporučením a rozhodnutím uvedeným v článcích 5, 6, 7, 8 a 9, jež jsou určena k přijetí. Kromě toho rada regulačních orgánů v rámci svých pravomocí poskytuje řediteli při plnění jeho úkolů pokyny.

2. Rada regulačních orgánů předloží správní radě v souladu s čl. 13 odst. 1 a čl. 16 odst. 2 své stanovisko ke kandidátovi na funkci ředitele. Rada regulačních orgánů přijme toto rozhodnutí na základě tříčtvrtinové většiny hlasů svých členů.

3. Rada regulačních orgánů v souladu s čl. 13 odst. 5 a čl. 17 odst. 6 a v souladu s předběžným návrhem rozpočtu sestaveným v souladu s čl. 23 odst. 1 schvaluje pracovní program agentury na nadcházející rok a tento návrh předloží každý rok do 1. září správní radě ke schválení.

4. Rada regulačních orgánů schvaluje samostatnou část výroční zprávy týkající se regulačních činností v souladu s čl. 13 odst. 12 a čl. 17 odst. 8.

5. Evropský parlament může za plného zachování jeho nezávislosti vyzvat předsedu rady regulačních orgánů nebo jeho zástupce, aby učinil prohlášení před příslušným výborem a zodpověděl otázky, jež mu členové tohoto výboru položí.

Článek 16

Ředitel

1. Agenturu řídí její ředitel, jenž postupuje v souladu s pokyny uvedenými v čl. 15 odst. 1 druhé větě a v případech stanovených tímto nařízením podle stanovisek rady regulačních orgánů. Aniž jsou dotčeny příslušné úlohy správní rady a rady regulačních orgánů ve vztahu k úkolům ředitele, ředitel nevyžaduje pokyny od žádné vlády, Komise ani jiného veřejného nebo soukromého subjektu, ani se jimi neřídí.

2. Ředitel je jmenován správní radou, poté co rada regulačních orgánů vydá kladné stanovisko, na základě zásluh, dovedností a zkušeností významných pro odvětví energetiky z nejméně tří kandidátů navržených Komisí po předchozí veřejné výzvě k vyjádření zájmu. Před jmenováním může být kandidát vybraný správní radou vyzván, aby učinil prohlášení před příslušným výborem Evropského parlamentu a zodpověděl otázky jeho členů.

3. Funkční období ředitele je pět let. V průběhu devíti měsíců předcházejících konci tohoto období provede Komise hodnocení. Při něm Komise přezkoumává zejména:

- a) výsledky dosažené ředitelem;
- b) úkoly a potřeby agentury pro nadcházející roky.

Hodnocení týkající se písmene b) se provede za pomoci nezávislého externího odborníka.

4. Správní rada může na návrh Komise po prozkoumání a náležitém zohlednění hodnocení a stanoviska rady regulačních orgánů k tomuto hodnocení a pouze v případech odůvodněných úkoly a potřebami agentury jednou prodloužit funkční období ředitele, a to nanejvýše o další tři roky.

5. Správní rada informuje Evropský parlament o svém záměru prodloužit funkční období ředitele. Do jednoho měsíce před prodloužením svého funkčního období může být ředitel vyzván, aby učinil prohlášení před příslušným výborem Evropského parlamentu a zodpověděl otázky členů tohoto výboru.

6. Nebude-li funkční období prodlouženo, setrvá ředitel ve své funkci až do jmenování svého nástupce.

7. Ředitel může být odvolán z funkce pouze rozhodnutím správní rady po obdržení kladného stanoviska rady regulačních orgánů. Rada regulačních orgánů toto rozhodnutí schválí na základě tříčtvrtinové většiny hlasů svých členů.

8. Evropský parlament a Rada může ředitele vyzvat k předložení zprávy o plnění jeho úkolů. Evropský parlament může rovněž ředitele vyzvat, aby učinil prohlášení před příslušným výborem Parlamentu a zodpověděl dotazy členů tohoto výboru.

Článek 17

Úkoly ředitele

1. Ředitel je odpovědný za zastupování agentury a za její řízení.

2. Ředitel připravuje práci správní rady. Bez hlasovacího práva se účastní práce správní rady.

3. Ředitel přijímá a zveřejňuje stanoviska, doporučení a rozhodnutí uvedená v článcích 5, 6, 7, 8 a 9, ke kterým vydala rada regulačních orgánů kladné stanovisko.

4. Ředitel je odpovědný za provádění ročního pracovního programu agentury pod vedením rady regulačních orgánů a pod administrativní kontrolou správní rady.

5. Ředitel přijme nezbytná opatření, zejména pokud jde o přijetí vnitřních správních pokynů a zveřejňování oznámení, aby zajistil fungování agentury v souladu s tímto nařízením.

6. Ředitel každý rok vypracuje návrh pracovního programu agentury na následující rok a předloží tento návrh do 30. června daného roku radě regulačních orgánů, Evropskému parlamentu a Komisi.

7. Ředitel v souladu s čl. 23 odst. 1 vypracuje předběžný návrh rozpočtu agentury a v souladu s článkem 24 plní rozpočet agentury.

8. Ředitel každý rok vypracuje návrh výroční zprávy, která obsahuje samostatnou část týkající se regulačních činností agentury a část týkající se finančních a správních záležitostí.

9. Pokud jde o zaměstnance agentury, vykonává ředitel pravomocí stanovené v čl. 28 odst. 3.

Článek 18

Odvolací senát

1. Odvolací senát sestává ze šesti členů a šesti náhradníků vybraných ze současných nebo bývalých vedoucích pracovníků národních regulačních orgánů, orgánů v oblasti hospodářské soutěže nebo jiných vnitrostátních orgánů či orgánů Společenství, které mají odpovídající zkušenosti v odvětví energetiky. Odvolací senát jmenuje svého předsedu. Rozhodnutí odvolacího senátu jsou přijímána na základě kvalifikované většiny nejméně čtyř ze šesti jeho členů. Odvolací senát se svolává podle potřeby.

2. Členy odvolacího senátu jmenuje po zveřejnění výzvě k vyjádření zájmu formálně správní rada na návrh Komise a po konzultaci s radou regulačních orgánů.

3. Funkční období členů odvolacího senátu je pět let. Toto období lze prodloužit. Členové odvolacího senátu jsou ve svém rozhodování nezávislí. Nejsou vázáni žádnými pokyny. Členové odvolacího senátu nesmějí v agentuře, v její správní radě ani v její radě regulačních orgánů vykonávat žádné jiné funkce. Člen odvolacího senátu nesmí být během svého

funkčního období odvolán, s výjimkou případu, kdy se dopustil vážného porušení úředních povinností, a správní rada po konzultaci s radou regulačních orgánů v tomto smyslu vydala rozhodnutí.

4. Členové odvolacího senátu se nesmí účastnit žádného odvolacího řízení, pokud na něm mají jakýkoli osobní zájem, pokud dříve působili jako zástupci některého z účastníků řízení nebo pokud se podíleli na rozhodnutí, které je předmětem odvolání.

5. Člen odvolacího senátu informuje odvolací senát, domnívá-li se, že by se některý člen z důvodů uvedených v odstavci 4 nebo z jakéhokoli jiného důvodu neměl účastnit odvolacího řízení. Proti členu odvolacího senátu může být kterýmkoli účastníkem odvolacího řízení vznesena námitka z důvodů uvedených v odstavci 4 nebo z důvodu podezření z podjatosti. Tato námitka se považuje za nepřijatelnou, zakládá-li se na státní příslušnosti člena nebo učinil-li namítající účastník odvolacího řízení, vědom si důvodu pro námitku, v odvolacím řízení kromě vznesení námitky na složení odvolacího senátu další procesní úkon.

6. Odvolací senát rozhodne o dalším postupu v případech uvedených v odstavcích 4 a 5 bez účasti dotčeného člena. Za účelem přijetí takového rozhodnutí je dotčený člen nahrazen v odvolacím senátu svým náhradníkem. Pokud se náhradník nachází v obdobné situaci jako člen, vybere předseda náhradu z dostupných náhradníků.

7. Členové odvolacího senátu se zavazují jednat nezávisle a ve veřejném zájmu. K tomuto účelu učiní písemné prohlášení o závazcích a písemné prohlášení o zájmech, v němž uvedou, že neexistují žádné zájmy, které by mohly být na újmu jejich nezávislosti, nebo jakékoli přímé nebo nepřímé zájmy, které by mohly být na újmu jejich nezávislosti. Tato prohlášení každý rok zveřejní.

Článek 19

Odvolání

1. Jakákoli fyzická nebo právnická osoba, včetně národních regulačních orgánů, může podat odvolání proti rozhodnutí uvedenému v článku 7, 8 nebo 9, které je určeno této osobě, nebo proti rozhodnutí, které se této osoby bezprostředně a přímo dotýká, i když je určeno jiné osobě.

2. Odvolání a jeho odůvodnění se podává písemně agentuře do dvou měsíců ode dne oznámení rozhodnutí dotčené osobě, nebo pokud k němu nedošlo, do dvou měsíců ode dne, kdy agentura zveřejnila své rozhodnutí. Odvolací senát rozhodne o odvolání do dvou měsíců ode dne podání odvolání.

3. Odvolání podané podle odstavce 1 nemá odkladný účinek. Odvolací senát však může, pokud to podle jeho názoru okolnosti vyžadují, pozastavit uplatňování rozhodnutí, vůči němuž se odvolání podává.

4. Je-li odvolání přípustné, odvolací senát přezkoumá, zda je odvolání opodstatněné. Odvolací senát podle potřeby vyzve v rámci určených časových lhůt účastníky odvolacího řízení k podání vyjádření ohledně oznámení vydaných odvolacím senátem nebo sdělení jiných účastníků odvolacího řízení. Účastníci odvolacího řízení mají právo na ústní vyjádření.

5. Odvolací senát může v souladu s tímto článkem vykonávat jakékoli pravomoci spadající do pravomoci agentury nebo může věc postoupit příslušnému orgánu agentury. Toto postoupení je podmíněno rozhodnutím odvolacího senátu.

6. Odvolací senát přijme a zveřejní svůj jednací řád.

7. Rozhodnutí přijatá odvolacím senátem agentura zveřejňuje.

Článek 20

Žaloby u Soudu prvního stupně a Soudního dvora

1. V souladu s článkem 230 Smlouvy lze proti rozhodnutí přijatému odvolacím senátem nebo v případech, kdy odvolání k odvolacímu senátu není možné, proti rozhodnutí přijatému agenturou podat žalobu u Soudu prvního stupně nebo u Soudního dvora.

2. Nevydá-li agentura rozhodnutí, lze u Soudu prvního stupně nebo u Soudního dvora podat žalobu pro nečinnost v souladu s článkem 232 Smlouvy.

3. Agentura musí přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s rozsudkem Soudu prvního stupně nebo Soudního dvora.

KAPITOLA IV

FINANČNÍ USTANOVENÍ

Článek 21

Rozpočet agentury

1. Příjmy agentury tvoří především:

a) dotace Společenství ze souhrnného rozpočtu Evropské unie (oddíl Komise);

b) poplatky placené agentuře v souladu s článkem 22;

c) dobrovolné příspěvky členských států nebo jejich regulačních orgánů podle čl. 13 odst. 8 a

d) dědictví, dary nebo příspěvky podle čl. 13 odst. 8.

2. Výdaje agentury pokrývají náklady na zaměstnance, správu, infrastrukturu a provoz.

3. Příjmy a výdaje agentury musí být vyrovnané.

4. Veškeré příjmy a výdaje agentury jsou předmětem prognózy na každý rozpočtový rok, který se shoduje s kalendářním rokem, a jsou zaneseny do jejího rozpočtu.

Článek 22

Poplatky

▼ M1

1. Za žádost o udělení výjimky podle čl. 9 odst. 1 a za rozhodnutí o přeshraničním přidělení nákladů poskytovaných agenturou podle článku 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013 o hlavních směrech pro transevropské energetické infrastruktury vybírá agentura poplatky.

▼ B

2. Poplatky podle odstavce 1 stanoví Komise.

Článek 23

Sestavování rozpočtu

1. Ředitel do 15. února každého roku vypracuje předběžný návrh rozpočtu pokrývající provozní výdaje a program práce předpokládané pro nadcházející rozpočtový rok a tento předběžný návrh rozpočtu předloží správní radě spolu se seznamem předběžných pracovních míst. Správní rada provede každý rok na základě předběžného návrhu rozpočtu vypracovaného ředitelem odhad příjmů a výdajů agentury na následující rozpočtový rok. Tento odhad, který zahrnuje návrh plánu pracovních míst, předkládá správní rada Komisi

do 31. března. Před přijetím odhadu je návrh vypracovaný ředitelem předložen radě regulačních orgánů, která může k tomuto návrhu vydat odůvodněné stanovisko.

2. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě ("rozpočtový orgán") odhad uvedený v odstavci 1 společně s předběžným návrhem souhrnného rozpočtu Evropské unie.

3. Komise na základě odhadů zaneše do předběžného návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie prognózy, které považuje za nezbytné pro plán pracovních míst a výši dotace ze souhrnného rozpočtu Evropské unie v souladu s článkem 272 Smlouvy.

4. Rozpočtový orgán přijímá plán pracovních míst agentury.

5. Správní rada vypracuje rozpočet agentury. Rozpočet se stává konečným po konečném přijetí souhrnného rozpočtu Evropské unie. V případě potřeby se odpovídajícím způsobem upraví.

6. Správní rada neprodleně oznámí rozpočtovému orgánu svůj záměr provést jakýkoli projekt, který může mít výrazný finanční dopad na financování rozpočtu agentury, zejména jedná-li se o projekty, které se vztahují k nemovitostem, například nájem nebo koupě budov. Správní rada o svém záměru rovněž uvědomí Komisi. Bude-li mít některá složka rozpočtového orgánu v úmyslu vydat stanovisko, oznámí agentuře svůj záměr vydat stanovisko do dvou týdnů po obdržení informace o projektu. V případě neobdržení odpovědi může agentura zahájit plánovaný projekt.

Článek 24

Plnění a kontrola rozpočtu

1. Ředitel vykonává povinnosti schvalujícího úředníka a plní rozpočet agentury.

2. Do 1. března po skončení každého rozpočtového roku předá účetní agentury účetnímu Komise a Účetnímu dvoru prozatímní účetní závěrku společně se zprávou o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok. Do 31. března následujícího roku zašle účetní agentury zprávu o rozpočtovém a finančním řízení rovněž Evropskému parlamentu a Radě. Účetní Komise konsoliduje prozatímní účetní závěrky orgánů a decentralizovaných subjektů v souladu s článkem 128 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (dále jen "finanční nařízení").

3. Do 31. března po skončení každého rozpočtového roku předá účetní Komise prozatímní účetní závěrku agentury Účetnímu dvoru spolu se zprávou o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok. Zpráva o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok se rovněž předává Evropskému parlamentu a Radě.

4. Po obdržení vyjádření Účetního dvora k prozatímní účetní závěrce agentury podle článku 129 finančního nařízení vypracuje ředitel na vlastní odpovědnost konečnou účetní závěrku agentury a předloží ji správní radě k vyjádření stanoviska.

5. Správní rada vydá stanovisko ke konečné účetní závěrce agentury.

6. Do 1. července po skončení rozpočtového roku předá ředitel tuto konečnou účetní závěrku společně se stanoviskem správní rady Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.

7. Konečná účetní závěrka se zveřejní.

8. Ředitel zašle Účetnímu dvoru odpověď na jeho vyjádření do 15. října. Zároveň zašle tuto odpověď správní radě a Komisi.

9. Ředitel v souladu s ustanovením čl. 146 odst. 3 finančního nařízení předloží Evropskému parlamentu na jeho žádost veškeré informace potřebné pro řádný průběh udělení absolutoria pro daný rozpočtový rok.

10. Evropský parlament na doporučení Rady přijaté kvalifikovanou většinou rozhodne do 15. května roku N + 2 o udělení absolutoria řediteli za plnění rozpočtu za rozpočtový rok N.

Článek 25

Finanční pravidla

Správní rada po poradě s Komisí vypracuje pro agenturu finanční pravidla. Tato pravidla se mohou odchylovat od nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002, pokud to vyžadují zvláštní potřeby fungování agentury a pouze s předchozím souhlasem Komise.

Článek 26

Opatření proti podvodům

1. Pro účely boje proti podvodům, úplatkářství a jakékoli jiné nedovolené činnosti se na agenturu bez omezení vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

2. Agentura přistoupí k interinstitucionální dohodě uzavřené dne 25. května 1999 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Komisí Evropských společenství o interním vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a neprodleně přijme odpovídající ustanovení platná pro všechny pracovníky agentury.

3. Rozhodnutí o financování dohody a z nich plynoucí dohody a prováděcí nástroje výslovně stanoví, že Účetní dvůr a OLAF mohou v případě potřeby provádět místní šetření příjemců finančních prostředků poskytovaných agenturou a zaměstnanců zodpovědných za jejich přidělování.

KAPITOLA V

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 27

Výsady a imunity

Na agenturu se vztahuje Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství.

Článek 28

Zaměstnanci

1. Na zaměstnance agentury, včetně jejího ředitele, se vztahuje služební řád, pracovní řád a pravidla společně přijatá orgány Evropských společenství za účelem uplatnění tohoto služebního a pracovního řádu.

2. Správní rada po dohodě s Komisí přijme vhodná prováděcí pravidla v souladu s ustanoveními článku 110 služebního řádu.

3. Ve vztahu ke svým zaměstnancům vykonává agentura pravomoci, které orgánu oprávněnému ke jmenování svěřuje služební řád a orgánu oprávněnému uzavírat smlouvy pracovní řád.

4. Správní rada může přijmout ustanovení umožňující zaměstnávat v agentuře dočasně přidělené odborníky z členských států.

Článek 29

Odpovědnost agentury

1. V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí agentura v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států veškerou škodu, kterou způsobila nebo kterou způsobili její zaměstnanci při plnění svých povinností. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat v jakémkoli sporu o náhradě této škody.

2. Osobní finanční a disciplinární odpovědnost zaměstnanců agentury vůči agentuře se řídí příslušnými předpisy, které se na zaměstnance agentury vztahují.

Článek 30

Přístup k dokumentům

1. Na dokumenty, které má agentura k dispozici, se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise.

2. Správní rada přijme do 3. března 2010 praktická opatření pro uplatňování nařízení (ES) č. 1049/2001.

3. Rozhodnutí přijímaná agenturou v souladu s článkem 8 nařízení (ES) č. 1049/2001 mohou být předmětem stížnosti veřejnému ochránci práv nebo řízení před Soudním dvorem v souladu s podmínkami stanovenými v článcích 195 a 230 Smlouvy.

Článek 31

Účast třetích zemí

1. Agentura je otevřená účasti třetích zemí, které uzavřely se Společenstvím dohody, čímž přijaly a uplatňují právo Společenství v oblasti energetiky a případně v oblasti ochrany životního prostředí a hospodářské soutěže.

2. Na základě příslušných ustanovení těchto dohod jsou vypracována opatření uvádějící zejména povahu, rozsah a procedurální aspekty zapojení těchto zemí do práce agentury, včetně ustanovení týkajících se finančních příspěvků a zaměstnanců.

Článek 32

Projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 33

Jazykový režim

1. Na agenturu se vztahuje nařízení č. 1 z 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství.

2. O vnitřním jazykovém režimu agentury rozhoduje správní rada.

3. Překladatelské služby potřebné pro fungování agentury zajišťuje Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie.

KAPITOLA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 34

Hodnocení

1. Komise provede hodnocení činnosti agentury za pomoci nezávislého externího odborníka. Toto hodnocení zahrnuje výsledky dosažené agenturou a její pracovní metody, ve vztahu k jejímu účelu, mandátu a úkolům definovaným v tomto nařízení a v jejích ročních pracovních programech. Hodnocení se provádí na základě rozsáhlé konzultace v souladu s článkem 10.

2. Komise předloží hodnocení uvedené v odstavci 1 radě regulačních orgánů agentury. Rada regulačních orgánů vydá doporučení týkající se změn tohoto nařízení, agentury a jejích pracovních metod Komisi, která může tato doporučení spolu s vlastním stanoviskem a vhodnými návrhy předložit Evropskému parlamentu a Radě.

3. První hodnocení předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě do tří let ode dne nástupu prvního ředitele do funkce. Komise poté hodnocení předkládá alespoň každé čtyři roky.

Článek 35

Vstup v platnost a přechodná opatření

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

2. Články 5 až 11 se použijí od 3. března 2011.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 13. července 2009.

Za Evropský parlament

předseda

H.-G. Pöttering

Za Radu

předseda

E. Erlandsson

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Obecná část; Státní energetická inspekce; Společná, přechodná a závěrečná ustanovení)

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) energetickou službou činnosti, které vedou ke zvýšení energetické účinnosti a k úsporám primární energie,

b) vymezeným územím území, na němž držitel licence na distribuci elektřiny, distribuci plynu nebo rozvod tepelné energie vykonává licencovanou činnost,

c) zvýšením energetické účinnosti nárůst energetické účinnosti u konečného uživatele v důsledku technologických či ekonomických změn,

d) úsporami energie množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují,

e) poskytovatelem energetických služeb fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje energetické služby nebo nabízí jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení uživatele, či v rámci jeho budovy a nese při tom jistou míru finančního rizika,

f) kontrolou možnost vykonávat na základě právních nebo faktických skutečností rozhodující vliv na činnost jiné osoby, zejména na základě

1. vlastnického práva nebo práva užívání k podniku kontrované osoby anebo jeho části, nebo

2. práva anebo jiné právní skutečnosti, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování a rozhodování orgánů kontrované osoby,

g) certifikací řízení, v němž se zjišťuje, zda provozovatel přenosové soustavy, provozovatel přepravní soustavy nebo osoba, která hodlá provozovat přenosovou nebo přepravní soustavu, splňuje podmínky nezávislosti provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy podle tohoto zákona a zda získání nebo výkon kontroly ze strany osoby nebo osob, které mají sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo podnikatelské činnosti ve státě, který není členským státem Evropské unie (dále jen "osoba z třetí země"), nad provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy neohrozí bezpečnost dodávek elektřiny nebo plynu v České republice a Evropské unii.

[...]

§ 3

Podnikání v energetických odvětvích

(1) Předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie.

(2) Přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu. Pro

provádění stavby sloužící k vyvedení výkonu z výroby elektřiny zřizované a provozované ve veřejném zájmu nebo stavby, která je součástí přenosové soustavy, přepravní soustavy, distribuční soustavy, zásobníku plynu, rozvodného tepelného zařízení nebo zdroje tepelné energie připojeného k rozvodnému tepelnému zařízení, lze vlastnické právo ke stavbě, pozemku a zařízení vyvlastnit podle zákona o vyvlastnění.

(3) Podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Licence podle tohoto zákona se nevyžaduje na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování svítiplynu, koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, bioplynu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst, a na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v témže objektu nebo mimo objekt v případě, že slouží ke stejnému účelu. Dále se licence podle tohoto zákona neuděluje na činnost, kdy zákazník či odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického, plynového nebo tepelného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozúčtuje dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání. V případě elektrických zařízení je rozúčtování možné pouze u zařízení do napětí 52 kV včetně.

(4) Při splnění podmínek podle § 7a mohou v oblasti obchodu s elektřinou nebo obchodu s plynem na území České republiky podnikat fyzické nebo právnické osoby i na základě oprávnění k podnikání pro obchod s elektřinou nebo pro obchod s plynem uděleného příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie.

(5) Fyzické a právnické osoby, jejichž předmětem podnikání je plnění propanu, butanu a jejich směsí do propan-butanových lahví, jsou povinny zajistit pravidelné provádění tlakových zkoušek, kontrolu a opravy jimi vlastněných lahví. Plnění propan-butanových lahví bez souhlasu jejich vlastníka se zakazuje.

§ 4

Licence

(1) Licence se uděluje nejvýše na 25 let, a to na

a) výrobu elektřiny,

b) výrobu plynu,

c) přenos elektřiny,

d) přepravu plynu,

e) distribuci elektřiny,

f) distribuci plynu,

g) uskladňování plynu,

h) výrobu tepelné energie,

i) rozvod tepelné energie.

(2) Licence na obchod s elektřinou nebo obchod s plynem se uděluje na dobu 5 let. Licence na činnosti operátora trhu se uděluje na dobu 25 let.

(3) Pro celé území České republiky jsou vydávány jako výlučné

- a) licence na přenos elektřiny,
- b) licence na přepravu plynu a
- c) licence na činnosti operátora trhu.

(4) V případě, že žadatel o udělení licence podle odstavce 1 doloží vlastnictví nebo jiné užívací právo k energetickému zařízení, které má sloužit k výkonu licencované činnosti na dobu kratší než 25 let, licence se uděluje nejvýše na tuto dobu.

§ 5

Podmínky udělení licence

(1) Podmínkou pro udělení licence fyzické osobě je

- a) dosažení věku 18 let,
- b) úplná způsobilost k právním úkonům,
- c) bezúhonnost,
- d) odborná způsobilost nebo ustanovení odpovědného zástupce podle § 6.

(2) Žádá-li o udělení licence právnická osoba, musí podmínky podle odstavce 1 písm. a) až c) splňovat členové statutárního orgánu. Dále je podmínkou pro udělení licence právnické osobě ustanovení odpovědného zástupce.

(3) Fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení licence, musí prokázat, že má finanční a technické předpoklady k zajištění výkonu licencované činnosti. Fyzická nebo právnická osoba žádající o udělení licence je povinna doložit vlastnické nebo užívací právo k energetickému zařízení, které má sloužit k výkonu licencované činnosti. Není-li žadatel o licence vlastníkem energetického zařízení, je povinen doložit i souhlas vlastníka energetického zařízení s jeho použitím k účelům vymezeným tímto zákonem, a to nejméně po dobu, na kterou má být licence udělena. Finanční předpoklady není povinen prokázat žadatel o licenci na výrobu elektřiny, pokud bude instalovaný elektrický výkon výroby elektřiny nižší než 200 kW, nebo žadatel o licenci na výrobu tepelné energie, pokud bude instalovaný tepelný výkon zdroje tepelné energie nižší než 1 MW.

(4) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena

- a) pro trestný čin spáchaný úmyslně k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání alespoň 1 roku,
- b) pro trestný čin spáchaný úmyslně, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním a na který se nevztahuje písmeno a), nebo
- c) pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání v energetice, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

(5) Odbornou způsobilostí pro udělení licence podle § 4 odst. 1 se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání technického směru a 3 roky praxe v oboru nebo úplné střední odborné vzdělání technického směru s maturitou a 6 roků praxe v oboru. U výroby elektřiny nebo tepelné energie do instalovaného výkonu výroby 1 MW včetně a samostatného distribučního zařízení elektřiny nebo rozvodného zařízení tepelné energie s instalovaným výkonem do 1 MW včetně postačuje vyučení v oboru a 3 roky praxe v oboru nebo osvědčení o rekvalifikaci k provozování malých

energetických zdrojů nebo obdobné osvědčení vydané v jiném státě. U výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do instalovaného výkonu výroby 20 kW není povinnost prokazovat odbornou způsobilost.

(6) Finančními předpoklady se rozumí schopnost žadatele finančně zabezpečit provozování činnosti, na kterou je vyžadována licence, a schopnost zabezpečit závazky nejméně na období 5 let. Finanční předpoklady žadatel nespĺňuje, pokud v průběhu uplynulých 3 let soud zrušil konkurs vedený na majetek žadatele proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení, nebo soud zamítl insolvenční návrh proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo rozhodl o zrušení konkursu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující. Žadatel o licenci není finančně způsobilý, jestliže má v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek. Tato skutečnost se dokládá potvrzeními, která nejsou starší než 30 dnů.

(7) Technické předpoklady se považují za splněné u energetického zařízení, u kterého je osvědčena jeho bezpečnost v rozsahu a za podmínek stanovených právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v souladu s technickou dokumentací. Pokud je energetické zařízení stavbou, musí žadatel o udělení licence rovněž prokázat, že je oprávněn stavbu užívat nebo jinak provozovat.

(8) K udělení licence na výrobu elektřiny nebo tepla v jaderných zařízeních je nezbytný souhlas Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

§ 6

Odpovědný zástupce

(1) Odpovědný zástupce, je-li ustanoven, odpovídá za výkon licencované činnosti podle tohoto zákona.

(2) Odpovědný zástupce musí splňovat podmínky pro udělení licence podle § 5 odst. 1.

(3) Funkci odpovědného zástupce lze vykonávat vždy jen pro jednoho držitele licence.

(4) Je-li držitel licence právnickou osobou, je vždy povinen ustanovit odpovědného zástupce. Je-li držitel licence fyzickou osobou, je povinen ustanovit odpovědného zástupce, nespĺňuje-li sám podmínku odborné způsobilosti.

(5) Odpovědným zástupcem právnické osoby nesmí být člen dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu této právnické osoby.

(6) Ustanovení odpovědného zástupce držitele licence schvaluje Energetický regulační úřad.

(7) Přestane-li v průběhu výkonu licencované činnosti odpovědný zástupce svou funkci vykonávat nebo přestane-li splňovat podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce, má držitel licence povinnost do 15 dnů navrhnout nového odpovědného zástupce. Do doby schválení nového odpovědného zástupce odpovídá za výkon licencované činnosti držitel licence.

§ 7

Žádost o licenci

(1) Licence se uděluje na základě písemné žádosti.

(2) Žádost o udělení licence fyzické osobě obsahuje

a) jméno a příjmení, trvalý pobyt, rodné číslo, pokud bylo přiděleno, nebo datum narození; ustanoví-li odpovědného zástupce, též tyto údaje týkající se odpovědného zástupce,

b) předmět, místo a rozsah podnikání, seznam provozoven, u licencí na distribuci a rozvod též vymezené území,

c) obchodní firmu, je-li žadatel zapsán do obchodního rejstříku, a identifikační číslo osoby (dále jen "identifikační číslo"), bylo-li přiděleno,

d) požadovanou dobu, na kterou má být licence udělena, a navrhovaný termín zahájení výkonu licencované činnosti,

e) u zahraniční fyzické osoby bydliště mimo území České republiky, místo pobytu v České republice, pokud byl povolen, umístění organizační složky v České republice a údaje uvedené podle písmene a) týkající se vedoucího organizační složky; je-li odpovědným zástupcem nebo vedoucím organizační složky osoba s bydlištěm mimo území České republiky, místo jejího pobytu v České republice, pokud na území České republiky pobývá.

(3) Žádost o udělení licence právnické osobě obsahuje

a) obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, jméno a příjmení, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, a bydliště osoby nebo osob, které vykonávají funkci statutárního orgánu nebo jsou jeho členy, a způsob, jakým jednají jménem právnické osoby,

b) předmět, místo a rozsah podnikání, seznam provozoven, u licence na distribuci a rozvod též vymezené území,

c) identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

d) údaje týkající se odpovědného zástupce,

e) požadovanou dobu, na kterou má být licence udělena, a navrhovaný termín zahájení výkonu licencované činnosti,

f) u zahraniční právnické osoby umístění organizační složky v České republice a údaje uvedené v písmeni a) týkající se vedoucího organizační složky; je-li odpovědným zástupcem nebo vedoucím organizační složky osoba s bydlištěm mimo území České republiky, též místo jejího pobytu v České republice, pokud na území České republiky pobývá.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 se připojí

a) kopie smlouvy nebo listiny o zřízení nebo založení právnické osoby, u osob zapsaných v obchodním či obdobném rejstříku postačí výpis z tohoto rejstříku; zahraniční právnická osoba připojí výpis z obchodního či obdobného rejstříku vedeného ve státě sídla a doklad o tom, že její organizační složka na území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku, pokud byl již její zápis proveden, a doklad o provozování podniku v zahraničí,

b) v případě fyzické osoby, osoby, která je statutárním orgánem nebo jeho členem, a odpovědného zástupce, výpis z cizozemské evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný orgánem státu, jehož je občanem, jakož i státu, kde se naposledy osoba v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě po dobu nejméně 6 měsíců; nevydává-li stát takové doklady, pak prohlášení o bezúhonnosti učiněné před příslušným orgánem takového státu; tyto doklady nebo prohlášení nesmí být starší než 6 měsíců,

c) doklady prokazující odbornou způsobilost fyzické osoby a odpovědného zástupce,

d) doklady prokazující finanční a technické předpoklady,

e) doklady prokazující vlastnické nebo užívací právo k energetickému zařízení,

f) prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce a že není ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro licencovanou činnost u jiného držitele licence,

g) u zahraniční fyzické osoby doklady o trvalém pobytu, nejedná-li se o fyzickou osobu, která je občanem členského státu Evropské unie; zahraniční fyzická osoba, která zřizuje

na území České republiky organizační složku podniku, doklad prokazující, že má podnik mimo území České republiky, a doklady o jeho provozování,

h) doklady o umístění provozovny nebo vymezeného území.

(5) Energetický regulační úřad si za účelem prokázání bezúhonnosti žadatele vyžádá podle zvláštního právního předpisu výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z Rejstříku trestů a výpis z Rejstříku trestů se předává v elektronické podobě, a to prostřednictvím veřejných datových sítí.

(6) Žádost o vydání dokladů se předává v elektronické podobě a to prostřednictvím veřejných datových sítí. Finanční orgán, orgán správy sociálního zabezpečení a orgán celní správy vydají vyžádané doklady do 7 dnů ode dne doručení žádosti.

(7) Byla-li licence zrušena podle § 10 odst. 2 písm. b) nebo c) tohoto zákona, lze licenci pro podnikání v témže odvětví takové osobě udělit nejdříve po uplynutí 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení licence.

(8) Způsob určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, a vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence, a členění licencí pro účely regulace, stanoví prováděcí právní předpis.

(9) Žadatel o licenci je povinen neprodleně ohlásit Energetickému regulačnímu úřadu změny údajů uvedených v žádosti o licenci a v dokladech připojených k žádosti o licenci, které nastaly po podání žádosti o licenci.

§ 7a

Uznání oprávnění podnikat

(1) Osoba, která hodlá podnikat v energetických odvětvích na území České republiky na základě oprávnění k podnikání pro obchod s elektřinou nebo pro obchod s plynem uděleného příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie, musí požádat Energetický regulační úřad o uznání tohoto oprávnění.

(2) Energetický regulační úřad rozhodne o uznání oprávnění podle odstavce 1, jestliže na základě oprávnění vydaného jiným členským státem Evropské unie má žadatel právo vykonávat činnost obchodu s elektřinou nebo obchodu s plynem. Rozhodne-li Energetický regulační úřad o uznání oprávnění k podnikání pro obchod s elektřinou nebo pro obchod s plynem, považuje se osoba oprávněná k podnikání za držitele licence podle tohoto zákona. Ustanovení obchodního zákoníku o vzniku oprávnění zahraniční osoby podnikat na území České republiky tím není dotčeno.

(3) Oprávnění podnikat v oblasti obchodu s elektřinou nebo obchodu s plynem v České republice na základě rozhodnutí o uznání oprávnění podle odstavce 2 zaniká, zanikne-li oprávnění vydané v jiném členském státě, nebo rozhodne-li Energetický regulační úřad o zrušení rozhodnutí o uznání takového oprávnění. Pro zrušení rozhodnutí o uznání oprávnění se uplatní ustanovení § 10 odst. 2 písm. b) až d). Osoba podnikající v energetických odvětvích podle odstavce 1 je povinna Energetickému regulačnímu úřadu oznámit zánik předloženého oprávnění.

K §§ 4 až 7a viz vyhlášku č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí pro podnikání v energetických odvětvích.

§ 8

Udělení licence

(1) Energetický regulační úřad rozhodne o udělení licence na základě splnění podmínek pro její udělení podle § 5. Licence na obchod s elektřinou a obchod s plynem vzniká též marným uplynutím lhůty a způsobem podle § 28 až 30 zákona o volném pohybu služeb.

(2) Rozhodnutí o udělení licence obsahuje

a) obchodní firmu fyzické nebo právnické osoby, již se licence uděluje, zapisuje-li se do obchodního rejstříku; jinak jméno a příjmení, jde-li o fyzickou osobu, nebo název, jde-li o právnickou osobu, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, sídlo nebo bydliště, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození,

b) předmět, místo a rozsah podnikání; u licencí na distribuci elektřiny, distribuci plynu a rozvod tepelné energie též vymezené území,

c) technické podmínky, které je držitel licence při výkonu licencované činnosti povinen dodržovat,

d) termín zahájení výkonu licencované činnosti,

e) dobu, na kterou je licence udělena, a den vzniku oprávnění k licencované činnosti,

f) schválení odpovědného zástupce podle § 6,

g) seznam provozoven, pro něž se licence uděluje, nebo seznam vymezených území či specifikaci distribučních či rozvodných zařízení, pro něž se licence uděluje,

h) u zahraniční fyzické osoby jméno a příjmení, rodné číslo a identifikační číslo, byla-li přidělena, jinak datum narození, bydliště mimo území České republiky, místo pobytu v České republice, byl-li povolen, umístění organizační složky v České republice, byla-li zřízena, a údaje týkající se odpovědného zástupce, byl-li ustanoven; u zahraniční právnické osoby název, sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, umístění organizační složky v České republice a údaje týkající se odpovědného zástupce.

(3) Na každé výrobní, přenosové, přepravní, distribuční nebo rozvodné zařízení a na každé zařízení na uskladňování plynu lze vydat pouze jednu licenci.

(4) Vyžádá-li si Energetický regulační úřad u orgánu státní správy nebo od Rejstříku trestů potvrzení nebo jiný doklad podle § 7 odst. 5, ode dne odeslání žádosti do dne doručení potvrzení nebo jiného dokladu, lhůta pro vydání rozhodnutí neběží.

(5) Energetický regulační úřad rozhodne při splnění podmínek podle tohoto zákona o udělení licence zahraniční osobě i před zápisem do obchodního rejstříku.

(6) Na žádost zakladatele, popřípadě orgánu nebo osoby nebo osob, oprávněných podat návrh na zápis české právnické osoby do obchodního rejstříku, rozhodne Energetický regulační úřad o udělení licence před zápisem do tohoto rejstříku, je-li prokázáno, že právnická osoba byla založena.

(7) Nepodá-li osoba uvedená v odstavci 5 nebo 6 návrh na zápis do obchodního rejstříku ve lhůtě 90 dnů od doručení rozhodnutí o udělení licence nebo není-li takovému návrhu vyhověno, platnost rozhodnutí o udělení licence zaniká.

(8) Seznam rozhodnutí o udělení, změně nebo zrušení licence a obsah těchto rozhodnutí s výjimkou údajů, které jsou předmětem obchodního tajemství, uveřejňuje Energetický regulační úřad v Energetickém regulačním věstníku.

§ 9

Změny rozhodnutí o udělení licence

(1) Držitel licence je povinen neprodleně oznámit Energetickému regulačnímu úřadu změny podmínek pro udělení licence podle § 5 a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 7, předložit o nich doklady a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence.

(2) Na základě oznámení podle odstavce 1 Energetický regulační úřad rozhodne o změně rozhodnutí o udělení licence nebo o zrušení licence podle § 10 odst. 2 a 3. Má-li Energetický regulační úřad rozhodnout o změně rozhodnutí o udělení licence, provede Energetický regulační úřad nové řízení a vydá nové rozhodnutí ve věci.

(3) O změnách rozhodnutí o udělení licence může Energetický regulační úřad rozhodnout i z vlastního podnětu v případech, kdy se dozví o skutečnostech, které tuto změnu odůvodňují.

(4) Na rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence se vztahuje ustanovení § 8. V případě rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence na činnosti uvedené v § 3 odst. 2, jehož důsledkem je zmenšení vymezeného území, zúžení seznamu provozoven, pro něž byla licence udělena, nebo omezení rozsahu podnikání, se přiměřeně použijí ustanovení § 10 odst. 4 až 9.

(5) V případě rozšíření počtu provozoven, změny technických parametrů stávajících provozoven nebo změny rozsahu vymezeného území je držitel licence oprávněn zahájit výkon licencované činnosti v těchto provozovnách nebo na vymezeném území dnem právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence.

(6) Požádá-li držitel licence na obchod s elektřinou nebo plynem nejdříve 6 měsíců a nejpozději 90 dní před uplynutím doby, na kterou byla licence udělena, o její prodloužení, Energetický regulační úřad rozhodne o prodloužení doby, na kterou byla licence udělena, nejvýše však o dobu stanovenou podle § 4 odst. 2. Licence na obchod s elektřinou nebo na obchod s plynem nezaniká do právní moci rozhodnutí o žádosti o její prodloužení.

(7) Žádost fyzické osoby o prodloužení doby, na kterou byla licence udělena, obsahuje náležitosti podle § 7 odst. 2. Žádost právnické osoby o prodloužení doby, na kterou byla licence udělena, obsahuje náležitosti podle § 7 odst. 3. Doklady podle § 7 odst. 4 se nevyžadují, ledaže si jejich doložení v případě důvodných pochybností o splnění podmínek pro udělení licence Energetický regulační úřad vyžádá. Ustanovení § 7 odst. 5 a 6 se použije obdobně.

§ 10

Zánik licence

(1) Licence zaniká

a) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého; to neplatí, pokud dědic nebo správce dědictví pokračuje ve výkonu licencované činnosti podle odstavců 9 až 11,

b) zánikem právnické osoby,

c) uplynutím doby, na kterou byla licence udělena,

d) rozhodnutím Energetického regulačního úřadu o zrušení licence.

(2) Energetický regulační úřad licenci zruší, pokud její držitel

a) přestal splňovat podmínky pro její udělení podle tohoto zákona,

b) porušováním povinností stanovených tímto zákonem ohrožuje život, zdraví nebo majetek osob,

c) při výkonu licencované činnosti závažným způsobem porušuje právní předpisy s touto činností související,

d) požádal písemně o její zrušení.

(3) Energetický regulační úřad může licenci zrušit, zjistí-li, že

a) její držitel nezhájil výkon licencované činnosti v termínu stanoveném v rozhodnutí o udělení licence nebo nevykonává licencovanou činnost po dobu delší než 24 měsíců,

b) ohledně majetku držitele licence bylo vydáno rozhodnutí o úpadku nebo byl insolvenční návrh zamítnut proto, že majetek držitele licence nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo držitel licence vstoupil do likvidace,

c) její držitel nezaplatil příspěvek do Energetického regulačního fondu podle § 14.

(4) Požádá-li držitel licence na činnosti uvedené v § 3 odst. 2 o zrušení licence, je povinen pokračovat ve výkonu licencované činnosti po dobu stanovenou Energetickým regulačním úřadem, nejvýše však po dobu 12 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí o zrušení licence. Tuto povinnost nemá, prokáže-li, že není schopen plnit své závazky vyplývající z udělení licence pro překážky, jež nastaly nezávisle na jeho vůli a které není s to vlastními silami překonat.

(5) O zkrácení lhůty uvedené v odstavci 4 a o termínu zrušení licence rozhodne Energetický regulační úřad.

(6) Současně s podáním žádosti o zrušení licence předloží žadatel návrh na řešení vzniklé situace a doklady o tom, že se zamýšleným ukončením své činnosti seznámil všechny dotčené účastníky trhu, se kterými má uzavřené smlouvy podle tohoto zákona.

(7) Fyzická nebo právnická osoba nebo její právní nástupce, které byla zrušena licence na činnosti uvedené v § 3 odst. 2 nebo je takové řízení o zrušení licence zahájeno, je povinna v případě naléhavé potřeby zajištění těchto činností a ve veřejném zájmu poskytnout za úhradu svá, v rozhodnutí Energetického regulačního úřadu uvedená, energetická zařízení pro převzetí povinností nad rámec licence jinému držiteli licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, a to na dobu určitou, nejdéle však na 12 měsíců. Pokud držitel licence není vlastníkem energetického zařízení, vztahuje se tato povinnost na vlastníka energetického zařízení, a to na dobu určitou, nejdéle však na 12 měsíců. Zároveň musí umožnit určenému držiteli licence přístup k tomuto zařízení tak, aby se dalo využívat k plnému rozsahu. Opravný prostředek proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu nemá odkladný účinek.

(8) Energetický regulační úřad stanoví na základě znaleckého posudku úhradu za poskytnutí energetických zařízení podle odstavce 7.

(9) Zemře-li držitel licence, mohou ve výkonu licencované činnosti pokračovat až do skončení řízení o dědictví

a) dědicové ze zákona, pokud není dědiců ze závěti,

b) dědicové ze závěti a pozůstalý manžel, i když není dědicem, je-li vlastníkem nebo spoluvlastníkem energetického zařízení, které slouží k výkonu licencované činnosti,

c) pozůstalý manžel splňující podmínku uvedenou v písmenu b), pokud ve výkonu licencované činnosti nepokračují dědicové, nebo

d) správce dědictví, pokud byl k výkonu licencované činnosti ustanoven orgánem projednávajícím dědictví.

(10) Pokud osoba nebo osoby podle odstavce 9 písm. a) až c) pokračují do skončení řízení o dědictví ve výkonu licencované činnosti, jsou povinny oznámit tuto skutečnost Energetickému regulačnímu úřadu písemně ve lhůtě 1 měsíce ode dne úmrtí držitele licence. Správce dědictví je povinen oznámit Energetickému regulačnímu úřadu pokračování ve výkonu licencované činnosti ve lhůtě 1 měsíce ode dne, kdy byl do této funkce ustanoven.

(11) Osoba uvedená v odstavci 9 písm. a) až c), která hodlá pokračovat ve výkonu licencované činnosti po skončení řízení o dědictví, oznámí tuto skutečnost Energetickému regulačnímu úřadu ve lhůtě 1 měsíce ode dne právní moci usnesení, jímž bylo řízení o dědictví skončeno, a současně předloží Energetickému regulačnímu úřadu žádost o udělení licence. Do doby vydání rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o žádosti taková osoba pokračuje ve výkonu licencované činnosti na základě rozhodnutí o udělení licence zemřelého držitele licence. Vydáním rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o žádosti o udělení licence zaniká licence udělená zemřelému držiteli licence; je-li rozhodnutím udělena licence pouze na některé z provozoven, vymezená území či distribuční nebo rozvodná zařízení, na která byla udělena licence zemřelému držiteli licence, zaniká licence zemřelého držitele licence pouze v tomto rozsahu.

Certifikace

§ 10a

(1) Provozovatel přenosové soustavy a provozovatel přepravní soustavy může provozovat přenosovou soustavu nebo přepravní soustavu pouze tehdy, je-li držitelem certifikátu nezávislosti vydaného Energetickým regulačním úřadem.

(2) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy je povinen oznámit Energetickému regulačnímu úřadu každou změnu skutečnosti, o které se dozví a v důsledku které přestal nebo by mohl přestat splňovat některou z podmínek nezávislosti podle § 24a odst. 2 nebo § 58a až 58n.

(3) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy je povinen oznámit Energetickému regulačnímu úřadu veškeré okolnosti, které by mohly vést k tomu, že nad ním nabude kontrolu osoba nebo osoby z třetí země, nebo že dojde ke změně osoby nebo osob z třetí země vykonávajících kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo přepravní soustavy, nebo změnu jiných podstatných okolností. O této skutečnosti je Energetický regulační úřad povinen informovat Evropskou Komisi (dále jen "Komise").

§ 10b

(1) Certifikace se zahajuje na žádost provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy nebo osoby, která hodlá provozovat přenosovou soustavu nebo přepravní soustavu.

(2) Energetický regulační úřad zahájí certifikaci z moci úřední

a) má-li důvodně za to, že provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy přestal nebo přestane splňovat některou z podmínek nezávislosti podle § 24a odst. 2 nebo § 58a až 58n, nebo

b) z podnětu Komise.

(3) Pokud Energetický regulační úřad neshledá důvody k zahájení certifikace na základě oznámení provozovatele

přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy podle § 10a odst. 2, sdělí to do 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, Komisi a provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli přepravní soustavy.

(4) Energetický regulační úřad vyhotoví koncept výrokové části rozhodnutí a odůvodnění a oznámí jej Komisi a účastníkovi řízení. Před oznámením konceptu výrokové části rozhodnutí a odůvodnění Komisi umožní Energetický regulační úřad účastníkovi řízení se k němu vyjádřit. Energetický regulační úřad vyhotoví koncept výrokové části rozhodnutí a odůvodnění do 4 měsíců od

a) zahájení certifikace na žádost,

b) obdržení podnětu Komise, nebo

c) obdržení oznámení provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy.

(5) Pokud v certifikaci zahájené na žádost nevyhotoví Energetický regulační úřad koncept výrokové části rozhodnutí a odůvodnění do 4 měsíců ode dne jejího zahájení, platí, že do vydání rozhodnutí žadatel splňuje podmínku pro provozování přenosové nebo přepravní soustavy podle § 10a odst. 1. Pokud v certifikaci zahájené z moci úřední nevyhotoví Energetický regulační úřad koncept výrokové části rozhodnutí a odůvodnění do 4 měsíců od obdržení podnětu Komise nebo od oznámení provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy, platí, že Energetický regulační úřad neprokázal důvody pro zrušení certifikátu nezávislosti. Tuto skutečnost Energetický regulační úřad neprodleně oznámí Komisi a předá jí veškeré použité podklady. Dále se v certifikaci postupuje podle přímo použitelného předpisu Evropské unie.

(6) Energetický regulační úřad udělí certifikát nezávislosti, jestliže v certifikaci zahájené na žádost žadatel prokáže, že splňuje podmínky nezávislosti podle § 24a odst. 2 nebo § 58a až 58n.

(7) V certifikaci zahájené z moci úřední Energetický regulační úřad certifikát nezávislosti zruší, pokud se v certifikaci prokáže, že provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy opakovaně závažným způsobem porušil některou z podmínek nezávislosti podle § 24a odst. 2, § 58b až 58m nebo § 58n odst. 2 a opatření uložená Energetickým regulačním úřadem podle tohoto zákona nevedla k nápravě. V opačném případě Energetický regulační úřad certifikaci zastaví. O výsledku řízení informuje Energetický regulační úřad bezodkladně Komisi.

§ 10c

(1) Certifikace provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy kontrolovaného osobou nebo osobami z třetí země se zahajuje na žádost provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy, nad nímž vykonává kontrolu osoba nebo osoby z třetí země, nebo osoby kontrolované osobou nebo osobami z třetí země, která hodlá provozovat přenosovou soustavu nebo přepravní soustavu. Energetický regulační úřad neprodleně informuje o zahájení certifikace Komisi.

(2) Energetický regulační úřad zahájí certifikaci z moci úřední, dozví-li se o skutečnostech, které vedou nebo mohou vést k tomu, že osoba nebo osoby z třetí země získají kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem přepravní soustavy, a informuje o tom neprodleně Komisi. Pokud Energetický regulační úřad neshledá důvody k zahájení certifikace na základě oznámení provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy podle § 10a odst. 3, sdělí to do 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, Komisi a provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli přepravní soustavy.

(3) Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu je podmíněno závazným stanoviskem Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen "ministerstvo") o tom, zda získání nebo výkon kontroly ze strany osoby nebo osob ze třetí země nad provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy může ohrozit bezpečnost dodávek elektřiny nebo plynu v České republice a Evropské unii. Ministerstvo vydá závazné stanovisko do 2 měsíců ode dne doručení žádosti Energetického regulačního úřadu o jeho vydání. Nevydá-li ministerstvo závazné stanovisko ve lhůtě podle věty druhé, platí, že získání nebo výkon kontroly ze strany osoby nebo osob ze třetí země nad provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy neohrozí bezpečnost dodávek elektřiny nebo plynu v České republice a Evropské unii. Závazné stanovisko ministerstvo vydává na základě posouzení

a) práv a závazků Evropské unie ve vztahu k dané třetí zemi nebo zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohod uzavřených s jednou nebo několika třetími zeměmi, jichž je Evropská unie smluvní stranou a které upravují bezpečnost dodávek energií,

b) práv a závazků České republiky ve vztahu k dané třetí zemi nebo zemím, které vyplývají z dohod uzavřených s touto třetí zemí nebo zeměmi,

c) jiných skutečností nebo okolností hodných zvláštního zřetele.

(4) Energetický regulační úřad vyhotoví koncept výrokové části rozhodnutí a odůvodnění do 4 měsíců ode dne zahájení certifikace a oznámí jej Komisi, ministerstvu a účastníkovi řízení. Před oznámením tohoto konceptu Komisi umožní Energetický regulační úřad účastníkovi řízení se k němu vyjádřit. Současně s oznámením konceptu výrokové části rozhodnutí a odůvodnění požádá Energetický regulační úřad Komisi o vydání stanoviska, zda

a) žadatel nebo provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy splňuje podmínky nezávislosti podle § 24a odst. 2 nebo § 58a až 58n,

b) udělení certifikátu nezávislosti neohrozí bezpečnost dodávek elektřiny nebo plynu do Evropské unie.

(5) Nevydá-li Komise stanovisko do 2 měsíců ode dne obdržení žádosti o jeho vydání nebo do 4 měsíců v případě, že Komise požádá o vyjádření Agenturu pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen "Agentura"), orgány jiných členských států nebo dotčené osoby, platí, že nemá proti konceptu výrokové části rozhodnutí a odůvodnění námitky.

(6) Energetický regulační úřad vydá rozhodnutí ve věci do 2 měsíců ode dne, kdy obdržel stanovisko Komise nebo kdy lhůta pro vydání stanoviska Komise uplynula. Přitom v co největší míře zohlední stanovisko Komise.

(7) Energetický regulační úřad udělí certifikát nezávislosti, jestliže v certifikaci zahájené na žádost žadatel prokáže, že splňuje podmínky nezávislosti podle § 24a odst. 2, § 58b až 58m nebo § 58n odst. 2, a zároveň bylo zjištěno, že získání nebo výkon kontroly ze strany osoby nebo osob ze třetí země nad provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy neohrozí bezpečnost dodávek elektřiny nebo plynu v České republice a Evropské unii.

(8) V certifikaci zahájené z moci úřední Energetický regulační úřad certifikát nezávislosti zruší, pokud se prokáže, že provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy nesplňuje některou z podmínek nezávislosti podle § 24a odst. 2, § 58b až 58m nebo § 58n odst. 2, nebo v důsledku změn osoby nebo osob z třetí země vykonávajících kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem přepravní soustavy, nebo změn jiných podstatných okolností může dojít k ohrožení bezpečnosti dodávek elektřiny nebo plynu v České republice a Evropské unii, jinak Energetický regulační úřad certifikaci

zastaví. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu je podmíněno závazným stanoviskem ministerstva; ustanovení odstavce 3 se použije přiměřeně.

(9) Výrokovou část rozhodnutí Energetického regulačního úřadu a stanovisko Komise uveřejní Energetický regulační úřad způsobem umožňujícím dálkový přístup a v Energetickém regulačním věstníku. Pokud Energetický regulační úřad rozhodl odlišně od stanoviska Komise, uveřejní rovněž odůvodnění rozhodnutí.

§ 11

Práva a povinnosti držitelů licencí

(1) Držitel licence je povinen

a) vykonávat licencovanou činnost tak, aby byla zajištěna spolehlivá a trvale bezpečná dodávka energie, pokud je mu tato povinnost uložena ve zvláštní části tohoto zákona,

b) předkládat Energetickému regulačnímu úřadu údaje pro rozhodnutí o cenách a údaje pro přípravu a provádění programů zvýšení energetické účinnosti a podporu a sledování energetických služeb a jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti,

c) zajistit, aby k výkonu licencované činnosti byla používána technická zařízení, která splňují požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy a technickými normami, v plynárenství i technickými pravidly, která jsou registrována u Hospodářské komory České republiky,

d) zajistit, aby práce spojené s výkonem licencované činnosti byly prováděny osobami s odbornou způsobilostí,

e) poskytovat ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu a Státní energetické inspekci pravdivé a úplné informace a podklady nezbytné pro výkon jejich zákonem stanovených oprávnění a umožnit jim přístup k zařízením, která k výkonu licencované činnosti slouží,

f) vyúčtovávat dodávku energií a souvisejících služeb;

K § 11 odst. 1 písm. f) viz vyhlášku č. 210/2011 Sb., o rozsahu, náležitostech a termínech vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb.
---

g) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech charakteru obchodního, technického a finančního, o kterých se dozvěděl od svých zákazníků,

h) dodržovat stanovené parametry kvality dodávek a služeb a v případě jejich nedodržení poskytovat náhradu,

i) vykonávat licencovanou činnost tak, aby nedošlo k ohrožení života a zdraví osob, majetku či zájmu na ochranu životního prostředí,

j) při výkonu licencované činnosti uvádět pravdivé a úplné informace o podmínkách dodávek energie,

k) zdržet se všech činností, které brání poptávce po energetických službách a dalších opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti anebo jejich poskytování nebo které brání rozvoji trhů s energetickými službami a dalšími opatřeními ke zvýšení energetické účinnosti,

l) zajistit, aby byly splněny povinnosti držitele licence podle tohoto zákona a jiných právních předpisů i v případech, kdy držitel licence zajišťuje výkon činnosti spojené s právy a povinnostmi držitele licence prostřednictvím třetí osoby na základě smluvních vztahů, uzavřených podle obecně závazných právních předpisů,

m) mít k plnění svých práv a povinností k dispozici potřebné lidské, technické a finanční zdroje.

(2) Držitel licence podle § 4 odst. 1 postupuje při výkonu licencované činnosti při řešení krizových situací podle havarijního plánu a spolupracuje při tom s orgány krizového řízení; havarijní plán je součástí plánu krizové připravenosti.

(3) Držitel licence na výrobu elektřiny, výrobu plynu, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem je povinen uchovávat po dobu 5 let údaje o plnění podle smluv uzavřených s účastníky velkoobchodního trhu s elektřinou nebo plynem, s provozovatelem přenosové soustavy, provozovatelem přepravní soustavy nebo s provozovateli zásobníků plynu, jejichž předmětem je dodávka elektřiny nebo plynu nebo deriváty vztahované k elektřině nebo plynu, a na vyžádání těchto orgánů uchovávané údaje poskytovat.

(4) Držitel licence na přenos elektřiny, distribuci elektřiny, přepravu plynu nebo distribuci plynu a držitel licence na činnosti operátora trhu je povinen provést úkony nezbytné k uskutečnění volby nebo změny dodavatele elektřiny nebo plynu, pokud zákazník takové právo uplatní. Uplatněním práva na změnu dodavatele elektřiny nebo plynu v rozporu se sjednanými podmínkami ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem elektřiny nebo plynu není dotčena odpovědnost zákazníka za způsobenou škodu.

(5) Další práva a povinnosti držitelů licence podle jednotlivých odvětví jsou uvedeny ve zvláštní části tohoto zákona.

§ 11a

Některá opatření na ochranu zákazníka

(1) Držitel licence na výrobu elektřiny, výrobu plynu, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem je povinen uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup uplatňované podmínky dodávek plynu a ceny za dodávku plynu pro domácnosti a podnikající fyzické osoby s roční spotřebou plynu do 630 MWh, podmínky dodávek elektřiny a ceny za dodávku elektřiny pro domácnosti nebo podnikající fyzické osoby odebrající elektřinu z hladiny nízkého napětí. Změny cen za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změny jiných podmínek dodávek elektřiny nebo plynu je držitel licence povinen uveřejnit nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti.

(2) Byla-li s podnikající fyzickou osobou uzavřena smlouva, jejímž předmětem je dodávka elektřiny nebo plynu, mimo prostory obvyklé k podnikání držitele licence, ustanovení § 57 občanského zákoníku se použije obdobně. Spotřebitel nebo podnikající fyzická osoba, na kterou se podle věty první vztahuje ustanovení § 57 občanského zákoníku, může od smlouvy, jejímž předmětem je dodávka elektřiny nebo plynu, uzavřené mimo prostory obvyklé k podnikání držitele licence, písemně odstoupit bez uvedení důvodu a bez jakékoliv sankce ve lhůtě do 5 dnů před zahájením dodávky elektřiny nebo plynu. Lhůta k uplatnění práva na odstoupení je zachována, pokud bylo odstoupení od smlouvy písemně odesláno před uplynutím této lhůty.

(3) Zvýší-li držitel licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny nebo výrobu plynu cenu za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změnil-li jiné smluvní podmínky, je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy do 3 měsíců od data zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. To neplatí, pokud držitel licence oznámí zákazníkovi zvýšení ceny nebo změnu jiných smluvních podmínek nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti a současně zákazníka poučí o jeho právu na odstoupení od smlouvy. V takovém případě je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy nejpozději 10 dnů přede dnem zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek.

(4) Odstoupení podle odstavce 3 je účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, ve kterém bylo doručeno příslušnému

držitelé licence, neurčí-li zákazník pozdější den účinnosti odstoupení. Uplatnění práva na odstoupení nesmí být spojeno s žádnými finančními nároky vůči zákazníkovi. Odstoupení, které bylo uskutečněno do 3 měsíců od účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek a méně než 10 dnů před koncem daného měsíce, je účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém bylo odstoupení doručeno příslušnému držitelé licence.

(5) Pro sjednání zvýšení ceny elektřiny nebo plynu nebo změny jiných smluvních podmínek, ke kterému není podle smlouvy uzavřené se zákazníkem třeba výslovného projevu vůle zákazníka nebo je projev vůle zákazníka spojen s marným uplynutím lhůty, se přiměřeně použijí ustanovení odstavců 3 a 4.

(6) Držitelé licence na výrobu elektřiny, obchod s elektřinou, výrobu plynu nebo obchod s plynem je povinen zákazníkům umožnit neznevýhodňující výběr způsobu platby za dodanou elektřinu nebo plyn.

(7) Účtuje-li držitelé licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny nebo výrobu plynu zálohové platby na dodávku elektřiny nebo plynu, je povinen stanovit zálohové platby v rozsahu spotřeby za předchozí srovnatelné zúčtovací období, nejvýše však v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny nebo plynu na následující zúčtovací období.

§ 12

Povinnosti nad rámec licence

(1) Povinností dodávek tepelné energie a povinností distribuce elektřiny a distribuce plynu nad rámec licence se rozumí převzetí povinností držitele licence, který přestal provádět výkon licencované činnosti, jiným držitelem licence.

(2) V případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu vzniká držitelé licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie povinnost poskytovat dodávky nad rámec licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu.

(3) V případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu vzniká držitelé licence na distribuci elektřiny nebo na distribuci plynu povinnost zajišťovat distribuci elektřiny nebo distribuci plynu nad rámec licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu.

(4) Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle odstavců 2 a 3 se vydává na dobu určitou, nejdéle však na 12 měsíců. Opravný prostředek podaný proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(5) Prokazatelná ztráta vzniklá držitelé licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie převzetím povinností dodávek nad rámec licence se hradí z prostředků Energetického regulačního fondu (dále jen "fond") podle § 14. Prokazatelná ztráta vzniklá držitelé licence na distribuci elektřiny nebo distribuci plynu nebo dodavateli poslední instance je důvodem pro úpravu regulovaných cen.

(6) Vykonává-li držitelé licence mimo plnění povinností nad rámec licence ještě jinou činnost, je povinen vést samostatné účty vztahující se k plnění povinností nad rámec licence odděleně.

(7) Povinnost poskytnout v případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu energetická zařízení k zajištění povinností nad rámec licence se vztahuje i na fyzickou či právnickou osobu, která není držitelem licence, a která přestala nebo bezprostředně hrozí, že přestane vykonávat činnost, při které se uskutečňuje dodávka elektřiny, plynu nebo tepelné energie. Ustanovení § 10 odst. 7 a 8 platí obdobně.

§ 12a

Dodavatel poslední instance

(1) Dodavatelem poslední instance uvnitř vymezeného území držitele licence na distribuci elektřiny nebo plynu, jehož zařízení je připojeno k přenosové nebo k přepravní soustavě, je držitelé licence na obchod s elektřinou nebo na obchod s plynem, který je nebo byl součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele nebo vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, jako je držitelé licence na distribuci elektřiny nebo na distribuci plynu ve vymezeném území, kde se nachází odběrné místo.

(2) Dodavatel poslední instance dodává elektřinu nebo plyn zákazníkovi, jehož dodavatel elektřiny nebo plynu pozbyl oprávnění nebo možnost dodávat elektřinu nebo plyn nebo ukončil dodávku elektřiny nebo plynu. Tato povinnost vzniká dnem, kdy operátor trhu oznámí dodavateli poslední instance registrační číslo odběrného místa dotčeného zákazníka, v němž nikdo neodpovídá za odchylku, trvá nejdéle 6 měsíců a nevztahuje se na zákazníka, jehož spotřeba plynu za posledních 12 měsíců byla vyšší než 60 tis. m³.

(3) Zahájení dodávky, výši ceny a ostatní podmínky dodávky je dodavatel poslední instance povinen neprodleně oznámit dotčenému zákazníkovi a provozovateli distribuční soustavy.

(4) V případech dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem poslední instance předá provozovatel distribuční soustavy dodavateli poslední instance identifikační údaje o dotčeném zákazníkovi.

(5) Dodavatel poslední instance není povinen dodávat elektřinu nebo plyn při zjištění neoprávněného odběru v daném odběrném místě.

(6) Dodavatel poslední instance dodává elektřinu nebo plyn po dobu nejdéle 6 měsíců domácnosti, která má nové odběrné místo, do něhož elektřina nebo plyn nebyly ještě dodávány, a to v případě, byl-li o dodávku touto domácností požádán.

(7) Okamžikem zahájení dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem poslední instance jsou ukončeny dodávky elektřiny nebo plynu původním dodavatelem zákazníkovi.

§ 13

zrušen

§ 14

Fond

(1) Prostředky určené k úhradě prokazatelných ztrát držitelů licence, kteří plní povinnost dodávky tepelné energie nad rámec licence, vede Energetický regulační úřad na zvláštním běžném účtu. Příjmy účtu tvoří platby povinného subjektu, úroky a úrok z prodlení.

(2) Držitelé licencí podle § 4 odst. 1 písm. h) a i) jsou povinni finančně přispívat do fondu. Prostředky fondu jsou jinými peněžními prostředky státu a jsou účelově vázány k úhradě prokazatelné ztráty držitele licence plnění povinností dodávek tepelné energie nad rámec licence.

(3) Povinnost držitelů licencí k příspěvkům do fondu vznikne, nedosahuje-li výše příspěvků na účtu ke konci zúčtovacího období výše 50 000 000 Kč. Při správě příspěvků Energetický regulační úřad postupuje podle daňového řádu. Vypořádáním přeplatků a nedoplatků, včetně dodatečně vyměřeného příspěvku není dotčena již stanovená výše příspěvků držitelů licencí. Příspěvky do fondu se vyměří za účetní období fondu, ve kterém klesne zůstatek fondu

nejméně o 5 000 000 Kč. Přeplatky do výše 100 Kč Energetický regulační úřad nevrací.

(4) Postup pro stanovení výše příspěvku jednotlivých držitelů licence je určen součinem jejich podílu na celkovém ročním objemu dosažených tržeb jimi provozovaných licencovaných činnostech za uplynulý kalendářní rok a částky vyplývající z odstavce 3 pro příslušný rok. Osvobození od povinnosti placení příspěvku jsou ti držitelé licencí, jejichž výše příspěvků nedosahuje 100 Kč. Celková částka, o kterou se tak snížila celková výše tržeb oznámená držiteli licencí, se rozpočítá na držitele licencí, na které se osvobození nevztahuje, a o tento podíl se zvýší vyměřovaný příspěvek, který jsou povinni přispět do fondu.

(5) Podle výsledků vyměřovacích řízení stanoví Energetický regulační úřad výši příspěvku pro jednotlivé držitele licencí a vyrozumí o tom příslušného držitele licence. Držitelé licencí jsou povinni přispět do fondu odvést nejpozději do 31. října příslušného kalendářního roku. Zjistí-li Energetický regulační úřad po vyměření příspěvku, že takto stanovený příspěvek je nižší oproti zákonné povinnosti, dodatečně příspěvek vyměří ve výši rozdílu mezi příspěvkem původně vyměřeným a příspěvkem nově stanoveným. Dodatečně vyměřený příspěvek je splatný do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.

(6) Držitel licence, kterému byla uložena povinnost dodávek tepelné energie nad rámec licence, je povinen předložit Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději do 30. června kalendářního roku vyúčtování prokazatelné ztráty vzniklé plněním povinnosti nad rámec licence v uplynulém kalendářním roce. Energetický regulační úřad ověří vyúčtování prokazatelné ztráty a stanoví pro držitele licence výši úhrady této ztráty z finančních prostředků fondu.

(7) Přesáhne-li prokazatelná ztráta držitelů licencí prostředky fondu, může být tento rozdíl hrazen formou návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu splatně nejpozději do konce následujícího kalendářního roku.

(8) Nevyčerpané prostředky fondu se na konci kalendářního roku převádějí do následujícího kalendářního roku.

(9) Držitel licence, kterému byla uložena povinnost dodávek tepelné energie nad rámec licence, odpovídá za použití finančních prostředků fondu na hrazení prokazatelné ztráty a za správnost vyúčtování prokazatelné ztráty za příslušný kalendářní rok.

(10) Došlo-li k čerpání finančních prostředků z fondu na základě nesprávných nebo neúplných údajů držitele licence, je tento držitel licence povinen neoprávněně čerpané nebo zadržené finanční prostředky vrátit nejpozději do 15 dnů ode dne výzvy učiněné Energetickým regulačním úřadem nebo ode dne zjištění příjemcem do fondu. Zároveň je držitel licence povinen zaplatit úrok z prodlení ve výši 1 promile denně z neoprávněně čerpaných nebo zadržovaných prostředků, nejvýše však do výše této částky. Úrok z prodlení je příjmem fondu. Energetický regulační úřad může z důvodu zamezení tvrdosti úrok z prodlení snížit nebo prominout. Neoprávněně čerpané nebo zadržené prostředky včetně úroku z prodlení vybírá a vymáhá Energetický regulační úřad.

(11) Energetický regulační úřad je povinen předložit audit fondu a zveřejnit zprávu o hospodaření s prostředky fondu za příslušný kalendářní rok v Energetickém regulačním věstníku. Zprávu o stavu fondu předloží jako přílohu zprávy ke státnímu závěrečnému účtu kapitoly Energetický regulační úřad za příslušný rok zároveň s návrhem rozpočtu fondu na další kalendářní rok.

K §§ 12 a 14 viz vyhlášku č. 280/2007 Sb., o provedení ustanovení energetického zákona o Energetickém regulačním fondu a povinnosti nad rámec licence.

§ 15

Výkon státní správy

Výkon státní správy v energetických odvětvích náleží

- a) ministerstvu,
- b) Energetickému regulačnímu úřadu,
- c) Státní energetické inspekci.

§ 15a

Poskytování informací orgánům státní správy

(1) Držitel licence nebo jiná právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba jsou povinni poskytnout ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu a Státní energetické inspekci na písemnou žádost ve stanovené přiměřené lhůtě úplné, správné a pravdivé podklady a informace nezbytné pro výkon jejich působnosti podle tohoto zákona.

(2) Držitel licence je dále povinen poskytnout Komisi na písemnou žádost ve lhůtě jí stanovené úplné, správné a pravdivé podklady a informace nezbytné pro výkon její působnosti v oblasti certifikace.

(3) Při vyžádání podkladů a informací uvede ministerstvo, Energetický regulační úřad nebo Státní energetická inspekce právní důvod a účel vyžádání podkladů a informací a poučí o možnosti uložení pokuty v případě jejich neposkytnutí.

§ 16

Působnost ministerstva

Ministerstvo jako ústřední orgán státní správy pro energetiku

a) vydává státní autorizace na výstavbu výroben elektřiny a na výstavbu vybraných plynových zařízení podle podmínek uvedených ve zvláštní části tohoto zákona,

b) zpracovává státní energetickou koncepci a Národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů,

c) zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, nebo závazků vyplývajících z členství v mezinárodních organizacích,

d) informuje Komisi o

1. opatřeních přijatých ke splnění dodávky poslední instance, ochrany zákazníků a ochrany životního prostředí a o jejich vlivu na hospodářskou soutěž,

2. přijatých ochranných opatřeních v případě náhlé krize na trhu s energií, v případě ohrožení bezpečnosti osob a zařízení a ohrožení celistvosti energetických soustav; informuje rovněž všechny členské státy Evropské unie,

3. dovozech elektrické energie z hlediska fyzikálních toků, ke kterým došlo během předchozích 3 měsíců ze třetích zemí, a to jednou za 3 měsíce,

4. důvodech zamítnutí žádostí o udělení státní autorizace,

5. skutečnostech, týkajících se kombinované výroby elektřiny a tepla,

6. roční statistice výkonu v kombinované výrobě a k tomu užitých palivech a o primárních energetických úsporách dosažených uplatněním kombinované výroby; k tomu jsou povinni účastníci trhu s elektřinou, operátor trhu a Energetický regulační úřad poskytnout ministerstvu potřebné údaje,

7. schopnosti elektrizační soustavy zajišťovat dodávky pokrývající současnou a předpokládanou poptávku po elektřině,

8. provozním zabezpečení přenosové soustavy a distribučních soustav,

9. předpokládané rovnováze nabídky a poptávky během období příštích 5 let,

10. vyhlídkách na zabezpečení dodávek elektřiny v období 5 až 15 let ode dne informování Komise,

11. investičních záměrech provozovatele přenosové soustavy a záměrech jiných osob, které jsou mu známy a které se týkají poskytování přeshraniční propojovací kapacity během následujících 5 nebo více kalendářních let,

12. investičních projektech do energetické infrastruktury,

e) zajišťuje v případě potřeby nabídkové řízení na nové výrobní kapacity a nové skladovací kapacity zásobníku plynu,

f) má právo z důvodů zabezpečení dodávky rozhodnout, aby byla dána přednost připojení výroben elektřiny a plynu, které využívají domácí primární energetické palivové zdroje, do míry nepřesahující v kalendářním roce 15 % celkové primární energie nezbytné na výrobu elektřiny a výrobu plynu,

g) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje,

h) předává národní zprávu o stavu elektroenergetiky a plynárenství Komisi,

i) předává zprávu o bezpečnosti dodávek plynu Komisi,

j) zajišťuje mimosoudní urovnávání sporů v energetických odvětvích,

k) zpracovává analýzy zavedení inteligentních měřicích systémů v oblasti elektroenergetiky a plynárenství,

l) spolupracuje s příslušnými orgány ostatních členských států za účelem zajištění podpory regionální a dvoustranné solidarity pro zajištění bezpečných a spolehlivých dodávek elektřiny a plynu, a to zejména v době stavu nouze nebo jeho předcházení,

m) sleduje

1. dodržování požadavků na bezpečnost a spolehlivost elektrizační a plynárenské soustavy a přezkoumává dosažené výsledky,

2. investice do nových kapacit ve vztahu k bezpečnosti dodávek elektřiny a plynu,

3. provádění přijatých ochranných opatření v elektroenergetice, plynárenství a teplárenství v případě předcházení stavu nouze, stavu nouze a odstraňování jeho následků, náhlé krize na trhu s energií, v případě ohrožení bezpečnosti osob a zařízení a ohrožení celistvosti energetických soustav,

n) vydává závazné stanovisko k desetiletým investičním plánům provozovatele přenosové soustavy a provozovatele přepravní soustavy,

o) předává Energetickému regulačnímu úřadu a Státní energetické inspekci informace a údaje nezbytné pro výkon jejich působnosti,

p) je příslušným orgánem k provádění opatření stanovených Nařízením o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu,

q) vypracovává a aktualizuje podle rozhodnutí Komise Národní akční plán České republiky pro energii z

obnovitelných zdrojů včetně všech souvisejících informací a ve stanoveném termínu předkládá Komisi,

r) provádí výpočet podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie včetně vypracování všech souvisejících informací a předkládá je Komisi,

s) zabezpečuje sjednávání dvoustranných a mnohostranných mezinárodních dohod o statistickém převodu energie z obnovitelných zdrojů nebo o vytvoření společného projektu zabývajícího se využitím energie z obnovitelných zdrojů k dosažení závazného cíle a stanovených cílů včetně vypracování souvisejících informací a jejich předkládání Komisi a spolupracujícímu státu,

t) zveřejňuje informace týkající se jednotlivých forem podpory elektřiny z podporovaných zdrojů, podpory tepla z obnovitelných zdrojů, podpory biometanu a podpory decentrální výroby elektřiny,

u) vypracovává zprávy o pokroku při podporování a využívání energie z obnovitelných zdrojů a z kombinované výroby elektřiny a tepla a ve stanovených termínech je předkládá Komisi,

v) eviduje množství elektřiny z podporovaných zdrojů, biometanu a decentrální výroby elektřiny a množství tepla z obnovitelných zdrojů,

w) zveřejňuje informace o dostupnosti všech obnovitelných zdrojů pro dopravu a jejich výhodách z hlediska ochrany životního prostředí,

x) vydává osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřiny z druhotných zdrojů,

y) je v územním řízení dotčeným orgánem příslušným k vydání závazného stanoviska u staveb zařízení přenosové soustavy elektřiny, staveb zařízení přepravní soustavy plynu, staveb zařízení pro uskladňování plynu a u staveb výroben elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více.

§ 17

Energetický regulační úřad a jeho působnost

(1) Zřizuje se Energetický regulační úřad jako správní úřad pro výkon regulace v energetice se samostatnou kapitolou státního rozpočtu České republiky.

(2) Sídlem Energetického regulačního úřadu je Jihlava.

(3) Při výkonu působnosti postupuje Energetický regulační úřad nezávisle a řídí se pouze zákony a ostatními právními předpisy. Energetický regulační úřad nesmí při výkonu své působnosti přijímat ani vyžadovat pokyny od prezidenta republiky, Parlamentu České republiky, vlády ani od jakéhokoliv jiného orgánu výkonné moci nebo fyzické nebo právnické osoby. Energetický regulační úřad postupuje tak, aby byla zajištěna transparentnost a předvídatelnost výkonu jeho pravomocí.

(4) Energetický regulační úřad zejména chrání oprávněné zájmy zákazníků a spotřebitelů v energetických odvětvích. V působnosti Energetického regulačního úřadu je regulace cen, podpora hospodářské soutěže v energetických odvětvích, výkon dohledu nad trhy v energetických odvětvích, podpora využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie, podpora kombinované výroby elektřiny a tepla, podpora biometanu, podpora decentrální výroby elektřiny a ochrana zájmů zákazníků a spotřebitelů s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií a ochrana oprávněných zájmů držitelů licencí, jejichž činnost podléhá regulaci. Energetický regulační úřad vykonává působnost regulačního úřadu a dotčeného orgánu a je příslušným orgánem podle Nařízení o podmínkách přístupu do sítě pro

přeshraniční obchod s elektřinou a Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a regulačním orgánem podle Nařízení o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu.

(5) Energetický regulační úřad v mezích své působnosti podporuje rozvoj vnitřního trhu s elektřinou a plynem v rámci Evropské unie a rozvoj regionálních trhů s energií, ve spolupráci s regulačními orgány dalších členských států podporuje koordinované přidělování přeshraničních kapacit, koordinaci tvorby pravidel provozování přenosových soustav v elektroenergetice a přepravních soustav v plynárenství.

(6) Energetický regulační úřad rozhoduje o

- a) udělení, změně, prodloužení nebo zrušení licence,
- b) uložení povinnosti dodávek nad rámec licence,
- c) uložení povinnosti poskytnout v naléhavých případech energetické zařízení pro výkon povinnosti dodávek nad rámec licence,
- d) regulaci cen podle zákona o cenách,
- e) dočasném pozastavení povinnosti umožnit přístup třetích stran podle § 61a,
- f) dočasném omezení povinnosti přístupu pro nové plynové zařízení a schválení pravidel pro přidělování a správu kapacity a řízení překročení kapacity nového plynového zařízení podle § 67a,
- g) udělení nebo zrušení certifikátu nezávislosti,
- h) uznání oprávnění k podnikání zahraniční osoby v České republice podle § 7a.

(7) Energetický regulační úřad dále

- a) rozhoduje spory o uzavření smlouvy podle tohoto zákona mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem a spory o omezení, přerušeni nebo obnovení dodávek nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie z důvodu neoprávněného odběru nebo neoprávněné distribuce,
- b) rozhoduje spory o splnění povinností ze smluv mezi držiteli licencí podle tohoto zákona v případech, ve kterých by jinak byla k rozhodnutí sporu dána příslušnost soudu, pokud s pravomocí Energetického regulačního úřadu rozhodovat vzniklý spor souhlasí všichni účastníci řízení,
- c) rozhoduje spory o připojení nebo přístupu k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, přepravní soustavě, zásobníkům plynu a těžebními plynovodům, včetně sporů o přístupu k přeshraniční kapacitě pro přenos elektřiny, přepravu plynu nebo distribuci elektřiny nebo plynu,
- d) rozhoduje spory týkající se podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo elektřiny vyrobené z druhotných energetických zdrojů a spory o výši náhrady při dispečerském řízení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle § 26 odst. 6,
- e) na návrh zákazníka odebírajícího elektřinu nebo plyn pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, rozhoduje

1. spory mezi zákazníkem a držitelem licence o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu,

2. o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny nebo plynu, vznikl, trvá nebo zanikl,

3. o poskytnutí náhrady za nedodržení stanovených standardů kvality dodávek a služeb v elektroenergetice nebo plynárenství,

f) vykonává dozor v energetických odvětvích v rozsahu podle § 18 a dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele v oblasti podnikání v elektroenergetice a plynárenství,

g) schvaluje nebo stanovuje Pravidla provozování přenosové soustavy a Pravidla provozování distribučních soustav v elektroenergetice, obchodní podmínky operátora trhu, Řád provozovatele přepravní soustavy, Řád provozovatele zásobníku plynu a Řád provozovatele distribuční soustavy v plynárenství,

h) provádí šetření týkající se fungování trhů s elektřinou nebo plynem a v případě zjištění nedostatků ukládá opatření k zajištění řádného fungování těchto trhů,

i) schvaluje plán rozvoje přenosové soustavy a plán rozvoje přepravní soustavy; schválení plánu rozvoje přenosové soustavy nebo plánu rozvoje přepravní soustavy je podmíněno vydáním závazného stanoviska ministerstvem,

j) monitoruje

1. uplatňování omezujících nebo nepřiměřených podmínek ve smlouvách na trhu s elektřinou, plynem a v odvětví teplárenství, omezujících nebo vylučujících práva zákazníka,

2. technickou spolupráci mezi provozovateli přenosových nebo přepravních soustav v Evropské unii a ve vztahu k třetím zemím,

3. stav hospodářské soutěže na velkoobchodním a maloobchodním trhu s elektřinou a s plynem,

k) monitoruje a prověřuje podmínky přístupu k zásobníkům plynu a souvisejícím službám,

l) zveřejňuje doporučení ohledně tvorby cen elektřiny a plynu pro domácnosti,

m) zveřejňuje roční zprávu o výsledcích monitorovací činnosti v energetických odvětvích a roční a měsíční zprávu o provozu elektrizační soustavy a plynárenské soustavy způsobem umožňujícím dálkový přístup,

n) zveřejňuje přehledy o cenách tepelné energie včetně jejich srovnání, a to v členění podle lokalit a technických parametrů výroby a rozvodu tepelné energie,

o) spolupracuje s regulačními orgány dalších členských států a Agenturou, konzultuje s nimi připravovaná rozhodnutí týkající se přeshraniční a regionální spolupráce a poskytuje jim informace a jinou nezbytnou součinnost pro plnění jejich úkolů,

p) spolupracuje s Komisí a Agenturou, s ministerstvem a jinými správními úřady,

q) spolupracuje s občanskými sdruženími a jinými právními osobami založenými za účelem ochrany práv spotřebitelů energií,

r) vyžaduje stanovisko Agentury nebo podává podnět Komisi k přezkoumání rozhodnutí jiných regulačních orgánů členských států Evropské unie, má-li za to, že rozhodnutí jiného regulačního orgánu členského státu Evropské unie není v souladu s předpisy Evropské unie v oblasti vnitřního trhu s elektřinou nebo s plynem.

(8) Je-li provozovatel přepravní soustavy součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, Energetický regulační úřad dále

a) sleduje poskytování informací mezi provozovatelem přepravní soustavy a ostatními osobami, které jsou součástí téhož koncernu, za účelem zjištění, zda provozovatel

přepavní soustavy plní povinnosti nezávislého provozovatele přepravní soustavy,

b) sleduje smluvní vztahy mezi provozovatelem přepravní soustavy a ostatními osobami, které jsou součástí téhož koncernu, včetně průběhu jejich plnění, a vyžaduje záznamy o těchto vztazích,

c) rozhoduje spory mezi provozovatelem přepravní soustavy a ostatními osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem,

d) provádí šetření v objektech, místnostech a dopravních prostředcích, které provozovatel přepravní soustavy a ostatní osoby, které jsou součástí téhož koncernu, užívají při své podnikatelské činnosti (dále jen "obchodní prostory"),

e) schvaluje uzavírání smluv mezi provozovatelem přepravní soustavy a ostatními osobami, které jsou součástí téhož koncernu,

f) uděluje souhlas s poskytováním služeb provozovatelem přepravní soustavy jiné osobě, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

g) schvaluje jmenování, volbu a odvolání statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu a člena dozorčí rady provozovatele přepravní soustavy a schvaluje uzavření smlouvy o výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady a jiné smlouvy, která upravuje podmínky při výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady, a jejich změny,

h) schvaluje jmenování nebo jiné ustanovení do funkce a odvolání nebo jiné předčasné ukončení výkonu funkce auditora programu rovného zacházení nezávislého provozovatele přepravní soustavy (dále jen "auditor programu") a schvaluje uzavření, změnu nebo ukončení smlouvy, která upravuje podmínky výkonu funkce auditora programu, nebo smlouvy, kterou se zakládá pracovněprávní vztah auditora programu,

i) schvaluje program rovného zacházení nezávislého provozovatele přepravní soustavy,

j) konzultuje desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy a posuzuje jeho soulad s uplatněnými požadavky na realizaci investic do přepravní soustavy a s plánem rozvoje soustavy pro celou Evropskou unii,

k) rozhoduje o nařízení změny nebo odstranění vad desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu,

l) sleduje a vyhodnocuje provádění desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy a rozhoduje o uložení opatření k uskutečnění investic do přepravní soustavy.

(9) Energetický regulační úřad vydává Energetický regulační věstník, ve kterém uveřejňuje zejména cenová rozhodnutí. Energetický regulační úřad zabezpečuje vydání Energetického regulačního věstníku prostřednictvím portálu veřejné správy. Dnem zveřejnění v Energetickém regulačním věstníku je den vydání příslušné částky Energetického regulačního věstníku uvedený v jejím záhlaví prostřednictvím portálu veřejné správy.

(10) Energetický regulační úřad předkládá jednou ročně Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, Komisi a Agentuře zprávu o své činnosti a vládě a Poslanecké sněmovně zprávu o hospodaření. Ve zprávě o činnosti Energetický regulační úřad uvede rovněž opatření přijatá při výkonu činností Energetického regulačního úřadu a dosažené výsledky, výsledky posouzení souladu plánů rozvoje přenosové soustavy a plánů rozvoje přepravní soustavy s plány rozvoje soustavy pro celou Evropskou unii podle Nařízení o podmínkách přístupu do sítě pro

přeshraniční obchod s elektřinou a Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a výsledky provedených šetření týkajících se fungování trhů s elektřinou a s plynem. Zprávu o své činnosti Energetický regulační úřad zveřejní.

(11) Energetický regulační úřad reguluje ceny za přenos elektřiny a distribuci elektřiny, za systémové služby, ceny za přepravu plynu, distribuci plynu, ceny za činnosti operátora trhu a ceny elektřiny a plynu dodavatele poslední instance. Energetický regulační úřad je oprávněn na návrh provozovatele přepravní soustavy rozhodnout o odlišném postupu tvorby ceny za mezinárodní přepravu plynu, založeném na tržním způsobu. Energetický regulační úřad dále může usměrňovat ceny tepelné energie.

(12) Energetický regulační úřad může kromě činností uvedených v odstavci 11 rozhodnout o regulaci cen dalších činností vykonávaných provozovatelem přenosové soustavy, provozovatelem přepravní soustavy, provozovatelem distribuční soustavy nebo činností operátora trhu, souvisejících s přenosem elektřiny, přepravou plynu, distribucí elektřiny nebo plynu nebo činnostmi operátora trhu, jestliže je to nezbytné k zajištění spolehlivého a bezpečného provozu elektrizační či plynárenské soustavy, zajištění nediskriminačního přístupu účastníků trhu do elektrizační či plynárenské soustavy nebo je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže nebo vyžaduje-li to mimořádná tržní situace.

(13) Zaměstnanec zařazený do Energetického regulačního úřadu nebo osoba v jiném právním vztahu k Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen "zaměstnanec Energetického regulačního úřadu"), na jehož základě vykonává pro Energetický regulační úřad činnost, při níž se dozví skutečnost tvořící předmět obchodního tajemství nebo důvěrnou informaci, je povinna o nich zachovat mlčenlivost. Tato povinnost trvá i po skončení pracovněprávního nebo jiného vztahu k Energetickému regulačnímu úřadu. Povinnost mlčenlivosti neplatí, jestliže tyto osoby podávají o takových skutečnostech a údajích svědectví orgánům činným v trestním řízení nebo v řízení před soudem, popřípadě jestliže na výzvu těchto orgánů nebo soudu podávají písemné vyjádření. Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost není poskytnutí informací a údajů Komisi, Agentuře, regulačním orgánům členských států, ministerstvu, jiným správním orgánům a operátorovi trhu pro účely výkonu jejich působnosti nebo povinností a pro plnění úkolů Energetického regulačního úřadu. V takovém případě je příjemce povinen zajistit stejnou úroveň důvěrnosti informací a údajů jako předávající.

(14) Energetický regulační úřad předává ministerstvu a Státní energetické inspekci informace a údaje nezbytné pro výkon jejich působnosti.

K § 17 viz vyhlášku č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen.

§ 17a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytují ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu pro výkon jeho působnosti a pro výkon působnosti Energetického regulačního úřadu podle tohoto zákona

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) datum narození,
- d) adresa místa pobytu,
- e) datum úmrtí; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum úmrtí,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) rodné číslo,
- d) státní občanství,
- e) druh a adresa místa pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
- f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- g) datum úmrtí,
- h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému zizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Ministerstvo a Energetický regulační úřad mohou pro účely ověření poskytnutých údajů a pro plnění úkolů státní správy podle tohoto zákona poskytnuté údaje dále předávat, třídit nebo kombinovat, popřípadě je blokovat, zjistí-li, že poskytnuté údaje nejsou přesné; o zjištění nepřesného údaje Ministerstvo vnitra nebo Policii České republiky neprodleně informují.

(7) Z poskytnutých údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 17b

Předseda Energetického regulačního úřadu

(1) V čele Energetického regulačního úřadu je předseda. Předseda

- a) řídí Energetický regulační úřad,
- b) jedná jménem Energetického regulačního úřadu navenek,

c) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím Energetického regulačního úřadu v prvním stupni.

(2) Předsedu jmenuje prezident republiky na návrh vlády na funkční období 6 let. Nikdo nemůže být jmenován více než dvakrát za sebou.

(3) Předseda Energetického regulačního úřadu jmenuje a odvolává místopředsedu Energetického regulačního úřadu. Jmenuje-li předseda více místopředsedů, určí pořadí jejich zastupování. Místopředseda zastupuje předsedu v plném rozsahu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy není funkce předsedy obsazena, a plní další úkoly podle rozhodnutí předsedy. Místopředsedou může být jmenován pouze ten, kdo splňuje předpoklady pro jmenování předsedou Energetického regulačního úřadu podle odstavce 4.

(4) Předsedou může být jmenován jen občan České republiky, který

- a) je plně způsobilý k právním úkonům,
- b) má ukončené vysokoškolské vzdělání technického, ekonomického nebo právního směru,
- c) má nejméně 7 let praxe v oboru energetiky, z toho alespoň 3 roky v řídicí nebo vedoucí funkci,
- d) je bezúhonný; za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro

1. úmyslný trestný čin, nebo

2. nedbalostní trestný čin, jestliže jeho skutková podstata souvisí s výkonem veřejné funkce,

pokud jeho odsouzení pro trestný čin nebylo zahlazeno anebo se na něj z jiného důvodu hledí, jako by nebyl odsouzen,

e) nevykonává funkci nebo činnost neslučitelnou s výkonem funkce předsedy.

(5) Funkce předsedy je neslučitelná s funkcí poslance, senátora, soudce, státního zástupce, člena vlády nebo jinou funkcí ve veřejné správě nebo s členstvím v politické straně nebo politickém hnutí. Předseda dále nesmí být držitelem licence nebo vykonávat jinou podnikatelskou činnost v energetice, nesmí se podílet na podnikání držitele licence nebo jiné osoby působící v oblasti energetiky, být členem jakýchkoli orgánů takové osoby ani poskytovat přímo či zprostředkovaně poradenskou nebo obdobnou činnost držiteli licence nebo jiné osobě působící v oblasti energetiky. Předseda nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v pracovním poměru nebo jiném pracovněprávním vztahu ani vykonávat jinou výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Energetického regulačního úřadu.

(6) Funkce předsedy zaniká

- a) uplynutím funkčního období,
- b) vzdáním se funkce,
- c) úmrtím nebo prohlášením za mrtvého,
- d) dnem, kdy se předseda ujal funkce nebo zahájil výkon činnosti, která je podle odstavce 5 neslučitelná s funkcí předsedy,

e) dnem nabytí právní moci rozsudku soudu o omezení způsobilosti k právním úkonům nebo rozsudku soudu, kterým byl odsouzen pro některý z trestných činů uvedených v odstavci 4 písm. d), nebo

f) odvoláním z funkce.

(7) Prezident republiky předsedu odvolá pouze v případě, nevykonává-li funkci po dobu delší než 6 měsíců nebo narušil-li závažným způsobem nezávislost nebo nestrannost Energetického regulačního úřadu.

(8) Předseda po dobu 1 roku od zániku funkce nesmí být držitelem licence nebo vykonávat jinou podnikatelskou činnost v energetice, nesmí se podílet na podnikání držitele licence nebo jiné osoby působící v oblasti energetiky, být členem jakýchkoli orgánů takové osoby, poskytovat přímo či zprostředkovaně poradenskou nebo obdobnou činnost držiteli licence nebo jiné osobě působící v oblasti energetiky ani být v pracovním poměru nebo jiném pracovněprávním vztahu k držiteli licence nebo jiné osobě působící v oblasti energetiky. V případě porušení zákazu podle předchozí věty je ten, kdo zákaz porušil, povinen uhradit Energetickému regulačnímu úřadu dvojnásobek poskytnutého odchodného nebo pokud mu odchodné nebylo poskytnuto, pak šestinásobek měsíčního platu, který mu náležel v době zániku funkce.

(9) Předseda má nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako prezident Nejvyššího kontrolního úřadu. Předseda má po zániku funkce nárok na odchodné ve výši šestinásobku měsíčního platu, který mu náležel v době zániku funkce. Odchodné je splatné ke dni zániku funkce. Nárok na odchodné nevzniká, pokud byl předseda odvolán z důvodu závažného narušení nestrannosti nebo nezávislosti Energetického regulačního úřadu nebo pokud byl po uplynutí funkčního období znovu jmenován předsedou.

§ 17c

Spolupráce s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže

(1) Energetický regulační úřad a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže si vzájemně poskytují podněty, informace a jiné formy součinnosti potřebné k plnění svých úkolů. Při předávání informací je příjemce povinen zajistit stejnou úroveň důvěrnosti jako předávající.

(2) Energetický regulační úřad informuje Úřad pro ochranu hospodářské soutěže o

a) jednání účastníků trhu, o nichž lze mít důvodně za to, že narušují nebo omezují hospodářskou soutěž nebo k takovému omezení nebo narušení vedou,

b) uplatňování omezujících nebo nepřiměřených podmínek ve smlouvách na trhu s elektřinou, plynem nebo v odvětví teplárenství,

c) způsobech tvorby cen elektřiny, plynu a tepelné energie pro domácnosti.

(3) Působnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže není tímto zákonem dotčena.

§ 17d

Poplatek na činnost Energetického regulačního úřadu

(1) Účastníci trhu s elektřinou a účastníci trhu s plynem, kteří v souladu s cenovými předpisy hradí cenu za zúčtování operátora trhu, jsou povinni v této ceně hradit zvláštní poplatek. Tento poplatek je příjmem státního rozpočtu, kapitoly Energetický regulační úřad.

(2) Sazba poplatku činí 2 Kč/MWh elektřiny a 1 Kč/MWh plynu.

(3) Roční výše poplatku se stanoví jako násobek sazby podle odstavce 2 a celkové spotřeby elektřiny a plynu v České republice za kalendářní rok, který předchází kalendářnímu roku, ve kterém se sestavuje návrh rozpočtové kapitoly Energetický regulační úřad pro následující rozpočtový rok, za kterou účastníci trhu s elektřinou a účastníci trhu s

plynem hradí v souladu s cenovými předpisy cenu za zúčtování operátora trhu.

(4) Celkovou spotřebu elektřiny a plynu v České republice podle odstavce 3 uveřejní Energetický regulační úřad do 30. června kalendářního roku formou sdělení ve Sbírce zákonů.

(5) Operátor trhu je v průběhu roku povinen odvádět poplatek na příjmový účet státního rozpočtu do desátého dne kalendářního měsíce ve výši jedné dvanáctiny ročního poplatku stanoveného podle odstavce 3. Rozdíl mezi příjmy a výdaji z poplatku v daném roce se operátorovi trhu zohlední při tvorbě ceny za zúčtování.

(6) Správu poplatku vykonává Energetický regulační úřad.

§ 17e

Zveřejňování a konzultace

(1) Energetický regulační úřad zveřejňuje

a) organizační strukturu Energetického regulačního úřadu včetně působnosti jednotlivých útvarů,

b) pravomocná rozhodnutí Energetického regulačního úřadu vydaná při výkonu dozoru v energetických odvětvích a dozoru v oblasti ochrany spotřebitele na úseku podnikání v elektroenergetice a plynárenství,

c) další pravomocná rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, pokud mají po právní stránce zásadní význam,

d) výkladová stanoviska Energetického regulačního úřadu k ustanovením právních předpisů v oblasti jeho působnosti, která zohledňuje ve své rozhodovací činnosti,

e) výsledky monitorovací činnosti v energetických odvětvích,

f) etický kodex zaměstnanců zařazených do Energetického regulačního úřadu.

(2) Energetický regulační úřad je při výkonu své působnosti povinen konzultovat

a) návrh zásad cenové regulace a návrhy cenových rozhodnutí,

b) návrh Pravidel provozování přenosové soustavy, Pravidel provozování distribuční soustavy, Řádu provozovatele přepravní soustavy, Řádu provozovatele distribuční soustavy, Řádu provozovatele zásobníku plynu a obchodních podmínek operátora trhu nebo návrhy jejich změn,

c) desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy,

d) další návrhy opatření nebo postupů Energetického regulačního úřadu, pokud povinnost konzultace stanoví tento zákon, jiný právní předpis nebo přímo použitelný předpis Evropské unie nebo pokud tak Energetický regulační úřad rozhodne.

(3) Pro účely konzultací podle odstavce 2 Energetický regulační úřad zřídí a spravuje diskusní místo, kde způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejňuje návrhy opatření, umožňuje předkládání připomínek a uveřejňuje výsledky konzultace. Energetický regulační úřad stanoví pravidla pro vedení konzultací na diskusním místě, pokud nejsou stanovena tímto zákonem, jiným právním předpisem nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie.

§ 17f

Vztah k Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky

(1) Energetický regulační úřad předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále jen "Poslanecká sněmovna") po projednání ve vládě zprávu o činnosti (§ 17

odst. 10). Na vyžádání je Energetický regulační úřad povinen poskytnout Poslanecké sněmovně vysvětlení a dodatečné informace k obsahu zprávy o činnosti. Projednávání zprávy o činnosti v Poslanecké sněmovně nebo určených orgánech je povinen zúčastnit se předseda Energetického regulačního úřadu.

(2) Projednává-li Poslanecká sněmovna nebo její orgán věc spadající do oblasti působnosti Energetického regulačního úřadu, je oprávněna vyžádat si na jednání účast předsedy Energetického regulačního úřadu. Energetický regulační úřad je povinen poskytnout Poslanecké sněmovně nebo jejímu orgánu k projednávání věci stanovisko a nezbytné informace nebo vysvětlení.

(3) Na vyžádání Poslanecké sněmovny nebo určeného orgánu je Energetický regulační úřad povinen do 30 dnů od vyžádání informovat o připravovaných opatřeních v oblasti regulace a poskytnout k nim nezbytné informace a vysvětlení.

(4) Ustanovením odstavců 2 a 3 není dotčena povinnost mlčenlivosti podle § 17 odst. 13.

§ 18

Dozor v energetických odvětvích

(1) Energetický regulační úřad vykonává dozor nad dodržováním

a) tohoto zákona v odvětvích elektroenergetiky, plynárenství a teplárenství a povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele v elektroenergetice a plynárenství,

b) zákona o cenách v rozsahu podle zákona o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen,

c) Nařízení o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou, Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a Nařízení o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a přímo použitelných předpisů vydaných na jejich základě nebo k jejich provedení,

d) povinností vyplývajících z rozhodnutí Komise nebo Agentury vydaných na základě právních předpisů podle písmene c) nebo povinností vyplývajících z rozhodnutí Energetického regulačního úřadu vydaného podle § 18 odst. 3 nebo § 18a odst. 3.

(2) Energetický regulační úřad provádí kontroly z vlastního podnětu nebo na návrh ministerstva. Pokud Energetický regulační úřad vykoná kontrolu na návrh ministerstva, je povinen jej seznámit s výsledky kontroly a předat mu protokol o kontrole.

(3) Energetický regulační úřad na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1 nebo porušení povinností z rozhodnutí Energetického regulačního úřadu nebo rozhodnutí Komise nebo Agentury ukládá

a) pokuty,

b) opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění; povinnosti plynoucí z opatření k nápravě původci protiprávního stavu přecházejí na jeho právního nástupce. Je-li právních nástupců více, odpovídají za splnění povinností vyplývajících z opatření k nápravě společně a nerozdílně.

(4) Při výkonu kontroly se Energetický regulační úřad řídí zákonem o státní kontrole, pokud tento zákon nestanoví jinak. Zaměstnanci Energetického regulačního úřadu vykonávající dozor v energetických odvětvích se prokazují průkazem zaměstnance Energetického regulačního úřadu, který je zároveň dokladem o jejich pověření k provedení

kontroly. Předložením průkazu zaměstnance Energetického regulačního úřadu osobě, u které má být kontrola vykonána, je kontrola zahájena. Při výkonu kontroly v energetických odvětvích je Energetický regulační úřad oprávněn

a) v nezbytném nutném rozsahu vstupovat, popřípadě vjíždět na cizí pozemky nebo vstupovat do staveb užívaných pro podnikatelskou činnost držitelem licence nebo osobami, které na základě plné moci nebo smlouvy uzavřené s držitelem licence vykonávají činnosti spojené s právy a povinnostmi držitele licence, a vykonávat tam povinnosti stanovené tímto zákonem,

b) požadovat od osob uvedených v písmeni a) potřebné informace, doklady, záznamy dat na paměťových médiích, údaje a písemná nebo ústní vysvětlení a vyžadovat od nich objasnění jakýchkoliv skutečností týkajících se předmětu kontroly,

c) vyžadovat předložení záznamů, zpráv nebo s nimi spojených údajů přenášených prostřednictvím sítí elektronických komunikací mezi osobami uvedenými v písmeni a) a týkajících se předmětu kontroly,

d) provést kontrolu podle jiného právního předpisu u osoby uvedené v písmeni a); Energetický regulační úřad může k provedení kontroly přizvat další osoby; přizvaná osoba má povinnost mlčenlivosti ve stejném rozsahu jako zaměstnanec Energetického regulačního úřadu a za její jednání odpovídá Energetický regulační úřad.

(5) Držitel licence a osoba, která na základě plné moci nebo smlouvy uzavřené s držitelem licence vykonává činnosti spojené s právy a povinnostmi držitele licence, jsou povinni umožnit Energetickému regulačnímu úřadu výkon jeho oprávnění podle odstavce 4. V případě výkonu kontroly na místě jsou dále povinni poskytnout Energetickému regulačnímu úřadu nebo jím pověřené osobě potřebnou součinnost, zejména na žádost neprodleně umožnit vstup do svých prostor.

§ 18a

Šetření týkající se fungování trhů s elektřinou nebo plynem a rozhodování o uložení opatření

(1) Energetický regulační úřad provádí šetření na trzích s elektřinou nebo plynem za účelem zjištění, zda na těchto trzích existuje účinná hospodářská soutěž.

(2) Pro účely šetření si Energetický regulační úřad vyžádá vyjádření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ministerstva a České národní banky, je-li to vhodné a účelné.

(3) Je-li výsledkem šetření zjištění, že na trhu s elektřinou nebo plynem neexistuje účinná hospodářská soutěž, a k rozhodnutí ve věci není příslušný Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Energetický regulační úřad rozhodnutím ve správním řízení nebo opatřením obecné povahy uloží opatření, která s přihlédnutím k okolnostem nejlépe povedou k odstranění příčin takového stavu. Energetický regulační úřad uloží opatření podle věty první formou opatření obecné povahy v případě, pokud nelze uložit opatření rozhodnutím konkrétní osobě. Osobami, jejichž práva, povinnosti nebo oprávněné zájmy mohou být opatření obecné povahy dotčeny, jsou pouze držitelé licencí a osoby zřízené za účelem organizace burzovních obchodů s elektřinou nebo plynem nebo deriváty vztahujícími se k elektřině nebo plynu.

(4) Pominou-li důvody, pro které Energetický regulační úřad opatření uložil, rozhodne Energetický regulační úřad o jejich změně nebo zrušení, popřípadě stanoví lhůtu, kdy uložená opatření zaniknou.

§ 18b

Šetření na místě v obchodních prostorách

(1) Provádí-li Energetický regulační úřad šetření na trhu s elektřinou nebo plynem, je účastník trhu s elektřinou nebo plynem povinen podrobit se šetření Energetického regulačního úřadu v obchodních prostorách.

(2) Byl-li ustanoven nezávislý provozovatel přepravní soustavy, jsou provozovatel přepravní soustavy a další osoby, které jsou součástí téhož koncernu, povinni podrobit se šetření Energetického regulačního úřadu v obchodních prostorách.

(3) V rámci šetření na místě v obchodních prostorách jsou zaměstnanci Energetického regulačního úřadu, případně další Energetickým regulačním úřadem pověřené osoby, oprávněni

a) vstupovat do obchodních prostor osoby, u které šetření probíhá,

b) ověřit, zda se v případě dokumentů a záznamů jedná o obchodní záznamy,

c) nahlížet do obchodních záznamů, které se v obchodních prostorách nacházejí nebo jsou z nich přístupné, bez ohledu na to, v jaké formě jsou uloženy,

d) kopírovat nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z obchodních záznamů,

e) pečeti obchodní prostory, popřípadě skříně, schránky nebo obchodní záznamy v nich se nacházející na dobu a v rozsahu nezbytném k provedení šetření,

f) požadovat od osob, u kterých šetření probíhá, a osob v pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu k nim, případně osob, které byly pověřeny vykonávat v jejich prospěch činnosti související s předmětem šetření, v nezbytném rozsahu součinnost potřebnou k provedení šetření, jakož i vysvětlení k obchodním záznamům.

(4) Osoby, u kterých šetření na místě v obchodních prostorách probíhá, jsou povinny poskytnout Energetickému regulačnímu úřadu při provádění šetření nezbytnou součinnost k výkonu jeho oprávnění podle odstavce 3 a výkon těchto oprávnění strpět.

(5) Za účelem šetření na místě v obchodních prostorách jsou zaměstnanci Energetického regulačního úřadu oprávněni zjednat si do těchto prostor přístup, otevřít uzavřené skříně nebo schránky, popřípadě si jiným způsobem zjednat přístup k obchodním záznamům. Každý, v jehož objektu se takové obchodní prostory nalézají, je povinen strpět šetření v těchto prostorách; nesplní-li tuto povinnost, jsou zaměstnanci Energetického regulačního úřadu oprávněni zjednat si k nim přístup.

(6) Před zahájením šetření na místě v obchodních prostorách písemně sdělí Energetický regulační úřad osobě, v jejíž obchodních prostorách má šetření na místě proběhnout, právní důvod a účel šetření a poučí ji o jejích právech a povinnostech podle tohoto zákona, včetně možnosti uložení pořádkové pokuty.

§ 19

zrušen

§ 19a

Regulace cen

(1) Při regulaci cen přenosu elektřiny, přepravy plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu postupuje Energetický

regulační úřad tak, aby stanovené ceny pokrývaly účelně vynaložené náklady na zajištění spolehlivého, bezpečného a efektivního výkonu licencované činnosti, dále odpisy a přiměřený zisk zajišťující návratnost realizovaných investic do zařízení sloužících k výkonu licencované činnosti. To neplatí v případě cen za mezinárodní přepravu plynu, pokud Energetický regulační úřad rozhodne o odlišném postupu tvorby těchto cen založeném na tržním způsobu. Energetický regulační úřad bere v úvahu jím schválený plán rozvoje přenosové soustavy, plán rozvoje přepravní soustavy a předvídatelnou budoucí poptávku a požadavky na provozní zabezpečení přenosové soustavy, přepravní soustavy a distribučních soustav a opatření provedená za účelem zajištění bezpečnosti dodávek plynu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie.

(2) Energetický regulační úřad postupuje obdobně podle odstavce 1 věty první při věcném usměrňování ceny tepelné energie.

(3) Ceny dodavatele poslední instance reguluje Energetický regulační úřad formou věcně usměrňovaných cen. V případě, že o to dodavatel poslední instance požádá, Energetický regulační úřad rozhodne o cenách dodavatele poslední instance jako o cenách maximálních.

(4) Při regulaci cen za činnosti operátora trhu a ostatních cen postupuje Energetický regulační úřad tak, aby stanovené ceny byly alespoň nákladové.

(5) Na žádost dodavatele tepelné energie nebo držitele licence na distribuci elektřiny nebo distribuci plynu, jehož distribuční soustava není přímo připojena k přenosové soustavě nebo k přepravní soustavě, může Energetický regulační úřad rozhodnout o odlišném stanovení podmínek pro sjednání ceny tepelné energie nebo stanovení povolených výnosů a proměnných nákladů provozovatele distribuční soustavy. Energetický regulační úřad žádosti zcela nebo zčásti vyhoví, prokáže-li žadatel, že stanovený způsob regulace ceny mu dlouhodobě neumožňuje alespoň pokrytí oprávněných nákladů podle odstavce 1. Po právní moci rozhodnutí, kterým žádosti zcela nebo zčásti vyhoví, Energetický regulační úřad upraví stanovený způsob regulace nebo jeho jednotlivé podmínky nebo upraví cenu distribuce elektřiny nebo plynu.

§ 20

Regulační výkazy

(1) Držitel licence na přenos elektřiny, přepravu plynu, uskladňování plynu nebo distribuci elektřiny nebo plynu, k jehož distribuční soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků a držitel licence na činnosti operátora trhu, je povinen uvést v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech, výsledku hospodaření, aktivech a pasivech odděleně za každou z těchto licencovaných činností.

(2) Držitel licence na přepravu plynu, uskladňování plynu a distribuci plynu, k jehož distribuční soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků, je povinen v příloze v účetní závěrce uvést veškeré smluvní vztahy, s výjimkou smluvních vztahů uzavíraných podle tohoto zákona, s vymezením jejich předmětu, uskutečněné s osobou, se kterou držitel licence tvoří holding nebo je součástí téhož holdingu nebo jiného podnikatelského seskupení, a jejichž hodnota převyšuje hodnotu nadlimitní veřejné zakázky.

(3) Držitel licence na distribuci elektřiny nebo plynu, k jehož soustavě je připojeno méně než 90 000 odběrných míst zákazníků, a držitel licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie účtuje o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření odděleně zvlášť za každou z licencovaných činností v souladu se zvláštním právním předpisem.

(4) Pokud auditor při ověřování účetní závěrky držitele licence uvedeného v odstavci 1 zjistí křížové subvence mezi jednotlivými licencovanými činnostmi vykonávanými tímž držitelem licence nebo mezi licencovanou činností a jinými podnikatelskými činnostmi vykonávanými tímž držitelem licence, které vedou k diskriminaci, uvede tuto skutečnost ve zprávě auditora.

(5) Vlastník nebo pronajímatel energetického zařízení, který s držitelem licence, který používá k výkonu licencované činnosti toto energetické zařízení, tvoří holding nebo je členem téhož holdingu nebo jiného podnikatelského seskupení, je povinen uvést v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech z vlastnictví nebo pronájmu tohoto energetického zařízení. Takový vlastník nebo pronajímatel energetického zařízení je povinen poskytovat Energetickému regulačnímu úřadu a Státní energetické inspekci na vyžádání úplné a pravdivé informace a podklady potřebné pro výkon jejich zákonem stanovených oprávnění, umožnit jim nahlížet do účetních a jiných dokladů, pořídit z nich kopie nebo opisy a poskytnout k nim vysvětlení.

(6) Držitel licence uvedený v odstavci 1 je povinen sestavovat regulační výkazy a předkládat je Energetickému regulačnímu úřadu. Držitel licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie, jehož celkový roční objem tržeb z těchto licencovaných činností přesahuje 2 500 000 Kč, je povinen sestavovat regulační výkazy a předkládat je Energetickému regulačnímu úřadu.

(7) Držitel licence uvedený v odstavci 1 je povinen každoročně předkládat do 30. června Energetickému regulačnímu úřadu ověřenou účetní závěrku a zprávu auditora za předcházející účetní období. Držitel licence na distribuci elektřiny nebo plynu, k jehož soustavě je připojeno méně než 90 000 odběrných míst konečných zákazníků, výrobu nebo rozvod tepelné energie je povinen předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ověřenou účetní závěrku a zprávu auditora za předcházející účetní období pouze na vyžádání.

K § 20 viz vyhlášku č. 59/2012 Sb., o regulačním výkaznictví.

§ 20a

Operátor trhu

(1) Operátor trhu je akciová společnost založená státem, jejíž akcie znějí na jméno.

(2) Stát vlastní akcie operátora trhu, jejichž celková jmenovitá hodnota představuje alespoň 67 % základního kapitálu operátora trhu.

(3) Operátor trhu musí mít ke své činnosti licenci podle § 4 odst. 3 písm. c). Operátor trhu ani právnické osoby, v nichž má operátor trhu majetkový podíl, nesmí být držitelem jiné licence uvedené v § 4. Akcie operátora trhu nesmí být vlastněny držitelem licence uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2. Statutárním orgánem nebo jeho členem, členem dozorní rady, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem operátora trhu nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo zaměstnancem držitele licence uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2. Ceny za činnosti operátora trhu podle odstavce 4 jsou regulovány Energetickým regulačním úřadem.

(4) Operátor trhu je povinen

a) organizovat krátkodobý trh s plynem a krátkodobý trh s elektřinou a ve spolupráci s provozovatelem přenosové soustavy vyrovnávací trh s regulační energií,

b) vyhodnocovat odchylky za celé území České republiky a toto vyhodnocení předávat jednotlivým subjektům zúčtování a provozovateli přenosové nebo přepravní soustavy,

c) na základě vyhodnocení odchylek zajišťovat zúčtování a vypořádání odchylek subjektů zúčtování, které jsou povinny je uhradit,

d) informovat provozovatele přenosové soustavy, provozovatele přepravní soustavy a provozovatele zásobníků plynu nebo provozovatele distribuční soustavy o neplnění platebních povinností účastníků trhu a subjektů zúčtování vůči operátorovi trhu,

e) zpracovávat a zveřejňovat měsíční a roční zprávu o trhu s elektřinou a měsíční a roční zprávu o trhu s plynem v České republice,

f) zpracovávat a předávat ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, provozovateli přenosové soustavy a provozovateli přepravní soustavy alespoň jednou ročně zprávu o budoucí očekávané spotřebě elektřiny a plynu a o způsobu zabezpečení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou elektřiny a plynu,

g) zajistit ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství a jiných skutečností, které nejsou veřejně dostupné a o nichž se dozvěděl při výkonu svých činností,

h) zpracovávat podklady pro návrh Pravidel trhu s elektřinou a Pravidel trhu s plynem a předávat je ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu,

i) zajišťovat a poskytovat účastníkům trhu s elektřinou nebo plynem skutečné hodnoty dodávek a odběrů elektřiny nebo plynu a další nezbytné informace související s vyúčtováním dodávek a odběrů elektřiny nebo plynu a s právem zákazníka na změnu dodavatele,

j) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem zveřejňovat obchodní podmínky operátora trhu pro elektroenergetiku a pro plynárenství způsobem umožňujícím dálkový přístup,

k) zajišťovat v součinnosti s provozovateli distribučních soustav zpracování typových diagramů dodávek, a to na základě údajů od provozovatelů distribučních soustav,

l) na základě údajů předaných provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem přepravní soustavy zajišťovat zúčtování a vypořádání regulační energie nebo vyrovnávacího plynu včetně zúčtování při stavech nouze,

m) účtovat odděleně za činnosti vykonávané v elektroenergetice a v plynárenství,

n) uzavřít smlouvu o zúčtování odchylek a umožnit obchodovat s elektřinou nebo plynem na jím organizovaných trzích každému, kdo o to požádá a splňuje obchodní podmínky operátora trhu pro elektroenergetiku nebo obchodní podmínky operátora trhu pro plynárenství,

o) v případech podle § 12a oznamovat dodavateli poslední instance odběrná místa zákazníků včetně jejich registračních čísel,

p) sledovat množství skladovaného plynu v jednotlivých zásobnících plynu a jejich kapacitu,

q) zpracovávat na základě ročních a desetiletých předpokládaných bilancí a na základě denních, měsíčních a ročních skutečných bilancí o přepravě, distribuci, výrobě, dodávkách, obchodu s plynem a uskladnění plynu od provozovatele přepravní soustavy, provozovatelů distribučních soustav, provozovatelů zásobníků plynu, výrobců plynu, obchodníků s plynem, dodavatelů plynu a vlastních analýz celkové bilance plynárenské soustavy a jejich vyhodnocení a předávat je ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu; současně souhrnné bilance plynárenské soustavy zveřejňovat,

r) zpracovávat statistiku dovozu plynu ze zahraničí a jeho vývozu do zahraničí, a to včetně zdrojů plynu, a statistiku zákazníků, kteří změnili dodavatele plynu,

s) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu alespoň jednou měsíčně zprávu s vyhodnocením dodávek a spotřeb plynárenské soustavy včetně vyhodnocení dovozu plynu do České republiky a vývozu plynu z České republiky,

t) zpracovávat jednou až dvakrát ročně výsledné údaje hodinových dodávek a spotřeb plynu od plynárenských podnikatelů pro sestavení kontrolních hodinových odečtů plynárenské soustavy,

u) zpracovávat měsíční bilance o plnění bezpečnostního standardu dodávek plynu a předávat je ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu,

v) zpracovávat a vést evidenci výroben elektřiny, kterým provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy stanovil termín a podmínky připojení, a poskytovat evidované údaje ministerstvu a úřadu,

w) hradit výrobcům elektřiny zelený bonus na elektřinu z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla,

x) hradit povinně vykupujícímu rozdíl mezi výkupní cenou a hodinovou cenou a cenu za jeho činnost,

y) hradit výrobcům tepla zelený bonus na teplo,

z) hradit výrobcům biometanu zelený bonus na biometan,

aa) hradit výrobcům elektřiny připojeným k distribuční soustavě bonus na podporu decentrální výroby elektřiny,

bb) vydávat záruky původu elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(5) Operátor trhu má právo

a) na údaje nezbytné pro plnění svých povinností od subjektů zúčtování a registrovaných účastníků trhu s elektřinou nebo trhu s plynem,

b) na naměřené a vyhodnocené údaje od provozovatele přenosové soustavy a provozovatele přepravní soustavy a provozovatelů distribučních soustav a zásobníků plynu a další údaje nezbytné pro plnění svých povinností,

c) zrušit registraci subjektu na zúčtování, který neplní platební povinnosti vůči operátorovi trhu,

d) vyžadovat od plynárenských podnikatelů a obchodníků s plynem údaje pro zpracování bilancí,

e) vyžadovat od plynárenských podnikatelů a obchodníků s plynem jednou až dvakrát ročně údaje ke zpracování kontrolního hodinového odečtu dodávek a spotřeb plynárenské soustavy,

f) vyžadovat od zákazníků s roční spotřebou plynu vyšší než 400 tis. m³ a od obchodníků s plynem informace o změnách dodavatele plynu,

g) vyžadovat od plynárenských podnikatelů a obchodníků s plynem údaje o kapacitách a výkonech jednotlivých částí plynárenské soustavy České republiky.

(6) Operátor trhu má právo po schválení ministerstvem vykonávat další činnosti, jejichž ceny nepodléhají regulaci.

[...]

HLAVA ČTVRTÁ

Státní energetická inspekce

§ 92

(1) Státní energetická inspekce je organizační složkou státu se sídlem v Praze.

(2) Státní energetická inspekce je podřízena ministerstvu a člení se na ústřední inspektorát a územní inspektoráty. Územní inspektoráty jsou vnitřními organizačními jednotkami Státní energetické inspekce. Sídla územních inspektorátů stanoví ústřední ředitel.

(3) Státní energetická inspekce je účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu včetně prostředků státního rozpočtu mají územní inspektoráty postavení vnitřních organizačních jednotek Státní energetické inspekce.

(4) V čele ústředního inspektorátu je ústřední ředitel; jeho jmenování a odvolání se řídí služebním zákonem. V čele územního inspektorátu je ředitel, kterého jmenuje, řídí a odvolává ústřední ředitel.

Působnost

§ 93

(1) Státní energetická inspekce kontroluje na návrh ministerstva, Energetického regulačního úřadu nebo z vlastního podnětu dodržování

a) zákona o hospodaření energií,

b) zákona o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů,

c) zákona o cenách v rozsahu podle zákona o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen.

(2) Státní energetická inspekce na základě vlastního zjištění ukládá pokuty za porušení právních předpisů podle odstavce 1.

(3) Při výkonu kontroly se Státní energetická inspekce řídí zvláštním právním předpisem.

§ 94

(1) Státní energetická inspekce je oprávněna

a) vyžadovat písemný návrh opatření a termínů k odstranění zjištěných nedostatků a ve stanovené lhůtě podání písemné zprávy o jejich odstranění,

b) rozhodovat o povinnosti provést opatření navržená energetickým auditem a o lhůtách,

c) kontrolovat, zda příjemci dotací v rámci Národního programu hospodárného využívání energie a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů uvádějí v žádostech a vyhodnoceních úplné a pravdivé údaje,

d) ověřovat úspory energie plynoucí z energetických služeb a dalších opatření ke zvýšení energetické účinnosti včetně stávajících vnitrostátních opatření ke zvýšení energetické účinnosti,

e) předávat účastníkům trhu informace o mechanismech na zvýšení energetické účinnosti a o jejich finančních a správních rámcích,

f) vyžadovat informace potřebné k výkonu její činnosti.

(2) Státní energetická inspekce zajišťuje dozor nad tím, zda jsou výrobky spojené se spotřebou energie uváděny na trh,

do provozu nebo dále distribuovány v souladu s požadavky stanovenými zákonem o hospodaření energií. V této souvislosti je Státní energetická inspekce oprávněna

a) vyžádat si od kontrolovaných osob veškeré informace potřebné k posouzení souladu výrobků spojených se spotřebou energie s požadavky zákona o hospodaření energií,

b) převzít na náklad kontrolovaných osob potřebné vzorky výrobků spojených se spotřebou energie k posouzení, zda tyto výrobky splňují požadavky zákona o hospodaření energií,

c) provádět rozborů nebo zajistit provedení rozborů k ověření toho, zda výrobky spojené se spotřebou energie plní požadavky zákona o hospodaření energií; provedení těchto rozborů se zajišťuje u příslušných orgánů nebo osob; pokud bylo rozbořem zjištěno, že výrobek nesplňuje požadavky zákona o hospodaření energií, hradí náklady na provedení rozboru kontrolovaná osoba,

d) uložit kontrolovaným osobám, aby ve stanovené lhůtě odstranily zjištěné nedostatky, jejich příčiny a škodlivé následky nebo aby neprodleně provedly nezbytná opatření k nápravě,

e) nařídit omezení nebo zákaz uvádění na trh, uvádění do provozu nebo distribuci výrobku spojeného se spotřebou energie do doby, než je odstraněn protiprávní stav,

f) nařídit stažení nevyhovujícího výrobku spojeného se spotřebou energie z trhu; současně může Státní energetická inspekce nařídit zničení výrobku spojeného se spotřebou energie nebo nařídit jeho znehodnocení,

g) oznámit opatření přijatá podle písmen e) a f) neprodleně Evropské komisi a ostatním členským státům Evropské unie.

(3) Státní energetická inspekce, jako dotčený správní orgán, uplatňuje stanovisko k územnímu plánu a regulačnímu plánu a závazná stanoviska v územním řízení a stavebním řízení.

(4) Státní energetická inspekce shromažďuje a vyhodnocuje připomínky spotřebitelů a jiných dotčených stran týkající se shody výrobků spojených se spotřebou energie.

(5) Pokud Státní energetická inspekce zahajuje kontrolu na návrh ministerstva nebo Energetického regulačního úřadu, je povinna je seznámit s výsledky šetření.

(6) Rozhodnutí v prvním stupni vydává Státní energetická inspekce. O odvolání proti rozhodnutí Státní energetické inspekce rozhoduje ústřední ředitel Státní energetické inspekce.

§ 95

Ukládání pokut

(1) Při stanovení výše pokuty Státní energetická inspekce přihlédne k závažnosti porušení povinnosti, zejména ke způsobu jejího porušení a jeho následkům a k okolnostem, za nichž k porušení došlo.

(2) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

(3) Pokuty ukládá v prvním stupni Státní energetická inspekce. O odvolání proti uložení pokuty rozhoduje ústřední ředitel Státní energetické inspekce.

(4) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se územní inspektorát o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Pokutu nelze uložit, uplynuly-li od porušení tři roky.

(5) Pokuty jsou příjmem státního rozpočtu a správu jejich placení vykonává Státní energetická inspekce.

(6) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

HLAVA PÁTÁ

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

Společná ustanovení

§ 96

(1) Energetický regulační úřad je příslušný k rozhodování sporů o právech či povinnostech vyplývajících z právního vztahu podle § 17 odst. 5 písm. b) tehdy, pokud současně s podáním návrhu na rozhodnutí ve sporu nebo ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení oznámení o podání návrhu rozhodovat ve sporu vyjádří odpůrce s pravomocí Energetického regulačního úřadu souhlas. Řízení je zahájeno dnem, v němž je souhlas odpůrce s pravomocí Energetického regulačního úřadu doručen tomuto úřadu. V opačném případě Energetický regulační úřad návrh usnesením odloží.

(2) V řízeních vedených Energetickým regulačním úřadem se ustanovení správního řádu o možném způsobu ukončení řízení o rozkladu nepoužije.

(3) Rozhoduje-li Energetický regulační úřad spor o uzavření nebo změnu smlouvy, jejímž předmětem je připojení nebo přístup k přenosové soustavě, přepravní soustavě nebo distribuční soustavě, těžebnímu plynovodu nebo zásobníku plynu nebo o uzavření jiné smlouvy podle § 17 odst. 7, rozhodne Energetický regulační úřad o úpravě vzájemných práv a povinností stran sporu. Při rozhodování dbá, aby nedošlo k založení nerovnováhy v právech a povinnostech stran sporu.

(4) V řízeních vedených Energetickým regulačním úřadem se při nahlížení do spisu zákonem uznává povinnost mlčenlivosti vztahuje kromě jiných zákonem chráněných nebo uznaných tajemství rovněž na zachování obchodního tajemství nebo ochranu důvěrných informací z obchodního styku podle obchodního zákoníku. Spis musí zahrnovat vedle listin obsahujících takové tajemství i listiny, ze kterých bylo toto tajemství odstraněno, případně dostatečně podrobný výpis, který tajemství neobsahuje. Na žádost Energetického regulačního úřadu je osoba, které ochrana takového tajemství svědčí, povinna vedle listin obsahujících takové tajemství předložit i listiny, ze kterých bylo takové tajemství odstraněno, případně poříditi z takových listin dostatečně podrobný výtah, který tajemství neobsahuje.

(5) Smlouvy upravené tímto zákonem se v ostatním řídí právní úpravou závazků a úpravou smluvních typů jim nejbližších podle občanského nebo obchodního zákoníku, pokud z tohoto zákona nebo povahy věci nevyplývá něco jiného.

(6) Dodavatel paliva, energie a surovin, které jsou nezbytné pro plnění povinnosti nad rámec licence, je povinen v rozsahu požadovaném dodavatelem nad rámec licence pokračovat v plnění smluv uzavřených s držitelem licence i vůči dodavateli nad rámec licence po dobu vykonatelnosti rozhodnutí o uložení povinnosti nad rámec licence, pokud dodavatel nad rámec licence plní závazky vzniklé z těchto smluv od právní moci rozhodnutí o uložení povinnosti nad rámec licence.

(7) Povinnost vyplývající z rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle § 12 odst. 2 nebo 3, povinnost

vyplývající z opatření uloženého rozhodnutím Energetického regulačního úřadu podle § 18a odst. 3 nebo § 58l odst. 2 přechází na právního nástupce. Povinnost vyplývající z rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle § 10 odst. 7 nebo § 12 odst. 7 tohoto zákona přechází podle povahy na právního nástupce nebo na nabyvatele energetického zařízení, k němuž je rozhodnutí Energetického regulačního úřadu vázáno. Je-li právních nástupců nebo nabyvatelů energetického zařízení více, odpovídají za splnění povinnosti společně a nerozdílně.

(8) Dozor nad dodržováním tohoto zákona, zákona o hospodaření energií a zákona o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů v objektech důležitých pro obranu státu provádí Ministerstvo obrany, v objektech sloužících k plnění úkolů Ministerstva vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Bezpečnostní informační služby a v objektech organizačních složek státu a příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem vnitra provádí Ministerstvo vnitra, v objektech Ministerstva spravedlnosti provádí Ministerstvo spravedlnosti. Při výkonu dozoru postupuje Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti podle § 18 tohoto zákona a v případech uložení pokuty podle hlavy třetí tohoto zákona nebo podle hlavy páté zákona o hospodaření energií nebo podle hlavy desáté zákona o podporovaných zdrojích energie.

§ 96a

V průběhu řízení o rozhodnutí sporu je Energetický regulační úřad oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení, a to včetně podání ústního vysvětlení. Účastník řízení je povinen na výzvu a ve lhůtě stanovené Energetickým regulačním úřadem

a) poskytnout vysvětlení, předložit požadované doklady vztahující se k předmětu sporu a účastnit se jednání,

b) umožnit Energetickému regulačnímu úřadu nahlédnout do svých obchodních záznamů, které se týkají vedeného sporu.

§ 96b

(1) V řízení podle § 17 odst. 7 písm. e) má podání návrhu na rozhodnutí sporu tytéž právní účinky, jako kdyby byla v téže věci podána žaloba u soudu.

(2) V řízení podle § 17 odst. 7 písm. e) je návrh nepřijatelný, jestliže

a) ve věci samé již rozhodl soud nebo řízení ve věci samé bylo před soudem zahájeno, nebo

b) spor je nebo již byl předmětem rozhodčího řízení.

§ 96c

Přezkum souladu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu s předpisem Evropské unie

(1) Rozhodne-li Komise o tom, že rozhodnutí vydané Energetickým regulačním úřadem je v rozporu s předpisem Evropské unie, provede Energetický regulační úřad přezkumné řízení a vydá rozhodnutí do 2 měsíců ode dne, kdy Komise takové rozhodnutí vydala. Energetický regulační úřad o vydání rozhodnutí informuje bez zbytečného odkladu Komisi.

(2) Pro přezkoumání souladu rozhodnutí vydaného Energetickým regulačním úřadem s předpisem Evropské unie platí obdobně ustanovení správního řádu o

přezkumném řízení s tím, že Energetický regulační úřad není vázán lhůtami pro vydání usnesení o zahájení přezkumného řízení a pro vydání rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení.

§ 96d

Donucovací pokuty

(1) Energetický regulační úřad vymáhá ukládaným donucovacími pokutami splnění

a) povinnosti pokračovat ve výkonu licencované činnosti po dobu stanovenou v rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle § 10 odst. 4,

b) povinnosti poskytnout energetické zařízení držiteli licence pro výkon povinnosti nad rámec licence podle rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle § 10 odst. 7 nebo § 12 odst. 7,

c) povinnosti poskytovat dodávky tepelné energie nad rámec licence nebo distribuci elektřiny nebo distribuci plynu nad rámec licence podle rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle § 12 odst. 2 nebo 3,

d) povinnosti vyplývající z opatření k nápravě nebo podmínek stanovených k zajištění splnění opatření k nápravě uložených rozhodnutím Energetického regulačního úřadu podle § 18 odst. 3,

e) povinnosti vyplývající z opatření uloženého rozhodnutím Energetického regulačního úřadu podle § 18a odst. 3 nebo § 58l odst. 2,

f) povinnosti vyplývající z rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, Komise nebo Agentury vydaného podle Nařízení o podmínkách přístupu do sítě pro příhraniční obchod s elektřinou nebo Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám nebo podle přímo použitelného předpisu vydaného na jejich základě nebo k jejich provedení nebo splnění povinnosti vyplývající z rozhodnutí ministerstva vydaného podle Nařízení o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu.

(2) Ustanovení § 105 odst. 2 správního řádu není dotčeno.

(3) Donucovací pokuty lze ukládat opakovaně. Výše jednotlivé donucovací pokuty ukládané

a) fyzické osobě nesmí přesahovat 100 000 Kč,

b) držiteli licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie nebo jiné právnické osobě nebo fyzické osobě podnikající nesmí přesahovat 1 000 000 Kč,

c) jinému držiteli licence neuvedenému v písmeni b) nesmí přesahovat 5 000 000 Kč.

§ 97

zrušen

§ 97a

Schvalovací řízení a řízení o stanovení řádu

(1) Řízení o schválení Pravidel provozování přenosové soustavy, Pravidel provozování distribuční soustavy, Řádu provozovatele přepravní soustavy, Řádu provozovatele distribuční soustavy, Řádu provozovatele zásobníku plynu, obchodních podmínek operátora trhu nebo jiných obdobných podmínek či postupů, jejichž schválení Energetickým regulačním úřadem ukládá právní předpis, nebo jejich změn (dále jen "řád") se zahajuje na žádost držitele licence. Řízení o stanovení řádu se zahajuje z moci úřední.

(2) Účastníkem řízení je držitel licence, jehož řád je předmětem řízení.

(3) Dostane-li se schválený řád vlivem změny právní úpravy do rozporu s právním předpisem, je držitel licence povinen předložit do 3 měsíců od nabytí účinnosti takového právního předpisu Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení návrh nového řádu nebo návrh změny schváleného řádu, kterým se rozpor s právním předpisem odstraní. V ostatních případech je držitel licence povinen návrh nového řádu nebo návrh změny schváleného řádu předložit nejmeně 3 měsíce přede dnem navrhované účinnosti nového řádu nebo změny schváleného řádu.

(4) Nepředloží-li držitel licence Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení návrh řádu ve lhůtě stanovené tímto zákonem nebo ve lhůtě podle odstavce 3, Energetický regulační úřad vyzve držitele licence k jeho předložení a stanoví přiměřenou lhůtu. Po marném uplynutí lhůty stanovené ve výzvě Energetický regulační úřad zahájí řízení o stanovení řádu. Zahájení řízení z moci úřední brání zahájení řízení v téže věci na žádost držitele licence.

(5) Pokud zvláštní právní předpis ukládá projednání návrhu řádu s dotčenými osobami, musí držitel licence projednání a jeho výsledky doložit současně s návrhem řádu na jeho schválení. Pokud držitel licence nedoloží projednání návrhu řádu a jeho výsledky ani po zahájení řízení ve lhůtě stanovené Energetickým regulačním úřadem, postupuje Energetický regulační úřad podle odstavce 6.

(6) Energetický regulační úřad po zahájení řízení zveřejní návrh řádu způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejmeně na 10 pracovních dnů, není-li právním předpisem stanovena jiná lhůta. Oznámení o zveřejnění vyvěsí Energetický regulační úřad na úřední desce spolu s uvedením, o jaký návrh se jedná, kde je možné se s ním seznámit a do kdy je možné uplatnit připomínky. To neplatí v případě, kdy držitel licence projednal návrh řádu s dotčenými osobami podle odstavce 5 věty první.

(7) Každý, jehož oprávněné zájmy mohou být schválením nebo stanovením řádu přímo dotčeny, může u Energetického regulačního úřadu uplatnit připomínky s jejich odůvodněním. Připomínkami, které se návrhu řádu netýkají, připomínkami, které uplatní osoba, jejíž oprávněné zájmy nemohou být schválením řádu přímo dotčeny, nebo připomínkami bez odůvodnění nebo uplatněnými po lhůtě se Energetický regulační úřad nezabývá. Výsledky vypořádání připomínek zveřejní Energetický regulační úřad před vydáním rozhodnutí způsobem umožňujícím dálkový přístup. Energetický regulační úřad může návrh řádu upravit s přihlédnutím k vyhodnocení připomínek. Pokud by takovou úpravou došlo k podstatné změně návrhu řádu, může Energetický regulační úřad rozhodnout o opakovaném zveřejnění návrhu řádu podle odstavce 6.

(8) Na postup Energetického regulačního úřadu podle odstavce 6 a uplatňování připomínek a jejich vypořádání podle odstavce 7 se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. Po dobu zveřejnění návrhu řádu způsobem umožňujícím dálkový přístup neběží lhůta pro vydání rozhodnutí. V řízení o schválení návrhu řádu se § 45 odst. 4 správního řádu nepoužije.

(9) Energetický regulační úřad návrh řádu, popřípadě návrh řádu upravený podle odstavce 7 schválí, není-li v rozporu s právním předpisem a pokud schválením návrhu řádu nedojde k založení značné nerovnováhy v právech a povinnostech účastníků trhu, jinak návrh řádu zamítne. V případě, kdy návrh řádu nebyl zcela nebo zčásti schválen, může Energetický regulační úřad stanovit řád nebo jeho část v řízení zahájeném z moci úřední.

(10) V řízení o stanovení řádu postupuje Energetický regulační úřad tak, aby stanovením řádu nedošlo k založení značné nerovnováhy v právech a povinnostech účastníků

trhu. Stanovený řád je držitel licence povinen bez zbytečného odkladu zveřejnit.

§ 98

Přechodná ustanovení

(1) Fyzické či právnické osoby, které podnikají v energetických odvětvích podle dosavadních předpisů, musí do jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona požádat o udělení licence, jinak jejich oprávnění k podnikání zaniká.

(2) Ochranná pásma stanovená v elektroenergetice a teplotnosti podle dosavadních právních předpisů se nemění po nabytí účinnosti tohoto zákona. Výjimky z ustanovení o ochranných pásmech udělené podle dosavadních právních předpisů zůstávají zachovány i po dni účinnosti tohoto zákona.

(3) Bezpečnostní pásma plynových zařízení stanovená podle dosavadních právních předpisů a předchozí písemné souhlasy se zřízením stavby v těchto pásmech zůstávají zachovány i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Oprávnění k cizím nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona, zůstávají nedotčena.

(5) Pokud fyzické či právnické osoby provádějící nákup, prodej a skladování uhlovodíkových plynů v tlakových nádobách, včetně jejich dopravy, nepožádají o vydání živnostenského oprávnění na tuto činnost do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jejich oprávnění k podnikání zaniká.

(6) zrušen

(7) zrušen

(8) zrušen

(9) Při změně napětí elektřiny, při změně tlaku nebo druhu plynu a při změně teplotnosti látky nebo jejich parametrů zahájené před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

(10) O autorizaci na výstavbu musí požádat každá fyzická či právnická osoba, která požádá o územní rozhodnutí na novou výstavbu po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(11) Inspekce podle zákona č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., je Státní energetickou inspekcí podle tohoto zákona.

(12) Řízení o uložení pokuty zahájená před nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(13) Provozovatel, respektive výrobce, zajistí promítnutí existujícího věcného břemene podle § 24 odst. 4, § 25 odst. 5, § 57 odst. 2, § 58 odst. 2, § 59 odst. 2, § 60 odst. 2 a § 76 odst. 7 u energetických sítí a zařízení daných do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona do katastru nemovitostí do konce roku 2017. Podrobnosti stanoví zvláštní právní předpis.

§ 98a

Zmocňovací ustanovení

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) druhy měřicích zařízení, umístění měřicích zařízení a způsoby a podmínky jejich instalace, způsoby vyhodnocování a určení množství odebrané elektřiny nebo plynu v případě závady měřicího zařízení a způsob stanovení náhrady škody

při neoprávněném odběru, dodávce, přenosu nebo distribuci elektřiny a při neoprávněném odběru, dodávce, uskladňování, přepravě nebo distribuci plynu, a neoprávněném odběru tepelné energie, termíny a rozsah předávání údajů operátorovi trhu potřebných pro plnění jeho povinností,

b) způsoby dispečerského řízení, rozsah a postup při dispečerském řízení výroby elektřiny, pravidla spolupráce technických dispečinků, termíny a rozsah údajů předávaných provozovateli přenosové soustavy, přepravní soustavy, provozovateli zásobníku plynu nebo provozovateli distribuční soustavy pro dispečerské řízení, přípravu provozu přenosové nebo přepravní soustavy nebo distribuční soustavy a pro provoz a rozvoj elektrizační nebo plynárenské soustavy, vyhodnocování provozu elektrizační a plynárenské soustavy a způsob využívání zařízení pro poskytování podpůrných služeb, způsob a postup stanovení neodebrané elektřiny a náhrady za neodebranou elektřinu při dispečerském řízení podle § 26 odst. 5 a požadavky na technické vybavení výroby elektřiny pro účely dispečerského řízení, při případném omezení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů přihlídnout k technické a organizační náročnosti regulace jednotlivých typů obnovitelných zdrojů,

c) způsoby tvorby bilancí plynárenské soustavy, postupy pro sledování kapacit a výkonů v plynárenské soustavě a termíny a rozsah údajů předávaných účastníkovi trhu s plynem operátorovi trhu pro tvorbu bilancí a sledování kapacit a výkonů v plynárenské soustavě,

d) náležitosti žádosti o udělení, změnu, prodloužení a zrušení autorizace na výstavbu vybraných plynových zařízení včetně vzorů žádostí a podmínky pro posuzování těchto žádostí,

e) opatření a postupy vykonávané při předcházení stavu nouze, při stavu nouze a při odstraňování následků stavu nouze, způsob vyhlášení stavu nouze a oznamování předcházení stavu nouze a postupy při omezování výroby elektřiny, spotřeby elektřiny, plynu a tepla včetně regulačního, vypínacího a frekvenčního plánu, bezpečnostní standard požadované dodávky plynu a obsahové náležitosti havarijních plánů, způsob zajištění bezpečnostních standardů plynu, rozsah chráněných zákazníků včetně způsobu určení jejich spotřeby plynu, jejichž dodavatelé mají povinnost plnit bezpečnostní standard dodávky plynu,

f) způsob a postup registrace technických pravidel v plynárenství u Hospodářské komory České republiky,

g) způsob dělení nákladů za dodávku tepelné energie při společném měření odebraného množství tepelné energie pro více odběrných míst nebo v případě, že z odběrného místa jsou zásobovány tepelnou energií objekty nebo části objektů různých vlastníků, kteří uzavírají smlouvu o dodávce tepelné energie, a kdy nedojde k dohodě o způsobu rozdělení nákladů,

h) vzory žádostí o udělení autorizace na výstavbu výroby elektřiny a postup ministerstva při jejich posuzování.

(2) Energetický regulační úřad stanoví vyhláškou

a) způsoby prokazování finančních a technických předpokladů a odborné způsobilosti pro jednotlivé druhy licencí, způsoby určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, a vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence, a žádostí o uznání oprávnění k podnikání uděleného v jiném členském státě Evropské unie,

b) obsahové náležitosti Pravidel provozování přenosové soustavy, Pravidel provozování distribuční soustavy, Řádu provozovatele přepravní soustavy, Řádu provozovatele distribuční soustavy, Řádu provozovatele zásobníku plynu a obchodních podmínek operátora trhu,

K provedení § 98a odst. 2 písm. b) viz vyhlášku č. 401/2010 Sb., o obsahových náležitostech Pravidel provozování přenosové soustavy, Pravidel provozování distribuční soustavy, Řádu provozovatele přepravní soustavy, Řádu provozovatele distribuční soustavy, Řádu provozovatele podzemního zásobníku plynu a obchodních podmínek operátora trhu.

c) požadovanou kvalitu dodávek a služeb v elektroenergetice a plynárenství, výši náhrad za její nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhradu a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb,

d) postup stanovení výše finančního příspěvku držitelů licence do fondu, postup čerpání finančních prostředků z fondu, způsob výpočtu prokazatelné ztráty při plnění povinností nad rámec licence a doklady, kterými musí být výpočty prokazatelné ztráty doloženy a vymezeny,

e) náležitosti a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů, odpisové sazby pro účely regulace a pravidla pro sestavování regulačních výkazů a termíny pro jejich předkládání,

f) způsob regulace v energetických odvětvích, postupy pro regulaci cen a termíny a rozsah údajů předávaných držiteli licencí pro rozhodnutí o cenách, přípravu a provádění programů zvýšení energetické účinnosti, podporu a sledování energetických služeb a jiných opatření ke zvýšení energetické účinnosti,

g) podmínky připojení výroby elektřiny, výroby plynu, distribučních soustav, zásobníků plynu a odběrných míst zákazníků k elektrizační nebo plynárenské soustavě, způsob stanovení podílu nákladů spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu nebo výkonu elektřiny nebo plynu a pravidla pro posuzování souběžných požadavků na připojení,

h) Pravidla trhu s elektřinou, která stanoví

1. podmínky přístupu k přenosové soustavě a k distribučním soustavám, rozsah zveřejňovaných informací pro umožnění přístupu k přenosové a k distribuční soustavě a způsoby řešení nedostatku kapacit v elektrizační soustavě,

2. termíny pro předkládání žádostí o uzavření smluv na trhu s elektřinou a termíny uzavírání smluv a jejich registrace u operátora trhu,

3. postupy a podmínky pro přenesení a převzetí odpovědnosti za odchylku,

4. rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek elektřiny a ostatních služeb, postupy pro vyhodnocování, zúčtování a vypořádání odchylek, včetně zúčtování a vypořádání regulační energie ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze,

5. postupy pro obstarávání regulační energie a způsoby zúčtování regulační energie,

6. postupy pro uplatnění povinně vykoupené elektřiny z obnovitelných zdrojů na trhu s elektřinou,

7. organizaci krátkodobého trhu s elektřinou a vyrovnávacího trhu a způsoby jejich vypořádání,

8. pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek elektřiny,

9. termíny a postup při volbě a změně dodavatele elektřiny,

10. postup při přerušení, omezení a obnově dodávky elektřiny při neoprávněném odběru, neoprávněné distribuci a neoprávněném přenosu,

11. postup při zajištění dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance,

i) Pravidla trhu s plynem, která stanoví

1. pravidla přístupu k přepravní soustavě, k distribučním soustavám a k zásobníku plynu, rozsah zveřejňovaných informací pro umožnění přístupu k přepravní soustavě, distribuční soustavě a zásobníku plynu a způsoby řešení nedostatku kapacit v plynárenské soustavě,
2. termíny pro předkládání žádostí o uzavření smluv na trhu s plynem a termíny uzavírání smluv,
3. postupy a podmínky pro přenesení a převzetí odpovědnosti za odchylku,
4. rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek plynu a ostatních služeb, postupy pro vyhodnocování, zúčtování a vyrovnávání odchylek a zúčtování a vypořádání vyrovnávacího plynu ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze,
5. postupy a termíny pro předkládání nominací a renominací,
6. postup provozovatele zásobníku plynu při prodeji nevytěženého plynu z zásobníku plynu po zániku smlouvy o uskladňování plynu,
7. druhy krátkodobých trhů, jejich organizaci a způsoby jejich vypořádání,
8. pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu,
9. termíny a postup při volbě a změně dodavatele plynu,
10. postup při přerušení, omezení a obnovení dodávky plynu při neoprávněném odběru, neoprávněné distribuci a neoprávněné přepravě,
11. postup při zajištění dodávky plynu dodavatelem poslední instance,

j) rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb,

k) rozsah uchovávaných údajů o plnění podle smluv na dodávky elektřiny nebo plynu nebo jejich derivátů,

l) náležitosti žádosti o schválení jmenování, volby a odvolání statutárního orgánu, členů statutárního orgánu nebo členů dozorčí rady nezávislého provozovatele přepravní soustavy, náležitosti žádosti o schválení jmenování nebo jiného ustanovení do funkce a odvolání z funkce auditora programu nezávislého provozovatele přepravní soustavy a způsoby prokazování odborné způsobilosti auditora programu.

(3) Ministerstvo pro místní rozvoj stanoví vyhláškou pravidla pro rozúčtování nákladů na teplo na vytápění a nákladů na poskytování teplé vody mezi konečné spotřebitele.

§ 99

Závěrečná ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci.

2. Článek V zákona č. 83/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

Vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

Energetický regulační úřad (dále jen "Úřad") stanoví podle § 98 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 670/2004 Sb., a podle § 53 odst. 2 písm. l) zákona o podporovaných zdrojích energie, k provedení § 17 odst. 7 písm. c) energetického zákona a § 11 odst. 12, § 13 odst. 3, § 28 odst. 3, § 36 odst. 1, § 43 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích energie:

§ 1

Základní pojmy

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) regulovaným rokem kalendářní rok, pro který jsou Úřadem regulovány ceny,

b) regulačním obdobím vymezené období pěti po sobě následujících regulovaných roků.

(2) Pro účely této vyhlášky se v oblasti plynárenství rozumí

a) regionální distribuční soustavou distribuční soustava, k níž je připojeno 90 000 a více odběrných míst zákazníků,

b) lokální distribuční soustavou distribuční soustava, k níž je připojeno méně než 90 000 odběrných míst zákazníků.

Způsob regulace a postup tvorby cen v elektroenergetice

§ 2

(1) Úřad reguluje ceny za přenos elektřiny způsobem uvedeným v příloze č. 1 k této vyhlášce.

(2) Úřad reguluje cenu za systémové služby způsobem uvedeným v příloze č. 2 k této vyhlášce.

(3) Úřad reguluje ceny za distribuci elektřiny provozovatele regionální distribuční soustavy způsobem uvedeným v přílohách č. 3 a 4 k této vyhlášce a ceny za distribuci elektřiny provozovatele lokální distribuční soustavy podle § 3 odst. 5.

(4) Cena za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na úrovních velmi vysokého napětí a vysokého napětí se skládají z ceny za rezervovanou kapacitu přenosové nebo distribuční soustavy a ceny za použití sítí přenosové nebo distribuční soustavy. Cena za distribuci elektřiny na úrovni nízkého napětí se skládá z ceny za rezervovanou kapacitu distribuční soustavy určenou velikostí proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem a ceny za použití distribuční soustavy. Cena za použití distribuční soustavy může být rozdělena na cenu za distribuované množství elektřiny ve vysokém tarifu a cenu za distribuované množství elektřiny v nízkém tarifu.

(5) Cena za distribuci elektřiny zahrnuje dále složku související s krytím nákladů za přenos elektřiny a za distribuci elektřiny v sousedních distribučních soustavách na úrovni velmi vysokého, vysokého a nízkého napětí a složku související s krytím části nákladů vyšších napěťových úrovní distribuční soustavy.

(6) Úřad reguluje cenu elektřiny dodavatele poslední instance způsobem věcného usměrňování cen.

(7) Úřad stanoví hodinový zelený bonus pro elektřinu vyrobenou z obnovitelného zdroje způsobem uvedeným v příloze č. 6a k této vyhlášce.

(8) Úřad stanoví cenu za činnost povinně vykupujícího způsobem uvedeným v příloze č. 6b k této vyhlášce.

§ 3

(1) Postup tvorby cen za přenos elektřiny, systémové služby a distribuci elektřiny je stanoven na regulační období prostřednictvím regulačního vzorce.

(2) Pro regulační období Úřad držiteli licence stanoví a oznámí parametry regulačního vzorce, a to v následujícím rozsahu:

a) držitelé licence na přenos elektřiny

1. výchozí hodnotu povolených nákladů,

2. roční hodnotu faktoru efektivity,

3. koeficient indexu cen podnikatelských služeb,

4. výchozí hodnotu regulační báze aktiv,

5. povolený rámec rozptylu míry celkových ztrát,

6. procentní část rozdílu nákladů plynoucí z rozdílu mezi skutečně dosaženou a předpokládanou nákupní cenou silové elektřiny pro krytí ztrát v přenosové soustavě,

7. zisk pro činnost poskytování systémových služeb,

b) držitelé licence na distribuci elektřiny

1. výchozí hodnotu povolených nákladů,

2. roční hodnotu faktoru efektivity,

3. koeficient indexu cen podnikatelských služeb,

4. povolenou míru celkových ztrát na jednotlivých napěťových úrovních distribuční soustavy,

5. výchozí hodnotu regulační báze aktiv,

6. podíl výnosů z titulu nároku na náhradu škody v případě neoprávněných odběrů.

c) zrušeno

(3) Změny parametrů regulačního vzorce podle odstavce 2 jsou v průběhu regulačního období možné jen v případech

a) změn právní úpravy bezprostředně se vztahující k licencované činnosti držitele licence, které mají podstatný dopad na parametry regulačního vzorce,

b) mimořádných změn na trhu s elektřinou nebo jiných mimořádných změn v národním hospodářství hodných zvláštního zřetele, nebo

c) stanovení parametrů na základě nesprávných, neúplných či nepravdivých podkladů nebo údajů.

(4) Pro regulovaný rok Úřad stanoví a držiteli licence oznámí parametry regulačního vzorce, a to v následujícím rozsahu:

a) držitelé licence na přenos elektřiny

1. hodnotu indexu spotřebitelských cen,

2. hodnotu indexu cen podnikatelských služeb,

3. hodnotu plánovaných odpisů dlouhodobého majetku,

4. korekční faktor odpisů,
  5. míru výnosnosti regulační báze aktiv,
  6. plánovanou hodnotu aktivovaných investic,
  7. plánovanou hodnotu zůstatkových hodnot aktiv,
  8. vyrovnávací faktor odpisů,
  9. vyrovnávací faktor zisku,
  10. plánované hodnoty odběru a spotřeby elektřiny pro výpočet cen regulovaného roku,
  11. cenu silové elektřiny pro krytí ztrát v přenosové soustavě,
  12. výnosy z ostatních činností spojených s licencovanou činností,
  13. povolenou míru celkových ztrát v přenosové soustavě,
  14. výnosy z aukcí na přeshraničních profilech, které jsou využity pro snížení povolených výnosů pro činnost přenosu elektřiny,
  15. motivační složku zisku za organizování obchodu s podpůrnými službami,
  16. eskalační faktor povolených nákladů na nákup podpůrných služeb,
  17. rozdíly mezi výnosy a náklady z vypořádání rozdílů plynoucích ze zúčtování nákladů na odchylky, na regulační energii, na regulační energii z operativní dodávky elektřiny ze zahraničí a do zahraničí v rámci spolupráce na úrovni provozovatele přenosové soustavy, redispečink a náhrady za neodebranou elektřinu při dispečerském řízení,
  18. korekční faktor regulační báze aktiv,
  19. korekční faktor zisku,
  20. korekční faktor za použití přenosové sítě,
  21. korekční faktor za systémové služby,
  22. korekční faktor související s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů,
  23. investiční faktor,
  24. faktor zohledňující změny v organizaci trhu s elektřinou mající vliv na činnost zajišťování systémových služeb souvisejících s provozem výroben využívajících energii větru a sluneční energii,
- b) držitelé licence na distribuci elektřiny
1. hodnotu indexu spotřebitelských cen,
  2. hodnotu indexu cen podnikatelských služeb,
  3. hodnotu plánovaných odpisů dlouhodobého majetku, v členění podle napěťových úrovní,
  4. korekční faktor odpisů,
  5. míru výnosnosti regulační báze aktiv,
  6. plánovanou hodnotu aktivovaných investic,
  7. plánovanou hodnotu zůstatkových hodnot aktiv,
  8. plánované hodnoty odběru a spotřeby elektřiny pro výpočet cen regulovaného roku,
  9. cenu silové elektřiny pro krytí ztrát v distribuční soustavě,
  10. výnosy z ostatních činností spojených s licencovanou činností v členění podle napěťových úrovní,
  11. poměrné číslo vyjadřující maximální hodnotu bonusu nebo penále v oblasti kvality,

12. maximální limitní hodnotu ukazatele kvality,
  13. minimální limitní hodnotu ukazatele kvality,
  14. horní a dolní hranici neutrálního pásma úrovně kvality,
  15. koeficient rozdělení faktoru kvality na jednotlivé napěťové úrovně,
  16. koeficienty korekce povolených výnosů mezi napěťovými úrovněmi,
  17. salda výnosů a nákladů na přetoky elektřiny mezi sítěmi provozovatelů distribučních soustav v členění podle napěťových úrovní,
  18. procentní přírůstek ke koeficientu nerovnoměrnosti,
  19. korekční faktor regulační báze aktiv,
  20. korekční faktor zisku,
  21. korekční faktor za činnost distribuce elektřiny,
  22. korekční faktor za podpůrné služby na úrovni distribuční soustavy,
  23. korekční faktor související s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů,
- c) držitelé licence na obchod s elektřinou, který vykonává činnost povinně vykupujícího podle jiného právního předpisu,
1. plánované náklady na odchylky v souvislosti s výkupem elektřiny,
  2. plánované administrativní náklady spojené s výkupem elektřiny,
  3. plánované náklady spojené s výkupem elektřiny formou výkupních cen,
  4. plánované vícenáklady vyplývající z rozdílu mezi výkupní cenou a zeleným bonusem na elektřinu,
  5. korekční faktor za činnost povinně vykupujícího,
  6. plánované množství vykoupené elektřiny v režimu výkupních cen.

(5) Provozovatel lokální distribuční soustavy používá ceny za distribuci elektřiny až do výše cen za distribuci elektřiny provozovatele regionální distribuční soustavy, k jehož distribuční soustavě je připojen. Rozhodne-li Úřad o odlišném stanovení povolených výnosů a proměnných nákladů provozovatele distribuční soustavy podle energetického zákona, postupuje při úpravě cen distribuce elektřiny provozovatele lokální distribuční soustavy přiměřeně podle příloh č. 3 a 4 k této vyhlášce. Ceny stanovené tímto postupem používá provozovatel lokální distribuční soustavy do konce regulačního období, ve kterém byly stanoveny.

§ 4

(1) Úřad oznámí parametry regulačního vzorce

a) provozovateli přenosové soustavy nejpozději 6 měsíců před začátkem regulačního období, jde-li o parametry podle § 3 odst. 2, a nejpozději 6 měsíců před začátkem každého regulovaného roku, jde-li o parametry podle § 3 odst. 4, s výjimkou parametru podle § 3 odst. 4 písm. a) bodu 11, který Úřad oznámí nejpozději do 10. října roku předcházejícího regulovanému roku,

b) provozovateli distribuční soustavy nejpozději 5 měsíců před začátkem regulačního období, jde-li o parametry podle § 3 odst. 2, a nejpozději 5 měsíců před začátkem každého regulovaného roku, jde-li o parametry podle § 3 odst. 4, s

výjimkou parametrů podle § 3 odst. 4 písm. b) bodů 9 a 16, které Úřad oznámí nejpozději do 25. října roku předcházejícího regulovanému roku,

c) povinně vykupujícímu nejpozději 5 měsíců před začátkem každého regulovaného roku, jde-li o parametry podle § 3 odst. 4, s výjimkou parametrů podle § 3 odst. 4 písm. c) bodů 1 a 3, které Úřad oznámí nejpozději do 5. listopadu roku předcházejícího regulovanému roku.

(2) Úřad oznámí provozovateli přenosové soustavy do 10. října a provozovateli regionální distribuční soustavy do 25. října kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtenou cenu za rezervovanou kapacitu přenosové soustavy, cenu za použití sítí přenosové soustavy a cenu za systémové služby včetně ostatních cen potřebných pro výpočet.

(3) Úřad oznámí provozovateli regionální distribuční soustavy do 25. října kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok a na základě žádosti provozovateli lokální distribuční soustavy do 31. října kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtenou cenu za rezervovanou kapacitu regionální distribuční soustavy, cenu za použití sítí regionální distribuční soustavy pro úroveň velmi vysokého a vysokého napětí. Úřad dále oznámí provozovateli regionální distribuční soustavy a na základě žádosti provozovateli lokální distribuční soustavy do 5. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtené ceny za distribuci elektřiny na úrovni nízkého napětí.

(4) Úřad oznámí povinně vykupujícímu do 5. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovanému roku vypočtenou cenu za činnost povinně vykupujícího.

(5) Úřad oznámí provozovateli lokální distribuční soustavy, kterému stanovuje odlišné ceny za distribuci elektřiny, do 15. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtenou cenu za rezervovanou kapacitu lokální distribuční soustavy a cenu za použití sítí lokální distribuční soustavy pro úroveň velmi vysokého a vysokého napětí a ceny za distribuci elektřiny na úrovni nízkého napětí.

(6) Úřad stanoví ceny do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok, a to s účinností od 1. ledna regulovaného roku. V případě regulace cen způsobem věcného usměrňování cen stanoví Úřad podmínky pro sjednání cen do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího kalendářní rok, pro který jsou podmínky pro sjednání cen stanoveny, a to s účinností od 1. ledna tohoto roku. Pokud Úřad reguluje ceny s jinou účinností než od 1. ledna regulovaného roku, stanoví ceny nebo podmínky pro sjednávání cen nejméně 30 kalendářních dnů před dnem jejich účinnosti.

§ 5

Způsob stanovení korekčních faktorů v elektroenergetice je uveden v příloze č. 7 k této vyhlášce.

Způsob regulace a postup tvorby cen v plynárenství

§ 6

(1) Úřad reguluje ceny za přepravu plynu provozovatele přepravní soustavy způsobem uvedeným v příloze č. 8 k této vyhlášce.

(2) Úřad reguluje ceny za distribuci plynu provozovatele regionální distribuční soustavy způsobem uvedeným v příloze č. 9 k této vyhlášce a cenu za distribuci plynu provozovatele lokální distribuční soustavy podle § 7 odst. 5.

(3) Úřad reguluje ceny plynu dodavatele poslední instance způsobem věcného usměrňování cen.

(4) Úřad stanoví složku ceny za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu postupem podle § 9b.

§ 7

(1) Postup tvorby cen za přepravu plynu a distribuci plynu je stanoven na regulační období prostřednictvím regulačního vzorce.

(2) Pro regulační období Úřad držiteli licence stanoví a oznámí parametry regulačního vzorce, a to v následujícím rozsahu:

a) držitelé licence na přepravu plynu

1. výchozí hodnotu povolených nákladů,
2. výchozí hodnotu regulační báze aktiv,
3. roční hodnotu faktoru efektivity,
4. koeficient indexu cen podnikatelských služeb,

b) držitelé licence na distribuci plynu

1. výchozí hodnotu povolených nákladů,
2. výchozí hodnotu regulační báze aktiv,
3. roční hodnotu faktoru efektivity,
4. koeficient indexu cen podnikatelských služeb.

(3) Změny parametrů regulačního vzorce podle odstavce 2 jsou v průběhu regulačního období možné jen v případech

a) změn právní úpravy bezprostředně se vztahující k licencované činnosti držitele licence, které mají podstatný dopad na parametry regulačního vzorce,

b) mimořádných změn na trhu s plynem nebo jiných mimořádných změn v národním hospodářství hodných zvláštního zřetele, nebo

c) stanovení parametrů na základě nesprávných, neúplných či nepravdivých podkladů nebo údajů.

(4) Pro regulovaný rok Úřad držiteli licence stanoví a oznámí parametry regulačního vzorce, a to v následujícím rozsahu:

a) držitelé licence na přepravu plynu

1. hodnotu indexu spotřebitelských cen,
2. hodnotu indexu cen podnikatelských služeb,
3. hodnotu plánovaných odpisů dlouhodobého majetku,
4. korekční faktor odpisů,
5. míru výnosnosti regulační báze aktiv,
6. plánovanou hodnotu aktivovaných investic,
7. plánovanou hodnotu zůstatkových hodnot aktiv,
8. vyrovnávací faktor odpisů,
9. vyrovnávací faktor zisku,
10. plánovanou nákupní cenu energie plynu pro krytí ztrát a pro ocenění plynu na pohon kompresních stanic v přepravní soustavě,
11. povolené množství ztrát v přepravní soustavě,
12. plánované množství energie plynu pro pohon kompresních stanic v přepravní soustavě pro přepravu plynu do výstupního domácího bodu a do výstupních bodů virtuálního zásobníku plynu,

13. plánovanou spotřební daň za množství energie plynu pro pohon kompresních stanic v přepravní soustavě,

14. plánované výnosy provozovatele přepravní soustavy za odchylky nad povolenou toleranci a plánované výnosy za vyvažovací plyn po odečtení nákladů na jeho pořízení,

15. plánované náklady na službu poskytování flexibility obchodníkem s plynem nebo provozovatelem podzemního zásobníku plynu,

16. plánované rezervované pevné kapacity ve vstupních a výstupních bodech,

17. koeficienty rozdělení upravených povolených výnosů na jednotlivé vstupní a výstupní body,

18. koeficienty rozdělení cen na jednotlivé vstupní a výstupní hraniční body,

19. koeficienty pro výpočet objemu plynu ke krytí pohonu kompresních stanic na výstupních bodech přepravní soustavy,

20. korekční faktor regulační báze aktiv,

21. korekční faktor zisku,

22. korekční faktor pro činnost přeprava plynu,

23. koeficient alokace skutečných výnosů za přepravu plynu ve vstupních hraničních bodech,

24. hodnotu povolených tržeb pro činnost mezinárodní přepravy plynu ve vstupních hraničních bodech,

b) držitelé licence na distribuci plynu

1. hodnotu indexu spotřebitelských cen,

2. hodnotu indexu cen podnikatelských služeb,

3. hodnotu plánovaných odpisů dlouhodobého majetku,

4. korekční faktor odpisů,

5. míru výnosnosti regulační báze aktiv,

6. plánovanou hodnotu aktivovaných investic,

7. plánovanou hodnotu zůstatkových hodnot aktiv,

8. plánované náklady na nákup plynu pro vlastní technologickou spotřebu,

9. povolené množství ztrát,

10. plánované množství plynu pro vlastní technologickou spotřebu provozovatele distribuční soustavy,

11. plánované náklady vypořádání přetoků plynu mezi distribučními soustavami,

12. korekční faktor regulační báze aktiv,

13. korekční faktor zisku,

14. korekční faktor pro činnost distribuce plynu.

15. plánované náklady na nákup plynu pro krytí povoleného množství ztrát v distribuční soustavě,

16. plánovanou hodnotu regulovaných nákladů na úhradu nájemného za užívání plynárenských zařízení,

17. vyrovnávací faktor regulovaných nákladů na úhradu nájemného za užívání plynárenských zařízení.

(5) Provozovatel lokální distribuční soustavy používá ceny za distribuci plynu až do výše cen za distribuci plynu provozovatele regionální distribuční soustavy, k jehož distribuční soustavě je připojen. Rozhodne-li Úřad o odlišném stanovení povolených výnosů a proměnných nákladů provozovatele distribuční soustavy podle energetického zákona, postupuje při úpravě cen distribuce

plynu provozovatele lokální distribuční soustavy přiměřeně podle přílohy č. 9 k této vyhlášce. Ceny stanovené tímto postupem používá provozovatel lokální distribuční soustavy do konce regulačního období, ve kterém byly stanoveny.

§ 8

(1) Úřad oznámí provozovateli přepravní soustavy a provozovateli distribuční soustavy stanovené parametry regulačního vzorce nejpozději 5 měsíců před začátkem regulačního období, jde-li o parametry podle § 7 odst. 2, a nejpozději 4 měsíce před začátkem každého regulovaného roku, jde-li o parametry podle § 7 odst. 4.

(2) Úřad oznámí provozovateli přepravní soustavy a regionální distribuční soustavy do 30. září kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtené ceny za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu.

(3) Úřad oznámí provozovateli lokální distribuční soustavy, kterému již byly v předchozím roce téhož regulačního období stanoveny odlišné ceny za distribuci plynu podle § 7 odst. 5, do 31. října kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtené ceny za distribuci plynu pro jím provozovanou distribuční soustavu.

(4) Úřad vyzve provozovatele lokální distribuční soustavy, který požádal v průběhu regulovaného roku o stanovení cen za distribuci plynu podle § 7 odst. 5, aby do 15 kalendářních dnů od doručení žádosti předložil ekonomické a technické údaje nezbytné pro stanovení odlišných cen. Předložené podklady Úřad do 30 kalendářních dnů od jejich doručení vyhodnotí z hlediska rozsahu a obsahu údajů potřebných pro stanovení odlišných cen pro konkrétní podmínky lokální distribuční soustavy. V následujících 30 kalendářních dnech Úřad oznámí provozovateli distribuční soustavy, který požádal o stanovení odlišné ceny, vypočtené ceny za distribuci plynu.

(5) Úřad stanoví ceny za distribuci plynu provozovateli lokální distribuční soustavy, který požádal o stanovení odlišné ceny podle § 7 odst. 5 nejpozději následující kalendářní měsíc po kalendářním měsíci, ve kterém byly odlišné ceny vypočteny, s účinností od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byly ceny stanoveny.

(6) Úřad stanoví ceny s výjimkou cen podle § 7 odst. 5 druhé věty do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok, a to s účinností od 1. ledna regulovaného roku. V případě regulace cen způsobem věcného usměrňování cen stanoví Úřad podmínky pro sjednání cen do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího kalendářní rok, pro který jsou podmínky pro sjednání cen stanoveny, a to s účinností od 1. ledna tohoto roku. Pokud Úřad reguluje ceny s jinou účinností než od 1. ledna regulovaného roku, stanoví ceny nebo podmínky pro sjednávání cen nejméně 30 kalendářních dnů přede dnem jejich účinnosti.

§ 9

Způsob stanovení korekčních faktorů v plynárenství je uveden v příloze č. 10 k této vyhlášce.

§ 9a

Způsob regulace a postup tvorby cen za činnosti operátora trhu v elektroenergetice, plynárenství a teplárenství

(1) Úřad reguluje cenu za činnosti operátora trhu v elektroenergetice, plynárenství a teplárenství způsobem uvedeným v příloze č. 5 k této vyhlášce.

(2) Postup tvorby ceny za činnosti operátora trhu je stanoven na regulační období prostřednictvím regulačního vzorce.

(3) Pro regulační období Úřad držiteli licence na činnosti operátora trhu stanoví a oznámí parametry regulačního vzorce, zvláště pro činnosti v elektroenergetice a teplárenství a pro činnosti v plynárenství, a to v následujícím rozsahu:

- a) výchozí hodnotu povolených nákladů,
- b) roční hodnotu faktoru efektivity,
- c) koeficient indexu cen podnikatelských služeb,
- d) koeficient indexu cen poskytovaných služeb v oblasti programování a poradenství.

(4) Změny parametrů regulačního vzorce podle odstavce 3 jsou v průběhu regulačního období možné jen v případech

- a) změn právní úpravy bezprostředně se vztahující k licencované činnosti držitele licence, které mají podstatný dopad na parametry regulačního vzorce,
- b) mimořádných změn na trhu s elektřinou nebo s plynem nebo jiných mimořádných změn v národním hospodářství hodných zvláštního zřetele,
- c) stanovení parametrů na základě nesprávných, neúplných či nepravdivých podkladů nebo údajů.

(5) Pro regulovaný rok Úřad držiteli licence na činnosti operátora trhu stanoví a oznámí parametry regulačního vzorce, a to v následujícím rozsahu:

- a) hodnotu indexu spotřebitelských cen,
- b) hodnotu indexu cen podnikatelských služeb,
- c) hodnotu indexu cen poskytovaných služeb v oblasti programování a poradenství,
- d) hodnotu plánovaných odpisů dlouhodobého majetku pro činnosti v elektroenergetice a hodnotu plánovaných odpisů dlouhodobého majetku pro činnosti v plynárenství,
- e) korekční faktor odpisů pro činnosti v elektroenergetice a korekční faktor odpisů pro činnosti v plynárenství,
- f) korekční faktor za činnosti operátora trhu v elektroenergetice a teplárenství a korekční faktor za činnosti operátora trhu v plynárenství podle jiného právního předpisu,
- g) plánované administrativní náklady spojené s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, druhotných zdrojů, decentrální výrobou elektřiny, provozní podporou tepla a podporou biometanu podle jiného právního předpisu,
- h) plánované náklady spojené s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, druhotných zdrojů, decentrální výrobou elektřiny a podporou biometanu podle jiného právního předpisu,
- i) plánované hodnoty odběru a spotřeby elektřiny pro výpočet ceny na regulovaný rok v elektroenergetice,
- j) plánované hodnoty odběru a spotřeby plynu pro výpočet ceny na regulovaný rok v plynárenství,
- k) výnosy z ostatních činností v elektroenergetice a výnosy z ostatních činností v plynárenství,
- l) faktor trhu pro činnosti v elektroenergetice a faktor trhu pro činnosti v plynárenství,
- m) míru výnosnosti povolených nákladů pro činnosti v elektroenergetice a míru výnosnosti povolených nákladů pro činnosti v plynárenství.

(6) Úřad oznámí operátorovi trhu parametry regulačního vzorce nejpozději 5 měsíců před začátkem regulačního období, jde-li o parametry podle odstavce 3, a nejpozději 4 měsíce před začátkem každého regulovaného roku, jde-li o parametry podle odstavce 5.

(7) Úřad oznámí operátorovi trhu do 30. září kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok vypočtenou cenu za regulované činnosti operátora trhu.

(8) Úřad stanoví ceny do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovaný rok, a to s účinností od 1. ledna regulovaného roku.

§ 9b

Způsob stanovení nákladů operátora trhu spojených s podporou elektřiny, podporou decentrální výroby elektřiny a podporou biometanu

(1) Úřad stanoví složku ceny za přenos a distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny podle jiného právního předpisu způsobem uvedeným v příloze č. 6 k této vyhlášce, složku ceny za distribuci elektřiny spojenou s podporou decentrální výroby elektřiny podle jiného právního předpisu způsobem uvedeným v příloze č. 6c k této vyhlášce a složku ceny za přepravu a distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu podle jiného právního předpisu způsobem uvedeným v příloze č. 6d k této vyhlášce.

(2) Postup tvorby složky ceny za přenos a distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, složky ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou decentrální výroby elektřiny a složky ceny za přepravu a distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu je stanoven na regulační období prostřednictvím regulačního vzorce.

(3) Pro regulovaný rok Úřad držiteli licence na činnosti operátora trhu podle odstavce 2 stanoví a oznámí parametry regulačního vzorce, a to v následujícím rozsahu:

- a) plánované náklady spojené s úhradou podpory elektřiny, decentrální výroby elektřiny a biometanu samostatně pro podporu formou výkupních cen, zelených bonusů a bonusů,
- b) plánovanou hodnotu celkové spotřeby elektřiny pro stanovení složky ceny za přenos a distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny a pro stanovení složky ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou decentrální výroby elektřiny,
- c) plánovanou hodnotu celkové spotřeby plynu pro stanovení složky ceny za přepravu a distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu,
- d) plánované prostředky státního rozpočtu na provozní podporu tepla z obnovitelných zdrojů,
- e) korekční faktor operátora trhu související s úhradou podpory elektřiny a podpory biometanu,
- f) korekční faktor prostředků státního rozpočtu na podporu tepla z obnovitelných zdrojů,
- g) korekční faktory provozovatele přenosové soustavy a provozovatelů regionálních distribučních soustav související s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů podle jiného právního předpisu.

(4) Úřad oznámí operátorovi trhu parametry regulačního vzorce nejpozději 15. září kalendářního roku předcházejícího regulovanému roku, jde-li o parametry podle odstavce 3 písm. e) až g), a nejpozději 5. listopadu před začátkem každého regulovaného roku, jde-li o parametry podle odstavce 3 písm. a) až d).

(5) Úřad oznámí operátorovi trhu do 15. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovanému roku vypočtenou složku ceny za přenos a distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou decentralní výroby elektřiny a složku ceny za přepravu a distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu.

(6) Úřad stanoví složku ceny za přenos a distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, složku ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou decentralní výroby elektřiny a složku ceny za přepravu a distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího regulovanému roku, a to s účinností od 1. ledna regulovaného roku.

§ 10

Postup stanovení cen při vzniku držitele licence a přeměny stávajících držitelů licence v elektroenergetice a plynárenství

(1) Je-li udělena licence právnické osobě bez právního předchůdce nebo je-li udělena licence fyzické osobě v průběhu kalendářního roku a nevykonával-li tento držitel licence licencovanou činnost v předchozím kalendářním roce, použije Úřad při stanovení cen v elektroenergetice přiměřeně ustanovení § 3 a 4 a v plynárenství přiměřeně ustanovení § 7 a 8.

(2) Je-li v průběhu kalendářního roku udělena licence právnímu nástupci v důsledku splynutí dvou nebo více držitelů licence na stejnou činnost, platí pro takového držitele licence nadále ceny regulovaných činností stanovené pro právní předchůdce držitele licence pro jejich jednotlivá vymezená území, a to do konce kalendářního roku. Dojde-li v průběhu kalendářního roku ke sloučení dvou nebo více držitelů licence na stejnou činnost, platí pro držitele licence, na kterého přechází jmění zanikajícího nebo zanikajících držitelů licence, nadále ceny regulovaných činností stanovené pro zanikající držitele licence pro jejich jednotlivá vymezená území, a to do konce kalendářního roku.

(3) Dojde-li v průběhu kalendářního roku k převodu jmění držitele licence na jednoho společníka nebo akcionáře, který je držitelem licence na stejnou činnost jako zanikající držitel licence nebo o takovou licenci žádá, platí pro něj nadále ceny regulovaných činností zanikajícího držitele licence, a to do konce kalendářního roku. Dojde-li v průběhu kalendářního roku k rozdělení držitele licence se založením nových společností nebo sloučením, platí pro právního nástupce nebo právního nástupce, pokud jsou držiteli licencí na stejnou činnost jako zanikající držitel licence, nadále ceny regulovaných činností zanikajícího držitele licence, a to do konce kalendářního roku. Dojde-li v průběhu kalendářního roku k rozdělení držitele licence odštěpením se založením nových společností nebo odštěpením sloučením, platí pro právního nástupce nebo právního nástupce, pokud jsou držiteli licencí na stejnou činnost jako zanikající držitel licence, nadále ceny regulovaných činností zanikajícího držitele licence, a to do konce kalendářního roku.

(4) Dojde-li v průběhu kalendářního roku k převodu nebo nájmu podniku či jeho části, který zahrnuje energetické zařízení sloužící výkonu licencované činnosti, platí pro nabyvatele nebo nájemce podniku nebo jeho části do konce kalendářního roku ceny regulovaných činností uplatňované převodcem nebo pronajímatelem na vymezeném území, kde je energetické zařízení umístěno.

(5) Pokud k účinkům splynutí nebo sloučení podle odstavce 2, převodu jmění na společníka nebo akcionáře, rozdělení držitele licence nebo odštěpení podle odstavce 3, nebo k převodu nebo nájmu podniku či jeho části podle odstavce 4

dojde po 30. listopadu kalendářního roku, vychází Úřad při stanovení regulovaných cen pro regulovaný rok z údajů poskytnutých právními předchůdci držitele licence, rozdělovány společností, převodci nebo pronajímateli podniku nebo jeho části, a ceny stanovené pro tyto subjekty a jejich vymezená území pro následující regulovaný rok platí pro jejich právního nástupce, nástupnickou společnost, společníka nebo akcionáře, nebo nabyvatele nebo nájemce podniku nebo jeho části na celý regulovaný rok, pokud není v odůvodněných případech stanoveno jinak. Stejně se postupuje i tehdy, pokud by právní účinky procesu sloučení, splynutí, rozdělení, odštěpení, převodu jmění na jednoho společníka nebo akcionáře nebo převodu nebo nájmu podniku či jeho části podle tohoto odstavce, zahájené v průběhu kalendářního roku, nastaly až k prvnímu dni regulovaného roku.

(6) Nabude-li provozovatel regionální distribuční soustavy úplatně plynárenské zařízení v jeho vymezeném území, Úřad zohlední v regulační bázi aktiv uhrazenou cenu takto nabytého majetku, nejvýše však ve výši regulované hodnoty plynárenského zařízení stanovené podle přílohy č. 11 k této vyhlášce. Z takto stanovené výše regulační báze aktiv budou vypočteny povolené odpisy. Nabude-li provozovatel regionální distribuční soustavy úplatně plynárenské zařízení mimo jeho vymezené území, platí nadále pro distribuci plynu pro daná odběrná místa zákazníků tohoto nabyvatele regulované ceny za distribuci plynu provozovatele distribuční soustavy, k jehož soustavě je nabyté plynárenské zařízení připojeno.

(7) Nabude-li provozovatel lokální distribuční soustavy úplatně plynárenské zařízení, Úřad zohlední v regulační bázi aktiv uhrazenou cenu takto nabytého majetku, nejvýše však ve výši regulované hodnoty plynárenského zařízení stanovené podle přílohy č. 11 k této vyhlášce. Z takto stanovené výše regulační báze aktiv budou vypočteny povolené odpisy.

(8) Uzavře-li provozovatel distribuční soustavy v průběhu kalendářního roku smlouvu o nájmu plynárenského zařízení, zohlední Úřad v povolených nákladech uhrazené nájemné, nejvýše však ve výši regulovaných nákladů na nájemné stanovené podle přílohy č. 11.

§ 11

Způsob regulace cen v teplotě

Úřad reguluje cenu tepelné energie způsobem věcného usměrňování cen. Cenové rozhodnutí zveřejní Úřad nejpozději 30 dnů před dnem nabytí jeho účinnosti.

§ 12

Dělení nákladů při kombinované výrobě elektřiny a tepla

Dodavatel tepelné energie postupuje při dělení společných nákladů při kombinované výrobě elektřiny a tepla způsobem stanoveným v příloze č. 12 k této vyhlášce, pokud nepostupuje jiným věrohodným a kontrolovatelným způsobem.

§ 13

Přechodná ustanovení

(1) Poprvé postupuje Úřad při stanovování parametrů podle této vyhlášky pro regulační období počínající dnem 1. ledna 2010 a končící dnem 31. prosince 2014. Parametry podle § 3 odst. 4 písm. a) bodů 13 až 16 a podle § 3 odst. 4 písm. b) bodů 11 až 15 Úřad poprvé stanoví a držitelé licence oznámí pro regulovaný rok 2013.

(2) Při regulaci cen pro regulační období počínající dnem 1. ledna 2005 a končící dnem 31. prosince 2009 a jejich následných korekcích postupuje Úřad podle dosavadního právního předpisu.

§ 14

Zrušovací ustanovení

Vyhláška č. 150/2007 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, se zrušuje.

§ 15

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Předseda:

Ing. Fiřt v. r.

Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon se vztahuje na uplatňování, regulaci a kontrolu cen výrobků, výkonů, prací a služeb (dále jen "zboží") pro tuzemský trh, včetně cen zboží z dovozu a cen zboží určeného pro vývoz.

(2) Cena je peněžní částka

- a) sjednaná při nákupu a prodeji zboží podle § 2 až 13 nebo
- b) zjištěná podle zvláštního předpisu k jiným účelům než k prodeji.

(3) Postup podle tohoto zákona platí i pro převody práv a dále též pro převody a přechody vlastnictví k nemovitostem včetně užívacích práv k nemovitostem.

(4) Zákon se nevztahuje na odměny, úhrady, poplatky, náhrady škod a nákladů a úroky, upravené zvláštními předpisy.

(5) Zákon vymezuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob a pravomoc správních orgánů při uplatňování, regulaci a kontrole cen.

(6) Správní orgány příslušné k regulaci cen podle zákona upravujícího působnost orgánů České republiky v oblasti cen (dále jen "cenové orgány") mohou regulovat ceny podle tohoto zákona

- a) je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže,
- b) vyžaduje-li to mimořádná tržní situace,
- c) pro účely odvodu spotřební daně z cigaret podle zvláštního právního předpisu,
- d) vyžadují-li to předpisy Evropských společenství, nebo
- e) vyžaduje-li to veřejný zájem spočívající v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů.

(7) zrušen

(8) zrušen

§ 2

Sjednávání ceny

(1) Cena se sjednává pro zboží vymezené názvem, jednotkou množství a kvalitativními a dodacími nebo jinými podmínkami sjednanými dohodou stran, popřípadě číselným kódem příslušné jednotné klasifikace, pokud tak stanoví zvláštní předpis (dále jen "určené podmínky"). Podle určených podmínek mohou být součástí ceny zcela nebo zčásti náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, zisk, příslušná daň a clo.

(2) Dohoda o ceně je dohoda o výši ceny nebo o způsobu, jakým bude cena vytvořena za podmínky, že tento způsob cenu dostatečně určuje. Dohoda o ceně vznikne také tím, že kupující zaplatí bezprostředně před převzetím nebo po převzetí zboží cenu ve výši požadované prodávajícím.

(3) Prodávající ani kupující nesmí zneužít svého výhodnějšího hospodářského postavení k tomu, aby získal nepřiměřený majetkový prospěch.

(4) Výhodnější hospodářské postavení podle odstavce 3 má prodávající nebo kupující, který sjednává ceny na trhu, aniž by při tom byl vystaven podstatné cenové soutěži. Hospodářské postavení prodávajícího nebo kupujícího se posuzuje zejména podle objemu prodaného nebo nakoupeného zboží, podílu na daném trhu, hospodářské a finanční síly, právních nebo jiných překážek vstupu na trh a míry horizontálního i vertikálního propojení s jinými osobami na daném trhu.

(5) Nepřiměřený majetkový prospěch získá

a) prodávající, jestliže prodá zboží za cenu

1. zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti obvyklé ceně, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu,

2. vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo

3. vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace,

b) kupující, jestliže nakoupí zboží za cenu

1. výrazně nedosahující oprávněných nákladů nebo nižší, než je cena obvyklá, v případě zneužití výhodnějšího postavení na trhu,

2. nižší než minimální nebo pevnou úředně stanovenou cenu.

(6) Obvyklou cenou pro účely tohoto zákona se rozumí cena shodného nebo z hlediska užití porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží volně sjednávaná mezi prodávajícími a kupujícími, kteří jsou na sobě navzájem ekonomicky, kapitálově nebo personálně nezávislí na daném trhu, který není ohrožen účinky omezení hospodářské

soutěže. Nelze-li zjistit cenu obvyklou na trhu, určí se cena pro posouzení, zda nedochází ke zneužití výhodnějšího hospodářského postavení, kalkulačním propočtem ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku.

(7) Pro účely tohoto zákona se za

a) ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu; při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží,

b) přiměřený zisk považuje zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období.

(8) Ustanovení odstavců 3 a 4 se vztahují i na cenu obchodního nebo zprostředkovatelského výkonu, i když není samostatně sjednána.

ČÁST II

Regulace cen

§ 3

(1) Regulací cen se rozumí stanovení cen, mezí, ve kterých mohou být sjednávány, usměrňování výše cen nebo i stanovení postupu při sjednávání, uplatňování a vyúčtování cen nemovitostí, jejich částí a služeb spojených s jejich užíváním cenovými orgány.

(2) Rozhodnutí cenových orgánů podle tohoto zákona jsou závazná pro okruh adresátů, který je v nich vymezen.

§ 4

Způsoby regulace cen

(1) Způsoby regulace cen podle tohoto zákona jsou

- a) stanovení cen (dále jen "úředně stanovené ceny"),
- b) usměrňování vývoje cen v návaznosti na věcné podmínky (dále jen "věcné usměrňování cen"),
- c) cenové moratorium.

(2) Způsoby regulace cen lze účelně spojit.

§ 5

Úředně stanovené ceny

(1) Úředně stanovené ceny jsou ceny určeného druhu zboží stanovené cenovými orgány jako maximální, pevné nebo minimální.

(2) Maximální cena je cena, kterou není přípustné překročit.

(3) Pevná cena je cena, kterou není přípustné změnit.

(4) Minimální cena je cena, kterou není přípustné snížit.

(5) Regulace formou maximální, pevné nebo minimální ceny platí pro všechny prodávající a kupující určeného druhu zboží. Pro uplatnění jednotlivých forem regulace cen mohou cenové orgány stanovit další věcné podmínky, včetně pravidel a postupů pro stanovení těchto cen, jejich změn a v případě nájmu nemovitostí nebo jejich částí a služeb spojených s jejich užíváním i způsob jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování. Cenové orgány mohou stanovit u

stejného zboží souběžně maximální a minimální cenu.

§ 6

Věcné usměrňování cen

(1) Věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Tyto podmínky jsou

a) maximální rozsah možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo

b) maximální podíl, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo

c) závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.

(2) Tento způsob regulace cen platí pro všechny prodávající určeného druhu zboží.

§ 7

(1) Jestliže pro smlouvy platí ceny, které byly sjednány před vyhlášením příslušného rozhodnutí o cenové regulaci a jsou v rozporu s úředně stanovenými cenami podle § 5 nebo s věcným usměrňováním cen uplatněným podle § 6 po vzniku smluv, smluvní strany jsou povinny sjednat ceny odpovídající novým úředně stanoveným cenám nebo uplatněnému způsobu věcného usměrňování cen tak, aby vstoupily v platnost nejpozději do tří měsíců od účinnosti rozhodnutí o úředně stanovených cenách nebo o věcném usměrňování cen.

(2) Nedohodnou-li se smluvní strany na cenách odpovídajících novým úředně stanoveným cenám nebo uplatněnému způsobu věcného usměrňování cen, mohou ve lhůtě uvedené v odstavci 1 od smlouvy odstoupit. Odstupující strana je v takovém případě povinna nahradit druhé straně náklady tím vzniklé. Odstupuje-li od smlouvy občan jako kupující, platí postup podle zvláštního předpisu.

§ 8

zrušen

§ 9

Cenové moratorium

(1) Cenovým moratoriumem se rozumí časově omezený zákaz zvyšování cen nad dosud platnou úroveň na trhu daného zboží.

(2) Cenové moratorium stanoví vláda nařízením.

(3) Cenové moratorium lze stanovit nejdéle na dobu dvanácti měsíců.

§ 10

(1) Cenové orgány stanoví cenovým rozhodnutím podle § 3 odst. 2, kraje a obce svým nařízením, zboží podléhající cenové regulaci podle § 5, 6 a 8, uplatněný způsob a podmínky cenové regulace, úředně stanovené ceny, pravidla a postupy pro stanovování těchto cen a jejich změn.

(2) Předpisy o regulaci cen podle odstavce 1 zveřejňuje Ministerstvo financí v Cenovém věstníku, Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví, Energetický regulační úřad v Energetickém regulačním věstníku a Český telekomunikační úřad v Poštovním věstníku. Jejich vydání vyhlášují ve Sbírce zákonů podle zvláštního právního předpisu. Kraje a obce svá nařízení

zveřejňují způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem. Cenové rozhodnutí nabývá platnosti dnem uveřejnění v příslušném věstníku a účinnosti nabývá dnem stanoveným v cenovém rozhodnutí, nejdříve však dnem uveřejnění.

ČÁST III

Cenová evidence a cenové informace

§ 11

Cenová evidence

(1) Prodávající jsou povinni vést evidenci o cenách uplatňovaných při prodeji, pokud jde o

- a) úředně stanovené ceny,
- b) ceny podléhající věcnému usměrňování cen,
- c) ceny zboží prodávaného spotřebiteli, kterým je osoba nakupující zboží pro jiné účely než pro podnikání.

(2) Prodávající jsou povinni uchovávat evidenci o cenách podle odstavce 1, návrhy pro stanovení cen podle odstavce 1 písm. a) a kalkulace cen uvedených v odstavci 1 písm. b) prokazující dodržení pravidel regulace tři roky po skončení platnosti ceny zboží. Prováděcí právní předpis stanoví rozsah údajů prokazujících výši a dobu uplatňování cen a u zboží podléhajícího věcnému usměrňování ceny strukturu kalkulace ceny.

§ 12

Cenové informace

(1) Prodávající, kupující a správní orgány poskytují bezplatně informace a podklady, které si cenové orgány a orgány oprávněné ke kontrole cen podle zákona upravujícího působnost orgánů České republiky v oblasti cen (dále jen "cenové kontrolní orgány") vyžádají pro potřeby vyhodnocování vývoje cen, regulace cen, cenové kontroly a pro řízení o porušení cenových předpisů a rozhodnutí (dále jen "cenové předpisy").

(2) Ustanovením odstavce 1 není dotčena povinnost poskytovat cenové informace podle zvláštního předpisu.

(3) Pracovníci, kteří zjišťují a využívají informace uvedené v odstavci 1, jsou povinni zachovávat vůči třetím osobám mlčenlivost o veškerých zjištěných skutečnostech, které by mohly vést k ohrožení oprávněných zájmů zúčastněných osob. Nedodržení této povinnosti se postihuje podle zákona.

§ 13

Označování zboží cenami

(1) Prodávající je povinen, pokud nejde o prodej zboží spotřebitelům, předložit kupujícímu na jeho žádost nabídkový ceník, obsahující ceny nabízeného zboží ve vztahu k určeným podmínkám.

(2) Prodávající je povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to

- a) označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztáženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám,
- b) zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků,

c) zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsobem uvedenými v písmenu a) nebo b),

d) předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo

e) oznámit kupujícímu odhad ceny, nelze-li podat informaci o ceně způsobem uvedenými v písmenech a) až d);

cenou podle tohoto odstavce se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

(3) Pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak, musí být balené výrobky označeny

- a) cenou baleného výrobku (dále jen "prodejní cena") a
- b) cenou za měrnou jednotku množství výrobku (dále jen "měrná cena").

(4) Nebalené výrobky volně ložené, nabízené podle hmotnosti, objemu, délky či plochy, které jsou váženy či měřeny v přítomnosti spotřebitele, a to jak v prodeji formou samoobsluhy, tak i v prodeji s obsluhou, musí být označeny pouze měrnou cenou.

(5) Pro ceny uváděné v reklamě na výrobky nabízené spotřebiteli platí ustanovení odstavců 3 a 4 obdobně.

(6) Měrnou jednotkou množství se rozumí 1 kilogram, 1 litr, 1 metr, 1 metr čtvereční nebo 1 metr krychlový výrobku, pokud není dále nebo zvláštním právním předpisem stanoveno jinak. Lze uvádět i jiné jednotky množství v případech, kdy to odpovídá všeobecným zvyklostem nebo to odpovídá povaze výrobku, například 1 kus, 100 g, 100 ml, 100 mm.

(7) Povinnost označovat výrobky prodejní cenou současně s měrnou cenou podle odstavce 3 se vztahuje na balené potravinářské výrobky, které jsou v souladu se zvláštním právním předpisem označeny údajem o množství, objemu či hmotnosti výrobku, a na druhy nepotravinářských výrobků uvedené ve zvláštním právním předpisu upravujícím jmenovité hmotnosti a jmenovité objemy některých druhů hotově baleného zboží.

(8) U pevných potravin nacházejících se v nálevu, u kterých se musí podle zvláštního právního předpisu uvádět kromě celkové hmotnosti i hmotnost pevné potraviny, se měrná cena vztahuje k udané hmotnosti pevné potraviny.

(9) Povinnost označovat výrobky prodejní cenou současně s měrnou cenou podle odstavce 3 neplatí

- a) pokud je měrná cena shodná s prodejní cenou,
- b) u výrobků při prodeji s obsluhou,
- c) při prodeji formou samoobsluhy na prodejní ploše menší než 400 m²,
- d) u výrobků, u kterých by vzhledem k jejich povaze nebo účelu takové označení nebylo vhodné nebo by bylo zavádějící,
- e) u výrobků podléhajících významným změnám na objemu nebo hmotnosti,
- f) při změně ceny z důvodu nebezpečí znehodnocení výrobku podléhajícího rychlé zkáze,
- g) u kombinace různých výrobků v jednom obalu,
- h) u výrobků, které jsou nabízeny během poskytování služby,
- i) u dražeb a nabídky uměleckých děl a starožitností,
- j) u výrobků nabízených v prodejních automatech.

(10) Výrobce zboží určeného ke konečné spotřebě může uvést např. v nabídkovém ceníku, katalogu, propagačních podkladech nebo na obalu zboží doporučenou cenu prodeje spotřebiteli vždy však s označením "nezávazná doporučená spotřebitelská cena".

(11) Značení cigaret cenou pro konečného spotřebitele se řídí zákonem o spotřebních daních.

§ 13a

Informování o cenách při poskytování služeb cestovních kancelářů

Při nabídce a prodeji zájezdů musí prodávající spotřebiteli poskytnout informaci o konečné ceně zájezdu, která má být zaplacená. Je-li informace o ceně zájezdu tvořena z více složek, uvede prodávající také aktuální cenu všech oddělených složek. Nelze-li cenu některé složky zájezdu uvést, musí v nabídce zájezdu informovat o čase a místě zpřístupnění této ceny pro spotřebitele jiným vhodným způsobem.

ČÁST IV

Cenová kontrola

§ 14

(1) Cenovou kontrolu podle tohoto zákona provádějí cenové kontrolní orgány podle své působnosti stanovené ve zvláštním právním předpisu.

(2) Cenová kontrola spočívá

a) ve zjišťování, zda prodávající nebo kupující neporušují ustanovení tohoto zákona a cenové předpisy,

b) v ověřování správnosti předkládaných podkladů pro potřeby vyhodnocování vývoje cen, regulace cen a pro řízení o porušení cenových předpisů,

c) v kontrole plnění opatření uložených k nápravě.

(3) Vznikne-li při kontrole podezření, že kontrolovaná osoba získala nepřiměřený majetkový prospěch, který je možno vyčíslit, uvede jej kontrolní pracovník v protokolu o provedené cenové kontrole. Pro jeho vyčíslení není přípustná kompenzace kladných a záporných rozdílů mezi kontrolovanými druhy zboží. Získá-li prodávající nebo kupující nepřiměřený majetkový prospěch, který sám zjistí a prokáže, že byl bezodkladně před zahájením kontroly vrácen tomu, na jehož úkor byl získán, nezapočítává se do vyčíslení nepřiměřeného majetkového prospěchu uvedeného v protokolu.

(4) Proávající získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem jeho připsání na účet, popřípadě dnem převzetí hotovosti. Kupující získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem, kdy získal předmětné plnění.

(5) Před zahájením cenové kontroly lze zajistit důkazy potřebné pro řízení o porušení cenových předpisů v maloobchodě a ve službách i bez přítomnosti kontrolované osoby nebo osoby oprávněné jednat jménem kontrolované osoby za účasti osob zajišťujících prodej zboží nebo poskytování služby. O těchto důkazech a průběhu cenové kontroly mohou cenové kontrolní orgány pořizovat zvukové a obrazové záznamy.

(6) Vláda předkládá Poslanecké sněmovně každoročně do 30. dubna přehled o činnosti cenových kontrolních orgánů za předcházející kalendářní rok.

ČÁST V

Správní delikty

§ 15

Přestupky

(1) Fyzická osoba se jako prodávající dopustí přestupku tím, že

a) nabídne, sjedná nebo požaduje cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1,

b) nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1,

c) nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5,

d) sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,

e) nedodrží při prodeji cenu, která je v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,

f) nedodrží cenové moratorium podle § 9 odst. 1,

g) nevede nebo neuchovává evidenci o cenách podle § 11,

h) poruší některou z povinností stanovených v § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami,

i) neposkytne informaci o ceně podle § 13a,

j) při prodeji zboží nedodrží určené podmínky sjednané podle § 2 odst. 1,

k) v rozporu s § 2 odst. 3 zneužije svého hospodářského postavení, nebo

l) neposkytne bezplatně informaci nebo podklad podle § 12 odst. 1 cenovému orgánu nebo poskytne nepravdivou informaci.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. g) až j) nebo l),

b) ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f) nebo k),

c) do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f) nebo k).

§ 16

Správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že

a) nabídne, sjedná nebo požaduje cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1,

b) nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1,

c) nedodrží věcné podmínky, pravidla nebo postupy pro stanovení úředních cen, jejich změn a způsobu jejich

sjednávání, uplatňování a vyúčtování, stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 5,

d) sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,

e) nedodrží při prodeji cenu, která je v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1,

f) nedodrží cenové moratorium podle § 9 odst. 1,

g) nevede nebo neuchovává evidenci o cenách podle § 11,

h) poruší některou z povinností stanovených v § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami, nebo

i) neposkytne informaci o ceně podle § 13a.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako kupující dopustí správního deliktu tím, že

a) koupí zboží za cenu, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1, nebo

b) koupí zboží z prostředků poskytnutých jí ze státního rozpočtu za cenu vyšší, než je cena regulovaná podle § 5 nebo 6.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající nebo kupující dopustí správního deliktu tím, že

a) při prodeji nebo koupí zboží nedodrží určené podmínky sjednané podle § 2 odst. 1,

b) v rozporu s § 2 odst. 3 zneužije svého hospodářského postavení, nebo

c) neposkytne bezplatně informaci nebo podklad podle § 12 odst. 1 cenovému orgánu nebo poskytne nepravdivou informaci.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta

a) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. g), h) nebo i), odstavce 2 písm. b) nebo podle odstavce 3 písm. a) nebo c),

b) ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b),

c) do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b).

§ 17

Společná ustanovení o správních deliktech

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihledne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahlásil řízení do 3 let ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů cenový kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují

ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednávají cenové kontrolní orgány.

(6) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o jejím uložení.

(7) Pokutu vybírá a vymáhá orgán, který ji uložil, kromě.

§ 17a

Přehled provedených cenových kontrol a rozhodnutí o uložení pokuty, která nabyla právní moci, uveřejní cenový kontrolní orgán nejméně jednou ročně v Cenovém věstníku s uvedením kontrolované osoby, výše pokuty a ustanovení zákona o cenách, které bylo porušeno. Prováděcí právní předpis stanoví vzor přehledu o provedených cenových kontrolách a způsob jeho předkládání.

§ 18

Uložením pokuty není dotčeno právo na vydání majetkového prospěchu tomu, na jehož úkor byl získán, ani odpovědnost prodávajícího nebo kupujícího podle zvláštních předpisů. Nelze-li tento majetkový prospěch vydat tomu, na jehož úkor byl získán, stane se příjmem příslušného rozpočtu určeného zvláštním předpisem.

ČÁST VI

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 19

(1) Ceny podle tohoto zákona se uplatňují pro smlouvy uzavírané od účinnosti tohoto zákona, nejde-li o postup podle § 7. Smluvní strany se mohou dohodnout na uplatňování cen podle tohoto zákona i pro již uzavřené smlouvy, nejde-li o případy podle odstavce 2.

(2) V případech, když podle uzavřených smluv mělo dojít k plnění do 31. prosince 1990 a k plnění dochází po tomto datu zaviněním prodávajícího, se uplatňují ceny platné do tohoto data.

(3) Nedohodnou-li se smluvní strany na uplatňování cen podle tohoto zákona pro plnění podle smluv uzavřených do 31. prosince 1990 s dodací lhůtou od 1. ledna 1991, může kterákoliv ze smluvních stran od smlouvy odstoupit. Proávající však může odstoupit jen tehdy, jestliže prokázal kupujícímu nutné zvýšení nákladů na zboží a kupující na odpovídající zvýšení ceny nepřistoupil. Odstupující strana je v takovém případě povinna nahradit druhé straně náklady tím vzniklé. Odstupuje-li od smlouvy občan jako kupující, platí postup podle zvláštního předpisu.

(4) Lhůty stanovené pro oznámení zvýšení cen podle § 8 počínají dnem účinnosti tohoto zákona.

(5) U porušení cenových předpisů, k němuž došlo před účinností tohoto zákona, se řízení včetně uložení cenových odvodů a jejich zvýšení provede podle dosavadních předpisů.

§ 20

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo financí vydá vyhlášku k provedení § 11 odst. 2 a § 17a.

§ 21

Zrušovací ustanovení

Zrušují se

1. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 112/1985 Sb., o státním řízení cen,
2. vyhláška Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky č. 22/1990 Sb., o tvorbě a kontrole cen,
3. vyhláška Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a

ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky č. 35/1990 Sb., o smluvních cenách, ve znění vyhlášek č. 170/1990 Sb., a 276/1990 Sb.

§ 22

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1991.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (vybraná ustanovení)

§ 509

Inženýrské sítě, zejména vodovody, kanalizace nebo energetické či jiné vedení, nejsou součástí pozemku. Má se za to, že součástí inženýrských sítí jsou i stavby a technická zařízení, která s nimi provozně souvisí.

Služebnost inženýrské sítě

§ 1267

(1) Služebnost inženýrské sítě zakládá právo vlastním nákladem a vhodným i bezpečným způsobem zřídit na služebném pozemku nebo přes něj vést vodovodní, kanalizační, energetické nebo jiné vedení, provozovat je a udržovat. Vlastník pozemku se zdrží všeho, co vede k ohrožení inženýrské sítě, a je-li to s ním předem projednáno, umožní oprávněné osobě vstup na pozemek po nezbytnou dobu a v nutném rozsahu za účelem prohlídky nebo údržby inženýrské sítě.

(2) Je-li to výslovně ujednáno, zahrnuje služebnost právo zřídit, mít a udržovat na služebném pozemku také potřebné obslužné zařízení, jakož i právo provádět na inženýrské síti úpravy za účelem její modernizace nebo zlepšení její výkonnosti.

(3) Oprávněná osoba zpřístupní vlastníku pozemku dokumentaci inženýrské sítě v ujednaném rozsahu, a není-li ujednáno, v rozsahu nutném k ochraně jeho oprávněných zájmů.

§ 1268

Nesnese-li záležitost při náhlém poškození inženýrské sítě odkladu, obstará její opravu oprávněná osoba i bez předchozího projednání; dotčeným osobám však neprodleně oznámí provádění opravy, její místo označí a zabezpečí. Po skončení prací uvede služebný pozemek na vlastní náklad do předešlého stavu a nahradí škodu způsobenou provedením prací.

K §§ 1267 a 1268 viz §§ 24, 25, 58, 59 a 76 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Viz případně také §§ 57 a 60 stejného zákona.

Další dokumenty doporučené ke studiu

Prameny mezinárodního práva

Úmluva o tranzitním obchodu vnitrozemských států (viz vyhlášku Ministerstva zahraničních věcí č. 16/1969 Sb., o Úmluvě o tranzitním obchodu vnitrozemských států)

Dohoda o mezinárodním energetickém programu (viz sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 46/2001 Sb.m.s., o přístupu České republiky k Dohodě o mezinárodním energetickém programu)

Prameny práva EU

Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 617/2010 ze dne 24. června 2010 o povinnosti informovat Komisi o investičních projektech do energetické infrastruktury v rámci Evropské unie a o zrušení nařízení (ES) č. 736/96

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí

č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009

Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 994/2012/EU ze dne 25. října 2012, kterým se zavádí mechanismus výměny informací o mezivládních dohodách mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky

Prameny vnitrostátního práva

Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy)

Judikatura

a) **Volný pohyb zboží a bezpečnost dodávek energií**

C-72/83 Campus Oil a další v. l'Industrie et l'Energie a další

C-347/88 Komise v. Řecko

b) Volný pohyb osob a kapitálu (vč. privatizace)

C-503/99 Komise v. Belgie

C-174/04 Komise v. Itálie

C-206/06 Essent Netwerk Noord a další

Spojené věci C-105/12, C-106/12 a C-107/12 Essent a další
(do rozhodnutí SDEU viz stanovisko generálního advokáta)

c) Ochrana hospodářské soutěže

Rozhodnutí SDEU

C-393/92 Gemeente Almelo a další v. Energiebedrijf IJsselmij

C-157/94 Komise v. Nizozemsko

C-439/06 Citiworks

Spojené věci C-105/12, C-106/12 a C-107/12 Essent a další
(do rozhodnutí SDEU viz stanovisko generálního advokáta)

Rozhodnutí Komise

COMP/39.315 ENI Strategic Underinvestment

ČEZ Vstup do sítě (do publikace rozhodnutí viz
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-891_cs.htm?locale=en)

COMP/39.388 E.On Electricity Wholesale

Rozhodnutí ÚOHS

S052/2009/DP-7933/2009/820 RWE Zálohy

II. PRÁVNÍ ÚPRAVA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS

Poznámka:

Směrnice 2004/8/ES se zrušuje s účinkem od 5. června 2014, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení uvedené směrnice ve vnitrostátním právu [viz čl. 27 (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES].

Ve znění:

		Úřední věstník		
		č.	Strana	Datum
► M1	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 219/2009 ze dne 11. března 2009	L 87	109	31.3.2009

▼ **B**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru, s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy, vzhledem k těmto důvodům:

(1) Možnosti kombinované výroby tepla a elektřiny pro dosahování úspor energie jsou ve Společenství v současnosti využívány nedostatečně. Podpora vysoce účinné kombinované výroby založené na poptávce po užitečném teple je ve Společenství prioritou vzhledem k možným přínosům kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud jde o úspory primární energie, vyloučení ztrát energie v rozvodné síti a snížení emisí, zejména emisí skleníkových plynů. Kromě toho může efektivní využívání energie kombinovanou výrobou tepla a elektřiny pozitivně přispět také k bezpečnosti zásobování elektřinou a ke konkurenčnímu postavení Evropské unie a jejích členských států. Proto je nezbytné přijmout opatření k zajištění lepšího využívání tohoto potenciálu na vnitřním trhu s energií.

(2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 stanoví společná pravidla pro výrobu, rozvod, distribuci a dodávky elektřiny na vnitřním trhu s elektřinou.

V této souvislosti přispívá rozvoj kombinované výroby tepla a elektřiny k posílení hospodářské soutěže i pro nové

účastníky trhu.

(3) Zelená kniha nazvaná „K evropské strategii bezpečnosti zásobování energií“ uvádí, že Evropská unie je krajně závislá na vnějších dodávkách energie, které představují v současnosti 50 % celkové potřeby, a pokud přetrvá dosavadní vývoj, budou muset pokrývat 70 % do roku 2030. Závislost na dovozu a rostoucí podíly dovozu zvyšují riziko přerušení dodávek a potíží se zásobováním. Bezpečnost zásobování by však neměla být chápána pouze jako otázka snížení závislosti na dovozu a zvýšení domácí výroby. Bezpečnost zásobování energií vyžaduje širokou škálu programových iniciativ zaměřených mimo jiné na diverzifikaci zdrojů a technologií a lepší mezinárodní vztahy. V zelené knize se dále zdůrazňuje, že bezpečnost zásobování energií je zásadní pro udržitelný rozvoj. Dále obsahuje závěr, že přijetí nových opatření ke snížení poptávky po energii je velmi důležité nejen pro snížení závislosti na dovozu, ale i pro omezení emisí skleníkových plynů. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 15. listopadu 2001 o zelené knize požadoval přijmout opatření k podpoře přechodu k efektivním zařízením na výrobu energie, včetně kombinované výroby tepla a elektřiny.

(4) Ve sdělení Komise „Dlouhodobě udržitelný rozvoj v Evropě pro lepší svět – Strategie Evropské unie pro dlouhodobě udržitelný rozvoj“, předneseném na zasedání Evropské rady ve dnech 15. a 16. června 2001 v Göteborgu, je za jednu z hlavních překážek udržitelného rozvoje označena změna klimatu a dále zdůrazněna nutnost zvýšení používání čisté energie a přijetí jasných opatření ke snížení poptávky po energii.

(5) Zvýšené využívání kombinované výroby tepla a elektřiny zaměřené na dosahování úspor primární energie by mohlo být důležitou součástí souboru opatření nezbytných ke splnění Kjótského protokolu k rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a případných dalších

souborů programových opatření ke splnění budoucích závazků. Komise ve sdělení o realizaci první etapy evropského programu týkajícího se změn klimatu označila podporu kombinované výroby tepla a elektřiny za jedno z opatření nezbytných ke snížení emisí skleníkových plynů z energetických zařízení a ohlásila svůj záměr předložit v roce 2002 návrh směrnice o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny.

(6) Evropský parlament v usnesení ze dne 25. září 2002 o sdělení Komise o realizaci první etapy evropského programu týkajícího se změn klimatu vítá myšlenku předložení návrhu na posílení opatření Společenství, která podpoří využívání kombinované výroby tepla a elektřiny a vyzývá k urychlenému přijetí směrnice o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny.

(7) Význam kombinované výroby tepla a elektřiny byl uznán také usnesením Rady ze dne 18. prosince 1997 a usnesením Evropského parlamentu ze dne 15. května 1998 o strategii Společenství na podporu kombinované výroby tepla a elektřiny.

(8) Rada v závěrech ze dne 30. května 2000 a ze dne 5. prosince 2000 schválila akční plán Komise týkající se energetické účinnosti a označila podporu kombinované výroby tepla a elektřiny za jednu z oblastí krátkodobých priorit. Evropský parlament v usnesení ze dne 14. března 2001 o akčním plánu týkajícím se energetické účinnosti vyzval Komisi, aby předložila návrhy na stanovení společných pravidel pro podporu kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud je to odůvodněno z hlediska životního prostředí.

(9) Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/80/ES ze dne 23. října 2001 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zařízení a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů zdůrazňují nezbytnost hodnotit možnosti kombinované výroby tepla a elektřiny v nových zařízeních.

(10) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov požaduje od členských států, aby zajistily, aby u nových budov s celkovou užitečnou podlahovou plochou více než 1000 m² byla před zahájením výstavby uvážena a vzata v úvahu technická, environmentální a ekonomická proveditelnost alternativních systémů, například kombinované výroby tepla a elektřiny.

(11) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny je v této směrnici definovaná úsporami energie dosaženými kombinovanou výrobou oproti oddělené výrobě tepla a elektřiny. „Vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ se rozumějí úspory energie vyšší než 10 %. Ke zvyšování úspor energie a k zamezení jejich ztrát musí být věnována největší pozornost provozním podmínkám kogeneračních jednotek.

(12) V souvislosti s hodnocením úspor primární energie je důležité brát v úvahu situaci členských států, ve kterých je převážná část spotřeby elektrické energie pokryta dovozem.

(13) V zájmu průhlednosti je důležité přijmout harmonizovanou základní definici kombinované výroby tepla a elektřiny. Pokud jsou kogenerační jednotky zařízeny k oddělené výrobě elektřiny nebo tepla, neměla by být tato výroba označována jako kombinovaná výroba tepla a elektřiny pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely.

(14) Aby bylo zajištěno, že podpora kombinované výroby tepla a elektřiny podle této směrnice bude založena na

poptávce po užitečném teple a na úsporách primární energie, je nezbytné stanovit kritéria pro určování a hodnocení energetické účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny odvozené od základní definice.

(15) Obecným cílem této směrnice by mělo být stanovení harmonizované metody výpočtu elektřiny vyráběné kombinovanou výrobou tepla a elektřiny a nezbytných pokynů pro její provádění, a to s přihlédnutím k metodikám, jaké v současné době vypracovávají evropské subjekty pro normalizaci. Tato metodika by měla být přizpůsobitelná, aby mohla zohledňovat technický pokrok. Uplatňování výpočtů uvedených v přílohách II a III na mikrokogenerační jednotky by mohlo být v souladu se zásadou proporcionality založeno na hodnotách vyplývajících z procesu přezkoušení typu, ověřeného příslušným nezávislým subjektem.

(16) Definicemi kombinované výroby tepla a elektřiny a vysocí účinné kombinované výroby tepla a elektřiny používanými v této směrnici není dotčeno používání odlišných definic ve vnitrostátních právních předpisech vydaných pro jiné účely, než jsou účely uvedené v této směrnici. Je vhodné používat také odpovídající definice uvedené ve směrnici 2003/54/ES a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou.

(17) Měření výroby užitečného tepla na místě výroby v kogeneračních zařízeních potvrzuje potřebu zajistit, aby výhody kombinovaně vyrobeného užitečného tepla nebyly zmařeny ve velkých tepelných ztrátách distribučních sítí.

(18) Poměr elektřiny k teple je technická charakteristika, kterou je třeba definovat za účelem výpočtu množství elektřiny vyráběné formou kombinované výroby.

(19) Pro účel této směrnice může definice „kogeneračních jednotek“ zahrnovat také zařízení, ve kterém lze vyrábět pouze elektrickou energii nebo pouze tepelnou energii, např. jednotky pomocného spalování a dohřívací komory. Výroba z takového zařízení by neměla být považována za kombinovanou výrobu tepla a elektřiny pro účel vydávání záruk původu a pro statistické účely.

(20) Definice „kogenerační jednotky malého výkonu“ zahrnuje mimo jiné mikrokogenerační jednotky a kogenerační jednotky, které zásobují izolované oblasti nebo uspokojují omezenou domácí potřebu, obchodní anebo průmyslovou poptávku apod.

(21) Ke zvýšení průhlednosti pro spotřebitelský výběr mezi elektřinou vyráběnou kombinovanou formou a elektřinou vyráběnou pomocí jiných technologií je nezbytné zajistit, aby na mohl být základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti zaručen původ vysocí účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Systémy zaručující původ samy o sobě nezahrnují právo na požívání výhod vnitrostátních mechanismů podpory.

(22) Je důležité, aby na všechny formy elektřiny vyrobené vysocí účinnou kombinovanou formou mohly být vydávány záruky původu. Je důležité zřetelně odlišovat záruky původu od zaměnitelných osvědčení.

(23) K zajištění zvýšeného proniknutí kombinované výroby tepla a elektřiny na trh ve střednědobém výhledu je třeba vyžadovat ode všech členských států, aby přijaly a zveřejnily zprávu analyzující možnosti dotyčného státu pro vysocí účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a obsahující samostatnou studii překážek kombinované výroby tepla a elektřiny, jakož i opatření přijatá k zajištění spolehlivosti systému záruk.

(24) Veřejná podpora musí být v souladu s pokyny Společenství o státních podporách pro ochranu životního

prostředí, včetně ustanovení o zákazu kumulace podpor. Tyto pokyny v současnosti dovolují určité typy státní podpory, pokud lze prokázat, že tato opatření jsou prospěšná pro ochranu přírodního prostředí, protože účinnost konverze je zvláště vysoká nebo tato opatření dovolují snížit spotřebu energie nebo je tento výrobní proces méně škodlivým pro životní prostředí. Tato podpora bude v některých případech nezbytná pro další využívání možností kombinované výroby tepla a elektřiny, zejména pro nezbytnost zahrnutí externích nákladů do nákladů vnitřních.

(25) Režimy státních podpor k prosazování kombinované výroby tepla a elektřiny by se měly zaměřit hlavně na podporu kombinované výroby založené na ekonomicky odůvodněné poptávce po teple a chlazení.

(26) Členské státy provozují různé mechanismy podpory kombinované výroby tepla a elektřiny na vnitrostátní úrovni, včetně investiční podpory, osvobození od daně nebo snížení daně, zelených certifikátů a režimů přímé cenové podpory. Jedním z důležitých prostředků pro dosažení cíle této směrnice je zaručit, za účelem zachování důvěry investorů, řádné fungování těchto mechanismů do zavedení harmonizovaného rámce Společenství. Komise má v úmyslu sledovat tuto situaci a podat zprávu o získaných zkušenostech s uplatňováním režimů státních podpor.

(27) Na přenos a distribuci elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou formou se vztahují čl. 7 odst. 1, 2 a 5 směrnice 2001/77/ES a odpovídající ustanovení směrnice 2003/54/ES. Pokud je provozovatel kombinovaného systému podle vnitrostátních právních předpisů oprávněným zákazníkem ve smyslu čl. 21 odst. 1 směrnice 2003/54/ES, měla by být cla vztahující se na nákup doplňkové elektřiny, kterou provozovatel kogeneračního systému někdy potřebuje, stanovena podle objektivních, průhledných a nediskriminačních kritérií. Přístup k rozvodné a přenosové síti elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou může být s výhradou oznámení Komisi umožněn zvláště kogeneračním jednotkám malého výkonu mikrokogeneračním jednotkám.

(28) Kogenerační jednotky do 400 kW, na které se vztahují definice směrnice Rady 92/42/EHS ze dne 21. května 1992 o požadavcích na účinnost nových teplovodních kotlů na kapalná nebo plynná paliva, zpravidla nemohou splnit požadavky minimální účinnosti stanovené v uvedené směrnici, a proto by měly být z uvedené směrnice vyloučeny.

(29) Je třeba brát v úvahu zvláštní strukturu odvětví kombinované výroby tepla a elektřiny, které zahrnuje mnoho malých a středních výrobců, zejména při přezkumu správních postupů pro udělování povolení k výstavbě nového kombinovaného zařízení.

(30) S ohledem na cíl této směrnice, kterým je vytvořit rámec pro podporu kombinované výroby tepla a elektřiny, je důležité zdůraznit nutnost stabilního hospodářského a správného prostředí pro investice do nových zařízení na kombinovanou výrobu. Členské státy by měly být vyzvány, aby uspokojily tyto potřeby zavedením režimů podpor s alespoň čtyřletou dobou trvání a vyvarovaly se častých změn správních a jiných postupů. Členské státy by dále měly být vyzvány k tomu, aby zajistily, že se státní režimy podpor řídí zásadou jejich postupného ukončování.

(31) Celková účinnost a dlouhodobá udržitelnost kombinované výroby tepla a elektřiny závisí na mnoha faktorech, zejména na použité technologii, druzích paliva, křivkách zatížení, velikosti jednotky a také na vlastnostech tepla. Z praktických důvodů a na základě skutečnosti, že používání výroby tepla pro různé účely vyžaduje rozlišné úrovně teploty tepla a že tyto a další rozdíly ovlivňují účinnost kombinované výroby, je možné kombinovanou

výrobu dělit na třídy – například na „průmyslovou kombinovanou výrobu“, „teplárenskou kombinovanou výrobu“ a „zemědělskou kombinovanou výrobu“.

(32) Podle zásad subsidiarity a proporcionality, které jsou uvedeny v článku 5 Smlouvy, by obecné zásady vymezující rámec podpory kombinované výroby tepla a elektřiny na vnitřním trhu s energií měly být stanoveny na úrovni Společenství, avšak stanovení podrobných úprav provádění by mělo být ponecháno členským státům, aby si tak každý členský stát mohl zvolit režim, který nejlépe odpovídá jeho konkrétní situaci. Tato směrnice se omezuje na minimum nutné k dosažení uvedených cílů a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné,

(33) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata vsouladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účel

Účelem této směrnice je zvýšit energetickou účinnost a zlepšit bezpečnost zásobování vytvořením rámce pro podporu a rozvoj vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny na základě poptávky po užitečném teple a úspor primární energie na vnitřním trhu s energií s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem dané země, a zvláště ke klimatickým a hospodářským podmínkám.

Článek 2

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny vymezenou v článku 3 a na technologie kombinované výroby tepla a elektřiny uvedené v příloze I.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- „kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ současná výroba tepelné energie a elektrické nebo mechanické energie v jednom procesu;
- „užitečným teplem“ teplo vyrobené v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny k uspokojování ekonomicky odůvodněné poptávky po teple a chlazení;
- „ekonomicky odůvodněnou poptávkou“ poptávka, která nepřekračuje potřeby tepla nebo chlazení a která by byla jinak uspokojována za tržních podmínek jinými procesy výroby energie než kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;
- „elektřinou pocházející z kombinované výroby tepla a elektřiny“ elektřina vyrobená v procesu spojeném s výrobou užitečného tepla a vypočtená podle metodiky uvedené v příloze II;
- „záložní elektřinou“ elektřina dodávaná po rozvodné elektrické síti vždy, jakmile dojde k přerušení procesu kombinované výroby tepla a elektřiny, včetně dob údržby nebo výpadku provozu zařízení;
- „doplňkovou elektřinou“ elektřina dodávaná po rozvodné síti v případech, kdy je poptávka po elektrické energii vyšší

než produkce elektřiny v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny;

g) „celkovou účinností“ roční objem výroby elektrické a mechanické energie a užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě tepla v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny a hrubé výroby elektrické a mechanické energie;

h) „účinností“ účinnost vypočtená na základě „čistých kalorických hodnot“ paliv (označovaných rovněž jako „nižší kalorické hodnoty“);

i) „vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňující kritéria přílohy III;

j) „referenční hodnotou účinnosti pro oddělenou výrobu“ účinnost oddělených výrob tepla a elektřiny, které mají být nahrazeny procesem kombinované výroby tepla a elektřiny;

k) „poměrem elektrické energie a tepla“ poměr mezi elektrickou energií vyráběnou kombinovanou výrobou a užitečným teplem při plném kombinovaném režimu na základě provozních dat konkrétní jednotky;

l) „kogenerační jednotkou“ jednotka, která může pracovat v režimu kombinované výroby tepla a elektřiny;

m) „mikrokogenerační jednotkou“ kogenerační jednotka s maximální kapacitou nižší než 50 kW_e;

n) „kogenerační jednotkou malého výkonu“ kogenerační jednotka s instalovanou kapacitou nižší než 1 MW_e;

o) „produkcí kombinované výroby“ objem elektrické a mechanické energie a užitečného tepla, které pocházejí z kombinované výroby tepla a elektřiny.

Kromě toho se použijí odpovídající definice uvedené ve směrnici 2003/54/ES a 2001/77/ES.

Článek 4

Kritéria účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny

1. Pro určení účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny podle přílohy III stanoví Komise postupem podle čl. 14 odst. 2 a nejpozději do 21. února 2006 harmonizované referenční hodnoty účinnosti pro oddělené výroby elektřiny a tepla. Tyto harmonizované referenční hodnoty účinnosti se skládají z maticových hodnot odlišených podle zohledňovaných faktorů, včetně roku výstavby a druhů paliva, a musí se zakládat na řádně zdokumentovaném rozboru, který mimo jiné hodnotí provozní údaje z běžných provozních podmínek, přeshraniční výměnu elektřiny, palivové směsi a klimatické podmínky, jakož i použité technologie kombinované výroby podle zásad uvedených v příloze III.

▼ M1

2. Komise přezkoumá harmonizované referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla uvedené v odstavci 1 poprvé

21. února 2011 a následně každé čtyři roky, aby byl zohledněn technologický vývoj a změny distribuce zdrojů energie. Všechna opatření vyplývající z této kontroly, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 14 odst. 2.

▼ B

3. Členské státy, které provedou tuto směrnici před tím, než Komise stanoví sladěné referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla uvedené v odstavci 1, by

měly ve lhůtě uvedené v odstavci 1 přijmout vnitrostátní referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla, které se mají používat pro výpočet úspor primární energie z kombinované výroby tepla a elektřiny podle metodiky uvedené v příloze III.

Článek 5

Záruka původu elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

1. Na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti uvedených v čl. 4 odst. 1 zajistí členské státy do šesti měsíců od přijetí těchto hodnot, aby původ elektřiny vyrobené z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny mohl být zaručen podle objektivních, průhledných a nediskriminačních kritérií stanovených každým členským státem. Členské státy zajistí, aby tato záruka původu elektřiny umožňovala výrobcům prokazovat, že elektřina, kterou prodávají, je vyrobena formou vysoce účinné kombinované výroby, a aby byla vydávána za tímto účelem na žádost výrobce.

2. Kontrolou otázek spojených se zárukami o původu uvedené v odstavci 1 mohou členské státy pověřit jeden nebo několik příslušných subjektů nezávislých na výrobních a distribučních činnostech.

3. Členské státy nebo příslušné subjekty zavedou vhodné mechanismy k zajištění přesnosti a spolehlivosti záruk o původu a popíší ve zprávě podle čl. 10 odst. 1 opatření přijatá k zajištění spolehlivosti systému záruk.

4. Samotné režimy záruky původu nezahrnují právo na prospěch z vnitrostátních mechanismů podpory.

5. Záruka původu musí určit

— nižší kalorickou hodnotu zdroje paliva, z něhož je elektřina vyrobena, použití tepla vyrobeného společně s elektřinou, a dále datum a místo výroby,

— množství elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby podle přílohy II, na kterou se vztahuje záruka,

— úspory primární energie vypočtené podle přílohy III a založené na harmonizovaných referenčních hodnotách stanovených Komisí, jak je uvedeno v čl. 4 odst. 1.

Členské státy mohou zahrnout do záruky původu další informace.

6. Záruky původu vydané podle odstavce 1 by měly být vzájemně uznávány členskými státy výlučně jako důkaz bodů uvedených v odstavci 5. Každé odmítnutí uznání záruky původu jako důkazu, zejména z důvodů spojených se zamezením podvodům, musí být založeno na objektivních, průhledných a nediskriminačních kritériích.

V případě odmítnutí uznání záruky původu může Komise přinutit odmítající stranu, aby záruku uznala, zejména s ohledem na objektivní, průhledná a nediskriminační kritéria, na nichž se toto uznání zakládá.

Článek 6

Celostátní možnosti vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

1. Členské státy provedou analýzu celostátních možností pro uplatňování vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, včetně vysoce účinné kombinované mikrokogenerace.

2. Tato analýza musí

— být založena na řádných vědeckých údajích a splňovat

kritéria uvedená v příloze IV,

— určit všechny možnosti pro poptávku po užitečném teple a chlazení, vhodný pro uplatňování vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, jakož i dostupnost paliv a jiných zdrojů energie využívaných při kombinované výrobě tepla a elektřiny,

— zahrnovat oddělenou analýzu překážek, které mohou bránit realizaci celostátních možností vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Tato analýza by se měla zabývat zejména překážkami, které souvisejí s cenami, palivovými náklady a dostupností paliv, překážkami souvisejícími se správními postupy a nedostatečným zahrnutím externích nákladů do cen energie.

3. Členské státy zhodnotí pokrok při zvyšování podílu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, nejpozději do 21. února 2007 a potom vždy po čtyřech letech na žádost Komise, vznesenou alespoň šest měsíců před daným termínem.

Článek 7

Režimy podpory

1. Členské státy zajistí, aby podpora pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, pro existující i budoucí jednotky, byla založena na poptávce po užitečném teple a na úsporách primární energie z hlediska dostupných možností snižování poptávky po energii pomocí jiných ekonomicky proveditelných opatření nebo opatření výhodných z hlediska životního prostředí, jako jsou jiná opatření energetické účinnosti.

2. Aniž jsou dotčeny články 87 a 88 Smlouvy, hodnotí Komise uplatňování mechanismů podpory používaných v členských státech, podle kterých provozovatel systému kombinované výroby obdrží na základě předpisů vydaných orgány veřejné moci přímou nebo nepřímou podporu, která může způsobit omezení obchodu.

Komise posoudí, zda tyto mechanismy přispívají k dosažení cílů uvedených v článku 6 a v čl. 174 odst. 1 Smlouvy.

3. Ve zprávě podle článku 11 předloží Komise řádně doloženou analýzu zkušeností, které byly získány při uplatňování různých mechanismů podpory uvedených v odstavci 2 tohoto článku. Tato zpráva zhodnotí úspěšnost režimů podpory, včetně efektivnosti nákladů, při rozvoji vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny v souladu s celostátními možnostmi uvedenými v článku 6. Zpráva dále přezkoumá, do jaké míry přispěly tyto režimy podpory k vytvoření stabilních podmínek pro investice do kombinované výroby tepla a elektřiny.

Článek 8

Systém elektrické přenosové a distribuční sítě a ceny

1. Na zajištění přenosu a distribuce elektrické energie, která pochází z vysoce účinné kombinované výroby, se vztahuje čl. 7 odst. 1, 2 a 5 směrnice 2001/77/ES a odpovídající ustanovení směrnice 2003/54/ES.

2. Dokud je provozovatel systému kombinované výroby podle vnitrostátních právních předpisů oprávněným zákazníkem ve smyslu čl. 21 odst. 1 směrnice 2003/54/ES, měly by členské státy přijmout nezbytná opatření, aby byly ceny pro nákup elektřiny pro výrobu záložní nebo doplňkové elektřiny stanoveny na základě zveřejněných sazeb a podmínek.

3. S výhradou oznámení Komisi mohou členské státy zejména usnadnit přístup k systému přenosové a distribuční sítě

elektrické energie vyráběné vysoce účinnou kombinovanou formou v kogeneračních jednotkách malého výkonu a v mikrokogeneračních jednotkách.

Článek 9

Správní postupy

1. Členské státy nebo příslušné subjekty určené členskými státy hodnotí stávající právní a regulační rámec pro postupy schvalování nebo ostatní postupy stanovené v článku 6 směrnice 2003/54/ES, které se vztahují na vysoce účinné kogenerační jednotky.

Tato hodnocení se provádějí s cílem

a) podpořit navrhování kogeneračních jednotek odpovídajících ekonomicky odůvodněné poptávce po výrobě užitečného tepla a zamezit výrobu více tepla než užitečného tepla;

b) omezit právní a jiné překážky pro zvýšení kombinované výroby tepla a elektřiny;

c) zjednodušit a zrychlit postupy na vhodné správní úrovni;

d) zajistit, aby pravidla byla objektivní, průhledná a nediskriminační a plně zohledňovala zvláštnosti různých technologií kombinované výroby tepla a elektřiny.

2. Pokud je to na místě v souvislosti s vnitrostátními právními předpisy, členské státy informují o dosaženém stavu, zejména o

a) koordinaci jednotlivých správních orgánů, pokud jde o lhůty, přijímání a vyřizování žádostí o povolení;

b) vypracování případných pokynů pro činnosti uvedené v odstavci 1 a proveditelnosti zrychleného postupu plánování pro provozovatele kombinované výroby a

c) určení orgánů, které mají působit jako rozhodci ve sporech mezi orgány příslušnými pro vydávání povolení a žadateli o povolení.

Článek 10

Zprávy členských států

1. Členské státy zveřejní nejpozději do 21. února 2006 zprávu o výsledku analýzy a hodnocení provedených v souladu s čl. 5 odst. 3, čl. 6 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 a 2.

2. Členské státy zveřejní zprávu s výsledkem hodnocení uvedeného v čl. 6 odst. 3, a to nejpozději do 21. února 2007 a potom vždy po čtyřech letech na žádost Komise vznesené alespoň šest měsíců před daným termínem.

3. Členské státy předají Komisi poprvé před koncem prosince 2004 údaje za rok 2003 a potom každoročně statistiky o celostátní výrobě elektřiny a tepla formou kombinované výroby, podle metodiky uvedené v příloze II.

Předávají také každoroční statistiky o kapacitách kombinované výroby tepla a elektřiny a o palivech používaných pro kombinovanou výrobu. Členské státy mohou předávat také statistiky o úsporách primární energie dosažených uplatňováním kombinované výroby tepla a elektřiny, podle metodiky uvedené v příloze III.

Článek 11

Zprávy Komise

1. Na základě zpráv předložených podle článku 10 Komise přezkoumá uplatňování této směrnice a nejpozději do

21. února 2008 a pak vždy po čtyřech letech předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o pokroku při provádění této směrnice.

Tato zpráva

a) posoudí dosažený pokrok ve využití celostátních možností vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny podle článku 6;

b) zhodnotí rozsah, v jakém jsou pravidla a postupy definování rámce podmínek pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny na vnitřním trhu s energií založeny na objektivních, průhledných a nediskriminačních kritériích, s přihlédnutím k přínosům kombinované výroby tepla a elektřiny;

c) prozkoumá zkušenosti získané se souběžným uplatňováním různých mechanismů podpory kombinované výroby tepla a elektřiny;

d) přezkoumá referenční hodnoty účinnosti pro oddělenou výrobu na základě současných technologií.

V případě potřeby předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě spolu se zprávou další návrhy.

2. Při hodnocení pokroku uvedeného v odst. 1 písm. a) Komise posoudí, v jaké míře jsou celostátní možnosti vysoce účinné kombinované výroby uvedené v článku 6 uplatňovány nebo v jaké míře se jejich uplatnění předvídá s přihlédnutím k opatřením členských států, podmínkám, včetně klimatických podmínek, a dopadům vnitřního trhu s energií a vlivům jiných iniciativ Společenství, např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES.

Komise případně předloží Evropskému parlamentu a Radě další návrhy, zejména na přijetí akčního plánu pro rozvoj vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny ve Společenství.

3. Při hodnocení rozsahu další harmonizace metod výpočtu uvedených v čl. 4 odst. 1 zavází Komise vliv souběžného používání alternativních metod výpočtu v souladu s článkem 12 a přílohami II a III na vnitřní trh s energií, přičemž přihlédne také ke zkušenostem získaným při používání vnitrostátních mechanismů podpory.

Komise případně předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy na další harmonizaci metod výpočtu.

Článek 12

Alternativní metody výpočtu

1. Do konce roku 2010 a po předchozím schválení Komisí mohou členské státy používat jiné metody, než je metoda uvedená v příloze II písm. b), k odečtení případné výroby elektřiny, která nebyla vyrobena kombinovanou formou, z vykázaných údajů. Pro účely uvedené v čl. 5 odst. 1 a v čl. 10 odst. 3 se však množství elektřiny vyráběné kombinovanou formou určuje podle přílohy II.

2. Členské státy mohou vypočítat úspory primární energie z výroby tepla a elektrické a mechanické energie podle přílohy III písm. c), aniž by použily přílohu II, k vyloučení částí tepla a elektřiny u stejného procesu, které nepocházejí z kombinované výroby. Tuto výrobu lze považovat za vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, pokud splňuje kritéria účinnosti uvedená v příloze III písm. a) a pokud u kogenerační jednotky s kapacitou elektrické energie vyšší než 25 kW je celková účinnost vyšší než 70 %. Specifikace množství elektřiny vyráběné formou kombinovanou formou v rámci takové produkce se však pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely určuje

podle přílohy II.

3. Do konce roku 2010 mohou členské státy stanovit kombinovanou výrobu tepla a elektřiny jako vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny pomocí alternativní metodiky bez ověřování, zda kombinovaná výroba splňuje kritéria uvedená v příloze III písm. a), pokud se na úrovni členských států prokáže, že kombinovaná výroba zjištěná takovou alternativní metodikou v průměru splňuje kritéria přílohy III písm. a). Pokud je na tuto produkci vydána záruka původu, nesmí účinnost kombinované výroby uvedená v záruce překročit prahové hodnoty kritérií uvedených v příloze III písm. a), není-li výpočtem podle přílohy III prokázán opak. Specifikace množství elektřiny vyráběné formou kombinovanou formou v rámci takové produkce se však pro účely vydání záruky původu a pro statistické účely určuje podle přílohy II.

▼ M1

Článek 13

Přizpůsobení technickému pokroku

1. Komise přizpůsobuje prahové hodnoty používané k výpočtu elektřiny vyráběné kombinovanou formou uvedené v příloze II písm. a) technickému pokroku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 14 odst. 2.

2. Komise přizpůsobuje prahové hodnoty používané k výpočtu účinnosti kombinované výroby tepla a elektřiny a úspor primární energie uvedené v příloze III písm. a) technickému pokroku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 14 odst. 2.

3. Komise přizpůsobuje pokyny pro určování poměru elektřiny k teplu uvedené v příloze II písm. d) technickému pokroku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 14 odst. 2.

Článek 14

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

▼ B

Článek 15

Provedení

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 21. února 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 16

Změna směrnice 92/42/EHS

V čl. 3 odst. 1 směrnice 92/42/EHS se doplňuje nová

odrážka, která zní:

„—kogenerační jednotky definované ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií.“

Článek 17

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku*

Evropské unie.

Článek 18

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS

Poznámka:

Směrnice 2006/32/ES se zrušuje s účinkem od 5. června 2014, s výjimkou čl. 4 odst. 1 až 4 a příloh I, III a IV uvedené směrnice, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení uvedené směrnice ve vnitrostátním právu. Ustanovení čl. 4 odst. 1 až 4 a příloh I, III a IV směrnice 2006/32/ES se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2017. [viz čl. 27 (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES].

Ve znění:

		Úřední věstník		
		č.	Strana	Datum
► M1	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1137/2008 ze dne 22. října 2008	L 311	1	21.11.2008

▼ B

Článek 13

Měření spotřeby energie a informativní vyúčtování

1. Členské státy zajistí, aby pokud je to technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie, byli koneční zákazníci odebírající elektřinu, zemní plyn, dálkové vytápění či chlazení a teplou vodu pro domácnosti vybaveni za tržní ceny individuálními měřiči, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie a skutečnou dobu její spotřeby.

Při výměně stávajícího měřiče se tyto individuální měřiče poskytnou za konkureschopné ceny vždy, s výjimkou případů, kdy je to technicky nemožné nebo kdy je to nákladově neefektivní v poměru k odhadovaným možným dlouhodobým úsporám. Při vytváření nového připojení v nové budově nebo při jakýchkoli větších renovacích uvedených ve směrnici 2002/91/ES budou tyto individuální měřiče vždy poskytovány za konkureschopné ceny.

2. Členské státy zajistí, aby bylo vyúčtování, které provádějí distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie, pokud je to vhodné, založeno na skutečné spotřebě energie a aby bylo předkládáno v jasné a pochopitelné formě. Spolu s vyúčtováním obdrží koneční zákazníci rovněž vhodné informace se zevrubným přehledem stávajících cen

energie. Vyúčtování na základě skutečné spotřeby bude prováděno dostatečně často, aby zákazníci mohli svou spotřebu energie regulovat.

3. Členské státy zajistí, aby distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav nebo maloobchodní prodejci energie, kde je to vhodné, poskytovali konečným zákazníkům v účtech, smlouvách, transakcích a stvrzenkách na distribučních místech tyto informace:

- aktuální skutečné ceny a skutečnou spotřebu energie;
- srovnání aktuální spotřeby energie konečného zákazníka se spotřebou za stejné období předchozího roku, nejlépe v grafické podobě;
- kdykoli je to možné a přínosné, srovnání s průměrným normalizovaným nebo vzorovým uživatelem energie stejné kategorie;
- kontaktní údaje na organizace spotřebitelů, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž jsou dostupné informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů nebo objektivní technické údaje o energetických spotřebičích.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES

Ve znění:

	Úřední věstník		
	č.	Strana	Datum
Směrnice Rady 2013/12/EU ze dne 13. května 2013 o úpravě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti v důsledku přistoupení Chorvatské republiky	L 141	28	28.5.2013

Opraveno:

- **C1** Oprava směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Unie čelí bezprecedentním výzvám, které vyplývají ze zvýšené závislosti na dovozu energie, z nedostatku zdrojů energie a z potřeby omezit změnu klimatu a překonat hospodářskou krizi. Energetická účinnost je důležitým prostředkem, jak těmto výzvám čelit. Zlepšuje bezpečnost dodávek do Unie, neboť snižuje spotřebu primární energie a snižuje dovoz energie. Pomáhá nákladově efektivním způsobem snižovat emise skleníkových plynů, a tím zmírňovat změnu klimatu. Přechod k energeticky účinnějšímu hospodářství by měl také urychlit šíření inovativních technologických řešení a zlepšit konkurenceschopnost průmyslu v Unii, podpořit hospodářský růst a vytvářet kvalitní pracovní místa v některých odvětvích, jež s energetickou účinností souvisejí.

(2) Závěry Evropské rady ze zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 zdůraznily potřebu zvýšit energetickou účinnost v Unii, a dosáhnout tak do roku 2020 cíle uspořit 20 % spotřeby primární energie v Unii oproti prognózám. Závěry Evropské rady ze zasedání dne 4. února 2011 zdůrazňují, že 20% cíl v oblasti energetické účinnosti do roku 2020, na němž se dohodla Evropská rada v červnu roku 2010, je nutné splnit, což se zatím nedaří. Prognózy z roku 2007 ukázaly spotřebu primární energie v roce 2020 ve výši 1842 Mtoe. 20 % snížení by odpovídalo spotřebě 1474 Mtoe v roce 2020, to znamená ve srovnání s prognózami snížení o 368 Mtoe.

(3) Závěry Evropské rady ze dne 17. června 2010 potvrdily cíl v oblasti energetické účinnosti jako jeden z hlavních cílů nové strategie Unie pro zaměstnanost a inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění ("strategie Evropa 2020"). V rámci tohoto procesu a za účelem zajištění provedení tohoto cíle na vnitrostátní úrovni se od členských států vyžaduje, aby v úzkém dialogu s Komisí stanovily

vnitrostátní cíle a uvedly ve svých národních programech reform, jak jich hodlají dosáhnout.

(4) Sdělení Komise ze dne 10. listopadu 2010 "Energie 2020" staví energetickou účinnost do centra energetické strategie Unie pro období do roku 2020 a uvádí, že je nutná nová strategie v oblasti energetické účinnosti, která všem členským státům umožní oddělit spotřebu energie od hospodářského růstu.

(5) Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 15. prosince 2010 o revizi akčního plánu energetické účinnosti vyzval Komisi, aby do revidovaného akčního plánu energetické účinnosti včlenila opatření s cílem překonat překážky bránící dosažení celkového cíle Unie v oblasti energetické účinnosti v roce 2020.

(6) Jednou z iniciativ strategie Evropa 2020 je stěžejní iniciativa Evropa účinněji využívající zdroje, přijatá Komisí dne 26. ledna 2011. Energetická účinnost je v ní považována za důležitý prvek pro zajištění udržitelnosti využívání energetických zdrojů.

(7) Evropská rada v závěrech ze dne 4. února 2011 uznává, že plnění cíle Unie v oblasti energetické účinnosti není uspokojivé a že je zapotřebí rozhodného přístupu zaměřeného na využití značného potenciálu pro vyšší energetickou úsporu v budovách, v dopravě a u výrobků a procesů. Tyto závěry rovněž uvádějí, že nejpozději v roce 2013 bude v oblasti energetické účinnosti proveden přezkum plnění cíle Unie a případně budou zvážena další opatření.

(8) Dne 8. března 2011 přijala Komise sdělení o plánu energetické účinnosti 2011. Toto sdělení potvrdilo, že Unie nesměřuje k dosažení svého cíle v oblasti energetické účinnosti. Je tomu tak navzdory pokroku ve vnitrostátních politikách energetické účinnosti popsanych v prvních vnitrostátních akčních plánech energetické účinnosti předložených členskými státy ke splnění požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách. Počáteční analýza druhých akčních plánů potvrzuje, že Unie k dosažení uvedeného cíle nesměřuje. S cílem zjednat nápravu vytyčil plán energetické účinnosti 2011 řadu politik a opatření v oblasti energetické účinnosti, jež zahrnují celý energetický řetězec, včetně výroby, přenosu a distribuce energie; klíčovou úlohu veřejného sektoru v oblasti energetické účinnosti; budovy a zařízení; průmysl; a potřebu umožnit konečným zákazníkům řídit svou spotřebu energie. Souběžně byla v bílé knize o dopravě přijatá dne 28. března

2011 posuzována energetická účinnost v odvětví dopravy. Zejména iniciativa 26 bílé knihy vyzývá ke stanovení odpovídajících norem pro emise CO₂ všech druhů vozidel, doplněných případně požadavky na energetickou účinnost týkajících se všech druhů pohonných systémů.

(9) Dne 8. března 2011 Komise přijala také Plán přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050, v němž poukázala na potřebu klást z tohoto hlediska větší důraz na energetickou účinnost.

(10) V souvislosti s tím je nezbytné aktualizovat právní rámec Unie pro energetickou účinnost směrnicí sledující celkový cíl v oblasti energetické účinnosti, jímž je 20% úspora spotřeby primární energie Unie do roku 2020 a další zvyšování energetické účinnosti po roce 2020. Za tím účelem by tato směrnice měla vytvořit společný rámec podporující energetickou účinnost v Unii a stanovit konkrétní opatření zaměřená na provádění některých návrhů obsažených v plánu energetické účinnosti 2011 a využít významného nevyužitého potenciálu úspor energie, který specifikuje.

(11) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 406/2009/ES ze dne 23. dubna 2009 o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020, požaduje, aby Komise do roku 2012 zhodnotila pokrok dosažený Uníí a jejími členskými státy při plnění cíle snížit do roku 2020 spotřebu energie o 20 % oproti prognózám, a podala o něm zprávu. Dále stanoví, že by Komise měla do 31. prosince 2012 navrhnout posílená nebo nová opatření k urychlení zvyšování energetické účinnosti s cílem pomoci členským státům plnit závazky Unie na snížení emisí skleníkových plynů. Tato směrnice je reakcí na uvedený požadavek. Přispívá také k plnění cílů stanovených v Plánu přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050, zejména snižováním emisí skleníkových plynů z odvětví energetiky, a k dosažení výroby elektřiny s nulovými emisemi do roku 2050.

(12) Využití veškerého existujícího potenciálu úspor energie vyžaduje integrovaný přístup zahrnující úspory v zásobování energií a v odvětvích konečné spotřeby. Současně by měla být posílena ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a směrnice 2006/32/ES.

(13) Bylo by žádoucí, aby byl cíl zvýšit energetickou účinnost o 20 % splněn v důsledku souhrnného provádění konkrétních vnitrostátních a evropských opatření podporujících energetickou účinnost v různých oblastech. Od členských států by mělo být vyžadováno, aby stanovily orientační vnitrostátní cíle, systémy a programy ke zvyšování energetické účinnosti. Tyto cíle a individuální úsilí každého členského státu, spolu s údaji o dosaženém pokroku by měla zhodnotit Komise, aby posoudila pravděpodobnost dosažení celkového cíle Unie a to, do jaké míry je individuální úsilí ke splnění společného cíle dostatečné. Komise by proto pomocí svého revidovaného legislativního rámce a v procesu realizace strategie Evropa 2020 měla provádění vnitrostátních programů pro energetickou účinnost pozorně sledovat. Při stanovování orientačních vnitrostátních cílů v oblasti energetické účinnosti by členské státy měly mít možnost zohlednit vnitrostátní okolnosti ovlivňující spotřebu primární energie, jako jsou nevyužitá nákladově efektivní možnosti úspor energie, změny v oblasti dovozu a vývozu energie, rozvoj všech obnovitelných zdrojů energie, jaderná energie, zachycování a ukládání CO₂ a včasné opatření. Při provádění modelování by Komise měla modelové předpoklady a navrhované modelové výsledky včas a transparentním způsobem konzultovat s členskými státy. Je zapotřebí zlepšit modelování dopadu opatření v zájmu energetické účinnosti a modelování fondu budov a náročnosti technologií.

(14) Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů se uvádí, že Kypr a Malta, vzhledem k jejich ostrovnímu a okrajovému rázu, spoléhají na letectví jako na způsob dopravy, jenž je zásadní pro jejich občany a hospodářství. V důsledku toho mají Kypr a Malta ve své hrubé konečné spotřebě energie nepřiměřeně vysoký podíl letecké dopravy, tj. více než trojnásobek průměru Společenství v roce 2005, a stávající technologická a regulační omezení tak na ně působí nepřiměřeně.

(15) Celková výše veřejných výdajů je rovna 19 % hrubého domácího produktu Unie. Veřejný sektor proto představuje důležitou hybnou sílu pro stimulaci přeměny trhu směrem k účinnějším výrobkům, budovám a službám, jakož i k odstartování změn v chování občanů a podniků při spotřebě energie. Snižování spotřeby energie na základě opatření zaměřených na zlepšení energetické účinnosti dále může uvolnit veřejné zdroje pro jiné účely. Veřejné subjekty na vnitrostátní, regionální a místní úrovni by měly, pokud jde o energetickou účinnost, jít příkladem.

(16) Vzhledem k tomu, že v závěrech Rady ze dne 10. června 2011 o plánu energetické účinnosti 2011 se zdůrazňuje, že na budovy připadá 40 % konečné spotřeby energie Unie, a aby byly využity příležitosti pro růst a zaměstnanost v odvětví řemesel a stavebnictví, jakož i v oblasti produkce stavebních výrobků a při výkonu činností v oborech, jako jsou architektura, poradenství a inženýrské služby, měly by členské státy za účelem uvolnění investic do renovace obytných a komerčních budov přijmout dlouhodobou strategii na období po roce 2020 zaměřenou na snížení energetické náročnosti fondu budov. Tato strategie by se měla zabývat nákladově efektivními rozsáhlými renovacemi, jejichž výsledkem je rekonstrukce, která vede k významnému snížení dodávané energie i konečné energetické spotřeby budov ve srovnání s úrovní spotřeby před renovací, a tím k velmi nízké energetické náročnosti. Tyto rozsáhlé renovace by se rovněž mohly provádět v několika fázích.

(17) Je nutné zrychlit renovaci budov, neboť stávající fond budov představuje odvětví s největším potenciálem pro úspory energie. Budovy mají navíc zásadní význam pro dosažení cíle Unie snížit do roku 2050 emise skleníkových plynů o 80–95 % ve srovnání s rokem 1990. Budovy ve vlastnictví veřejných subjektů tvoří značnou část fondu budov a jsou velmi dobře viditelné ve veřejném životě. Je proto vhodné stanovit roční podíl renovace budov ve vlastnictví a v užívání ústředních vládních institucí na území členského státu s cílem snížit jejich energetickou náročnost. Podílem renovací by neměly být dotčeny povinnosti týkající se budov s téměř nulovou spotřebou energie stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov. Povinnost renovovat budovy ústředních vládních institucí stanovená touto směrnicí doplňuje uvedenou směrnici, která vyžaduje, aby členské státy zajistily, aby u stávajících budov, kde probíhá větší renovace, byla snížena jejich energetická náročnost tak, aby splňovaly požadavky minimální energetické náročnosti. Členské státy by měly mít možnost přijmout alternativní nákladově efektivní opatření, aby dosáhly rovnocenného snížení energetické náročnosti budov, které jsou vlastněny jejich ústředními vládními institucemi. Povinnost renovovat podlahovou plochu budov ústředních vládních institucí by se měla vztahovat na správní útvary, které jsou příslušné pro celé území členského státu. Pokud v daném členském státě a pro danou pravomoc neexistuje správní útvar příslušný pro celé území, měla by se tato povinnost vztahovat na ty správní útvary, jejichž pravomocí dohromady pokrývají celé území státu.

(18) Některé obce a další veřejné subjekty v členských státech již zavedly integrované přístupy k úsporám energie a zásobování energií, například pomocí akčních plánů pro udržitelnou energetiku, jako jsou plány vypracované v rámci iniciativy Pakt starostů a primátorů, a integrované přístupy k

městům, které přesahují rámec individuálních zásahů do budov nebo druhů dopravy. Členské státy by měly podpořit obce a jiné veřejné subjekty v přijímání integrovaných a udržitelných plánů energetické účinnosti s jasnými cíli, zapojit občany do jejich vypracování a provádění a přiměřeně je informovat o jejich obsahu a pokroku při dosahování cílů. Takové plány mohou přinést značné úspory energie, zejména jsou-li prováděny prostřednictvím systémů hospodaření s energií, jež umožní příslušným veřejným subjektům lépe řídit svou spotřebu energie. Měla by být podporována výměna zkušeností mezi velkými i malými městy a dalšími veřejnými subjekty se zřetelem na zkušenosti s větší mírou inovace.

(19) Pokud jde o nákup určitých výrobků a služeb a o nákup a nájem budov, měly by ústřední vládní instituce, které uzavírají smlouvy o veřejných pracích, dodávkách nebo službách, jít příkladem a při rozhodování o nákupech vycházet z energetické účinnosti. To by mělo platit pro správní útvary, které jsou příslušné pro celé území členského státu. Pokud v daném členském státě a pro danou pravomoc neexistuje správní útvar příslušný pro celé území, měla by se tato povinnost vztahovat na ty správní útvary, jejichž pravomoci dohromady pokrývají celé území státu. Neměla by tím však být dotčena ustanovení směrnic Unie týkajících se veřejných zakázek. V případě nákupu výrobků, na něž se nevztahují požadavky této směrnice týkající se energetické účinnosti, by členské státy měly vybízet veřejné subjekty, aby při nákupu zohledňovaly energetickou účinnost.

(20) Posouzení možnosti zavést na úrovni Unie systém "bílých certifikátů" ukázalo, že za současné situace by si takový systém vyžádal příliš vysoké administrativní náklady a že existuje riziko, že úspory energie by se soustředily do několika členských států a nebyly by zaváděny v celé Unii. Cíle takového systému na úrovni Unie by bylo možné, alespoň v této fázi, lépe dosáhnout pomocí vnitrostátních systémů povinného zvyšování energetické účinnosti pro energetické podniky nebo jiných alternativních politických opatření, která povedou k dosažení stejného objemu úspor energie. Je vhodné, aby míra ambicióznosti takových systémů byla zakotvena ve společném rámci na úrovni Unie a současně poskytovala členským státům značnou flexibilitu, aby mohly plně zohlednit vnitrostátní organizaci účastníků na trhu, konkrétní podmínky odvětví energetiky a návyky konečných zákazníků. Společný rámec by měl poskytnout energetickým podnikům možnost nabízet energetické služby všem konečným zákazníkům, nejen těm, kterým prodávají energii. To posiluje hospodářskou soutěž na trhu s energií, protože energetické podniky mohou rozšířit svou nabídku o poskytování doplňkových energetických služeb. Společný rámec by měl členským státům umožnit, aby do svých vnitrostátních systémů začlenily požadavky, jež sledují sociální cíle, zejména aby bylo možné zajistit, že přístup k výhodám vyplývajícím z vyšší energetické účinnosti budou mít i zranitelní zákazníci. Členské státy by měly na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určit, kteří distributoři energie nebo maloobchodní prodejci energie by měli mít povinnost splnit cíl úspor energie u konečného uživatele stanovený touto směrnicí.

S cílem předejít nepřiměřené administrativní zátěži by členské státy zejména měly mít možnost neukládat tuto povinnost malým distributorům energie, malým maloobchodním prodejcům energie a malým energetickým odvětvím. Sdělení Komise ze dne 25. června 2008 stanoví zásady, které by členské státy, jež se rozhodnou této možnosti nevyužít, měly zohlednit. Coby formu podpory vnitrostátních iniciativ v oblasti energetické účinnosti by strany povinné podle vnitrostátních systémů povinného zvyšování energetické účinnosti mohly plnit své povinnosti tak, že by každoročně přispívaly do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným podle daného systému.

(21) Vzhledem k všeobecné nutnosti obnovit udržitelnost veřejných financí a konsolidovat rozpočty by měla být při provádění konkrétních opatření spadajících do oblasti působnosti této směrnice na úrovni členských států věnována náležitá pozornost tomu, aby opatření v zájmu energetické účinnosti byla uskutečňována nákladově efektivním způsobem na základě přiměřené úrovně analýzy a hodnocení.

(22) Požadavek dosáhnout úspor objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům oproti předpokládanému prodeji energie nepředstavuje omezení prodeje ani spotřeby energie. Členským státům by při výpočtu objemu prodeje energie konečným zákazníkům mělo být umožněno zcela nebo zčásti vyloučit objem prodeje energie použité při průmyslových činnostech uvedených v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, neboť je všeobecně přijímáno, že některá odvětví či pododvětví mohou být v rámci těchto činností vystavena značnému riziku úniku uhlíku. Je vhodné, aby si členské státy byly vědomy nákladů na systémy, aby mohly přesně posoudit náklady opatření.

(23) Anž jsou dotčeny požadavky článku 7 a za účelem omezení administrativní zátěže, mohou jednotlivé členské státy sloučit veškerá dílčí koncepční opatření k provedení článku 7 do jednoho souhrnného vnitrostátního programu energetické účinnosti.

(24) Aby bylo možné využít potenciálu úspor energie v určitých segmentech trhu, kde obecně nejsou komerčně nabízeny energetické audity (například v malých a středních podnicích), měly by členské státy vypracovat programy, které podpoří provádění energetických auditů v malých a středních podnicích. Energetické audity by měly být pro velké podniky povinné a pravidelné, neboť úspory energie mohou být značné. Energetické audity by měly zohledňovat příslušné evropské nebo mezinárodní normy, jako například EN ISO 50001 (systémy managementu hospodaření s energií) nebo chystanou normu EN 16247-1 (energetické audity) nebo normu EN ISO 14000 (systém environmentálního managementu), zahrnuje-li systém energetický audit, čímž by byly rovněž v souladu s přílohou VI této směrnice, neboť tato ustanovení nepřekračují požadavky uvedených příslušných norem. V současné době se pracuje na zvláštní evropské normě pro energetické audity.

(25) V případě, že energetické audity provádějí vnitropodnikoví odborníci, zajištění nezbytné nezávislosti by vyžadovalo, aby se tyto odborníci přímo nezabývali činností, která je předmětem auditu.

(26) Při stanovování opatření ke zvýšení energetické účinnosti by měl být zohledněn prospěch a úspory získané při širokém využití nákladově efektivních technologických inovací, například inteligentních měřičů. Pokud byly nainstalovány inteligentní měřiče, společnosti by jich neměly využívat k neodůvodněnému zpětnému účtování.

(27) V případě elektrické energie a v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, pokud se zavádění inteligentních měřících přístrojů vyhodnotí pozitivně, mělo by být do roku 2020 inteligentními měřicími systémy vybaveno alespoň 80 % spotřebitelů. V případě zemního plynu a v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem, pokud se zavádění inteligentních měřících systémů vyhodnotí pozitivně, členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán, který členské státy určí, by měly připravit harmonogram pro zavedení inteligentních měřících systémů.

(28) Použití individuálních měřičů nebo indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění je vhodné k měření individuální spotřeby v budovách s více bytovými jednotkami s dálkovým nebo společným ústředním vytápěním, pokud mají koneční zákazníci možnost regulovat vlastní individuální spotřebu. Jejich použití má tedy smysl pouze v budovách, kde jsou radiátory vybaveny termostatickými ventily.

(29) V některých budovách s více bytovými jednotkami s dálkovým nebo společným ústředním vytápěním by bylo použití přesných individuálních měřičů tepla technicky složité a nákladné vzhledem k tomu, že horká voda používaná k vytápění vstupuje do bytů a vystupuje z nich na několika místech. Lze předpokládat, že individuální měření spotřeby tepla v budovách s více bytovými jednotkami je přesto technicky možné, pokud by instalace individuálních měřičů nevyžadovala výměnu stávajícího vnitřního systému potrubí pro vytápění horkou vodou v budově. V takových budovách lze pak měření individuální spotřeby tepla provádět pomocí indikátorů pro rozdělování nákladů na vytápění nainstalovaných na každém radiátoru.

(30) Směrnice 2006/32/ES požaduje, aby členské státy zajistily, aby koneční zákazníci byli vybaveni individuálními měřiči za konkurenceschopné ceny, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie a skutečnou dobu její spotřeby. Tento požadavek je ve většině případů omezen podmínkou, že by to mělo být technicky možné, finančně únosné a úměrné potenciálním úsporám energie. Při vytváření nového připojení v nové budově nebo při jakýchkoli větších renovacích budovy ve smyslu směrnice 2010/31/EU by však tyto měřiče měly být poskytovány vždy. Směrnice 2006/32/ES rovněž požaduje, aby bylo dostatečně často poskytováno jasné vyúčtování na základě skutečné spotřeby, aby zákazníci mohli svou spotřebu energie regulovat.

(31) Směrnice 2009/72/ES a 2009/73/ES požadují, aby členské státy zajistily zavedení inteligentních měřicích systémů, které podpoří aktivní účast spotřebitelů na trzích s dodávkami elektřiny a plynu. V případě elektrické energie, pokud se zavedení inteligentních měřicích přístrojů vyhodnotí pozitivně, má být do roku 2020 inteligentními měřicími systémy vybaveno alespoň 80 % spotřebitelů. V případě zemního plynu není stanovena lhůta, ale je požadována příprava harmonogramu. Uvedené směrnice rovněž stanoví, že koneční zákazníci musí být řádně informováni o skutečné spotřebě elektřiny či plynu a nákladech na ně, a to dostatečně často, aby mohli regulovat svou spotřebu energie.

(32) Dopad ustanovení týkajících se měření a vyúčtování podle směrnic 2006/32/ES, 2009/72/ES a 2009/73/ES na úspory energie je omezený. V mnohých částech Unie tato ustanovení nevedla k tomu, aby zákazníci dostávali aktuální informace o spotřebě energie nebo vyúčtování založené na skutečné spotřebě v takových intervalech, které jsou – jak ukazují studie – potřebné, aby zákazníkům umožnily regulovat jejich spotřebu energie. V oblasti vytápění a teplé vody v budovách s více bytovými jednotkami vedlo nedostatečně přesné vymezení těchto ustanovení rovněž k četným stížnostem občanů.

(33) V zájmu posílení postavení konečných zákazníků, pokud jde o přístup k informacím týkajícím se měření a vyúčtování jejich individuální spotřeby energie, a s ohledem na příležitost spojené s procesem zavedení inteligentních měřicích systémů a zavedení inteligentních měřičů v členských státech, je důležité, aby se zlepšila srozumitelnost požadavků právních předpisů Unie v této oblasti. To by mělo pomoci snížit náklady na zavedení inteligentních měřicích systémů vybavených funkcemi zvyšujícími úspory energie a napomoci rozvoji trhů s energetickými službami a pro řízení poptávky. Zavedení inteligentních měřicích systémů umožní časté provádění vyúčtování založeného na skutečné spotřebě. Je ovšem také třeba upřesnit požadavky na přístup

k informacím a na spravedlivé a přesné vyúčtování založené na skutečné spotřebě v případech, kdy inteligentní měřiče nebudou před rokem 2020 k dispozici, a to i ve vztahu k měření a vyúčtování individuální spotřeby, pokud jde o vytápění, chlazení a teplou vodu v budovách s více bytovými jednotkami s dálkovým vytápěním nebo chlazením nebo s vlastním společným systémem vytápění umístěným v těchto budovách.

(34) Při navrhování opatření ke zvýšení energetické účinnosti by členské státy měly náležitě zohlednit potřebu zajištění správného fungování vnitřního trhu a jednotného uplatňování *acquis* v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie.

(35) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny a dálkové vytápění a chlazení mají značný potenciál z hlediska úspory primární energie, který je v Unii z velké části nevyužitý. Členské státy by měly provést komplexní posouzení potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení. Tato posouzení by měla být na žádost Komise aktualizována, aby investorům poskytovala informace týkající se vnitrostátních plánů rozvoje a přispěla ke stabilnímu prostředí podporujícímu investice. Nová zařízení na výrobu elektřiny a stávající zařízení, která procházejí podstatnou rekonstrukcí nebo jim jsou obnovována povolení či licence, by měla být – za předpokladu provedení analýzy nákladů a přínosů, z níž vyplývá čistý přínos – vybavena vysoce účinnými kogeneračními jednotkami umožňujícími zpětné získávání odpadního tepla pocházejícího z výroby elektřiny. Toto odpadní teplo by pak mohlo být dopravováno do místa potřeby sítěmi dálkového vytápění. Případy, které vyžadují uplatnění kritérií pro vydání povolení, budou obecně ty, které rovněž vyžadují povolení podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích a povolení podle směrnice 2009/72/ES.

(36) Jaderné elektrárny nebo zařízení na výrobu elektřiny, u nichž se plánuje využití geologického ukládání povoleného podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého, může být vhodné umístit do lokalit, kde není nákladově efektivní zpětné získávání odpadního tepla prostřednictvím vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo dodávkami do sítě dálkového vytápění nebo chlazení. Členské státy by proto měly mít možnost osvobodit tato zařízení od povinnosti provádět analýzu nákladů a přínosů za účelem jejich vybavení zařízením umožňujícím zpětné získávání odpadního tepla pomocí vysoce účinné kogenerační jednotky. Od požadavku, aby také poskytovala teplo, by rovněž mělo být možné osvobodit zařízení na výrobu elektřiny s provozem v době špičkového zatížení a záložní zařízení na výrobu elektřiny, jejichž provoz je plánován na úrovni nižší než 1500 provozních hodin za rok jako klouzavý průměr za dobu pěti let.

(37) V zájmu podpory decentralizované výroby energie je vhodné, aby členské státy podněcovaly k zavedení opatření a postupů na podporu zařízení kombinované výroby tepla a elektřiny s celkovým jmenovitým tepelným příkonem nižším než 20 MW.

(38) Vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny by měla být definována úsporami energie dosaženými kombinovanou výrobou namísto oddělené výroby tepla a elektřiny. Definicemi kombinované výroby tepla a elektřiny a vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny používanými v právních předpisech Unie by nemělo být dotčeno používání odlišných definic ve vnitrostátních právních předpisech vydaných pro jiné účely, než jsou účely uvedené v dotyčných právních předpisech Unie. S cílem maximalizovat úspory energie a předejít nevyužití příležitostí k úsporám energie je třeba věnovat největší pozornost provozním podmínkám kogeneračních jednotek.

(39) Ke zvýšení transparentnosti z hlediska konečného zákazníka, aby si mohl vybrat mezi elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny a elektřinou vyráběnou pomocí jiných technologií, by měl být původ vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny zaručen na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti. Systémy záruky původu samy o sobě nezakládají právo na podporu z vnitrostátních mechanismů podpory. Je důležité, aby na všechny formy elektřiny vyrobené vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny mohly být vydávány záruky původu. Záruky původu by měly být odlišné od výměnných certifikátů.

(40) Je třeba brát v úvahu konkrétní strukturu odvětví kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení, která zahrnuje mnoho malých a středních výrobců, a to zejména při přezkumu správních postupů pro udělování povolení k výstavbě nové kapacity pro kombinovanou výrobu nebo s ní spojených sítí, podle zásady "zelenou malým a středním podnikům".

(41) Většinu podniků v Unii tvoří malé a střední podniky. Pro Unii představují obrovský potenciál úspor energie. Aby se jim pomohlo se zaváděním opatření v zájmu energetické účinnosti, měly by členské státy vytvořit příznivý rámec zaměřený na poskytování technické pomoci a cílených informací malým a středním podnikům.

(42) Směrnice 2010/75/EU zahrnuje energetickou účinnost mezi kritéria pro určení nejlepších dostupných technik, které by měly sloužit jako zásady pro stanovení podmínek povolení pro zařízení v oblasti její působnosti, včetně spalovacích zařízení s celkovým jmenovitým tepelným příkonem 50 MW nebo více. Tato směrnice však dává členským státům možnost nevztahovat požadavky týkající se energetické účinnosti na spalovací jednotky nebo jiné jednotky produkující emise oxidu uhličitého na místě, kde se nacházejí, v případě činností uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES. Členské státy by mohly zahrnout informace o hodnotách energetické účinnosti do zpráv podávaných podle směrnice 2010/75/EU.

(43) Členské státy by na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií měly stanovit pravidla pro hrazení a sdílení nákladů spojených s připojením k síti a posílením distribuční soustavy a technickými přizpůsobeními, která jsou nezbytná pro integraci nových výrobců elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, s přihlédnutím k pokynům a kodexům vypracovaným v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítí pro přeshraniční obchod s elektřinou a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám. Výrobcům elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny by mělo být umožněno vypsát veřejnou soutěž na práce související s připojením. Měl by být usnadněn přístup elektřiny vyráběné vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny, zvláště kogeneračním jednotkám malého výkonu a mikrokogeneračním jednotkám, k rozvodné síti. Členské státy mohou uložit povinnosti veřejné služby, a to i ve vztahu k energetické účinnosti, podnikům působícím v elektroenergetice v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2009/72/ES a podnikům působícím v odvětví zemního plynu v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2009/73/ES.

(44) Reakce na poptávku je důležitým nástrojem ke zvýšení energetické účinnosti, neboť významným způsobem zvyšuje možnost, že zákazníci nebo jimi jmenované třetí strany přijmou opatření na základě informací o spotřebě a vyúčtování, a tak zajišťuje mechanismus pro snižování či přesouvání spotřeby vedoucí k úsporám energie jak při konečné spotřebě, tak optimálnějším využíváním sítí a výrobních zařízení při výrobě, přenosu a distribuci energie.

(45) Reakce na poptávku může být založena na reakcích konečných zákazníků na cenové signály či na systémech automatizace budov. Měly by se zlepšit podmínky umožňující reakci na poptávku a přístup k této reakci, a to i pro malé konečné zákazníky. Z toho důvodu a s ohledem na pokračující zavádění inteligentních sítí by členské státy měly zajistit, aby vnitrostátní energetické regulační orgány byly schopné zajistit, aby sazby a regulační opatření týkající se sítí obsahovaly pobídky ke zvýšení energetické účinnosti a podporovaly dynamickou tvorbu cen v rámci opatření reagujících na poptávku konečných zákazníků. Měly by být rozvíjeny možnosti začlenění na trh a stejně možnosti přístupu na trh pro zdroje na straně spotřebitelů (zatížení na straně dodavatelů a spotřebitelů) jako na straně výrobců. Členské státy by navíc měly zajistit, aby vnitrostátní energetické regulační orgány přijaly integrovaný přístup zahrnující potenciální úspory v odvětvích zásobování energií a konečné spotřeby.

(46) Měl by být k dispozici dostatečný počet spolehlivých profesionálů specializovaných na oblast energetické účinnosti, aby se zajistilo efektivní a včasné provádění této směrnice, například pokud jde o soulad s požadavky na provádění energetických auditů a zavádění systémů povinného zvyšování energetické účinnosti. Členské státy by proto měly zavést systémy certifikace pro poskytovatele energetických služeb, energetické audity a další opatření ke zvyšování energetické účinnosti.

(47) Je nezbytné pokračovat v rozvoji trhu energetických služeb, aby byla zajištěna dostupnost jak na straně poptávky, tak na straně nabídky energetických služeb. Tomu může napomoci transparentnost, například v podobě seznamů poskytovatelů energetických služeb. Poptávku mohou stimulovat také vzorové smlouvy, výměna osvědčených postupů a pokyny, zejména pro uzavírání smluv o energetických službách. Stejně jako u jiných forem finančních ujednání s třetí stranou, také ve smlouvě o energetických službách se příjemce energetické služby vyhne investičním výdajům tím, že využije část finanční hodnoty úspory energie k tomu, aby uhradil investice vynaložené zcela nebo částečně třetí stranou.

(48) Je třeba identifikovat a odstranit regulatorní i neregulatorní překážky bránící využívání smluv o energetických službách a dalších finančních ujednání s třetí stranou zaměřených na úspory energie. Mezi tyto překážky patří účetní pravidla a postupy, jež brání tomu, aby se kapitálové investice a roční finanční úspory plynoucí z opatření ke zvýšení energetické účinnosti přiměřeně odrážely v účetnictví po celou dobu trvání investice. Na vnitrostátní úrovni by měly být řešeny také překážky bránící renovaci stávajícího fondu budov založené na rozdělení pobídek mezi jednotlivé dotčené aktéry.

(49) Členské státy a regiony by měly být podporovány v tom, aby plně využívaly strukturálních fondů z Fondu soudržnosti ke stimulaci investic do opatření ke zvyšování energetické účinnosti. Investice do energetické účinnosti mohou přispívat k hospodářskému růstu, zaměstnanosti, inovacím a ke snížení energetické chudoby v domácnostech, a mají proto pozitivní dopad na hospodářskou, sociální a územní soudržnost. Možnými oblastmi pro financování jsou například opatření v zájmu energetické účinnosti veřejných budov a bydlení a zajišťování nových dovedností, jež podpoří zaměstnanost v odvětví energetické účinnosti.

(50) Za účelem prosazování cílů této směrnice by členské státy měly vybízet k využívání finančních mechanismů. Tyto finanční mechanismy mohou zahrnovat finanční příspěvky a pokuty za neplnění některých ustanovení této směrnice; zdroje vyčleněné na energetickou účinnost podle čl. 10 odst. 3 směrnice 2003/87/ES; zdroje vyčleněné na energetickou účinnost ve víceletém finančním rámci, zejména ve Fondu soudržnosti, či strukturálních fondech z fondu pro rozvoj venkova, a v evropských finančních nástrojích vytvořených

pro tyto účely, jako je například Evropský fond pro energetickou účinnost.

(51) Finanční mechanismy by případně mohly být založeny na zdrojích vyčleněných na energetickou účinnost z projektových dluhopisů Unie; zdrojích vyčleněných na energetickou účinnost z prostředků Evropské investiční banky a dalších evropských finančních institucí, zejména Evropské banky pro obnovu a rozvoj a Rozvojové banky Rady Evropy; zdrojích získaných pákovým efektem ve finančních institucích; vnitrostátních zdrojích získaných též vytvořením regulačních a fiskálních rámců stimulujících provádění iniciativ a programů v oblasti energetické účinnosti; a příjmem z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES.

(52) Finanční mechanismy zejména mohou využívat uvedené příspěvky, zdroje a příjmy k umožnění a stimulaci soukromých kapitálových investic, zejména k přilákání institucionálních investorů, a při tom využívat kritéria, jež zajistí dosažení environmentálních a sociálních cílů v případě poskytnutých prostředků; využívat inovativních finančních mechanismů (např. záruk na úvěry pro soukromý kapitál, záruk na úvěry podporující uzavírání smluv o energetických službách, grantů, zvýhodněných půjček a specializovaných úvěrových rámců, systémů financování třetí stranou), které snižují rizika projektů v oblasti energetické účinnosti a umožní nákladově efektivní renovace i v domácnostech s nízkými nebo středními příjmy; být napojené na programy nebo agentury, které budou soustřeďovat projekty zaměřené na úspory energie a posuzovat jejich kvalitu, poskytovat technickou pomoc, podporovat trh s energetickými službami a pomáhat s vytvářením poptávků spotřebitelů po těchto službách.

(53) Finanční mechanismy také mohou poskytovat náležitě zdroje na podporu školících a certifikačních programů, které slouží ke zlepšování a akreditaci dovedností v oblasti energetické účinnosti; poskytovat prostředky na výzkum a demonstrace v oblasti jednotek malého výkonu a mikrogeneračních jednotek pro výrobu energie a na urychlení jejich zavádění a optimalizaci připojování těchto jednotek do sítě; být napojené na programy zaměřené na provádění činností na podporu energetické účinnosti ve všech obydlích s cílem předcházet energetické chudobě a povzbuzovat majitele bytového fondu pronajímající obydlí, aby co nejvýše zvýšili energetickou účinnost svého majetku; poskytovat náležité zdroje na podporu sociálního dialogu a tvorbu standardů majících za cíl zvýšení energetické účinnosti a zajištění dobrých pracovních podmínek a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

(54) S cílem zajistit praktický účinek cílů snižování energetické náročnosti budov veřejných subjektů by měly být využívány dostupné finanční nástroje a inovativní finanční mechanismy Unie. V tomto ohledu mohou členské státy při vytváření těchto mechanismů na nepovinném základě využít příjmy z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES a zohlednit přitom vnitrostátní rozpočtové předpisy.

(55) Aby zůstaly zachovány pobídky v systému pro obchodování s emisemi, které odměňují investice do nízkouhlíkových technologií a připravují odvětví zapojená do tohoto systému na inovace potřebné v budoucnu, bude Komise při provádění 20% cíle v oblasti energetické účinnosti muset sledovat dopad nových opatření na směrnici 2003/87/ES o vytvoření systému Unie pro obchodování s emisemi. Bude muset sledovat dopad na ta odvětví průmyslu, v nichž hrozí značné riziko úniku uhlíku, stanovená rozhodnutím Komise 2010/2/EU ze dne 24. prosince 2009, kterým se podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES sestavuje seznam odvětví a pododvětví, u nichž se má za to, že jim hrozí značné riziko úniku uhlíku, aby zajistila, že ustanovení této směrnice podporují rozvoj těchto odvětví a že mu nebrání.

(56) Směrnice 2006/32/ES požaduje, aby členské státy přijaly celkový vnitrostátní orientační cíl úspor energie ve výši 9 % do roku 2016, dosažitelný díky energetickým službám a jiným opatřením ke zvýšení energetické účinnosti, a usilovaly o jeho splnění. Uvedená směrnice stanoví, že druhý plán energetické účinnosti přijatý členskými státy bude případně tam, kde je to vhodné nebo nutné, následován návrhy dalších opatření předloženými Komisí, včetně prodloužení doby platnosti cílů. Pokud zpráva dospěje k závěru, že nebyl učiněn dostatečný pokrok k dosažení vnitrostátních orientačních cílů stanovených uvedenou směrnicí, mají se návrhy dalších opatření zaměřit na úroveň a povahu těchto cílů. Z posouzení dopadů doprovázejícího tuto směrnici vyplývá, že členské státy směřují k dosažení 9% cíle, který je podstatně méně ambiciózní než následně přijatý cíl 20% úspory energie do roku 2020, a proto není nutné se úrovní těchto cílů zabývat.

(57) Program Inteligentní energie – Evropa zavedený rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1639/2006/ES ze dne 24. října 2006, kterým se zavádí rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (2007–2013), napomáhá vytváření prostředí umožňujícího náležitě provádění politik Unie v oblasti udržitelné energetiky tím, že odstraňuje tržní překážky, například nedostatečnou informovanost a kapacitu účastníků trhu a institucí, vnitrostátní technické či administrativní překážky řádného fungování vnitřního trhu s energií nebo nedostatečně rozvinuté trhy práce, s cílem vyrovnat se s výzvou nízkouhlíkového hospodářství. Většina z těchto překážek stále ještě existuje.

(58) V zájmu využití značného potenciálu úspor energie u výrobků spojených se spotřebou energie by se mělo zrychlit a rozšířit provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku. Přednost by měly mít výrobky nabízející největší potenciál úspor energie, určené v rámci pracovního plánu v oblasti ekodesignu nebo případně na základě revize stávajících opatření.

(59) Za účelem vyjasnění podmínek, za nichž mohou členské státy při dodržení směrnice 2009/125/ES a jejích prováděcích opatření stanovit požadavky na energetickou účinnost podle směrnice 2010/31/EU, by směrnice 2009/125/ES měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(60) Jelikož cíle této směrnice, totiž dosažení 20 % cíle Unie v oblasti energetické účinnosti do roku 2020 a vytvoření podmínek pro další zvyšování energetické účinnosti v období po roce 2020, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států bez přijetí dalších opatření v zájmu energetické účinnosti, ale může jej být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je pro dosažení tohoto cíle nezbytné.

(61) Za účelem umožnit přizpůsobení technickému pokroku a změnám v distribuci energetických zdrojů by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o přezkum harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti stanovených na základě směrnice 2004/8/ES a o hodnoty, metody výpočtu, standardní koeficient primární energie a požadavky uvedené v přílohách této směrnice. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány

současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.

(62) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení této směrnice by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí.

(63) Veškerá normativní ustanovení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES by měla být zrušena s výjimkou čl. 4 odst. 1 až 4 a příloh I, III a IV směrnice 2006/32/ES. Tato ustanovení by se měla používat až do lhůty stanovené pro dosažení 9% cíle. Zrušena by měla být rovněž ustanovení čl. 9 odst. 1 a 2 směrnice 2010/30/EU, jež členským státům ukládají povinnost pouze se snažit pořizovat výrobky, které patří do třídy s nejvyšší energetickou účinností.

(64) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezit na ustanovení, která ve srovnání se směrnicemi 2004/8/ES a 2006/32/ES představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z uvedených směrnic.

(65) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES ve vnitrostátním právu.

(66) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011 zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Ve vztahu k této směrnici považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI, DEFINICE A CÍLE ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice zavádí společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavního 20% cíle Unie pro energetickou účinnost a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po tomto datu.

Směrnice stanoví pravidla zaměřená na odstranění překážek na trhu s energií a překonání některých nedokonalostí trhu, jež brání účinnosti při dodávkách a využívání energie, a stanoví zavedení orientačních vnitrostátních cílů energetické účinnosti do roku 2020.

2. Požadavky stanovené touto směrnicí jsou minimálními požadavky a nebrání členským státům, aby si ponechaly či zavedly přísnější opatření. Tato opatření musí být slučitelná s právem Unie. V případě, že vnitrostátní právní předpisy stanoví přísnější opatření, členské státy je oznámí Komisi.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) "energií" všechny formy energetických produktů, paliva, teplo, obnovitelné zdroje energie, elektřina nebo jakákoliv jiná forma energie, jak jsou definovány v čl. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ze dne 22. října 2008 o energetické statistice;
- 2) "spotřebou primární energie" hrubá domácí spotřeba, vyjma neenergetických účelů;
- 3) "konečnou spotřebou energie" veškerá energie dodávaná odvětvím průmyslu, dopravy, služeb, zemědělství a domácnostem. Tato spotřeba nezahrnuje dodávky do odvětví přeměny energie a odvětví energetiky;
- 4) "energetickou účinností" poměr výstupu ve formě výkonu, služby, zboží nebo energie k množství vstupní energie;
- 5) "úsporami energie" množství ušetřené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením jednoho či více opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm, při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;
- 6) "zvýšením energetické účinnosti" nárůst energetické účinnosti v důsledku technologických či ekonomických změn nebo v důsledku změn v lidském chování;
- 7) "energetickou službou" fyzický přínos, užitek nebo prospěch získané kombinací energie s energeticky účinnými technologiemi nebo činnostmi, které mohou zahrnovat provozní činnosti, údržbu a kontrolu nezbytnou pro dodání služby, jež je dodávána na základě smlouvy a u níž bylo prokázáno, že za normálních okolností vede k ověřitelnému a měřitelnému či odhadnutelnému zvýšení energetické účinnosti nebo k úsporám primární energie;
- 8) "veřejnými subjekty"/"veřejní zadavatelé" podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby;
- 9) "ústředními vládními institucemi" veškeré správní útvary, jejichž pravomoci se vztahují na celé území členského státu;
- 10) "celkovou užitnou podlahovou plochou" podlahová plocha budovy nebo části budovy, v níž se používá energie k úpravě vnitřního prostředí;
- 11) "systémem hospodaření s energií" soubor vzájemně souvisejících nebo vzájemně působících prvků plánu, který stanoví cíl v oblasti energetické účinnosti a strategií k dosažení tohoto cíle;
- 12) "evropskou normou" norma přijatá Evropským výborem pro normalizaci, Evropským výborem pro normalizaci v elektrotechnice nebo Evropským ústavem pro telekomunikační normy a zpřístupněná veřejnosti;
- 13) "mezinárodní normou" norma přijatá Mezinárodní organizací pro normalizaci a zpřístupněná veřejnosti;
- 14) "povinnou stranou" distributor energie nebo maloobchodní prodejce energie, na kterého se vztahují vnitrostátní systémy povinného zvyšování energetické účinnosti podle článku 7;
- 15) "pověřenou stranou" právnická osoba pověřená vládou nebo jiným veřejným subjektem vytvořením, řízením nebo provozem finančního systému jménem vlády nebo jiného veřejného subjektu;
- 16) "zúčastněnou stranou" podnik nebo veřejný subjekt, který se zavázal splnit určité cíle podle dobrovolné dohody, nebo na který se vztahuje vnitrostátní regulační politický nástroj;

- 17) "prováděcím veřejným orgánem" veřejnoprávní subjekt, který odpovídá za provádění nebo monitorování zdanění energie a emisí CO₂, finanční systémy a nástroje, daňové pobídky, standardy a normy, označování energetické účinnosti štítky, odbornou přípravu a vzdělávání;
- 18) "politickým opatřením" regulační, finanční, daňový, dobrovolný nástroj nebo nástroj pro poskytování informací oficiálně zřízený a prováděný v členském státě s cílem vytvořit podpůrný rámec, požadavek nebo pobídku pro účastníky trhu, aby poskytovali a kupovali energetické služby a přijímali další opatření ke zvýšení energetické účinnosti;
- 19) "individuálním opatřením" opatření, jehož výsledkem je ověřitelné a měřitelné nebo odhadnutelné zvýšení energetické účinnosti a které je přijato v důsledku politického opatření;
- 20) "distributorem energie" fyzická nebo právnická osoba, včetně provozovatelů distribučního systému, jež odpovídá za přepravu energie s ohledem na její dodání konečným zákazníkům nebo distribučním místům, která energii konečným zákazníkům prodává;
- 21) "provozovatelem distribuční soustavy" "provozovatel distribuční soustavy" podle definice ve směrnici 2009/72/ES a ve směrnici 2009/73/ES;
- 22) "maloobchodním prodejcem energie" fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá prodejem energie konečným zákazníkům;
- 23) "konečným zákazníkem" fyzická nebo právnická osoba, jež nakupuje energii pro své vlastní konečné využití;
- 24) "poskytovatelem energetických služeb" fyzická nebo právnická osoba, která dodává energetické služby nebo provádí jiná opatření ke zvýšení energetické účinnosti zařízení konečného zákazníka či v rámci jeho budovy;
- 25) "energetickým auditem" systematický postup za účelem získání dostatečných znalostí o stávajícím profilu energetické spotřeby určité budovy či skupiny budov, průmyslového nebo obchodního provozu nebo zařízení a soukromé nebo veřejné služby, který identifikuje a kvantifikuje možnosti nákladově efektivních úspor energie a podává zprávy o zjištěních;
- 26) "malými a středními podniky" podniky podle definice v hlavě I přílohy doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků; kategorie mikropodniků, malých a středních podniků je složena z podniků, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR, nebo jejichž bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 43 milionů EUR;
- 27) "smlouvou o energetických službách" smluvní ujednání mezi příjemcem a poskytovatelem o opatření ke zvýšení energetické účinnosti, ověřované a kontrolované během celého trvání smlouvy, kdy jsou investice (dílo, dodávka nebo služba) do tohoto opatření placeny ve vztahu ke smluvně stanovené míře zvýšení energetické účinnosti nebo k jinému dohodnutému kritériu energetické náročnosti, například finančním úsporám;
- 28) "inteligentním měřícím systémem" elektronický systém, který může měřit spotřebu energie, přičemž oproti běžnému měřiči poskytuje více informací, a může přenášet a přijímat údaje za použití určité formy elektronické komunikace;
- 29) "provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy" "provozovatel přenosové soustavy" podle definice ve směrnici 2009/72/ES a "provozovatel přepravní soustavy" podle definice ve směrnici 2009/73/ES;
- 30) "kombinovanou výrobou tepla a elektřiny" současná výroba tepelné energie a elektrické nebo mechanické energie v jednom procesu;
- 31) "ekonomicky odůvodněnou poptávkou" poptávka, která nepřekračuje potřeby tepla nebo chlazení a která by byla za tržních podmínek jinak uspokojována jinými procesy výroby energie než kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;
- 32) "užitečným teplem" teplo vyrobené v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny k uspokojování ekonomicky odůvodněné poptávky po vytápění a chlazení;
- 33) "elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny" elektřina vyrobená v procesu spojeném s výrobou užitečného tepla a vypočtená podle metodiky stanovené v příloze I;
- 34) "vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny" kombinovaná výroba tepla a elektřiny splňující kritéria stanovená v příloze II;
- 35) "celkovou účinností" roční objem výroby elektrické a mechanické energie a užitečného tepla dělený spotřebou paliva použitého k výrobě tepla v procesu kombinované výroby tepla a elektřiny a hrubé výroby elektrické a mechanické energie;
- 36) "poměrem elektřiny a tepla" poměr mezi elektřinou z kombinované výroby tepla a elektřiny a užitečným teplem při plném kombinovaném režimu na základě provozních dat konkrétní jednotky;
- 37) "kogenerační jednotkou" jednotka schopná pracovat v režimu kombinované výroby tepla a elektřiny;
- 38) "kogenerační jednotkou malého výkonu" kogenerační jednotka s instalovanou kapacitou nižší než 1 MWe;
- 39) "mikrokogenerační jednotkou" kogenerační jednotka s maximální kapacitou nižší než 50 kW_e;
- 40) "koeficientem zastavěnosti" poměr mezi podlahovou plochou budov a výměrou půdy na daném území;
- 41) "účinným dálkovým vytápěním a chlazením" soustava dálkového vytápění nebo chlazení, která používá alespoň 50 % energie z obnovitelných zdrojů, 50 % odpadního tepla, 75 % tepla z kombinované výroby tepla a elektřiny nebo 50 % z kombinace této energie a tepla;
- 42) "účinným vytápěním a chlazením" varianta vytápění a chlazení, která ve srovnání s výchozím scénářem, který odráží situaci, kdy nejsou podniknuta žádná opatření, měřitelně snižuje vstupní primární energii nezbytnou k dodání jednotky získané energie v rámci příslušných hranic systému, a to nákladově efektivním způsobem podle analýzy nákladů a přínosů podle této směrnice a při zohlednění energie potřebné k získání, přeměně, přepravě a distribuci;
- 43) "účinným individuálním vytápěním a chlazením" varianta individuální dodávky vytápění a chlazení, která ve srovnání s účinným dálkovým vytápěním a chlazením měřitelně snižuje vstupní primární energii z neobnovitelných zdrojů nezbytnou k dodání jednotky získané energie v rámci příslušných hranic systému nebo vyžaduje stejné množství primární energie z neobnovitelných zdrojů, avšak za nižší cenu, při zohlednění energie potřebné k získání, přeměně, přepravě a distribuci;
- 44) "podstatnou rekonstrukcí" rekonstrukce, jejíž náklady přesáhnou 50 % investičních nákladů na novou srovnatelnou jednotku;
- 45) "agregátorem" poskytovatel služeb reagující na poptávku, který kombinuje více krátkodobých zatížení sítě na straně spotřebitelů za účelem prodeje či dražby na organizovaných energetických trzích.

Článek 3

Cíle energetické účinnosti

1. Každý členský stát stanoví orientační vnitrostátní cíl energetické účinnosti na základě spotřeby primární energie nebo konečné spotřeby energie, úspor primární energie nebo úspor v konečné spotřebě energie nebo energetické náročnosti. Členské státy oznámí tyto cíle Komisi v souladu s čl. 24 odst. 1 a částí 1 přílohy XIV. Současně vyjádří tyto cíle jako absolutní úroveň spotřeby primární energie a konečné spotřeby energie v roce 2020, přičemž vysvětlí, jak a na základě jakých údajů byly tyto údaje vypočteny.

Při stanovování těchto cílů členské státy vezmou v úvahu:

- a) skutečnost, že v roce 2020 nesmí být spotřeba primární energie Unie vyšší než 1483 Mtoe nebo konečná spotřeba energie vyšší než 1086 Mtoe;
- b) opatření stanovená touto směrnicí;
- c) opatření k dosažení vnitrostátních cílů úspory energie přijatá podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2006/32/ES;
- d) další opatření na podporu energetické účinnosti v členských státech a na úrovni Unie.

Při stanovování těchto cílů mohou členské státy rovněž zohlednit vnitrostátní okolnosti ovlivňující spotřebu primární energie, jako jsou:

- a) nevyužití nákladově efektivní možnosti úspor energie;
- b) vývoj a prognóza HDP;
- c) změny v oblasti dovozu a vývozu energie;
- d) rozvoj všech obnovitelných zdrojů energie, jaderná energie, zachycování a ukládání CO₂ a
- e) dřívější opatření.

2. Komise do 30. června 2014 přezkoumá dosažený pokrok a pravděpodobnost, že Unie v roce 2020 dosáhne spotřeby primární energie nejvýše 1483 Mtoe nebo konečné spotřeby energie nejvýše 1086 Mtoe."

3. Při provádění přezkumu uvedeného v odstavci 2 Komise:

- a) sečte vnitrostátní orientační cíle energetické účinnosti oznámené členskými státy;
- b) posoudí, zda lze tento součet cílů považovat za spolehlivý ukazatel toho, že Unie jako celek směřuje ke splnění cíle, přičemž zohlední hodnocení první výroční zprávy v souladu s čl. 24 odst. 1 a hodnocení vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti v souladu s čl. 24 odst. 2;
- c) zohlední doplňující analýzu vyplývající z:
  - i) posouzení pokroku v absolutní spotřebě energie a ve spotřebě energie ve vztahu k hospodářské činnosti na úrovni Unie, včetně pokroku v účinnosti při dodávkách energie v členských státech, které stanovily své vnitrostátní orientační cíle na základě konečné spotřeby energie nebo úspor v konečné spotřebě energie, včetně pokroku dosaženého na základě dodržování kapitoly III této směrnice těmito členskými státy,
  - ii) výsledků modelování v souvislosti s budoucími tendencemi ve spotřebě energie na úrovni Unie;
  - d) porovná výsledky podle písmen a) až c) s množstvím spotřeby energie, které by bylo zapotřebí, aby bylo v roce 2020 dosaženo spotřeby primární energie nejvýše 1483 Mtoe nebo konečné spotřeby energie nejvýše 1086 Mtoe.

KAPITOLA II

ÚČINNOST PŘI VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE

Článek 4

Renovace budov

Členské státy přijmou dlouhodobou strategii za účelem uvolnění investic do renovace vnitrostátního fondu obytných a komerčních budov, a to jak veřejných tak soukromých. Tato strategie obsahuje:

- a) přehled vnitrostátního fondu budov, založený případně na statistickém vzorku;
- b) stanovení nákladově efektivních přístupů k renovacím podle typu budovy a klimatického pásma;
- c) politiky a opatření na podporu nákladově efektivních rozsáhlých renovací budov, včetně rozsáhlých renovací prováděných v několika fázích;
- d) dlouhodobý výhled, podle něhož se může řídit rozhodování fyzických osob, stavebního průmyslu a finančních institucí o investicích;
- e) fakticky podložený odhad očekávaných úspor energie a dalších přínosů.

První verze strategie bude zveřejněna do 30. dubna 2014 a poté každé tři roky aktualizována a předložena Komisi jako součást vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti.

Článek 5

Příkladná úloha budov veřejných subjektů

1. Aniž je dotčen článek 7 směrnice 2010/31/EU, každý členský stát zajistí, aby byla počínaje 1. lednem 2014 každoročně renovována 3 % celkové podlahové plochy vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví a v užívání jeho ústředních vládních institucí s cílem splnit alespoň minimální požadavky na energetickou náročnost, které stanovil na základě článku 4 směrnice 2010/31/EU.

Tento 3% podíl se vypočte z celkové podlahové plochy budov s celkovou užitnou podlahovou plochou nad 500 m² ve vlastnictví a v užívání ústředních vládních institucí dotyčného členského státu, které k 1. lednu každého roku nesplňují minimální vnitrostátní požadavky na energetickou náročnost stanovené podle článku 4 směrnice 2010/31/EU. Uvedená prahová hodnota se od 9. července 2015 sníží na 250 m².

V případech, že členský stát požaduje, aby se povinnost každoročně renovovat 3 % celkové podlahové plochy rozšířila na podlahovou plochu budov vlastněných a užívaných správními útvary na úrovni nižší, než jsou ústřední vládní instituce, vypočte se 3% podíl z celkové podlahové plochy budov s celkovou užitnou plochou nad 500 m², a následně od 9. července 2015 nad 250 m², ve vlastnictví a v užívání ústředních vládních institucí a těchto správních útvarů dotyčného členského státu, které k 1. lednu každého roku nesplňují minimální vnitrostátní požadavky na energetickou náročnost stanovené podle článku 4 směrnice 2010/31/EU.

Při provádění opatření k rozsáhlé renovaci budov ústředních vládních institucí v souladu s prvním pododstavcem se členské státy mohou rozhodnout, že vezmou v úvahu budovu jako celek, včetně obvodového pláště, zařízení, provozu a údržby.

Členské státy v případech, kdy je to nákladově efektivní a technicky proveditelné, vyžadují, aby prioritou z hlediska opatření v zájmu energetické účinnosti byly budovy

ústředních vládních institucí s nejvyšší energetickou náročností.

2. Členské státy mohou rozhodnout, že nestanoví nebo nebudou uplatňovat požadavky uvedené v odstavci 1 u těchto kategorií budov:

a) budovy úředně chráněné jako součást vymezeného prostředí nebo vzhledem k jejich zvláštní architektonické nebo historické hodnotě, pokud by splnění některých požadavků na minimální energetickou náročnost nepřijatelně změnilo jejich charakter nebo vzhled;

b) budovy ve vlastnictví ozbrojených sil nebo ústředních vládních institucí, které slouží účelům národní obrany, s výjimkou jednotlivých obytných nebo kancelářských budov pro ozbrojenou sílu a další zaměstnance orgánů národní obrany;

c) budovy užívané pro bohoslužby a náboženské účely.

3. Renovuje-li členský stát v daném roce více než 3 % celkové podlahové plochy budov ústředních vládních institucí, může započítat nadbytek do ročního podílu renovace v jakémkoliv ze tří předchozích nebo následujících let.

4. Členské státy mohou do ročního podílu renovace budov ústředních vládních institucí započítat nové budovy v jejich užívání a vlastnictví, které jsou náhradami konkrétních budov ústředních vládních institucí zbořených v předchozích dvou letech, nebo budov, které byly prodány, zbořeny či vyjmuty z užívání v předchozích dvou letech z důvodu intenzivnějšího využívání jiných budov.

5. Pro účely odstavce 1 členské státy do 31. prosince 2013 vypracují a zpřístupní veřejnosti soupis vytápěných nebo chlazených budov ústředních vládních institucí s celkovou užitnou podlahovou plochou nad 500 m², a následně od 9. července 2015 nad 250 m², kromě budov vyňatých na základě odstavce 2. Soupis obsahuje tyto údaje:

a) podlahovou plochu v m² a

b) energetickou náročnost každé budovy či příslušné energetické údaje.

6. Aniž je dotčen článek 7 směrnice 2010/31/EU, mohou členské státy zvolit k odstavcům 1 až 5 tohoto článku alternativní přístup a přijmout jiná nákladově efektivní opatření, včetně rozsáhlých renovací a opatření za účelem změny chování uživatelů, aby do roku 2020 ve způsobilých budovách ve vlastnictví a užívání jejich ústředních vládních institucí dosáhly takového objemu úspor energie, který se rovná alespoň objemu požadovanému v odstavci 1, a každoročně o něm podávají zprávu.

Pro účely tohoto alternativního přístupu mohou členské státy odhadnout úspory energie, jichž by bylo dosaženo uplatněním odstavců 1 až 4, použitím vhodných standardních hodnot pro spotřebu energie referenčních budov ústředních vládních institucí před renovací a po ní a podle odhadů plochy jejich fondu budov. Kategorie referenčních budov ústředních vládních institucí jsou typickými budovami fondu těchto budov.

Členské státy, které zvolí alternativní přístup, oznámí Komisi do 31. prosince 2013 alternativní opatření, která plánují přijmout, přičemž vykáží, jak dosáhnou rovnocenného snížení energetické náročnosti budov, které jsou ve vlastnictví jejich ústředních vládních institucí.

7. Členské státy vybízejí veřejné subjekty, včetně veřejných subjektů na regionální a místní úrovni, a subjekty sociálního bydlení, které jsou veřejnoprávními subjekty, aby s náležitým ohledem na své příslušné pravomoci a správním uspořádání:

a) přijaly plán energetické účinnosti, samostatný nebo jako součást širšího klimatického nebo environmentálního plánu,

který bude obsahovat konkrétní cíle a opatření v oblasti úspory energie a energetické účinnosti, s ohledem na plnění příkladné úlohy budov ústředních vládních institucí podle odstavců 1, 5 a 6;

b) v rámci provádění tohoto plánu zavedly systém hospodaření s energií, včetně energetických auditů;

c) k financování renovací a provádění plánů na udržení či zvýšení energetické účinnosti v dlouhodobém horizontu případně využívaly společností poskytujících energetické služby a uzavírání smluv o energetických službách.

Článek 6

Nakupování veřejnými subjekty

1. Členské státy zajistí, aby ústřední vládní instituce nakupovaly pouze výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou účinností, je-li to v souladu s nákladovou efektivností, ekonomickou proveditelností, s udržitelností v širším smyslu, technickou způsobilostí, jakož i dostatečnou hospodářskou soutěží, jak je uvedeno v příloze III.

Povinnost stanovená v prvním pododstavci se vztahuje na zakázky na nákup výrobků, služeb a budov veřejnými subjekty, jedná-li se o zakázky v hodnotě rovnající se alespoň prahovým hodnotám stanoveným v článku 7 směrnice 2004/18/ES.

2. Povinnost stanovená v odstavci 1 se na zakázky ozbrojených sil vztahuje pouze v takovém rozsahu, kdy její použití nebude v rozporu s podstatou a hlavními cíli činností ozbrojených sil. Uvedená povinnost se nevztahuje na zakázky na dodávky vojenského vybavení ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti.

3. Členské státy vybízejí veřejné subjekty, včetně veřejných subjektů na regionální a místní úrovni, aby s náležitým ohledem na své příslušné pravomoci a správním uspořádání následovaly příkladné úlohy jejich ústředních vládních institucí a nakupovaly pouze výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou účinností. Členské státy vybízejí veřejné subjekty, aby při vypisování veřejných zakázek na poskytování služeb s významným energetickým obsahem zvažily možnost uzavření dlouhodobých smluv o energetických službách, které by zajišťovaly dlouhodobé úspory energie.

4. Aniž je dotčen odstavec 1, mohou členské státy při nákupu balíčku výrobků, na něž se jako na celek vztahuje akt v přenesené pravomoci přijatý na základě směrnice 2010/30/EU, vyžadovat, aby úhrnná energetická účinnost měla přednost před energetickou účinností jednotlivých výrobků tohoto balíčku, a to nákupem balíčku výrobků, který vyhovuje kritériu příslušnosti do nejvyšší třídy energetické účinnosti.

Článek 7

Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti

1. Každý členský stát vytvoří systém povinného zvyšování energetické účinnosti. Tento systém zajistí, aby distributoři energie nebo maloobchodní prodejci energie působili na území členského státu, kteří byli určeni jako povinné strany v odstavci 4, dosáhli kumulativního cíle v oblasti úspor energie u konečných zákazníků do 31. prosince 2020, aniž je dotčen odstavec 2.

Tento cíl odpovídá alespoň tomu, aby všichni distributoři energie nebo všichni maloobchodní prodejci energie každý rok od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020 dosáhli nových

úspor ve výši 1,5 % objemu ročního prodeje energie konečným zákazníkům, který se vypočte na základě průměrného prodeje během tří posledních let před 1. lednem 2013. Z tohoto výpočtu lze částečně nebo úplně vyjmout objem prodeje energie využívané při přepravě.

Členské státy rozhodnou, jak má být vypočtené množství nových úspor podle druhého pododstavce rozvrženo v průběhu tohoto období.

2. S výhradou odstavce 3 může každý členský stát:

a) provést výpočet požadovaný v odst. 1 druhém pododstavci pomocí těchto hodnot: 1 % v letech 2014 a 2015; 1,25 % v letech 2016 a 2017; 1,5 % v letech 2018, 2019 a 2020;

b) z výpočtu úplně nebo částečně vyjmout objem prodeje energie využívané při průmyslových činnostech uvedených v příloze I směrnice 2003/87/ES;

c) umožnit, aby do objemu úspor energie požadovaných v odstavci 1 byly započteny úspory energie dosažené v odvětvích přeměny, distribuce a přenosu či přepravy energie, včetně infrastruktury pro účinné dálkové vytápění a chlazení, v důsledku provedení požadavků stanovených v čl. 14 odst. 4 a odst. 5 písm. b) a čl. 15 odst. 1 až 6 a 9 a

d) započítat do objemu úspor energie požadovaných v odstavci 1 úspory energie v důsledku individuálních opatření nově zavedených od 31. prosince 2008, jejichž dopad bude pokračovat i v roce 2020 a lze je změřit a ověřit.

3. Použití odstavce 2 nesmí vést ke snížení objemu úspor energie podle odstavce 1 o více než 25 %. Členské státy, které využijí odstavce 2, to oznámí Komisi do 5. června 2014 včetně toho, které prvky uvedené v odstavci 2 mají být použity, a včetně výpočtu prokazujícího jejich dopad na objem úspor energie podle odstavce 1.

4. Aniž je dotčen výpočet úspor energie uvedený v odst. 1 druhém pododstavci, každý členský stát za účelem odst. 1 prvního pododstavce a na základě objektivních a nediskriminačních kritérií určí povinné strany mezi distributory energie nebo maloobchodními prodejci energie působícími na jeho území a může zahrnout distributory pohonných hmot nebo maloobchodní prodejce pohonných hmot působící na jeho území. Objemu úspor energie nutných ke splnění dané povinnosti dosáhnou povinné strany u konečných zákazníků, určených případně členským státem, nezávisle na výpočtu podle odstavce 1, nebo pokud tak členské státy rozhodnou, prostřednictvím certifikovaných úspor dosažených jinými subjekty, jak je popsáno v odst. 7 písm. b).

5. Objem úspor energie vyžadovaný od každé povinné strany vyjádří členské státy v ukazatelích konečné spotřeby nebo spotřeby primární energie. Metoda zvolená pro vyjádření požadovaného objemu úspor energie se používá také pro výpočet úspor hlášených povinnými stranami. Použijí se převodní koeficienty uvedené v příloze IV.

6. Členské státy zajistí, aby úspory na základě odstavců 1, 2 a 9 tohoto článku a čl. 20 odst. 6 byly vypočteny v souladu s body 1 a 2 přílohy V. Zavedou systémy měření, kontroly a ověřování, v jejichž rámci se ověří alespoň statisticky významná část a reprezentativní vzorek opatření ke zvýšení energetické účinnosti zavedených povinnými stranami. Toto měření, kontrola a ověřování se provádí nezávisle na povinných stranách.

7. V rámci systému povinného zvyšování energetické účinnosti členské státy mohou:

a) zahrnout do povinných úspor, jež stanoví, požadavky v sociální oblasti, například tím, že budou vyžadovat, aby část opatření v zájmu energetické účinnosti byla prováděna

přednostně v domácnostech postižených energetickou chudobou nebo v oblasti sociálního bydlení;

b) povolit povinným stranám, aby započítaly do svého povinného plnění certifikované úspory energie dosažené poskytovateli energetických služeb nebo jinými třetími stranami, včetně případů, kdy povinné strany podporují opatření prováděná jinými státem schválenými subjekty nebo orgány veřejné správy, která mohou nebo nemusí zahrnovat formální partnerství a mohou být kombinována s jinými zdroji financí. V případě takového povolení členské státy zajistí, aby byl zaveden schvalovací postup, který bude jasný, transparentní a otevřený všem účastníkům trhu a jehož cílem bude minimalizace nákladů spojených s certifikací;

c) povolit povinným stranám započítávat úspory dosažené v daném roce tak, jako by byly místo toho dosaženy v kterémkoli ze čtyř předchozích nebo tří následujících let.

8. Členské státy jednou ročně zveřejní úspory energie dosažené každou z povinných stran nebo každou podskupinou povinných stran a celkem v rámci tohoto systému.

Členské státy zajistí, aby povinné strany na žádost poskytl:

a) souhrnné statistické údaje o svých konečných zákaznících (signalizující významné změny oproti dříve předloženým údajům) a

b) aktuální údaje o spotřebě konečných zákazníků, případně včetně profilů zatížení, segmentace zákazníků a zeměpisné polohy zákazníků, přičemž musí být zachována integrita a důvěrnost informací soukromého rázu či informací obchodně citlivých, v souladu s platnými právy Unie.

Tuto žádost lze uplatnit nejvýše jednou ročně.

9. Alternativně k vytvoření systému povinného zvyšování energetické účinnosti se mohou členské státy rozhodnout, že za účelem dosažení úspor energie u konečných zákazníků přijmou jiná politická opatření, pokud tato politická opatření splňují kritéria stanovená v odstavcích 10 a 11. Roční objem nových úspor energie dosažený prostřednictvím tohoto přístupu musí odpovídat objemu nových úspor energie požadovanému v odstavcích 1, 2 a 3. Je-li zachována rovnocennost, mohou členské státy kombinovat povinné systémy s alternativními politickými opatřeními, včetně vnitrostátních programů energetické účinnosti.

Politická opatření uvedená v prvním pododstavci mohou zahrnovat níže uvedená politická opatření nebo jejich kombinace, nejsou na ně však omezena:

a) daně z energie nebo CO₂, jejichž výsledkem je snížení spotřeby energie u konečného uživatele;

b) systémy a nástroje financování nebo daňové pobídky, které vedou k uplatňování energeticky účinných technologií nebo metod a jejichž výsledkem je snížení spotřeby energie u konečného uživatele;

c) regulační opatření nebo dobrovolné dohody, které vedou k uplatňování energeticky účinných technologií nebo metod a jejichž výsledkem je snížení spotřeby energie u konečného uživatele;

d) standardy a normy, jejichž účelem je zvýšení energetické účinnosti výrobků a služeb, včetně budov a vozidel, vyjma případů, kdy jsou v členských státech povinné a platné na základě práva Unie;

e) označování energetickými štítky, s výjimkou případů, které jsou v členských státech povinné a platné na základě práva Unie;

f) odborná příprava a vzdělávání, včetně programů v oblasti energetického poradenství, které vedou k uplatňování energeticky účinných technologií nebo metod a jejichž

výsledkem je snížení spotřeby energie u konečného uživatele.

Členské státy oznámí Komisi do 5. prosince 2013 politická opatření, která plánují přijmout pro účely prvního pododstavce a čl. 20 odst. 6, na základě rámce stanoveného v bodě 4 přílohy V, a vykáží, jakým způsobem požadovaného objemu úspor dosáhnou. V případě politických opatření uvedených ve druhém pododstavci a v čl. 20 odst. 6 musí toto oznámení ukázat, jak jsou splněna kritéria podle odstavce 10. V případě jiných politických opatření, než která jsou uvedena ve druhém pododstavci nebo v čl. 20 odst. 6, členské státy objasní, jak bude dosaženo rovnocenné úrovně úspor, sledování a ověřování. Komise může navrhnout změnu těchto opatření do tří měsíců od obdržení oznámení.

10. Aniz je dotčen odstavec 11, platí pro politická opatření přijatá podle odst. 9 druhého pododstavce a čl. 20 odst. 6 tato kritéria:

a) politická opatření stanoví do 31. prosince 2020 alespoň dvě přechodná období a vedou k dosažení úrovně cílů stanovené v odstavci 1;

b) odpovědnost každé pověřené strany, zúčastněné strany nebo prováděcího veřejného orgánu, podle toho, co je relevantní, je definována;

c) úspory energie, jichž má být dosaženo, jsou určeny transparentním způsobem;

d) objem úspor energie, které jsou vyžadovány nebo kterých má být dosaženo prostřednictvím politického opatření, se vyjadřují jako konečná spotřeba energie nebo spotřeba primární energie a za použití převodních koeficientů stanovených v příloze IV;

e) úspory energie se vypočítají za použití metod a zásad uvedených v bodech 1 a 2 přílohy V;

f) úspory energie se vypočítají za použití metod a zásad uvedených v bodě 3 přílohy V;

g) je-li to proveditelné, poskytnou zúčastněné strany každoroční zprávu o dosažených úsporách energie a zveřejní ji;

h) je zajištěno sledování výsledků a jsou stanovena vhodná opatření, není-li pokrok uspokojivý;

i) je zaveden systém kontroly, který zahrnuje i nezávislé ověření statisticky významné části opatření ke zvýšení energetické účinnosti, a

j) každoročně se zveřejňují údaje o ročním vývoji úspor energie.

11. Členské státy zajistí, aby daně uvedené v odst. 9 druhém pododstavci písm. a) splňovaly kritéria uvedená v odst. 10 písm. a), b), c), d), f), h) a j).

Členské státy zajistí, aby regulační opatření a dobrovolné dohody uvedené v odst. 9 druhém pododstavci písm. c) splňovaly kritéria uvedená v odst. 10 písm. a), b), c), d), e), g), h), i) a j).

Členské státy zajistí, aby ostatní politická opatření uvedená v odst. 9 druhém pododstavci a vnitrostátní fondy pro energetickou účinnost uvedené v čl. 20 odst. 6 splňovaly kritéria uvedená v odst. 10 písm. a), b), c), d), e), h), i) a j).

12. Členské státy zajistí, aby nedocházelo k dvojmu započítání úspor energie v případech, kdy se dopady politických opatření nebo individuálních opatření překrývají.

Článek 8

Energetické audity a systémy hospodaření s energií

1. Členské státy prosazují, aby všichni koneční zákazníci měli přístup k energetickým auditům, které mají vysokou kvalitu, jsou nákladově efektivní a

a) jsou prováděny nezávisle kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky na základě kvalifikačních kritérií nebo

b) jsou prováděny a kontrolovány nezávislými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Energetické audity ve smyslu prvního pododstavce mohou být prováděny vnitropodnikovými odborníky nebo energetickými auditory za předpokladu, že dotčený členský stát má vytvořen systém za účelem zajištění a kontroly jejich kvality, zahrnující případně i každoroční náhodný výběr alespoň statisticky významného procentního podílu ze všech energetických auditů, které provádějí.

Za účelem zajištění vysoké kvality energetických auditů a systémů hospodaření s energií členské státy pro energetické audity zavedou transparentní a nediskriminační minimální kritéria založená na zásadách stanovených v příloze VI.

Energetické audity nesmějí obsahovat ustanovení, která by bránila předávání náležitostí auditu kterémukoli kvalifikovanému či akreditovanému poskytovateli energetických služeb, jestliže zákazník nemá námitky.

2. Členské státy vypracují programy, jejichž cílem bude stimulovat malé a střední podniky, aby energetické audity absolvovaly a následně realizovaly doporučení v těchto auditech uvedená.

Členské státy mohou na základě transparentních a nediskriminačních kritérií a aniz jsou dotčeny právní předpisy Unie upravující poskytování státní podpory, vytvořit systémy podpory pro malé a střední podniky, a to i v případě, že uzavřely dobrovolné dohody, s cílem hradit náklady na energetický audit a na provádění vysoce nákladově efektivních doporučení uvedených v energetických auditech v případě, že dojde k uskutečnění navrhaných opatření.

Členské státy seznámí malé a střední podniky, mimo jiné prostřednictvím příslušných zprostředkovatelských organizací, které je zastupují, s konkrétními příklady toho, jak by systémy hospodaření s energií mohly napomoci jejich podnikání. Komise napomáhá členským státům tím, že podporuje výměnu osvědčených postupů v této oblasti.

3. Členské státy rovněž vypracují programy zaměřené na informování domácností o přínosech těchto auditů prostřednictvím vhodných poradenských služeb.

Členské státy podporují programy odborné přípravy v zájmu kvalifikace energetických auditorů, čímž napomohou dostatečné dostupnosti odborníků.

4. Členské státy zajistí, aby podniky, které nejsou malými a středními podniky, musely absolvovat energetický audit provedený nezávisle a nákladově efektivním způsobem kvalifikovanými nebo akreditovanými odborníky nebo provedený a kontrolovaný nezávislými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy do 5. prosince 2015 a alespoň každé čtyři roky od data předchozího energetického auditu.

5. Energetické audity se považují za splňující požadavky odstavce 4, jsou-li prováděny nezávisle na základě minimálních kritérií založených na zásadách stanovených v příloze VI a jsou-li prováděny na základě dobrovolných dohod uzavřených mezi organizacemi zúčastněných stran a pověřeným orgánem a podléhajících dohledu příslušného

členského státu nebo jiných subjektů, jimž příslušné orgány svěřily danou odpovědnost, nebo Komise.

Přístup účastníků trhu nabízejících energetické služby je založen na transparentních a nediskriminačních kritériích.

6. Od požadavků odstavce 4 jsou osvobozeny podniky, které nejsou malými a středními podniky a které zavádějí systém hospodaření s energií nebo systém environmentálního řízení certifikovaný nezávislým orgánem podle příslušných evropských či mezinárodních norem, pokud členské státy zajistí, že příslušný systém řízení zahrnuje energetický audit na základě minimálních kritérií založených na zásadách stanovených v příloze VI.

7. Energetické audity mohou probíhat samostatně nebo mohou být součástí širšího environmentálního auditu. Členské státy mohou požadovat, aby součástí energetického auditu bylo posouzení technické a ekonomické proveditelnosti připojení ke stávající nebo plánované síti dálkového vytápění nebo chlazení.

Aniž jsou dotčeny právní předpisy Unie upravující poskytování státní podpory, mohou členské státy zavést systémy pobídek a podpor pro provádění doporučení uvedených v energetických auditech a podobných opatření.

Článek 9

Měření

1. Členské státy zajistí, aby pokud je to technicky možné, finančně ušnosné a úměrné potenciálním úsporám energie, byli koneční zákazníci pro elektřinu, zemní plyn, dálkové vytápění, dálkové chlazení a užitkovou teplou vodu vybaveni individuálními měřiči za konkurenceschopné ceny, které přesně zobrazují skutečnou spotřebu energie konečného zákazníka a poskytují informace o skutečné době použití.

Tyto individuální měřiče za konkurenceschopné ceny se poskytnou vždy:

a) při výměně stávajícího měřiče, ledaže je to technicky nemožné nebo nákladově neefektivní vzhledem k odhadovaným možným dlouhodobým úsporám;

b) při vytváření nového připojení v nové budově nebo při jakýchkoli větších renovacích budovy, jak stanoví směrnice 2010/31/EU.

2. Pokud a v rozsahu, v jakém zavedou inteligentní měřičí systémy a inteligentní měřiče pro zemní plyn nebo elektřinu v souladu se směrnicemi 2009/72/ES a 2009/73/ES, členské státy:

a) zajistí, aby měřičí systémy poskytovaly konečným zákazníkům informace o skutečné době používání a aby při stanovení minimálních funkčních požadavků na měřiče a povinností pro účastníky trhu byly plně zohledněny cíle energetické účinnosti a přínosy pro konečné zákazníky;

b) zajistí zabezpečení inteligentních měřičů a sdělování údajů a soukromí konečných zákazníků v souladu s příslušnými právními předpisy Unie týkajícími se ochrany údajů a soukromí;

c) v případě elektřiny a na žádost konečného zákazníka požadují, aby provozovatelé měřičů zajistili, aby měřiči nebo měřiče mohly započítávat elektřinu dodanou do sítě z budovy konečného zákazníka;

d) pokud o to koneční zákazníci požádají, zajistí, aby údaje měření týkající se jejich dodávek a odběru elektřiny byly zpřístupněny jim nebo třetí straně, která jedná jménem konečného zákazníka, a to snadno pochopitelnou formou, která by zákazníkům umožnila srovnání podobných nabídek;

e) požadují, aby byly zákazníkům při instalaci inteligentních měřičů poskytnuty náležité rady a informace, zejména o veškerých možnostech inteligentních měřičů s ohledem na řízení odečtů a kontrolu spotřeby energie.

3. Pokud jsou vytápění a chlazení budovy nebo dodávka teplé vody zajišťovány ze sítě dálkového vytápění nebo z ústředního zdroje zásobujícího více budov, nainstaluje se měřič tepla nebo teplé vody na výměník tepla nebo do odběrného místa.

V budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách s ústředním zdrojem vytápění a chlazení nebo s dodávkami ze sítě dálkového vytápění nebo z ústředního zdroje zásobujícího více budov se rovněž nainstalují do 31. prosince 2016 individuální měřiče spotřeby, aby bylo možné měřit spotřebu tepla nebo chlazení nebo teplé vody u každé jednotky, je-li to technicky proveditelné a nákladově efektivní. Pokud použití individuálních měřičů není technicky proveditelné nebo není nákladově efektivní, použijí se pro měření spotřeby tepla na každém radiátoru individuální indikátory pro rozdělování nákladů na vytápění, pokud dotyčný členský stát neprokáže, že instalace těchto indikátorů by nebyla nákladově efektivní. V těchto případech lze zvážit alternativní nákladově efektivní metody měření spotřeby tepla.

Členské státy mohou v zájmu zajištění transparentnosti a přesnosti započítávání individuální spotřeby zavést transparentní pravidla pro rozdělování nákladů na spotřebu tepla nebo teplé vody v budovách s více bytovými jednotkami, které jsou zásobovány ze sítě dálkového vytápění nebo chlazení, nebo v nichž převažují systémy vlastního společného vytápění nebo chlazení. Tato pravidla podle potřeby obsahují pokyny týkající se způsobu rozdělování nákladů na teplo nebo teplou vodu využitých:

a) jako užitková teplá voda;

b) jako teplo vyzářované ze zařízení v budově a k vytápění společných prostor (v případě, že schodiště a chodby jsou vybaveny radiátory);

c) k vytápění bytů.

Článek 10

Informace o vyúčtování

1. V případě, že koneční zákazníci nemají inteligentní měřiče uvedené ve směrnicích 2009/72/ES a 2009/73/ES, členské státy do 31. prosince 2014 zajistí, aby informace o vyúčtování byly v souladu s bodem 1.1 přílohy VII přesné a založené na skutečné spotřebě, a to pro všechna odvětví, na která se tato směrnice vztahuje, včetně distributorů energie, provozovatelů distribučních soustav a maloobchodních prodejců energie, pokud je to technicky proveditelné a ekonomicky odůvodněné.

Tuto povinnost lze splnit pomocí systému pravidelných vlastních odečtů prováděných konečnými zákazníky, kteří výsledky těchto odečtů ze svých měřičů sdělují dodavateli energie. Pouze v případě, že konečný zákazník neposkytne odečtené údaje z měřiče za dané účtovací období, je vyúčtování založeno na odhadu spotřeby či paušální sazbě.

2. Měřiče nainstalované v souladu se směrnicemi 2009/72/ES a 2009/73/ES musí umožňovat přesné informace o vyúčtování na základě skutečné spotřeby. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci měli možnost snadného přístupu k doplňujícím informacím o historické spotřebě, jež umožňují podrobnou vlastní kontrolu.

Doplňující informace o historické spotřebě zahrnují:

a) souhrnné údaje za období nejméně uplynulých tří let nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách v platnost, je-li

toto období kratší. Tyto údaje odpovídají intervalům, za něž byly získány obvyklé údaje pro vyúčtování; a

b) podrobné údaje na základě času spotřeby za jakýkoli den, týden, měsíc a rok. Tyto údaje jsou konečnému zákazníkovi zpřístupněny prostřednictvím internetu nebo rozhraní měřiče za období nejméně 24 uplynulých měsíců nebo za období od vstupu smlouvy o dodávkách v platnost, je-li toto období kratší.

3. Bez ohledu na to, zda inteligentní měřiče byly nainstalovány nebo ne, členské státy:

a) vyžadují, aby poskytovateli energetických služeb určenému konečnému zákazníkovi byly na žádost konečného zákazníka zpřístupněny údaje o jeho vyúčtování za energii a o jeho historické spotřebě v rozsahu, v jakém jsou dostupné;

b) zajistí, aby konečným zákazníkům byla nabízena možnost elektronické formy informací o vyúčtování a elektronického vyúčtování a aby tito zákazníci na požádání obdrželi jasné a srozumitelné vysvětlení způsobu, jakým bylo jejich vyúčtování vypracováno, především v případech, kdy vyúčtování není založeno na skutečné spotřebě;

c) zajistí, aby koneční zákazníci spolu s vyúčtováním obdrželi vhodné informace poskytující zevrubný přehled stávajících cen energie v souladu s přílohou VII;

d) mohou stanovit, že na žádost konečného zákazníka nebudou informace uvedené v těchto vyúčtováních považovány za žádost o platbu. V těchto případech členské státy zajistí, aby dodavatelé zdrojů energie nabízeli flexibilní ujednání pro skutečné platby;

e) vyžadují, aby zákazníkům byly na požádání poskytovány informace a odhady týkající se nákladů na energii, a to včas a snadno pochopitelnou formou, která zákazníkům umožní srovnání podobných nabídek.

Článek 11

Náklady na přístup k informacím o měření a vyúčtování

1. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci dostávali veškerá vyúčtování a informace o vyúčtování za spotřebu energie bezplatně a aby koneční zákazníci rovněž měli přístup k údajům o své spotřebě, a to vhodným způsobem a bezplatně.

2. Bez ohledu na odstavec 1 platí, že rozdělování nákladů na informace o vyúčtování za individuální spotřebu vytápění a chlazení v budovách s více bytovými jednotkami a ve víceúčelových budovách ve smyslu čl. 9 odst. 3 se provádí na neziskovém základě. Náklady vyplývající ze zadání tohoto úkolu třetí straně, například poskytovateli služeb nebo místnímu dodavateli energie, zahrnující měření skutečné individuální spotřeby v těchto budovách, její rozdělování a vyúčtování, lze přenést na konečného zákazníka, ale pouze v takové míře, aby náklady byly přiměřené.

Článek 12

Program pro zlepšení informovanosti a postavení spotřebitelů

1. Členské státy přijmou vhodná opatření na podporu a usnadnění účinného využívání energie malými odběrateli, včetně domácností. Tato opatření mohou být součástí vnitrostátní strategie.

2. Pro účely odstavce 1 tato opatření obsahují jeden či více prvků uvedených v písmenech a) a b):

a) řadu nástrojů a politik podporujících změnu chování, které mohou zahrnovat:

i) fiskální pobídky,

ii) přístup k finančním prostředkům, grantům nebo subvencím,

iii) poskytování informací,

iv) vzorové projekty,

v) aktivity na pracovišti;

b) způsoby a prostředky zapojení spotřebitelů a spotřebitelských organizací do případného zavádění inteligentních měřičů poskytováním informací o:

i) nákladově efektivních a snadno dosažitelných změnách ve spotřebě energie a

ii) opatřeních v zájmu energetické účinnosti.

Článek 13

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě článků 7 až 11 a čl. 18 odst. 3 a přijmou opatření nezbytná k jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tyto předpisy Komisi do 5. června 2014 a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny těchto ustanovení.

KAPITOLA III

ÚČINNOST PŘI DODÁVKÁCH ENERGIE

Článek 14

Podpora účinnosti při dodávkách tepla a chlazení

1. Členské státy do 31. prosince 2015 provedou komplexní posouzení potenciálu vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a účinného dálkového vytápění a chlazení, které bude obsahovat údaje stanovené v příloze VIII, a oznámí jej Komisi. Jestliže rovnocenné posouzení již provedly, oznámí jej Komisi.

Komplexní posouzení plně zohlední analýzu potenciálu příslušného členského státu, pokud jde o vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, vypracovanou v souladu se směrnicí 2004/8/ES.

Toto posouzení se na žádost Komise každých pět let aktualizuje a oznamuje Komisi. Komise takovou žádost učiní alespoň jeden rok přede uplynutím této lhůty.

2. Členské státy přijmou politiky, které podporují náležité zohledňování, na místní a regionální úrovni, potenciálu využívání účinných systémů vytápění a chlazení, zejména systémů využívajících vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny. Je třeba přihlížet k potenciálu pro rozvoj místních a regionálních trhů s teplem.

3. Pro účely posouzení uvedeného v odstavci 1 provádějí členské státy analýzu nákladů a přínosů, která se vztahuje na jejich území v souladu s částí 1 přílohy IX a je založena na klimatických podmínkách, ekonomické proveditelnosti a technické vhodnosti. Analýza nákladů a přínosů umožňuje usnadnění určení a provedení nejefektivnějších řešení z hlediska zdrojů a nákladů za účelem naplnění potřeb v oblasti dodávek tepla a chlazení. Tato analýza nákladů a přínosů může být součástí posouzení vlivů na životní prostředí ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

4. Je-li na základě posouzení uvedeného v odstavci 1 a analýzy uvedené v odstavci 3 zjištěn potenciál pro použití vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny nebo účinného dálkového vytápění a chlazení, jehož přínosy jsou vyšší než náklady, přijmou členské státy vhodná opatření pro rozvoj infrastruktury pro účinné dálkové vytápění a chlazení či pro příspěvek k rozvoji vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a využívání vytápění a chlazení z odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie v souladu s odstavci 1, 5 a 7.

Není-li na základě posouzení uvedeného v odstavci 1 a analýzy uvedené v odstavci 3 zjištěn potenciál, jehož přínosy jsou vyšší než náklady, včetně administrativních nákladů na provedení analýzy nákladů a přínosů uvedené v odstavci 5, mohou dotčené členské státy osvobodit zařízení od plnění požadavků stanovených v uvedeném odstavci.

5. Členské státy zajistí, aby po 5. červnu 2014 byla prováděna analýza nákladů a přínosů v souladu s částí 2 přílohy IX, pokud:

a) je plánována nová tepelná elektrárna o celkovém tepelném příkonu nad 20 MW, a to za účelem posouzení nákladů a přínosů zajištění provozu tohoto zařízení jakožto zařízení s vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny;

b) je prováděna podstatná rekonstrukce stávající tepelné elektrárny o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 20 MW, a to za účelem posouzení nákladů a přínosů její přeměny na vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny;

c) je plánováno průmyslové zařízení o celkovém tepelném příkonu nad 20 MW, které produkuje odpadní teplo na využitelné teplotní úrovni, nebo jeho podstatná rekonstrukce, a to za účelem posouzení nákladů a přínosů využívání odpadního tepla k uspokojování ekonomicky odůvodněné poptávky, mimo jiné prostřednictvím kombinované výroby tepla a elektřiny, jakož i připojení tohoto zařízení k síti dálkového vytápění a chlazení;

d) je plánována nová síť dálkového vytápění a chlazení nebo je v rámci stávající sítě dálkového vytápění nebo chlazení plánováno nové zařízení na výrobu energie o celkovém tepelném příkonu nad 20 MW nebo je prováděna podstatná rekonstrukce takového stávajícího zařízení, a to za účelem posouzení nákladů a přínosů využívání odpadního tepla z nedalekých průmyslových zařízení.

Instalace vybavení pro zachycování oxidu uhličitého vyprodukovaného spalovacími zařízeními za účelem jeho geologického ukládání, jak je stanoveno ve směrnici 2009/31/ES, se nepovažuje za rekonstrukci pro účely prvního pododstavce písmen b), c) a d).

Členské státy mohou požadovat provedení analýzy nákladů a přínosů uvedené v prvním pododstavci písm. c) a d) ve spolupráci s podniky odpovědnými za provoz sítí dálkového vytápění a chlazení.

6. Členské státy mohou z působnosti odstavce 5 vyjmout:

a) zařízení na výrobu elektřiny s provozem v době špičkového zatížení a záložní zařízení na výrobu elektřiny, jejichž provoz je plánován na úrovni nižší než 1500 provozních hodin za rok jako klouzavý průměr za dobu pěti let, na základě postupu ověřování zavedeného členskými státy za účelem zajištění splnění tohoto kritéria pro osvobození;

b) jaderné elektrárny;

c) zařízení, která musí být umístěna v blízkosti geologického úložiště schváleného podle směrnice 2009/31/ES.

Pro vynětí jednotlivých zařízení z působnosti odst. 5 písm. c) a d) mohou členské státy také stanovit prahové hodnoty vyjádřené objemem dostupného využitelného odpadního

tepla, poptávkou po teple nebo vzdálenostmi mezi průmyslovými zařízeními a sítěmi dálkového vytápění.

Členské státy oznámí výjimky přijaté podle tohoto odstavce Komisi do 31. prosince 2013 a poté jakékoli jejich následné změny.

7. Členské státy přijmou kritéria pro vydání povolení podle článku 7 směrnice 2009/72/ES nebo kritéria pro rovnocenné oprávnění za účelem:

a) zohlednění výsledku komplexních posouzení uvedených v odstavci 1;

b) zajištění splnění požadavků uvedených v odstavci 5 a

c) zohlednění výsledku analýzy nákladů a přínosů uvedené v odstavci 5.

8. Členské státy mohou osvobodit jednotlivá zařízení od požadavku – vyplývajícího z kritérií pro vydávání povolení nebo oprávnění uvedených v odstavci 7 – provést varianty, jejichž přínosy jsou vyšší než náklady, existují-li pro to závažné právní, vlastnické nebo finanční důvody. V těchto případech dotčený členský stát předloží Komisi oznámení obsahující odůvodnění takového rozhodnutí, a to do tří měsíců ode dne jeho přijetí.

9. Odstavce 5, 6, 7 a 8 tohoto článku se použijí na zařízení, na něž se vztahuje směrnice 2010/75/EU, aniž jsou dotčeny požadavky uvedené směrnice.

10. Na základě harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti podle písmene f) přílohy II členské státy zajistí, aby podle objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií stanovených každým členským státem mohl být zaručen původ elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny. Zajistí, aby tato záruka původu splňovala požadavky a obsahovala alespoň údaje specifikované v příloze X. Členské státy vzájemně uznávají své záruky původu, výlučně jako důkaz o údajích uvedených v tomto odstavci. Každé odmítnutí uznat záruku původu jako takovoto důkaz, zejména z důvodů spojených se zamezením podvodům, musí být založeno na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích. O každém takovém odmítnutí a jeho důvodech uvědomí členské státy Komisi. V případě odmítnutí uznat záruku původu může Komise přijmout rozhodnutí s cílem přinutit odmítající stranu, aby záruku uznala, zejména s ohledem na objektivní, transparentní a nediskriminační kritéria, na nichž se toto uznání zakládá.

Komise je oprávněna do 31. prosince 2014 přezkoumat, prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci přijatých v souladu s článkem 23 této směrnice, harmonizované referenční hodnoty účinnosti stanovené v prováděcím rozhodnutí Komise 2011/877/EU na základě směrnice 2004/8/ES.

11. Členské státy zajistí, aby veškerá dostupná podpora pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny byla podmíněna tím, že vyrobená elektřina pochází z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a že odpadní teplo je účelně využíváno k dosažení úspor primární energie. Veřejná podpora kombinované výroby tepla a elektřiny a výroby tepla pro dálkové vytápění a sítí dálkového vytápění podléhá pravidlům pro poskytování státní podpory, pokud se na ni vztahuje.

Článek 15

Přeměna, přenos nebo přeprava a distribuce energie

1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní energetické regulační orgány při plnění regulačních úkolů stanovených ve směrnici 2009/72/ES a 2009/73/ES týkajících se rozhodování o provozování infrastruktury v oblasti plynu a

elektřiny věnovaly náležitou pozornost energetické účinnosti.

Členské státy zejména zajistí, aby vnitrostátní energetické regulační orgány prostřednictvím navržení sazeb a regulačních opatření souvisejících s užíváním sítí, v rámci směrnice 2009/72/ES a s přihlédnutím k nákladům a přínosům jednotlivých opatření, zavedly pobídky pro provozovatele sítí tak, aby zpřístupnili uživatelům sítí systémové služby umožňující jim zavádět opatření ke zvýšení energetické účinnosti v souvislosti s pokračujícím zaváděním inteligentních sítí.

Tyto systémové služby mohou být určeny provozovatelem systému a nesmějí mít nepříznivý dopad na bezpečnost systému.

Pokud jde o elektřinu, zajistí členské státy, aby regulace sítí a sítíové sazby splňovaly kritéria uvedená v příloze XI s přihlédnutím k pokynům a kodexům vypracovaným podle nařízení (ES) č. 714/2009.

2. Členské státy do 30. června 2015 zajistí, aby:

a) bylo provedeno posouzení potenciálu jejich infrastruktury v oblasti plynu a elektřiny z hlediska energetické účinnosti, zejména pokud jde o přepravu a přenos, distribuci, řízení zátěžového provozu a interoperabilitu a připojení k zařízením vyrábějícím energii, včetně možnosti přístupu pro mikrogenerátory energie;

b) byla určena konkrétní opatření a investice pro zavedení nákladově efektivních zlepšení energetické účinnosti infrastruktury sítí spolu s harmonogramem jejich zavádění.

3. Členské státy mohou povolit sociálně orientované složky programů a struktur sazeb za přenos či přepravu a distribuci energie po síti, pokud jsou veškeré rušivé účinky na přenosovou či přepravní a distribuční soustavu omezeny na nezbytné minimum a pokud nejsou nepřiměřené danému sociálnímu cíli.

4. Členské státy zajistí odstranění těch pobídek v sazbách za přenos či přepravu a distribuci energie, které narušují celkovou účinnost (včetně energetické účinnosti) výroby, přenosu či přepravy, distribuce a dodávek elektřiny nebo těch, které by mohly bránit účasti na reakci na poptávku v rámci vyrovnávacích trhů a poskytování podpůrných služeb. Členské státy zajistí, aby pro provozovatele sítí existovaly pobídky zaměřené na zvýšení účinnosti při konstrukci a provozu infrastruktury a aby, v rámci působnosti směrnice 2009/72/ES, sazby dodavatelům umožňovaly zvyšovat účast spotřebitelů na účinnosti systému, mimo jiné reakci na poptávku v závislosti na vnitrostátní situaci.

5. Aniž je dotčen čl. 16 odst. 2 směrnice 2009/28/ES a s ohledem na článek 15 směrnice 2009/72/ES a potřebu zajistit nepřerušované dodávky tepla, zajistí členské státy, aby provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav, odpovídají-li za dispečerské řízení výrobních zařízení na jejich území, v souladu s požadavky týkajícími se zachování spolehlivosti a bezpečnosti sítě založenými na transparentních a nediskriminačních kritériích stanovených příslušnými vnitrostátními orgány:

a) zaručili přenos a distribuci elektřiny pocházející z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;

b) poskytovali přednostní nebo zaručený přístup k síti pro elektřinu z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;

c) při dispečerském řízení zařízení pro výrobu elektřiny přednostně nasazovali elektřinu z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud to bezpečně provozování vnitrostátní elektrizační soustavy dovoluje.

▼C1

Členské státy zajistí, aby pravidla týkající se pořadí jednotlivých priorit při zajišťování přístupu a dispečerského řízení stanovených v rámci jejich elektrizačních soustav byla jasně a podrobně vysvětlena a zveřejněna. Při poskytování přednostního přístupu nebo dispečerského nasazení vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny mohou členské státy stanovit v rámci jejich jednotlivých druhů pořadí mezi energií z obnovitelných zdrojů a vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny a v každém případě zajistí, že nebude omezen přednostní přístup či dispečerské nasazení energie z kolísavých obnovitelných zdrojů energie.

▼B

Kromě povinností stanovených v prvním pododstavci provozovatelé přenosové soustavy a provozovatelé distribučních soustav musí splňovat požadavky stanovené v příloze XII.

Členské státy zejména mohou usnadnit připojení k rozvodné síti u elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny v kogeneračních jednotkách malého výkonu a v mikrokogeneračních jednotkách. Členské státy případně přijmou opatření vybízející provozovatele sítí, aby pro instalaci mikrokogeneračních jednotek přijali proces jednoduchého oznamování "nainstaluj a informuj", který zjednoduší a zkrátí povolovací postupy pro jednotlivé občany a osoby zajišťující instalaci.

6. S výhradou požadavků týkajících se udržování spolehlivosti a bezpečnosti sítě příjmové členské státy vhodná opatření k zajištění toho, aby provozovatelé vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, je-li to technicky a ekonomicky proveditelné a slučitelné se způsobem provozu zařízení vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, mohli nabízet vyrovnávací služby a další provozní služby na úrovni provozovatelů přenosových soustav nebo provozovatelů distribučních soustav. Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav zajistí, aby takové služby byly součástí nabídkového řízení v oblasti služeb, které je transparentní, nediskriminační a přístupné kontrole.

Členské státy mohou případně od provozovatelů přenosových soustav a provozovatelů distribučních soustav vyžadovat, aby snížením poplatků za připojení a využívání soustavy podpořili umístění vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny do blízkosti oblastí poptávky.

7. Členské státy mohou umožnit výrobcům elektřiny z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny, kteří se chtějí připojit k síti, aby vypsali veřejnou soutěž na práce související s připojením.

8. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní energetické regulační orgány podporovaly zdroje na straně poptávky, například reakci na poptávku, v účasti na velkoobchodních a maloobchodních trzích spolu s dodavateli.

S výhradou technických omezení v řízení sítí členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav při plnění požadavků na vyrovnávací a podpůrné služby přistupovali ke všem poskytovatelům služeb reagujícím na poptávku, včetně agregátorů, nediskriminačním způsobem, a to na základě jejich technických možností.

S výhradou technických omezení v řízení sítí členské státy podporují na straně reakce na poptávku přístup na trhy s vyrovnávacími, rezervními a dalšími systémovými službami a účast na nich, mimo jiné požadavkem, aby vnitrostátní energetické regulační orgány, nebo pokud to vyžadují vnitrostátní regulační systémy, provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav v těsné spolupráci s poskytovateli služeb reagujícími na poptávku a spotřebiteli vymezili technické podmínky pro účast na těchto

tržích na základě technických požadavků těchto trhů a kapacit reakce na poptávku. Uvedené vymezení technických podmínek zahrnuje účast agregátorů.

9. Při podávání zpráv podle směrnice 2010/75/EU a aniž je dotčen čl. 9 odst. 2 této směrnice členské státy zvažují zahrnutí informací o úrovních energetické účinnosti zařízení provádějících spalování paliv o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více s ohledem na příslušné nejlepší dostupné techniky vyvinuté v souladu se směrnicí 2010/75/EU a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění.

Členské státy mohou vybědnout provozovatele zařízení uvedených v prvním pododstavci, aby zvýšili svůj průměrný roční čistý provozní výkon.

KAPITOLA IV

HORIZONTÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek 16

Dostupnost systémů kvalifikace, akreditace a certifikace

1. V případě, že členský stát považuje vnitrostátní úroveň technické způsobilosti, objektivitu a spolehlivosti za nedostatečnou, zajistí, aby do 31. prosince 2014 poskytovatelům energetických služeb, energetickým auditů, energetickým manažerům a osobám zajišťujícím instalaci prvků budov souvisejících s energií definovaných v čl. 2 bodě 9 směrnice 2010/31/EU byly zpřístupněny či byly k dispozici systémy certifikace nebo akreditace nebo rovnocenné kvalifikační systémy, včetně vhodných programů odborné přípravy v případě potřeby.

2. Členské státy zajistí, aby systémy uvedené v odstavci 1 zajišťovaly transparentnost pro spotřebitele, byly spolehlivé a přispívaly k plnění vnitrostátních cílů v oblasti energetické účinnosti.

3. Členské státy zveřejní systémy certifikace nebo akreditace či rovnocenné kvalifikační systémy uvedené v odstavci 1 a spolupracují mezi sebou navzájem a s Komisí při porovnávání těchto systémů a jejich uznávání.

Členské státy přijmou vhodná opatření k zajištění informovanosti spotřebitelů o dostupnosti kvalifikačních či certifikačních systémů v souladu s čl. 18 odst. 1.

Článek 17

Informování a odborná příprava

1. Členské státy zajistí, aby byly informace o dostupných mechanismech ke zvýšení energetické účinnosti a o finančních a právních rámcích transparentní a aby byly ve velké míře šířeny mezi všechny příslušné účastníky trhu, jako jsou spotřebitelé, stavitelé, architekti, inženýři, auditoři pro oblast životního prostředí a energetiky a osoby zajišťující instalaci prvků budov vymezených ve směrnici 2010/31/EU.

Členské státy vybízejí k tomu, aby bankám a jiným finančním institucím byly poskytovány informace o možnostech účasti na financování opatření ke zvýšení energetické účinnosti, mimo jiné prostřednictvím vytváření partnerství veřejného a soukromého sektoru.

2. Členské státy vytvoří vhodné podmínky pro to, aby účastníci trhu mohli spotřebitelům energie poskytovat přiměřené a cílené informace a poradenství týkající se energetické účinnosti.

3. Komise přezkoumá dopad jí přijatých opatření na podporu rozvoje platform, zahrnujících mimo jiné subjekty evropského sociálního dialogu, na rozvoj vzdělávacích programů zaměřených na energetickou účinnost a v případě potřeby předloží další opatření. Komise vybízí evropské sociální partnery k diskusím o energetické účinnosti.

4. Členské státy prosazují za účasti zúčastněných stran, včetně místních a regionálních orgánů, vhodné informační, osvětové a vzdělávací iniciativy, jejichž cílem je informovat občany o přínosech a účelnosti využívání opatření ke zvýšení energetické účinnosti.

5. Komise vybízí k výměně a rozsáhlému šíření informací o osvědčených postupech v oblasti energetické účinnosti v členských státech.

Článek 18

Energetické služby

1. Členské státy podporují trh energetických služeb a přístup malých a středních podniků na tento trh tím, že:

a) šíří jasné a snadno dostupné informace o:

i) dostupných smlouvách v oblasti energetických služeb a doložkách, které by měly být v takových smlouvách obsaženy, aby byly zaručeny úspory energie a práva konečných zákazníků,

ii) finančních nástrojích, pobídkách, grantech a půjčkách na podporu projektů služeb v oblasti energetické účinnosti;

b) podporují rozvoj štítků kvality, mimo jiné obchodními sdruženími;

c) zveřejňují a pravidelně aktualizují seznam dostupných kvalifikovaných či certifikovaných poskytovatelů energetických služeb a jejich kvalifikací či certifikací v souladu s článkem 16, nebo zajišťují rozhraní, jímž mohou poskytovatelé energetických služeb poskytovat informace;

d) podporují veřejný sektor při přijímání nabídek energetických služeb, především při rekonstrukci budov, a to tím, že:

i) poskytují vzorové smlouvy pro uzavírání smluv o energetických službách, které obsahují alespoň prvky, jejichž seznam je uveden v příloze XIII,

ii) poskytují informace o osvědčených postupech pro uzavírání smluv o energetických službách, včetně, je-li k dispozici, analýzy nákladů a přínosů využívající přístupů založeného na době životnosti;

e) zajišťují kvalitativní přezkum v rámci vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti, pokud jde o stávající a budoucí rozvoj trhu energetických služeb.

2. Členské státy ve vhodných případech podporují řádné fungování trhu energetických služeb tím, že:

a) určují a propagují kontaktní místo či místa, kde mohou koneční zákazníci získat informace uvedené v odstavci 1;

b) v případě potřeby přijímají opatření k odstranění regulačních a neregulačních překážek, které brání využívání uzavírání smluv o energetických službách a jiných modelů služeb v oblasti energetické účinnosti v zájmu určení nebo provádění opatření k úspoře energie;

c) zvažují zavedení nezávislého mechanismu, jako je například veřejný ochránce práv, či přidělení této úlohy za účelem zajištění účinného vyřizování stížností a mimosoudního řešení sporů vyplývajících ze smluv o poskytování energetických služeb;

d) umožňují nezávislým tržním zprostředkovatelům podílet se na povzbuzení rozvoje trhu na straně poptávky a nabídky.

3. Členské státy zajistí, aby se distributoři energie, provozovatelé distribučních soustav a maloobchodní prodejci energie zdrželi všech činností, které mohou bránit poptávce po energetických službách nebo dalších opatřeních zaměřených na zvyšování energetické účinnosti a jejich poskytování nebo které by mohly brzdit rozvoj trhů těchto služeb nebo opatření, včetně uzavírání trhu před konkurencí nebo zneužívání dominantního postavení.

Článek 19

Další opatření na podporu energetické účinnosti

1. Aniž jsou dotčeny základní zásady právní úpravy majetkových a nájemních poměrů členských států, členské státy vyhodnotí a v případě potřeby přijmou vhodná opatření s cílem odstranit regulatorní a neregulatorní překážky energetické účinnosti, týkající se zejména:

a) rozdělení pobídek mezi vlastníka a nájemce budovy nebo mezi vlastníky navzájem s cílem zajistit, aby tyto strany nebyly odrazovány od investic do zvyšování účinnosti, které by jinak vynaložily, tím, že individuálně nezískají plný prospěch, nebo tím, že chybějí pravidla pro vzájemné rozdělení nákladů a přínosů, včetně vnitrostátních právních předpisů a opatření upravujících rozhodovací procesy v případě spoluvlastnictví;

b) právních a správních předpisů a správních postupů v oblasti nákupu, sestavování ročních rozpočtů a účtování s cílem zajistit, aby jednotlivé veřejné subjekty nebyly odrazovány od investování do zvyšování energetické účinnosti a do minimalizace nákladů předpokládaných během celé doby životnosti a od uzavírání smluv o energetických službách a jiných mechanismů financování třetí stranou zřízených na dlouhodobém smluvním základě.

Tato opatření zaměřená na odstranění překážek mohou zahrnovat poskytování pobídek, zrušení nebo změnu právních nebo správních předpisů, přijímání pokynů a výkladových sdělení nebo zjednodušení správních postupů. Tato opatření mohou být spojena s poskytováním vzdělávání, odborné přípravy a konkrétní informační a technické pomoci v oblasti energetické účinnosti.

2. O hodnocení překážek a opatřeních podle odstavce 1 je Komise informována prostřednictvím prvního vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti uvedeného v čl. 24 odst. 2. Komise v tomto ohledu podporuje sdílení osvědčených postupů jednotlivých států.

Článek 20

Vnitrostátní fond pro energetickou účinnost, finanční a technická podpora

1. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie, členské státy napomáhají zřizování finančních mechanismů nebo využívání stávajících mechanismů pro opatření ke zvýšení energetické účinnosti za účelem maximalizace přínosů většího počtu finančních toků.

2. Komise případně přímo nebo prostřednictvím evropských finančních institucí pomáhá členským státům s vytvářením vnitrostátních finančních mechanismů a systémů technické podpory s cílem zvyšovat energetickou účinnost v různých odvětvích.

3. Komise usnadňuje výměnu osvědčených postupů mezi příslušnými vnitrostátními nebo regionálními orgány či subjekty, a to například formou výročních schůzek regulačních orgánů, prostřednictvím veřejných databází s

informacemi o provádění opatření členskými státy a srovnáváním jednotlivých zemí.

4. Členské státy mohou zřídit vnitrostátní fond pro energetickou účinnost. Cílem tohoto fondu je podporovat vnitrostátní iniciativy v oblasti energetické účinnosti.

5. Členské státy mohou umožnit, aby byly povinnosti stanovené v čl. 5 odst. 1 plněny každoročním příspěvím do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným ke splnění těchto povinností.

6. Členské státy mohou stanovit, že povinné strany mohou plnit své povinnosti uvedené v čl. 7 odst. 1 tím, že každý rok přispějí do vnitrostátního fondu pro energetickou účinnost částkou rovnající se investicím vyžadovaným ke splnění těchto povinností.

7. Členské státy mohou při vytváření inovativních finančních mechanismů zaměřených na praktické naplňování cíle týkajícího se snižování energetické náročnosti budov podle článku 5 využívat příjmů z ročních emisních přidělů podle rozhodnutí č. 406/2009/ES.

Článek 21

Převodní koeficienty

Pro účely srovnání úspor energie a přepočtu na srovnatelnou jednotku se použijí převodní koeficienty stanovené v příloze IV, pokud nelze odůvodnit použití jiných převodních koeficientů.

KAPITOLA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 22

Akty v přenesené pravomoci

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23, pokud jde o přezkum harmonizovaných referenčních hodnot účinnosti uvedených v čl. 14 odst. 10 druhém pododstavci.

2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 23, pokud jde o přizpůsobení hodnot, výpočetních metod, standardního koeficientu primární energie a požadavků stanovených v přílohách I, II, III, IV, V, VII, VIII, IX, X a XII technickému pokroku.

Článek 23

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 22 je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne 4. prosince 2012.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 22 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 22 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 24

Přezkum a sledování provádění

1. Od roku 2013 členské státy každoročně do 30. dubna podávají zprávu o pokroku dosaženém při plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti, v souladu s částí 1 přílohy XIV. Tato zpráva může být součástí národních programů reforem uvedených v doporučení Rady 2010/410/EU ze dne 13. července 2010 o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie.

2. Členské státy předloží do 30. dubna 2014 a poté každé tři roky vnitrostátní akční plány energetické účinnosti. Vnitrostátní akční plány energetické účinnosti zahrnují významná opatření zaměřená ke zvýšení energetické účinnosti a očekávané nebo dosažené úspory energie, včetně úspor při dodávkách, přenosu či přepravě a distribuci energie, jakož i v konečném využití energie s cílem splnit vnitrostátní cíle energetické účinnosti podle čl. 3 odst. 1. Vnitrostátní akční plány energetické účinnosti jsou doplněny o aktualizované odhady očekávané celkové spotřeby primární energie do roku 2020, jakož i o odhadovanou úroveň spotřeby primární energie v odvětvích uvedených v části 1 přílohy XIV.

Komise do 31. prosince 2012 poskytne vzor sloužící jako vodítko pro vnitrostátní akční plány energetické účinnosti. Uvedený vzor se přijme poradním postupem podle čl. 26 odst. 2. Vnitrostátní akční plány energetické účinnosti musí v každém případě obsahovat údaje specifikované v příloze XIV.

3. Komise posoudí výroční zprávy a vnitrostátní akční plány energetické účinnosti a posoudí, jakého pokroku členské státy dosáhly při plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti, jež vyžaduje čl. 3 odst. 1, a při provádění této směrnice. Své posouzení zašle Komise Evropskému parlamentu a Radě. Na základě posouzení těchto zpráv a vnitrostátních akčních plánů energetické účinnosti může Komise vydat doporučení pro členské státy.

4. Komise sleduje dopad provádění této směrnice na směrnice 2003/87/ES, 2009/28/ES a 2010/31/EU a na rozhodnutí č. 406/2009/ES, jakož i na průmyslová odvětví, zejména odvětví, v nichž hrozí značné riziko úniku uhlíku, jak jsou určena v rozhodnutí 2010/2/EU.

5. Komise přezkoumá, zda je stále zapotřebí umožňovat výjimky stanovené v čl. 14 odst. 6, poprvé v posouzení prvního vnitrostátního akčního plánu energetické účinnosti a poté jednou za tři roky. Pokud z přezkumu vyplývá, že žádné z kritérií pro tyto výjimky již nelze odůvodnit zohledněním dostupnosti tepelného zatížení a skutečnými provozními podmínkami vyňatých zařízení, navrhne Komise náležitá opatření.

6. Členské státy do 30. dubna každého roku předají Komisi statistické údaje týkající se vnitrostátní výroby elektřiny a tepla z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny a z kombinované výroby tepla a elektřiny s nízkou účinností, v souladu s metodikou uvedenou v příloze I, ve vztahu k celkovým kapacitám pro výrobu tepla a elektřiny. Předají rovněž výroční statistické údaje o kapacitách kombinované výroby tepla a elektřiny, o palivu pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a o výrobě a kapacitách, pokud jde o dálkové vytápění a chlazení, ve vztahu k celkové výrobě a kapacitám pro teplo a elektřinu. Členské státy předají statistické údaje o

úsporách primární energie dosažených uplatňováním kombinované výroby tepla a elektřiny v souladu s metodikou uvedenou v příloze II.

7. Komise do 30. června 2014 předloží Evropskému parlamentu a Radě posouzení uvedené v čl. 3 odst. 2, doplněné v případě potřeby návrhy dalších opatření.

8. Komise přezkoumá účinnost provádění článku 6 do 5. prosince 2015, přičemž zohlední požadavky stanovené ve směrnici 2004/18/ES, a podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Tato zpráva bude případně doplněna návrhy dalších opatření.

9. Do 30. června 2016 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění článku 7. Tato zpráva bude případně doplněna legislativním návrhem sledujícím jeden nebo více z těchto cílů:

a) změnit konečné datum stanovené v čl. 7 odst. 1;

b) přezkoumat požadavky stanovené v čl. 7 odst. 1, 2 a 3;

c) stanovit dodatečné společné požadavky, zejména v souvislosti se záležitostmi uvedenými v čl. 7 odst. 7.

10. Do 30. června 2018 Komise posoudí pokrok dosažený členskými státy při odstraňování regulatorních a neregulatorních překážek podle článku 19 odst. 1. Na toto posouzení případně navázají návrhy dalších opatření.

11. Komise zpřístupní zprávy uvedené v odstavcích 1 a 2 veřejnosti.

Článek 25

On-line platforma

Komise zřídí on-line platformu na podporu praktického provádění této směrnice na celostátní, regionální a místní úrovni. Tato platforma podporuje výměnu zkušeností ohledně postupů, stanovení kritérií, vytváření sítí, jakož i inovativních postupů.

Článek 26

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 27

Změna a zrušení

1. Směrnice 2006/32/ES se zrušuje s účinkem od 5. června 2014, s výjimkou čl. 4 odst. 1 až 4 a příloh I, III a IV uvedené směrnice, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení uvedené směrnice ve vnitrostátním právu. Ustanovení čl. 4 odst. 1 až 4 a příloh I, III a IV směrnice 2006/32/ES se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2017.

Směrnice 2004/8/ES se zrušuje s účinkem od 5. června 2014, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení uvedené směrnice ve vnitrostátním právu.

Odkazy na směrnice 2006/32/ES a 2004/8/ES se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze XV.

2. Ustanovení čl. 9 odst. 1 a 2 směrnice 2010/30/EU se zrušují s účinkem od 5. června 2014.

3. Směrnice 2009/125/ES se mění takto:

1) Vkládá se nový bod odůvodnění, který zní:

"(35a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov vyžaduje, aby členské státy stanovily požadavky na energetickou náročnost prvků budov, jež jsou součástí obvodového pláště budovy, a systémové požadavky na celkovou energetickou náročnost, řádnou instalaci a odpovídající dimenzování, úpravu a kontrolu technických systémů budov, které jsou instalovány ve stávajících budovách. Je v souladu s cíli této směrnice, že tyto požadavky mohou za určitých okolností omezovat instalování výrobků spojených se spotřebou energie, které vyhovují této směrnici a jejím prováděcím opatřením, za předpokladu, že takové požadavky nepředstavují neodůvodněnou překážku trhu.

2) V čl. 6 odst. 1 se doplňuje nová věta, která zní:

"Tím nejsou dotčeny požadavky na energetickou náročnost a systémové požadavky stanovené členskými státy v souladu s čl. 4 odst. 1 a článkem 8 směrnice 2010/31/EU."

Článek 28

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 5. června 2014.

Bez ohledu na první pododstavec uvedou členské státy v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s článkem 4, čl. 5 odst. 1 prvním pododstavcem, odst. 5 a odst. 6, čl. 7 odst. 9 třetím pododstavcem, čl. 14 odst. 6, čl. 19 odst. 2, čl. 24 odst. 1 a čl. 24 odst. 2 a bodem 4 přílohy V ve lhůtách, které jsou v nich stanoveny.

Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 29

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 30

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

Ve Štrasburku dne 25. října 2012.

Za Evropský parlament

předseda

M. Schulz

Za Radu

předseda

A. D. Mavroyiannis

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

HLAVA I

Základní ustanovení

§ 1

Předmět zákona

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie (dále jen "Unie") a stanoví:

- některá opatření pro zvyšování hospodárnosti užití energie a povinnosti fyzických a právnických osob při nakládání s energií,
- pravidla pro tvorbu Státní energetické koncepce, Územní energetické koncepce a Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie,
- požadavky na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie,
- požadavky na uvádění spotřeby energie a jiných hlavních zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie,

e) požadavky na informování a vzdělávání v oblasti úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů.

§ 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- nakládáním s energií výroba, přenos, přeprava, distribuce, rozvod, spotřeba energie a uskladňování plynu, včetně souvisejících činností,
- obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistění odpadních vod a energie bioplynu,
- druhotným energetickým zdrojem využitelný energetický zdroj, jehož energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminózních hornin včetně degazačního a důlního plynu nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti,
- energetickým hospodářstvím soubor technických zařízení a budov sloužících k nakládání s energií,

e) účinností užití energie míra efektivity energetických procesů, vyjádřená poměrem mezi úhrnnými energetickými výstupy a vstupy téhož procesu, vyjádřená v procentech,

f) energetickou náročností budovy vypočtené množství energie nutné pro pokrytí potřeby energie spojené s užíváním budovy, zejména na vytápění, chlazení, větrání, úpravu vlhkosti vzduchu, přípravu teplé vody a osvětlení,

g) kotlem zařízení, v němž se spalováním paliv získává pouze tepelná energie, která se předává teplotonosné látce,

h) klimatizačním systémem zařízení pro úpravu teploty, vlhkosti, čistoty a proudění vzduchu ve vnitřním prostředí včetně zařízení pro distribuci tepla, chladu a vzduchu, která jsou součástí budovy,

i) vytápěním proces sdílení tepla do vytápěného prostoru zajišťovaný příslušným technickým zařízením za účelem vytváření tepelné pohody či požadovaných standardů vnitřního prostředí,

j) ústředním vytápěním nebo chlazením vytápění nebo chlazení, kde zdroj tepla nebo chladu je umístěn mimo vytápěné nebo chlazené prostory a slouží pro vytápění nebo chlazení vícebytových či nebytových prostor,

k) jmenovitým výkonem nejvyšší tepelný výkon, vyjádřený v kW, uvedený výrobcem, kterého lze dosáhnout při trvalém provozu a při účinnosti uvedené výrobcem,

l) jmenovitým chladicím výkonem klimatizačního systému jmenovitý příkon pohonu zdroje chladu udaný výrobcem,

m) průkazem energetické náročnosti dokument, který obsahuje stanovené informace o energetické náročnosti budovy nebo ucelené části budovy,

n) energetickým auditem písemná zpráva obsahující informace o stávající nebo předpokládané úrovni využívání energie v budovách, v energetickém hospodářství, v průmyslovém postupu a energetických službách s popisem a stanovením technicky, ekologicky a ekonomicky efektivních návrhů na zvýšení úspor energie nebo zvýšení energetické účinnosti včetně doporučení k realizaci,

o) energetickým posudkem písemná zpráva obsahující informace o posouzení plnění předem stanovených technických, ekologických a ekonomických parametrů určených zadavatelem energetického posudku včetně výsledků a vyhodnocení,

p) budovou nadzemní stavba a její podzemní části, prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí, v níž se používá energie k úpravě vnitřního prostředí,

q) ucelenou částí budovy podlaží, byt nebo jiná část budovy, která je určena k samostatnému používání nebo byla za tímto účelem upravena,

r) celkovou energeticky vztažnou plochou vnější půdorysná plocha všech prostorů s upravovaným vnitřním prostředím v celé budově, vymezená vnějšími povrchy konstrukcí obálky budovy,

s) větší změnou dokončené budovy změna dokončené budovy na více než 25 % celkové plochy obálky budovy,

t) obálkou budovy soubor všech teplosměnných konstrukcí na systémové hranici celé budovy nebo zóny, které jsou vystaveny přilehlému prostředí, jež tvoří venkovní vzduch, přilehlá zemina, vnitřní vzduch v přilehlém nevytápěném prostoru, sousední nevytápěné budovy nebo sousední zóně budovy vytápěné na nižší vnitřní návrhovou teplotu,

u) technickým systémem budovy zařízení určené k vytápění, chlazení, větrání, úpravě vlhkosti vzduchu, přípravě teplé vody, osvětlení budovy nebo její ucelené části nebo pro kombinaci těchto účelů,

v) nákladově optimální úrovní stanovené požadavky na energetickou náročnost budov nebo jejich stavebních nebo technických prvků, která vede k nejnižším nákladům na investice v oblasti užití energií, na údržbu, provoz a likvidaci budov nebo jejich prvků v průběhu odhadovaného ekonomického životního cyklu,

w) budovou s téměř nulovou spotřebou energie budova s velmi nízkou energetickou náročností, jejíž spotřeba energie je ve značném rozsahu pokryta z obnovitelných zdrojů.

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) výrobkem spojeným se spotřebou energie výrobek, jenž má při používání dopad na spotřebu energie a jenž je uveden na trh nebo do provozu, a dále části, které jsou určeny k zabudování do výrobku spojeného se spotřebou energie a které jsou uváděny na trh anebo do provozu jako jednotlivé části pro konečné uživatele a jejichž vliv na životní prostředí lze posoudit samostatně,

b) součástmi a podsestavami části určené k zabudování do výrobku spojeného se spotřebou energie, jež nejsou uváděny na trh nebo do provozu jako jednotlivé části pro konečné uživatele, anebo u nichž nelze posoudit vliv na životní prostředí samostatně,

c) energetickým štítkem označení výrobku spojeného se spotřebou energie, které obsahuje údaje o spotřebě energie a jiných hlavních zdrojů spotřebovaných v souvislosti s tímto výrobkem,

d) informačním listem normalizovaný přehled informací týkající se výrobku spojeného se spotřebou energie,

e) ekodesignem začlenění prvků nebo funkcí výrobku spojeného se spotřebou energie, které mohou mít vliv na životní prostředí během životního cyklu tohoto výrobku, do návrhu výrobku spojeného se spotřebou energie s cílem zlepšit vliv výrobku na životní prostředí během celého životního cyklu,

f) jinými hlavními zdroji voda, chemikálie nebo jakékoli jiné látky spotřebované výrobkem při běžném používání,

g) uvedením na trh první zpřístupnění výrobku spojeného se spotřebou energie na trhu Unie za účelem jeho distribuce nebo používání v Unii za úplatu, bez ohledu na způsob prodeje, nebo bezúplatně,

h) uvedením do provozu první použití výrobku spojeného se spotřebou energie uživatelem v členském státě Unie k účelu, pro který byl zhotoven,

i) výrobcem osoba vyrábějící výrobek spojený se spotřebou energie a která hodlá uvést výrobek na trh nebo do provozu, a to pod svým jménem, popřípadě obchodním označením,

j) zplnomocněným zástupcem osoba usazená v Unii, která byla výrobcem písemně pověřena k tomu, aby jeho jménem plnila zcela nebo zčásti povinnosti vyplývající z tohoto zákona,

k) dovozcem osoba usazená v Unii, která uvádí na trh nebo do provozu v Unii výrobek spojený se spotřebou energie ze třetí země,

l) dodavatelem výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce v Unii nebo dovozce, uvádějící výrobek spojený se spotřebou energie na trh nebo do provozu v Unii; pokud tyto neexistují, považuje se za dodavatele jakákoli osoba, která uvádí na trh nebo do provozu v Unii výrobky spojené se spotřebou energie, na něž se vztahuje tento zákon,

m) obchodníkem osoba, která prodává, pronajímá, nabízí ke koupi na splátky nebo předvádí výrobky spojené se spotřebou energie konečným uživatelům.

HLAVA II

Energetické koncepce

§ 3

Státní energetická koncepce

(1) Státní energetická koncepce je strategickým dokumentem s výhledem na 30 let vyjadřujícím cíle státu v energetickém hospodářství v souladu s potřebou zabezpečit základní funkce státu a s potřebami hospodářského a společenského rozvoje i za krizové situace, včetně ochrany životního prostředí, sloužícím i pro vypracování územních energetických koncepcí.

(2) Návrh státní energetické koncepce zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen "ministerstvo") a předkládá jej ke schválení vládě.

(3) Naplňování státní energetické koncepce vyhodnocuje ministerstvo nejméně jedenkrát za 5 let a o výsledcích vyhodnocení informuje vládu. V případě potřeby ministerstvo zpracovává návrhy na změnu státní energetické koncepce a předkládá je ke schválení vládě.

§ 4

Územní energetická koncepce

(1) Územní energetická koncepce vychází ze státní energetické koncepce a obsahuje cíle a principy řešení energetického hospodářství na úrovni kraje, statutárního města a hlavního města Prahy nebo obce. Vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. Územní energetická koncepce je neopomenutelným podkladem pro politiku územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci.

(2) Územní energetickou koncepcí jsou povinni přijmout pro svůj územní obvod kraj, hlavní město Praha a statutární město.

(3) Územní energetickou koncepcí může, pokud se nejedná o povinnost podle odstavce 2, přijmout pro svůj územní obvod nebo jeho část obec. Územní energetická koncepce přijatá obcí musí být v souladu s územní energetickou koncepcí přijatou krajem.

(4) Územní energetická koncepce se zpracovává na období 20 let a v případě potřeby podle odstavce 7 se doplňuje a upravuje.

(5) Územní energetická koncepce obsahuje

- a) rozbor trendů vývoje poptávky po energii,
- b) rozbor možných zdrojů a způsobů nakládání s energií,
- c) hodnocení využitelnosti obnovitelných a druhotných energetických zdrojů a kombinované výroby elektřiny a tepla, zvláště se vyhodnotí vhodnost vytápění a chlazení využívajících obnovitelné zdroje energie v místní infrastruktuře,
- d) hodnocení využitelnosti energetického potenciálu komunálních odpadů,
- e) hodnocení technicky a ekonomicky dosažitelných úspor z hospodárnějšího využití energie,
- f) řešení energetického hospodářství území včetně zdůvodnění a návrh opatření uplatnitelných pořizovatelem koncepce.

(6) K účasti na vypracování územní energetické koncepce si pořizovatel může vyžádat součinnost držitelů licence na podnikání v energetických odvětvích, dodavatelů tuhých a kapalných paliv a zpracovatelů komunálních odpadů, kteří podnikají na území, pro které se územní energetická koncepce zpracovává, jakož i největších spotřebitelů energie. Ti jsou povinni, pokud jsou k tomu pořizovatelem vyzváni, pro vypracování územní energetické koncepce poskytnout bezúplatně v nutném rozsahu potřebné podklady a údaje; rozsah a lhůty pro poskytnutí podkladů a údajů stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Naplňování územní energetické koncepce vyhodnocuje pořizovatel nejméně jedenkrát za 4 roky a na základě vyhodnocení může zpracovávat návrhy na změnu.

(8) Pořizovatel poskytuje ministerstvu na vyžádání informace o aktuálním stavu zpracování a vyhodnocení územní energetické koncepce pro účely posouzení souladu se státní energetickou koncepcí.

(9) Vláda nařízením stanoví podrobnosti obsahu územní energetické koncepce podle odstavce 5.

K provedení § 4 odst. 9 viz nařízení vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu územní energetické koncepce.

HLAVA III

Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie

§ 5

(1) Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (dále jen "Program") je program na podporu zvyšování účinnosti užití energie, snižování energetické náročnosti a využití obnovitelných a druhotných zdrojů v souladu se schválenou státní energetickou koncepcí a zásadami udržitelného rozvoje.

(2) Program zpracovává na období jednoho roku ministerstvo v dohodě s Ministerstvem životního prostředí a předkládá jej ke schválení vládě.

(3) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem životního prostředí vyhodnocuje naplňování Programu jedenkrát ročně a o výsledcích informuje vládu. Ministerstvo výsledky hodnocení Programu zohlední v návrhu Programu na další období.

(4) K uskutečnění Programu mohou být poskytovány dotace ze státního rozpočtu na

- a) energeticky úsporná opatření ke zvyšování účinnosti užití energie a snižování energetické náročnosti budov včetně rozvoje budov s téměř nulovou spotřebou energie,
- b) rozvoj využívání kombinované výroby elektřiny a tepla,
- c) modernizaci výrobních a rozvodných zařízení energie,
- d) moderní technologie a materiály pro energeticky úsporná opatření,
- e) rozvoj využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie,
- f) rozvoj energetického využití komunálních odpadů,
- g) osvětu, výchovu, vzdělávání a poradenství v oblasti nakládání s energií, využívání a přínosů obnovitelných a druhotných zdrojů energie,

h) vědu, výzkum a vývoj v oblasti nakládání s energií, energetických úspor a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie,

i) zpracování územní energetické koncepce a nástrojů na její realizaci,

j) zavádění průkazu energetické náročnosti budov a provádění energetických auditů a energetických posudků,

k) pobídky malým, středním a velmi malým podnikům vyrábějícím výrobky spojené se spotřebou energie k zavádění nových postupů vedoucích ke splnění požadavků na ekodesign,

l) rozvoj energeticky úsporných budov.

(5) Program je uveřejňován v Obchodním věstníku a ministerstvo jej uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Vláda nařízením stanoví pravidla pro poskytování dotací podle odstavce 4.

K provedení § 5 odst. 6 viz nařízení vlády č. 63/2002 Sb., o pravidlech pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na podporu hospodárného nakládání s energií a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů.

HLAVA IV

Některá opatření pro zvyšování hospodárnosti užití energie

§ 6

Účinnost užití energie zdrojů a rozvodů energie

(1) Stavebník nebo vlastník výroby elektřiny nebo tepelné energie je povinen u nově zřizovaných výroben a výroben, u nichž se provádí změna dokončené stavby, zajistit alespoň minimální účinnost užití energie výroben elektřiny nebo tepelné energie stanovenou prováděcím právním předpisem.

(2) Stavebník nebo vlastník zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu je povinen u nově zřizovaných zařízení a u zařízení, u nichž se provádí změna dokončené stavby na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu, zajistit účinnost užití rozvodů energie a vybavení vnějších rozvodů a vnitřních rozvodů tepelné energie a chladu v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

K § 6 odst. 2 viz vyhlášku č. 193/2007 Sb., kterou se stanoví podrobnosti účinnosti užití energie při rozvodu tepelné energie a vnitřním rozvodu tepelné energie a chladu.

(3) Dodavatel kotlů a kamen na biomasu, solárních fotovoltaických a solárních tepelných systémů, mělkých geotermálních systémů a tepelných čerpadel (dále jen "vybraná zařízení vyrábějící energii z obnovitelných zdrojů") je povinen uvést pravdivé, nezkrácené a úplné informace o předpokládaných přínosech a ročních provozních nákladech těchto zařízení a jejich energetickou účinnost v technické dokumentaci nebo návodu na použití.

(4) Držitel licence na výrobu elektřiny podle energetického zákona vyrábějící elektřinu ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem vyšším než 5 MWe s využitím hnědého uhlí (dále jen "výrobce elektřiny") je povinen

a) zajistit pravidelnou kontrolu účinnosti užití energie provozovaných výroben elektřiny (dále jen "kontrola účinnosti"), jejímž výsledkem je pravidelná písemná zpráva o kontrole účinnosti podle prováděcího právního předpisu

obsahující také množství elektřiny vyrobené v období, za které byla kontrola účinnosti provedena,

b) zpracovávat zprávy o kontrole účinnosti objektivně, pravidelně a úplně,

c) předkládat zprávy o kontrole účinnosti ministerstvu do 30 dnů od provedení kontroly účinnosti a na vyžádání Státní energetické inspekci.

(5) Výrobce elektřiny, který vyrábí elektřinu bez dodávky užitečného tepla s účinností užití energie nižší, než je hodnota stanovená prováděcím právním předpisem, je povinen uhradit operátorovi trhu do 90 dnů od provedení kontroly účinnosti platbu za nesplnění minimální účinnosti užití energie při spalování hnědého uhlí. Ministerstvo zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje z zpráv o kontrole účinnosti. Operátor trhu eviduje příjmy z platby na zvláštním účtu a používá je na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla vyrobené z hnědého uhlí podle jiného právního předpisu.

(6) Způsob stanovení účinnosti užití energie provozovaných výroben elektřiny, hodnoty minimální účinnosti užití energie výroby elektřiny bez dodávky užitečného tepla, četnost kontroly účinnosti, vzor a obsah zprávy o kontrole účinnosti a způsob stanovení množství elektřiny vyrobené v období, za které byla kontrola účinnosti provedena, a rozsah zveřejňovaných údajů ze zpráv o kontrole účinnosti včetně údajů o platbách operátorovi trhu stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 6 odst. 6 viz vyhlášku č. 441/2012 Sb., o stanovení minimální účinnosti užití energie při výrobě elektřiny a tepelné energie.

(7) Vyšší platby podle odstavce 5 stanoví vláda nařízením.

§ 6a

Kontrola provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a klimatizačních systémů

(1) U provozovaných kotlů se jmenovitým výkonem nad 20 kW a příslušných rozvodů tepelné energie je jejich vlastník nebo společenství vlastníků jednotek povinen

a) zajistit pravidelnou kontrolu těchto kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie, jejímž výsledkem je písemná zpráva o kontrole provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie,

b) předložit na vyžádání zprávy o kontrole provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie ministerstvu nebo Státní energetické inspekci,

c) oznámit ministerstvu provedení kontroly osobou podle odstavce 3 písm. d) a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie.

(2) U provozovaných klimatizačních systémů se jmenovitým chladicím výkonem vyšším než 12 kW je jeho vlastník nebo společenství vlastníků jednotek povinen

a) zajistit pravidelnou kontrolu tohoto klimatizačního systému, jejímž výsledkem je písemná zpráva o kontrole klimatizačního systému,

b) předložit na vyžádání zprávy o kontrole klimatizačního systému ministerstvu nebo Státní energetické inspekci,

c) oznámit ministerstvu provedení kontroly osobou podle odstavce 3 písm. d) a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie.

(3) Při kontrole provozovaných kotlů, tepelných rozvodů a klimatizačních systémů musejí být splněny tyto podmínky

a) kontrolu provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie, které nejsou předmětem licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu může provádět pouze příslušný energetický specialista podle § 10 odst. 1 písm. c) nebo osoba podle písmene d),

b) kontrolu provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie, které jsou předmětem licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu, provádí držitel této licence na výrobu tepla a držitel licence na rozvod tepla,

c) kontrolu klimatizačních systémů může provádět pouze příslušný energetický specialista podle § 10 odst. 1 písm. d) nebo osoba podle písmene d),

d) kontroly provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a kontroly klimatizačních systémů včetně zpracování příslušné zprávy může provést a zpracovat také osoba usazená v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu,

e) zprávy o kontrolách provozovaných kotlů a příslušných rozvodů tepelné energie podle odstavce 1 a klimatizačních systémů podle odstavce 2 musejí být zpracovány objektivně, nestranně, pravdivě a úplně.

(4) Povinnost podle odstavců 1 a 2 se nevztahuje na kotle a vnitřní rozvody tepelné energie a klimatizační systémy umístěné v rodinných domech, bytech a stavbách pro rodinnou rekreaci s výjimkou případů, kdy jsou provozovány výhradně pro podnikatelskou činnost. Na kotle a vnitřní rozvody tepelné energie a klimatizační systémy umístěné v rodinných domech, bytech a stavbách pro rodinnou rekreaci se poskytuje poradenství podle § 5 odst. 4 písm. g).

(5) Rozsah, četnost a způsob provádění kontroly, vzor a obsah zprávy o kontrolách provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie a kontrolách klimatizačních systémů stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 6a odst. 5 viz vyhlášku č. 194/2013 Sb., o kontrole kotlů a rozvodů tepelné energie, a vyhlášku č. 193/2013 Sb., o kontrole klimatizačních systémů.
---

§ 7

Snižování energetické náročnosti budov

(1) V případě výstavby nové budovy je stavebník povinen plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle prováděcího právního předpisu a při podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení stavby doložit

a) kladným závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 13 splnění požadavků na energetickou náročnost budovy na nákladově optimální úrovni od 1. ledna 2013,

b) kladným závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 13 splnění požadavků na energetickou náročnost budovy s téměř nulovou spotřebou energie, a to v případě budovy, jejímž vlastním a uživatelem bude orgán veřejné moci nebo subjekt zřízený orgánem veřejné moci (dále jen "orgán veřejné moci") a jejíž celková energeticky vztažná plocha bude

1. větší než 1 500 m², a to od 1. ledna 2016,

2. větší než 350 m², a to od 1. ledna 2017,

3. menší než 350 m², a to od 1. ledna 2018,

c) kladným závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 13 splnění požadavků na energetickou náročnost budovy s téměř nulovou spotřebou energie, a to v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1 500 m² od 1. ledna 2018, v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 350 m² od 1. ledna 2019 a v případě budovy s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 350 m² od 1. ledna 2020,

d) průkazem energetické náročnosti budovy posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie.

(2) V případě větší změny dokončené budovy jsou stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek povinni plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle prováděcího právního předpisu a stavebník je povinen při podání žádosti o stavební povolení nebo ohlášení stavby, anebo vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek jsou povinni před zahájením větší změny dokončené budovy, v případě, kdy tato změna nepodléhá stavebnímu povolení či ohlášení, doložit průkazem energetické náročnosti budovy

a) splnění požadavků na energetickou náročnost budovy na nákladově optimální úrovni pro budovu nebo pro měněné stavební prvky obálky budovy a měněné technické systémy podle prováděcího právního předpisu,

b) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie podle prováděcího právního předpisu,

c) stanovení doporučených opatření pro snížení energetické náročnosti budovy podle prováděcího právního předpisu.

(3) V případě jiné než větší změny dokončené budovy nebo větší změny dokončené budovy, při které se dokládají požadavky na snížení energetické náročnosti pro měněné stavební prvky obálky budovy nebo technické systémy, a která je provedena do 10 let od vyhotovení průkazu energetické náročnosti této budovy, jsou vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek povinni plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle prováděcího právního předpisu a pro stavbu splnit požadavky na energetickou náročnost pro měněné stavební prvky obálky budovy nebo měněné technické systémy podle prováděcího právního předpisu; to doloží kopii dokladů, které se vztahují k měněným stavebním prvkům obálky budovy nebo měněným technickým systémům a které jsou povinni uchovávat 5 let.

(4) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek jsou dále povinni

a) vybavit vnitřní tepelná zařízení budov přístroji regulujícími a registrujícími dodávku tepelné energie konečným uživatelům v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem; konečný uživatel je povinen umožnit instalaci, údržbu a kontrolu těchto přístrojů,

b) zajistit v případě instalace vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů v budově, aby tuto instalaci provedly pouze osoby podle § 10d; zajištění se prokazuje předložením kopie daňových dokladů týkajících se příslušné instalace,

c) zajistit při užívání budov nepřekročení měrných ukazatelů spotřeby tepla pro vytápění, chlazení a pro přípravu teplé vody stanovených prováděcím právním předpisem,

d) řídit se pravidly pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody stanovenými prováděcím právním předpisem,

e) u budov užívaných orgány státní správy s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1 500 m² zařadit do 1. ledna 2015 tyto budovy do Systému monitoringu spotřeby energie uveřejněného na internetových stránkách ministerstva.

(5) Požadavky na energetickou náročnost budovy podle odstavců 1 až 3 nemusí být splněny

a) u budov s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 50 m²,

b) u budov, které jsou kulturní památkou, anebo nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně, pokud by s ohledem na zájmy státní památkové péče splnění některých požadavků na energetickou náročnost těchto budov výrazně změnilo jejich charakter nebo vzhled; tuto skutečnost stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek doloží závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče,

c) u budov navrhovaných a obvykle užívaných jako místa bohoslužeb a pro náboženské účely,

d) u staveb pro rodinnou rekreaci,

e) u průmyslových a výrobních provozů, dílenských provozoven a zemědělských budov se spotřebou energie do 700 GJ za rok,

f) při větší změně dokončené budovy v případě, že stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek prokáže energetickým auditem, že to není technicky nebo ekonomicky vhodné s ohledem na životnost budovy a její provozní účely.

(6) Pravidla pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody se nevztahují na dodávky uskutečňované

a) v rodinných domech a stavbách pro rodinnou rekreaci,

b) pro nebytové prostory za podmínky nepřekročení limitů stanovených prováděcím právním předpisem a neohrožení zdraví a majetku; nepřekročení limitů se prokazuje energetickým posudkem,

c) pro byty ve vlastnictví společenství vlastníků jednotek, pokud společenství vlastníků jednotek vyjádří souhlas s odlišnými pravidly, za podmínky nepřekročení limitů stanovených prováděcím právním předpisem a neohrožení zdraví a majetku; nepřekročení limitů se prokazuje energetickým posudkem.

(7) Povinnosti podle odstavce 4 písm. a) a c) se nevztahují na rodinné domy a stavby pro rodinnou rekreaci.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví nákladově optimální úroveň požadavků na energetickou náročnost budovy pro nové budovy, větší změny dokončených budov, pro jiné než větší změny dokončených budov, pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie, dále stanoví metodu výpočtu energetické náročnosti budovy, vzor posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie a vzor stanovení doporučených opatření pro snížení energetické náročnosti budovy.

K provedení § 7 odst. 8 viz vyhlášku č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov.

(9) Rozsah vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulujícími a registrujícími dodávku tepelné energie konečným uživatelům, měrné ukazatele tepla pro vytápění, chlazení a přípravu teplé vody a pravidla pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 7 odst. 9 viz vyhlášku č. 194/2007 Sb., kterou se stanoví pravidla pro vytápění a dodávku teplé vody, měrné ukazatele spotřeby tepelné energie pro vytápění a pro přípravu teplé vody a požadavky na vybavení vnitřních tepelných zařízení budov přístroji regulujícími dodávku tepelné energie konečným spotřebitelům.

§ 7a

Průkaz energetické náročnosti

(1) Stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek je povinen

a) zajistit zpracování průkazu energetické náročnosti (dále jen "průkaz") při výstavbě nových budov nebo při větších změnách dokončených budov,

b) zajistit zpracování průkazu u budovy užívané orgánem veřejné moci od 1. července 2013 s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 500 m² a od 1. července 2015 s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 250 m²,

c) zajistit zpracování průkazu pro užívané bytové domy nebo administrativní budovy

1. s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1 500 m² do 1. ledna 2015,

2. s celkovou energeticky vztažnou plochou větší než 1 000 m² do 1. ledna 2017,

3. s celkovou energeticky vztažnou plochou menší než 1 000 m² do 1. ledna 2019,

d) oznámit ministerstvu zpracování průkazu osobou podle odstavce 4 písm. a) bodu 2 a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie,

e) u budovy užívané orgánem veřejné moci v případě, že pro ni nastala povinnost zajistit zpracování průkazu podle odstavce 1 písm. a) až c), umístit průkaz v budově podle prováděcího právního předpisu,

f) předkládat na vyžádání průkazy ministerstvu nebo Státní energetické inspekci.

(2) Vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek jsou povinni

a) zajistit zpracování průkazu

1. při prodeji budovy nebo ucelené části budovy,

2. při pronájmu budovy,

3. od 1. ledna 2016 při pronájmu ucelené části budovy,

b) předložit průkaz nebo jeho ověřenou kopii

1. možnému kupujícímu budovy nebo ucelené části budovy před uzavřením smluv týkajících se koupě budovy nebo ucelené části budovy,

2. možnému nájemci budovy nebo ucelené části budovy před uzavřením smluv týkajících se nájmu budovy nebo ucelené části budovy,

c) předat průkaz nebo jeho ověřenou kopii

1. kupujícímu budovy nebo ucelené části budovy nejpozději při podpisu kupní smlouvy,

2. nájemci budovy nebo ucelené části budovy nejpozději při podpisu nájemní smlouvy,

d) zajistit uvedení ukazatelů energetické náročnosti uvedených v průkazu v informačních a reklamních materiálech při

1. prodeji budovy nebo ucelené části budovy,

2. pronájmu budovy nebo ucelené části budovy.

(3) Vlastník jednotky 5) je povinen

a) předložit průkaz nebo jeho ověřenou kopii

1. možnému kupujícímu jednotky před uzavřením smluv týkajících se koupě jednotky,

2. od 1. ledna 2016 možnému nájemci jednotky před uzavřením smluv týkajících se nájmu jednotky,

b) předat průkaz nebo jeho ověřenou kopii

1. kupujícímu jednotky nejpozději při podpisu kupní smlouvy,

2. od 1. ledna 2016 nájemci jednotky nejpozději při podpisu nájemní smlouvy,

c) zajistit uvedení ukazatelů energetické náročnosti uvedených v průkazu v informačních a reklamních materiálech při

1. prodeji jednotky,

2. od 1. ledna 2016 pronájmu jednotky.

(4) Průkaz platí 10 let ode dne data jeho vyhotovení nebo do provedení větší změny dokončené budovy, pro kterou byl zpracován, a musí

a) být zpracován pouze

1. příslušným energetickým specialistou podle § 10 odst. 1 písm. b), nebo

2. osobou usazenou v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu,

b) být součástí dokumentace při prokazování dodržení technických požadavků na stavby,

c) pro případy uvedené v § 9a odst. 1 písm. a) a v § 9a odst. 2 písm. a) a b) obsahovat energetický posudek,

d) být zpracován objektivně, pravdivě a úplně.

(5) Povinnosti podle odstavců 1 až 3 se nevztahují na případy uvedené v § 7 odst. 5 písm. a), c), d) a e).

(6) Vzor a obsah průkazu, způsob jeho zpracování a umístění průkazu v budově stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 7a odst. 6 viz vyhlášku č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov.
---

(7) Pokud vlastníkovi jednotky nebyl na písemné vyžádání předán průkaz podle odstavce 1 nebo 2, může jej nahradit vyúčtováním dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie pro příslušnou jednotku za uplynulé 3 roky; v tom případě pro něj neplatí povinnost podle odstavce 3 písm. c).

(8) Průkaz zpracovaný pro budovu je také průkazem pro ucelenou část této budovy včetně jednotky.

§ 8

Energetické štítky

(1) Výrobky spojené se spotřebou energie, na které se vztahují požadavky označování energetickými štítky, dodání informačních listů a zpracování technické dokumentace, stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie nebo prováděcí právní předpis; a seznam těchto výrobků je uveden v prováděcím právním předpise.

(2) Dodavatel je povinen

a) dodávat tištěný energetický štítek a informační list v českém jazyce, který splňuje požadavky stanovené prováděcím právním předpisem,

b) uchovávat technickou dokumentaci podle odstavce 3 pro účely kontroly, a to nejméně po dobu 5 let od vyrobení

posledního dotčeného výrobku spojeného se spotřebou energie,

c) předložit na vyžádání Státní energetické inspekci technickou dokumentaci podle odstavce 3 a všechny doklady prokazující správnost informací uvedených na energetickém štítku, v informačním listu a v technické dokumentaci,

d) předložit na vyžádání Státní energetické inspekci nebo Evropské komisi elektronickou verzi technické dokumentace, a to do 10 pracovních dnů po obdržení žádosti Státní energetické inspekce nebo Evropské komise,

e) poskytovat na požádání obchodníkům okamžitě a bezúplatně potřebné energetické štítky a informační listy výrobků spojených se spotřebou energie,

f) zahrnovat informační list výrobku spojeného se spotřebou energie do všech informačních a reklamních materiálů týkajících se výrobku spojeného se spotřebou energie,

g) uvést na energetických štítcích a v informačních listech správné informace založené na metodách a postupech měření podle prováděcího právního předpisu.

(3) Technická dokumentace musí obsahovat

a) obecný popis výrobku spojeného se spotřebou energie,

b) provedené konstrukční výpočty, stanoví-li tak prováděcí právní předpis,

c) protokoly o zkouškách, pokud jsou k dispozici, včetně protokolů o těch zkouškách, které byly provedeny příslušnými notifikovanými osobami podle jiných právních předpisů,

d) výpočty nebo odvození informací uvedených v písmenech a) až c) v případě, že tyto informace byly získány formou zkoušek u podobných typů výrobků spojených se spotřebou energie umožňující ověření přesnosti uvedených informací včetně seznamu všech dalších podobných typů výrobků spojených se spotřebou energie, u nichž byly informace získány stejným způsobem, stanoví-li tak prováděcí právní předpis.

(4) Obchodník je povinen

a) řádně viditelným a čitelným způsobem vystavit na nebo u výrobku spojeného se spotřebou energie energetický štítek a poskytnout informační list v českém jazyce v informačních a reklamních materiálech týkajících se výrobku spojeného se spotřebou energie, které jsou k výrobkům spojeným se spotřebou energie přiloženy, když jsou prodávány konečným uživatelům,

b) opatřit výrobek spojený se spotřebou energie příslušným energetickým štítkem na místě stanoveném v prováděcím právním předpise, a to v českém jazyce, kdykoli je výrobek spojený se spotřebou energie, na něhož se vztahuje prováděcí právní předpis, nabízen nebo předváděn,

c) postupovat v případě, že jsou výrobky nabízeny k prodeji, k pronájmu nebo ke koupi na splátky prostřednictvím zásilkového prodeje, katalogu, internetu, telemarketingu nebo jakýmkoli jinými způsoby, při nichž nelze předpokládat, že potenciální konečný uživatel uvidí vystavený výrobek spojený se spotřebou energie, tak, aby byly konečnému uživateli informace uvedené na energetickém štítku a v informačním listu zpřístupněny podle prováděcího právního předpisu.

(5) Dodavatel a obchodník jsou dále povinni uvádět odkaz na třídu energetické účinnosti výrobku spojeného se spotřebou energie v

a) informačních a reklamních materiálech popisujících spotřebu energie nebo cenu výrobku spojeného se spotřebou energie,

b) informačních a reklamních technických materiálech popisujících konkrétní technické parametry výrobku spojeného se spotřebou energie uveřejňovaných v písemné nebo elektronické formě.

(6) Požadavky na energetické štítky, informační listy a technickou dokumentaci podle tohoto zákona se nevztahují na použité výrobky spojené se spotřebou energie, jakékoli dopravní prostředky pro přepravu osob, zvířat nebo věcí a na štítek s údaji o výkonu nebo jeho ekvivalent připojený k výrobku spojenému se spotřebou energie z bezpečnostních důvodů.

(7) Náležitosti označování výrobků spojených se spotřebou energie energetickými štítky, provedení a obsah energetických štítků a informačních listů, metody a postupy měření, určení třídy energetické účinnosti a podrobnosti obsahu technické dokumentace stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 8 odst. 1, § 8 odst. 2 písm. a) a g), § 8 odst. 3 písm. b) a d), § 8 odst. 4 písm. b) a c) a § 8 odst. 7 viz vyhlášku č. 337/2011 Sb., o energetickém štítkování a ekodesignu výrobků spojených se spotřebou energie.

§ 8a

Ekodesign

(1) Výrobky spojené se spotřebou energie, na které se vztahují požadavky na ekodesign, označování CE a ES prohlášení o shodě, stanoví přímo použitelný předpis Evropské unie a seznam těchto výrobků je uveden v prováděcím právním předpise.

(2) Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce je povinen

a) uvádět na trh nebo do provozu výrobky spojené se spotřebou energie, pouze pokud splňují požadavky na ekodesign, po posouzení shody, po označení CE a po vydání ES prohlášení o shodě, a to podle prováděcího právního předpisu,

b) nepřipojovat k výrobku spojenému se spotřebou energie jakékoli jiné označení, které by mohlo uvádět uživatele v omyl nebo vést k záměně, pokud jde o význam a tvar označení CE,

c) vyhotovovat dokumenty týkající se posouzení shody a ES prohlášení o shodě v českém jazyce.

(3) Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce je po uvedení výrobku spojeného se spotřebou energie na trh nebo do provozu dále povinen

a) uchovávat příslušné dokumenty týkající se provedení posouzení shody a vydaných ES prohlášení o shodě po dobu 10 let od vyrobení posledního uvedeného výrobku spojeného se spotřebou energie,

b) poskytovat Státní energetické inspekci veškeré potřebné informace uvedené v tomto zákoně a v prováděcím právním předpise vztahující se k ověření označení CE, k posouzení a předpokladu shody a k ES prohlášení o shodě, a to do 10 dnů po obdržení žádosti Státní energetické inspekce,

c) poskytovat Státní energetické inspekci vzorky výrobků spojených se spotřebou energie k ověření označení CE, k posouzení a předpokladu shody a k ES prohlášení o shodě,

d) v případě, že uvádí na trh nebo do provozu součásti a podsestavy, poskytnout výrobcí výrobku spojeného se spotřebou energie, na něž se vztahuje toto ustanovení, údaje o materiálovém složení a spotřebě energie, materiálů nebo zdrojů těchto součástí nebo podsestav, pokud tak stanoví prováděcí právní předpis,

e) poskytnout konečným uživatelům výrobků spojených se spotřebou energie nezbytné informace o tom, jak mohou přispět k udržitelnému užívání výrobku spojeného se spotřebou energie a ekologický profil výrobku spojeného se spotřebou energie a výhody ekodesignu podle prováděcího právního předpisu.

(4) Není-li výrobce usazen v Unii a neexistuje-li zplnomocněný zástupce, je povinnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 povinen zajistit dovozce. Neexistuje-li dovozce, považuje se za osobu povinnou podle tohoto ustanovení osoba, která uvádí na trh nebo do provozu výrobky spojené se spotřebou energie stanovené v odstavci 1.

(5) Požadavky na označování CE a na ES prohlášení o shodě se nevztahují na dopravní prostředky pro přepravu osob, zvířat nebo věcí a na výrobky spojené se spotřebou energie vystavené na veletrzích, výstavách nebo předváděcích akcích, pokud jsou opatřeny oznámením, že nesmějí být uváděny na trh nebo do provozu na území Unie, dokud nesplní požadavky stanovené tímto zákonem a prováděcím právním předpisem.

(6) Požadavky na ekodesign, náležitosti označování CE, obsah ES prohlášení o shodě, postupy posuzování a předpoklad shody, postupy ověřování požadavků na ekodesign a poskytování informací o výrobku a jeho užívání stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 8a odst. 1, § 8a odst. 2 písm. a), § 8a odst. 3 písm. d) a e) a § 8a odst. 6 viz vyhlášku č. 337/2011 Sb., o energetickém štítkování a ekodesignu výrobků spojených se spotřebou energie.

§ 9

Energetický audit

(1) Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníků budovy nebo energetického hospodářství jsou povinni zpracovat pro budovu nebo energetické hospodářství energetický audit v případě, že

a) budova nebo energetické hospodářství mají celkovou průměrnou roční spotřebu energie za poslední dva kalendářní roky vyšší, než je hodnota spotřeby energie stanovená prováděcím právním předpisem,

b) u větší změny dokončené budovy nejsou splněny požadavky na energetickou náročnost budovy podle § 7 odst. 5 písm. f).

(2) Energetický audit platí do provedení větší změny dokončené budovy nebo energetického hospodářství, pro které byl zpracován, a musí

a) být zpracován pouze

1. příslušným energetickým specialistou podle § 10 odst. 1 písm. a), nebo

2. osobou usazenou v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu,

b) být zpracován objektivně, pravdivě a úplně.

(3) Další povinnosti stavebníka, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníka budovy nebo energetického hospodářství v případě, že pro ně nastala povinnost zpracovat audit podle odstavce 1, jsou

a) předložit na vyžádání energetický audit ministerstvu nebo Státní energetické inspekci,

b) splnit opatření nebo část opatření vyplývající z energetického auditu ve lhůtě stanovené v rozhodnutí Státní

energetické inspekce v případě, že se jedná o organizační složky státu, krajů a obcí a příspěvkové organizace,

c) oznámit ministerstvu provedení energetického auditu osobou podle odstavce 2 písm. a) bodu 2 a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie.

(4) Povinnost zpracovat energetický audit se nevztahuje na

a) stávající energetické hospodářství v případě, že zařízení na výrobu elektřiny a tepelné energie, na přenos elektřiny a distribuci elektřiny a na rozvod tepelné energie odpovídá požadavkům na účinnost užití energie podle prováděcího právního předpisu,

b) dokončené budovy, jejichž měrná spotřeba tepla při vytápění odpovídá požadavkům stanoveným prováděcím právním předpisem.

(5) Obsah a způsob zpracování energetického auditu a jeho rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 5 viz vyhlášku č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku.
---

§ 9a

Energetický posudek

(1) Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníků budovy nebo energetického hospodářství zajistí energetický posudek pro

a) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným výkonem vyšším než 200 kW; energetický posudek je součástí průkazu podle § 7a odst. 4 písm. c),

b) posouzení proveditelnosti zavedení výroby elektřiny u energetického hospodářství s celkovým tepelným výkonem vyšším než 5 MW, pokud je předložena dokumentace stavby podle zvláštního právního předpisu, pro budování nového zdroje energie nebo pro změnu dokončených staveb u zdrojů energie již vybudovaných,

c) posouzení proveditelnosti zavedení dodávky tepla u energetického hospodářství s celkovým elektrickým výkonem vyšším než 10 MW, pokud je předložena dokumentace stavby podle zvláštního právního předpisu, pro budování nového zdroje energie nebo pro změnu dokončených staveb u zdrojů energie již vybudovaných; u energetického hospodářství, které užívá plynové turbíny, se tato povinnost vztahuje na celkový elektrický výkon vyšší než 2 MW, u spalovacích motorů se tato povinnost vztahuje na celkový elektrický výkon vyšší než 0,8 MW,

d) posouzení proveditelnosti projektů týkajících se snižování energetické náročnosti budov, zvyšování účinnosti energie, snižování emisí ze spalovacích zdrojů znečištění nebo využití obnovitelných nebo druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla financovaných z programů podpory ze státních, evropských finančních prostředků nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů,

e) vyhodnocení plnění parametrů projektů realizovaných v rámci programů podle písmene d).

(2) Stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníků budovy nebo energetického hospodářství může na základě vlastního rozhodnutí zajistit energetický posudek také pro

a) posouzení technické, ekonomické a ekologické proveditelnosti alternativních systémů dodávek energie při výstavbě nových budov nebo při větší změně dokončené budovy se zdrojem energie s instalovaným výkonem nižším než 200 kW; v případě, že je energetický posudek zpracován, je součástí průkazu,

b) doporučená opatření pro snížení energetické náročnosti budovy při větší změně dokončené budovy; v případě, že je energetický posudek zpracován, je součástí průkazu,

c) podklad pro veřejné zakázky v oblasti zvyšování účinnosti energie, snižování emisí ze spalovacích zdrojů znečištění nebo využití obnovitelných nebo druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla,

d) vyhodnocení provedených opatření navržených v energetickém auditu,

e) posouzení dosahování limitů při jiných pravidlech pro vytápění, chlazení a dodávku teplé vody podle § 7 odst. 6 písm. b) a c).

(3) Energetický posudek musí

a) být zpracován pouze

1. příslušným energetickým specialistou podle § 10 odst. 1 písm. a), nebo

2. osobou usazenou v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu,

b) být zpracován objektivně, pravdivě a úplně.

(4) Další povinnosti stavebníka, společenství vlastníků jednotek nebo vlastníka budovy nebo energetického hospodářství jsou

a) oznámit ministerstvu zpracování energetického posudku osobou podle odstavce 3 písm. a) bodu 2 a předložit ministerstvu kopii oprávnění osoby pro vykonávání této činnosti podle právního předpisu jiného členského státu Unie,

b) na vyžádání předložit energetický posudek ministerstvu nebo Státní energetické inspekci.

(5) Obsah energetického posudku, způsob zpracování energetického posudku a jeho rozsah stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 9a odst. 5 viz vyhlášku č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku.
--

§ 10

Energetický specialista

(1) Energetickým specialistou je fyzická osoba, která je držitelem oprávnění uděleného ministerstvem k

a) zpracování energetického auditu a energetického posudku,

b) zpracování průkazu,

c) provádění kontroly provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie, nebo

d) provádění kontroly klimatizačních systémů.

(2) Podmínky pro udělení oprávnění podle odstavce 1 jsou

a) složení odborné zkoušky, které se prokazuje protokolem o výsledku zkoušky podle § 10a,

b) způsobilost k právním úkonům,

c) bezúhonnost, která se prokazuje podle odstavce 3,

d) odborná způsobilost, která se prokazuje podle odstavce 4.

(3) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně v souvislosti s předmětem činnosti energetického specialisty, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Ministerstvo si za účelem prokázání bezúhonnosti žadatele vyžádá podle zvláštního právního předpisu způsobem umožňujícím dálkový přístup výpis z evidence Rejstříku trestů. Fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobně Rejstříku trestů vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržovala v předcházejících 3 letech. Nevydávají-li tyto státy výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží fyzická osoba čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo orgánem členského státu posledního pobytu. Tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců.

(4) Za odbornou způsobilost se pro účely tohoto zákona považuje vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářských, magisterských nebo doktorských studijních programech v oblasti technických věd a jejich oborech energetiky nebo stavebnictví a 3 roky praxe v oboru nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblastech vzdělání technického směru v oboru energetiky nebo stavebnictví a 6 roků praxe v oboru nebo vyšší odborné vzdělání v oblastech technického směru v oboru energetiky nebo stavebnictví a 5 let praxe v oboru.

(5) Žádost o udělení oprávnění obsahuje kromě náležitostí stanovených správním řádem kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost.

(6) Energetický specialista je povinen

a) předat zprávu o kontrole provozovaného kotle a rozvodu tepelné energie a zprávu o kontrole klimatizačního systému, průkaz, energetický audit a energetický posudek vlastníkovu budovy, společenství vlastníků jednotek nebo nájemci budovy,

b) zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech týkajících se fyzické nebo právnické osoby, o kterých se dozvěděl v souvislosti s prováděním činností podle § 6a, 7a, 9 a 9a; získané skutečnosti nesmí použít ke svému prospěchu nebo k prospěchu nebo újmě třetí osoby; zprostit energetického specialistu mlčenlivosti může pouze fyzická nebo právnická osoba, která zadala energetickému specialistovi provedení činností podle § 6a, 7a, 9 a 9a, ministerstvo v případě § 10b, nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis,

c) opatřit energetický audit, energetický posudek, průkaz nebo zprávu o kontrole provozovaného kotle a rozvodu tepelné energie nebo zprávu o kontrole klimatizačního systému vlastnoručním podpisem, svým jménem a číslem oprávnění uděleným ministerstvem a datem zpracování; evidenční číslo energetického specialisty nesmí být používáno na jiných než na výše uvedených dokumentech,

d) průběžně vést v elektronické podobě evidenci o provedených činnostech vztahujících se k § 6a, 7a, 9 a 9a a na vyžádání předat údaje z této evidence v elektronické podobě ministerstvu; vzor evidence o provedených činnostech stanoví prováděcí právní předpis,

e) předkládat na vyžádání ministerstvu nebo Státní energetické inspekci dokumenty a informace vztahující se k činnostem podle § 6a, 7a, 9 a 9a a zpracovaným zprávám o kontrolách provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie, k zpracovaným kontrolám klimatizačních systémů, k zpracovaným průkazům a k zpracovaným energetickým auditům a energetickým posudkům,

f) v případě, že se jedná o energetického specialistu oprávněného zpracovávat energetický audit a energetický posudek, být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem jeho činnosti, a to tak, aby rozsah pojistného plnění byl úměrný možným škodám, které lze reálně předpokládat; pojištění musí trvat po celou dobu výkonu činnosti,

g) neprovádět činnost podle § 6a, 7a, 9 a 9a, pokud

1. je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu nebo je v pracovním nebo obdobném vztahu nebo má majetkovou účast v právnické osobě nebo fyzické osobě, která je vlastníkem nebo provozovatelem kotlů, rozvodů tepelné energie, klimatizačních systémů, budovy nebo její části nebo energetického hospodářství, které jsou předmětem kontroly nebo na které zpracovává energetický audit, energetický posudek nebo průkaz, nebo

2. je osobou blízkou k osobám podle bodu 1,

h) absolvovat přezkušování podle § 10a,

i) na vyžádání ministerstva doložit v úředně ověřené kopii dokumenty prokazující splnění podmínek podle odstavce 2 písm. d),

j) zpracovávat příslušné dokumenty v souladu s ustanovením § 6a odst. 3 a 5, § 7a odst. 4 a 6, § 9 odst. 2 a 5 a § 9a odst. 3 a 5.

(7) Energetický specialista je dále povinen absolvovat pravidelné průběžné aktualizací odborné vzdělávání podle § 10a (dále jen "průběžné vzdělávání"); součástí této povinnosti je podání žádosti o absolvování průběžného vzdělávání ministerstvu nejpozději 3 měsíce před uplynutím 3 let od termínu udělení oprávnění nebo od termínu absolvování posledního průběžného vzdělávání.

(8) Žádost o průběžné vzdělávání obsahuje údaje podle § 10c odst. 1 a

a) druh oprávnění podle odstavce 1, ke kterému se bude průběžné vzdělávání vztahovat,

b) kopii dokladu o posledním absolvování průběžného vzdělávání,

c) čestné prohlášení o tom, že nedošlo ke změně ve skutečnostech prokazujících odbornou způsobilost, v opačném případě kopie dokladů prokazujících odbornou způsobilost.

(9) Vzor žádosti o udělení oprávnění, vzor žádosti o absolvování průběžného vzdělávání a náležitosti vedení evidence energetického specialisty o prováděných činnostech stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 10 odst. 9 viz vyhlášku č. 118/2013 Sb., o energetických specialistech.
---

§ 10a

Odborná zkouška, průběžné vzdělávání a přezkušování energetických specialistů

(1) Odborná zkouška

a) se skládá z ústní a písemné části, jejichž obsah a rozsah je stanoven prováděcím právním předpisem,

b) se koná před zkušební komisí jmenovanou ministerstvem podle pravidel stanovených prováděcím právním předpisem,

c) je zakončena protokolem o výsledku zkoušky, který vydává zkušební komise.

(2) Průběžné vzdělávání

a) upevňuje, prohlubuje a aktualizuje odborné znalosti platných právních předpisů upravujících hospodaření energií, energetické náročnosti budov a energetického hospodářství, energetické účinnosti výroby energie včetně výroby energie využívající obnovitelné zdroje energie a druhotné zdroje energie a kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, v rozsahu a podle pravidel stanovených prováděcím právním předpisem,

b) pořádá organizace, popřípadě více organizací, která je pověřená ministerstvem,

c) je ukončeno písemným odborným testem energetického specialisty z oblastí uvedených v písmenu a); test se vykonává za účasti člena zkušební komise nebo jiné osoby jmenované ministerstvem,

d) je zakončeno protokolem o absolvování průběžného vzdělávání, který organizace předává energetickému specialistovi a v kopii ministerstvu.

(3) Požadavek průběžného vzdělávání není splněn, pokud se energetický specialista neúčastní průběžného vzdělávání, má nevyhovující výsledek písemného testu nebo nepodá žádost o účast v průběžném vzdělávání v řádném termínu.

(4) Přezkušování

a) se provádí na základě výzvy ministerstva před zkušební komisí jmenovanou ministerstvem, a to

1. pro nesplnění podmínek průběžného vzdělávání podle odstavce 2, nebo

2. na návrh Státní energetické inspekce,

b) se provádí na základě podkladů pro přezkušování, kterými jsou zprávy o kontrolách kotlů a rozvodů tepelné energie, zprávy o kontrolách klimatizačních systémů, energetické audity, nebo energetické posudky a průkazy, které na základě evidence činnosti energetického specialisty určí ministerstvo,

c) je zakončeno protokolem o výsledku přezkoušení, který vydává zkušební komise.

(5) Ministerstvo pověří organizaci podle odstavce 2 písm. b) na žádost organizace, jestliže

a) prokáže odbornou úroveň pravidel pro průběžné vzdělávání podle odstavce 2 písm. a),

b) prokáže neexistenci finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivnit výsledky její činnosti, a

c) vyčíslí cenu odborného kurzu tvořenou náklady a přiměřeným ziskem,

a to na dobu 4 let; po skončení této doby může ministerstvo na žádost organizace dobu jejího pověření prodloužit, a to i opakovaně.

(6) Neplní-li pověřená organizace povinnosti stanovené v tomto zákoně, ministerstvo rozhodne o zrušení pověření organizace k průběžnému vzdělávání.

(7) Obsah a rozsah odborné zkoušky, obsah a rozsah průběžného vzdělávání a přezkušování, pravidla a jednání zkušební komise a organizace pořádající průběžné vzdělávání stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 10a odst. 7 viz vyhlášku č. 118/2013 Sb., o energetických specialistech.

§ 10b

Vydání a zrušení oprávnění a zápis energetického specialisty do seznamu energetických specialistů

(1) Ministerstvo udělí oprávnění tomu žadateli, který splní podmínky pro udělení oprávnění, a zapíše jej do seznamu energetických specialistů.

(2) Pokud ministerstvo žádost zamítne, opakovanou žádost o udělení oprávnění může uchazeč podat po uplynutí 1 roku od doručení rozhodnutí ministerstva o zamítnutí žádosti. V případě, že uchazeč v žádosti uvedl nepravdivé informace prokazující jeho odbornou způsobilost, může uchazeč znovu podat žádost po uplynutí 6 let od podání původní žádosti.

(3) Ministerstvo oprávnění zruší a vyškrtně energetického specialistu ze seznamu energetických specialistů v případě, že energetický specialista již nesplňuje podmínky pro udělení oprávnění podle § 10 odst. 2 nebo poruší povinnosti podle tohoto zákona. Oprávnění zaniká smrtí energetického specialisty nebo jeho prohlášením za mrtvého; v tom případě ministerstvo vyškrtně energetického specialistu ze seznamu energetických specialistů.

(4) Energetický specialista je po doručení rozhodnutí ministerstva o zrušení oprávnění povinen okamžitě ukončit činnost, pro kterou mu bylo zrušeno oprávnění; rozklad proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

§ 10c

Seznam energetických specialistů

(1) Do seznamu energetických specialistů vedeného ministerstvem se zapisují následující údaje

a) číslo oprávnění,

b) jméno, popřípadě jména, a příjmení,

c) datum narození,

d) druh oprávnění a datum zápisu, popřípadě datum vyškrtnutí,

e) adresa místa trvalého pobytu,

f) další kontaktní údaje (telefon, fax, elektronická adresa),

g) identifikační číslo osoby, pokud bylo přiděleno,

h) obchodní firma nebo jméno a příjmení podnikatele, identifikační číslo osoby, adresa sídla nebo místa podnikání a kontaktní údaje, pokud energetický specialista není osobou samostatně výdělečně činnou,

i) datum absolvování průběžného vzdělávání.

(2) Údaje ze seznamu energetických specialistů jsou veřejně přístupné na internetových stránkách ministerstva.

(3) Ministerstvo vnitřně nebo Policie České republiky poskytuje ministerstvu pro účely správného řízení o udělení a zrušení oprávnění energetických specialistů

a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,

b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,

c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. a) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení,

b) datum narození,

c) adresa místa pobytu,

d) datum úmrtí; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

§ 10e

zrušen

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

§ 10f

b) datum narození,

zrušen

c) rodné číslo,

d) státní občanství,

§ 10g

e) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,

zrušen

f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

§ 11

g) datum úmrtí,

Působnost ministerstva

h) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

(1) Ministerstvo

(6) Poskytovanými údaji podle odstavce 3 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,

a) zpracovává návrhy Státní energetické koncepce, provádí její aktualizaci a vyhodnocování,

b) datum narození,

b) zpracovává Národní akční plán energetické účinnosti, provádí jeho aktualizaci a vyhodnocení,

c) rodné číslo,

c) zpracovává Národní akční plán na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie, provádí jeho aktualizaci a vyhodnocení,

d) státní občanství,

d) rozhoduje o přidělování dotací z Programu,

e) druh a adresa místa pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,

e) sleduje vývoj účinnosti užití energie a energetické náročnosti budov a působí na snižování její spotřeby a snížení negativních dopadů na životní prostředí při nakládání s energií a využívání energie z obnovitelných a druhotných zdrojů,

f) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,

f) vyhodnocuje a propaguje výsledky Programu,

g) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil.

g) zabezpečuje činnosti spojené s poradenstvím, vzděláváním a propagační efektivního využívání energie a využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie,

(7) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

h) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oblasti nakládání s energií za účelem zahraniční pomoci, účasti České republiky v mezinárodních organizacích a prezentace dosažených výsledků,

(8) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

i) vydává a zrušuje oprávnění energetického specialisty a vede seznam energetických specialistů,

§ 10d

Osoba oprávněná provádět instalaci vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů

j) jmenuje zkušební komisi, která provádí odbornou zkoušku a přezkušování energetických specialistů, a stanovuje pravidla jednání této zkušební komise,

(1) Osobou oprávněnou provádět instalace vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů (dále jen „osoba oprávněná provést instalaci“) je fyzická osoba, která je držitelem

k) pověřuje organizaci, která provádí průběžné vzdělávání energetických specialistů, a stanovuje pravidla jednání této organizace,

a) živnostenského oprávnění pro vodoinstalatérství a topenářství, pro montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel, pro montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení nebo pro kamnářství a

l) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje,

b) příslušného osvědčení o získání profesní kvalifikace podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání ne staršího než 5 let.

m) informuje Evropskou komisi o plnění závazků vyplývajících ze směrnice a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady,

(2) Přeshraničně může vybraná zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů instalovat osoba usazená v jiném členském státě Unie, pokud je oprávněna k výkonu uvedené činnosti podle právních předpisů jiného členského státu Unie; ministerstvo je uznávacím orgánem podle zvláštního právního předpisu.

n) zveřejňuje a aktualizuje informace ohledně jednotlivých forem podpory pro úspory energie a pro zařízení využívající energii z obnovitelných a druhotných zdrojů energie.

(2) Činnostmi podle odstavce 1 může ministerstvo pověřit organizační složku státu.

§ 11a

zrušen

HLAVA V

Správní delikty

§ 12

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) vykonává bez příslušného oprávnění činnost energetického specialisty nebo činnost osoby oprávněné provést instalaci,

b) jako stavebník nebo vlastník výroby elektřiny nebo tepelné energie nezajistí minimální účinnost užití energie podle § 6 odst. 1,

c) jako stavebník nebo vlastník zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu nezajistí účinnost užití rozvodů energie podle § 6 odst. 2,

d) jako vlastník kotlů s výkonem nad 20 kW a rozvodů tepelné energie nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 1,

e) jako vlastník klimatizačního systému se jmenovitým chladicím výkonem vyšším než 12 kW nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 2,

f) jako stavebník při výstavbě nové budovy nesplní některou z povinností podle § 7 odst. 1,

g) jako stavebník nebo vlastník budovy nesplní

1. některou z povinností při změnách dokončených budov podle § 7 odst. 2 nebo 3,

2. některou z povinností podle § 7 odst. 4 nebo § 7a odst. 1, nebo

3. některou z povinností podle § 9 odst. 1 nebo 3, nebo § 9a odst. 1 nebo 4,

h) jako vlastník budovy nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 2,

i) jako vlastník jednotky nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 3 nebo 7,

j) jako konečný uživatel neumožní instalaci, údržbu nebo kontrolu přístrojů regulujících dodávku tepelné energie konečným uživatelům podle § 7 odst. 4 písm. a).

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. i) nebo j),

b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) nebo h).

§ 12a

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) vykonává bez příslušného oprávnění činnost energetického specialisty nebo osoby oprávněné provést instalaci,

b) jako držitel licence na podnikání v energetických odvětvích nebo dodavatel tuhých a kapalných paliv nebo

zpracovatel komunálních odpadů neposkytne pořizovateli na jeho výzvu potřebné podklady a údaje podle § 4 odst. 6,

c) jako stavebník nebo vlastník výroby elektřiny nebo tepelné energie nezajistí minimální účinnost užití energie podle § 6 odst. 1,

d) jako stavebník nebo vlastník zařízení na distribuci tepelné energie a vnitřní distribuci tepelné energie a chladu nezajistí účinnost užití rozvodů energie podle § 6 odst. 2,

e) jako dodavatel zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů v rozporu s § 6 odst. 3 uvede v technické dokumentaci nebo návodu na použití nesprávné, zkreslené nebo neúplné informace,

f) jako vlastník nebo společenství vlastníků jednotek vlastníci kotle se jmenovitým výkonem nad 20 kW a rozvody tepelné energie nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 1,

g) jako vlastník nebo společenství vlastníků jednotek vlastníci klimatizační systém se jmenovitým chladicím výkonem vyšším než 12 kW nesplní některou z povinností podle § 6a odst. 2,

h) jako stavebník při výstavbě nové budovy nesplní některou z povinností podle § 7 odst. 1,

i) jako stavebník, vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek

1. nesplní některou z povinností při změnách dokončených budov podle § 7 odst. 2 nebo 3, nebo

2. nesplní některou z povinností podle § 7 odst. 4 nebo § 7a odst. 1,

j) jako vlastník budovy nebo společenství vlastníků jednotek nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 2,

k) jako stavebník, společenství vlastníků jednotek nebo vlastník budovy nebo energetického hospodářství

1. nepodrobí budovu nebo energetické hospodářství energetickému auditu podle § 9 odst. 1,

2. nesplní některou z povinností podle § 9 odst. 3,

3. nezajistí energetický posudek pro některý z účelů podle § 9a odst. 1, nebo

4. neoznámí ministerstvu provedení energetického posudku podle § 9a odst. 4 písm. a),

l) jako vlastník jednotky nesplní některou z povinností podle § 7a odst. 3 nebo 7,

m) jako energetický specialista

1. v rozporu s § 6a odst. 3 písm. e) zpracuje neobjektivní, nesprávnou nebo neúplnou zprávu o kontrolách provozovaných kotlů, příslušných rozvodů tepelné energie nebo klimatizačních systémů,

2. v rozporu s § 7a odst. 4 písm. d) zpracuje neobjektivně, nesprávně nebo neúplně průkaz,

3. v rozporu s § 9 odst. 2 písm. b) zpracuje neobjektivně, nesprávně nebo neúplně energetický audit,

4. v rozporu s § 9a odst. 3 písm. b) zpracuje neobjektivně, nesprávně nebo neúplně energetický posudek,

5. nesplní některou z povinností podle § 10 odst. 6,

6. neabsolvuje průběžné vzdělávání podle § 10 odst. 7, nebo

7. okamžitě neukončí činnost podle § 10b odst. 4,

n) jako výrobce elektřiny nesplní některou z povinností podle § 6 odst. 4 nebo 5.

(2) Právníká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu dále tím, že

a) jako dodavatel výrobků spojených se spotřebou energie uvedených v § 8 odst. 1 poruší některou z povinností podle § 8 odst. 2,

b) jako obchodník obchodující s výrobky spojenými se spotřebou energie uvedenými v § 8 odst. 1 poruší některou z povinností podle § 8 odst. 4,

c) jako dodavatel výrobků spojených se spotřebou energie uvedených v § 8 odst. 1 nebo jako obchodník obchodující s těmito výrobky poruší některou z povinností podle § 8 odst. 5,

d) jako výrobce, jeho zplnomocněný zástupce nebo dovozce uvádějící na trh nebo do provozu výrobky spojené se spotřebou energie uvedené v § 8a odst. 1 poruší některou z povinností podle § 8a odst. 2,

e) jako výrobce, zplnomocněný zástupce nebo dovozce uvádějící na trh nebo do provozu výrobky spojené se spotřebou energie uvedené v § 8a odst. 1 poruší některou z povinností podle § 8a odst. 3,

f) jako dodavatel výrobků spojených se spotřebou energie uvedených v § 8 odst. 1 nesplní opatření podle § 94 odst. 2 písm. c), d) nebo e) energetického zákona, nebo

g) jako výrobce, zplnomocněný zástupce nebo dovozce výrobků spojených se spotřebou energie uvedených v § 8a odst. 1 nesplní opatření podle § 94 odst. 2 písm. c), d) nebo e) energetického zákona.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta do

a) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), c), d), e), f), g), l) nebo m) bodů 5, 6 nebo 7 nebo podle odstavce 1 písm. n),

b) 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), h), i), j) nebo podle odstavce 1 písm. k) bodu 2 nebo 4,

c) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. k) bodu 1 nebo 3, odstavce 1 písm. m) bodů 1, 2, 3 nebo 4 nebo odstavce 1 písm. o) nebo podle odstavce 2.

(4) zrušen

(5) zrušen

(6) zrušen

§ 12b

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právníká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právníké osobě se přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právníké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona projednává Státní energetická inspekce. V prvním stupni územní inspektorát, v jehož územní působnosti se nachází místo spáchání správního deliktu. O odvolání rozhoduje ústřední inspektorát.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují

ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právníké osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá Státní energetická inspekce.

(7) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 13

Ochrana zvláštních zájmů

(1) Ministerstvo je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem v řízeních, která provádí Ministerstvo vnitra nebo Ministerstvo spravedlnosti, pokud u některých staveb tato ministerstva vykonávají působnost stavebních úřadů.

(2) Státní energetická inspekce je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem v řízeních, která provádějí jiné stavební úřady, než jsou stavební úřady uvedené v odstavci 1. V těchto řízeních vydává na základě žádosti stavebníka závazná stanoviska, vzor žádosti a rozsah závazného stanoviska stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Státní energetická inspekce je dotčeným orgánem státní správy při pořizování politiky územního rozvoje a územní plánovací dokumentace, pokud umisťují nebo mění zdroje energie, distribuční soustavy určené k distribuci elektrické energie a plynu, nebo rozvodná tepelná zařízení. V těchto případech vydává stanovisko v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví podmínky pro určení energetických zařízení, k nimž vydává stanovisko podle odstavce 3 a závazné stanovisko podle odstavce 2 ministerstvo nebo Státní energetická inspekce.

K provedení § 13 odst. 2, 3 a 4 viz vyhlášku č. 195/2007 Sb., kterou se stanoví rozsah stanovisek k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci, závazných stanovisek při ochraně zájmů chráněných zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a podmínky pro určení energetických zařízení.

(5) Ministerstvo obrany jako dotčený orgán státní správy uplatňuje závazná stanoviska podle tohoto zákona v územním řízení a stavebním řízení u staveb důležitých pro obranu státu.

§ 13a

Kontrola

(1) Kontrolu dodržování ustanovení tohoto zákona upravuje zvláštní zákon.

(2) Kontrolu dodržování tohoto zákona v objektech důležitých pro obranu státu provádí Ministerstvo obrany, v objektech sloužících k plnění úkolů Ministerstva vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Bezpečnostní informační služby a v objektech organizačních složek státu a příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem vnitra provádí Ministerstvo vnitra a u staveb, u kterých Ministerstvo spravedlnosti vykonává působnost stavebního úřadu, provádí Ministerstvo spravedlnosti.

HLAVA VI

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 14

(1) Povinnost podle § 4 zpracovat územní energetickou koncepci musí být splněna do 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Povinnost podle § 6a odst. 10 vybavit vnitřní tepelná zařízení budov přístroji regulujícími dodávku tepelné energie musí být splněna do 7 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Organizační složky státu, organizační složky krajů a obcí, příspěvkové organizace uvedené v § 9 odst. 3 písm. b) a fyzické a právnické osoby uvedené v § 9 odst. 3 písm. c) jsou povinny do 4 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nechat si zpracovat na jimi provozované energetické hospodářství a budovy energetický audit. Tato lhůta nemusí být dodržena, je-li celková roční spotřeba energie vyšší než desetinásobek vyhláškou stanovených hodnot; v tomto případě se lhůta prodlužuje na 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona s tím, že energetický audit musí být zahájen do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 6 až 10a, § 10d, § 10e a § 13.

(5) Práce na zpracování územní energetické koncepce musí být zahájeny do 1 roku od nabytí účinnosti tohoto zákona.

(6) Povinnost zpracovávat energetický audit se nevztahuje na energetické hospodářství a budovy, u kterých bylo vydáno stavební povolení, nebo byla zahájena nebo ukončena výstavba nebo změna dokončené stavby

a) do 31. prosince 2001 se státní dotací poskytnutou ministerstvem v rámci programu, nebo

b) do 31. prosince 2001 se státní dotací nebo půjčkou Státním fondem životního prostředí, Ministerstvem pro místní rozvoj, nebo Ministerstvem zemědělství.

ČÁST DRUHÁ

Účinnost

§ 15

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů

K podporovaným zdrojům energie na úrovni evropského práva viz:

- a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES
- b) 2009/548/ES: Rozhodnutí Komise ze dne 30. června 2009, kterým se stanoví vzor pro národní akční plány pro energii z obnovitelných zdrojů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES (oznámeno pod číslem K(2009) 5174)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Podporované zdroje energie

HLAVA I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět, účel úpravy a společná pravidla podpory

(1) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje

a) podporu elektřiny, tepla a biometanu z obnovitelných zdrojů energie (dále jen "obnovitelný zdroj"), druhotných energetických zdrojů (dále jen "druhotný zdroj"), vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a decentralní výroby elektřiny, výkon státní správy a práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené,

b) obsah a tvorbu Národního akčního plánu České republiky pro energii z obnovitelných zdrojů (dále jen "Národní akční plán"),

c) podmínky pro vydávání, evidenci a uznávání záruk původu energie z obnovitelných zdrojů,

d) podmínky pro vydávání osvědčení o původu elektřiny vyrobené z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo druhotných zdrojů,

e) financování podpory na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny z podporovaných zdrojů, tepla z obnovitelných zdrojů, decentralní výroby elektřiny, biometanu a poskytnutí dotace operátorovi trhu na úhradu těchto nákladů,

f) odvod z elektřiny ze slunečního záření.

(2) Účelem tohoto zákona je v zájmu ochrany klimatu a ochrany životního prostředí

a) podpořit využití obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů, vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, biometanu a decentralní výroby elektřiny,

b) zajistit zvyšování podílu obnovitelných zdrojů na spotřebě primárních energetických zdrojů k dosažení stanovených cílů,

c) přispět k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti,

d) vytvořit podmínky pro naplnění závazného cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v České republice při současném zohlednění zájmů

zákazníků na minimalizaci dopadů podpory na ceny energií pro zákazníky v České republice.

(3) Ustanovení tohoto zákona upravující postup pro stanovení výše a rozsahu podpory se nepoužijí, pokud by podpora stanovená na jejich základě byla v rozporu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropské unie nebo rozhodnutími Komise vydanými na jeho základě.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) obnovitelnými zdroji obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistření odpadních vod a energie bioplynu,

b) biomasou biologicky rozložitelná část produktů, odpadů a zbytků biologického původu z provozování zemědělství a hospodaření v lesích a souvisejících průmyslových odvětvích, zemědělské produkty pěstované pro energetické účely a biologicky rozložitelná část průmyslového a komunálního odpadu,

c) bioplymem plynné palivo vyráběné z biomasy používané pro výrobu elektřiny, tepla nebo pro výrobu biometanu,

d) biokapalinou kapalné palivo vyráběné z biomasy používané pro výrobu elektřiny a tepla,

e) biometanem upravený bioplyn srovnatelný kvalitou a čistotou se zemním plynem, který je po vstupu do přepravní nebo distribuční soustavy považován za zemní plyn,

f) druhotnými zdroji využitelné energetické zdroje, jejichž energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminozních hornin včetně degazačního a důlního plynu nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti,

g) kombinovanou výrobou elektřiny a tepla přeměna primární energie na energii elektrickou a užitečné teplo ve společném současně probíhajícím procesu v jednom výrobním zařízení,

h) užitečným teplem teplo vyrobené v procesu kombinované výroby elektřiny a tepla sloužící pro dodávky do soustavy zásobování tepelnou energií nebo k dalšímu využití pro technologické účely s výjimkou odběru pro vlastní spotřebu zdroje a tepelné energie využitě k další přeměně na elektrickou nebo mechanickou energii,

i) hrubou konečnou spotřebou energie dodaná energie k dalšímu využití pro průmysl, dopravu, zemědělství a

lesnictví, domácnosti a služby, včetně elektřiny a tepla spotřebovaného odvětvím energetiky při výrobě elektřiny a tepla a ztrát elektřiny a tepla v sítích,

j) zeleným bonusem na elektřinu finanční částka na podporu výroby elektřiny podle tohoto zákona určená výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla,

k) zeleným bonusem na biometan finanční částka na podporu výroby biometanu podle tohoto zákona určená výrobcům biometanu,

l) zeleným bonusem na teplo finanční částka na podporu výroby tepla podle tohoto zákona určená výrobcům tepla,

m) bonusem na decentralní výrobu elektřiny finanční částka na podporu výroby elektřiny ve výrobnách elektřiny, které jsou připojeny k distribuční soustavě přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny připojené k distribuční soustavě,

n) výrobnou elektřiny z podporovaných zdrojů výrobná elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla,

o) výrobnou tepla zdroj tepelné energie z obnovitelných zdrojů,

p) výrobnou biometanu zařízení k výrobě bioplynu a jeho úpravě na biometan,

q) výrobcem výrobce elektřiny z obnovitelného zdroje, výrobce elektřiny z druhotného zdroje a výrobce elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla,

r) výrobcem biometanu výrobce biometanu z bioplynu,

s) výrobcem tepla výrobce tepla z obnovitelného zdroje,

t) vykupujícím obchodník s elektřinou, který vykupuje vyrobenou elektřinu od výrobce,

u) povinně vykupujícím obchodník s elektřinou určený tímto zákonem nebo vybraný Ministerstvem průmyslu a obchodu (dále jen "ministerstvo"), který vykupuje elektřinu od výrobce z obnovitelného zdroje vyrobenou ve výrobné elektřiny na vymezeném území,

v) vykupujícím biometan obchodník s plynem, který vykupuje vyrobený biometan od výrobce biometanu,

w) hodinovou cenou cena elektřiny na denním trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu; v případech, kdy není denní trh s elektřinou organizován, rozumí se hodinovou cenou pevná jednotková cena elektřiny pro zvláštní režim zúčtování ve stavech nouze stanovená cenovým rozhodnutím Energetického regulačního úřadu (dále jen "Úřad"),

x) provozovatelem regionální distribuční soustavy držitel licence na distribuci elektřiny, jehož distribuční soustava je přímo připojena na přenosovou soustavu.

HLAVA II

Národní akční plán

§ 3

(1) Národní akční plán zpracovaný podle Rozhodnutí Komise obsahuje opatření a způsob dosažení závazných cílů podílu energie z obnovitelných zdrojů, průběžných dílčích cílů podílu energie z obnovitelných zdrojů a předpokládané hodnoty vyrobené energie a další informace pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů.

(2) Národní akční plán přispívá k naplňování závazných cílů podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie a hrubé konečné spotřebě energie v dopravě v České republice v roce 2020 a stanoví průběžné dílčí cíle podílů energie z obnovitelných zdrojů.

(3) Návrh Národního akčního plánu vypracovává a jeho aktualizaci provádí ministerstvo. Národní akční plán schvaluje vláda.

(4) Při zpracování návrhu Národního akčního plánu ministerstvo vychází ze Státní energetické koncepce, očekávaného zvyšování energetické účinnosti a úspor energie a posouzení nezbytnosti budování nové energetické infrastruktury a soustav zásobování tepelnou energií využívajících energii z obnovitelných zdrojů.

(5) Plnění Národního akčního plánu vyhodnocuje ministerstvo nejméně jedenkrát za 2 roky a o výsledcích vyhodnocení informuje vládu.

HLAVA III

Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů a druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

§ 4

Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů

(1) Pro účely stanovení podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů podle tohoto zákona se za elektřinu z obnovitelných zdrojů považuje elektřina vyrobená využitím obnovitelných zdrojů naměřená v předávacím místě výroby elektřiny a distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo naměřená na svorkách generátoru a snížená o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, anebo poměrná část elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a druhotného zdroje nebo neobnovitelného zdroje.

(2) Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se vztahuje na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výrobnách elektřiny na území České republiky připojených k elektrizační soustavě České republiky přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny připojené k elektrizační soustavě České republiky.

(3) Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se stanoví s ohledem na předpokládané hodnoty výroby energie pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů pro jednotlivé roky do roku 2020 uvedené v Národním akčním plánu.

(4) Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny využívajících obnovitelné zdroje, které splňují minimální účinnost užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem, a na elektřinu uvedenou v odstavci 5. Požadavky na minimální účinnost užití energie se nestanoví pro výroby elektřiny využívající geotermální energii, energii slunečního záření, energii větru a vody.

(5) V případě elektřiny vyrobené

a) spalováním obnovitelného zdroje je podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů stanovena odlišně podle druhu a parametrů obnovitelného zdroje a způsobů jeho využití stanovených prováděcím právním předpisem,

K druhům a parametrům podporovaných obnovitelných zdrojů viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchování dokumentů.

b) z biomasy nebo biokapalin se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou v zařízení schopném vyrábět elektřinu v kombinované výrobě elektřiny a tepla, na které ministerstvo vydalo osvědčení podle § 47,

c) z bioplynu se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou v kombinované výrobě elektřiny a tepla, která využívá bioplyn vznikající alespoň ze 30 % z jiné biomasy, než je cíleně pěstovaná biomasa na orné půdě a na travním porostu, a která zajistí efektivní využití pro alespoň 50 % primární energie biomasy, ze které je bioplyn vyroben; vlastní technologická spotřeba elektřiny a tepla výroby elektřiny se přitom nezapočítává; způsob vykazování množství cíleně pěstované biomasy na orné půdě a na travním porostu při výrobě bioplynu stanoví prováděcí právní předpis,

K provedení § 4 odst. 5 písm. c) viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů.

d) využitím energie slunečního záření se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výroby do 30 kWp, která je umístěna na střešní konstrukci nebo na obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí; podporována je pouze elektřina vyrobená v jedné výrobně elektřiny do 30 kWp, která je umístěna na jedné střešní konstrukci nebo na obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí,

e) energetickým využitím komunálního odpadu se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou z biologicky rozložitelné části komunálního odpadu; v případě nevytříděného komunálního odpadu stanoví podíl biologicky rozložitelné a nerozložitelné části na energetickém obsahu komunálního odpadu prováděcí právní předpis,

K provedení § 4 odst. 5 písm. e) viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů.

f) z biokapalin se podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou z biokapalin, které splňují kritéria udržitelnosti stanovená prováděcím právním předpisem.

Ke kritériím udržitelnosti pro biokapaliny viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů.

(6) Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů se nevztahuje na elektřinu z obnovitelných zdrojů

a) v případě neoprávněné dodávky elektřiny do elektrizační soustavy podle jiného právního předpisu, nebo

b) vyrobenou ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu v období, pro které Úřad podle odstavce 8 podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů nestanoví,

c) vyrobenou výrobcem elektřiny z obnovitelného zdroje, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.

(7) Rozsah a výši podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů stanoví Úřad podle tohoto zákona v cenovém rozhodnutí.

(8) V případě, že pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů bylo o dva roky dříve, než je rok, ve kterém se o podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů rozhoduje, dosaženo nebo překonáno skutečnými hodnotami výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů předpokládaných hodnot výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů stanovených v Národním akčním plánu pro rok, ve kterém se o podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů rozhoduje, Úřad pro výroby elektřiny uvedené do provozu od 1. ledna následujícího roku podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů pro tento rok nestanoví. V případě vodních a větrných elektráren se pro porovnání používají přepočtené hodnoty stanovené podle rozhodnutí Komise.

(9) Informace o dosažené hodnotě výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů podle odstavce 8 zveřejní Úřad do 30. května v Energetickém regulačním věstníku.

(10) Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů včetně elektřiny pocházející z obnovitelného zdroje v případě společného spalování obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje a biokapalin se vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu do 31. prosince 2013 včetně. Toto se netýká podpory výroby elektrické energie využívající energii vody ve výrobnách elektřiny do instalovaného výkonu 10 MW. V případě biokapalin se podpora vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou z biokapalin do 31. prosince 2013 včetně ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu do 31. prosince 2013 včetně.

§ 5

Podpora elektřiny z druhotných zdrojů

(1) Pro účely stanovení podpory elektřiny z druhotných zdrojů podle tohoto zákona se za elektřinu z druhotných zdrojů považuje elektřina vyrobená využitím druhotných zdrojů naměřená v předávacím místě výroby elektřiny a distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, nebo naměřená na svorkách generátoru a snížená o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, anebo poměrná část elektřiny pocházející z druhotného zdroje v případě společného spalování druhotného zdroje a obnovitelného zdroje nebo neobnovitelného zdroje a jestliže na elektřinu vyrobenou z druhotných zdrojů vydalo ministerstvo osvědčení o původu elektřiny z druhotných zdrojů.

(2) Podpora elektřiny z druhotných zdrojů se vztahuje na výrobu elektřiny z druhotných zdrojů ve výrobnách elektřiny na území České republiky připojených k elektrizační soustavě České republiky přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny připojené k elektrizační soustavě České republiky.

(3) Podpora elektřiny z druhotných zdrojů se vztahuje na elektřinu vyrobenou v kombinované výrobě elektřiny a tepla ve výrobnách elektřiny využívajících druhotné zdroje, které splňují minimální účinnost užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem. V případě výroby elektřiny z degazačního plynu nebo důlního plynu není podmínkou pro podporu elektřiny kombinovaná výroba elektřiny a tepla.

(4) V případě elektřiny vyrobené energetickým využíváním komunálního odpadu se podpora elektřiny z druhotných zdrojů vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou z jeho biologicky nerozložitelné části při splnění podmínky podle odstavce 3.

(5) Podpora elektřiny z druhotných zdrojů se poskytuje na množství elektřiny vykázané výrobcem, a to v termínech, v rozsahu a způsobem podle prováděcího právního předpisu.

K § 5 odst. 5 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

(6) Podpora elektřiny z druhotných zdrojů se nevztahuje na elektřinu z druhotných zdrojů v případě neoprávněné dodávky elektřiny do elektrizační soustavy podle jiného právního předpisu.

(7) Podpora elektřiny z druhotných zdrojů se nevztahuje na elektřinu vyrobenou výrobcem elektřiny z druhotného zdroje, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.

(8) Rozsah a výši podpory elektřiny z druhotných zdrojů stanoví Úřad podle tohoto zákona v cenovém rozhodnutí.

§ 6

Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

(1) Pro účely stanovení podpory elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla podle tohoto zákona se za elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla považuje elektřina vyrobená ve společném procesu spojeném s dodávkou užitečného tepla v zařízení, na které ministerstvo vydalo osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, při jejíž výrobě se dosahuje poměrné úspory vstupního primárního paliva potřebného na výrobu této elektřiny a tepla ve výši nejméně 10 % oproti oddělené výrobě elektřiny a tepla, přičemž požadavek na dosažení poměrné úspory vstupního primárního paliva se vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny s instalovaným elektrickým výkonem vyšším než 1 MW.

(2) Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se vztahuje na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla vyrobenou ve výrobních elektřinách na území České republiky připojených k elektrizační soustavě České republiky přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výrobní elektřiny připojené k elektrizační soustavě České republiky.

(3) Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se poskytuje na množství elektřiny vykázané výrobcem, a to v termínech, v rozsahu a způsobem podle prováděcího právního předpisu.

K § 6 odst. 3 viz vyhlášku č. 453/2012 Sb., o elektřině z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřině z druhotných zdrojů.

(4) Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se nevztahuje na elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla v případě neoprávněné dodávky elektřiny do elektrizační soustavy podle jiného právního předpisu.

(5) Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se nevztahuje na elektřinu vyrobenou výrobcem elektřiny, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota

přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.

(6) Rozsah a výši podpory elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla stanoví Úřad podle tohoto zákona v cenovém rozhodnutí.

§ 7

Práva a povinnosti subjektů na trhu s elektřinou z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

(1) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy je povinen na svém licencí vymezeném území přednostně připojit k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě výrobu elektřiny z podporovaného zdroje za účelem přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny, pokud o to výrobce požádá a splňuje podmínky připojení stanovené jiným právním předpisem, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro přenos nebo distribuci nebo při ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy.

(2) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy je povinen na vyžádání výrobce, jehož výroba elektřiny z podporovaného zdroje má být připojena k distribuční soustavě nebo k přenosové soustavě, poskytnout informace nezbytné pro připojení, odhad nákladů souvisejících s připojením, lhůty pro přijetí a vyřízení žádosti o připojení a odhad doby nezbytné pro provedení připojení.

(3) Právo na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (dále jen "podpora elektřiny") podle tohoto zákona se vztahuje pouze na držitele licence na výrobu elektřiny, který vyrábí elektřinu z podporovaných zdrojů. U výroben elektřiny využívajících obnovitelné zdroje trvá právo na podporu elektřiny po dobu životnosti výrobní elektřiny stanovené prováděcím právním předpisem ve znění účinném ke dni uvedení výroby do provozu. Způsob a postup uvedení výroby elektřiny do provozu stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 7 odst. 3 viz vyhlášku č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a doba životnosti výroben elektřiny z podporovaných zdrojů.

(4) Výrobce, který používá pro výrobu elektřiny palivo z biomasy, z biokapaliny nebo z bioplynu, je povinen uchovávat dokumenty a záznamy o použitém palivu po dobu 5 let v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(5) Výrobce nebo dovozce paliva z biomasy, z biokapaliny nebo z bioplynu je povinen uchovávat dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy, biokapalin a bioplynu a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, nejméně po dobu 5 let ode dne, kdy tyto dokumenty a záznamy vznikly, a na vyžádání je zpřístupnit Úřadu, ministerstvu, operátorovi trhu a Státní energetické inspekci.

K § 7 odst. 4 a 5 viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchování dokumentů.

(6) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy je povinen zaregistrovat předávací místo výroby elektřiny vyrábějící elektřinu z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, ke které vzniká nárok na podporu elektřiny podle tohoto zákona, připojené k jím provozované

přenosové soustavě nebo distribuční soustavě přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny připojené k přenosové nebo distribuční soustavě jako výrobní předávací místo v systému operátora trhu a dále registrovat všechny změny v těchto údajích podle jiného právního předpisu.

§ 8

Formy podpory elektřiny

(1) Podpora elektřiny se uskutečňuje formou zelených bonusů na elektřinu nebo výkupních cen.

(2) Právo zvolit podporu elektřiny formou výkupních cen má pouze výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody, a to ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a ostatní výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 100 kW včetně. V ostatních případech, včetně elektřiny vyrobené ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem do 100 kW společně z obnovitelných zdrojů a neobnovitelných zdrojů, má výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů právo pouze na podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu. Výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů má právo, pokud je to v souladu s výše uvedeným, změnit formu podpory elektřiny podle odstavce 1 pouze k 1. lednu pro daný kalendářní rok.

(3) Výrobce je povinen zaregistrovat prostřednictvím vykupujícího nebo povinně vykupujícího anebo přímo v systému operátora trhu zvolenou formu podpory elektřiny a její změnu.

(4) Podporu elektřiny formou výkupních cen nelze v rámci jedné výroby elektřiny kombinovat s podporou elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu.

(5) Termíny a postup pro výběr formy podpory elektřiny a její změny a postup při registraci v systému operátora trhu stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 8 odst. 2, 3 a 5 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

(6) V případě elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, z druhotných zdrojů nebo z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla je možný souběh podpory elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu.

§ 9

Zelený bonus na elektřinu

(1) Zelený bonus na elektřinu je stanoven v Kč/MWh a poskytován v ročním nebo hodinovém režimu.

(2) Pokud není výrobce subjektem zúčtování nebo nepřenesl odpovědnost za odchylku na jiný subjekt zúčtování, je vykupující povinen převzít odpovědnost za odchylku.

(3) Pokud o to výrobce požádá, je operátor trhu povinen, na základě vyúčtování podle odstavce 6, hradit výrobcí zelený bonus na elektřinu z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.

(4) Podpora elektřiny formou zeleného bonusu na elektřinu

a) vyrobenou ve výrobně elektřiny využívající obnovitelné zdroje s instalovaným výkonem do 100 kW včetně nebo biologicky rozložitelnou část komunálního odpadu nebo

vyrobenou společným spalováním obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje se poskytuje pouze v režimu ročního zeleného bonusu na elektřinu,

b) vyrobenou ve výrobně elektřiny využívající obnovitelné zdroje s instalovaným výkonem nad 100 kW, s výjimkou biologicky rozložitelné části komunálního odpadu nebo vyrobenou společným spalováním obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje, se poskytuje pouze v režimu hodinového zeleného bonusu na elektřinu,

c) z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů se poskytuje pouze v režimu ročního zeleného bonusu na elektřinu.

(5) Výrobce má právo, pokud je to v souladu s odstavcem 4, změnit režim zeleného bonusu na elektřinu pouze k 1. lednu pro daný kalendářní rok v termínech a postupem pro výběr režimů zeleného bonusu na elektřinu podle prováděcího právního předpisu.

K provedení § 9 odst. 4 a 5 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

(6) Vyúčtování zeleného bonusu na elektřinu se uskutečňuje na základě naměřených hodnot vyrobené elektřiny nebo v případech podle § 11 odst. 6 na základě vypočtených hodnot vyrobené elektřiny evidovaných operátorem trhu podle prováděcího právního předpisu. Nepředá-li výrobce operátorovi trhu naměřené nebo vypočtené hodnoty vyrobené elektřiny nebo neumožní-li operátorovi trhu nebo jím písemně pověřené osobě ani na základě opakovaně prokazatelně předané výzvy přístup k měřicímu zařízení sloužícímu pro měření vyrobené elektřiny z podporovaných zdrojů energie nebo nezajistí-li na základě žádosti operátora trhu ověření vypočtených hodnot způsobem a postupem stanoveným prováděcím právním předpisem, nárok na úhradu zelených bonusů na elektřinu nevzniká.

K § 9 odst. 6 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

§ 10

Výkupní ceny

(1) Do doby rozhodnutí o výběru povinně vykupujícího je pro příslušné vymezené území povinně vykupující dodavatel poslední instance. O výběru povinně vykupujícího informuje ministerstvo způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Povinně vykupující je povinen vykupovat elektřinu z obnovitelných zdrojů, na kterou se vztahuje podpora elektřiny, vyrobenou ve výrobně elektřiny nacházející se na jeho vymezeném území za podmínek podle § 11 a 12. Povinně vykupující nese odpovědnost za odchylku v předávacím místě výroby elektřiny podle jiného právního předpisu.

(3) Vyúčtování povinně vykoupené elektřiny se provádí na základě naměřených hodnot v předávacím místě výroby elektřiny a distribuční soustavy nebo přenosové soustavy a evidovaných operátorem trhu podle prováděcího právního předpisu.

§ 11

Podmínky podpory elektřiny, výkupu a evidence výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

(1) Základním časovým úsekem pro výkup elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla je 1 hodina.

(2) Základním časovým úsekem pro vyhodnocování a zúčtování výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla je 1 měsíc nebo jeho celé násobky. V případě výroby elektřiny s instalovaným výkonem do 10 kW je základní časový úsek čtvrtletí.

(3) Pokud výrobce hodlá nabídnout elektřinu povinně vykupujícímu, musí mu tuto skutečnost oznámit v termínu stanoveném prováděcím právním předpisem.

K provedení § 11 odst. 3 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

(4) V případě podpory elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu je výrobce povinen

a) předat elektronickou formou operátorovi trhu naměřené nebo vypočtené hodnoty v členění podle jednotlivých druhů podporovaných zdrojů a předávacích míst výroby elektřiny a jejich evidenci podle prováděcího právního předpisu a případně další doplňující informace, týkající se předávaných naměřených nebo vypočtených hodnot; způsob předání a evidence naměřených nebo vypočtených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů využívajících formu podpory zeleným bonusem na elektřinu stanoví prováděcí právní předpis, a

b) umožnit operátorovi trhu nebo jím písemně pověřené osobě přístup k měřicímu zařízení, které slouží pro měření vyrobené elektřiny z podporovaných zdrojů energie.

(5) V případě podpory elektřiny formou výkupních cen je provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy povinen předat elektronickou formou operátorovi trhu naměřené hodnoty v předávacím místě připojení výroby elektřiny k jím provozované přenosové nebo distribuční soustavě v členění podle jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů a předávacích míst výroby elektřiny a věst jejich evidenci. Způsob předání a evidence naměřených hodnot elektřiny z obnovitelných zdrojů využívajících formu podpory výkupní cenou stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Výrobce, který vyrábí elektřinu z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů společně s elektřinou z neobnovitelných zdrojů, je povinen zajistit měření nebo výpočet vyrobeného množství elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Výrobce, který vyrábí elektřinu společným spalováním obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje, je povinen způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis, vykazovat operátorovi trhu a na vyžádání též Úřadu a ministerstvu

a) zvlášť množství elektřiny z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje,

b) skutečné nabytí množství obnovitelného zdroje a jeho kvalitu a

c) skutečné využití veškerého nabytého množství obnovitelného zdroje pro účely výroby elektřiny.

(8) Výrobce, který uplatňuje podporu elektřiny v režimu hodinového zeleného bonusu na elektřinu i na vyrobenou elektřinu, která nebyla dodána do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy, je povinen zajistit měření s hodinovým průběhem výroby elektřiny z obnovitelného zdroje způsobem, který stanoví jiný právní předpis.

(9) V případě dosažení záporné hodinové ceny je výrobce, který využívá podporu elektřiny formou výkupní ceny, povinen zápornou hodinovou cenu uhradit povinně vykupujícímu, a to za dodané množství elektřiny v dané hodině. Povinně vykupující je povinen o takových případech předem informovat výrobce v termínech a způsobem podle prováděcího právního předpisu.

(10) V případech, kdy na denním trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu nedojde k sesouhlasení nabídky a poptávky, nevzniká výrobci, který využívá podporu elektřiny formou výkupní ceny nebo formou zeleného bonusu na elektřinu, v těchto hodinách k vyrobené elektřině nárok na podporu. Povinně vykupující nebo vykupující je povinen o takových případech předem informovat výrobce v termínech a způsobem podle prováděcího právního předpisu.

K § 11 odst. 9 a 10 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

(11) V případě podpory formou výkupní ceny, kdy je dosaženo vyšší hodinové ceny, než je výkupní cena stanovená Úřadem, je povinen povinně vykupující uhradit operátorovi trhu rozdíl mezi hodinovou cenou a výkupní cenou stanovenou Úřadem. Způsob a postup stanovení rozdílu mezi hodinovou cenou a výkupní cenou a jeho úhrady operátorovi trhu stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 11 odst. 9 až 11 viz vyhlášku č. 439/2012 Sb., o stanovení způsobu a termínů účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci elektřiny a plynu na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, decentralní výroby elektřiny a biometanu a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o zúčtování).

(12) V případě podpory formou zelených bonusů na elektřinu z obnovitelných zdrojů, pokud výrobce nabídne elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů k výkupu povinně vykupujícímu, je povinen povinně vykupující uhradit výrobci rozdíl mezi výkupní cenou a zeleným bonusem na elektřinu. Případně vícenásobky povinně vykupujícího vyplývající z rozdílu mezi výkupní cenou a zeleným bonusem na elektřinu podle věty první tohoto odstavce Úřad zohlední v ceně za činnost povinně vykupujícího podle § 13 odst. 3.

K §§ 10 a 11 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

§ 12

Výše výkupní ceny a zelených bonusů na elektřinu

(1) Úřad stanoví v souladu s § 1 odst. 3 a § 4 odst. 3, 7 a 8 v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výkupní cenu samostatně pro jednotlivé druhy

obnovitelných zdrojů, popřípadě pro skupiny podle velikosti instalovaného výkonu výroby elektřiny, nebo s ohledem na jejich umístění tak, aby při podpoře elektřiny vyrobené ve výrobních elektřiny uvedených do provozu po dni nabytí účinnosti tohoto zákona

a) bylo dosaženo patnáctileté doby prosté návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů, kterými jsou zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji, v případě výroben elektřiny využívajících biomasu, bioplyn nebo biokapaliny náklady na pořízení paliva a doba využití zařízení stanovených prováděcím právním předpisem,

K provedení § 12 odst. 1 písm. a) viz vyhlášku č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a doba životnosti výroben elektřiny z podporovaných zdrojů.

b) zůstala zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře od roku uvedení výroby elektřiny do provozu po dobu trvání práva na podporu jako minimální s pravidelným ročním navýšením o 2 %; to neplatí pro výrobu elektřiny využívající biomasu nebo bioplyn nebo biokapaliny; za uvedení výroby elektřiny do provozu se, s výjimkou výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody o instalovaném výkonu do 10 MW, považuje též ukončení rekonstrukce technologické části stávající výroby elektřiny, nebo ukončení modernizace, zvyšující technickou a ekologickou úroveň stávající výroby elektřiny na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobními elektřiny,

c) byly případy dosažení záporné hodinové ceny podle § 11 odst. 9 a případy, kdy na denním trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu nedojde k sesouhlasení nabídky a poptávky podle § 11 odst. 10, zahrnuty pod písmeno a).

(2) Pro podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů Úřad stanoví v souladu s § 1 odst. 3 a § 4 odst. 3, 7 a 8 v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výši ročního zeleného bonusu na elektřinu a postup pro stanovení hodinového zeleného bonusu na elektřinu tak, aby výše ročního zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a očekávanou průměrnou roční hodinovou cenou a výše hodinového zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a dosaženou hodinovou cenou. Způsob stanovení hodinového zeleného bonusu na elektřinu a hodinové ceny stanoví prováděcí právní předpis.

(3) V případech dosažení záporné hodinové ceny Úřad při stanovení postupu pro hodinový zelený bonus na elektřinu podle odstavce 2 postupuje tak, aby byla hodnota hodinového zeleného bonusu na elektřinu rovna nejvýše hodnotě hodinového zeleného bonusu na elektřinu při dosažení nulové hodinové ceny.

(4) Úřad stanoví v souladu s § 1 odst. 3, § 5 odst. 8 a § 6 odst. 6 v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výši ročního zeleného bonusu na elektřinu pro podporu elektřiny z druhotných zdrojů s ohledem na druh druhotného zdroje, umístění a velikost instalovaného výkonu výroby elektřiny, a pro podporu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla s ohledem na umístění a velikost instalovaného elektrického výkonu výroby elektřiny, použité primární palivo a provozní režim výroby elektřiny. Úřad může stanovit odlišnou výši zeleného bonusu na elektřinu také pro rekonstruované výroby elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. Při stanovení zeleného bonusu na elektřinu pro podporu elektřiny z druhotných zdrojů a podporu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla se

nepoužijí a neplatí pravidla stanovená v ustanovení odstavců 1 a 2.

(5) Úřad meziročně upravuje výši zelených bonusů na elektřinu k elektřině z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů v závislosti na změnách cen elektřiny na trhu, cen tepelné energie, cen primárních energetických zdrojů, efektivitě výroby a době využití výroby elektřiny.

(6) Výkupní cena stanovená Úřadem pro následující kalendářní rok nesmí být nižší než 95 % výkupní ceny platné v roce, v němž se o novém stanovení výkupní ceny rozhoduje. To neplatí pro stanovení výkupní ceny pro následující kalendářní rok pro druhy obnovitelných zdrojů, u kterých je v roce, v němž se o novém stanovení výkupní ceny rozhoduje, dosaženo prosté návratnosti investic kratší než 12 let; v těchto případech postupuje Úřad při stanovení výkupní ceny podle odstavce 1. Současně výkupní cena stanovená Úřadem pro následující kalendářní rok nesmí být vyšší než 115 % výkupní ceny platné v roce, v němž se o novém stanovení výkupní ceny rozhoduje. Úřad informuje o dosahovaných dobách návratnosti investic pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Úřad je povinen stanovit celkovou výši podpory elektřiny tak, aby pro rok, kdy je výroba elektřiny uvedena do provozu, činila výkupní cena nebo zelený bonus na elektřinu nejvýše 4 500 Kč/MWh.

(8) V případě výroby elektřiny společným spalováním obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje, pokud se nejedná o vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, je Úřad oprávněn podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu snížit oproti podpoře elektřiny z předcházejícího roku.

(9) Při stanovení výkupních cen, ročních zelených bonusů na elektřinu a postupu pro stanovení hodinového zeleného bonusu na elektřinu a ceny za činnost povinně vykupujícího postupuje Úřad podle zákona o cenách.

§ 13

Vyúčtování podpory elektřiny

(1) Operátor trhu účtuje provozovateli regionální distribuční soustavy a provozovateli přenosové soustavy cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny podle § 28 odst. 4 a provozovatel regionální distribuční soustavy a provozovatel přenosové soustavy je povinen ji hradit operátorovi trhu. Způsob a termíny účtování a hrazení ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 13 odst. 1 viz vyhlášku č. 439/2012 Sb., o stanovení způsobu a termínů účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci elektřiny a plynu na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, decentralní výroby elektřiny a biometanu a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o zúčtování).

(2) Povinně vykupující účtuje operátorovi trhu rozdíl mezi výkupní cenou a hodinovou cenou a cenu za svoji činnost podle množství povinně vykupované elektřiny z jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů evidovaných operátorem trhu podle § 10 odst. 3 a operátor trhu je povinen hradit rozdíl mezi výkupní cenou a hodinovou cenou a cenu za činnost povinně vykupujícího.

(3) Výši ceny za činnost povinně vykupujícího stanovuje Úřad v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok. Způsob výpočtu ceny stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 13 odst. 3 viz vyhlášku č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen.

(4) Právo účtovat podle odstavce 2 vzniká zaplacením výkupní ceny výrobcí elektřiny z obnovitelných zdrojů, a to v rozsahu naměřených nebo vypočtených hodnot vyrobené elektřiny evidovaných operátorem trhu.

HLAVA IV

Odvod z elektřiny ze slunečního záření

§ 14

Předmět odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření (dále jen "odvod") je elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od od 1. ledna 2014 po dobu trvání práva na podporu elektřiny v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010.

§ 15

Subjekty odvodu

(1) Poplatníkem odvodu je výrobce, pokud vyrábí elektřinu ze slunečního záření.

(2) Plátcem odvodu je v případě hrazení formou zeleného bonusu na elektřinu operátor trhu a v případě hrazení formou výkupní ceny povinně vykupující.

§ 16

Základ odvodu

Základem odvodu je částka bez daně z přidané hodnoty hrazená plátcem odvodu formou výkupní ceny nebo zeleného bonusu na elektřinu poplatníkovi odvodu za elektřinu ze slunečního záření vyrobenou v odvodovém období.

§ 17

Osvobození od odvodu

Od odvodu je osvobozena elektřina vyrobená ze slunečního záření ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výrobní do 30 kW.

§ 18

Sazba odvodu

Sazba odvodu ze základu odvodu činí v případě hrazení formou

- a) výkupní ceny 10 %,
- b) zeleného bonusu na elektřinu 11 %.

§ 19

Odvodové období

Odvodovým obdobím je kalendářní měsíc.

§ 20

Způsob výběru odvodu

(1) Plátce odvodu je povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu.

(2) Plátce odvodu je povinen odvést odvod ze základu odvodu do 25 dnů po skončení odvodového období; ve stejné lhůtě je povinen podat vyúčtování odvodu.

§ 21

Správa odvodu

- (1) Správu odvodu vykonávají finanční úřady.
- (2) Při správě odvodu se postupuje podle daňového řádu.

§ 22

Rozpočtové určení odvodu

Odvod je příjmem státního rozpočtu.

HLAVA V

Podpora tepla z obnovitelných zdrojů

§ 23

Podpora tepla a formy podpory tepla

(1) Pro účely stanovení podpory tepla z obnovitelných zdrojů podle tohoto zákona se za teplo z obnovitelných zdrojů považuje teplo vyrobené využitím obnovitelného zdroje.

(2) Podpora tepla z obnovitelných zdrojů (dále jen "podpora tepla") se uskutečňuje formou

- a) investiční podpory tepla, nebo
- b) provozní podpory tepla.

(3) Provozní podpora tepla se uskutečňuje formou zeleného bonusu na teplo.

(4) Investiční podpora tepla se uskutečňuje formou programů podpory ze státních nebo evropských finančních prostředků nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů.

(5) Právo zvolit podporu tepla formou provozní podpory tepla má pouze výrobce tepla, který vyrábí teplo z obnovitelných zdrojů podle § 24 tohoto zákona.

(6) Podporu tepla formou provozní podpory tepla lze v rámci jedné výrobní tepla kombinovat s podporou tepla formou investiční podpory tepla.

(7) Výrobce tepla, který uplatňuje provozní podporu tepla, je povinen zaregistrovat přímo v systému operátora trhu provozní podporu tepla zeleným bonusem na teplo. Postup při registraci stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 23 odst. 7 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

§ 24

Provozní podpora tepla

(1) Právo na provozní podporu tepla podle tohoto zákona se vztahuje pouze na držitele licence na výrobu tepelné energie, který vyrábí tepelnou energii z obnovitelných zdrojů.

(2) Provozní podpora tepla se stanoví s ohledem na předpokládané hodnoty vyrobené energie pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů pro jednotlivé roky do roku 2020 uvedené v Národním akčním plánu.

(3) Provozní podpora tepla se vztahuje na teplo dodané do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií z výroben tepla využívajících obnovitelné zdroje, které jsou umístěné na území České republiky využívajících obnovitelné zdroje a které splňují minimální účinnost užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem.

(4) Nárok na provozní podporu tepla má teplo vyrobené z podporované biomasy, pro kterou je stanovena podpora elektřiny podle § 4 odst. 5 písm. a), nebo z biokapalin splňující kritéria udržitelnosti stanovená prováděcím právním předpisem ve výrobnách tepla se jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 200 kW a nebo teplo vyrobené z geotermální energie v zařízeních se jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 200 kW.

(5) Rozsah a výši provozní podpory tepla stanoví Úřad podle tohoto zákona v cenovém rozhodnutí.

(6) Provozní podpora tepla se nevztahuje na

a) teplo vyrobené v kombinované výrobě elektřiny a tepla s výjimkou tepla vyrobeného ve výrobě s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla s instalovaným výkonem do 7,5 MWe, pro kterou je stanovena podpora elektřiny podle § 4 odst. 5 písm. b),

b) teplo vyrobené společným spalováním obnovitelného zdroje s neobnovitelným zdrojem s výjimkou tepla vyrobeného společným spalováním obnovitelného zdroje s druhotným zdrojem,

c) neoprávněnou dodávku tepla do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií, když při neoprávněné dodávce tepla do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií se postupuje obdobně jako při neoprávněném odběru tepelné energie podle jiného právního předpisu,

d) teplo vyrobené ve výrobnách tepla uvedených do provozu v období, pro které Úřad podle odstavce 7 provozní podporu tepla z obnovitelných zdrojů nestanoví,

e) teplo vyrobené výrobcem tepla z obnovitelného zdroje, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.“

(7) V případě, že pro výrobu tepla z biomasy bylo o dva roky dříve, než je rok, ve kterém se o provozní podpoře tepla rozhoduje, dosaženo nebo překonáno skutečnými hodnotami výroby tepla z biomasy předpokládaných hodnot výroby tepla z biomasy stanovené v Národním akčním plánu pro rok, ve kterém se o provozní podpoře tepla z obnovitelných zdrojů rozhoduje, Úřad pro výroby tepla uvedené do provozu od 1. ledna následujícího roku podporu tepla z obnovitelných zdrojů pro tento rok nestanoví.

(8) Informace o dosažené hodnotě výroby tepla z biomasy podle odstavce 7 zveřejní Úřad do 30. května v Energetickém regulačním věstníku.

§ 25

Investiční podpora tepla

(1) Investiční podpora tepla se vztahuje na výstavbu výroby tepla z obnovitelných zdrojů a na rozvodné tepelné zařízení z těchto výroben tepla na území České republiky s minimální účinností užití energie stanovenou prováděcím právním předpisem.

(2) Vyhlášují-li organizační složky státu, kraje nebo obce programy podpory ze státních, evropských finančních prostředků nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů, týkající se zcela nebo z části obnovitelných zdrojů, jsou povinny do výzvy k podání nabídek podle příslušných programů zařadit investiční podporu výstavby výroby tepla z obnovitelných zdrojů a rozvodných tepelných zařízení z těchto výroben tepla.

(3) V případě výstavby výroby tepla z tepelných čerpadel se investiční podpora tepla vztahuje na výrobu tepla splňující požadavky stanovené rozhodnutím Komise.

(4) V případě výstavby výroby tepla z biokapalin se investiční podpora tepla vztahuje pouze na výrobu tepla využívající jako paliva biokapaliny splňující kritéria udržitelnosti stanovená v prováděcím právním předpisu. Splnění kritérií udržitelnosti biokapalin je povinen výrobce tepla doložit poskytovateli dotace do 30 dnů po uvedení výroby tepla do provozu.

(5) Investiční podpora tepla podle odstavců 3 a 4 se nevztahuje na solární systémy, systémy s tepelnými čerpadly, které by svým provozem zhoršily celkovou průměrnou roční účinnost stávajících soustav zásobování tepelnou energií využívajících obnovitelné zdroje, ve kterých byla v předcházejícím kalendářním roce vyrobena více než polovina tepla z obnovitelných zdrojů. Tyto soustavy zásobování tepelnou energií eviduje a způsobem umožňujícím dálkový přístup zveřejňuje Úřad do 30. dubna následujícího roku.

(6) Investiční podpora tepla se nevztahuje na výrobce tepla z obnovitelného zdroje, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.“

§ 26

Zelený bonus na teplo a jeho výše

(1) Zelený bonus na teplo je stanoven v Kč/GJ a poskytován pouze v ročním režimu.

(2) Zúčtovacím obdobím pro úhradu zeleného bonusu na teplo je 1 měsíc nebo jeho celé násobky.

(3) Úřad stanoví v souladu s § 1 odst. 3, § 24 odst. 2, 5 a 7 v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výši ročního zeleného bonusu na teplo.

(4) Úřad je povinen stanovit zelený bonus na teplo ve výši 50 Kč/GJ.

(5) Při stanovení ročních zelených bonusů na teplo postupuje Úřad podle zákona o cenách.

(6) Pokud o to výrobce tepla požádá, je operátor trhu povinen, na základě vyúčtování podle odstavce 7, hradit výrobcí zelený bonus na teplo.

(7) Vyúčtování zeleného bonusu na teplo se uskutečňuje na základě naměřených hodnot tepla dodaného do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií evidovaných operátorem trhu podle prováděcího právního předpisu. Nepředá-li výrobce tepla operátorovi trhu naměřené hodnoty dodaného tepla nebo neumožní-li operátorovi trhu nebo jím písemně pověřené osobě ani na základě opakovaně prokazatelně předané výzvy přístup k měřicímu zařízení sloužícímu pro měření dodaného tepla, na které se vztahuje podpora tepla, nárok na úhradu zeleného bonusu na teplo nevzniká.

§ 27

Práva a povinnosti subjektů na trhu s teplem a s provozní podporou tepla

(1) Držitel licence na rozvod tepelné energie je povinen vykupovat teplo vyrobené z obnovitelných zdrojů a za tím účelem připojit výrobu tepla k rozvodnému tepelnému zařízení.

(2) Povinnost výkupu tepla nevzniká,

a) pokud výrobce tepla není držitelem licence na výrobu tepla podle jiného právního předpisu,

b) je-li již potřeba tepla uspokojena podle odstavce 1,

c) pokud by došlo ke zvýšení celkových nákladů na pořízení tepla pro stávající odběratele držitele licence na rozvod tepelné energie, nebo

d) pokud parametry teplonosné látky neodpovídají parametrům v rozvodném tepelném zařízení v místě připojení.

(3) Výrobce tepla je povinen zajistit měření dodaného tepla do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií z výroby tepla podle prováděcího právního předpisu.

(4) Výrobce tepla, který používá pro výrobu tepla palivo z biomasy, je povinen uchovávat dokumenty a záznamy o použitém palivu po dobu 5 let v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(5) Výrobce tepla nebo dovozce paliva z biomasy je povinen uchovávat dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, nejméně po dobu 5 let ode dne, kdy tyto dokumenty a záznamy vznikly, a na vyžádání je zpřístupnit Úřadu, ministerstvu, operátorovi trhu a Státní energetické inspekci.

K § 27 odst. 4 a 5 viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchování dokumentů.

(6) Výrobce tepla je povinen zaregistrovat místo předání vyrobeného tepla z výroby tepla vyrábějící teplo z obnovitelných zdrojů do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií, ke kterému vzniká nárok na provozní podporu tepla podle tohoto zákona, v systému operátora trhu a dále registrovat všechny změny v těchto údajích podle prováděcího právního předpisu.

K § 27 odst. 6 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

(7) Výrobce tepla je povinen

a) předat elektronickou formou operátorovi trhu naměřené hodnoty tepla dodaného do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií a na základě žádosti operátora trhu mu předat další doplňující informace týkající se předávaných naměřených hodnot; způsob předání a evidence naměřených hodnot tepla stanoví prováděcí právní předpis, a

b) umožnit operátorovi trhu nebo jím písemně pověřené osobě přístup k měřicímu zařízení, které slouží pro měření dodaného tepla, na které se vztahuje provozní podpora tepla.

K §§ 26 a 27 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

HLAVA VI

Financování podpory elektřiny a tepla

§ 28

Financování podpory elektřiny a provozní podpory tepla

(1) Náklady na podporu elektřiny a provozní podporu tepla jsou hrazeny prostřednictvím operátora trhu z finančních prostředků, které jsou tvořeny

a) tržbami z plateb ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny,

b) tržbami z plateb za nesplnění minimální účinnosti užití energie při spalování hnědého uhlí podle § 6 odst. 5 zákona o hospodaření energií,

c) dotací z prostředků státního rozpočtu podle odstavce 2 a

d) vrácenou neoprávněně čerpanou podporou a uhrazeným penále podle § 51;

operátor trhu má právo na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a provozní podporou tepla.

(2) Vláda stanoví nařízením prostředky státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu části ceny elektřiny pro zákazníky a na úhradu provozní podpory tepla, a to do 31. října kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, pro který Úřad stanoví cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny. Prostředky státního rozpočtu pro poskytnutí dotace se stanoví podle výše finančních prostředků uvedených v odstavci 1 písm. a) a b), a to tak, aby spolu s nimi zajistily pokrytí celkových předpokládaných finančních prostředků na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a provozní podporou tepla.

(3) Úřad stanoví cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny maximálně ve výši 495 Kč/MWh. Cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny stanovuje Úřad podle zákona o cenách.

K provedení § 28 odst. 3 viz vyhlášku č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen.

(4) Cenu na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny hradí

a) zákazník za množství elektřiny jím spotřebované,

b) výrobce provozující výrobu elektřiny za množství elektřiny jím spotřebované včetně množství elektřiny spotřebované jiným účastníkem trhu s elektřinou bez použití přenosové nebo distribuční soustavy,

c) provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy za ostatní spotřebu,

s výjimkou množství elektřiny spotřebované pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren, spotřebované zákazníkem v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy, spotřebované pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny a spotřebované pro pokrytí ztrát v přenosové a distribuční soustavě.

(5) Provozovatel přenosové soustavy a provozovatel distribuční soustavy hradí operátorovi trhu finanční prostředky získané na základě účtování ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny podle odstavce 4. Termíny a podmínky úhrady podle věty první provozovatelem přenosové soustavy a provozovatelem distribuční soustavy stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Finanční prostředky určené pro podporu elektřiny a provozní podporu tepla podle § 9 odst. 3, § 13 odst. 2 a § 26 odst. 6 vede operátor trhu samostatně na zvláštních účtech.

(7) Při stanovení cen pro následující kalendářní rok podle právního předpisu, který upravuje způsob regulace cen v energetických odvětvích a postupy pro regulaci cen, Úřad bere v úvahu rozdíly mezi skutečně vynaloženými náklady a příjmy spojenými s podporou elektřiny a provozní podporou tepla za uplynulý kalendářní rok.

(8) Skutečnými celkovými náklady operátora trhu je součet celkových vyplacených finančních prostředků výrobcům podle § 9 odst. 3 a výrobcům tepla podle § 26 odst. 6 a celkových vyplacených finančních prostředků povinně vykupujícímu podle § 13 odst. 2. Skutečnými výnosy operátora trhu jsou skutečně uhrazené finanční prostředky podle odstavce 1.

(9) Úřad poskytuje operátorovi trhu údaje o držitelích licencí a údaje z vydaných rozhodnutí o udělení licence a ministerstvo údaje o držitelích osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a osvědčení o původu elektřiny z druhotných zdrojů v rozsahu nezbytném pro jeho činnost.

§ 29

Poskytnutí dotace

(1) Dotaci na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a provozní podporu tepla podle § 28 poskytuje ministerstvo operátorovi trhu čtvrtletně na základě jeho žádosti předložené do konce měsíce následujícího po ukončení čtvrtletí. Ministerstvo operátorovi trhu do konce dalšího měsíce poukáže jednu čtvrtinu částky uvedené v nařízení vlády podle § 28 odst. 2.

(2) O poskytnutí dotace vydá ministerstvo rozhodnutí, ve kterém uvede svůj název a adresu, název a adresu sídla operátora trhu, kterému je dotace určena, poskytovanou částku a den vydání rozhodnutí.

HLAVA VII

Podpora biometanu

§ 30

Podpora biometanu

(1) Pro účely stanovení podpory biometanu podle tohoto zákona se za biometan považuje plyn vyrobený z bioplynu ve výrobních plynu na území České republiky připojených k distribuční nebo přepravní soustavě České republiky přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby plynu připojené k distribuční

nebo přepravní soustavě České republiky nebo připojených k podzemnímu zásobníku plynu.

(2) Podpora biometanu se stanoví s ohledem na předpokládané hodnoty výroby energie biometanu pro jednotlivé roky do roku 2020 uvedené v Národním akčním plánu.

(3) Podpora biometanu se vztahuje pouze na biometan vyrobený

a) z bioplynu, který vzniká alespoň ze 30 % z jiné biomasy, než je cíleně pěstovaná biomasa na orné půdě a na travním porostu; způsob vykazování množství cíleně pěstované biomasy na orné půdě a na travním porostu při výrobě bioplynu stanoví prováděcí právní předpis, a

K § 30 odst. 3 písm. a) viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchování dokumentů.

b) v souladu s požadavky na jeho kvalitu, odorizaci a tlak stanovenými prováděcím právním předpisem.

K § 30 odst. 3 písm. b) viz vyhlášku č. 459/2012 Sb., o požadavcích na biometan, způsob měření biometanu a kvality biometanu dodávaného do přepravní soustavy, distribuční soustavy nebo podzemních zásobníků plynu.

(4) Rozsah a výši podpory biometanu stanoví Úřad podle tohoto zákona v cenovém rozhodnutí.

(5) Podpora biometanu se nevztahuje na

a) neoprávněnou dodávku biometanu do distribuční soustavy, přepravní soustavy nebo do podzemního zásobníku plynu podle jiného právního předpisu, nebo

b) vyrobenou ve výrobních biometanu uvedených do provozu v období, pro které Úřad podle odstavce 6 podporu biometanu nestanoví,

c) biometan, vyrobený výrobcem biometanu z bioplynu, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.

(6) V případě, že pro výrobu biometanu bylo o dva roky dříve, než je rok, ve kterém se o podpoře biometanu rozhoduje, dosaženo nebo překonáno skutečnými hodnotami výroby biometanu předpokládaných hodnot výroby biometanu stanovené v Národním akčním plánu pro rok, ve kterém se o podpoře biometanu rozhoduje, Úřad pro výrobu biometanu uvedené do provozu od 1. ledna následujícího roku podporu biometanu pro tento rok nestanoví.

(7) Informace o dosažené hodnotě výroby biometanu podle odstavce 6 zveřejní Úřad do 30. května v Energetickém regulačním věstníku.

(8) Podpora biometanu se vztahuje pouze na biometan vyrobený do 31. prosince 2013 včetně.

§ 31

Práva a povinnosti subjektů na trhu s biometanem

(1) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel podzemního zásobníku plynu je povinen přednostně připojit výrobu biometanu za účelem přístupu k distribuční nebo přepravní

soustavě nebo k podzemnímu zásobníku plynu, pokud o to výrobce biometanu požádá a splňuje podmínky připojení.

(2) Ustanovení předchozího odstavce se neuplatní v případě prokazatelného nedostatku kapacity.

(3) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel podzemního zásobníku plynu je povinen poskytnout na žádost výrobce biometanu informace nezbytné pro připojení, odhad nákladů souvisejících s připojením a lhůtu pro připojení.

(4) Právo na podporu biometanu podle tohoto zákona se vztahuje pouze na držitele licence na výrobu plynu, který vyrábí biometan z bioplynu.

(5) Výrobce biometanu je povinen uchovávat dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy a biokapalin a o způsobu jejich využití pro výrobu biometanu v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, nejméně po dobu 5 let ode dne, kdy tyto dokumenty a záznamy vznikly, a na vyžádání je zpřístupnit Úřadu, ministerstvu a Státní energetické inspekci.

K § 31 odst. 5 viz vyhlášku č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchování dokumentů.

(6) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel podzemního zásobníku plynu je povinen zaregistrovat předávací místo výroby biometanu, ke které vzniká nárok na podporu biometanu podle tohoto zákona, připojené jako výrobní předávací místo v systému operátora trhu a dále registrovat všechny změny v těchto údajích podle jiného právního předpisu.

§ 32

Forma podpory biometanu

(1) Podpora biometanu se uskutečňuje formou zelených bonusů na biometan.

(2) Výrobce biometanu je povinen zaregistrovat přímo v systému operátora trhu podporu zeleným bonusem na biometan. Postup při registraci stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 32 odst. 2 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

§ 33

Zelený bonus na biometan

(1) Zelený bonus na biometan je stanoven v Kč/MWh spalného tepla a poskytován v ročním režimu.

(2) Pokud není výrobce biometanu subjektem zúčtování nebo nepřenesl odpovědnost za odchylku na jiný subjekt zúčtování, je vykupující biometan povinen převzít odpovědnost za odchylku.

(3) Pokud o to výrobce biometanu požádá, je operátor trhu povinen na základě vyúčtování podle odstavce 4 hradit výrobcí biometanu zelený bonus na biometan.

(4) Vyúčtování zeleného bonusu na biometan se uskutečňuje na základě naměřených hodnot biometanu podle prováděcího právního předpisu v předávacím místě a

vidovaných operátorem trhu podle prováděcího právního předpisu. Nepředá-li výrobce biometanu operátorovi trhu naměřené hodnoty biometanu v předávacím místě, nárok na úhradu zeleného bonusu na biometan nevzniká.

§ 34

Podmínky podpory biometanu

(1) Zúčtovacím obdobím pro úhradu zeleného bonusu na biometan je 1 měsíc nebo jeho celé násobky.

(2) Výrobce biometanu předává naměřené hodnoty v předávacích místech výroby biometanu operátorovi trhu. Výrobce biometanu je povinen operátorovi trhu na základě jeho žádosti předat další doplňující informace týkající se předávaných naměřených hodnot. Způsob předávání a evidence naměřených hodnot biometanu stanoví prováděcí právní předpis.

K § 34 odst. 2 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

(3) Výrobce biometanu je povinen zajistit měření množství a kvality biometanu v předávacím místě výroby biometanu a distribuční nebo přepravní soustavy nebo podzemního zásobníku plynu způsobem, který stanoví prováděcí právní předpis.

K § 34 odst. 3 viz vyhlášku č. 459/2012 Sb., o požadavcích na biometan, způsob měření biometanu a kvality biometanu dodávaného do přepravní soustavy, distribuční soustavy nebo podzemních zásobníků plynu.

§ 35

Výše zelených bonusů na biometan

(1) Úřad stanoví v souladu s § 1 odst. 3, § 30 odst. 2, 4 a 6 v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok vyšší ročního zeleného bonusu na biometan.

(2) Při stanovení ročních zelených bonusů na biometan postupuje Úřad podle zákona o cenách.

(3) Úřad je povinen stanovit zelený bonus na biometan tak, aby pro rok, kdy je výroba biometanu uvedena do provozu, činil nejvýše 1 700 Kč/MWh spalného tepla.

§ 36

Financování podpory biometanu

(1) Náklady spojené s podporou biometanu zahrne Úřad do složky ceny za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu.

K provedení § 36 odst. 1 viz vyhlášku č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen.

(2) Operátor trhu má právo na úhradu nákladů spojených s podporou biometanu. Tyto náklady jsou operátorovi trhu hrazeny provozovateli distribučních soustav a provozovatelem přepravní soustavy z finančních prostředků, které tvoří složku ceny za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu.

(3) Operátor trhu účtuje provozovatelům distribučních soustav a provozovateli přepravní soustavy složku ceny za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu způsobem a v termínech, které stanoví prováděcí právní předpis, a provozovatel distribuční soustavy a provozovatel přepravní soustavy je povinen ji hradit.

K provedení § 36 odst. 3 viz vyhlášku č. 439/2012 Sb., o stanovení způsobu a termínů účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci elektřiny a plynu na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, decentralní výroby elektřiny a biometanu a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o zúčtování).

(4) Operátor trhu vede finanční prostředky pro zajištění podpory biometanu na zvláštním účtu.

(5) Úřad poskytuje operátorovi trhu údaje o držitelích licencí na výrobu plynu a údaje z vydaných rozhodnutí o udělení těchto licencí v rozsahu nezbytném pro jeho činnost.

HLAVA VIII

Podpora decentralní výroby elektřiny

§ 37

Podpora decentralní výroby elektřiny

(1) Podpora decentralní výroby elektřiny se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobních elektřinách na území České republiky připojených k distribuční soustavě přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výrobní elektřiny připojené k distribuční soustavě (dále jen "připojených k distribuční soustavě") a dodanou do distribuční soustavy.

(2) Podpora decentralní výroby elektřiny se poskytuje na množství elektřiny naměřené v předávacím místě decentralní výroby elektřiny a distribuční soustavy podle jiného právního předpisu.

(3) Podpora decentralní výroby elektřiny se neposkytuje v případě neoprávněné dodávky elektřiny do distribuční soustavy podle jiného právního předpisu.

(4) Podpora decentralní výroby elektřiny se neposkytuje tomu výrobcí elektřiny z decentralní výrobní elektřiny, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, popřípadě, který, je-li zahraniční osobou, nepředloží čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází.

§ 38

Práva a povinnosti subjektů na trhu decentralní výroby elektřiny

(1) Právo na podporu elektřiny z decentralní výroby elektřiny podle tohoto zákona se vztahuje pouze na držitele licence na výrobu elektřiny.

(2) Provozovatel distribuční soustavy je povinen zaregistrovat předávací místo decentralní výrobní elektřiny, ke které vzniká nárok na podporu decentralní výroby elektřiny podle tohoto zákona, připojené k distribuční soustavě jako výrobní předávací místo v systému operátora trhu a dále registrovat všechny změny v těchto údajích podle jiného právního předpisu.

§ 39

Forma podpory decentralní výroby elektřiny

(1) Podpora decentralní výroby elektřiny se uskutečňuje formou bonusů na decentralní výrobu elektřiny.

(2) Výrobce elektřiny z decentralní výrobní elektřiny, ke které vzniká nárok na podporu decentralní výroby elektřiny podle tohoto zákona, je povinen registrovat přímo v systému operátora trhu podporu bonusem na decentralní výrobu elektřiny. Postup registrace podpory bonusem na decentralní výrobu elektřiny je uveden v prováděcím právním předpisu.

K provedení § 39 odst. 2 viz vyhlášku č. 346/2012 Sb., o termínech a postupech výběru formy podpory, postupech registrace podpor u operátora trhu, termínech a postupech výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu a termínu nabídnutí elektřiny povinně vykupujícímu (registrační vyhláška).

(3) V případě elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů, z druhotných zdrojů, z vysokoučinné kombinované výroby elektřiny a tepla a v decentralní výrobní elektřiny je možný souběh podpory elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu a formou bonusů na decentralní výrobu elektřiny.

(4) Rozsah a výši podpory decentralní výroby elektřiny stanoví Úřad podle tohoto zákona v cenovém rozhodnutí.

§ 40

Bonus na decentralní výrobu elektřiny

(1) Bonus na decentralní výrobu elektřiny je stanoven v Kč/MWh a poskytován v ročním režimu.

(2) Pokud o to výrobce elektřiny vyrábějící elektřinu ve výrobní elektřiny připojené k distribuční soustavě požádá, je operátor trhu povinen na základě vyúčtování podle odstavce 3 hradit výrobcí elektřiny bonus na decentralní výrobu elektřiny.

(3) Vyúčtování bonusu na decentralní výrobu elektřiny se uskutečňuje na základě naměřených hodnot elektřiny v předávacím místě decentralní výrobní elektřiny a distribuční soustavy a evidovaných operátorem trhu. Nepředá-li výrobce elektřiny operátorovi trhu naměřené hodnoty elektřiny v předávacím místě decentralní výrobní elektřiny a distribuční soustavy, nárok na úhradu bonusu na decentralní výrobu elektřiny nevzniká.

§ 41

Podmínky podpory decentralní výroby elektřiny

(1) Základním časovým úsekem pro vyhodnocování a zúčtování bonusu na decentralní výrobu elektřiny je 1 měsíc nebo jeho celé násobky. V případě decentralních výroben elektřiny s instalovaným výkonem do 10 kW je základní časový úsek čtvrtletí.

(2) V případě podpory decentralní výroby elektřiny je provozovatel distribuční soustavy povinen předat elektronickou formou operátorovi trhu naměřené hodnoty v předávacím místě připojení decentralní výrobní elektřiny, ke které vzniká nárok na podporu decentralní výroby elektřiny podle tohoto zákona, k jím provozované distribuční soustavě v členění podle předávacích míst decentralních výroben elektřiny a vést jejich evidenci. Způsob předání a evidence naměřených hodnot elektřiny podle věty první tohoto odstavce stanoví prováděcí právní předpis.

K § 41 odst. 2 viz vyhlášku č. 478/2012 Sb., o vykazování a evidenci elektřiny a tepla z podporovaných zdrojů a biometanu, množství a kvality skutečně nabytých a využitých zdrojů a k provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie.

§ 42

Výše bonusů na decentralní výrobu elektřiny

(1) Úřad stanoví v souladu s § 1 odst. 3 a § 39 odst. 4 v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výši ročního bonusu na decentralní výrobu elektřiny.

(2) Úřad stanoví výši ročního bonusu na decentralní výrobu elektřiny

a) s ohledem na napětovou hladinu, do které je dodávána elektřina z výroby elektřiny, ke které vzniká nárok na podporu decentralní výroby elektřiny podle tohoto zákona,

b) s ohledem na předpokládanou úsporu nákladů na ztráty provozovatele distribuční soustavy v porovnání se stavem, pokud by do distribuční soustavy nebyla dodávána elektřina ze všech výroben elektřiny aktuálně připojených k distribuční soustavě, a

c) tak, aby byla zahrnuta do ceny za distribuci elektřiny nejvýše polovina předpokládané úspory nákladů na ztráty provozovatele distribuční soustavy stanovená podle písmene b).

(3) Při stanovení ročních bonusů na decentralní výrobu elektřiny postupuje Úřad podle zákona o cenách.

§ 43

Financování podpory na decentralní výrobu elektřiny

(1) Náklady spojené s podporou decentralní výroby elektřiny stanovené podle § 42 odst. 2 písm. c) tohoto zákona zahrne Úřad do složky ceny za distribuci elektřiny.

K provedení § 43 odst. 1 viz vyhlášku č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen.

(2) Operátor trhu má právo na úhradu nákladů spojených s podporou decentralní výroby elektřiny podle odstavce 1. Tyto náklady jsou operátorovi trhu hrazeny provozovateli distribučních soustav z finančních prostředků, které tvoří složku ceny za distribuci elektřiny spojených s podporou decentralní výroby elektřiny.

(3) Operátor trhu účtuje provozovatelům distribučních soustav složku ceny za distribuci elektřiny spojenou s podporou decentralní výroby elektřiny způsobem a v termínech, které stanoví prováděcí právní předpis, a provozovatel distribuční soustavy je povinen ji hradit.

K provedení § 43 odst. 3 viz vyhlášku č. 439/2012 Sb., o stanovení způsobu a termínů účtování a hrazení složky ceny za přenos elektřiny, přepravu plynu, distribuci elektřiny a plynu na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, decentralní výroby elektřiny a biometanu a o provedení některých dalších ustanovení zákona o podporovaných zdrojích energie (vyhláška o zúčtování).

(4) Operátor trhu vede finanční prostředky pro zajištění podpory decentralní výroby elektřiny na zvláštním účtu.

HLAVA IX

Podmínky pro vydání, evidenci a uznávání záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů a osvědčení o původu

elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo druhotných zdrojů

§ 44

Záruka původu elektřiny z obnovitelných zdrojů

Záruka původu elektřiny z obnovitelných zdrojů (dále jen "záruka původu") prokazuje, že daný podíl elektřiny nebo dané množství elektřiny byly vyrobeny z obnovitelných zdrojů a slouží pro prokázání původu elektřiny z obnovitelných zdrojů za uzavřené období.

§ 45

Vydávání, evidence a uznávání záruk původu

(1) Záruku původu vydává v elektronické podobě operátor trhu na základě žádosti výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(2) Výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů může požádat o vydání záruky původu nejpozději do 12 měsíců od uskutečnění výroby elektřiny.

(3) Vydané záruky původu eviduje operátor trhu.

(4) Výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů, který podá žádost o vydání záruky původu, je povinen

a) předat elektronickou formou operátorovi trhu úplné a pravdivé informace nutné k vydání záruky původu a údaje sloužící k jejich ověření,

b) zajistit na základě žádosti operátora trhu ověření hodnot a nezbytných údajů nutných k vydání záruky původu a

c) uhradit operátorovi trhu cenu za vydání záruky původu zveřejněnou způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Záruka původu, která byla vydána v jiném členském státě Evropské unie, platí jako záruka původu podle tohoto zákona. V případě pochybností o správnosti nebo pravosti záruk původu vydaných v jiném členském státě Evropské unie je operátor trhu oprávněn tyto záruky prověřit a případně neuznat jako záruky původu podle tohoto zákona a o těchto skutečnostech informovat ministerstvo. Ministerstvo oznámí Komisi Evropské unie neuznání záruky původu včetně odůvodnění.

(6) Vzor žádosti o vydání záruky původu a podmínky pro její vydání a uznání stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 45 odst. 6 viz vyhlášku č. 440/2012 Sb., o zárukách původu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie.

§ 46

Osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo z druhotných zdrojů

Osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo z druhotných zdrojů (dále jen "osvědčení o původu") slouží k prokazování schopnosti zařízení vyrábět elektřinu z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo z druhotných zdrojů.

§ 47

Vydávání a evidence osvědčení o původu

(1) Osvědčení o původu vydává ministerstvo na základě žádosti výrobce elektřiny z druhotných zdrojů nebo výrobce

elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.

(2) Vydaná osvědčení o původu eviduje ministerstvo.

(3) Výrobce elektřiny z druhotných zdrojů nebo výrobce elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, který podá žádost o vydání osvědčení o původu, je povinen předat ministerstvu úplné a pravdivé informace nutné k jeho vydání.

(4) Vzor žádosti o vydání osvědčení o původu stanoví prováděcí právní předpis.

K provedení § 47 odst. 4 viz vyhlášku č. 453/2012 Sb., o elektřině z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřině z druhotných zdrojů.

HLAVA X

Společná ustanovení

§ 48

Kontrola

Kontrolu dodržování tohoto zákona, s výjimkou správy odvodu, provádí Státní energetická inspekce.

§ 49

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) jako provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nesplní povinnost podle § 7 odst. 1 nebo 2,

b) jako výrobce nesplní povinnosti podle § 7 odst. 4,

c) jako výrobce nebo dovozce paliva z biomasy, biokapaliny nebo bioplynu nesplní povinnosti podle § 7 odst. 5,

d) jako provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nesplní povinnost podle § 7 odst. 6,

e) jako vykupující nesplní povinnost podle § 9 odst. 2,

f) jako povinně vykupující nesplní některou z povinností podle § 10 odst. 2,

g) jako výrobce nesplní některou z povinností podle § 11 odst. 3 nebo 4,

h) jako provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nesplní povinnost podle § 11 odst. 5,

i) jako výrobce nesplní některou z povinností podle § 11 odst. 6,

j) jako výrobce nesplní některou z povinností podle § 11 odst. 7,

k) jako výrobce nesplní povinnost podle § 11 odst. 8,

l) jako výrobce nesplní povinnost podle § 11 odst. 9,

m) jako povinně vykupující nesplní povinnosti podle § 11 odst. 9, 10, 11 nebo 12,

n) jako vykupující nesplní povinnost podle § 11 odst. 10,

o) jako provozovatel regionální distribuční soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy nesplní povinnost podle § 13 odst. 1,

p) jako plátce odvodu nesplní povinnost podle § 20 odst. 1 nebo 2,

q) jako výrobce tepla nesplní povinnost podle § 23 odst. 7,

r) jako výrobce tepla nesplní povinnost podle § 25 odst. 4,

s) jako držitel licence na rozvod tepelné energie nesplní povinnost podle § 27 odst. 1,

t) jako výrobce tepla nesplní povinnost podle § 27 odst. 3, 4, 6 nebo 7,

u) jako výrobce tepla nebo dovozce paliva z biomasy nesplní povinnost podle § 27 odst. 5,

v) jako provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel podzemního zásobníku plynu nesplní některou povinnost podle § 31 odst. 1, 3 nebo 6,

w) jako výrobce biometanu nesplní povinnost podle § 31 odst. 5,

x) jako výrobce biometanu nesplní povinnost podle § 32 odst. 2,

y) jako vykupující biometan nesplní povinnost podle § 33 odst. 2,

z) jako výrobce biometanu nesplní některou povinnost podle § 34 odst. 2 a 3,

aa) jako provozovatel distribuční soustavy nesplní povinnost podle § 38 odst. 2,

bb) jako výrobce elektřiny připojený k distribuční soustavě nesplní povinnost podle § 39 odst. 2,

cc) jako provozovatel distribuční soustavy nesplní povinnost podle § 41 odst. 2,

dd) jako výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů žádající o vydání záruky původu nesplní povinnost podle § 45 odst. 4,

ee) jako výrobce elektřiny z druhotných zdrojů nebo výrobce elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla žádající o vydání osvědčení o původu nesplní povinnost podle § 47 odst. 3.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 5 000 000 Kč. Sazba pokuty za správní delikt uvedený v odstavci 1 písm. b), c), g), i), j), k), l), q), t), u), v), w), x), y), z), bb) a dd) se zvyšuje na dvojnásobek, jestliže je týž správní delikt spáchán opakovaně. Správní delikt je spáchán opakovaně, pokud před uplynutím 5 let ode dne, kdy rozhodnutí o uložení pokuty za správní delikt nabylo právní moci, byl znovu spáchán týž správní delikt. Současně s pokutou může Státní energetická inspekce rozhodnout o uložení opatření k nápravě, jehož účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanovit přiměřenou lhůtu k jeho odstranění.

§ 50

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při stanovení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává územní inspektorát Státní energetické inspekce. O odvolání proti uložení pokuty rozhoduje ústřední inspektorát Státní energetické inspekce.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

§ 51

Neoprávněné čerpání podpory

Dojde-li v souvislosti se spácháním správního deliktu podle tohoto zákona k neoprávněnému čerpání podpory elektřiny, podpory decentrální výroby elektřiny, provozní podpory tepla nebo podpory biometanu, je výrobce, výrobce elektřiny připojený k distribuční soustavě, výrobce tepla nebo výrobce biometanu povinen neoprávněně čerpanou podporu elektřiny, podporu decentrální výroby elektřiny, provozní podporu tepla nebo podporu biometanu vrátit. Státní energetická inspekce tuto skutečnost bez zbytečného odkladu oznámí operátorovi trhu. Výrobce, výrobce elektřiny připojený k distribuční soustavě, výrobce tepla nebo výrobce biometanu je zároveň povinen uhradit penále ve výši 0,1 % denně z neoprávněně čerpané podpory elektřiny, podpory decentrální výroby elektřiny, provozní podpory tepla nebo podpory biometanu za dobu, kdy výrobce, výrobce elektřiny připojený k distribuční soustavě, výrobce tepla nebo výrobce biometanu podporu elektřiny, podporu decentrální výroby elektřiny, provozní podporu tepla nebo podporu biometanu neoprávněně čerpal do doby, kdy ji operátorovi trhu uhradil. Penále je příjmem operátora trhu. Výrobce, výrobce elektřiny připojený k distribuční soustavě, výrobce tepla nebo výrobce biometanu je povinen neoprávněně čerpanou podporu elektřiny, podporu decentrální výroby elektřiny, provozní podporu tepla nebo podporu biometanu včetně penále uhradit operátorovi trhu do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o spáchání správního deliktu.

§ 52

Rozhodování sporů

(1) Úřad rozhoduje spory týkající se podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, elektřiny z druhotných zdrojů nebo elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, podpory decentrální výroby elektřiny, podpory tepla a podpory biometanu.

(2) Úřad rozhoduje další spory, jejichž předmětem je splnění peněžité povinnosti uložené tímto zákonem nebo sjednané na základě tohoto zákona, nebo povinnosti vrácení neoprávněně čerpané podpory podle § 51.

§ 53

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

(1) Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) druhy a parametry podporovaných obnovitelných zdrojů a způsoby jejich využití pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, tepla z obnovitelných zdrojů nebo výrobu biometanu, včetně způsobu a vykazování množství cíleně pěstované biomasy na orné půdě a na travním porostu při výrobě bioplynu,

b) minimální účinnosti užití energie ve výrobních elektřiny, na které se vztahuje podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů a minimální účinnosti užití energie ve výrobních tepla, na které se vztahuje podpora tepla z obnovitelných zdrojů,

c) způsob měření a výpočtu vyrobeného množství elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo druhotných zdrojů při výrobě elektřiny z obnovitelného zdroje nebo druhotného zdroje společně s neobnovitelným zdrojem,

d) způsob vykazování množství elektřiny z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje, množství tepla z obnovitelného zdroje a druhotného zdroje, skutečného nabytí množství obnovitelného zdroje a jeho kvality, skutečného využití veškerého nabytého množství obnovitelného zdroje,

e) způsob uchovávání dokumentů a záznamů o použitém palivu při výrobě elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů a výroby biometanu a o způsobu výroby tohoto paliva,

f) vzor žádosti o vydání záruky původu elektřiny z obnovitelných zdrojů a podmínky pro její vydání a uznání,

g) vzor žádosti o vydání osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo z druhotných zdrojů a podmínky pro jeho vydávání,

h) způsob určení množství elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřiny z druhotných zdrojů a termíny a rozsah předávaných údajů pro určení elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřiny z druhotných zdrojů,

i) podíl biologicky rozložitelné a nerozložitelné části nevytříděného komunálního odpadu na energetickém obsahu komunálního odpadu,

j) požadavky na kvalitu, odorizaci a tlak vyrobeného biometanu,

k) způsob měření biometanu a kvality biometanu v předávacím místě výroby biometanu a distribuční nebo přepravní soustavy nebo podzemního zásobníku plynu,

l) způsob uchovávání dokumentů a záznamů o použitých druzích biomasy, bioplynu a biokapalin a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv,

m) kritéria udržitelnosti pro biokapaliny,

n) způsob předávání a evidence naměřených nebo vypočtených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů a ověření vypočtených hodnot u podpory formou zeleného bonusu na elektřinu,

o) způsob předání a evidence naměřených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů u podpory formou výkupních cen,

p) způsob a postup měření, předávání a evidence naměřených hodnot vyrobeného a dodaného tepla z obnovitelných zdrojů do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií z výroby tepla,

q) způsob registrace místa předání vyrobeného tepla z výroby tepla do rozvodného tepelného zařízení a její změny u podpory formou zeleného bonusu na teplo,

r) způsob a postup předávání a evidence naměřených hodnot biometanu,

s) způsob a postup předání a evidence naměřených hodnot elektřiny výroby elektřiny, ke které vzniká nárok na podporu decentrální výroby elektřiny,

t) způsob a postup uvedení výroby elektřiny do provozu.

(2) Úřad stanoví vyhláškou

a) technicko-ekonomické parametry pro stanovení výkupních cen jednotlivých druhů obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny,

b) dobu životnosti výroby elektřiny z podporovaných zdrojů,

- c) termíny a postupy výběru formy podpory elektřiny u operátora trhu,
- d) postup registrace formy podpory elektřiny u operátora trhu,
- e) termíny a postupy výběru a změn režimů zeleného bonusu na elektřinu,
- f) postup registrace provozní podpory tepla a podpory biometanu u operátora trhu,
- g) postup registrace podpory formou bonusu na decentralní výrobu elektřiny u operátora trhu,
- h) způsob a postup stanovení rozdílu mezi hodinovou cenou a výkupní cenou a jeho úhrady operátorovi trhu,
- i) způsob a termíny účtování a hrazení ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny,
- j) způsob a termíny účtování a hrazení složky ceny za přepravu plynu a ceny za distribuci plynu na krytí nákladů spojených s podporou biometanu,
- k) způsob a termíny účtování a hrazení složky ceny za distribuci elektřiny spojenou s podporou decentralní výroby elektřiny,
- l) způsob stanovení hodinového zeleného bonusu na elektřinu, hodinové ceny, ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a ceny za činnost povinně vykupujícího,
- m) termín nabídnutí elektřiny výrobcem elektřiny z obnovitelných zdrojů povinně vykupujícímu,
- n) termíny a způsob informování výrobce povinně vykupujícího nebo vykupujícího o dosažení záporné ceny na denním trhu s elektřinou a o situaci, kdy nedojde k sesouhlasení nabídky a poptávky elektřiny na denním trhu,
- o) termíny a podmínky úhrady finančních prostředků provozovatelem přenosové soustavy a provozovatelem distribuční soustavy.

§ 54

Přechodná ustanovení

- (1) Pro elektřinu z výroben elektřiny uvedených do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro kterou vznikl nárok na podporu elektřiny výkupními cenami podle dosavadních právních předpisů, vzniká nárok na podporu elektřiny formou výkupních cen podle tohoto zákona. Na výkup elektřiny z těchto výroben se uplatní povinnost povinně vykupujícího podle § 10 odst. 2. Pro elektřinu z těchto výroben elektřiny stanoví Úřad výši podpory elektřiny tak, aby její celková výše odpovídala postupům pro stanovení výše výkupní ceny podle dosavadních právních předpisů a zohledňovala případy dosažení záporné hodinové ceny podle § 11 odst. 9 a případy, kdy na denním trhu s elektřinou organizovaným operátorem trhu nedojde k sesouhlasení nabídky a poptávky podle § 11 odst. 10. Na výrobní elektřiny podle věty první, druhé a třetí se nevztahuje ustanovení § 4 odst. 4, 5 a 8 a § 12 odst. 7 tohoto zákona. Výrobce elektřiny podle věty první má i v případě, že si po účinnosti tohoto zákona zvolí podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu, právo si zvolit znovu podporu elektřiny formou výkupních cen v termínech a postupem podle tohoto zákona.
- (2) Pro elektřinu z výroben elektřiny uvedených do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro kterou vznikl nárok na podporu elektřiny zelenými bonusy podle dosavadních právních předpisů, vzniká nárok na podporu elektřiny formou ročních zelených bonusů na elektřinu podle tohoto zákona. Na výkup elektřiny z těchto výroben se uplatní povinnost povinně vykupujícího podle § 10 odst. 2. Pro elektřinu z těchto výroben elektřiny postupuje Úřad při

stanovení zelených bonusů na elektřinu nebo způsobu jejich stanovení tak, aby jejich výše odpovídala postupům pro stanovení výše zelených bonusů podle dosavadních právních předpisů. Na výrobní elektřiny podle věty první, druhé a třetí se nevztahuje ustanovení § 4 odst. 4, 5 a 8 a § 12 odst. 7 tohoto zákona. Výrobce elektřiny podle věty první má nárok po účinnosti tohoto zákona zvolit si podporu formou výkupních cen, s výjimkou případů výroby elektřiny vyráběné společně z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje energie, v termínech a postupem podle tohoto zákona.

(3) Připojí-li výrobce výrobní elektřiny dosud nepřipojenou k přenosové nebo distribuční soustavě a uvedenou do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona k přenosové nebo distribuční soustavě, má nárok na podporu elektřiny podle tohoto zákona. Pro účely stanovení podpory elektřiny se taková výrobní elektřina považuje za výrobní elektřinu uvedenou do provozu v roce 2011. Právo na podporu vzniká pouze výrobním elektřinám, které uplatňovaly nárok na podporu podle zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 330/2010 Sb.

(4) Pro elektřinu z výroben elektřiny uvedených do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro které vznikl podle dosavadních právních předpisů nárok na příspěvek k ceně elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo elektřiny z druhotných zdrojů, vzniká nárok na podporu elektřiny formou ročních zelených bonusů na elektřinu podle tohoto zákona. Na výrobní elektřiny podle věty první se nevztahuje ustanovení § 5 odst. 3 tohoto zákona.

(5) Pro výrobní elektřiny uvedené do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro které vznikl nárok na podporu elektřiny podle dosavadních právních předpisů, trvá nárok na podporu elektřiny podle tohoto zákona po dobu životnosti výrobní elektřiny podle dosavadních právních předpisů. Ustanovení odstavce 3 tím není dotčeno.

(6) V případě elektřiny vyrobené společně z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje, pokud se nejedná o vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, podpora elektřiny podle dosavadních právních předpisů trvá do 31. prosince 2015.

(7) Záruky původu a osvědčení o původu vydané přede dnem vyhlášení tohoto zákona ve Sbírce zákonů se považují za záruky původu a osvědčení o původu podle tohoto zákona.

(8) Za odvodové období prosinec 2012 je plátce odvodu určený podle dosavadního právního předpisu povinen odvést odvody a podat vyúčtování odvodu do 25 dnů po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(9) Smlouvy o dodávce elektřiny uzavřené podle dosavadních právních předpisů mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem, jejichž předmětem je dodávka elektřiny vykupovaná provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy při podpoře výkupními cenami, zanikají uplynutím dne 31. prosince 2012. Výkupní cenu za elektřinu vyrobenou v časovém úseku pro vyhodnocování a zúčtování výkupu elektřiny dohodnutém v této smlouvě, který uplynul do dne účinnosti tohoto zákona, zaplatí výrobci provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy. Časový úsek, který měl skončit až po nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí uplynutím dne 31. prosince 2012. Podklady, na jejichž základě zaplatí výrobci provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy výkupní cenu za elektřinu vyrobenou v časovém úseku pro vyhodnocování a zúčtování výkupu elektřiny dohodnutém v této smlouvě, který uplynul do dne účinnosti tohoto zákona, předá výrobce provozovateli

přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy do 5. ledna 2013.

(10) Ujednání mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem týkající se úhrady zeleného bonusu zanikají uplynutím dne 31. prosince 2012. Zelený bonus za elektřinu vyrobenou v časovém úseku pro vyhodnocování a zúčtování zeleného bonusu dohodnutém mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem, který uplynul do dne účinnosti tohoto zákona, uhradí výrobci provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy. Časový úsek, který měl skončit až po nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí uplynutím dne 31. prosince 2012. Naměřené nebo vypočtené údaje o množství jím vyrobené elektřiny a další podklady, na jejichž základě zaplatí výrobci provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy zelený bonus za elektřinu vyrobenou v časovém úseku pro vyhodnocování a zúčtování zeleného bonusu sjednaném mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem, který uplynul do dne účinnosti tohoto zákona, předá výrobce provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy do 5. ledna 2013.

(11) Ujednání mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem, týkající se úhrady příspěvku k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů, zanikají uplynutím dne 31. prosince 2012. Příspěvek k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů v časovém úseku pro vyhodnocování a zúčtování příspěvku k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů dohodnutém mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem, který uplynul do dne účinnosti tohoto zákona, uhradí výrobci provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy. Časový úsek, který měl skončit až po nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí uplynutím dne 31. prosince 2012. Naměřené nebo vypočtené údaje o množství jím vyrobené elektřiny a další podklady, na jejichž základě zaplatí výrobci provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy příspěvek k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů v časovém úseku pro vyhodnocování a zúčtování příspěvku k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů sjednaném mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem regionální distribuční soustavy a výrobcem, který uplynul do dne účinnosti tohoto zákona, předá výrobce provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli regionální distribuční soustavy do 5. ledna 2013.

(12) Práva a závazky provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele regionální distribuční soustavy vzniklé ze zaplacení výkupní ceny podle odstavce 9, úhrady zeleného bonusu podle odstavce 10 a úhrady příspěvku k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů podle odstavce 11 v případech, kdy výrobce nepředá podklady, na jejichž základě zaplatí provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy výrobci výkupní cenu, kdy výrobce nepředá naměřené nebo vypočtené údaje o množství jím vyrobené elektřiny a další podklady, na jejichž základě uhradí provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy výrobci zelený bonus, a kdy výrobce nepředá naměřené nebo vypočtené údaje o množství jím vyrobené elektřiny a další podklady, na jejichž základě uhradí provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy výrobci

příspěvek k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů do 28. února 2013, přecházejí dnem 1. března 2013 na operátora trhu.

(13) Práva a závazky provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele regionální distribuční soustavy vzniklé do účinnosti tohoto zákona z důvodu, že provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy odmítl přiznat výrobci zcela nebo zčásti nárok na výkupní cenu nebo na zelený bonus nebo na příspěvek k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a nebo vyrobené z druhotných zdrojů, přecházejí dnem účinnosti tohoto zákona na operátora trhu.

(14) Výrobce z výroby elektřiny uvedené do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, který ke dni účinnosti tohoto zákona uplatňoval podporu elektřiny formou zelených bonusů podle dosavadních právních předpisů, do doby změny formy podpory provedené na základě podání žádosti o změnu formy podpory výrobcem podle § 8 odst. 5 tohoto zákona, je registrován do 30 dnů od účinnosti tohoto zákona provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy u operátora trhu jako výrobce s podporou formou ročních zelených bonusů na elektřinu. Výrobce z výroby elektřiny uvedené do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, který ke dni účinnosti tohoto zákona uplatňoval podporu elektřiny formou výkupních cen podle dosavadních právních předpisů, do doby změny formy podpory provedené na základě podání žádosti o změnu formy podpory výrobcem podle § 8 odst. 5 tohoto zákona, je registrován do 30 dnů od účinnosti tohoto zákona provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy u operátora trhu jako výrobce s podporou formou výkupních cen.

(15) Ustanovení § 4 odst. 4 a odst. 5 písm. b) a c) a § 5 odst. 3 tohoto zákona se nevztahují na výroby elektřiny z obnovitelných a druhotných zdrojů uvedených do provozu do 24 měsíců od vyhlášení tohoto zákona ve Sbírce zákonů.

(16) Na elektřinu vyrobenou ve výrobních elektřiny využívajících slunečního záření na území České republiky, které jsou připojené k elektrizační soustavě České republiky prostřednictvím elektrizační soustavy v sousedním státu a byly uvedeny do provozu přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 330/2010 Sb., se ustanovení § 4 odst. 2 tohoto zákona nevztahuje. Pro účely stanovení podpory elektřiny se taková výroba elektřiny považuje za výrobu elektřiny uvedenou do provozu dnem, kdy byla v souladu se smlouvou o připojení připojena k elektrizační soustavě sousedního státu.

(17) Na elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů ve výrobních elektřiny na území České republiky, které nejsou připojeny k elektrizační soustavě České republiky přímo nebo prostřednictvím odběrného místa nebo prostřednictvím jiné výroby elektřiny připojené k elektrizační soustavě České republiky a byly uvedeny do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ustanovení § 4 odst. 2 tohoto zákona nevztahuje. Pro účely stanovení podpory elektřiny se taková výroba elektřiny považuje za výrobu elektřiny uvedenou do provozu dnem, kdy začala vyrábět elektřinu, na kterou čerpala podporu podle zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 330/2010 Sb. Právo na podporu vzniká pouze výrobcům elektřiny, kteří uplatňovali nárok na podporu podle zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 330/2010 Sb.

(18) Korekční faktory související s podporou elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů, které náleží provozovateli přenosové soustavy a provozovateli regionální distribuční soustavy za poslední dva kalendářní roky bezprostředně předcházející roku, ve kterém nabyl účinnosti tento zákon, stanoví Úřad v souladu s jiným právním předpisem, který upravuje způsob regulace cen v energetických odvětvích a postupy pro regulace cen ve znění účinném k 31. prosinci 2012. O takto stanovené korekční faktory upraví Úřad složku ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny účtované operátorem trhu provozovateli regionální distribuční soustavy a provozovateli přenosové soustavy podle § 13 odst. 1 nejpozději do konce druhého kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti.

(19) Pokud žadatel o připojení získal v době před 1. dubnem 2010 rezervaci výkonu na účely připojení výrobní elektřiny, která využívá sluneční energii k výrobě elektřiny, k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě a tato výrobní elektřina nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 5 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 330/2010 Sb., a ke dni vyhlášení tohoto zákona žadatel o připojení nemá licenci na výrobu elektřiny v takové výrobě, rezervace výkonu v den vyhlášení tohoto zákona zaniká. Dnem zániku rezervace výkonu zaniká právo na připojení této výrobní elektřiny k elektrizační soustavě České republiky. Povinnost provozovatele přenosové soustavy

nebo distribuční soustavy vrátit žadateli o připojení zaplacený podíl na oprávněných nákladech na připojení, jakož i povinnost žadatele o připojení nahradit provozovateli přenosové soustavy nebo distribuční soustavy náklady vynaložené na připojení, zůstávají tímto nedotčeny.

(20) Úřad stanoví poprvé výši zeleného bonusu na teplo podle § 26 a bonusu na decentrální výrobu elektřiny podle § 42 tohoto zákona pro rok 2013.

§ 55

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů).
2. Zákon č. 137/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů).
3. Zákon č. 330/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů.

Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2012 ze dne 26. listopadu 2012, kterým se stanovuje podpora pro podporované zdroje energie

Energetický regulační úřad podle § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, § 17 odst. 6 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 4, § 5, § 6, § 12, § 24, § 30 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, vydává cenové rozhodnutí, kterým se stanoví výkupní ceny a zelené bonusy pro podporované zdroje energie.

Všeobecná ustanovení:

Výkupní ceny nezahrnují daň z přidané hodnoty. K uvedeným výkupním cenám je připočítávána daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu. Zelené bonusy jsou stanoveny jako pevné hodnoty podle zákona č. 165/2012 Sb., o

podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů.

Podle Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách) a Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (2008/C 82/01) a ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, bude v provozní podpoře podle tohoto cenového rozhodnutí zohledněna jakákoliv nevratná investiční podpora z veřejných prostředků s datem právní moci rozhodnutí o poskytnutí, případně s datem jiného individuálního právního aktu o poskytnutí, nebo s datem účinnosti právního aktu po 1. lednu 2013 včetně, a to u výroben nebo zdrojů z podporovaných zdrojů energie uvedených do provozu od 1. ledna 2013 včetně, u nichž bude výše provozní podpory snížena následujícím způsobem:

Kategorie výroby	Výše nevratné investiční podpory [%]									
	od	do (včetně)	od	do (včetně)	od	do (včetně)	od	do (včetně)	od	do (včetně)
	-	20	20	30	30	40	40	50	50	-
Výroba elektřiny využívající vodní energii	0,0 %		14,0 %		21,0 %		28,0 %		35,0 %	
Výroba elektřiny využívající větrnou energii	0,0 %		14,0 %		21,0 %		28,0 %		35,0 %	
Výroba elektřiny využívající geotermální energii	0,0 %		14,0 %		21,0 %		28,0 %		35,0 %	
Výroba elektřiny využívající energii slunečního záření	0,0 %		14,0 %		21,0 %		28,0 %		35,0 %	
Výroba elektřiny využívající energii ze spalování biomasy	0,0 %		4,5 %		6,5 %		9,0 %		11,5 %	
Výroba elektřiny využívající energii ze spalování bioplynu včetně spalování skládkového a kalového plynu z ČOV	0,0 %		4,5 %		6,5 %		9,0 %		11,5 %	
Výroba elektřiny využívající energii ze spalování biokapalin	0,0 %		4,5 %		6,5 %		9,0 %		11,5 %	
Výroba elektřiny využívající energii druhotných zdrojů	0,0 %		4,5 %		6,5 %		9,0 %		11,5 %	
Výroba KVET s výjimkou výroby KVET využívající obnovitelné zdroje energie	0,0 %		4,5 %		6,5 %		9,0 %		11,5 %	
Výroba biometanu	0,0 %		4,5 %		6,5 %		9,0 %		11,5 %	

A) Výkupní ceny a zelené bonusy na elektřinu

Výrobce elektřiny je povinen registrovat formu provozní podpory elektřiny podle jiného právního předpisu u operátora trhu.

Způsob předávání a evidence naměřených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů u podpory formou výkupních cen a způsob předávání a evidence naměřených nebo vypočtených hodnot elektřiny z podporovaných zdrojů a ověření vypočtených hodnot u podpory formou zelených bonusů stanoví jiný právní předpis.

(1) Pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie platí následující podmínky:

(1.1.) Výkupní ceny jsou stanoveny jako minimální ceny podle jiného právního předpisu. Roční a hodinové zelené bonusy na elektřinu jsou stanoveny pro dané časové období

jako pevné hodnoty podle jiného právního předpisu. V rámci jedné výroby elektřiny nelze kombinovat režim výkupních cen a režim zelených bonusů na elektřinu.

(1.2.) Roční a hodinové zelené bonusy na elektřinu se uplatňují za elektřinu naměřenou podle jiného právního předpisu a dodanou v předávacím místě výroby elektřiny a sítě provozovatele distribuční soustavy nebo přenosové soustavy a dodanou výrobcem obchodníkovi s elektřinou nebo zákazníkovi a dále za elektřinu, která je účelně využita v rámci lokální spotřeby výrobcem podle jiného právního předpisu. Zelené bonusy a výkupní ceny stanovené v bodech (1.6.) až (1.12.) se neuplatňují za technologickou vlastní spotřebu elektřiny podle jiného právního předpisu.

(1.3.) Výše hodinového zeleného bonusu na elektřinu pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů, stanovená Energetickým regulačním úřadem podle jiného právního

předpisu, je zveřejněna operátorem trhu způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(1.4.) Je-li v rámci výroby elektřiny uveden do provozu další výrobní zdroj elektřiny nebo více výrobních zdrojů, nebo splňuje-li jeden či více výrobních zdrojů elektřiny v rámci jedné výroby elektřiny podmínky pro uplatnění odlišných podpor, může výrobce uplatňovat odlišnou podporu pro jednotlivé výrobní zdroje elektřiny za předpokladu, že zajistí samostatné měření výroby elektřiny vyrobené z každého výrobního zdroje elektřiny v souladu s jiným právním předpisem. V případě neosazení samostatného měření může výrobce elektřiny uplatňovat za celou výrobu elektřiny pouze nejnižší výši podpory při výběru z více možných podpor.

(1.5.) V případě uplatnění podpory formou výkupních cen u výroben elektřiny podle bodu (1.4.) rozdělí výrobce při fakturaci elektřinu naměřenou měřicím zařízením umístěným na předávacím místě mezi výrobnou elektřinu a přenosovou soustavou nebo distribuční soustavou v poměru samostatně naměřených hodnot výroby elektřiny na jednotlivých výrobních zdrojích elektřiny podle bodu (1.4.). V případě uplatnění podpory formou zelených bonusů na elektřinu se zelené bonusy na elektřinu uplatňují samostatně na každý výrobní zdroj elektřiny podle naměřených hodnot na každém výrobním zdroji elektřiny podle bodu (1.4.).

(1.6.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro malé vodní elektrárny:

./sl.	Druh podporovaného zdroje (výroby)	Datum uvedení výroby do provozu		Jednotarifní pásmo provozování		Dvoutarifní pásmo provozování			
		od (včetně)	do (včetně)	Výkupní ceny [Kč/MW]	Zelené bonusy [Kč/MW]	Výkupní ceny [Kč/MWh]		Zelené bonusy [Kč/MW h]	
						VT	NT	VT	NT
	a	b	c	j	k	l	m	n	o
00	Malá vodní elektrárna	-	31.12.2004	1 949	949	2 700	1 574	1 290	779
01		1.1.2005	31.12.2013	2 499	1 499	3 470	2 014	2 060	1 219
10	Rekonstruovaná malá vodní elektrárna	-	31.12.2013	2 499	1 499	3 470	2 014	2 060	1 219
20	Malá vodní elektrárna v nových lokalitách	1.1.2006	31.12.2007	2 775	1 775	3 800	2 263	2 390	1 468
21		1.1.2008	31.12.2009	2 938	1 938	3 800	2 507	2 390	1 712
22		1.1.2010	31.12.2010	3 193	2 193	3 800	2 890	2 390	2 095
23		1.1.2011	31.12.2011	3 122	2 122	3 800	2 783	2 390	1 988
24		1.1.2012	31.12.2012	3 254	2 254	3 800	2 981	2 390	2 186
25		1.1.2013	31.12.2013	3 230	2 230	3 800	2 945	2 390	2 150

kde:

VT - pásmo platnosti vysokého tarifu stanovené provozovatelem distribuční soustavy v délce 8 hodin denně;

NT - pásmo platnosti nízkého tarifu platné v době mimo pásmo platnosti VT.

(1.6.1.) Pro měření a účtování dodávky elektřiny ze špičkové nebo pološpičkové akumulační malé vodní elektrárny, jejíž špičkový nebo pološpičkový provoz je stanoven v povolení k nakládání s vodami nebo v jiném povolení nebo rozhodnutí, může výrobce elektřiny uplatňovat výkupní ceny nebo roční zelené bonusy ve dvoutarifních pásmech uvedených v bodě (1.6.). Změnu pásma provozování je možné provést pouze v termínech a postupech uplatňujících se při změně formy podpory podle jiného právního předpisu.

(1.6.2.) Malou vodní elektrárnou se rozumí vodní elektrárna s instalovaným výkonem do 10 MW včetně.

(1.6.3.) Novou lokalitou se rozumí lokalita, kde nebyla v období od 1. ledna 1995 včetně připojena výrobní elektřiny k přenosové nebo distribuční soustavě.

(1.6.4.) Rekonstruovanou malou vodní elektrárnou podle bodu (1.6.) se rozumí stávající výrobní elektřiny, na které byla po 13. srpnu 2002 provedena a dokončena rekonstrukce nebo modernizace zařízení výroby elektřiny

zvyšující technickou, provozní, bezpečnostní a ekologickou úroveň zařízení na úroveň srovnatelnou s nově zřizovanými výrobními elektřiny. Za takovou rekonstrukci nebo modernizaci zařízení se považuje:

- výměna nebo generální oprava turbíny;
- výměna nebo převinutí generátoru;
- oprava elektročásti spočívající v zabránění působení zpětných vlivů na síť a vyhovující ČSN EN 50160;
- výměna regulačních zařízení;
- výměna nebo instalace nového automatizovaného systému řízení.

Rekonstrukce nebo modernizace zařízení výroby elektřiny je dokončena provedením všech prací uvedených pod písmeny a) až e), přičemž jednotlivé výrobní technologické celky, kterými je nahrazeno stávající zařízení, nesmí být ke dni ukončení rekonstrukce nebo modernizace starší než 5 let.

(1.6.5.) Malou vodní elektrárnou uvedenou do provozu od 1. ledna 2005 se rozumí taková malá vodní elektrárna, která byla poprvé uvedena do provozu po 1. lednu 2005 včetně, přičemž v okamžiku uvedení do provozu nebyly žádné technologické výrobní celky malé vodní elektrárny starší 5 let. Malou vodní elektrárnou uvedenou do provozu v nové lokalitě se rozumí taková malá vodní elektrárna, jejíž jednotlivé technologické výrobní celky nebyly v okamžiku uvedení malé vodní elektrárny do provozu v nové lokalitě

starší 5 let. V případě, že u malých vodních elektráren uvedených do provozu od 1. ledna 2005 budou využity technologické výrobní celky starší 5 let, spadají tyto zdroje do kategorie malých vodních elektráren uvedených do provozu do 31. prosince 2004.

(1.7.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro výrobu elektřiny z biomasy:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výrobní)	Datum uvedení výroby do provozu		Kategorie biomasy a proces využití	Jednotarifní pásmo provozování	
		od (včetně)	do (včetně)		Výkupní ceny [Kč/MWh]	Zelené bonusy [Kč/MWh]
a		b	c	i	j	k
200	Výroba elektřiny společným spalováním biomasy a různých zdrojů energie s výjimkou komunálního odpadu	-	-	S1	2410*	1 350
201		-	-	S2	1740*	680
202		-	-	S3	1080*	20
203		-	-	P1	2680*	1 620
204		-	-	P2	2010*	950
205		-	-	P3	1350*	290
206		-	-	DS1	2410*	1 350
207		-	-	DS2	1740*	680
208		-	-	DS3	1080*	20
209		-	-	DP1	2680*	1 620
210		-	-	DP2	2010*	950
211		-	-	DP3	1350*	290
230		Výroba elektřiny spalováním komunálního odpadu nebo společným spalováním komunálního odpadu s různými zdroji energie	-	31.12.2012	-	1740*
231	1.1.2013		31.12.2013	-	2890*	1 830
240	Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy	-	31.12.2007	O1	3 900	2 840
241		-	31.12.2007	O2	3 200	2 140
242		-	31.12.2007	O3	2 530	1 470
243	Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy ve stávajících výrobních	-	31.12.2012	O1	2 830	1 770
244		-	31.12.2012	O2	2 130	1 070
245		-	31.12.2012	O3	1 460	400
260	Výroba elektřiny spalováním čisté biomasy v nových výrobních elektřiny nebo zdrojích	1.1.2008	31.12.2012	O1	4 580	3 520
261		1.1.2008	31.12.2012	O2	3 530	2 470
262		1.1.2008	31.12.2012	O3	2 630	1 570
263		1.1.2013	31.12.2013	O1	3 730	2 670
264		1.1.2013	31.12.2013	O2	2 890	1 830
265		1.1.2013	31.12.2013	O3	2 060	1 000

* Výkupní cena je pouze informativní a není možné ji nárokovat, viz § 12 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb.

(1.7.1.) Zařazení jednotlivých druhů biomasy do příslušných kategorií stanoví jiný právní předpis.

(1.7.2.) V případě společného spalování biomasy s různými zdroji energie (neobnovitelnými a/nebo druhotnými) se podpora elektřiny z biomasy uplatňuje pouze na poměrnou část podporované elektřiny připadající na podíl využití biomasy podle jiného právního předpisu.

(1.7.3.) V případě společného spalování komunálního odpadu s různými zdroji energie se podpora elektřiny z biomasy uplatňuje pouze pro poměrnou část podporované elektřiny podle jiného právního předpisu připadající na podíl využití biologicky rozložitelné části komunálního odpadu podle jiného právního předpisu.

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výroby)	Datum uvedení výroby do provozu		Instalovaný výkon výroby [kW]		Kategorie biomasy a proces využití	Jednotarifní pásmo provozování	
		od (včetně)	do (včetně)	od	do (včetně)		Výkupní ceny [Kč/MWh]	Zelené bonusy [Kč/MWh]
a	b	c	d	e	i	j	k	
300	Spalování důlního plynu z uzavřených dolů	-	31.12.2012	-	-	-	2 632	1 632
301	Spalování skládkového plynu a kalového plynu z ČOV	-	31.12.2003	-	-	-	3 081	2 081
302		1.1.2004	31.12.2005	-	-	-	2 969	1 969
303		1.1.2006	31.12.2012	-	-	-	2 632	1 632
304		1.1.2013	31.12.2013	-	-	-	1 900	900
320	Spalování bioplynu v bioplynových stanicích pro zdroje nesplňující podmínku výroby a efektivního využití vyrobené tepelné energie podle bodu 1.8.3.	1.1.2012	31.12.2012	-	-	AF1	3 550	2 490
321	Spalování bioplynu v bioplynových stanicích pro zdroje splňující podmínku výroby a efektivního využití vyrobené tepelné energie podle bodu 1.8.3.	1.1.2012	31.12.2012	-	-	AF1	4 120	3 060
322	Spalování bioplynu v bioplynových stanicích	-	31.12.2011	-	-	AF1	4 120	3 060
323		-	31.12.2012	-	-	AF2	3 550	2 550
324		1.1.2013	31.12.2013	0	550	AF	3 550	2 490
325		1.1.2013	31.12.2013	550	-	AF	3040*	1980*

* Výkupní cena a roční zelený bonus je pouze informativní a není možné je nárokovat, viz § 12 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb.

(1.7.4.) Stávající výrobnou elektřinu se pro účely bodu (1.7.) rozumí výrobnou elektřinu, uvedená do provozu do 31. prosince 2012, u které byla do 31. prosince 2012 včetně provedena změna využívání primárního energetického zdroje ze spalování neobnovitelného zdroje nebo spoluspalování biomasy a neobnovitelného zdroje na spalování čisté biomasy, a to bez investice do pořízení všech hlavních částí elektrárenského bloku, kterými se rozumí zejména kotel, parní rozvody, turbína a generátor.

(1.8.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro spalování bioplynu, skládkového plynu, kalového plynu a důlního plynu z uzavřených dolů:

(1.8.1.) V případě bioplynových stanic dodávajících vyrobený bioplyn ke vzdálené kogenerační jednotce, která se nenachází v areálu (místě výroby bioplynu) bioplynové stanice, je možné nárokovat podporu podle bodu (1.8.) při splnění těchto podmínek:

a) dodávka bioplynu je uskutečňována pouze potrubním systémem, který slouží pouze pro rozvod vyrobeného bioplynu;

b) do potrubního systému je připojena pouze bioplynová stanice a kogenerační jednotky, jejichž jediným palivem je vyrobený bioplyn;

c) subjekt s nárokem na podporu podle bodu (1.8.) provozuje všechny součásti výrobní elektřiny z bioplynu, tj. bioplynovou stanici, potrubní rozvod bioplynu i kogenerační jednotky;

d) veškerý bioplyn vyrobený v bioplynové stanici je spotřebován v areálu bioplynové stanice nebo v kogeneračních jednotkách připojených k potrubnímu rozvodu bioplynu;

(1.8.2.) Zařazení jednotlivých druhů biomasy do příslušných kategorií pro proces využití AF stanoví jiný právní předpis.

(1.8.3.) U bioplynových stanic využívajících biomasu kategorie 1 a proces využití AF uvedených do provozu od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2012 (dle bodu 1.8. a řádku 321) je podmínkou pro poskytnutí podpory uplatnění užitečného tepla z obnovitelných zdrojů podle jiného právního předpisu minimálně v úrovni 10 % vůči vyrobené elektřině z obnovitelných zdrojů v daném kalendářním roce.

(1.9.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro větrné elektrárny:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výroby)	Datum uvedení výroby do provozu		Jednotarifní pásmo provozování	
		od (včetně)	do (včetně)	Výkupní ceny [Kč/MWh]	Zelené bonusy [Kč/MWh]
a	b	c	j	k	
00	Větrná elektrárna	-	31.12.2003	3 703	3 153
01		1.1.2004	31.12.2004	3 346	2 796
02		1.1.2005	31.12.2005	3 183	2 633
03		1.1.2006	31.12.2006	2 907	2 357
04		1.1.2007	31.12.2007	2 856	2 306
05		1.1.2008	31.12.2008	2 785	2 235
06		1.1.2009	31.12.2009	2 540	1 990
07		1.1.2010	31.12.2010	2 377	1 827
08		1.1.2011	31.12.2011	2 326	1 776
09		1.1.2012	31.12.2012	2 275	1 725
10		1.1.2013	31.12.2013	2 120	1 570

(1.9.1.) U větrných elektráren uvedených do provozu od 1. ledna 2005 včetně se výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu podle bodu (1.9.) uplatňují pouze pro nově zřizované výrobní elektřiny, jejichž výrobní technologické

celky (zejména rotor a generátor) nejsou starší více než dva roky.

(1.10.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výroby)	Datum uvedení výroby do provozu		Instalovaný výkon výroby [kW]		Jednotarifní pásmo provozování	
		od (včetně)	do (včetně)	od	do (včetně)	Výkupní ceny [Kč/MWh]	Zelené bonusy [Kč/MWh]
a	b	c	d	e	j	k	
00	Výroba elektřiny využitím slunečního záření	-	31.12.2005	-	-	7 273	6 343
501		1.1.2006	31.12.2007	-	-	15 260	14 330
502		1.1.2008	31.12.2008	-	-	14 882	13 952
503		1.1.2009	31.12.2009	0	30	13 964	13 414
504		1.1.2009	31.12.2009	30	-	13 862	12 932
505		1.1.2010	31.12.2010	0	30	13 005	12 455
506		1.1.2010	31.12.2010	30	-	12 903	11 973
507		1.1.2011	31.12.2011	0	30	7 803	7 253
508		1.1.2011	31.12.2011	30	100	6 141	5 211
509		1.1.2011	31.12.2011	100	-	5 723	4 793
510		1.1.2012	31.12.2012	0	30	6 284	5 734
511		1.1.2013	30.6.2013	0	5	3 410	2 860
512		1.1.2013	30.6.2013	5	30	2 830	2 280
513		1.7.2013	31.12.2013	0	5	2 990	2 440
514		1.7.2013	31.12.2013	5	30	2 430	1 880

(1.11.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro výrobu elektřiny využitím geotermální energie:

	Druh podporovaného zdroje (výrobný)	Datum uvedení výroby do provozu		Jednotarifní pásmo provozování	
		od (včetně)	do (včetně)	Výkupní ceny [Kč/MWh]	Zelené bonusy [Kč/MWh]
ř./sl.	a	b	c	j	k
00	Výroba elektřiny využitím geotermální energie	-	31.12.2012	4 500	3 500
01	Výroba elektřiny využitím geotermální energie	1.1.2013	31.12.2013	3 290	2 290

(1.12.) Výkupní ceny a roční zelené bonusy na elektřinu pro výrobu elektřiny spalováním biokapalin:

(1.12.1.) V souladu s § 4 odst. 8 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, není pro rok 2013 provozní podpora pro biokapaliny

stanovena.

(2) Pro elektřinu vyrobenou využíváním druhotných zdrojů platí následující roční zelené bonusy na elektřinu a podmínky:

	Druh podporovaného zdroje (výrobný)	Datum uvedení výroby do provozu		Zelené bonusy [Kč/MWh]
		od (včetně)	do (včetně)	
ř./sl.	a	b	c	k
50	Výroba elektřiny spalováním důlního plynu z uzavřených dolů	1.1.2013	31.12.2013	600
51	Výroba elektřiny spalováním degazačního plynu	-	31.12.2012	920
52		1.1.2013	31.12.2013	600
53	Výroba elektřiny spalováním komunálního odpadu	-	31.12.2012	45
54		1.1.2013	31.12.2013	45
55	Výroba elektřiny spalováním ostatních druhotných zdrojů	-	31.12.2013	45

(2.1.) Roční zelené bonusy jsou stanoveny jako pevné hodnoty podle jiného právního předpisu.

(2.2.) V případě společného spalování druhotného zdroje s různými zdroji energie se podpora na elektřinu z druhotných zdrojů uplatňuje pouze pro poměrnou část podporované elektřiny připadající na podíl využitého druhotného zdroje podle jiného právního předpisu.

(2.3.) V případě spalování komunálního odpadu se podpora na elektřinu z druhotných zdrojů uplatňuje pouze pro poměrnou část podporované elektřiny podle jiného právního předpisu připadající na podíl biologicky nerozložitelné části komunálního odpadu podle jiného právního předpisu.

(2.4.) Ostatními druhotnými zdroji se rozumí veškeré druhotné zdroje s výjimkou důlního a degazačního plynu a biologicky nerozložitelné části komunálního odpadu.

(2.5.) Roční zelené bonusy stanovené v bodě (2) se neuplatňují za technologickou vlastní spotřebu elektřiny podle jiného právního předpisu.

(3) Pro elektřinu vyrobenou z kombinované výroby elektřiny a tepla (dále „KVET“) platí následující roční zelené bonusy na elektřinu a podmínky:

(3.1.) Roční zelený bonus na elektřinu z KVET se skládá ze dvou sazeb – základní a doplňkové. Doplňková sazba se vztahuje pouze na výroby podle bodu (3.5.) a (3.6.). Výše celkové podpory KVET pro tyto výroby se vypočte podle bodu (3.5.1.), popř. (3.6.2.).

(3.2.) Výroba elektřiny využívající důlní plyn z uzavřených dolů uvedená do provozu do 31. prosince 2012 se považuje za výrobu elektřiny využívající obnovitelné zdroje energie.

(3.3.) Základní sazba ročního zeleného bonusu na elektřinu pro výrobu KVET s instalovaným výkonem do 5 MW (včetně):

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výrobní)	Instalovaný výkon výrobní [kW]		Provozní hodiny [h/rok]	Zelené bonusy [Kč/MWh]
		od	Do (včetně)		
a		d	e	h	k
00	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla s výjimkou výrobní využívající obnovitelné zdroje nebo degazační a důlní plyn	0	200	3 000	2 010
01		0	200	4 400	1 540
02		0	200	8 400	670
03		200	1 000	3 000	1 590
04		200	1 000	4 400	1 190
05		200	1 000	8 400	590
06		1 000	5 000	3 000	1 220
07		1 000	5 000	4 400	890
08		1 000	5 000	8 400	500
09	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla využívající obnovitelné zdroje energie nebo degazační a důlní plyn	0	5 000	8 400	45
10	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla společně spalující obnovitelné zdroje s neobnovitelnými zdroji a/nebo s druhotnými zdroji nebo neobnovitelné zdroje s druhotnými zdroji v procesu společného spalování	0	5 000	8 400	45

(3.4.) Základní sazba ročního zeleného bonusu na elektřinu pro výrobní KVT s instalovaným výkonem nad 5 MW:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výrobní)	Instalovaný výkon výrobní [kW]		ÚPE [%]		Zelené bonusy [Kč/MWh]
		od	do (včetně)	od	do (včetně)	
a		d	e	f	g	k
50	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla s výjimkou výrobní využívající obnovitelné nebo druhotné zdroje energie	5 000	-	10	15	45
51		5 000	-	15	-	200
52	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla využívající obnovitelné zdroje energie nebo druhotné zdroje	5 000	-	10	15	45
53		5 000	-	15	-	170
54	Kombinovaná výroba elektřiny a tepla využívající obnovitelné zdroje s neobnovitelnými zdroji a/nebo s druhotnými zdroji nebo neobnovitelné zdroje s druhotnými zdroji v procesu společného spalování	5 000	-	10	15	45
55		5 000	-	15	-	170

(3.5.) Doplnková sazba I k základní sazbě ročního zeleného bonusu za veškerou elektřinu z KVET:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výrobní)	Datum uvedení výroby do provozu		Kategorie biomasy a proces využití	Zelené bonusy [Kč/MWh]
		od (včetně)	do (včetně)		
a		b	c	i	k
770	Výroba elektřiny spalující čistou biomasu	1.1.2013	31.12.2013	0	100
771	Výroba elektřiny spalující (samostatně) plyn ze zplyňování pevné biomasy	1.1.2013	31.12.2013	0	455
772	Výroba elektřiny spalující bioplyn v bioplynové stanici	1.1.2013	31.12.2013	AF	455
773	Výroba spalující degazační nebo důlní plyn	1.1.2013	31.12.2013	-	455

(3.5.1.) Výsledná podpora za KVET podle bodu (3.5.) se vypočte dle vztahu: $C_{zb} = E_{kvet} * (ZB_{zakl.sazba} + ZB_{dopl_I})$

C_{zb} celková výše podpory KVET

E_{kvet} množství elektřiny vyrobené v KVET

$ZB_{zakl.sazba}$ základní sazba zeleného bonusu

ZB_{dopl_I} doplnková sazba I k základní sazbě zeleného bonusu

(3.6.) Doplnková sazba II k základní sazbě ročního zeleného bonusu za elektřinu z KVET připadající na podíl biomasy:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výrobní)	Kategorie biomasy a proces využití	Zelené bonusy [Kč/MWh]
80	Společné spalování biomasy a neobnovitelného zdroje energie	S1	670
81		S2	450
82		P1	670
83		P2	450

(3.6.1.) Doplnková sazba II k základní sazbě ročního zeleného bonusu na elektřinu ($ZB_{dopl_{II}}$) se v případě, že v procesu KVET se využívá společné spalování biomasy v procesu S a P, uplatňuje pouze pro poměrnou část podporované elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla připadající na podíl využití biomasy podle jiného právního předpisu.

(3.6.2.) Výsledná podpora za KVET při společném spalování biomasy se vypočte dle vztahu:

$C_{zbsp} = E_{kvet} * ZB_{zakl.sazba} + EB_{kvet} * ZB_{dopl_{II}}$

C_{zbsp} celková výše podpory KVET při společném spalování

E_{kvet} množství elektřiny vyrobené v KVET

$ZB_{zakl.sazba}$ základní sazba zeleného bonusu

EB_{kvet} množství elektřiny vyrobené v KVET připadající na biomasu

$ZB_{dopl_{II}}$ doplnková sazba II k základní sazbě zeleného bonusu

(3.7.) Výrobce elektřiny z KVET má nárok na roční zelený bonus na elektřinu při splnění podmínek podle jiného právního předpisu.

(3.8.) Roční zelené bonusy jsou stanoveny jako pevné hodnoty podle jiného právního předpisu.

(3.9.) Provozními hodinami uvedenými v bodě (3.3.) se rozumí prvních 3000/4400/8400 hodin provozu kogenerační jednotky v daném kalendářním roce a současně maximální počet provozních hodin v daném kalendářním roce, pro které je možné uplatnit nárok na podporu elektřiny vyrobené z KVET.

(3.10.) Změnu režimu provozních hodin je možné provést pouze v termínech a postupech uplatňujících se při změně formy podpory.

(3.11.) Pokud je v rámci jedné výroby KVET uplatňováno více režimů s různým počtem provozních hodin pro jednotlivé výrobní zdroje elektřiny, postupuje se obdobně jako v bodě (1.4.) a (1.5.).

(3.12.) Způsob určení poměrné úspory primární energie (ÚPE) je stanoven podle jiného právního předpisu.

(4) Průměrné předpokládané ceny odchylek pro jednotlivé obnovitelné zdroje energie:

Druh podporovaného zdroje (výrobny)	Cena odchylky [Kč/MWh]
Výrobna elektřiny využívající vodní energii	35
Výrobna elektřiny využívající energii ze spalování biomasy	35
Výrobna elektřiny využívající geotermální energii	35
Výrobna elektřiny využívající energii ze spalování bioplynu včetně spalování skládkového a kalového plynu z ČOV	35
Výrobna elektřiny využívající větrnou energii	130
Výrobna elektřiny využívající energii slunečního záření	312

Pozn.: Průměrná předpokládaná cena odchylek je stanovena podle jiného právního předpisu.

B) Zelený bonus na teplo

(5) Pro podporu tepla platí následující ceny a podmínky:

ř./sl.	Druh podporovaného zdroje (výrobny)	Datum uvedení výroby do provozu		Zelené bonusy [Kč/GJ]
		od (včetně)	do (včetně)	
a		b	c	k
00	Výrobna tepla	-	31.12.2013	50

(5.1.) Výrobce tepla je povinen registrovat provozní podporu tepla zeleným bonusem na teplo podle jiného právního předpisu u operátora trhu.

(5.2.) Zelený bonus na teplo je stanoven jako pevná hodnota podle jiného právního předpisu.

(5.3.) Způsob a postup měření, předávání a evidence naměřených hodnot vyrobeného a dodaného tepla z obnovitelných zdrojů do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií z výroby tepla stanoví jiný právní předpis.

C) Zelený bonus na biometan

(6) Pro podporu biometanu platí následující ceny a podmínky:

(6.1.) V souladu s § 30 odst. 6 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, není pro rok 2013 provozní podpora pro biometan stanovena.

Závěrečná ustanovení

(7) Zrušovací ustanovení

Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2011 ze dne 23. listopadu 2011, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů, se zrušuje.

(8) Účinnost

Cenové rozhodnutí nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

Předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Ing. Alena Vitásková, v. r.

Nález Ústavního soudu ze dne 15. května 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (výběr z rozhodnutí)

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

I.

Rekapitulace návrhu

1. Ústavnímu soudu byl dne 11. 3. 2011 doručen návrh skupiny senátorů Parlamentu České republiky na zrušení ustanovení § 7a až 7i, § 8 v části „s výjimkou kontroly odvodu a jeho správy“ zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, ustanovení čl. II bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ustanovení § 6 odst. 8, § 7a, § 14a, § 20 odst. 1 písm. a) v části „s výjimkou bezúplatně nabytých povolenek“, § 20 odst. 15, § 21 odst. 9 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a článku II bodu 2 zákona č. 346/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

2. Navrhovatel tvrdí, že shora označená zákonná ustanovení jsou v rozporu s Ústavou České republiky (dále jen „Ústava“) zaručeným právem vlastnit majetek dle čl. 11 Listiny základních práv a svobod (dále též jen „Listina“), s čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, resp. právem na ochranu proti zásahu do pokojného užívání majetku dle čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Dodatkový protokol“), se svobodou podnikání dle čl. 26 Listiny základních práv a svobod a čl. 16 Listiny základních práv Evropské unie; se základními náležitostmi demokratického a právního státu dle čl. 9 odst. 1 Ústavy, neboť všechna napadená ustanovení zákona trpí zpětnou účinností; a s ústavní zásadou rovnosti před zákonem dle čl. 1 a 3 Listiny základních práv a svobod.

[...]

6. V kapitole VI se navrhovatelé vyjadřují konkrétně k novelizovanému zákonu č. 180/2005 Sb. a uvádějí, že tento zákon je po provedené novelizaci v rozporu s principem rovnosti dle čl. 1 a 3 Listiny, s právem vlastnit majetek a pokojně jej užívat, se svobodou podnikání dle čl. 26 Listiny, jakož i odporuje podstatným náležitostem demokratického a právního státu dle čl. 9 Ústavy. Nerovnost před zákonem ve smyslu čl. 1 i 26 Listiny je shledávána zejména v tom, že zákon č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, (dále jen „zákon č. 402/2010 Sb.“) zatížil povinností platit odvod za elektřinu vyrobenou ze slunečního záření v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 ty výrobce solární energie, jejichž výroby byly uvedeny do provozu od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010. Ti výrobci, již uvedli výrobu do provozu ode dne účinnosti zákona č. 180/2005 Sb. či dříve, tedy od roku 2005 do 31. 12. 2008, však odvodem zatíženi nejsou. Nerovnost spočívá i v

tom, že odvodové zátěži jsou podrobeni pouze někteří, svévolně vybraní, producenti solární energie, ale nikoli výrobci energie z jiných obnovitelných zdrojů; ti poplatníky odvodu nejsou. Selektce při zatížení poplatníků odvodu je bezdůvodná, svévolná a nepodložená veřejným zájmem. Celé průmyslové odvětví v oboru produkce energie z obnovitelných zdrojů, stojící na těžce startovní čáře [viz náleze sp. zn. Pl. ÚS 2/02 ze dne 9. 3. 2004 (N 35/32 SbNU 331; 278/2004 Sb.)], je bez jakéhokoliv vztahu k veřejnému zájmu (jímž není jen zájem fiskální) libovolně rozdělena na skupiny podnikatelů, jimž je zákonná podpora poskytována, a skupiny, jimž je odepřena. Uvedené exponuje nerovný přístup zákonodárce i k právu podnikat ve smyslu čl. 26 Listiny. Svévolné zatížení některých skupin odvodem je tedy třeba chápat jako nekalosoutěžní zásah zákonodárce do svobod dotčených ve smyslu čl. 26 Listiny. Pokud jde o právo pokojného užívání majetku, platí, že předmětem ústavní ochrany ve smyslu čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod je jednak stávající majetek, jednak legitimní očekávání jeho nabytí. Adresátům zákona č. 180/2005 Sb. se dostalo ze strany státní moci nanejvýš významného ujištění, že mohou očekávat nabytí majetku v podobě výnosů z produkce energie v intencích režimu tohoto zákona, jenž neznačí zatížení některých z nich odvodem ve smyslu napadené novely. Toto očekávání bylo legitimním očekáváním.

7. Kapitola VII návrhu napadá podobu zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, (dále též jen „zákon č. 357/1992 Sb.“) po novelizaci provedené článkem III zákona č. 402/2010 Sb., kterou se zavádí zdanění bezúplatně nabytých povolenek. Takové zdanění emisních povolenek je dle navrhovatelů v rozporu s komunitárním právem, které obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů upravuje ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (dále jen „směrnice 2003/87/ES“). Z článku 10 této směrnice vyplývá pro členské státy povinnost zajistit pro období počínající dnem 1. 1. 2008 alokaci minimálně 90 % z celkového množství emisních povolenek zdarma, a to v souladu se schváleným národním alokačním plánem. Národní alokační plán pro Českou republiku byl schválen Evropskou komisí rozhodnutím ze dne 26. 3. 2007 a byl následně přijat ve formě nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008–2012. Národní alokační plán nelze bez předchozího souhlasu Evropské komise měnit, nelze tedy snížit bezplatnou alokaci povolenek na emise skleníkových plynů pod hranici 90 % z celkového množství emisních povolenek. Provozovatelé zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů proto legitimně očekávají ochranu svých majetkových práv, která bude konzistentní s přijatým národním alokačním plánem pro období 2008–2012, a to zejména s přihlédnutím k plánovaným dlouhodobým investicím do ekologizace jimi provozovaných zařízení. Jakýkoli neočekávatelný a v neracionálně krátké době aplikovaný významný zásah do podmínek, na jejichž základě tyto provozovatelé činí investiční rozhodnutí, vyvolává proto rdousící efekt, na který Ústavní soud v minulé rozhodovací praxi poukázal. Svévolným zavedením zdanění povolenek na emise skleníkových plynů učiněným v rozporu s legitimními očekáváním provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů se tudíž protiústavně zasahuje do chráněného práva vlastnit majetek. Z veřejnoprávního hlediska je napadená právní

úprava v rozporu se zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, i se zákonem č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví působnosti správních úřadů v oblasti cen, eventuálně se zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů. Není totiž zřejmé, co představuje nová působnost ministerstva „zveřejnit“ tržní hodnotu povolenky. Povolenky nejsou extrakomerčním statkem, neboť jsou předmětem obchodu, v takovém případě cenová regulace představuje vždy zásah do vlastnického práva, a proto lze ceny regulovat pouze na základě zákona. Působnost Ministerstvu životního prostředí v cenové oblasti však nedává ani zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, ani zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, a to vzhledem ke skutečnosti, že zmíněné ministerstvo, bez ohledu na nedostatek působnosti v oblasti cen, nemá tržní cenu povolenek stanovit rozhodnutím, ale pouze zveřejnit. Navrhovatelé dále upozorňují, že právní podstata povolenek je výhradně veřejnoprávní; neboť jde o autoritativní svolení v daném roce emitovat určité množství skleníkových plynů. Napadená ustanovení jsou však založena na principu ve veřejnoprávní sféře zcela vyloučeném; a to na soukromoprávním jednání osob soukromého práva, neboť dar je předmětem smlouvy darovací. Předpoklad, že stát při výkonu státní moci, tedy při autoritativním rozhodování o právech a povinnostech třetích osob, jedná soukromoprávně a bezúplatně převede majetek státu (kterým povolenky nejsou), koliduje i se zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a postrádá i elementární logiku ústavního podkladu. Krom shora uvedeného napadená ustanovení novely zákona č. 357/1992 Sb. představují případ pravé retroaktivity, neboť nová norma zdaňuje již vydané emisní povolenky, sice na léta 2011 a 2012, avšak pro výrobu elektřiny v zařízení, které vyrábělo k 1. 1. 2005 nebo později.

8. V kapitole VIII navrhovatelé uvádějí, že osvobození od daně z příjmů podle § 4 odst. 1 písm. e) nebo § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb. zrušené článkem II bodem 2 zákona č. 346/2010 Sb. nesouviselo s rozhodnutím zákonodárce podpořit energetiku na bázi obnovitelných zdrojů z roku 2005, ale bylo poskytováno poplatníkům od daňové reformy v roce 1992 a zjevně sledovalo veřejný zájem vyjádřený v článku 7 Ústavy, a to zájem státu na šetrném užívání přírodních zdrojů a ochraně přírodního bohatství. Daňové osvobození v tomto směru tedy představuje stabilní zákonnou úpravu, opřenou o Ústavu, což implikuje, že jde i o stabilní součást právního vědomí adresátů tohoto právního režimu. Taková právní úprava byla tedy součástí oprávněného očekávání adresátů zákona, kteří na ní založili své podnikatelské plány v oboru energetiky z obnovitelných zdrojů. Následkem napadené novely a způsobu jejího legislativního provedení je tedy zásah do oprávněného očekávání poplatníků, ale stejně tak založení nerovnosti mezi jejími adresáty; kritériem je zde opět doba uvedení výrobního zařízení do provozu. Všichni adresáti založili podnikání na téměř předpokladu a za účinnosti dosavadní úpravy; někteří využili osvobození plně, jiní zčásti, dalším je odepřeno. Jde opět o libovůli zákonodárce, jenž mohl volit legisvakanci tak, aby poplatníci, zakládající podnikání kdykoli za účinnosti předchozí úpravy, mohli rovně a po stejnou dobu požívat daňového osvobození.

9. Závěrem navrhovatelé shrnují, že napadená ustanovení v souvislosti s ostatními souvisejícími novelami mají jednoznačně prohibitivní a diskriminační charakter, ačkoli Česká republika dosud nesplnila svůj závazek dosáhnout podílu energie z obnovitelných zdrojů k roku 2020 ve výši 13 %; k roku 2010 pak indikativně 8% podílu, přičemž dle zpráv Energetického regulačního úřadu (§ 7 zákona č. 180/2005 Sb.) tohoto indikativního cíle nebylo dosaženo. Navrhovatelé

mají za to, že z uvedeného plyne podstata záměru zákonodárce provedeného napadenými novelami. Nejde o srozumitelně formulovaný veřejný zájem, ale o sledování ryze fiskálního a prohibitivního záměru ve vztahu k jinak formálně podporovanému oboru, který je prováděn svévůli legislativními zásahy zákonodárce. Zasahuje se jimi rovněž do mezinárodních závazků z přístupových dohod k Evropské unii, jimiž je Česká republika vázána. Způsob, jímž se napadenými ustanoveními zákonů zasahuje do již nabytých práv adresátů zákonné podpory, kterou formálně zachovává, ale současně ji přímočaře eliminuje (podrobuje ji odvodu, zdanění a odnímá osvobození od daně z příjmů), je ústavně nepřijatelný, a to nejen pro zásahy do principu rovnosti a nabytých majetkových práv, resp. oprávněného očekávání, retroaktivně účinnými novelami, ale i pro jejich vnitřní rozpornost. V případě nového zdanění povolenek daní darovací se navíc jedná o exces z ústavního pravidla, že daň lze uložit jen zákonem, a svěruje se stanovení daňového základu moci výkonné, aniž se pro ně současně stanoví kritéria. Je zřejmé, že zákonodárce vyhověl krátkodobým praktickým (fiskálním) cílům exekutivy odůvodňovaným veřejným zájmem na úkor vyšších hodnot, kterými jsou nedotknutelnost základních individuálních práv a důvěra v mocenské akty státu. Navrhovatelé jsou přesvědčeni, že žádný hospodářský, resp. fiskální, cíl takový zásah do náležitosti demokratického a právního státu neopodstatňuje. S ohledem na všechny shora uvedené právní a ekonomické argumenty mají navrhovatelé za to, že napadané části zákona č. 402/2010 Sb. a zákona č. 346/2010 Sb. jsou způsobilé přivodit závažné následky pro Českou republiku, a to zejména v podobě poklesu posuzování její obecné důvěryhodnosti (rating), vypovídající o stupni rizikovitosti podnikání a o vyčíslení pravděpodobnosti, že země dostojí svým závazkům. Navrhovatelé jsou také přesvědčeni o reálnosti hrozby mezinárodních arbitrází subjektů, jež budou napadenými zákony dotčeny, přičemž následky takových arbitrází mohou hluboce zasáhnout ekonomiku České republiky. Navrhovatelé soudí, že krom posouzení ústavní konformity napadených ustanovení, jak se navrhuje shora, je namístě zkoumání jejich kontextu s původním režimem podpory energetiky z obnovitelných zdrojů, s ostatními nenapadenými novelizacemi, se správní praxí České republiky a kontextem s mezinárodními závazky České republiky.

[...]

17. Ústavní soud se obrátil s výzvou k vyjádření k návrhu ve smyslu ustanovení § 48 odst. 2 zákona o Ústavním soudu na vládu České republiky. Vláda České republiky se ústy svého předsedy k návrhu vyjádřila v tom smyslu, že rychlý rozvoj výroby energie z OZE způsobil růst výše nákladů na její financování a z toho plynoucí negativní sociálně-ekonomické dopady. Ty se začaly naplno projevovat již na konci roku 2008 v souvislosti s počáteční fází celosvětové hospodářské krize, v průběhu roku 2009 pak došlo v oblasti výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů k takové změně skutkových okolností, že bylo nezbytné ve veřejném zájmu přehodnotit dosavadní postoj státu k veřejné podpoře výroby energie z OZE. Jednalo se zejména o výrazné zlevnění technologie fotovoltaických panelů v letech 2008 a 2009, které ve spojení s příznivým kursem české koruny a příznivým podnikatelským prostředím vedlo k tzv. solárnímu boomu. S ohledem na výše uvedené, jakož i na skutečnost, že právní úprava veřejné podpory výroby energie z OZE je v České republice nastavena na principu přenesení velké části financování podpory na koncového zákazníka a státní rozpočet, existovala reálná hrozba, že náklady na financování této podpory v dosavadní míře by byly ve vztahu k zákonem č. 180/2005 Sb. deklarovaným cílům natolik nepřiměřené, že bylo nutno dosavadní politiku veřejné podpory přehodnotit tak, aby nenastaly předpokládané negativní dopady a aby se

do systému podpory promítla skutečnost, že v důsledku poklesu vstupních investičních nákladů došlo k zásadní změně podmínek podnikání. Proto bylo nutno ve veřejném zájmu využít všech legitimních prostředků k přehodnocení dosavadní míry finanční podpory výroby elektrické energie z OZE (a zejména ze slunečního záření) při současném zachování všech výše vyjmenovaných základních práv a garancí plynoucích investorům do zařízení na výrobu energií z OZE na základě zákona č. 180/2005 Sb. Jedním z kroků k omezení rozsahu veřejné podpory výrobců elektřiny z OZE bylo i využití práva ukládat daně, poplatky a jiná obdobná plnění. Toto právo zákonodárce bylo využito k přijetí navrhovateli napadených částí zákona č. 346/2010 Sb., jakož i zákona č. 402/2010 Sb. Navrhovateli napadená opatření daňové povahy přitom vedla toliko k faktickému dočasnému snížení veřejné podpory (její finanční složky), což je plně v intencích směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES ze dne 27. září 2001 o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou, (dále jen „směrnice 2001/77/ES“) jakož i dokumentu Evropské komise 2008/C82/01 „Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí“. Ohledně navrhovateli napadených ustanovení obsažených v zákoně č. 402/2010 Sb. je předseda vlády přesvědčen, že argumenty uvedené v příložených vyjádřeních Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva financí jsou dostatečným podkladem pro konstatování, že navrhovateli napadené předpisy byly přijaty ve veřejném zájmu, nejsou výsledkem iracionálního chování zákonodárce, náhodných změn (omylů) v průběhu legislativního procesu a že jsou v racionálním vztahu k účelu jimi novelizovaných zákonů voleny k dosažení těchto cílů. Lze tedy konstatovat, že navrhovateli napadené části zákona č. 402/2010 Sb. nezasahují do výše specifikovaných zákonem zakotvených základních práv výrobců elektřiny z OZE (investorů) ani do principů podpory výroby elektrické energie z OZE vtělených do směrnice 2001/77 ES, informace Evropské komise 2008/C82/01 „Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí“ a zákona č. 180/2005 Sb. ani do jejich ústavně garantovaných práv. Legitimní očekávání v souvislosti s ochranou jejich majetku – tedy legitimní očekávání vyplývající ze záruky dlouhodobé návratnosti vložených investic nebylo navrhovateli napadenými částmi zákona č. 402/2010 Sb. dotčeno, nedošlo tedy ani k tvrzenému porušení článku 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod. Navrhovateli napadenými částmi zákona č. 402/2010 Sb. nebylo dotčeno ani případné legitimní očekávání týkající se úrovně výnosů, neboť výnos je účetní kategorie, kterou je nutno vždy posuzovat individuálně ve smyslu vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň je nutné zdůraznit, že případné očekávání investorů vztahující se k zisku nebylo zákonem č. 180/2005 Sb. nikdy garantováno a nemá v něm oporu. Skutečnost, že navrhovateli napadenými částmi zákona č. 402/2010 Sb. dojde k faktickému ovlivnění míry zisku investorů (ten bude ovlivněn na straně nákladů, které se zvýší o nově zavedenou povinnost daňového odvodu), tak není z hlediska posuzování ústavní konformity relevantní. Předpoklad, že každý investor do výroby energie z OZE měl a mohl počítat (legitimně očekávat) s možným snížením výše veřejné podpory přitom vyplývá již ze samotné dílky preambule směrnice 2001/77/ES (bod 16), která uvádí: „Po dostatečném přechodném období je však nutné přizpůsobit programy podpory rozvíjejícímu se vnitřnímu trhu s elektřinou. ... Tento rámec by měl umožnit, aby elektřina z obnovitelných zdrojů energie mohla soutěžit s elektřinou vyrobenou z neobnovitelných zdrojů energie a omezit náklady pro spotřebitele a současně střednědobě snížit potřebu veřejné podpory.“. Důsledkem přijetí navrhovateli napadených částí zákona č. 402/2010 Sb. je (z pohledu tzv. nových investorů –

tedy těch, kteří uvedli zařízení do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010) toliko dočasné ovlivnění míry zisku (zvýšení nákladů o nově zavedenou povinnost daňového odvodu) a z toho plynoucí prodloužení doby návratnosti jejich investice. Systém podpory a principy stanovování regulovaných cen, upravené zákonem č. 180/2005 Sb., však investorům i nadále zaručují takové podmínky, aby dosáhli prosté doby návratnosti investice 15 let. Navrhovateli napadenými částmi zákona č. 402/2010 Sb. nebylo dotčeno ani právo vlastnit majetek podle článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť uvedený článek chrání rovná práva, mezi něž nepatří příjem z výdělečné činnosti [srovnej např. nálezy sp. zn. Pl. ÚS 12/94 ze dne 12. 4. 1995 (N 20/3 SbNU 123; 92/1995 Sb.), sp. zn. Pl. ÚS 7/03 ze dne 18. 8. 2004 (N 113/34 SbNU 165; 512/2004 Sb.)]. Navrhovateli napadenými částmi zákona č. 402/2010 Sb. nedošlo ani k porušení principu rovnosti. V této souvislosti předseda vlády poukazuje na judikaturu Ústavního soudu k této otázce [např. nález Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky sp. zn. Pl. ÚS 22/92 ze dne 8. 10. 1992 (nálež č. 11 Sbírky usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR, Praha: Linde Praha, a. s., 2011, str. 49)] a nález sp. zn. Pl. ÚS 33/96 ze dne 4. 6. 1997 (N 67/8 SbNU 163; 185/1997 Sb.), sp. zn. Pl. ÚS 16/93 ze dne 24. 5. 1994 (N 25/1 SbNU 189; 131/1994 Sb.), sp. zn. Pl. ÚS 36/93 ze dne 17. 5. 1994 (N 24/1 SbNU 175; 132/1994 Sb.), sp. zn. Pl. ÚS 7/03 (viz výše) a další] a v kontextu s tím pak toliko na výše mnohokrát dovozovaný veřejný zájem na přijetí navrhovateli napadených částí zákonů. V kontextu výše uvedeného a příloženého důkazního materiálu pak lze shrnout, že dopady veškerých navrhovateli napadených opatření nemohou působit na výrobce elektrické energie z OZE tzv. „rdousícím efektem“. Nejde ani o zásahy, které by vedly k takové zásadní změně majetkových poměrů dotčených subjektů, že by došlo ke zmaření samé podstaty majetku dotčených subjektů, ani nejde o zásahy, které by vedly ke znemožnění dosažení garantovaných benefitů, k němuž určitým subjektům svědčilo legitimní očekávání. Navrhovateli napadená zákonná opatření jsou zároveň bezpochyby výsledkem politického rozhodnutí, které však je ústavně konformní, bylo přijato v souladu s ekonomickými principy a vzalo v úvahu výchozí stav právní úpravy podpory výroby elektřiny z OZE. V neposlední řadě pak předseda vlády upozorňuje na nezbytnou provázanost problematiky veřejné podpory výroby energie z OZE s právem Evropské unie, které bylo též nutno zohlednit v souvislosti se „solárním boomem“, resp. v souvislosti se vznikem skokového rozdílu v počátečních investičních nákladech mezi „starými“ a „novými“ investory do solárních elektráren. Vláda (resp. zákonodárce) musela totiž v souvislosti s výše popsáním skutkovým stavem přihlídnout k dokumentu Evropské komise 2008/C82/01 „Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí“. Z uvedeného dokumentu vyplývá, že provozní podporu na výrobu energie z OZE (výkupní ceny, zelené bonusy) lze považovat za slučitelnou se společným trhem toliko v případě, že pokrývá rozdíl mezi náklady na výrobu energie z OZE a tržní cenou daného druhu energie, její výše je omezena na minimum a je nediskriminační a přiměřená. Případná absence reakce vlády (zákonodárce) na „solární boom“ – tedy ponechání výše veřejné podpory pro všechny její příjemce vyrábějící elektřinu ze slunečního záření na stejné úrovni – by však s vysokou pravděpodobností znamenala, že Evropská komise označí takovou veřejnou podporu ve vztahu k „novým“ investorům za neslučitelnou se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o založení Evropského společenství. Uvedené by pak pro překompenzované „nové investory“ znamenalo povinnost zpětně vrátit poskytnutou veřejnou podporu a následně negativní konsekvence na jejich majetkové poměry.

[...]

19. Ministerstvo průmyslu a obchodu ve svém vyjádření k návrhu uvedlo, že navrhovatelé nepředložili důkazy o tvrzení „libovůli či extrémnosti zákonodárce“ ani nebyly doloženy důkazy o „rozporu s principem rovnosti“. Ministerstvo průmyslu a obchodu má naopak za to, že byly vždy citlivě váženy nástroje, jež je třeba pro ochranu ekonomiky a občanů země použít, a to při plnění zásady racionality, přiměřenosti a vždy na základě veřejného zájmu. Zmiňovaný odvod se týká elektřiny vyrobené ze slunečního záření v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010, tj. v období, kdy došlo k výraznému propadu nákladů na pořízení slunečních kolektorů, a došlo tak k většímu zvýhodnění ze strany státu vůči podnikatelům investujícím v tomto období, oproti podnikatelům, kteří investovali v předchozím období. Nynější odvod z elektřiny ze slunečního záření (26 % u podpory formou výkupní ceny) byl přitom vypočítán tak, aby nadále zaručoval patnáctiletou návratnost vložených investic, která je garantována zákonem. Není tedy zvolen náhodně a zcela jistě není extrémním. Vlivem výše popsaných skutečností a prudkého snížení investičních nákladů na výstavbu slunečních elektráren postupně docházelo ke zkracování lhůty návratnosti, což neodpovídalo původnímu záměru zákonodárce. Návratnost investic se z původních 15 let zkrátila na 8–9 let. Z výše uvedeného je zřejmé, že legislativní změny byly a musely být očekávatelné, odůvodněné, a nikoliv projevem libovůle. Adresáti zákona č. 180/2005 Sb. mohou tedy i nadále očekávat nabytí výnosů z produkce energie ve slunečních elektrárnách díky dotacím ze strany státu, a to v intencích režimu tohoto zákona a za dodržení základního principu návratnosti vložených investic do 15 let. Pokud navrhovatelé v bodě 10 uvádějí, že napadená zákonná ustanovení jsou v rozporu se „svobodou podnikání“ (čl. 26 Listiny, čl. 16 Listiny základních práv Evropské unie), je třeba poukázat na skutečnost, že svoboda podnikání, a tedy možnost investovat do daného sektoru je i nadále zaručena a není omezena, jen otázka výhodnosti investovat do tohoto sektoru kolísá, což je běžné i v jiných oblastech podnikání. Přijatá opatření žádným způsobem nenarušují ani ústavní zásadu rovnosti před zákonem, naopak tuto rovnost akcentují v tom, že je předmětné odvětví ze státního rozpočtu dotováno a v cenách energie podporováno více než jiná odvětví našeho hospodářství, a to pro větší důraz na zájmy výroby elektřiny ze slunečních elektráren. Závěrem Ministerstvo průmyslu a obchodu upozorňuje, že navrhovatelé nijak nedokládají tvrzené významné ekonomické následky dopadající na majetkovou sféru adresátů napadených částí zákonů, jakož i zakládající majetkovou odpovědnost České republiky. Též tvrzení o poklesu posuzované obecné důvěryhodnosti (tzv. rating) České republiky v souvislosti s přijatými opatřeními se jeví jako spekulativní. Ministerstvo průmyslu a obchodu se domnívá, že pokud by „rating“ České republiky poklesl, bylo by tomu tak v případě nepřijetí žádných opatření, neboť negativní dopady spojené např. s vícenákladu na elektrickou energii by plošně zasáhly všechny odběratele elektřiny – včetně největších odběratelů, kteří jsou páteří českého průmyslu.

20. Ministerstvo financí ve svém vyjádření uvedlo, že legislativní úprava v oblasti obnovitelných zdrojů byla předložena s cílem zastavit neúčelné zvyšování nákladů na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, zejména z důvodu vysoké podpory fotovoltaických elektráren, a omezit dopady plynoucí z této podpory na český průmysl, hospodářství a domácnosti. Pokud navrhovatelé dovozují, že aplikace normy, která snížila míru přerozdělování v odvětví pro adresáty, kteří započali vyvíjet činnost v oboru přede dnem nabytí účinnosti zákona, je v rozporu s jejich legitimním očekáváním, a to z důvodu, že se v průběhu jejich podnikání mění právní stav, nelze s tímto jejich závěrem souhlasit. Právo se mění prakticky neustále a z hlediska jeho aplikace není v žádném případě možné aplikovat starou právní úpravu do doby, než adresát normy ukončí podnikání

v oblasti či reálně zlikviduje určitý hmotný majetek, na kterém podnikání bylo založeno. Ministerstvo financí zdůrazňuje, že ke stanovení výkupních cen a zelených bonusů byl a stále je na základě ustanovení § 6 odst. 1 zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění účinném do 31. prosince 2010, pravomocný Energetický regulační úřad (dále také jen „ERU“). Ten je při stanovování cen omezen podmínkou uvedenou v § 6 odst. 4 zákona č. 180/2005 Sb., ve znění zákona č. 137/2010 Sb., a to sice, že výkupní ceny nesmí být nižší než o 5 % hodnoty výkupních cen platných v roce, v němž se o novém stanovení rozhoduje. Význam této podmínky je však omezením výkonné moci, v tomto případě reprezentované ERU, směřující k tomu, že ERU není oprávněn snížit ročně výkupní ceny o více než 5 %, v žádném případě zde není nijak omezena moc zákonodárna, která tak může svým zásahem výkupní cenu snížit či dokonce povínot ERU k možnosti vyššího snižování výkupních cen. Jestliže tedy zákonodárce může a v čase přijetí napadených právních předpisů mohl snížit z hlediska své pravomoci výkupní ceny, pak bezpochyby mohl realizovat akt, který má totožné ekonomické následky jako snížení těchto výkupních cen (tj. mohl přijmout právní úpravu odvodu spolu s právní úpravou dotace na úhradu vícenákladů). Zákonodárci tedy není v zásahu do regulace bráněno žádným ustanovením zákona. Ministerstvo financí konstatuje, že extrémnost poklesu investičních nákladů způsobila, že regulační prostředky, které svěřil zákonodárce ERU, nestačily k tomu, aby zastaralou regulaci nahradil regulací, která by odpovídala novým objektivním skutečnostem. Proto musel k regulaci v tomto odvětví přistoupit sám zákonodárce. Z výše uvedeného je zřejmé, že legislativní změny byly a musely být pro jejich adresáty očekávatelné, odůvodněné, a nikoliv projevem libovůle, neboť navazovaly na změnu objektivních skutečností, díky kterým se původní regulace stala zjevně nesprávnou. Toto pojetí legitimního očekávání koresponduje s pojetím, které zastává ustálená evropská judikatura, podle které „pokud opatrný a obezřetný hospodářský subjekt je s to předvídat přijetí opatření Společenství, které se může nepříznivě dotknout jeho zájmů, nemůže se dovolávat zásady legitimního očekávání, pokud je toto opatření přijato. To platí zvláště v takové oblasti, jako je oblast společných organizací trhu, jejíž předmět zahrnuje stále přizpůsobování v závislosti na změnách hospodářské situace“ (m. j. rozsudky Soudního dvora Evropské unie C-104/97 P, C-265/85, C-22/94, C-104/97, C-37/02 a C-38/02, C-17/03 a C-63/93). Legitimita očekávání subjektů tedy nebyla porušena, naopak, pokud by stát neprovedl odpovídající zásah, byla by zřetelným způsobem dotčena práva a legitimní očekávání jiných subjektů. Rozpor s právem podnikat dovozují navrhovatelé z uvalení extrémního zatížení poplatníků, a to ve výši 26 %, resp. 28 %. Dovozejí, že toto opatření má tzv. „rdousící efekt“ a že další podnikání v této oblasti již není možné. Daná úprava však dle vyjádření Ministerstva financí „neničí“ majetkovou základnu poplatníka [viz náleze sp. zn. Pl. ÚS 29/08 ze dne 21. 4. 2009 (N 89/53 SbNU 125; 181/2009 Sb.)], neboť provozovateli je pouze ukrátena původní podpora, která je nastavena tak, aby návratnost investic byla blíže 15 letům, což je limit, který je obsažen v současné právní úpravě a byl rovněž obsažen v právní úpravě minulé. Nelze hovořit ani o „svévolném určení výrobců solární energie vůči výrobcům energie jiných obnovitelných zdrojů“ (ti nejsou poplatníky odvodu), protože došlo k omezení přepřeláčení solárních elektráren ze strany distributorů (konečných spotřebitelů), a tak byla naopak odstraněna diskriminace ostatních obnovitelných zdrojů. Výběr poplatníků odvodu tedy není bezdůvodný a svévolný a veřejný zájem, který je zákonem sledován (ochrana národního hospodářství a minimalizace negativních sociálních dopadů), je jasně patrný. Z výše uvedených důvodů je třeba učinit závěr, že daná úprava není svévolná ani diskriminační, jak uvádí navrhovatelé. Rovněž je v souladu s principem rovnosti, neboť z tohoto principu nepochybně nevyplývá požadavek rovnosti každého s každým, ale pouze požadavek, aby právo jedny od druhých

nerozlišovalo bezdůvodně. V daném případě je toto rozlišující kritérium jasně deklarované a ospravedlnitelné. K návrhu na zrušení zdanění bezúplatně nabytých povolenek Ministerstvo financí konstatuje, že nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období let 2008–2012, je pouhým příslibem nabytí povolenek provozovateli zařízení vypouštějících skleníkové plyny, a to za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek. Samotné nabytí emisních povolenek do majetku provozovatelů nastává každoročně okamžikem připsání konkrétního počtu povolenek na účty provozovatelů. Výše uvedené znamená, že od účinnosti novely provedené zákonem č. 402/2010 Sb., tj. od 1. ledna 2011, budou zdaňovány teprve v budoucnu nabyvané povolenky. Na základě těchto poznatků je třeba konstatovat, že daná úprava nemůže být pravě ani nepravě retroaktivní, neboť se zaměřuje pouze na skutečnosti, které nastaly po 1. lednu 2011. Ministerstvo financí nesouhlasí ani s námitkou navrhovatelů, kteří uvádí, že úprava je v rozporu s čl. 11 odst. 5 Listiny, neboť nikoli pouze daně, ale též podmínky, z nichž je seznatelná výše daně, musí být stanoveny zákonem. Ministerstvo financí upozorňuje, že zákon o dani dědičné, dani darovací a dani z převodu nemovitostí stanoví pouze, že průměrnou tržní hodnotu povolenky zveřejní Ministerstvo životního prostředí, nikoliv však, že Ministerstvo životního prostředí určuje (stanoví) tržní hodnotu povolenky pro daňové účely. Je tomu tak proto, že Ministerstvo životního prostředí pouze zveřejní již samotným trhem vytvořenou průměrnou tržní hodnotu povolenky. Základ daně stanovuje v tomto případě pouze zákon, námitka navrhovatelů není tedy v tomto směru relevantní. Zdaněním bezúplatně nabytých povolenek nedochází k porušení bezúplatnosti jejich nabytí zaručené právním řádem a nedochází tím ani k porušování ustanovení směrnic Evropské unie. Rovněž nedochází ani ke snížení nebo jiné změně alokace povolenek schválených národním alokačním plánem. Mezi státy, které taktéž bezúplatně nabyté povolenky zdaňují, patří Velká Británie, Řecko a Španělsko. Zdanění bezúplatně nabytých povolenek není tedy v rozporu s právem Evropské unie.

[...]

22. Energetický regulační úřad zaslal Ústavnímu soudu vyjádření včetně doprovodných grafů a tabulek, z nichž dovodil, že i po započtení vlivu odvodu na výnosnost investice jsou dosahované IRR (vnitřní výnosové procento) nad úrovní WACC (vážené průměrné náklady na kapitál) a doby návratnosti pod úrovní stanovené hranice 15 let, a to bez ohledu na způsob financování u jednotlivých projektů. Pokud jde o vývoj výkupních cen pro všechny vyhlášené kategorie FVE v letech 2006–2012, ten vykazuje stoupající trend křivek odpovídající ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) bodu 2 zákona č. 180/2005 Sb., tj. zohlednění indexu cen průmyslových výrobců. Vývoj měrných investičních nákladů ve smyslu přílohy č. 3 vyhlášky č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů, vykazuje naopak sestupnou tendenci. Výkupní cena je pak dle vyjádření Energetického regulačního úřadu vypočtena tak, že zaručuje nezápornou čistou současnou hodnotu projektu ($NPV > 0$) a IRR (Internal Rate of Return – vnitřní výnosové procento) rovno a vyšší než předpokládaný modelový WACC (Weighted Average Costs of Capital – vážené průměrné náklady na kapitál), a to tak, aby doba patnáctileté návratnosti byla dodržena. Pro úplnost Energetický regulační úřad uvádí, že většina projektů v oblasti OZE (včetně FVE) dosahuje významně kratší doby návratnosti, pouze malé vodní elektrárny se přibližují hranici 15 let. Energetický regulační úřad v této souvislosti zdůrazňuje, že zavedení srážkové daně nemá dopad na ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb., které upravuje principy, které je třeba dodržovat při stanovení výše výkupních cen. Výkupní

ceny pro roky 2009 a 2010 byly podle těchto principů stanoveny v době, kdy o zavedení odvodu nebylo ještě ani uvažováno – tedy na podzim let 2008 a 2009. Rozhodnutí o zavedení odvodu bylo přijato až na podzim 2010 a týká se pouze FVE uvedených do provozu v období 1. ledna 2009 až 31. prosince 2010. Stanovení výkupních cen pro roky 2011 a následující tímto odvodem také nebylo nijak ovlivněno. Zároveň platí, že Energetický regulační úřad nemá zákonný prostor zohledňovat opatření fiskální povahy do výkupních cen zpětně, a navíc by neexistovala zákonná možnost, jak výkupní ceny upravit znovu v okamžiku, kdy skončí účinnost ustanovení o odvodu za elektřinu ze slunečního záření (a i kdyby to bylo možné, pak úprava výkupních cen proti fiskálním opatřením by pak zcela eliminovala tato opatření). Energetický regulační úřad uvádí, že výnosy jako takové nebyly zavedením odvodu za elektřinu ze slunečního záření dotčeny, neboť oprávněné subjekty stále získávají stejný hrubý výnos, na který mají nárok v souladu s předmětnými ustanoveními zákona č. 180/2005 Sb. (fiskální opatření z logiky věci zasahují do dispozice s tímto hrubým výnosem). Z výše uvedených hledisek Energetický regulační úřad nebyl nijak nucen přijímat specifická opatření v důsledku účinnosti ustanovení o zavedení odvodu za elektřinu ze slunečního záření. Energetický regulační úřad uzavírá, že na základě výše uvedené právní úpravy nemohl reagovat na situaci, kdy došlo k výraznému meziročnímu poklesu měrných investičních nákladů na zřizování těchto zdrojů v důsledku snížení cen fotovoltaických panelů o více než 40 % v roce 2009 odpovídajícím snížením výkupní ceny elektřiny z těchto zdrojů, neboť na základě zákona č. 180/2005 Sb. byl oprávněn meziročně snížit výkupní cenu elektřiny pro nové zdroje pouze o 5 %. Díky tomu došlo k velmi významnému zvýhodnění nově budovaných fotovoltaických elektráren oproti ostatním druhům obnovitelných zdrojů, u kterých byla podpora stanovena optimálně.

[...]

24. Navrhovatelé v replice prohlásili, že pokud náhlé legislativní změny z konce roku 2010 zasahující do ústavně zaručených práv investorů do fotovoltaických elektráren stát ospravedlňuje veřejným zájmem, je evidentní, že po dlouhou dobu ochranu tohoto údajného veřejného zájmu zanedbával a k úpravě „zastaralé legislativy“ nepřikročil v době, kdy ještě nebylo nutné zasahovat do práv vlastníků již zprovozněných FVE. Navrhovatelé jsou přesvědčeni, že nastalý stav nemůže být přičítán k tíži provozovatelům FVE, neboť se jedná výlučně o důsledek konání, resp. opomenutí státu. Navrhovatelé nepochybně oprávněně chtějí činit opatření na ochranu veřejného zájmu; taková opatření však musí být přiměřená a nesmí vybočovat z ústavněprávních mezí. V důsledku zavedení odvodu však dle navrhovatelů jeho poplatníci hradí ze svého náklady státní energetické politiky (resp. státních opatření proti růstu ceny elektřiny pro konečné spotřebitele). Ústavní soud přitom opakovaně konstatoval, že není přijatelné, aby určitá selektivně stanovená skupina soukromých subjektů nesla dopady realizace státem zvolené sociální politiky. Navrhovatelé souhlasí s tvrzením předsedy vlády, který ve svém vyjádření uvedl, že investorům do OZE nebyla nikdy garantována výše zisku. Investorům však byla výslovně garantována výše podpory za jednotku vyrobené elektřiny, přičemž tato garance a očekávání investorů byly zavedením odvodu porušeny. Tyto garance, které stát vůči investorovi zavazuje skrze ústavní princip ochrany legitimního očekávání, jsou od roku 2005 až dodnes obsaženy v zákoně. Za takové situace nelze očekávat investorů, že stát bude uvedeně garance dodržovat, označit za nepřiměřená či nelegitimní. Pokud Ministerstvo financí a předseda vlády legitimní očekávání investorů do FVE v zachování výše podpory zpochybňují, nedokládají to žádnými důkazy ani argumentace Ministerstva financí o předvídatelnosti změn podmínek pro

stávající instalace a širokém povědomí o jejich nutnosti nepůsobí přesvědčivě. Navrhovatelé v replice dále poukazují na skutečnost, že i v minulosti docházelo k systematickému nárůstu cen elektřiny, aniž by to vyvolalo jakoukoliv reakci státu. Je tak zřejmé, že pokud stát v minulosti neshledal naléhavý veřejný zájem a zásadnímu nárůstu cen elektrické energie nezabránil, nebyla hrozba nárůstu těchto cen ani skutečným důvodem zavedení odvodu a dotace na sklonku roku 2010. I kdyby existoval legitimní veřejný zájem státu na omezení růstu cen elektrické energie, zásadní nepoměr mezi relativně nepatrným důsledkem tohoto opatření (snížení ceny elektrické energie o cca 5 %) na celkovou cenu elektřiny oproti zásadnímu zásahu do majetkových práv investorů (odvod ve výši 26–28 %) do FVE dokládá, že veřejný zájem v tomto případě intenzitu legitimního očekávání investorů přesáhnout nemohl, tím spíše, že meziroční cenové nárůsty převyšující 10 % nejsou výjimečné ani u dalších energetických komodit se zásadním finančním vlivem na jejich odběratele. V této souvislosti navrhovatelé zdůrazňují, že podpora vyplácená výrobcům elektřiny z OZE nemusela být v přímém vztahu k ceně elektřiny pro její konečné spotřebitele, jak je ve vyjádřeních předsedy vlády a obou ministerstev na více místech opakováno. Bylo rozhodnutím zákonodárce, že břímě financování podpory rozvoje OZE uvalil pouze na konečné spotřebitele elektřiny, když přitom nebyl nijak omezen v tom, aby OZE financoval ze zcela jiných zdrojů. Navrhovatelé ve své replice zpochybňují statistiky, o které je opřen závěr Ministerstva financí (např. bod 299) o radikálním zkrácení doby návratnosti investice na 8–9 let. V modelové situaci FVE o instalovaném výkonu 1 MW a investičních nákladech i ostatních ekonomických parametrech určených podle vyhlášek ERU návratnost investice do FVE ani před zavedením odvodu neklesla pod 13 let. Byla tedy pouze o 2 roky kratší než návratnost garantovaná. Této skutečnosti odpovídá i obvyklá doba splatnosti bankovních úvěrů čerpaných na výstavbu FVE, která se pohybovala v rozmezí 13 až 15 let. Dvouletá odchylka od zákonem sledované maximální patnáctileté doby návratnosti tak v žádném případě nemůže ospravedlnit dodatečnou zátěž, kterou odvod pro investory do FVE představuje. Na rozdíl od Ministerstva financí jsou navrhovatelé také přesvědčeni, že zavedení odvodu je opatřením přinejmenším nepravě retroaktivním. Jedná se zde o nepravou retroaktivitu v její nepřipustné podobě, tedy v rozporu s čl. 1 a 9 Ústavy. Navrhovatelé dodávají, že nepravá retroaktivita je podle citovaného nálezu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 53/10 ze dne 19. 4. 2011 (119/2011 Sb.) v souladu se zásadou ochrany důvěry v právo tehdy, pokud je vhodná a potřebná k dosažení zákonem sledovaného cíle a při celkovém poměrování „zklamané“ důvěry a významu a naléhavosti důvodů právní změny je zachována hranice únosnosti. Jak bylo popsáno výše, tyto požadavky v případě zavedení odvodu splněny nebyly. Použití retroaktivního opatření zejména nebylo ve vztahu k státem sledovanému cíli potřebné, respektive k naplnění sledovaného cíle mohlo být použito jiných opatření, která by v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod více šetřila podstatu a smysl postížených základních práv. Navrhovatelé podotýkají, že z materiálního pohledu odvod vykazuje také určité znaky retroaktivity pravé. Zavedením odvodu totiž byla porušena garance minimální výše podpory pro FVE. Obsahem této garance byla stabilní výše podpory po dobu 15 let od uvedení zařízení do provozu. Jestliže pro část tohoto garantovaného období má dojít ke změně výše podpory v závislosti na datu uvedení FVE do provozu, jde o změnu skutečnosti v minulosti již nastalé, a tedy o pravou retroaktivitu zákona, neboť ekonomicky jde o situaci ekvivalentní zkrácení garance. Podle navrhovatelů nelze na odvod z hlediska ústavněprávního pohledu jako na daňové opatření ve smyslu čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, nýbrž jako na snížení stanovené výše podpor. S ohledem na shora uvedené tedy nelze při přezkumu ústavnosti odvodu aplikovat závěry a judikaturu Ústavního soudu týkající se omezeného přezkumu daňových opatření a zdůrazňující, že zákonodárce

má v oblasti daní široký prostor pro vlastní úvahu. Není namístě ani aplikovat méně přísný test proporcionality užívaný Ústavním soudem v oblasti daní, resp. jiných povinných plateb ve prospěch státu. Ústavní konformitu odvodu je nutno poměřovat obecným třístupňovým testem proporcionality, který Ústavní soud definoval například ve svém nálezu ze dne 13. 8. 2002 ve věci sp. zn. Pl. ÚS 3/02 (N 105/27 SbNU 177; 405/2002 Sb.). Navrhovatelé dodávají, že s ohledem na povahu hodnot dotčených odvodem, mezi něž patří právo vlastnické a základní náležitosti demokratického právního státu, není namístě aplikovat na posuzovaný případ ani méně přísný „test rozumnosti“ užívaný Ústavním soudem v rámci přezkumu porušení hospodářských a sociálních práv. Pokud Ministerstvo průmyslu a obchodu na stranách 8 a 9 svého vyjádření uvádí, že nedošlo k porušení principu rovnosti mezi jednotlivými provozovateli FVE, neboť racionálním základem rozlišování jsou snížené investiční náklady FVE v letech 2009 a 2010, pomíjí dle navrhovatelů skutečnost, že mezi konkrétními projekty jednotlivých provozovatelů FVE existují zásadní rozdíly zejména v investičních nákladech, individuálních smluvních podmínkách, metodě financování, zvolených technologických apod., přesto je však vybraná skupina z těchto investorů nyní zavedením odvodu diskriminována. Samotné kritérium doby uvedení FVE do provozu tak jako důvod diskriminačního přístupu zákonodárce neobstojí. To platí i pro zvýhodnění výrobců elektřiny z jiných druhů OZE, kterým je vyplácena celá podpora podle zákona. Její výše nebyla nijak přehodnocována, a to přesto, že i tato podpora se podstatně promítá do konečné ceny elektřiny. Ve vyjádření k stanovisku Energetického regulačního úřadu navrhovatelé zejména uvádějí, že ačkoliv se Energetický regulační úřad zmiňuje i o způsobu výpočtu diskontované návratnosti, ve výpočtech návratnosti investic do FVE ve svém vyjádření zcela účelově uvádí pouze dobu návratnosti prosté, která je logicky významně kratší než doba návratnosti diskontované, navíc je v tabulce na straně 4 vyjádření nesprávně kalkulováno s již zrušeným pětiletým osvobozením od daně z příjmů, čímž rovněž zkracuje délku vypočtené doby návratnosti. Navrhovatelé proto zdůrazňují, že kritérium zachování garance patnáctileté návratnosti investic je nutno jednoznačně posuzovat za použití diskontované návratnosti, a kalkulace předložené Energetickým regulačním úřadem tak postrádají relevanci. Navrhovatelé v této souvislosti odkazují na přílohu č. 4 svého vyjádření ze dne 12. 12. 2011, která obsahuje vzorový výpočet diskontované doby návratnosti investic do FVE, a to zcela v souladu s výše uvedenou metodikou Energetického regulačního úřadu. Z tohoto výpočtu je zřejmé, že i pokud by zavedením odvodu nedošlo k jednoznačnému porušení garance patnáctileté návratnosti investic, byla tato doba v důsledku zavedení odvodu prodloužena na samotnou mez zákonem garantované míry. V takovém případě nelze vyloučit, že u řady investorů byla zavedením odvodu i garance patnáctileté návratnosti investic porušena, neboť u totožných projektů se může doba návratnosti investic lišit. Podáním ze dne 14. 5. 2012 zástupce navrhovatelů sdělil, že netrvá na ústním jednání ve věci.

[...]

IV.		(1) Plátce odvodu je povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu.
Dikce napadených ustanovení		(2) Plátce odvodu je povinen odvést odvod ze základu odvodu do 25 dnů po skončení odvodového období; ve stejné lhůtě je povinen podat vyúčtování odvodu.
26. Napadená ustanovení zákona č. 180/2005 Sb.:		
„HLAVA III		
ODVOD Z ELEKTŘINY ZE SLUNEČNÍHO ZÁŘENÍ	§ 7h	
	Správa odvodu	
§ 7a	(1) Správu odvodu vykonávají územní finanční orgány.	
Předmět odvodu z elektřiny ze slunečního záření	(2) Při správě odvodu se postupuje podle daňového řádu.	
Předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření (dále jen ‚odvod‘) je elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010.	§ 7i	
	Rozpočtové určení odvodu	
	Odvod je příjmem státního rozpočtu.“	
§ 7b	Ustanovení § 8 – slova „s výjimkou kontroly odvodu a jeho správy“.	
Subjekty odvodu	27. Napadená ustanovení zákona č. 402/2010 Sb.	
(1) Poplatníkem odvodu je výrobce, pokud vyrábí elektřinu ze slunečního záření.	Ustanovení článku II bodu 2:	
(2) Plátcem odvodu je provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční soustavy.	„2. Za odvodová období měsíců leden a únor 2011 je plátce odvodu povinen odvést odvody a podat vyúčtování odvodu podle § 7g zákona č. 180/2005 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ve lhůtě pro odvedení odvodu a podání vyúčtování za odvodové období březen 2011.“	
§ 7c	28. Napadená ustanovení zákona č. 357/1992 Sb.	
Základ odvodu	Ustanovení § 6 odst. 8:	
Základem odvodu je částka bez daně z přidané hodnoty hrazená plátcem odvodu formou výkupní ceny nebo zeleného bonusu poplatníkovi odvodu za elektřinu ze slunečního záření vyrobenou v odvodovém období.	„(8) Předmětem daně darovací je bezúplatně nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 pro výrobu elektřiny v zařízení, které k 1. lednu 2005 nebo později vyrábělo elektřinu na prodej třetím osobám a ve kterém probíhá z činností, na které se vztahuje obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, pouze spalování paliv (dále jen ‚bezúplatně nabytá povolenka‘) výrobcem elektřiny.“	
§ 7d	„§ 7a	
Osvobození od odvodu	Základ daně u bezúplatně nabytých povolenek	
Od odvodu je osvobozena elektřina vyrobená ze slunečního záření ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výrobní do 30 kW, která je umístěna na střešní konstrukci nebo obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí.	(1) Základem daně darovací u bezúplatně nabytých povolenek je průměrná tržní hodnota povolenky na emise skleníkových plynů k 28. únoru příslušného kalendářního roku vynásobená počtem bezúplatně nabytých povolenek k výrobě elektřiny pro příslušný kalendářní rok.	
§ 7e	(2) Průměrnou tržní hodnotu povolenky na emise skleníkových plynů k 28. únoru příslušného kalendářního roku zveřejní Ministerstvo životního prostředí způsobem umožňujícím dálkový přístup.“	
Sazba odvodu	„§ 14a	
Sazba odvodu ze základu odvodu činí v případě hrazení formou	Sazba daně darovací u bezúplatně nabytých povolenek	
a) výkupní ceny 26 %,	Sazba daně darovací u bezúplatně nabytých povolenek činí 32 %.“	
b) zeleného bonusu 28 %.	Ustanovení § 20 odst. 1 písm. a):	
§ 7f	Slova „s výjimkou bezúplatně nabytých povolenek“.	
Odvodové období	Ustanovení § 20 odst. 15:	
Odvodovým obdobím je kalendářní měsíc.		
§ 7g		
Způsob výběru odvodu		

„(15) Od daně darovací je osvobozeno nabytí takového počtu bezúplatně nabytých povolenek, které odpovídá poměru průměrného množství vyrobené elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla k celkovému množství vyrobené elektřiny v letech 2005 a 2006.“

Ustanovení § 21 odst. 9:

„(9) V případě bezúplatně nabytých povolenek je poplatník povinen podat místně příslušnému správci daně daňové přiznání k dani darovací do 31. března příslušného kalendářního roku. Součástí tohoto daňového přiznání je informace poplatníka o podílu výroby elektřiny a podílu výroby tepla na celkových emisích skleníkových plynů za kalendářní rok 2005 a následující roky.“

29. Napadená ustanovení zákona č. 346/2010 Sb.

Ustanovení článku II bodu 2:

„2. Osvobození podle § 4 odst. 1 písm. e) nebo § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se naposledy použije za zdaňovací období, které započalo v roce 2010.“

[...]

35. Navrhovatelé uvádějí, že zákon č. 346/2010 Sb. byl projednán v režimu legislativní nouze, což legislativní proces diskvalifikuje. Sněmovní většina odůvodnila přiléhavost stavu legislativní nouze poukazem na § 99 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění zákona č. 359/2004 Sb., tím, že „státu hrozí značné hospodářské škody“. Předpoklad, že by existence platného zákona mohla být příčinou bezprostřední rozsáhlé škody, však dle navrhovatelů zjevně pojmově vybočuje z režimu legislativní nouze, pro jejíž vyhlášení nebyly dány podmínky. Navrhovatelé dále upozorňují na extrémní zkrácení zákonných lhůt k projednání mezi čteními v Poslanecké sněmovně, legislativní proces poskytl tedy poslancům podmínky na samé hranici možnosti předlohy věcně projednat. Stejně tak, přestože jde nesporně o vládní iniciativu, byla ignorována pravidla vládní legislativy a věc byla předložena bez projednání Legislativní radou vlády.

36. Ve vztahu k námitce protiústavních vad legislativního procesu na půdě Poslanecké sněmovny je nutno poukázat na závěry nálezů sp. zn. Pl. ÚS 55/10 ze dne 1. 3. 2011 (80/2011 Sb.) a sp. zn. Pl. ÚS 53/10 (viz výše), které nekonstruují schvalovací proceduru v režimu legislativní nouze jako per se postup protiústavní, nýbrž zdůrazňují celkový kontext projednávání napadené předlohy. Derogační pravomoc Ústavního soudu nenastupuje automaticky (objektivně) při jakýchkoliv pochybnostech o důvodnosti stavu legislativní nouze, nýbrž toliko za situace, kdy je materiálně dotčeno jádro demokratické parlamentní diskuse, což lze posuzovat toliko v relaci k postojům samotných aktérů parlamentní (sněmovní) rozpravy. Zatímco v návrzích sp. zn. Pl. ÚS 55/10 a sp. zn. Pl. ÚS 53/10 menšina poslanců (politická opozice) namítala absenci dostatečného prostoru pro právní a politickou rozpravu, tedy nemožnost ovlivnit rozhodnutí většiny eventuálními přesvědčivými menšinovými argumenty, ve vztahu k předloze posléze vyhlášené jako zákon č. 346/2010 Sb. politická opozice (skupina poslanců) tuto námitku nevznesla a návrh Ústavnímu soudu nepodala, ačkoliv ve vztahu k jiným zákonům tak učinila. Z uvedeného lze učinit jediný závěr, a to, že v případě materie projednávání v příslušném tisku nepovažuje proběhlou parlamentní rozpravu v režimu legislativní nouze ve výsledku za deficitní s poukazem na eventuální nepřipustné omezení parlamentních práv politické menšiny. Smyslem ústavní funkce parlamentní opozice totiž není vždy a za každých okolností zastávat postoj odlišný od vládní většiny a ani od ní nelze požadovat, aby svůj názor na projednávanou

materii v průběhu času, tváří v tvář realitě, neměnila. Úkolem Ústavního soudu pak není – na základě podnětu členů jiné parlamentní komory – poskytovat ochranu právům parlamentní menšiny, která sama – ve vztahu ke konkrétní materii – nepovažuje výsledek projednávání uvedené předlohy na půdě Poslanecké sněmovny za protiústavní.

37. Ze stenozáznamu z prvního dne 25. schůze Senátu dne 12. listopadu 2010 plyne, že předseda vlády dopisem ze dne 27. října 2010 požádal jménem vlády Senát, aby projednal návrh zákona dle senátního tisku č. 366 (návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb.) v tzv. zkráceném jednání, a to podle § 118 zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění zákona č. 172/2004 Sb. Podle tohoto ustanovení ve zkráceném jednání může Senát projednat návrh zákona postoupený Poslaneckou sněmovnou, jestliže byl tento návrh projednán v Poslanecké sněmovně ve zkráceném jednání podle zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a jestliže vláda o to požádala. Návrh podle § 118 odst. 1 jednacího řádu Senátu byl schválen: registrováno 78, kvorum 40, pro 43, proti 34. Výše citovaný náleze sp. zn. Pl. ÚS 55/10 ze dne 1. 3. 2011 (80/2011 Sb.) v bodu 104 odůvodnění zdůraznil, že Ústavní soud v předmětné věci sp. zn. Pl. ÚS 55/10 rozhodoval o návrhu, kterým se skupina opozičních poslanců domáhala zrušení napadeného zákona bezprostředně po jeho přijetí z důvodu, že byla zkrácena na svých ústavně garantovaných právech v rámci legislativního procesu. „Jiná situace by však nastala, pokud by skupina poslanců podala obdobný návrh s delším časovým odstupem, tj. až po několika měsících nebo i dokonce letech po přijetí zákona. Takovýto časový odstup by bylo možné posuzovat jako (dodatečný, mlčky daný) souhlas dotčených poslanců s postupem parlamentní většiny. Současně by takový postup již neumožňoval reálnou ochranu porušených práv dotčených poslanců, neboť Parlament by o návrhu zákona rozhodoval za změněných okolností, případně v jiném poměru sil v jeho komorách.“ Nález sp. zn. Pl. ÚS 53/10 pak dále k otázce pochybností o složení Senátu v době mezi volbami a první schůzi Senátu jasně konstatoval, že Senát zasedá v obměněném složení od své první schůze (§ 24 odst. 2 a § 26 jednacího řádu Senátu), kterou se zároveň začíná jeho funkční období [srov. usnesení ze dne 1. března 2011 sp. zn. Pl. ÚS 47/10 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>)]. Až do tohoto dne trvá jeho dosavadní funkční období, a tedy zasedá ve svém dosavadním složení, což ale nemá vliv na trvání mandátu dosluhujících senátorů. Těm totiž bez ohledu na datum následující první schůze zaniká mandát již uplynutím jejich volebního období ve smyslu čl. 25 písm. b) Ústavy (viz bod 138 citovaného nálezu). V tomto ohledu má Ústavní soud za zřejmé, že návrh v nyní projednávané věci nemůže uspět v té části, v níž zpochybňuje legislativní proceduru ve vztahu k senátnímu tisku č. 366. Ke schválení předlohy Senátem podle zjištění Ústavního soudu došlo dne 12. 11. 2010, k vyhlášení zákona č. 346/2010 Sb. dne 8. 12. 2010. K podání návrhu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 došlo až dne 11. 3. 2011, kdy byl návrh doručen Ústavnímu soudu. Tuto situaci Ústavní soud hodnotil jako „odstup několika měsíců“ ve smyslu nálezu sp. zn. Pl. ÚS 53/10 (viz výše), kdy již nelze poskytnout ochranu právům menšiny zákonodárců (senátorů) prostřednictvím derogace zákona. Ve věci nebyla zjištěna objektivní překážka na straně navrhovatele, která by mu znemožňovala podat návrh bez zbytečného odkladu po projednání a vyhlášení napadeného zákona podobně, jak učinila skupina poslanců ve věcech sp. zn. Pl. ÚS 53/10 a sp. zn. Pl. ÚS 55/10 (viz výše). V nich byly podány návrhy s argumentací vztahující se ke zneužití institutu legislativní nouze již 9. 12. 2010, ačkoliv napadené zákony byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů teprve dne 8. 12. 2010. Ke stejnému datu byl vyhlášen v částce 127 Sbírky zákonů i zákon č. 346/2010 Sb.

38. Nad rámec uvedeného je zřejmé, že je významně dotčena i další mez stanovená v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 55/10, a to otázka politického poměru sil v komorách Parlamentu a jeho

změna. Pokud Ústavní soud neshledal ani v minulosti protiústavnost v otázce složení Senátu v mezidobí po volbách a první schůzi Senátu (viz nálezh sp. zn. Pl. ÚS 53/10), je nutno konstatovat, že by do svých dalších případných úvah musel Ústavní soud eventuálně zahrnout i právě odlišné složení (včetně politického poměru sil) Senátu v době podání návrhu. Konečně by musel vážít i odlišnou roli Senátu (a institutu zkráceného jednání) v legislativním procesu v poměru k Poslanecké sněmovně (a institutu legislativní nouze), v níž se odehrává základní politický střet mezi vládou většinou a opozicí a která má de constitutione lata v legislativním procesu poslední slovo (čl. 47 Ústavy, rovněž čl. 50 odst. 2 Ústavy). Odlišnost nyní předložené věci plyne i ze skutečnosti, že navrhovatelé ve věcech sp. zn. Pl. ÚS 53/10 a sp. zn. Pl. ÚS 55/10, tedy institutem legislativní nouze primárně dotčená skupina opozičních poslanců, sami na základě své ústavně-politické úvahy návrh na zrušení zákona č. 346/2010 Sb. nepodali, ač k tomu měli příležitost, kterou v obdobných případech (shora citovaných) využili. Pokud zákonodárná procedura v obou komorách Parlamentu má především umožnit osobám na ní zúčastněným „reálné posouzení a projednání předlohy parlamentem“ [nálezh ze dne 31. ledna 2008 sp. zn. Pl. ÚS 24/07, část X/a (N 26/48 SbNU 303; 88/2008 Sb.), nálezh sp. zn. Pl. ÚS 53/10 ze dne 19. 4. 2011, bod 106], nebylo v řízení zjištěno, že by aplikace § 118 odst. 1 jednacího řádu Senátu naplnění tohoto požadavku vyloučila.

39. Ústavní soud konstatuje, že k přijetí a vydání právních předpisů, které jsou předmětem přezkumu, došlo v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem.

[...]

VIII.

Přezkum napadených ustanovení zákona č. 180/2005 Sb. a zákona č. 402/2010 Sb. (odvod za elektřinu ze slunečního záření)

44. Výše ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů je stanovena v § 6 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 137/2010 Sb., podle kterého ERÚ stanoví vždy na kalendářní rok dopředu výkupní ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů (dále jen „výkupní ceny“) samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů a zelené bonusy tak, aby pro zařízení uvedená do provozu po dni nabytí účinnosti tohoto zákona bylo při podpoře výkupními cenami dosaženo patnáctileté doby návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů, kterými jsou zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji a doba využití zařízení a které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem, a současně zůstala zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců. Pro zařízení uvedená do provozu před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona má být po dobu 15 let zachována minimální výše výkupních cen stanovených pro rok 2005 podle dosavadních právních předpisů se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců. Při stanovení výkupních cen a zelených bonusů ERÚ vychází z odlišných nákladů na pořízení, připojení a provoz jednotlivých druhů zařízení včetně jejich časového vývoje. Výkupní ceny stanovené ERÚ pro následující kalendářní rok přitom nesmí být nižší než 95 % hodnoty výkupních cen platných v roce, v němž se o novém stanovení rozhoduje, to neplatí pro stanovení výkupních cen pro následující kalendářní rok pro ty druhy

obnovitelných zdrojů, u kterých je v roce, v němž se o novém stanovení výkupních cen rozhoduje, dosaženo návratnosti investic kratší než 11 let; ERÚ při stanovení výkupních cen postupuje podle odstavců 1 až 3.

45. Ústavní soud konstatuje, že jakkoli nebylo ustanovení § 6 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 137/2010 Sb., stanoví vyšší ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů novelou zákona č. 402/2010 Sb. dotčeno, je nepochybné, že v důsledku vložení nových ustanovení § 7a a následujících, kterými se zavádí odvod za elektřinu ze slunečního záření, došlo ve své podstatě ke změně výše podpory, která je provozovatelům FVE poskytována.

VIII./a

K námitkám retroaktivity

46. K námitce retroaktivity napadeného ustanovení nutno konstatovat následující. Zákon č. 402/2010 Sb. nabyl účinnosti dne 1. ledna 2011. Novelizované ustanovení § 7a odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. explicitně stanovuje předmět odvodu, kterým je „elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013“. Z hlediska dosavadních ústavních mezí daňové legislativy vyložené Ústavním soudem se přísně vzato nejedná o retroaktivitu v žádném slova smyslu. Např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/08 ze dne 12. 7. 2011 (236/2011 Sb.) – bod 15 – byla vyložena vazba účinnosti právního předpisu na zdaňovací období. O retroaktivitu, a to retroaktivitu nepravou, šlo ve věci sp. zn. Pl. ÚS 9/08 s ohledem na skutečnost, že zákon nabyl účinnosti v průběhu zdaňovacího období, k němuž se zakotvená daňová povinnost vázala. V nyní předložené věci je však zřejmé, že zdaňovací období, resp. období, v němž je vyrobená elektřina předmětem odvodu, s účinností právního předpisu teprve počíná, tedy že předmětem odvodu vůbec není elektřina vyrobená před účinností zákona.

47. Ústavní soud však zároveň musel vzít v úvahu specifickou problematiku regulovaného trhu s elektřinou z obnovitelných zdrojů, a zvláště garance, které obsahuje § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. Protože je zřejmá zvláštní vazba odvodu dle § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb. na celkový systém podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, bylo nutno posoudit otázku eventuální retroaktivity právní úpravy z hlediska patnáctileté doby trvání garancí ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) bodu 1 zákona č. 180/2005 Sb.

48. V tomto ohledu Ústavní soud konstatuje, že ustanovení § 7a až 7i napadeného zákona působí v zásadě účinky nepravé retroaktivity, neboť v jejich důsledku do budoucna dochází právě o částku představovanou výší odvodu ke snížení podpory výrobcům, jimž patnáctiletá doba garancí dle § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. počala plynout před účinností zákona č. 402/2010 Sb.

[...]

50. Ústavní soud ve své dosavadní judikatuře opakovaně vymezil obsahy pojmů pravé a nepravé retroaktivity (zpětné účinnosti) právních norem [srov. zejména nálezh sp. zn. Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.), na jehož podrobné odůvodnění lze v této souvislosti odkázat a jehož části obsáhle cituji i navrhovatelé, dále též nálezh ze dne 12. března 2002 sp. zn. Pl. ÚS 33/01 (N 28/25 SbNU 215, 145/2002 Sb.)]. O pravou retroaktivitu se jedná v případě, že právní norma působí vznik právních vztahů před její účinností za podmínek, které teprve dodatečně stanovila,

nebo pokud dochází ke změně právních vztahů vzniklých podle staré právní úpravy, a to ještě před účinností nového zákona (srov. Tichý, L. časové působnosti novely občanského zákoníku. Právník, č. 12, 1984, s. 1104, Procházka, A. Základy práva intertemporálního se zřetelem k § 5 obč. zák., Brno, 1928, s. 70, Tilsch, E. Občanské právo. Obecná část. Praha, 1925, s. 75). V případě nepravé retroaktivity sice nový zákon nezakládá právní následky pro minulost, v minulosti nastalé skutečnosti však právně kvalifikuje jako podmínku budoucího právního následku nebo pro budoucnost modifikuje právní následky založené podle dřívějších předpisů (srov. Procházka, A. Retroaktivita zákonů. in Slovník veřejného práva. Sv. III, Brno, 1934, s. 800, Tilsch, E. Občanské právo. Obecná část. Praha, 1925, s. 78).

51. Jak již Ústavní soud uvedl ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 53/10 ze dne 19. 4. 2011 (119/2011 Sb. – disentující soudci Balík, Janů, Kůrka a Lastovecká), Ústava neobsahuje explicitní zákaz retroaktivity právních norem pro všechny oblasti práva, ten však vyplývá ze zásady právního státu podle čl. 1 odst. 1 Ústavy, k jehož znakům patří i princip právní jistoty a ochrany důvěry občana v právo [srov. náleze ze dne 8. června 1995 sp. zn. IV. ÚS 215/94 (N 30/3 SbNU 227), náleze Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 10. prosince 1992 sp. zn. Pl. ÚS 78/92 (náleze č. 15 Sbírky usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR, Praha: Linde Praha, a. s., 2011, str. 92)]. Tento zákaz se zásadně vztahuje pouze na případy pravé retroaktivity, nikoliv retroaktivity nepravé. Posléze uvedený typ retroaktivity je naopak obecně přípustný. Obsahem tohoto zákazu jako ústavního principu zároveň není vyloučení jakéhokoliv zpětného působení právní normy, nýbrž pouze takového, jež současně představuje zásah do principů ochrany důvěry v právo, právní jistoty, resp. nabytých práv [srov. náleze sp. zn. Pl. ÚS 21/96 (viz výše), náleze ze dne 13. března 2001 sp. zn. Pl. ÚS 51/2000 (N 42/21 SbNU 369, 128/2001 Sb.), náleze ze dne 6. února 2007 sp. zn. Pl. ÚS 38/06 (N 23/44 SbNU 279, 84/2007 Sb.)]. Jen v takovémto případě je právní norma v rozporu s čl. 1 odst. 1 Ústavy. Na úrovni ústavního pořádku lze toto východisko zároveň znázornit i na znění čl. 40 odst. 6 Listiny, jež pravou retroaktivitu ve prospěch jednotlivce dokonce výslovně připouští. Podle tohoto ustanovení se za předpokladu rozdílných trestněprávních úprav v době spáchání skutku a v době rozhodování o něm posuzuje tento skutek podle právní úpravy, jež je pro pachatele výhodnější.

52. Uvedené zásady představují rovněž kritérium pro případné připuštění výjimek ze zákazu pravé retroaktivity, z nichž některé ve své dosavadní judikatuře konkretizoval i Ústavní soud. Např. ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 21/96 (viz výše) uvedl, že o oprávněné důvěře v právo (ve stálost právního řádu) nelze uvažovat v případě, kdy právní subjekt musí, resp. musel s retroaktivní regulací počítat. Za takovou situaci označil působení právní normy stojící v příkrém rozporu se zásadními, obecně uznanými principy humanity a morálky. Odkázal ale i na právní názor, že „zpětnou působnost zákona na občanskoprávní poměry by bylo možno odůvodnit též veřejným pořádkem (ordre public), především jestliže by byly dotčeny předpisy absolutně kogentní, jež byly vydány v důsledku určité mezní situace přerodu hodnot ve společnosti (L. Tichý, op. cit., s. 1102)“. Za jiný příklad přípustnosti pravé retroaktivity označil neaplikování právního předpisu na skutečnosti, jež nastaly v době jeho účinnosti, pokud Ústavní soud konstatoval rozpor takového právního předpisu s ústavním pořádkem a aplikace tohoto právního předpisu ve vertikálním právním vztahu, tedy právním vztahu mezi státem a jednotlivcem, příp. výjimečně ve vztazích horizontálních, by vedla k porušení základního práva jednotlivce [srov. náleze ze dne 18. prosince 2007 sp. zn. IV. ÚS 1777/07 (N 228/47 SbNU 983, bod 19), náleze sp. zn. Pl. ÚS 15/09 ze dne 8. 7. 2010 (N 139/58 SbNU 141; 244/2010 Sb., body 53 a 54)].

53. Zatímco pravá retroaktivita právní normy je přípustná pouze výjimečně, v případě retroaktivity nepravé lze konstatovat její obecnou přípustnost. V tomto případě připouští právní teorie naopak výjimky, kdy nepravá retroaktivita právě s ohledem na princip ochrany důvěry v právo přípustná není. O takovou situaci se jedná v případě, že „je tím zasaženo do důvěry ve skutkovou podstatu a význam zákonodárných právní pro veřejnost nepřevyšuje, resp. nedosahuje zájem jednotlivce na další existenci dosavadního práva“ (Pieroth, B. Rückwirkung und Übergangsrecht. Verfassungsrechtliche Maßstäbe für intertemporale Gesetzgebung, Berlin, 1981, s. 380–381, srov. dále rozhodnutí Spolkového ústavního soudu ze dne 19. prosince 1961 sp. zn. 2 BvR 1/60; BVerfGE 13, 274, 278). Tento názor se promítá i do ustálené judikatury Spolkového ústavního soudu, podle kterého je nepravá retroaktivita v souladu se zásadou ochrany důvěry v právo tehdy, pokud je vhodná a potřebná k dosažení zákonem sledovaného cíle a při celkovém poměřování „zklamání“ důvěry a významu a naléhavosti důvodů právní změny bude zachována hranice únosnosti (srov. rozhodnutí Spolkového ústavního soudu ze dne 7. července 2010 sp. zn. 2 BvL 14/02, bod 58).

[...]

55. Ústavní soud nakonec připomíná své závěry obsažené v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 21/96 (viz výše), podle něhož je zrušení staré a přijetí nové právní úpravy nutně sjato se zásahem do principů rovnosti a ochrany důvěry občana v právo, k němuž však dochází v důsledku ochrany jiného veřejného zájmu či základního práva nebo svobody. Rozhodnutí zákonodárce o způsobu řešení časového střetu staré a nové právní úpravy ale není z ústavního hlediska věcí nahodilou nebo věcí libovůle, nýbrž věcí zvažování v kolizi stojících hodnot. K závěru o druhu legislativního řešení časového střetu právních úprav by tak mělo vést posuzování uvedeného konfliktu hodnot hlediskem proporcionality s ohledem na intertemporalitu. Proporcionalitu lze charakterizovat tak, že vyšší stupeň intenzity veřejného zájmu, resp. ochrany základních lidských práv a svobod, odůvodňuje vyšší míru zásahu do principů rovnosti a ochrany důvěry občana v právo novou právní regulací. Omezení základního práva přitom musí ve smyslu čl. 4 odst. 4 Listiny šetřit jeho podstatu a smysl. Při posouzení způsobu legislativního řešení uvedeného časového střetu tak sehrává svou roli nejen míra odlišnosti staré a nové právní úpravy, nýbrž i další skutečnosti, jako společenská naléhavost zavedení posléze uvedené právní úpravy.

56. Vzhledem ke skutečnosti, že Ústavní soud v zásadě dospěl k závěru o nepravé retroaktivitě ustanovení § 7a až 7i, § 8 v části „s výjimkou kontroly odvodu a jeho správy“ zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 402/2010 Sb., a ustanovení čl. II bodu 2 přechodných ustanovení zákona 402/2010 Sb., musel se rovněž vypořádat s otázkou její přípustnosti. Ačkoliv je totiž nepravá retroaktivita zásadně přípustná, nelze apriorně vyloučit, že s ohledem na princip právní jistoty a ochrany důvěry v právo převáží zájem jednotlivce na dalším trvání existující právní úpravy nad zákonodárcem vyjádřeným veřejným zájmem na její změně. Ústavní soud musel tedy posoudit, zda na straně dotčených provozovatelů FVE není dán takový ústavně relevantní zájem na zachování dosavadní zákonem stanovené ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů bez jejího dalšího krácení odvodem, jež by při vzájemném poměřování převážil nad veřejným zájmem na jejím snížení. Takovýto zájem provozovatelů FVE v dané věci Ústavní soud z níže uvedených důvodů neshledal.

VIII./b

Mezinárodní komparace judikatorních závěrů

57. Ústavní soud předesílá, že se pro celkové pochopení problematiky využívání energie z fotovoltaických zařízení v ostatních zemích Evropské unie, USA i Číně seznámil se zprávou Renewables Global Status Report (GSR) vydanou na žádost OSN organizací REN21 (Renewable Energy Policy Network for 21st century, www.ren21.net). Tato organizace vydává od roku 2005 hodnotící zprávy jako výsledek úsilí komplexně zachytit celkovou světovou situaci týkající se energie z obnovitelných zdrojů. Poslední zpráva je z roku 2011 a byla publikována v srpnu 2011 (viz <http://www.ren21.net/REN21Activities/Publications/GlobalStatusReport/tabid/5434/Default.aspx>). Jedná se o celosvětově nejkompaktnější zprávu, která shrnuje výsledky dostupných statistických údajů, zpráv a odborných sdělení vládních, nevládních a mezinárodních institucí a průmyslových asociací. Dle této poslední výroční zprávy zažil fotovoltaický průmysl mimořádný rok, kdy se celosvětová výroba a trhy více než zdvojnásobily oproti roku 2010. Odhaduje se, že celkové se celosvětově jednalo o zvýšení výkonu o 17 GW (ve srovnání s méně než 7,3 GW v roce 2009), čímž celková výše dosáhla asi 40 GW, což je sedmkrát více oproti výkonu před pěti roky. Zpráva rovněž upozorňuje na to, že některé z existujících zvýhodněných tarifních politik (FIT, feed-in-tariffs) ve světě jsou v současné době předmětem přehodnocení. Zejména mnoho zemí přepracovává solární fotovoltaické tarifní politiky, aby zmírnily prudký růst počtu zařízení, který v mnoha případech daleko překročil očekávání v důsledku bezprecedentního snížení cen v solární fotovoltaice (ceně panelů) v letech 2009–2010. Jak Ústavní soud zjistil, ze sledované skupiny zemí (Slovensko, Spolková republika Německo, Itálie, Rakousko, Polsko, Bulharsko a Španělsko) žádná nepřistoupila zpětně ke změně podmínek podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, nicméně judikatura ústavních a nejvyšších soudů výše jmenovaných států, jak bude dále uvedeno, se již vyjádřila k podmínkám, za kterých nelze trvat na požadavku neměnnosti právní úpravy ohledně právních vztahů již trvajících.

58. Například Spolkový ústavní soud ve věci ústavnosti zákona o obnovitelných zdrojích energie v usnesení sp. zn. 1 BvQ 28/10 ze dne 23. 9. 2010 uvedl, že nepravá retroaktivita znamená, že platnost právních skutečností, vznik právních vztahů a jejich právní následky, k nimž došlo před účinností nového zákona, se posoudí podle práva dřívějšího. Pokud však trvá dříve vzniklý právní vztah i nadále, posoudí se ode dne účinnosti nového zákona podle tohoto nového zákona i právní následky dotčeného právního vztahu, vzniklé po účinnosti nového zákona. Limity ústavněprávní přípustnosti nepravé retroaktivity jsou překročeny až tehdy, pokud by zákonodárcem zvolená nepravá retroaktivita byla nevhodná nebo nepotřebná k dosažení účelu zákona nebo pokud by trvalé zájmy dotčených osob převážily nad zákonodárcovými důvody pro legislativní změny. Všeobecné očekávání občanů, že platné právo zůstane nezměněno, totiž není ústavněprávně chráněno. V usnesení sp. zn. 1 BvR 3076/08 ze dne 18. 2. 2008 (BVerfGE 122, 374 ff) pak Spolkový ústavní soud konstatoval, že ustanovení § 19 EEG 2009 sice má retroaktivní účinky, neboť se vztahuje i na bioenergetická zařízení uvedená do provozu před nabytím účinnosti zákona (tj. před 1. 1. 2009), nicméně stěžovatelka nemohla důvěřovat trvalé neměnné existenci § 3 odst. 2 EEG 2004. Ostatně § 19 odst. 1 EEG 2009 sleduje legitimní cíl v zabránění zbytečně vysoké finanční zátěži pro provozovatele distribučních sítí a v konečném důsledku také odběratelů (tj. zákazníků) elektrické energie, kteří v důsledku vyrovnávacího mechanismu zakomponovaného v zákoně EEG 2009 musí platit tzv. diferenční náklady, a to právě díky rozdělení jednoho nebo vícero velkých bioenergetických zařízení na několik malých zařízení.

[...]

61. Polský ústavní soud v rozsudku sp. zn. P 24/05 z 25. 7. 2006, v němž přezkoumával ustanovení § 9 odst. 3 energetického zákona, který zmocňoval ministra hospodářství vydat nařízení ukládající povinnost energetickým podnikům nakupovat elektřinu a teplo z nekonvenčních a obnovitelných zdrojů, uvedl: „Energetický průmysl podléhá zákonům regulovaného trhu. Přístup ke zdrojům energie má zásadní význam pro existenci společnosti a jednotlivců, stejně jako pro suverenitu a nezávislost státu, tedy pro zajištění svobod a práv osob a občanů. Vlastnictví zdrojů energie vytváří předpoklad naplnění obecného prospěchu Republiky Polsko, který je vyjádřen v čl. 1 Ústavy. Oblast managementu energie tak spojuje rozdílné ústavní hodnoty a principy, které zahrnují: svobodu ekonomické činnosti (čl. 22 Ústavy), bezpečnost občanů a princip udržitelného rozvoje státu (čl. 5 Ústavy) a ochranu prostředí (čl. 74 odst. 1 a 2 Ústavy). Napadené právní ustanovení je jedním z prvků, kterými veřejná moc vykonává vliv na energetický průmysl za účelem požadavku ekonomické efektivnosti, který musí být uveden do souladu s ústavně vyjádřenými potřebami vztahujícími se k dosažení obecného prospěchu. Jak konkrétní povaha energetického trhu jako trhu regulovaného, tak výše uvedené ústavně vyjádřené potřeby ospravedlňují omezení svobody ekonomické činnosti v tomto odvětví hospodářství.“

62. Otázkou retroaktivity se zabýval i Nejvyšší soud Španělska, přičemž v souvislosti s právní úpravou elektrické energie z obnovitelných zdrojů, konkrétně s vládním nařízením č. 661/2007, rozhodoval hned v několika případech (147/2007 – Eolic Cat Associacio Eolica de Catalunya; 149/2007 – Nueva Generadora del Sur; 151/2007 – Consultora de Financiación Integral y Asociados y Alferglass a 152/2007 – Tarragona Power), vyhlášených shodně dne 9. prosince 2009. Obecně Nejvyšší soud Španělska v souladu s judikaturou Ústavního soudu uvádí, že princip právní jistoty nelze ztotožňovat s absolutní neměnností právní úpravy. I co se týče aplikace změn v provádění energetické politiky, je zákonodárce (stejně jako např. v případě daňové legislativy) nadán určitou mírou volného uvážení. Ve výše zmíněných rozhodnutích Nejvyšší soud s odkazem na zákon č. 54/1997, o elektroenergetice, (del Sector Eléctrico) připomněl, že tento opravňuje vládu k zavedení metody, kalkulace a aktualizace náhrad za obnovitelnou energii, a to na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií. Předmětná právní úprava přitom dle Nejvyššího soudu zavazuje vládu k tomu, aby zajistila přiměřený zisk po dobu životnosti těchto instalací, přičemž zákon přiměřený zisk („reasonable profit“) definuje jako návratnost investice s ohledem na hodnotu peněz na kapitálovém trhu. Jinými slovy, vláda může v této oblasti pozměnit legislativu, jak uzná za vhodné, a to za podmínky, že instalace podrobené zvláštnímu režimu nebudou ve vztahu k návratnosti jejich investic materiálně ovlivněny (v daném případě byla doba životnosti zařízení stanovena na 25 let a přiměřený zisk na základě expertní zprávy na 7 % po odečtení daní). Nejvyšší soud přitom akceptuje argument ochrany veřejného ekonomického zájmu. V souvislosti s důsledky retroaktivní legislativy pak Nejvyšší soud judikuje, že retroaktivita jako taková za žádných okolností nevede k neplatnosti nové právní úpravy. Nicméně pokud např. zařízení podléhající pozměněné legislativě v důsledku těchto opatření utrpí ztrátu, může tato zakládat odpovědnost státu za škodu.

[...]

64. Z relevantní judikatury Nejvyššího soudu USA k předmětné problematice lze upozornit na nejdůležitější

rozhodnutí, za něž jsou považovány věci *United States v. Darusmont* a *United States v. Carlton*. V rozhodnutí *United States v. Darusmont* 449 U.S. 292 (1981), kdy přezkoumával změny zákona o dani z příjmů přijatého v říjnu 1976, které se vztahovaly na transakce učiněné po 1. lednu 1976, Nejvyšší soud USA formuloval základní princip umožňující retroaktivitu: „Zdanění není ani trest uložený daňovému poplatníkovi ani odpovědnost, kterou přijímá na smluvním základě. Je to pouze způsob rozdělení nákladů vlády mezi ty, kteří jsou v určité míře oprávněni požívat dávky, a ty, kteří musí nést zátěž. Protože žádný občan není vyjmut z tohoto závazku, jeho zpětné uložení nezbytně neporušuje pravidlo *due process of law*, a k napadení aktuální daně není dostatečně upozornit na to, že událost podléhající dani, tj. dosažení příjmu, předcházela zákonu.“ V oblasti retroaktivní aplikace daňové legislativy USA je nejvíce odkazováno na rozsudek *United States v. Carlton* z roku 1994, 512 U.S. 26 (1994). Většinové stanovisko formulovalo standard, který má být v těchto případech používán: požadavek řádného soudního procesu aplikovatelný na daňové zákony s retroaktivním účinkem je proto stejný jako ten, který se uplatňuje u retroaktivní ekonomické legislativy: „Za předpokladu, že je retroaktivní uplatnění zákona podporováno legitimním zákonným účelem prosazovaným racionálními prostředky, rozhodnutí o rozumnosti takového zákonodárství zůstává ve výlučné působnosti zákonodárné a výkonné moci ...“.

VIII./c

Navazující právní závěry

[...]

66. Ústavní soud v této souvislosti zdůrazňuje, že ekonomická situace státu, respektive důvody, které zcela nepopíratelně spočívají ve snaze státu odvrátit nepříznivé ekonomické důsledky rozhodnutí, které zákonodárce učinil za předpokladu, který již neodpovídá ekonomické realitě, nemohou samy o sobě z ústavního pohledu obhájit přijetí takové právní úpravy, která by způsobila retroaktivně zásah do práva vlastnit majetek určité skupiny subjektů. Za přistoupení dalších níže definovaných podmínek však takový postup zákonodárce za ústavně souladný považovat lze.

67. K problematice snížení míry státní podpory a legitimního očekávání se vyjádřil Ústavní soud v bodě 159 výše citovaného nálezu sp. zn. Pl. ÚS 53/10 ze dne 19. 4. 2011 tak, že „stanovení příspěvku ze státního rozpočtu za určitým účelem a pro určitou skupinu osob závisí vždy na tom, do jaké míry je ze strany zákonodárce sledána jeho účelnost, resp. veřejný zájem na jeho poskytování. To platí obzvláště v případech, kdy se jedná o příspěvek, jehož poskytování je pouze beneficiem ze strany zákonodárce, aniž by s ním současně bylo spojeno naplňování určitého základního práva nebo svobody. Dotčené subjekty přitom nemohly spoléhat na to, že postupem času zákonodárce tuto výši nepřehodnotí. Nelze přitom opomenout ani související odpovědnost vlády a Parlamentu za stav veřejných financí, s čímž souvisí i oprávnění zákonodárce přizpůsobit výdaje státního rozpočtu jeho reálným možnostem a aktuálním potřebám formou změn právní úpravy mandatorních výdajů ...“.

68. Ústavní soud v nyní projednávané věci považuje za prioritní skutečnost, že dle vyjádření Energetického regulačního úřadu a Ministerstva průmyslu a obchodu i po přijetí navrhovatelí napadených ustanovení zůstává zachována podpora využití obnovitelných zdrojů energie, a to v míře, která zajistí výrobci elektřiny z OZE zákonem zakotvenou garancí výše výnosů za jednotku elektřiny při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let a současně je

garantována prostá doba návratnosti investice 15 let od uvedení zařízení do provozu. Ústavnímu soudu byly spolu s vyjádřením vlády předloženy přílohy, ze kterých vyplývá, že tyto zákonem stanovené garance výrobci elektřiny z OZE zachovány budou. Z tohoto pohledu není relevantní argumentace navrhovatelů, která zpochybňuje tvrzení vlády ohledně návratnosti investic v době před zavedením odvodu z délce 8–9 let. Ostatně i z vyjádření navrhovatelů a jimi předloženého výpočtu odpovídajícího vyhláškám Energetického regulačního úřadu vyplývá, že pro typický projekt FVE o velikosti 1 MW byla návratnost na úrovni 13 let a zavedením odvodu se přiblížila hranici 15 let. Této skutečnosti dle navrhovatelů odpovídá i obvyklá doba splatnosti bankovních úvěrů čerpaných na výstavbu FVE, která se pohybovala v rozmezí 13–15 let. Je tedy zřejmé, že Ústavním soudem sledovaná zákonná garance patnáctileté doby návratnosti investic, ať již prosté nebo (v modelovém příkladu předloženém navrhovatelí) reálné, byla dodržena. Pokud navrhovatelé hovoří o výrazně negativních ekonomických dopadech napadených opatření, je možno konstatovat, že tato jejich tvrzení nejsou z jejich strany dostatečně důkazně podložena.

69. Co však navrhovatelé kategoricky odmítají, je tvrzení vlády o zachování výše výnosů za jednotku elektřiny. Podmínka zachování výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců je stanovena v § 6 zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 137/2010 Sb. Navrhovatelé se domnívají, že tuto garanci přitom v podmínkách FVE nelze vnímat jako garanci výnosu ve smyslu účetní položky, jak uvádí ve svém vyjádření předseda vlády, nýbrž jako garanci výše příjmů.

70. Energetický regulační úřad předložil Ústavnímu soudu tabulku zobrazující výnosy (v podobě vnitřního výnosového procenta IRR) a prostou dobu návratnosti pro nové zdroje FVE. Z předložené tabulky Energetický regulační úřad dovodil, že i po započtení vlivu odvodu na výnosnost investice jsou dosahované IRR (vnitřní výnosové procento) nad úroveň WACC (vážené průměrné náklady na kapitál) a doby návratnosti neklesnou pod úroveň stanovené hranice patnácti let, a to bez ohledu na způsob financování u jednotlivých projektů. Výnosové procento platné pro roky 2009 až 2010 po započtení odvodu se pohybuje v závislosti na instalovaném výkonu FVE mezi 6,94 % až 10,22 %, prostá doba návratnosti pak mezi 10–12 roky. Energetický regulační úřad současně konstatuje, že skutečnost, že provedená investice není schopna vyprodukovat dostatečný *cash flow* v některých letech své existence pro pokrytí splátek úroků a jistiny úvěru, který je poskytnut na kratší dobu, než je doba předpokládané návratnosti, neznamená, že taková investice předpokládanou návratnost nemá – jedná se pouze o problém s *cash flow*, který je vyvolán různými požadavky na jeho tok v průběhu života investice, nikoliv tím, že by investice jako celek návratnost neměla.

71. Ústavní soud tedy přisvědčil závěru, že důsledkem přijetí navrhovatelí napadených částí zákona č. 402/2010 Sb. je z pohledu investorů, kteří uvedli zařízení do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010, toliko dočasné ovlivnění míry zisku způsobené zvýšením nákladů o nově zavedenou povinnost odvodu a z toho plynoucí prodloužení doby návratnosti jejich investice. Systém podpory a principy stanovování regulovaných cen, upravené zákonem č. 180/2005 Sb., však investorům i nadále zaručují takové podmínky, aby dosáhli prosté doby návratnosti investice 15 let. Změna se tak ve vztahu k době návratnosti promítá pouze do toho, že její dosažení bude uskutečněno v delším (avšak zákonem zachovaném) časovém horizontu, než výrobci elektřiny z OZE očekávali. Tento faktický důsledek je

ale z hlediska principu právní jistoty a ochrany důvěry v právo nezbytné postavit narušené situaci pouhého spoléhání se na to, že státní podpora využití obnovitelných zdrojů energie nebude do budoucna změněna. Takovéto důvěře ale z ústavního hlediska ochranu přiznat nelze (srovnej náleží Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 53/10, bod 160). S ohledem na tytéž výpočty předložené Energetickým regulačním úřadem je zřejmé, že otázku nejen prosté návratnosti investice (ve smyslu zákonných garancí), ale i další otázku přiměřeného zisku z podnikání na regulovaném trhu je nutno vztahovat k celkovému období předpokládané dvacetileté životnosti fotovoltaických panelů. V tomto srovnání již zmíněné závěry Nejvyššího soudu Španělska, který při posouzení vycházel z předpokládané životnosti panelů v délce 25 let.

72. Ve světle výše uvedeného Ústavní soud nemohl přisvědčit námitce navrhovatelů, že v případě zavedení odvodu nebyly splněny podmínky pro aplikaci nepravé retroaktivity. Ústavní soud má totiž v nyní projednávané věci za to, že volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory vycházela z opodstatněných důvodů, kterými byly jednak rychlý rozvoj výroby energie z OZE působící růst výše nákladů na její financování a jednak pokles nákladů fotovoltaických instalací. Jak uvedla ve svém vyjádření k návrhu vláda, vzhledem ke skutečnosti, že právní úprava veřejné podpory výroby energie z OZE je v České republice nastavena na principu přenesení velké části financování podpory na koncového zákazníka a státní rozpočet, existovala reálná hrozba, že náklady na financování této podpory v dosavadní míře by byly ve vztahu k zákonem č. 180/2005 Sb. deklarovaným cílům zjevně nepřiměřené. Napadenými ustanoveními sledované cíle, tedy jednak odvrácení negativních sociálně-ekonomických dopadů spočívajících především v podstatném zvýšení ceny elektrické energie pro koncového spotřebitele a jednak regulace státní podpory reagující na extrémnost poklesu investičních nákladů, považuje Ústavní soud z toho pohledu za zcela legitimní. Prostředky, které byly zvoleny k dosažení tohoto cíle, se jeví jako rozumné a přiměřené, neboť jak vyplynulo z předložených podkladů, odvod z elektřiny ze slunečního záření byl stanoven tak, aby byla nadále zaručena patnáctiletá návratnost vložených investic, která je garantována zákonem. Nejedná se tedy o opatření extrémní a i nadále je výroba energie z OZE ze státního rozpočtu výrazně dotována a podporována výkupními cenami.

[...]

74. Ústavní soud v řadě svých rozhodnutí [např. nálezy ve věcech vedených pod sp. zn. Pl. ÚS 16/93 (viz výše), sp. zn. Pl. ÚS 36/93 (viz výše), sp. zn. Pl. ÚS 5/95 ze dne 8. 11. 1995 (N 74/4 SbNU 205; 6/1996 Sb.), sp. zn. Pl. ÚS 33/96 (viz výše), sp. zn. Pl. ÚS 15/02 ze dne 21. 1. 2003 (N 11/29 SbNU 79; 40/2003 Sb.)] vyložil obsah ústavního principu rovnosti. Ztotožnil se v nich s chápáním rovnosti, jak ji vyjádřil Ústavní soud České a Slovenské Federativní Republiky ve svém nálezu z 8. 10. 1992 sp. zn. Pl. ÚS 22/92 (viz výše). Ústavní soud České a Slovenské Federativní Republiky v něm pojal rovnost jako kategorii relativní, jež vyžaduje odstranění neodůvodněných rozdílů. Zásadě rovnosti v právech je proto třeba rozumět tak, že právní rozlišování v přístupu k určitým právům nesmí být projevem libovůle, nelyne z ní však závěr, že by každému muselo být přiznáno jakékoli právo. Tento závěr vyplývá i z úpravy článků 1 až 4 zařazených pod obecná ustanovení Listiny. Ustanovení článku 1 Listiny, jehož porušení je výslovně namítáno, nelze vykládat izolovaně od dalších obecných článků 2 až 4 Listiny, ale naopak je nutno pojmout je jako jediný celek. Z úpravy těchto obecných ustanovení je zřejmé, že základní chráněné hodnoty vyjmenované v článku 3 Listiny nekoncepoval ústavní soud jako absolutní. Totéž odráží i ustanovení článku 4 Listiny, který přímo předpokládá existenci zákonem stanovených

povinností a omezení, ale i článek 2 odst. 3 Listiny, v němž se předvídá možnost uložit určité povinnosti či omezení. Rovněž mezinárodní instrumenty o lidských právech a mnohá rozhodnutí mezinárodních kontrolních orgánů vycházejí z toho, že ne každé nerovné zacházení s různými subjekty lze kvalifikovat jako porušení principu rovnosti, tedy jako protiprávní diskriminaci jedné skupiny subjektů ve srovnání se subjekty jinými. Aby k porušení došlo, musí být splněno několik podmínek: s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, se zachází rozdílným způsobem, aniž by existovaly objektivní a rozumné důvody pro uplatnění rozdílný přístup. Ústavní soud tímto odmítl absolutní chápání principu rovnosti, přičemž dále konstatoval: „rovnost občanů nelze chápat jako kategorii abstraktní, nýbrž jako rovnost relativní, jak ji mají na mysli všechny moderní ústavy“ [sp. zn. Pl. ÚS 36/93 (viz výše)]. Obsah principu rovnosti tím posunul do oblasti ústavněprávní akceptovatelnosti hledisek odlišování subjektů a práv. Hledisko první spatřuje přítom ve vyloučení libovůle. Hledisko druhé vyplývá z právního názoru vyjádřeného v nálezu ve věci vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 4/95 ze dne 7. 6. 1995 (N 29/3 SbNU 209; 168/1995 Sb.): „nerovnost v sociálních vztazích, má-li se dotknout základních lidských práv, musí dosáhnout intenzity zpochybňující, alespoň v určitém směru, již samu podstatu rovnosti. Tak se zpravidla děje tehdy, je-li s porušením rovnosti spojeno i porušení jiného základního práva, např. práva vlastnit majetek podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod, některého z politických práv podle čl. 17 a násl. Listiny ...“ [shodně náleží sp. zn. Pl. ÚS 5/95 (viz výše)]. Hlediskem druhým při posuzování protiústavnosti právního předpisu zakládajícího nerovnost je tedy tímto založené dotčení některého ze základních práv a svobod.

75. Určitá zákonná úprava, jež zvýhodňuje jednu skupinu či kategorii osob oproti jiným, nemůže tedy být sama o sobě bez dalšího označena za porušení principu rovnosti. Zákonodárce má určitý prostor k úvaze, zda takové preferenční zacházení zakotví. Musí přitom dbát o to, aby zvýhodňující přístup byl založen na objektivních a rozumných důvodech (legitimní cíl zákonodárce) a aby mezi tímto cílem a prostředky k jeho dosažení (právní výhody) existoval vztah přiměřenosti (viz např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věcech Abdulaziz, Cabalet a Balkandali z r. 1985, § 72; Lithgow z r. 1986, § 177 a Inze z r. 1987, § 41). V oblasti občanských a politických práv a svobod, již imanentně charakterizuje povinnost státu zdržet se zásahů do nich, existuje pro preferenční (tedy svou podstatou aktivní) zacházení s některými subjekty obecně jen minimální prostor. Naproti tomu v oblasti práv hospodářských, sociálních, kulturních a menšinových, v nichž je stát začasté povinován k aktivním zásahům, jež mají odstranit křiklavé aspekty nerovnosti mezi různými skupinami složitě sociálně, kulturně, profesně či jinak rozvrstvené společnosti, disponuje zákonodárce logicky mnohem větším prostorem k uplatnění své představy o přípustných mezích faktické nerovnosti uvnitř ní. Volí proto preferenční zacházení mnohem častěji.

76. V této souvislosti odkazuje Ústavní soud na vyjádření Energetického regulačního úřadu, který konstatoval, že na základě v rozhodné době platné právní úpravy nemohl reagovat na situaci, kdy došlo k výraznému meziročnímu poklesu měrných investičních nákladů na zřizování těchto zdrojů v důsledku snížení cen fotovoltaických panelů o více než 40 % v roce 2009 odpovídajícím snížením výkupní ceny elektřiny z těchto zdrojů, neboť na základě zákona č. 180/2005 Sb. byl oprávněně meziročně snížit výkupní cenu elektřiny pro nové zdroje pouze o 5 %. Díky tomu došlo k velmi významnému zvýhodnění nově budovaných fotovoltaických elektráren oproti ostatním druhům obnovitelných zdrojů, u kterých byla podpora stanovena optimálně. Ústavní soud ve světle výše uvedeného dospěl k závěru, že pokud zákonodárce na základě kalkulací, z nichž vyplývají snížené investiční náklady FVE v letech 2009 a

2010, přistoupil k zavedení nového právního institutu – odvodu – pouze ve vztahu k okruhu výrobců solární energie, a to pouze těch, jejichž výroby byly uvedeny do provozu od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010, nelze než mít takové kritérium za racionální a ústavně souladné. Ústavní soud nepřisvědčil navrhovatelům ani v tom, že takový zásah je zásahem nepřiměřeným (poměřováno procentuálně rozdílem mezi úsporou ceny elektrické energie pro koncového zákazníka a výší odvodu). Takto navrhovatelé předložené matematické pojetí vztahu přiměřenosti mezi tvrzeným zásahem do jejich majetkových práv a zákonodárcem přijatých opatření nelze pro jejich zkresené zjednodušení akceptovat. Ústavní soud, pokud jde o výši odvodu, respektive o stanovení hranice, nad kterou by již nebyl odvod ústavně konformní, musí opětovně konstatovat, že je nutno v obdobných fiskálních otázkách respektovat vůli zákonodávce k přijetí jím zvolených opatření, je přitom nutno trvat na splnění požadavku legitimního zákonného účelu prosazovaného racionálními prostředky a současného vyloučení evidentní svévole. K legitimitě napadenými ustanoveními sledovaného cíle a racionality zvolených prostředků se vyjádřil Ústavní soud již výše v bodě 72. Pokud jde o vyloučení svévole, zde posuzuje Ústavní soud míru finančního zatížení ze strany dotčených subjektů, respektive jde o posouzení, zda se nejedná o zásah do práv, který by překročil hranici, nad níž by již podrobení provozovatelů FVE dodatečnému odvodu a dalším finančním nástrojům vykročilo z mezí ústavnosti. Ústavní soud poté, co vzal v úvahu skutečnost, že i po zavedení odvodu zůstane provozovatelům FVE zachována patnáctiletá doba návratnosti investic, k závěru o svévolnosti dodatečného zatížení provozovatelů FVE odvodem z elektřiny ze slunečního záření nedospěl.

[...]

IX.

Přezkum napadených ustanovení zákona č. 357/1992 Sb.

(daň darovací z bezúplatně nabytých povolenek)

79. Zdanění emisních povolenek je dle navrhovatelů v rozporu s komunitárním právem, které obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů upravuje ve směrnici 2003/87/ES. Z článku 10 této směrnice vyplývá pro členské státy povinnost zajistit pro období počínající dnem 1. 1. 2008 alokaci minimálně 90 % z celkového množství emisních povolenek zdarma, a to v souladu se schváleným národním alokačním plánem. Svévolným zavedením zdanění povolenek na emise skleníkových plynů učiněným v rozporu s legitimními očekáváními provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů se tudíž protiústavně zasahuje do chráněného práva vlastnit majetek.

80. Národní alokační plán pro Českou republiku byl schválen Evropskou komisí rozhodnutím ze dne 26. 3. 2007 a byl následně přijat ve formě nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008–2012.

Nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008–2012:

Vláda nařizuje podle § 8 odst. 5 zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů:

§ 1

(1) Vyhláší se Národní alokační plán stanovící celkové množství povolenek, které bude vydáno v každém kalendářním roce obchodovacího období kalendářních roků

2008–2012 (dále jen „obchodovací období“), a množství povolenek, které bude jednotlivým provozovatelům zařízení přiděleno v každém kalendářním roce obchodovacího období.

(2) Příloha č. 1 k tomuto nařízení stanoví celkové množství povolenek, které bude vydáno v každém kalendářním roce obchodovacího období. Příloha č. 2 k tomuto nařízení stanoví množství povolenek, které bude jednotlivým provozovatelům zařízení přiděleno v každém kalendářním roce obchodovacího období.

§ 2

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

(2) Toto nařízení pozbývá platnosti dnem 1. ledna 2013.

Předseda vlády:

Ing. Topolánek v. r.

Místopředseda vlády a ministr životního prostředí:

RNDr. Bursík v. r.

Příloha 1: Celkové množství povolenek, které bude vydáno v každém kalendářním roce obchodovacího období

Příloha 2: Množství povolenek, které bude jednotlivým provozovatelům zařízení přiděleno v každém kalendářním roce obchodovacího období

81. K námitkám navrhovatelů poukazujícím na absenci kompetence Ministerstva životního prostředí v cenové oblasti a s tím související veřejnoprávní podstatu povolenek, která je v rozporu se soukromoprávním charakterem předmětných ustanovení (daň darovací), odkazuje Ústavní soud na podrobné vyjádření Ministerstva financí, se kterým se ztotožňuje. Podle § 7a odst. 2 zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění zákona č. 402/2010 Sb., průměrnou tržní hodnotu povolenky k 28. únoru příslušného kalendářního roku zveřejní Ministerstvo životního prostředí způsobem umožňujícím dálkový přístup. Podle § 16 odst. 1 písm. j) zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 164/2010 Sb., Ministerstvo životního prostředí zveřejňuje předpokládanou tržní hodnotu povolenky. Zákon č. 357/1992 Sb. tedy pouze stanoví, že průměrnou tržní hodnotu povolenky zveřejní Ministerstvo životního prostředí, nikoliv však, že Ministerstvo životního prostředí určuje tržní hodnotu povolenky pro daňové účely. Pokud navrhovatelé namítají, že nová norma zdaňuje již vydané emisní povolenky, také zde Ústavní soud přisvědčil závěru předloženému Ministerstvem financí, že nařízení vlády č. 80/2008 Sb., o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008–2012, je pouhým příslibem nabytí povolenek provozovateli zařízení vypouštějících skleníkové plyny, a to za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek. Samotné nabytí emisních povolenek do majetku provozovatelů nastává každoročně okamžikem připsání konkrétního počtu povolenek na účty provozovatelů. Výše uvedené znamená, že od účinnosti novely č. 402/2010 Sb., tj. od 1. ledna 2011, budou zdaňovány teprve v budoucnu nabyvané povolenky, nejedná se tedy o právní úpravu ani nepravě retroaktivní. K otázce legitimního očekávání dotčených subjektů pak nelze než odkázat na závěry, které Ústavní soud vyslovil k problematice odvodu za elektřinu ze slunečního záření.

X.

Přezkum napadených ustanovení zákona č. 346/2010 Sb.

(zrušení osvobození od daně z příjmů)

82. Navrhovatelé uvádějí, že předmětná právní úprava platná již od roku 2002 je výrazem zájmu státu na šetrném užívání přírodních zdrojů a ochraně přírodního bohatství (čl. 7 Ústavy) a je jako taková součástí oprávněného očekávání adresátů zákona, kteří i na ní založili své podnikatelské plány v oboru energetiky z obnovitelných zdrojů. Následkem napadené novely a způsobu jejího legislativního provedení je tedy zásah do oprávněného očekávání poplatníků, ale stejně tak založení nerovnosti mezi jejími adresáty; kritériem je zde opět doba uvedení výrobního zařízení do provozu.

83. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 346/2010 Sb. napadená ustanovení reagují na nutnost eliminovat všemi zákonnými prostředky v současné době již neodůvodněnou nepřímou podporu výroby elektřiny z ekologických zdrojů, zejména ze solárních zařízení, a proto zpřísňují daňový režim u ekologických zdrojů a zařízení tak, že dojde k ukončení osvobození příjmů z provozu ekologických zařízení. Předmětná úprava současně směřuje k naplnění významného veřejného zájmu (zachování stability cen energií, nezvyšování veřejného dluhu apod.), kterým by bylo možné v duchu judikatury Ústavního soudu odůvodnit i potenciální zásah do legitimního očekávání poplatníků.

84. Je tedy zřejmé, že důvody a cíle napadené právní úpravy, kterou bylo přistoupeno k zrušení osvobození od daně z příjmů z provozu solárních zařízení – § 4 odst. 1 písm. e) a § 19 odst. 1 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb. – jsou totožné s důvody a cíli přijetí právní úpravy zakotvující odvod za elektřinu ze slunečního záření, proto Ústavní soud odkazuje v této části na body 65–77 odůvodnění tohoto nálezu, které na danou problematiku plně dopadají. Pro úplnost v této souvislosti Ústavní soud dodává, že bylo přistoupeno ke zrušení osvobození od daně z příjmů i u ostatních ekologických zařízení. Toto osvobození mohli poplatníci využít naposledy za zdaňovací období, které započalo v roce 2010, což znamená, že se změna vztahuje i na poplatníky, kteří uvedli ekologické zdroje a zařízení do provozu před nabytím účinnosti této novely.

XI.

Závěr

85. Ústavní soud má v nyní projednávané věci za to, že volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory výroby energie ze slunečního záření je za podmínky zachování garancí v rukou zákonodárce. Princip jistoty totiž nelze ztotožnit s požadavkem na absolutní neměnnost právní úpravy, ta podléhá mimo jiné sociálně-ekonomickým změnám a nárokům kladeným na stabilitu státního rozpočtu.

86. V této souvislosti Ústavní soud neodhlíží od skutečnosti, že to byl stát, který zákonem zaručil garance patnáctileté doby návratnosti investic a výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů, a tím motivoval dotčené subjekty k podnikatelské činnosti v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů. Jak však bylo shora uvedeno, považuje Ústavní soud současně za legitimní, pokud zákonodárce přistoupí po objektivně zjištěné změně poměrů na straně investic do FVE k regulaci podpory výroby energie z OZE tak, aby byla zachována rovnováha mezi vstupy a výnosy nastavená původním zněním zákona č. 180/2005 Sb., která byla vyjádřena patnáctiletou návratností investice a pevně danou výší výnosů. Ústavní soud přesto, že si vyžádal řadu podkladů a technických údajů týkajících se dané problematiky, však není a nemůže být schopen v abstraktním přezkumu jednoznačně dospět k závěru, že v každém jednotlivém případě jsou po zavedení odvodu a dalších navrhovatelé napadených opatření tyto zákonné záruky naplněny.

87. V rovině abstraktního přezkumu normy je tedy zřejmé, že zákonodárce uplatnil při přijetí napadených ustanovení

racionální základ rozlišování výrobců, na které napadená úprava dopadá, a na které nikoliv. Jsou jím objektivně zjistitelné výrazně snížené investiční náklady nařízení FVE v letech 2009 a 2010. V této rovině nejsou rozhodné další podnikatelské a ekonomické parametry jednotlivých FVE zahrnující individuální smluvní podmínky, metodu financování či volbu technologií. Odvětví výroby elektrické energie ze slunečního záření zůstává nadále z veřejných prostředků dotováno více než jiná odvětví. Lze pouze připomenout, že dotační politika státu v oblasti podpory FVE spočívala (a spočívá) ve snaze kompenzovat právě vysoké náklady na pořízení příslušných technologií s ohledem na jejich postupný technický vývoj. V tomto ohledu regulace trhu v podobě odvodu ob stojí, neboť je podložena konkrétní změnou tržních podmínek, a to jak ve vztahu k dlouhodobé návratnosti vložených investic, což je otázka, kterou nelze v předstihu uzavřít, tak ve vztahu k dlouhodobému zachování výnosů. Z řízení před Ústavním soudem nevzešlo zjištění, že výnosem ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. je určitá konkrétní výše „čistého“ zisku. Ostatně tato otázka je otázkou výkladu jednoduchého práva, resp. z hlediska ochrany vlastnického práva sama nedosahuje ústavněprávní intenzity.

88. Ústavní soud na tomto místě zdůrazňuje, že při abstraktním přezkumu ústavnosti není schopen objektivně prokázat nebo hypoteticky vymodelovat všechny myslitelné situace, které napadená ustanovení v individuálním případě mohou vyvolat. Předmětem posouzení tedy nyní nemohou být ani specifické případy jednotlivých výrobců, u nichž s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, s přihlédnutím k míře podnikatelského a ekonomického rizika může Ústavní soud své posouzení upřesnit v budoucnu [srov. např. nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/07, bod 54 (viz výše)]. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézáni práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité. Zjevně nelze vyloučit, že v individuálních případech dolehne některé z napadených ustanovení na výrobce jako likvidační („rdousící efekt“) či zasahující samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny – tedy protiústavně. Zde bude nutno hodnotit jak dodržení garancí ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. v jejich dlouhodobém (patnáctiletém) trvání, tak okamžité (průběžné) účinky napadených ustanovení, aby byl v takovém výjimečném případě vzniklý nárok ochráněn.

89. V tomto směru Ústavní soud zdůrazňuje, že vzhledem k faktickým účinkům, které na regulovaném trhu se sluneční elektřinou odvod podle § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb. vyvolává, a to zejména s ohledem na nárazový charakter odvodu, který teoreticky může (aniž by to v tomto řízení bylo předmětem dokazování) mít likvidační účinky projevující se neschopností výrobců dostát svým jinak průběžně plněným závazkům (výše formulováno též jako nedostatečný cash flow), které byly nastaveny ještě před účinností zákona, lze zároveň vyžadovat po zákonodárci zajištění mechanismu, jenž umožní individuální přístup k výrobcům, kteří, i kdyby při zvážení podnikatelského rizika předvíдали přijetí určitých restrikcí v budoucnu, nemohli předvídat jejich konkrétní podobu a okamžité účinky. Jestliže zákon č. 180/2005 Sb. sám takový zvláštní mechanismus neobsahuje, považuje Ústavní soud za nezbytné vykládat právní řád takovým způsobem, který by eventuálním likvidačním účinkům odvodu podle § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb. mohl předejít. Možnost takové interpretace skýtá například institut posečkání podle § 156 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, který by při interpretaci zvažované Ústavním soudem umožnil ve výjimečných a odůvodněných případech na žádost daňového subjektu povolit posečkání úhrady odvodu plátcem,

popřípadě rozložení jeho úhrady na splátky. Ze stanoviska Ministerstva financí vyžádaného Ústavním soudem k aktuálnímu výkladu a aplikaci § 156 a 157 daňového řádu na odvod podle § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb. vyplývá, že institut mohou využít i plátcí odvodu z elektřiny ze slunečního záření. V tomto stanovisku Ministerstva financí se podává mimo jiné následující: „Daňový řád [...] správci daně (odvodu) umožňuje využít institut posečkání i z moci úřední, tj. bez předchozí žádosti. Daňový subjekt by však s ohledem na možnost přičinit se vlastní aktivitou (podáním žádosti) o to, že se správce daně bude naplněním podmínek posečkání zabývat, jakož i s ohledem na princip vigilantius iura scripta sunt, neměl bezmezně spoléhat na to, že správce daně bude konat ex officio. [...] V případě odvodu z elektřiny ze slunečního záření je to jen a pouze plátcé odvodu, který má povinnost odvést sražený odvod. Vedle toho má též povinnost odvod srazit nebo vybrat. [...] Na sražení odvodu institut posečkání z povahy věci uplatnit nelze. [...] O něco jiná situace nastane v případě, kdy plátcé odvodu namísto srážky uplatní možnost odvod od poplatníka vybrat. Metoda vybrání se od srážky odlišuje tím, že k vybrání dochází nezávisle na výplatě výkupní ceny nebo zeleného bonusu (zpravidla tedy ex post). Tato konstrukce umožňuje plátcí odvodu, aby poplatníkovi vyplatil výkupní cenu nebo zelený bonus bez toho, aby z něj srazil odvod. [...] Pokud by plátcé odvodu docílil posečkání úhrady, mohl by ‚posečkat‘ s výběrem odvodu od poplatníka. [...] Z výše uvedeného vyplývá, že v případě, kdy plátcé odvodu zvolí metodu výběru odvodu (v tomto není zákonem nikterak omezen), mohlo by v případě posečkání dojít k zohlednění důvodů uvedených v § 156 odst. 1 písm. a) a c) daňového řádu na straně poplatníka. Plátcé odvodu by mohl v žádosti argumentovat tím, že posečkání odvodu žádá za účelem toho, aby mohl oddálit dobu, ve které bude realizovat výběr odvodu od poplatníka, u něhož by jinak nastala vážná újma, resp. zánik podnikání. Předpokladem pro to ovšem bude součinnost samotného poplatníka, u něhož se pak bude zkoumat objektivní naplnění těchto podmínek.“ Není vyloučena ani možnost plátce dát podnět správci odvodu k tomu, aby upustil od předešlé úroku z posečkání v souladu s § 157 odst. 7 daňového řádu. Jako další eventuelní příklad

zmírnění aktuálních dopadů odvodu je ve stanovisku Ministerstva financí zmíněna „aplikace institutu prodloužení lhůty (§ 36 daňového řádu), kde je diskreční pravomoc správce daně (odvodu) uvozena obecným kritériem naplnění âĚšzávažných důvodů“. Plátcé odvodu díky tomuto institutu může žádat prodloužení lhůty pro podání vyúčtování, na kterou je navázána lhůta splatnosti odvodu. Argumentovat může obdobně jako u posečkání tím, že odkladem úhrady odvodu bude moci oddálit okamžik, kdy zrealizuje výběr odvodu od poplatníka, který by se jinak dostal do tíživé situace.“ S ohledem na stanovisko Ministerstva financí tedy Ústavní soud dospěl k takovému výkladu výše citovaných ustanovení daňového řádu, podle něhož je povinností správce daně vytvořit koordinované praktické postupy směřující v odůvodněných případech k výběru odvodu výběrem, nikoliv srážkou, ze strany plátce odvodu, a to s cílem umožnit daňovému poplatníkovi přístup k institutům posečkání, rozložení úhrady daně na splátky či prodloužení lhůty. V konkrétní rovině má tento postup za cíl umožnit provozovateli FVE překlenout období, kdy by se z důvodu nedostatku volných prostředků (cash flow) způsobeného placením odvodu nebyl schopen udržet v podnikatelském prostředí a byl by nucen své podnikání ukončit.

90. Ústavní soud shrnuje, že jakkoli došlo přijetím napadených ustanovení ke snížení podpory poskytované provozovatelům FVE, nejednalo se ze shora uvedených důvodů o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů, ať již se jedná o právo vlastnické či svobodu podnikání, případně nerespektování základních náležitostí demokratického a právního státu, jak se domnívají navrhovatelé. S ohledem na orientační výpočty předložené v řízení před Ústavním soudem lze především uzavřít, že předpokládaná patnáctiletá doba návratnosti investice nebyla přijetím napadených ustanovení zásadním způsobem zpochybněna, což je výchozím stanoviskem vlády, které nebylo ze strany navrhovatelů přesvědčivě zpochybněno.

[...]

Další dokumenty doporučené ke studiu

Prameny práva EU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov

Sdělení Komise – Pokyny k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2012 (SWD(2012) 130 final) (SWD(2012) 131 final)

Prameny vnitrostátního práva

Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů

III. PRÁVNÍ ASPEKTY ELEKTROENERGETIKY

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 a články 55 a 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Účelem vnitřního trhu s elektřinou, který je ve Společenství postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem spotřebitelům v Evropské unii, ať již občanům nebo podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k bezpečnosti dodávek a k udržitelnosti.

(2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou významně přispěla k vytvoření tohoto vnitřního trhu s elektřinou.

(3) Svobody, které občanům Unie zaručuje Smlouva – mimo jiné volný pohyb zboží, svobodu usazování a volný pohyb služeb – lze užívat jedině na zcela otevřeném trhu, který umožňuje spotřebitelům vybírat si své dodavatele a všem dodavatelům svobodně zásobovat své zákazníky.

(4) V současnosti však ve Společenství existují překážky bránící prodeji elektřiny za rovných podmínek a bez diskriminace či znevýhodnění. V žádném členském státě doposud neexistuje zejména nediskriminační přístup k síti ani stejně účinná úroveň regulačního dohledu.

(5) Bezpečné dodávky elektřiny jsou zásadní pro rozvoj evropské společnosti, pro provádění udržitelné politiky v oblasti změny klimatu a pro posílení konkurenceschopnosti na vnitřním trhu. Za tímto účelem by se měla dále rozvíjet přeshraniční propojení s cílem zabezpečit dodávky veškerých zdrojů energie za co nejkonkurenceschopnější ceny spotřebitelům i průmyslovým odvětvím ve Společenství.

(6) Dobře fungující vnitřní trh s elektřinou by měl zajišťovat výrobcům vhodné pobídky k investování do nové výroby elektřiny včetně elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a současně věnovat zvláštní pozornost nejizolovanějším zemím a regionům v rámci energetického trhu Společenství. Dobře fungující trh by měl rovněž zajišťovat spotřebitelům přiměřená opatření na podporu účinnějšího využití energie, pro něž je bezpečnost dodávek energie nezbytným předpokladem.

(7) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem "Energetická politika pro Evropu" zdůraznilo význam dotvoření vnitřního trhu s elektřinou a vytvoření rovných podmínek pro všechny elektroenergetické podniky se sídlem ve Společenství. Ze sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem "Perspektivy vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou" a s názvem "Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektřiny v Evropě (závěrečná zpráva)" vyplynulo, že stávající předpisy a opatření neposkytují rámec potřebný k dosažení cíle dobře fungujícího vnitřního trhu.

(8) Členské státy a národní regulační orgány by měly usnadnit přeshraniční přístup novým dodavatelům elektřiny z různých energetických zdrojů a novým výrobcům elektřiny, čímž zajistí hospodářskou soutěž a dodávky elektřiny za co nejkonkurenčnější ceny.

(9) Bez účinného oddělení sítí od výroby a dodávek (dále jen "účinné oddělení") bude nevyhnutelně existovat riziko diskriminace, a to nejen v souvislosti s provozováním sítí, ale rovněž i s pobídkami pro vertikálně integrované podniky, aby dostatečně investovaly do svých sítí.

(10) Pravidla pro právní a funkční oddělení, jak jsou stanovena ve směrnici 2003/54/ES, nicméně k účinnému oddělení provozovatelů přenosové soustavy nevedla. Evropská rada na svém zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 proto vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy pro "účinné oddělení činností v oblasti dodávek a výroby od provozování sítí".

(11) Účinné oddělení je možné zajistit odstraněním podnětu pro vertikálně integrované podniky, na jehož základě by tyto společnosti mohli diskriminovat konkurenci, pokud jde o přístup k sítím a investice. Oddělení vlastnictví, které vyžaduje, aby byl vlastník sítě určen jako provozovatel soustavy a aby byl nezávislý na veškerých zájmech v oblasti dodávek a výroby, je jednoznačně účinným a stabilním způsobem, jak vyřešit nevyhnutelný střet zájmů a zajistit bezpečnost dodávek. Z tohoto důvodu Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 10. července 2007 o perspektivách vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou přijatém označil oddělení vlastnictví na úrovni přenosových soustav za neúčinnější nástroj nediskriminační podpory investic do infrastruktury, spravedlivého přístupu k síti pro nové účastníky a transparentnosti trhu. V rámci oddělení vlastnictví by členské státy tedy měly mít povinnost zajistit, aby tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem a zároveň vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Kontrola nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové soustavy by naopak měla vylučovat možnost vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo. V rámci těchto omezení by měly mít výrobní nebo dodavatelské podniky možnost vlastnit menšinový podíl v

provozovateli přenosové soustavy nebo v přenosové soustavě.

(12) Jakýkoli systém oddělení by měl účinně odstranit veškeré střety zájmů mezi výrobcí, dodavateli a provozovateli přenosové soustavy, a vytvořit tak pobídky pro nezbytné investice a zaručit přístup na trh novým subjektům v rámci transparentního a účinného regulačního režimu, přičemž by neměl vytvořit příliš zatěžující regulační režim pro národní regulační orgány.

(13) Definice výrazu "kontrola" je převzata z nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování).

(14) Vzhledem k tomu, že si oddělení vlastnictví v některých případech vyžádá restrukturalizaci podniků, měla by být členskými státy, které se rozhodnou provést oddělení vlastnictví, poskytnuta pro uplatnění příslušných ustanovení dodatečná lhůta. S ohledem na vertikální vztahy mezi elektroenergetickým odvětvím a plynárenstvím by navíc ustanovení o oddělení měla být uplatňována provázaně u obou odvětví.

(15) Aby se zajistilo, že je síť provozována zcela nezávisle na zájmech v oblasti dodávek a výroby, a aby se zamezilo jakékoli výměně důvěrných informací, neměla by podle oddělení vlastnictví být tatáž osoba členem řídicích orgánů jak provozovatele přenosové soustavy či přenosové soustavy, tak podniku vykonávajícího funkce výroby či dodávek. Ze stejného důvodu by tatáž osoba neměla být oprávněna jmenovat členy řídicích orgánů provozovatele přenosové soustavy či přenosové soustavy a vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo.

(16) Zřízení provozovatele soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, kteří by byli nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby, by mělo umožnit, aby vertikálně integrované podniky nadále vlastnily majetek tvořící síť, a současně zajistit účinné oddělení zájmů, a to za předpokladu, že by nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel přenosové soustavy plnil všechny funkce provozovatele soustavy a že by byla zavedena podrobná regulace spolu s rozsáhlým mechanismem regulační kontroly.

(17) Pokud je ke dni 3. září 2009 podnik vlastníci přenosovou soustavou součástí vertikálně integrovaného podniku, měla by být proto členskými státy poskytnuta možnost volby mezi oddělením vlastnictví a zřízením provozovatele soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, kteří jsou nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby.

(18) Aby byly plně zachovány zájmy podílníků vertikálně integrovaných podniků, měly by mít členské státy možnost volby, zda oddělení vlastnictví provedou přímým odprodejem nebo rozdělením podílů integrovaného podniku na podíly podniku provozujícího síť a na podíly zbývajících podniků zajišťujících dodávky a výrobu, pokud budou splněny požadavky vyplývající z oddělení vlastnictví.

(19) Plnou účinnost řešení spočívajících ve zřízení nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přenosové soustavy je třeba zajistit prostřednictvím zvláštních doplňujících pravidel. Pravidla týkající se nezávislého provozovatele přenosové soustavy poskytují vhodný předpisový rámec k zajištění spravedlivé hospodářské soutěže, dostatečných investic, přístupu nových účastníků a integrace trhů s elektřinou. Účinné oddělení, jež umožňuje ustanovení o nezávislém provozovateli přenosové soustavy, se zakládá na pilíři organizačních opatření a opatření týkajících se správy provozovatelů přenosové soustavy a na pilíři opatření, která se týkají investic, připojení nových výrobních kapacit k síti a integrace trhů prostřednictvím regionální spolupráce. Nezávislost

provozovatele přenosové soustavy by měla být rovněž mimo jiné zajištěna prostřednictvím určitých "čekačích" lhůt, během nichž vertikálně integrovaný podnik nevykonává řízení nebo jinou významnou činnost umožňující přístup k týmž informacím, které lze získat v řídicím postavení. Model účinného oddělení založený na zřízení nezávislého provozovatele přenosové soustavy je v souladu s požadavky stanovými Evropskou radou na jejím zasedání ve dnech 8. až 9. března 2007.

(20) Má-li se na vnitřním trhu s elektřinou rozvíjet hospodářská soutěž, měli by mít významní zákazníci mimo domácnosti možnost vybírat si své dodavatele a uzavírat smlouvy k zajištění svých požadavků na dodávky elektřiny s několika dodavateli. Tito zákazníci by měli být chráněni proti výhradním doložkám ve smlouvách, jejichž důsledkem je vyloučení konkurenčních nebo doplňkových nabídek.

(21) Členský stát má právo rozhodnout se pro plné oddělení vlastnictví na svém území. Pokud některý členský stát využil toto své právo, podnik nemá právo zvolit si alternativu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přenosové soustavy. Výrobní nebo dodavatelské podniky zajišťující funkci výroby nebo dodávek dále nemohou přímo ani nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy z členského státu, který se rozhodl pro plné oddělení vlastnictví, ani ve vztahu k tomuto provozovateli uplatňovat jakékoli právo.

(22) Podle této směrnice budou existovat různé druhy organizace trhu na vnitřním trhu s elektřinou. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek, by se měla zakládat na naléhavých důvodech obecného zájmu. Komise by měla být konzultována ohledně souladu opatření se Smlouvou a právem Společenství.

(23) Při provedení účinného oddělení by měla být dodržena zásada nediskriminace mezi veřejným a soukromým sektorem. Za tím účelem by tatáž osoba neměla mít možnost vykonávat kontrolu, v rozporu s pravidly o oddělení vlastnictví nebo o nezávislém provozovateli soustavy, sama nebo společně s jinými, nad složením, hlasováním či rozhodováním orgánů jak provozovatelů přenosové soustavy či přenosových soustav, tak výrobních nebo dodavatelských podniků nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Pokud jde o oddělení vlastnictví a řešení s nezávislým provozovatelem soustavy, za předpokladu, že příslušný členský stát může dodržování tohoto požadavku prokázat, měly by dva samostatné veřejné orgány mít možnost vykonávat kontrolu nad činnostmi v oblasti výroby a dodávek na jedné straně a činnostmi v oblasti přenosu na straně druhé.

(24) Plně účinné oddělení činností v oblasti sítí a činností v oblasti dodávek a výroby by se mělo vztahovat v rámci celého Společenství na podniky ze Společenství i na podniky ze zemí mimo Společenství. Aby se zajistila nezávislost činností v oblasti sítí a činností v oblasti dodávek a výroby v celém Společenství, měly by regulační orgány mít pravomoc odmítnout certifikaci provozovatelů přenosové soustavy, kteří nesplňují pravidla pro oddělení. Aby se zajistilo jednotné uplatňování těchto pravidel v celém Společenství, měly by regulační orgány při přijímání rozhodnutí o certifikaci co nejvíce přihlédnout ke stanovisku Komise. S cílem zajistit rovněž dodržování mezinárodních závazků Společenství, solidaritu a energetickou bezpečnost v rámci Společenství by Komise měla mít právo vydat stanovisko k certifikaci týkající se vlastníka nebo provozovatele přenosové soustavy kontrolované osobou nebo osobami ze třetí země nebo ze třetích zemí.

(25) Bezpečnost dodávek energie je zásadním prvkem veřejné bezpečnosti, a nutně tedy souvisí s účinným fungováním vnitřního trhu s elektřinou a s integrací izolovaných trhů členských států s elektřinou. Elektřina

může k občanům EU proudit pouze prostřednictvím sítí. Fungující trhy s elektřinou, a zejména síť a další majetek související s dodávkami elektřiny, jsou nezbytné pro veřejnou bezpečnost, konkurenceschopnost hospodářství a pro blahobyt občanů Unie. Osobám ze třetích zemí by proto mělo být dovoleno kontrolovat přenosovou soustavu nebo provozovatele přenosové soustavy pouze tehdy, pokud splní požadavky na účinné oddělení, které se uplatňují uvnitř Společenství. Aniž jsou dotčeny mezinárodní závazky Společenství, má Společenství za to, že odvětví přenosové soustavy má pro Společenství velký význam, a že jsou proto nezbytné další záruky ohledně zachování bezpečnosti dodávek energie do Společenství s cílem zamezit jakémukoli ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti ve Společenství a ohrožení blahobytu občanů Společenství. Bezpečnost dodávek by proto měla být posuzována na základě faktických okolností každého případu, jakož i práv a povinností vyplývajících z mezinárodního práva, zejména mezinárodních dohod mezi Společenstvím a dotčenou třetí zemí. Komise je případně vybízena k předkládání doporučení ohledně sjednávání příslušných dohod se třetími zeměmi, které se zabývají bezpečností dodávek energie do Společenství, nebo ohledně zařazení potřebných témat do rámce jiných jednání s těmito třetími zeměmi.

(26) Nediskriminační přístup k distribuční síti je určující pro navazující přístup k zákazníkům na maloobchodní úrovni. Rozsah diskriminace, pokud jde o přístup třetích osob a investice, je však na distribuční úrovni méně významný než na úrovni přenosu, kde jsou přetížení a vliv zájmů v oblasti výroby či dodávek obecně větší než na distribuční úrovni. Kromě toho je právní a funkční oddělení provozovatelů distribuční soustavy podle směrnice 2003/54/ES požadováno až od 1. července 2007 a jeho vliv na vnitřní trh s elektřinou je třeba ještě vyhodnotit. V současnosti platná pravidla pro právní a funkční oddělení mohou vést k účinnému oddělení, pokud budou jasněji definována, řádně prováděna a důkladně sledována. V zájmu vytvoření rovných podmínek na maloobchodní úrovni by proto činnost provozovatelů distribuční soustavy měly být sledovány, aby tyto provozovatelé nemohli využívat své vertikální integrace, pokud jde o jejich konkurenční postavení na trhu, zejména ve vztahu k zákazníkům v domácnostech a k drobným zákazníkům mimo domácnosti.

(27) Členské státy by měly podněcovat k modernizaci distribučních sítí, například zaváděním inteligentních sítí, které by měly být budovány tak, aby motivovaly k decentralizované výrobě elektřiny a energetické účinnosti.

(28) V případě malých soustav může být nezbytné, aby bylo poskytování pomocných služeb zajištěno provozovateli přenosové soustavy propojenými s těmito malými soustavami.

(29) Aby se předešlo nepřiměřenému finančnímu nebo správnímu zatížení malých provozovatelů distribuční soustav, měly by mít členské státy možnost osvobodit tyto podniky v případě potřeby od zákonných požadavků na oddělení distribučních činností.

(30) Pokud se uzavřená distribuční soustava používá k zajištění optimální účinnosti dodávek energie z integrované sítě, jež vyžadují specifické provozní normy, nebo pokud uzavřená distribuční soustava slouží hlavně pro potřeby vlastníka tohoto systému, mělo by být možné osvobodit provozovatele distribuční soustavy od povinností, jež by představovaly zbytečnou administrativní zátěž vzhledem ke zvláštnímu vztahu mezi provozovatelem distribuční soustavy a jejími uživateli. Průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb, jako jsou budovy vlakových nádraží, letišť, nemocnic, velké kempy s integrovanými zařízeními nebo chemické závody, mohou uzavřené distribuční soustavy používat vzhledem ke specifičnosti jejich provozu.

(31) Povolovací postupy by neměly vyvolávat správní zatížení neúměrné velikosti a potenciálnímu vlivu výrobců elektřiny. Nepřiměřeně zdlouhavé povolovací postupy mohou bránit novým subjektům v přístupu na trh.

(32) Je třeba přijmout další opatření pro zajištění průhledných a nediskriminačních sazeb pro přístup k sítím. Tyto sazby by měly být použitelné na veškeré uživatele sítí na základě nediskriminace.

(33) Směrnice 2003/54/ES zavedla požadavek, aby členské státy vytvořily regulační orgány se zvláštními pravomocemi. Zkušenosti však ukazují, že účinnosti regulace často brání nedostatečná nezávislost regulačních orgánů na vládě, nedostatečné pravomoci a nedostatečná volnost rozhodování. Z tohoto důvodu Evropská rada na svém zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy na další harmonizaci pravomocí a posílení nezávislosti národních energetických regulačních orgánů. Tyto národní regulační orgány by mohly odpovídat za elektroenergetické i plynárenské odvětví.

(34) Energetické regulační orgány by měly být schopny přijímat rozhodnutí o všech relevantních regulačních otázkách, má-li vnitřní trh s elektřinou řádně fungovat, a měly by být plně nezávislé na jakýchkoli veřejných či soukromých zájmech. To nebrání soudnímu přezkumu ani parlamentnímu dohledu v souladu s ústavním právem členských států. Taktéž schválení rozpočtu regulačního orgánu národním zákonodárcem nepředstavuje překážku rozpočtové autonomii. Ustanovení týkající se autonomie regulačního orgánu při plnění přiděleného rozpočtu by měla být prováděna v rámci definovaném vnitrostátními rozpočtovými právními předpisy. Prostřednictvím vhodného rotačního systému přispívají členské státy k nezávislosti národního regulačního orgánu na jakýchkoli politických či hospodářských zájmech, a mohou tak také zohlednit dostupnost lidských zdrojů a velikost rady regulačních orgánů.

(35) Aby se zajistil účinný přístup na trh pro všechny hospodářské subjekty, včetně nových účastníků, jsou nezbytné nediskriminační vyrovnávací mechanismy odrážející náklady. Jakmile bude trh s elektřinou dostatečně likvidní, mělo by se účinného přístupu na trh dosáhnout prostřednictvím vytvoření průhledného tržního mechanismu pro dodávky a nákup elektřiny k pokrytí potřeby vyrovnání. Pokud takový likvidní trh neexistuje, měly by národní regulační orgány aktivně působit k tomu, aby byly vyrovnávací sazby nediskriminační a odrážely náklady. Současně by se měly poskytnout vhodné pobídky, aby se vyrovnávala úroveň dodávané a odebrané elektřiny a aby se předešlo ohrožení celého systému. Provozovatelé přenosové soustavy by měli podporovat účast velkých konečných spotřebitelů a uskupení konečných spotřebitelů na rezervních a vyrovnávacích trzích.

(36) Národní regulační orgány by měly mít možnost stanovovat nebo schvalovat sazby nebo metodiky pro jejich výpočet na základě návrhu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele či provozovatelů distribuční soustavy, nebo na základě návrhu dohodnutého mezi tímto provozovatelem nebo provozovateli a uživateli sítě. Při plnění těchto úkolů by národní regulační orgány měly zabezpečit, aby přenosové a distribuční sazby nebyly diskriminační, odrážely náklady a braly v úvahu dlouhodobé marginální náklady, které byly odstraněny v důsledku decentralizace výroby energie a řízení poptávky.

(37) Energetické regulační orgány by měly mít pravomoc vydávat závazná rozhodnutí týkající se elektroenergetických podniků, ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce těm elektroenergetickým podnikům, které nedodrží své povinnosti, nebo navrhopvat příslušným soudům, aby takové sankce uložily. Rovněž by těmto energetickým regulačním orgánům měla být svěřena pravomoc rozhodovat, bez ohledu

na uplatňování pravidel hospodářské soutěže, o vhodných opatřeních, jež zajistí výhody pro zákazníka podporou účinné hospodářské soutěže a jež jsou nutná pro řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou. Jedním z možných opatření na podporu účinné hospodářské soutěže a k zajištění řádného fungování trhu jsou virtuální elektrárny, tj. programy uvolňování elektřiny, v jejichž rámci jsou elektroenergetické podniky povinny po určité časové období prodávat nebo dávat k dispozici určité množství elektřiny nebo umožnit přístup k části svých výrobních kapacit dodavatelům, kteří o to mají zájem. Energetickým regulačním orgánům by rovněž měla být svěřena pravomoc přispívat k zajištění vysokých standardů univerzální a veřejné služby v souladu s otevřením trhu a ochranou zranitelných zákazníků a zajistit plnou účinnost opatření na ochranu spotřebitele. Těmito ustanoveními by neměly být dotčeny pravomoci Komise týkající se uplatňování pravidel hospodářské soutěže, včetně přezkumu fúzí s významem pro celé Společenství, ani pravidla pro vnitřní trh, jako například volný pohyb kapitálu.

(38) Jakákoli harmonizace pravomocí národních regulačních orgánů by měla zahrnovat pravomoc poskytovat pobídky elektroenergetickým podnikům, ukládat jim účinné, přiměřené a odrazující sankce nebo navrhnout soud, aby takové sankce uložil. Regulační orgány by dále měly mít pravomoc požadovat od elektroenergetických podniků důležité informace a mít vhodné a dostatečné vyšetřovací pravomoci a pravomoci k urovnávání sporů.

(39) Vnitřní trh s elektřinou se vyznačuje nedostatkem likvidity a transparentnosti, který brání účinnému přidělování zdrojů, zajištění rizik a vstupu nových účastníků na trh. Je nutné posílit hospodářskou soutěž a bezpečnost dodávek usnadněním integrace nových elektráren do elektrické rozvodné sítě ve všech členských státech, zejména podporou nových subjektů vstupujících na trh. Musí vzrůst důvěra v trh, jeho likvidita a počet účastníků, a proto je třeba zvýšit regulační dohled nad podniky působícími v oblasti dodávek elektřiny. Tyto požadavky by se neměly dotýkat stávajících právních předpisů Společenství týkajících se finančních trhů a měly by s nimi být v souladu. Energetické regulační orgány a regulační orgány pro finanční trh by měly spolupracovat, aby si vzájemně umožnily orientovat se na příslušných trzích.

(40) Dříve než Komise přijme rámcové pokyny, které podrobněji vymezí požadavky na vedení záznamů, měla by Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen "agentura"), a Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (dále jen "CESR") zřízený rozhodnutím Komise 2009/77/ES spolupracovat s cílem posoudit obsah těchto rámcových pokynů a poskytnout v této záležitosti Komisi poradenství. Agentura a CESR by měly rovněž spolupracovat s cílem posoudit důkladněji otázku, zda by se na transakce se smlouvami na dodávky elektřiny a deriváty na elektřinu měly vztahovat požadavky na transparentnost před uskutečněním obchodu nebo po něm a jaký by případně měl být obsah těchto požadavků, a s cílem poskytnout v této záležitosti poradenství.

(41) Členské státy nebo, pokud tak stanoví daný členský stát, regulační orgány by měly podněcovat rozvoj smluv o přerušitelných dodávkách.

(42) Veškerý průmysl a obchod Společenství, včetně malých a středních podniků, a všichni občané Unie, kteří požívají hospodářských výhod vnitřního trhu, by měli mít též možnost požívat vysoké úrovně ochrany spotřebitele a zejména zákazníci v domácnostech a, tam, kde to členské státy považují za vhodné, malé podniky by měly mít možnost požívat záruk veřejných služeb, zejména pokud jde o bezpečnost dodávek a přiměřené sazby, díky poctivému

přístupu a konkurenceschopnosti, a nepřímo tak přispívat k tvorbě pracovních míst. Těmto zákazníkům by měla být umožněna volba, spravedlivý přístup, zastoupení a přístup k mechanismům pro urovnávání sporů.

(43) Téměř všechny členské státy se rozhodly, že zabezpečí hospodářskou soutěž na trhu s výrobou elektřiny prostřednictvím průhledného povolovacího řízení. Členské státy by však měly zajistit možnost přispívat k bezpečnosti dodávek prostřednictvím využívání výběrového řízení nebo rovnocenného postupu, pokud se nevybuduje dostatečná kapacita pro výrobu elektřiny na základě povolovacího řízení. Členské státy by měly mít možnost, v zájmu ochrany životního prostředí a podpory zcela nových technologií, vyhlášovat výběrová řízení na nové kapacity na základě zveřejněných kritérií. Tato nová kapacita zahrnuje mimo jiné elektřinu z obnovitelných zdrojů energie a kombinovanou výrobu tepla a elektřiny.

(44) V zájmu bezpečnosti dodávek by se měla v jednotlivých členských státech sledovat rovnováha mezi nabídkou a poptávkou, a poté by měla následovat zpráva o situaci na úrovni Společenství beroucí v úvahu propojovací kapacitu mezi oblastmi. Toto sledování by se mělo provádět s dostatečným předstihem, aby umožnilo přijmout odpovídající opatření, je-li ohrožena bezpečnost dodávek. K zajištění stabilních dodávek elektřiny by měly přispět výstavba a údržba nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity. Údržba a výstavba nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity a decentralizované výroby elektřiny, jsou významnými prvky v rámci zajištění stabilních dodávek elektřiny.

(45) Členské státy by měly zabezpečit, aby zákazníci v domácnostech, a, pokud to členský stát pokládá za vhodné, malé podniky, měli právo být zásobováni elektřinou ve stanovené kvalitě a s jasně porovnatelnými, průhlednými a přiměřenými cenami. Aby se zajistilo udržení vysoké úrovně veřejných služeb ve Společenství, měla by se veškerá opatření přijatá členskými státy za účelem dosažení cílů této směrnice pravidelně oznamovat Komisi. Komise by měla pravidelně zveřejňovat zprávu analyzující opatření přijatá na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení cílů veřejných služeb a porovnávající jejich účinnost s cílem doporučovat opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení vysoké úrovně veřejných služeb. Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření k ochraně zranitelných zákazníků v prostředí vnitřního trhu s elektřinou. Taková opatření se mohou lišit podle konkrétní situace v dotyčných členských státech a mohou zahrnovat zvláštní opatření vztahující se k úhradě faktur za elektřinu nebo obecnější opatření přijatá v rámci systému sociálního zabezpečení. Je-li rovněž poskytována univerzální služba malým podnikům, mohou se opatření zajišťující poskytování této univerzální služby lišit podle toho, zda se jedná o zákazníky v domácnostech či malé podniky.

(46) Plnění požadavků kladených na veřejné služby je základním požadavkem této směrnice a je důležité, aby tato směrnice, která bere v úvahu cíle ochrany spotřebitele, bezpečnosti dodávek, ochrany životního prostředí a stejné úrovně hospodářské soutěže ve všech členských státech, stanovila společné minimální normy dodržované všemi členskými státy. Je důležité, aby požadavky na veřejné služby mohly být vykládány na vnitrostátním základě, s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a s výhradou dodržování práva Společenství.

(47) Členským státům by mělo být umožněno určit dodavatele poslední instance. Tímto dodavatelem může být obchodní jednotka vertikálně integrovaného podniku, který též plní distribuční funkci, pokud splňuje požadavky této směrnice ohledně oddělení.

(48) Mělo by být umožněno, aby opatření prováděná členskými státy za účelem dosažení cílů sociální a

hospodářské soudržnosti zahrnovala zejména poskytnutí přiměřených hospodářských pobídek s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících nástrojů členských států i Společenství. Tyto nástroje mohou zahrnovat odpovědnostní mechanismy zaručující nezbytné investice.

(49) Pokud předpisy přijaté členskými státy k plnění povinností veřejné služby představují státní podporu podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy, jsou podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy povinny informovat o podporách Komisi.

(50) Požadavky na veřejnou službu, a to i pokud jde o službu univerzální, a společné minimální standardy, které z nich vyplývají, je třeba dále zpřísnit, aby se zajistilo, že hospodářská soutěž bude přinášet prospěch a spravedlivé ceny všem spotřebitelům, obzvláště zranitelným zákazníkům. Požadavky na veřejnou službu by měly být definovány na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k vnitrostátní situaci; členské státy by však měly dodržovat právní předpisy Společenství. Občané Unie a, pokud to členské státy budou pokládat za vhodné, malé podniky by měli mít možnost využívat povinností souvisejících s veřejnou službou, a to především pokud jde o bezpečnost dodávek a přiměřené ceny. Klíčovým aspektem při poskytování dodávek zákazníkům je přístup k objektivním a transparentním údajům o spotřebě. Proto by spotřebitelé měli mít přístup ke svým údajům o spotřebě, souvisejícím cenám a nákladům na služby, aby si mohli vyžádat od konkurence předložení nabídky na základě těchto údajů. Spotřebitelé by rovněž měli mít právo být řádně informováni o své spotřebě energie. Zálohy by měly vycházet z pravděpodobné spotřeby elektřiny a různé platební systémy by neměly být diskriminační. Informace o nákladech na energii, jež budou spotřebitelům poskytovány v dostatečných časových intervalech, budou vytvářet pobídky k energetickým úsporám, protože umožní zákazníkům přímou zpětnou vazbu ohledně účinků investic do energetické účinnosti a vlivu změny chování. V tomto ohledu plně uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách pomůže spotřebitelům snížit jejich náklady na energii.

(51) Tato směrnice by měla zohledňovat především zájmy spotřebitelů a nejdůležitějším úkolem elektroenergetických podniků by mělo být zajištění kvality služeb. Stávající práva spotřebitelů je nezbytné posílit a zaručit a zajistit, aby zahrnovala větší transparentnost. Ochrana spotřebitele by měla zaručovat, aby z konkurenčně schopného trhu měli prospěch všichni spotřebitelé ve Společenství. Práva spotřebitelů by měly vymáhat členské státy nebo, pokud tak daný členský stát stanoví, regulační orgány.

(52) Je třeba, aby spotřebitelé měli k dispozici jasné a srozumitelné informace o svých právech týkajících se energetického odvětví. Komise by po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami včetně členských států, národními regulačními orgány, spotřebitelskými organizacemi a elektroenergetickými podniky měla vypracovat přístupný a pro uživatele srozumitelný kontrolní seznam evropského spotřebitele energie, který by spotřebitelům poskytoval praktické informace týkající se jejich práv. Tento kontrolní seznam by měli obdržet všichni spotřebitelé a měl by být zveřejněn.

(53) Energetická chudoba představuje ve Společenství stále větší problém. Postižené členské státy by proto měly, pokud tak dosud neučinily, vypracovat vnitrostátní energetické akční plány či jiné vhodné rámce pro boj proti energetické chudobě, jejichž cílem by bylo snížit počet osob, které se s problémem energetické chudoby potýkají. Členské státy by v každém případě měly zajistit nezbytné dodávky energie zranitelným zákazníkům. Při tom lze uplatnit integrovaný přístup, například v rámci sociální politiky, a mezi opatření zahrnout i sociální politiky či zlepšení energetické účinnosti v domácnostech. Tato směrnice by měla přinejmenším

umožnit přijímání vnitrostátních politik ve prospěch zranitelných zákazníků.

(54) Větší ochrana spotřebitelů je zaručena dostupností efektivních prostředků pro urovnávání sporů všem zákazníkům. Členské státy by měly zavést rychlé a účinné postupy pro vyřizování stížností.

(55) Mělo být možné zavést inteligentní měřicí systémy na základě ekonomického posouzení. Pokud se v tomto posouzení dojde k závěru, že zavedení daných měřicích systémů je z ekonomického hlediska přijatelné a nákladově efektivní pouze pro spotřebitele s určitým množstvím spotřebované elektřiny, měly by mít členské státy možnost tuto skutečnost zohlednit při zavádění inteligentních měřicích systémů.

(56) Tržní ceny by měly zajišťovat vhodné pobídky pro rozvoj sítě a pro investice do nové výroby elektřiny.

(57) Podpora spravedlivé hospodářské soutěže a snadného přístupu pro různé dodavatele a také zvyšování kapacity pro novou výrobu elektřiny by měly být pro členské státy nejvyšší prioritou, která spotřebitelům umožní plně využít možností, které nabízí liberalizovaný vnitřní trh s elektřinou.

(58) S ohledem na vytvoření skutečného vnitřního trhu s elektřinou by členské státy měly podporovat integraci svých vnitrostátních trhů a spolupráci provozovatelů soustav na úrovni Společenství a na regionální úrovni a současně do ní začlenit i izolované trhy s elektřinou, jež se ve Společenství dosud vyskytují.

(59) Jedním z hlavních cílů této směrnice by mělo být vytvořit prostřednictvím sítě propojené napříč Společenstvím skutečně trh s elektřinou a jedním z hlavních úkolů regulačních orgánů, za případné úzké spolupráce s agenturou, by proto měly být regulační otázky týkající se přeshraničních propojení a regionálních trhů.

(60) Aby byla zajištěna společná pravidla pro skutečně evropský vnitřní trh, měly by být jedním z hlavních cílů této směrnice rovněž dostatečné dodávky energie, která bude dostupná každému. Za tímto účelem by nedefinované tržní ceny stimulovaly přeshraniční propojení a investice do nové výroby elektřiny a zároveň by z dlouhodobého hlediska vedly ke sblížení cen.

(61) Regulační orgány by měly o trhu poskytovat informace rovněž proto, aby Komise mohla vykonávat svou úlohu, jež spočívá v monitorování a sledování vnitřního trhu s elektřinou a jeho krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého vývoje, včetně aspektů, jako například výrobní kapacita, různé zdroje výroby elektřiny, přenosové a distribuční infrastruktury, kvalita služeb, přeshraniční obchod, řízení překročení kapacity, investice, velkoobchodní a spotřebitelské ceny, likvidita trhu, zlepšení z hlediska životního prostředí a účinnosti. Národní regulační orgány by měly informovat orgány pro hospodářskou soutěž a Komisi o členských státech, jejichž ceny narušují hospodářskou soutěž a řádné fungování trhu.

(62) Jelikož cíle této směrnice, totiž vytvoření plně funkčního vnitřního trhu s elektřinou, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(63) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou může Komise přijímat rámcové pokyny k dosažení nezbytného stupně harmonizace. Tyto rámcové pokyny, které jsou tedy závaznými prováděcími opatřeními, jsou rovněž s ohledem

na některá ustanovení této směrnice užitečným nástrojem, který lze v případě potřeby rychle upravit.

(64) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi.

(65) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jenž je nezbytný pro dosažení cíle této směrnice. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musejí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutím 1999/468/ES.

(66) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily.

(67) Vzhledem k rozsahu změn, které se provádějí ve směrnici 2003/54/ES, je z důvodu jasnosti a přehlednosti žádoucí, aby byla dotyčná ustanovení přepracována v jedné nové směrnici.

(68) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Tato směrnice stanoví společná pravidla pro výrobu, přenos, distribuci a dodávky elektřiny a také opatření na ochranu spotřebitele s cílem zlepšit a integrovat konkurenceschopné trhy s elektřinou ve Společenství. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování elektroenergetiky, otevřeného přístupu na trh, kritérií a postupů pro výběrová řízení a udělování povolení, jakož i pravidla pro provozování soustav. Zároveň stanoví povinnosti univerzální služby a práva spotřebitelů elektřiny a upřesňuje požadavky související s hospodářskou soutěží.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. "výrobou" výroba elektřiny;
2. "výrobce" fyzická nebo právnická osoba vyrábějící elektřinu;
3. "přenosem" přeprava elektřiny propojenou přenosovou soustavou velmi vysokého napětí a vysokého napětí za účelem dodávek elektřiny konečným spotřebitelům nebo distribučním podnikům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
4. "provozovatelem přenosové soustavy" fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přenosové soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za

zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektřiny;

5. "distribucí" přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí za účelem jejich dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;

6. "provozovatelem distribuční soustavy" fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny;

7. "zákazníkem" velkooběratel nebo konečný spotřebitel elektřiny;

8. "velkooběratelem" fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje elektřinu za účelem jejího dalšího prodeje v rámci nebo mimo rámec soustavy, na jejímž území je usazena;

9. "konečným spotřebitelem" zákazník nakupující elektřinu pro vlastní potřebu;

10. "zákazníkem v domácnosti" zákazník nakupující elektřinu pro vlastní potřebu v domácnosti, kromě obchodních nebo profesionálních činností;

11. "zákazníkem mimo domácnost" jakákoli fyzická nebo právnická osoba nakupující elektřinu, která není určena pro její vlastní potřebu v domácnosti, včetně výrobců a velkooběratelů;

12. "oprávněným zákazníkem" zákazník, který může volně nakupovat elektřinu od dodavatele dle vlastního výběru ve smyslu článku 33;

13. "propojovacím vedením" zařízení, které slouží k propojení elektroenergetických soustav;

14. "propojenou soustavou" několik přenosových a distribučních soustav, které jsou navzájem propojeny prostřednictvím jednoho nebo několika propojovacích vedení;

15. "přímým vedením" elektrické vedení spojující izolované výrobní místo s izolovaným zákazníkem, nebo elektrické vedení spojující výrobce elektřiny s podnikem dodávajícím elektřinu, který přímo zásobuje svá vlastní zařízení, dceřině společnosti nebo oprávněné zákazníky;

16. "ekonomickou prioritou" pořadí zdrojů dodávek elektřiny podle ekonomických kritérií;

17. "pomocnou službou" služba potřebná pro provoz přenosové nebo distribuční soustavy;

18. "uživatelem soustavy" fyzická nebo právnická osoba dodávající do přenosové nebo distribuční soustavy nebo z přenosové či distribuční soustavy zásobovaná;

19. "dodávkou" prodej, včetně dalšího prodeje, elektřiny zákazníkům;

20. "integrováním elektroenergetickým podnikem" vertikálně nebo horizontálně integrovaný podnik;

21. "vertikálně integrovaným podnikem": elektroenergetický podnik nebo skupina elektroenergetických podniků, v nichž jsou tatáž osoba nebo tytéž osoby oprávněny přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a v nichž podnik nebo skupina podniků vykonává alespoň jednu z funkcí přenosu nebo distribuce a alespoň jednu z funkcí výroby nebo dodávek elektřiny;

22. "podnikem ve skupině" podnik ve skupině ve smyslu článku 41 sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, na základě čl. 44 odst. 2 písm. g) Smlouvy, o konsolidovaných účetních závěrkách, nebo přidružený

podnik ve smyslu čl. 33 odst. 1 uvedené směrnice nebo podnik patřící stejným podílníkům;

23. "horizontálně integrovaným podnikem" podnik vykonávající alespoň jednu z funkcí výroby za účelem prodeje, dále přenosu, distribuce nebo dodávek elektřiny a další činnost, která nesouvisí s elektřinou;

24. "výběrovým řízením" postup, jehož prostřednictvím se pokrývají nové plánované požadavky a náhradní kapacity formou dodávek z nových nebo stávajících výrobních kapacit;

25. "dlouhodobým plánováním" plánování potřebných investic pro výrobní, přenosové a distribuční kapacity na dlouhodobém základě s cílem pokrýt poptávku po elektřině v dané soustavě a zabezpečit dodávky zákazníkům;

26. "malou izolovanou soustavou" každá soustava se spotřebou nižší než 3000 GWh v roce 1996, která získává méně než 5 % své roční spotřeby elektřiny propojením s jinými soustavami;

27. "izolovanou mikrosoustavou" každá soustava se spotřebou nižší než 500 GWh v roce 1996, která nemá žádné propojení s jinými soustavami;

28. "bezpečností" jak zabezpečení dodávek elektřiny, tak technická bezpečnost;

29. "energetickou účinností/řízením poptávky" komplexní nebo integrovaný přístup zaměřený na ovlivňování množství a časového plánu spotřeby elektřiny za účelem snížení primární spotřeby energie a zatížení v době špičky tím, že se upřednostní investice do opatření zabezpečujících energetickou účinnost nebo jiných opatření, jakými jsou smlouvy o přerušitelných dodávkách, spíše než na dodatečné investice do zvýšení výrobní kapacity, pokud představují účinnější a hospodárnější řešení s ohledem na pozitivní dopad snížení energetické spotřeby na životní prostředí a související hlediska bezpečnosti dodávek a nákladů na distribuci;

30. "obnovitelnými zdroji energie" obnovitelné nefosilní zdroje energie (energie větrná, sluneční, geotermální, energie vln, energie přílivová, vodní, energie z biomasy, ze skládkového plynu, z plynů z čistíren odpadních vod a z bioplynů);

31. "distribuovanou výrobou" podniky vyrábějící elektřinu připojené na distribuční soustavu;

32. "smlouvou na dodávky elektřiny" smlouva o dodávkách elektřiny, která však nezahrnuje derivát na elektřinu;

33. "derivátem na elektřinu" finanční nástroj uvedený v bodech 5, 6 nebo 7 oddílu C přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, pokud se daný nástroj týká elektřiny;

34. "kontrolou" práva, smlouvy nebo jiné prostředky, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost uplatnění rozhodujícího vlivu v určitém podniku, zejména na základě:

a) vlastnického práva nebo práva užívání všech aktiv podniku nebo jejich části;

b) práv nebo smluv, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku;

35. "elektroenergetickým podnikem" fyzická nebo právnická osoba, která vykonává alespoň jednu z těchto funkcí: výroba, přenos, distribuce, dodávky nebo nákup elektřiny a která zajišťuje obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, s výjimkou konečných spotřebitelů.

KAPITOLA II

OBECNÁ PRAVIDLA ORGANIZACE ODVĚTVY

Článek 3

Povinnosti veřejné služby a ochrana zákazníka

1. Členské státy zabezpečí na základě svého institucionálního uspořádání, při zohlednění zásady subsidiarity a aniž je dotčen odstavec 2, aby elektroenergetické podniky byly provozovány v souladu se zásadami této směrnice a s cílem dosažení konkurenčního a bezpečného trhu s elektřinou udržitelného z hlediska životního prostředí a aby nebyly diskriminovány z hlediska svých práv nebo povinností.

2. S plným ohledem na související ustanovení Smlouvy, zejména na její článek 86, mohou členské státy uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu podnikům působícím v elektroenergetice povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně zabezpečení dodávek, pravidelnosti, kvality a cen dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu. Tyto povinnosti musí být jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné a musí zaručovat rovnost přístupu pro elektroenergetické podniky Společenství k spotřebitelům v jednotlivých členských státech. Ve vztahu k bezpečnosti dodávek, řízení energetické účinnosti/řízení poptávky a v zájmu plnění cílů v oblasti životního prostředí a energie z obnovitelných zdrojů uvedených v tomto odstavci mohou členské státy zavést dlouhodobé plánování, přičemž berou v úvahu možnost, že o přístup do systému by mohly mít zájem třetí osoby.

3. Členské státy zajistí, aby alespoň všichni zákazníci v domácnostech, a pokud to členské státy uznají za vhodné, i malé podniky (především podniky s méně než 50 zaměstnanci a s ročním obrátem nebo bilanční sumou nejvýše 10 milionů EUR) mohli využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za přiměřené, jednoduše a jasně srovnatelné, transparentní a nediskriminační ceny. Aby zabezpečily poskytování univerzální služby, mohou členské státy určit dodavatele poslední instance. Členské státy uloží distribučním podnikům povinnost připojit zákazníky do sítě za podmínek a při dodržení sazeb stanovených postupem podle čl. 37 odst. 6. Nic v této směrnici nebrání členským státům, aby posilovaly tržní postavení zákazníků v domácnostech a malých a středních zákazníků podporováním možnosti dobrovolného sdružování se pro zastupování této kategorie spotřebitelů.

První pododstavec tohoto odstavce musí být prováděn transparentním a nediskriminačním způsobem a nesmí bránit otevírání trhu stanovenému v článku 33.

4. Členské státy zajistí, aby měli všichni zákazníci právo na dodávky elektřiny od dodavatele, pokud s tím dodavatel souhlasí, bez ohledu na to, v jakém členském státě je dodavatel registrován, a pokud tento dodavatel dodrží příslušná pravidla pro obchodování a vyrovnávání. V tomto ohledu přijmou členské státy veškerá opatření nezbytná k tomu, aby zajistily, že správní postupy nediskriminují dodavatelské podniky, které jsou již zaregistrovány v jiném členském státě.

5. Členské státy zajistí, aby:

a) v případě, že si zákazník přeje změnit dodavatele a dodržuje přitom podmínky smlouvy, byla tato změna provedena dotčeným dodavatelem, případně dotčenými dodavateli, ve lhůtě tří týdnů, a

b) zákazníci byli oprávněni obdržet veškeré příslušné údaje o spotřebě.

Členské státy zajistí, aby práva uvedená v písmenech a) a b) byla přiznána všem zákazníkům, a to bez diskriminace z hlediska nákladů, úsilí či času.

6. Případné finanční náhrady, jiné formy náhrady a výhradní práva, jež členské státy udělují za plnění povinností stanovených v odstavcích 2 a 3, jsou poskytovány nediskriminačním a transparentním způsobem.

7. Členské státy přijmou vhodná opatření na ochranu konečných spotřebitelů, a zejména zabezpečí, aby existovaly dostatečné záruky na ochranu zranitelných zákazníků. V této souvislosti každý členský stát stanoví definici zranitelných zákazníků, která může být odvozena z energetické chudoby, a může, mimo jiné, stanovit, že odpojení těchto zákazníků je zakázáno v kritických obdobích. Členské státy zajistí uplatňování práv a povinností spojených se zranitelnými zákazníky. Zejména přijmou opatření na ochranu konečných spotřebitelů z odlehklých oblastí. Členské státy zabezpečí vysokou úroveň ochrany spotřebitele, zejména s ohledem na transparentnost týkající se smluvních podmínek, obecných informací a mechanismů řešení sporů. Členské státy zajistí, aby oprávněný zákazník byl skutečně schopen přejít snadno k jinému dodavateli. Tato opatření musí zahrnovat opatření uvedená v příloze I, alespoň pokud jde o zákazníky v domácnostech.

8. Členské státy přijmou vhodná opatření, mezi něž patří například vytvoření vnitrostátních energetických akčních plánů, poskytování dávek v systémech sociálního zabezpečení k zajištění nezbytných dodávek elektřiny pro zranitelné zákazníky nebo podpora zlepšování energetické účinnosti, s cílem řešit zjištěné případy energetické chudoby, a to i v širším kontextu chudoby. Tato opatření nesmí bránit účinnému otevření trhu stanovenému v článku 33 ani fungování trhu a jsou případně oznámena Komisi v souladu s odstavcem 15 tohoto článku. V oznámení mohou být uvedena i opatření přijatá v rámci obecného systému sociálního zabezpečení.

9. Členské státy zajistí, aby dodavatelé elektřiny uváděli na fakturách a v současně zasílaných materiálech, jakož i v propagačních materiálech poskytovaných konečným spotřebitelům:

a) podíl každého energetického zdroje na celkové skladbě zdrojů energie užitých dodavatelem za předchozí rok srozumitelným způsobem, jenž na vnitrostátní úrovni umožní jednoznačné srovnání;

b) alespoň odkaz na existující referenční zdroje, jako jsou internetové stránky, na nichž jsou veřejně dostupné informace o dopadech na životní prostředí, minimálně s údaji o emisích CO₂ a o radioaktivním odpadu pocházejícím z výroben elektřiny, které se týkají celkové skladby zdrojů energie užitých dodavatelem za předchozí rok;

c) informace týkající se jejich práv a prostředků urovnávání sporů, které mají v případě sporu k dispozici.

Pokud jde o první pododstavec písm. a) a b) ve vztahu k elektřině získané prostřednictvím výměny elektřiny nebo dovozu od podniku usazeného mimo Společenství, lze použít souhrnné číselné údaje poskytnuté při této výměně nebo hodnoty, které daný podnik poskytl za předchozí rok;

Regulační orgán či jiný příslušný vnitrostátní orgán podnikne nezbytné kroky k tomu, aby zajistil, že informace uváděné dodavateli jejich zákazníkům podle tohoto článku jsou spolehlivé a jsou poskytovány způsobem umožňujícím jednoznačné srovnání na vnitrostátní úrovni.

10. Členské státy přijmou opatření na dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti a ochrany životního prostředí, která, je-li to vhodné, zahrnují opatření na řízení energetické účinnosti/řízení poptávky a prostředky pro boj proti klimatickým změnám a bezpečnosti dodávek. K takovým opatřením může patřit zejména poskytování přiměřených

hospodářských pobídek, s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících vnitrostátních nástrojů a nástrojů Společenství, na údržbu a výstavbu potřebné infrastruktury sítí, včetně kapacit propojení.

11. Členské státy nebo, stanoví-li tak daný členský stát, regulační orgány, ve snaze podpořit energetickou účinnost, vydává důrazné doporučení, aby elektroenergetické podniky optimalizovaly využívání elektřiny například poskytováním služeb v oblasti hospodaření s energií, vypracováním inovačních vzorců pro výpočet ceny nebo případně zavedením inteligentních měřících systémů či inteligentních sítí.

12. Členské státy zajistí, aby byla zřízena jednotná kontaktní místa, v nichž jsou spotřebitelům k dispozici veškeré potřebné informace o jejich právech, platných právních předpisech a prostředcích urovnávání sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato kontaktní místa mohou být součástí kontaktních míst poskytujících spotřebitelům obecné informace.

13. Členské státy zajistí zavedení nezávislých mechanismů, jako je například veřejný ochránce práv pro energetiku nebo orgán sdružující spotřebitele, jež umožní účinné projednání stížností a mimosoudní urovnávání sporů.

14. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat články 7, 8, 32 nebo 34, pokud by jejich použití právně nebo fakticky bránilo plnění povinností uložených elektroenergetickým podnikům z důvodů obecného hospodářského zájmu a pokud tím rozvoj obchodu nebude ovlivněn do té míry, že by to bylo v rozporu se zájmy Společenství. Zájmy Společenství mimo jiné zahrnují hospodářskou soutěž s ohledem na oprávněné zákazníky v souladu s touto směrnicí a s článkem 86 Smlouvy.

15. Členské státy při provádění této směrnice informují Komisi o všech opatřeních přijatých pro plnění povinností univerzální služby a veřejné služby včetně ochrany spotřebitele a životního prostředí a o jejich možném vlivu na vnitrostátní nebo mezinárodní hospodářskou soutěž bez ohledu na to, zda tato opatření vyžadují odchylku od této směrnice nebo nikoliv. Členské státy následně oznámí Komisi každé dva roky všechny změny těchto opatření bez ohledu na to, zda vyžadují odchylku od této směrnice nebo nikoliv.

16. Komise po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami včetně členských států, národních regulačních orgánů, spotřebitelských organizací, elektroenergetických podniků a sociálních partnerů vypracuje srozumitelný a stručný kontrolní seznam evropského spotřebitele energie obsahující praktické informace o právech spotřebitelů energie, přičemž bude vycházet z již dosažených výsledků. Členské státy zajistí, aby dodavatelé elektřiny nebo provozovatelé distribuční soustavy ve spolupráci s národním regulačním orgánem podnikli nezbytné kroky, aby předali všem svým spotřebitelům kopii kontrolního seznamu spotřebitele energie a zajistili jeho zveřejnění.

Článek 4

Sledování bezpečnosti dodávek

Členské státy zabezpečí sledování bezpečnosti dodávek. Pokud to členské státy považují za vhodné, mohou tímto úkolem pověřit regulační orgány uvedené v článku 35. Toto sledování zahrnuje zejména rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou na vnitrostátním trhu, úroveň očekávané budoucí poptávky, předpokládané dodatečné kapacity, které se plánují nebo jsou ve výstavbě, úroveň údržby sítí a opatření na pokrytí poptávky v době špičky a na řešení výpadků jednoho nebo více dodavatelů. Příslušné orgány uveřejní každé dva roky do 31. července zprávu podávající přehled zjištění vyplývajících ze sledování těchto záležitostí a

uvádějící všechna přijatá nebo plánovaná opatření na jejich řešení, a tuto zprávu neprodleně sdělí Komisi.

Článek 5

Technické předpisy

Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byla definována technická bezpečnostní kritéria a aby byly vypracovány a zveřejněny technické předpisy stanovící minimální technické konstrukční a provozní požadavky na připojení k síti výrobních zařízení, distribučních soustav, přímo připojených zákazníků, propojovacích vedení a přímých vedení. Tyto technické předpisy zabezpečí interoperabilitu systémů a musí být objektivní a nediskriminační. Agentura může případně vydat vhodná doporučení týkající se dosažení souladu s těmito předpisy. Uvedené předpisy se oznamují Komisi postupem podle článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

Článek 6

Podpora regionální spolupráce

1. Členské státy a regulační orgány mezi sebou vzájemně spolupracují za účelem integrace svých vnitrostátních trhů na jedné nebo více regionálních úrovních, což je prvním krokem k vytvoření plně liberalizovaného vnitřního trhu. Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy podporují a usnadňují zejména spolupráci provozovatelů přenosové soustavy na regionální úrovni, a to i pokud jde o přeshraniční záležitosti, s cílem vytvořit konkurenceschopný vnitřní trh s elektřinou, zasazuje se o soulad svého právního a regulačního a také technického rámce a usnadňuje integraci izolovaných systémů, v jejichž důsledku se ve Společenství stále ještě vyskytují izolované trhy s elektřinou. Zeměpisné oblasti, na něž se tato regionální spolupráce vztahuje, zahrnují spolupráci v zeměpisných oblastech vymezených v souladu s čl. 12 odst. 3 nařízení (ES) č. 714/2009. Tato spolupráce může zahrnovat jiné zeměpisné oblasti.

2. Agentura spolupracuje s národními regulačními orgány a provozovateli přenosové soustavy, aby zajistila soulad regulačních rámců mezi regiony za účelem vytvoření konkurenceschopného vnitřního trhu s elektřinou. Pokud se Agentura domnívá, že jsou potřebná závazná pravidla pro tuto spolupráci, vydá vhodná doporučení.

3. Členské státy zajistí prováděním této směrnice, aby provozovatelé přenosové soustavy měli jeden nebo více integrovaných systémů na regionální úrovni zahrnujících několik členských států za účelem přidělování kapacit a kontroly bezpečnosti sítě.

4. Pokud se společného podniku zřízeného za účelem uskutečňování spolupráce účastní vertikálně integrovaní provozovatelé přenosové soustavy, společný podnik vypracuje a provede program shody, který stanoví opatření přijatá s cílem zajistit, aby bylo vyloučeno diskriminační chování a chování v rozporu se zásadami hospodářské soutěže. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění cíle vyloučení diskriminačního a protisoutěžního jednání. Program podléhá schválení agenturou. Soulad s programem nezávisle sledují kontrolóři shody vertikálně integrovaných provozovatelů přenosové soustavy.

KAPITOLA III

VÝROBA

Článek 7

Povolovací řízení pro nové kapacity

1. Pro výstavbu nových výrobních kapacit zavedou členské státy povolovací řízení, které musí probíhat podle objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií.

2. Členské státy stanoví kritéria pro udělení povolení k výstavbě výrobních kapacit na svém území. Při stanovování příslušných kritérií členské státy posuzují otázky:

a) bezpečnosti a zabezpečení elektroenergetických soustav, zařízení a souvisejícího vybavení;

b) ochrany veřejného zdraví a bezpečnosti;

c) ochrany životního prostředí;

d) využití pozemku a volby umístění;

e) využití veřejného prostranství;

f) energetické účinnosti;

g) povahy primárních zdrojů;

h) údajů o žadateli, jako např. jeho technické, hospodářské a finanční schopnosti;

i) plnění opatření přijatých podle článku 3;

j) příspěvku výrobní kapacity k dosažení celkového cíle Společenství, jímž je nejméně 20 % podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie ve Společenství v roce 2020 uvedeného v čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů; a

k) příspěvku výrobní kapacity ke snížení emisí.

3. Členské státy zajistí, aby existovala zvláštní povolovací řízení pro malé decentralizované výrobce nebo distribuovanou výrobu, která by brala v úvahu jejich omezenou velikost a jejich možný vliv.

Členské státy mohou vypracovat pokyny týkající se tohoto zvláštního povolovacího řízení. Národní regulační orgány nebo jiné příslušné vnitrostátní orgány včetně orgánů odpovědných za plánování podrobí tyto pokyny přezkumu a mohou doporučit jejich změnu.

Pokud členské státy stanovily určité postupy, jimiž se řídí schvalování využití půdy a které se týkají velkých projektů nové infrastruktury pro výrobní kapacitu, zahrnou případně do těchto postupů i výstavbu nové výrobní kapacity a uplatňují je nediskriminačním způsobem a v příslušném časovém rámci.

4. Povolovací řízení a kritéria musí být zveřejněna. Žadatelé musí být vyzooměni o důvodech, které vedly k zamítnutí udělení povolení. Tyto důvody musí být objektivní, nediskriminační, řádně podložené a opodstatněné. Žadatel musí mít k dispozici opravné prostředky.

Článek 8

Výběrové řízení na nové kapacity

1. Členské státy zajistí v zájmu bezpečnosti dodávek možnost zabezpečit nové kapacity nebo opatření pro řízení energetické účinnosti/řízení poptávky prostřednictvím výběrového řízení nebo postupu rovnocenného z hlediska transparentnosti a nediskriminace na základě zveřejněných

kritérií. Tato řízení je však možné zahájit jen tehdy, když výrobní zařízení nebo opatření pro řízení energetické účinnosti/řízení poptávky zaváděná v rámci povolovacího řízení nejsou dostatečná pro zajištění bezpečnosti dodávek.

2. Členské státy mohou v zájmu ochrany životního prostředí a podpory nejnovějších technologií zabezpečit možnost výběrového řízení na nové kapacity na základě uveřejněných kritérií. Toto výběrové řízení se může vztahovat na nové kapacity nebo opatření energetické účinnosti/řízení poptávky. Výběrové řízení je však možné zahájit jen tehdy, když výrobní zařízení nebo opatření pro řízení energetické účinnosti/řízení poptávky zaváděná v rámci povolovacího řízení nejsou dostatečná pro dosažení těchto cílů.

3. Podrobnosti výběrového řízení na výrobní kapacity a opatření v oblasti energetické účinnosti/řízení poptávky se zveřejňují v Úředním věstníku Evropské unie nejméně šest měsíců před uzavěrkou nabídek.

Konkrétní specifikace výběrového řízení se dají k dispozici jakémukoli zainteresovanému podniku usazenému na území některého členského státu tak, aby měl dostatečný čas na podání nabídky k výběrovému řízení.

Aby se zajistila transparentnost a nediskriminace, zahrnují specifikace výběrového řízení podrobný popis smluvních specifikací a postupu, který dodrží všichni účastníci výběrového řízení, vyčerpávající seznam kritérií, jimiž se řídí výběr uchazečů, a rozhodnutí o uzavření smlouvy, včetně pobídek, které jsou zahrnuty do nabídky. Tyto specifikace se mohou rovněž týkat oblastí uvedených v čl. 7 odst. 2.

4. Při vyhlášení výběrového řízení na požadovanou výrobní kapacitu se musí rovněž přihlídnout k nabídkám dodávek elektřiny s dlouhodobými zárukami ze stávajících výrobních subjektů, jestliže lze tímto způsobem pokrýt dodatečné potřeby.

5. Členské státy určí orgán nebo veřejnoprávní nebo soukromoprávní subjekt, který není závislý na oblasti výroby, přenosu a distribuce elektřiny, jímž může být regulační orgán uvedený v čl. 35 odst. 1, který bude příslušný pro organizaci, sledování a kontrolu výběrového řízení uvedeného v odstavcích 1 až 4 tohoto článku. Je-li provozovatel přenosové soustavy zcela nezávislý na ostatních činnostech nesouvisejících s přenosovou soustavou, pokud jde o vlastnictví, může být určen subjektem příslušným pro organizaci, sledování a kontrolu výběrového řízení. Tento orgán nebo subjekt přijme veškerá nezbytná opatření, aby zabezpečil důvěrnost informací obsažených v nabídkách.

KAPITOLA IV

PROVOZOVÁNÍ PŘENOSOVÉ SOUSTAVY

Článek 9

Oddělení vlastnictví přenosových soustav a provozovatelů přenosové soustavy

1. Členské státy zajistí, aby ode dne 3. března 2012:

a) každý podnik, který vlastní přenosovou soustavu, působil jako provozovatel přenosové soustavy;

b) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny:

i) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek a přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo;

ii) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou a přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo;

c) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny jmenovat členy dozorčí rady provozovatele přenosové soustavy nebo přenosové soustavy, jejich správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo; a

d) tatáž osoba nebyla oprávněna být členem dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a to jak podniku vykonávajícího funkci výroby nebo dodávek, tak provozovatele přenosové soustavy nebo přenosové soustavy.

2. Práva podle odst. 1 písm. b) a c) zahrnují zejména:

a) pravomoc vykonávat hlasovací práva;

b) pravomoc jmenovat členy dozorčí rady, správní rady nebo orgánů právně zastupujících podnik; nebo

c) právo držet většinový podíl.

3. Pro účely odst. 1 písm. b) pojem "podnik vykonávající funkci výroby nebo dodávek" zahrnuje "podnik vykonávající funkci výroby a dodávek" ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a pojmy "provozovatel přenosové soustavy" a "přenosová soustava" zahrnují pojmy "provozovatel přepravní soustavy" a "přepravní soustava" ve smyslu uvedené směrnice.

4. Členské státy mohou povolit odchylky od odst. 1 písm. b) a c) do 3. března 2013 za podmínky, že provozovatelé přenosové soustavy nejsou součástí vertikálně integrovaného podniku.

5. Povinnost stanovená v odst. 1 písm. a) se považuje za splněnou, pokud dva nebo více podniků vlastních přenosové soustavy vytvořilo společný podnik, který působí jako provozovatel přenosové soustavy ve dvou nebo více členských státech pro dotčené přenosové soustavy. Součástí společného podniku nesmí být žádný jiný podnik, pokud nebyl schválen podle článku 13 jako nezávislý provozovatel soustavy nebo jako nezávislý provozovatel přenosové soustavy pro účely kapitoly V.

6. Pro účely provádění tohoto článku, pokud osobou uvedenou v odst. 1 písm. b), c) a d) je členský stát nebo jiný veřejnoprávní subjekt, se za tutéž osobu nebo tytéž osoby nepovažují dva samostatné veřejnoprávní subjekty vykonávající kontrolu na jedné straně nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou a na straně druhé nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek.

7. Členské státy zajistí, aby informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, uvedené v článku 16 a uchovávané provozovatelem přenosové soustavy, který byl součástí vertikálně integrovaného podniku, nebyly přeneseny a pracovníci tohoto provozovatele přenosové soustavy nebyli převedeni do podniků vykonávajících funkci výroby a dodávek.

8. Pokud ke dni 3. září 2009 příslušná přenosová soustava patří vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout odstavec 1 nepoužít.

V takovém případě tyto členské státy buď:

a) určí nezávislého provozovatele soustavy v souladu s článkem 13, nebo

b) splní ustanovení kapitoly V.

9. Pokud ke dni 3. září 2009 příslušná přenosová soustava patří vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přenosové soustavy než ustanovení kapitoly V, mohou se členské státy rozhodnout odstavce 1 nepoužít.

10. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přenosové soustavy podle odstavce 9 tohoto článku je tento podnik certifikován postupy podle čl. 10 odst. 4, 5 a 6 a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009, kterým Komise ověří, že zavedená opatření jasně zaručují účinnější nezávislost provozovatele přenosové soustavy než ustanovení kapitoly V.

11. Vertikálně integrovaným podnikům, které vlastní přenosovou soustavu, nesmí být v žádném případě bráněno podniknout kroky k dosažení souladu s odstavcem 1.

12. Podniky vykonávající funkci výroby nebo dodávek nesmí být v žádném případě schopny přímo nebo nepřímo převzít kontrolu nad oddělenými provozovateli přenosové soustavy v členských státech, které uplatňují odstavce 1, nebo ve vztahu k těmto provozovatelům uplatňovat jakékoli právo.

Článek 10

Určení a certifikace provozovatelů přenosové soustavy

1. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přenosové soustavy je tento podnik certifikován postupy podle odstavců 4, 5 a 6 tohoto článku a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009.

2. Členské státy schválí a určí jako provozovatele přenosové soustavy podniky, které vlastní přenosovou soustavu a které byly podle níže uvedeného certifikačního postupu certifikovány národním regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 9. Určení provozovatelů přenosové soustavy se oznámí Komisi a zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

3. Provozovatelé přenosové soustavy oznámí regulačnímu orgánu každou plánovanou transakci, která by si mohla vyžádat nové posouzení jejich souladu s požadavky článku 9.

4. Regulační orgány sledují, zda provozovatelé přenosové soustavy trvale splňují požadavky článku 9. K zajištění souladu s těmito požadavky zahájí certifikační postup:

a) na základě oznámení podaného provozovatelem přenosové soustavy podle odstavce 3;

b) z vlastního podnětu, pokud je jim známo, že plánovaná změna práv nebo vlivu ve vztahu k vlastníkům přenosové soustavy nebo provozovatelům přenosové soustavy může vést k porušení článku 9, nebo pokud mají důvod se domnívat, že k tomuto porušení mohlo dojít; nebo

c) na odůvodněnou žádost Komise.

5. Regulační orgány přijmou rozhodnutí o certifikaci provozovatele přenosové soustavy do čtyř měsíců ode dne oznámení podaného provozovatelem přenosové soustavy nebo ode dne žádosti Komise. Po uplynutí této lhůty se má za to, že certifikace byla udělena. Výslovné nebo implicitní rozhodnutí regulačního orgánu může nabýt účinnosti až po dokončení postupu stanoveného v odstavci 6.

6. Výslovné nebo implicitní rozhodnutí o certifikaci provozovatele přenosové soustavy oznámí regulační orgán neprodleně Komisi spolu s veškerými významnými informacemi, které se rozhodnutí týkají. Komise rozhoduje postupem podle článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009.

7. Regulační orgány a Komise mohou od provozovatelů přenosové soustavy a podniků vykonávajících funkci výroby nebo dodávek požadovat jakékoli informace významné pro plnění úkolů podle tohoto článku.

8. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

Článek 11

Certifikace ve vztahu ke třetím zemím

1. Žádá-li o certifikaci vlastník přenosové soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy kontrolovaný osobou nebo osobami ze třetí země nebo třetích zemí, uvědomí o tom regulační orgán Komisi.

Regulační orgán rovněž Komisi neprodleně uvědomí o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové soustavy kontrolu.

2. Provozovatel přenosové soustavy uvědomí regulační orgán o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové soustavy kontrolu.

3. Regulační orgán přijme návrh rozhodnutí o certifikaci provozovatele přenosové soustavy nejpozději čtyři měsíce ode dne, kdy obdržel od provozovatele přenosové soustavy příslušné informace. Regulační orgán odmítne certifikaci provozovatele přenosové soustavy, pokud nebylo prokázáno:

a) že dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a

b) u regulačního orgánu nebo jiného příslušného orgánu určeného členským státem, že udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie v členském státě a Společenství. Při posuzování této otázky regulační orgán nebo jiný určený příslušný orgán zohlední:

i) práva a závazky Společenství ve vztahu k těmto třetím zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, již je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek energie;

ii) práva a závazky členského státu ve vztahu k těmto třetím zemím, které vyplývají z dohod uzavřených s těmito třetími zeměmi, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Společenství; a

iii) jiné konkrétní skutečnosti a okolnosti daného případu a dotčené třetí země.

4. Regulační orgán o rozhodnutí, jakož i o všech příslušných informacích s ním souvisejících, neprodleně uvědomí Komisi.

5. Členské státy stanoví, že dříve než regulační orgán přijme rozhodnutí o certifikaci, regulační orgán nebo určený příslušný orgán uvedený v odst. 3 písm. b) požádá o stanovisko Komise ohledně toho, zda:

a) dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a

b) udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství.

6. Komise posoudí žádost podle odstavce 5 co nejdříve po obdržení. Do dvou měsíců po obdržení žádosti Komise poskytne stanovisko národnímu regulačnímu orgánu nebo, v případě, že byla žádost předložena určeným příslušným orgánem, tomuto orgánu.

Při vypracovávání stanoviska může Komise požádat o vyjádření agenturu, dotčené členské státy nebo zainteresované strany. V takovém případě se dvouměsíční lhůta prodlouží na žádost Komise o další dva měsíce.

Pokud Komise ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci stanovisko nevydá, má se za to, že nemá vůči rozhodnutí regulačního orgánu žádné námítky.

7. Při posuzování toho, zda kontrola ze strany osoby nebo osob ze třetí země nebo třetích zemí ohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství, Komise zohlední:

a) konkrétní skutečnosti daného případu a dotčené třetí země nebo třetích zemí; a

b) práva a povinnosti Společenství ve vztahu k této třetí zemi nebo třetím zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, jíž je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek.

8. Národní regulační orgán přijme do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 konečné rozhodnutí o certifikaci. Při přijímání konečného rozhodnutí národní regulační orgán co nejvíce zohlední stanovisko Komise. Členské státy mají v každém případě právo odmítnout certifikaci, pokud udělení certifikace ohrozí bezpečnost dodávek energie členského státu nebo bezpečnost dodávek jiného členského státu. Pokud členské státy určily, že posouzení provede jiný příslušný orgán podle odst. 3 písm. b), mohou požadovat, aby národní regulační orgán přijal konečné rozhodnutí v souladu s posouzením provedeným tímto příslušným orgánem. Konečné rozhodnutí národního regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně. Pokud se konečné rozhodnutí liší od stanoviska Komise, dotčený členský stát poskytne a zveřejní kromě tohoto rozhodnutí i jeho odůvodnění.

9. Tímto článkem není nijak dotčeno právo členských států vykonávat v souladu s právem Společenství vnitrostátní právní kontrolu za účelem ochrany legitimních zájmů týkajících se veřejné bezpečnosti.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

11. Tento článek se kromě odst. 3 písm. a) uplatňuje rovněž u členských států, které jsou předmětem výjimky podle článku 44.

Článek 12

Úkoly provozovatelů přenosové soustavy

Každý provozovatel přenosové soustavy:

a) zajišťuje dlouhodobou schopnost soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektřiny a úsporným způsobem provozuje, udržuje a rozvíjí bezpečné, spolehlivé a účinné přenosové soustavy s řádným ohledem na životní prostředí;

b) zajišťuje vhodné prostředky, díky nimž lze plnit povinnosti související se službou;

c) přispívá k bezpečnosti dodávek prostřednictvím přiměřené přenosové kapacity a spolehlivosti soustavy;

d) řídí toky elektřiny v soustavě s přihlédnutím k výměnám s jinými propojenými soustavami. Za tímto účelem provozovatel přenosové soustavy odpovídá za bezpečnost, spolehlivost a účinnost elektrizační soustavy a v této souvislosti i za zajištění dostupnosti všech nezbytných pomocných služeb, včetně těch, které jsou poskytovány v reakci na poptávku, pokud je tato dostupnost nezávislá na jakékoli jiné přenosové soustavě, s níž je jeho soustava propojena;

e) poskytuje dostatečné informace provozovateli jakékoli jiné soustavy, s níž je jeho soustava propojena, aby zajistil bezpečný a efektivní provoz, koordinovaný rozvoj a interoperabilitu propojené soustavy;

f) zajišťuje nediskriminaci mezi uživateli soustavy a kategoriemi uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování svých podniků ve skupině;

g) poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě; a

h) vybírá poplatky za přetížení a platby podle vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosové soustavy v souladu s článkem 13 nařízení (ES) č. 714/2009, poskytuje přístup třetím stranám a řídí jej a poskytuje vysvětlení s uvedením příslušných důvodů, pokud přístup zamítne, což sledují národní regulační orgány; při plnění úkolů podle tohoto článku provozovatelé přenosové soustavy především usnadňují integraci trhu.

Článek 13

Nezávislí provozovatelé soustavy

1. Pokud ke dni 3. září 2009 patří příslušná přenosová soustava vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout nepoužít čl. 9 odst. 1 a určit nezávislého provozovatele soustavy na návrh vlastníka přenosové soustavy. Takové určení podléhá souhlasu Komise.

2. Členský stát může nezávislého provozovatele soustavy schválit a určit, pouze pokud:

a) uchazeč prokázal, že splňuje požadavky čl. 9 odst. 1 písm. b), c) a d);

b) uchazeč prokázal, že má pro provádění úkolů podle článku 12 k dispozici potřebné finanční, technické, fyzické a lidské zdroje;

c) uchazeč se zavázal dodržovat desetiletý plán rozvoje sítě monitorovaný regulačním orgánem;

d) vlastník přenosové soustavy prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle odstavce 5. Za tímto účelem musí poskytnout všechny návrhy smluvních ujednání s ucházejícím se podnikem i s jakýmkoli dalším relevantním subjektem; a

e) uchazeč prokázal schopnost dostát svým povinnostem vyplývajícím podle nařízení (ES) č. 714/2009, včetně spolupráce provozovatelů přenosové soustavy na evropské i regionální úrovni.

3. Členské státy schválí a určí jako nezávislé provozovatele soustavy podniky, které byly certifikovány regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 11 a odstavce 2 tohoto článku. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

4. Každý nezávislý provozovatel soustavy odpovídá za udělování a správu přístupu třetím osob, včetně výběru přístupových poplatků, poplatků za přetížení a plateb podle vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosové soustavy v souladu s článkem 13 nařízení (ES) č. 714/2009, jakož i za provoz, údržbu a rozvoj přenosové soustavy a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku prostřednictvím plánování investic. Při rozvoji přenosové soustavy odpovídá nezávislý provozovatel soustavy za plánování (včetně povolovacího řízení) a výstavbu nové infrastruktury a její uvedení do provozu. Pro tento účel působí nezávislý provozovatel soustavy jako provozovatel přenosové soustavy v souladu s touto kapitolou. Vlastník přenosové soustavy nesmí mít odpovědnost za udělování a správu přístupu třetím osob ani za plánování investic.

5. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, pak vlastník přenosové soustavy:

a) poskytne nezávislému provozovateli soustavy veškerou náležitou součinnost a podporu pro účely plnění jeho úkolů, zejména včetně všech náležitých informací;

b) financuje investice, o nichž rozhodne nezávislý provozovatel soustavy a které schválí regulační orgán, nebo poskytne souhlas s jejich financováním kteroukoli zúčastněnou osobou včetně nezávislého provozovatele soustavy. Příslušná finanční ujednání podléhají souhlasu regulačního orgánu. Před udělením tohoto souhlasu provede regulační orgán konzultace s vlastníkem přenosové soustavy a s ostatními zainteresovanými stranami;

c) zajistí krytí odpovědnosti ve vztahu k aktivům tvořícím síť, s výjimkou odpovědnosti vztahující se k úkolům nezávislého provozovatele soustavy; a

d) poskytne záruky k usnadnění financování jakéhokoli rozšiřování sítě, s výjimkou investic, u nichž podle písmene b) poskytl souhlas s financováním kteroukoli zúčastněnou osobou včetně nezávislého provozovatele soustavy.

6. V úzké spolupráci s regulačním orgánem se příslušnému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž udělí veškeré náležité pravomoci pro účinné sledování plnění povinností, které pro vlastníka přenosové soustavy vyplývají z odstavce 5.

Článek 14

Oddělení vlastníků přenosové soustavy

1. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, musí být vlastníky přenosové soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, nezávislý, přinejmenším pokud jde o jeho právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisí s přenosem.

2. Pro zajištění nezávislosti vlastníka přenosové soustavy podle odstavce 1 platí tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení vlastníka přenosové soustavy nesmějí být zapojeny do podnikových struktur integrovaného elektroenergetického podniku, které jsou přímo nebo nepřímo pověřeny běžným provozem spojeným s výrobou, distribucí a dodávkami elektřiny;

b) musí být přijata vhodná opatření zajišťující, aby profesionální zájmy osob odpovědných za řízení vlastníka přenosové soustavy byly brány v úvahu takovým způsobem, který zajišťuje, že jsou schopny jednat nezávisle; a

c) vlastníky přenosové soustavy vypracuje program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody předkládá regulačnímu orgánu výroční zprávu s popisem přijatých opatření. Tato zpráva se zveřejňuje.

3. Komise může přijmout rámcové pokyny k zajištění úplného a účinného dodržování odstavce 2 tohoto článku ze strany vlastníka přenosové soustavy. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

Článek 15

Dispečink a vyrovnávání

1. Aniž jsou dotčeny dodávky elektřiny na základě smluvních závazků, včetně těch, které vyplývají ze specifikací výběrového řízení, odpovídá provozovatel přenosové soustavy, pokud plní tuto funkci, za dispečink výrobních

zařízení ve své oblasti a za rozhodování o využití propojovacích vedení připojených k jiným soustavám.

2. Dispečink výrobních zařízení a rozhodování o využití propojovacích vedení se provádí na základě kritérií, která schvalují národní regulační orgány, pokud jsou k tomu příslušné, a která musí být objektivní a veřejně přístupná a musí být uplatňována nediskriminačním způsobem, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou. Přihlíží se k ekonomické prioritě elektřiny z dostupných výrobních zařízení nebo přenosů z propojovacích vedení, jakož i k technickým omezením soustavy.

3. Členský stát od provozovatelů soustavy požaduje, aby při dispečinku výrobních zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie jednali v souladu s článkem 16 směrnice 2009/28/ES. Dále mohou od provozovatele soustavy požadovat, aby při dispečinku výrobních zařízení dával přednost výrobním zařízením s kombinovanou výrobou tepla a elektřiny.

4. Členský stát může z důvodu bezpečnosti dodávek nařídít, aby byla dána přednost výrobním zařízením používajícím domácí primární zdroje energetického paliva v rozsahu nepřekračujícím v kalendářním roce 15 % celkové primární energie potřebné na výrobu elektřiny spotřebované v daném členském státě.

5. Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy požadují, aby provozovatelé přenosové soustavy dodržovali minimální normy pro údržbu a rozvoj přenosové soustavy, včetně propojovací kapacity.

6. Pokud plní tuto funkci, získávají provozovatelé přenosové soustavy energii, kterou používají ke krytí energetických ztrát a k vytváření rezervní kapacity ve své soustavě, transparentními, nediskriminačními a tržními postupy.

7. Pravidla přijatá provozovateli přenosové soustavy pro vyrovnávání elektrizační soustavy musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro účtování poplatků uživatelům, kteří využívají jejich soustavu, za energetickou nerovnováhu. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přenosové soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví pomocí metodik slučitelných s čl. 37 odst. 6, nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejňují se.

Článek 16

Zachování důvěrnosti provozovateli přenosové soustavy a vlastníky přenosové soustavy

1. Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, musí každý provozovatel přenosové soustavy a každý vlastník přenosové soustavy zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a o kterých se dozví při výkonu své činnosti, a musí zabránit tomu, aby byly informace o vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, poskytovány diskriminačním způsobem. Zejména nesmí poskytovat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, ostatním částem podniku, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k provedení obchodní transakce. K zajištění úplného souladu s pravidly o oddělení informací musí členské státy zajistit, aby vlastníky přenosové soustavy a zbývající část podniku nevyužívali společné služby, například společné právní služby, s výjimkou služeb čistě administrativní nebo informačně-technologické povahy.

2. Provozovatelé přenosové soustavy nesmějí v souvislosti s prodeji nebo nákupy elektřiny realizovanými podniky ve skupině zneužívat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích osob v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

3. Informace, jež jsou nezbytné pro účinnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu, se zveřejňují. Touto povinností není dotčeno zachovávání důvěrnosti informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

KAPITOLA V

NEZÁVISLÝ PROVOZOVATEL PŘENOSOVÉ SOUSTAVY

Článek 17

Aktiva, zařízení, zaměstnanci a identita

1. Provozovatelé přenosové soustavy musí být vybaveni veškerými lidskými, technickými, fyzickými a finančními zdroji potřebnými pro plnění svých povinností podle této směrnice a v rámci výkonu činnosti přenosu elektřiny, zejména:

a) aktiva nezbytná pro výkon činnosti přenosu elektřiny, včetně přenosové soustavy, vlastní provozovatel přenosové soustavy;

b) zaměstnanci nezbytní pro výkon činnosti přenosu elektřiny, včetně výkonu všech podnikových úkolů, jsou zaměstnání provozovatelem přenosové soustavy;

c) zapůjčování zaměstnanců a poskytování služeb ze strany a ve prospěch jakýchkoli jiných částí vertikálně integrovaného podniku se zakazují. Provozovatel přenosové soustavy může poskytovat služby vertikálně integrovanému podniku, pokud:

i) poskytování těchto služeb nesmí diskriminovat některé uživatele soustavy, je dostupné všem uživatelům soustavy za stejných podmínek a neomezuje či nenarušuje hospodářskou soutěž ve výrobě nebo dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání; a

ii) podmínky poskytování těchto služeb byly schváleny regulačním orgánem;

d) aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přenosové soustavy k dispozici v řádné době odpovídající finanční zdroje na budoucí investiční projekty nebo na nahrazení existujících aktiv poskytnuté vertikálně integrovaným podnikem po podání příslušné žádosti ze strany provozovatele přenosové soustavy.

2. Kromě činností uvedených v článku 12 zahrnuje výkon činnosti přenosu elektřiny alespoň tyto činnosti:

a) zastupování provozovatele přenosové soustavy a kontakty s třetími osobami a regulačními orgány;

b) zastupování provozovatele přenosové soustavy v rámci Evropské sítě provozovatelů přenosových soustav pro elektřinu (dále jen "sít' ENTSO pro elektřinu");

c) udělování a správa přístupu pro třetí osoby, přičemž nesmí docházet k diskriminaci určitých uživatelů soustavy nebo určitých skupin uživatelů soustavy;

d) vybírání veškerých poplatků souvisejících s přenosovou soustavou, včetně poplatků za přístup, vyrovnávacích poplatků za pomocné služby, jako například pořizování služeb (náklady na vyrovnávání, energie na ztráty);

e) provoz, údržba a rozvoj bezpečné, efektivní a hospodárné přenosové soustavy;

f) investiční plánování zajišťující dlouhodobou schopnost soustavy poskytnout rozumnou úroveň poptávky a zaručující bezpečnost dodávek;

g) zřizování vhodných společných podniků, včetně společných podniků za účasti jednoho nebo více

provozovatelů přenosové soustavy, burz pro obchodování s elektřinou a dalších důležitých subjektů, a plnění cíle vytváření regionálních trhů nebo podpory liberalizačních procesů; a

h) všechny podnikové služby, včetně právních služeb, účetnictví a služeb informačních technologií.

3. Provozovatelé přenosové soustavy mají právní formu akciových společností nebo společností s ručením omezením ve smyslu článku 1 směrnice Rady 68/151/EHS.

4. Provozovatel přenosové soustavy nesmí svou podnikovou identitou, komunikací, logem a infrastrukturou uvádět v omyl, pokud jde o samostatnou identitu vertikálně integrovaného podniku nebo některé jeho části.

5. Provozovatel přenosové soustavy nesmí mít s žádnou částí vertikálně integrovaného podniku společné systémy informačních technologií nebo vybavení, prostory ani bezpečnostní přístupové systémy a ani pro systémy informačních technologií nebo vybavení a bezpečnostní přístupové systémy nevyužívá stejných poradců či externích dodavatelů.

6. Audity účetnictví provozovatelů přenosové soustavy provádějí auditóři jiní než ti, kteří provádějí audity vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části.

Článek 18

Nezávislost provozovatele přenosové soustavy

1. Aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přenosové soustavy:

a) účinná rozhodovací oprávnění, nezávislá na vertikálně integrovaném podniku, pokud jde o aktiva nutná k provozu, udržování nebo rozvoji přenosové soustavy; a

b) oprávnění získávat peníze na kapitálovém trhu, zejména půjčováním a navyšování kapitálu.

2. Provozovatel přenosové soustavy jedná vždy tak, aby zajistil, že má zdroje potřebné k řádnému a účinnému výkonu činnosti přenosu, a rozvíjí a udržuje efektivní, bezpečnou a hospodárnou přenosovou soustavu.

3. Dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávající funkce výroby nebo dodávek nemají žádný přímý nebo nepřímý podíl v provozovateli přenosové soustavy. Provozovatel přenosové soustavy nemá žádný přímý nebo nepřímý podíl v žádné dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávající funkce výroby nebo dodávek, ani nepřijímá dividendy nebo nemá z této dceřiné společnosti žádný jiný finanční prospěch.

4. Celková řídicí struktura a podnikové stanovy provozovatele přenosové soustavy zajistí skutečnou nezávislost provozovatele přenosové soustavy v souladu s ustanoveními této kapitoly. Vertikálně integrovaný podnik nesmí přímo nebo nepřímo určovat konkurenční chování provozovatele přenosové soustavy, pokud jde o každodenní aktivity provozovatele přenosové soustavy a řízení příslušné sítě nebo pokud jde o činnosti nezbytné pro přípravu desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

5. Při plnění svých úkolů podle článku 12 a čl. 17 odst. 2 této směrnice a v souladu s články 14, 15 a 16 nařízení (ES) č. 714/2009 provozovatelé přenosové soustavy nesmí diskriminovat žádné osoby či subjekty a neomezí ani nenaruší hospodářskou soutěž ve výrobě či dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání.

6. Jakékoli obchodní nebo finanční vztahy mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy, včetně půjček poskytovaných provozovatelem přenosové soustavy vertikálně integrovanému podniku, jsou

v souladu s tržními podmínkami. Provozovatel přenosové soustavy vede podrobné záznamy o takových obchodních a finančních vztazích a na žádost je zpřístupní regulačnímu orgánu.

7. Provozovatel přenosové soustavy předkládá ke schválení regulačním orgánem veškeré obchodní a finanční dohody s vertikálně integrovaným podnikem.

8. Provozovatel přenosové soustavy informuje regulační orgán o finančních zdrojích uvedených v čl. 17 odst. 1 písm. d), které jsou k dispozici pro budoucí investiční projekty nebo pro nahrazování existujících aktiv.

9. Vertikálně integrovaný podnik se zdrží veškerých činností, jimiž brání provozovateli přenosové soustavy v plnění jeho povinností podle této kapitoly nebo ho při plnění těchto povinností poškozují, a nepožaduje, aby jej provozovatel přenosové soustavy při plnění těchto povinností žádal o povolení.

10. Podnik, který byl certifikován regulačním orgánem jako podnik splňující požadavky této kapitoly je příslušným členským státem schválen a určen jako provozovatel přenosové soustavy. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

Článek 19

Nezávislost zaměstnanců a vedení provozovatele přenosové soustavy

1. Rozhodnutí týkající se jmenování a opětovného jmenování, pracovních podmínek včetně odměn a ukončení funkčního období osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy přijímá dozorčí orgán provozovatele přenosové soustavy jmenovaný podle článku 20.

2. Regulačnímu orgánu se oznámí identita a podmínky funkčního období, doba trvání a ukončení funkčního období osob jmenovaných dozorčím orgánem pro jmenování nebo obnovení jmenování jako osob odpovědných za výkonné řízení nebo jako členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy, jakož i důvody pro jakékoli navrhované rozhodnutí o ukončení takových funkčních období. Tyto podmínky a rozhodnutí, na které odkazuje odstavec 1, se stávají závaznými pouze v případě, že do tří týdnů od oznámení nevznese regulační orgán proti nim námitku.

Regulační orgán může vznést námitku proti rozhodnutí podle odstavce 1:

a) vyvstanou-li pochybnosti ohledně odborné nezávislosti jmenované osoby odpovědné za řízení nebo člena správních orgánů, nebo

b) v případě předčasného ukončení funkčního období, existují-li pochybnosti o jeho důvodnosti.

3. Po období tří let před jmenováním osob odpovědných za řízení nebo do správních orgánů provozovatele přenosové soustavy, na které se vztahuje tento odstavec, nesmí tyto osoby zastávat odborné postavení nebo mít odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo se týkající vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části a nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly jiné než provozovatele přenosové soustavy.

4. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přenosové soustavy a zaměstnanci provozovatele přenosové soustavy nesmí mít žádné jiné odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo, týkající se jakékoli jiné části vertikálně integrovaného podniku nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly.

5. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přenosové soustavy a zaměstnanci provozovatele přenosové soustavy nesmí mít přímo nebo nepřímo žádný zájem v jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiné než provozovatel přenosové soustavy a nemají v tomto směru žádný finanční prospěch. Jejich odměňování nezávisí na činnostech nebo výsledcích vertikálně integrovaného podniku jiných než činnostech nebo výsledcích provozovatele přenosové soustavy.

6. Musí být zaručena účinná práva na odvolání se k regulačnímu orgánu ohledně jakýchkoli stížností ze strany osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy vůči předčasným ukončením jejich funkčního období.

7. Po skončení jejich funkčního období u provozovatele přenosové soustavy nesmí mít osoby odpovědné za jeho řízení nebo členové jeho správních orgánů po dobu nejméně čtyř let jakékoli odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah týkající se jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiného než provozovatel přenosové soustavy nebo jeho podílníků držících kontrolní podíl.

8. Ustanovení odstavce 3 se vztahují na většinu osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy.

Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přenosové soustavy, na které a nevztahují ustanovení odstavce 3, nesmí ve vertikálně integrovaném podniku vykonávat žádnou řídicí nebo jinou významnou funkci po dobu alespoň šesti měsíců před svým jmenováním.

Ustanovení prvního pododstavce tohoto odstavce a odstavců 4 až 7 se vztahují na všechny osoby, jež patří k výkonnému řízení, a na osoby jim přímo podřízené v záležitostech týkajících se provozování, údržby a rozvoje sítě.

Článek 20

Dozorčí orgán

1. Provozovatel přenosové soustavy má dozorčí orgán, který je odpovědný za přijímání rozhodnutí, která mají značný dopad na hodnotu aktiv podílníků provozovatele přenosové soustavy, a to zejména za přijímání rozhodnutí týkajících se schválení ročních a dlouhodobých finančních plánů, úrovně zadluženosti provozovatele přenosové soustavy a výše dividend rozdělených mezi podílníky. Dozorčí orgán nepřijímá rozhodnutí o záležitostech, které se týkají každodenní činnosti provozovatele přenosové soustavy a správy sítě nebo činností nezbytných pro vypracování desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

2. Dozorčí orgán se skládá z členů zastupujících vertikálně integrovaný podnik, členů zastupujících podílníky třetích osob a, pokud to příslušné právo některého členského státu stanoví, členy zastupující jiné zainteresované strany, jako například zaměstnance provozovatele přenosové soustavy.

3. Ustanovení čl. 19 odst. 2 prvního pododstavce a čl. 19 odst. 3 až 7 se použijí alespoň na takový počet členů dozorčího orgánu, který je o jeden nižší než polovina všech jeho členů.

Ustanovení čl. 19 odst. 2 druhého pododstavce písm. b) se použije na všechny členy dozorčího orgánu.

Článek 21

Program shody a kontrolor shody

1. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosové soustavy vypracovali a provedli programy shody, které stanoví opatření přijímaná s cílem zajistit, že nedojde k diskriminačnímu chování, a aby bylo přiměřeně sledováno

plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Program shody podléhá schválení regulačním orgánem. Aniž jsou dotčeny pravomoci národního regulačního orgánu, soulad s programem je nezávisle sledován kontrolorem shody.

2. Kontrolor shody je jmenován dozorcím orgánem, přičemž jeho jmenování podléhá schválení regulačním orgánem. Regulační orgán může odmítnout jmenování kontrolora shody pouze z důvodů nedostatku nezávislosti nebo odborné způsobilosti. Kontrolor shody může být fyzickou nebo právnickou osobou. Na kontrolora shody se vztahuje čl. 19 odst. 2 až 8.

3. Kontrolor shody má na starosti:

a) sledování provádění programu shody;

b) vypracování výroční zprávy uvádějící opatření přijatá k provedení programu shody a její předložení regulačnímu orgánu;

c) podávání zpráv dozorcímu orgánu a podávání doporučení k programu shody a jeho provádění;

d) oznamování veškerých podstatných porušení předpisů v souvislosti s prováděním programu shody regulačnímu orgánu; a

e) podávání zpráv regulačnímu orgánu o jakýchkoli obchodních a finančních vztazích mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy.

4. Kontrolor shody předkládá regulačnímu orgánu navrhovaná rozhodnutí o investičním plánu nebo o individuálních investicích v síti. To nastává nejpozději v okamžiku, kdy vedení nebo příslušný správní orgán provozovatele přenosové soustavy předkládá tato rozhodnutí dozorcímu orgánu.

5. Pokud vertikálně integrovaný podnik v rámci valného shromáždění nebo volbou provedenou jím jmenovanými členy dozorcí rady zabránil přijetí rozhodnutí za účelem odmítnutí nebo odkladu investic v síti, jež mělo být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedeno v následujících třech letech, kontrolor shody to oznámí regulačnímu orgánu, který poté jedná v souladu s článkem 22.

6. Podmínky upravující mandát nebo podmínky zaměstnání kontrolora shody, včetně délky jeho mandátu, jsou předmětem schválení regulačním orgánem. Tyto podmínky zajišťují nezávislost kontrolora shody, a to i tím, že mu zajišťují veškeré zdroje nezbytné pro plnění jeho povinností. Během svého mandátu nesmí kontrolor shody přímo ani nepřímo zastávat odbornou funkci ani nést odpovědnost či mít zájem v žádném vertikálně integrovaném podniku či jeho části a ani ve vztahu k jeho ovládajícím podílům.

7. Kontrolor shody pravidelně podává ústní nebo písemné zprávy regulačnímu orgánu a má právo pravidelně podávat ústní nebo písemné zprávy dozorcímu orgánu provozovatele přenosové soustavy.

8. Kontrolor shody se může účastnit všech zasedání řídicích nebo správních orgánů provozovatele přenosové soustavy a dozorcího orgánu a valného shromáždění. Kontrolor shody se účastní všech zasedání, která se zabývají těmito otázkami:

a) podmínkami přístupu do sítí definovanými v nařízení (ES) č. 714/2009, zejména pokud jde o sazby, přístupové služby pro třetí osoby, přidělování kapacit a řízení přetížení, transparentnost, vyvažování a druhotné trhy;

b) projekty prováděnými s cílem provozovat, udržovat a rozvíjet přenosovou soustavu, včetně investic do vzájemného propojení a připojení;

c) pořízováním energie nebo jejím prodejem nutnými pro provoz přenosové soustavy.

9. Kontrolor shody sleduje, jak provozovatel přenosové soustavy plní ustanovení článku 16.

10. Kontrolor shody má přístup ke všem důležitým údajům a do všech kanceláří provozovatele přenosové soustavy a ke všem informacím nezbytným pro plnění svých úkolů.

11. Dozorcí orgán může propustit kontrolora shody po předchozím souhlasu regulačního orgánu. Na žádost regulačního orgánu odvolá kontrolora shody z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti.

12. Kontrolor shody má přístup do kanceláří provozovatele přenosové soustavy bez předchozího ohlášení.

Článek 22

Rozvoj sítě a pravomoci k přijímání investičních rozhodnutí

1. Provozovatelé přenosové soustavy předkládají každoročně regulačnímu orgánu desetiletý plán rozvoje sítě založený na dosavadní a prognózané nabídce a poptávce po konzultaci všech příslušných zúčastněných stran. Tento plán rozvoje sítě obsahuje účinná opatření s cílem zajistit přiměřenost soustavy a bezpečnosti dodávek.

2. Desetiletý plán rozvoje sítě zejména:

a) určuje pro potřeby účastníků trhu, kterou hlavní přenosovou infrastrukturu je třeba vybudovat nebo modernizovat v průběhu příštích deseti let;

b) zahrnuje veškeré investice, o nichž již bylo rozhodnuto, a určuje nové investice, které musí být provedeny v příštích třech letech; a

c) stanovuje časový rámec pro všechny investiční projekty.

3. Při vypracovávání desetiletého plánu rozvoje sítě provede provozovatel přenosové soustavy přiměřené odhady o vývoji výroby, dodávek, spotřeby a výměn s jinými zeměmi, přičemž zohledňuje investiční plány regionálních sítí a sítí pro celé Společenství.

4. Regulační orgán konzultuje desetiletý plán rozvoje sítě se všemi skutečnými nebo potenciálními uživateli soustavy otevřeně a transparentně. Osoby nebo podniky, které se prohlašují za potenciální uživatele soustavy, mohou být požádány o předložení odůvodnění takových prohlášení. Regulační orgán zveřejní výsledky konzultačního procesu, zejména možnou potřebu investic.

5. Regulační orgán přezkoumá, zda desetiletý plán rozvoje sítě zahrnuje veškeré investiční potřeby, na které bylo poukázáno během konzultačního procesu, a zda je v souladu s nezávazným desetiletým plánem rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen "plán rozvoje sítě pro celé Společenství"), na který odkazuje čl. 8 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 714/2009. Vyvstanou-li jakékoli pochybnosti o souladu s plánem rozvoje sítě na úrovni Společenství, regulační orgán konzultuje agenturu. Regulační orgán může na provozovatele přenosové soustavy požadovat, aby svůj desetiletý plán rozvoje sítě změnil.

6. Regulační orgán sleduje a vyhodnocuje provádění desetiletého plánu rozvoje sítě.

7. V případech, kdy provozovatel přenosové soustavy, s výjimkou prvořadých důvodů mimo jeho kontrolu, neprovede investici, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedena v příštích třech letech, členské státy zajistí, aby se regulační orgán zavázal přijmout alespoň jedno z níže uvedených opatření, s cílem zajistit provedení dotyčné investice, pokud je tato investice na základě nejnovějšího desetiletého plánu rozvoje sítě stále relevantní:

a) požádat provozovatele přenosové soustavy o provedení daných investic, nebo

b) zorganizovat nabídkové řízení otevřené libovolným investorům týkající se dané investice, nebo

c) zavázat provozovatele přenosové soustavy, aby přijal navýšení kapitálu k financování nutných investic a umožnil nezávislým investorům účastnit se daného kapitálu.

Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle prvního pododstavce písm. b), může zavázat provozovatele přenosové soustavy, aby souhlasil s jedním nebo více z následujících opatření:

a) financování jakoukoli třetí osobou,

b) výstavbu jakoukoli třetí osobou,

c) budování nových vlastních aktiv, nebo

d) provoz nových vlastních aktiv.

Provozovatel přenosové soustavy poskytne investorům veškeré informace nutné pro uskutečnění investice, připojí nová aktiva k přenosové síti a obecně se vynasnaží co nejvíce podpořit provádění investičního projektu.

Příslušná finanční ujednání podléhají souhlasu regulačního orgánu.

8. Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle odst. 7 prvního pododstavce, jsou náklady daných investic pokryty odpovídajícími nařízeními v oblasti sazeb.

Článek 23

Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení nových elektráren k přenosové soustavě

1. Provozovatel přenosové soustavy zavede a zveřejní transparentní a účinné postupy pro nediskriminační připojení nových elektráren k přenosové soustavě. Tyto postupy podléhají schválení národními regulačními orgány.

2. Provozovatel přenosové soustavy nesmí odmítnout připojení nové elektrárny na základě možných budoucích omezení týkajících se dostupných síťových kapacit, např. zatížení v odlehlých částech přenosové soustavy. Provozovatel přenosové soustavy poskytne nezbytné informace.

3. Provozovatel přenosové soustavy nesmí odmítnout nové místo připojení s odůvodněním, že to povede k dodatečným nákladům souvisejícím s nutným zvyšováním kapacity prvků soustavy v těsné blízkosti místa připojení.

KAPITOLA VI

PROVOZOVÁNÍ DISTRIBUČNÍ SOUSTAVY

Článek 24

Určení provozovatelů distribuční soustavy

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavu nebo za ni odpovídají, aby na dobu stanovenou členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy. Členské státy zajistí, aby provozovatelé distribuční soustavy jednali v souladu s články 25, 26 a 27.

Článek 25

Úkoly provozovatelů distribuční soustavy

1. Provozovatel distribuční soustavy odpovídá za dlouhodobé zajištění schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny a za hospodárný způsob provozu, údržby a rozvoje bezpečné, spolehlivé a účinné distribuční soustavy elektřiny ve své oblasti s náležitým ohledem na životní prostředí a energetickou účinnost.

2. V žádném případě nesmí diskriminovat uživatele soustavy nebo kategorie uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve skupině.

3. Provozovatel distribuční soustavy poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě, včetně jejího účinného využití.

4. Členský stát může uložit provozovateli distribuční soustavy, aby při spouštění výrobních zařízení dával přednost zařízením využívajícím obnovitelné zdroje energie nebo odpad nebo zařízením vyrábějícím současně elektřinu i teplo.

5. Pokud plní tuto funkci, získává provozovatel distribuční soustavy energii, kterou používá ke krytí energetických ztrát a k vytváření rezervní kapacity ve své soustavě, transparentními, nediskriminačními a tržními postupy. Tímto požadavkem není dotčeno používání elektřiny získané podle smluv uzavřených před 1. lednem 2002.

6. Odpovídá-li provozovatel distribuční soustavy za vyrovnávání elektrizační distribuční soustavy, musí být pravidla, která přijímá za tímto účelem, objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro účtování poplatků uživatelům, kteří využívají jeho soustavu, za energetickou nerovnováhu. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli distribuční soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví v souladu s čl. 37 odst. 6 nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejňují se.

7. Při plánování rozvoje distribuční soustavy zvažuje provozovatel distribuční soustavy opatření v oblasti energetické účinnosti/řízení poptávky nebo distribuované výroby, která by mohla nahradit potřebu modernizace nebo nahrazování energetických kapacit.

Článek 26

Oddělení vlastnictví provozovatelů distribuční soustavy

1. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý, přinejmenším pokud jde o právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisejí s distribucí. Tento požadavek nepředstavuje povinnost oddělit vlastnění aktiv provozovatele distribuční soustavy od vertikálně integrovaného podniku.

2. Kromě požadavků odstavce 1, pokud je provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý, pokud jde o organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisejí s distribucí. Aby se tohoto dosáhlo, použijí se tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy nesmějí být zapojeny do podnikových struktur integrovaného elektroenergetického podniku přímo nebo nepřímo pověřeného běžným provozem spojeným s výrobou, přenosem a dodávkami elektřiny;

b) musí být přijata vhodná opatření, aby profesionální zájmy osob odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy byly brány v úvahu takovým způsobem, který zajišťuje, že jsou schopny jednat nezávisle;

c) provozovatel distribuční soustavy má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném elektroenergetickém podniku, pokud jde o aktiva nutná pro provoz, údržbu nebo rozvoj soustavy. K plnění těchto úkolů musí mít provozovatel distribuční soustavy k dispozici potřebné zdroje, včetně lidských, technických, fyzických a finančních zdrojů. Nemělo by to bránit existenci náležitých koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, nepřímo regulovaných v souladu s čl. 37 odst. 6. Umožňuje to mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele distribuční soustavy a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat příkazy týkající se běžného provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace distribučního vedení nepřekračující podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje;

d) provozovatel distribuční soustavy stanoví program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování a zajistí dostatečné sledování plnění programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody, kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy, předkládá regulačnímu orgánu uvedenému v čl. 35 odst. 1 výroční zprávu s popisem přijatých opatření. Tato zpráva se zveřejňuje. Kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy musí být plně nezávislý a k plnění svých úkolů musí mít přístup ke všem nezbytným informacím provozovatele distribuční soustavy i případných podniků ve skupině.

3. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, zajistí členské státy, aby činnosti provozovatele distribuční soustavy byly sledovány regulačními orgány či jinými příslušnými orgány, aby nemohl vertikální integraci využívat k narušování hospodářské soutěže. Vertikálně integrovaní provozovatelé distribuční soustavy zejména nesmějí ve svém vystupování a v rámci prosazování své obchodní značky uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost dodavatelské divize vertikálně integrovaného podniku.

4. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavce 1, 2 a 3 na integrované elektroenergetické podniky sloužící méně než 100000 připojeným zákazníkům nebo obsluhující malé izolované soustavy.

Článek 27

Povinnost provozovatelů distribuční soustavy zachovávat důvěrnost

Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, musí provozovatel distribuční soustavy zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a o kterých se dozví při výkonu své činnosti, a musí zabránit tomu, aby byly zveřejněny informace o vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, poskytovány diskriminačním způsobem.

Článek 28

Uzavřené distribuční soustavy

1. Členské státy mohou národním regulačním orgánům nebo jiným příslušným orgánům uložit, aby soustavu, která distribuuje elektřinu v rámci geograficky vymezené průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb a která nezajišťuje, aniž je dotčen odstavec 4, dodávky pro

zákazníky v domácnostech, klasifikovaly jako uzavřenou distribuční soustavu, pokud:

a) jsou provoz či výrobní proces uživatelů této soustavy ze zvláštních technických či bezpečnostních důvodů integrovány; nebo

b) tato soustava distribuuje elektřinu zejména vlastníkovi či provozovateli této soustavy nebo podnikům s nimi spojenými.

2. Členské státy mohou národním regulačním orgánům uložit, aby provozovatele uzavřené distribuční soustavy osvobodily od:

a) povinnosti podle čl. 25 odst. 5 získávat energii, kterou používá ke krytí energetických ztrát a k vytváření rezervní kapacity ve své soustavě, transparentními, nediskriminačními a tržními postupy;

b) povinnosti podle čl. 32 odst. 1, aby sazby nebo metodiky pro jejich výpočet byly před vstupem v platnost schváleny v souladu s článkem 37.

3. Pokud je udělena výjimka podle odstavce 2, jsou uplatňované sazby nebo metodiky pro jejich výpočet hodnoceny a schvalovány v souladu s článkem 37 na žádost uživatele uzavřené distribuční soustavy.

4. Nahodilé používání malým počtem domácností se zaměstnáním nebo podobným spojením s majitelem distribuční soustavy, které se nacházejí v oblasti obsluhované uzavřenou distribuční soustavou, nevyklučuje udělení výjimek podle odstavce 2.

Článek 29

Provozovatel kombinované soustavy

Ustanovení čl. 26 odst. 1 nebrání činnosti provozovatele kombinované přenosové a distribuční soustavy, pokud tento provozovatel dodržuje ustanovení čl. 9 odst. 1, článku 13 a 14 nebo kapitoly V nebo pokud se na něj vztahuje čl. 44 odst. 2.

KAPITOLA VII

ODDĚLENÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO TRANSPARENTNOST

Článek 30

Právo na přístup k účetnictví

1. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v článku 35, mají právo na přístup k účetnictví elektroenergetických podniků uvedených v článku 31, pokud je to nezbytné k plnění jejich úkolů.

2. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v článku 34, musí zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu. Členské státy mohou upravit sdělování těchto informací, pokud je to nezbytné k plnění úkolů příslušných orgánů.

Článek 31

Oddělení účetnictví

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby účetnictví elektroenergetických podniků bylo vedeno v souladu s odstavci 2 a 3.

2. Elektroenergetické podniky bez ohledu na režim vlastnictví nebo právní formu vypracují, předloží k auditu a zveřejní své roční účetní závěrky v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů o ročních účetních závěrkách kapitálových společností, přijatých podle čtvrté směrnice Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) Smlouvy, o ročních účetních závěrkách některých forem společností.

Podniky, které nemají zákonnou povinnost zveřejňovat své roční účetní závěrky, uchovávají jedno vyhotovení k dispozici pro veřejnost ve svém sídle.

3. Elektroenergetické podniky vedou ve svém vnitřním účetnictví odděleně své přenosové a distribuční činnosti tak, jak by to bylo požadováno, kdyby dotyčné činnosti prováděly samostatné podniky, s cílem zamezit diskriminaci, vzájemnému subvencování a narušování hospodářské soutěže. Vedou rovněž účetnictví, které může být konsolidované, o ostatních elektrizačních činnostech, které se netýkají přenosu ani distribuce. Do 1. července 2007 musí vést oddělené účetnictví pro činnosti v oblasti dodávek pro oprávněné zákazníky a pro neoprávněné zákazníky. Výnosy z vlastnictví přenosové nebo distribuční soustavy se v účetnictví vykazují odděleně. Případně vedou konsolidované účetnictví pro ostatní jiné než elektrizační činnosti. Vnitřní účetnictví zahrne rozvahu a výsledovku pro každou činnost.

4. Audit uvedený v odstavci 2 ověří zejména dodržování povinností zamezení diskriminace a vzájemného subvencování, uvedených v odstavci 3.

KAPITOLA VIII

ORGANIZACE PŘÍSTUPU DO SOUSTAVY

Článek 32

Přístup třetích osob

1. Členské státy zajistí zavedení systému pro přístup třetích osob k přenosovým a distribučním soustavám na základě zveřejněných sazeb použitelných na oprávněné zákazníky a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metodiky pro jejich výpočet byly před vstupem v platnost schváleny v souladu s článkem 37 a aby tyto sazby a metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před vstupem v platnost zveřejněny.

2. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy může odmítnout přístup, pokud postrádá nezbytnou kapacitu. Pro toto odmítnutí musí být řádně podloženy důvody, zejména s ohledem na článek 3, založené na objektivních, technicky a ekonomicky ospravedlnitelných kritériích. Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byla tato kritéria důsledně uplatňována a aby uživatel, kterému byl odmítnut přístup, mohl využít postupu pro řešení sporů. Pokud je to žádoucí a pokud došlo k odmítnutí přístupu, regulační orgány dále zajistí, aby provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy poskytl náležité informace o opatřeních, která budou nezbytná k posílení soustavy. Osobě požadující takové informace může být účtován přiměřený poplatek odrážející náklady na jejich poskytnutí.

Článek 33

Otevírání trhu a vzájemnost

1. Členské státy zajistí, aby za oprávněné zákazníky byli považováni:

a) do 1. července 2004 oprávnění zákazníci stanovení v čl. 19 odst. 1 až 3 směrnice 96/92/ES. Členské státy zveřejní do 31. ledna každého roku kritéria pro definování těchto oprávněných zákazníků;

b) od 1. července 2004 všichni zákazníci mimo domácnosti;

c) od 1. července 2007 všichni zákazníci.

2. Aby se předešlo nerovnováze při otevírání trhů s elektřinou:

a) smlouvy na dodávky elektřiny s oprávněným zákazníkem v soustavě jiného členského státu se nezakazují, je-li zákazník považován za oprávněného v obou daných soustavách; a

b) pokud jsou transakce popsané v písmenu a) odmítnuty kvůli tomu, že je zákazník oprávněný jen v jedné z obou soustav, může Komise s přihlédnutím k situaci na trhu a k obecnému zájmu nařídít odmítající straně provést požadované dodávky na žádost členského státu, v němž je oprávněný zákazník usazen.

Článek 34

Přímá vedení

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní:

a) výrobcům elektřiny a podnikům dodávajícím elektřinu usazeným na jejich území zásobovat své vlastní provozy, dceřiné společnosti a oprávněné zákazníky prostřednictvím přímých vedení; a

b) všem oprávněným zákazníkům usazeným na jejich území, aby byli výrobci a dodavatelskými podniky zásobováni prostřednictvím přímých vedení.

2. Členské státy stanoví kritéria pro povolení výstavby přímých vedení na svém území. Tato kritéria musí být objektivní a nediskriminační.

3. Možnost dodávek elektřiny prostřednictvím přímých vedení podle odstavce 1 tohoto článku nemá vliv na možnost uzavírat smlouvy o dodávkách elektřiny podle článku 32.

4. Členské státy mohou podmínit vydání povolení k výstavbě přímého vedení buď odmítnutím přístupu do soustavy případně na základě článku 32, anebo zahájením smířčího řízení podle článku 37.

5. Členské státy mohou odmítnout povolit výstavbu přímého vedení, pokud by udělení tohoto povolení bránilo uplatňování článku 3. Toto odmítnutí musí být řádně odůvodněno.

KAPITOLA IX

NÁRODNÍ REGULAČNÍ ORGÁNY

Článek 35

Určení a nezávislost regulačních orgánů

1. Každý členský stát určí jediný národní regulační orgán na vnitrostátní úrovni.

2. Odstavec 1 tohoto článku se nedotýká určení jiných regulačních orgánů na regionální úrovni v některých členských státech, pokud je jmenován jediný zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

3. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může členský stát určit regulační orgány pro malé soustavy na geograficky samostatném území, které má v roce 2008 spotřebu menší než 3 % celkové spotřeby členského státu, jehož je součástí. To se nedotýká jmenování jediného zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

4. Členské státy zaručí nezávislost regulačního orgánu a zajistí, aby své pravomoci vykonával nestranně a transparentně. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby při plnění regulačních úkolů stanovených touto směrnicí a souvisejícími právními předpisy regulační orgán:

a) byl právně odlišný od jakéhokoli jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu a na něm funkčně nezávislý,

b) zajistil, aby jeho zaměstnanci a osoby odpovědné za jeho řízení

i) jednali nezávisle na jakémkoli tržním zájmu a

ii) při plnění svých regulačních úkolů nevyhledávali ani nepřijímali přímé pokyny od vlády nebo jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu. Tímto požadavkem není dotčeno případná úzká spolupráce s jinými příslušnými vnitrostátními orgány nebo všeobecné politické pokyny vydané příslušnou vládou a které se netýkají regulačních pravomocí a povinností podle článku 37.

5. Za účelem ochrany nezávislosti regulačních orgánů členské státy zejména zajistí, aby:

a) regulační orgán mohl přijímat samostatná rozhodnutí nezávisle na jakémkoli politickém subjektu a měl samostatné roční rozpočtové prostředky, autonomii při plnění přiděleného rozpočtu a odpovídající lidské i finanční zdroje pro výkon svých povinností; a

b) členové rady regulačního orgánu nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu byli jmenováni na pevně stanovenou dobu v délce pěti až sedmi let, kterou lze jednou obnovit.

Pokud jde o první pododstavec písm. b), členské státy zajistí vhodný rotační systém pro radu nebo nejvyšší vedení. Členy představenstva nebo nejvyššího vedení, pokud regulační orgán představenstvo nemá, je během jejich funkčního období možné z funkce odvolat jen v případě, že již neplní podmínky stanovené v tomto článku nebo se dopustili pochybení podle vnitrostátního práva.

Článek 36

Obecné cíle regulačního orgánu

Při plnění regulačních úkolů stanovených v této směrnicí přijme regulační orgán v rámci svých povinností a pravomocí stanovených v článku 37, a to případně v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány, včetně orgánů pro hospodářskou soutěž, a aniž jsou dotčeny jejich pravomoci, veškerá přiměřená opatření k dosažení těchto cílů:

a) podpora – v úzké spolupráci s agenturou, regulačními orgány ostatních členských států a s Komisí – konkurenceschopného, bezpečného a ekologicky udržitelného vnitřního trhu s elektřinou v rámci Společenství a otevření účinného trhu pro všechny zákazníky a dodavatele ve Společenství a zajištění náležitých podmínek pro to, aby elektroenergetické sítě fungovaly efektivně, spolehlivě a zohledňovaly dlouhodobé cíle;

b) rozvoj konkurenceschopných a řádně fungujících regionálních trhů v rámci Společenství za účelem dosažení cíle uvedeného v písmenu a);

c) odstranění překážek bránících obchodování s elektřinou mezi členskými státy, mimo jiné rozvoj vhodných přeshraničních přenosových kapacit k uspokojení poptávky a posilování integrace vnitrostátních trhů, což může usnadnit toky elektřiny po celém Společenství;

d) pomoc v úsilí o rozvoj bezpečných, spolehlivých a efektivních nediskriminačních soustav orientovaných na spotřebitele při nejnižších možných nákladech, podpora přiměřenosti soustav a v souladu s cíli všeobecné energetické politiky i podpora energetické účinnosti a integrace výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie s malou i velkou kapacitou a distribuované výroby jak v přenosových, tak v distribučních sítích;

e) usnadnění přístupu nové výrobní kapacity k síti, zejména odstranění překážek, které by mohly bránit přístupu nových subjektů vstupujících na trh a elektřině z obnovitelných zdrojů energie;

f) zajištění toho, aby byly provozovatelům a uživatelům soustav poskytovány vhodné pobídky, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, ke zvyšování výkonnosti soustav a k podpoře integrace trhu;

g) zajištění toho, aby pro zákazníky bylo přínosem účinné fungování příslušného vnitrostátního trhu, podpora účinné hospodářské soutěže a zabezpečení ochrany spotřebitele;

h) pomoc při dosahování vysokých standardů univerzální a veřejné služby ve vztahu k dodávkám elektřiny, přispívání k ochraně zranitelných zákazníků a ke slučitelnosti postupů při výměně údajů potřebných pro přechod zákazníka k novému dodavateli.

Článek 37

Povinnosti a pravomoci regulačního orgánu

1. Regulační orgán má tyto povinnosti:

a) stanovovat nebo schvalovat sazby za přenos nebo distribuci nebo příslušné metodiky jejich výpočtu, a to při dodržování transparentních kritérií;

b) zajistit, aby provozovatelé přenosové a distribuční soustavy a případně příslušní vlastníci soustavy, jakož i všechny elektroenergetické podniky plnili své povinnosti vyplývající z této směrnice a z dalších příslušných právních předpisů Společenství, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek;

c) spolupracovat na přeshraničních otázkách s regulačním orgánem nebo orgány příslušných členských států a s agenturou;

d) dodržovat a provádět jakákoli relevantní právně závazná rozhodnutí agentury a Komise;

e) každoročně podávat příslušným orgánům členských států, agentuře a Komisi zprávu o činnosti a plnění svých povinností. Tato zpráva obsahuje přijatá opatření a dosažené výsledky ve vztahu k jednotlivým úkolům uvedeným v tomto článku;

f) zabezpečit, aby nedocházelo k žádným vzájemným subvencím mezi přenosovými, distribučními a dodavatelskými činnostmi;

g) sledovat investiční plány provozovatelů přenosové soustavy a posuzovat ve své výroční zprávě investiční plány provozovatelů přenosové soustavy, pokud jde o jejich soulad s plánem rozvoje sítí pro celé Společenství uvedeným v čl. 8 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 714/2009; toto posouzení

může obsahovat doporučení na změnu těchto investičních plánů;

h) sledovat dodržování pravidel pro bezpečnost a spolehlivost sítě a přezkoumávat dosažené výsledky v této oblasti a dále stanovovat nebo schvalovat standardy a požadavky na kvalitu služeb a dodávek nebo přispívat k jejímu dosažení spolu s ostatními příslušnými orgány;

i) sledovat úroveň transparentnosti, včetně velkoobchodních cen, a zajistit, aby elektroenergetické podniky dodržovaly povinnost transparentnosti;

j) sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a stupeň hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování s elektřinou, cen pro zákazníky v domácnostech včetně systémů placení záloh, počtu případů přechodu k jinému dodavateli, počtu případů odpojení, poplatků za údržbu a její provádění a stížností zákazníků v domácnostech, jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a upozorňování příslušných orgánů pro hospodářskou soutěž na veškeré relevantní případy;

k) sledovat výskyt omezujících smluvních podmínek, včetně výhradních doložek, které mohou bránit velkým zákazníkům mimo domácnosti souběžně uzavírat smlouvy s více dodavateli nebo mohou omezit tuto jejich možnost a případně informovat o této praxi vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž;

l) respektovat smluvní svobodu, pokud jde o smlouvy na přerušitelné dodávky a o dlouhodobé smlouvy, jestliže jsou slučitelné s právními předpisy Společenství a vnitrostátními právními předpisy a jsou v souladu s politikami Společenství;

m) sledovat čas, který provozovatelé přenosové a distribuční soustavy potřebují na provedení připojení a oprav;

n) napomáhat spolu s ostatními příslušnými orgány při zajišťování účinnosti a prosazování opatření na ochranu spotřebitele, včetně opatření stanovených v příloze I;

o) zveřejňovat alespoň jednou ročně doporučení o souladu dodavatelských cen s článkem 3 a předávat je případně orgánům pro hospodářskou soutěž;

p) zajišťovat přístup k údajům o spotřebě zákazníků, umožnění dobrovolného používání snadno srozumitelného harmonizovaného formátu na vnitrostátní úrovni pro údaje o spotřebě a rychlý přístup všech zákazníků k těmto údajům podle přílohy A písm. h);

q) sledovat provádění pravidel, která se týkají úlohy a povinností provozovatelů přenosové soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelů a zákazníků a dalších účastníků trhu podle nařízení (ES) č. 714/2009;

r) sledovat investice do výrobních kapacit ve vztahu k bezpečnosti dodávek;

s) sledovat technickou spolupráci mezi provozovateli přenosové soustavy Společenství a třetích zemí;

t) sledovat provádění ochranných opatření uvedených v článku 42; a

u) přispívat ke slučitelnosti postupů pro výměnu údajů týkajících se nejvýznamnějších procesů na trhu na regionální úrovni.

2. Pokud je to v některém členském státě stanoveno, mohou být povinnosti sledování uvedené v odstavci 1 prováděny jinými orgány než regulačními orgány. V takovém případě se informace, které jsou výsledkem takového sledování, zpřístupní co nejdříve regulačnímu orgánu.

Aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci regulačního orgánu a v souladu se zásadou lepší právní úpravy, si regulační orgán při výkonu povinností uvedených v odstavci 1 zachovává

svou nezávislost, a je-li to vhodné, konzultuje s provozovateli přenosové soustavy a případně úzce spolupracuje s jinými relevantními vnitrostátními orgány.

Žádné schválení ze strany regulačního orgánu nebo agentury podle této směrnice nebrání tomu, aby v budoucnu regulační orgán v řádně odůvodněných případech použil své pravomoci podle tohoto článku nebo aby jakýkoli jiný příslušný orgán nebo Komise uložily sankce.

3. Je-li podle článku 13 určen nezávislý provozovatel soustavy, musí regulační orgán vedle povinností, které má plnit podle odstavce 1 tohoto článku, rovněž:

a) sledovat dodržování povinností, které pro vlastníka přenosové soustavy a nezávislého provozovatele soustavy vyplývají z tohoto článku, a v souladu s odst. 4 písm. d) ukládat sankce za jejich nedodržení;

b) sledovat vztahy a komunikaci mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přenosové soustavy s cílem zajistit, aby nezávislý provozovatel soustavy plnil své povinnosti, a zejména schvalovat smlouvy a jednat jako orgán pro řešení sporů mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přenosové soustavy, pokud jde o případné stížnosti podané kteroukoli ze stran podle odstavce 11;

c) aniž je dotčen postup podle čl. 13 odst. 2 písm. c), ve vztahu k prvnímu desetiletému plánu rozvoje sítě schvalovat investiční plány a víceletý plán rozvoje sítě předkládaný každoročně nezávislým provozovatelem soustavy;

d) zajistit, aby sazby za přístup do sítě vybírané nezávislými provozovateli soustavy zahrnovaly odměnu pro vlastníka nebo vlastníky sítě, která je přiměřená užívání aktiv dané sítě a jakýmkoli novým investicím do těchto aktiv, pokud jsou vynaloženy hospodárně a efektivně;

e) mít pravomoc provádět inspekce, včetně neohlášených inspekcí, v prostorách vlastníka přenosové soustavy a nezávislého provozovatele soustavy;

f) sledovat využívání poplatků za přetížení vybraných nezávislými provozovateli soustav podle čl. 16 odst. 6 nařízení (ES) č. 714/2009.

4. Členské státy zajistí, aby regulačním orgánům byly uděleny pravomoci, které jim umožní účinně a rychle plnit povinnosti uvedené v odstavcích 1, 3 a 6. Za tímto účelem má regulační orgán alespoň tyto pravomoci:

a) vydávat závazná rozhodnutí týkající se elektroenergetických podniků;

b) provádět šetření týkající se fungování trhů s elektřinou a rozhodovat o jakýchkoli nutných a přiměřených opatřeních na podporu účinné hospodářské soutěže a zajištění řádného fungování trhu a ukládat tato opatření. Pokud je to vhodné, má regulační orgán rovněž pravomoc spolupracovat při provádění šetření souvisejících s právními předpisy o hospodářské soutěži s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž a regulačními orgány pro finanční trhy nebo Komisí;

c) vyžadovat od elektroenergetických podniků jakékoli informace, jež jsou důležité pro plnění jeho úkolů, včetně odůvodnění odmítnutí povolit přístup třetím stranám, a jakékoli informace o opatřeních nezbytných pro posílení sítě;

d) ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce elektroenergetickým podnikům, které neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo agentury, nebo uložení takových sankcí navrhnout příslušnému soudu. To zahrnuje pravomoci ukládat nebo navrhnout uložení sankcí až do výše 10 % ročního obrátu provozovatele přenosové soustavy vůči provozovateli přenosové soustavy nebo až do výše 10 % ročního obrátu

vertikálně integrovaného podniku vůči vertikálně integrovanému podniku za případné neplnění příslušných povinností podle této směrnice; a

e) mít odpovídající pravomoci k provádění šetření a řešení sporů podle odstavců 11 a 12.

5. Pokud byl určen provozovatel přenosové soustavy v souladu s kapitolou V, musí mít regulační orgán kromě povinností a pravomocí podle odstavců 1 a 4 tohoto článku alespoň tyto povinnosti a pravomoci:

a) ukládat sankce v souladu s odst. 4 písm. d) za diskriminační chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku;

b) sledovat komunikaci mezi provozovatelem přenosové soustavy a vertikálně integrovaným podnikem s cílem zajistit, aby provozovatel přenosové soustavy plnil své povinnosti;

c) vystupovat jako orgán pro řešení sporů mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy, pokud jde o jakoukoli stížnost podle odstavce 11;

d) sledovat obchodní a finanční vztahy, včetně půjček mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy;

e) schvalovat veškeré obchodní a finanční dohody mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy za předpokladu, že tyto dohody jsou v souladu s tržními podmínkami;

f) požadovat odůvodnění ze strany vertikálně integrovaného podniku, pokud obdrží oznámení od kontrolora shody v souladu s čl. 21 odst. 4. Toto odůvodnění musí obsahovat zejména důkazní materiály o tom, že nenastalo žádné diskriminační chování zvýhodňující vertikálně integrovaný podnik;

g) provádět inspekce, včetně neohlášených inspekcí, v kancelářích a zařízeních vertikálně integrovaného podniku a provozovatele přenosové soustavy;

h) zadat všechny nebo konkrétní úkoly provozovatele přenosové soustavy nezávislému provozovateli soustavy jmenovanému v souladu s článkem 13 v případě trvalého neplnění povinností podle této směrnice ze strany provozovatele přenosové soustavy, zejména v případě opakovaného diskriminačního chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku.

6. Regulační orgány jsou příslušné pro stanovování nebo schvalování alespoň metodik používaných pro výpočet nebo stanovení podmínek s dostatečným předstihem předtím, než vstoupí v platnost, pro

a) připojení a přístup k vnitrostátním sítím, včetně sazeb za přenos a distribuci nebo jejich metodiky výpočtu, přičemž tyto sazby nebo metodiky musí umožňovat provádění nezbytných investic do sítí tak, aby díky těmto investicím bylo možné zabezpečit rentabilitu sítí;

b) poskytování vyrovnávacích služeb, které jsou realizovány co nejhospodárněji a poskytují vhodné podněty pro uživatele sítě, aby vyrovnali svůj vstup a odběr. Vyrovnávací služby musí být poskytovány spravedlivým a nediskriminačním způsobem a vycházet z objektivních kritérií; a

c) přístup k přeshraničním infrastrukturám, včetně postupů pro přidělování kapacity a řízení přetížení.

7. Metodiky či podmínky uvedené v odstavci 6 jsou zveřejňovány.

8. Při stanovování nebo schvalování sazeb nebo metodik výpočtu a vyrovnávacích služeb musí regulační orgány zajistit, aby byly provozovatelům přenosové a distribuční soustavy poskytnuty přiměřené pobídky, jak krátkodobě, tak

dlouhodobě, pro zvyšování účinnosti, podporu integrace trhu a bezpečnosti dodávek a souvisejících výzkumných činností.

9. Regulační orgány sledují řízení přetížení ve vnitrostátních přenosových elektroenergetických sítích, včetně propojovacího vedení, a provádění pravidel pro řízení přetížení. Za tímto účelem předkládají provozovatelé přenosové soustavy nebo subjekty působící na trhu svá pravidla pro řízení přetížení, včetně přidělování kapacity, národním regulačním orgánům. Národní regulační orgány mohou požadovat změny těchto pravidel.

10. Regulační orgány mají právo požádat v případě potřeby provozovatele přenosové a distribuční soustavy, aby změnil podmínky, včetně sazeb nebo metodik výpočtu uvedených v tomto článku, tak, aby byly přiměřené a používaly se nediskriminačním způsobem. Pokud dojde při stanovování sazeb za přenos a distribuci ke zpoždění, jsou regulační orgány oprávněny stanovit nebo schválit prozatímní sazby za přenos a distribuci nebo metodiky a rozhodnout o přiměřených kompenzačních opatřeních, pokud se konečné sazby za přenos a distribuci nebo metodiky od těchto prozatímních sazeb liší.

11. Každá osoba, která je nespokojena s provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy v souvislosti s povinnostmi daného provozovatele podle této směrnice, může podat stížnost regulačnímu orgánu, který jako orgán pro řešení sporů vydá rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení stížnosti. Tuto lhůtu je možné prodloužit o dva měsíce, pokud regulační orgán požaduje další informace. Tuto prodlouženou lhůtu je možné dále prodloužit po dohodě se stěžovatelem. Rozhodnutí regulačního orgánu má závazný účinek, pokud není zrušeno v rámci odvolání.

12. Každá osoba, které se to týká a která má právo si stěžovat na rozhodnutí o metodikách přijaté podle tohoto článku, nebo má-li regulační orgán konzultační povinnost ohledně navrhovaných sazeb nebo metodik, může podat stížnost s ohledem na přezkoumání rozhodnutí ve lhůtě nejvýše dvou měsíců od zveřejnění rozhodnutí nebo návrhu rozhodnutí nebo v kratší lhůtě stanovené členskými státy. Tato stížnost nemá odkladný účinek.

13. Členské státy vytvoří vhodné a účinné mechanismy pro regulaci, kontrolu a transparentnost tak, aby zabránily veškerému zneužívání dominantního postavení a bezohlednému chování, zejména ke škodě spotřebitelů. Tyto mechanismy berou v úvahu ustanovení Smlouvy, a zejména její článek 82.

14. Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem byla přijata vhodná opatření, včetně správních opatření nebo trestních řízení proti odpovědným fyzickým nebo právnickým osobám, pokud nejsou dodržena pravidla o důvěrnosti stanovená touto směrnicí.

15. Stížnosti uvedené v odstavcích 11 a 12 se podávají, aniž je dotčen výkon práva na opravný prostředek podle práva Společenství nebo práva členských států.

16. Rozhodnutí přijímaná regulačními orgány musí být řádně odůvodněná a oprávněná, aby byl možný jejich soudní přezkum. Tato rozhodnutí se zpřístupní veřejnosti při zachování důvěrnosti informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

17. Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni existovaly vhodné mechanismy, v jejichž rámci má strana, které se rozhodnutí regulačního orgánu týká, právo podat opravný prostředek k subjektu, který je na zúčastněných stranách a jakékoli vládě nezávislý.

Článek 38

Regulační režim pro přeshraniční otázky

1. Regulační orgány úzce spolupracují a vzájemně se konzultují a poskytují si navzájem i agentuře jakékoli informace nezbytné pro plnění svých úkolů podle této směrnice. U předávaných informací zajistí přijímající orgán stejnou úroveň důvěrnosti, jaká je vyžadována od orgánu, který informaci poskytl.

2. Regulační orgány spolupracují přinejmenším na regionální úrovni s cílem:

a) podporovat tvorbu provozních ujednání vedoucích k umožnění optimálního řízení sítě, podpoře společných burz pro obchodování elektřinou a k přidělování přeshraničních kapacit a s cílem umožnit odpovídající úroveň propojovací kapacity, mimo jiné prostřednictvím nových propojení, v rámci regionu a mezi regiony, s cílem umožnit rozvoj účinné hospodářské soutěže a zlepšení bezpečnosti dodávek, aniž by docházelo k diskriminaci mezi dodavatelskými podniky z různých členských států;

b) koordinovat vypracování všech kodexů sítí pro příslušné provozovatele přenosové soustavy a další účastníky na trhu; a

c) koordinovat vypracování pravidel pro řízení přetížení.

3. Národní regulační orgány jsou oprávněny uzavírat dohody o vzájemné spolupráci za účelem rozvoje spolupráce v oblasti regulace.

4. Opatření uvedená v odstavci 2 se provádějí podle potřeby v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány a aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci těchto vnitrostátních orgánů.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny ohledně rozsahu povinností regulačních orgánů týkající se vzájemné spolupráce a spolupráce s agenturou. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

Článek 39

Dodržování rámcových pokynů

1. Kterýkoli regulační orgán a Komise si mohou vyžádat stanovisko agentury k tomu, zda je rozhodnutí regulačního orgánu v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 714/2009.

2. Agentura poskytne do tří měsíců ode dne přijetí žádosti své stanovisko regulačnímu orgánu, který si jej vyžádal, nebo případně Komisi a rovněž regulačnímu orgánu, který dotyčné rozhodnutí vydal.

3. Pokud se regulační orgán, který rozhodnutí vydal, neřídí stanoviskem agentury do čtyř měsíců ode dne, kdy jej obdržel, uvědomí o tom agentura Komisi.

4. Kterýkoli regulační orgán může Komisi uvědomit, má-li za to, že rozhodnutí důležité pro přeshraniční obchod přijaté regulačním orgánem není v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 714/2009, a to do dvou měsíců ode dne tohoto rozhodnutí.

5. Pokud Komise do dvou měsíců poté, co ji uvědomila agentura v souladu s odstavcem 3 nebo regulační orgán v souladu s odstavcem 4, nebo z vlastního podnětu do tří měsíců ode dne rozhodnutí shledá, že dané rozhodnutí určitého regulačního orgánu vyvolává vážné pochybnosti z hlediska jeho souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 714/2009, může Komise rozhodnout o dalším projednání dané věci. V takovém

případě vyzve regulační orgán a účastníky řízení před regulačním orgánem, aby předložili připomínky.

6. Pokud se Komise rozhodla danou věc dále projednat, nejpozději do čtyř měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí vydá konečné rozhodnutí:

a) nevznášet námitky proti rozhodnutí regulačního orgánu; nebo

b) vyžadující, aby dotčený regulační orgán zrušil své rozhodnutí, má-li za to, že nebyly dodrženy rámcové pokyny.

7. Pokud Komise nepřijala rozhodnutí o dalším projednání dané věci nebo konečné rozhodnutí ve lhůtách stanovených v odstavcích 5 a 6, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznášela námitky.

8. Regulační orgán naplní rozhodnutí Komise vyžadující zrušení jeho rozhodnutí do dvou měsíců a uvědomí o tom Komisi.

9. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

Článek 40

Vedení záznamů

1. Členské státy vyžadují, aby dodavatelské podniky uchovávaly pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně národního regulačního orgánu, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise, pro plnění jejich úkolů alespoň po dobu pěti let náležitě údaje týkající se všech transakcí podle smluv na dodávky elektřiny a deriváty na elektřinu s velkoobdoběrateli a provozovateli přenosové soustavy.

2. Údaje musí obsahovat podrobnosti o vlastnostech příslušných transakcí, jako například pravidla upravující trvání, dodání a vypořádání, množství, data a časy uskutečnění a ceny transakcí a informace k identifikaci dotčeného velkoobdoběratele, jakož i stanovené podrobnosti o všech nevypořádaných smlouvách na dodávky elektřiny a derivátech na elektřinu.

3. Regulační orgán může rozhodnout, že části těchto informací poskytne účastníkům trhu, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí. Tento odstavec se nevztahuje na informace o finančních nástrojích, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

4. K zajištění jednotného uplatňování tohoto článku může Komise přijmout rámcové pokyny vymezující metody a opatření pro vedení záznamů, jakož i formu a obsah údajů, které mají být uchovávány. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

5. Pokud jde o transakce s deriváty na elektřinu mezi dodavatelskými podniky na jedné straně a velkoobdoběrateli a provozovateli přenosové soustavy na straně druhé, použije se tento článek pouze poté, co Komise přijme rámcové pokyny uvedené v odstavci 4.

6. Ustanovení tohoto článku nezakládají vůči orgánům uvedeným v odstavci 1 další povinnosti pro subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

7. Potřebují-li orgány uvedené v odstavci 1 přístup k údajům, které uchovávají subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES, poskytnou požadované údaje

orgánům uvedeným v odstavci 1 orgány příslušné podle uvedené směrnice.

KAPITOLA X

MALOOBCHODNÍ TRHY

Článek 41

Maloobchodní trhy

V zájmu snazšího vzniku dobře fungujících a transparentních maloobchodních trhů ve Společenství zajistí členské státy, aby byly úloha a povinnosti provozovatelů přenosové soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelských podniků, zákazníků a případně dalších účastníků trhu vymezeny, pokud jde o smluvní ujednání, závazky vůči zákazníkům, pravidla pro předávání údajů a zúčtování, vlastnictví údajů a odpovědnost za měření.

Tato pravidla se zveřejní a vytvoří s cílem usnadnit přístup zákazníků a dodavatelů k sítím, přičemž podléhají přezkumu ze strany regulačních orgánů nebo jiných příslušných vnitrostátních orgánů.

Významní zákazníci mimo domácnosti mají právo uzavírat smlouvy souběžně s několika dodavateli.

KAPITOLA XI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 42

Ochranná opatření

V případě náhlé krize na trhu s energií nebo ohrožení fyzické bezpečnosti osob, přístrojů, zařízení nebo celistvosti soustavy může členský stát dočasně přijmout nezbytná ochranná opatření.

Taková opatření směřují k narušení společného trhu pouze v co nejmenší míře a nesmějí překročit rozsah nezbytně nutný pro odstranění náhle vzniklých obtíží.

Dotyčný členský stát tato opatření neprodleně oznámí ostatním členským státům a Komisi, která může rozhodnout, že je daný členský stát musí změnit nebo zrušit, pokud narušují hospodářskou soutěž a nepříznivě ovlivňují obchod způsobem, který je v rozporu s obecným zájmem.

Článek 43

Rovné podmínky

1. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek musejí být v souladu se Smlouvou, zejména pak s článkem 30 Smlouvy, a právními předpisy Společenství.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 musí být přiměřená, nediskriminační a transparentní. Tato opatření mohou být uvedena v účinnost pouze po oznámení Komisi a vyžadují její schválení.

3. Komise se k oznámení podle odstavce 2 vyjádří do dvou měsíců od jeho obdržení. Tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po obdržení úplných informací. Pokud se Komise v této dvouměsíční lhůtě nevyjádří, má se za to, že vůči oznámeným opatřením nevznesla námitky.

Článek 44

Výjimky

1. Členské státy, které prokáží, že provoz jejich izolovaných mikrosoustav má po vstupu této směrnice v platnost vážné obtíže, pokud jde o rekonstrukci, modernizaci a rozšíření stávající kapacity, mohou požádat o výjimky z odpovídajících ustanovení kapitol IV, VI, VII a VIII a kapitoly III, které jim Komise může povolit. Komise uvědomí členské státy o těchto žádostech před svým rozhodnutím při současném zachování důvěrnosti. Toto rozhodnutí bude vyhlášeno v Úředním věstníku Evropské unie.

2. Článek 9 se nepoužije v případě Kypru, Lucemburska a Malty. Články 26, 32 a 33 se kromě toho nepoužijí v případě Malty.

Pro účely čl. 9 odst. 1 písm. b) nezahrnuje pojem "podnik vykonávající funkci výroby nebo dodávek" konečné spotřebitele vykonávající funkci výroby nebo dodávek elektřiny přímo nebo prostřednictvím podniku, nad nímž vykonávají kontrolu, a to individuálně nebo společně, za předpokladu, že koneční spotřebitelé, včetně jejich podílů na elektřině vyrobené v kontrolovaném podniku, jsou v ročním průměru čistí spotřebitelé elektřiny a že ekonomická hodnota elektřiny, kterou prodávají třetím osobám, je nepodstatná v poměru k jejich ostatním podnikatelským činnostem.

Článek 45

Přezkum

Pokud Komise ve zprávě uvedené v čl. 47 odst. 6 dospěje k závěru, že vzhledem k účinnému způsobu, jakým byl uskutečňován přístup k soustavě v členském státě, který dává prostor pro zcela účinný, nediskriminační a neztížený přístup k soustavě, nejsou určité povinnosti uložené touto směrnicí podnikům (včetně povinností týkajících se právního oddělení provozovatelů distribuční soustavy) úměrné sledovanému cíli, může dotyčný členský stát podat Komisi žádost o osvobození od daného požadavku.

Členský stát oznámí tuto žádost neprodleně Komisi spolu s veškerými významnými informacemi nezbytnými k prokázání, že závěr obsažený ve zprávě o zabezpečení účinného přístupu k soustavě bude dodržen.

Do tří měsíců po obdržení oznámení vydá Komise stanovisko k žádosti dotyčného členského státu a případně předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy na změnu odpovídajících ustanovení této směrnice. V návrzích na změnu této směrnice může Komise navrhnout osvobození dotyčného členského státu od daných požadavků za podmínky, že členský stát případně provádí stejně účinná opatření.

Článek 46

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 uvedeného rozhodnutí.

Článek 47

Podávání zpráv

1. Komise sleduje a posuzuje uplatňování této směrnice a předkládá zprávu o celkovém pokroku Evropskému

parlamentu a Radě poprvé do dne 4. srpna 2004 a poté vždy jednou za rok. Zpráva o pokroku obsahuje přinejmenším:

a) získané zkušenosti a dosažený pokrok při vytváření úplného a plně fungujícího vnitřního trhu s elektřinou a překážek, které v této souvislosti přetrvávají, včetně prvků dominantního postavení na trhu, koncentrace na trhu, bezohledného chování a chování narušujícího hospodářskou soutěž a jejich vlivu na deformace trhu;

b) rozsah, v němž byly požadavky na oddělení vlastnictví a stanovení sazeb uvedené v této směrnici úspěšné při zajišťování korektního a nediskriminačního přístupu do elektrizační soustavy Společenství a odpovídající úrovně hospodářské soutěže, jakož i hospodářské, ekologické a sociální dopady otvírání trhu s elektřinou pro zákazníky;

c) přezkoumání záležitostí týkajících se úrovně kapacity soustavy a bezpečnosti dodávek elektřiny ve Společenství, a zejména existující a předpokládanou rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou, berouc v úvahu fyzické kapacity pro výměnu mezi oblastmi;

d) zvláštní pozornost věnuje opatřením přijatým v členských státech na pokrytí poptávky v době špičky a na řešení výpadků jednoho nebo více dodavatelů;

e) zavádění odchylky stanovené podle čl. 26 odst. 2 za účelem možné změny prahových hodnot;

f) celkové zhodnocení pokroku dosaženého vzhledem na dvoustranné vztahy se třetími zeměmi, které vyrábějí a vyvázejí nebo přepravují elektřinu, včetně pokroku při integraci trhu, sociálních a ekologických dopadů obchodování s elektřinou a přístupu do sítí takových třetích zemí;

g) potřebu možných harmonizačních požadavků, které nejsou spojeny s ustanoveními této směrnice; a

h) způsob, jakým členské státy zaváděly do praxe požadavky týkající se označování zdroje energie obsažené v čl. 3 odst. 9, a způsob, jakým se vzalo v úvahu doporučení Komise k této otázce.

Zpráva o pokroku může případně obsahovat doporučení, která se týkají zejména rozsahu a způsobů ustanovení pro označování spotřeby energie, včetně způsobu, jakým se provádějí odkazy na stávající referenční zdroje a obsah těchto zdrojů, a zejména způsob, jakým se mohou dát ve Společenství k dispozici transparentní, snadno přístupné a srovnatelné informace o vlivu na životním prostředí, přinejmenším údaje o emisích CO₂ a radioaktivním odpadu vznikajících při výrobě elektřiny z různých energetických zdrojů, jakož i informace o způsobu, jímž by mohla být zefektivněna opatření přijatá členskými státy ke kontrole přesnosti informací poskytovaných dodavateli, včetně opatření k boji proti nepříznivým dopadům dominantního postavení na trhu a koncentrace trhu.

2. Každé dva roky zpráva o pokroku uvedená v odstavci 1 rovněž zahrne analýzu různých opatření přijatých členskými státy ke splnění povinností veřejné služby současně s posouzením účinnosti těchto opatření, a zejména jejich dopadu na hospodářskou soutěž na trhu s elektřinou. Tato zpráva může případně zahrnovat doporučení týkající se opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni k dosažení vysoké úrovně veřejných služeb, nebo opatření zaměřených na zabránění rozkladu trhu.

3. Do dne 3. března 2013 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě jako součást obecného přezkumu podrobnou zvláštní zprávu, ve které uvede, v jakém rozsahu byly požadavky na oddělení podle kapitoly V úspěšné a zajistily plnou a skutečnou nezávislost provozovatelů přenosové soustavy, přičemž jako srovnávací kritérium použije skutečné a účinné oddělení.

4. Pro účely posouzení podle odstavce 3 Komise zohlední zejména tato kritéria: spravedlivý a nediskriminační přístup k sítí, účinné regulování, rozvoj sítí pro uspokojení potřeb trhu, ničím nenarušené podněty k investování, rozvoj infrastruktury pro vzájemné propojování, účinnou hospodářskou soutěž na trzích Společenství s energií a bezpečnost stavu dodávek ve Společenství.

5. Pokud to bude vhodné a zejména v případě, že zvláštní podrobná zpráva uvedená v odstavci 3 stanoví, že podmínky podle odstavce 4 nebyly v praxi zaručeny, Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy s cílem zajistit plnou a skutečnou nezávislost provozovatelů přenosové soustavy do dne 3. března 2014.

6. Do 1. ledna 2006 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě podrobnou zprávu o pokroku při vytváření vnitřního trhu s elektřinou. Tato zpráva posoudí zejména:

- existenci nediskriminačního přístupu do soustavy;

- účinnost regulace;

- rozvoj infrastruktury připojení a situaci v bezpečnosti dodávek ve Společenství;

- rozsah, v jakém pro malé podniky a zákazníky v domácnostech přibývají úplné výhody otvírání trhů, zejména v souvislosti s úrovní veřejné a univerzální služby;

- rozsah, v jakém jsou v praxi trhy otevřené také pro skutečnou hospodářskou soutěž, včetně hledisek dominantního postavení na trhu, koncentrace trhu, bezohledného chování a chování narušujícího hospodářskou soutěž;

- rozsah, v jakém zákazníci skutečně mění dodavatele a znovu dojednávají sazby;

- vývoj cen, včetně cen za dodávky, ve vztahu ke stupni otevřenosti trhů;

- zkušenosti získané při uplatňování této směrnice, pokud jde o účinnou nezávislost provozovatelů soustav ve vertikálně integrovaných podnicích, a zda byla vypracována další opatření vedle funkční nezávislosti a oddělení účetnictví, která mají účinky odpovídající právnímu oddělení.

Komise předloží případně návrhy Evropskému parlamentu a Radě, zejména aby byla zabezpečena vysoká úroveň veřejných služeb.

Komise předloží případně do 1. července 2007 návrhy Evropskému parlamentu a Radě, zejména za účelem zabezpečení úplné a skutečné nezávislosti provozovatelů distribuční soustavy. V případě potřeby se tyto návrhy v souladu s právními předpisy o ochraně hospodářské soutěže mají rovněž zabývat opatřeními, kterými se čelí dominantnímu postavení na trhu, koncentraci na trhu a bezohlednému chování nebo chování, které je v rozporu s hospodářskou soutěží.

Článek 48

Zrušovací ustanovení

Směrnice 2003/54/ES se zrušuje s účinkem ode dne 3. března 2011, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení a uplatňování uvedené směrnice. Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 49

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 3. března 2011. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Budou tyto předpisy používat ode dne dne 3. března 2011, s výjimkou článku 11, který budou používat ode dne dne 3. března 2013.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 50

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 51

Určení

Tato směrnice je určena členskými státem.

V Bruselu dne 13. března 2009.

Za Evropský parlament

předseda

H.-G. Pöttering

Za Radu

předseda

E. Erlandsson

Nařízení Komise (EU) č. 774/2010 ze dne 2. září 2010 o stanovení pokynů týkajících se vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav a společného regulačního přístupu k poplatkům za přenos

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 ze dne 26. června 2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou, a zejména na čl. 8 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (ES) č. 1228/2003 stanoví vytvoření vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav. V souladu s tímto nařízením má Komise stanovit pokyny vymezující podrobnosti postupu a metodiku, která se má používat ve vyrovnávacím mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, a příslušná pravidla, která povedou k postupné harmonizaci ve stanovení poplatků podle vnitrostátních tarifních systémů.

(2) Od doby, kdy byla poprvé uznána potřeba vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, zejména prostřednictvím dobrovolných mechanismů provozovatelů přenosových soustav, byly získány cenné zkušenosti. Provozovatelé přenosových soustav však považovali za mimořádně obtížné se na těchto dobrovolných mechanismech dohodnout.

(3) Závazné pokyny, kterými se stanoví vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav, by měly poskytnout pevnou základnu pro vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav a zajistit přiměřené vyrovnání nákladů provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny.

(4) Provozovatelé přenosových soustav ze třetích zemí nebo území, kteří uzavřeli dohody s Uníí, čímž přijali a používají právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, by měli mít právo účastnit se ve vyrovnávacím mechanismu mezi přenosovými soustavami za stejných podmínek jako provozovatelé přenosových soustav z členských států.

(5) Je vhodné dovolit provozovatelům přenosových soustav ze třetích zemí, kteří neuzavřeli dohody s Uníí, na jejichž základě by přijali a uplatňovali právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, uzavřít mnohostranné dohody s provozovateli přenosových soustav v členských státech, které umožní, aby všechny strany dostaly za přiměřených a stejných podmínek vyrovnání za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny.

(6) Provozovatelé přenosových soustav by měli dostat vyrovnání za energetické ztráty vyplývající z přenosu přeshraničních toků elektřiny. Toto vyrovnání by mělo vycházet z odhadu, jaké ztráty by jim vznikly, pokud by přenos elektřiny neexistoval.

(7) Měl by být vytvořen fond pro vyrovnávací platby za náklady provozovatelů přenosových soustav, kteří zpřístupňují infrastrukturu pro přenos přeshraničních toků elektřiny. Výše tohoto fondu by měla vycházet z podrobného posouzení dlouhodobých průměrných přírůstkových nákladů na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny pro celou Unii.

(8) Provozovatelé přenosových soustav ve třetích zemích by měli hradit stejné náklady za používání přenosové soustavy Unie jako provozovatelé přenosových soustav v členských státech.

(9) Změny v poplatcích účtovaných výrobcům elektřiny za přístup k přenosové soustavě by neměly oslabit vnitřní trh. Z tohoto důvodu by se průměrné poplatky za přístup k síti v členských státech měly udržovat v rozmezí, které pomůže zajistit, že výhody z harmonizace budou využity.

(10) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 13 nařízení (ES) č. 1228/2003,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Provozovatelé přenosových soustav obdrží vyrovnávací platby za náklady vzniklé přenosem přeshraničních toků elektřiny po jejich sítích na základě pokynů stanovených v části A přílohy.

Článek 2

Poplatky účtované provozovateli sítí za přístup k přenosové soustavě jsou v souladu s pokyny stanovenými v části B přílohy.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Toto nařízení pozbývá platnosti dne 2. března 2011.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 2. září 2010.

Za Komisi

José Manuel Barroso

předseda

PŘÍLOHA

ČÁST A

POKYNY PRO VYTVOŘENÍ VYROVNÁVACÍHO MECHANISMU MEZI PROVOZOVATELI PŘENOSOVÝCH SOUSTAV

1. Všeobecná ustanovení

1.1 Vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav ("Inter Transmission System Operator Compensation", ITC) umožní provádění vyrovnávacích plateb za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny, včetně zajištění přeshraničního přístupu k propojené soustavě.

1.2 Provozovatelé přenosových soustav vytvoří fond ITC za účelem provádění vyrovnávacích plateb za náklady provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny.

Fond ITC poskytne vyrovnání za:

1) náklady na ztráty vzniklé na vnitrostátních přenosových soustavách v důsledku přenosu přeshraničních toků elektřiny a

2) náklady na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

1.3 Příspěvky do fondu ITC se vypočítají v souladu s bodem 6.

Platby z fondu ITC se vypočítají v souladu s body 4 a 5.

Provozovatelé přenosových soustav odpovídají za stanovení opatření pro vybírání a úhradu všech plateb týkajících se fondu ITC a také za určení termínů plateb. Veškeré příspěvky a platby budou provedeny co nejdříve, nejpozději však do šesti měsíců od konce období, na které se vztahují.

1.4 Skupina evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství (EREG), zřízená

rozhodnutím Komise 2003/796/ES, předloží Komisi každý rok zprávu o provádění mechanismu ITC a řízení fondu ITC.

Provozovatelé přenosových soustav budou na tomto úkolu spolupracovat se skupinou ERGEG a za tímto účelem poskytnou skupině ERGEG a Komisi veškeré potřebné informace.

1.5 Přenos elektřiny se vypočítá obvykle každou hodinu na základě nižší z hodnot absolutní hodnoty dovozu elektřiny a absolutní hodnoty vývozu elektřiny na propojeních mezi vnitrostátními přenosovými soustavami.

Za účelem výpočtu přenosů elektřiny se hodnota dovozu a hodnota vývozu na každém propojení mezi vnitrostátními přenosovými soustavami sníží úměrně k podílu kapacity přidělené způsobem, který není slučitelný s bodem 2 pokynů pro řízení přetížení stanovenými v příloze nařízení (ES) č. 1228/2003.

Aniž jsou dotčena ustanovení druhého odstavce tohoto bodu, vývozy a dovozy elektřiny na propojeních s třetími zeměmi, na které se vztahují ustanovení bodu 7.1, se zahrnou do výpočtu přenosu elektřiny.

1.6 Pro účely této části přílohy se čistým tokem elektřiny rozumí absolutní hodnota rozdílu mezi celkovými vývozy elektřiny z dotyčné vnitrostátní přenosové soustavy do zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, a celkovými dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, do stejné přenosové soustavy.

V případě stran mechanismu ITC se společnou hranicí s alespoň jednou třetí zemí, na kterou se vztahují ustanovení bodu 7.1, se provedou tyto úpravy výpočtu čistého toku:

1) jsou-li celkové vývozy elektřiny do zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, vyšší než celkové dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, čisté toky se sníží o nižší z těchto hodnot:

a) čisté dovozní toky z těchto třetích zemí nebo

b) čisté vývozní toky do zemí, ve kterých je provozovatel přenosové soustavy zúčastněn v mechanismu ITC;

2) jsou-li celkové dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, vyšší než celkové vývozy elektřiny do zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, čisté toky se sníží o nižší z těchto hodnot:

a) čisté vývozní toky do těchto třetích zemí nebo

b) čisté dovozní toky ze zemí, ve kterých je provozovatel přenosové soustavy zúčastněn v mechanismu ITC.

1.7 Pro účely této přílohy se zatížením rozumí celkové množství elektřiny, které je přenášeno z vnitrostátní přenosové soustavy do napojených distribučních soustav, ke konečným uživatelům napojeným na přenosovou soustavu a k výrobcům elektřiny za účelem spotřeby při výrobě elektřiny.

2. Účast v mechanismu ITC

2.1 Každý regulační orgán zajistí, aby se provozovatelé přenosových soustav v této oblasti působnosti zúčastnili v mechanismu ITC a aby do poplatků účtovaných provozovateli přenosových soustav za přístup k sítím nebyly zahrnuty žádné dodatečné poplatky za přenos přeshraničních toků elektřiny.

2.2 Provozovatelé přenosových soustav ze třetích zemí, kteří uzavřeli s Uníí dohody, čímž přijali a používají právní

předpisy Unie v oblasti elektřiny, mají právo zúčastnit se v mechanismu ITC.

V mechanismu ITC mají právo zúčastnit se zejména provozovatelé přenosových soustav, kteří působí na územích uvedených v článku 9 Smlouvy o Energetickém společenství.

S každým provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země zúčastněným v mechanismu ITC bude zacházeno stejně jako s provozovatelem přenosové soustavy z členského státu.

3. Mnohostranné dohody

3.1 Provozovatelé přenosových soustav mohou uzavřít mnohostranné dohody týkající se vyrovnávacích plateb za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny mezi provozovateli přenosových soustav zúčastněných v mechanismu ITC a provozovateli přenosových soustav ze třetích zemí, kteří neuzavřeli dohody s Uníí, na jejichž základě by přijali a uplatňovali právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, a kteří dne 16. prosince 2009 podepsali dobrovolnou dohodu mezi provozovateli přenosových soustav o vyrovnávacích platbách mezi provozovateli přenosových soustav.

3.2 Tyto mnohostranné dohody se zaměří na zajištění toho, aby se s každým provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země zacházelo stejně jako s provozovatelem přenosové soustavy v zemi zúčastněné v mechanismu ITC.

3.3 V těchto mnohostranných dohodách se v případě potřeby může doporučit, aby vyrovnávací platby za zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny stanovené podle bodu 5 byly příslušným způsobem upraveny podle celkových vyrovnávacích plateb. Každá taková úprava podléhá schválení Komise.

3.4 Zacházení s provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země nebude zvýhodněné ve srovnání se zacházením uplatňovaným vůči provozovateli přenosové soustavy zúčastněnému v mechanismu ITC.

3.5 Všechny tyto mnohostranné dohody se předloží Komisi k vyjádření stanoviska, zda pokračování mnohostranných dohod podporuje dotvoření a fungování vnitřního trhu s elektřinou a přeshraniční obchod. Stanovisko Komise se týká zejména:

1) toho, zda se dohoda týká pouze vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny;

2) toho, zda jsou splněny požadavky bodů 3.2 a 3.4.

3.6 Při přípravě stanoviska uvedeného v bodě 3.5 Komise konzultuje všechny členské státy a zohledňuje zejména stanoviska těch členských států, které mají hranici s příslušnou třetí zemí.

4. Vyrovnávací platby za ztráty

4.1 Vyrovnávací platby za ztráty vzniklé na vnitrostátních přenosových soustavách v důsledku přenosu přeshraničních toků elektřiny se vypočítají odděleně od vyrovnávacích plateb za náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

4.2 Výše ztrát vzniklých na vnitrostátní přenosové soustavě se stanoví výpočtem rozdílu mezi:

1) výší ztrát skutečně vzniklých na přenosové soustavě během příslušného období a

2) odhadovanou výší ztrát na přenosové soustavě, které by v soustavě vznikly během příslušného období, pokud by neexistoval žádný přenos elektřiny.

4.3 Provozovatelé přenosových soustav odpovídají za provedení výpočtu uvedeného v bodě 4.2 a tento výpočet a jeho metodu zveřejní ve vhodném formátu. Výpočet lze

odvodit z odhadů mnoha časových bodů během příslušného období.

4.4 Výše ztrát vzniklých na vnitrostátní přenosové soustavě v důsledku přeshraničního toku elektřiny se vypočte na stejném základě, jako je ten, který regulační orgán schválil pro výpočet všech ztrát na vnitrostátních přenosových soustavách. Skupina ERGEG ověří kritéria pro stanovení výše ztrát na vnitrostátní úrovni a zejména zohlední to, aby výše ztrát byla stanovena spravedlivým a nediskriminačním způsobem.

Pokud příslušný regulační orgán neschválil základ pro výpočet ztrát za období, na které se vztahuje mechanismus ITC, vychází výše ztrát pro účely mechanismu ITC z odhadů přezkoumaných všemi provozovateli přenosových soustav.

5. Vyrovnávací platby za poskytování infrastruktury pro přeshraniční toky elektřiny

5.1 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se rozdělí mezi provozovatele přenosových soustav odpovědné za vnitrostátní přenosové soustavy jako vyrovnávací platba za náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

5.2 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se mezi provozovatele přenosových soustav odpovědné za vnitrostátní přenosové soustavy rozdělí úměrně k:

1) faktoru přenosu, tj. přenosům ve vnitrostátní přenosové soustavě jako podílu celkových přenosů na všech vnitrostátních přenosových soustavách;

2) faktoru zatížení, tj. přenosům elektřiny na druhou úměrně k zatížení plus přenosům ve vnitrostátní přenosové soustavě ve vztahu k přenosům elektřiny na druhou úměrně k zatížení plus přenosu na všech vnitrostátních přenosových soustavách.

Faktor přenosu má váhu 75 % a faktor zatížení má váhu 25 %.

5.3 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se stanoví ve výši 100000000 EUR.

6. Příspěvky do fondu ITC

6.1 Provozovatelé přenosových soustav přispívají do fondu ITC úměrně k absolutní hodnotě čistých toků do a z jejich vnitrostátní přenosové soustavy jako podílu celkové absolutní hodnoty čistých toků do a ze všech vnitrostátních přenosových soustav.

7. Poplatek za používání přenosové soustavy u dovozů a vývozu elektřiny z třetích zemí

7.1 Poplatek za používání přenosové soustavy se platí u všech plánovaných dovozů a vývozu elektřiny ze všech třetích zemí, pokud:

1) tato země neuzavřela dohodu s Uníí, na jejímž základě by přijala a uplatňovala právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, nebo

2) provozovatel přenosové soustavy odpovědný za soustavu, ze které se elektřina dováží, nebo do které se elektřina vyváží, neuzavřel mnohostrannou dohodu uvedenou v bodě 3.

Tento poplatek je vyjádřen v eurech za megawatthodinu.

7.2 Každý účastník v mechanismu ITC vybírá poplatek za používání přenosové soustavy pro plánované dovozy a vývozy elektřiny mezi vnitrostátní přenosovou soustavou a přenosovou soustavou třetí země.

7.3 Poplatek za používání přenosové soustavy vypočítají na každý rok předem provozovatelé přenosových soustav. Stanoví se ve výši odhadovaného příspěvku za megawatthodinu, který by provozovatelé přenosových

soustav ze zúčastněných zemí odvádějí do fondu ITC na základě plánovaných přeshraničních toků elektřiny za příslušný rok.

ČÁST B

POKYNY PRO SPOLEČNÝ REGULAČNÍ PŘÍSTUP K POPLATKŮM ZA PŘENOS

1. Roční průměrné poplatky za přenos, které platí výrobci v každém členském státě, se stanoví v rozmezí uvedeném v bodě 3.

2. Roční průměrné poplatky za přenos, které platí výrobci, jsou roční celkové tarifní poplatky za přenos, které platí výrobci, vydělené celkovou měřenou energií, kterou výrobci ročně dodávají do přenosové soustavy členského státu.

Pro účely výpočtu stanoveného v bodě 3 poplatky za přenos nezahrnují:

1) poplatky, které výrobci platí za hmotný majetek potřebný pro napojení na soustavu nebo pro modernizaci napojení;

2) poplatky, které výrobci platí za pomocné služby;

3) specifické poplatky za ztráty v soustavě, které platí výrobci.

3. Výše ročních průměrných poplatků za přenos, které platí výrobci, se stanoví v rozmezí od 0 do 0,5 EUR/MWh kromě těch, které se účtují v Dánsku, Švédsku, Finsku, Rumunsku, Irsku, ve Velké Británii a v Severním Irsku.

Výše ročních průměrných poplatků za přenos, které platí výrobci v Dánsku, Švédsku a Finsku, se stanoví v rozmezí od 0 do 1,2 EUR/MWh.

Roční průměrné poplatky za přenos, které platí výrobci v Irsku, ve Velké Británii a v Severním Irsku, se stanoví v rozmezí od 0 do 2,5 EUR/MWh a v Rumunsku v rozmezí od 0 do 2,0 EUR/MWh.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Definice v elektroenergetice)

§ 2

Vymezení pojmů

[...]

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

1. distribuční soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení o napětí 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení o napětí 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 1,5 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV, 25 kV nebo 35 kV sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicích, ochranných, řídicích, zabezpečovacích, informačních a telekomunikačních technik včetně elektrických přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy; distribuční soustava je zřízována a provozována ve veřejném zájmu,

2. elektrickou přípojkou zařízení, které začíná odbočením od spínacích prvků nebo přípojníc v elektrické stanici a mimo ní odbočením od vedení přenosové nebo distribuční soustavy, a je určeno k připojení odběrného elektrického zařízení,

3. elektrickou stanicí soubor staveb a zařízení elektrizační soustavy, který umožňuje transformaci, kompenzaci, přeměnu nebo přenos a distribuci elektřiny, včetně prostředků nezbytných pro zajištění jejich provozu,

4. elektrizační soustavou vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přenos, transformaci a distribuci elektřiny, včetně elektrických přípojek, přímých vedení, a systémy měřicích, ochranných, řídicích, zabezpečovacích, informačních a telekomunikačních technik, a to na území České republiky,

5. měřicím zařízením veškerá zařízení pro měření, přenos a zpracování naměřených hodnot,

6. odběrným místem místo, kde je instalováno odběrné elektrické zařízení jednoho zákazníka, včetně měřicích transformátorů, do něhož se uskutečňuje dodávka elektřiny,

7. odchylkou součet rozdílů skutečných a sjednaných dodávek nebo odběrů elektřiny v daném časovém úseku,

8. podpůrnými službami činnosti fyzických či právnických osob, jejichž zařízení jsou připojena k elektrizační soustavě, které jsou určeny k zajištění systémových služeb, a po jejichž aktivaci zpravidla dochází k dodávce regulační energie,

9. přímým vedením vedení elektřiny spojující výrobu elektřiny, která není připojena k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, a odběrné místo, které není elektricky propojeno s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo elektrické vedení zabezpečující přímé zásobování vlastních provozoven výrobce elektřiny, jeho ovládaných společností nebo zákazníků, a není vlastněno provozovatelem přenosové soustavy ani provozovatelem distribuční soustavy,

10. přenosovou soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužící pro zajištění přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicích, ochranných, řídicích, zabezpečovacích, informačních a telekomunikačních technik; přenosová soustava je zřízována a provozována ve veřejném zájmu,

11. regulační energií elektřina zajišťovaná aktivací podpůrných služeb nebo na vyrovnávacím trhu s regulační energií nebo elektřina obstaraná provozovatelem přenosové soustavy v zahraničí,

12. subjektem zúčtování fyzická nebo právnická osoba, pro kterou operátor trhu na základě smlouvy o zúčtování odchylek provádí vyhodnocení, zúčtování a vypořádání odchylek,

13. systémovými službami činnosti provozovatele přenosové soustavy pro zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy s ohledem na provoz v rámci propojených elektrizačních soustav,

14. typovým diagramem diagram charakterizující roční průběh spotřeby elektřiny u zákazníka, který se používá pro vyhodnocování odchylek,

15. vertikálně integrovaným podnikatelem držitel licencí nebo skupina držitelů licencí na přenos elektřiny, distribuci elektřiny, obchod s elektřinou nebo výrobu elektřiny, nad kterými je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a z nichž alespoň 1 držitel licence vykonává činnost přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny a alespoň 1 držitel licence vykonává činnost výroby elektřiny nebo obchodu s elektřinou,

16. vyrovnávacím trhem s regulační energií trh s regulační energií vypořádaný a organizovaný operátorem trhu v součinnosti s provozovatelem přenosové soustavy,

17. zákazníkem fyzická či právnická osoba odebírající elektřinu odběrným elektrickým zařízením, které je připojeno k přenosové nebo distribuční soustavě, která nakoupenou elektřinu pouze spotřebovává nebo přeúčtovává,

18. výrobnou elektřinu energetické zařízení pro přeměnu různých forem energie na elektřinu, zahrnující všechna nezbytná zařízení; výrobná elektřina o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více, s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, je zřizována a provozována ve veřejném zájmu,

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Elektroenergetika)

DÍL 1

Elektroenergetika

§ 21

zrušen

§ 22

Účastníci trhu s elektřinou

(1) Účastníky trhu s elektřinou jsou

- výrobci elektřiny,
- provozovatel přenosové soustavy,
- provozovatelé distribučních soustav,
- operátor trhu,
- obchodníci s elektřinou,
- zákazníci.

(2) Účastníci trhu s elektřinou s právem regulovaného přístupu k přenosové soustavě a distribuční soustavě

- nesou odpovědnost za odchylku a jsou subjekty zúčtování odchylek, nebo
- mohou přenášet na základě smlouvy odpovědnost za odchylku na jiný subjekt zúčtování odchylek.

§ 23

Výrobce elektřiny

(1) Výrobce elektřiny má právo

- připojit své zařízení k elektrizační soustavě, pokud splňuje podmínky připojení k přenosové soustavě nebo k distribučním soustavám a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy,
- dobývat elektřinu vyrobenou v jím provozované výrobně elektřiny ostatním účastníkům trhu s elektřinou nebo do jiných států prostřednictvím přenosové soustavy nebo distribuční soustavy,
- dobývat elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobně elektřiny pro vlastní potřebu a pro potřebu ovládaných společností,

pokud mu to podmínky provozování přenosové soustavy a distribučních soustav umožňují,

d) nabízet a poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy,

e) omezit, přerušit nebo ukončit dodávku elektřiny svým zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny.

(2) Výrobce elektřiny je povinen

a) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě,

b) umožnit a uhradit instalaci měřicího zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, ke které je výrobná elektřina připojena,

c) zpřístupnit měřicí zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, ke které je výrobná elektřina připojena,

d) instalovat u nově budovaných výroben o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 30 MW a více a provozovat zařízení pro poskytování podpůrných služeb,

e) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je výrobná elektřina připojena,

f) předávat operátorovi trhu technické údaje vyplývající ze smluv o dodávce elektřiny prostřednictvím subjektu zúčtování, který převzal odpovědnost za jeho odchylku, nebo přímo, pokud je subjektem zúčtování, a další nezbytné informace pro plnění povinností operátora trhu,

g) poskytovat provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, ke které je výrobná elektřina připojena, potřebné údaje pro provoz a rozvoj přenosové soustavy nebo distribuční soustavy, a operátorovi trhu údaje potřebné pro plnění jeho povinností,

h) předávat provozovateli soustavy, ke které je výrobná elektřina připojena, informace nezbytné pro dispečerské řízení,

i) dodržovat parametry kvality dodávané elektřiny stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy,

j) podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením výrobní elektřiny,

k) uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy podle Pravidel trhu s

elektrínou systémové služby odpovídající objemu elektřiny vyrobené ve vlastní výrobě a spotřebované zákazníkem bez použití energetického zařízení jiného držitele licence,

l) informovat účastníky trhu s elektrínou způsobem umožňujícím dálkový přístup

1. o podílu zdrojů elektřiny použitých pro výrobu elektřiny v uplynulém roce,

2. o množství emisí CO₂ a o množství radioaktivního odpadu vyprodukovaného při výrobě elektřiny v uplynulém roce,

m) za účelem zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozu elektrizační soustavy, při předcházení stavu nouze a při stavech nouze a za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy, na pokyn provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, nabízet provozně a obchodně nevyužitou výrobní kapacitu,

n) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu; zaregistrováním se výrobce elektřiny stává registrovaným účastníkem trhu s elektrínou (dále jen "registrovaný účastník trhu"),

o) dodržovat ustanovení § 30 odst. 2 v případech, kdy dodává elektřinu zákazníkům,

p) poskytovat provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy informace nezbytné pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a rozvoje elektrizační soustavy,

q) vybavit výrobu elektřiny s instalovaným výkonem 100 kW a více zařízením umožňujícím dispečerské řízení výroby elektřiny a udržovat toto zařízení v provozuschopném stavu; tato povinnost se nevztahuje na výrobu elektřiny využívající obnovitelné zdroje elektřiny poprvé uvedené do provozu do roku 2000 o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a na průtočné malé vodní elektrárny s instalovaným výkonem do 10 MW včetně,

r) vypracovat havarijní plán do 6 měsíců od udělení licence a dále jej každoročně upřesňovat; při jeho tvorbě a upřesňování spolupracovat s provozovatelem přenosové soustavy nebo s provozovatelem distribuční soustavy, k níž je výroba elektřiny připojena; tato povinnost se nevztahuje na výrobce elektřiny, jehož výroba elektřiny má instalovaný výkon nižší než 10 MW.

(3) Výrobce neodpovídá za odchylku vzniklou v souvislosti s dispečerským řízením výroby elektřiny podle § 26 odst. 5.

§ 24

Provozovatel přenosové soustavy

(1) Provozovatel přenosové soustavy

a) zajišťuje bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz, obnovu a rozvoj přenosové soustavy a propojení přenosové soustavy s jinými soustavami, a za tím účelem zabezpečuje podpůrné služby a dlouhodobou schopnost přenosové soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektřiny, spolupracuje s provozovateli propojených přenosových soustav a spolupracuje na integraci vnitřního evropského trhu s elektrínou,

b) poskytuje přenos elektřiny na základě uzavřených smluv,

c) řídí toky elektřiny v přenosové soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi propojenými soustavami ostatních států a ve spolupráci s provozovateli distribučních soustav v elektrizační soustavě,

d) odpovídá za zajištění systémových služeb pro elektrizační soustavu na úrovni přenosové soustavy,

e) účastní se vyrovnávacího mechanismu a uskutečňuje platby podle vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav v souladu s Nařízením o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektrínou a při zachování bezpečnosti a spolehlivosti přenosové soustavy poskytuje přeshraniční přenos elektřiny účastníkům trhu s elektrínou,

f) v případě existujícího či hrozícího nedostatku kapacity přenosové soustavy informuje dotčené účastníky trhu s elektrínou na základě jejich žádosti o důvodech, pro které neuskutečnil přenos elektřiny.

(2) Provozovatel přenosové soustavy nesmí být držitelem jiné licence udělované podle tohoto zákona než licence na přenos elektřiny.

(3) Provozovatel přenosové soustavy má právo

a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu přenosové soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,

b) obstarávat za nejnižší náklady podpůrné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v přenosové soustavě a pro vlastní potřebu; pro řízení rovnováhy mezi výrobou a spotřebou a pro řízení toků elektřiny podle odstavce 1 písm. c) obstarávat regulační energii,

c) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny účastníkům trhu s elektrínou

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

2. při předcházení stavu nouze nebo při stavech nouze,

3. při neoprávněném přenosu elektřiny podle § 53,

4. jestliže mu zákazník neumožní přístup k měřicímu zařízení,

5. jestliže se jedná o neoprávněný odběr podle § 51,

6. při provádění plánovaných prací na zařízení přenosové soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,

7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních přenosové soustavy nebo distribuční soustavy,

8. při odběru elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,

9. při odběru elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch účastníků trhu s elektrínou a zákazník nevybavil tato odběrná zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů, nebo

10. v důsledku omezení nebo přerušování přenosu elektřiny provozovateli propojených přenosových soustav,

d) změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroben, přeshraniční výměnu elektřiny a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí k zajištění spolehlivého provozu přenosové soustavy

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

2. při předcházení stavu nouze nebo při stavech nouze,

3. při neoprávněném přenosu elektřiny podle § 53,

4. při neoprávněném dodávce elektřiny do přenosové soustavy podle § 52,

5. jestliže mu výrobce neumožní přístup k měřicímu zařízení,

6. při provádění plánovaných prací na zařízení přenosové soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,

7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních přenosové soustavy nebo distribuční soustav,

8. při dodávce elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,

9. při dodávce elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a výrobce nevybavil tato zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,

10. v důsledku omezení nebo přerušení přenosu elektřiny provozovateli propojených přenosových soustav, nebo

11. při provádění dispečerského řízení podle § 26 odst. 5,

e) v souladu se zvláštním právním předpisem zřízovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení přenosové soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení,

f) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním přenosové soustavy,

g) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení přenosové soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel,

h) vstupovat v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

i) uplatnit na trhu s elektřinou povinně vykoupenou elektřinu z obnovitelných zdrojů.

(4) Provozovatel přenosové soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh provozovatele přenosové soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(5) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) bodu 6 a písmenu d) bodu 6 je provozovatel přenosové soustavy povinen oznámit započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávek elektřiny způsobem v místě obvyklým, nejméně však 50 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je provozovatel přenosové soustavy povinen obnovit dodávku elektřiny bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení.

(7) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) není právo na náhradu škody a ušlého zisku. Toto neplatí, nesplní-li provozovatel přenosové soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5 nebo není-li podle odstavce 3 písm. c) bodu 7 a písmene d) bodu 7 dodržena kvalita dodávek elektřiny nebo při dispečerském řízení výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle § 26 odst. 5 prováděném mimo stavy nouze nebo předcházení stavu nouze.

(8) Provozovatel přenosové soustavy je povinen při výkonu oprávnění podle odstavce 3 písm. e) až g) co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromové je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(9) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele přenosové soustavy podle odstavce 3 písm. e) a f) majetková újma nebo je-li omezen v užívání nemovitosti, má právo na příměřenou jednorázovou náhradu. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele přenosové soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(10) Provozovatel přenosové soustavy je dále povinen

a) každému, kdo požádá o připojení k přenosové soustavě, stanovit podmínky a termín připojení a poskytnout přenos každému, kdo o to požádá, je připojen a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro přenos nebo při ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu přenosové soustavy,

b) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro připojení jejich zařízení k přenosové soustavě,

c) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro přenos elektřiny přenosovou soustavou,

d) zajistit zřízení technického dispečinku pro výkon činností podle odstavce 1 písm. c) a d) a zajistit jeho řádnou činnost,

e) zajišťovat měření v přenosové soustavě včetně jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu s elektřinou naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností,

f) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem zveřejňovat Pravidla provozování přenosové soustavy a vykonávat licencovanou činnost v souladu s těmito pravidly,

g) poskytovat provozovatelům jiných přenosových soustav a provozovatelům distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění vzájemné spolupráce, při provozu a rozvoji sítí,

h) informovat ministerstvo a Energetický regulační úřad o omezení dovozu nebo vývozu elektřiny,

i) zpracovávat ve spolupráci s provozovateli distribučních soustav roční přípravu provozu přenosové soustavy, a to zejména rozsah a termíny odstávek zařízení pro přenos a předpokládané omezení přenosu, a zveřejňovat ji,

j) každoročně zpracovávat plán rozvoje přenosové soustavy včetně plánu investičního v rozsahu podle § 58k odst. 3 a po jeho schválení jej zveřejňovat; ustanovení § 58l odst. 5 se použije obdobně,

k) průběžně zveřejňovat informace o možnostech přenosu elektřiny přenosovou soustavou způsobem stanoveným v Pravidlech provozování přenosové soustavy,

l) provádět ve spolupráci s provozovateli distribučních soustav hodnocení provozu přenosové soustavy z technického hlediska,

- m) účtovat odděleně za přenos a za systémové služby,
- n) zpracovávat údaje potřebné pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách za přenos a o cenách za systémové služby,
- o) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství a dalších obchodně citlivých informací, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu,
- p) vypracovat havarijní plány do 6 měsíců od udělení licence a dále je každoročně upřesňovat; při jejich tvorbě a upřesňování spolupracovat s provozovateli distribučních soustav, jejichž zařízení je připojeno k přenosové soustavě,
- r) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek elektřiny a služeb,
- s) informovat ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí čtvrtletí o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie,
- t) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně nejpozději do 1. března zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení přenosové soustavy a o opatřeních na pokrytí špičkové spotřeby elektřiny a řešení výpadku výroby elektřiny,
- u) poskytovat součinnost operátorovi trhu s elektřinou při organizování vnitrodenního trhu s elektřinou a vyrovnávacího trhu s regulační energií,
- v) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na přenos elektřiny u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se provozovatel přenosové soustavy stává registrovaným účastníkem trhu,
- w) poskytovat všem účastníkům trhu s elektřinou informace týkající se provozování přenosové soustavy nezbytné pro řádné fungování trhu s elektřinou; touto povinností není dotčena povinnost provozovatele přenosové soustavy dodržovat mlčenlivost podle písmene o).
- x) zrušeno

§ 24a

Vlastnické oddělení provozovatele přenosové soustavy

(1) Provozovatel přenosové soustavy musí být z hlediska své společnické struktury nezávislý na výrobě elektřiny nebo výrobě plynu nebo na obchodu s elektřinou nebo s plynem.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele přenosové soustavy musejí být splněny tyto podmínky nezávislosti:

a) provozovatel přenosové soustavy je vlastníkem přenosové soustavy,

b) nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad jeho podnikem nevykonává přímo ani nepřímo kontrolu osoba nebo skupina osob jednajících ve shodě, která nebo které

1. vykonávají přímo nebo nepřímo kontrolu nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem nebo ve vztahu k nim uplatňují jiné právo,

2. vyrábí elektřinu nebo plyn nebo obchodují s elektřinou nebo s plynem,

c) ve vztahu k provozovateli přenosové soustavy neuplatňuje jakékoliv jiné právo osoba nebo skupina osob jednajících ve shodě, která nebo které

1. vykonávají přímo nebo nepřímo kontrolu nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem,

2. vyrábí elektřinu nebo plyn nebo obchodují s elektřinou nebo s plynem,

d) provozovatel přenosové soustavy

1. sám nebo jednáním ve shodě s jinými osobami nevykonává přímo ani nepřímo kontrolu nad výrobcem elektřiny nebo výrobcem plynu nebo nad obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem ani ve vztahu k nim neuplatňuje jiné právo,

2. nevyrábí elektřinu nebo plyn nebo neobchoduje s elektřinou nebo s plynem,

e) členy statutárního orgánu, členy dozorčí rady, prokuristu nebo členy jiného orgánu provozovatele přenosové soustavy určeného stanovami není oprávněna jmenovat, volit nebo jinak ustanovit osoba nebo skupina osob jednajících ve shodě, která nebo které

1. vykonávají kontrolu nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem nebo ve vztahu k nim uplatňují jiné právo,

2. vyrábí elektřinu nebo plyn nebo obchodují s elektřinou nebo s plynem,

f) statutárním orgánem nebo jeho členem, členem dozorčí rady, prokuristou nebo členem jiného orgánu provozovatele přenosové soustavy určeného stanovami nesmí být osoba, která je členem dozorčí rady, statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu, prokuristou nebo členem jiného orgánu společnosti určeného stanovami výrobce elektřiny, výrobce plynu, obchodníka s elektřinou nebo obchodníka s plynem.

(3) Je-li osobou nebo jednou z osob podle odstavce 2 písm. b), c) nebo e) Česká republika, územní samosprávný celek nebo jiná osoba veřejného práva, nepovažují se za tutéž osobu dva odlišné státní orgány, orgány územního samosprávného celku nebo jiné osoby veřejného práva, z nichž jedna vykonává kontrolu nebo jiné právo nad provozovatelem přenosové soustavy a druhá vykonává kontrolu nebo jiné právo nad výrobcem elektřiny nebo výrobcem plynu nebo obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem. Státní orgán, orgán územního samosprávného celku nebo jiná osoba veřejného práva, která vykonává kontrolu nebo jiné právo nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem, musí být nezávislá na státním orgánu, orgánu územního samosprávného celku nebo jiné osobě veřejného práva, která vykonává kontrolu nebo jiné právo nad provozovatelem přenosové soustavy.

(4) Podmínky nezávislosti podle odstavce 2 se považují za splněné i tehdy, jestliže se provozovatel přenosové soustavy účastní na založení právnické osoby za účelem provozování přenosových soustav v jednom nebo více státech nebo v takové osobě získá účast, a přenechá takové osobě přenosovou soustavu k jejímu provozování společně s dalšími přenosovými soustavami. To neplatí, pokud by se na podnikání právnické osoby založené za účelem provozování přenosových soustav podle předchozí věty účastnily jiné osoby, které nebyly příslušnými orgány členských států určeny jako vlastnický oddělení provozovatelé přenosových soustav nebo nezávislí provozovatelé přenosových soustav.

(5) Výrobce elektřiny nebo obchodník s elektřinou, výrobce plynu, obchodník s plynem nesmí sám nebo jednáním ve shodě s jinými osobami nabyt ani vykonávat přímou nebo nepřímou kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy, ani ve vztahu k němu vykonávat hlasovací právo spojené s vlastnictvím podílu v provozovateli přenosové soustavy, ustanovovat nebo odvolávat členy dozorčí rady, statutární orgán nebo jeho členy nebo vlastnit většinový podíl.

(6) Jiným právem podle odstavců 2 a 3 se rozumí zejména

- a) právo vykonávat hlasovací práva ve společnosti,
- b) vlastnictví účastnických cenných papírů, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 50 % základního kapitálu společnosti,
- c) právo jmenovat, volit nebo jinak ustanovit a odvolávat členy dozorčí rady, členy statutárního orgánu, členy jiného orgánu společnosti určeného stanovami nebo prokuristu.

§ 25

Provozovatel distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy

- a) zajišťuje spolehlivé provozování, obnovu, a rozvoj distribuční soustavy na území vymezeném licenci,
- b) umožňuje distribuci elektřiny na základě uzavřených smluv,
- c) řídí toky elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovatelem ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy.

(2) Provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst zákazníků, nesmí být souběžným držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem.

(3) Provozovatel distribuční soustavy má právo

a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu distribuční soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,

b) nakupovat s nejnižšími náklady podpůrné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu,

c) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny účastníkům trhu s elektřinou

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

2. při stavech nouze nebo při předcházení stavu nouze,

3. při neoprávněné distribuci elektřiny podle § 53,

4. při neoprávněném odběru elektřiny podle § 51,

5. při provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,

6. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,

7. při odběru elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,

8. při odběru elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a zákazník nevybavil tato odběrná zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů, nebo

9. při odběru elektřiny, kdy zákazník opakovaně bez vážného důvodu neumožnil přístup k měřicímu zařízení nebo neměřeným částem odběrného elektrického zařízení, přestože byl k umožnění přístupu za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván,

d) změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroby a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo

vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

2. při stavech nouze nebo při předcházení stavu nouze,

3. při neoprávněné distribuci elektřiny podle § 53,

4. jestliže mu výrobce neumožní přístup k měřicímu zařízení,

5. při neoprávněné dodávce do distribuční soustavy podle § 52,

6. při provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,

7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,

8. při dodávce elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,

9. při dodávce elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a výrobce nevybavil tato zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,

10. při provádění dispečerského řízení podle § 26 odst. 5, nebo

11. neumožnil-li výrobce elektřiny opakovaně bez vážného důvodu přístup k měřicímu zařízení, přestože byl k umožnění přístupu za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván,

e) v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení,

f) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, obnovou a provozováním distribuční soustavy,

g) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neucinil sám vlastník či uživatel,

h) vstupovat nebo vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat nebo vjíždět na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti.

(4) Provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, vydá příslušný vyvlastňovací úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(5) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) bodu 5 a písm. d) bodu 6 je provozovatel distribuční soustavy povinen oznámit započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávek elektřiny způsobem v místě obvyklým, nejméně však 15 dnů předem. Ohlašovací povinnost nevzniká při

provádění nutných provozních manipulací, při nichž omezení nebo přerušení dodávky elektřiny nepřekročí 20 minut.

(6) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je provozovatel distribuční soustavy povinen obnovit dodávku elektřiny bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení; v případech uvedených v odstavci 3 písm. c) bodu 4 a písm. d) bodu 5 je povinen obnovit dodávku po úhradě náhrady škody.

(7) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) není právo na náhradu škody a ušlého zisku. To neplatí, nesplní-li provozovatel distribuční soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5 nebo není-li podle odstavce 3 písm. c) bodu 6 nebo písm. d) bodu 7 dodržena kvalita dodávek elektřiny nebo při dispečerském řízení výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle § 26 odst. 5 prováděném mimo stavy nouze nebo předcházení stavu nouze.

(8) Provozovatel distribuční soustavy je povinen při výkonu oprávnění podle odstavce 4 písm. e) až g) co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(9) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 4 písm. e) a f) majetková újma nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele distribuční soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(10) Provozovatel distribuční soustavy je dále povinen

a) každému, kdo požádá o připojení k distribuční soustavě, stanovit podmínky a termín připojení a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá, je připojen a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,

b) na základě žádosti obchodníka s elektřinou nebo výrobce elektřiny přerušit v případě neoprávněného odběru dodávku elektřiny zákazníkům,

c) zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro připojení zařízení k distribuční soustavě, u zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí, kteří nejsou vybaveni průběhovými měřeními, přiřadit odpovídající typový diagram dodávek,

d) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou,

e) zajistit zřízení technického dispečinku pro výkon činností podle odstavce 1 písm. c) v případě, že provozuje zařízení s napětím 110 kV a odpovídat za jeho činnost,

f) zajišťovat měření v distribuční soustavě včetně jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností,

g) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup

Pravidla provozování distribuční soustavy a vykonávat licencovanou činnost v souladu s těmito pravidly,

h) poskytovat provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům jiných distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu a vzájemné spolupráce,

i) zpracovávat v souladu s dispečerským řádem ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy roční přípravu provozu distribuční soustavy, a to zejména rozsah a termíny odstávek zařízení pro distribuci a předpokládané omezení distribuce, a zveřejňovat ji,

j) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to nejméně na 5 let,

k) průběžně zveřejňovat informace o možnostech distribuce elektřiny v distribuční soustavě způsobem stanoveným v Pravidlech provozování distribuční soustavy,

l) provádět hodnocení provozu distribuční soustavy z technického hlediska,

m) zpracovávat údaje nezbytné pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách za distribuci elektřiny,

n) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství a dalších obchodně citlivých informací, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu,

o) vypracovat havarijní plány do 6 měsíců od udělení licence a dále je každoročně upřesňovat; při jejich tvorbě a upřesňování spolupracovat s provozovateli soustav, s jejichž zařízeními je jeho zařízení propojeno,

p) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek elektřiny a služeb,

r) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi distribučními soustavami, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení k této distribuční soustavě,

s) uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy platbu za regulovaný přístup do přenosové soustavy nebo distribuční soustavy,

t) poskytnout na vyžádání dodavatelů poslední instance údaje o zákazníkovi a jeho odběrném místě v rozsahu nezbytném pro zajištění dodávky poslední instance,

u) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě, umožnit instalaci měřicího zařízení k měření elektřiny mezi přenosovou a distribuční soustavou, zajistit přístup k tomuto zařízení a podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy spojených s připojením svého zařízení k přenosové soustavě.

(11) Provozovatel distribuční soustavy je rovněž povinen

a) informovat ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie,

b) zpracovávat a předávat operátorovi trhu s elektřinou údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek,

c) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy,

d) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na distribuci elektřiny u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se provozovatel distribuční soustavy stává registrovaným účastníkem trhu,

e) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo pokyny technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, ke které je jeho soustava připojena, při stavech nouze vyhlášeném tímto provozovatelem nebo při předcházení stavům nouze oznámeném tímto provozovatelem,

f) zajistit přenos elektřiny a v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo k přenosové soustavě distribuci elektřiny v rozsahu uzavřených smluv na distribuci elektřiny s účastníky trhu s elektřinou,

g) provést technická opatření k ochraně ptactva na nově instalovaných stožárech venkovního vedení vysokého napětí,

h) zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb.

(12) zrušen

K provedení §§ 24 a 25 viz vyhlášku č. 80/2010 Sb., o stavu nouze v elektroenergetice a o obsahových náležitostech havarijního plánu.
---

§ 25a

Oddělení provozovatelů distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného podnikatele, musí být od 1. ledna 2007 z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se distribuce elektřiny. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 1 se od 1. ledna 2007 uplatní tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného podnikatele, jenž je odpovědný, přímo nebo nepřímo, za běžný provoz výroby elektřiny, přenosu elektřiny a obchod s elektřinou nebo plynem; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele distribuční soustavy nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem, který je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele,

b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy bylo přihlíženo způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucího zaměstnance provozovatele distribuční soustavy nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele,

c) provozovatel distribuční soustavy musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji distribuční soustavy, jež jsou nezávislá na vertikálně integrovaném podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli distribuční soustavy jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu nebo údržby distribuční soustavy, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí distribuční soustavy, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele distribuční soustavy a schvalovat jeho maximální limity zadlužení.

(3) Provozovatel distribuční soustavy musí přijmout vnitřním předpisem program rovného zacházení k vyloučení diskriminačního chování (dále jen "program rovného zacházení"), kterým stanoví

a) opatření k vyloučení diskriminačního jednání provozovatele distribuční soustavy ve vztahu k účastníkům trhu s elektřinou, kteří nejsou součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele s provozovatelem distribuční soustavy,

b) povinnosti a práva zaměstnanců provozovatele distribuční soustavy ke splnění účelů programu rovného zacházení.

(4) Provozovatel distribuční soustavy jmenuje nebo jinak obsazuje auditora programu. Provozovatel distribuční soustavy je povinen zajistit, aby auditor programu měl vytvořeny podmínky pro nezávislý výkon své funkce, zejména dostatečné pravomoci k plnění své funkce a dostatečné materiální a organizační podmínky. Způsob odměňování auditora programu nesmí být na újmu nezávislého výkonu jeho funkce.

(5) Auditor programu je povinen dohlížet na provádění programu rovného zacházení. Auditor programu zpracovává a předkládá do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu výroční zprávu o opatřeních přijatých k provádění programu rovného zacházení za uplynulý rok a zároveň ji zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel distribuční soustavy je povinen poskytnout auditorovi programu veškeré informace a podklady nezbytné pro řádný výkon jeho činnosti a poskytnout jinou nezbytnou součinnost. Provozovatel distribuční soustavy je povinen seznámit s programem rovného zacházení statutární orgán nebo jeho členy, členy dozorčí rady a všechny zaměstnance.

(6) Statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podílů převyšující 1 % základního kapitálu v jiné právnické osobě v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele, která je držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem.

(7) Od 1. ledna 2007 nesmí provozovatel distribuční soustavy uzavírat ovládací smlouvy k podrobení jednotnému řízení jiného držitele licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem ani v takovém řízení podle již uzavřených ovládacích smluv pokračovat.

(8) Pokud je povinnost oddělení činností podle tohoto zákona provedena nájmem podniku nebo jeho části, je nájemce povinen převzít pronajatý podnik nebo jeho část do svého účetnictví. Pokud je povinnost oddělení podle tohoto zákona provedena nájmem jednotlivého majetku, je pronajímatel povinen sdělit nájemci informace o hodnotě pronajatého majetku v rozsahu požadovaném Energetickým regulačním úřadem pro účely cenové regulace.

(9) Oddělení podle tohoto zákona není povinen provést vertikálně integrovaný podnikatel, který poskytuje služby pro méně než 90 000 připojených odběrných míst zákazníků.

(10) Provozovatel distribuční soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného podnikatele, musí jednat tak, aby neuvedl v omyl jiného účastníka trhu s elektřinou, pokud se jedná o možnost záměny s obchodníkem s elektřinou nebo s výrobcem elektřiny, který je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele.

§ 26

Technické dispečinky

(1) Technický dispečink provozovatele přenosové soustavy

a) provádí dispečerské řízení přenosu elektřiny v přenosové soustavě a dispečerské řízení zdrojů poskytujících podpůrné služby k zajištění systémových služeb v přenosové soustavě a v distribučních soustavách v součinnosti s provozovatelem distribuční soustavy,

b) zajišťuje dodržování pravidel propojení s elektrizačními soustavami ostatních států včetně rozhodování o využití přeshraničních vedení propojujících přenosovou soustavu s jinými soustavami v zahraničí; při rozhodování o využití přeshraničních vedení propojujících přenosovou soustavu s jinými soustavami v zahraničí musí technický dispečink provozovatele přenosové soustavy přihlížet k technickým omezením přenosové soustavy a propojených soustav v zahraničí,

c) spolupracuje při provádění dispečerského řízení přenosu elektřiny v přenosové soustavě s provozovatelem propojených soustav v zahraničí.

(2) Technický dispečink provozovatele distribuční soustavy provádí dispečerské řízení výroby elektřiny a distribuce elektřiny v distribuční soustavě v souladu s § 25 odst. 1 písm. c).

(3) Technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav a technický dispečink provozovatele přenosové soustavy jsou povinny spolupracovat a poskytovat si nezbytné údaje pro dispečerské řízení.

(4) Při dispečerském řízení předávaných výkonů

a) mezi přenosovou soustavou a distribučními soustavami v reálném čase je technický dispečink provozovatele distribuční soustavy povinen uposlechnout pokynů technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy,

b) mezi distribučními soustavami v reálném čase je technický dispečink provozovatele distribuční soustavy, která není přímo připojena k přenosové soustavě, povinen uposlechnout pokynů technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy přímo připojené k přenosové soustavě,

c) mezi distribučními soustavami v reálném čase, pokud nejsou ve vztahu podle písmene b), jsou technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav povinny vzájemně spolupracovat.

(5) Technický dispečink provozovatele přenosové soustavy a technické dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou v případě ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy a po využití dostupných tržních mechanismů zajišťovaných operátorem trhu a provozovatelem přenosové soustavy oprávněny při dispečerském řízení v nezbytné míře dočasně omezovat výrobu elektřiny ve výrobnách elektřiny. Omezení výroby elektřiny ve výrobnách s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla může být prováděno nejvýše v rozsahu neohrožujícím dodávky tepla. Omezení výroby elektřiny ve výrobnách elektřiny z obnovitelných zdrojů energie podle zákona o podporovaných zdrojích energie prováděné mimo stav

nouze nebo předcházení stavu nouze může být prováděno pouze za náhradu dle odstavce 6.

(6) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, jehož technický dispečink omezil při dispečerském řízení prováděném mimo stavu nouze nebo předcházení stavu nouze výrobu elektřiny ve výrobné elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, je povinen poskytnout příslušnému výrobcí elektřiny náhradu za neodebranou elektřinu ve výši odpovídající celkovému příjmu výrobce po odečtu nákladů za nevyrobenou elektřinu, kterého by dosáhl v případě neomezení výroby. V případě sporu o výši náhrady rozhoduje Energetický regulační úřad.

(7) Účastník trhu s elektřinou, jehož zařízení je připojeno k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, je povinen předávat technickému dispečinku nezbytné údaje potřebné k dispečerskému řízení.

K provedení §§ 24 až 26 viz vyhlášku č. 79/2010 Sb., o dispečerském řízení elektrizační soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení.

§ 27

zrušen

§ 28

Zákazník

(1) Zákazník má právo

a) na uzavření smlouvy o připojení a na připojení svého odběrného elektrického zařízení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, pokud splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy a má k připojení souhlas vlastníka dotčené nemovitosti,

b) nakupovat elektřinu od držitelů licence na výrobu elektřiny a od držitelů licence na obchod s elektřinou, nakupovat elektřinu z jiných států nebo na krátkodobém trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu,

c) na dopravu dohodnutého množství elektřiny do odběrného místa za cenu uplatněnou v souladu s cenovou regulací, pokud má pro dodávku elektřiny uzavřenu smlouvu o přenosu nebo o distribuci elektřiny,

d) na informace o celkové směsi paliv dodavatele a informace o dopadu na životní prostředí,

e) na bezplatnou volbu a změnu dodavatele elektřiny.

(2) Zákazník je povinen

a) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo technického dispečinku provozovatele distribuční soustavy, ke kterému je jeho zařízení připojeno, a Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy,

b) umožnit instalaci měřicího zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy,

c) umožnit přístup k měřicím zařízením provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy,

d) udržovat svá odběrná elektrická zařízení ve stavu, který odpovídá právním předpisům a technickým normám,

e) předávat operátorovi trhu technické údaje ze smluv o dodávce elektřiny, pokud je subjektem zúčtování,

f) provádět dostupná technická opatření zamezující ovlivňování kvality elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou,

g) podílet se podle výše odebraného příkonu na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení a se zajištěním požadovaného příkonu,

h) při změně parametrů elektřiny upravit na svůj náklad svá odběrná elektrická zařízení tak, aby vyhovovala těmto změnám,

i) zaregistrovat se u operátora trhu před uskutečněním dodávky elektřiny od jiného výrobce elektřiny nebo obchodníka s elektřinou,

j) uhradit dodavateli poslední instance dodávku elektřiny podle § 12a, a to od okamžiku zahájení této dodávky,

k) při stavebních úpravách distribuční soustavy anebo její části, včetně přípojek, umožnit změnu místa připojení, včetně změny umístění měřicího zařízení na veřejně přístupná místa; dojde-li v důsledku stavebních úprav ke změně umístění měřicího zařízení, považuje se elektrické zařízení za ním za odběrné elektrické zařízení v majetku vlastníka nemovitosti; veškeré náklady na provedené změny hradí provozovatel distribuční soustavy,

l) při uplatnění práva na volbu dodavatele podle odstavce 1 písm. e) dodržovat sjednanou délku výpovědní doby, jedná-li se o smlouvu na dobu neurčitou.

(3) Na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy.

(4) Zákazník může provozovat vlastní náhradní zdroj, pokud je propojen s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, pouze po dohodě s provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.

(5) Vlastník nemovitosti, do které je zákazníkům dodávána elektřina na základě smlouvy, je povinen

a) tuto dodávku zákazníkům umožnit,

b) udržovat společnou domovní elektrickou instalaci sloužící pro tuto dodávku ve stavu, který odpovídá právním předpisům a technickým normám,

c) poskytovat technické údaje o společné domovní elektrické instalaci držitelu licence na distribuci elektřiny,

d) umožnit držitelu licence na distribuci elektřiny přístup k této společné domovní instalaci.

§ 29

zrušen

§ 30

Obchodník s elektřinou

(1) Obchodník s elektřinou má právo

a) na poskytnutí přenosu nebo distribuce elektřiny,

b) nakupovat elektřinu od držitelů licence na výrobu a od držitelů licence na obchod nebo z jiných států a prodávat ji ostatním účastníkům trhu s elektřinou nebo do jiných států,

c) na poskytnutí informací od operátora trhu nezbytných k vyúčtování dodávek elektřiny zákazníkům, jejichž odběrné místo je registrováno u operátora trhu,

d) ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny.

(2) Obchodník s elektřinou je povinen

a) řídit se Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribučních soustav,

b) předávat operátorovi trhu technické údaje ze smluv o dodávce elektřiny a další nezbytné informace pro plnění povinností operátora trhu v případě, že je subjektem zúčtování,

c) účtovat odděleně o dodávce elektřiny poslední instance,

d) dodržovat parametry kvality dodávek elektřiny a služeb,

e) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na obchod s elektřinou u operátora trhu; zaregistrováním se obchodník s elektřinou stává registrovaným účastníkem trhu,

f) vykonávat činnost dodavatele poslední instance podle § 12a,

g) zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb,

h) informovat neprodleně operátora trhu a zákazníka o tom, že pozbyl oprávnění nebo možnost uskutečňovat dodávku elektřiny,

i) poskytnout provozovateli distribuční soustavy identifikační údaje o zákazníkovi, jemuž dodává elektřinu na základě smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny,

j) poskytovat provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy informace nezbytné pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu,

k) strpět opatření prováděná provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy při předcházení stavu nouze nebo při stavu nouze,

l) zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup Kontrolní seznam evropského spotřebitele energie o právech spotřebitele vypracovaný Komisí a zveřejněný Energetickým regulačním úřadem a informovat své zákazníky o možnosti se s Kontrolním seznamem evropského spotřebitele energie seznámit,

m) v případě uplatnění práva zákazníka na změnu dodavatele elektřiny sdělit zákazníkovi, který podal výpověď ze smlouvy, jejímž předmětem je dodávka elektřiny, datum ukončení této smlouvy, pokud informace o začátku a délce výpovědní doby není uvedena v jeho obchodních podmínkách.

§ 30a

Výstavba výroby elektřiny

(1) Výstavba výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 kW a více je možná pouze na základě udělení státní autorizace na výstavbu výroby elektřiny (dále jen "autorizace"). Za celkový instalovaný elektrický výkon výroby elektřiny se považuje součet hodnot instalovaných výkonů výrobních jednotek v místě připojení do elektrizační soustavy.

(2) O udělení autorizace rozhoduje ministerstvo na základě písemné žádosti.

(3) Autorizace se uděluje na základě posouzení předpokládané výroby elektřiny

a) souladu se státní energetickou koncepcí,

b) souladu s Národním akčním plánem pro energii z obnovitelných zdrojů,

- c) souladu s plánem rozvoje sítí,
- d) umístění výroby elektřiny,
- e) použitých primárních zdrojů energie,
- f) energetické účinnosti výroby elektřiny,
- g) dopadu na bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy,
- h) finančních předpokladů žadatele k výstavbě výroby elektřiny,
- i) bezpečnosti osob a majetku,
- j) bezpečnosti dodávek elektřiny,
- k) úrovně očekávané budoucí poptávky po elektřině,
- l) vlivu výroby elektřiny na zajištění rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou elektřiny.

(4) Autorizaci lze převést na jinou osobu pouze se souhlasem ministerstva za předpokladu splnění ustanovení odstavce 3.

(5) Ministerstvo je v případech, v nichž uděluje autorizaci, dotčeným orgánem státní správy v územním řízení.

§ 30b

Žádost o udělení autorizace

(1) Písemná žádost o udělení autorizace obsahuje

- a) harmonogram přípravy výstavby výroby elektřiny obsahující předpokládané termíny vydání rozhodnutí o umístění stavby, stavebního povolení, připojení k přenosové soustavě nebo přepravní soustavě nebo distribuční soustavě elektřiny nebo distribuční soustavě plynu, případně zahájení zkušebního provozu a kolaudačního souhlasu,
- b) základní údaje o výrobně elektřiny včetně instalovaného výkonu, druhu výroby a energetické účinnosti,
- c) předpokládané umístění výroby elektřiny,
- d) údaje o palivu nebo o jiných použitých zdrojích energie,
- e) vyjádření provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy o zajištění systémových služeb a o vlivu na bezpečnost a spolehlivost provozu elektrizační soustavy včetně termínu a podmínek připojení,
- f) doklady prokazující finanční předpoklady k výstavbě výroby elektřiny,
- g) údaje o charakteru provozu výroby elektřiny a o předpokládaném ročním využití instalovaného výkonu,
- h) vyjádření operátora trhu o vlivu výroby elektřiny na zajištění rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou elektřiny a plynu a na naplňování cílů Národního akčního plánu pro energii z obnovitelných zdrojů.

(2) Finančními předpoklady se rozumí schopnost žadatele o udělení autorizace finančně zabezpečit výstavbu výroby elektřiny.

(3) Finanční předpoklady se prokazují obchodním majetkem a objemem dostupných finančních prostředků, účetní závěrkou ověřenou auditorem včetně její přílohy v úplném rozsahu v případě, že žadatel v předchozím účetním období vykonával podnikatelskou činnost.

§ 30c

Rozhodnutí o udělení autorizace

(1) Rozhodnutí o udělení autorizace obsahuje

- a) základní údaje o výrobně elektřiny včetně instalovaného výkonu, druhu výroby a energetické účinnosti,
- b) údaj o umístění výroby elektřiny,
- c) údaje o palivu nebo jiných použitých zdrojích energie,
- d) podmínky platnosti autorizace, zejména k zajištění podpůrných služeb včetně vlivu výroby elektřiny na bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy.

(2) Držitel autorizace je povinen bezodkladně oznámit ministerstvu veškeré změny údajů uvedených v žádosti o udělení autorizace či jiné závažné skutečnosti vztahující se k udělené autorizaci.

(3) Ministerstvo vede evidenci vydaných autorizací.

§ 30d

Zánik autorizace

(1) Autorizace zaniká

a) v případě, že držitel autorizace nepožádá o vydání územního rozhodnutí podle zvláštního zákona nejpozději

1. do 3 let od nabytí právní moci rozhodnutí o udělení autorizace u výroby elektřiny s instalovaným výkonem do 100 MW, nebo

2. do 5 let od nabytí právní moci rozhodnutí o udělení autorizace u výroby elektřiny s instalovaným výkonem 100 MW a více,

b) v případě zastavení územního řízení nebo zamítnutí žádosti o vydání územního rozhodnutí dnem nabytí právní moci takového rozhodnutí,

c) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého, pokud držitel autorizace dosud nepožádal o vydání územního rozhodnutí podle zvláštního zákona,

d) vydáním rozhodnutí o úpadku ohledně majetku držitele autorizace nebo jestliže byl insolvenční návrh zamítnut proto, že majetek držitele autorizace nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení včetně vstupu držitele autorizace do likvidace, dnem nabytí právní moci takového rozhodnutí, nebo

e) zánikem právnické osoby, která je držitelem autorizace.

(2) Ministerstvo autorizaci zruší

a) pro závažné neplnění podmínek autorizace, nebo

b) na základě žádosti držitele autorizace.

K §§ 30a až 30d viz vyhlášku č. 387/2012 Sb., o státní autorizaci na výstavbu výroby elektřiny.

§ 31

zrušen

§ 32

zrušen

§ 33 zrušen	§ 45 Elektrická přípojka (1) Elektrická přípojka musí být zřízena a provozována v souladu se smlouvou o připojení a s Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy. (2) Elektrickou přípojku nízkého napětí zřizuje na své náklady a) v zastavěném území podle zvláštního právního předpisu provozovatel distribuční soustavy, b) mimo zastavěné území podle zvláštního právního předpisu, je-li její délka do 50 m včetně, provozovatel distribuční soustavy, c) mimo zastavěné území podle zvláštního právního předpisu, je-li její délka nad 50 m, žadatel o připojení. (3) Ostatní elektrické přípojky zřizuje na své náklady žadatel o připojení. (4) Vlastníkem přípojky je ten, kdo uhradil náklady na její zřízení. (5) Vlastník elektrické přípojky je povinen zajistit její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života a zdraví osob či poškození majetku. (6) Provozovatel distribuční soustavy je povinen za úplaty elektrickou přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud o to její vlastník písemně požádá. (7) Při připojení odběrného zařízení pomocí smyčky se nejedná o přípojku. (8) Elektrická přípojka nízkého napětí slouží k připojení jedné nemovitosti; na základě souhlasu vlastníka přípojky a provozovatele distribuční soustavy lze připojit i více nemovitostí. Elektrická přípojka nízkého napětí končí u venkovního vedení hlavní domovní pojistkovou skříň, u kabelového vedení hlavní domovní kabelovou skříň. Tyto skříně jsou součástí přípojky. Hlavní domovní pojistková skříň, popřípadě hlavní domovní kabelová skříň se umísťuje na objektu zákazníka nebo na hranici či v blízkosti hranice jeho nemovitosti. (9) Není-li na nemovitosti zákazníka zřízena hlavní domovní pojistková skříň, končí venkovní přípojka nízkého napětí posledním kotevním bodem umístěným na této nemovitosti nebo na svorkách hlavního jističe objektu. Tento kotevní bod je součástí přípojky. (10) Není-li na nemovitosti zákazníka zřízena hlavní domovní kabelová skříň, končí elektrická přípojka nízkého napětí na svorkách hlavního jističe objektu nebo v kabelové skříni uvnitř objektu. (11) Elektrická přípojka jiného než nízkého napětí končí při venkovním vedení kotevními izolátory na stanici zákazníka, při kabelovém vedení kabelovou koncovkou v odběratelově stanici. Kotevní izolátory a kabelové koncovky jsou součástí přípojky. (12) Společné domovní elektrické instalace v domech sloužící pro připojení více zákazníků z jedné elektrické přípojky nejsou součástí elektrické přípojky. Společná domovní elektrická instalace je součástí nemovitosti.
§ 34 zrušen	
§ 35 zrušen	
§ 36 zrušen	
§ 37 zrušen	
§ 38 zrušen	
§ 39 zrušen	
§ 40 zrušen	
§ 41 zrušen	
§ 42 zrušen	
§ 43 Povinnosti vlastníka přímého vedení Vlastník přímého vedení je v případě, že přímé vedení je elektricky propojeno s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, povinen a) provádět dostupná technická opatření zamezující ovlivnění kvality elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou, b) umožnit při stavech nouze nebo při předcházení stavu nouze využití přímého vedení pro potřeby provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy a řídit se pokyny technického dispečinku.	
§ 44 zrušen	§ 46 Ochranná pásma (1) Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života,

zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení elektrizační soustavy do provozu.

(2) Ochrannými pásmy jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výroby elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

(3) Ochranné pásmo nadzemního vedení je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na obě jeho strany

a) u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně

- 1. pro vodiče bez izolace ..... 7 m,
- 2. pro vodiče s izolací základní ..... 2 m,
- 3. pro závěsná kabelová vedení ..... 1 m,

b) u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně

- 1. pro vodiče bez izolace ..... 12 m,
- 2. pro vodiče s izolací základní ..... 5 m,

c) u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně ..... 15 m,

d) u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně ..... 20 m,

e) u napětí nad 400 kV ..... 30 m,

f) u závěsného kabelového vedení 110 kV ..... 2 m,

g) u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence ..... 1 m.

(4) V lesních průsecích udržuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů nadzemního vedení podle odstavce 3 písm. a) bodu 1 a písm. b), c), d) a e), pokud je takový volný pruh třeba; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

(5) Ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV včetně a vedení řídicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu; u podzemního vedení o napětí nad 110 kV činí 3 m po obou stranách krajního kabelu.

(6) Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti

a) u venkovních elektrických stanic a dále stanic s napětím větším než 52 kV v budovách 20 m od oplocení nebo od vnějšího líce obvodového zdiva,

b) u stožárových elektrických stanic a věžových stanic s venkovním přívodem s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 7 m od vnější hrany půdorysu stanice ve všech směrech,

c) u kompaktních a zděných elektrických stanic s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 2 m od vnějšího pláště stanice ve všech směrech,

d) u vestavěných elektrických stanic 1 m od obestavění.

(7) Ochranné pásmo výroby elektřiny je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 20 m od vnějšího líce obvodového pláště výroby elektřiny.

(8) V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno

a) zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky,

b) provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce,

c) provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob,

d) provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

(9) V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.

(10) V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanizmy o celkové hmotnosti nad 6 t.

(11) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, vlastníci příslušné části elektrizační soustavy

a) stanoví písemně podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu,

b) udělí písemný souhlas se stavbou neuvedenou v písmenu a) nebo s činností v ochranném pásmu, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

(12) V ochranném pásmu i mimo ně musí být prováděny činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

(13) Fyzické či právnické osoby zřizující zařízení napájená stejnosměrným proudem v bezprostřední blízkosti ochranného pásma s možností vzniku bludných proudů poškozujících podzemní vedení jsou povinny tyto skutečnosti oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy a provést opatření k jejich omezení.

(14) Vzdálenost mezi nejbližším vodičem nadzemního vedení o napětí vyšším než 52 kV a koncem listu rotoru větrné elektrárny v nejbližší vzdálenosti od vedení musí být v případě, že

a) na vedení není realizováno opatření proti kmitání vodičů nejméně trojnásobkem průměru rotoru,

b) na vedení je realizováno opatření proti kmitání vodičů nejméně rovnající se průměru rotoru nebo výšce větrné elektrárny.

(15) Vzdálenost mezi oplocením elektrické stanice o napětí vyšším než 52 kV a koncem listu rotoru větrné elektrárny v nejbližší vzdálenosti od vedení za bezvětrí musí být minimálně rovna výšce větrné elektrárny.

§ 47

Přeložky zařízení

(1) Přeložkou zařízení přenosové soustavy a zařízení distribuční soustavy se rozumí dílčí změna trasy vedení nebo přemístění některých prvků tohoto zařízení.

(2) Přeložku zařízení přenosové soustavy a zařízení distribuční soustavy zajišťuje jeho vlastník na náklady toho, kdo potřebu přeložky vyvolal. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy je povinen seznámit toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, se způsobem provedení přeložky a předpokládanými náklady na její provedení. Náklady na provedení přeložky mohou zahrnovat pouze nezbytné nutné náklady.

(3) Vlastnictví zařízení přenosové soustavy a zařízení distribuční soustavy po provedení přeložky se nemění.

§ 48

Styk zařízení

(1) Zařízení přenosové soustavy, distribučních soustav a elektrických přípojek může za předpokladu, že neohroží život, zdraví či majetek osob, křížit pozemní komunikace, dráhy, vodní toky, telekomunikační vedení, veškeré potrubní systémy a ostatní zařízení, při dodržení podmínek stanovených zvláštními právními předpisy nebo být s nimi v souběhu, a to způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků. Souběhem se rozumí stav, kdy jedno zařízení zasahuje svým ochranným pásmem do ochranného, případně bezpečnostního pásma druhého zařízení.

(2) Při opravách poruch a při stavebních úpravách zařízení je provozovatel těchto zařízení povinen plně respektovat vyjádření ostatních uživatelů trasy, zejména předepsaný technologický postup při zemních pracích, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků zařízení a nemovitostí.

§ 49

Měření

(1) Měření v přenosové soustavě zajišťuje provozovatel přenosové soustavy a v distribuční soustavě příslušný provozovatel distribuční soustavy. Měření se zjišťuje množství dodané nebo odebrané činné nebo jalové elektřiny a jeho časový průběh. U zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí může být časový průběh nahrazen typovým diagramem dodávek.

(2) Výrobci elektřiny, provozovatele jiných distribučních soustav a zákazníci jsou povinni na svůj náklad upravit předávací místo nebo odběrné místo pro instalaci měřicího zařízení v souladu se smlouvou o připojení a s podmínkami obsaženými v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy.

(3) Výrobci elektřiny, provozovatele jiných distribučních soustav, zákazníci a obchodníci s elektřinou mohou se souhlasem provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy pro vlastní potřebu a na svůj náklad osadit vlastní kontrolní měřicí zařízení. Toto měřicí zařízení musí být zřetelně označeno.

(4) Výrobci elektřiny, provozovatele jiných distribučních soustav a zákazníci jsou povinni závady na měřicích zařízeních, včetně porušení zajištění proti neoprávněné manipulaci, které zjistí, neprodleně oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy. Jakýkoliv zásah do měřicího zařízení bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy se zakazuje.

(5) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy zajistí jednotlivé části měřicího zařízení proti neoprávněné manipulaci.

(6) Výrobci elektřiny, provozovatele jiných distribučních soustav či zákazníci jsou povinni umožnit provozovateli přenosové soustavy a provozovateli distribuční soustavy přístup k měřicímu zařízení a neměřeným částem odběrného elektrického zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

(7) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na svůj náklad zajišťuje instalaci vlastního měřicího zařízení, jeho udržování a pravidelné ověřování správnosti měření a pro účely provedení odečtu, pokud je měřicí zařízení bez napětí, má právo uvést měřicí zařízení pod napětí na nezbytně nutnou dobu.

(8) Vznikla-li pochybnost o správnosti údajů měření nebo byla-li zjištěna závada na měřicím zařízení, je provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy povinen na základě písemné žádosti dotčeného účastníka trhu s elektřinou do 15 dnů od jejího doručení vyměnit měřicí zařízení a do 60 dnů zajistit ověření správnosti měření.

(9) Je-li na měřicím zařízení, které je ve vlastnictví provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a ověřením správnosti měření provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady ten, kdo písemně požádal o přezkoušení měřicího zařízení a o ověření správnosti měření.

K § 49 viz vyhlášku č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny.

§ 50

Smlouvy mezi účastníky trhu s elektřinou

(1) Smlouvou o dodávce elektřiny se zavazuje dodavatel elektřiny dodávat elektřinu vymezenou množstvím a časovým průběhem jinému účastníkovi trhu s elektřinou a účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit za ni cenu. Součástí smlouvy o dodávce elektřiny musí být ujednání o odpovědnosti za odchylku. Smlouva o dodávce elektřiny se zákazníkem musí dále obsahovat

a) výčet odběrných míst,

b) způsoby úhrady plateb za dodávku elektřiny,

c) délku výpovědní doby, ne delší než 3 měsíce, která začíná prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi, jedná-li se o smlouvu na dobu neurčitou,

d) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany dodavatele nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,

e) způsoby vyrozumění zákazníka o navrhované změně smluvních podmínek a poučení o právu zákazníka na odstoupení od smlouvy v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,

f) dobu trvání smlouvy.

g) zrušeno

(2) Smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny se zavazuje výrobce nebo obchodník s elektřinou dodávat zákazníkovi elektřinu vymezenou množstvím a časovým průběhem a zajistit na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny a související služby a zákazník se zavazuje zaplatit výrobci nebo obchodníkovi s elektřinou za dodanou elektřinu cenu a za dopravu elektřiny a související služby cenu regulovanou. Uzavřením smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny dochází k přenesení odpovědnosti za odchylku na výrobce elektřiny nebo obchodníka s elektřinou. Smlouva o sdružených službách dodávek elektřiny musí dále obsahovat obdobné podstatné náležitosti jako smlouva o dodávce elektřiny se zákazníkem a opatření přijímaná při předcházení stavu nouze, ve stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze.

(3) Smlouvou o připojení se zavazuje provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy připojit k přenosové nebo distribuční soustavě zařízení žadatele pro výrobu, distribuci nebo odběr elektřiny a zajistit dohodnutý rezervovaný příkon nebo výkon a žadatel se zavazuje uhradit

podíl na oprávněných nákladech na připojení. Smlouva o připojení musí obsahovat technické podmínky připojení zařízení, typ měření a jeho umístění, termíny a místo připojení zařízení a podmínky zániku smluvního vztahu a závazků z tohoto vztahu vyplývajících.

(4) Smlouvou o přenosu elektřiny se zavazuje provozovatel přenosové soustavy rezervovat přenosovou kapacitu a dopravit pro účastníka trhu s elektřinou sjednané množství elektřiny a účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit cenu uplatněnou v souladu s cenovou regulací za přenos a související služby. Smlouva o přenosu elektřiny musí obsahovat ujednání o závaznosti Pravidel provozování přenosové soustavy, termín zahájení přenosu elektřiny, způsob měření elektřiny a výčet předávacích míst. Smlouva o přenosu elektřiny se zákazníkem musí dále obsahovat

- a) velikost rezervovaného příkonu,
- b) výčet odběrných míst,
- c) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany provozovatele přenosové soustavy nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- d) způsob úhrady plateb za přenos elektřiny,
- e) způsoby vyznění zákazníka o navrhované změně smluvních podmínek a poučení o právu zákazníka na odstoupení od smlouvy v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- f) dobu trvání smlouvy.

(5) Smlouvou o přeshraničním přenosu elektřiny se provozovatel přenosové soustavy zavazuje za podmínek stanovených pro přeshraniční přenosy elektřiny a pravidel spolupráce provozovatelů přenosových soustav přenést pro druhou smluvní stranu do zahraničí nebo ze zahraničí sjednané množství elektřiny a druhá smluvní strana se zavazuje dodržovat podmínky stanovené pro přeshraniční přenosy elektřiny; druhou smluvní stranou může být subjekt zúčtování nebo operátor trhu, nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která nenakupuje ani nedodává elektřinu na území České republiky a uzavře s operátorem trhu smlouvu, jejímž předmětem je zúčtování odchylek.

(6) Smlouvou o distribuci elektřiny se zavazuje provozovatel distribuční soustavy zajistit pro účastníka trhu s elektřinou na vlastní jméno a na vlastní účet přenos elektřiny nebo v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo na přenosovou soustavu distribuci elektřiny, rezervovat požadovanou distribuční kapacitu a dopravit pro účastníka trhu s elektřinou sjednané množství elektřiny a účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit regulovanou cenu za distribuci a související služby. Smlouva o distribuci elektřiny musí obsahovat ujednání o závaznosti Pravidel provozování distribuční soustavy, termín zahájení distribuce elektřiny, způsob měření distribuované elektřiny a jejího průběhu a výčet předávacích míst. Smlouva o distribuci elektřiny se zákazníkem musí dále obsahovat

- a) výčet odběrných míst,
- b) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany provozovatele distribuční soustavy nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- c) způsob úhrady plateb za distribuci elektřiny,
- d) způsoby vyznění zákazníka o navrhované změně smluvních podmínek a poučení o právu zákazníka na odstoupení od smlouvy v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- e) dobu trvání smlouvy,

f) opatření přijímaná při předcházení stavu nouze, ve stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze.

(7) Smlouvou o zúčtování regulační energie se zavazuje operátor trhu finančně vypořádat dodávku regulační energie uskutečněnou v rozsahu určeném provozovatelem přenosové soustavy poskytovateli regulační energie. Nedílnou součástí smlouvy jsou obchodní podmínky operátora trhu.

(8) Smlouvou o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou se zavazuje operátor trhu umožnit účastníkovi trhu s elektřinou účast na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou a vypořádat uskutečněné obchody a účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit dohodnutou cenu.

(9) Smlouvou o přístupu na vyrovnávací trh s regulační energií se zavazuje operátor trhu umožnit účastníkovi trhu s elektřinou bezplatný přístup na vyrovnávací trh s regulační energií a finančně vypořádat uskutečněné obchody.

(10) Smlouvou o poskytování podpůrných služeb se zavazuje poskytovatel podpůrných služeb dodat sjednané množství podpůrných služeb ve stanovené kvalitě a provozovatel přenosové soustavy se zavazuje zaplatit cenu.

(11) Smlouvou o zúčtování odchylek se operátor trhu zavazuje vyhodnocovat, zúčtovat a vypořádat odchylky subjektu zúčtování a subjekt zúčtování se zavazuje zaplatit regulovanou cenu. Uzavřením smlouvy o zúčtování odchylek se fyzická nebo právnická osoba stává subjektem zúčtování. Smlouva o zúčtování odchylek musí obsahovat ujednání o závaznosti obchodních podmínek operátora trhu a dobu trvání smlouvy.

(12) Pokud smlouva uzavřená podle odstavců 1, 2, 4 a 6 neobsahuje některou ze stanovených náležitostí, považuje se za platnou, pokud se zákazník nedovolá její neplatnosti.

§ 51

Neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy

(1) Neoprávněným odběrem elektřiny z elektrizační soustavy je

- a) odběr bez uzavřené smlouvy, jejímž předmětem by byla dodávka elektřiny,
- b) odběr při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny, které nejsou splněny ani po upozornění,
- c) odběr bez měřicího zařízení, pokud odběr bez měřicího zařízení nebyl smluvně sjednán,
- d) připojení nebo odběr z té části zařízení, kterou prochází neměřená elektřina,
- e) odběr měřený měřicím zařízením,

1. které prokazatelně nezaznamenalo odběr nebo zaznamenalo odběr nesprávně ke škodě výrobce elektřiny, obchodníka s elektřinou, provozovatele distribuční soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství, nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečné spotřebě změnily,

2. které nebylo připojeno provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy,

3. které prokazatelně vykazuje chyby spotřeby ve prospěch zákazníka a na kterém bylo buď porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci nebo byl prokázán zásah do měřicího zařízení,

f) odběr v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém vedení či na zařízení distribuční soustavy nebo na zařízení přenosové soustavy,

g) odběr elektřiny bez smlouvy o zúčtování odchylek nebo smlouvy, jejímž předmětem je přenesení odpovědnosti za odchylku na subjekt zúčtování.

(2) Neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy se zakazuje.

§ 52

Neoprávněná dodávka elektřiny do elektrizační soustavy

(1) Neoprávněnou dodávkou elektřiny do elektrizační soustavy je

a) dodávka bez uzavřené smlouvy o dodávce elektřiny nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou o dodávce elektřiny,

b) dodávka bez měřicího zařízení, pokud dodávka bez měřicího zařízení nebyla smluvně sjednána,

c) dodávka do té části zařízení, kterou prochází neměřená elektřina,

d) dodávka měřená měřicími zařízeními,

1. které prokazatelně nezaznamenalo dodávku nebo zaznamenalo dodávku nesprávně v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečné dodávce změnily,

2. které nebylo připojeno provozovatelem přenosové soustavy nebo příslušným provozovatelem distribuční soustavy nebo nesplňuje podmínky obsažené v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy,

3. na kterém bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci,

e) dodávka v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém vedení či na zařízení distribuční soustavy nebo zařízení přenosové soustavy.

(2) Při neoprávněné dodávce je výrobce povinen uhradit vzniklou škodu.

(3) Neoprávněná dodávka elektřiny do elektrizační soustavy se zakazuje.

§ 53

Neoprávněný přenos a neoprávněná distribuce elektřiny

(1) Neoprávněným přenosem a neoprávněnou distribucí elektřiny je:

a) doprava elektřiny uskutečňovaná v rozporu s podmínkami obsaženými v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování distribuční soustavy,

b) doprava elektřiny uskutečňovaná v rozporu s dispečerským řádem,

c) doprava elektřiny vznikající v souvislosti s neoprávněnou dodávkou nebo neoprávněným odběrem elektřiny,

d) doprava elektřiny bez uzavřené smlouvy o přenosu nebo distribuci elektřiny, nebo v rozporu s touto smlouvou,

e) doprava elektřiny v případě neuhrazení podílu na oprávněných nákladech na připojení.

(2) Neoprávněný přenos a neoprávněná distribuce elektřiny se zakazují.

K §§ 51 – 53 viz vyhlášku č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny.

§ 54

Stav nouze

(1) Stavem nouze je stav, který vznikl v elektrizační soustavě v důsledku

a) živelních událostí,

b) opatření státních orgánů za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,

c) havárií nebo kumulace poruch na zařízeních pro výrobu, přenos a distribuci elektřiny,

d) smogové situace podle zvláštních předpisů,

e) teroristického činu,

f) nevyrovnané bilance elektrizační soustavy nebo její části,

g) přenosu poruchy ze zahraniční elektrizační soustavy, nebo

h) je-li ohrožena fyzická bezpečnost nebo ochrana osob

a způsobuje významný a náhlý nedostatek elektřiny nebo ohrožení celistvosti elektrizační soustavy, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu na celém území státu, vymezeném území nebo jeho části.

(2) Předcházení stavu nouze je soubor opatření a činností prováděných v situaci, kdy existuje reálné riziko vzniku stavu nouze.

(3) Pro celé území státu provozovatel přenosové soustavy

a) vyhláší přesný čas vzniku či ukončení stavu nouze v hromadných sdělovacích prostředcích a prostřednictvím prostředků dispečerského řízení a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

b) oznamuje předcházení stavu nouze nejpozději do 1 hodiny po zahájení činností podle odstavce 2 a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

c) řídí činnosti při předcházení stavu nouze a při stavu nouze.

(4) Pro vymezené území nebo jeho část provozovatel distribuční soustavy

a) vyhláší přesný čas vzniku či ukončení stavu nouze v hromadných sdělovacích prostředcích a prostřednictvím prostředků dispečerského řízení a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

b) oznamuje předcházení stavu nouze, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 hodiny po zahájení činností podle odstavce 2 a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

c) řídí činnosti při předcházení stavu nouze a při stavu nouze.

(5) Při stavu nouze a při předcházení stavu nouze jsou všichni účastníci trhu s elektřinou povinni podřídit se omezení spotřeby elektřiny nebo změně dodávky elektřiny.

(6) Při stavu nouze a při předcházení stavu nouze je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno.

(7) Při stavu nouze a předcházení stavu nouze s výjimkou stavu nouze podle odstavce 1 písm. d) mohou být provozovatelem soustavy využity pro výrobu elektřiny i výrobní elektřiny, které nesplňují limity podle zákona upravujícího oblast ochrany ovzduší.

K provedení § 54 viz vyhlášku č. 80/2010 Sb., o stavu nouze v elektroenergetice a o obsahových náležitostech havarijního plánu.

K provedení ustanovení energetického zákona v elektroenergetice viz dále:

- c) vyhlášku č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice
- d) vyhlášku č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona
- e) vyhlášku č. 51/2006 Sb., o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

Vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 541/2005 Sb. o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení energetického zákona

Energetický regulační úřad (dále jen "Úřad") stanoví podle § 98 odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 670/2004 Sb., a podle čl. II bodu 18 zákona č. 670/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, k provedení § 17 odst. 7 písm. e), h) a k) a § 27 odst. 7 energetického zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví Pravidla trhu s elektřinou, která stanoví

- a) podmínky přístupu k přenosové soustavě a k distribučním soustavám, rozsah zveřejňovaných informací pro umožnění přístupu k přenosové a k distribuční soustavě a způsoby řešení nedostatku kapacit v elektrizační soustavě,
- b) termíny pro předkládání žádostí o uzavření smluv na trhu s elektřinou a termíny uzavírání smluv a jejich registrace u operátora trhu,
- c) postupy a podmínky pro přenesení a převzetí odpovědnosti za odchylku,
- d) rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek elektřiny a ostatních služeb, postupy pro vyhodnocování, zúčtování a vypořádání odchylek, včetně zúčtování a vypořádání regulační energie ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze,
- e) postupy pro obstarávání regulační energie a způsoby zúčtování regulační energie,
- f) organizaci krátkodobého trhu s elektřinou a vyrovnávacího trhu a způsoby jejich vypořádání,
- g) pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek elektřiny,
- h) termíny a postup při výběru dodavatele elektřiny,

i) postup při přerušení, omezení a obnovení dodávky elektřiny při neoprávněném odběru, neoprávněné distribuci a neoprávněném přenosu,

j) postup při zajištění dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) explicitní aukcí - tržně založený způsob přidělení přeshraničních přenosových kapacit, ve kterém je na základě cenových nabídek účastníků aukce přidělena zveřejněná obchodovatelná přenosová kapacita,
- b) decentralní výrobou - výroba elektřiny z výroben elektřiny připojených do jiné než přenosové soustavy,
- c) diagramem - sjednané množství elektřiny subjektu zúčtování pro každou obchodní hodinu v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo,
- d) dodavatelem - výrobcem nebo obchodníkem s elektřinou, který na základě smlouvy dodává elektřinu dalším účastníkům trhu s elektřinou prostřednictvím elektrizační soustavy,
- e) dvoustrannými obchody - obchody s fyzickou dodávkou elektřiny registrované u operátora trhu kromě obchodů uzavřených na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou nebo vyrovnávacím trhu s regulační energií,
- f) lokální distribuční soustavou - distribuční soustava, která není přímo připojena k přenosové soustavě,
- g) lokální spotřebou výrobců - elektřina vyrobená ve výrobně elektřiny a spotřebovaná tímto výrobcem nebo jiným účastníkem trhu s elektřinou bez použití přenosové nebo regionální distribuční soustavy; lokální spotřeba výrobců nezahrnuje technologickou vlastní spotřebu elektřiny,
- h) normálními klimatickými podmínkami - třicetiletý celostátní průměr denních teplot vzduchu pro jednotlivé obchodní dny pro území celého státu a třicetiletý regionální průměr denních teplot vzduchu pro jednotlivé obchodní dny pro území regionu typových diagramů,

i) obchodní hodinou - základní časový úsek, ve kterém je smluvně vymezena dodávka nebo odběr elektřiny; obchodní hodina je základním časovým úsekem pro vyhodnocování odchylek subjektů zúčtování,

j) obchodním dnem - 24 obchodních hodin dne, ve kterém se obchoduje, s výjimkou přechodu ze zimního na letní čas a zpět; v den, kdy dochází k přechodu na letní čas, se jedná o posloupnost 23 obchodních hodin a pro den, ve kterém dochází k přechodu na středoevropský čas, o 25 obchodních hodin; první obchodní hodina obchodního dne začíná v 00.00.00 hodin a končí v 01.00.00 hodin,

k) organizovaným krátkodobým trhem s elektřinou - trh s elektřinou organizovaný operátorem trhu; jeho součástí jsou organizovaný blokový trh s elektřinou, organizovaný denní trh s elektřinou a organizovaný vnitrodenní trh s elektřinou,

l) podporou elektřiny - podpora výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a výroby elektřiny z druhotných zdrojů,

m) předávacím místem - místo předání a převzetí elektřiny mezi provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy a jiným účastníkem trhu s elektřinou, jehož zařízení je k této soustavě připojeno, s výjimkou odběrného místa,

n) přeshraničním obchodem - obchod realizovaný prostřednictvím přenosu elektřiny do zahraničí anebo přenosu elektřiny ze zahraničí,

o) regionální distribuční soustavou - distribuční soustava přímo připojená k přenosové soustavě,

p) registračním číslem - třináctimístný identifikační číselný kód přidělený operátorem trhu účastníkovi trhu s elektřinou,

q) rezervovanou kapacitou - smluvní 1/4 hodinový výkon v odběrném místě zákazníka nebo výrobce druhé kategorie nebo smluvní 1/4 hodinový výkon v předávacím místě provozovatele lokální distribuční soustavy nebo smluvní 1/4 hodinový výkon v souhrnu za předávací místa mezi provozovateli regionálních distribučních soustav uvedených ve smlouvě o distribuci elektřiny,

r) sjednaným množstvím elektřiny subjektem zúčtování v obchodní hodině - množství elektřiny smlouvené tímto subjektem zúčtování s ostatními subjekty zúčtování v dané obchodní hodině a oznámené operátorovi trhu,

s) skutečným množstvím elektřiny subjektu zúčtování v obchodní hodině - souhrn množství elektřiny vyhodnocený podle zvláštního právního předpisu na základě údajů získaných z měření a s využitím typových diagramů v odběrných nebo předávacích místech subjektu zúčtování a v odběrných a předávacích místech účastníků trhu s elektřinou, za které převzal subjekt zúčtování závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy nebo odebrat elektřinu z elektrizační soustavy, a předaný operátorovi trhu,

t) skutečnými klimatickými podmínkami - celostátní průměr skutečných denních teplot vzduchu pro jednotlivé obchodní dny pro území celého státu a regionální průměr denních teplot vzduchu pro jednotlivé obchodní dny pro území regionu typových diagramů,

u) přenosem elektřiny ze zahraničí - elektřina sjednaná a dopravená na základě smlouvy o přeshraničním přenosu elektřiny do elektrizační soustavy přes přenosovou soustavu ze sousedních přenosových soustav v daném období,

v) přenosem elektřiny do zahraničí - elektřina sjednaná a dopravená na základě smlouvy o přeshraničním přenosu elektřiny z elektrizační soustavy přes přenosovou soustavu do sousedních přenosových soustav v daném období,

w) regionem typových diagramů - region definovaný pro účely vyhodnocení zbytkového diagramu v obchodních podmínkách operátora trhu,

x) systémovou odchylkou - součet kladných a záporných odchylek všech subjektů zúčtování v obchodní hodině.

(2) Dále se pro účely této vyhlášky rozumí

a) technologickou vlastní spotřebou elektřiny - spotřeba elektrické energie na výrobu elektřiny při výrobě elektřiny nebo elektřiny a tepla v hlavním výrobním zařízení i pomocných provozech, které s výrobou přímo souvisejí, včetně výroby, přeměny nebo úpravy paliva, ztrát v rozvodu vlastní spotřeby i ztrát na zvyšovacích transformátorech výroby elektřiny pro dodávku do distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,

b) třídou typového diagramu - typový diagram dodávek elektřiny pro danou skupinu zákazníků s měřením typu C s definovaným charakterem odběru,

c) typovým diagramem - relativní hodnoty, charakterizující průběh spotřeby elektřiny zákazníků s měřením typu C, používané pro vyhodnocování odchylek,

d) účastníkem organizovaného krátkodobého trhu - subjekt zúčtování odchylek, který se na základě smlouvy o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou zúčastňuje tohoto trhu, nebo organizátor trhu v případě organizování denního trhu s elektřinou společně pro tržní oblast České republiky a okolní tržní oblasti,

e) vyhodnocením odchylek - zjištění velikosti odchylky subjektů zúčtování operátorem trhu v dané obchodní hodině v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo,

f) vypořádáním odchylek - provedení plateb a úhrad mezi subjektem zúčtování a operátorem trhu za vyhodnocené a zúčtované odchylky subjektu zúčtování prováděné denně,

g) výrobcem druhé kategorie - výrobce, který není výrobcem první kategorie,

h) výrobcem první kategorie - výrobce, jehož posuzovaná výroba elektřiny je připojena do přenosové nebo distribuční soustavy a který alespoň 80 % ročního množství elektřiny vyrobené v jím provozované výrobně elektřiny, sníženého o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, dodává do přenosové nebo distribuční soustavy, nebo výrobce, který poskytuje podpůrnou službu na základě smlouvy s provozovatelem přenosové soustavy,

i) závazkem dodat elektřinu do elektrizační soustavy - závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy z vlastní výroby elektřiny anebo smlouvou převzatý závazek na dodávku elektřiny do přenosové soustavy nebo distribučních soustav nebo závazek tuto elektřinu dovézt do elektrizační soustavy,

j) závazkem odebrat elektřinu z elektrizační soustavy - závazek vlastního odběru elektřiny z elektrizační soustavy anebo smlouvou převzatý závazek na odběr elektřiny v odběrném zařízení zákazníka nebo závazek tuto elektřinu vyvézt z elektrizační soustavy,

k) redispečinkem - řešení přetížení přenosové soustavy podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství snížením nebo zvýšením výkonu jednoho nebo více bloků výroby elektřiny, které může být doprovázeno současným zvýšením nebo snížením výkonu jiného bloku nebo více bloků výroby elektřiny anebo změnou salda zahraničních výměn,

l) implicitní aukcí - tržně založený způsob přidělení přeshraničních přenosových kapacit, ve kterém je na základě cenových nabídek obchodované elektřiny účastníkovi aukce přidělena zveřejněná obchodovatelná přenosová kapacita a kde jejím přidělením vzniká účastníkovi aukce závazek dodávky a odběru elektřiny,

m) organizátorem trhu - operátor trhu a organizátoři krátkodobých trhů s elektřinou v sousedních zemích,

n) protiodchylkou - kladná odchylna subjektu zúčtování v případě záporné systémové odchylny nebo záporná odchylna subjektu zúčtování v případě kladné systémové odchylny,

o) tržní oblastí - území, v rámci kterého je organizátorem trhu organizován krátkodobý trh s elektřinou zpravidla v rámci jedné elektrizační soustavy vymezené vůči ostatním oblastem místy s nedostatkem kapacity v přenosové soustavě nebo v propojených přenosových soustavách, zpravidla přeshraničními přenosovými profily,

p) identifikačním číselným kódem - osmnáctimístný identifikační číselný kód přiřazený provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy odběrnému nebo předávacímu místu.

§ 3

Trh s elektřinou

(1) Předmětem trhu s elektřinou je dodávka činné elektrické energie. Trh s elektřinou se uskutečňuje na základě

- účasti na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou,
- dvoustranných obchodů mezi účastníky trhu s elektřinou,
- účasti na vyrovnávacím trhu s regulační energií, nebo
- účasti na trhu s podpůrnými službami.

(2) V rámci trhu s elektřinou jsou všechny časové údaje uváděny v čase platném na území České republiky.

§ 4

Registrace účastníků trhu s elektřinou a přiřazování odpovědnosti za odchylnu

(1) Operátor trhu vytváří a spravuje číselníky registrovaných účastníků trhu s elektřinou, číselníky předávacích a odběrných míst v přenosové soustavě a distribučních soustavách a další číselníky nezbytné k identifikaci účastníků trhu s elektřinou a jednotlivých míst připojení. Registrační číslo zákazníka může být shodné s identifikačním číselným kódem jeho odběrného místa.

(2) Na základě pokynů operátora trhu přiděluje provozovatel přenosové soustavy nebo distribuční soustavy odběrným a předávacím místům účastníků trhu s elektřinou identifikační číselné kódy z číselníků. Na základě žádosti účastníka trhu s elektřinou sdělí provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy tomuto účastníkovi identifikační číselné kódy jeho odběrných a předávacích míst.

(3) Pokud některá odběrná a předávací místa ne-jsou přiřazena subjektům zúčtování, vyzve operátor trhu provozovatele přenosové nebo příslušné distribuční soustavy ke zjednání nápravy.

(4) V případě, že provozovatel distribuční soustavy provozuje část distribuční soustavy nepřipojenou k elektrizační soustavě České republiky, zaregistruje u operátora trhu jedno souhrnné předávací místo za všechna předávací místa s měřením typu A nebo B spojující tuto část jeho distribuční soustavy se zahraničím. Za toto souhrnné předávací místo předává operátorovi trhu údaje v rozsahu a termínech uvedených pro příslušný typ měření v § 18.

(5) V případě, že k distribuční soustavě je připojena zahraniční distribuční soustava, která není připojena k zahraniční elektrizační soustavě, provozovatel distribuční soustavy zaregistruje u operátora trhu jedno souhrnné předávací místo za všechna předávací místa s měřením typu A nebo B spojující tuto část jeho distribuční soustavy se zahraničím. Za toto souhrnné předávací místo předává

operátorovi trhu údaje v rozsahu a termínech uvedených pro příslušný typ měření v § 18.

(6) Provozovatel lokální distribuční soustavy žádá operátora trhu o registraci všech jím provozovaných lokálních distribučních soustav v systému operátora trhu. Provozovatel nadřazené distribuční soustavy registruje u operátora trhu předávací místa pro vstup elektřiny do lokální distribuční soustavy.

(7) Provozovatel lokální distribuční soustavy registruje u operátora trhu jednotlivá odběrná nebo předávací místa všech účastníků trhu s elektřinou připojených k lokální distribuční soustavě s výjimkou odběrných nebo předávacích míst, v nichž převzal odpovědnost za odchylnu dodavatel elektřiny, který je součástí vertikálně integrovaného podnikatele, jehož součástí je rovněž provozovatel dané lokální distribuční soustavy.

(8) Odběrná nebo předávací místa účastníků trhu s elektřinou, která se neregistrují postupem podle odstavce 7, registruje provozovatel lokální distribuční soustavy u operátora trhu jako souhrnná odběrná místa zákazníků nebo souhrnná předávací místa výrobců elektřiny jednotlivě podle typu měření. Za tato odběrná nebo předávací místa předává provozovatel lokální distribuční soustavy operátorovi trhu údaje v rozsahu a termínech podle § 18 jednotlivě podle typu měření.

(9) Provozovatel regionální distribuční soustavy registruje u operátora trhu jednotlivá odběrná místa všech účastníků trhu s elektřinou, kde je dodavatelem podle § 31 odst. 1 nebo 2 dodavatel poslední instance.

(10) Není-li přiřazeno odběrné nebo předávací místo účastníka trhu s elektřinou k subjektu zúčtování podle odstavce 3, operátor trhu nezahrne odběrné nebo předávací místo do vyhodnocení odchylek podle § 21 odst. 2 a zruší registraci odběrného nebo předávacího místa v systému operátora trhu. Operátor trhu o této skutečnosti informuje provozovatele přenosové nebo příslušné distribuční soustavy a daného účastníka trhu s elektřinou. V takovém případě je odběr elektřiny z odběrného místa nebo dodávka elektřiny do předávacího místa posuzována podle § 8 odst. 2.

§ 5

Zajišťování regulovaného přístupu k přenosové soustavě a distribučním soustavám

(1) Regulovaný přístup k přenosové soustavě a distribučním soustavám se uskutečňuje na základě smlouvy

- přenosu elektřiny,
- distribuci elektřiny,
- přeshraničním přenosu elektřiny.

(2) Smlouva o přenosu elektřiny nebo distribuci elektřiny se uzavírá na základě žádosti o poskytnutí přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny. Žádost o poskytnutí přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny předkládá žadatel provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy v případě nově zřízeného odběrného místa nebo v případě změny rezervovaného příkonu v daném odběrném místě nejméně 30 kalendářních dní před požadovaným termínem zahájení přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny, a to pro každé předávací nebo odběrné místo zvlášť. Náležitosti žádosti o poskytnutí přenosu elektřiny a žádosti o poskytnutí distribuce elektřiny jsou uvedeny v přílohách č. 1 a 2 k této vyhlášce.

(3) Smlouva o přenosu elektřiny nebo distribuci elektřiny je v případě zákazníka sjednávána pro odběrné místo zákazníka nebo jejich souhrn a v případě provozovatele distribuční soustavy pro souhrn předávacích míst

dohodnutých ve smlouvě o připojení. Pro každé odběrné nebo předávací místo se uzavírá pouze jedna smlouva o přenosu elektřiny nebo s jedním provozovatelem distribuční soustavy pouze jedna smlouva o distribuci elektřiny. V případě, že se jedná o zákazníka s měřením typu C v regionu typových diagramů, je součástí smlouvy o distribuci elektřiny i uvedení třídy typového diagramu pro jednotlivá odběrná místa. Podmínkou pro možnost sjednání smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny do odběrného místa zákazníka dodavatelem je souhlas daného zákazníka.

(4) V případě, že dodavatel zajišťuje dodávku elektřiny zákazníkovi prostřednictvím smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. d), uzavře provozovatel distribuční soustavy s tímto dodavatelem rámcovou smlouvu o distribuci elektřiny. Rámcovou smlouvou o distribuci elektřiny se rozumí smlouva o distribuci elektřiny pro více odběrných nebo předávacích míst účastníků trhu s elektřinou.

(5) Dodavatel předává provozovateli distribuční soustavy návrhy na změnu rámcové smlouvy o distribuci elektřiny zpravidla k poslednímu dni kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém má změna rámcové smlouvy nabýt účinnosti, nejpozději však v termínu podle ustanovení této vyhlášky upravujících postup při změně dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku. Provozovatel distribuční soustavy předává dodavateli do 5 pracovních dnů po skončení kalendářního měsíce sestavu obsahující údaje o odběrných nebo předávacích místech, které jsou aktuální k prvnímu dni měsíce, ve kterém je sestava zaslána provozovatelem distribuční soustavy, a to v rozsahu a struktuře podle přílohy č. 6a.

(6) V případě, že je mezi provozovatelem distribuční soustavy a dodavatelem uzavřena smlouva podle odstavce 4, provozovatel distribuční soustavy umožní dodavateli elektronickou fakturaci prostřednictvím informačního systému operátora trhu.

(7) Na základě smlouvy o přenosu elektřiny se hradí regulovaná cena, kterou je cena za přenos elektřiny, cena za systémové služby na úrovni přenosové soustavy, a v případě zákazníka, jehož zařízení je připojeno k přenosové soustavě, i cena na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny a cena za zúčtování operátora trhu.

(8) Na základě smlouvy o distribuci elektřiny se hradí regulovaná cena, kterou je cena za distribuci, cena za systémové služby na úrovni přenosové soustavy, cena na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny a cena za zúčtování operátora trhu.

(9) Provozovatel přenosové nebo příslušné distribuční soustavy vyhodnocuje a fakturuje platby vyplývající ze smlouvy o přenosu elektřiny nebo distribuci elektřiny ve vztahu k jednotlivým odběrným místům, a to pro každou napěťovou hladinu zvlášť, s výjimkou případů podle odstavce 12.

(10) Platba za přenos elektřiny a platba za distribuci elektřiny se skládá z platby za použití sítí, platby za rezervovanou kapacitu a v případě distribuce elektřiny také z platby za překročení rezervované kapacity. Účastník trhu s elektřinou hradí platby za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je zařízení účastníka trhu s elektřinou připojeno. Platba za přenos elektřiny se sjednává pouze pro odběr z přenosové soustavy. Platba za distribuci elektřiny se sjednává zvlášť pro každý odběr z distribuční soustavy s napětím mezi fázemi

- a) vyšším než 52 kV,
- b) od 1 kV do 52 kV včetně a
- c) do 1 kV včetně.

(11) Rezervovaná kapacita sjednaná ve smlouvě o distribuci elektřiny nemůže být vyšší, než je hodnota rezervovaného příkonu sjednaného ve smlouvě o připojení. Pokud dojde ke změně smlouvy o připojení v části týkající se hodnoty hlavního jističího prvku před elektroměrem, provozovatel distribuční soustavy neprodleně informuje o této skutečnosti dodavatele elektřiny.

(12) Rezervovanou kapacitu pro odběr z distribuční soustavy vztahující se k dodávce účastníkům trhu s elektřinou, jejichž zařízení jsou připojena k lokální distribuční soustavě, sjednává provozovatel lokální distribuční soustavy.

(13) Odběrateli, který má na jedné z napěťových hladin velmi vysokého napětí nebo vysokého napětí jednoho provozovatele distribuční soustavy připojeno více odběrných míst s průběhovým měřením typu A nebo B, jejichž odběr je propojen vlastní elektrickou sítí a kterými jsou napájeny dopravní prostředky elektrické trakce, stanoví provozovatel distribuční soustavy rezervovanou kapacitu pro účely vyhodnocení a stanovení plateb za rezervovanou kapacitu pro každou hladinu napětí zvlášť ze součtu maximálních výkonů naměřených v odběrných místech v čase, kdy je tento součet v daném měsíci nejvyšší.

(14) Výrobce první kategorie nesjednává rezervovanou kapacitu a nehradí platbu za rezervovanou kapacitu pro místa připojení výroben elektřiny ani pro místa připojení zařízení určená k odběru elektřiny pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny s výjimkou odběru elektřiny z přenosové soustavy nebo distribuční soustavy při dlouhodobé odstávce výroby v trvání více než 30 dnů. Výrobce druhé kategorie

a) sjednává a hradí platbu za rezervovanou kapacitu zvlášť za každou výrobu elektřiny,

b) nesjednává rezervovanou kapacitu a nehradí platbu za rezervovanou kapacitu pro místa připojení určená k odběru elektřiny pouze pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny,

c) nesjednává rezervovanou kapacitu a hradí platbu za maximální naměřenou hodnotu čtvrt hodinového elektrického výkonu v případě, kdy odebírá elektřinu z přenosové nebo distribuční soustavy v souvislém období maximálně 4 týdny za kalendářní rok a tuto skutečnost oznámí provozovateli přenosové soustavy nebo distribuční soustavy nejméně 5 týdnů před zahájením odběru elektřiny.

(15) Odebírá-li výrobce elektřinu z přenosové nebo distribuční soustavy, včetně odběru elektřiny pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny a odběru elektřiny pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren, hradí za přenos elektřiny nebo distribuci elektřiny platbu za použití sítí a nesjednává rezervovanou kapacitu a nehradí platbu za rezervovanou kapacitu pro místa připojení zařízení určených pouze k odběru elektřiny pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny nebo spotřebovanou výrobcem pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren.

(16) Platba za použití sítí se vztahuje ke skutečně odebrané elektřině z přenosové soustavy nebo z distribuční soustavy.

(17) Platby za rezervovanou kapacitu a za použití sítí včetně úhrad za překročení rezervované kapacity jsou na fakturě uváděny samostatně. Způsob úhrady plateb za přenos elektřiny nebo distribuci elektřiny, lhůty splatnosti a výše záloh jsou uvedeny v Pravidlech provozování přenosové soustavy a v Pravidlech provozování distribuční soustavy.

(18) Provozovatel distribuční soustavy účtuje za nedodržení rozmezí hodnot účinníku cenu stanovenou cenovým rozhodnutím Úřadu.

§ 5a

Zkušební provoz

(1) Přenos elektřiny nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu je přenos elektřiny nebo distribuce elektřiny pro ověření technických parametrů, provozních hodnot a prokázání provozuschopnosti nově instalovaného nebo rekonstruovaného odběrného elektrického zařízení odběratele, jehož odběrné zařízení je připojeno na napětovou hladinu 1 kV nebo vyšší.

(2) V případě stávajícího odběrného zařízení jsou přenos elektřiny nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu umožněny v případě, že instalovaný příkon nově instalovaného nebo rekonstruovaného elektrického zařízení v odběrném místě dosahuje minimálně 10% hodnoty rezervovaného příkonu sjednaného ve smlouvě o připojení nebo dojde k instalaci nového elektrického zařízení o instalovaném příkonu minimálně 1 MW.

(3) Žádost o poskytnutí přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu předkládá žadatel provozovateli přenosové nebo příslušné distribuční soustavy nejméně 30 kalendářních dní před požadovaným termínem zahájení přenosu nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu, a to pro každé předávací nebo odběrné místo zvlášť. Náležitosti žádosti o poskytnutí přenosu nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu jsou uvedeny v přílohách č. 1a a 2a k této vyhlášce.

(4) Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy zahájí přenos nebo distribuci elektřiny ve zkušebním provozu u odběratele nejdříve dnem uvedeným v žádosti a ukončí dnem uvedeným v žádosti, nejpozději však posledním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl přenos nebo distribuce elektřiny zahájen.

(5) Při vyhodnocování a fakturaci plateb ve zkušebním provozu postupuje provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy podle § 5 odst. 8 obdobně.

(6) Platba za přenos elektřiny a platba za distribuci elektřiny ve zkušebním provozu se skládá z platby za použití sítí a platby za rezervaci kapacity a maximální naměřené hodnoty čtvrt hodinového elektrického výkonu v odběrném nebo předávacím místě odběratele v průběhu každého kalendářního měsíce, v kterém byl poskytován přenos nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu. Maximální hodnota odebraného čtvrt hodinového elektrického výkonu nemůže být vyšší, než je hodnota rezervovaného příkonu sjednaného ve smlouvě o připojení.

(7) V případě, že má přenos nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu pokračovat přenosem nebo distribucí elektřiny, může v průběhu zkušebního provozu žadatel požádat o přidělení rezervované kapacity, a to nejpozději 1 pracovní den před ukončením přenosu nebo distribuce elektřiny ve zkušebním provozu.

(8) Žádá-li zákazník o zkušební provoz ve vymezeném území provozovatele lokální distribuční soustavy a předpokládaný příkon odběrného elektrického zařízení ve zkušebním provozu je vyšší než 20 % sjednaného příkonu lokální distribuční soustavy, provozovatel distribuční soustavy, k níž je tato lokální distribuční soustava připojena, na žádost poskytne provozovateli lokální distribuční soustavy distribuci elektřiny ve zkušebním provozu v rozsahu požadovaném zákazníkem.

§ 6

Podmínky přístupu k sítím pro přeshraniční obchod s elektřinou

(1) Přeshraniční obchod s elektřinou se uskutečňuje na základě smlouvy o přeshraničním přenosu elektřiny za

podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropských společenství a Pravidly provozování přenosové soustavy.

(2) Přeshraniční obchod s elektřinou se uskutečňuje nejvýše v rozsahu přenosové kapacity rezervované na základě výsledků explicitních aukcí, kapacity získané převedením rezervované přeshraniční přenosové kapacity od jiné fyzické nebo právnické osoby, na základě implicitní aukce nebo s využitím sjednání přenosu elektřiny uvnitř obchodního dne.

(3) Subjekt zúčtování finančně zajišťuje přeshraniční obchody podle § 23 odst. 1. Oznámi-li operátor trhu provozovateli přenosové soustavy nedostatečné finanční zajištění plateb subjektu zúčtování, provozovatel přenosové soustavy přenos elektřiny do zahraničí nebo přenos elektřiny ze zahraničí subjektu zúčtování v souladu se smlouvou o přeshraničním přenosu elektřiny odmítne.

§ 7

Smlouvy na trhu s elektřinou

(1) Dvoustranné obchody na trhu s elektřinou se uskutečňují na základě zejména těchto smluv:

a) smlouvy o dodávce elektřiny, která je uzavírána jako

1. smlouva o dodávce elektřiny mezi subjekty zúčtování, kdy obě smluvní strany mají uzavřenu smlouvu o zúčtování odchylek; součástí předmětu smlouvy není zajištění přenosu, distribuce, systémových služeb ani přenesení odpovědnosti za odchylku,

2. smlouva o dodávce elektřiny dodavatelem poslední instance, kdy jednou smluvní stranou takové smlouvy je zákazník, který u dodavatele poslední instance uplatnil právo na zajištění dodávky poslední instance podle energetického zákona; součástí předmětu smlouvy je přenesení odpovědnosti za odchylku na dodavatele poslední instance, a je-li tak dohodnuto, též zajištění přenosu, distribuce a systémových služeb,

3. smlouva o dodávce elektřiny s převzetím závazku dodat elektřinu do elektrizační soustavy, kdy smluvními stranami takové smlouvy jsou na straně jedné výrobce nebo obchodník s elektřinou, který převzal závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy, a na straně druhé obchodník s elektřinou přebírající závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy,

4. smlouva o dodávce elektřiny s převzetím závazku odebrat elektřinu z elektrizační soustavy, kdy smluvními stranami takové smlouvy jsou na straně jedné zákazník nebo obchodník s elektřinou, který převzal závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy, nebo provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy pro krytí ztrát a vlastní spotřeby, a na straně druhé obchodník s elektřinou přebírající závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy,

5. smlouva o dodávce elektřiny podle pevného diagramu účastníkovi trhu s elektřinou, jehož předávací nebo odběrné místo je vybaveno měřením typu A nebo B; součástí předmětu smlouvy není závazek k převzetí odpovědnosti za odchylku,

b) smlouvy o zúčtování regulační energie,

c) smlouvy o operativní dodávce elektřiny ze zahraničí a do zahraničí, která je uzavírána jako

1. smlouva o operativní dodávce elektřiny ze zahraničí a do zahraničí pro vyrovnání systémové odchylky, kdy smluvními stranami takové smlouvy jsou provozovatel přenosové soustavy na straně jedné a dodavatel dodávající elektřinu po předchozí dohodě s příslušným zahraničním provozovatelem přenosové soustavy nebo sám zahraniční provozovatel

přenosové soustavy na straně druhé; tato smlouva může být uzavřena i v době po uzavření dvoustranných obchodů,

2. smlouva o operativní dodávce elektřiny do zahraničí, kdy smluvními stranami takové smlouvy jsou subjekt zúčtování dodávající po předchozí dohodě s provozovatelem přenosové soustavy elektřinu do zahraničí na straně jedné a provozovatel zahraniční přenosové soustavy nebo obchodník po předchozí dohodě s provozovatelem zahraniční přenosové soustavy na straně druhé; tato smlouva může být uzavřena i v době po uzavření dvoustranných obchodů,

d) smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny.

(2) Při sjednávání smluv podle odstavce 1 písm. a) bodů 2 až 4 a písm. d) uvedou účastníci trhu s elektřinou výčet předávacích a odběrných míst, pro která danou smlouvu uzavírají.

(3) Účast na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou se uskutečňuje na základě smlouvy o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou. Smluvní stranou této smlouvy může být jen subjekt zúčtování.

(4) Účast na vyrovnávacím trhu s regulační energií se uskutečňuje na základě smlouvy o přístupu na vyrovnávací trh s regulační energií. Smluvní stranou této smlouvy může být jen subjekt zúčtování nebo registrovaný účastník trhu s elektřinou se souhlasem subjektu zúčtování, který za něj převzal odpovědnost za odchylku.

(5) zrušen

(6) zrušen

(7) zrušen

§ 8

Odpovědnost za odchylku

(1) Odpovědnost za odchylku vztahující se ke každému jednotlivému odběrnému místu zákazníka nebo souhrnu předávacích míst každé jednotlivé výroby elektřiny nebo souhrnu předávacích míst za každé jednotlivé vymezené území provozovatele distribuční soustavy lze přenést vždy pouze na 1 subjekt zúčtování. U nově vznikajících předávacích míst vyroben elektřiny nebo na žádost účastníka trhu s elektřinou u již registrovaných odběrných a předávacích míst vyroben elektřiny zaregistruje provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy místo připojení jeho zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě, ve kterém je uskutečňována dodávka i odběr, jako dvě výrobní předávací místa, zvlášť za dodávku elektřiny a zvlášť za odběr elektřiny. Odpovědnost za takto zaregistrovaná předávací místa lze přenést na 2 různé subjekty zúčtování s tím, že za jedno předávací místo jsou předávány skutečné hodnoty dodávek elektřiny a za druhé předávací místo jsou předávány skutečné hodnoty odběrů elektřiny. Při registraci nového předávacího místa výroby elektřiny pro dodávku elektřiny do elektrizační soustavy a odběr elektřiny z elektrizační soustavy je v systému operátora trhu odpovědnost za odchylku primárně přiřazena provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, ke které je výroba elektřiny připojena. Při přenesení odpovědnosti za odchylku pro předávací místo dodávky do soustavy na jiný subjekt zúčtování podle věty čtvrté se postupuje podle § 31b. Při změně dodavatele u předávacího místa pro odběr elektřiny z elektrizační soustavy se postupuje přiměřeně podle § 31a.

(2) V případě, že účastník trhu s elektřinou nezvolí žádný z režimů odpovědnosti za odchylku, je jeho odchylka posuzována jako neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy nebo neoprávněná dodávka elektřiny do elektrizační soustavy.

(3) Účastník trhu s elektřinou, který zvolil režim přenesené odpovědnosti za odchylku a uzavřel smlouvu podle § 7 odst. 1 písm. a) bodu 4, může mít jednoho nebo více smluvních dodavatelů nebo odběratelů elektřiny. Požadavek na více dodavatelů nebo odběratelů podávají operátorovi trhu společně účastníci trhu s elektřinou, sjednávající více dodavatelů nebo odběratelů elektřiny, a účastník trhu s elektřinou, který za odběrná nebo předávací místa dotčeného účastníka trhu převzal odpovědnost za odchylku.

(4) Žádost o přenesení odpovědnosti za odchylku podává účastník trhu s elektřinou prostřednictvím informačního systému operátora trhu a subjekt zúčtování odsouhlasí prostřednictvím informačního systému operátora trhu přiřazení odpovědnosti za odchylku v odběrném nebo předávacím místě nebo v souhrnu předávacích míst za vymezené území provozovatele distribuční soustavy.

(5) Operátor trhu přenesení odpovědnosti za odchylku podle odstavce 4 po odsouhlasení přiřazení odpovědnosti za odchylku subjektem zúčtování nezaregistruje, pokud by převzetí odpovědnosti za odchylku způsobilo nedostatečné finanční zajištění plateb subjektu zúčtování přebírajícího odpovědnost za odchylku. Do 120 minut po podání žádosti a odsouhlasení přebírajícím subjektem zúčtování informuje operátor trhu převádějícího účastníka trhu s elektřinou, přebírající subjekt zúčtování a příslušného provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy o výsledku posouzení přiřazení odpovědnosti za odchylku. Účinnost přiřazení odpovědnosti za odchylku nastává nejdříve následující kalendářní den po přijetí registrace operátorem trhu. K datu účinnosti změny subjektu zúčtování odečte nebo stanoví provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy stav měřícího zařízení podle § 30a odst. 8 a 9.

(6) Subjekt zúčtování může přenést odpovědnost za odchylku na jiný subjekt zúčtování. Přenesením odpovědnosti za odchylku na jiný subjekt zúčtování lze přenést také odpovědnost za rozdíl hodnot spotřeby elektřiny určený podle § 19 odst. 15 přenášejícího subjektu zúčtování. Žádost o přenesení odpovědnosti za odchylku podává přenášející subjekt zúčtování prostřednictvím informačního systému operátora trhu. Přebírající subjekt zúčtování odsouhlasí přenesení odpovědnosti za odchylku prostřednictvím informačního systému operátora trhu.

(7) Operátor trhu přenesení odpovědnosti za odchylku podle odstavce 6 subjektu zúčtování po odsouhlasení přiřazení odpovědnosti za odchylku přebírajícím subjektem zúčtování nezaregistruje, pokud by převzetí odpovědnosti za odchylku způsobilo nedostatečné finanční zajištění plateb subjektu zúčtování přebírajícího odpovědnost za odchylku. Do 120 minut po podání žádosti a odsouhlasení přebírajícím subjektem zúčtování informuje operátor trhu prostřednictvím svého informačního systému o výsledku posouzení přiřazení odpovědnosti za odchylku přenášející a přebírající subjekt zúčtování. Účinnost přenesení odpovědnosti za odchylku na jiný subjekt zúčtování nastává nejdříve následující den po jeho registraci operátorem trhu. Odpovědnost za odchylku subjektu zúčtování, který převzal odpovědnost za odchylku od jiného subjektu zúčtování, nelze již dále přenést na jiný subjekt zúčtování.

§ 9

Registrování údajů z dvoustranných obchodů

(1) Účastníci trhu s elektřinou předkládají operátorovi trhu k registraci údaje o dvoustranných obchodech na dodávku elektřiny v rámci obchodů uskutečněných na území České republiky nejpozději do 13.30 hodin 1 den před začátkem obchodního dne, kdy má být dodávka elektřiny uskutečněna, přičemž tento čas je uzavírkou dvoustranného obchodování. Předávanými údaji jsou technické údaje ze smluv

a) účastníků trhu s elektřinou s vlastní odpovědností za odchylku; údaje předává subjekt zúčtování za závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a za závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy,

b) účastníků trhu s elektřinou s vlastní odpovědností za odchylku uzavřených na burze; údaje předává burza, a to za závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a za závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy; za správnost předaných hodnot odpovídá burza; burzou předané technické údaje ze smluv se považují za potvrzené příslušnými subjekty zúčtování,

c) uzavřených podle § 7 odst. 1 písm. a) bodu 4,

d) účastníků trhu s elektřinou s vlastní odpovědností z a odchylku na dodávku elektřiny do zahraničí a ze zahraničí; údaje předává provozovatel přenosové soustavy, a to zvlášť za závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a zvlášť za závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy; provozovatelem přenosové soustavy předané údaje ze smluv se považují za potvrzené příslušnými subjekty zúčtování.

(2) Operátor trhu prověřuje, zda všechny subjekty zúčtování, které předložily nebo za které burza předložila k registraci technické údaje ze smluv, mají uzavřenu smlouvu o zúčtování odchylek. V případě, že takový účastník trhu s elektřinou nemá smlouvu o zúčtování odchylek uzavřenu, operátor trhu předložené technické údaje nezaregistruje a pro účely vyhodnocení odchylek nejsou uvažovány. Po provedené kontrole zaregistruje operátor trhu technické údaje ze smluv splňující všechny náležitosti a zašle účastníkům trhu s elektřinou potvrzení o jejich registraci. V každé obchodní hodině je každému subjektu zúčtování stanoveno sjednané množství elektřiny pro závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a sjednané množství elektřiny pro závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy v MWh s rozlišením na 3 desetinná místa. Informace o celkovém sjednaném množství elektřiny pro závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a celkovém sjednaném množství elektřiny pro závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy poskytne operátor trhu každému subjektu zúčtování způsobem umožňujícím dálkový přístup do 30 minut po uzavírci dvoustranného obchodování.

§ 10

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou

(1) Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou se skládá z

a) organizovaného blokového trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na jednotlivé obchodní bloky (dále jen "blokový trh"),

b) organizovaného denního trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na následující obchodní den (dále jen "denní trh"), a

c) organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou, na který lze podávat nabídky a poptávky na následující časový úsek uvnitř obchodního dne (dále jen "vnitrodenní trh").

(2) Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou může být realizován společně pro tržní oblast České republiky a okolní tržní oblasti, pokud se tak provozovatelé přenosových soustav a organizátoři trhů dohodnou.

(3) Poptávka předložená účastníkem krátkodobého trhu znamená závazek, že poptávané množství elektřiny pro danou obchodní hodinu účastník krátkodobého trhu odebere z elektrizační soustavy v daném čase, pokud dojde k uspokojení této předkládané poptávky.

(4) Nabídka předložená účastníkem krátkodobého trhu znamená závazek, že nabízené množství elektřiny pro danou obchodní hodinu účastník krátkodobého trhu dodá do

elektrizační soustavy v daném čase, pokud dojde k uspokojení této předkládané nabídky.

(5) Nabídka nebo poptávka může obsahovat časové podmínky, pokud jsou sjednány ve smlouvě o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou. Minimální množství poptávané nebo nabízené elektřiny na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou je 1 MWh s rozlišením na 1 desetinné místo.

(6) Výsledkem obchodů je stanovení sjednaných dodávek, odběrů a cen.

(7) Veškeré obchody probíhající na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou jsou vůči sobě anonymní.

(8) Místem dodání a místem odběru elektřiny obchodované subjektem zúčtování na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou je elektrizační soustava České republiky.

§ 10a

Blokový trh

(1) Předmětem blokového trhu jsou poptávky a nabídky bloků elektřiny, kde nejmenší jednotkou bloku je konstantní hodnota hodinového výkonu 1 MW v hodinách časového období bloku.

(2) Poptávky a nabídky na blokový trh je možno podávat nejdříve 30 dní před obchodním dnem v závislosti na obchodním bloku.

(3) Ukončení obchodování bloku je ve 13.30 hodin dne předcházejícího dni, ve kterém má být dodávka elektřiny z tohoto bloku uskutečněna.

(4) Sjednání dodávky a odběru elektřiny probíhá spojením nabídky s poptávkou.

(5) Do 13.30 hodin každého obchodního dne, kdy je blok obchodován, oznámí operátor trhu každému účastníku krátkodobého trhu způsobem uvedeným ve smlouvě o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou informace o výsledcích obchodování předložených nabídek a poptávek na blokovém trhu. Těmito informacemi jsou:

a) velikost sjednané dodávky elektřiny a velikost sjednaného odběru elektřiny v MWh,

b) dosažená cena.

(6) Po vyhodnocení obchodů podle odstavce 5 zahrne operátor trhu sjednané dodávky a odběry elektřiny pro dané obchodní hodiny do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.

(7) V průběhu denního obchodování na blokovém trhu operátor trhu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o průběžném stavu obchodování podle jednotlivých zobchodovaných obchodních bloků. Bezprostředně po uzavírci blokového trhu pro daný obchodní blok operátor trhu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup množství elektřiny z uskutečněných obchodů na blokovém trhu a vážené průměry cen elektřiny zobchodované v jednotlivých obchodních blocích.

§ 11

Denní trh

(1) Denní trh organizuje operátor trhu ve spolupráci s organizátorem denního trhu s elektřinou v okolní tržní oblasti.

(2) Účastník organizovaného krátkodobého trhu může podávat nabídky a poptávky na denní trh každý den do dne

předcházejícího obchodního dne. Na základě obdržených nabídek a poptávek jsou pro jednotlivé obchodní hodiny stanoveny výsledky denního trhu v členění:

a) výsledný přenos elektřiny do zahraničí nebo ze zahraničí v případě propojení tržní oblasti České republiky a okolní tržní oblasti,

b) výsledná dosažená cena elektřiny na denním trhu,

c) zobchodovaná množství elektřiny.

(3) Operátor trhu zadá do informačního systému údaje o sjednaných množstvích elektřiny jednotlivých subjektů zúčtování v tržní oblasti České republiky po jednotlivých obchodních hodinách. Sjednané dodávky a odběry pro dané obchodní hodiny pro tržní oblast v České republice zahrnuje operátor trhu do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.

(4) Po stanovení výsledků denního trhu oznámí operátor trhu každému účastníkovi krátkodobého trhu způsobem uvedeným ve smlouvě o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou informace o výsledcích vyhodnocení předložených nabídek a poptávek na denním trhu pro každou obchodní hodinu. Tyto informace zahrnují

a) velikost sjednané dodávky elektřiny a velikost sjednaného odběru elektřiny v MWh na denním trhu,

b) dosaženou cenu z denního trhu.

(5) Po oznámení výsledků denního trhu jednotlivým účastníkům zveřejní operátor trhu způsobem umožňujícím dálkový přístup nabídkové a poptávkové křivky, množství elektřiny z uskutečněných obchodů, dosažené ceny elektřiny pro každou obchodní hodinu, výsledné hodinové zelené bonusy pro jednotlivé kategorie obnovitelných zdrojů pro každou obchodní hodinu, množství elektřiny z neuskutečněných nabídek a poptávek, počet přijatých úspěšných a neúspěšných nabídek a počet přijatých úspěšných a neúspěšných poptávek. Zveřejňované údaje neobsahují informace o jednotlivých účastnících denního trhu.

(6) Po vyhodnocení předložených nabídek a poptávek na denním trhu zahrne operátor trhu sjednané dodávky a odběry elektřiny pro dané obchodní hodiny do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.

§ 12

Vnitrodenní trh

(1) Vnitrodenní trh je organizován pro hodiny uvnitř obchodního dne. Pro daný obchodní den je v 15.00 hodin předcházejícího obchodního dne otevřen pro všechny hodiny daného obchodního dne vnitrodenní trh a lze na něm zadávat a akceptovat nabídky na dodávku nebo odběr elektřiny. Vnitrodenní trh může být organizován s organizátorem vnitrodenního trhu s elektřinou v okolní tržní oblasti.

(2) Vnitrodenní trh je uzavírán postupně po jednotlivých hodinách, doba uzavírky nabídek na dodávku nebo odběr elektřiny pro jednotlivé obchodní hodiny je 1 hodina před danou obchodní hodinou.

(3) Údaje o obchodech uzavřených na vnitrodenním trhu zahrne operátor trhu do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.

(4) Do 30 minut po uzavření každé obchodované hodiny na vnitrodenním trhu upraví operátor trhu celkovou sjednanou množství elektřiny pro závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a celkovou sjednanou množství elektřiny pro závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy každého subjektu zúčtování o údaje z obchodů uzavřených

na vnitrodenním trhu a takto upravené hodnoty poskytne subjektu zúčtování prostřednictvím informačního systému operátora trhu.

(5) Do 13.30 hodin dne následujícího po obchodním dni operátor trhu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup množství elektřiny z uskutečněných obchodů a vážený průměr ceny v daných obchodních hodinách na vnitrodenním trhu.

§ 13

Finanční vypořádání obchodů na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou

(1) Finanční vypořádání obchodů na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou je nezávislé na skutečných hodnotách dodávek elektřiny do elektrizační soustavy a skutečných hodnotách odběrů elektřiny z elektrizační soustavy.

(2) Každý obchodní den do 14.00 hodin oznámí operátor trhu každému účastníkovi krátkodobého trhu následující informace za předcházející obchodní období v členění na jednotlivé trhy

a) velikost sjednané dodávky elektřiny a velikost sjednaného odběru elektřiny v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo,

b) dosažené ceny,

c) platby za sjednaný odběr elektřiny a úhrady za sjednanou dodávku elektřiny.

(3) Dosažené ceny a platby jsou uváděny v měně dohodnuté organizátory trhů.

§ 14

Vyrovnávací trh s regulační energií

(1) Vyrovnávací trh s regulační energií je uskutečňován po uzavření dvoustranného obchodování a po uzavření organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou. Registrovaní účastníci trhu se účastní vyrovnávacího trhu s regulační energií se souhlasem subjektu zúčtování, který převzal odpovědnost za jejich odchylku. Při uzavření smlouvy o přístupu na vyrovnávací trh s regulační energií doloží registrovaný účastník trhu s elektřinou operátorovi trhu souhlas subjektu zúčtování s účastí na tomto trhu.

(2) Na vyrovnávacím trhu s regulační energií se obchoduje kladná a záporná regulační energie v minimálním množství jedné MWh. Nabídky na vyrovnávací trh s regulační energií podávají registrovaní účastníci trhu nejpozději 30 minut před začátkem obchodní hodiny, kdy má být dodávka kladné nebo záporné regulační energie provozovatelem přenosové soustavy, jako jediným poptávajícím, využita ke krytí systémové odchylky. Provozovatel přenosové soustavy vyhodnotí přijatou nabídku regulační energie jako uskutečněnou dodávku regulační energie a předá ji operátorovi trhu k vypořádání.

(3) Přijaté nabídky dodávek kladné a záporné regulační energie na vyrovnávacím trhu s regulační energií pro dané obchodní hodiny zahrne operátor trhu do systému vyhodnocení a zúčtování odchylek.

§ 15

Podpůrné služby zajišťované provozovatelem přenosové soustavy

(1) Provozovatel přenosové soustavy nakupuje pro elektrizační soustavu podpůrné služby na úrovni přenosové

soustavy. Nabízet poskytování podpůrných služeb může fyzická či právnická osoba, která splňuje podmínky pro poskytování podpůrných služeb stanovené provozovatelem přenosové soustavy.

(2) Rozsah poptávaných podpůrných služeb pro následující kalendářní rok zveřejňuje provozovatel přenosové soustavy nejpozději do 30. listopadu předcházejícího roku.

(3) Provozovatel přenosové soustavy provádí vyhodnocení podaných nabídek pro každou nabízenou službu zvlášť. Při nedostatku nabídek může být poptávka opakována. Všichni nabízející musí být informováni o výsledku vyhodnocení ve vztahu ke své nabídce neprodleně po vyhodnocení nabídek. Následně uzavírá provozovatel přenosové soustavy s nabízejícím smlouvu o poskytování podpůrných služeb. Není-li ani po opakované poptávce zajištěn dostatek podpůrných služeb, poptává provozovatel přenosové soustavy přímo konkrétní účastníky trhu s elektřinou.

§ 16

zrušen

§ 17

Vyhodnocování podpůrných služeb provozovatelem přenosové soustavy

(1) Provozovatel přenosové soustavy průběžně vyhodnocuje na základě údajů z přípravy provozu a z měření množství a kvalitu dodávaných podpůrných služeb.

(2) Provozovatel přenosové soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup

a) u podpůrných služeb nakoupených na základě smluv průměrnou cenu v každé obchodní hodině pro každou podpůrnou službu jako vážený průměr cen z uzavřených smluv,

b) u podpůrných služeb nakoupených na denním trhu cenu nejvyšší přijaté nabídky v každé obchodní hodině pro každou podpůrnou službu.

§ 18

Předávání skutečných hodnot pro finanční vypořádání odchylek

(1) Každý den nejpozději do 11.00 hodin předává provozovatel přenosové soustavy operátorovi trhu za každou obchodní hodinu předcházejícího dne skutečné hodnoty

a) dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech jednotlivých výroben elektřiny vybavených měřením typu A,

b) odběrů elektřiny jednotlivých zákazníků vybavených měřením typu A,

c) dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech mezi přenosovou soustavou a distribučními soustavami vybavených měřením typu A,

d) množství jím opatřené regulační energie a elektřiny obstarané ze zahraničí,

e) přenosů elektřiny do zahraničí a ze zahraničí jednotlivých subjektů zúčtování, organizátora trhu a zahraničních fyzických nebo právnických osob; za skutečné hodnoty jsou považovány sjednané hodnoty; hodnoty přenosu elektřiny operátora trhu nevstupují do zvláštního režimu zúčtování a finančního vypořádání odchylek podle § 26,

f) množství jím opatřené elektřiny pro potřeby redispečinku,

g) množství neodebrané elektřiny ve výrobních elektřin při dispečerském řízení podle § 26 odst. 5 energetického zákona.

(2) Každý den nejpozději do 11.00 hodin předává provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu za každou obchodní hodinu předcházejícího dne

a) skutečné hodnoty

1. dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech jednotlivých výroben elektřiny vybavených měřením typu A,

2. odběrů elektřiny v jednotlivých odběrných místech zákazníků vybavených měřením typu A, ve kterých byla uskutečněna změna dodavatele nebo změna dodavatele za dodavatele poslední instance,

3. dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech mezi jednotlivými regiony typových diagramů nebo lokálními distribučními soustavami vybavených měřením typu A,

4. odběru elektřiny za všechna ostatní odběrná místa zákazníků vybavená měřením typu A v součtu za jednotlivé regiony typových diagramů nebo za lokální distribuční soustavu,

b) předběžné hodnoty

1. odběrů elektřiny v jednotlivých odběrných místech zákazníků vybavených měřením typu B, ve kterých byla uskutečněna změna dodavatele nebo změna dodavatele za dodavatele poslední instance,

2. dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech mezi jednotlivými regiony typových diagramů nebo lokálními distribučními soustavami vybavených měřením typu B,

3. odběru elektřiny za všechna ostatní odběrná místa zákazníků vybavená měřením typu B v součtu za jednotlivé regiony typových diagramů nebo za lokální distribuční soustavu.

(3) Nejpozději poslední pracovní den v kalendářním měsíci do 18.00 hodin předává provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu předběžné hodnoty měsíčních dodávek a odběrů elektřiny pro následující měsíc v předávacích místech mezi jednotlivými regiony typových diagramů nebo lokálními distribučními soustavami s měřením typu C.

(4) V případě, že operátor trhu neobdrží hodnoty podle odstavce 2 písm. b), použije pro vypořádání odchylek hodnoty vypočítané jako průměr skutečných hodnot ve stejných obchodních hodinách stejných dnů v období 4 posledních týdnů uložených v systému operátora trhu. Pokud v systému operátora trhu nejsou uloženy žádné skutečné hodnoty a provozovatel distribuční soustavy nezašle předběžné hodnoty podle odstavce 2 písm. b), použije operátor trhu pro vypořádání odchylek hodnoty rovny nule. V případě, že operátor trhu neobdrží hodnoty podle odstavce 3, použije pro vypořádání odchylek poslední známé skutečné hodnoty měsíčního odběru a měsíční dodávky elektřiny v předávacích místech mezi jednotlivými regiony typových diagramů nebo lokálními distribučními soustavami vybavených měřením typu C. Pokud v systému operátora trhu nejsou uloženy žádné skutečné hodnoty nebo skutečné hodnoty se nevztahují k úplnému měsíci, použije operátor trhu pro vypořádání odchylek hodnoty rovny nule.

(5) Každý den nejpozději do 11.00 hodin předává subjekt zúčtování operátorovi trhu za každou obchodní hodinu předcházejícího dne předběžné hodnoty dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech jednotlivých výroben elektřiny vybavených měřením typu B, za které subjekt zúčtování převzal odpovědnost za odchylku.

(6) Nejpozději poslední pracovní den v kalendářním měsíci do 18.00 hodin předává subjekt zúčtování operátorovi trhu předběžné hodnoty měsíčního odběru a dodávky elektřiny pro následující měsíc v předávacích místech jednotlivých

výroben elektřiny vybavených měření typu C, za něž subjekt zúčtování převzal odpovědnost za odchylku.

(7) V případě, že operátor trhu neobdrží hodnoty podle odstavce 5, použije pro vypořádání odchylek hodnoty vypočítané jako průměr skutečných hodnot ve stejných obchodních hodinách stejných dnů v období 4 posledních týdnů uložených v systému operátora trhu. Pokud v systému operátora trhu nejsou uloženy žádné skutečné hodnoty, použije operátor trhu pro vypořádání odchylek hodnoty rovny nule. V případě, že operátor trhu neobdrží hodnoty podle odstavce 6, použije pro vypořádání odchylek poslední známé skutečné hodnoty měsíčního odběru a měsíční dodávky elektřiny v předávacích místech jednotlivých výroben elektřiny vybavených měření typu C. Pokud v systému operátora trhu nejsou uloženy žádné skutečné hodnoty nebo skutečné hodnoty se nevztahují k úplnému měsíci, použije operátor trhu pro vypořádání odchylek hodnoty rovny nule.

(8) Do 18.00 hodin pátého pracovního dne po skončení měsíce předává provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu

a) za každou obchodní hodinu předcházejícího měsíce skutečné hodnoty

1. dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech mezi distribučními soustavami vybavených měření typu B,

2. odběrů elektřiny v jednotlivých odběrných místech zákazníků vybavených měření typu B, ve kterých byla uskutečněna změna dodavatele nebo změna dodavatele za dodavatele poslední instance,

3. dodávek a odběrů elektřiny v předávacích místech jednotlivých výroben elektřiny vybavených měření typu B,

4. odběru elektřiny za všechna ostatní odběrná místa zákazníků vybavená měření typu B v součtu za distribuční soustavu,

b) skutečné hodnoty dodávek a odběrů elektřiny ve formě součtu dodané a součtu odebrané elektřiny za předcházející měsíc

1. z předávacích míst výroben elektřiny vybavených měření typu C,

2. z předávacích míst mezi distribučními soustavami vybavených měření typu C,

c) skutečné hodnoty odběrů elektřiny odběrných míst s měření typu C zákazníků připojených do lokální distribuční soustavy za předcházející měsíc

1. jednotlivě za zákazníky, kteří změnili dodavatele, nebo změnili dodavatele za dodavatele poslední instance,

2. v součtu za ostatní zákazníky.

(9) Na základě předaných údajů podle odstavce 8 písm. a) a b) provede operátor trhu úpravu hodnot předaných podle odstavce 2 písm. b), případně stanovených podle odstavců 4 a 5 nebo podle odstavce 7, a hodnot hodinových diagramů vzniklých lineárním rozdělením předběžných hodnot předaných podle odstavců 3 a 6.

(10) Předávání skutečných hodnot dodávek a odběrů elektřiny se vztahuje v případě zákazníka k jeho odběrnému místu, v případě výrobce k předávacímu místu každé jednotlivé výroby elektřiny, případně k souhrnu předávacích míst, a v případě provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy k souhrnu předávacích míst, dohodnutých ve smlouvě o předávání údajů.

(11) Operátor trhu nepřijímá údaje zaslané podle odstavců 1 až 3, 5, 6 a 8 mezi

a) 18.00 hodinou třetího pracovního dne měsíce a 6.00 hodinou čtvrtého pracovního dne měsíce,

b) 18.00 hodinou pátého pracovního dne měsíce a 6.00 hodinou šestého pracovního dne měsíce,

c) 18.00 hodinou sedmého pracovního dne měsíce a 6.00 hodinou osmého pracovního dne měsíce,

d) 18.00 hodinou posledního kalendářního dne měsíce a 6.00 hodinou prvního pracovního dne následujícího měsíce.

(12) Provozovatel distribuční soustavy, ke které jsou připojena pouze odběrná místa zákazníků nebo předávací místa výroben elektřiny, vybavená měření typu C, může registrovat údaje zjednodušeným způsobem. Podrobnosti zjednodušeného způsobu registrace jsou uvedeny v obchodních podmínkách operátora trhu.

(13) Při předávání skutečných hodnot z měření typu A nebo B označuje operátor trhu na základě údajů od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy předávané hodnoty následujícím způsobem:

a) platná hodnota - jde o skutečnou hodnotu, kterou přijal operátor trhu na základě údajů od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy podle odstavce 1 písm. a), odstavce 2 písm. a) a odstavce 8 a příslušné měřicí zařízení nevykazovalo znaky poruchy,

b) náhradní platná hodnota - jde o náhradní hodnotu, kterou přijal operátor trhu na základě údajů od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy podle odstavce 1 písm. a), odstavce 2 písm. a) a odstavce 8 za dobu trvání poruchy měřicího zařízení; provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je dané odběrné nebo předávací místo připojeno, předávané náhradní platné hodnoty označí způsobem definovaným v obchodních podmínkách operátora trhu,

c) náhradní předběžná hodnota - jde o předběžnou hodnotu, kterou operátor trhu na základě údajů od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy přijal nebo stanovil podle odstavce 2 písm. b) a odstavců 3 až 7,

d) nulová hodnota - jde o nulovou hodnotu odběru elektřiny z odběrného místa, ze kterého provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je dané odběrné místo připojeno, dočasně nezasiílá skutečné hodnoty; o této skutečnosti informuje daný provozovatel operátora trhu způsobem definovaným v obchodních podmínkách operátora trhu.

(14) Dodavatel předává provozovateli distribuční soustavy údaje podle odstavce 2 písm. b) bodu 1 v požadovaném formátu každý den nejpozději do 9.00 hodin. Provozovatel distribuční soustavy předává tyto údaje operátorovi trhu v termínu podle odstavce 2. Pokud provozovatel distribuční soustavy údaje od dodavatele neobdrží, předává operátorovi trhu údaje za předcházející srovnatelné časové období za předpokladu, že operátor trhu nemá tyto údaje k dispozici.

(15) Rozhodne-li soud o úpadku zákazníka podle insolvenčního zákona, provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy provede odečet způsobem stanoveným právním předpisem, který stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů, nebo stanoví stav měřicího zařízení, jedná-li se o odběrné nebo předávací místo s měření typu C, a to do 3 pracovních dnů ode dne obdržení žádosti dodavatele elektřiny o provedení odečtu. Pro stanovení stavu měřicího zařízení se použijí priměřené ustanovení této vyhlášky upravující postup pro odečty měřicího zařízení nebo stanovení stavu měřicího zařízení při změně dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku. Žádost dodavatele elektřiny musí obsahovat seznam odběrných a předávacích míst a informací z insolvenčního rejstříku o rozhodnutí soudu o úpadku zákazníka.

§ 19

Vyhodnocování odchylek s využitím typových diagramů v regionech typových diagramů

(1) Typové diagramy slouží pro vyhodnocování odchylek odběru elektřiny zákazníků s měřením typu C ze sítě nízkého napětí i ze sítě jiných napětíových úrovní regionálních distribučních soustav, pokud pro tyto odběry elektřiny není zvláštním právním předpisem stanovena povinnost instalovat průběhové měření.

(2) Normalizovaným typovým diagramem je posloupnost relativních hodnot průměrných hodinových odběrů elektřiny, vztažených k hodnotě ročního maxima průměrných hodinových odběrů příslušné skupiny zákazníků definované třídou typového diagramu a přepočtených na normální klimatické podmínky.

(3) Normalizované typové diagramy vytváří operátor trhu pro jednotlivé třídy pro každý kalendářní rok na základě dat poskytnutých provozovateli regionálních distribučních soustav. Normalizované typové diagramy jsou platné jednotně pro všechny regiony typových diagramů, s výjimkou typového diagramu třídy 5 podle přílohy č. 4 k této vyhlášce, jehož platnost je vymezena příslušným regionem typového diagramu.

(4) Přepočtené typové diagramy jsou normalizované typové diagramy přepočtené na skutečné klimatické podmínky v obchodním dni.

(5) Pro každý obchodní den stanovuje operátor trhu zbytkový diagram zatížení v jednotlivých obchodních hodinách za jednotlivé regiony typových diagramů. Zbytkový diagram zatížení se stanoví jako rozdíl součtu skutečných hodnot dodávek elektřiny do odběrných a předávacích míst regionu typových diagramů s měřeními typu A, B a C a součtu skutečných hodnot odběrů elektřiny s měřeními typu A a B v příslušných regionech typových diagramů a hodnoty ztrát stanovené Úřadem v souladu se zvláštním právním předpisem. V případě dodávek elektřiny s měřením typu B nebo C a odběrů elektřiny s měřením typu B v příslušných regionech typových diagramů se použijí hodnoty a postupy podle § 18. Energie neměřených odběrů je považována za nulovou.

(6) Plánovanou roční spotřebu elektřiny zákazníků s měřením typu C stanovuje provozovatel distribuční soustavy na základě postupu uvedeného v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(7) Provozovatel distribuční soustavy stanovuje a zasílá operátorovi trhu hodnoty plánované roční spotřeby elektřiny

a) jednotlivě pro odběrná místa zákazníků s měřením typu C, kteří změnili dodavatele,

b) souhrnně za ostatní zákazníky s měřením typu C po jednotlivých třídách typových diagramů.

(8) Provozovatel distribuční soustavy provádí aktualizaci hodnot plánované roční spotřeby elektřiny podle odstavce 7 písm. a) a takto aktualizované hodnoty zasílá operátorovi trhu v případě, že byl pro odběrné místo vystaven účetní doklad na základě provedeného odečtu a od předcházející aktualizace hodnot plánované roční spotřeby elektřiny uplynulo nejméně 50 dnů. Aktualizaci hodnot plánované roční spotřeby elektřiny podle odstavce 7 písm. b) provádí provozovatel distribuční soustavy minimálně jednou za kalendářní měsíc, a to pro všechny obchodní dny předcházejícího kalendářního měsíce, a aktualizované hodnoty zasílá operátorovi trhu do 18.00 hodin pátého pracovního dne následujícího kalendářního měsíce. Aktualizace hodnot plánované roční spotřeby elektřiny podle odstavce 7 zahrnuje případy připojených nových odběrných míst, případy zrušení odběrných míst a případy, kdy provozovatel distribuční soustavy akceptoval reklamaci

zákazníka týkající se odečtu a na základě této reklamace došlo k opravě odečtených hodnot z měření typu C. Operátor trhu nepřijímá údaje zasláné podle odstavce 7 v termínech podle § 18 odst. 11.

(9) Hodnoty odběrů elektřiny v odběrných místech zákazníků s měřením typu C v regionech typových diagramů, kteří změnili dodavatele, v jednotlivých obchodních hodinách obchodního dne stanovuje operátor trhu na základě jejich plánované roční spotřeby elektřiny a jim přiřazených přepočtených typových diagramů. Součty hodnot odběrů elektřiny zákazníků v odběrných místech s měřením typu C, kteří nezměnili dodavatele, v jednotlivých obchodních hodinách obchodního dne po jednotlivých třídách typových diagramů a regionech typových diagramů stanovuje operátor trhu na základě jejich plánované roční spotřeby elektřiny a jim přiřazených přepočtených typových diagramů.

(10) Zbytkový diagram zatížení v každé obchodní hodině se rozpočítává na odběrná místa zákazníků s měřením typu C, kteří změnili dodavatele, a v souhrnu na ostatní odběrná místa zákazníků s měřením typu C po jednotlivých třídách typových diagramů, úměrně velikostem jejich odběrů elektřiny v dané hodině, stanovených podle odstavce 9. Takto stanovené hodnoty jsou považovány za hodnoty odběrů elektřiny zákazníků s měřením typu C pro zúčtování odchylek.

(11) Operátor trhu přiřazuje subjektům zúčtování hodnoty odběrů elektřiny podle odstavce 10, a to po jednotlivých třídách typových diagramů a regionech typových diagramů. Takto stanovené hodnoty odběrů elektřiny použije operátor trhu pro výpočet odchylek. Hodnoty podle odstavce 10 sdělí operátor trhu příslušným subjektům zúčtování nejpozději do 14.00 hodin následujícího dne.

(12) Přiřazení jednotlivých tříd typových diagramů k odběrným místům zákazníků s měřením typu C provádí provozovatel regionální distribuční soustavy při připojení zákazníků nebo při změně charakteru odběrného místa. Přiřazení odběrných míst v regionech typových diagramů k jednotlivým třídám typových diagramů je založeno na kategorizaci zákazníků podle přílohy č. 4a a charakteru odběru elektřiny podle přílohy č. 4 k této vyhlášce. Přiřazení třídy typových diagramů k odběrným místům je účinné okamžikem zaregistrování přiřazení u operátora trhu. Operátor trhu vede evidenci přiřazení tříd typových diagramů nejméně za období posledních 3 let.

(13) Požadavek na změnu přiřazení třídy typových diagramů v důsledku změny charakteru odběrného místa zasílá provozovatel regionální distribuční soustavy operátorovi trhu nejpozději 5 pracovních dnů od data, od kterého požaduje změnu přiřazení třídy typových diagramů. Provozovatel regionální distribuční soustavy provede k datu uskutečnění změny přiřazení třídy typových diagramů odečet spotřeby elektřiny a odečtené hodnoty spotřeby elektřiny zašle operátorovi trhu nejdříve do 10 pracovních dnů od data změny přiřazení třídy typových diagramů.

(14) Operátor trhu zpřístupní účastníkům trhu s elektřinou způsobem umožňujícím dálkový přístup a prostřednictvím informačního systému operátora trhu

a) normální klimatické podmínky, které platí po celý kalendářní rok, a to nejpozději 3 kalendářní měsíce před prvním obchodním dnem daného kalendářního roku,

b) normalizované typové diagramy, které platí po celý kalendářní rok, a to nejpozději 3 kalendářní měsíce před prvním obchodním dnem daného kalendářního roku,

c) skutečné klimatické podmínky, a to nejpozději následující den po dni, jehož se týkají,

d) koeficienty zbytkových diagramů jednotlivých regionů typových diagramů a teplotní koeficient, a to nejpozději

následující den po dni, jehož se týkají; podrobnosti způsobu stanovení koeficientu zbytkového diagramu a teplotního koeficientu jsou uvedeny v obchodních podmínkách operátora trhu.

(15) Po obdržení odečtených hodnot odběrů elektřiny v odběrných místech zákazníků v regionálních distribučních soustavách, kteří změnili dodavatele, provede operátor trhu vyhodnocení rozdílu mezi hodnotami skutečné spotřeby elektřiny získanými na základě odečtů a hodnotami stanovenými podle odstavce 11 za stejné období.

(16) Operátor trhu zúčtovává jednotlivým subjektům zúčtování rozdíly určené podle odstavce 15 za vyrovnávací cenu podle cenového rozhodnutí Úřadu. V případě, že v období, kterého se týká vyhodnocení rozdílu, dojde ke změně vyrovnávací ceny, vyhodnocují se rozdíly před změnou a po změně vyrovnávací ceny zvlášť. Pokud provozovatel distribuční soustavy nepředá operátorovi trhu rozdělení energie v kWh na množství před změnou a po změně ceny, určí operátor trhu rozdělení energie s využitím typových diagramů.

(17) Operátor trhu sečte rozdíly podle odstavce 15 za jednotlivé regiony typových diagramů a tento součet s opačným znaménkem zúčtuje vyrovnávací cenou subjektu zúčtování, který převzal odpovědnost za odchylku v příslušném regionu typových diagramů.

(18) U odběrných míst zákazníků s měřením typu C v regionech typových diagramů, kteří změnili dodavatele, provádí operátor trhu zúčtování rozdílu podle odstavců 16 a 17 ve dvou etapách:

a) měsíční vyhodnocení rozdílu se provádí dvanáctý pracovní den měsíce následujícího po měsíci, ke kterému se vztahují odečty spotřeb elektřiny u těchto odběrných míst; hodnoty těchto odečtů jsou operátorovi trhu zaslány v termínu podle § 32 odst. 2 a jejich opravy nejpozději jedenáctý pracovní den měsíce následujícího po měsíci, ke kterému se odečty vztahují,

b) závěrečné měsíční vyhodnocení rozdílu se provádí desátý pracovní den čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ke kterému se vztahují odečty spotřeb elektřiny u těchto odběrných míst; hodnoty těchto odečtů jsou operátorovi trhu zaslány v termínu podle § 32 odst. 2 a jejich opravy nejpozději devátý pracovní den čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ke kterému se odečty vztahují.

(19) Zúčtování rozdílu podle odstavců 16 a 17 není součástí zúčtování odchylek podle § 25.

(20) Na zúčtování rozdílu podle odstavců 16 a 17 jsou vystavovány samostatné daňové doklady. Operátor trhu zpřístupní na vyžádání subjektu zúčtování, který převzal odpovědnost za odchylku v příslušném regionu typového diagramu, údaje, na základě kterých provedl zúčtování rozdílu podle odstavců 16 a 17. Podrobnosti jsou uvedeny v obchodních podmínkách operátora trhu.

(21) Finanční vypořádání rozdílu podle odstavců 16 a 17 provádí operátor trhu.

§ 20

Vyhodnocování odchylek v lokálních distribučních soustavách

(1) Operátor trhu stanovuje diagramy zatížení odběrných míst lokální distribuční soustavy s měřením typu C a hodnotu ztrát v této soustavě v případě

a) denního zúčtování odchylek jako rozdíl součtu skutečných hodnot dodávek elektřiny do předávacích míst s měřením typu A lokální distribuční soustavy a předběžných hodnot dodávek elektřiny do předávacích míst s měřením typu B a C

lokální distribuční soustavy a součtu skutečných hodnot odběrů elektřiny z odběrných míst s měřením typu A v lokální distribuční soustavě a předběžných hodnot odběrů elektřiny z odběrných míst s měřením typu B v lokální distribuční soustavě,

b) měsíčního a závěrečného měsíčního zúčtování odchylek jako rozdíl součtu skutečných hodnot dodávek elektřiny do lokální distribuční soustavy a součtu skutečných hodnot odběrů elektřiny z odběrných míst s měřením typu A a B v lokální distribuční soustavě.

(2) Operátor trhu určuje hodnoty ztrát v lokální distribuční soustavě a hodnoty odběrů elektřiny v odběrných místech zákazníků s měřením typu C při

a) denním zúčtování odchylek rozdělením hodnoty, stanovené podle odstavce 1 písm. a), v poměru poslední skutečné měsíční hodnoty ztrát v dané lokální distribuční soustavě a jedné dvanáctiny plánované roční spotřeby podle odstavce 6 v odběrných místech zákazníků s měřením typu C,

b) měsíčním a závěrečným měsíčním zúčtování odchylek rozdělením hodnoty, stanovené podle odstavce 1 písm. b), v poměru velikosti skutečných ztrát dané lokální distribuční soustavy v příslušném měsíci, stanovené podle odstavce 5, a velikosti skutečných hodnot odběrů elektřiny v odběrných místech zákazníků s měřením typu C v příslušném měsíci podle § 18 odst. 8 písm. c).

(3) Hodnoty odběrů elektřiny podle odstavce 2 písm. a) operátor trhu přiřazuje a sděluje příslušným subjektům zúčtování nejpozději do 14.00 hodin následujícího dne za předcházející den.

(4) Podrobnosti způsobu stanovení ztrát, zbytkového diagramu zatížení a stanovení hodnot odběrů elektřiny zákazníků s měřením typu C v lokálních distribučních soustavách jsou uvedeny v obchodních podmínkách operátora trhu.

(5) Skutečné hodnoty ztrát jednotlivých lokálních distribučních soustav za předcházející měsíc se určí jako rozdíl hodnoty stanovené podle odstavce 1 písm. b) pro příslušný měsíc a součtu všech skutečných hodnot odběrů elektřiny v odběrných místech s měřením typu C v dané lokální distribuční soustavě.

(6) Hodnoty plánované roční spotřeby elektřiny zákazníků s měřením typu C stanoví provozovatel lokální distribuční soustavy z hodnoty posledních 12 měsíčních odečtů spotřeby těchto zákazníků a takto stanovené hodnoty zasílá operátorovi trhu

a) jednotlivě pro odběrná místa zákazníků s měřením typu C, kteří změnili dodavatele,

b) souhrnně za ostatní zákazníky s měřením typu C.

(7) Provozovatel lokální distribuční soustavy provádí aktualizaci hodnot plánované roční spotřeby elektřiny podle odstavce 6 a takto aktualizované hodnoty zasílá operátorovi trhu jednou měsíčně za předcházející měsíc po odečtech. Aktualizace hodnot plánované roční spotřeby elektřiny zahrnuje případy připojených nových odběrných míst, případy zrušení odběrných míst a případy, kdy provozovatel lokální distribuční soustavy akceptoval reklamaci zákazníka týkající se odečtu a na základě této reklamace došlo k opravě odečtených hodnot z měření typu C.

§ 21

Výpočet odchylek

(1) Operátor trhu prověřuje úplnost údajů pře-daných podle § 18 až 20 a v případě nedostatků vyzve provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy k jejich doplnění.

(2) Operátor trhu stanovuje subjektu zúčtování hodnotu skutečné dodávky elektřiny a skutečného odběru elektřiny v každé obchodní hodině v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo, a to jako souhrn dodávek elektřiny subjektu zúčtování do elektrizační soustavy a souhrn odběrů elektřiny subjektu zúčtování z elektrizační soustavy, zjištěný na základě údajů o skutečných dodávkách elektřiny a skutečných odběrech elektřiny podle § 18, typových diagramů podle § 19 a hodnot podle § 20. Smluvená dodávka elektřiny do elektrizační soustavy je značena kladným znaménkem a smluvený odběr elektřiny z elektrizační soustavy je značen záporným znaménkem. Skutečná dodávka elektřiny do elektrizační soustavy je značena kladným znaménkem a skutečný odběr elektřiny z elektrizační soustavy je značen záporným znaménkem.

(3) Za odběr elektřiny subjektu zúčtování je považován vlastní odběr subjektu zúčtování a odběr účastníků trhu s elektřinou, od nichž subjekt zúčtování převzal závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy. Za dodávku elektřiny subjektu zúčtování je považována vlastní dodávka subjektu zúčtování a dodávka elektřiny účastníků trhu s elektřinou, od nichž subjekt zúčtování převzal závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy.

(4) Odchylkou subjektu zúčtování pro každou obchodní hodinu je součet odchylky subjektu zúčtování za závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a odchylky za závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy.

(5) U smluvních přenosů elektřiny ze zahraničí a smluvních přenosů elektřiny do zahraničí je subjektem, který potvrzuje správnost údajů z těchto smluv pro účely vyhodnocování odchylek a který má odpovědnost za odchylku od smluveného salda zahraničních výměn, provozovatel přenosové soustavy. Smluveným saldem zahraničních výměn je rozdíl mezi přenosem elektřiny ze zahraničí a přenosem elektřiny do zahraničí; saldo je záporné, pokud je smluvní doprava elektřiny do zahraničí větší než smluvní doprava elektřiny ze zahraničí; v opačném případě je saldo kladné.

(6) S množstvím neodebrané elektřiny ve výrobnách elektřiny při dispečerském řízení podle § 26 odst. 5 energetického zákona předané provozovatelem přenosové soustavy se pro účely vyhodnocení odchylek zachází jako s regulační energií s nulovou cenou.

§ 22

Zaokrouhlování skutečných hodnot při výpočtu odchylky

(1) Odchylky subjektů zúčtování se vyhodnocují v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo.

(2) Skutečné hodnoty týkající se závazku subjektu zúčtování odebrat elektřinu z elektrizační soustavy a závazku dodat elektřinu do elektrizační soustavy se pro vyhodnocení odchylek zaokrouhlují na desetiny MWh následujícím způsobem:

a) pokud je na druhém místě za desetinnou čárkou (setiny MWh) číslice větší nebo rovna 5, pak se k číslici na prvním místě za desetinnou čárkou přičte 1 a číslice na druhém a dalším místě za desetinnou čárkou se odstraní,

b) v ostatních případech se všechny číslice na druhém a dalším místě za desetinnou čárkou odstraní.

(3) Rozdíl součtů skutečných denních hodnot dodávky elektřiny pro potřeby vyhodnocování a zúčtování odchylek v daném měsíci a skutečné měsíční hodnoty dodávky elektřiny pro vyúčtování platby za přenos nebo distribuci elektřiny se může lišit u odběrných nebo předávacích míst vybavených měřením typu A maximálně o 15 kWh za kalendářní měsíc, u odběrných nebo předávacích míst vybavených měřením typu B maximálně o 1 kWh za kalendářní měsíc.

(4) Jsou-li dodávka nebo odběr elektřiny měřeny na sekundární straně transformátoru, má se za to, že skutečnými hodnotami jsou naměřené hodnoty zvýšené v případě odběru nebo snížené v případě dodávky elektřiny o hodnoty stanovené cenovým rozhodnutím Úřadu. Takto upravené hodnoty předává provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu pro vyhodnocování a zúčtování odchylek a vyúčtování dodávky nebo odběru elektřiny.

§ 23

Finanční zajištění plateb subjektů zúčtování

(1) Subjekt zúčtování poskytne operátorovi trhu finanční zajištění plateb tak, aby byla pokryta předvídatelná rizika související s činností subjektu zúčtování. Finanční zajištění plateb slouží k pokrytí rizik spojených s dodávkou a odběrem elektřiny, dvoustrannými obchody, obchody uzavřenými na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou a přeshraničními obchody. Do výše finančního zajištění plateb jsou zahrnuty také závazky operátora trhu k subjektu zúčtování. Obchody na vyrovnávacím trhu s regulační energií nejsou finančně jistěny.

(2) Nemá-li subjekt zúčtování dostatečné finanční zajištění plateb pro zaregistrování obchodu, operátor trhu takový obchod nezaregistruje. Odmítnutí zaregistrování takového obchodu oznámí operátor trhu bez zbytečného odkladu danému subjektu zúčtování, a v případě přeshraničního obchodu také provozovateli přenosové soustavy, a zároveň daný subjekt zúčtování ke zvýšení finančního zajištění plateb.

(3) Nemá-li subjekt zúčtování dostatečné finanční zajištění plateb, provede operátor trhu krácení již zaregistrovaných obchodů. Pokud nemá subjekt zúčtování dostatečné finanční zajištění plateb ani po zkrácení obchodů, postupuje se v souladu s § 31.

§ 24

Elektřina obstaraná provozovatelem přenosové soustavy

(1) Za účelem řešení stavů nerovnováhy mezi smluvně zajištěnými a skutečně realizovanými dodávkami a odběry elektřiny v elektrizační soustavě obstarává provozovatel přenosové soustavy elektřinu, a to pro každou obchodní hodinu.

(2) Provozovatel přenosové soustavy obstarává elektřinu

a) jako regulační energii prostřednictvím aktivací podpůrných služeb,

b) na vyrovnávacím trhu s regulační energií, nebo

c) ze zahraničí na základě smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 1.

(3) Ceny elektřiny podle odstavce 2 slouží k určení zúčtovací ceny podle § 25 odst. 2 a jsou zahrnuty do systému vyhodnocování a zúčtování odchylek.

(4) Provozovatel přenosové soustavy stanoví celkové náklady spojené s řešením stavu nerovnováhy mezi smluvně zajištěnými a skutečně realizovanými dodávkami a odběry elektřiny pro každou obchodní hodinu ve formě množství elektřiny podle odstavce 2 v MWh a jejich cen v Kč/MWh a tyto údaje předá operátorovi trhu do 11.00 hodin dne následujícího po vyhodnocovaném obchodním dni. Údaje jsou předávány ve formě množství a ceny kladné a záporné regulační energie členěné podle jednotlivých bloků výroben elektřiny v případě, že jde o regulační energii vzniklou aktivací podpůrných služeb, nebo podle jednotlivých registrovaných účastníků trhu v případě, že jde o elektřinu opatřenou ze zahraničí. V případě regulační energie zajištěné

na vyrovnávacím trhu jsou údaje předávány za jednotlivé hodiny formou součtu akceptované energie na vyrovnávacím trhu a celkové platby za jednotlivé registrované účastníky trhu.

(5) Elektřinu podle odstavce 2 zúčtuje operátor trhu, a to

a) poskytovatelům podpůrných služeb na základě smlouvy o dodávce regulační energie nebo smlouvy o přístupu na vyrovnávací trh s regulační energií,

b) registrovaným účastníkům trhu na základě smlouvy o přístupu na vyrovnávací trh s regulační energií,

c) provozovateli přenosové soustavy u elektřiny obstarané za zahraničí na základě smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 1.

(6) Provozovatel přenosové soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup množství elektřiny a ceny v členění podle odstavce 2 za každou obchodní hodinu.

(7) Provozovatel přenosové soustavy obstarává pro potřeby redispečinku elektřinu od účastníků trhu s elektřinou nebo od provozovatele zahraniční přenosové soustavy. Náklady na obstarání anebo uplatnění této elektřiny jsou součástí celkových nákladů na zajištění podpůrných služeb.

§ 25

Zúčtování a finanční vypořádání odchylek

(1) Zúčtování a finanční vypořádání odchylek prováděné operátorem trhu zajišťuje mezi účastníky trhu s elektřinou úhradu elektřiny, která byla dodána do elektrizační soustavy nebo odebrána z elektrizační soustavy nad rámec sjednaného množství, nebo nebyla dodána do elektrizační soustavy nebo nebyla odebrána z elektrizační soustavy, přestože byla ve smlouvách sjednána.

(2) Zúčtovací ceny pro jednotlivé obchodní hodiny stanoví operátor trhu na základě cen elektřiny podle § 24 odst. 2. Způsob tvorby zúčtovací ceny je uveden v příloze č. 5.

(3) Operátor trhu zjišťuje pro každou obchodní hodinu rozdíl mezi celkovými příjmy ze systému zúčtování odchylek a náklady na elektřinu podle § 24 odst. 2. Souhrn těchto rozdílů za daný kalendářní měsíc operátor trhu přeučtuje provozovateli přenosové soustavy na základě smlouvy, jejímž předmětem je vypořádání rozdílů plynoucích ze zúčtování nákladů na odchylky a nákladů na elektřinu podle § 24 odst. 2. Předmětem této smlouvy je také úhrada elektřiny podle § 24 odst. 2 písm. c). Celkové příjmy ze systému zúčtování odchylek se stanoví jako absolutní hodnota součtu součinu sumy odchylek subjektů zúčtování a zúčtovací ceny odchylek.

(4) Rozdíly podle odstavce 3 Úřad zohlední při stanovení ceny za systémové služby.

(5) Na základě zúčtování odchylek prováděného pro každý subjekt zúčtování v každé obchodní hodině určí operátor trhu výši platby subjektu zúčtování za odchylku a výši platby za zúčtování. Výše platby za zúčtování je určena z ceny za činnost zúčtování operátora trhu. Platba subjektu zúčtování za odchylku se stanoví jako součin velikosti odchylky a zúčtovací ceny.

(6) Každý den do 14.00 hodin oznámí operátor trhu subjektu zúčtování způsobem stanoveným ve smlouvě o zúčtování odchylek vyhodnocení odchylek za předcházející den. Toto vyhodnocení obsahuje pro každou obchodní hodinu

a) velikost a směr odchylky v MWh,

b) zúčtovací cenu odchylky v Kč/MWh,

c) platbu subjektu zúčtování v Kč.

(7) Po skončení zúčtovacího období, kterým je 1 kalendářní měsíc, operátor trhu na základě součtu plateb subjektu zúčtování vystaví daňový doklad za celé zúčtovací období, uplatňuje-li daň z přidané hodnoty na výstupu operátoru trhu, popřípadě podklad pro daňový doklad, uplatňuje-li daň z přidané hodnoty na výstupu subjektu zúčtování. Vypořádání plateb zajišťuje operátor trhu minimálně jednou za kalendářní měsíc.

(8) V případě, že subjekt zúčtování neuhradí operátorovi trhu splatné závazky ve lhůtě jejich splatnosti, použije operátor trhu na jejich uhrazení část prostředků z finančního jištění plateb, a to způsobem uvedeným ve smlouvě o zúčtování odchylek. Pokud subjekt zúčtování jedná v rozporu se smlouvou o zúčtování odchylek, může operátor trhu registraci zrušit.

(9) Zrušení registrace podle odstavce 8 zveřejňuje operátor trhu způsobem umožňujícím dálkový přístup a současně o této skutečnosti informuje všechny subjekty zúčtování, které nahlásily v předcházejícím obchodním dni množství elektřiny sjednané se subjektem zúčtování, kterému byla registrace zrušena. Součástí oznámení o zrušení registrace je datum, od kdy je registrace zrušena. Diagramy sjednaných množství elektřiny, ve kterých je na straně dodávky nebo odběru identifikován subjekt zúčtování se zrušenou registrací, operátor trhu nepřijme a nezahrne do sjednaných množství subjektů zúčtování.

(10) Finanční vypořádání odchylek provádí operátor trhu ve 3 etapách:

a) denní vypořádání ve formě zálohové platby,

b) měsíční vypořádání, které se provádí po skončení kalendářního měsíce a na které se vystavuje daňový doklad a zúčtovávají zálohy z denního vypořádání,

c) závěrečné měsíční vypořádání, které se provádí pro všechny dotčené subjekty zúčtování po uplynutí lhůty pro podávání reklamací podle obchodních podmínek operátora trhu.

(11) Postup a přesné termíny jednotlivých etap jsou uvedeny v obchodních podmínkách operátora trhu.

(12) Pro finanční vypořádání odchylek s využitím typových diagramů v regionech typových diagramů podle odstavce 10 písm. a) používá operátor trhu poslední aktuální hodnotu plánované roční spotřeby elektřiny, kterou provozovatel distribuční soustavy zaslal operátorovi trhu podle § 19 odst. 7 a 8. Pro finanční vypořádání odchylek s využitím typových diagramů v regionech typových diagramů podle odstavce 10 písm. b) a c) používá operátor trhu poslední aktuální hodnoty plánované roční spotřeby elektřiny pro jednotlivé vypořádávané obchodní dny, které provozovatel distribuční soustavy zaslal operátorovi trhu podle § 19 odst. 7 a 8.

(13) Pro finanční vypořádání odchylek v lokálních distribučních soustavách podle odstavce 10 písm. a) používá operátor trhu poslední aktuální hodnotu plánované roční spotřeby elektřiny, kterou provozovatel lokální distribuční soustavy zaslal operátorovi trhu podle § 20 odst. 6 a 7. Pro finanční vypořádání odchylek v lokálních distribučních soustavách podle odstavce 10 písm. b) a c) používá operátor trhu poslední aktuální hodnoty plánované roční spotřeby elektřiny pro jednotlivé vypořádávané obchodní dny, které provozovatel lokální distribuční soustavy zaslal operátorovi trhu podle § 20 odst. 6 a 7.

§ 26

Zvláštní režim zúčtování a finančního vypořádání odchylek

(1) Zúčtování odchylek ve zvláštním režimu zúčtování se provádí pro hodiny

a) pro které byl vyhlášen stav nouze v elektrizační soustavě pro celé území státu podle zvláštního právního předpisu, nebo

b) stanovených provozovatelem přenosové soustavy, pro které byla vyhlášena situace bezprostředně zamezující stavům nouze v elektrizační soustavě pro celé území státu podle zvláštního právního předpisu.

(2) Ve zvláštním režimu účtování neprovádí operátor trhu účtování odchylek podle § 25.

(3) Zvláštní režim účtování se uplatní pro celou elektrizační soustavu a pro všechny subjekty účtování.

(4) Ve zvláštním režimu účtování pro vyhodnocení a účtování odchylek jsou sjednaná množství elektřiny pro závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a sjednaná množství elektřiny pro závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy subjektů účtování, včetně elektřiny opatřené provozovatelem přenosové soustavy podle § 24 odst. 2 a odst. 7, rovna nule, mimo výsledný tok mezi jednotlivými tržními oblastmi na organizovaném denním trhu s elektřinou.

(5) Ve zvláštním režimu účtování neorganizuje operátor trhu organizovaný krátkodobý trh s elektřinou.

(6) Účtování elektřiny ve zvláštním režimu účtování provádí operátor trhu na základě přijatých skutečných hodnot dodávek a odběrů elektřiny.

(7) Průměrnou cenu dodávky elektřiny pro každou hodinu stanovuje operátor trhu jako vážený průměr na základě cen podle cenového rozhodnutí Úřadu.

(8) Agregaci skutečných hodnot dodávek a odběrů elektřiny provádí operátor trhu pro jednotlivé subjekty účtování podle platného předání odpovědnosti za odchylku.

(9) Zaokrouhlení skutečných hodnot dodávek a odběrů elektřiny provádí operátor trhu podle pravidel, která jsou uplatňována při agregaci skutečných hodnot dodávek a odběrů elektřiny pro účtování odchylek mimo zvláštní režim účtování.

(10) Operátor trhu účtovává skutečnou dodávku elektřiny subjektu účtování, včetně skutečného množství elektřiny opatřené v zahraničí, za průměrnou cenu dodávky elektřiny stanovenou podle odstavce 7. Při úhradě ceny za skutečnou dodávku elektřiny se postupuje podle odstavce 12. Subjektu účtování vzniká pohledávka vůči operátorovi trhu.

(11) Operátor trhu účtovává skutečný odběr elektřiny subjektu účtování, včetně skutečného množství elektřiny dodané do zahraničí, za průměrnou cenu dodávky elektřiny stanovenou podle odstavce 7. Při úhradě ceny za skutečný odběr elektřiny se postupuje podle odstavce 12. Subjektu účtování vzniká závazek vůči operátorovi trhu.

(12) Vypořádání plateb ve zvláštním režimu účtování provádí operátor trhu. Operátor trhu nejdříve přijímá platby od subjektů účtování, kterým vznikl závazek vůči operátorovi trhu. Operátor trhu hraří svoje závazky ze zvláštního režimu účtování vůči subjektům účtování až do výše plateb přijatých od subjektů účtování na základě jejich závazků vůči operátorovi trhu a přijatého finančního zajištění subjektů účtování. Pohledávky subjektů účtování hraří operátor trhu poměrným způsobem podle velikosti jednotlivých pohledávek subjektů účtování. Podrobnosti vypořádání plateb jsou uvedeny v obchodních podmínkách operátora trhu.

(13) Pro vypořádání zvláštního režimu účtování vystavuje operátor trhu samostatné daňové doklady.

(14) Provozovatel přenosové soustavy bez zbytečného odkladu, nejpozději však do termínu podle § 18 odst. 1,

oznamuje operátorovi trhu provádění zvláštního režimu účtování odchylek podle odstavce 1 písm. b).

(15) Operátor trhu rozúčtuje pohledávky a závazky plynoucí z rozdílu v příjmech a výdajích účtování výsledného toku mezi jednotlivými tržními oblastmi dosaženém na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou na jednotlivé subjekty účtování v poměru jejich skutečných hodnot dodávek a odběrů.

§ 27

Předávání údajů pro vyúčtování plateb a úhrada plateb za poskytování systémových služeb

(1) Výrobce elektřiny po předchozí registraci výroby elektřiny v informačním systému operátora trhu předává operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu údaje za uplynulý kalendářní měsíc podle přílohy č. 5a k této vyhlášce, a to nejpozději do desátého kalendářního dne následujícího kalendářního měsíce. To platí i v případě, je-li výroba elektřiny připojena do odběrného elektrického zařízení zákazníka, který je jinou právnickou nebo fyzickou osobou než provozovatel výroby. Výrobce elektřiny, jehož výroba elektřiny je připojena do odběrného elektrického zařízení zákazníka, hraří provozovateli distribuční soustavy, k jehož soustavě je odběrné místo zákazníka připojeno, cenu za systémové služby. Zároveň výrobce, jehož výroba elektřiny o instalovaném výkonu nad 30 kW s výjimkou výroby vyrábějící elektřinu s využitím energie slunečního záření nebo energie větru je připojena do odběrného elektrického zařízení zákazníka, účtuje provozovateli distribuční soustavy, k jehož soustavě je odběrné místo zákazníka připojeno, cenu za sníženou potřebu systémových služeb za lokální spotřebu výrobce elektřiny.

(2) Předávání údajů podle odstavce 1 se nevztahuje na výrobce, který předává údaje potřebné pro účely stanovení platby za systémové služby v rámci vykazování údajů pro úhradu podpory podle zákona o podporovaných zdrojích energie a prováděcích právních předpisů k tomuto zákonu.

(3) Provozovatel lokální distribuční soustavy předává operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému údaje za uplynulý kalendářní měsíc podle přílohy č. 5b k této vyhlášce, a to nejpozději do patnáctého kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce. Nejpozději do patnáctého kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce sdělí provozovatel lokální distribuční soustavy každému výrobcí s výjimkou výroby o instalovaném výkonu do 30 kW včetně nebo výrobce vyrábějícího elektřinu s využitím energie slunečního záření nebo energie větru, jehož zařízení je připojeno k lokální distribuční soustavě, velikost lokální spotřeby výrobců ve vymezeném území provozovatele lokální distribuční soustavy za uplynulý kalendářní měsíc, která se vztahuje k tomuto výrobcí. Tato lokální spotřeba se stanoví jako součin sumy lokálních spotřeb všech výrobců ve vymezeném území provozovatele lokální distribuční soustavy a podílu množství elektřiny vyrobené příslušným výrobcem sníženého o technologickou vlastní spotřebu elektřiny, k celkovému množství elektřiny vyrobené všemi výrobcí ve vymezeném území provozovatele lokální distribuční soustavy sníženému o technologickou vlastní spotřebu elektřiny.

(4) Provozovatel regionální distribuční soustavy předává operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému nejpozději do dvanáctého dne následujícího kalendářního měsíce za předcházející měsíc v MWh

a) odhad celkového množství elektřiny dopraveného provozovatelem distribuční soustavy

1. zákazníkům, jejichž zařízení je připojeno k jeho distribuční soustavě, s výjimkou elektřiny nakoupené mimo elektrizační

soustavu České republiky, která je spotřebovaná v ostrovním provozu prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy České republiky,

2. provozovatelům lokálních distribučních soustav, jejichž zařízení je připojeno k jeho distribuční soustavě,

3. výrobcům, jejichž zařízení je připojeno k distribuční soustavě, kromě technologické vlastní spotřeby elektřiny,

4. pro ostatní spotřebu provozovatele distribuční soustavy,

b) odhad celkového množství lokální spotřeby výrobců v areálech výroben připojených k distribuční soustavě,

c) celkové množství elektřiny odebrané z elektrizační soustavy České republiky v důsledku plného nebo částečného napojení původně vyděleného ostrovního provozu nad rámec diagramu schváleného v denní přípravě provozu.

(5) Provozovatel přenosové soustavy stanoví pro účely úhrady plateb za poskytování systémových služeb množství elektřiny odebrané zákazníky přímo z přenosové soustavy a odebrané výrobcí, jejichž zařízení je připojeno k přenosové soustavě, z měřených hodnot odběrů.

(6) Na základě údajů podle odstavců 1 a 3 a údajů podle zákona o podporovaných zdrojích energie účtuje provozovatel lokální distribuční soustavy ceny za systémové služby výrobcí či zákazníkovi, jehož odběrné nebo předávací místo je připojeno do jím provozované lokální distribuční soustavy. Provozovatel nadřazené lokální distribuční soustavy účtuje ceny za systémové služby rovněž provozovateli distribuční soustavy, jehož distribuční soustava je připojena k jeho distribuční soustavě.

(7) Na základě údajů podle odstavců 1, 3 a 4 a údajů podle zákona o podporovaných zdrojích energie účtuje provozovatel regionální distribuční soustavy ceny za systémové služby provozovateli příslušné lokální distribuční soustavy nebo zákazníkovi nebo výrobcí, jehož zařízení je připojeno k regionální distribuční soustavě.

(8) Na základě údajů podle odstavce 4 účtuje provozovatel přenosové soustavy ceny za systémové služby provozovateli příslušné regionální distribuční soustavy.

(9) Na základě údajů podle odstavce 5 účtuje provozovatel přenosové soustavy ceny za systémové služby zákazníkovi, jehož zařízení je připojeno k přenosové soustavě, nebo výrobcí, jehož zařízení je připojeno k přenosové soustavě.

(10) Výrobce s instalovaným výkonem výrobní elektřiny nad 30 kW účtuje provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, k jehož soustavě je výrobní elektřina připojena, cenu za sníženou potřebu systémových služeb za lokální spotřebu výrobců na základě údajů podle odstavců 1 a 3; tuto cenu neúčtuje výrobce elektřiny vyrábějící elektřinu s využitím slunečního záření nebo ve větrné elektrárně.

(11) Výše úhrady plateb za poskytování systémových služeb je určena součinem odběru elektřiny účastníka trhu s elektřinou a ceny za systémové služby v Kč/MWh v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu.

(12) Platba za systémové služby se nehradí za elektřinu spotřebovanou pro čerpání v přečerpávacích vodních elektrárnách a za elektřinu dodávanou do zahraničí s výjimkou dodávky elektřiny z elektrizační soustavy České republiky do části území jiného státu nepropojené se zahraniční elektrizační soustavou.

(13) Provozovatel distribuční soustavy hradí cenu za sníženou potřebu systémových služeb za lokální spotřebu výrobce provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je zařízení plátce systémových služeb připojeno. Výše platby je určena součinem velikosti lokální spotřeby

výrobců a ceny za systémové služby v Kč/MWh v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu.

(14) Nejpozději do dvacátého osmého dne kalendářního měsíce následujícího po období, za které bylo vyúčtování systémových služeb provedeno, předává provozovatel regionální distribuční soustavy operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému konečné údaje o celkovém množství elektřiny dopravené a spotřebované v daném kalendářním měsíci. Případné odchylky v množství oproti vyúčtování vyúčtuje provozovatel přenosové soustavy neprodleně příslušnému provozovateli distribuční soustavy.

(15) Údaje podle odstavců 1, 3, 4 a 14 zpřístupní operátor trhu ve svém informačním systému všem účastníkům trhu s elektřinou, kteří je využívají pro účtování ceny za systémové služby.

(16) Výrobce sdělí každý rok nejpozději do 31. ledna provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, ke které je připojena výrobní elektřina, zařazení výrobní elektřiny jako výrobce první kategorie nebo druhé kategorie na základě údajů z měření zjištěných v předcházejícím kalendářním roce. Pokud výrobce nesdělí zařazení výrobní elektřiny do kategorie výrobců ve lhůtě podle věty první, má se za to, že výrobní je zařazena do druhé kategorie.

(17) V případě výrobní elektřiny uvedené do provozu v průběhu kalendářního roku provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy rozhodne o zařazení výrobce do první nebo druhé kategorie na základě poměru mezi instalovaným výkonem výrobní a rezervovaným příkonem v daném odběrném nebo předávacím místě. Za výrobce první kategorie je v takovém případě považován výrobce s poměrem mezi instalovaným výkonem výrobní a rezervovaným příkonem v daném odběrném nebo předávacím místě rovným nebo větším než 5. Po skončení kalendářního roku provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy přehodnotí zařazení výrobce do první nebo druhé kategorie na základě údajů z měření zjištěných v předcházejícím kalendářním roce.

(18) Zařazení do kategorie výrobců podle odstavců 16 a 17 použije provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy pro určení plateb za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny a za související služby od začátku druhého čtvrtletí daného roku do konce prvního čtvrtletí následujícího roku.

§ 28

Rozsah a termíny vyúčtování plateb za služby operátora trhu

(1) Za služby operátora trhu se účastníkům trhu s elektřinou účtují ceny za činnosti operátora trhu podle odstavce 2 v rozsahu a termínech podle odstavců 3 až 11.

(2) Cenami za činnosti operátora trhu jsou

a) cena za činnost operátora trhu v elektroenergetice v Kč/MWh vztažená na

1. elektřinu spotřebovanou zákazníkem, výrobcem nebo provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy, kromě elektřiny pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren a technologické vlastní spotřeby elektřiny a ztrát v přenosové a distribuční soustavě,

2. elektřinu spotřebovanou zákazníkem v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy České republiky a ve vymezeném ostrovním provozu v zahraničí napojeném na elektrizační soustavu České republiky,

b) cena za zúčtování operátora trhu, která se skládá z

1. ceny za registraci subjektu zúčtování v Kč,
  2. roční ceny za činnost zúčtování v Kč/rok,
- c) pevná cena za poskytování skutečných hodnot účastníkům trhu s elektřinou v Kč/rok; cenu hradí registrovaný účastník trhu s elektřinou, který není subjektem zúčtování,
- d) cena za množství elektřiny zobchodované na organizovaném blokovém trhu, denním trhu a vnitrodenním trhu v Kč/MWh; cenu hradí subjekt zúčtování, který uzavřel smlouvu o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou.
- (3) Ceny za činnosti operátora trhu hradí účastník trhu s elektřinou přímo operátorovi trhu, s výjimkou cen podle odstavce 2 písm. a), kterou hradí účastník trhu s elektřinou provozovatelé přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je zařízení účastníka trhu s elektřinou připojeno, a to nejméně jednou měsíčně.
- (4) Ceny podle odstavce 2 písm. a) nejsou hrazeny za elektřinu spotřebovanou výrobcem pro čerpání přečerpávacích vodních elektráren, pro technologickou vlastní spotřebu elektřiny a pro ztráty v přenosové nebo distribuční soustavě.
- (5) Provozovatel regionální distribuční soustavy předává operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému nejpozději do dvanáctého dne následujícího kalendářního měsíce za předcházející měsíc v MWh
- a) odhad celkového množství elektřiny dopraveného provozovatelem distribuční soustavy všem zákazníkům, provozovatelům lokálních distribučních soustav, jejichž zařízení je připojeno k jeho distribuční soustavě, a ostatní spotřebu provozovatele distribuční soustavy,
  - b) odhad celkového množství elektřiny podle § 27 odst. 1 a 3,
  - c) celkové množství elektřiny odebrané zákazníky ve vymezeném ostrovním provozu v zahraničí napojeném na elektrizační soustavu a v ostrovním provozu na území České republiky prokazatelně odděleném od elektrizační soustavy.
- (6) Provozovatel přenosové soustavy předává operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému nejpozději do dvanáctého dne po skončení daného kalendářního měsíce odhad množství elektřiny odebrané zákazníky přímo z přenosové soustavy, lokální spotřebu výrobců, jejichž zařízení je připojeno k přenosové soustavě, a ostatní spotřebu provozovatele přenosové soustavy. Pro určení lokální spotřeby předává výrobce operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému postupem podle § 27 odst. 1 velikost ostatní spotřeby v areálu výroby elektřiny a velikost cizí spotřeby v areálu výroby elektřiny, a to nejpozději do desátého dne kalendářního měsíce následujícího po období, za které je vyúčtování pevné ceny za činnost operátora trhu provedeno. Předávání údajů podle tohoto odstavce se nevztahuje na výrobce, který předává údaje potřebné pro účely stanovení platby za systémové služby v rámci vykazování údajů pro úhradu podpory podle zákona o podporovaných zdrojích a jeho prováděcích předpisů.
- (7) Údaje podle odstavce 6 zpřístupní operátor trhu ve svém informačním systému všem účastníkům trhu s elektřinou, kteří je využívají pro účtování ceny za systémové služby.
- (8) Na základě údajů podle § 27 odst. 1, 2 a 4 a údajů podle vyhlášky o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen účtuje provozovatel regionální distribuční soustavy provozovatelé příslušné lokální distribuční soustavy nebo zákazníkovi nebo výrobcí, jehož zařízení je připojeno k regionální distribuční soustavě, cenu za činnost operátora trhu podle odstavce 2 písm. a) za elektřinu podle odstavce 2 písm. a) bodů 1 a 2 a dále za

elektřinu na ostatní spotřebu provozovatele lokální distribuční soustavy.

(9) Na základě údajů podle odstavce 5 a údajů podle vyhlášky o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen účtuje operátor trhu provozovatelé příslušné regionální distribuční soustavy cenu za činnost operátora trhu podle odstavce 2 písm. a) za elektřinu podle odstavce 2 písm. a) bodů 1 a 2 a dále za elektřinu na ostatní spotřebu provozovatelů distribučních soustav.

(10) Na základě údajů podle odstavce 6 a údajů podle vyhlášky o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen účtuje operátor trhu provozovatelé přenosové soustavy cenu za činnost operátora trhu podle odstavce 2 písm. a) za elektřinu podle odstavce 2 písm. a) bodů 1 a 2 a dále za elektřinu na ostatní spotřebu provozovatele přenosové soustavy.

(11) Nejpozději do dvacátého osmého dne kalendářního měsíce následujícího po období, za které bylo vyúčtování ceny podle odstavce 2 písm. a) za elektřinu podle odstavce 2 písm. a) bodů 1 a 2 a dále za elektřinu na ostatní spotřebu provozovatelů distribučních soustav provedeno, předává provozovatel regionální distribuční soustavy a provozovatel přenosové soustavy operátorovi trhu prostřednictvím jeho informačního systému konečné údaje o celkovém množství elektřiny dopravené a spotřebované v daném kalendářním měsíci v členění podle odstavců 5 a 6. Případné odchylky v množství oproti vyúčtování vyúčtuje operátor trhu neprodleně příslušnému provozovatelé distribuční soustavy.

§ 29

Zveřejňování informací operátorem trhu

(1) Operátor trhu zpracovává a zveřejňuje měsíční a roční zprávu o trhu s elektřinou v České republice. Zpráva obsahuje zejména

- a) statistiku hodinových cen elektřiny a plateb za zobchodovanou množství elektřiny na denním trhu a vnitrodenním trhu a statistiku cen elektřiny a plateb za zobchodovanou množství elektřiny na blokovém trhu pro dny pondělí až neděle,
- b) vývoj průměrné denní ceny elektřiny z denního trhu,
- c) množství zobchodované elektřiny z blokového trhu, denního trhu a vnitrodenního trhu,
- d) informace o reklamaci uplatněných účastníky trhu s elektřinou vůči operátorovi trhu,
- e) počet změn dodavatele v odběrných místech zákazníků a odběratele v předávacích místech výroben elektřiny,
- f) časový průběh velikosti systémové odchylky,
- g) časový průběh nákladů vzniklých krytím systémové odchylky,
- h) statistiku hodinových zelených bonusů pro jednotlivé kategorie obnovitelných zdrojů.

(2) Při zvláštním režimu zúčtování a finančního vypořádání podle § 26 je operátorem trhu vypracován rozbor situace v obchodování s elektřinou. Tento rozbor je operátorem trhu zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na žádost subjektů zúčtování jsou zveřejněny i jejich připomínky k danému rozboru. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy poskytuje na vyžádání operátorovi trhu doplňující informace.

(3) Operátor trhu dále zveřejňuje a při každé změně aktualizuje způsobem umožňujícím dálkový přístup seznam

všech registrovaných účastníků trhu s elektřinou s výjimkou zákazníků kategorie D. Tento seznam obsahuje

a) obchodní firmu účastníka trhu s elektřinou; pokud podnikající fyzická osoba nemá obchodní firmu, potom její jméno, příjmení a případný dodatek, v případě právnické osoby nezapsané v obchodním rejstříku její název,

b) identifikační číslo účastníka trhu s elektřinou, pokud bylo přiděleno,

c) přidělené registrační číslo,

d) označení, zda se jedná o subjekt zúčtování,

e) dobu platnosti smlouvy o zúčtování odchylek uzavřené se subjektem zúčtování.

(4) Zveřejněné údaje prokazují, že účastník trhu s elektřinou je v dané době subjektem zúčtování.

(5) Operátor trhu poskytne účastníkům trhu s elektřinou s právem přístupu do informačního systému operátora trhu údaje uvedené v přílohách č. 7 a 8 prostřednictvím informačního systému operátora trhu.

(6) Operátor trhu poskytne provozovateli přenosové soustavy

a) v den předcházející obchodnímu dni pro účely přípravy provozu údaje o závazku dodat elektřinu do soustavy a o závazku odebrat elektřinu ze soustavy jednotlivých subjektů zúčtování,

b) v den následující po obchodním dni pro účely vyhodnocení údaje o individuální odchylce subjektů zúčtování, pokud tato odchylka přesáhne u daného subjektu zúčtování 50 MWh v jednom obchodním intervalu.

(7) Operátor trhu poskytne povinně vykupujícímu vypočtené rozdíly mezi výkupními cenami a zelenými bonusy pro jednotlivé kategorie obnovitelných zdrojů.

(8) Operátor trhu bez zbytečného odkladu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup informaci o provádění zúčtování a finančního vypořádání odchylek ve zvláštním režimu zúčtování podle § 26. Informace vymezuje obchodní hodiny, pro které má být zvláštní způsob zúčtování proveden.

Změna dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku

§ 30

(1) Před podáním žádosti o první změnu dodavatele podává účastník trhu s elektřinou, jehož odběrné nebo předávací místo je připojeno k přenosové nebo k distribuční soustavě s napětím mezi fázemi vyšším než 1 kV, u provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy žádost o uzavření nové smlouvy o připojení, pokud smlouva o připojení podle stávajících právních předpisů již nebyla uzavřena, a to nejpozději v termínech podle odstavce 5.

(2) Postup podle odstavce 1 se nevztahuje na předávací místa výroben elektřiny připojených do elektrizační soustavy a na odběrná místa zákazníků, která byla připojena k přenosové nebo distribuční soustavě od 1. ledna 2002.

(3) Předpokladem pro podání žádosti nového dodavatele o změnu dodavatele je smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřená mezi účastníkem trhu s elektřinou a novým dodavatelem.

(4) Nejdříve 4 měsíce před a nejpozději do 10:00 hodin desátého pracovního dne před datem, od kterého se má dodávka uskutečnit (dále jen "datum účinnosti změny dodavatele"), podává nový dodavatel u operátora trhu žádost

o uskutečnění změny dodavatele, která obsahuje následující údaje:

a) registrační číslo nového dodavatele,

b) typ smlouvy, jejímž předmětem má být dodávka elektřiny,

c) datum účinnosti změny dodavatele,

d) doba trvání právního vztahu založeného smlouvou,

e) obchodní firmu, jméno nebo název, sídlo nebo místo podnikání a registrační číslo subjektu zúčtování, který odpovídá za odchylku za odběrná místa, pro která bude dodávka uskutečněna,

f) identifikační číselné kódy odběrných nebo předávacích míst,

g) informaci, zda byla smlouva o dodávce elektřiny nebo sdružených službách dodávky elektřiny uzavřena spotřebitelem nebo podnikající fyzickou osobou v prostorách obvyklých k podnikání nebo mimo prostory obvyklé k podnikání.

(5) Je-li žádost o uskutečnění změny dodavatele podle odstavce 4 podána u operátora trhu později než v 10:00 hodin, platí, že žádost o uskutečnění změny dodavatele byla podána následující pracovní den.

(6) Operátor trhu umožní zaslání požadavku na změnu dodavatele pro odběrné nebo předávací místo informačním systémem operátora trhu i v případech, kdy v informačním systému operátora trhu není odběrné nebo předávací místo registrováno. Identifikačním údajem takového odběrného nebo předávacího místa je identifikační číselný kód přidělený podle § 4 odst. 2. Pokud identifikační číselný kód nebyl pro odběrné nebo předávací místo přidělen, zajistí provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy neprodleně jeho přidělení.

(7) Nejpozději do termínu podle odstavce 4 nebo 5 podává účastník trhu s elektřinou u provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy žádost o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny s náležitostí podle přílohy č. 1 nebo 2, nebo žádost o sjednání změny právních vztahů založených stávající smlouvou o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny pro odběrná nebo předávací místa podle odstavce 4 nebo 5, pokud je taková smlouva mezi účastníky trhu s elektřinou již uzavřena. Žádost o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny se nepodává, pokud je taková smlouva mezi účastníky trhu s elektřinou uzavřena. Žádost podává

a) nový dodavatel, pokud má být dodávka elektřiny uskutečňována na základě smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. d), nebo

b) jiný účastník trhu s elektřinou, pokud má být dodávka elektřiny uskutečňována na základě jiné smlouvy.

(8) Operátor trhu informuje nejpozději do 12:00 hodin dne, ve kterém byla podána žádost podle odstavce 4 nebo 5, o obdržení žádosti o uskutečnění změny dodavatele a plánovaném uskutečnění změny dodavatele stávajícího dodavatele, stávající subjekt zúčtování, nového dodavatele, nový subjekt zúčtování, případně další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které jsou odběrná nebo předávací místa účastníka trhu s elektřinou připojena. Operátor trhu současně předá novému dodavateli a novému subjektu zúčtování údaje v rozsahu podle odstavce 4 písm. a) až g). Operátor trhu dále předá stávajícímu dodavateli a stávajícímu subjektu zúčtování údaje v rozsahu podle odstavce 4 písm. c), f) a g) a dále provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému

provozovateli distribuční soustavy údaje v rozsahu podle odstavce 4 písm. a) až d), f) a g).

(9) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy zasílá operátorovi trhu za odběrná nebo předávací místa, u nichž má dojít ke změně dodavatele a která nejsou registrována v informačním systému operátora trhu, údaje potřebné pro jejich registraci do 12:00 hodin pátého pracovního dne po lhůtě uvedené v odstavci 8.

(10) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy informuje operátora trhu o výsledku posouzení žádosti o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny nebo žádosti o sjednání změny právních vztahů založených stávající smlouvou o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny do 18:00 hodin pátého pracovního dne po lhůtě uvedené v odstavci 8, pokud se jedná o změnu dodavatele, kdy nový dodavatel uzavřel smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny. Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy odmítne žádost podle věty první a uvede konkrétní důvody tohoto odmítnutí ve zprávě zaslané operátorovi trhu pouze tehdy, jestliže

a) z žádosti není možné jednoznačně identifikovat účastníka trhu, a to přiřazením identifikačního číselného kódu odběrného místa se jménem, příjmením a datem narození účastníka trhu nebo obchodní firmou, popřípadě názvem účastníka trhu a identifikačním číslem osoby, pokud bylo přiděleno,

b) odběrné místo, ve kterém má dojít ke změně dodavatele, není zahrnuto do žádosti o uzavření nebo o sjednání změny rámcové smlouvy o distribuci elektřiny,

c) v žádosti není uvedena fakturační adresa účastníka trhu, v jehož odběrném místě má dojít ke změně dodavatele,

d) není doručena žádost o uzavření smlouvy o připojení nebo žádost o sjednání změny právních vztahů založených stávající smlouvou o připojení, pokud je požadována,

e) v žádosti je požadována rezervovaná kapacita, která je vyšší než hodnota rezervovaného příkonu uvedená ve smlouvě o připojení,

f) žádost o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny nebo žádost o sjednání změny právních vztahů založených stávající smlouvou o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny obsahuje dřívější datum zahájení přenosu nebo distribuce elektřiny, než je datum účinnosti změny dodavatele v požadavku na změnu dodavatele,

g) žádost o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny nebo žádost o sjednání změny právních vztahů založených stávající smlouvou o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny obsahuje pozdější datum zahájení přenosu nebo distribuce elektřiny, než je datum účinnosti změny dodavatele v požadavku na změnu dodavatele.

(11) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy informuje o konkrétních důvodech odmítnutí žádosti podle odstavce 10 nového dodavatele prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 18:00 hodin čtvrtého pracovního dne po předání informací podle odstavce 8. Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy přijme žádost podle odstavce 10, pokud nový dodavatel nedostatků žádosti podle odstavce 10 písm. a), c), e) nebo f), které jsou důvodem pro její odmítnutí, odstraní do 14:00 hodin pátého pracovního dne po předání informací podle odstavce 8.

(12) Pokud žádost nového dodavatele o uzavření nebo o sjednání změny rámcové smlouvy o distribuci elektřiny obsahuje další údaje odlišné od údajů uvedených v odstavci 10 písm. a) až c), které jsou v rozporu s údaji provozovatele

distribuční soustavy podle § 5 odst. 5, použije se údaj o fakturační adrese účastníka trhu uvedený novým dodavatelem a údaj o zařazení účastníka trhu do regulačních stupňů, proudové hodnotě hlavního jističe před elektroměrem a distribuční sazbě uvedený provozovatelem distribuční soustavy; pokud zákazník splňuje podmínky stanovené pro přiznání distribuční sazby uvedené v žádosti nového dodavatele, použije se údaj o distribuční sazbě uvedený novým dodavatelem.

(13) Operátor trhu neprodleně informuje stávajícího dodavatele, nového dodavatele a všechny dotčené subjekty zúčtování o výsledku posouzení žádosti o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny nebo žádosti o rozšíření stávající smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny podle odstavce 10 a v případě odmítnutí žádosti o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny nebo žádosti o rozšíření stávající smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny podle odstavce 10 rovněž informuje stávajícího dodavatele a stávající subjekt zúčtování o pokračování dodávek elektřiny.

(14) Nový dodavatel může podat žádost o ukončení procesu změny dodavatele do 14:00 hodin osmého pracovního dne po předání informací podle odstavce 8.

(15) Stávající dodavatel může podat žádost o pozastavení procesu změny dodavatele do 18:00 hodin pátého pracovního dne po předání informací podle odstavce 8, pokud k datu účinnosti změny dodavatele nedošlo k ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem, jejímž předmětem je dodávka elektřiny, nebo pokud účastník trhu písemně projeví vůli proces změny dodavatele zastavit.

(16) V případě, že v žádosti o změnu dodavatele byla uvedena informace o jejím uzavření mimo prostory obvyklé k podnikání a zákazník odstoupil od smlouvy podle § 11a odst. 2 energetického zákona a současně požaduje pokračování dodávek od stávajícího dodavatele, může stávající dodavatel zastavit prostřednictvím informačního systému operátora trhu změnu dodavatele v termínu podle odstavce 15.

§ 30a

(1) Pokud v 18:00 hodin pátého pracovního dne po předání informací podle § 30 odst. 8 není v systému operátora trhu zaregistrován souhlas nového subjektu zúčtování s přiřazením odpovědnosti za odchylku v odběrném nebo předávacím místě, informuje operátor trhu stávajícího dodavatele, stávající subjekt zúčtování, další dotčené subjekty zúčtování, nového dodavatele a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které jsou odběrná nebo předávací místa účastníka trhu s elektřinou připojena, o ukončení procesu změny dodavatele.

(2) Operátor trhu informuje stávajícího dodavatele, nového dodavatele, stávající subjekt zúčtování, další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které jsou odběrná nebo předávací místa účastníka trhu s elektřinou připojena, o podání žádosti podle § 30 odst. 14 nebo 15 do 20:00 hodin pracovního dne, ve kterém byla žádost přijata. Pokud nový dodavatel podá žádost podle § 30 odst. 14, operátor trhu ukončí proces změny dodavatele.

(3) Pokud stávající dodavatel podá žádost podle § 30 odst. 15, avšak nový dodavatel na základě písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do 14:00 hodin osmého pracovního dne ode dne informování o plánovaném uskutečnění změny dodavatele podle § 30 odst. 8, operátor

trhu pokračuje v procesu změny dodavatele. Nový dodavatel poskytne písemné vyjádření zákazníka na vyžádání operátorovi trhu. V opačném případě operátor trhu proces změny dodavatele ukončí a neprodleně informuje stávajícího dodavatele, nového dodavatele, všechny dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které jsou odběrná nebo předávací místa účastníka trhu s elektřinou připojena, o pokračování dodávek stávajícím dodavatelem.

(4) Operátor trhu oznámí stávajícímu dodavateli, novému dodavateli, všem dotčeným subjektům zúčtování a provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy, ke které jsou odběrná nebo předávací místa účastníka trhu s elektřinou připojena, registraci změny dodavatele do 8.00 hodin devátého pracovního dne ode dne informování o plánovaném uskutečnění změny dodavatele podle § 30 odst. 8.

(5) Po oznámení registrace změny dodavatele uzavírá nový dodavatel smlouvu o přenosu elektřiny nebo smlouvu o distribuci elektřiny nebo sjednává změnu smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny zahrnující odběrná nebo předávací místa podle § 30 odst. 4. Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy zajistí k datu účinnosti změny dodavatele přenos elektřiny nebo distribuci elektřiny do odběrného nebo předávacího místa účastníka trhu s elektřinou podle věty první a ukončí přenos elektřiny nebo distribuci elektřiny pro stávajícího dodavatele.

(6) Změna dodavatele se považuje za uskutečněnou k první obchodní hodině data účinnosti změny dodavatele.

(7) Operátor trhu k datu účinnosti změny dodavatele zruší každá jednotlivá přiřazení odběrného nebo předávacího místa těm dodavatelům, jejichž období dodávky jsou přiřazením odběrného nebo předávacího místa novému dodavateli dotčena, a informuje o tom neprodleně dotčeného dodavatele, dotčený subjekt zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné nebo předávací místo připojeno.

(8) K datu účinnosti změny dodavatele nebo subjektu zúčtování provede provozovatel přenosové soustavy nebo příslušný provozovatel distribuční soustavy odečet způsobem upraveným právním předpisem, který stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů, v případě odběrných nebo předávacích míst s měřením typu C stanoví stav měřicího zařízení postupem podle odstavce 9 a zjištěné údaje následně zašle operátorovi trhu. Operátor trhu tyto údaje bez zbytečného odkladu předá předchozímu subjektu zúčtování a dodavateli k doúčtování a vyrovnání závazků. Operátor trhu předá údaj o konečném stavu měřicího zařízení na žádost také novému dodavateli a novému subjektu zúčtování. Údaje se nezásílají v případě, že je předchozí dodavatel součástí vertikálně integrovaného podnikatele, jehož součástí je provozovatel distribuční soustavy, a toto odběrné místo je v systému operátora trhu zaregistrováno nově. K datu účinnosti změny dodavatele zpřístupní operátor trhu novému subjektu zúčtování a novému dodavateli v informačním systému údaje o plánované roční spotřebě elektřiny v jednotlivých odběrných místech zákazníků s měřením typu C, kterým bude nový dodavatel dodávat elektřinu. Po nabytí účinnosti změny dodavatele předává operátor trhu novému subjektu zúčtování a novému dodavateli údaje o skutečných množstvích elektřiny v rozsahu podle právního předpisu, který stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů.

(9) Stanovení stavu měřicího zařízení u odběrných nebo předávacích míst s měřením typu C provádí provozovatel distribuční soustavy odečet k datu účinnosti změny

dodavatele nebo subjektu zúčtování nebo odhadem stavu měřicího zařízení k datu účinnosti změny dodavatele nebo subjektu zúčtování s využitím přiřazeného přepočteného typového diagramu a poslední aktuální předpokládané roční spotřeby elektřiny nebo na základě samoodečtu účastníka trhu k datu účinnosti změny dodavatele nebo subjektu zúčtování a dodaným provozovateli distribuční soustavy přímo nebo prostřednictvím stávajícího nebo nového dodavatele do 5 pracovních dnů od data účinnosti změny dodavatele. Takto stanovené hodnoty předává provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu do 10 pracovních dnů od data účinnosti změny dodavatele nebo subjektu zúčtování.

(10) Komunikace mezi operátorem trhu a účastníky trhu s elektřinou v rámci procesu změny dodavatele probíhá formou elektronických zpráv v komunikačním prostředí definovaném operátorem trhu. Zprávy jsou účastníkovi trhu s elektřinou zasílány ve formátu definovaném operátorem trhu.

(11) Operátor trhu vyřizuje žádosti o uskutečnění změny dodavatele v pořadí, v jakém byly operátorem trhu obdrženy. Podá-li žádost o uskutečnění změny dodavatele pro totéž odběrné nebo předávací místo se shodným požadovaným datem účinnosti změny dodavatele více dodavatelů, operátor trhu zaregistruje změnu dodavatele podle žádosti o uskutečnění změny dodavatele, kterou obdržel jako poslední. V takovém případě operátor trhu informuje o plánovaném uskutečnění změny dodavatele podle § 30 odst. 8 a oznámí registraci změny dodavatele podle § 30a odst. 4 všem dodavatelům a subjektům zúčtování, kteří jsou změnou dodavatele podle věty druhé dotčeni.

(12) Pro změnu dodavatele z důvodu změny zákazníka v odběrném místě se ustanovení této vyhlášky o změně dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku použijí přiměřeně, s výjimkou § 30 odst. 15 a § 30a odst. 3. Před podáním žádosti o změnu dodavatele podle věty první podává účastník trhu s elektřinou u provozovatele přenosové soustavy nebo u provozovatele distribuční soustavy žádost o uzavření nové smlouvy o připojení, a to nejpozději v termínech podle § 30 odst. 4, v opačném případě provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy odmítne žádost o uzavření smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny nebo žádosti o sjednání změny stávající smlouvy o přenosu elektřiny nebo smlouvy o distribuci elektřiny. Nový dodavatel podává u operátora trhu žádost o uskutečnění změny dodavatele s vyznačením změny zákazníka v odběrném místě. Pokud při změně zákazníka v odběrném místě nedochází ke změně dodavatele, jsou činnosti v rámci procesu vykonávány dotčenými účastníky trhu s elektřinou tak, aby byla zaručena nepřetržitá dodávka elektřiny do odběrného místa zákazníka.

(13) Má-li dojít ke změně dodavatele poslední instance za jiného dodavatele, změně počtu dodavatelů, změně dodavatele v předávacím místě výroby, změně dodavatele v předávacím místě provozovatele lokální distribuční soustavy v případě nákupu elektřiny na krytí ztrát a v případě úpravy platnosti smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. a) a d) stávajícím dodavatelem, použijí se přiměřeně ustanovení této vyhlášky upravující postup při změně dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku.

(14) Má-li dojít k zahájení dodávky elektřiny po neoprávněném odběru nebo po neoprávněné distribuci elektřiny, kdy dodavatelem není subjekt, který je dodavatelem poslední instance v příslušné distribuční oblasti, použijí se přiměřeně ustanovení této vyhlášky upravující postup při změně dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku s tím, že

a) žádost o změnu dodavatele podle § 30 odst. 4 podává dodavatel u operátora trhu nejpozději do 10.00 hodin pátého

pracovního dne před požadovaným termínem zahájení dodávek elektřiny,

b) úkony k provedení změny dodavatele podle § 30 odst. 9 až 15 a podle § 30a odst. 1 a 2 se uskutečňují do třetího pracovního dne po podání žádosti podle § 30 odst. 4; lhůty určené podle hodin zůstávají zachovány a

c) operátor oznámí výsledek posouzení žádosti o změnu dodavatele podle § 30a odst. 4 nejpozději do 12.00 hodin čtvrtého pracovního dne po podání žádosti podle § 30 odst. 4.

§ 30b

(1) Žádost o zkrácení dodávky elektřiny do odběrného místa posílá dodavatel operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 23:00 hodin posledního kalendářního dne před plánovaným ukončením dodávky elektřiny do odběrného místa. Operátor trhu ve svém systému zruší k požadovanému datu ukončení dodávky elektřiny přiřazení odběrného místa k dodavateli a dotčenému subjektu zúčtování a neprodleně o této skutečnosti informuje dodavatele, dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno. Zkrácení dodávky elektřiny znamená v případě smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny vyjmutí odběrného místa z rámcové smlouvy o distribuci elektřiny.

(2) Žádost o prodloužení dodávky elektřiny do odběrného místa posílá dodavatel operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 10:00 hodin čtvrtého pracovního dne před posledním dnem dodávky elektřiny. Operátor trhu neprodleně o této skutečnosti informuje dotčený subjekt zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno. Pokud provozovatel přenosové soustavy nebo příslušný provozovatel distribuční soustavy a subjekt zúčtování postupem, pro který se přiměřeně použije § 30 odst. 10 až 14, žádost o prodloužení dodávky elektřiny odsouhlasí nejpozději do 18:00 hodin posledního dne dodávky elektřiny, prodloužení dodávky elektřiny nabývá účinnosti dnem, který následuje po posledním dnu dodávky elektřiny. Operátor trhu neprodleně o této skutečnosti informuje dodavatele, dotčený subjekt zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno. Prodloužení dodávky podle tohoto odstavce nabývá účinnosti pouze, pokud v termínu požadovaného prodloužení není v odběrném místě evidován jiný dodavatel elektřiny.

(3) V případě, že zákazník odstoupil od smlouvy nebo odstoupil od více smluv podle § 11a odst. 2 energetického zákona a tuto skutečnost doložil dodavateli, který je v rámci nejbližší změny dodavatele nahrazován za jiného dodavatele (dále jen "původní dodavatel"), a současně požaduje od tohoto původního dodavatele pokračování dodávek od stávajícího dodavatele, posílá původní dodavatel žádost o prodloužení dodávky operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 12:00 hodin druhého pracovního dne před dnem ukončení dodávky. Nejpozději ke stejnému termínu podává původní dodavatel u příslušného provozovatele distribuční soustavy žádost o uzavření smlouvy o distribuci elektřiny s náležitostmi podle přílohy č. 2 k této vyhlášce, nebo žádost o sjednání změny právních vztahů založených stávající smlouvou o distribuci elektřiny pro odběrná nebo předávací místa, pokud je taková smlouva mezi účastníky trhu s elektřinou již uzavřena.

(4) O podání žádosti o prodloužení dodávky podle odstavce 3 informuje neprodleně operátor trhu příslušného provozovatele distribuční soustavy a dotčené subjekty zúčtování. Pokud subjekt zúčtování a provozovatel distribuční soustavy žádost o prodloužení odsouhlasí nejpozději do 23:00 hodin kalendářního dne předcházejícího dne, ve kterém měla nabýt účinnosti změna dodavatele v systému operátora trhu, dojde k prodloužení dodávky a operátor trhu neprodleně o této skutečnosti informuje dodavatele, příslušný subjekt zúčtování a provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno.

(5) Operátor trhu k datu účinnosti prodloužení dodávek podle odstavce 4 zruší každá jednotlivá přiřazení odběrného místa těm dodavatelům, u kterých zákazník prokazatelně odstoupil podle § 11a odst. 2 energetického zákona, a informuje o tom neprodleně dotčené dodavatele, dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno.

§ 31

Dodávka elektřiny dodavatelem poslední instance

(1) Rozhodne-li Úřad o zrušení licence účastníka trhu s elektřinou na obchod s elektřinou nebo výrobu elektřiny, uvědomí o této skutečnosti bezodkladně operátora trhu. Operátor trhu na základě informace Úřadu zajistí, aby dotčenému účastníkovi trhu s elektřinou, je-li subjektem zúčtování, byla od dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení licence znemožněna registrace údajů o dvoustranných obchodech na dodávku elektřiny a znemožněna účast na jím organizovaných trzích s elektřinou. Obdobně postupuje operátor trhu v případě, kdy dodavatel elektřiny pozbude možnost dodávat elektřinu nebo ukončí-li dodávku elektřiny podle § 12a odst. 2 energetického zákona.

(2) Pokud je dodavateli nebo subjektu zúčtování, který za dodavatele převzal odpovědnost za odchylku, znemožněna registrace údajů o dvoustranných obchodech na dodávku elektřiny nebo účast na trzích s elektřinou organizovaných operátorem trhu, informuje operátor trhu neodkladně o této skutečnosti provozovatele distribučních soustav, příslušné dodavatele a výrobce elektřiny a dodavatele poslední instance a zároveň tuto informaci zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup. Operátor trhu současně poskytne dodavateli poslední instance seznamy zákazníků, jimž má být podle energetického zákona zahájena dodávka elektřiny dodavatelem poslední instance, s uvedením jejich identifikačních údajů, výčtu jejich odběrných nebo předávacích míst s uvedením identifikačních číselných kódů.

(3) Na základě informace podle odstavce 2 mohou dodavatelé a výrobci, kteří přenesli odpovědnost za odchylku na subjekt zúčtování, jemuž nebyly zaregistrovány údaje o dvoustranných obchodech na dodávku elektřiny nebo mu byla znemožněna účast na trzích s elektřinou organizovaných operátorem trhu, do 24.00 hodin dne, v kterém byla zveřejněna informace podle odstavce 2, podat prostřednictvím informačního systému operátora trhu žádost o přenesení odpovědnosti za odchylku na jiný subjekt zúčtování.

(4) Na základě informace podle odstavce 2 mohou účastníci trhu s elektřinou, kteří mají vlastní nebo přenesenou odpovědnost za odchylku, podat v součinnosti se zákazníkem, kterému má být zahájena dodávka elektřiny podle odstavce 2, do 24.00 hodin dne, ve kterém byla zveřejněna informace podle odstavce 2, prostřednictvím informačního systému operátora trhu žádost o zrychlenou změnu dodavatele. Pro zrychlenou změnu dodavatele se použijí přiměřeně ustanovení této vyhlášky upravující postup pro změnu dodavatele v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku.

(5) Je-li podána žádost o přenesení odpovědnosti za odchylku podle odstavce 3 nebo žádost o zrychlenou změnu dodavatele podle odstavce 4 a provozovatel distribuční soustavy žádost o zrychlenou změnu dodavatele odsouhlasí do 10.00 hodin druhého dne následujícího po dni, ve kterém byla zveřejněna informace podle odstavce 2, pak tato změna nabývá účinnosti od první obchodní hodiny dne, který následuje po dni, v kterém byla zveřejněna informace podle odstavce 2.

(6) Nedojde-li k přenesení zodpovědnosti na jiný subjekt zúčtování podle odstavce 3 nebo nedojde-li ke zrychlené změně dodavatele podle odstavce 4, je od první obchodní hodiny dne, který následuje po dni, v kterém byla zveřejněna informace podle odstavce 2, do odběrného místa zákazníka zahájena dodávka elektřiny dodavatelem poslední instance.

(7) Dodavatel poslední instance zašle dotčeným zákazníkům podle odstavce 6 do 2 pracovních dnů po zahájení dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance zprávu, která obsahuje:

a) oznámení o zahájení dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance a jejím důvodu,

b) oznámení o výši regulované ceny za dodávku elektřiny dodavatelem poslední instance nebo o způsobu jejího stanovení,

c) oznámení o podmínkách dodávek elektřiny dodavatelem poslední instance, mezi něž patří zejména podmínky týkající se změny dodavatele poslední instance za jiného dodavatele a podmínky úhrad záloh a plateb za dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance,

d) upozornění na skutečnost, že dodávka elektřiny dodavatelem poslední instance může trvat nejdéle 6 měsíců.

(8) Postup pro uskutečnění změny dodavatele za dodavatele poslední instance je následující:

a) v případě původně uzavřené smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. d) uzavírá dodavatel poslední instance s provozovatelem distribuční soustavy novou smlouvu o distribuci elektřiny,

b) k datu účinnosti změny dodavatele za dodavatele poslední instance provede provozovatel distribuční soustavy odečet odběrných míst s měřením typu A nebo B, v případě odběrných míst s měřením typu C stanoví stav měřicího zařízení postupem podle písmene c) a zjištěné údaje, nebyl-li předchozí dodavatel součástí vertikálně integrovaného podnikatele, jehož součástí je provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě jsou odběrná místa připojena, zašle operátorovi trhu; operátor trhu tyto údaje bez zbytečného odkladu zašle předchozímu dodavateli k doúčtování a vyrovnání a zároveň zpřístupní dodavateli poslední instance údaje o skutečných množstvích elektřiny odebraných v dotčených odběrných místech v uplynulém kalendářním roce před zahájením dodávky poslední instance; po nabytí účinnosti změny dodavatele za dodavatele poslední instance předává operátor trhu údaje o skutečných množstvích elektřiny dodavateli poslední instance,

c) stanovení stavu měřicího zařízení u odběrných míst s měřením typu C provádí provozovatel distribuční soustavy odečtem k datu účinnosti změny dodavatele za dodavatele poslední instance nebo odhadem stavu měřicího zařízení k datu účinnosti změny dodavatele za dodavatele poslední instance na základě přiřazeného přepočteného typového diagramu a poslední aktuální předpokládané roční spotřeby elektřiny nebo na základě vzájemně odsouhlasených odečtů provedených dodavatelem poslední instance nebo účastníkem trhu s elektřinou k datu účinnosti změny dodavatele za dodavatele poslední instance a dodaným provozovatelem distribuční soustavy do 5 pracovních dnů od data zahájení dodávek dodavatelem poslední instance; takto

stanovené hodnoty předává operátorovi trhu do 15 pracovních dnů od data účinnosti změny dodavatele za dodavatele poslední instance.

§ 31a

První dodávka elektřiny do nově vzniklého odběrného místa

(1) Nejpozději v termínu podle § 5 odst. 2 podá účastník trhu s elektřinou, který má uzavřenou smlouvu o připojení a který splnil její smluvní podmínky, u příslušného provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy žádost o poskytnutí přenosu elektřiny nebo distribuce elektřiny, a to

a) dodavatel, pokud bude dodávka elektřiny realizována na základě smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. d),

b) jiný účastník trhu s elektřinou, pokud se dodávka elektřiny uskuteční na základě jiné smlouvy; současně tento účastník trhu s elektřinou sdělí provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, který dodavatel bude dodávat do nově vzniklého odběrného místa.

(2) Nejpozději 5 pracovních dnů před zahájením dodávky elektřiny uzavře dodavatel s účastníkem trhu s elektřinou smlouvu o dodávce elektřiny.

(3) V případě, že do nového odběrného místa bude dodávat dodavatel, který není součástí vertikálně integrovaného podnikatele, jehož součástí je provozovatel distribuční soustavy, do které je nové odběrné místo připojeno, podává dodavatel nejpozději do 10.00 hodin pátého pracovního dne před zahájením přenosu nebo distribuce elektřiny u operátora trhu žádost o zahájení dodávky do daného odběrného místa (dále jen "žádost o zahájení dodávky"), která obsahuje následující údaje:

a) registrační číslo dodavatele,

b) typ smlouvy, jejímž předmětem má být dodávka elektřiny,

c) datum, od kterého se má dodávka uskutečnit (dále jen "datum účinnosti zahájení dodávky"),

d) doba trvání právního vztahu založeného smlouvou,

e) registrační číslo subjektu zúčtování, který odpovídá za odchylku za odběrná místa, pro která bude dodávka uskutečněna,

f) výčet identifikačních číselných kódů odběrných nebo předávacích míst.

Je-li žádost o zahájení dodávky do nového odběrného a předávacího místa podána u operátora trhu později než v 10.00 hodin, platí, že žádost o zahájení dodávky do nového odběrného a předávacího místa byla podána následující pracovní den.

(4) Operátor trhu umožní zaslání požadavku na zahájení dodávky do daného odběrného místa informačním systémem operátora trhu i v případech, kdy v informačním systému operátora trhu není odběrné místo registrováno. Identifikačním údajem takového odběrného místa je identifikační číselný kód přidělený podle § 4 odst. 2. Pokud identifikační číselný kód nebyl pro odběrné nebo předávací místo přidělen, zajistí provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy neprodleně jeho přidělení.

(5) Nejpozději do 12.00 hodin dne, ve kterém byla podána žádost o zahájení dodávky, předá operátor trhu žádost o zahájení dodávky dodavateli, subjektu zúčtování, který přebírá za odběrné a předávací místo odpovědnost za odchylku, a provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné nebo předávací místo účastníka trhu s elektřinou připojeno. Operátor trhu současně předá údaje v rozsahu podle odstavce 3.

(6) Provozovatel přenosové nebo příslušné distribuční soustavy uzavře s účastníkem trhu smlouvu o přenosu elektřiny nebo distribuci elektřiny nejpozději 3 pracovní dny před datem účinnosti zahájení dodávky.

(7) Nejpozději v termínu podle odstavce 6 provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy přijme nebo odmítne žádost o zahájení dodávky a informuje o této skutečnosti operátora trhu a operátor trhu pak subjekt zúčtování a dodavatele, který zahájení dodávky požadoval. Odmítnout žádost o zahájení dodávky může provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy pouze v případě, že předávané údaje podle odstavce 5 nejsou úplné.

(8) Pokud provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy, ke které bude odběrné místo účastníka trhu s elektřinou připojeno, přijal žádost o zahájení dodávky, a pokud k termínu podle odstavce 6 je v informačním systému operátora trhu registrován souhlas subjektu zúčtování s přiřazením odpovědnosti za odchylku, zaregistruje operátor trhu zahájení dodávky v termínu podle odstavce 7, a to přiřazením odběrného místa účastníka trhu s elektřinou k dodavateli s datem účinnosti zahájení dodávky podle odstavce 10. Registraci zahájení dodávky s datem účinnosti zahájení dodávky podle odstavce 10 nahlásí operátor trhu bezodkladně příslušnému dodavateli a rovněž subjektu zúčtování, který převzal za dané odběrné místo odpovědnost za odchylku.

(9) Před přijetím žádosti o zahájení dodávky podle odstavce 7 zasílá provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy operátorovi trhu za toto odběrné místo, které není registrováno v informačním systému operátora trhu, údaje potřebné pro jeho registraci.

(10) Registrace zahájení dodávky nabývá účinnosti k první obchodní hodině dne účinnosti zahájení dodávky.

(11) Operátor trhu umožní zaslání žádosti o zahájení dodávky i po termínu uvedeném v odstavci 3 a přijetí nebo odmítnutí žádosti na zahájení dodávky po termínu uvedeném v odstavci 7, nejpozději však do 10.00 hodin posledního dne před datem účinnosti zahájení dodávky, pokud se na zahájení dodávky dohodnou všichni zainteresovaní účastníci trhu.

(12) Zaslání žádosti o zahájení dodávky podle odstavce 3 a údajů potřebných pro registraci odběrných míst probíhá formou elektronických zpráv v komunikačním prostředí definovaném operátorem trhu. Zprávy jsou příslušnému účastníkovi trhu s elektřinou zasílány ve formátu definovaném operátorem trhu.

§ 31b

Postup přenesení odpovědnosti za odchylku nově vzniklého předávacího místa výroby elektřiny

(1) Obchodník s elektřinou na základě uzavřené smlouvy o dodávce elektřiny požádá prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 10:00 hodin třetího pracovního dne před datem nabytí účinnosti smlouvy o dodávce elektřiny o přiřazení odpovědnosti za odchylku za předávací místo příslušné výroby elektřiny spojené se zahájením dodávky elektřiny z této výroby elektřiny.

(2) V případě, že se jedná o smlouvu uzavřenou s povinně vykupujícím, uvede tento obchodník s elektřinou jako součást žádosti informaci, zda se jedná o výkup elektřiny formou výkupních cen nebo o výkup elektřiny podle § 11 odst. 12 zákona o podporovaných zdrojích energie.

(3) Žádost o přiřazení odpovědnosti za odchylku za dodávku elektřiny z výroby elektřiny obsahuje následující údaje:

a) identifikační číslo předávacího místa výroby elektřiny,

b) registrační číslo obchodníka s elektřinou, který má uzavřenu smlouvu o dodávce elektřiny,

c) datum, od kterého se dodávka elektřiny uskuteční,

d) doba trvání právního vztahu založeného smlouvou o dodávce elektřiny,

e) registrační číslo subjektu zúčtování, který odpovídá za odchylku za předávací místa výroben.

(4) Operátor trhu umožní zaslání požadavku podle odstavce 1 pro předávací místo výroby elektřiny informačním systémem operátora trhu i v případech, kdy v informačním systému operátora trhu toto předávací místo není registrováno.

(5) Nejpozději do 12:00 hodin dne, ve kterém byla podána úplná žádost o zahájení dodávky podle odstavce 1, předá operátor trhu žádost o zahájení dodávky subjektu zúčtování, který přebírá za předávací místo výroby elektřiny odpovědnost za odchylku, a provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je předávací místo výroby elektřiny připojeno. Operátor trhu současně předá údaje v rozsahu podle odstavce 2.

(6) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy zasílá operátorovi trhu za předávací místo výroby elektřiny, u kterého byl podán požadavek podle odstavce 1 a které není registrováno v informačním systému operátora trhu, údaje potřebné pro jeho registraci do 12:00 hodin posledního pracovního dne před datem nabytí účinnosti smlouvy o dodávce elektřiny.

(7) Pokud subjekt zúčtování nezamítl žádost o přiřazení odpovědnosti za odchylku za předávací místo příslušné výroby elektřiny do jednoho pracovního dne od jejího obdržení, zaregistruje operátor trhu zahájení dodávky v termínu podle odstavce 2, a to přiřazením předávacího místa výroby elektřiny obchodníkovi a subjektu zúčtování. Registraci zahájení dodávky elektřiny s datem účinnosti zahájení dodávky podle odstavce 2 sdělí operátor trhu bezodkladně příslušnému obchodníkovi a rovněž subjektu zúčtování, který převzal za dané předávací místo odpovědnost za odchylku.

(8) Při změně dodavatele nebo změně subjektu zúčtování u již existujících předávacích míst výroben elektřiny se postupuje přiměřeně podle ustanovení této vyhlášky upravujících proces změny dodavatele.

(9) Operátor trhu umožní změnu subjektu zúčtování pro již existující předávací místa výroben elektřiny i po termínu uvedeném v odstavci 1, nejpozději však do 10:00 hodin posledního pracovního dne před datem účinnosti zahájení dodávky elektřiny, pokud se na změně subjektu zúčtování dohodnou všichni dotčení účastníci trhu.

§ 32

Vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb

(1) Provozovatel distribuční soustavy zasílá prostřednictvím operátora trhu po skončení kalendářního měsíce do 18.00 hodin pátého pracovního dne následujícího měsíce účastníkům trhu s elektřinou za jejich zákazníky, kteří využili práva na změnu dodavatele a jejichž odběrná místa jsou vybavena měřením typu A nebo měřením typu B, s výjimkou odběrných míst vybavených měřením typu B připojených na hladinu nízkého napětí, údaje potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb podle právního předpisu, který upravuje rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb. Od 1. dubna 2007 zasílá provozovatel distribuční soustavy takové údaje i za zákazníky, kteří využili práva na změnu dodavatele a jejichž odběrné místo je vybaveno měřením typu B a připojeno na hladinu nízkého

napětí, a to do 18.00 hodin desátého pracovního dne následujícího měsíce.

(2) Provozovatel distribuční soustavy zaslá prostřednictvím operátora trhu do 10 pracovních dnů po provedení odečtu spotřeby elektřiny v odběrných místech zákazníků s měřením typu C, kteří využili práva na změnu dodavatele, účastníkům trhu s elektřinou za jejich zákazníky údaje potřebné k vyúčtování dodávky elektřiny a souvisejících služeb podle právního předpisu, který upravuje rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb.

(3) Lhůty pro předávání údajů podle odstavce 1 nebo 2 se prodlužují o 60 kalendářních dnů v případech reklamace měření dodávky elektřiny nebo výměny měřicího zařízení a zajištění jeho přezkoušení. Lhůty se dále prodlužují o dobu šetření v případech, kdy na odběrném místě probíhá šetření neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného odběru elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny.

(4) Údaje uvedené v odstavcích 1 a 2 používá rovněž účastník trhu s elektřinou pro stanovení množství silové elektřiny dodané jeho zákazníkům.

(5) Pokud provozovatel lokální distribuční soustavy převezme ceny provozovatele regionální distribuční soustavy, ke které je jeho zařízení připojeno, účtuje následující ceny:

a) cenu provozovatele regionální distribuční soustavy za rezervovanou kapacitu pro odběr z distribuční soustavy s napětím mezi fázemi nad 1 kV, nebo cenu za příkon podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem pro odběr z distribuční soustavy s napětím mezi fázemi do 1 kV včetně,

b) cenu příslušného provozovatele regionální distribuční soustavy za použití sítí provozovatelů distribučních soustav,

c) jednosložkovou cenu příslušného provozovatele regionální distribuční soustavy za použití sítí provozovatelů regionálních distribučních soustav nad 1 kV na hladině vysokého napětí,

d) cenu za systémové služby,

e) cenu na krytí vícenákladů spojených s podporou elektřiny,

f) cenu za činnost operátora trhu podle § 28 odst. 1 písm. a) bodu 3.

(6) Provozovatel distribuční soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o plánovaném omezení nebo přerušení distribuce elektřiny, a to po dobu 15 dnů před plánovaným omezením či přerušením distribuce elektřiny. Zveřejněné informace zahrnují zejména

a) adresně vymezenou lokalitu, která má být plánovaným omezením nebo přerušením distribuce elektřiny dotčena,

b) den a čas zahájení a ukončení plánovaného omezení nebo přerušení distribuce elektřiny v dotčených odběrných nebo předávacích místech.

(7) Provozovatel distribuční soustavy zaslá elektronickou formou na základě žádosti účastníkovi trhu informace o plánovaném omezení nebo přerušení distribuce elektřiny na napěťové úrovni velmi vysokého a vysokého napětí. Informace zahrnují zejména

a) identifikační číselné kódy odběrných nebo předávacích míst, která mají být plánovaným omezením nebo přerušením distribuce elektřiny dotčena,

b) den a čas zahájení a ukončení plánovaného omezení nebo přerušení distribuce elektřiny v dotčených odběrných nebo předávacích místech.

(8) Účastník trhu s elektřinou může v kalendářním roce provozovateli distribuční soustavy zaslat maximálně 10 samoodečtů s výjimkou samoodečtu provedeného k posledního dni kalendářního roku. Zašle-li účastník trhu s elektřinou provozovateli distribuční soustavy samoodečty k libovolnému dni v roce, avšak nejpozději do 30 kalendářních dnů po jejich provedení, provozovatel distribuční soustavy zaslané samoodečty přijme nebo sdělí účastníkovi trhu s elektřinou důvody jejich odmítnutí, a to do 15 kalendářních dnů po jejich zaslání. Samoodečty, které provozovatel distribuční soustavy přijme, zahrne do údajů potřebných k vyúčtování podle odstavců 1 a 2.

(9) Zašle-li účastník trhu s elektřinou před obdržetím vyúčtování dodávky elektřiny zahrnující poslední den kalendářního roku provozovateli distribuční soustavy samoodečty provedené k poslednímu dni kalendářního roku, nejpozději však do 30 kalendářních dnů po jejich provedení, provozovatel distribuční soustavy zaslané samoodečty přijme nebo sdělí účastníkovi trhu s elektřinou důvody jejich odmítnutí, a to do 15 kalendářních dnů po jejich zaslání. Samoodečty, které provozovatel distribuční soustavy přijme, se použijí při vyúčtování distribuce elektřiny s výjimkou případu, kdy provozovatel distribuční soustavy provede do jednoho měsíce po ukončení kalendářního roku řádný nebo mimořádný odečet.

(10) V případě odečtu spotřeby elektřiny podle § 18 odst. 15 zašle provozovatel distribuční soustavy údaje o spotřebě elektřiny operátorovi trhu, který tyto údaje neprodleně předá dodavateli.

(11) Zákazníkovi, který odebírá elektřinu z přenosové soustavy nebo z distribuční soustavy s napětím mezi fázemi vyšším než 1 kV a který v průběhu kalendářního měsíce změní dodavatele, nebo kterému je v průběhu kalendářního měsíce zahájena dodávka elektřiny dodavatelem poslední instance, účtuje původní dodavatel cenu za rezervovanou kapacitu v poměru počtu dní od začátku kalendářního měsíce do okamžiku změny dodavatele nebo zahájení dodávky elektřiny dodavatelem poslední instance k celkovému počtu dní kalendářního měsíce.

(12) Provozovatel distribuční soustavy účtuje výrobcí elektřiny, jehož výroba je připojena k síti nízkého napětí, ceny za systémové služby, ceny za činnosti operátora trhu a ceny na krytí vícenákladů spojených s podporou výroby elektřiny alespoň jednou za rok.

§ 33

zrušen

§ 34

Postup při ukončení přenesení odpovědnosti za odchylku a přerušení dodávek elektřiny z důvodu neoprávněného odběru nebo distribuce elektřiny

(1) Končí-li v daném odběrném nebo předávacím místě dodávka elektřiny s přenesením odpovědnosti za odchylku a nenavazuje-li na tuto dodávku elektřiny další dodávka elektřiny s přenesením odpovědnosti za odchylku nebo končí-li přenesení odpovědnosti za odchylku na subjekt zúčtování, operátor trhu informuje o této skutečnosti příslušného provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy a účastníky trhu s elektřinou, kteří mají u operátora trhu zaregistrovanou přenesenou nebo vlastní odpovědnost za odchylku u tohoto odběrného nebo předávacího místa, a účastníky trhu s elektřinou dodávající elektřinu do tohoto odběrného místa nebo odebírající elektřinu z daného předávacího místa na základě smlouvy podle § 7 odst. 1 písm. a) bodu 4, a to nejpozději 30 kalendářních dnů před dnem ukončení.

(2) Účastník trhu s elektřinou, který má u operátora trhu zaregistrovanou přenesenou odpovědnost za odchylku v odběrném nebo předávacím místě podle odstavce 1, informuje odběratele v tomto odběrném nebo předávacím místě o ukončení dodávky s přenesením odpovědnosti za odchylku nebo o ukončení přenesení odpovědnosti za odchylku na subjekt zúčtování, a to nejpozději 25 kalendářních dnů před dnem ukončení.

(3) V případě neoprávněného odběru elektřiny předává dodavatel provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy, ke které jsou připojena odběrná místa a u kterých je požadováno přerušení dodávek elektřiny, žádost o přerušení dodávek elektřiny, a to nejpozději 5 pracovních dní před dnem přerušení dodávek elektřiny. Součástí žádosti je seznam odběrných míst, u kterých má dojít k přerušení dodávek elektřiny. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy provede přerušení dodávek elektřiny v termínu uvedeném v žádosti o přerušení dodávek elektřiny. Není-li v případě odběrných míst zákazníků z důvodů hodných zvláštního zřetele možné provést přerušení dodávek elektřiny v požadovaném termínu, informuje provozovatel distribuční soustavy o této skutečnosti dodavatele, který žádal o přerušení dodávek elektřiny, a provede přerušení dodávek elektřiny nejpozději do 3 pracovních dnů od termínu uvedeného v žádosti.

(4) Po předání žádosti podle odstavce 3 nebo v případě neoprávněné distribuce elektřiny informuje provozovatel distribuční soustavy prostřednictvím operátora trhu účastníky trhu s elektřinou, kteří mají u operátora trhu zaregistrovanou přenesenou nebo vlastní odpovědnost za odchylku u odběrných míst, u kterých z nich dojde k přerušení dodávek elektřiny, a to nejpozději 4 pracovní dny před dnem přerušení dodávek elektřiny.

(5) V případě přerušení dodávek elektřiny na základě žádosti podle odstavce 3 nebo z důvodu neoprávněného odběru elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny informuje provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je dané odběrné místo připojeno, o této skutečnosti nejpozději následující pracovní den po přerušení dodávek elektřiny prostřednictvím operátora trhu účastníky trhu s elektřinou, kteří mají u operátora trhu zaregistrovanou přenesenou nebo vlastní odpovědnost za odchylku v tomto odběrném místě, a v případě, že při přerušení dodávek elektřiny dochází k demontáži měřicího zařízení, a zasílá operátorovi trhu odečet spotřeby ke dni přerušení dodávek elektřiny za dané odběrné místo. Odečet je v případě odběrných míst vybavených měřením typu A nebo B zasílán v termínech uvedených v § 18 a v případě odběrných míst vybavených měřením typu C v termínech uvedených v § 32 odst. 2.

(6) O obnovení dodávek elektřiny z důvodu odstranění příčin neoprávněného odběru žádá účastník trhu s elektřinou provozovatele distribuční soustavy, ke které je dané odběrné místo připojeno, popřípadě dodavatele, na jehož žádost byla dodávka elektřiny přerušena.

(7) O obnovení dodávek elektřiny z důvodu odstranění příčin neoprávněného odběru elektřiny nebo neoprávněné distribuce informuje provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy, ke které je dané odběrné místo připojeno, prostřednictvím operátora trhu účastníky trhu s elektřinou, kteří mají u operátora trhu zaregistrovanou přenesenou nebo vlastní odpovědnost za odchylku u odběrných míst, u kterých došlo k obnovení dodávek elektřiny, nejpozději následující pracovní den po obnovení dodávek elektřiny.

(8) Je-li smlouva o dodávce elektřiny nebo smlouva o distribuci elektřiny uzavřena pro více odběrných nebo předávacích míst, lze provést přerušení dodávek elektřiny u jakéhokoli odběrného nebo předávacího místa pouze tehdy, nelze-li určit, u kterého z odběrných nebo předávacích míst dochází nebo docházelo k neoprávněnému odběru nebo neoprávněné distribuci.

Přechodná a zrušovací ustanovení

§ 35

(1) Provozovatel lokální distribuční soustavy provede ke dni 28. února 2006 mimořádný odečet spotřeby elektřiny ve všech odběrných místech konečných zákazníků s měřením typu C, jejichž zařízení je připojeno k jeho lokální distribuční soustavě, a zašle tyto údaje operátorovi trhu nejpozději do 5. března 2006 do 18.00 hodin.

(2) Obchody uskutečněné na základě smluv účastníků trhu s elektřinou uzavřených před 1. lednem 2002, kteří neuplatnili právo změnit dodavatele, se považují za obchody uskutečněné v režimu přenesené odpovědnosti za odchylku.

§ 36

Zrušují se:

1. Vyhláška č. 373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu.

2. Vyhláška č. 12/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu.

3. Vyhláška č. 459/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou, ve znění vyhlášky č. 12/2003 Sb.

4. Vyhláška č. 614/2004 Sb., kterou se mění vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 373/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro organizování trhu s elektřinou a zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou, ve znění pozdějších předpisů.

5. Vyhláška č. 19/2002 Sb., kterou se stanoví způsob organizace krátkodobého trhu s elektřinou.

6. Vyhláška č. 431/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 19/2002 Sb., kterou se stanoví způsob organizace krátkodobého trhu s elektřinou.

§ 37

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2006, s výjimkou § 18 odst. 8 písm. c) a § 20, které nabývají účinnosti dnem 1. března 2006.

Předseda:

Ing. Fiřt v. r.

Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny (vybraná ustanovení)

Údaje z měření elektřiny

§ 4

(1) Údaje z měření elektřiny účastníci trhu s elektřinou předávají v kWh, kW, kVArh, kVAr nebo v MWh, MW, MVarh, MVar s rozdělením podle tarifů.

(2) Údaji z měření elektřiny jsou

a) údaje zaznamenané měřicím zařízením, popřípadě vypočtené na základě údajů z měřicího zařízení,

b) údaje předané zákazníkem nebo výrobcem elektřiny provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy, pokud výše spotřeby nebo dodávky elektřiny v daném odběrném místě nebo předávacím místě odpovídá charakteru spotřeby nebo dodávky elektřiny a průběhu spotřeby předcházejících období (dále jen "samoodečty"),

c) náhradní údaje získané výpočtem, odhadem nebo vzájemným odsouhlasením provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy se zákazníkem, výrobcem elektřiny nebo provozovatelem jiné distribuční soustavy.

(3) Výpočet náhradních údajů o spotřebě nebo dodávce elektřiny a o jejím průběhu při prokazatelné závadě měřicího zařízení, při opravě chybných nebo doplnění chybějících hodnot provede provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na základě protokolu autorizované zkušebny nebo zprávy o závadě měřicího zařízení podle výše spotřeby elektřiny v předcházejícím srovnatelném období při srovnatelném charakteru odběru elektřiny, v němž byl odběr elektřiny řádně měřen, nebo dodatečně podle výše spotřeby nebo dodávky elektřiny zjištěné na základě kontrolního odečtu v následujícím období.

(4) Náhradní údaje o spotřebě nebo dodávce elektřiny při nedostupnosti údajů zaznamenaných měřicím zařízením stanoví provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy odhadem na základě údajů získaných z měření v předcházejícím srovnatelném období nebo ze samoodečtu nebo dodatečně podle výše spotřeby nebo dodávky elektřiny zjištěné v následujícím srovnatelném období na základě kontrolního odečtu.

(5) Pro odhad spotřeby elektřiny u měření typu C se využívá přiřazeného přepočteného typového diagramu dodávky, počtu vyhodnocovaných kalendářních dní a výše poslední roční spotřeby elektřiny. Maximální počet odhadů pro vyúčtování odběru nebo dodávky elektřiny jsou 2 po sobě jdoucí odhady.

(6) Samoodečty a odhady spotřeby elektřiny pro vyúčtování lze provést nejvýše třikrát po sobě.

(7) Stanovení údajů o spotřebě elektřiny u měření typu C k datu změny regulovaných cen elektřiny provádí

a) provozovatel distribuční soustavy

1. na základě předcházejících známých stavů odečtu měřicího zařízení a průběhu spotřeby elektřiny podle přiřazeného typového diagramu dodávky, nebo

2. rovnoměrně na části úměrné délce období od data předchozího fakturačního odečtu do 31. prosince a od 1. ledna do data dalšího fakturačního odečtu, nebo

b) účastník trhu s elektřinou samoodečtem.

(8) Při změně dodavatele elektřiny, provozovatele distribuční soustavy, subjektu zúčtování, výrobce elektřiny nebo zákazníka, při změně tarifu a při změně provedené na měřicím zařízení musí být vždy provedeno zpracování údajů z měření elektřiny.

§ 5

(1) Směr toku elektřiny do příslušného odběrného nebo předávacího místa hodnoceného účastníka trhu s elektřinou je považován za kladný. Směr toku elektřiny z příslušného odběrného nebo předávacího místa hodnoceného účastníka trhu s elektřinou je považován za záporný.

(2) Při asymetrickém toku elektrické energie v třífázové soustavě se vyhodnocují směry toku energie v jednotlivých fázích u nově zřizovaných nebo rekonstruovaných odběrných míst.

(3) Jalová energie je označena jako kladná, když pro fázový úhel mezi proudem a napětím platí $0^\circ < \varphi < 180^\circ$. Jalová energie je označena jako záporná, když pro fázový úhel mezi proudem a napětím platí $180^\circ < \varphi < 360^\circ$.

(4) Měření a předávání skutečných a náhradních hodnot se provádí v zimním nebo v letním čase. Posledním dnem při změně zimního času na letní je 23hodinový den, prvním dnem při změně letního času na zimní je 25hodinový den.

(5) Povolena odchylka mezi odečtovou centrálou a reálným časem je maximálně +/- 5 sekund.

(6) Pro měření typu A je mezi měřicím zařízením a odečtovou centrálou povolena odchylka maximálně +/- 5 sekund.

(7) Pro měření typu B je mezi měřicím zařízením a odečtovou centrálou povolena odchylka maximálně +/- 1 minuta.

(8) Pro měření typu S je mezi měřicím zařízením a odečtovou centrálou povolena odchylka maximálně +/- 3 minuty.

(9) Pro měření typu C se odchylka nestanovuje.

§ 6

Podmínky měření elektřiny

(1) Část měřicího zařízení, která je instalována v měřicím místě, je umístěna v odběrném místě zákazníka nebo ve výrobně elektřiny nebo u provozovatele distribuční soustavy co nejbližší k předávacímu místu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. U nových nebo rekonstruovaných odběrných míst nebo předávacích míst umístění měřicího zařízení stanoví příslušný provozovatel soustavy. Za rekonstrukci se pro tyto účely považuje výměna elektroměrového rozvaděče nebo výměna přírodního vedení.

(2) V případě rozdílného umístění předávacího místa a měřicího místa se za údaje z měření považují naměřené údaje snížené nebo zvýšené o hodnoty uvedené ve smlouvě o

připojení nebo ve smlouvě o distribuci elektřiny. Jestliže jsou odběr nebo dodávka elektřiny měřeny na sekundární straně výkonového transformátoru a není smlouvou o připojení nebo smlouvou o distribuci elektřiny stanoveno jinak, jsou za údaje z měření považovány naměřené údaje zvýšené v případě odběru nebo snižené v případě dodávky elektřiny o hodnoty podle příslušného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu.

(3) U průběhového měření se měří odebíraná i dodávaná jalová elektřina. U průběhového měření v předávacích místech mezi distribuční soustavou a výrobcem elektřiny se měří odebíraná i dodávaná jalová elektřina v závislosti na směru toku činné elektřiny.

(4) V případě použití elektroměru s více tarify se pro jejich přepínání používá spínacího prvku nebo vnitřní časové základny elektroměru.

(5) Na základě žádosti výrobce elektřiny nebo zákazníka, a pokud to měření umožňuje, poskytne provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy výrobcí elektřiny nebo zákazníkovi impulsní výstupy z měření nepřetržitě přímo v předávacím místě nebo v odběrném místě. Poskytování naměřených hodnot provozovatelem distribuční soustavy pomocí jiných komunikačních rozhraní elektroměru není výrobcí elektřiny ani zákazníkovi bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy umožněno.

(6) V předávacím místě výroby elektřiny s napětím do 1 kV připojené k distribuční soustavě se u nově instalovaných nebo měněných měřicích zařízeních vyhodnocuje směr toku elektřiny v jednotlivých fázích.

§ 7

Instalace měřicího zařízení

(1) Montáž, demontáž nebo výměna části měřicího zařízení v předávacím místě nebo v odběrném místě, kterou nevlastní provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, musí být předem odsouhlasena provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.

(2) Demontáž nebo výměna měřicího zařízení se provádí při ukončení odběru elektřiny, přerušení dodávky elektřiny z důvodu neoprávněného odběru nebo neoprávněné distribuce elektřiny, zjištění závady na měřicím zařízení, pravidelném ověřování měřicího zařízení, při změně tarifu nebo při ověření správnosti měření na žádost dotčeného účastníka trhu s elektřinou.

(3) O demontáži nebo výměně měřicího zařízení musí být dotčený účastník trhu s elektřinou informován. O výměně měřicího zařízení pro měření typu C nebo měření typu S za účelem úředního ověření musí být dotčený účastník trhu s elektřinou informován předem.

(4) U měřicího zařízení pro měření typu C nebo měření typu S demontovaného k ověření správnosti měření nebo při závadě měřicího zařízení musí být proveden prokazatelný záznam konečných stavů tarifů a provedena jednoznačná a prokazatelná identifikace měřicího zařízení, a to do 60 dnů od výměny nebo demontáže měřicího zařízení.

(5) Závada měřicího zařízení se prokazuje protokolem autorizované zkušebny nebo protokolem o závadě měřicího zařízení vyhotoveným provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.

(6) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy provede na základě písemné žádosti zákazníka nebo výrobce elektřiny a za jejich účasti kontrolu

měřicího zařízení a jeho nastavení v odběrném nebo předávacím místě.

§ 8

Předávání výsledků měření elektřiny a jejich uchovávání

(1) Naměřené údaje dodávek a odběrů elektřiny u měření typu A a měření typu B jsou v měřicím zařízení v odběrném a předávacím místě uchovávány nejméně 40 dnů od data naměření.

(2) Údaje z měření nezbytné pro zúčtování dodávek a odběrů elektřiny a skutečné hodnoty dodávek a odběrů elektřiny předávané operátorovi trhu pro vyhodnocení odchylek uchovává provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, který zajišťuje měření, nejméně 36 měsíců od data naměření. Způsoby a termíny předávání údajů z měření nezbytných pro zúčtování dodávek a odběrů elektřiny předávané operátorovi trhu pro vyhodnocení odchylek stanoví jiný právní předpis.

(3) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy bezplatně poskytuje na vyžádání oprávněnému žadateli jeho údaje podle odstavce 4, a to do 6 pracovních dnů následujícího měsíce, způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy takto poskytuje údaje za posledních 12 měsíců.

(4) Poskytované údaje z měření elektřiny

a) provozovatelem distribuční soustavy jsou

1. pro měření typu A, měření typu B hodnoty činného výkonu v kW, jalového induktivního výkonu v kVAr a jalového kapacitního výkonu v kVAr za měřicí interval,

2. pro měření typu S hodnoty činné energie v kWh,

b) provozovatelem přenosové soustavy jsou pro měření typu A hodnoty činného výkonu v MW za vyhodnocovací interval, rozlišení hodnot je na 3 desetinná místa.

§ 9

Způsob stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, dodávce, přenosu a nebo distribuci elektřiny

(1) Při neoprávněném odběru elektřiny určí množství skutečně neoprávněně odebrané elektřiny provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na základě změřených nebo jinak zjištěných prokazatelných údajů o neoprávněném odběru elektřiny.

(2) V případech, kdy nelze zjistit množství skutečně neoprávněně odebrané elektřiny podle odstavce 1, stanoví provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy množství neoprávněně odebrané elektřiny pro stanovení výše náhrady škody výpočtem podle odstavců 3 až 8.

(3) U neoprávněného odběru elektřiny ze sítě zvláště vysokého napětí, velmi vysokého napětí nebo vysokého napětí se pro stanovení elektrického příkonu použije hodnota rezervovaného příkonu sjednaná ve smlouvě o připojení; pokud nelze použít tuto hodnotu rezervovaného příkonu, hodnotou elektrického příkonu je součet jmenovitých výkonů všech využívaných transformátorů v dotčeném odběrném místě.

(4) U neoprávněného odběru elektřiny ze sítě nízkého napětí se pro stanovení technicky dosažitelného elektrického příkonu hodnota jmenovitého napětí 230 V vynásobí počtem fází, z nichž se neoprávněně odběr elektřiny uskutečnil, a takto vypočítaná hodnota se vynásobí

a) jmenovitým proudem hlavního jističe před elektroměrem, nebo

b) jmenovitým proudem jističe umístěného v hlavní domovní pojistkové skříni nebo v hlavní domovní kabelové skříni sníženým o jednu úroveň typové řady jmenovitých proudových hodnot v případě neoprávněného připojení před hlavním jističem, nebo

c) jmenovitým proudem odpovídajícím průřezu nejslabšího vodiče umožňujícího neoprávněný odběr elektřiny, a to pouze v případě, že není možné stanovit hodnotu elektrického příkonu podle písmene a) nebo b).

(5) Výše technicky dosažitelné spotřeby elektřiny za den při neoprávněném odběru elektřiny se vypočítá tak, že se výše elektrického příkonu vypočítaná podle odstavce 3 nebo 4 vynásobí dobou využití 24 hodin a použije se hodnota účinníku rovna jedné.

(6) Hodnota technicky dosažitelné spotřeby elektřiny za dobu trvání neoprávněného odběru se stanoví tak, že výše technicky dosažitelné spotřeby elektřiny za den, vypočítaná podle odstavce 5, se vynásobí počtem dnů, po kterých neoprávněný odběr elektřiny trval. Pokud provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nezjistí dobu trvání neoprávněného odběru elektřiny, má se za to, že neoprávněný odběr elektřiny trval

a) od předposledního pravidelného odečtu provedeného za účelem zúčtování spotřeby elektřiny, maximálně však 24 měsíců, u odběru elektřiny ze sítě nízkého napětí; samoodečet spotřeby elektřiny není v takovém případě považován za pravidelný odečet,

b) 24 měsíců u odběru elektřiny ze sítě zvlášť vysokého napětí, velmi vysokého napětí nebo vysokého napětí.

(7) V případě, že došlo k neoprávněnému zásahu do elektroměru, se od spotřeby elektřiny vypočítané podle odstavce 6 odečte spotřeba elektřiny naměřená provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.

(8) Množství neoprávněně odebrané elektřiny pro účely výpočtu náhrady škody za neoprávněný odběr se vypočte jako rozdíl mezi hodnotou technicky dosažitelné spotřeby elektřiny za dobu trvání neoprávněného odběru elektřiny stanovenou podle odstavce 6 a hodnotou zjištěnou podle odstavce 7 v případě neoprávněného zásahu do elektroměru vynásobený

a) součinitelem 0,2 pro odběry elektřiny ze sítě nízkého napětí,

b) součinitelem 0,5 pro odběry elektřiny ze sítě zvlášť vysokého napětí, velmi vysokého napětí nebo vysokého napětí.

(9) Výše náhrady škody se stanoví oceněním množství neoprávněně odebrané elektřiny zjištěné podle odstavce 1 nebo vypočtené podle odstavce 8 cenami podle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru elektřiny, přičemž cena neoprávněně odebrané elektřiny je složena z

a) ceny za silovou elektřinu, která se ocení pevnou cenou stanovenou pro zúčtování odchylky za dodávku kladné regulační energie,

b) ceny za distribuci elektřiny; v síti nízkého napětí v sazbě C 02d nebo D 02d podle kategorie odběru elektřiny,

c) ceny za systémové služby,

d) ceny na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů,

e) ceny za činnost zúčtování operátora trhu,

f) daně z přidané hodnoty a daně z elektřiny.

(10) Výši náhrady škody za neoprávněný odběr elektřiny lze rovněž stanovit písemnou dohodou mezi provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy a zákazníkem nebo osobou, která měla z neoprávněného odběru elektřiny prospěch, nebo se na takovém prospěchu podílela. Náhrada škody stanovená tímto způsobem nesmí být vyšší než náhrada vypočtená podle předchozích odstavců.

(11) Pro stanovení výše náhrady škody při neoprávněné dodávce elektřiny do elektrizační soustavy, při neoprávněném přenosu elektřiny nebo při neoprávněné distribuci elektřiny se použije ustanovení odstavců 1 až 9 obdobně. V případě neoprávněné dodávky elektřiny se pro ocenění ceny za silovou elektřinu použije pevná cena za dodávku záporné regulační energie.

(12) Součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy je i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případně znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů (vybraná ustanovení)

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) činnostmi související s využíváním jaderné energie

1. umístování, výstavba, uvádění do provozu, provoz, rekonstrukce a vyřazování z provozu jaderných zařízení,

2. projektování jaderných zařízení,

3. navrhování, výroba, opravy a ověřování systémů jaderných zařízení nebo jejich součástí, včetně materiálů k jejich výrobě,

4. navrhování, výroba, opravy a ověřování obalových souborů pro přepravy, skladování nebo ukládání jaderných materiálů,

5. nakládání s jadernými materiály a vybranými položkami a v případě použití v jaderné oblasti i s položkami dvojího použití,

6. výzkum a vývoj činností uvedených v bodech 1 až 5,

7. odborná příprava fyzických osob specializovaná z hlediska jaderné bezpečnosti k činnostem uvedeným v bodě 1,

8. přeprava jaderných materiálů,

b) činností vedoucích k ozáření

1. radiační činnost, kterou je

aa) činnost s umělými zdroji ionizujícího záření, při nichž se může zvýšit ozáření fyzických osob, kromě činnosti v případě radiační mimořádné situace, nebo

bb) činnost, při které jsou přírodní radionuklidy využívány pro své radioaktivní, štěpné nebo množivé charakteristiky,

2. činnost v souvislosti s výkonem práce, která je spojena se zvýšenou přítomností přírodních radionuklidů nebo se zvýšeným vlivem kosmického záření a vede nebo by mohla vést k významnému zvýšení ozáření fyzických osob,

c) zdrojem ionizujícího záření látka, přístroj nebo zařízení, které může vysílat ionizující záření nebo uvolňovat radioaktivní látky,

d) jadernou bezpečností stav a schopnost jaderného zařízení a osob obsluhujících jaderné zařízení zabránit nekontrolovatelnému rozvoji štěpné řetězové reakce nebo nedovolenému úniku radioaktivních látek nebo ionizujícího záření do životního prostředí a omezovat následky nehod,

e) radiační ochranou systém technických a organizačních opatření k omezení ozáření fyzických osob a k ochraně životního prostředí,

f) fyzickou ochranou systém technických a organizačních opatření zabrahujících neoprávněným činnostem s jadernými zařízeními, jadernými materiály a vybranými položkami,

g) havarijní připraveností schopnost rozpoznat vznik radiační mimořádné situace a při jejím vzniku plnit opatření stanovená havarijními plány,

h) jaderným zařízením

1. stavby a provozní celky, jejichž součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci,

2. zařízení pro výrobu, zpracování, skladování a ukládání jaderných materiálů, kromě úpraven uranové rudy a skladů uranového koncentráту,

3. úložiště radioaktivních odpadů, s výjimkou úložišť obsahujících výlučně přírodní radionuklidy,

4. zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, jejichž aktivita přesahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

i) vybraným zařízením součástí nebo systémy jaderných zařízení důležité z hlediska jaderné a technické bezpečnosti, zařazené do bezpečnostních tříd podle svého významu pro bezpečnost provozu jaderných zařízení, podle bezpečnostní funkce systému, jehož jsou součástí, a podle závažnosti jejich případné poruchy. Kritéria pro zařazení a rozdělení vybraných zařízení do bezpečnostních tříd stanoví prováděcí právní předpis,

j) jadernou položkou

1. jaderné materiály, kterými jsou

aa) výchozí materiály, které představuje uran zahrnující směs izotopů vyskytující se v přírodě, uran obohatený o izotop ^{235}U nebo thorium, a každá z uvedených položek ve formě kovu, slitiny, chemické sloučeniny nebo koncentráту, jakož i materiály obsahující jednu nebo více z uvedených položek v koncentraci nebo množství převyšujících hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

bb) zvláštní štěpné materiály, které představuje ^{239}Pu , ^{233}U , uran obohacený izotopy ^{235}U nebo ^{233}U a materiály obsahující jeden nebo více z uvedených radionuklidů, kromě výchozích materiálů, v koncentraci nebo množství převyšujících hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

cc) další materiály, stanoví-li tak prováděcí právní předpis,

2. vybrané položky, kterými jsou materiály, zařízení a technologie navrhované a vyráběné k využití v jaderné oblasti, jejichž seznam je uveden v prováděcím právním předpise,

3. položky dvojího použití, kterými jsou materiály, zařízení a technologie, které nejsou navrhované a vyráběné k využití v jaderné oblasti, ale jsou v této oblasti využitelné, jejichž seznam je uveden v prováděcím právním předpise,

k) radiační nehodou událost, která má za následek nepřipustné uvolnění radioaktivních látek nebo ionizujícího záření nebo nepřipustné ozáření fyzických osob,

l) radiační havárii radiační nehoda, jejíž následky vyžadují naléhavá opatření na ochranu obyvatelstva a životního prostředí,

m) radiační mimořádnou situaci, která následuje po radiační havárii nebo po takové radiační nehodě nebo po takovém zjištění zvýšené úrovně radioaktivity nebo ozáření, které vyžadují naléhavá opatření na ochranu fyzických osob,

n) havarijním plánem soubor plánovaných opatření k likvidaci radiační nehody nebo radiační havárie a k omezení jejich následků, který se zpracovává pro

1. prostory jaderného zařízení nebo pracoviště, kde se vykonávají radiační činnosti (vnitřní havarijní plán),

2. přepravu jaderných materiálů nebo zdrojů ionizujícího záření (havarijní řád),

3. oblast v okolí jaderného zařízení nebo pracoviště, kde se nachází zdroj ionizujícího záření, v níž se na základě výsledků rozborů možných následků radiační havárie uplatňují požadavky z hlediska havarijního plánování, která se nazývá zóna havarijního plánování (vnější havarijní plán),

o) vyřazováním z provozu činnosti, jejichž cílem je uvolnění jaderných zařízení nebo pracovišť, na kterých se vykonávaly radiační činnosti, k využití pro jiné účely,

p) radioaktivní látkou jakákoliv látka, která obsahuje jeden nebo více radionuklidů a jejíž aktivita nebo hmotnostní aktivita je z hledisek radiační ochrany nezanedbatelná,

r) radioaktivním odpadem látky, předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované, pro něž se nepředpokládá další využití,

s) skladováním radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva předem časově omezené umístění radioaktivních odpadů nebo vyhořelého, případně ozářeného jaderného paliva do určených prostorů, objektů nebo zařízení,

t) ukládáním radioaktivních odpadů trvalé umístění radioaktivních odpadů do prostorů, objektů nebo zařízení bez úmyslu jejich dalšího přemístění,

u) úložištěm radioaktivních odpadů prostor, objekt nebo zařízení na povrchu nebo v podzemí sloužící k ukládání radioaktivních odpadů,

v) limity a podmínkami bezpečného provozu jaderného zařízení soubor jednoznačně definovaných podmínek prokazujících, že provoz jaderného zařízení je bezpečný, a který je tvořen údaji o přípustných parametrech, požadavcích na provozuschopnost zařízení, nastavení ochranných systémů, požadavcích na činnost pracovníků a na organizační opatření ke splnění všech definovaných podmínek pro projektované provozní stavy,

w) ionizujícím zářením přenos energie v podobě částic nebo elektromagnetických vln vlnové délky nižší nebo rovnající se 100 nanometrů, anebo s frekvencí vyšší nebo rovnající se 3 x

1015 hertzů, který je schopen přímo nebo i nepřímo vytvářet ionty,

x) ozářením vystavení fyzických osob a životního prostředí ionizujícímu záření, jímž je zejména

1. profesní ozáření fyzických osob v souvislosti s výkonem práce při radiačních činnostech,

2. lékařské ozáření v rámci

aa) lékařského vyšetření nebo léčby,

bb) pracovnělékařských služeb a preventivních zdravotních služeb,

cc) dobrovolné účasti zdravých osob nebo pacientů na lékařském nebo biolékařském, diagnostickém nebo terapeutickém výzkumném programu při ověřování nezavedených metod,

dd) lékařsko-právních postupů,

3. havarijní ozáření fyzických osob v důsledku radiační nehody nebo radiační havárie, s výjimkou havarijního ozáření zasahujících osob,

4. havarijní ozáření zasahujících fyzických osob dobrovolně se účastnících zásahu, během kterého by mohl být překročen některý z limitů ozáření stanovených pro radiační pracovníky,

5. přetrvávající ozáření vyplývající z dlouhodobých následků po radiační mimořádné situaci nebo vyplývající z činnosti vedoucí k ozáření, jejíž výkon byl již ukončen,

6. potenciální ozáření, které nelze s jistotou předvídat, avšak pravděpodobnost jeho vzniku lze předem odhadnout,

y) radiačním pracovníkem každá fyzická osoba vystavená profesnímu ozáření; není přitom podstatné, zda se jedná o zaměstnance či o fyzické osoby vykonávající činnost v jiném právním vztahu,

z) jednotlivcem z obyvatelstva každá fyzická osoba, s výjimkou radiačních pracovníků při výkonu jejich práce, fyzických osob během jejich praktické přípravy na povolání, fyzických osob vystavených ozáření za účelem jejich lékařského vyšetření nebo léčby, fyzických osob, které mimo své pracovní povinnosti doprovázejí nebo dobrovolně poskytují pomoc osobám vystavovaným ozáření při lékařském vyšetření nebo léčbě, a fyzických osob účastnících se dobrovolně použití metod, které dosud nebyly v klinické praxi zavedeny,

aa) kritickou skupinou obyvatel modelová skupina fyzických osob, která představuje ty jednotlivce z obyvatelstva, kteří jsou z daného zdroje a danou cestou ozáření nejvíce ozařováni,

bb) sledovaným pásmem prostory, které podléhají soustavnému dohledu pro účely radiační ochrany,

cc) kontrolovaným pásmem prostory s regulovaným přístupem, ve kterých jsou zavedena zvláštní pravidla pro zajištění radiační ochrany nebo k zabránění rozšíření radioaktivní kontaminace,

dd) optimalizací radiační ochrany postupy k dosažení a udržení takové úrovně radiační ochrany, aby riziko ohrožení života, zdraví osob a životního prostředí bylo tak nízké, jak lze rozumně dosáhnout při uvážení hospodářských a společenských hledisek,

ee) optimalizační mezí horní mez očekávaných dávek, kterými daný zdroj může působit na fyzické osoby, a která se stanovuje pro účely přípravy optimalizace radiační ochrany,

ff) směrnou hodnotou ukazatel nebo kritérium pro posouzení úrovně radiační ochrany, které se použije v případech, kdy nejsou dostupné podrobné údaje o vykonávané

činnosti vedoucí k ozáření nebo o prováděném zásahu, které by umožňovaly zhodnotit optimalizaci radiační ochrany pro jednotlivý případ,

gg) referenční úrovní ukazatel nebo kritérium, při jehož překročení nebo nesplnění se provádí opatření v radiační ochraně; prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti k určování referenčních úrovní a opatření v důsledku jejich překročení,

hh) diagnostickou referenční úrovní směrná hodnota pro ozáření v lékařské radiodiagnostice,

ii) uvolňovací úrovní hodnota hmotnostní aktivity nebo celková aktivita, při jejichž nepřekročení mohou být radioaktivní odpady, radioaktivní látky a předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované uváděny do životního prostředí bez povolení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,

jj) zprošťovací úrovní hodnota hmotnostní aktivity nebo celkové aktivity, při jejichž nepřekročení se kontaminace radionuklidy zpravidla považuje za zanedbatelnou,

kk) mezní hodnotou ukazatel nebo kritérium pro regulaci nepřijatelného ozáření z přírodních radionuklidů,

ll) zásahem činnosti směřující k odvrácení nebo snížení ozáření ze zdrojů ionizujícího záření, které nejsou předmětem radiačních činností vedoucích k ozáření nebo u kterých selhala kontrola, a to působením na zdroje, cesty nebo ozařované osoby,

mm) zdravotní újmou pravděpodobnost poškození zdraví způsobená somatickými účinky ionizujícího záření, včetně rakoviny, a vážnými genetickými poruchami, která se mohou projevit u fyzických osob po ozáření ionizujícím zářením, která se stanoví odhadem rizika snížení délky a kvality života,

nn) technickou bezpečností schopnost vybraného zařízení při činnostech souvisejících s využíváním jaderné energie neohrožovat za stanovených podmínek jeho provozu lidské zdraví a majetek po celou dobu jeho životnosti a zajistit trvalou shodu s technickými požadavky, které jsou obsaženy v prováděcím právním předpisu nebo jiné závazné technické specifikaci pro vybrané zařízení.

§ 2a

Citlivé činnosti

Za citlivé činnosti se podle zvláštního právního předpisu považují

a) v oblasti organizace a řízení na jaderném zařízení

1. organizace a řízení provozu jaderného zařízení,

2. organizace nebo řízení činností podle vnitřního havarijního plánu nebo havarijního řádu,

3. organizace nebo řízení činnosti úložišť radioaktivních odpadů,

4. směnové řízení jaderné elektrárny včetně jednotlivých energetických bloků,

5. směnové řízení výzkumného jaderného reaktoru,

b) v oblasti nakládání s jadernými materiály zařazenými do I. nebo II. kategorie z hlediska fyzické ochrany

1. evidence a kontrola jaderných materiálů,

2. řízení nebo kontrola manipulace s jadernými materiály,

3. řízení nebo kontrola skladování jaderných materiálů,

4. organizování přeprav jaderných materiálů,

5. organizování přeprav zdrojů ionizujícího záření vyžadujících povolení Úřadu,

c) v oblasti zajišťování fyzické ochrany jaderných materiálů nebo jaderných zařízení

1. řízení nebo kontrola fyzické ostrahy jaderných materiálů nebo jaderných zařízení,

2. řízení nebo kontrola obsluhy a zajištění provozu řídicího centra a obsluha řídicího centra technického systému fyzické ochrany,

3. řízení nebo kontrola údržby a opravy technického systému fyzické ochrany a jeho komponent.

§ 3

Působnost Státního úřadu pro jadernou bezpečnost

(1) Státní správu a dozor při využívání jaderné energie a ionizujícího záření a v oblasti radiační ochrany vykonává Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen "Úřad").

(2) Úřad

a) vykonává státní dozor nad jadernou bezpečností, jadernými položkami, fyzickou ochranou, radiační ochranou, havarijní připraveností a technickou bezpečností vybraných zařízení a kontroluje dodržování povinností podle tohoto zákona,

b) vykonává kontrolu nešíření jaderných zbraní a státní dozor nad jadernými položkami a fyzickou ochranou jaderných materiálů a jaderných zařízení,

c) vydává povolení k výkonu činností podle tohoto zákona a typově schvaluje obalové soubory pro přepravu a skladování jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem, zdroje ionizujícího záření a další výrobky,

d) vydává oprávnění k činnostem vybraných pracovníků,

e) schvaluje dokumentaci, programy, seznamy, limity, podmínky, způsob zajištění fyzické ochrany, havarijní řády, a po projednání vazeb na vnější havarijní plán s příslušným krajským úřadem a dotčenými obecními úřady obcí s rozšířenou působností, vnitřní havarijní plány a jejich změny,

f) stanovuje podmínky, požadavky, limity, mezní hodnoty, nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin, směrné hodnoty, optimalizační meze, referenční úrovně, diagnostické referenční úrovně, zprošťovací úrovně a uvolňovací úrovně,

g) stanovuje zónu havarijního plánování, případně její další členění a schvaluje vymezení kontrolovaného pásma,

h) v souladu s prováděcím právním předpisem stanovuje požadavky na zajišťování havarijní připravenosti držitelů povolení a kontroluje jejich dodržování,

i) sleduje a posuzuje stav ozáření a usměrňuje ozáření osob,

j) vydává, eviduje a ověřuje osobní radiační průkazy; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,

k) poskytuje obcím a krajům údaje o hospodaření s radioaktivními odpady na jimi spravovaném území,

l) řídí činnost celostátní radiační monitorovací sítě, jejíž funkci a organizaci stanoví prováděcí právní předpis, a zajišťuje funkci jejího ústředí, zajišťuje činnost krizového koordinačního centra a zabezpečuje mezinárodní výměnu dat o radiační situaci,

m) ustavuje státní a odborné zkušební komise pro ověřování zvláštní odborné způsobilosti vybraných pracovníků nebo jiných fyzických osob a vydává statut těchto komisí a

stanovuje činnosti mající bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost a činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany,

n) vede státní systém evidence a kontroly jaderných materiálů a údajů a informací v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a stanovuje prováděcím právním předpisem požadavky na vedení jejich evidence a způsob její kontroly,

o) vede státní systém evidence držitelů povolení, ohlašovatelů, dovážených a vyvážených vybraných položek, zdrojů ionizujícího záření a evidenci ozáření osob,

p) zajišťuje pomocí celostátní radiační monitorovací sítě a na základě hodnocení radiační situace podklady pro rozhodování o opatřeních vedoucích ke snížení nebo odvrácení ozáření v případě radiační havárie,

r) schvaluje zařazení jaderného zařízení nebo jeho částí a jaderných materiálů do příslušné kategorie z hlediska fyzické ochrany,

s) vykonává funkci úřadu pro mezinárodní ověřování všeobecného zákazu jaderných zkoušek a jeho verifikaci,

t) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oboru své působnosti, zejména je nositelem odborné spolupráce s Mezinárodní agenturou pro atomovou energii, a v oboru své působnosti poskytuje informace Evropské komisi, případně dalším orgánům Evropské unie a zajišťuje plnění dalších povinností vyplývajících z předpisů Evropské unie týkajících se zejména vnitrostátního a mezinárodního hodnocení státního dozoru nad jadernou bezpečností jaderných zařízení,

u) rozhoduje o zajištění nakládání s jadernými položkami, zdroji ionizujícího záření nebo s radioaktivními odpady, s nimiž je nakládáno v rozporu s právními předpisy, nebo kde není odstraňován vzniklý stav,

v) je povinen poskytovat informace podle zvláštních právních předpisů a jednou za rok vypracovat zprávu o své činnosti a předložit ji vládě a veřejnosti,

w) stanovuje technické požadavky k zajištění technické bezpečnosti vybraných zařízení,

x) po dohodě se správním úřadem kontroluje činnost osob autorizovaných podle zvláštního právního předpisu,

y) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci z hlediska bezpečnosti a radiační ochrany při činnostech souvisejících s využíváním jaderné energie a činnostech vedoucích k ozáření.

[...]

§ 9

Povolení k jednotlivým činnostem

(1) Povolení Úřadu je třeba k

a) umístění jaderného zařízení nebo úložiště radioaktivních odpadů,

b) výstavbě jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie,

c) jednotlivým etapám uvádění jaderného zařízení do provozu stanoveným prováděcím právním předpisem,

d) provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie,

e) opětovnému uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva,

f) provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie,

g) jednotlivými etapám vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,

h) uvádění radionuklidů do životního prostředí v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,

i) nakládání se zdroji ionizujícího záření v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,

j) nakládání s radioaktivními odpady v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,

k) dovozu nebo vývozu jaderných položek nebo k průvozu jaderných materiálů a vybraných položek,

l) nakládání s jadernými materiály,

m) přepravě jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem; toto povolení se nevztahuje na osobu, která dopravu provádí, případně dopravce, pokud není současně přepravcem, případně odesílatelem nebo příjemcem,

n) odborné přípravě vybraných pracovníků (§ 18 odst. 5),

o) zpětnému dovozu radioaktivních odpadů vzniklých při zpracování materiálů vyvezených z České republiky,

p) mezinárodní přepravě radioaktivních odpadů v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,

r) provádění osobní dozimetrie a dalších služeb významných z hlediska radiační ochrany v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,

s) přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků.

(2) Povolení Úřadu vydaná podle odstavce 1 nenahrazují povolení nebo oprávnění k činnostem vydávaná jinými správními úřady podle zvláštních předpisů.

(3) Činnosti uvedené v odstavci 1, s výjimkou činností podle odstavce 1 písm. i), n) a r), nejsou službami podle zákona o volném pohybu služeb. Povolení podle odstavce 1 je třeba i k činnostem prováděným osobami, které mají sídlo nebo trvalé bydliště na území jiného členského státu Evropské unie a jsou držiteli oprávnění k výkonu těchto činností v tomto státě.

[...]

HLAVA ČTVRTÁ

Nakládání s radioaktivními odpady

§ 24

(1) Každý, kdo nakládá s radioaktivními odpady, je povinen brát v úvahu všechny jejich fyzikální, chemické a biologické vlastnosti, které by mohly bezpečnost nakládání s nimi ovlivnit.

(2) Vlastník radioaktivních odpadů, případně jiná fyzická nebo právnická osoba, která nakládá s věcí vlastníka tak, že při její činnosti vznikají radioaktivní odpady, (dále jen

"původce") nese veškeré náklady spojené s jejich nakládáním od jejich vzniku až po jejich uložení, včetně monitorování úložišť radioaktivních odpadů po jejich uzavření a potřebných výzkumných a vývojových prací. Smluvní převod práva k nakládání s radioaktivními odpady nebo jejich vlastnictví musí mít písemnou formu.

(3) Do doby, než vyhořelé nebo ozářené jaderné palivo jeho původce nebo Úřad prohlásí za radioaktivní odpad, se na nakládání s ním, kromě požadavků vyplývajících z jiných ustanovení tohoto zákona, vztahují také požadavky jako na radioaktivní odpady. Vlastník vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva je povinen nakládat s ním tak, aby nebyla ztížena možnost jeho další úpravy.

(4) Na nakládání s radioaktivními odpady se nevztahuje zákon o odpadech. Podrobnosti pro nakládání s radioaktivními odpady stanoví prováděcí předpis.

(5) Osoba, která žádá Úřad o povolení činnosti podle § 9 odst. 1, při níž mají vznikat radioaktivní odpady, se zaeviduje u Správy jako budoucí původce radioaktivních odpadů; uvede údaje nutné k její jednoznačné identifikaci, jde-li o právnickou osobu, též údaje k identifikaci členů statutárního orgánu, a dále údaje o činnosti, která má být povolena, a o předpokládaném druhu a množství radioaktivních odpadů, které mají vznikat. Údaje z evidence jsou uchovávány po dobu 5 let po ukončení placení odvodů podle § 27.

§ 25

Stát ručí za podmínek stanovených tímto zákonem za bezpečné ukládání všech radioaktivních odpadů, včetně monitorování a kontroly úložišť i po jejich uzavření.

§ 26

(1) Pro zajišťování činností spojených s ukládáním radioaktivních odpadů Ministerstvo průmyslu a obchodu zřizuje Správu jako organizační složku státu. Správa vykonává příslušné činnosti na základě povolení podle § 9 odst. 1. V případě jejího zrušení přecházejí práva a závazky Správy na zřizovatele.

(2) Činnosti Správy jsou financovány z prostředků záúčtového účtu vedeného u České národní banky (dále jen "jaderný účet"). Ministerstvo financí spravuje jaderný účet, který je součástí účtů státních finančních aktiv a pasiv, o jejichž použití rozhoduje vláda. Prostředky jaderného účtu lze použít pouze pro účely podle tohoto zákona.

(3) Předmětem činnosti Správy je

a) příprava, výstavba, uvádění do provozu, provoz a uzavření úložišť radioaktivních odpadů a monitorování jejich vlivu na okolí,

b) nakládání s radioaktivními odpady,

c) úprava vyhořelého nebo ozářeného jaderného paliva do formy vhodné pro uložení nebo následné využití,

d) vedení evidence převzatých radioaktivních odpadů a jejich původců,

e) správa odvodů podle § 27,

f) vypracování návrhů na stanovení odvodů plátců na jaderný účet,

g) zajištění a koordinace výzkumu a vývoje v oblasti nakládání s radioaktivními odpady,

h) kontrola rezervy držitelů povolení na vyřazování jejich zařízení z provozu a schvalování čerpání peněžních prostředků této rezervy,

i) poskytování služeb v oblasti nakládání s radioaktivními odpady,

j) nakládání s radioaktivními odpady, které byly dopraveny na území České republiky ze zahraničí a nelze je vrátit,

k) zajišťování prozatímní správy u radioaktivních odpadů v případech, kdy podle zvláštního zákona připadly do vlastnictví státu; jde-li o věci nalezené, opuštěné nebo skryté, je Správa příslušná i k jejich přijetí namísto státního orgánu určeného zvláštním zákonem,

l) správa radioaktivních látek zajištěných podle zvláštního zákona,

m) poskytování příspěvků obcím podle § 27.

(4) Svou činnost vykonává Správa na základě vládou schváleného statutu, rozpočtu a ročního, tříletého a dlouhodobého plánu činnosti. Činnost podle odstavce 3 písm. a), b) a c) Správa zajišťuje především výběrem dodavatelů na základě hodnocení zajištění jaderné bezpečnosti, radiační ochrany a ekonomické výhodnosti, činnost podle odstavce 3 písm. i) Správa vykonává pouze v souvislosti s jinými svými činnostmi.

(5) Ministerstvo financí převádí prostředky z jaderného účtu na samostatný účet Správy podle vládou schváleného plánu činnosti a rozpočtu Správy.

(6) Správa vykonává právo hospodaření s majetkem státu a účtuje o něm ve svém účetnictví. Svůj majetek Správa nemá. Správa neodpisuje investiční majetek, netvoří rezervy a opravné položky.

(7) Při zadávání zakázek se Správa řídí zvláštním zákonem.

(8) Prostředky Správy jsou předmětem ročního zúčtování k jadernému účtu. Příjem z vlastní činnosti Správa převádí na jaderný účet a je oprávněna zprostředkovat platby v jeho prospěch.

(9) Statut Správy v souladu s § 27 stanoví způsob finančního zúčtování k jadernému účtu, další podrobnosti o hospodaření a vymezení majetku, k němuž má Správa právo hospodaření při svém zřízení.

(10) Správa vytváří fond kulturních a sociálních potřeb podle zvláštního předpisu.

§ 27

(1) Příjmy jaderného účtu jsou zejména

- prostředky získané od původců radioaktivních odpadů,
- úroky z jaderného účtu,
- výnosy z operací s prostředky jaderného účtu na finančním trhu,
- příjmy Správy a platby zprostředkované Správou,
- dotace, dary, granty a jiné příjmy.

(2) Původci jsou povinni odvádět na vrub svých nákladů prostředky ke krytí nákladů na uložení radioaktivních odpadů, které jim vznikly nebo vzniknou, a s tím spojených činností Správy. Tyto prostředky se shromažďují na jaderném účtu formou odvodů. Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při správě odvodů podle daňového řádu.

(3) Výše odvodů se stanoví na základě předpokládaných nákladů na činnosti zajišťované Správou a podílu jednotlivých původců na celkovém vzniku radioaktivních odpadů ve vztahu k jednotlivým činnostem Správy s předstihem tří let ve vazbě na roční, tříletý a dlouhodobý plán činnosti Správy.

(4) Odvody podle odstavců 2 a 3 se platí

a) zálohově měsíčně ze základu odvodu, kterým je u původců provozujících jaderné elektrárny roční výroba elektrické energie měřená na svorkách generátoru a u původců provozujících výzkumné jaderné reaktory s odvodem tepla vyšším než 0,1 megawatthodiny roční výroba tepelné energie; výše zálohy se odvozuje z výroby v daném měsíci a sazby odvodu stanovené nařízením vlády,

b) jednorázově původci neuvedenými v písmeni a) (dále jen "původci malého množství radioaktivních odpadů"), a to ve výši stanovené nařízením vlády podle podmínek pro přijetí radioaktivních odpadů k uložení nebo skladování (§ 31); výše odvodu se každoročně zvyšuje, nejvýše však o 7 % oproti roku bezprostředně předcházejícímu; původci malého množství radioaktivních odpadů platí odvod při převzetí radioaktivních odpadů Správou s tím, že odvod za radioaktivní odpad nesplňující podmínky k uložení nebo skladování stanoví Správa přiměřeně.

(5) Přiznání k odvodu podle odstavce 4 písm. a) se podává Správě na jejím tiskopisu do 31. ledna následujícího roku.

(6) Zůstatky jaderného účtu vedeného ve státních finančních aktivech mohou být investovány na finančním trhu výhradně do likvidních dluhopisů státu, České národní banky, dluhopisů se státními zárukami, případně do cenných papírů emitentů, kteří mají stupeň ohodnocení některou společností podle výběru Ministerstva financí minimálně na úrovni České republiky. Finanční investování může Ministerstvo financí zajišťovat prostřednictvím jiných osob. Na způsob investování a jeho výnosnost dohlíží Ministerstvo financí.

(7) Výši a způsob odvádění prostředků na jaderný účet, zejména základ odvodu, sazbu odvodu, odvodové období, splatnost odvodu, podání přiznání odvodu a zálohy na odvod a způsob jejich správy, včetně způsobu evidence dle plátců, pravidla, podle kterých bude umožněno původcům malého množství radioaktivních odpadů splatit odvod úhradou nákladů na jejich uložení ve prospěch jaderného účtu prostřednictvím Správy, stanoví vláda nařízením.

(8) V případě, kdy dojde k bezpečnému zneškodnění radioaktivních odpadů tak, že náklady Správy na činnosti související s odpady daného původce nedosáhnou předpokládané výše a původce ukončil činnosti, při kterých mu radioaktivní odpady vznikaly, vláda při schvalování rozpočtu Správy rozhodne o refundaci nespotřebovaných prostředků tomuto původci.

(9) Příspěvek z jaderného účtu náleží obci, na jejímž katastrálním území je

- stanoveno průzkumné území pro zvláštní zásah do zemské kůry k ukládání radioaktivních odpadů v podzemních prostorech,
- stanoveno chráněné území pro zvláštní zásah do zemské kůry k ukládání radioaktivních odpadů v podzemních prostorech, nebo
- povoleno provozování úložiště radioaktivních odpadů.

(10) Obci, které náleží v kalendářním roce příspěvek podle odstavce 9 písm. a) nebo c), příspěvek podle odstavce 9 písm. b) nenáleží. Příspěvek se poskytuje z moci úřední po marném uplynutí lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu odstavce 9.

(11) Příspěvek z jaderného účtu činí nejvýše 4 000 000 Kč ročně. Vláda stanoví nařízením pravidla pro poskytování příspěvku a výši příspěvku podle odstavce 9 písm. b) a c), jakož i způsob výpočtu příspěvku podle odstavce 9 písm. a), a to s přihlédnutím k velikosti průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry k ukládání radioaktivních odpadů v podzemních prostorech.

§ 28

(1) Stát poskytne Správě peněžní prostředky na činnost, kterou vykonává podle § 26 odst. 3 písm. j) a k), a na nakládání s radioaktivními odpady, které byly uloženy podle předpisů platných do nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Stát může poskytnout dotaci na likvidaci starých radiačních zátěží, a to

a) na zneškodnění radioaktivních odpadů, které vznikly do doby privatizace jejich původců,

b) na likvidaci radioaktivního znečištění životního prostředí, ke kterému došlo do doby privatizace jeho původců,

c) v rozsahu poměrné části nákladů na likvidaci radioaktivních odpadů vzniklých z látek nebo předmětů, které byly znečištěny radionuklidy do doby privatizace jejich původců,

d) v rozsahu poměrné části nákladů na vyřazování z provozu zařízení uvedených do provozu před jejich privatizací včetně nezbytných výzkumných a vývojových prací,

e) na zjištění rizika vyplývajícího z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb, na přijetí opatření prokazatelně zdůvodněných podle § 6 odst. 5 a opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě určené pro veřejné zásobování.

Dotace může být poskytnuta na základě žádosti dokládající skutečnosti uvedené pod písmeny a) až e).

§ 29

(1) Orgány Správy jsou Rada a ředitel. Statutárním orgánem Správy je ředitel. Ředitel musí být bezúhonný podle § 11, musí splňovat požadavky ověřené způsobem podle zvláštního zákona, musí být způsobilý k právním úkonům a musí mít vysokoškolské vzdělání a nejméně šest let odborné praxe.

(2) Členy Rady a ředitele Správy jmenuje a odvolává ministr průmyslu a obchodu (dále jen "ministr").

(3) Rada má 11 členů. Radu tvoří zástupci orgánů státní správy, původců radioaktivních odpadů a veřejnosti. Počet zástupců původců radioaktivních odpadů činí čtyři osoby, počet zástupců veřejnosti též čtyři osoby. Členství v Radě je veřejnou funkcí.

(4) Členem Rady může být pouze osoba bezúhonná podle § 11 a způsobilá k právním úkonům. Člen Rady nesmí být se Správou v pracovněprávním vztahu nebo ve vztahu obdobném. Funkční období členů Rady je pět let.

(5) Rada

a) dohlíží na hospodárnost a účelnost vynakládání prostředků na činnosti zajišťované a prováděné Správou, upozorňuje ředitele Správy a ministra na zjištěné nedostatky a navrhuje opatření k nápravě,

b) doporučuje ministroví k předložení vládě roční, tříletý a dlouhodobý plán činnosti a rozpočet Správy,

c) hodnotí plnění ročního plánu činnosti a rozpočtu Správy a zajišťuje ověření roční účetní závěrky Správy auditorem,

d) doporučuje ministroví odvolání nebo jmenování ředitele Správy, případně organizační změny Správy nebo změny statutu Správy,

e) doporučuje ministroví návrh na stanovení odvodů na jaderný účet.

(6) Ředitel má právo účastnit se jednání Rady s hlasem poradním.

§ 30

(1) Ministr na návrh Správy předkládá ke schválení vládě

a) roční plán činnosti Správy, včetně ročního rozpočtu,

b) tříletý plán činnosti Správy, včetně plánovaných příjmů a výdajů, spojený s dlouhodobým plánem činnosti Správy a odhadem předpokládaných příjmů a výdajů,

c) výroční zprávu o činnosti Správy, včetně auditorem ověřené roční účetní závěrky a vyhodnocení účelnosti vynaložených prostředků,

d) statut Správy,

e) návrh nařízení vlády pro stanovení odvodů na jaderný účet na základě návrhu podle § 26 odst. 3 písm. f).

(2) V případech nebezpečí z prodlení schválení ročního plánu činnosti a rozpočtu Správy má ministr právo schválit provizorní roční plán a rozpočet Správy, na jejichž základě vykonává Správa svou činnost až do schválení plánu činnosti a rozpočtu vládou.

§ 31

(1) Správa je povinna převzít radioaktivní odpady od původce v případě, že tyto odpady splňují podmínky přijatelnosti odpadů k uložení (dále jen "podmínky přijatelnosti").

(2) Podmínky přebírání odpadů k ukládání a odvádění prostředků, včetně sankcí, budou upraveny smlouvou, která bude uzavřena mezi původcem a Správou.

(3) Podmínky přijatelnosti stanoví Úřad v povolení provozu pro jednotlivá úložiště na základě posouzení Správou předložených bezpečnostních rozborů z hlediska jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, fyzické ochrany a havarijní připravenosti.

(4) Správa je povinna převzít radioaktivní odpady nebo nakládat s radioaktivními odpady na základě rozhodnutí Úřadu podle § 3 odst. 2 písm. u), a to i v případě, že nevyhovují podmínkám přijatelnosti. V tomto případě Správa na náklady původce zajistí úpravu takových odpadů do formy splňující podmínky přijatelnosti na úložiště nebo bezpečné skladování takových odpadů do vytvoření podmínek pro konečné řešení.

(5) Nárok na uplatnění náhrady nákladů za nakládání s radioaktivními odpady se promlčuje ve lhůtě tří let ode dne zjištění původce radioaktivních odpadů, nejpozději však ve lhůtě 20 let ode dne, kdy Správa převzala tyto radioaktivní odpady k uložení.

(6) Radioaktivní odpady okamžikem převzetí Správou od jejich původce přecházejí do vlastnictví státu. Předání a převzetí radioaktivních odpadů si původce a Správa navzájem písemně potvrdí.

K nakládání s jadernými odpady viz také Směrnici Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.

HLAVA PÁTÁ

Občanskoprávní odpovědnost za jaderné škody

§ 32

(1) Pro účely občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody se použijí ustanovení mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

Blíže viz Vídeňskou úmluvu o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody a Společný protokol týkající se aplikace Vídeňské úmluvy a Pařížské úmluvy (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 133/1994 Sb., o přístupu České republiky k Vídeňské úmluvě o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody a Společnému protokolu týkajícímu se aplikace Vídeňské úmluvy a Pařížské úmluvy).

(2) Ustanovení obecných právních předpisů o odpovědnosti za škodu se použijí jen tehdy, nestanoví-li mezinárodní smlouva nebo tento zákon jinak.

§ 33

(1) Držitel povolení k provozu jaderného zařízení nebo k jakékoliv činnosti spojené s užíváním jaderného zařízení nebo držitel povolení k přepravě jaderných materiálů je provozovatelem odpovědným za jadernou škodu podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

(2) Pokud jedna osoba je držitelem povolení k více jaderným zařízením nacházejícím se na území, pro něž byl schválen společný vnitřní havarijný plán, jsou tato zařízení považována pro účely odpovědnosti za jaderné škody za jedno jaderné zařízení. Za jedno jaderné zařízení ve vztahu k odpovědnosti za jaderné škody však nelze považovat více jaderných zařízení, ke kterým mají povolení různé osoby, i když tato zařízení na sebe přímo navazují.

§ 34

(1) Při stanovení rozsahu a způsobu náhrady jaderné škody se použijí ustanovení obecných právních předpisů o odpovědnosti za škodu. Pro stanovení výše škody se použijí předpisy platné v době vzniku jaderné události, která jadernou škodu způsobila.

(2) Jadernou škodou je také škoda vzniklá vynaložením nákladů na nezbytná opatření k odvrácení nebo snížení ozáření nebo k obnovení původního nebo obdobného stavu životního prostředí, pokud byla tato opatření vyvolána v důsledku jaderné události a povaha škody to umožňuje.

(3) Prováděcí předpis stanoví limity koncentrace a množství jaderného materiálu, na které se ustanovení o jaderných škodách v souladu s mezinárodní smlouvou nevztahují.

§ 35

Odpovědnost držitele povolení za jadernou škodu způsobenou každou jednotlivou jadernou událostí je omezena v případě

a) jaderných zařízení pro energetické účely, skladů a úložišť vyhořelého jaderného paliva, určeného pro tato zařízení,

nebo jaderných materiálů, vzniklých zpracováním tohoto paliva, na částku 8 mld. Kč,

b) ostatních jaderných zařízení a přeprav na částku 2 mld. Kč.

§ 36

(1) Držitel povolení podle § 33 je povinen sjednat pojištění své odpovědnosti za jadernou škodu s pojistitelem oprávněným podle zvláštního zákona, pokud není stanoveno jiné finanční zajištění pro případ odpovědnosti za jadernou škodu.

(2) Ministerstvo financí v dohodě s Úřadem a Ministerstvem průmyslu a obchodu stanoví formou rozhodnutí o výjimce z odstavce 1 v zájmu hospodárného vynakládání státních prostředků, u kterého držitele povolení se namísto pojištění vyžaduje jiné finanční zajištění pro případ odpovědnosti za jadernou škodu.

(3) Pojistná částka v případech podle § 35 písm. a) nesmí být nižší než 2 mld. Kč, v případech podle § 35 písm. b) nižší než 300 mil. Kč.

(4) Pojištění se uzavírá nebo jiné finanční zajištění se stanoví zvlášť pro každé jaderné zařízení nebo přepravu jaderných materiálů ve smyslu § 33 odst. 2.

(5) Bližší podmínky pojištění stanoví všeobecné pojistné podmínky pojistitele schválené orgánem státního dozoru nad pojišťovnictvím. Bližší podmínky jiného finančního zajištění stanoví Ministerstvo financí.

§ 37

(1) Stát poskytuje záruku za uspokojení přiznaných nároků na náhradu jaderné škody, pokud nejsou uhrazeny z povinného pojištění nebo jiného stanoveného finančního zajištění, a to do částky

a) 8 mld. Kč po vyčerpání plnění pojistitele v rozsahu 2 mld. Kč v případech zařízení podle § 35 písm. a),

b) 2 mld. Kč po vyčerpání plnění pojistitele v rozsahu 300 mil. Kč v případech zařízení podle § 35 písm. b).

(2) Právo státu jako ručitele na postih za uspokojení přiznaných nároků na náhradu jaderné škody vůči držiteli povolení není dotčeno.

§ 38

(1) Právo na náhradu jaderné škody se promlčí, jestliže nárok na její náhradu nebyl uplatněn ve lhůtě tří let ode dne, kdy se poškozený o události, která vedla k jaderné škodě, a o tom, kdo za ni odpovídá, dozvěděl nebo mohl dozvědět, nejjednodušší však ve lhůtě deseti let ode dne vzniku takové události, popřípadě po uplynutí platnosti pojištění, pokud byla platnost pojištění delší.

(2) Držitel povolení je v případě, kdy u něj dojde ke vzniku jaderné události, povinen písemně oznámit v oblasti ovlivněné touto událostí podle zjištění Úřadu na základě činnosti celostátní radiační monitorovací sítě podle § 3 odst. 2 písm. j), že za jadernou škodu způsobenou touto událostí odpovídá. Toto písemné oznámení musí být veřejně přístupné u držitele povolení a na příslušném krajském úřadu a na všech obecních úřadech v této oblasti.

Další dokumenty doporučené ke studiu

Prameny mezinárodního práva

Úmluva o transnitním přenosu elektrické energie (viz 45/1927 Sb.)

Prameny práva EU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/89/ES ze dne 18. ledna 2006 o opatřeních pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003

K cenovým rozhodnutím v elektroenergetice viz <http://www.eru.cz/>.

IV. PRÁVNÍ ASPEKTY TEPLÁRENSTVÍ

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Definice v teplárenství)

§ 2

Vymezení pojmů

[...]

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

[...]

c) v teplárenství

1. distributorem tepelné energie vlastník nebo nájemce rozvodného tepelného zařízení, kterým se tepelná energie dopravuje nebo transformuje a dodává k dalšímu využití jiné fyzické či právnické osobě,

2. dodavatelem tepelné energie fyzická či právnická osoba dodávající tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě; dodavatelem může být výrobce, distributor a rovněž vlastník nebo společenství vlastníků zajišťující tepelnou energii jako plnění poskytované s užíváním bytů či nebytových prostorů nebo k technologickým účelům,

3. dodávkou tepelné energie dodávka energie tepla nebo chladu k dalšímu využití jinou fyzickou či právnickou osobou; dodávka energie tepla k dalšímu využití se uskutečňuje ve veřejném zájmu,

4. konečným spotřebitelem fyzická či právnická osoba, která dodanou tepelnou energii pouze spotřebovává,

5. odběratelem tepelné energie distributor, vlastník či společenství vlastníků odběrného tepelného zařízení; odběratelem může být také konečný spotřebitel; dodávka tepelné energie přímo konečnému spotřebiteli je podmíněna přímým odběrem pro všechny konečné spotřebitele v centrálně vytápěném objektu,

6. odběrem tepelné energie převzetí dodávky tepelné energie od výrobce nebo distributora ke konečné spotřebě nebo dalšímu využití,

7. odběrným místem místo plnění stanovené ve smlouvě o dodávce tepelné energie, v němž přechází tepelná energie z vlastnictví dodavatele do vlastnictví odběratele,

8. odběrným tepelným zařízením zařízení připojené na zdroj či rozvod tepelné energie určené pro vnitřní rozvod a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části, případně v souboru objektů odběratele,

9. rozvodem tepelné energie doprava, akumulace, přeměna parametrů a dodávka tepelné energie rozvodným tepelným zařízením,

10. předávací stanicí zařízení pro přeměnu parametrů tepelné energie pro potřeby jednoho nebo více objektů; předávací stanice je samostatnou věcí a není součástí budovy, ve které je umístěna,

11. rozvodným tepelným zařízením zařízení pro dopravu tepelné energie tvořené tepelnými sítěmi a předávacími stanicemi; odběrné tepelné zařízení není součástí rozvodného tepelného zařízení,

12. objektem ucelené stavební dílo technicky propojené jedním společným odběrným tepelným zařízením,

13. zdrojem tepelné energie zařízení včetně nezbytných pomocných zařízení a stavebních částí, v němž se využíváním paliv nebo jiné formy energie získává tepelná energie, která se předává teplonosné látce,

14. soustavou zásobování tepelnou energií soustava tvořená vzájemně propojeným zdrojem nebo zdroji tepelné energie a rozvodným tepelným zařízením sloužící pro dodávky tepelné energie pro vytápění, chlazení, ohřev teplé vody a technologické procesy, je-li provozována na základě licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie; soustava zásobování tepelnou energií je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Teplárenství)

DÍL 3

Teplárenství

§ 76

Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie

(1) Držitel licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie je povinen, pokud mu odběratel poskytne nezbytné technické údaje, uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, na základě které zajistí dodávku tepelné energie, každému, kdo

a) o to požádá a dodávka tepelné energie je v souladu s územní energetickou koncepcí,

b) má rozvodné tepelné zařízení nebo tepelnou přípojku a odběrné tepelné zařízení, které zajišťují hospodárnost, bezpečnost a spolehlivou dodávku nebo spotřebu v souladu s technickými a bezpečnostními předpisy,

c) splňuje podmínky týkající se místa, způsobu a termínu připojení stanovené držitelem licence.

(2) Dodávat tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě lze pouze na základě smlouvy o dodávce tepelné energie nebo jako plnění poskytované v rámci smlouvy jiné.

(3) Smlouva o dodávce tepelné energie musí obsahovat pro každé odběrné místo

a) výkon, množství, časový průběh odběru tepelné energie a místo předání,

b) základní parametry dodávané a vrácené teploty, tlak, kterými jsou teplota a tlak,

c) místo a způsob měření a náhradní způsob vyhodnocení dodávky tepelné energie, dojde-li k poruše měřicího zařízení, a dohodu o přístupu k měřicím a ovládacím zařízením,

d) cenu tepelné energie stanovenou v místě měření, termíny a způsob platby za odebranou tepelnou energii včetně záloh,

e) při společném měření množství odebrané tepelné energie na přípravu teplé vody pro více odběrných míst způsob rozdělení nákladů za dodávku tepelné energie na jednotlivá odběrná místa včetně získávání a ověřování vstupních údajů pro toto rozdělování,

f) v případě, že z odběrného místa jsou zásobovány tepelnou energií nebo teplou vodou objekty nebo části objektů různých vlastníků, kteří uzavírají smlouvu o dodávce tepelné energie, způsob rozdělení nákladů mezi ně.

(4) Dodavatel má právo přerušit nebo omezit dodávku tepelné energie v nezbytném rozsahu a na nezbytně nutnou dobu v těchto případech:

a) při bezprostředním ohrožení zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

b) při stavech nouze nebo činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,

c) při provádění plánovaných stavebních úprav, oprav, údržbových a revizních prací a při připojování nového odběrného místa, pokud jsou oznámeny nejméně 15 dní předem,

d) při provádění nezbytných provozních manipulací na dobu 4 hodin,

e) při havarijním přerušení či omezení nezbytných provozních dodávek teploty látky nebo paliv a energií poskytovaných jinými dodavateli,

f) při nedodržení povinností odběratele podle § 77 odst. 4,

g) při vzniku a odstraňování havárií a poruch na zařízeních pro rozvod a výrobu tepelné energie na dobu nezbytně nutnou,

h) jestliže odběratel používá zařízení, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob nebo ovlivňují kvalitu dodávek v neprospěch dalších odběratelů,

i) při neoprávněném odběru.

(5) Držitel licence na rozvod má právo

a) v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech rozvodná tepelná zařízení, stavět podpěrné body a přetínat tyto nemovitosti potrubními trasami,

b) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozem rozvodných zařízení,

c) odstraňovat porosty ohrožující provoz rozvodných zařízení, pokud tak neučinil po předchozím upozornění a stanovení rozsahu vlastníků dotčené nemovitosti,

d) vstupovat a vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat na nemovitosti, kde jsou umístěna zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

e) vyžadovat zabezpečení ochrany rozvodných tepelných zařízení při provádění prací ohrožujících jejich bezpečný provoz; v případě poškození žádat náhradu veškerých nákladů spojených s neprodleným provedením oprav a uvedení do provozu,

f) na náhradu škody při nedodržení základních parametrů dodávky tepelné energie podle odstavce 3 písm. b),

g) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu tepelných sítí a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů.

(6) Škoda podle odstavce 5 písm. f) musí být prokázána. Právo na náhradu škody nevzniká v zákonem vyjmenovaných případech přerušení výroby či distribuce tepelné energie podle odstavce 4 nebo škodu prokazatelně zavinil dodavatel tepelné energie.

(7) Provozovatel rozvodného tepelného zařízení je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 5 písm. a), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele rozvodného tepelného zařízení o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(8) Držitel licence na rozvod tepelné energie je povinen při výkonu předcházejících oprávnění co nejvíce šetřit práva vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich pozemky a nemovitosti jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést dotčené pozemky a nemovitosti nebo jejich části do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti.

(9) Držitel licence na výrobu tepelné energie a držitel licence na rozvod tepelné energie je povinen

a) provádět činnosti spojené s udělenou licencí a vyžadující odbornou způsobilost podle zvláštních právních předpisů pouze kvalifikovanými pracovníky,

b) zřizovat, provozovat a udržovat zařízení pro dodávky tepelné energie tak, aby splňovala požadavky stanovené pro zajištění bezpečného, hospodárního a spolehlivého provozu a ochrany životního prostředí,

c) poskytovat na vyžádání pověřeným pracovníkům ministerstva, Energetického regulačního úřadu a inspekce pravdivé informace nezbytné pro výkon jejich práv a povinností a umožnit jim přístup k zařízením, která k výkonu licencované činnosti slouží,

d) bilancovat pro každou teplotonosnou látku výrobu, náklady, ztráty, vlastní spotřebu a dodávky odděleně pro výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie a poskytovat údaje pro účely regulace podle tohoto zákona a statistiky,

e) stanovit podmínky připojení k rozvodnému tepelnému zařízení nebo zdroji tepelné energie,

f) v případech podle odstavce 4 obnovit dodávku tepelné energie bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu přerušení či omezení,

g) vypracovat havarijný plán pro předcházení a řešení stavů nouze s výjimkou soustav zásobování tepelnou energií do výkonu 10 MW do 6 měsíců po obdržení licence.

(10) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti nebo zařízení majetková újma v důsledku výkonu práv dodavatele nebo je-li omezen ve výkonu vlastnických práv, vzniká mu právo na jednorázovou náhradu. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u dodavatele, který způsobil majetkovou újmu, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(11) Rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část může za předpokladu, že neohrozí jejich spolehlivost nebo bezpečnost provozu nebo že neohrozí život, zdraví či majetek osob, křížit pozemní komunikace, dráhy, vodní toky, telekomunikační vedení, veškeré potrubní systémy a ostatní zařízení nebo s nimi být v souběhu, a to způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků. Souběhem je, když jedno zařízení zasahuje svým ochranným pásmem do ochranného, případně bezpečnostního pásma druhého zařízení. Při opravách poruch a při stavebních úpravách zařízení je provozovatel rozvodného tepelného zařízení povinen respektovat vyjádření ostatních uživatelů trasy, zejména předepsaný technologický postup při zemních pracích tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků.

§ 77

Odběratel tepelné energie

(1) Odběratel má právo na připojení ke zdroji tepla nebo rozvodnému tepelnému zařízení v případě, že

a) se nachází v místě výkonu licencované činnosti,

b) má zřízenou tepelnou přípojku a odběrné tepelné zařízení v souladu s technickými předpisy,

c) splňuje podmínky týkající se výkonu, místa, způsobu, základních parametrů teplotonosné látky a termínu připojení stanovené dodavatelem, a

d) dodávka tepelné energie je v souladu se schválenou územní energetickou koncepcí.

(2) Odběratel má právo na náhradu škody při nedodržení základních parametrů dodávky tepelné energie podle § 76 odst. 3 písm. b). Škoda musí být prokázána. Právo na náhradu škody a ušlého zisku nevzniká v zákonem vyjmenovaných případech přerušení nebo omezení dodávky tepelné energie podle § 76 odst. 4.

(3) Odběratel je povinen při změně teplotonosné látky nebo jejích parametrů a v zájmu snižování spotřeby energie upravit na svůj náklad své odběrné tepelné zařízení tak, aby odpovídalo uvedeným změnám, nebo včas vypovědět smlouvu o dodávce tepelné energie. Dále je odběratel povinen na svůj náklad upravit odběrné tepelné zařízení pro instalaci měřicího zařízení v souladu s technickými podmínkami výrobce měřicího zařízení po předchozím projednání s dodavatelem tepelné energie. Jiné úpravy odběrných tepelných zařízení zajišťuje jejich vlastník na náklady toho, kdo potřebu změn vyvolal, a to po předchozím projednání s držitelem licence. Změnu parametrů vyžadující úpravu odběrného tepelného zařízení je povinen držitel licence oznámit písemně nejméně 12 měsíců předem.

(4) Odběratel může provozovat vlastní náhradní či jiný zdroj, který je propojen s rozvodným zařízením, jakož i dodávat do tohoto zařízení tepelnou energii, pouze po písemné dohodě s držitelem licence na rozvod tepelné energie.

(5) Změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje.

(6) Vlastníci nemovitostí, v nichž je umístěno rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část nezbytná pro dodávku třetím osobám, jsou povinni umístění a provozování tohoto zařízení nadále strpět.

(7) Na odběrném tepelném zařízení nebo jeho částech, kterými prochází neměřená dodávka tepelné energie, je zakázáno provádět jakékoliv úpravy bez souhlasu držitele licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie.

§ 78

Měření

(1) Povinností držitele licence na výrobu a držitele licence na rozvod je dodávku tepelné energie měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotonosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem. Odběratel má právo na ověření správnosti odečtu naměřených hodnot. V případě, že předávací stanice slouží pro dodávku tepelné energie pouze pro jeden objekt popřípadě pro soubor objektů jednoho odběratele, lze instalovat měření tepelné energie na vstupu nebo na výstupu z této předávací stanice.

(2) Má-li odběratel pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí-li závadu na měřicím zařízení, má právo požadovat jejich přezkoušení. Držitel licence je povinen na základě odběratelovy písemné žádosti měřicí zařízení do 30

dnů přezkoušet, a je-li vadné, vyměnit. Odběratel je povinen poskytnout k výměně měřicího zařízení nezbytnou součinnost. Je-li na měřicím zařízení zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a výměnou držitel licence. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady odběratel.

§ 83

zrušen

(3) Jakýkoli zásah do měřicího zařízení bez souhlasu jeho vlastníka se zakazuje.

§ 84

zrušen

(4) Dodavatel má právo měřicí zařízení osadit a zajistit proti neoprávněné manipulaci a provádět pravidelné odečty naměřených hodnot, odběratel je povinen to umožnit. Zjistí-li odběratel porušení měřicího zařízení nebo jeho zajištění, je povinen to neprodleně oznámit dodavateli.

§ 85

zrušen

(5) Hodnoty naměřené a zjištěné dodavatelem a ceny v místě měření tvoří náklady na tepelnou energii, které se rozúčtují mezi konečné spotřebitele, jimiž jsou uživatelé bytů a nebytových prostorů.

§ 86

Přeložky rozvodných tepelných zařízení

K provedení § 78 odst. 5 viz vyhlášku č. 372/2001 Sb., kterou se stanoví pravidla pro rozúčtování nákladů na tepelnou energii na vytápění a nákladů na poskytování teplé užitkové vody mezi konečné spotřebitele.

(6) Při společné přípravě teplé vody pro více odběratelů nelze měření instalované odběrateli použít pro stanovení množství dodávané tepelné energie.

(1) Přeložkou rozvodného tepelného zařízení se rozumí dílčí změna trasy vedení či přemístění některého souboru nebo prvku tohoto zařízení.

(2) Přeložky rozvodných tepelných zařízení zajišťuje jejich vlastník na náklady toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, pokud nedojde k jiné dohodě. Vlastník rozvodného tepelného zařízení je povinen seznámit toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, se způsobem provedení přeložky a náklady na její provedení. Náklady na provedení přeložky mohou zahrnovat pouze nezbytně nutné náklady.

(7) Společné odběrné tepelné zařízení pro dodávku tepelné energie v jednom objektu je součástí tohoto objektu.

(3) Vlastnictví rozvodného tepelného zařízení se po provedení přeložky nemění.

K měření dodávky tepelné energie viz také vyhlášku č. 366/2010 Sb., o způsobu rozdělení nákladů za dodávku tepelné energie při společném měření množství odebrané tepelné energie na přípravu teplé vody pro více odběrných míst.

§ 87

Ochranná pásma

§ 79

Tepelná přípojka

(1) Tepelná přípojka je zařízení, které vede teplotonosnou látku ze zdroje nebo rozvodného tepelného zařízení k odběrnému tepelnému zařízení pouze pro jednoho odběratele.

(1) Ochranným pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie, určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie do provozu.

(2) Tepelná přípojka začíná na zdroji tepelné energie nebo odbočením od rozvodného tepelného zařízení a končí vstupem do odběrného tepelného zařízení.

(2) Ochranné pásmo je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepelné energie ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení a vodorovnou rovinou, vedenou pod zařízením pro výrobu nebo rozvod tepelné energie ve svislé vzdálenosti, měřené kolmo k tomuto zařízení a činí 2,5 m.

(3) Opravy a údržbu tepelné přípojky zajišťuje její vlastník.

(3) U předávacích stanic, které jsou umístěny v samostatných budovách, je ochranné pásmo vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 2,5 m kolmo na půdorys těchto stanic a vodorovnou rovinou, vedenou pod těmito stanicemi ve svislé vzdálenosti 2,5 m.

(4) Dodavatel je povinen za úhradu tepelnou přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud o to její vlastník požádá.

(4) V ochranném pásmu zařízení, která slouží pro výrobu či rozvod tepelné energie, i mimo ně je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud se prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu, stanoví provozovatel tohoto zařízení podmínky. Ostatní stavební činnosti, umístování staveb, zemní práce, uskladňování materiálu, zřizování skládek a vysazování trvalých porostů v ochranných pásmech je možno provádět pouze po předchozím písemném souhlasu provozovatele tohoto zařízení. Podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby nebo souhlas, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen, se připojují k návrhu regulačního plánu nebo návrhu na vydání územního rozhodnutí nebo oznámení záměru v území o vydání

(5) Náklady na zřízení přípojky hradí ten, v jehož prospěch byla zřízena, pokud se s dodavatelem nedohodne jinak.

§ 80

zrušen

§ 81

zrušen

§ 82

zrušen

územního souhlasu; orgán, který je příslušný k vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, podmínky nepřezkoumává.

(5) Prochází-li zařízení pro rozvod tepelné energie budovami, ochranné pásmo se nevymezuje. Při provádění stavebních činností musí vlastník dotčené stavby dbát na zajištění bezpečnosti tohoto zařízení.

(6) Vlastníci nemovitostí jsou povinni umožnit provozovateli zařízení přístup k pravidelné kontrole a provádění nezbytných prací na zařízení pro rozvod tepelné energie umístěném v jejich nemovitostech. Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, je provozovatel zařízení před zahájením prací povinen vlastníka nebo správce nemovitosti o rozsahu a době trvání prací informovat a po ukončení prací uvést dotčené prostory do původního stavu, a není-li to s ohledem na povahu provedených prací možné, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání nemovitosti.

§ 88

Stav nouze

(1) Stavem nouze je stav, který vznikl v soustavě zásobování tepelnou energií v důsledku

- a) živelní události,
- b) opatření státního orgánu za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,
- c) havárie na zařízení soustavy zásobování tepelnou energií,
- d) smogové situace podle zvláštních předpisů,
- e) teroristického činu,
- f) nevyrovnané bilance v soustavě zásobování tepelnou energií, nebo
- g) ohrožení fyzické bezpečnosti nebo ochrany osob,
- h) a způsobuje významný a náhlý nedostatek tepelné energie nebo ohrožení celistvosti soustavy zásobování tepelnou energií, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu.

(2) Předcházení stavu nouze je soubor činností prováděných v situaci, kdy existuje reálné riziko vzniku stavu nouze.

(3) Při předcházení stavu nouze a při stavu nouze jsou všichni držitelé licence, odběratelé i koneční spotřebitelé povinni se podřídit omezení spotřeby tepelné energie bez ohledu na uzavřené smlouvy. Držitelé licencí mohou v nezbytném rozsahu využívat zařízení odběratelů a konečných spotřebitelů.

(4) Stav nouze a jeho ukončení pro celé území státu vyhláší ministerstvo, pro jeho část krajský úřad nebo Magistrát hlavního města Prahy prostřednictvím sdělovacích

prostředků nebo jiným vhodným způsobem. Orgán, který stav nouze vyhlásil, je povinen neprodleně informovat Ministerstvo vnitra a příslušné hasičské záchranné sbory krajů o předpokládaném trvání omezení dodávek tepelné energie.

(5) U tepelných sítí zásobovaných z více než 50 % z jednoho zdroje je držitel licence na rozvod tepelné energie povinen přezkoumat účinky výpadku tohoto zdroje a podle výsledku zřídit vstupy do tepelné sítě pro připojení náhradních zdrojů.

(6) Při stavu nouze a při předcházení stavu nouze je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno.

K provedení § 88 viz vyhlášku č. 225/2001 Sb., kterou se stanoví postup při vzniku a odstraňování stavu nouze v teplárenství.

§ 89

Neoprávněný odběr tepelné energie

(1) Neoprávněným odběrem tepelné energie je

- a) odběr bez souhlasu dodavatele nebo v rozporu s tímto zákonem a zákonem upravujícím oblast hospodaření energií,
- b) odběr při opakovaném neplacení smluvených plateb včetně vyúčtování za odebranou tepelnou energii,
- c) odběr bez měřicího zařízení nebo odběr přes měřicí zařízení, které v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenalo nebo zaznamenalo odběr menší než skutečný nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečném odběru změnily,
- d) odběr měřicím zařízením přemístěným bez souhlasu dodavatele,
- e) odběr měřicím zařízením, na němž bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci a nebyla splněna povinnost podle § 78 odst. 4,
- f) odběr bez umožnění přístupu k měřicímu zařízení a neměřeným částem odběrného tepelného zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odpojení měřicího zařízení, přestože byl odběratel k umožnění přístupu alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván.

(2) Neoprávněný odběr tepelné energie se zakazuje.

K provedení § 89 viz vyhlášku č. 478/2006 Sb., o způsobu výpočtu škody vzniklé držiteli licence neoprávněným odběrem tepla.

Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 478/2006 Sb., o způsobu výpočtu škody vzniklé držiteli licence neoprávněným odběrem tepla

Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví podle § 98 odst. 6 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 670/2004 Sb., (dále jen "zákon") k provedení § 89 odst. 2 zákona:

§ 1

(1) Škoda vzniklá držiteli licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie se stanovuje podle výše nákladů na dodávku neoprávněně odebraného tepla pro vytápění, přípravu teplé užitkové vody, či pro jiné využití. Náklady na neoprávněně odebrané teplo dodané v teplé užitkové vodě se stanoví podle prováděcího právního předpisu.

K § 1 odst. 1 věta druhá viz vyhlášku č. 366/2010 Sb., o způsobu rozdělení nákladů za dodávku tepelné energie při společném měření množství odebrané tepelné energie na přípravu teplé vody pro více odběrných míst.

(2) Množství neoprávněně odebraného tepla pro vytápění nebo pro jiné využití se stanoví podle údajů stanovených měřidel za dobu trvání neoprávněného odběru tepla. Není-li možné zjistit dobu trvání neoprávněného odběru tepla, má se za to, že trval nepřetržitě ode dne posledního odečtu měřicího zařízení do dne zjištění, s výjimkou dnů mimo topné období a dnů, kdy dodávka tepla byla přerušena.

(3) Není-li dodávka tepla pro vytápění či jiné účely měřena, stanoví se množství neoprávněně odebrané tepelné energie jako součin plného příkonu všech spotřebičů tepla, doby jejich denního skutečného využití a počtu dnů, po které neoprávněný odběr tepla trval, vyjma dnů mimo topné období a dnů, kdy byla dodávka tepla přerušena. Pokud nelze zjistit dobu skutečného denního využití, má se za to, že trvalo 16 hodin. Pokud nelze zjistit plný příkon všech spotřebičů, určí se podle maximálního možného průtoku a průměrné teploty teplotnosné látky v odběrném místě. Není-li možné

zjistit dobu trvání neoprávněného odběru tepla, má se za to, že trval 100 dnů.

(4) Dojde-li k odběru tepla pro vytápění či jiné účely z rozvodného zařízení dodavatele bez měřicího zařízení nebo přes měřicí zařízení, které v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenává, či zaznamenává odběr menší než skutečný, nebo bylo-li měřicí zařízení přemístěno bez souhlasu dodavatele nebo bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci a nebyla splněna oznamovací povinnost podle § 78 odst. 4 věty druhé zákona, stanoví se denní náklady na neoprávněně odebrané teplo podle maximální možné hodnoty průtoku a průměrné teploty teplotnosné látky neoprávněně připojeným zařízením po dobu 16 hodin denně. Celkové náklady se stanoví jako součin denních nákladů a počtu dnů, po které neoprávněný odběr tepla trval, s výjimkou dnů mimo topné období a dnů, kdy byla dodávka přerušena. Není-li možné zjistit dobu trvání neoprávněného odběru tepla, má se za to, že trval 100 dnů.

(5) Pro výpočet škody způsobené neoprávněným odběrem tepla se použijí ceny uplatňované v souladu s cenovými předpisy k datu zjištění neoprávněného odběru tepla.

§ 2

Vyhláška č. 223/2001 Sb., kterou se stanoví způsob výpočtu podílu odběratele na účelně vynaložených nákladech dodavatele, spojených s připojením a zajištěním dodávek tepelné energie a způsob výpočtu škody vzniklé držiteli licence neoprávněným odběrem tepelné energie, se zrušuje.

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

Ministr:

Ing. Říman v. r.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (vybraná ustanovení: Povinnost využití CZT)

§ 16

Povinnosti osob

[...]

(7) Právnická a fyzická osoba je povinna, je-li to pro ni technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem.

Další dokumenty doporučené ke studiu

K cenovým rozhodnutím v teplotnictví viz <http://www.eru.cz/>.

V. PRÁVNÍ ASPEKTY PLYNÁRENSTVÍ

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005

Ve znění:

		Úřední věstník		
		č.	Strana	Datum
► M1	Rozhodnutí Komise 2010/685/EU ze dne 10. listopadu 2010	L 293	67	11.11.2010
► M2	Rozhodnutí Komise 2012/490/EU ze dne 24. srpna 2012	L 231	16	28.8.2012
► M3	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009	L 115	39	25.4.2013

Opraveno:

- **C1** Oprava, Úř. věst. L 229, 1.9.2009, s. 29 (715/2009)
- **C2** Oprava, Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 87 (715/2009)

▼ B

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Účelem vnitřního trhu se zemním plynem, který je postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem spotřebitelům ve Společenství, ať již občanům nebo podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k větší bezpečnosti dodávek a udržitelnosti.

(2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 ze dne 28. září 2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám významně přispěly k vytvoření tohoto vnitřního trhu se zemním plynem.

(3) Zkušenosti získané při provádění a sledování prvního souboru „Pokynů pro správnou praxi“, přijatých v roce 2002 Evropským fórem pro regulaci plynárenství („madridské fórum“), ukazují, že pro zajištění úplného provedení pravidel

stanovených v uvedených pokynech ve všech členských státech a pro poskytnutí minimální záruky rovných podmínek přístupu na trh v praxi je nezbytné stanovit jejich právní vymahatelnost.

(4) Na zasedání madridského fóra ve dnech 24. a 25. září 2003 byl přijat druhý soubor společných pravidel s názvem „Druhé pokyny pro správnou praxi“, a účelem tohoto nařízení je stanovit na základě těchto pokynů základní zásady a pravidla pro přístup k síti, služby pro přístup třetích osob k soustavě, řízení překročení kapacity, transparentnost, vyrovnávání a obchodování s právy na kapacitu.

(5) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem umožňuje existenci provozovatele kombinované přepravní a distribuční soustavy. Proto pravidla stanovená v tomto nařízení nevyžadují změnu v organizaci vnitrostátních přepravních a distribučních soustav, jež jsou v souladu s příslušnými ustanoveními této směrnice.

(6) Do oblasti působnosti tohoto nařízení spadají vysokotlaká potrubí, kterými jsou místní distribuční společnosti připojeny k plynárenské soustavě a která nejsou především používána pro místní distribuci.

(7) Je nezbytné stanovit kritéria pro určování sazeb za přístup k soustavě, aby se zajistilo, že jsou plně v souladu se zásadou nediskriminace, že plně vyhovují potřebám řádně fungujícího vnitřního trhu a že plně zohledňují potřebu integrity soustavy a odrážejí skutečně vzniklé náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou transparentní, včetně odpovídající návratnosti investic, a případně s přihlédnutím ke srovnávacím rozborům sazeb prováděným regulačními orgány.

(8) Při výpočtu sazeb za přístup k soustavám je důležité vzít

v úvahu skutečně vzniklé náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou transparentní, jakož i potřebu zajistit přiměřenou návratnost investic a motivaci k výstavbě nové infrastruktury, včetně zvláštního regulačního přístupu k novým investicím podle směrnice 2009/73/ES. V tomto ohledu, a zejména pokud bude mezi plynovody existovat účinná hospodářská soutěž, budou srovnávací rozborů sazeb představovat důležitou součást této úvahy.

(9) Používání tržních způsobů při stanovování sazeb, například aukcí, musí být slučitelné s ustanoveními směrnice 2009/73/ES.

(10) Společný minimální soubor služeb pro přístup třetích osob je nezbytný pro stanovení společných minimálních norem přístupu v praxi v celém Společenství, pro zajištění dostatečné slučitelnosti služeb pro přístup třetích osob a pro možnost využívání výhod řádně fungujícího vnitřního trhu se zemním plynem.

(11) V současnosti ve Společenství existují překážky bránící prodeji zemního plynu za rovných podmínek a bez diskriminace či znevýhodnění. Ne ve všech členských státech již existuje nediskriminační přístup k síti a stejně účinná úroveň regulačního dohledu a stále přetrvávají izolované trhy.

(12) V zájmu dokončení vnitřního trhu se zemním plynem by mělo být dosaženo dostatečné úrovně přeshraniční propojovací kapacity zemního plynu a měla by být podporována integrace trhů.

(13) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Energetická politika pro Evropu“ zdůraznilo význam dotvoření vnitřního trhu se zemním plynem a vytvoření rovných podmínek pro všechny plynárenské podniky ve Společenství. Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Perspektivy vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou“ a s názvem „Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektřiny v Evropě (závěrečná zpráva)“ ukázaly, že stávající pravidla a opatření neposkytují potřebný rámec ani neumožňují vytvářet propojovací kapacity k dosažení cíle dobře fungujícího, účinného a otevřeného vnitřního trhu.

(14) Spolu s důsledným uplatňováním stávajícího regulačního rámce by měl být regulační rámec pro vnitřní trh se zemním plynem, který je stanoven v nařízení (ES) č. 1775/2005, upraven v souladu s těmito sděleními.

(15) Zejména je potřeba dosáhnout intenzivnější spolupráce a lepší koordinace mezi provozovateli přepravních soustav, aby se vytvořily kodexy sítě v zájmu poskytování a řízení účinného a transparentního přeshraničního přístupu k přepravním soustavám a aby se zajistilo koordinované plánování s dostatečným časovým předstihem a dobrý technický rozvoj přepravní soustavy ve Společenství včetně vytvoření propojovacích kapacit, a to s náležitým ohledem na životní prostředí. Kodexy sítě by měly být v souladu s rámcovými pokyny, které jsou ze své podstaty nezávazné (dále jen „nezávazné rámcové pokyny“) a vypracované Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízenou nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura“). Agentura by se měla na skutkovém základě zapojit do přezkumu návrhu kodexů sítě, včetně jejich souladu s nezávaznými rámcovými pokyny, přičemž může tyto kodexy doporučit Komisi k přijetí. Dále by měla agentura provádět posuzování změn kodexů sítě, přičemž by měla mít možnost doporučit je Komisi k přijetí. Provozovatelé přepravních soustav by měli provozovat své sítě podle těchto kodexů sítě.

(16) Aby se ve Společenství zajistilo optimální řízení přepravních soustav zemního plynu, měla by být zřízena

Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (dále jen „síť ENTSO pro zemní plyn“). Síť ENTSO pro zemní plyn by měla plnit své úkoly v souladu s pravidly Společenství v oblasti hospodářské soutěže, která se na rozhodnutí sítě ENTSO pro zemní plyn nadále vztahují. Úkoly sítě ENTSO pro zemní plyn by měly být přesně vymezeny, a její pracovní metody by měly zajistit, že funguje efektivně, reprezentativně, a transparentně. Účelem kodexů sítě vypracovaných sítí ENTSO pro zemní plyn není nahradit nezbytné vnitrostátní kodexy sítě v otázkách jiných než přeshraničních. Vzhledem k tomu, že účinnějšího pokroku lze dosáhnout přístupem na regionální úrovni, měli by provozovatelé přepravních soustav zřídit v rámci celkové struktury spolupráce regionální struktury a zároveň zajistit, aby byly výsledky na regionální úrovni slučitelné s kodexy sítě a nezávaznými desetiletými plány rozvoje sítě na úrovni Společenství. Předpokladem spolupráce v rámci těchto regionálních struktur je účinné oddělení činností v oblasti sítě od činností v oblasti výroby a dodávek, bez něhož by regionální spolupráce mezi provozovateli přepravních soustav mohla vyvolat chování narušující hospodářskou soutěž. Členské státy by měly podporovat spolupráci a sledovat účinnost provozu sítě na regionální úrovni. Spolupráce na regionální úrovni by měla být slučitelná s pokrokem při vytváření konkurenceschopného a účinného vnitřního trhu se zemním plynem.

(17) Na činnosti, která se očekává od sítě ENTSO pro zemní plyn, mají zájem všichni účastníci trhu. Nesmírně důležité jsou tedy účinné konzultační postupy, přičemž stávající struktury vytvořené za účelem jeho usnadnění a zefektivnění, jako například Evropské sdružení pro usměrňování výměny energie, národní regulační orgány či agentura, by měly hrát důležitou roli.

(18) Síť ENTSO pro zemní plyn by měla vypracovat, zveřejnit a pravidelně aktualizovat nezávazný desetiletý plán rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“), kterým bude zajištěna větší transparentnost při rozvoji plynárenské přepravní soustavy ve Společenství. Do tohoto plánu rozvoje sítě by měly být zahrnuty funkční plynárenské přepravní soustavy a nezbytná regionální propojení, pokud mají tyto soustavy a tato propojení význam z obchodního hlediska nebo z hlediska bezpečnosti dodávek.

(19) V zájmu posílení hospodářské soutěže prostřednictvím likvidních velkoobchodních trhů se zemním plynem je nezbytné, aby se mohlo se zemním plynem obchodovat nezávisle na poloze v rámci soustavy. Jediným způsobem, jak toho dosáhnout, je poskytnout uživatelům sítě volnost pro rezervaci vstupní a výstupní kapacity, a zajistit tak, aby přeprava zemního plynu probíhala prostřednictvím zón namísto smluvních cest. Ve prospěch režimů vstupů a výstupů za účelem usnadnění rozvoje hospodářské soutěže se již vyjádřila většina zúčastněných osob v průběhu 6. madridského fóra ve dnech 30. a 31. října 2002. Sazby by neměly záviset na trase přepravy. Sazba stanovená pro jeden či více bodů vstupu by proto neměla souviset se sazbou stanovenou pro jeden či více bodů výstupu a naopak.

(20) Odkazy na harmonizované přepravní smlouvy v souvislosti s nediskriminačním přístupem k síti provozovatelů přepravních soustav neznamenají, že podmínky přepravních smluv konkrétního provozovatele soustavy v členském státě musí být stejné jako u jiného provozovatele přepravní soustavy v daném nebo v jiném členském státě, pokud nejsou stanoveny minimální požadavky, které musí splňovat všechny přepravní smlouvy.

(21) V plynárenských soustavách existuje značná míra smluvního překročení kapacity. Řízení překročení kapacity a zásady přidělování kapacity pro nové či nově sjednané smlouvy spočívají tedy v uvolnění nevyužitých kapacit tím, že se uživatelům sítě umožní pronajmout nebo odprodat své smluvní kapacity, a v povinnosti provozovatelů přepravní soustavy nabídnout trhu nevyužitou kapacitu, a to alespoň v

režimu na následující den a jako přerušitelnou kapacitu. Vzhledem k velkému podílu stávajících smluv a nutnosti vytvořit skutečně rovné podmínky pro uživatele nové i stávající kapacity je třeba, aby byly tyto zásady uplatňovány v veškeré smluvní kapacitě, včetně stávajících smluv.

(22) Ačkoliv v současné době nepředstavuje fyzické překročení kapacity sítě ve Společenství problém, může se jím stát v budoucnu. Proto je důležité stanovit pro takové situace základní zásadu pro přidělování překročené kapacity.

(23) Sledování trhu prováděné v posledních letech národními regulačními orgány a Komisí ukázalo, že současné požadavky na transparentnost a pravidla pro přístup k infrastruktuře jsou nedostatečné pro vytvoření skutečného, dobře fungujícího, otevřeného a účinného vnitřního trhu se zemním plynem.

(24) Je nutný rovný přístup k informacím o fyzickém stavu a účinnosti soustavy, aby všichni účastníci trhu mohli vyhodnotit celkovou situaci v oblasti poptávky a nabídky a zjistit, jaké důvody má pohyb velkoobchodní ceny. To zahrnuje přesnější informace o nabídce a poptávce, kapacitě sítě, tocích a údržbě, vyrovnávání a o dostupnosti a využívání skladovacích zařízení. Jelikož tyto informace mají pro fungování trhu zásadní význam, je třeba zmírnit stávající omezení týkající se zveřejnění z důvodu zachování důvěrnosti.

(25) Požadavky na důvěrnost u informací citlivých z hlediska obchodu jsou zvláště důležité, pokud se jedná o údaje obchodní strategické povahy pro danou společnost, jestliže skladovací zařízení využívá pouze jeden uživatel nebo pokud se jedná o údaje týkající se bodů výstupu v rámci soustavy nebo podsoustavy, které nejsou připojeny k jiné přepravní nebo distribuční soustavě, ale k jedinému průmyslovému konečnému zákazníkovi, kde by zveřejnění těchto údajů znamenalo odkrytí důvěrných informací týkajících se výrobního procesu tohoto zákazníka.

(26) K posílení důvěry v trh je nezbytné, aby jeho účastníci měli jistotu, že pokud se dopustí zneužívání, budou na ně mohly být uloženy účinné, přiměřené a odrazující sankce. Příslušné orgány by měly mít pravomoci účinně prošetřit obvinění ze zneužívání trhu. Za tímto účelem je nezbytné, aby příslušné orgány měly přístup k informacím o rozhodnutích, která v souvislosti s provozními činnostmi učinily dodavatelské podniky. Na trhu se zemním plynem jsou provozovatelé soustav o všech těchto rozhodnutích informováni v podobě rezervací kapacity, nominací a realizovaných toků. Provozovatelé soustav by měli zajistit, aby tyto informace byly příslušným orgánům po určité stanovenou dobu snadno dostupné. Příslušné orgány by měly navíc pravidelně sledovat, zda provozovatelé přenosových soustav dodržují příslušná pravidla.

(27) Přístup k zařízením pro skladování zemního plynu a k zařízením se zkapalněným zemním plynem (dále jen „LNG“) je v některých členských státech nedostatečný, a proto je třeba zdokonalit uplatňování platných předpisů. Ze sledování, které provedla Skupina evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství, vyplynulo, že dobrovolné pokyny provozovatelům skladovacích zařízení týkající se osvědčených postupů při zajišťování přístupu třetích osob, které byly všemi zúčastněnými osobami schváleny na madridském fóru, jsou uplatňovány nedostatečně, a je tedy nutné učinit je závaznými.

(28) V případě zemního plynu představují nediskriminační a transparentní systémy vyrovnávání používané provozovateli přepravních soustav důležité mechanismy zejména ve vztahu k novým účastníkům vstupujícím na trh, kteří mohou mít s vyrovnáváním svého celkového portfolia prodejů větší potíže než společnosti, které jsou na daném trhu již zavedené. Proto je nezbytné stanovit pravidla pro zajištění toho, aby provozovatelé přepravních soustav používali tyto mechanismy způsobem slučitelným s podmínkami

nediskriminačního, transparentního a účinného přístupu k soustavě.

(29) Obchodování s primárními právy na kapacitu představuje důležitou součást rozvoje konkurenčního trhu a vytváření likvidity. Toto nařízení by proto mělo stanovit základní pravidla vztahující se na tuto oblast obchodování.

(30) Národní regulační orgány by měly zajistit dodržování pravidel obsažených v tomto nařízení a v rámcových pokynech, které jsou podle něj přijaty.

(31) V rámcových pokynech připojených k tomuto nařízení jsou na základě „Druhých pokynů pro správnou praxi“ vymezena podrobná prováděcí pravidla. Tato pravidla se případně budou v průběhu doby vyvíjet s přihlédnutím k rozdílu mezi národními plynárenskými soustavami.

(32) Při navrhování změn rámcových pokynů uvedených v příloze tohoto nařízení by měla Komise nejprve vést konzultace se všemi příslušnými osobami, jichž se rámcové pokyny týkají a které jsou zastoupeny profesními organizacemi, a s členskými státy v rámci madridského fóra.

(33) Členské státy a příslušné vnitrostátní orgány by měly Komisi poskytovat příslušné informace. Komise by měla s těmito informacemi nakládat jako s důvěrnými.

(34) Tímto nařízením a rámcovými pokyny přijatými v souladu s ním není dotčeno použití pravidel Společenství, které se týkají hospodářské soutěže.

(35) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi.

(36) Zejména je třeba zmocnit Komisi ke stanovení či přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jenž je nezbytný pro dosažení cílů tohoto nařízení. Jelikož mají tato opatření obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musejí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

(37) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž stanovení spravedlivých pravidel pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám, skladovacím zařízením a zařízením LNG, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.

(38) Vzhledem k rozsahu změn, které se provádějí v nařízení (ES) č. 1775/2005, je z důvodu jasnosti a přehlednosti žádoucí, aby byla příslušná ustanovení přepracována v jednom novém nařízení,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

To nařízení:

a) stanoví nediskriminační pravidla pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám s přihlédnutím ke zvláštnostem národních a regionálních trhů, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem;

b) stanoví nediskriminační pravidla pro podmínky přístupu k zařízením LNG a skladovacím zařízením s přihlédnutím ke

zvláštnostem národních a regionálních trhů; a

c) usnadňuje vytvoření dobře fungujícího a transparentního velkoobchodního trhu s vysokou úrovní bezpečnosti dodávek zemního plynu a stanoví mechanismy pro harmonizaci pravidel pro přístup k síti v rámci přeshraničního obchodu se zemním plynem.

Cíle uvedené v prvním pododstavci zahrnují stanovení harmonizovaných zásad pro sazby či metody jejich výpočtu, pro přístup k soustavě, nikoliv však ke skladovacím zařízením, zavedení služeb pro přístup třetích osob a harmonizované zásady pro přidělování kapacity a řízení překročení kapacity, stanovení požadavků na transparentnost, pravidla pro vyrovnávání, vyrovnávací poplatky a usnadnění obchodování s kapacitou.

Toto nařízení se s výjimkou čl. 19 odst. 4 vztahuje pouze na skladovací zařízení spadající podle čl. 33 odst. 3 nebo 4 směrnice 2009/73/ES.

Členské státy mohou určit subjekt nebo orgán zřízený v souladu se směrnicí 2009/73/ES, jenž splňuje požadavky tohoto nařízení, za účelem výkonu jedné nebo více funkcí, které obvykle náležejí provozovateli přepravní soustavy. Tento subjekt nebo orgán podléhá certifikaci podle článku 3 tohoto nařízení a musí být určen podle článku 10 směrnice 2009/73/ES.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „přeprou“ přeprava zemního plynu sítí, tvořenou zejména vysokotlakými plynovody, nikoli těžební plynovodní sítí, ani částmi vysokotlakých plynovodů používaných především v rámci místní distribuce zemního plynu, pro jeho dopravu k zákazníkům, ale nikoli pro dodávku;
- 2) „přepravní smlouvou“ smlouva, kterou provozovatel přepravní soustavy uzavírá s uživatelem sítě za účelem přepravy;
- 3) „kapacitou“ maximální průtok vyjádřený v běžných metrech krychlových za jednotku času nebo v jednotkách energie za jednotku času, na který má uživatel sítě na základě přepravní smlouvy právo;
- 4) „nevyužitou kapacitou“ pevná kapacita, kterou uživatel sítě získal podle přepravní smlouvy, ale kterou nenominoval ve lhůtě stanovené ve smlouvě;
- 5) „řízením překročení kapacity“ řízení portfolia kapacity provozovatele přepravní soustavy za účelem optimálního a maximálního využití technické kapacity a včasného zjišťování budoucího překročení kapacity a bodů nasycení;
- 6) „sekundárním trhem“ trh s kapacitou obchodovanou mimo primární trh;
- 7) „nominací“ oznámení, kterým uživatel sítě provozovateli přepravní soustavy předem ohlašuje skutečný průtok, který chce do soustavy dodat nebo z ní odebrat;
- 8) „renominační“ následné oznámení opravené nominace;
- 9) „integritou soustavy“ takový stav přepravní soustavy včetně nezbytných přepravních zařízení, ve kterém tlak a jakost zemního plynu zůstává v rozmezí minimálních a maximálních limitů stanovených provozovatelem přepravní soustavy, takže přeprava zemního plynu je po technické stránce zaručena;
- 10) „vyrovnávacím obdobím“ období, ve kterém musí jednotliví uživatelé sítě vyrovnat odběr určitého množství zemního plynu vyjádřeného v jednotkách energie dodávkou stejného množství zemního plynu do přepravní soustavy v

souladu s přepravní smlouvou nebo kodexem sítě;

- 11) „uživatelem sítě“ zákazník nebo potenciální zákazník provozovatele přepravní soustavy a samotní provozovatelé přepravních soustav, pokud je to potřebné pro výkon jejich funkce ve vztahu k přepravě;
  - 12) „přerušitelnými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy v souvislosti s přerušitelnou kapacitou;
  - 13) „přerušitelnou kapacitou“ kapacita přepravy zemního plynu, kterou může provozovatel přepravní soustavy v souladu s podmínkami přepravní smlouvy přerušit;
  - 14) „dlouhodobými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy na dobu jednoho roku a delší;
  - 15) „krátkodobými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy na dobu kratší než jeden rok;
  - 16) „pevnou kapacitou“ kapacita přepravy zemního plynu, která je provozovatelem přepravní soustavy smluvně zaručena jako nepřerušitelná;
  - 17) „pevnými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy v souvislosti s pevnou kapacitou;
  - 18) „technickou kapacitou“ maximální pevná kapacita, kterou může provozovatel přepravní soustavy nabídnout uživatelům sítě s přihlédnutím k integritě soustavy a provozním požadavkům na přepravní soustavu;
  - 19) „smluvní kapacitou“ kapacita, kterou provozovatel přepravní soustavy přidělil uživateli sítě na základě přepravní smlouvy;
  - 20) „dostupnou kapacitou“ část technické kapacity, která není přidělena a je v danou chvíli v soustavě ještě k dispozici;
  - 21) „smluvním překročením kapacity“ situace, kdy výše požadavky po pevné kapacitě překračuje technickou kapacitu;
  - 22) „primárním trhem“ trh s kapacitou obchodovanou přímo provozovatelem přepravní soustavy;
  - 23) „fyzickým překročením kapacity“ situace, kdy v určitém okamžiku výše požadavky po skutečných dodáních překračuje technickou kapacitu;
  - 24) „kapacitou zařízení LNG“ kapacita terminálu LNG pro zkapalnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení, pomocné služby, prozatímní skladování a zpětné zplynování LNG;
  - 25) „pracovním objemem“ objem, který uživatel skladovacího zařízení může použít ke skladování zemního plynu;
  - 26) „těžebním výkonem“ objem, který uživatel skladovacího zařízení může vytěžit ze skladovacího zařízení, za časovou jednotku;
  - 27) „vtlačecím výkonem“ objem, který uživatel skladovacího zařízení může vtlačit do skladovacího zařízení, za časovou jednotku;
  - 28) „skladovací kapacitou“ jakákoli kombinace pracovního objemu, těžebního a vtlačecího výkonu.
2. Aniž jsou dotčeny definice uvedené v odstavci 1 tohoto článku, použijí se s výjimkou definice přepravy v bodě 3 článku 2 směrnice 2009/73/ES Úř. věst. L: vložte prosím číslo směrnice obsažené v dokumentu 3649/09.pro toto nařízení rovněž příslušné definice obsažené v uvedeném článku.
- Definice v bodech 3 až 23 v odstavci 1 tohoto článku ve vztahu k přepravě se použijí obdobně na skladovací zařízení a zařízení LNG.

Článek 3

Certifikace provozovatelů přepravních soustav

1. Komise přezkoumá oznámení o certifikaci provozovatele přepravní soustavy, jak je stanoveno v čl. 10 odst. 6 směrnice 2009/73/ES, ihned po jejím obdržení. Do dvou měsíců od obdržení oznámení Komise sdělí stanovisko příslušnému národnímu regulačnímu orgánu, pokud jde o slučitelnost s čl. 10 odst. 2 nebo článkem 11 a s článkem 9 směrnice 2009/73/ES.

Během přípravy stanoviska uvedeného v prvním pododstavci může Komise požádat agenturu o stanovisko k rozhodnutí národního regulačního orgánu. V takovém případě se dvouměsíční lhůta uvedená v prvním pododstavci prodlužuje o další dva měsíce.

Pokud Komise nevydá stanovisko ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznesla námítky.

2. Po obdržení stanoviska Komise národní regulační orgán přijme ve lhůtě dvou měsíců konečné rozhodnutí týkající se certifikace provozovatele přepravní soustavy, přičemž v nejvyšší možné míře zohlední toto stanovisko. Rozhodnutí regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně.

3. Kdykoliv během tohoto postupu mohou regulační orgány nebo Komise požádat provozovatele přepravních soustav nebo podniky vykonávající funkci výroby či dodávek o jakékoli informace významné pro plnění jejich úkolů podle tohoto článku.

4. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování odstavců 1 a 2 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

6. Pokud Komise obdrží oznámení o certifikaci provozovatele přepravní soustavy, jak je stanoveno v čl. 9 odst. 10 směrnice 2009/73/ES, přijme rozhodnutí týkající se certifikace. Regulační orgán splní rozhodnutí Komise.

Článek 4

Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav

Všichni provozovatelé přepravních soustav spolupracují na úrovni Společenství prostřednictvím sítě ENTSO pro zemní plyn s cílem podpořit dotvoření a fungování vnitřního trhu se zemním plynem a přeshraničního obchodu a zajistit, aby byla přepravní soustava zemního plynu optimálně řízena, její provoz byl koordinován a dobře se technicky rozvíjela.

Článek 5

Zřízení sítě ENTSO pro zemní plyn

1. Do 3. března 2011 předloží provozovatelé plynárenských přepravních soustav Komisi a agentuře návrh stanov sítě ENTSO pro zemní plyn, která se má zřídit, seznam jejích členů a návrh jejího jednacího řádu, včetně postupů pro konzultace s jinými zúčastněnými subjekty.

2. Do dvou měsíců od obdržení návrhu stanov, seznamu členů a návrhu jednacího řádu poskytne agentura po formální konzultaci organizací zastupujících všechny zúčastněné subjekty, zejména uživatele systému včetně jeho

zákazníků, Komisi stanovisko.

3. Komise vydá stanovisko k návrhu stanov, seznamu členů a návrhu jednacího řádu do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska agentury. Ve svém stanovisku Komise zohlední stanovisko agentury poskytnuté podle odstavce 2.

4. Do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska Komise zřídí provozovatelé přepravní soustavy síť ENTSO pro zemní plyn, přijmou její stanoví a jednací řád a zveřejní je.

Článek 6

Zavedení kodexů sítě

1. Komise po konzultaci agentury, sítě ENTSO pro zemní plyn a příslušných zúčastněných subjektů každoročně vypracuje seznam priorit stanovující oblasti uvedené v čl. 8 odst. 6 s cílem zahrnout je do kodexů sítě při jejich vypracování.

2. Komise požádá agenturu, aby jí v přiměřené lhůtě ne delší šesti měsíců předložila nezávazný rámcový pokyn (dále jen „nezávazný rámcový pokyn“), v němž stanoví v souladu s čl. 8 odst. 7 jasné a objektivní zásady pro vypracování kodexů sítě vztahujících se k oblastem určeným na seznamu priorit. Každý nezávazný rámcový pokyn přispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu. V návaznosti na odůvodněnou žádost agentury může Komise tuto lhůtu prodloužit.

3. Agentura otevřeným a transparentním způsobem formálně konzultuje nezávazný rámcový pokyn se sítí ENTSO pro zemní plyn a dalšími zúčastněnými subjekty po dobu alespoň dvou měsíců.

4. Domnívá-li se Komise, že nezávazný rámcový pokyn nepřispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu, může požádat agenturu, aby nezávazný rámcový pokyn v přiměřené lhůtě přezkoumala a opětovně jej Komisi předložila.

5. Pokud agentura nepředloží nebo opětovně nepředloží nezávazný rámcový pokyn ve lhůtě stanovené Komisí podle odstavců 2 nebo 4, vypracuje uvedený nezávazný rámcový pokyn Komise.

6. Komise požádá síť ENTSO pro zemní plyn, aby v přiměřené lhůtě ne delší dvanácti měsíců předložila agentuře kodex sítě, který je v souladu s příslušným nezávazným rámcovým pokynem.

7. Do tří měsíců ode dne obdržení kodexu sítě, během nichž může agentura vést formální konzultace s příslušnými zúčastněnými subjekty, poskytne agentura síti ENTSO pro zemní plyn odůvodněné stanovisko ke kodexu sítě.

8. Síť ENTSO pro zemní plyn může s ohledem na stanovisko agentury kodex sítě změnit a opětovně jej agentuře předložit.

9. Jakkmile se agentura přesvědčí, že je kodex sítě v souladu s příslušným nezávazným rámcovým pokynem, předloží jej Komisi, přičemž může doporučit jeho přijetí v přiměřené lhůtě. Pokud Komise kodex nepřijme, musí uvést důvody nepřijetí.

10. Pokud síť ENTSO pro zemní plyn nevypracuje kodex sítě ve lhůtě stanovené Komisí podle odstavce 6, může Komise požádat agenturu, aby připravila návrh kodexu sítě na základě příslušného nezávazného rámcového pokynu. Agentura může podle tohoto odstavce v průběhu přípravy kodexu sítě zahájit další konzultace. Agentura předloží návrh kodexu sítě připravený podle tohoto odstavce Komisi, přičemž může doporučit jeho přijetí.

11. Komise může z vlastního podnětu, pokud síť ENTSO pro zemní plyn nevypracovala kodex sítě nebo agentura nevypracovala návrh kodexu sítě, jak je uvedeno v odstavci 10 tohoto článku, nebo na doporučení agentury podle

odstavce 9 tohoto článku, přijmout jeden nebo více kodexů sítě pro oblasti uvedené na seznamu v čl. 8 odst. 6.

Navrhne-li Komise přijetí kodexu z vlastního podnětu, konzultuje návrh kodexu s agenturu, se sítí ENTSO pro zemní plyn a se všemi příslušnými zúčastněnými subjekty po dobu nejméně dvou měsíců. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

12. Tímto článkem není dotčeno právo Komise přijímat a měnit rámcové pokyny podle článku 23.

Článek 7

Změna kodexů sítě

1. Návrh změn kteréhokoliv kodexu sítě přijatého podle článku 6 může agentuře předložit subjekt, který může mít zájem na tomto kodexu sítě, včetně sítě ENTSO pro zemní plyn, provozovatelů přepravních soustav, uživatelů sítě a spotřebitelů. Agentura může navrhnout změny rovněž z vlastní iniciativy.

2. V souladu s článkem 10 nařízení (ES) č. 713/2009 agentura konzultuje všechny zúčastněné strany. V návaznosti na tento postup může agentura Komisi předložit odůvodněné návrhy změn, v nichž uvede, v jakém smyslu jsou návrhy v souladu s cíli kodexů sítě podle čl. 6 odst. 2 tohoto nařízení.

3. S ohledem na návrhy agentury může Komise přijmout změny kteréhokoliv kodexu sítě přijatého podle článku 6. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

4. Posouzení navržených změn postupem podle v čl. 28 odst. 2 se omezí na posouzení aspektů souvisejících s navrhovanou změnou. Těmito navrhovanými změnami nejsou dotčeny další změny, které může navrhnout Komise.

Článek 8

Úkoly sítě ENTSO pro zemní plyn

1. Sít' ENTSO pro zemní plyn vypracuje na žádost Komise v souladu s čl. 6 odst. 6 kodexy sítě pro oblasti uvedené v odstavci 6 tohoto článku.

2. Za účelem dosažení cílů uvedených v článku 4 může sít' ENTSO pro zemní plyn vypracovat kodexy sítě pro oblasti uvedené v odstavci 6, pokud se tyto kodexy netýkají oblastí, na něž se vztahuje žádost Komise. Tyto kodexy sítě jsou předkládány agentuře, která k nim vydá stanovisko. Sít' ENTSO pro zemní plyn k tomuto stanovisku náležitě přihlédne.

3. Sít' ENTSO pro zemní plyn přijímá:

a) společné nástroje provozování sítě v zájmu koordinace provozu sítě za běžných a nouzových podmínek, včetně společné stupnice pro klasifikaci mimořádných událostí, a výzkumné plány;

b) každé dva roky nezávazný desetiletý plán rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě“ pro celé Společenství) včetně výhledu přiměřenosti dodávek v Evropě;

c) doporučení týkající se koordinace technické spolupráce mezi provozovateli přepravních soustav Společenství a přepravních soustav třetích zemí,

d) roční pracovní program;

e) výroční zprávu;

f) každoroční letní a zimní výhledy dodávek.

4. Výhled přiměřenosti dodávek v Evropě uvedený v odst. 3 písm. b) zahrnuje celkovou přiměřenost plynárenské soustavy z hlediska stávajících dodávek zemního plynu a předpokládané poptávky po něm, a to na období následujících pěti let i na období od pěti do deseti let od data vypracování tohoto výhledu. Tento výhled přiměřenosti dodávek v Evropě vychází z vnitrostátních výhledů dodávek vypracovaných jednotlivými provozovateli přepravních soustav.

5. Roční pracovní program uvedený v odst. 3 písm. d) obsahuje seznam a popis kodexů sítě, jež mají být vypracovány, plán koordinace provozu sítě a činností v oblasti výzkumu a vývoje, které mají být v daném roce realizovány, a orientační časový harmonogram.

6. Kodexy sítě uvedené v odstavcích 1 a 2 zahrnují následující oblasti, přičemž případně zohledňují regionální zvláštnosti:

a) pravidla pro bezpečnost a spolehlivost soustav;

b) pravidla pro připojení k soustavě;

c) pravidla pro přístup třetí osoby;

d) pravidla pro předávání údajů a zúčtování;

e) pravidla pro interoperabilitu;

f) provozní postupy v případě stavu nouze;

g) pravidla pro přidělování kapacit a řízení překročení kapacity;

h) pravidla pro obchod týkající se technického a provozního zabezpečení služeb přístupu k soustavě a vyrovnávání soustav;

i) pravidla transparentnosti;

j) pravidla vyrovnávání, včetně se soustavou souvisejících pravidel postupů nominace, pravidel pro vyrovnávací poplatky a pravidel provozního vyrovnávání mezi provozovateli přepravních soustav;

k) pravidla týkající se harmonizovaných struktur přepravních sazeb; a l) energetickou účinnost, pokud jde o plynárenské soustavy.

7. Aniž je dotčeno právo členských států zavést vnitrostátní kodexy pro otázky, jež se nedotýkají přeshraničního obchodu, vypracují se kodexy sítě pro otázky přeshraničních sítí a integrace trhů.

8. Sít' ENTSO pro zemní plyn sleduje a analyzuje provádění kodexů a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 a jejich dopad na harmonizaci platných pravidel, jejichž cílem je usnadnit integraci trhu. Sít' ENTSO pro zemní plyn oznámí svá zjištění agentuře a výsledky analýzy zahrne do výroční zprávy uvedené v odst. 3 písm. e) tohoto článku.

9. Sít' ENTSO pro zemní plyn poskytuje agentuře veškeré informace, které si vyžádá za účelem plnění svých úkolů podle čl. 9 odst. 1.

10. Každé dva roky sít' ENTSO pro zemní plyn přijme a zveřejní plán rozvoje sítě pro celé Společenství uvedený v odst. 3 písm. b). Plán rozvoje sítě pro celé Společenství zahrnuje vytváření modelů integrované sítě, vypracovávání scénářů, výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě a posouzení odolnosti soustavy.

Plán rozvoje sítě pro celé Společenství zejména:

▼M3

a) vychází z investičních plánů jednotlivých členských států,

příčemž přihlíží k regionálním investičním plánům uvedeným v čl. 12 odst. 1 a případně k aspektům plánování sítě týkajícím se celé Unie, jak stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013 o hlavních směrech transevropské energetické infrastruktury; podléhá analýze nákladů a přínosů za použití metodiky stanovené dle článku 11 tohoto nařízení.

▼B

b) v souvislosti s přeshraničním propojením vychází rovněž z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů sítě a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle článků 14 a 22 směrnice 2009/73/ES a

c) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o přeshraniční kapacitu.

Pokud jde o druhý pododstavec písm. c), může být p k plánu rozvoje sítě pro celé Společenství přiložena analýza překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a které jsou způsobeny například rozdílnými schvalovacími postupy či praxí.

11. Agentura posuzuje národní desetileté plány rozvoje sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství. Zjistí-li agentura mezi desetiletým plánem rozvoje sítě některého členského státu a plánem rozvoje sítě pro celé Společenství nesrovnalosti, doporučí náležitým způsobem upravit tento národní plán rozvoje sítě nebo plán rozvoje sítě pro celé Společenství. Pokud je tento národní desetiletý plán rozvoje sítě vypracován podle článku 22 směrnice 2009/73/ES, agentura příslušnému národnímu regulačnímu orgánu doporučí, aby národní desetiletý plán rozvoje sítě upravit v souladu s čl. 22 odst. 7 uvedené směrnice a aby o této změně informoval Komisi.

12. Sít' ENTSO pro zemní plyn poskytne Komisi na její žádost stanovisko k přijetí rámcových pokynů uvedených v článku 23.

Článek 9

Sledování prováděné agenturou

1. Agentura sleduje plnění úkolů sítě ENTSO pro zemní plyn podle čl. 8 odst. 1, 2 a 3 a informuje o něm Komisi.

Agentura sleduje, jak sít' ENTSO pro zemní plyn provádí kodexy sítě vypracované podle čl. 8 odst. 2 a kodexy sítě, které byly vypracovány v souladu s čl. 6 odst. 1 až 10, které však nebyly přijaty Komisí podle čl. 6 odst. 11. Pokud sít' ENTSO pro zemní plyn neprovede některý z těchto kodexů sítě, agentura požádá sít' ENTSO pro zemní plyn o řádně odůvodněné vysvětlení, proč kodex neprovedla. Agentura sdělí toto vysvětlení Komisi a vydá k němu své stanovisko.

Agentura sleduje a analyzuje provádění kodexů a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 a jejich dopad na harmonizaci platných pravidel, jejichž cílem je usnadnění integrace trhu, jakož i nediskriminace, účinná hospodářská soutěž a účelné fungování trhu, a informuje o nich Komisi.

2. Sít' ENTSO pro zemní plyn předkládá agentuře návrh desetiletého plánu rozvoje sítě pro celé Společenství, návrh ročního pracovního programu, včetně informací o konzultačních postupech a dalších dokumentů uvedených v čl. 8 odst. 3, aby k nim agentura vydala stanovisko.

Do dvou měsíců ode dne jejich obdržení poskytne agentura síti ENTSO pro zemní plyn a Komisi řádně odůvodněné stanovisko a doporučení, pokud má za to, že návrh ročního pracovního programu nebo návrh plánu rozvoje sítě pro celé Společenství předloženého sítí ENTSO pro zemní plyn nepřispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu nebo nezajišťuje dostatečnou

úroveň přeshraničního propojení umožňujícího přístup třetím osobám.

Článek 10

Konzultace

1. Při vypracovávání kodexů sítě, návrhu plánu rozvoje sítě pro celé Společenství a ročního pracovního programu podle čl. 8 odst. 1, 2 a 3 vede sít' ENTSO pro zemní plyn otevřeným a transparentním způsobem rozsáhlé a včasné konzultace v souladu s jednacím řádem uvedeným v čl. 5 odst. 1 se všemi příslušnými účastníky trhu a zejména s organizacemi zastupujícími jednotlivé zúčastněné subjekty. Konzultace zahrnují národní regulační orgány a další vnitrostátní orgány, dodavatelské a výrobní podniky, uživatele sítě, včetně zákazníků, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele, včetně příslušných (odvětvových) sdružení, odborných subjektů a platformou zúčastněných subjektů. Zaměří se na zjištění názorů a návrhů všech příslušných stran v rozhodovacím procesu.

2. Všechny dokumenty a zápisy z jednání týkající se konzultací uvedených v odstavci 1 se zveřejňují.

3. Před přijetím ročního pracovního programu a kodexů sítě uvedených v čl. 8 odst. 1, 2 a 3 uvede sít' ENTSO pro zemní plyn, jakým způsobem byly připomínky získané během konzultací zohledněny. Pokud připomínky nebyly zohledněny, uvede důvody.

▼M3

Článek 11

Náklady

Náklady, které souvisejí s činnostmi evropské sítě provozovatelů plynárenských přepravních soustav a jsou uvedeny v člincích 4 až 12 tohoto nařízení a v článku 11 nařízení (EU) č. 347/2013, se zohlední při výpočtu sazeb a nesou je provozovatelé přepravních soustav. Regulační orgány tyto náklady schválí, pouze pokud jsou přijatelné a přiměřené.

▼B

Článek 12

Regionální spolupráce provozovatelů přepravních soustav

1. S cílem přispět k činnostem uvedeným v čl. 8 odst. 1, 2 a 3 navazují provozovatelé přepravních soustav regionální spolupráci v rámci sítě ENTSO pro zemní plyn. Každé dva roky zejména zveřejňují regionální investiční plán, přičemž mohou na jeho základě přijímat investiční rozhodnutí.

2. Provozovatelé přepravních soustav podporují provozní ujednání s cílem zajistit optimální řízení sítě a podpořit rozvoj energetických burz, koordinované přidělování přeshraniční kapacity prostřednictvím nediskriminačních tržních řešení, s náležitou pozorností věnovanou specifickým výhodám implicitních aukcí pro krátkodobé přidělování a integraci mechanismů vyrovnávání.

3. V zájmu dosažení cílů uvedených v odstavcích 1 a 2 může Komise s ohledem na stávající struktury regionální spolupráce vymezit zeměpisné oblasti, na něž se vztahují jednotlivé struktury regionální spolupráce. Každý členský stát může podporovat spolupráci ve více než jedné zeměpisné oblasti. Toto opatření, jehož předmětem je změna jiných než podstatných prvků tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

Komise vede za tímto účelem konzultace s agenturou a se sítí ENTSO pro zemní plyn.

Článek 13

Sazby za přístup k sítím

1. Sazby nebo metodiky jejich výpočtu používané provozovateli přepravních soustav a schválené regulačními orgány podle čl. 41 odst. 6 směrnice 2009/73/ES, a rovněž sazby zveřejňované podle čl. 32 odst. 1 uvedené směrnice jsou transparentní, berou v úvahu potřebu integrity soustavy a jejího zlepšování a odrážejí skutečné náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou transparentní, včetně odpovídající návratnosti investic, a případně s přihlédnutím ke srovnávacím rozborům sazeb prováděným regulačními orgány. Sazby nebo metodiky jejich výpočtu se používají nediskriminačním způsobem.

Členské státy mohou rozhodnout, že sazby lze rovněž určovat tržními prostředky, jako jsou aukce, pokud jsou takové prostředky a výnosy z nich plynoucí schváleny regulačním orgánem.

Sazby nebo metodiky jejich výpočtu usnadňují účinné obchodování se zemním plynem a hospodářskou soutěž a současně zabraňují křížovým dotacím mezi uživateli sítě a poskytují pobídky k investicím a k zachování nebo vytváření interoperability přepravních soustav.

Sazby pro uživatele sítě nesmí být diskriminační a stanoví se odděleně pro jednotlivé body vstupu do přepravní soustavy nebo jednotlivé body výstupu z ní. Mechanismy pro přidělování nákladů a metodika pro stanovení sazeb, pokud jde o body vstupu a body výstupu, schvalují národní regulační orgány. Členské státy zajistí, aby po uplynutí přechodného období dne 3. září 2011 nebyly síťové poplatky vypočítávány na základě smluvních tras. Sazby za přístup k síti nesmí omezit likviditu trhu ani narušit přeshraniční obchod mezi různými přepravními soustavami. Pokud by rozdíly ve struktuře sazeb nebo mechanismů vyrovnávání narušovaly obchod mezi přepravními soustavami, usilují provozovatelé přepravních soustav, aniž je dotčen čl. 41 odst. 6 směrnice 2009/73/ES, v úzké spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány aktivně o sblížení struktur sazeb a zásad ukládání poplatků, a to i ve vztahu k vyrovnávání.

Článek 14

Služby pro přístup třetích osob, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy

1. Provozovatelé přepravních soustav:

a) zajistí nediskriminační nabídku služeb všem uživatelům sítě;

b) poskytují pevné i přerušitelné služby pro přístup třetích osob. Cena za přerušitelnou kapacitu odráží pravděpodobnost přerušení;

c) nabízejí uživatelům sítě dlouhodobé i krátkodobé služby.

Pokud jde o první pododstavec písm. a), nabízí-li provozovatel přepravní soustavy stejnou službu různým zákazníkům, činí tak za rovnocenných smluvních podmínek buď za použití harmonizovaných přepravních smluv, nebo podle společného kodexu sítě schváleného příslušným orgánem postupem podle článku 41 směrnice 2009/73/ES.

2. Přepravní smlouvy uzavřené s nestandardními termíny zahájení nebo na dobu kratší, než je standardní roční přepravní smlouva, nesmějí vést k bezdůvodně vyšším nebo

nižším sazbám, jež neodrážejí tržní hodnotu služby v souladu se zásadami stanovenými v čl. 13 odst. 1.

3. Služby pro přístup třetích osob mohou být případně poskytovány s výhradou vhodných záruk solventnosti uživatelů sítě. Tyto záruky nesmějí představovat bezdůvodnou překážku vstupu na trh a musí být nediskriminační, transparentní a přiměřené.

Článek 15

Služby pro přístup třetích osob, pokud jde o skladovací zařízení a zařízení LNG

1. Každý provozovatel zařízení LNG a skladovacího zařízení:

a) zajistí všem uživatelům sítě nediskriminační nabídku služeb uspokojujících poptávku na trhu; zejména pokud provozovatel zařízení LNG nebo skladovacího zařízení nabízí tutéž službu různým zákazníkům, činí tak za rovnocenných smluvních podmínek;

b) nabízí služby, které jsou slučitelné s používáním propojených plynárenských přepravních soustav, a usnadňuje přístup prostřednictvím spolupráce s provozovatelem přepravní soustavy; a

c) zveřejňuje potřebné informace, zejména údaje o používání a dostupnosti služeb, a to ve lhůtě odpovídající odůvodněným obchodním potřebám uživatelů zařízení LNG a skladovacích zařízení. Na zveřejnění dohlíží národní regulační orgán.

2. Každý provozovatel skladovacího zařízení:

a) poskytuje jak pevné, tak přerušitelné služby pro přístup třetích osob, přičemž cena přerušitelné kapacity musí odrážet pravděpodobnost přerušení;

b) nabízí uživatelům skladovacích zařízení jak dlouhodobé, tak krátkodobé služby; nebo

c) nabízí uživatelům skladovacích zařízení sdružené i oddělené služby pracovního objemu, vtláčečeho a těžebního výkonu.

3. Smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacích zařízení nesmějí vést k bezdůvodně vyšším sazbám v případech, kdy jsou uzavřeny

a) mimo plynárenský rok s nestandardními termíny zahájení nebo

b) na dobu kratší, než je standardní roční smlouva o používání zařízení LNG a skladovacích zařízení.

4. Služby pro přístup třetích osob mohou být případně poskytovány s výhradou vhodných záruk solventnosti uživatelů sítě. Tyto záruky nesmějí představovat bezdůvodnou překážku vstupu na trh a musí být nediskriminační, transparentní a přiměřené.

5. Smluvní limity pro požadovanou minimální velikost kapacity zařízení LNG a skladovacího zařízení jsou odůvodněny technickými omezeními a umožňují menším uživatelům skladovacích zařízení přístup k těmto skladovacím zařízením.

Článek 16

Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity, pokud jde o provozovatele přepravních soustav

1. Účastníkům trhu je dána k dispozici maximální kapacita ve všech významných bodech uvedených v čl. 18 odst. 3, s přihlédnutím k integritě soustavy a účinnosti provozu sítě.

2. Provozovatelé přepravních soustav zavedou a zveřejní nediskriminační a transparentní mechanismy přidělování kapacity, které:

- a) poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití technické kapacity, usnadňují investice do nové infrastruktury a napomáhají přeshraničnímu obchodu se zemním plynem;
- b) jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek a zároveň jsou pružné a schopné se přizpůsobit podmínkám vyvíjejícího se trhu; a
- c) jsou slučitelné se systémy členských států pro přístup k síti.

3. Provozovatelé přepravní soustavy provedou a zveřejní nediskriminační a transparentní postupy pro řízení překročení kapacity, které napomáhají nediskriminačnímu přeshraničnímu obchodu se zemním plynem a vycházejí z těchto zásad:

- a) v případě smluvního překročení kapacity nabídne provozovatel přepravní soustavy nevyužitou kapacitu na primárním trhu alespoň v režimu na následující den a jako přerušitelnou; a
- b) uživatelé sítě, kteří chtějí na sekundárním trhu odprodat nebo pronajmout jimi nevyužitou smluvní kapacitu, mají právo tak učinit.

Pokud jde o první pododstavec písm. b), mohou členské státy od uživatelů sítě požadovat, aby tuto skutečnost oznámili nebo sdělili provozovateli přepravní soustavy.

4. Dojde-li k fyzickému překročení kapacity, použije provozovatel přepravní soustavy nebo případně regulační orgán nediskriminační a transparentní mechanismy přidělování kapacity.

5. Provozovatelé přepravních soustav pravidelně vyhodnocují tržní poptávku po nových investicích. Při plánování nových investic vyhodnotí provozovatelé přepravních soustav tržní poptávku a vezmou v úvahu bezpečnost dodávek.

Článek 17

Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity, pokud jde o skladovací zařízení a zařízení LNG

1. Účastníkům trhu je dána k dispozici maximální kapacita skladovacího zařízení a zařízení LNG, s přihlédnutím k integritě a provozu soustavy.

2. Každý provozovatel zařízení LNG a skladovacího zařízení provede a zveřejní nediskriminační a transparentní mechanismy přidělování kapacity, které:

- a) poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití kapacity a usnadňují investice do nové infrastruktury;
- b) jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek a zároveň jsou pružné a schopné se přizpůsobit podmínkám vyvíjejícího se trhu; a
- c) jsou slučitelné se systémy přístupu k připojeným sítím.

3. Smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacích zařízení obsahují opatření s cílem předcházet nadměrné rezervaci kapacity s ohledem na tyto zásady, které se uplatňují v případech smluvního překročení kapacity:

a) provozovatel soustavy musí neprodleně nabídnout nevyužitou kapacitu zařízení LNG a skladovacího zařízení na primárním trhu; v případě skladovacích zařízení ji nabízí alespoň v režimu na následující den a jako přerušitelnou,

b) uživatelé zařízení LNG a skladovacích zařízení, kteří chtějí na sekundárním trhu odprodat svou smluvní kapacitu, musí mít právo tak učinit.

Článek 18

Požadavky na transparentnost, pokud jde o provozovatele přepravních soustav

1. Provozovatelé přepravních soustav zveřejní podrobné údaje o nabízených službách a příslušných uplatňovaných podmínkách společně s technickými údaji, které uživatelé sítě potřebují k získání účinného přístupu k síti.

2. Provozovatelé přepravních soustav nebo příslušné vnitrostátní orgány zveřejňují přiměřené a dostatečně podrobné informace o stanovování sazeb, metodice a struktuře, aby zajistili transparentní, objektivní a nediskriminační sazby a usnadnili účinné využívání plynárenské soustavy.

3. U poskytovaných služeb každý provozovatel přepravní soustavy pravidelně, průběžně, uživatelsky srozumitelným a standardizovaným způsobem zveřejňuje pro všechny významné body, včetně vstupů a výstupů, číselné údaje o technické, smluvní a dostupné kapacitě.

4. Významné body v přepravní soustavě, pro které se musí údaje zveřejňovat, schválí příslušné orgány po konzultaci s uživateli sítě.

5. Provozovatelé přepravních soustav vždy zveřejňují informace vyžadované tímto nařízením smysluplným, kvantifikovatelně jasným, snadno přístupným a nediskriminačním způsobem.

6. Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují předběžné a následné informace o nabídce a poptávce vycházející z nominací, výhledů a realizovaných toků do soustavy a z ní. Národní regulační orgán zajišťuje, aby všechny tyto informace byly zveřejněny. Zveřejňované informace jsou stejně podrobné jako informace dostupné provozovateli přepravní soustavy.

Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují přijatá opatření, jakož i náklady a příjmy vzniklé při vyrovnávání soustavy.

Dotčení účastníci trhu poskytují provozovatelům přepravních soustav údaje podle tohoto článku.

Článek 19

Požadavky na transparentnost, pokud jde o skladovací zařízení a zařízení LNG

1. Provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení zveřejní podrobné údaje o nabízených službách a uplatňovaných podmínkách společně s technickými údaji, které uživatelé zařízení LNG a skladovacích zařízení potřebují k získání účinného přístupu k zařízením LNG a skladovacím zařízením.

2. U poskytovaných služeb provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení pravidelně, průběžně, uživatelsky srozumitelným a standardizovaným způsobem zveřejňuje číselné údaje o smluvní a dostupné kapacitě skladovacích zařízení a zařízení LNG.

3. Provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení vždy zveřejní informace vyžadované tímto nařízením smysluplným, kvantifikovatelně jasným, snadno přístupným a nediskriminačním způsobem.

4. Provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení zveřejní množství zemního plynu v každém skladovacím zařízení nebo zařízení LNG, nebo ve skupině skladovacích

zařízení, pokud to odpovídá způsobu, jakým je zajišťován přístup pro uživatele sítě, vtláčení a těžby a dostupnou kapacitu skladovacích zařízení a zařízení LNG, včetně zařízení, k nimž třetí osoby nemají přístup. Tyto informace se rovněž sdělují provozovatelům přepravních soustav, kteří je zveřejňují v souhrnné podobě pro soustavu nebo podsoustavu, jež jsou vymezeny podle příslušných bodů. Tyto informace se aktualizují alespoň jednou denně.

V případech, ve kterých je uživatel skladovacího zařízení jeho jediným uživatelem, může předložit národnímu regulačnímu orgánu odůvodněnou žádost o důvěrné zpracování údajů uvedených v prvním pododstavci. Pokud národní regulační orgán dospěje k závěru, že tato žádost je odůvodněná, zejména s ohledem na nutnost zajistit rovnováhu mezi zájmy legitimní ochrany obchodního tajemství, jehož zpřístupnění by mohlo nepříznivě ovlivnit celkovou obchodní strategii uživatele skladovacího zařízení, s cílem vytvořit konkurenční vnitřní trh se zemním plynem, může provozovatel skladovacího zařízení umožnit po dobu maximálně jednoho roku nezveřejňovat údaje uvedené v prvním pododstavci.

Druhým pododstavcem není dotčena povinnost sdělit informace provozovatelům přepravních soustav a povinnost těchto provozovatelů tyto informace zveřejnit podle prvního pododstavce s výjimkou případů, kdy jsou údaje v souhrnné podobě totožné s údaji o jednotlivých skladovacích zařízeních, jejichž nezveřejnění schválil národní regulační orgán.

5. Aby byly zajištěny průhledné, objektivní a nediskriminační sazby a usnadněno účinné využívání infrastruktury, zveřejní provozovatelé zařízení LNG a skladovacích zařízení nebo příslušné regulační orgány dostatečně podrobné informace o stanovování, metodách výpočtu a struktuře sazeb za infrastrukturu s regulovaným přístupem třetích stran.

Článek 20

Záznamy vedené provozovatelem soustav

Provozovatelé přepravní soustavy, provozovatelé skladovacích zařízení a provozovatelé zařízení LNG uchovávají po dobu pěti let pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně národních regulačních orgánů, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise záznamy s veškerými informacemi uvedenými v článcích 18 a 19 a v části 3 přílohy I.

Článek 21

Pravidla vyrovnávání a vyrovnávací poplatky

1. Pravidla vyrovnávání se stanoví spravedlivým, nediskriminačním a transparentním způsobem a vycházejí z objektivních kritérií. Pravidla vyrovnávání odrážejí skutečné potřeby soustavy s přihlédnutím ke zdrojům, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici. Pravidla vyrovnávání mají tržní základ.

2. Aby uživatelé sítě měli možnost přijmout včasná nápravná opatření, poskytují provozovatelé přepravních soustav dostatečné, včasné a spolehlivé on-line informace o stavu vyrovnávání u jednotlivých uživatelů sítě.

Úroveň poskytovaných informací odráží úroveň informací, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici, a zúčtovací období, za něž jsou vyrovnávací poplatky vypočteny.

Poskytování informací podle tohoto odstavce se nezaplatňuje.

3. Vyrovnávací poplatky v nejvyšší možné míře odrážejí náklady, přičemž zároveň uživatelům sítě poskytují vhodné pobídky k vyrovnání jejich dodávek a odběrů zemního plynu. Zabraňují křížovým dotacím mezi uživateli sítě a nebrání

vstupu nových účastníků na trh.

Příslušné orgány nebo případně provozovatel přepravní soustavy zveřejňují metodiky výpočtu vyrovnávacích poplatků a konečných sazeb.

4. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přepravních soustav usilovali o harmonizaci režimů vyrovnávání a zefektivnění struktur a úrovní poplatků za vyrovnávání za účelem usnadnění obchodování se zemním plynem.

Článek 22

Obchodování s právy na kapacitu

Každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení a zařízení LNG učiní přiměřené kroky, aby umožnil volné obchodování s právy na kapacitu a aby transparentním a nediskriminačním způsobem tomuto obchodování napomáhal. Každý takový provozovatel vypracuje harmonizované přepravní smlouvy a smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacího zařízení a postupy k nim pro primární trh, aby usnadnil sekundární obchodování s kapacitou, a uzná převod primárních práv na kapacitu, je-li mu to uživatelem sítě oznámeno.

Harmonizované přepravní smlouvy, smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacího zařízení a postupy k nim se oznamují regulačním orgánům.

Článek 23

Rámcové pokyny

1. V rámcových pokynech, kterými se stanoví minimální stupeň harmonizace požadované pro dosažení cílů tohoto nařízení, jsou případně rovněž určeny:

a) podrobné údaje o službách pro přístup třetích osob včetně druhu, trvání a ostatních náležitostí těchto služeb podle článku 14 a 15;

b) podrobné údaje o zásadách pro mechanismy přidělování kapacity a uplatňování postupů pro řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity podle článku 16 a 17;

c) podrobné údaje o poskytování informací a vymezení technických údajů, které uživatel sítě potřebuje k získání účinného přístupu k síti, a určení všech významných bodů z důvodu požadavků na transparentnost, včetně informací, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časového plánu zveřejňování těchto informací v souladu s článkem 18 a 19;

d) podrobné údaje o metodice stanovování sazeb v souvislosti s přeshraničním obchodem se zemním plynem v souladu s článkem 13; a

e) podrobné údaje týkající se oblastí uvedených v čl. 8 odst. 6.

Za tím účelem vede Komise konzultace s agenturou a se sítí ENTSO pro zemní plyn.

2. Rámcové pokyny týkající se záležitostí uvedených v odst. 1 písm. a), b) a c) jsou stanoveny v příloze, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy.

Komise může přijmout rámcové pokyny uvedené v odstavci 1 tohoto článku a změnit rámcové pokyny uvedené v písmenech a), b) a c) zmíněného odstavce. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení, včetně jeho doplnění, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

3. Použití a změna rámcových pokynů přijatých na základě tohoto nařízení odráží rozdíly mezi jednotlivými vnitrostátními plynárenskými soustavami, a proto nejsou

vyžadovány na úrovni Společenství jednotné podmínky pro přístup třetích osob. Přesto mohou rámcové pokyny stanovit minimální požadavky, jež je třeba splnit pro dosažení nediskriminačních a transparentních podmínek přístupu k soustavě nezbytných pro vnitřní trh se zemním plynem, které lze poté uplatňovat s ohledem na rozdíly mezi vnitrostátními plynárenskými soustavami.

Článek 24

Regulační orgány

Při výkonu svých povinností podle tohoto nařízení zajišťují regulační orgány soulad s tímto nařízením a s rámcovými pokyny přijatými podle článku 23.

Tyto orgány spolupracují vhodným způsobem navzájem mezi sebou a s

Komisi a agenturou v souladu s kapitolou VIII směrnice 2009/73/ES.

Článek 25

Poskytování informací

Členské státy a regulační orgány poskytnou na žádost Komise veškeré potřebné informace pro účely článku 23.

Pro poskytnutí informací stanoví Komise přiměřenou lhůtu, přičemž přihledne ke složitosti požadovaných informací a k jejich naléhavosti.

Článek 26

Právo členských států na stanovení podrobnějších opatření

Tímto nařízením nejsou dotčena práva členských států zachovat nebo zavést opatření obsahující podrobnější ustanovení, než ta, která jsou uvedena v tomto nařízení nebo v rámcových pokynech podle článku 23.

Článek 27

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá nezbytná opatření pro zajištění jejich provádění. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato ustanovení odpovídající ustanovením podle nařízení (ES) č. 1775/2005 Komisi do 1. července 2006 a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny, které se jich týkají. ►C2 Členské státy oznámí tato ustanovení, která neodpovídají ustanovením podle nařízení (ES) č. 1775/2005, Komisi do 3. března 2011 a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny, které se jich týkají. ◀

2. Sankce stanovené podle odstavce 1 nejsou trestněprávní povahy.

Článek 28

Projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 51 směrnice 2009/73/ES.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 29

Zpráva Komise

Komise sleduje provádění tohoto nařízení. Ve své zprávě podle čl. 52 odst. 6 směrnice 2009/73/ES Komise rovněž uvede zkušenosti získané při používání tohoto nařízení. Zpráva zejména přezkoumá, do jaké míry bylo nařízení úspěšné při zajišťování nediskriminačních a náklady odrážejících podmínek přístupu k soustavě u plynárenských přepravních soustav, a přispělo tak zákazníkům k možnosti volby na dobře fungujícím vnitřním trhu a k dlouhodobé bezpečnosti dodávek. V případě potřeby se zpráva doplní vhodnými návrhy nebo doporučeními.

Článek 30

Výjimky

Toto nařízení se nepoužije na:

a) plynárenské přepravní soustavy v členských státech po dobu trvání výjimek udělených podle článku 49 směrnice 2009/73/ES;

b) novou infrastrukturu, tedy propojovací vedení, zařízení LNG a skladovací zařízení a významná zvýšení kapacity stávající infrastruktury a změny infrastruktur, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu, jak je uvedeno v čl. 36 odst. 1 a 2 směrnice 2009/73/ES, které jsou vyňaty z působnosti článků 9, 14, 32, 33, 34 nebo čl. 41 odst. 6, 8 a 10 uvedené směrnice, pokud jsou vyňaty z ustanovení uvedených v tomto písmeni, s výjimkou čl. 19 odst. 4 tohoto nařízení; nebo

c) plynárenské přepravní soustavy, kterým byly uděleny výjimky podle článku 48 směrnice 2009/73/ES.

Pokud jde o první pododstavec písm. a) členské státy, kterým byly uděleny výjimky podle článku 49 směrnice 2009/73/ES, mohou požádat Komisi o přechodnou výjimku od použití tohoto nařízení až na dobu dvou let ode dne, k němuž výjimka uvedená v tomto písmenu pozbude platnosti.

Článek 31

Zrušení

Nařízení ES č. 1775/2005 se zrušuje ode dne 3. března 2011. Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 32

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

▼ C1

Той се прилага от 3 март 2011 г.

▼ B

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (vybraná ustanovení)

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví společná pravidla pro přepravu, distribuci, dodávku a skladování zemního plynu. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování odvětví zemního plynu, přístupu na trh, kritérií a postupů pro udělování povolení pro přepravu, distribuci, dodávku a skladování zemního plynu, jakož i pravidla pro provozování soustav.

2. Pravidla, která tato směrnice stanoví pro zemní plyn, včetně zkapalněného zemního plynu (LNG), se nediskriminačním způsobem použijí rovněž na bioplyn a jiné druhy plynu z biomasy nebo další druhy plynu, pokud je technicky možné bezpečně tyto druhy plynu vtlačovat a přepravovat soustavou zemního plynu.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. "plynárenským podnikem" fyzická nebo právnická osoba, která vykonává alespoň jednu z těchto funkcí: výroba, přeprava, distribuce, dodávky, nákup nebo skladování zemního plynu, včetně LNG, a která zajišťuje obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, s výjimkou konečných spotřebitelů;

2. "těžební plynovodní síť" potrubí nebo potrubní síť provozovaná nebo zkonstruovaná jako součást projektu na výrobu (těžbu) ropy nebo plynu nebo používaná k přepravě zemního plynu z jednoho nebo více těžebních míst tohoto typu do zpracovatelského závodu nebo terminálu anebo konečného přístavního terminálu;

3. "přepřavou" přeprava zemního plynu sítí tvořenou zejména vysokotlakými plynovody, nikoli těžebními plynovody ani částmi vysokotlakých plynovodů používaných především v rámci místní distribuce zemního plynu pro jeho dopravu k zákazníkům, ale nikoli pro dodávku.

4. "provozovatelem přepravní soustavy" fyzická nebo právnická osoba, která provádí přepravu a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přepravní soustavy v dané oblasti a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přepravě plynu;

5. "distribucí" přeprava zemního plynu místními nebo oblastními potrubními sítěmi s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;

6. "provozovatelem distribuční soustavy" fyzická nebo právnická osoba, která provádí distribuci a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti, a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci plynu;

7. "dodávkami" prodej, včetně dalšího prodeje, zemního plynu, včetně LNG, zákazníkům;

8. "dodavatelem" fyzická nebo právnická osoba, která provádí dodávky;

9. "skladovacím zařízením" zařízení používané pro skladování zemního plynu, které patří plynárenskému podniku nebo jím je provozováno, včetně zařízení LNG používaného pro skladování, avšak s výjimkou části používané pro výrobní činnosti a s výjimkou zařízení vyhrazeného výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;

10. "provozovatelem skladovacího zařízení" fyzická nebo právnická osoba, která provádí skladování a odpovídá za provoz skladovacího zařízení;

11. "zařízením LNG" terminál, který se používá pro zkapalnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení a znovuzplynování LNG a které zahrnuje pomocné služby a prozatímní skladování nezbytné k znovuzplynování a k následnému dodání do přepravní soustavy, avšak nezahrnuje žádnou část terminálů LNG používanou ke skladování;

12. "provozovatelem zařízení LNG" jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která provádí zkapalnění zemního plynu, nebo dovoz, vykládání a znovuzplynování LNG a odpovídá za provoz zařízení LNG;

13. "soustavou" jakákoli přepravní nebo distribuční síť, zařízení LNG nebo skladovací zařízení, která patří plynárenskému podniku nebo je plynárenským podnikem provozována, včetně skladování v potrubí, a její zařízení poskytující pomocné služby, jakož i zařízení podniků ve skupině nezbytná pro zajištění přístupu k přepravě, distribuci a LNG;

14. "pomocnými službami" všechny služby potřebné k přístupu k přepravní nebo distribuční síti nebo zařízení LNG, skladovacím zařízením nebo k jejich provozování, včetně zařízení pro vyrovnávání zatížení soustavy, smíchávání a vstřikovávání inertních plynů, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;

15. "skladováním v potrubí" skladování plynu stlačením v plynárenských přepravních a distribučních soustavách, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;

16. "propojenou soustavou" několik soustav, které jsou navzájem propojeny;

17. "propojovacím vedením" dálkový přepravní plynovod, který překračuje nebo přesahuje hranice mezi členskými státy výhradně za účelem propojení vnitrostátních přepravních soustav daných členskými státy;

18. "přímým vedením" potrubí pro přepravu zemního plynu doplňující propojenou soustavu;

19. "integrováním plynárenským podnikem" vertikálně nebo horizontálně integrovaný podnik;

20. "vertikálně integrovaným podnikem" plynárenský podnik nebo skupina plynárenských podniků, v nichž je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a v nichž podnik nebo skupina podniků vykonává alespoň jednu z funkcí přepravy, distribuce, LNG nebo skladování a alespoň jednu z funkcí výroby (těžby) nebo dodávek zemního plynu;

21. "horizontálně integrovaným podnikem" podnik vykonávající alespoň jednu z funkcí výroby, přepravy, distribuce, dodávek nebo skladování zemního plynu a další funkci, která nesouvisí se zemním plynem;

22. "podnikem ve skupině" podnik ve skupině ve smyslu článku 41 sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) Smlouvy, o konsolidovaných účetních závěrkách, nebo přidružený podnik ve smyslu čl. 33 odst. 1 uvedené směrnice nebo podnik patřící stejným podílníkům;

23. "uživatelé soustavy" fyzická nebo právnická osoba dodávající do soustavy nebo odebírající ze soustavy;

24. "zákazníkem" velkoobtěratel a konečný spotřebitel zemního plynu a plynárenský podnik, který nakupuje zemní plyn;

25. "zákazníkem v domácnosti" zákazník nakupující zemní plyn pro vlastní potřebu v domácnosti;

26. "zákazníkem mimo domácnost" zákazník nakupující zemní plyn, který není určen pro vlastní potřebu v domácnosti;

27. "konečným spotřebitelem" zákazník nakupující zemní plyn pro vlastní potřebu;

28. "oprávněným zákazníkem" zákazník, který může volně nakupovat zemní plyn od dodavatele, jehož si zvolí, ve smyslu článku 37;

29. "velkoobtěratelem" fyzická nebo právnická osoba, jiná než provozovatel přepravní nebo distribuční soustavy, která nakupuje zemní plyn pro účely jeho dalšího prodeje v rámci nebo mimo rámec soustavy, na jejímž území je usazena;

30. "dlouhodobým plánováním" plánování zásobovací a přepravní kapacity plynárenských podniků na dlouhodobém základě s cílem pokrýt poptávku po zemním plynu v soustavě, zajistit různorodost zdrojů a zabezpečit dodávky zákazníkům;

31. "vznikajícím trhem" členský stát, ve kterém první obchodní dodávky na základě jeho první dlouhodobé smlouvy na dodávky zemního plynu byly provedeny nejdříve před deseti lety;

32. "bezpečností" bezpečnost dodávek zemního plynu a technická bezpečnost.

33. "novou infrastrukturou" infrastruktura, která není dokončena ke dni 4. srpna 2003;

34. "smlouvou na dodávky zemního plynu" smlouva o dodávkách zemního plynu, která však nezahrnuje derivát na zemní plyn;

35. "derivátem na zemní plyn" finanční nástroj uvedený v bodech 5, 6 nebo 7 oddílu C přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, pokud se daný nástroj týká zemního plynu;

36. "kontrolou" jakákoli práva, smlouvy nebo jiné prostředky, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost uplatnění rozhodujícího vlivu v určitém podniku, zejména na základě:

a) vlastnických práv nebo práv užívání všech aktiv podniku nebo jejich části;

b) práv nebo smluv, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku.

[...]

Článek 4

Udělování povolení

1. Je-li pro výstavbu nebo provozování plynárenského zařízení nutné povolení (například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení), udělí členský stát nebo jimi určené příslušné orgány povolení pro výstavbu nebo provozování takových zařízení, potrubí a souvisejícího vybavení na svém území v souladu s odstavci 2 až 4. Členský stát nebo jimi určené příslušné orgány mohou rovněž udělovat na stejném základě povolení pro dodávky zemního plynu a povolení pro velkoobtěratele.

2. Pokud mají členské státy systém udělování povolení, stanoví cíl a nediskriminační kritéria, které má splnit podnik žádající o povolení pro výstavbu nebo provozování plynárenských zařízení nebo podnik žádající o povolení dodávat zemní plyn. Nediskriminační kritéria a postupy pro udělování povolení se zveřejňují. Členské státy zajistí, aby řízení, v němž se uděluje povolení pro zařízení, plynovody a související vybavení, v případě potřeby zohledňovalo význam projektu pro vnitřní trh se zemním plynem.

3. Členské státy zajistí, aby důvody pro odmítnutí udělení povolení byly objektivní a nediskriminační a aby byly sděleny žadateli. Důvody odmítnutí jsou pro informaci oznamovány Komisi. Členské státy zavedou postup, který umožní žadateli podat proti takovým odmítnutím opravný prostředek.

4. Při rozvoji nově zásobovaných oblastí a v zájmu efektivního provozu obecně a aniž je dotčen článek 38, mohou členské státy odepřít udělení dalšího povolení k výstavbě nebo provozování distribučních potrubních soustav v určité oblasti, pokud jsou v této oblasti tyto potrubní soustavy vybudovány nebo jsou navrženy k výstavbě a pokud stávající nebo navrhovaná kapacita není využita.

[...]

Článek 6

Regionální solidarita

1. K zajištění bezpečných dodávek zemního plynu na vnitřní trh budou členské státy spolupracovat, aby podpořily regionální a dvoustrannou solidaritu.

2. Tato spolupráce se vztahuje na situace, které v krátkodobém horizontu vedou nebo mohou vést k vážnému narušení dodávek do členského státu. Tato spolupráce zahrnuje:

a) koordinaci vnitrostátních nouzových opatření uvedených v článku 8 směrnice Rady 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu;

b) stanovení a v případě potřeby rozvoj a modernizaci propojení elektroenergetických a plynárenských sítí; a

c) podmínky a praktické postupy vzájemné pomoci.

3. Komise a ostatní členské státy jsou o této spolupráci průběžně informovány.

4. Komise může pro regionální spolupráci založenou na solidaritě přijmout rámcové pokyny. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

[...]

Článek 13

Úkoly provozovatelů přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG

1. Každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG:

a) provozuje, udržuje a rozvíjí za přijatelných hospodářských podmínek bezpečnost, spolehlivost a účinnost přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG s cílem zajistit otevřenost trhu, s řádným ohledem na životní prostředí a při zajištění přiměřených prostředků ke splnění povinností týkajících se poskytování služeb;

b) zajišťuje nediskriminaci mezi uživateli soustavy nebo určitými kategoriemi uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve své skupině;

c) poskytuje všem jiným provozovatelům přepravní soustavy, skladovacího zařízení, zařízení LNG nebo distribuční soustavy dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy; a

d) poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě.

2. Každý provozovatel přepravní soustavy vybuduje dostatečnou přeshraniční kapacitu za účelem integrace evropské přepravní infrastruktury, která bude splňovat veškeré z hospodářského hlediska přijatelné a technicky proveditelné požadavky na kapacity a zároveň zohledňovat bezpečnost dodávek zemního plynu.

3. Pravidla přijatá provozovateli přepravních soustav pro vyrovnávání přepravní soustavy zemního plynu musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům jejich soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přepravní soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která musí být v souladu s čl. 41 odst. 6, nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejní se.

4. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, mohou požadovat, aby provozovatelé přenosových soustav dodržovali minimální normy pro údržbu a rozvoj přenosové soustavy, včetně propojovací kapacity.

5. Provozovatelé přepravní soustavy musí získávat energii, kterou používají k vykonávání svých funkcí, v souladu s transparentními, nediskriminačními a tržními postupy.

[...]

Článek 15

Oddělení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení

1. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, musí být vlastníkem přepravní soustavy a provozovatelem skladovacího zařízení, kteří jsou součástí vertikálně integrovaných podniků, nezávislí, přinejmenším pokud jde o jejich právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisí s přepravou, distribucí a skladováním.

Tento článek se použije pouze na skladovací zařízení, která jsou technicky nebo hospodářsky nezbytná k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům podle článku 33.

2. Pro zajištění nezávislosti vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení podle odstavce 1 platí tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení nesmějí mít účast na těch podnikových strukturách integrovaného plynárenského podniku, které přímo či nepřímo odpovídají za každodenní provoz výroby (těžby) a dodávek zemního plynu;

b) je třeba přijmout vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení, a to způsobem, jímž je zajištěno, že jsou schopny jednat nezávisle;

c) provozovatel skladovacího zařízení má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o aktiva potřebná pro provoz, údržbu nebo rozvoj skladovacího zařízení. Tím není vyloučena existence vhodných koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 41 odst. 6. To umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele skladovacího zařízení a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se běžného provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace skladovacích zařízení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje; a

d) vlastník přepravní soustavy a provozovatel skladovacího zařízení vypracují program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění těchto cílů. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody předkládá regulačnímu orgánu výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje.

3. Komise může přijmout rámcové pokyny k zajištění úplného a účinného dodržování odstavce 2 tohoto článku ze strany vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

[...]

Článek 33

Přístup ke skladování

1. Pro organizaci přístupu ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům, jakož i pro organizaci přístupu k pomocným službám mohou členské státy zvolit buď jeden z postupů uvedených v odstavcích 3 a 4, nebo oba. Tyto postupy se uplatňují v souladu s objektivními, transparentními a nediskriminačními kritérii.

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy vymezí a zveřejní kritéria, která umožní stanovit, jaký režim přístupu se použije pro skladovací zařízení a skladování v potrubí. Členské státy zveřejní nebo provozovatelům skladovacího zařízení a přepravní soustavy uloží povinnost, aby zveřejnili, která skladovací zařízení nebo které jejich části a které skladování v potrubí jsou nabízeny podle různých postupů uvedených v odstavcích 3 a 4.

Povinností uvedenou v druhé větě druhého pododstavce není dotčeno právo volby, jež členskými státy přiznává první pododstavec.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na pomocné služby a prozatímní skladování, které se týkají zařízení LNG a které jsou nezbytné k procesu znovuzplynování a následného dodání do přepravní soustavy.

3. V případě sjednaného přístupu přijmou členské státy nebo pokud tak členský stát stanovil jeho regulační orgány, nezbytná opatření, aby plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni umožnily sjednat přístup ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Strany jsou povinny sjednat svůj přístup ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám v dobré víře.

Smlouvy o přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám se sjednávají s odpovídajícím provozovatelem skladovacího zařízení nebo plynárenským podnikem. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy požadují, aby provozovatelé skladovacího zařízení a plynárenské podniky zveřejnili své hlavní obchodní podmínky pro využívání skladování, skladování v potrubí a jiných pomocných služeb do 1. ledna 2005 a poté každý rok.

Vypracovávání podmínek uvedených ve druhém pododstavci konzultují provozovatelé skladovacích zařízení a plynárenské podniky s uživateli soustavy.

4. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, které zvolí regulovaný přístup, přijmou nezbytná opatření, aby poskytly plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni právo přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám na základě zveřejněných sazeb nebo jiných podmínek a povinností pro používání daného skladování nebo skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, konzultují vypracovávání těchto sazeb nebo metod pro jejich stanovení s uživateli soustavy. Toto právo přístupu může být oprávněným zákazníkům poskytnuto tím, že se jim umožní uzavřít smlouvy na dodávky s konkurenčními plynárenskými podniky jinými než vlastníkem nebo provozovatelem soustavy nebo podnikem ve skupině.

Článek 34

Přístup k těžebním plynovodním sítím

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že plynárenské podniky a oprávnění zákazníci bez ohledu na to, kde se nacházejí, byli schopni získat přístup k těžebním plynovodním sítím, včetně zařízení poskytujících technické služby spojené s tímto přístupem, v souladu s tímto článkem, s výjimkou částí těchto sítí a zařízení, které jsou používány pro místní těžební činnosti na nalezišti, kde je plyn těžen. Tato opatření se oznamují Komisi v souladu s článkem 54.

2. Přístup uvedený v odstavci 1 je poskytován způsobem určeným členskými státy v souladu s odpovídajícími právními nástroji. Členské státy uplatňují cíle spravedlivého a otevřeného přístupu, dosažení konkurenčního trhu se zemním plynem a ochrany před zneužíváním dominantního postavení, s přihlédnutím k bezpečnosti a pravidelnosti dodávek, objemu, který je nebo může být celkově dostupný, a k ochraně životního prostředí. V úvahu je možné vzít:

a) nezbytnost odmítnout přístup, pokud existuje neslučitelnost technických specifikací, kterou nelze přiměřeným způsobem překonat;

b) nezbytnost zabránit obtížím, které nelze přiměřeným způsobem překonat a které by mohly nepříznivě ovlivnit efektivitu současné a plánované budoucí výroby (těžby) uhlovodíků, včetně nalezišť s nízkou ekonomickou návratností;

c) nezbytnost respektovat řádně odůvodněné přiměřené potřeby vlastníka nebo provozovatele těžební plynovodní sítě ohledně dopravy a zpracování plynu a zájmy všech ostatních uživatelů těžební plynovodní sítě nebo souvisejících zpracovatelských nebo manipulačních zařízení, které by mohly být dotčeny; a

d) nezbytnost uplatňovat vnitrostátní právní a správní předpisy týkající se udělování povolení k výrobě (těžbě) nebo rozvoji těžební plynovodní sítě v souladu s právem Společenství.

3. Členské státy zajistí, aby byl zaveden postup pro řešení sporů, včetně orgánu nezávislého na stranách s přístupem ke všem důležitým informacím, který umožní rychlé vyřešení sporů týkajících se přístupu k těžebním plynovodním sítím, s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v odstavci 2 a k počtu stran, které mohou být zapojeny do sjednávání přístupu k těmto sítím.

4. V případě přeshraničních sporů se použije postup pro řešení sporů toho členského státu, do jehož pravomoci spadá těžební plynovodní síť, která odmítá přístup. Pokud v přeshraničních sporech daná síť spadá do působnosti více členských států, konzultují se tyto státy s cílem zajistit jednotné uplatňování této směrnice.

Článek 35

Odmítnutí přístupu

1. Plynárenské podniky mohou odmítnout přístup k soustavě pro nedostatek kapacity nebo tehdy, jestliže by jim přístup k soustavě bránil plnit povinnosti veřejné služby uvedené v čl. 3 odst. 2, které jsou jim uloženy, anebo z důvodu vážných hospodářských a finančních obtíží vyplývajících ze smluv "ber nebo plat", s přihlédnutím ke kritériím a postupům uvedeným v článku 48 a k řešení zvolenému členskými státy podle odstavce 1 zmíněného článku. Odmítnutí musí být řádně odůvodněno.

2. Členské státy mohou přijmout nezbytná opatření k zajištění toho, aby plynárenský podnik, který odmítl přístup k soustavě pro nedostatek kapacity nebo neexistenci přípojky, učinil potřebná zlepšení, pokud je to hospodárné nebo pokud je potenciální zákazník ochoten za ně zaplatit. Pokud členské státy uplatňují čl. 4 odst. 4, přijmou taková opatření.

Článek 36

Nová infrastruktura

1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení, zařízením LNG a skladovacím zařízením mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z článků 9, 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 za těchto podmínek:

a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;

b) úroveň rizika spojeného s investicí musí být taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;

c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právnickou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;

d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky; a

e) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem nebo účinnému fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena.

2. Odstavec 1 se týká rovněž významných zvýšení kapacity stávající infrastruktury a změn infrastruktury, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu.

3. Regulační orgán uvedený v kapitole VIII může v jednotlivých případech rozhodnout o výjimkách uvedených v odstavcích 1 a 2.

4. Nachází-li se příslušná infrastruktura na území více než jednoho členského státu, může agentura, vydat poradní stanovisko pro regulační orgány dotčených členských států, které by mohlo být základem jejich rozhodnutí, a to do dvou měsíců od data, kdy byla u posledního regulačního orgánu podána žádost o udělení výjimky.

Pokud všechny dotčené regulační orgány dosáhnou shody ohledně žádosti o výjimce v průběhu šesti měsíců ode dne, kdy ji obdržel poslední regulační orgány, informují o svém rozhodnutí agenturu.

Agentura vykonává úkoly svěřené tímto článkem regulačním orgánům dotčeného členského státu podle tohoto článku:

a) pokud všechny příslušné regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy žádost o výjimku obdržel poslední z těchto regulačních orgánů, nebo

b) pokud o to společně požádají dotčené regulační orgány.

Všechny příslušné regulační orgány mohou společně požádat, aby byla lhůta uvedena v třetím pododstavci písm. a) prodloužena nejvýše o tři měsíce.

5. Agentura před přijetím rozhodnutí konzultuje příslušné regulační orgány a žadatele.

6. Výjimka se může vztahovat k celé kapacitě nebo části kapacity nové infrastruktury nebo stávající infrastruktury s významně zvýšenou kapacitou.

Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře. Při rozhodování o těchto podmínkách se zejména zohlední dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

Před poskytnutím výjimky stanoví regulační orgán pravidla a mechanismy pro správu a přidělování kapacity. Tato pravidla musí vyžadovat, aby všichni potenciální uživatelé infrastruktury byli vyzváni k tomu, aby projevili zájem na nasmlouvání kapacity před tím, než je kapacita v nové infrastruktuře přidělena, a to rovněž pro vlastní potřebu. Regulační orgán musí vyžadovat, aby pravidla pro řízení překročení kapacity zahrnovala povinnost nabídnout nevyužitou kapacitu na trhu, a aby uživatelé infrastruktury byli oprávněni k obchodování se svými smluvními kapacitami na sekundárním trhu. Při hodnocení kritérií uvedených v odst. 1 písm. a), b) a e) tohoto článku zohlední regulační orgán výsledky postupu přidělování kapacity.

Rozhodnutí o výjimce, včetně podmínek uvedených v druhém pododstavci tohoto odstavce, se řádně odůvodní a zveřejní.

7. Bez ohledu na odstavec 3, mohou členské státy stanovit, že jejich regulační orgán nebo případně agentura předloží příslušnému orgánu členského státu své stanovisko k žádosti o udělení výjimky k formálnímu schválení. Toto stanovisko se zveřejní spolu s rozhodnutím.

8. Regulační orgán předá Komisi kopii každé žádosti o výjimku neprodleně po jejím obdržení. Příslušný orgán Komisi neprodleně oznámí rozhodnutí společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout podložené rozhodnutí. Tyto informace obsahují zejména

a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil nebo zamítl výjimku, spolu s odkazem na přesný právní základ, na němž se toto rozhodnutí zakládá, včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

b) vypracovanou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem;

c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;

d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení; a

e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

9. Ve lhůtě dvou měsíců, ode dne obdržení oznámení, může Komise přijmout rozhodnutí ukládající regulačnímu orgánu, aby rozhodnutí o udělení výjimky změnil nebo zrušil. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůta může být rovněž prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu.

Nejsou-li požadované informace poskytnuty ve lhůtě stanovené v žádosti, považuje se oznámení za vzaté zpět, ledaže před uplynutím uvedené lhůty je lhůta buď prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu, nebo regulační orgán v řádně odůvodněném prohlášení informuje Komisi, že považuje oznámení za úplné.

Regulační orgán do jednoho měsíce splní rozhodnutí Komise o změně nebo zrušení rozhodnutí o výjimce a uvědomí o tom Komisi.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

Souhlas Komise s rozhodnutím o výjimce pozbývá účinku dva roky od jeho přijetí, pokud do té doby nezačala výstavba infrastruktury, a pět let po jeho přijetí, pokud v té době ještě infrastruktura nebyla uvedena do provozu, pokud Komise nerozhodne, že veškeré zpoždění je způsobeno závažnými překážkami mimo kontrolu osoby, již byla výjimka udělena.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny k uplatňování podmínek uvedených v odstavci 1 tohoto článku a ke stanovení postupu pro uplatňování odstavců 3, 6, 8 a 9 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

[...]

Článek 48

Výjimky z platebních závazků "ber nebo plat"

1. Pokud se plynárenský podnik dostal nebo se domnívá, že by se mohl dostat, do vážných hospodářských a finančních

obtíží v důsledku platebních závazků "ber nebo plat", převzatých na základě jedné nebo více smluv o nákupu plynu, může zaslat příslušnému členskému státu nebo určenému příslušnému orgánu žádost o udělení dočasné výjimky z článku 32. Podle volby členského státu jsou žádosti podávány podle jednotlivých případů buď před zamítnutím přístupu k soustavě, nebo po něm. Členské státy mohou nechat na plynárenském podniku, zda podá žádost před zamítnutím přístupu k soustavě nebo po něm. Pokud plynárenský podnik odmítne přístup, musí být žádost podána neprodleně. K žádosti musí být přiloženy veškeré potřebné informace o povaze a rozsahu obtíží a o snahách podniknutých plynárenským podnikem k jejich vyřešení.

Pokud se nenabízí žádné jiné přiměřené řešení, může členský stát nebo určený příslušný orgán s přihlédnutím k odstavci 3 rozhodnout o udělení výjimky.

2. Členský stát nebo určený příslušný orgán neprodleně oznámí Komisi své rozhodnutí o udělení výjimky spolu se všemi potřebnými informacemi. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout odůvodněné rozhodnutí. Do osmi týdnů po obdržení oznámení může Komise požádat členské státy nebo určené příslušné orgány, aby změnilly nebo zrušily rozhodnutí o udělení výjimky.

Pokud dotyčný určený regulační orgán nebo členský stát uvedené žádosti ve lhůtě čtyř týdnů nevyhoví, přijme Komise konečné rozhodnutí neprodleně poradním postupem podle čl. 51 odst. 2.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

3. Při rozhodování o výjimkách uvedených v odstavci 1 vezme členský stát nebo určený příslušný orgán a Komise v úvahu zejména tato kritéria:

- a) cíl, spočívající v dosažení konkurenčního trhu s plynem;
- b) potřebu plnit povinnosti veřejné služby a zajistit bezpečnost dodávek;
- c) postavení plynárenského podniku na trhu s plynem a skutečný stav hospodářské soutěže na tomto trhu;
- d) závažnost hospodářských a finančních obtíží, na které narážejí plynárenské podniky a podniky zabývající se přepravou nebo oprávnění zákazníci;
- e) data podpisu a podmínky dané smlouvy nebo smluv, včetně toho, do jaké míry umožňují přihlížet k vývoji trhu;
- f) úsilí vynaložené při řešení problému;
- g) míru, v jaké podnik při převzetí dotyčných platebních závazků "ber nebo plat" mohl, s ohledem na tuto směrnici, přiměřeným způsobem předvídat, že mohou vzniknout vážné obtíže;
- h) úroveň propojení soustavy s ostatními soustavami a stupeň součinnosti těchto soustav; a
- i) důsledky, jaké by mělo udělení výjimky na řádné uplatňování této směrnice, pokud jde o bezproblémové fungování vnitřního trhu se zemním plynem.

Rozhodnutí o žádosti o výjimku týkající se platebních smluv "ber nebo plat" uzavřených před 4. srpnem 2003 by neměla vést k situaci, v níž je nemožné nalézt jiná rentabilní odbytiště. V každém případě se obtíže nepovažují za závažné, pokud prodej zemního plynu neklesne pod úroveň záruk minimálního odběru obsažených ve smlouvách o nákupu plynu "ber nebo plat" anebo pokud daná smlouva o nákupu plynu "ber nebo plat" může být změněna nebo plynárenský podnik je schopen nalézt jiná odbytiště.

4. Plynárenské podniky, kterým nebyla udělena výjimka uvedená v odstavci 1 tohoto článku, nesmějí odmítnout nebo nesmějí nadále odmítat přístup k soustavě v důsledku

závazků "ber nebo plat" přijatých ve smlouvě o nákupu plynu. Členské státy dbají na dodržování odpovídajících ustanovení článků 32 až 44.

5. Každá výjimka udělená na základě výše uvedených ustanovení musí být řádně odůvodněna. Komise zveřejní rozhodnutí v Úředním věstníku Evropské unie.

6. Do 4. srpna 2008 předloží Komise hodnotící zprávu o zkušenostech získaných s uplatňováním tohoto článku, aby Evropský parlament a Rada mohly včas posoudit nezbytnost jeho úpravy.

Článek 49

Vznikající a izolované trhy

1. Členské státy, které nejsou přímo napojeny na propojenou soustavu jiného členského státu a které mají pouze jednoho hlavního vnějšího dodavatele, se mohou odchýlit od článků 4, 9, 37 nebo 38. Dodavatelský podnik, jehož podíl na trhu je vyšší než 75 %, se považuje za hlavního dodavatele. Každá taková výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy alespoň jedna z podmínek uvedených v tomto pododstavci není splněna. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Kypr se může odchýlit od článků 4, 9, 37 nebo 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy Kypr přestane splňovat podmínky izolovaného trhu.

Články 4, 9, 37 nebo 38 se nevztahují na Estonsko, Lotyšsko a Finsko, dokud se kterýkoli z těchto států přímo nenapojí na propojenou soustavu jiného členského státu, než je Estonsko, Lotyšsko, Litva nebo Finsko. Tímto pododstavcem nejsou dotčeny výjimky podle prvního pododstavce.

2. Členský stát, který má právo na přiznání statutu vznikajícího trhu a který by se v důsledku provádění této směrnice dostal do vážných obtíží, se může odchýlit od článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy členský stát již nemá právo na přiznání statutu vznikajícího trhu. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Kypr se může odchýlit od článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy Kypr přestane splňovat podmínky izolovaného trhu.

3. Ke dni, ke kterému výjimka uvedená v odstavci 2 pozbývá platnosti, povede definice oprávněných zákazníků k otevření trhu odpovídajícímu přinejmenším 33 % celkové roční spotřeby plynu na vnitrostátním trhu s plynem. Dva roky poté se použije čl. 37 odst. 1 písm. b) a tři roky poté se použije čl. 37 odst. 1 písm. c). Dokud není použitelný čl. 37 odst. 1 písm. b), mohou se členské státy uvedené v odstavci 2 tohoto článku rozhodnout nepoužívat článek 32, pokud jde o pomocné služby a dočasné skladování k procesu znovuzplynování zemního plynu a jeho následné dodávání do přepravní soustavy.

4. Pokud by provádění této směrnice způsobilo vážné obtíže v zeměpisně vymezeném území členského státu, zejména pokud jde o rozvoj přepravní infrastruktury a hlavní distribuční infrastruktury, jakož i s ohledem na povzbuzení investic, mohou členské státy požádat Komisi o dočasnou výjimku u článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38.

5. Komise může udělit výjimku uvedenou v odstavci 4 zejména s přihlédnutím k těmto kritériím:

- potřebě investic do infrastruktury, jejíž provoz by nebyl v konkurenčním tržním prostředí rentabilní,
- úrovní a vyhlídkám návratnosti vyžadovaných investic,

- velikosti a vyspělosti plynárenské soustavy v dané oblasti,
- vyhlídkám daného trhu s plynem,
- zeměpisné velikosti a vlastnostem dané části území nebo oblasti, jakož i k socioekonomickým a demografickým faktorům.

Pokud jde o plynárenskou infrastrukturu jinou než distribuční, lze výjimku udělit, pouze pokud v této oblasti není vytvořena žádná plynárenská infrastruktura nebo byla vytvořena před méně než deseti lety. Dočasná výjimka nesmí překročit deset let od prvních dodávek plynu do této oblasti.

Pokud jde o distribuční infrastrukturu, lze výjimku udělit na období, které nesmí přesáhnout 20 let od prvních dodávek

plynu prostřednictvím uvedené infrastruktury do této oblasti.

6. Článek 9 se nepoužije na Kypr, Lucembursko nebo Maltu.

7. Než Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 5, informuje členské státy o žádostech podaných na základě odstavce 4 při zachování důvěrnosti. Toto rozhodnutí a výjimky uvedené v odstavcích 1 a 2 se zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

8. Řecko se může odchýlit od článků 4, 24, 25, 26, 32, 37 nebo 38 této směrnice pro zeměpisné oblasti a období vymezená v licencích, které vydalo před 15. březnem 2002 v souladu se směrnicí 98/30/ES, pro rozvoj a výhradní využívání distribučních sítí v některých zeměpisných oblastech.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Definice v plynárenství)

§ 2

Vymezení pojmů

[...]

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

[...]

b) v plynárenství

1. distribuční soustavou vzájemně propojený soubor vysokotlakých, středotlakých a nízkotlakých plynovodů, plynovodních přípojek ve vlastnictví provozovatele distribuční soustavy a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, který není přímo propojen s kompresními stanicemi a na kterém zajišťuje distribuci plynu držitel licence na distribuci plynu; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu,

2. hlavním uzávěrem plynu uzavírací armatura odběrného plynového zařízení, která odděluje odběrné plynové zařízení od plynovodní přípojky,

3. měřicím zařízením veškerá zařízení pro měření, přenos a zpracování naměřených hodnot,

4. odběrným místem místo, kde je instalováno odběrné plynové zařízení jednoho zákazníka, do něhož se uskutečňuje dodávka plynu měřená měřicím zařízením,

5. odběrným plynovým zařízením veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu; není jím měřicí zařízení,

6. odchylkou rozdíl skutečných a sjednaných dodávek nebo odběrů plynu za daný celý obchodní den,

7. plynárenskou soustavou vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladnění plynu, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, které slouží k provozování těchto zařízení,

8. plynárenským zařízením veškerá plynová zařízení s výjimkou odběrných plynových zařízení,

9. plynem zemní plyn, svítiplyn, koksárenský plyn čistý, degazační a generátorový plyn, bioplyn, propan, butan a jejich směsi, pokud nejsou používány pro pohon motorových vozidel,

10. plynovodem zařízením k potrubní dopravě plynu přepravní nebo distribuční soustavou a přímé a těžební plynovody,

11. plynovodní přípojkou zařízením začínající odbočením z plynovodu přepravní nebo distribuční soustavy a ukončené před hlavním uzávěrem plynu; toto zařízení slouží k připojení odběrného plynového zařízení,

12. plynovým zařízením zařízením pro výrobu a úpravu plynu, zásobníky plynu, zásobníky zkapalněných plynů, plynojemy, plnírny, zkapalňovací, odpařovací, kompresní a regulační stanice, nízkotlaké, středotlaké, vysokotlaké a přímé plynovody, plynovodní přípojky, těžební plynovody, odběrná plynová zařízení, související technologická zařízení,

13. zásobníkem plynu podzemní nebo nadzemní plynové zařízení, včetně souvisejících technologických objektů a systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, sloužící k uskladňování zemního plynu v plyné nebo kapalné formě přímo propojené s plynárenskou soustavou České republiky nebo se zahraniční plynárenskou soustavou; zásobník plynu je zřizován a provozován ve veřejném zájmu,

14. právem přístupu třetích stran právo účastníka trhu s plynem na uzavření smlouvy s provozovatelem přepravní soustavy, provozovatelem distribuční soustavy nebo provozovatelem zásobníku plynu o zajištění příslušné licencované činnosti podle tohoto zákona,

15. přepravní soustavou vzájemně propojený soubor vysokotlakých plynovodů a kompresních stanic a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, propojený s plynárenskými soustavami v zahraničí, na kterém zajišťuje přepravu plynu držitel licence na přepravu plynu; přepravní soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu,

16. přímým plynovodem plynovod, který není součástí přepravní soustavy nebo distribuční soustavy a který je dodatečně zřízen pro dodávku plynu zákazníkovi, a slouží pouze pro vlastní potřebu zákazníka,

17. rozhodujícím zdrojem plynu stát, na jehož území se vytěžilo více jak 50 % celkové roční spotřeby plynu v České republice,

18. společným odběrným plynovým zařízením odběrné plynové zařízení v nemovitosti vlastníka, jehož prostřednictvím je plyn dodáván zákazníkům v této nemovitosti,

19. subjektem zúčtování fyzická nebo právnická osoba, pro kterou operátor trhu na základě smlouvy o zúčtování odchylek provádí vyhodnocení, zúčtování a vypořádání odchylek,

20. technickým pravidlem pravidlo vyjadřující stav technického poznání a techniky v odvětví plynárenství,

21. těžebním plynovodem plynovod připojující výrobní plyn k přepravní soustavě nebo distribuční soustavě nebo jinému těžebnímu plynovodu,

22. tlakovou úroveň maximální provozní tlak pro plynová zařízení uvedený v technických normách nebo technických pravidlech,

23. typovým diagramem dodávek diagram charakterizující roční průběh spotřeby plynu u zákazníků, jejichž odběrná místa nejsou vybavena průběhovými měřeními, používaný pro vyhodnocování spotřeby,

24. vertikálně integrovaným plynárenským podnikatelem držitel licencí nebo skupina držitelů licencí na přepravu plynu, distribuci plynu, uskladňování plynu, obchod s plynem nebo výrobu plynu, nad kterými je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a z nichž alespoň 1 držitel licence vykonává činnost přepravy plynu, distribuce plynu nebo uskladnění plynu a alespoň 1 držitel licence vykonává činnost výroby plynu nebo obchodu s plynem,

25. volnou kapacitou rozdíl mezi technickou kapacitou přepravní soustavy nebo distribuční soustavy nebo zásobníku plynu nebo těžebního plynovodu a souhrnem všech smluvně zajišťovaných kapacit v daném časovém období při dodržení smluvních tlaků a kapacit nezbytných pro příslušného držitele licence k zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozu příslušného plynárenského zařízení,

26. zákazníkem fyzická či právnická osoba odebírající plyn odběrným plynovým zařízením, které je připojeno k přepravní nebo distribuční soustavě nebo k těžebnímu plynovodu, která odebraný plyn pouze spotřebovává nebo přeúčtovává.

27. výrobnou plynou zařízení na výrobu nebo těžbu plynu nebo terminál zkapalněného zemního plynu včetně stavební části a nezbytných pomocných zařízení, kde uskutečňuje svoji činnost držitel licence na výrobu plynu,

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) (vybraná ustanovení: Plynárenství)

DÍL 2

Plynárenství

§ 55

zrušen

§ 56

Účastníci trhu s plynem

(1) Účastníky trhu s plynem jsou

- a) výrobci plynu,
- b) provozovatel přepravní soustavy,
- c) provozovatelé distribučních soustav,
- d) provozovatelé zásobníků plynu,
- e) obchodníci s plynem,
- f) zákazníci,
- g) operátor trhu.

(2) Účastník trhu s plynem s právem regulovaného přístupu k přepravní soustavě nebo distribuční soustavě

- a) odpovídá za odchylku a je subjektem zúčtování odchylek, nebo
- b) může přenášet na základě smlouvy odpovědnost za odchylku na jiný subjekt zúčtování odchylek.

(3) Ve stavu nouze vyhlášeném provozovatelem přepravní soustavy se zúčtování odchylek provádí ve zvláštním režimu zúčtování, a to pouze v časovém období, pro které byl stav

nouze vyhlášen. Zvláštní režim zúčtování se uplatní pro celou plynárenskou soustavu a pro všechny subjekty zúčtování.

§ 57

Výrobce plynu

(1) Výrobce plynu má právo

a) na zřízení a provozování těžebních plynovodů, na připojení a přístup výrobní plynou nebo těžebního plynovodu k přepravní nebo distribuční soustavě nebo těžebnímu plynovodu jiného výrobce plynu nebo k zásobníku plynu,

b) prodávat plyn vyrobený v jím provozované výrobní plynou ostatním účastníkům trhu s plynem a do jiných států,

c) omezit nebo přerušit provoz výrobní plynou a těžebních plynovodů v nezbytném rozsahu v těchto případech:

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,

3. při vzniku a odstraňování poruch na těžebních plynovodech nebo na zařízeních sloužících pro výrobu nebo těžbu plynu,

4. při provádění plánovaných stavebních úprav a oprav těžebních plynovodů nebo zařízení, sloužících pro výrobu nebo těžbu plynu,

d) na informace od ostatních účastníků trhu s plynem, nezbytné pro plnění svých povinností,

e) omezit, přerušit nebo ukončit dodávku plynu svým zákazníkům při neoprávněném odběru plynu,

f) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním těžebních plynovodů nebo výroby plynu a to i v případě stavebních úprav a oprav,

g) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz těžebních plynovodů nebo výroby plynu v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel,

h) v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech těžební plynovody nebo výroby plynu.

(2) Výrobce plynu je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. h), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh výrobce plynu o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv výrobce plynu podle odstavce 1 písm. f) a g) majetková újma nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti, má právo na jednorázovou náhradu včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u výrobce plynu, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl, jinak toto právo zanikne.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) a g) je výrobce plynu povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitost do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromové je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého kletu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) bodu 4 je výrobce plynu povinen písemně oznámit svým zákazníkům započítí a skončení omezení nebo přerušeni dodávky plynu, nejméně však 30 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) je výrobce plynu povinen obnovit dodávku plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušeni.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li výrobce plynu oznamovací povinnost podle odstavce 5 nebo poruchu prokazatelně zavinil výrobce plynu.

(8) Výrobce plynu je dále povinen

a) uhradit provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli zásobníku plynu nebo jinému výrobcí plynu stanovený podíl na oprávněných nákladech na připojení k přepravní soustavě nebo distribuční soustavě nebo těžebnímu plynovodu jiného výrobce plynu nebo k zásobníku plynu,

b) zajistit bezpečný a spolehlivý provoz výroby plynu a těžebního plynovodu a nezvýhodňující podmínky pro přístup do těžebního plynovodu,

c) poskytovat jinému výrobcí plynu nebo provozovateli zásobníku plynu, provozovateli přepravní nebo distribuční soustavy, na kterou jsou jeho těžební plynovody napojeny, informace nutné k zajištění vzájemné provozuschopnosti,

d) zajistit měření plynu dopravovaného jím provozovaným těžebním plynovodem, včetně jeho vyhodnocování a takto vyhodnocené údaje předávat operátorovi trhu a účastníkům trhu s plynem, pro které zajišťuje dopravu plynu těžebním plynovodem,

e) vypracovávat denní, měsíční, roční a desetiletou bilanci výroby plynu, vyhodnocovat ji a předávat operátorovi trhu a provozovateli přepravní soustavy,

f) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na výrobu plynu havarijní plány výroby plynu, zaslat je ministerstvu a každoročně je upřesňovat,

g) zřídit a provozovat technický dispečink, který odpovídá za dispečerské řízení výroby plynu,

h) vyhlášovat stav nouze v rámci výroby plynu a těžebních plynovodů,

i) vést samostatné účty za výrobu plynu,

j) připojit k těžebnímu plynovodu každého, kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení, s výjimkou prokazatelného nedostatku volné kapacity; odmítnutí připojení k těžebnímu plynovodu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,

k) předávat operátorovi trhu údaje o výši a průběhu dodávky plynu vyplývající ze smluv o dodávce plynu a další nezbytné informace pro plnění povinnosti operátora trhu,

l) dodržovat ustanovení § 61 odst. 2 v případech, kdy dodává plyn zákazníkům.

§ 58

Provozovatel přepravní soustavy

(1) Provozovatel přepravní soustavy má právo

a) na přístup do zásobníků plynu za podmínek stanovených tímto zákonem pro zajištění rovnováhy mezi množstvím plynu vstupujícím do plynárenské soustavy a množstvím plynu vystupujícím z plynárenské soustavy,

b) na informace od ostatních účastníků trhu s plynem, nezbytné pro plnění svých povinností,

c) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu plynárenské soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,

d) v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení,

e) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, stavebními úpravami, opravami a provozováním přepravní soustavy,

f) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz přepravní soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel,

g) vstupovat v souladu se zvláštními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činnosti a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu i způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

h) při stavech nouze využívat v nezbytném rozsahu plynárenská zařízení zákazníků, pro něž přepravuje plyn,

i) omezit nebo přerušit přepravu plynu v těchto případech:

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
3. při provádění plánovaných stavebních úprav a plánovaných oprav na zařízeních přepravní soustavy,
4. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních přepravní soustavy,
5. při odběru plynu zařízeními, která ohrožují životy, zdraví nebo majetek osob,
6. při neoprávněném odběru plynu nebo neoprávněné přepravě plynu,
7. při odběru plynu, kdy zákazník opakovaně bez vážného důvodu neumožnil přístup k měřicímu zařízení nebo neměřeným částem odběrného plynového zařízení, přestože byl k umožnění přístupu za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřícího zařízení alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván, nebo
8. v důsledku omezení nebo přerušování přepravy plynu provozovateli propojených přepravních soustav,

j) nakupovat a prodávat plyn pro krytí ztrát v přepravní soustavě nebo pro vlastní spotřebu nebo pro účely zajištění rovnováhy mezi množstvím plynu vstupujícím a vystupujícím z plynárenské soustavy; toto není považováno za obchod s plynem.

(2) Provozovatel přepravní soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. d), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele přepravní soustavy o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 1 písm. d) až i) majetková újma nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti má právo na jednorázovou náhradu včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele přepravní soustavy, který způsobil majetkovou újmu, nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl, jinak toto právo zanikne.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. d) až i) je provozovatel přepravní soustavy povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitost do předchozího stavu nebo, není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) bodu 3 je provozovatel přepravní soustavy povinen oznámit zákazníkům, pro něž přepravuje plyn, započítí a skončení omezení nebo přerušování přepravy plynu, nejméně však 30 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) je provozovatel přepravní soustavy povinen obnovit přepravu

plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušování.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel přepravní soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5 nebo poruchu prokazatelně zavinil provozovatel přepravní soustavy.

(8) Provozovatel přepravní soustavy je dále povinen

a) zajistit bezpečný, spolehlivý a hospodárny provoz, údržbu, obnovu a rozvoj přepravní soustavy,

b) zajistit přepravu plynu na základě uzavřených smluv,

c) připojit k přepravní soustavě každého, kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení,

d) poskytnout přepravu plynu každému, kdo o to požádá a splňuje podmínky přístupu k přepravní soustavě s výjimkou prokazatelného nedostatku volné kapacity pro přepravu plynu nebo při ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu přepravní soustavy; odmítnutí přístupu k přepravní soustavě musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,

e) zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro připojení a přístup třetích stran k přepravní soustavě za podmínek stanovených tímto zákonem,

f) zajišťovat měření plynu v přepravní soustavě včetně vyhodnocování a předávat operátorovi trhu a účastníkům trhu s plynem, kterým zajišťuje přepravu plynu, naměřené a vyhodnocené údaje,

g) poskytovat provozovatelům distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění vzájemné provozuschopnosti soustav,

h) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality plynu a souvisejících služeb,

i) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za přepravu plynu,

j) vést samostatné účty za přepravu plynu, a to pro účely regulace,

k) vypracovávat denní, měsíční, roční a desetiletou bilanci přepravní soustavy, vyhodnocovat ji a předávat operátorovi trhu,

l) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na přepravu plynu havarijní plán přepravní soustavy, zaslat jej ministerstvu a každoročně jej upřesňovat,

m) oznamovat v dostatečném předstihu účastníkům trhu, jejichž plynárenská zařízení jsou přímo připojena k přepravní soustavě, rozsah a termíny odstávek zařízení pro přepravu plynu a upozorňovat na předpokládané snížení přepravní kapacity,

n) zřídit a provozovat technický dispečink, který zajišťuje dispečerské řízení přepravní soustavy,

o) zřídit a provozovat místa pro sledování kvality plynu,

p) vytvořit technické podmínky pro zajištění dovozu plynu z různých zdrojů,

q) řídit plynárenskou soustavu České republiky za stavu nouze,

r) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství a dalších obchodně citlivých informací, které získává při výkonu své činnosti,

s) každoročně zpracovávat plán rozvoje přepravní soustavy včetně plánu investičního v rozsahu podle § 58k odst. 3 a po jeho schválení jej zveřejňovat; ustanovení § 58l odst. 5 se použije obdobně,

t) zpracovávat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení Řád provozovatele přepravní soustavy, zajistit jeho zveřejnění a vykonávat licencovanou činnost v souladu s Řádem provozovatele přepravní soustavy,

u) vypracovat v součinnosti s provozovateli distribučních soustav a zásobníků plynu havarijní plán plynárenské soustavy, každoročně jej aktualizovat a předkládat ministerstvu,

v) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení přepravní soustavy,

w) budovat dostatečnou přeshraniční kapacitu v souladu s plánem rozvoje přepravní soustavy a zajišťovat standard infrastruktury podle přímo použitelného předpisu Evropské unie,

x) spolupracovat s jinými provozovateli přepravních soustav na regionální úrovni zahrnující dva nebo více členských států za účelem přidělování přepravních kapacit a výměny informací týkajících se bezpečnosti provozování přepravní soustavy,

y) nabízet odděleně vstupní a výstupní kapacitu na jednotlivých vstupních bodech do přepravní soustavy a výstupních bodech z přepravní soustavy,

z) účtovat odděleně platby za vstupní a výstupní kapacitu na jednotlivých vstupních bodech do přepravní soustavy a výstupních bodech z přepravní soustavy.

(9) Právnická osoba založená za účelem spolupráce podle odstavce 8 písm. x) je povinna přijmout a provádět vnitřním předpisem program rovného zacházení, pokud se na založení nebo činnosti této právnické osoby účastní provozovatel přepravní soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele. Ustanovení § 58i a 58j se použijí obdobně.

§ 58a

Oddělení provozovatele přepravní soustavy

(1) Na provozovatele přepravní soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, se dále použijí ustanovení § 58b až 58m o nezávislém provozovateli přepravní soustavy. Tím není dotčeno právo provozovatele přepravní soustavy postupovat podle ustanovení § 58n upravující vlastnické oddělení provozovatele přepravní soustavy.

(2) Vedle ustanovení § 58 se na provozovatele přepravní soustavy, na něhož se nevztahuje odstavec 1, použije ustanovení § 58n.

§ 58b

Nezávislý provozovatel přepravní soustavy

(1) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy musí mít právní formu akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným nebo evropské společnosti.

(2) Má-li nezávislý provozovatel přepravní soustavy právní formu akciové společnosti,

a) vydává listinné akcie na jméno nebo akcie v zaknihované podobě,

b) jeho statutární orgán má nejméně tři členy, přičemž jednání jménem společnosti se uskutečňuje nejméně dvěma členy společně; to neplatí, má-li akciová společnost právní formu evropské společnosti monistické struktury,

c) stanovy vedle obecných náležitostí stanovených obchodním zákoníkem musí obsahovat rovněž úpravu základní organizační struktury, organizačního zajištění vnitřního řídicího a kontrolního systému.

(3) Má-li nezávislý provozovatel přepravní soustavy právní formu společnosti s ručením omezeným,

a) je povinen zřídit dozorčí radu,

b) má nejméně 2 jednatele, přičemž k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti se vyžaduje souhlas většiny jmenovaných jednatelů a jednání jménem společnosti se uskutečňuje alespoň dvěma jednatelemi společně,

c) vydává stanovy, které musí obsahovat rovněž úpravu základní organizační struktury, organizačního zajištění vnitřního řídicího a kontrolního systému.

(4) Statutární orgán nezávislého provozovatele přepravní soustavy musí být složen ze všech vedoucích zaměstnanců ve výkonné řídicí funkci v nejvyšší linii řízení nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

§ 58c

Ustanovení statutárního orgánu nebo členů statutárního orgánu nezávislého provozovatele přepravní soustavy a jejich odvolání

(1) Členy statutárního orgánu nebo statutární orgán jmenuje nebo volí a odvolává dozorčí rada nezávislého provozovatele přepravní soustavy. Dozorčí rada dále schvaluje uzavření smluv o výkonu funkce člena statutárního orgánu nebo statutárního orgánu a uzavření jiných smluv, kterými se upravují podmínky při výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu.

(2) Funkční období statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu nezávislého provozovatele přepravní soustavy je 5 let. Stanovy nezávislého provozovatele přepravní soustavy mohou zkrátit délku funkčního období statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, nejvýše však o dva roky. Odvolat statutární orgán nebo člena statutárního orgánu před uplynutím funkčního období je možné pouze z důvodu hrubého porušení povinností spojených s výkonem jeho funkce.

(3) Ke jmenování nebo volbě a odvolání statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu nezávislého provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 1 je třeba schválení Energetického regulačního úřadu. Pokud Energetický regulační úřad jmenování nebo volbu statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu neschválí, taková osoba se statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu nezávislého provozovatele přepravní soustavy nestane, i když tak rozhodla dozorčí rada. Pokud Energetický regulační úřad neschválí odvolání statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, jeho funkce rozhodnutím dozorčí rady nezaniká.

(4) Energetický regulační úřad rozhoduje o schválení uzavření smlouvy o výkonu funkce člena statutárního orgánu nebo statutárního orgánu a uzavření jiné smlouvy, kterou se upravují podmínky při výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu podle odstavce 1, a o schválení jejich změn.

(5) Ve smlouvě o výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu nebo v jiné smlouvě, která upravuje podmínky při výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, musí být sjednány podmínky výkonu funkce statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu, a to včetně odměňování nebo poskytování jiného plnění ve prospěch statutárního orgánu nebo člena statutárního orgánu nebo podmínek výkonu funkce.

(6) Poskytování jiného plnění ve prospěch statutárního orgánu nebo členů statutárních orgánů než sjednaného ve smlouvách podle odstavce 5 se zakazuje. Ustanovení § 187 odst. 1 písm. g) obchodního zákoníku se ve vztahu ke členům statutárního orgánu nepoužije.

K § 58c viz vyhlášku č. 30/2012 Sb., o náležitostech žádostí o schválení jmenování, volby, jiného ustanovení do funkce a odvolání orgánů nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

§ 58d

Nezávislost statutárních orgánů, členů statutárních orgánů a zaměstnanců nezávislého provozovatele přepravní soustavy

(1) Statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu nezávislého provozovatele přepravní soustavy nemůže být osoba, která v posledních 3 letech přede dnem jejího jmenování

a) vykonávala kteroukoli ze srovnatelných funkcí v jiné osobě odlišné od nezávislého provozovatele přepravní soustavy, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy nebo která vykonává kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo pro takovou jinou osobu vykonávala jinou práci v pracovním nebo jiném obdobném vztahu,

b) vykonávala kteroukoli ze srovnatelných funkcí v jiné osobě odlišné od nezávislého provozovatele přepravní soustavy nebo se účastnila na podnikání osoby, která vstupovala do obchodních vztahů s jinými osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy nebo s osobou, která vykonává kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy; obchodním vztahem není nákup plynu pro vlastní spotřebu,

c) vykonávala podnikatelskou činnost, při které přímo či zprostředkovaně vstupovala do obchodních vztahů s jinými osobami odlišnými od nezávislého provozovatele přepravní soustavy, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo s osobou vykonávající kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy; obchodním vztahem není nákup plynu pro vlastní spotřebu,

d) zprostředkovávala nebo obstarávala obchody pro jinou osobu odlišnou od nezávislého provozovatele přepravní soustavy, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo pro osobu vykonávající kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy.

(2) Omezení podle odstavce 1 se vztahují na nadpoloviční většinu všech statutárních orgánů nebo členů statutárního orgánu a nadpoloviční většinu všech osob přímo podřízených vedoucím zaměstnancům podle ustanovení § 58b odst. 4 v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje přepravní soustavy. Ostatními statutárními orgány, členy statutárního orgánu nebo osobami přímo podřízenými vedoucím zaměstnancům podle ustanovení § 58b odst. 4 v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje přepravní soustavy nemohou být osoby, které v posledních 6 měsících přede dnem jmenování nebo jiného ustanovení do funkce vykonávaly kteroukoli ze srovnatelných funkcí v jiné osobě odlišné od nezávislého provozovatele přepravní soustavy, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel

přepravní soustavy, nebo pro takovou osobu vykonávaly jinou práci v pracovním nebo jiném obdobném vztahu.

(3) Ustanovení odstavce 1 se obdobně použije pro statutární orgán, člena statutárního orgánu nebo zaměstnance přímo podřízeného vedoucím zaměstnancům podle ustanovení § 58b odst. 4 v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje přepravní soustavy po dobu výkonu jejich funkčního období nebo trvání pracovního vztahu k nezávislému provozovateli přepravní soustavy.

(4) Statutární orgány, členové statutárního orgánu, osoby přímo podřízené vedoucím zaměstnancům podle ustanovení § 58b odst. 4 v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje přepravní soustavy se dále nesmí účastnit na podnikání jiné osoby, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo nabytí vůči takové osobě právo na podíl na zisku či jiné obdobné plnění. Plnění ve prospěch statutárního orgánu, člena statutárního orgánu ani odměna za práci zaměstnanců nezávislého provozovatele přepravní soustavy přímo podřízených vedoucím zaměstnancům podle ustanovení § 58b odst. 4 v záležitostech týkajících se provozu, údržby nebo rozvoje přepravní soustavy nesmí jakýmkoli způsobem záviset na hospodářských výsledcích jiných osob než nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

(5) Statutární orgány, členové statutárního orgánu nebo zaměstnanci přímo podřízené vedoucím zaměstnancům podle ustanovení § 58b odst. 4 v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje přepravní soustavy, jsou povinni se po dobu 4 let ode dne odvolání z funkce nebo pracovního místa nebo jiného ukončení výkonu funkce zdržet

a) výkonu kterékoli ze srovnatelných funkcí v jiné osobě, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy nebo která vykonává kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo výkonu jiné práce pro takovou osobu v pracovním nebo jiném obdobném vztahu,

b) výkonu kterékoli ze srovnatelných funkcí v osobě, která vstupuje do obchodních vztahů s jinými osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo s osobou vykonávající kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy,

c) účasti jako společník nebo akcionář na podnikání osoby, která vstupuje do obchodních vztahů s jinými osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo s osobou vykonávající kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy,

d) výkonu podnikatelské činnosti, při které by jako podnikatel vstupoval přímo či zprostředkovaně do obchodních vztahů s jinými osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo s osobou vykonávající kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy,

e) zprostředkování nebo obstarávání jakýchkoliv obchodů pro jinou osobu, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo pro osobu vykonávající kontrolu nad osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy.

(6) Za obchodní vztah podle odstavců 1 a 5 se nepovažuje smluvní vztah uzavřený podle § 72.

§ 58e

Dozorčí rada nezávislého provozovatele přepravní soustavy

(1) Do působnosti dozorčí rady nezávislého provozovatele přepravní soustavy vedle působnosti stanovené obchodním zákoníkem náleží rozhodování o všech záležitostech společnosti, které mají podstatný dopad na hodnotu podílů společníků nezávislého provozovatele přepravní soustavy. Dozorčí rada zejména

- a) schvaluje roční a dlouhodobé finanční plány,
- b) stanoví možnou úroveň zadluženosti,
- c) schvaluje návrh na rozdělení zisku určeného k výplatě společníkům předkládaný valné hromadě.

(2) Rozhodnutí přijatá dozorčí radou v rozsahu její působnosti podle odstavce 1 jsou pro statutární orgán nezávislého provozovatele přepravní soustavy závazná. Dozorčí rada však nesmí udělovat statutárnímu orgánu pokyny ohledně obchodního vedení společnosti, provozu nebo údržby přepravní soustavy a v záležitostech týkajících se přípravy desetiletého plánu rozvoje soustavy podle § 58k. Ustanovení stanov, kterými se vyhrazuje rozhodování o těchto záležitostech společnosti do působnosti dozorčí rady, jsou neplatná. Ustanovení § 133 odst. 2 a § 191 odst. 2 obchodního zákoníku se nepoužije.

(3) K volbě takového počtu členů dozorčí rady, který je o jeden nižší než polovina všech členů dozorčí rady, a k uzavření smluv o výkonu funkce těchto členů dozorčí rady nebo uzavření jiných smluv, které upravují podmínky při výkonu funkce těchto členů dozorčí rady, a k jejich změně je třeba schválení Energetického regulačního úřadu. Schválení Energetickým regulačním úřadem podléhá volba těch členů dozorčí rady nebo v případě evropské společnosti členů správní rady, kteří jsou voleni valnou hromadou.

(4) Pokud Energetický regulační úřad volbu člena dozorčí rady podle odstavce 3 za podmínek stanovených tímto zákonem neschválí, taková osoba se členem dozorčí rady nezávislého provozovatele přepravní soustavy nestane, i když tak rozhodla valná hromada nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

(5) Je-li složení členů dozorčí rady v rozporu s odstavcem 3, má se za to, že dozorčí rada není schopna plnit funkce dozorčí rady.

(6) Pro délku funkčního období člena dozorčí rady, možnost jejího zkrácení prostřednictvím stanov a odvolání člena dozorčí rady před uplynutím funkčního období platí ustanovení § 58c odst. 2 obdobně.

(7) Pro členy dozorčí rady, k jejichž volbě je třeba schválení Energetického regulačního úřadu, platí ustanovení § 58d odst. 1, 4 až 6 obdobně.

(8) K odvolání člena dozorčí rady je třeba schválení Energetického regulačního úřadu. Pokud Energetický regulační úřad odvolání člena dozorčí rady neschválí, jeho funkce rozhodnutím valné hromady nezaniká.

§ 58f

Řízení o schválení ustanovení statutárního orgánu, členů statutárního orgánu a členů dozorčí rady nezávislého provozovatele přepravní soustavy a jejich odvolání

(1) V řízení o schválení jmenování, volby nebo odvolání statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady nebo schválení uzavření smlouvy o výkonu

funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady nebo uzavření jiné smlouvy, která upravuje podmínky při výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady, nebo jejich změny vydá Energetický regulační úřad rozhodnutí do 3 týdnů od doručení úplné žádosti.

(2) Pokud Energetický regulační úřad nevydá rozhodnutí ve lhůtě podle odstavce 1, platí, že uplynutím této lhůty Energetický regulační úřad jmenování, volbu nebo odvolání statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady anebo smlouvy podle odstavce 1 schválil.

(3) Energetický regulační úřad neschválí jmenování nebo volbu statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady, u kterého vzhledem k jeho dosavadní odborné činnosti a navrhovaným podmínkám výkonu funkce existují důvodné pochybnosti, zda by vykonával funkci řádně a nezávisle, zejména na jiných zájmech netýkajících se plnění povinností nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

(4) Energetický regulační úřad neschválí uzavření smlouvy o výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady nebo uzavření jiné smlouvy, která upravuje podmínky při výkonu funkce statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady, nebo jejich změnu tehdy, jestliže s přihlédnutím ke všem okolnostem lze mít za to, že navrhované podmínky výkonu funkce nebo jejich změny neumožní statutárnímu orgánu, členovi statutárního orgánu nebo členovi dozorčí rady, aby vykonával funkci řádně a nezávisle.

(5) Energetický regulační úřad odvolání statutárního orgánu, člena statutárního orgánu nebo člena dozorčí rady před uplynutím jejich funkčního období neschválí, existují-li důvodné pochybnosti o splnění podmínek pro odvolání z funkce podle tohoto zákona.

§ 58g

Nezávislost provozovatele přepravní soustavy

(1) Osoba, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, je oprávněna sama nebo prostřednictvím ovládané osoby držet podíl v nezávislém provozovateli přepravní soustavy, jen pokud sama nevyrobí plyn ani neobchoduje s plynem.

(2) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je oprávněn sám nebo prostřednictvím ovládané osoby držet podíl v dceřiné společnosti nebo vůči ní nabyt právo na podíl na zisku či jiné obdobné plnění, jen pokud tato dceřiná společnost nevyrobí plyn, neobchoduje s plynem a nevlastní zařízení na výrobu plynu.

(3) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy rozhoduje nezávisle na jiných osobách, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, o majetku nezbytném k provozu, udržování a rozvoji přepravní soustavy, včetně financování. Provozovatel přepravní soustavy je povinen zajistit dostatečné finanční zdroje pro řádnou a efektivní přepravu plynu. Oprávnění dozorčí rady podle § 58e tím není dotčeno.

(4) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen nastavit svoji strukturu a organizaci, pravomoci a povinnosti vedoucích statutárních orgánů nebo členů statutárních orgánů, práva a povinnosti vedoucích zaměstnanců, systém řízení a vnitřní kontroly tak, aby byla zajištěna nezávislost výkonu práv a povinností nezávislého provozovatele přepravní soustavy na ostatních osobách, které jsou součástí téhož koncernu. Vnitřní předpisy podle věty první je nezávislý provozovatel přepravní soustavy povinen předložit Energetickému regulačnímu úřadu bez zbytečného odkladu po jejich přijetí.

(5) Osoba nebo osoby, které jsou součástí téhož koncernu, jsou povinny ve vztahu k nezávislému provozovateli přepravní soustavy zdržet se jednání nebo udělování pokynů ohledně činností nezávislého provozovatele přepravní soustavy a provozu přepravní soustavy, kterým by

a) přímo nebo nepřímo ovlivňovaly chování nezávislého provozovatele přepravní soustavy, které má dopad na soutěž na trhu s plynem,

b) přímo nebo nepřímo ovlivňovaly přípravu a zpracování desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy podle § 58k, nebo

c) jiným způsobem ohrozily nezávislost provozovatele přepravní soustavy anebo plnění jeho povinností.

(6) Uzavření jakékoli obchodní smlouvy mezi nezávislým provozovatelem přepravní soustavy a jinou osobou, která je součástí téhož koncernu, podléhá schválení Energetickým regulačním úřadem. Energetický regulační úřad uzavření smlouvy schválí, pokud provozovatel přepravní soustavy prokáže, že smlouva byla sjednána za podmínek obvyklých v obchodním styku a sjednání smlouvy nemůže vést k porušení povinností podle § 58h odst. 9. Pokud nezávislý provozovatel přepravní soustavy uzavře smlouvu s jinou osobou, která je součástí téhož koncernu, v zadávacím řízení podle zákona o veřejných zakázkách, má se za to, že je smlouva sjednána za podmínek obvyklých v obchodním styku.

(7) Ustanovení odstavce 6 se nepoužije pro smlouvy, jejichž předmětem jsou služby podle § 58h odst. 6 a činnosti podle § 58 odst. 1 písm. j).

(8) Provozovatel přepravní soustavy je povinen vést záznamy o obchodních smlouvách uzavřených s jinými osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, a průběhu jejich plnění, a na vyžádání je zpřístupnit nebo poskytnout Energetickému regulačnímu úřadu.

§ 58h

Požadavky na zdroje nezávislého provozovatele přepravní soustavy a jeho samostatnost

(1) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy musí mít dostatečné lidské, technické, materiální a finanční zdroje potřebné pro provádění přepravy plynu a plnění všech souvisejících povinností. Za tímto účelem je nezávislý provozovatel přepravní soustavy povinen zejména:

a) vlastnit přepravní soustavu a další majetek nezbytný pro provádění přepravy plynu, s výjimkou zařízení, pro která byla udělena výjimka podle § 67a,

b) zaměstnávat takový počet zaměstnanců, který umožňuje řádné provádění přepravy plynu,

c) mít v rozsahu schváleném dozorcí radou přístup k finančním zdrojům osob, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, z nichž plánuje financovat rozvoj nebo obnovu přepravní soustavy, a to v přiměřené lhůtě po podání příslušné žádosti.

(2) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy informuje Energetický regulační úřad o finančních zdrojích, které má k dispozici pro plánovaný rozvoj nebo obnovu přepravní soustavy, a podmínkách jejich využití, a to vždy k 30. červnu kalendářního roku.

(3) Provádění přepravy plynu podle odstavce 1 dále zahrnuje:

a) zastupování nezávislého provozovatele přepravní soustavy navenek včetně jednání vůči Energetickému regulačnímu úřadu,

b) jednání nezávislého provozovatele přepravní soustavy ve všech věcech souvisejících s jeho účastí v Evropské síti provozovatelů přepravních soustav podle Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám,

c) výkon činností spojených s umožněním přístupu do přepravní soustavy,

d) vybírání plateb souvisejících s provozováním přepravní soustavy, včetně plateb za přístup do přepravní soustavy a za pomocné služby, zejména za vyrovnávání odchylek,

e) provoz, údržbu a rozvoj přepravní soustavy,

f) investiční plánování, zajišťující dlouhodobou bezpečnost a dlouhodobou schopnost přepravní soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku,

g) výkon činností spojených s případnou účastí provozovatele přepravní soustavy v právnické osobě založené společně s jinými provozovateli přepravních soustav, subjekty organizujícími burzy pro obchodování s plynem nebo jinými subjekty za účelem vytváření a rozvoje regionálních trhů nebo jiných činností podporujících liberalizaci trhu s plynem a

h) výkon vnitropodnikových činností včetně právních služeb, vedení účetnictví nebo provozu informačních systémů.

(4) Nezávislému provozovateli přepravní soustavy se zakazuje vykonávat přepravu plynu s využitím služeb jiné osoby, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, nebo jejích zaměstnanců, s výjimkou služeb sloužících k zajištění provozuschopnosti přepravní soustavy zadaných jako veřejná zakázka.

(5) Nezávislému provozovateli přepravní soustavy se zakazuje přidělovat své zaměstnance k výkonu práce k jiné osobě, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele.

(6) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je oprávněn poskytovat služby jiné osobě, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele pouze s předchozím souhlasem Energetického regulačního úřadu. Energetický regulační úřad souhlas udělí, pokud nezávislý provozovatel přepravní soustavy doloží, že

a) poskytování takových služeb nevede k diskriminaci ostatních účastníků trhu s plynem nebo jiných osob, které nejsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

b) využití služeb je za stejných podmínek dostupné i jiným účastníkům trhu s plynem nebo jiným osobám, které nejsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

c) poskytování takových služeb nenaruší nebo neomezí hospodářskou soutěž na trhu s plynem ani takové soutěži nebrání.

(7) K posouzení splnění předpokladu podle odstavce 6 písm. c) si Energetický regulační úřad vyžádá vyjádření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

(8) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy nesmí svou firmou, ve svých sděleních nebo v rámci uplatňování své ochranné známky jednat tak, aby docházelo k jeho záměně s jinou osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele. Nezávislý provozovatel přepravní soustavy nesmí vykonávat činnost v obchodních prostorách, ve kterých vykonává činnost jiná osoba, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele.

(9) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy musí být informačně oddělen od jiných osob, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele.

(10) Nezávislému provozovateli přepravní soustavy se zakazuje sdílet s jinou osobou, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, bezpečnostní systémy, systémy pro kontrolu přístupu a jiné informační systémy. Tento zákaz se nevztahuje na systémy, jejichž provozovatelem je nezávislý provozovatel přepravní soustavy nebo osoba, která není součástí téhož koncernu jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, a u nichž nezávislý provozovatel přepravní soustavy zajistí, aby při provozu těchto systémů byla dodržována povinnost podle odstavce 9.

(11) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy nesmí využívat službu poskytovatele služeb souvisejících s provozem nebo správou bezpečnostních systémů, systémů pro kontrolu přístupu nebo jiných informačních systémů, jestliže tuto službu stejného poskytovatele užívá jiná osoba, která je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele. Tento zákaz se nevztahuje na služby, jejichž poskytovatel není součástí téhož koncernu jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy, a u nichž nezávislý provozovatel přepravní soustavy zajistí, aby při poskytování těchto služeb byla dodržována povinnost podle odstavce 9.

(12) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen zajistit provedení povinného auditu pouze auditorem, který ve stejném účetním období neprovádí povinné audity jiných osob, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele.

§ 58i

Program rovného zacházení nezávislého provozovatele přepravní soustavy a dohled nad jeho prováděním

(1) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen přijmout vnitřním předpisem program rovného zacházení a zveřejnit jej způsobem umožňujícím dálkový přístup. Program rovného zacházení stanoví

a) opatření k vyloučení diskriminačního jednání nezávislého provozovatele přepravní soustavy ve vztahu k účastníkům trhu s plynem, kteří nejsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele s provozovatelem přepravní soustavy,

b) povinnosti a práva zaměstnanců nezávislého provozovatele přepravní soustavy ke splnění účelů programu rovného zacházení.

(2) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen zajistit řádné provádění programu rovného zacházení.

(3) Program rovného zacházení schvaluje Energetický regulační úřad. Energetický regulační úřad program rovného zacházení schválí, pokud na základě posouzení jeho obsahu má za to, že povede k vyloučení diskriminačního jednání nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

(4) Na provádění programu rovného zacházení a na dodržování právních povinností souvisejících s jeho prováděním dohlíží auditor programu.

§ 58j

Auditor programu nezávislého provozovatele přepravní soustavy

(1) Auditora programu jmenuje nebo jinak ustanoví a odvolává dozorčí rada. O uzavření smlouvy, která upravuje podmínky výkonu funkce auditora programu včetně délky

funkčního období a podmínky odvolání z funkce, rozhoduje dozorčí rada. Jmenování nebo jiné ustanovení auditora programu do funkce a jeho odvolání z funkce a uzavření smlouvy podle předchozí věty podléhá schválení Energetickým regulačním úřadem.

(2) Energetický regulační úřad jmenování nebo jiné ustanovení auditora programu neschválí v případě, že auditor programu není odborně způsobilý k výkonu funkce nebo nezávislý na provozovateli přepravní soustavy a jiných zájmech netýkajících se plnění povinností nezávislého provozovatele přepravní soustavy; v případě jmenování nebo jiného ustanovení právnické osoby se má za to, že právnická osoba je odborně způsobilá, pokud podmínku odborné způsobilosti splňuje ustanovený odpovědný zástupce. Energetický regulační úřad neschválí uzavření smlouvy, která upravuje podmínky výkonu funkce auditora programu, pokud navrhované podmínky výkonu funkce neumožní nezávislý výkon jeho funkce na provozovateli přepravní soustavy nebo na jiných zájmech netýkajících se plnění povinností nezávislého provozovatele přepravní soustavy.

(3) Energetický regulační úřad odvolání auditora programu neschválí, existují-li důvodné pochybnosti ohledně splnění podmínek pro odvolání z funkce podle schválené smlouvy, která upravuje podmínky výkonu funkce auditora programu.

(4) Pokud Energetický regulační úřad jmenování nebo jiné ustanovení auditora programu neschválí, platí, že auditor programu nebyl ustaven. Pokud Energetický regulační úřad odvolání auditora programu neschválí, jeho funkce rozhodnutím dozorčí rady nezaniká.

(5) Pro auditora programu nebo odpovědného zástupce auditora programu, je-li auditor programu právnická osoba, platí ustanovení § 58d odst. 1, 4 až 6 obdobně. Auditor programu, jedná-li se o právnickou osobu, nesmí být součástí téhož koncernu jako provozovatel přepravní soustavy.

(6) Auditor programu je povinen

a) dohlížet nad prováděním programu rovného zacházení,

b) dohlížet nad plněním povinností nezávislého provozovatele přepravní soustavy podle § 58 odst. 8 písm. r) a podle § 58h odst. 9,

c) vyhotovit a zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup výroční zprávu o opatřeních přijatých k provádění programu rovného zacházení a předložit ji Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu,

d) podávat Energetickému regulačnímu úřadu, nejméně jednou za půl roku, zprávy o provádění programu rovného zacházení a o plnění povinností auditora programu,

e) podávat dozorčí radě zprávy a doporučení týkající se programu rovného zacházení a jeho provádění,

f) oznámit Energetickému regulačnímu úřadu závažná porušení právních předpisů a vnitřních předpisů upravujících program rovného zacházení a jeho provádění,

g) podávat Energetickému regulačnímu úřadu zprávy o obchodních a finančních vztazích mezi nezávislým provozovatelem přepravní soustavy a ostatními osobami, které jsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

h) předkládat Energetickému regulačnímu úřadu návrhy předkládané k rozhodnutí dozorčí radě nezávislého provozovatele přepravní soustavy týkající se desetiletého investičního plánu a konkrétních investic do soustavy a rozhodnutí dozorčí rady o těchto návrzích,

i) sledovat dodržování programu rovného zacházení právnické osoby podle § 58 odst. 9.

(7) Pokud ovládající osoba nebo osoby, které jsou součástí tétož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, hlasováním na valné hromadě nebo prostřednictvím hlasování členů dozorčí rady prosadí odmítnutí nebo odložení realizace investice do soustavy, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje soustavy podle § 58k realizována v období následujících 3 let, je auditor programu povinen takovou skutečnost oznámit Energetickému regulačnímu úřadu.

(8) Auditor programu má právo účastnit se jednání valné hromady, zasedání statutárního orgánu nebo schůze jednatelů, na nichž se rozhoduje o záležitostech náležejících do obchodního vedení, a zasedání dozorčí rady, popřípadě jiných orgánů zřízených stanovami. Auditor programu je povinen účastnit se jednání a zasedání orgánů společnosti podle věty první, je-li předmětem jednání nebo zasedání orgánů společnosti projednávání a rozhodování o

a) podmínkách přístupu do soustavy podle Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám, zejména pokud jde o tarify, služby přístupu třetích stran, přidělování kapacit a řešení nedostatku kapacity, transparentnost, vyrovnávání a sekundární trhy,

b) opatřeních ohledně provozu, údržby a rozvoje přepravní soustavy, včetně investic do nových připojení k přepravní soustavě, rozšíření přepravní kapacity a efektivnějšího využití stávající přepravní kapacity přepravní soustavy,

c) pořízení nebo prodeji plynu k zajištění rovnováhy mezi množstvím plynu vstupujícím a vystupujícím z plynárenské soustavy.

(9) Auditor programu má právo nahlížet do všech dokladů a zápisů týkajících se činnosti nezávislého provozovatele přepravní soustavy nezbytných k výkonu jeho funkce. Auditor programu má právo bez předchozího ohlášení vstupovat do všech obchodních prostor nezávislého provozovatele přepravní soustavy. Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen poskytnout auditorovi programu veškeré informace a podklady nezbytné pro řádný výkon jeho funkce a jinou nezbytnou součinnost. Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen seznámit s programem rovného zacházení statutární orgán nebo jeho členy, členy dozorčí rady a všechny zaměstnance.

§ 58k

Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy nezávislého provozovatele přepravní soustavy

(1) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen každoročně do 31. října zpracovávat a předkládat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu desetiletý plán rozvoje soustavy.

(2) Při zpracování návrhu desetiletého plánu rozvoje soustavy vychází nezávislý provozovatel přepravní soustavy z dosavadní a předvídatelné budoucí nabídky plynu a poptávky po něm. Za tímto účelem nezávislý provozovatel přepravní soustavy provede analýzu vývoje výroby, dodávek, dovozu a vývozu plynu, přičemž zohlední investiční plány provozovatelů distribučních soustav připojených k přepravní soustavě, provozovatelů zásobníků plynu a plán rozvoje soustavy pro celou Evropskou unii podle Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám.

(3) Předmětem desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy jsou opatření přijímaná s cílem zajistit přiměřenou kapacitu přepravní soustavy, aby odpovídala požadavkům nezbytným pro zajištění bezpečnosti dodávek plynu. Desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy

a) uvádí, které části přepravní soustavy je třeba v následujících deseti letech vybudovat nebo rozšířit,

b) vymezuje veškeré investice do přepravní soustavy, o jejichž realizaci nezávislý provozovatel přepravní soustavy rozhodl, a nové investice, které je nutno realizovat v následujících třech letech,

c) stanoví termíny realizace investic podle písmene b).

(4) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen konzultovat návrh desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy se stávajícími a případnými budoucími uživateli přepravní soustavy, jejichž oprávněné zájmy mohou být desetiletým plánem rozvoje soustavy přímo dotčeny, a umožnit jim předkládat k návrhu připomínky. O konzultaci vede nezávislý provozovatel přepravní soustavy záznam.

(5) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy předkládá desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy zpracovaný podle odstavců 2 a 3 spolu se záznamem konzultace podle odstavce 4 Energetickému regulačnímu úřadu.

(6) Energetický regulační úřad konzultuje desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy. Za tímto účelem jej bez zbytečného odkladu po jeho obdržení zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejméně na 10 pracovních dnů. Oznámení o zveřejnění vyvěsí Energetický regulační úřad na úřední desce spolu s uvedením, kde je možné se s desetiletým plánem rozvoje přepravní soustavy seznámit a do kdy je možné uplatnit připomínky.

(7) Stávající nebo případný budoucí uživatel přepravní soustavy, jehož oprávněné zájmy mohou být desetiletým plánem rozvoje přepravní soustavy přímo dotčeny, může u Energetického regulačního úřadu uplatnit k desetiletému plánu rozvoje přepravní soustavy připomínky s jejich odůvodněním. Připomínkami, které se desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy netýkají nebo které uplatní osoba, jejíž oprávněné zájmy nemohou být desetiletým plánem rozvoje přepravní soustavy přímo dotčeny, nebo připomínkami bez odůvodnění nebo uplatněnými po lhůtě se Energetický regulační úřad nezabývá. Výsledky vypořádání připomínek zveřejní Energetický regulační úřad způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Energetický regulační úřad posuzuje soulad desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy s požadavky na realizaci investic do přepravní soustavy uplatněnými v konzultačním procesu podle odstavců 6 a 7 a soulad s plánem rozvoje soustavy pro celou Evropskou unii podle Nařízení o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám. Při posuzování souladu desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy s plánem rozvoje soustavy pro celou Evropskou unii může Energetický regulační úřad konzultovat desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy s Agenturou.

(9) Nezahrnuje-li desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy opodstatněné požadavky na realizaci investic do přepravní soustavy, je-li v rozporu s plánem rozvoje soustavy pro celou Evropskou unii nebo trpí-li jinými vadami, může Energetický regulační úřad provozovateli přepravní soustavy nařídit, aby desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy změnil nebo odstranil vady, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu. Rozhodnutí o nařízení změny desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy nebo odstranění jiných vad obsahuje odůvodnění a je prvním úkonem v řízení.

(10) Nerozhodne-li Energetický regulační úřad o nařízení změny desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy nebo odstranění jiných vad do 2 měsíců ode dne jeho předložení Energetickému regulačnímu úřadu, platí, že desetiletý plán rozvoje přepravní soustavy je úplný a bez vad. Po dobu vedení konzultace s Agenturou podle odstavce 8 lhůta neběží.

§ 58l

Opatření k uskutečnění investic podle desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy nezávislého provozovatele přepravní soustavy

(1) Energetický regulační úřad sleduje a vyhodnocuje provádění desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy.

(2) Pokud nezávislý provozovatel přepravní soustavy neuskuteční investici do přepravní soustavy, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy uskutečněna ve stanoveném termínu podle § 58k odst. 3 písm. c) a je stále relevantní podle aktuálního plánu rozvoje přepravní soustavy, může Energetický regulační úřad rozhodnout o

a) nařízení uskutečnění této investice ve lhůtě stanovené Energetickým regulačním úřadem,

b) provedení výběrového řízení na poskytnutí úvěru pro financování investice do přepravní soustavy a stanovení podmínek tohoto řízení nebo o provedení emise dluhopisů nezávislého provozovatele přepravní soustavy a stanovení podmínek takové emise,

c) nařízení navýšení základního kapitálu nezávislého provozovatele přepravní soustavy a stanovení podmínek navýšení základního kapitálu; ustanovení obchodního zákoníku o přednostním právu akcionáře na upsání nových akcií se nepoužijí.

(3) Energetický regulační úřad uloží taková opatření podle odstavce 2, která s přihlédnutím k okolnostem jsou přiměřená a nejlépe povedou k uskutečnění investice do přepravní soustavy. Podle povahy věci může Energetický regulační úřad rozhodnout o uložení jednoho opatření nebo uložení více opatření současně.

(4) Energetický regulační úřad opatření podle odstavce 2 neuloží, pokud nezávislý provozovatel přepravní soustavy prokáže, že uskutečnění investice brání překážka, jež nastala nezávisle na vůli nezávislého provozovatele přepravní soustavy a nezávislý provozovatel přepravní soustavy vyvinul veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby k uskutečnění investice došlo.

(5) Náklady vzniklé nezávislému provozovateli přepravní soustavy v souvislosti s uskutečněním investice v souladu s desetiletým plánem rozvoje přepravní soustavy se považují za náklady na zajištění efektivního výkonu licencované činnosti podle tohoto zákona.

§ 58m

Připojení k přepravní soustavě nezávislého provozovatele přepravní soustavy

(1) Nezávislý provozovatel přepravní soustavy je povinen připojit k přepravní soustavě zařízení jiné přepravní soustavy, distribuční soustavy, zásobník plynu nebo odběrné plynové zařízení, jestliže žadatel uplatnil požadavek na realizaci investice do přepravní soustavy při přípravě desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy nebo konzultaci vedené Energetickým regulačním úřadem a investice vyvolaná připojením do přepravní soustavy je v desetiletém plánu rozvoje přepravní soustavy zahrnuta. Ustanovení tohoto zákona o právu nezávislého provozovatele přepravní soustavy odmítnout připojení do přepravní soustavy se nepoužijí.

(2) Povinnost připojení podle odstavce 1 zaniká, pokud uskutečnění investice do přepravní soustavy brání překážka, pro kterou není Energetický regulační úřad oprávněn uložit nezávislému provozovateli přepravní soustavy opatření k uskutečnění investic podle desetiletého plánu rozvoje přepravní soustavy.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně pro zvyšování přepravní kapacity z důvodu zvýšení výkonu připojeného zařízení.

§ 58n

Vlastnické oddělení provozovatele přepravní soustavy

(1) Provozovatel přepravní soustavy, který není součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, musí být z hlediska své společnické struktury nezávislý na výrobě elektřiny nebo výrobě plynu nebo na obchodu s elektřinou nebo s plynem.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele přepravní soustavy musí být splněny tyto podmínky nezávislosti:

a) provozovatel přepravní soustavy je vlastníkem přepravní soustavy,

b) nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad jeho podnikem nevykonává přímo ani nepřímo kontrolu osoba nebo skupina osob jednajících ve shodě, která nebo které

1. vykonávají přímo nebo nepřímo kontrolu nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem nebo ve vztahu k nim uplatňují jakékoli jiné právo,

2. vyrábí elektřinu nebo plyn nebo obchodují s elektřinou nebo s plynem,

c) ve vztahu k provozovateli přepravní soustavy neuplatňuje jakékoli jiné právo osoba nebo skupina osob jednajících ve shodě, která nebo které

1. vykonávají přímo nebo nepřímo kontrolu nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem,

2. vyrábí elektřinu nebo plyn nebo obchodují s elektřinou nebo s plynem,

d) provozovatel přepravní soustavy

1. sám nebo jedním ve shodě s jinými osobami nevykonává přímo ani nepřímo kontrolu nad výrobcem elektřiny nebo plynu nebo nad obchodníkem s elektřinou nebo plynem ani ve vztahu k nim neuplatňuje jakékoli jiné právo,

2. nevyrábí elektřinu nebo plyn nebo neobchoduje s elektřinou nebo s plynem, ani není vlastníkem výrobní elektřiny nebo plynu,

e) členy statutárního orgánu, členy dozorčí rady, prokuristu nebo členy jiného orgánu provozovatele přepravní soustavy určeného stanovami není oprávněna jmenovat, volit nebo jinak ustanovit osoba nebo skupina osob jednajících ve shodě, která nebo které

1. vykonávají kontrolu nad výrobcem elektřiny, výrobcem plynu, obchodníkem s elektřinou nebo obchodníkem s plynem nebo ve vztahu k nim uplatňují jakékoli jiné právo,

2. vyrábí elektřinu nebo plyn nebo obchodují s elektřinou nebo s plynem,

f) statutárním orgánem nebo jeho členem, členem dozorčí rady, prokuristou nebo členem jiného orgánu provozovatele přepravní soustavy určeného stanovami není osoba, která je členem dozorčí rady, statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu, prokuristou nebo členem jiného orgánu společnosti určeného stanovami výrobce elektřiny, výrobce plynu, obchodníka s elektřinou nebo obchodníka s plynem.

(3) Je-li osobou nebo jednou z osob podle odstavce 2 písm. b), c) nebo e) Česká republika, územní samosprávný celek nebo jiná osoba veřejného práva, nepovažují se za tutéž osobu dva odlišné státní orgány, orgány územního

samosprávného celku nebo jiné osoby veřejného práva, z nichž jedna vykonává kontrolu nebo jiné právo nad provozovatelem přepravní soustavy a druhá vykonává kontrolu nebo jiné právo nad výrobcem elektřiny či plynu nebo obchodníkem s elektřinou či s plynem, a které jsou vzájemně nezávislé.

(4) Podmínky nezávislosti podle odstavce 2 se považují za splněné i tehdy, jestliže se provozovatel přepravní soustavy účastní na založení právnické osoby za účelem provozování přepravních soustav v jednom nebo více státech nebo v takové osobě získá účast a přenechá takové osobě přepravní soustavu k jejímu provozování společně s dalšími přepravními soustavami. To neplatí, pokud by se na podnikání právnické osoby založené za účelem provozování přepravních soustav podle předchozí věty účastnily jiné osoby, které nebyly příslušnými orgány členských států určeny jako vlastnický oddělení provozovatelé přepravních soustav, nezávislí provozovatelé soustav nebo nezávislí provozovatelé přepravních soustav.

(5) Výrobce elektřiny nebo obchodník s elektřinou, výrobce plynu, obchodník s plynem nesmí sám nebo jedním ve shodě s jinými osobami vykonávat přímou nebo nepřímou kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy, ani ve vztahu k němu vykonávat hlasovací právo spojené s vlastnictvím podílu provozovatele přepravní soustavy, ustanovovat nebo odvolávat členy dozorčí rady, statutární orgán nebo jeho členy nebo vlastnit většinový podíl.

(6) Jiným právem podle odstavců 2 a 3 se rozumí zejména

- a) právo vykonávat hlasovací práva ve společnosti,
- b) vlastnictví účastnických cenných papírů, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 50 % základního kapitálu společnosti,
- c) právo jmenovat, volit nebo jinak ustanovit a odvolávat členy dozorčí rady, členy statutárního orgánu, členy jiného orgánu společnosti určeného stanovami nebo prokuristou.

§ 59

Provozovatel distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy má právo

- a) na připojení k přepravní soustavě nebo k jiné distribuční soustavě, pokud jsou splněny podmínky připojení,
- b) na informace od ostatních účastníků trhu s plynem nezbytné pro plnění svých povinností,
- c) na přístup do přepravní soustavy, jiné distribuční soustavy a zásobníků plynu za podmínek stanovených tímto zákonem a pro zajištění rovnováhy mezi množstvím plynu vstupujícího do distribuční soustavy a množstvím plynu vystupujícího z distribuční soustavy,
- d) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu distribuční soustavy a k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů,
- e) v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení,
- f) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, stavebními úpravami, opravami a provozováním distribuční soustavy a plynovodních přípojek,
- g) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů, ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel,

h) vstupovat v souladu se zvláštními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činnosti a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu i způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

i) při stavech nouze využívat v nezbytném rozsahu plynová zařízení zákazníků, pro něž provádí distribuci plynu,

j) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu distribuci plynu v těchto případech:

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
3. při provádění plánovaných stavebních úprav, přeložek a plánovaných oprav na zařízení distribuční soustavy,
4. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy,
5. při odběru plynu zařízeními, která ohrožují životy, zdraví nebo majetek osob,
6. při neoprávněném odběru nebo neoprávněné distribuci plynu nebo při neoprávněné přepravě plynu,
7. při odběru plynu, kdy zákazník opakovaně bez vážného důvodu neumožnil přístup k měřicímu zařízení nebo neměřeným částem odběrného plynového zařízení, přestože byl k umožnění přístupu za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení alespoň 15 dnů předem písemně nebo jiným prokazatelným způsobem vyzván,
8. v důsledku omezení nebo přerušení přepravy plynu provozovatelem přepravní soustavy,
9. v případě dodávky plynu z výroben plynu, která by ohrožovala bezpečný a spolehlivý provoz plynových zařízení,
- k) nakupovat plyn pro krytí ztrát v distribuční soustavě nebo pro vlastní spotřebu; toto není považováno za obchod s plynem,

l) uzavřít hlavní uzávěr plynu při odvracení nebezpečí bezprostředního ohrožení života.

(2) Provozovatel distribuční soustavy je povinen zříditi věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele distribuční soustavy o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 1 písm. d) až i) majetková újma nebo je-li omezen v užívání nemovitosti, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele distribuční soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. d) až i) je provozovatel distribuční soustavy povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich

nemovitost jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitost do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. j) bod 3 je provozovatel distribuční soustavy povinen oznámit účastníkům trhu, pro něž provádí distribuci plynu, započítí a skončení omezení nebo přerušování distribuce plynu, nejméně však 15 dnů předem, pokud se s dotčenými účastníky trhu nedohodne na lhůtě kratší. Plánované stavební úpravy, přeložky a opravy v období od 1. září do 31. května následujícího kalendářního roku lze provádět výhradně po písemném oznámení dotčeným zákazníkům.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. j) bodě 6 je provozovatel distribuční soustavy povinen obnovit distribuci plynu nejpozději po úhradě náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem nebo neoprávněnou distribucí bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušování.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. j) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel distribuční soustavy oznamovací povinnost podle odstavce 5 nebo v případech, kdy poruchu podle písmene b) bodu 4 prokazatelně zaviní provozovatel distribuční soustavy.

(8) Provozovatel distribuční soustavy je dále povinen

a) zajistit bezpečný, spolehlivý a hospodárny provoz, údržbu, obnovu a rozvoj distribuční soustavy na území vymezeném licencí,

b) zajistit distribuci plynu na základě uzavřených smluv a ve stanovené kvalitě,

c) uhradit provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli jiné distribuční soustavy stanovený podíl na oprávněných nákladech na připojení k přepravní nebo distribuční soustavě,

d) připojit k distribuční soustavě každého, kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení,

e) poskytnout distribuci plynu každému, kdo o to požádá a splňuje podmínky přístupu k distribuční soustavě, s výjimkou prokazatelného nedostatku volné kapacity zařízení pro distribuci plynu nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu distribuční soustavy nebo přepravní soustavy; odmítnutí distribuce plynu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,

f) zajistit neznevýhodňující podmínky pro připojení a přístup třetích stran k distribuční soustavě za podmínek stanovených tímto zákonem,

g) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb,

h) poskytovat provozovateli přepravní soustavy a provozovatelům distribučních soustav, provozovatelům zásobníků plynu a výrobcům plynu informace nezbytné k zajištění vzájemné provozuschopnosti,

i) zajišťovat měření plynu v distribuční soustavě, včetně vyhodnocování a předávat operátorovi trhu a účastníkům trhu s plynem, který zajišťuje distribuci plynu, naměřené a vyhodnocené údaje,

j) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za distribuci plynu,

k) vést samostatné účty za distribuci plynu pro účely regulace,

l) zajistit přepravu plynu a distribuci plynu pro provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo k přepravní soustavě v rozsahu spotřeby plynu účastníků trhu s plynem, jejichž odběrné plynové zařízení je připojeno k jeho distribuční soustavě,

m) vypracovávat denní, měsíční, roční a desetiletou bilanci distribuční soustavy, vyhodnocovat ji a předávat operátorovi trhu a provozovateli přepravní soustavy,

n) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na distribuci plynu havarijní plány distribuční soustavy, zaslat ministerstvu a každoročně je upřesňovat,

o) oznamovat rozsah a termíny odstávek zařízení distribuční soustavy a upozorňovat na snížení distribuční kapacity,

p) zřídit a provozovat technický dispečink, který zajišťuje dispečerské řízení distribuční soustavy,

q) zřídit a provozovat místa pro sledování kvality plynu, pokud nebudou pro sledování kvality plynu dostačovat místa zřízená a provozovaná provozovatelem přepravní soustavy,

r) poskytnout na vyžádání dodavateli poslední instance údaje o zákazníkovi a jeho odběrném místě v rozsahu nezbytném pro zajištění dodávky poslední instance,

s) vyhlášovat stav nouze v rámci své distribuční soustavy,

t) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to na období nejméně 5 let,

u) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě,

v) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství a dalších obchodně citlivých informací, které získává při výkonu své činnosti včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu,

w) zpracovávat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení Řád provozovatele distribuční soustavy, zajistit jeho zveřejnění a vykonávat licencovanou činnost v souladu s Řádem provozovatele distribuční soustavy,

x) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy,

y) zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb,

z) na základě žádosti obchodníka s plynem nebo výrobce plynu přerušit v případě neoprávněného odběru dodávku plynu.

§ 59a

Oddělení provozovatelů distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, musí být od 1. ledna 2007 z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se distribuce plynu, přepravy plynu a uskladňování plynu. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 1 se od 1. ledna 2007 uplatní tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, jenž je odpovědný, přímo nebo

nepřímo, za běžný provoz výroby plynu a obchod s plynem nebo elektřinou; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele distribuční soustavy nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo s elektřinou, který je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy bylo přihlíženo způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucího zaměstnance provozovatele distribuční soustavy nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

c) provozovatel distribuční soustavy musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji distribuční soustavy, jejichž výkon je nezávislý na vertikálně integrovaném plynárenském podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli distribuční soustavy jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu nebo údržby distribuční soustavy, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí distribuční soustavy, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele distribuční soustavy a schvalovat jeho maximální limity zadlužení.

(3) Provozovatel distribuční soustavy musí přijmout vnitřním předpisem program rovného zacházení, kterým stanoví

a) opatření k vyloučení diskriminačního jednání provozovatele distribuční soustavy ve vztahu k účastníkům trhu s plynem, kteří nejsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele s provozovatelem distribuční soustavy,

b) povinnosti a práva zaměstnanců provozovatele distribuční soustavy ke splnění účelů programu rovného zacházení.

(4) Provozovatel distribuční soustavy jmenuje nebo jinak ustanoví auditora programu. Provozovatel distribuční soustavy je povinen zajistit, aby auditor programu měl vytvořeny podmínky pro nezávislý výkon své funkce, zejména dostatečné pravomoci k plnění své funkce a dostatečné materiální a organizační podmínky. Způsob odměňování auditora programu nesmí být na újmu nezávislého výkonu jeho funkce.

(5) Auditor programu je povinen dohlížet na provádění programu rovného zacházení. Auditor programu zpracovává a předkládá do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu výroční zprávu o opatřeních přijatých k provádění programu rovného zacházení za uplynulý rok. Výroční zprávu zároveň zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel distribuční soustavy je povinen poskytnout auditorovi programu veškeré informace a podklady nezbytné pro řádný výkon jeho činnosti a jinou nezbytnou součinnost. Provozovatel distribuční soustavy je povinen

seznámit s programem rovného zacházení statutární orgán nebo jeho členy, členy dozorčí rady a všechny zaměstnance.

(6) Provozovatel distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podíly v jiné právnické osobě, která je držitelem licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou.

(7) Statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podíly převyšující 1 % základního kapitálu v jiné právnické osobě v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, která je držitelem licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo s elektřinou.

(8) Od 1. ledna 2007 nesmí provozovatel distribuční soustavy uzavírat ovládací smlouvy k podrobení jednotnému řízení jiného držitele licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou ani v takovém řízení podle již uzavřených ovládacích smluv pokračovat.

(9) Pokud je povinnost oddělení činností podle tohoto zákona provedena nájmem podniku nebo jeho části, je nájemce povinen převzít pronajatý podnik nebo jeho část do svého účetnictví. Pokud je povinnost oddělení podle tohoto zákona provedena nájmem jednotlivého majetku, je pronajímatel povinen sdělit nájemci informace o hodnotě pronajatého majetku v rozsahu požadovaném Energetickým regulačním úřadem pro účely cenové regulace.

(10) Oddělení činností podle tohoto zákona není vyžadováno u vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, který poskytuje služby pro méně než 90 000 připojených zákazníků.

(11) O možnosti zahrnutí prokazatelných minimálních oprávněných nákladů vzniklých držiteli licence na distribuci plynu v souvislosti s plněním povinnosti oddělení provozovatele distribuční soustavy do regulovaných cen může rozhodnout Energetický regulační úřad.

(12) Provozovatel distribuční soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, musí jednat tak, aby neuvedl v omyl jiného účastníka trhu s plynem, pokud se jedná o možnost záměny s obchodníkem s plynem nebo s výrobcem plynu, který je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele.

§ 60

Provozovatel zásobníku plynu

(1) Provozovatel zásobníku plynu má právo

a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu zásobníku plynu a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,

b) v souladu se zvláštním právním předpisem zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení,

c) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním zásobníku plynu,

d) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz zásobníku plynu v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel,

e) vstupovat v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva spravedlnosti a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

f) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu činnosti spojené s uskladňováním plynu v těchto případech:

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
3. při provádění plánovaných rekonstrukcí a plánovaných oprav na zařízení pro uskladňování plynu,
4. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních pro uskladňování plynu,
5. při neoprávněném odběru nebo neoprávněném uskladnění plynu,

g) připojit své zařízení k přepravní soustavě nebo k distribuční soustavě za stanovených podmínek připojení,

h) nakupovat plyn pro krytí vlastních ztrát v zásobníku plynu nebo pro vlastní spotřebu nebo za účelem vytváření a udržování základní náplně zásobníku plynu a prodávat plyn v rozsahu povinností uložených tímto zákonem; toto není považováno za obchod s plynem,

i) na informace nezbytné pro plnění svých povinností od ostatních účastníků trhu s plynem.

(2) Provozovatel zásobníku plynu je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. b), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele zásobníku plynu o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele zásobníku plynu podle odstavce 1 písm. a) až e) majetková újma nebo je-li omezen v užívání nemovitosti, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele zásobníku plynu, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je provozovatel zásobníku plynu povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a oznámit tuto skutečnost bezprostředně vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého kletsu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) bodu 3 je provozovatel zásobníku plynu povinen písemně oznámit zákazníkům, pro něž uskladňuje plyn, započetí a skončení omezení nebo přerušení činností spojených s uskladňováním plynu, nejméně však 30 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) je provozovatel zásobníku plynu povinen obnovit činnosti spojené s uskladňováním plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel zásobníku plynu oznamovací povinnost podle

odstavce 5 nebo poruchu prokazatelně zavinil provozovatel zásobníku plynu.

(8) Provozovatel zásobníku plynu je dále povinen

a) zajistit bezpečný, spolehlivý a hospodárny provoz, údržbu, obnovu a rozvoj zásobníku plynu,

b) zajistit uskladňování plynu na základě uzavřených smluv,

c) uhradit provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy stanovený podíl na oprávněných nákladech na připojení svého zařízení k této soustavě,

d) poskytovat provozovateli přepravní nebo provozovateli distribuční soustavy, na kterou jsou jeho zařízení pro uskladňování plynu napojena, informace nutné k zajištění vzájemné provozuschopnosti,

e) zajistit měření množství předávaného a přebíraného plynu a předávat data nezbytná pro zúčtování odchylek operátorovi trhu a účastníkovi trhu s plynem, pro kterého zajišťuje uskladnění plynu,

f) vést samostatné účty za uskladňování plynu,

g) vypracovávat denní, měsíční, roční a desetiletou bilanci kapacit a výkonů zásobníku plynu, vyhodnocovat ji a předávat operátorovi trhu a provozovateli přepravní soustavy,

h) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na uskladňování plynu havarijní plán zásobníku plynu podle tohoto zákona, zaslat jej ministerstvu a každoročně upřesňovat,

i) zveřejňovat rozsah a termíny odstávek zařízení pro uskladňování plynu a upozorňovat na předpokládané snížení uskladňovací kapacity,

j) zřídit a provozovat technický dispečink, který odpovídá za dispečerské řízení zásobníku plynu,

k) zajistit neznevýhodňující podmínky pro přístup do zásobníku plynu za podmínek stanovených tímto zákonem a umožnit přístup k zásobníku plynu každému, kdo o to požádá a splňuje podmínky přístupu, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku volné kapacity zařízení pro uskladňování plynu nebo při ohrožení spolehlivého a bezpečného provozu zásobníků plynu; případné odmítnutí přístupu k zásobníku plynu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,

l) prodat plyn účastníka trhu s plynem, nebyl-li takto uskladněný plyn z důvodů na straně tohoto účastníka trhu s plynem vytěžen z zásobníku plynu do skončení účinnosti smlouvy,

m) vyhlašovat stav nouze v rámci zásobníku plynu,

n) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj zásobníku plynu, a to na období nejméně 5 let,

o) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství a dalších obchodně citlivých informací, které získává při výkonu své činnosti,

p) zpracovávat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení Řád provozovatele zásobníku plynu, po schválení zajistit jeho zveřejnění a vykonávat licencovanou činnost v souladu s Řádem provozovatele zásobníku plynu,

q) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení zásobníku plynu,

r) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb,

s) zveřejňovat informace týkající se provozování zásobníku plynu, jež jsou nezbytné pro účinnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu s plynem a které nejsou předmětem obchodního tajemství; tím není dotčena povinnost podle písmene o).

§ 60a

Oddělení provozovatele zásobníku plynu

(1) Provozovatel zásobníku plynu, pokud je součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, musí být z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se přepravy, uskladňování a distribuce plynu. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele zásobníku plynu podle odstavce 1 se uplatní tato minimální kritéria:

a) osoby odpovědné za řízení provozovatele zásobníku plynu se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, jež je odpovědný, přímo nebo nepřímo, za běžný provoz výroby plynu a obchod s plynem nebo elektřinou; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele zásobníku plynu nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo s elektřinou, který je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele zásobníku plynu bylo přihlíženo způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele zásobníku plynu nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucího zaměstnance provozovatele zásobníku plynu nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,

c) provozovatel zásobníku plynu musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji zásobníku plynu, jejichž výkon je nezávislý na vertikálně integrovaném plynárenském podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli zásobníku plynu jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu nebo údržby zásobníku plynu, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí zásobníku plynu, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele zásobníku plynu a schvalovat jeho maximální limity zadlužení.

(3) Provozovatel zásobníku plynu musí přijmout vnitřním předpisem program rovného zacházení, kterým stanoví

a) opatření k vyloučení diskriminačního jednání provozovatele zásobníku plynu ve vztahu k účastníkům trhu s plynem, kteří nejsou součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele s provozovatelem zásobníku plynu,

b) povinnosti a práva zaměstnanců provozovatele zásobníku plynu za splnění programu rovného zacházení.

(4) Provozovatel zásobníku plynu jmenuje nebo jinak ustanoví auditora programu. Provozovatel zásobníku plynu je povinen zajistit, aby auditor programu měl vytvořeny podmínky pro nezávislý výkon své funkce, zejména dostatečné pravomoci k plnění své funkce a dostatečné materiální a organizační podmínky. Způsob odměňování auditora programu nesmí být na újmu nezávislého výkonu jeho funkce.

(5) Auditor programu je povinen dohlížet nad prováděním programu rovného zacházení. Auditor programu zpracovává a předkládá do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu výroční zprávu o opatřeních přijatých k provádění programu rovného zacházení za uplynulý rok. Výroční zprávu zároveň zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel zásobníku plynu je povinen poskytnout auditorovi programu veškeré informace a podklady nezbytné pro řádný výkon jeho činnosti a jinou nezbytnou součinnost. Provozovatel zásobníku plynu je povinen seznámit s programem rovného zacházení statutární orgán nebo jeho členy, členy dozorčí rady a všechny zaměstnance.

§ 61

Obchodník s plynem

(1) Obchodník s plynem má právo

a) nakupovat plyn a prodávat jej ostatním účastníkům trhu s plynem,

b) nakupovat plyn z jiných států a prodávat plyn do jiných států,

c) na přístup do těžebního plynovodu, přepravní soustavy, distribučních soustav, zásobníků plynu za podmínek stanovených tímto zákonem,

d) ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkovi při neoprávněném odběru plynu,

e) na poskytnutí informací od operátora trhu, provozovatele přepravní soustavy a provozovatelů distribučních soustav nezbytných k vyúčtování dodávek plynu zákazníkům, jejichž odběrné plynové zařízení je připojeno k přepravní nebo distribuční soustavě,

f) na poskytnutí nezbytných informací pro plnění svých povinností od ostatních účastníků trhu s plynem.

(2) Obchodník s plynem je povinen

a) vypracovávat denní, měsíční, roční a desetiletou obchodní bilanci, a to včetně údajů o vývozech plynu z České republiky a dovozech plynu do České republiky s uvedením zdrojů plynu, vyhodnocovat je a předávat společně s měsíčními údaji o počtech svých zákazníků s roční spotřebou nižší než 400 tis. m³, kteří změnili dodavatele plynu operátorovi trhu a provozovateli přepravní soustavy,

b) řídit se v případě vyhlášení stavu nouze pokyny dispečinků příslušných provozovatelů,

c) dodržovat rovnováhu mezi množstvím plynu, který je mu do plynárenské soustavy dodáván, a množstvím plynu, který z plynárenské soustavy odebírá,

d) zajistit zákazníkům, kterým dodává plyn, jeho bezpečnou a spolehlivou dodávku při dodržení bezpečnostního standardu,

e) poskytovat provozovateli přepravní soustavy, provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli zásobníku plynu informace nezbytné pro zajištění provozu a rozvoje plynárenské soustavy,

f) vykonávat činnost dodavatele poslední instance podle § 12a,

- g) účtovat odděleně za dodávku plynu poslední instance,
- h) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb,
- i) předávat operátorovi trhu nezbytné informace pro plnění povinností operátora trhu podle § 20a,
- j) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na obchod s plynem u operátora trhu; zaregistrováním se obchodník s plynem stává registrovaným účastníkem trhu,
- k) zajišťovat propagaci energetických služeb a jejich nabídky zákazníkům za konkurenceschopné ceny energetických služeb,
- l) zajistit svým zákazníkům informaci, způsobem umožňujícím dálkový přístup, o Kontrolním seznamu evropského spotřebitele energie vypracovaném Komisí a zveřejněném Energetickým regulačním úřadem,
- m) v případě uplatnění práva zákazníka na změnu dodavatele plynu sdělit zákazníkovi, který podal výpověď ze smlouvy, jejímž předmětem je dodávka plynu, datum ukončení této smlouvy, pokud informace o začátku a délce výpovědní doby není uvedena v jeho obchodních podmínkách.

§ 61a

Dočasné pozastavení povinnosti umožnit přístup třetích stran

(1) Mohou-li obchodníkovi s plynem v důsledku použití ustanovení tohoto zákona, které se týkají povinnosti držitele licence na výrobu plynu, přepravu plynu, distribuci plynu, uskladňování plynu, umožnit přístup třetích stran k zařízením, na kterých vykonává licencovanou činnost, vzniknout závažné ekonomické problémy, jež mají původ v jím uzavřené smlouvě, ve které se obchodník s plynem zavazuje uhradit nasmlouvané množství plynu bez ohledu na to, jestli je skutečně odebral (dále jen "smlouva odeber nebo plat"), má právo podat Energetickému regulačnímu úřadu žádost o vydání rozhodnutí o dočasném pozastavení povinnosti provozovatele přepravní soustavy, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele zásobníku plynu nebo výrobce umožnit přístup třetích stran do přepravní soustavy, distribuční soustavy, zásobníku plynu nebo do těžebního plynovodu (dále jen "dočasné pozastavení").

(2) Písemná žádost o dočasné pozastavení musí obsahovat

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení, nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození, a bydliště,
- b) označení zařízení nebo určení vymezeného území, pro něž je vydání rozhodnutí o dočasném pozastavení požadováno, rozsah, v jakém je pro označené zařízení nebo vymezené území vydání rozhodnutí o dočasném pozastavení požadováno a požadovanou dobu platnosti rozhodnutí o dočasném pozastavení,
- c) úředně ověřenou kopii příslušné smlouvy odeber nebo plat',
- d) specifikaci ekonomických a finančních problémů, které pro žadatele o dočasné pozastavení vyplývají nebo by mohly vyplýnout ze smlouvy odeber nebo plat',
- e) popis kroků, které žadatel o dočasné pozastavení učinil před podáním žádosti, aby snížil nebo odvrátil nebezpečí ekonomických a finančních problémů, které pro něj vyplývají nebo by mohly vyplýnout ze smlouvy odeber nebo plat'.

(3) Žadatel o dočasné pozastavení je povinen předložit Energetickému regulačnímu úřadu písemnou žádost podle odstavce 2 nejpozději 4 měsíce před požadovaným termínem uplatnění dočasného pozastavení. U každé smlouvy odeber nebo plat' může Energetický regulační úřad po posouzení žádosti rozhodnout o dočasném pozastavení pouze jednou. Vzniknou-li však nebo mohou-li vzniknout závažné ekonomické nebo finanční problémy jiného charakteru, jež mají původ v téže smlouvě odeber nebo plat', pro kterou bylo dočasné pozastavení již uděleno, může Energetický regulační úřad rozhodnout o dočasném pozastavení pro jednu smlouvu odeber nebo plat' i vícekrát.

(4) Na udělení dočasného pozastavení není právní nárok. Energetický regulační úřad při posuzování žádosti přihlíží vždy k těmto kritériím:

- a) souladu se státní energetickou koncepcí,
- b) závažnosti hospodářských a finančních obtíží, kterým žadatel o dočasné pozastavení čelí,
- c) cíli dosáhnout konkurenčního prostředí na trhu s plynem v České republice, skutečnému stavu hospodářské soutěže na tomto trhu a vlivu, který by případné rozhodnutí o dočasném pozastavení mělo na otevírání trhu s plynem v České republice,
- d) postavení žadatele o dočasné pozastavení na plynárenském trhu,
- e) datu podpisu a podmínkám dotčené smlouvy odeber nebo plat', včetně rozsahu, v němž tato smlouva pamatuje na možné změny na trhu s plynem v České republice,
- f) krokům žadatele o dočasné pozastavení vedoucím k odvrácení nebezpečí ekonomických a finančních problémů, vyplývajících ze smlouvy odeber nebo plat',
- g) rozsahu, v němž v době uzavírání smlouvy odeber nebo plat' mohl žadatel o dočasné pozastavení předpokládat vznik závažných ekonomických nebo finančních problémů z ní vyplývajících,
- h) stupni technického a funkčního propojení dotčené soustavy nebo zásobníku plynu nebo těžebního plynovodu s ostatními částmi plynárenské soustavy České republiky,
- i) stanoviskům ministerstva, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a provozovatelů dotčených soustav, zásobníků plynu a těžebních plynovodů, kteří jsou neopomenutelnými účastníky správního řízení ve věci dočasného pozastavení.

(5) Rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení musí mít formu správního rozhodnutí a musí obsahovat zejména:

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození a bydliště,
- b) dobu platnosti dočasného pozastavení,
- c) rozsah uplatnění dočasného pozastavení,
- d) odůvodnění dočasného pozastavení.

(6) Rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení oznamuje Energetický regulační úřad účastníkům řízení a Komisi.

(7) Požádá-li Komise do 8 týdnů ode dne doručení rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení o jeho změnu nebo zrušení, Energetický regulační úřad takové rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení zruší nebo změní. Při zrušení nebo změně rozhodnutí dbá Energetický regulační úřad na to, aby práva nabytá v dobré víře byla co nejméně dotčena.

§ 62

Zákazník

(1) Zákazník má právo na

- a) připojení svého odběrného plynového zařízení k přepravní nebo distribuční soustavě při dodržení podmínek připojení, pokud má k připojení souhlas vlastníka dotčené nemovitosti,
- b) volbu a bezplatnou změnu dodavatele plynu,
- c) dopravu dohodnutého množství plynu, pokud jej má smluvně zajištěn a pokud má na tuto činnost uzavřenu smlouvu s provozovatelem přepravní soustavy nebo distribuční soustavy a pokud to technické podmínky přepravní nebo distribuční soustavy umožňují,
- d) zřízení přímého plynovodu za podmínek stanovených tímto zákonem,
- e) přístup do přepravní soustavy, distribuční soustavy, k zásobníku plynu za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Zákazník je povinen

- a) uhradit výrobci plynu nebo provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy stanovený podíl na oprávněných nákladech na připojení,
- b) umožnit instalaci měřicího zařízení provozovateli přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je připojen,
- c) zajistit přístup k měřicím zařízením provozovateli příslušné soustavy, ke které je připojen,
- d) řídit se pokyny technických dispečinků provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy,
- e) předávat operátorovi trhu měsíční údaje o dodávce plynu, kterou si zajišťuje v zahraničí nebo u výrobce plynu,
- f) udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit,
- g) při stavebních úpravách distribuční soustavy nebo její části včetně přípojek umožnit změnu místa připojení, včetně změny umístění hlavního uzávěru plynu a měřicího zařízení na veřejně přístupná místa; náklady na provedené změny hradí provozovatel distribuční soustavy,
- h) v případě, že si zajišťuje dodávku plynu sám a nejedná se o domácnost, poskytovat provozovateli přepravní soustavy, provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli zásobníku plynu informace nezbytné pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy,
- i) uhradit dodavateli poslední instance dodávku plynu podle § 12a, a to od okamžiku zahájení této dodávky,
- j) při uplatnění práva na volbu dodavatele podle odstavce 1 písm. d) dodržovat sjednanou délku výpovědní doby, jedná-li se o smlouvu na dobu neurčitou.

(3) Zákazník, který si obstarává plyn sám, je povinen

- a) dodržovat rovnováhu mezi množstvím plynu, které si do plynárenské soustavy dodává, a množstvím plynu, které z plynárenské soustavy odebírá,
- b) předávat operátorovi trhu nezbytné informace pro plnění povinnosti operátora trhu podle § 20a.

(4) Vlastník nemovitosti, do které je zákazníkům v této nemovitosti dodáván plyn na základě smlouvy, je povinen

- a) tuto dodávku zákazníkům umožnit,
- b) udržovat společně odběrné plynové zařízení sloužící pro tuto dodávku ve stavu, který odpovídá právním předpisům,

technickým normám a technickým pravidlům a umožňuje bezpečnou a spolehlivou dodávku plynu tak, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob a v případě zjištění závady tuto neprodleně odstranit,

c) umožnit provozovateli distribuční soustavy přístup k tomuto odběrnému zařízení a zajistit údržbu tohoto zařízení.

(5) Společně odběrné plynové zařízení pro dodávku plynu v jedné nemovitosti je součástí této nemovitosti.

§ 63

zrušen

§ 64

Technické plynárenské dispečinky

(1) Bezpečný a spolehlivý provoz plynárenské soustavy zajišťují dispečinky plynárenských podnikatelů.

(2) Dispečinky plynárenských podnikatelů jsou povinny vzájemně spolupracovat a poskytovat nezbytné údaje pro dispečerské řízení.

(3) Při stavech nouze na celém území státu a činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku jsou pokyny dispečinku provozovatele přepravní soustavy nadřazeny pokynům dispečinků provozovatelů distribučních soustav a provozovatelů zásobníků a dispečinků výrobců plynu. Pokyny dispečinku provozovatele místně příslušné distribuční soustavy, ke které je připojeno více než 90 000 zákazníků, jsou nadřazeny pokynům dispečinku provozovatelů distribučních soustav, pokynům dispečinku provozovatelů zásobníků plynu a pokynům dispečinku výrobců plynu na tuto soustavu připojených.

K § 64 viz vyhlášku č. 345/2012 Sb., o dispečerském řízení plynárenské soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení.

§ 65

Přímý plynovod

(1) Zákazníkovi je možné dodávat plyn přímo z přepravní soustavy nebo výroby plynu nebo z plynárenského zařízení mimo plynárenskou soustavu České republiky, a to přímým plynovodem.

(2) Zákazník je oprávněn zřizovat přímé plynovody pouze tehdy, pokud mu byl odmítnut přístup k distribuční soustavě nebo přepravní soustavě.

(3) Provozovatel přímého plynovodu je povinen

- a) umožnit provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy instalovat měřicí zařízení a uhradit náklady na tuto instalaci,
- b) řídit se pokyny příslušných technických plynárenských dispečinků,
- c) zajistit provoz, údržbu a opravy přímého plynovodu tak, aby se nestal příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

§ 66

Plynovodní přípojka

(1) Plynovodní přípojka musí být zřízena a provozována v souladu se smlouvou o připojení.

(2) Náklady na zřízení plynovodní přípojky hradí ten, v jehož prospěch byla zřízena. Vlastníkem přípojky je ten, kdo uhradil náklady na její zřízení.

(3) Vlastník plynovodní přípojky je povinen zajistit její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

(4) Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy je povinen za úplaty plynovodní přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud jej o to její vlastník písemně požádá.

§ 67

Výstavba vybraných plynových zařízení

(1) Výstavba vybraných plynových zařízení je možná pouze na základě státní autorizace (dále jen "autorizace"), o jejímž udělení rozhoduje ministerstvo. Na přeložku vybraného plynového zařízení nebo při jeho stavební úpravě, při které nedochází ke změně technických parametrů, se autorizace nevyžaduje.

(2) Vybranými plynovými zařízeními jsou

- a) přímé plynovody,
- b) zásobníky plynu,
- c) plynovody spojující plynárenskou soustavu se zahraničními plynárenskými soustavami,
- d) plynovody o tlakové úrovni vyšší než 0,4 MPa,
- e) výroby plynu.

(3) Autorizace je nepřenosná na jinou právnickou či fyzickou osobu a uděluje se na dobu uvedenou v žádosti, maximálně však na 5 let ode dne udělení s možností jejího prodloužení na základě žádosti držitele. Žádost o prodloužení platnosti autorizace je nutné podat nejméně 6 měsíců před skončením její platnosti.

(4) Na udělení autorizace na výstavbu vybraných plynových zařízení není právní nárok. Při udělování autorizace se posuzuje zejména efektivnost a hospodárnost dostupných energetických zdrojů a význam projektu pro vnitřní trh s plynem.

(5) Ministerstvo je v případech, v nichž uděluje autorizaci, dotčeným orgánem příslušným k vydání závazného stanoviska při umísťování a povolování staveb podle zvláštního právního předpisu.

(6) Písemná žádost o udělení autorizace, kterou předkládá ministerstvu žadatel o udělení autorizace, musí obsahovat

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození a bydliště,
- b) požadovanou dobu platnosti autorizace,
- c) požadovanou charakteristiku vybraného plynového zařízení,
- d) předpokládané umístění vybraného plynového zařízení,
- e) stanovisko Ministerstva životního prostředí, že vybrané plynové zařízení odpovídá, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis, zákonu o posuzování vlivů na ochranu životního prostředí,
- f) stanovisko příslušného provozovatele přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, že jsou dohodnuty podmínky připojení k této soustavě,

g) prokázání odmítnutí přístupu do přepravní soustavy nebo distribuční soustavy v případě výstavby přímého plynovodu,

h) doklady prokazující finanční předpoklady k výstavbě vybraného plynového zařízení,

i) u plynovodů spojujících plynárenskou soustavu se zahraničními plynárenskými soustavami doklady prokazující zajištění obousměrné kapacity nebo odůvodněnou žádost o udělení výjimky z tohoto požadavku.

(7) Finančními předpoklady je schopnost fyzické či právnické osoby žádající o udělení autorizace zabezpečit řádné zahájení a dokončení výstavby vybraného plynového zařízení a schopnost zabezpečit plnění z toho plynoucích závazků.

(8) Finanční předpoklady se prokazují zejména obchodním majetkem a objemem dostupných finančních prostředků, účetní závěrkou ověřenou auditorem včetně její přílohy v plném rozsahu v případě, že fyzická nebo právnická osoba v předchozím účetním období vykonávala podnikatelskou činnost.

(9) Držitel autorizace je povinen bezodkladně písemně oznámit ministerstvu veškeré změny údajů uvedených v rozhodnutí o udělení autorizace či jiné závažné údaje vztahující se k autorizaci.

(10) Rozhodnutí o udělení autorizace musí mít formu správního rozhodnutí a musí obsahovat zejména

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození, a bydliště,
- b) dobu platnosti autorizace,
- c) dobu výstavby a předpokládaný termín zahájení provozu,
- d) základní údaje o vybraném plynovém zařízení,
- e) umístění vybraného plynového zařízení.

(11) Ministerstvo vede evidenci udělených autorizací.

(12) Autorizace zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti držitele autorizace k jejímu prodloužení,
- b) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého držitele autorizace,
- c) vydáním rozhodnutí o úpadku ohledně majetku držitele autorizace nebo byl insolvenční návrh zamítnut proto, že majetek držitele autorizace nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení,
- d) zánikem právnické osoby, která je držitelem autorizace,
- e) na základě žádosti držitele autorizace o zrušení udělené autorizace,
- f) rozhodnutím ministerstva o odnětí autorizace pro závažné neplnění podmínek pro udělení této autorizace včetně vstupu držitele autorizace do likvidace.

K provedení § 67 viz vyhlášku č. 452/2012 Sb., o náležitostech žádosti o udělení, změnu, prodloužení a zrušení autorizace na výstavbu vybraných plynových zařízení včetně vzorů žádostí a podmínkách pro posuzování těchto žádostí.

§ 67a

Výjimky z povinností přístupu pro nová plynová zařízení

(1) V případě výstavby části přepravní soustavy, která má sloužit výhradně k propojení přepravní soustavy se zahraniční přepravní soustavou nebo propojení zahraničních přepravních soustav mezi sebou (dále jen "propojovací plynovod"), výstavby zásobníku plynu nebo v případě podstatného zvýšení přepravní nebo skladovací kapacity již provozovaného propojovacího plynovodu nebo zásobníku plynu může Energetický regulační úřad rozhodnout o dočasném omezení povinnosti umožnění připojení k takovému zařízení, umožnění přístupu k soustavě za regulované ceny, plnění povinností provozovatele přepravní soustavy podle § 58a až 58n tohoto zákona nebo omezení povinnosti umožnění přístupu do zásobníku plynu za podmínek stanovených tímto zákonem (dále jen "dočasné omezení"). Dočasné omezení se může vztahovat k celé kapacitě nebo pouze části kapacity plynového zařízení, které je předmětem posuzování. Energetický regulační úřad informuje Komisi o podání žádosti o výjimku a předá kopii žádosti o výjimku příslušnému neprodleně poté, co žádost o výjimku Energetickému regulačnímu úřadu došla.

(2) Součástí žádosti o dočasné omezení je návrh pravidel pro přidělování a správu kapacity a řízení překročení kapacity plynového zařízení.

(3) Návrh pravidel pro přidělování a správu kapacity a řízení překročení kapacity plynového zařízení lze podat Energetickému regulačnímu úřadu též samostatně před podáním žádosti o dočasné omezení. Pokud Energetický regulační úřad schválí návrh pravidel pro přidělování a správu kapacity a řízení překročení kapacity plynového zařízení před podáním návrhu na dočasné omezení a žadatel uskuteční nabídku plynového zařízení v souladu s rozhodnutím Energetického regulačního úřadu nejpozději 3 měsíce před podáním návrhu na dočasné omezení, ustanovení odstavce 2 se nepoužije. V takovém případě je součástí žádosti o dočasné omezení vyhodnocení výsledků nabídky kapacity plynového zařízení. Při rozhodování o schválení pravidel pro přidělování a správu kapacity a řízení překročení kapacity plynového zařízení před podáním návrhu na dočasné omezení se ustanovení odstavce 4 použije přiměřeně.

(4) Žadatel o dočasné omezení musí prokázat, že

a) výstavba propojovacího plynovodu nebo zásobníku plynu nebo podstatné zvýšení jejich kapacit povede ke zlepšení hospodářské soutěže v oblasti plynárenství a ke zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti dodávek plynu,

b) riziko spojené s investicí je takové, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo, zejména existuje-li důvodná obava, že by bez dočasného omezení nemohlo být v přiměřeném časovém období dosaženo návratnosti investice,

c) vlastním propojovacím plynovodem nebo zásobníku plynu bude fyzická nebo právnická osoba, která není zároveň provozovatelem některé z propojovaných soustav nebo provozovatelem soustavy, do které má být zásobník plynu připojen,

d) užívání propojovacího plynovodu nebo zásobníku plynu bude za úhradu,

e) dočasným omezením nedojde k ohrožení nebo omezení hospodářské soutěže v oblasti plynárenství nebo řádného fungování a rozvoje vnitřního trhu s plynem a rovněž nedojde k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozování soustavy nebo soustav, ke kterým má být propojovací plynovod nebo zásobník plynu připojen.

(5) Energetický regulační úřad návrh podle odstavce 2 rozhodnutím v části věci schválí, jestliže navržená pravidla pro přidělování a správu kapacity a pro řízení překročení

kapacity plynového zařízení neznevýhodňujícím způsobem umožní

a) zájemcům o kapacitu plynového zařízení o tuto kapacitu žádat a rezervovat ji, a to včetně kapacity plynového zařízení pro vlastní potřebu,

b) nabízet nevyužitou kapacitu plynového zařízení na trhu s kapacitou a

c) uživatelům plynového zařízení obchodovat s kapacitami na sekundárním trhu s kapacitou.

(6) Na žádost žadatele Energetický regulační úřad řízení o dočasném omezení přerušuje na dobu nezbytně nutnou k uskutečnění nabídky kapacity plynového zařízení zájemcům a vyhodnocení jejího výsledku podle pravidel schválených podle odstavce 5.

(7) Energetický regulační úřad rozhodne o dočasném omezení na základě posouzení splnění předpokladů podle odstavce 4, posouzení potřeby výstavby propojovacího plynovodu nebo zásobníku plynu pro rozvoj plynárenské soustavy, výsledků nabídky kapacity plynového zařízení podle odstavce 6, a v případě propojovacích plynovodů rovněž na základě výsledků projednání žádosti o dočasné omezení s věcně příslušnými orgány členských států, k jejichž přepravní soustavě má být propojovací plynovod připojen nebo jejichž přepravní soustavy má propojovací plynovod propojit. Přitom může zohlednit stanovisko Agentury. Podmínkou pro vydání rozhodnutí, kterým Energetický regulační úřad žádosti o dočasné omezení vyhově, je souhlasné stanovisko ministerstva ohledně bezpečnosti a spolehlivosti dodávek plynu v České republice. Ministerstvo vydá stanovisko do 20 dnů ode dne obdržení žádosti.

(8) Nachází-li se příslušný propojovací plynovod, který je předmětem jednoho stavebního projektu, na území více než jednoho členského státu, Energetický regulační úřad konzultuje žádost o dočasné omezení se všemi dotčenými regulačními orgány, a

a) pokud regulační orgány dosáhly shody ohledně posouzení žádosti o dočasné omezení do 6 měsíců ode dne, kdy ji obdržel poslední z nich, Energetický regulační úřad rozhodne o žádosti a o rozhodnutí informuje Agenturu,

b) pokud regulační orgány dotčených států dosáhly dohody ohledně posouzení žádosti o dočasné omezení do 6 měsíců ode dne, kdy ji obdržel poslední z nich, nebo pokud regulační orgány dotčených států požádají Agenturu o rozhodnutí ve věci, Energetický regulační úřad žádost o dočasné omezení postoupí Agentuře.

(9) Po dobu konzultací s dotčenými regulačními orgány lhůty pro vydání rozhodnutí neběží. Energetický regulační úřad může společně s ostatními regulačními orgány dotčených států požádat Agenturu o prodloužení lhůty podle odstavce 8 písm. a), nejvýše však o 3 měsíce.

(10) Energetický regulační úřad v rozhodnutí o dočasném omezení stanoví dobu trvání dočasného omezení a výši kapacity, na niž se dočasné omezení nevztahuje. Je-li to důvodné s ohledem na velikost dodatečné kapacity, která má být vybudována, nebo změnu velikosti stávající kapacity, časový horizont projektu a podmínky na trhu s plynem v České republice, stanoví Energetický regulační úřad rovněž podmínky přístupu k propojovacímu plynovodu.

(11) Pokud Energetický regulační úřad rozhodne o dočasném omezení, je povinen neprodleně předat Komisi stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí včetně shrnutí případu. Vyžádá-li si Komise doplňující informace nebo podklady a Energetický regulační úřad takové informace nebo podklady ve lhůtě stanovené Komisí neposkytne, má se za to, že Energetický regulační úřad stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí o žádosti o dočasné omezení Komisi

nepředal, ledaže před uplynutím takové lhůty došlo k jejímu prodloužení na základě dohody Komise a Energetického regulačního úřadu nebo Energetický regulační úřad před uplynutím lhůty Komisi sdělí, že se stejnopisem písemného vyhotovení rozhodnutí předal všechny informace a podklady nezbytné pro rozhodnutí Komise, a tuto skutečnost doloží.

(12) Rozhodne-li Komise ve lhůtě 2 měsíců od obdržení stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí nebo ve lhůtě prodloužené podle odstavce 11, že má být rozhodnutí o dočasném omezení změněno, Energetický regulační úřad provede nové řízení a vydá nové rozhodnutí ve věci. Rozhodne-li Komise ve lhůtě podle věty první o tom, že má být rozhodnutí o dočasném omezení zrušeno, Energetický regulační úřad rozhodnutí o dočasném omezení zruší. Lhůta pro vydání nového rozhodnutí ve věci nebo zrušení rozhodnutí o dočasném omezení je 1 měsíc od doručení rozhodnutí Komise.

(13) Rozhodnutí o dočasném omezení pozbývá platnosti, jestliže stavba propojovacího plynovodu nebo zásobníku plynu nebo zvýšení jejich kapacity nebyla zahájena do 2 let ode dne, kdy Komise udělila souhlas s rozhodnutím Energetického regulačního úřadu o dočasném omezení. Byla-li stavba zahájena v době podle věty první, pozbývá rozhodnutí o dočasném omezení platnosti, jestliže do 5 let ode dne, kdy Komise udělila souhlas s rozhodnutím Energetického regulačního úřadu o dočasném omezení, nebyl propojovací plynovod nebo zásobník plynu nebo jejich změna uvedeny do provozu. To neplatí, pokud Komise rozhodne o prodloužení doby platnosti souhlasu s rozhodnutím Energetického regulačního úřadu s dočasným omezením.

(14) Energetický regulační úřad může zrušit rozhodnutí o dočasném omezení, pokud žadatel o dočasném omezení neplní podmínky, které Energetický regulační úřad v rozhodnutí o dočasném omezení stanovil. Řízení o zrušení rozhodnutí o dočasném omezení může Energetický regulační úřad zahájit do 1 roku od zjištění skutečností podle věty první, nejpozději však do 5 let, kdy k těmto skutečnostem došlo.

§ 68

Ochranná pásma

(1) Plynárenská zařízení jsou chráněna ochrannými pásmy k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

(2) Ochranným pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí:

a) u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu,

b) u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany od půdorysu,

c) u technologických objektů 4 m od půdorysu.

(3) V ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení.

(4) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob, fyzická či právnická osoba provozující

příslušnou plynárenskou soustavu nebo přímý plynovod, těžební plynovod či plynovodní přípojku

a) stanoví písemně podmínky pro realizaci veřejně prospěšné stavby, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v ochranném pásmu,

b) udělí písemný souhlas se stavební činností, umístěním staveb, neuvedených v písmenu a), zemními pracemi, zřizováním skládek a uskladňováním materiálu v ochranném pásmu; souhlas musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

(5) V lesních průsecích udržuje provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy, provozovatel zásobníku plynu na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

(6) Vysazování trvalých porostů kořenících do větší hloubky než 20 cm nad povrch plynovodu ve volném pruhu pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu nebo přípojky lze pouze na základě souhlasu provozovatele přepravní soustavy, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele zásobníku plynu nebo provozovatele přípojky.

§ 69

Bezpečnostní pásma

(1) Bezpečnostní pásma jsou určena k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví, bezpečnosti a majetku osob. Bezpečnostní pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, nebo dnem nabytí právní moci územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynového zařízení do provozu.

(2) Bezpečnostním pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynového zařízení měřeno kolmo na jeho obrys.

(3) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo zdraví osob, lze v bezpečnostním pásmu

a) realizovat veřejně prospěšnou stavbu, pokud stavebník prokáže nezbytnost jejího umístění v bezpečnostním pásmu, jen na základě podmínek stanovených fyzickou nebo právnickou osobou, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení,

b) umístit stavbu, neuvedenou v písmenu a), pouze po předchozím písemném souhlasu fyzické nebo právnické osoby, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení.

(4) Rozsah bezpečnostních pásem je uveden v příloze tohoto zákona.

§ 70

Přeložky plynárenských zařízení

(1) Přeložkou plynárenských zařízení se pro účely tohoto zákona rozumí dílčí změna trasy plynovodu nebo přípojky či přemístění plynárenského zařízení nebo některých jeho prvků.

(2) Přeložky zajišťuje vlastník plynárenského zařízení na náklady toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, pokud se smluvně nedohodnou jinak. Vlastník plynárenského zařízení je povinen seznámit toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, se

způsobem provedení přeložky a předpokládanými náklady na její provedení. Náklady na provedení přeložky mohou zahrnovat pouze nezbytně nutné náklady.

(3) Vlastnictví plynárenského zařízení se po provedení přeložky nemění.

§ 71

Měření

(1) Odběr plynu je měřen měřicím zařízením.

(2) Provozovatel přepravní soustavy a provozovatelé distribučních soustav jsou povinni vybavit všechny zákazníky, jejichž odběrné plynové zařízení je připojeno na jimi provozovanou soustavu, měřicím zařízením.

(3) Způsob měření a typ měřicího zařízení určuje provozovatel přepravní nebo distribuční soustavy.

(4) Výrobci plynu, zákazníci, provozovatelé zásobníků plynu a provozovatelé distribučních soustav jsou povinni na svůj náklad upravit odběrné nebo předávací místo pro instalaci měřicího zařízení po předchozím projednání s provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy, ke které jsou připojeni.

(5) Jakýkoliv zásah do měřicího zařízení bez souhlasu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je měřicí zařízení připojeno, se zakazuje.

(6) Výrobci plynu, zákazníci a provozovatelé zásobníků plynu jsou povinni umožnit provozovateli přepravní soustavy a provozovateli distribuční soustavy kdykoliv přístup k měřicímu zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

(7) Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy má právo jednotlivé části měřicího zařízení zajistit proti neoprávněné manipulaci. Zjistí-li zákazník porušení měřicího zařízení nebo jeho zajištění, je povinen neprodleně to oznámit provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy.

(8) Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na náklad výrobce plynu, zákazníka nebo provozovatele zásobníku plynu zajišťuje instalaci vlastního měřicího zařízení, na svůj náklad jej udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření.

(9) Má-li výrobce plynu, zákazník či provozovatel podzemního zásobníku plynu pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí závadu na měřicím zařízení, má právo nechat jej přezkoušet. Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy je povinen na základě písemné žádosti výrobce plynu, zákazníka či provozovatele podzemního zásobníku plynu do 15 dnů od jejího doručení vyměnit měřicí zařízení nebo zajistit ověření správnosti měření.

(10) Je-li na měřicím zařízení zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a ověřením správnosti měření provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy. Nemá-li závada zjištěna, hradí tyto náklady výrobce plynu, zákazník či provozovatel podzemního zásobníku plynu.

(11) Na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy.

(12) U zákazníků, jejichž roční odběr plynu na jednom odběrném místě nepřesáhne 400 tis. m³, je časový průběh měření, pokud nemají instalováno průběhové měření, nahrazen typovým diagramem dodávek.

K § 71 viz vyhlášku č. 108/2011 Sb., o měření plynu a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném uskladňování, neoprávněné přepravě nebo neoprávněné distribuci plynu.

§ 72

Smlouvy mezi účastníky trhu s plynem

(1) Smlouvou o dodávce plynu se zavazuje výrobce plynu nebo obchodník s plynem dodávat účastníkovi trhu s plynem plyn vymezený množstvím a časovým průběhem a účastník trhu s plynem se zavazuje zaplatit za něj cenu. Součástí smlouvy o dodávce plynu musí být ujednání o odpovědnosti za odchylku. Smlouva o dodávce plynu se zákazníkem musí dále obsahovat

a) výčet odběrných míst,

b) způsob úhrady plateb za dodávku plynu,

c) délku výpovědní doby, ne delší než 3 měsíce, která začíná prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi, jedná-li se o smlouvu na dobu neurčitou, se zákazníkem, jehož roční odběr plynu v jednom odběrném místě nepřesahuje 400 tis. m³,

d) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany dodavatele nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,

e) způsoby vyznění zákazníka o navrhované změně smluvních podmínek,

f) dobu trvání smlouvy.

(2) Smlouvou o sdružených službách dodávky plynu se zavazuje výrobce plynu nebo obchodník s plynem dodávat zákazníkovi plyn a zajistit na vlastní jméno a na vlastní účet alespoň jednu ze služeb přepravy plynu, distribuce plynu nebo uskladnění plynu a zákazník se zavazuje zaplatit za dodávku plynu cenu a za přepravu plynu nebo distribuci plynu cenu uplatněnou v souladu s cenovou regulací. Uzavřením smlouvy o sdružených službách dodávky plynu dochází k přenesení odpovědnosti za odchylku na výrobce plynu nebo obchodníka s plynem. Smlouva o sdružených službách dodávek plynu musí dále obsahovat obdobné podstatné náležitosti jako smlouva o dodávce plynu se zákazníkem.

(3) Smlouvou o připojení se zavazuje výrobce plynu, provozovatel přepravní soustavy nebo distribuční soustavy nebo zásobníku plynu připojit k jím provozovanému těžebnímu plynovodu, přepravní nebo distribuční soustavě nebo zásobníku plynu zařízení žadatele pro výrobu, distribuci plynu, uskladnění plynu nebo odběr plynu a zajistit požadovanou kapacitu a žadatel se zavazuje uhradit podíl na oprávněných nákladech na připojení. Smlouva o připojení musí dále obsahovat technické podmínky připojení zařízení, typ měření a jeho umístění a termín a místo připojení zařízení.

(4) Smlouvou o dopravě plynu těžebním plynovodem se zavazuje výrobce plynu dopravit pro jiného výrobce plynu, obchodníka s plynem nebo zákazníka sjednané množství plynu a výrobce plynu, obchodník s plynem nebo zákazník se zavazuje zaplatit dohodnutou cenu. Smlouva o dopravě plynu těžebním plynovodem musí dále obsahovat dobu trvání smlouvy, velikost kapacity, výčet předávacích míst, způsobu měření dopravovaného plynu a způsobu úhrady plateb za dopravu plynu.

(5) Smlouvou o přepravě plynu se zavazuje provozovatel přepravní soustavy dopravit pro účastníka trhu s plynem

nebo zahraniční fyzickou nebo právnickou osobu sjednané množství plynu a tento účastník trhu s plynem nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba se zavazuje zaplatit za přepravu plynu regulovanou cenu za přepravu a související služby nebo cenu stanovenou na základě schváleného tržního způsobu stanovení ceny za mezinárodní přepravu plynu. Smlouva o přepravě plynu musí dále obsahovat ujednání o závaznosti Řádu provozovatele přepravní soustavy, dobu trvání smlouvy, určení vstupních a výstupních bodů přepravní soustavy, velikost přepravní kapacity, termín zahájení přepravy plynu a způsob měření plynu. Smlouva o přepravě plynu se zákazníkem musí dále obsahovat

- a) výčet odběrných míst,
- b) způsob úhrady plateb za přepravu plynu,
- c) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany provozovatele přepravní soustavy nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- d) způsob vyzoomění zákazníka o změně smluvních podmínek.

(6) Smlouvou o distribuci plynu se zavazuje provozovatel distribuční soustavy zajistit na vlastní jméno a na vlastní účet přepravu plynu nebo v případě provozovatele distribuční soustavy nepřipojené přímo na přepravní soustavu distribuci plynu z distribuční soustavy připojené k přepravní soustavě, rezervovat distribuční kapacitu a dopravit pro účastníka trhu s plynem sjednané množství plynu a účastník trhu s plynem se zavazuje zaplatit cenu uplatněnou v souladu s cenovou regulací za distribuci plynu, přepravu plynu a související služby. Smlouva o distribuci plynu musí obsahovat ujednání o závaznosti Řádu provozovatele distribuční soustavy, dobu trvání smlouvy, termín zahájení distribuce plynu, velikost rezervované kapacity, výčet předávacích míst, způsob měření distribuce plynu a jejího průběhu. Smlouva o distribuci plynu se zákazníkem musí dále obsahovat

- a) výčet odběrných míst,
- b) způsob úhrady plateb za distribuci plynu,
- c) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany provozovatele distribuční soustavy nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- d) způsob vyzoomění zákazníka o změně smluvních podmínek.

(7) Smlouvou o uskladňování plynu se zavazuje provozovatel zásobníku plynu uskladnit pro účastníka trhu s plynem nebo zahraniční fyzickou či právnickou osobu dohodnuté množství plynu a účastník trhu s plynem nebo zahraniční fyzická či právnická osoba se zavazuje zaplatit za uskladnění dohodnutou cenu. Smlouva o uskladňování plynu musí obsahovat ujednání o závaznosti Řádu provozovatele zásobníku plynu, době trvání smlouvy, velikosti skladovací kapacity, provozní objem, denní vtláčecí výkon a těžební výkon. Smlouva o uskladňování plynu se zákazníkem musí dále obsahovat

- a) způsob úhrady plateb za uskladnění plynu,
- b) oprávnění zákazníka odstoupit od smlouvy v případě neplnění smluvních povinností ze strany provozovatele zásobníku plynu nebo v případě nesouhlasu s navrhovanou změnou smluvních podmínek,
- c) způsob vyzoomění zákazníka o změně smluvních podmínek.

(8) Smlouvou o zúčtování odchylek se operátor trhu zavazuje vyhodnocovat, zúčtovat a vypořádávat odchylky subjektu zúčtování a subjekt zúčtování se zavazuje platit cenu

uplatněnou v souladu s cenovou regulací. Uzavřením smlouvy o zúčtování odchylek se fyzická nebo právnická osoba stává subjektem zúčtování. Smlouva o zúčtování odchylek musí obsahovat ujednání o závaznosti obchodních podmínek operátora trhu a dobu trvání smlouvy.

(9) Pokud smlouva uzavřená podle odstavců 1, 2 a 4 až 7 neobsahuje některou ze stanovených náležitostí, považuje se za platnou, pokud se zákazník nedovolá její neplatnosti.

§ 73

Stav nouze

(1) Stavem nouze je stav, který vznikl v plynárenské soustavě v důsledku

- a) živelních událostí,
- b) opatření státních orgánů za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,
- c) havárií na zařízeních pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladňování plynu,
- d) nevyrovnané bilance plynárenské soustavy nebo její části,
- e) teroristického činu,

f) je-li ohrožena fyzická bezpečnost nebo ochrana osob,

a způsobuje významný a náhlý nedostatek plynu nebo ohrožení celistvosti plynárenské soustavy, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu na celém území státu, vymezeném území nebo jeho části.

(2) Předcházení stavu nouze je soubor činností prováděných v situaci, kdy existuje reálné riziko vzniku stavu nouze. Skládá se ze dvou fází, a to z včasného varování, kdy existují takové informace, že může nastat stav nouze, a z výstrahy, kdy skutečně ke zhoršení zásobování zákazníků dochází, avšak není ještě nutné přistoupit k plošnému omezení spotřeby.

(3) Pro celé území státu provozovatel přepravní soustavy

a) vyhláší přesný čas vzniku či ukončení stavu nouze v hromadných sdělovacích prostředcích a prostřednictvím prostředků dispečerského řízení a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

b) oznamuje předcházení stavu nouze, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 hodiny po zahájení činností podle odstavce 2 a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

c) řídí činnosti při předcházení stavu nouze a při stavu nouze.

(4) Pro vymezené území nebo jeho část provozovatel distribuční soustavy

a) vyhláší přesný čas vzniku či ukončení stavu nouze v hromadných sdělovacích prostředcích a prostřednictvím prostředků dispečerského řízení a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

b) oznamuje předcházení stavu nouze, nejpozději do 1 hodiny po zahájení činností podle odstavce 2 a neprodleně oznamuje ministerstvu, Energetickému regulačnímu úřadu, Ministerstvu vnitra, krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy,

c) řídí činnosti při předcházení stavu nouze a při stavu nouze.

(5) Při stavu nouze a při předcházení stavu nouze jsou všichni účastníci trhu s plynem povinni podřídit se omezení spotřeby plynu nebo změně dodávky plynu.

(6) Při stavu nouze a při předcházení stavu nouze je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno.

(7) Dojde-li v důsledku stavu nouze k nevyrovnané bilanci, zejména při rozsáhlých haváriích zařízení pro jeho výrobu, přepravu, distribuci a uskladnění, jsou plynárenští podnikatelé, jejichž technické podmínky to umožňují, povinni podílet se na odstranění havárií a obnovení dodávek, a to bez ohledu na smlouvy uzavřené mezi účastníky trhu s plynem.

(8) Plynárenští podnikatelé jsou povinni bezprostředně po vzniku havárie či vyhlášení stavu nouze zahájit likvidaci následků v souladu s havarijními plány.

(9) Odstranění havárií a obnovení dodávek plynu v případě stavu nouze vyhlášeném pro celé území státu koordinuje provozovatel přepravní soustavy a v případě vyhlášení stavu nouze pro část území státu provozovatel distribuční soustavy.

§ 73a

Bezpečnostní standard

(1) Obchodník s plynem nebo výrobce plynu dodávající plyn zákazníkům je povinen zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky plynu při dodávce zákazníkům podle přímo použitelného předpisu Evropské unie.

(2) Obchodník s plynem nebo výrobce plynu, na kterého se vztahuje povinnost zajistit bezpečnostní standard dodávky plynu podle odstavce 1, předkládá údaje o rozsahu bezpečnostního standardu a o způsobu jeho zajištění vždy k prvému dni každého měsíce operátorovi trhu a Energetickému regulačnímu úřadu.

(3) Bezpečnostní standard dodávky plynu se zajišťuje zejména:

- a) využitím zásobníků plynu,
- b) diverzifikací zdrojů dodávek plynu,
- c) prostřednictvím dlouhodobých smluv na dodávky plynu,
- d) prostřednictvím smluv, podle kterých lze přerušit dodávku plynu,
- e) využíváním alternativních paliv.

(4) Obchodník s plynem nebo výrobce plynu, na kterého se vztahuje povinnost zajistit bezpečnostní standard dodávky plynu podle odstavce 1, předkládá údaje o rozsahu bezpečnostního standardu a o způsobu jeho zajištění vždy k prvému dni každého měsíce operátorovi trhu.

K provedení §§ 73 a 73a viz vyhlášku č. 344/2012 Sb., o stavu nouze v plynárenství a o způsobu zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu.

§ 74

Neoprávněný odběr, neoprávněná přeprava, neoprávněná distribuce a neoprávněné uskladnění plynu

(1) Neoprávněným odběrem plynu je

- a) odběr bez uzavřené smlouvy, jejímž předmětem je dodávka plynu,
- b) odběr při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností nebo platebních povinností, vyplývajících z

náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem plynu, které nejsou splněny ani po předchozím upozornění,

c) odběr bez měřicího zařízení, pokud odběr bez měřicího zařízení nebyl smluvně sjednán,

d) připojení nebo odběr z té části zařízení, kterou prochází neměřený plyn,

e) odběr měřený měřicím zařízením,

1. které prokazatelně nezaznamenalo odběr nebo zaznamenalo odběr nesprávně ke škodě plynárenského podnikatele nebo obchodníka s plynem, v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství nebo byly v měřicím zařízení provedeny takové zásahy, které údaje o skutečné spotřebě změnily,

2. které nebylo připojeno plynárenským podnikatelem nebo jehož připojení jím nebylo schváleno,

3. které prokazatelně vykazují chyby spotřeby ve prospěch zákazníka a na kterém bylo buď porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci nebo byl prokázán zásah do měřicího zařízení,

f) odběr v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém plynovodu či na zařízení distribuční soustavy, zařízení přepravní soustavy, zařízení pro výrobu nebo těžbu plynu či zařízení pro uskladňování plynu,

g) odběr plynu bez smlouvy o zúčtování odchylek nebo smlouvy, jejímž předmětem je přenesení odpovědnosti za odchylku na subjekt zúčtování.

(2) Neoprávněnou přepravou plynu je

a) přeprava bez uzavřené smlouvy na přepravu plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na přepravu plynu,

b) přeprava při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností,

c) přeprava plynu uskutečňovaná v rozporu s podmínkami obsaženými v Řádu provozovatele přepravní soustavy.

(3) Neoprávněnou distribucí plynu je

a) distribuce bez uzavřené smlouvy na distribuci plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na distribuci plynu,

b) distribuce při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností,

c) distribuce plynu uskutečňovaná v rozporu s podmínkami obsaženými v Řádu provozovatele distribuční soustavy,

d) distribuce plynu bez umožnění přístupu k měřicímu zařízení a neměřeným částem odběrného plynového zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

(4) Neoprávněným uskladněním plynu je

a) uskladnění bez uzavřené smlouvy na uskladnění plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na uskladnění plynu,

b) uskladnění při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností.

(5) Neoprávněný odběr, neoprávněná přeprava, neoprávněná distribuce a neoprávněné uskladnění plynu se zakazují.

§ 75

zrušen

K provedení ustanovení energetického zákona v plynárenství viz dále:

- a) vyhlášku č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství
- b) vyhlášku č. 365/2009 Sb., o Pravidlech trhu s plynem
- c) vyhláška č. 19/2010 Sb., o způsobech tvorby bilancí a rozsahu předávaných údajů v plynárenství operátorovi trhu
- d) vyhlášku č. 62/2011 Sb., o podmínkách připojení k plynárenské soustavě a o změně vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 251/2001 Sb., kterou se stanoví Pravidla provozu přepravní soustavy a distribučních soustav v plynárenství

Vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 365/2009 Sb., o pravidlech trhu s plynem

Energetický regulační úřad (dále jen "Úřad") stanoví podle § 98a odst. 2 písm. i) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 158/2009 Sb.:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tato vyhláška v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství upravuje

a) pravidla přístupu k přepravní soustavě, k distribuční soustavě a k zásobníku plynu, rozsah zveřejňovaných informací pro umožnění přístupu k přepravní soustavě, distribuční soustavě a zásobníku plynu a způsoby řešení nedostatku kapacity v plynárenské soustavě,

b) postupy a termíny pro předkládání nominací a renominací.

(2) Tato vyhláška dále stanoví

a) termíny pro předkládání žádostí o uzavření smluv na trhu s plynem a termíny uzavírání smluv,

b) postupy a podmínky pro přenesení a převzetí odpovědnosti za odchylku,

c) rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek plynu a ostatních služeb, postupy pro vyhodnocování, zúčtování a vyrovnávání odchylek a zúčtování a vypořádání vyrovnávacího plynu ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze,

d) postup provozovatele zásobníku plynu při prodeji nevytěženého plynu ze zásobníku plynu po zániku smlouvy o uskladňování plynu,

e) druhy krátkodobých trhů, jejich organizaci a způsoby jejich vypořádání,

f) pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu,

g) termíny a postup při změně dodavatele plynu,

h) postup při přerušení, omezení a obnovení dodávky plynu při neoprávněném odběru plynu, neoprávněné distribuci a neoprávněné přepravě,

i) postup při zajištění dodávky plynu dodavatelem poslední instance.

(3) zrušen

§ 2

Základní pojmy

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

a) domácí zónou - vymezené území provozovatele distribuční soustavy připojené k přepravní soustavě a k níž je připojeno alespoň 90 000 odběrných míst zákazníků,

b) finančním zajištěním - zajištění závazků finančního charakteru fyzické nebo právnické osoby vznikajících z obchodních vztahů s operátorem trhu, provozovatelem přepravní soustavy, provozovatelem zásobníku plynu nebo provozovatelem distribuční soustavy,

c) hraničním bodem - souhrn předávacích míst mezi přepravní soustavou na území České republiky a zahraničními přepravními nebo distribučními soustavami,

d) organizovaným krátkodobým trhem s plynem - denní trh s plynem a vnitrodenní trh s plynem organizovaný operátorem trhu, kterého se zúčastňují subjekty zúčtování,

e) nevyužitou tolerancí - rozdíl mezi tolerancí subjektu zúčtování se znaménkem systematické odchylky v daném plynárenském dni a celkovou skutečnou odchylkou subjektu zúčtování v daném plynárenském dni,

f) nominací závazku dodat a závazku odebrat - oznámení, kterým subjekt zúčtování operátorovi trhu ohlašuje množství plynu, které hodlá do plynárenské soustavy dodat nebo z ní odebrat,

g) nominací přepravy - oznámení, kterým subjekt zúčtování oznamuje provozovateli přepravní soustavy množství plynu, které hodlá přepravit přes příslušný bod přepravní soustavy,

h) nominací uskladňování - oznámení, kterým subjekt zúčtování oznamuje provozovateli zásobníku plynu množství plynu, které hodlá vtlačit nebo vytěžit,

i) nominací distribuce - oznámení, kterým subjekt zúčtování oznamuje provozovateli distribuční soustavy množství plynu, které hodlá distribuovat bodem přeshraničního plynovodu nebo předávacím místem nebo souhrnem předávacích míst výroby plynu,

j) normalizovaným typovým diagramem dodávky - posloupnost relativních podílů jednotlivých denních odběrů plynu skupiny zákazníků definované třídou typového diagramu dodávky na plánované roční spotřebě v kalendářním roce za předpokladu normálních klimatických podmínek,

k) odpovědností za odchylku - povinnost subjektu zúčtování vyrovnat naturálním plněním nebo vypořádat finančně odchylku vzniklou v souvislosti s jeho závazkem dodat či odebrat plyn z plynárenské soustavy,

l) pevným diagramem dodávky - dodávka plynu charakterizovaná předem stanovenou pevnou výší dodávky plynu v odběrném místě pro plynárenský den,

m) plynárenským dnem - časový úsek trvající od 06:00:00 hodin kalendářního dne do 06:00:00 hodin následujícího kalendářního dne,

n) plynárenským měsícem - časový úsek začínající prvním plynárenským dnem kalendářního měsíce a končící uplynutím posledního plynárenského dne kalendářního měsíce,

o) přepočteným typovým diagramem dodávky - normalizovaný typový diagram dodávky přepočtený na skutečné klimatické podmínky za plynárenský den,

p) přeshraničním plynovodem - plynovod spojující distribuční soustavu a zahraniční přepravní nebo distribuční soustavu,

q) registrovaným účastníkem trhu s plynem - účastník trhu s plynem, kterému operátor trhu na základě registrace umožňuje přístup do svého informačního systému,

r) skladovací kapacitou - provozní objem části nebo celého virtuálního zásobníku plynu v m³, těžební nebo vtláčecí výkon v kWh/den nebo těžební nebo vtláčecí křivka v kWh/den,

s) mimotoleranční odchylkou - odchylka subjektu zúčtování nad povolenou toleranci,

t) normálními klimatickými podmínkami - průměr denních teplot z let 1971 - 2000 vytvořený pro plynárenství Českým hydrometeorologickým ústavem, vypočítaný z údajů všech měřicích stanic Českého hydrometeorologického ústavu položených v nadmořské výšce do 700 m n. m.,

u) renominací závazku dodat a závazku odebrat - hodnota množství plynu zadaná po termínu pro podání nominace závazku dodat a odebrat,

v) renominací přepravy - hodnota množství plynu zadaná po termínu pro podání nominace přepravy,

w) renominací uskladňování - hodnota množství plynu zadaná po termínu pro podání nominace uskladňování,

x) renominací distribuce - hodnota množství plynu zadaná po termínu pro podání nominace distribuce,

y) skladovacím rokem - časový úsek, který začíná prvním plynárenským dnem měsíce dubna a končí uplynutím posledního plynárenského dne měsíce března následujícího kalendářního roku,

z) skutečným množstvím plynu - množství plynu stanovené na základě hodnot obchodního měření; pro účely vyhodnocení, zúčtování a vypořádání odchylek se za skutečné množství plynu dále považují hodnoty stanovené na základě alokačních pravidel a na základě typových diagramů dodávek.

(2) Pro účely této vyhlášky se dále rozumí

a) alokačním pravidlem - způsob přidělení množství plynu subjektu zúčtování na hraničním bodu, bodu zásobníku plynu nebo bodu přeshraničního plynovodu,

b) systémovou odchylkou - součet kladných a záporných odchylek všech subjektů zúčtování v plynárenském dni upravený o využití služby flexibility a odchylku fyzických nebo právnických osob, které nejsou subjekty zúčtování,

c) třídou typového diagramu dodávky - souhrn charakterů odběrných míst, kterým je přiřazen stejný typový diagram dodávky,

d) službou flexibility - způsob fyzického vyrovnávání přepravní soustavy založený na předání plynu na virtuálním prodejním bodu na základě smlouvy mezi provozovatelem přepravní soustavy a subjektem zúčtování; služba flexibility je definována termínem podání požadavku provozovatele přepravní soustavy na dodávku nebo odběr plynu a

povinností subjektu zúčtování tento požadavek přijmout a je charakterizována celkovým objemem plynu v MWh a maximálním denním dodaným a odebraným množstvím plynu v MWh na plynárenský den,

e) virtuálním prodejním bodem - místo, kde se provádí nominace závazku dodat plyn do plynárenské soustavy a závazku odebrat plyn z plynárenské soustavy,

f) virtuálním zásobníkem plynu - souhrn všech zásobníků plynu jednoho provozovatele zásobníku plynu,

g) vyhodnocením odchylek - stanovení odchylky jednotlivých subjektů zúčtování v tisících MWh v daném plynárenském dni,

h) vypořádáním odchylek - finanční nebo naturální vypořádání mezi subjektem zúčtování a operátorem trhu za vyhodnocené a zúčtované odchylky,

i) závazkem dodat - závazek subjektu zúčtování dodat do plynárenské soustavy množství plynu nominované subjektem zúčtování pro plynárenský den na virtuálním prodejním bodě,

j) závazkem odebrat - závazek subjektu zúčtování odebrat z plynárenské soustavy množství plynu nominované subjektem zúčtování pro plynárenský den na virtuálním prodejním bodě,

k) novou skladovací kapacitou - první rezervace skladovací kapacity uvedené do užívání po 1. lednu 2010,

l) měřením typu A - průběhové měření s dálkovým přenosem dat,

m) měřením typu B - ostatní průběhové měření,

n) měřením typu C - neprůběhové měření,

o) korigovaným typovým diagramem dodávek - přepočtený typový diagram dodávek korigovaný na hodnotu účasti na zbytkovém diagramu,

p) plánovanou roční spotřebou plynu - hodnota spotřeby plynu získaná z historických skutečných odběrů plynu, upravená o vliv teploty, stanovená podle přílohy č. 10 k této vyhlášce,

q) skutečnými klimatickými podmínkami - průměr skutečných denních teplot vzduchu na území České republiky pro jednotlivé obchodní dny, který je počítán z údajů všech měřicích stanic Českého hydrometeorologického ústavu položených v nadmořské výšce do 700 m n. m.,

r) přepočtenou roční spotřebou plynu - hodnota spotřeby plynu získaná ze skutečných odběrů plynu přepočtená na období jednoho roku podle přílohy č. 10 k této vyhlášce,

s) plánovanou měsíční spotřebou plynu - měsíční hodnota spotřeby plynu sjednaná ve smlouvě o distribuci plynu,

t) uzavřenou částí distribuční soustavy - část distribuční soustavy, jejíž technické uspořádání neumožňuje předání plynu z této části distribuční soustavy do jiné části této distribuční soustavy nebo do jiné distribuční soustavy,

u) EIC kód - identifikační číselný kód jednoznačně identifikující účastníka trhu s plynem a jednotlivé odběrné a předávací místo.

§ 3

Trh s plynem

(1) V rámci trhu s plynem jsou všechny časové údaje uváděny v čase platném na území České republiky.

(2) Trh s plynem se uskutečňuje s využitím číselných kódů a číselníků spravovaných operátorem trhu. Číselné kódy jsou

používány pro označení odběrných míst zákazníků, předávacích míst přeshraničních plynovodů, předávacích míst nebo souhrnu předávacích míst výroben plynu, předávacích míst nebo souhrnu předávacích míst mezi přepravní a distribuční soustavou, předávacích míst mezi distribučními soustavami, předávacích míst mezi zásobníkem plynu a přepravní soustavou a účastníků trhu s plynem s výjimkou zákazníků.

(3) Odběrné místo zákazníka, předávací místo výroby plynu a distribuční soustava jsou přiřazeny pouze do jedné domácí zóny podle místa připojení.

(4) Množství plynu na výstupu z distribuční soustavy je pro plynárenský den rovno množství plynu na vstupu do distribuční soustavy a změně akumulace v distribuční soustavě.

(5) Vstupní body plynárenské soustavy jsou hraniční body, body virtuálních zásobníků plynu, předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroben plynu, předávací místa přeshraničních plynovodů a virtuální bod provozovatele přepravní soustavy. Výstupní body plynárenské soustavy jsou hraniční body, body virtuálních zásobníků plynu, odběrná místa zákazníků, předávací místa přeshraničních plynovodů, virtualizovaná odběrná místa představující ztráty provozovatele distribuční soustavy v jednotlivých distribučních soustavách a virtuální bod provozovatele přepravní soustavy. Mezi všemi vstupními a výstupními body plynárenské soustavy se nachází virtuální prodejní bod.

(6) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy a provozovatel zásobníku plynu se považují za zákazníky v rozsahu ztrát a vlastní spotřeby.

Přeprava plynu

§ 4

(1) Přepravu plynu sjednává subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, pro hraniční bod nebo bod virtuálního zásobníku plynu.

(2) Přepravu plynu sjednává zákazník nebo dodavatel plynu pro odběrné místo zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě.

(3) Přepravu plynu sjednává provozovatel distribuční soustavy pro souhrn předávacích míst mezi přepravní a distribuční soustavou. Přepravní kapacita se rezervuje ve výši podle právního předpisu upravujícího způsob regulace v energetických odvětvích a postupy pro regulaci cen.

(4) Přeprava plynu pro virtuální bod provozovatele přepravní soustavy se nesjednává. Virtuální bod provozovatele přepravní soustavy slouží výhradně pro potřeby provozovatele přepravní soustavy a pro fyzické vyrovnávání odchylek.

(5) Přepravu plynu sjednává výrobce plynu nebo obchodník s plynem pro předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroben plynu připojených k přepravní soustavě.

(6) Přeprava plynu se uskutečňuje přes vstupní bod přepravní soustavy, kterým je hraniční bod, předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroben plynu připojených k přepravní soustavě, bod virtuálního zásobníku plynu a virtuální bod provozovatele přepravní soustavy.

(7) Přeprava plynu se uskutečňuje přes výstupní bod přepravní soustavy, kterým je hraniční bod, bod virtuálního zásobníku plynu, odběrné místo zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě, předávací místo nebo souhrn předávacích míst mezi přepravní a distribuční soustavou a virtuální bod provozovatele přepravní soustavy.

(8) Vstupní bod virtuálního zásobníku plynu je vstupem do přepravní soustavy. Výstupní bod virtuálního zásobníku plynu je výstupem z přepravní soustavy.

(9) Provozovatel přepravní soustavy charakterizuje body přepravní soustavy zejména užívaným názvem a výší kapacity.

§ 5

(1) Na základě smlouvy o přepravě plynu umožňuje provozovatel přepravní soustavy subjektu zúčtování rezervaci standardní pevné přepravní kapacity, denní pevné přepravní kapacity, standardní přerušitelné přepravní kapacity, denní přerušitelné přepravní kapacity, pevné koordinované přepravní kapacity v režimu na následující den, přerušitelné koordinované přepravní kapacity v režimu na následující den, pevné nekoordinované přepravní kapacity v režimu na následující den a přerušitelné nekoordinované přepravní kapacity v režimu na následující den. Žádost o uzavření smlouvy o přepravě plynu se podává nejpozději 10 pracovních dnů do 10:00 hodin před uskutečněním přepravy. Provozovatel přepravní soustavy vyhodnotí žádost o uzavření smlouvy o přepravě plynu a v případě kladného vyhodnocení zašle návrh smlouvy o přepravě plynu žadateli o uzavření smlouvy do 5 pracovních dnů do 16:00 hodin od podání žádosti. Žadatel o uzavření smlouvy přijme návrh na uzavření smlouvy o přepravě plynu tak, aby smlouva o přepravě plynu byla uzavřena nejpozději dva pracovní dny do 12:00 hodin před uskutečněním přepravy.

(2) Žádost o rezervaci standardní přepravní kapacity, denní přepravní kapacity a přepravní kapacity v režimu na následující den se podává elektronicky. Žádost o rezervaci přepravní kapacity obsahuje náležitosti uvedené v příloze č. 1 k této vyhlášce.

(3) Standardní přepravní kapacita a denní přepravní kapacita se rezervuje pro hraniční body, předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroben plynu a body virtuálních zásobníků plynu. Přepravní kapacita v režimu na následující den se rezervuje pro hraniční body, předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroben plynu.

(4) Přeprava plynu při rezervaci standardní přepravní kapacity se zahajuje prvním plynárenským dnem kalendářního měsíce, na který je přepravní kapacita rezervována. Subjekt zúčtování může rezervovat přepravní kapacitu i od jiného plynárenského měsíce, než je plynárenský měsíc bezprostředně následující po měsíci, ve kterém o rezervaci přepravní kapacity žádá, nejdříve však 24 kalendářních měsíců před začátkem přepravy podle rezervace standardní přepravní kapacity. Standardní přepravní kapacitu pro hraniční body a body virtuálního zásobníku plynu lze rezervovat nejdéle na dobu 60 plynárenských měsíců následujících po měsíci, ve kterém byla podána žádost o rezervaci standardní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity podle § 6 odst. 1.

(5) Přeprava plynu s využitím rezervované denní přepravní kapacity se zahajuje prvním plynárenským dnem období, na které je přepravní kapacita rezervována, a končí posledním plynárenským dnem období, na které je přepravní kapacita rezervována. Subjekt zúčtování může rezervovat přepravní kapacitu i od jiného plynárenského dne, než je plynárenský den bezprostředně následující po dni, ve kterém o rezervaci přepravní kapacity žádá. Přepravní kapacitu je možné rezervovat na dobu nejdéle 31 dnů ode dne podání žádosti o rezervaci denní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity.

(6) Koordinovanou přepravní kapacitu v režimu na následující den lze rezervovat pouze pro hraniční body, pro které navazující provozovatel přepravní soustavy provede rezervaci přepravní kapacity na stejné období, stejnou výší a

ve stejný okamžik na základě vzájemné dohody mezi dvěma navazujícími provozovateli přepravní soustavy. Rezervace koordinované přepravní kapacity v režimu na následující den se považuje za nominaci přepravy podle § 29 odst. 1 písm. a) nebo § 29 odst. 2 písm. a) s tím, že ve výši této rezervované koordinované přepravní kapacity v režimu na následující den není možné provést renominaci přepravy podle § 33 odst. 4.

(7) Přepravní kapacitu v režimu na následující den rezervuje subjekt zúčtování poslední obchodní den burzy ve Spolkové republice Německo, na které se obchoduje s plynem, předcházející dni zahájení přepravy plynu s využitím přepravní kapacity v režimu na následující den. Přeprava plynu při využití přepravní kapacity v režimu na následující den se uskutečňuje po dobu jednoho plynárenského dne. Provozovatel přepravní soustavy zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup hraniční body, na kterých umožní subjektu zúčtování rezervaci přepravní kapacity v režimu na následující den i v průběhu plynárenského dne, pro který je přepravní kapacita v režimu na následující den rezervována.

(8) Zákazník nebo dodavatel plynu rezervuje přepravní kapacitu pro odběrné místo zákazníka přímo připojené k přepravní soustavě postupem uvedeným v § 11 a 12.

(9) Smlouva o přepravě plynu podle § 4 odst. 3 se uzavírá na období jednoho kalendářního roku s účinností od prvního plynárenského dne kalendářního roku.

(10) Přerušitelnou přepravní kapacitu rezervuje provozovatel přepravní soustavy v případech, kdy o to subjekt zúčtování požádá nebo nelze-li rezervovat pevnou přepravní kapacitu z důvodu, že již není k dispozici volná pevná přepravní kapacita.

§ 5a

(1) Dlouhodobou smlouvu o přepravě plynu s pevnou přepravní kapacitou sjednává provozovatel přepravní soustavy se subjektem zúčtování nebo zahraniční fyzickou nebo právnickou osobou, která není subjektem zúčtování, pro jednotlivý vstupní a výstupní hraniční bod přepravní soustavy na dobu nejméně 5 let. Minimální velikost požadované dlouhodobé pevné přepravní kapacity je 10 000 MWh/den.

(2) Rezervace dlouhodobé pevné přepravní kapacity je možná pouze do té výše, ve které v součtu se všemi ostatními kapacitami rezervovanými na dobu delší než 5 let nepřekračuje hodnotu 65 % technické kapacity příslušného vstupního nebo výstupního hraničního bodu, a to v každém okamžiku období požadované rezervace kapacity.

(3) Žadatel předkládá žádost o rezervaci dlouhodobé pevné přepravní kapacity provozovateli přepravní soustavy nejdříve 24 a nejméně 3 kalendářní měsíce před prvním plynárenským dnem kalendářního měsíce, ve kterém má být přeprava plynu zahájena. Provozovatel přepravní soustavy vyhodnotí všechny žádosti doručené v předcházejícím kalendářním měsíci vždy k 15. dni kalendářního měsíce, přičemž termín doručení žádosti není rozhodující.

(4) Provozovatel přepravní soustavy oznámí žadateli rezervaci požadované dlouhodobé pevné přepravní kapacity v celém požadovaném rozsahu nebo, má-li kapacity nedostatek, v nižším než požadovaném rozsahu. Rezervace dlouhodobé pevné přepravní kapacity zanikne, pokud dlouhodobá smlouva o přepravě plynu s pevnou kapacitou nebude uzavřena do pátého pracovního dne včetně ode dne doručení oznámení.

(5) V případě, že nelze uspokojit všechny žadatele o rezervaci dlouhodobé pevné přepravní kapacity, rezervuje provozovatel přepravní soustavy volnou dlouhodobou

pevnou přepravní kapacitu jednotlivým žadatelům v poměru velikosti jejich požadavků na rezervaci dlouhodobých pevných přepravních kapacit. Pokud požadavek přesahuje volnou dlouhodobou pevnou přepravní kapacitu, sníží provozovatel přepravní soustavy před rozdělením volné dlouhodobé pevné přepravní kapacity tento požadavek na výši volné dlouhodobé pevné přepravní kapacity.

(6) V případě rezervace dlouhodobé pevné přepravní kapacity pro nově budovanou přepravní infrastrukturu uvedenou do užívání po 1. lednu 2011 se hodnota maximální výše rezervované kapacity podle odstavce 2 zvyšuje na 90 % technické kapacity vstupního nebo výstupního bodu přepravní soustavy a lhůta 24 měsíců podle odstavce 3 se prodlužuje na 60 měsíců.

§ 6

Postup při rezervaci přepravní kapacity

(1) Žádost o rezervaci standardní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity podává subjekt zúčtování nejpozději do 8:00 hodin dne předcházejícího plynárenského dne, od kterého má být přeprava podle rezervace standardní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity zahájena.

(2) Žádost o rezervaci denní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity podává subjekt zúčtování nejpozději do 8:00 hodin dne předcházejícího plynárenského dne, od kterého má být přeprava podle rezervace denní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity zahájena.

(3) Provozovatel přepravní soustavy vyhodnotí žádosti o rezervaci standardní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity a žádosti o rezervaci denní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity a rezervuje přepravní kapacitu nejpozději do 8:30 hodin plynárenského dne, ve kterém byla žádost o rezervaci standardní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity nebo žádost o rezervaci denní pevné nebo přerušitelné přepravní kapacity podána. Elektronickým potvrzením žádosti je kapacita pro subjekt zúčtování potvrzena. V případě, že je žádost podle odstavce 1 nebo odstavce 2 podána později, vyhodnotí provozovatel přepravní soustavy žádosti a rezervuje přepravní kapacitu následující kalendářní den nejpozději do 13:00 hodin.

(4) Pro přepravu plynu do odběrných míst zákazníků přímo připojených k přepravní soustavě se použijí ustanovení a termíny uvedené v § 10 až 14. Úkony provozovatele distribuční soustavy uvedené v § 10 až 14 vykonává provozovatel přepravní soustavy.

(5) Žádost o rezervaci nekoordinované přepravní kapacity v režimu na následující den podává subjekt zúčtování od 9:00 do 19:00 hodin v termínu podle § 5 odst. 7 nebo později, pokud provozovatel přepravní soustavy umožňuje rezervaci přepravní kapacity v průběhu plynárenského dne.

(6) Žádost o rezervaci koordinované přepravní kapacity v režimu na následující den podává subjekt zúčtování v termínech určených provozovatelem přepravní soustavy.

(7) Provozovatel přepravní soustavy bezprostředně po přijetí žádosti o rezervaci pevné přepravní kapacity v režimu na následující den provede vyhodnocení žádosti a kapacitu v případě volné přepravní kapacity rezervuje.

§ 7

Řešení nedostatku přepravní kapacity

(1) V případě, že nelze uspokojit při posuzování žádostí v jednom okamžiku všechny žadatele o rezervaci standardní a denní pevné přepravní kapacity, rozdělí provozovatel přepravní soustavy volnou přepravní kapacitu v poměru velikosti jednotlivých požadavků o rezervaci standardní

pevné přepravní kapacity. Pokud požadavek na standardní pevnou přepravní kapacitu přesahuje volnou přepravní kapacitu, sníží provozovatel přepravní soustavy před rozdělením volné přepravní kapacity požadavek na výši volné přepravní kapacity.

(2) V případě, že po uspokojení žádosti podle odstavce 1 nelze uspokojit při posuzování žádosti v jednom okamžiku všechny žadatele o rezervaci denní pevné přepravní kapacity, rozdělí provozovatel přepravní soustavy volnou přepravní kapacitu v poměru velikosti jednotlivých požadavků o rezervaci denní pevné přepravní kapacity. Pokud požadavek na denní pevné přepravní kapacity přesahuje volnou přepravní kapacitu, sníží provozovatel přepravní soustavy před rozdělením volné přepravní kapacity požadavek na výši zbývající volné přepravní kapacity.

(3) V rozsahu nedostatku poptávané kapacity podle odstavců 1 a 2 je subjektu zúčtování předběžně rezervována přerušitelná přepravní kapacita. Standardní pevná nebo přerušitelná přepravní kapacita nebo denní pevná nebo přerušitelná přepravní kapacita je rezervována pouze při elektronickém potvrzení rezervace subjektem zúčtování do 8:45 hodin plynárenského dne, ve kterém byla kapacita předběžně rezervována.

(4) Provozovatel přepravní soustavy rezervuje standardní přerušitelnou přepravní kapacitu nebo denní přerušitelnou přepravní kapacitu neomezeně.

(5) V případě, že pro daný plynárenský den ve vstupním nebo výstupním hraničním bodě není k dispozici volná pevná přepravní kapacita, oznámí provozovatel přepravní soustavy v informačním systému provozovatele přepravní soustavy a v systému operátora trhu omezení renominací přepravy pro příslušný hraniční bod, a to jak pro vstupní, tak pro výstupní bod příslušného hraničního bodu. Subjekty zúčtování využívající tento bod přepravní soustavy mohou po podání nominace přepravy renominovat v rámci pevné kapacity maximálně do výše 10 % své rezervované kapacity (dále jen "povolená mez") oproti přijaté a potvrzené nominaci v termínu podle § 32 odst. 1. Renominace přesahující povolenou mez, maximálně však do výše rezervované kapacity, se považuje za renominaci přerušitelné přepravní kapacity v rozsahu překračující povolenou mez. Renominace snížená o více, než je povolená mez, není provozovatelem přepravní soustavy přijata. Informace o omezení renominací podává provozovatel přepravní soustavy nejpozději v 9:00 hodin dne předcházejícího plynárenskému dni, ve kterém k omezení renominací přepravy dochází.

(6) Pokud při postupu podle odstavce 5 a po podání nominací ve 14:00 hodin na následující plynárenský den i se zahrnutím případných omezených renominací bude dostupná nevyužitá pevná přepravní kapacita, uspořádá provozovatel denní aukci přepravní kapacity pro vstupní nebo výstupní hraniční bod, ve kterém došlo k nedostatku pevné přepravní kapacity. Provozovatel přepravní soustavy zveřejní v 15:05 hodin velikost dostupné nevyužité pevné přepravní kapacity, která může být rezervována v aukci pevné přepravní kapacity. Aukce pevné přepravní kapacity pro následující plynárenský den trvá od 15:00 hodin do 15:45 hodin.

(7) Subjekt zúčtování, který má uzavřenu smlouvu o přepravě plynu, může podávat do denní aukce nejvýše 5 žádostí o přepravní kapacitu v kombinaci cena a požadovaná výše přepravní kapacity. Minimální cenu za přepravní kapacitu pro účely rezervace přepravní kapacity v denní aukci stanoví Úřad v cenovém rozhodnutí.

(8) Výsledná cena v denní aukci přepravní kapacity je dána marginální cenou určenou postupem uvedeným v Řádu provozovatele přepravní soustavy. Výsledná cena je platná pro všechny úspěšné účastníky aukce. Výsledky denní aukce přepravní kapacity oznámí provozovatel přepravní soustavy

účastníkům aukce nejpozději v 16:00 hodin prostřednictvím informačního systému. Oznámením výsledku aukce úspěšnému účastníkovi aukce je přepravní kapacita v denní aukci rezervována. Provozovatel přepravní soustavy zveřejní nejpozději v 17:00 hodin v informačním systému výslednou cenu v denní aukci.

(9) Pro rezervace přepravní kapacity zahraniční fyzickou nebo právnickou osobou, která není subjektem zúčtování, na hraničních bodech a na bodech virtuálních zásobníků plynu a vyhodnocení žádostí zahraniční fyzické nebo právnické osoby, která není subjektem zúčtování, o rezervaci přepravní kapacity na hraničních bodech a bodech virtuálních zásobníků plynu se ustanovení § 5 až 7 použijí obdobně.

§ 8

Informace o přepravních kapacitách a souvisejících službách

(1) Provozovatel přepravní soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup tyto informace:

a) měsíčně roční plán odstávek jednotlivých částí přepravní soustavy a plán údržby, který může mít dopad na velikost přepravních kapacit a vliv na kvalitu poskytovaných služeb,

b) měsíčně dlouhodobý plán rozšiřování přepravní soustavy, který znamená zvýšení přepravních kapacit nebo zlepšení kvality poskytovaných služeb,

c) denně číselně velikost technické, celkové rezervované pevné kapacity, celkové rezervované přerušitelné kapacity a volné přepravní kapacity pro jednotlivé vstupní a výstupní body přepravní soustavy na následujících 18 měsících,

d) měsíčně roční předpovědi volné přepravní kapacity na následující desetileté období pro jednotlivé vstupní a výstupní body přepravní soustavy,

e) měsíčně historická minima a maxima měsíčního koeficientu využití přepravní kapacity a roční průměrné průtoky pro jednotlivé vstupní a výstupní body přepravní soustavy, a to vždy za poslední 3 roky,

f) denně skutečné využití služby flexibility po jednotlivých dnech za posledních 12 měsíců; využití služby flexibility v probíhajícím plynárenském dni,

g) denně skutečnou změnu akumulace přepravní soustavy po jednotlivých dnech za posledních 12 měsíců,

h) denně alokovaná množství plynu pro jednotlivé hraniční body, předávací místo nebo souhrn předávacích míst vyroben plynu připojených k přepravní soustavě a body virtuálních zásobníků plynu za posledních 12 měsíců, pokud nedošlo k předání dat podle § 44 odst. 6, použijí se předběžná alokovaná množství plynu podle § 44 odst. 5,

i) denně skutečné hodnoty posledních zaregistrovaných nominací nebo renominací po jednotlivých vstupních a výstupních bodech přepravní soustavy.

(2) Informace poskytované podle odstavce 1 písm. a) až f) a h) s denní periodicitou zveřejňuje provozovatel přepravní soustavy nejpozději v 15:00 hodin daného plynárenského dne s tím, že údaje z probíhajícího plynárenského dne podle odstavce 1 písm. f) jsou aktualizovány hodinově. Informace poskytované podle odstavce 1 písm. g) a i) zveřejňuje provozovatel přepravní soustavy nejpozději v 12:00 hodin následujícího plynárenského dne. Informace poskytované podle odstavce 1 s měsíční periodicitou zveřejňuje provozovatel přepravní soustavy nejpozději devátý kalendářní den daného měsíce.

Distribuce plynu

§ 9

(1) Distribuci plynu sjednává subjekt zúčtování pro bod přeshraničního plynovodu.

(2) Distribuci plynu sjednává zákazník nebo dodavatel plynu pro odběrné místo zákazníka. Sjednáním distribuce plynu pro odběrné místo zákazníka se provozovatel distribuční soustavy zavazuje zároveň zajistit dopravu plynu bezprostředně z hlediska toku plynu nadřazenou distribuční soustavou.

(3) Distribuci plynu sjednává provozovatel distribuční soustavy pro předávací místo mezi distribučními soustavami na území České republiky.

(4) Distribuci plynu sjednává výrobce plynu nebo obchodník s plynem pro předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroby plynu.

(5) Distribuce plynu se uskutečňuje přes vstupní bod distribuční soustavy, kterým je bod přeshraničního plynovodu, předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroby plynu, předávací místo nebo souhrn předávacích míst mezi přepravní a distribuční soustavou a předávací místo mezi distribuční soustavou a distribuční soustavou, která je z hlediska toku plynu nadřazená.

(6) Distribuce plynu se uskutečňuje přes výstupní bod distribuční soustavy, kterým je odběrné místo zákazníka, předávací místo mezi distribuční soustavou a distribuční soustavou, která je z hlediska toku plynu podřízená, a bod přeshraničního plynovodu.

(7) Pro každé odběrné místo zákazníka se uzavírá smlouva o distribuci plynu pouze s jedním účastníkem trhu s plynem. Pro každé předávací místo, případně souhrn předávacích míst výroby plynu se uzavírá smlouva o distribuci plynu s každým účastníkem trhu s plynem užívajícím předávací místo, případně souhrn předávacích míst výroby plynu. Pro předávací místo přeshraničního plynovodu se uzavírá smlouva o distribuci plynu s každým subjektem zúčtování užívajícím předávací místo přeshraničního plynovodu. Pro předávací místo mezi distribučními soustavami uzavírají smlouvu o distribuci plynu provozovatelé distribučních soustav.

(8) V případě odběrného místa zákazníka kategorie velkooběratel nebo střední oběratel, které je vybaveno měřením typu A nebo B, nebo odběrného místa zákazníka kategorie malooběratel, které je vybaveno měřením typu A nebo B a u něhož jsou prováděny řádné měsíční odečty, se ve smlouvě o distribuci plynu uvádí rezervovaná distribuční kapacita. Kategorizaci zákazníků stanoví příloha č. 2 k této vyhlášce. U odběrného místa s více měřicími místy je ve smlouvě o distribuci plynu uvedena rezervovaná distribuční kapacita za měřicí místa s měřením typu A a B a vypočtená distribuční kapacita za měřicí místa s měřením typu C. Distribuční kapacita za měřicí místa s měřením typu C pro zákazníky s odběrem plynu nad 630 MWh/rok je stanovena postupem pro výpočet denní přidělené pevné kapacity pro roční odběr plynu v pásmu nad 630 MWh v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu. Distribuční kapacita za měřicí místa s měřením typu C pro zákazníky s odběrem plynu do 630 MWh/rok včetně a za měřicí místa s měřením typu A nebo B pro zákazníky s odběrem plynu do 630 MWh/rok včetně s roční periodicitou fakturace je stanovena postupem pro výpočet denní rezervované pevné kapacity pro roční odběr plynu v pásmu nad 63 MWh do 630 MWh v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu. Pro účely vyhodnocení překročení distribuční kapacity se použijí pouze hodnoty sjednané a naměřené za měřicí místa s měřením typu A a B.

§ 10

(1) Ve smlouvě o distribuci plynu se pro odběrné místo zákazníka nebo pro předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroby plynu nebo pro předávací místo mezi distribučními soustavami rezervují distribuční kapacity jako

a) pevná distribuční kapacita na dobu neurčitou s možností změny výše rezervované kapacity podle § 12,

b) přerušitelná distribuční kapacita na dobu neurčitou s možností změny výše rezervované kapacity podle § 12; ve smlouvě o distribuci plynu se sjednává způsob, doba a podmínky omezení nebo přerušení distribuce plynu, způsob a podmínky oznámení omezení nebo přerušení a četnost omezení nebo přerušení za 12 po sobě následujících plynárenských měsíců,

c) pevná měsíční distribuční kapacita; rezervuje se minimálně na 1 měsíc a maximálně na 11 měsíců vždy s účinností k prvnímu plynárenskému dni kalendářního měsíce,

d) přerušitelná měsíční distribuční kapacita; rezervuje se minimálně na 1 měsíc a maximálně na 11 měsíců vždy s účinností k prvnímu plynárenskému dni kalendářního měsíce; ve smlouvě se sjednává způsob, doba a podmínky omezení nebo přerušení distribuce plynu, způsob a podmínky oznámení omezení nebo přerušení a četnost omezení nebo přerušení za dobu trvání smlouvy, nebo

e) pevná klouzavá distribuční kapacita; rezervuje se na počet plynárenských dnů určených počtem kalendářních dnů měsíce, ve kterém je zahájena distribuce plynu, nebo do konce posledního plynárenského dne plynárenského měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla zahájena distribuce plynu v rámci sjednání klouzavé distribuční kapacity.

(2) Pro sjednávání smlouvy o distribuci plynu a podávání žádosti o rezervaci distribuční kapacity pro bod přeshraničního plynovodu se použije postup pro rezervaci standardní a denní přepravní kapacity podle § 5 a 6. Úkony provozovatele přepravní soustavy uvedené v § 5 až 7 vykonává provozovatel distribuční soustavy.

(3) Přerušitelnou distribuční kapacitu lze rezervovat pouze pro odběrné místo zákazníka s měřením typu A nebo B a pro předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroby plynu v případě, kdy nelze rezervovat pevnou distribuční kapacitu z důvodu, že již není k dispozici volná pevná kapacita, nebo pro odběrné místo zákazníka s plánovaným ročním odběrem nad 630 MWh s možností úplného nebo částečného přechodu na náhradní palivo podle právního předpisu upravujícího stavu nouze v plynárenství.

Postup při rezervaci distribuční kapacity

§ 11

(1) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu pro odběrná místa zákazníků podává elektronicky v případech podle § 52 odst. 1 a § 53 odst. 5, a to v termínech podle § 52 odst. 3 nebo § 53 odst. 5, zákazník, pokud s ním pro dané odběrné místo již není smlouva o distribuci plynu uzavřena, nebo nový dodavatel plynu v případě, že uzavřel se zákazníkem smlouvu o sdružených službách dodávky plynu. Provozovatel distribuční soustavy informuje účastníka trhu s plynem o možnosti rezervace distribuční kapacity v termínu podle § 52 odst. 6. Rezervace distribuční kapacity je v případě zaregistrování standardní změny dodavatele plynu provedena v termínu podle § 52 odst. 16. Žádost o rezervaci distribuční kapacity do odběrného místa zákazníka obsahuje náležitosti uvedené v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(2) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu pro odběrná místa zákazníků kromě žádosti podle odstavců 1, 3 a 7 předkládá zákazník nebo dodavatel plynu nejpozději pátý pracovní den do 10:00 hodin a nejdříve 4 kalendářní měsíce před začátkem prvního plynárenského dne, kdy má nastat účinek rezervace distribuční kapacity, nebo v případě zahájení dodávek do odběrného místa nově se připojujícího zákazníka a pro zahájení dodávek do odběrného místa po neoprávněném odběru plynu nebo neoprávněné distribuci plynu nejpozději do 10:00 hodin pracovního dne předcházejícího dni nejbližšího možného zahájení dodávek plynu sjednaným s provozovatelem distribuční soustavy. Žádost o rezervaci distribuční kapacity pro odběrné místo zákazníka kromě žádosti podle odstavců 1, 3 a 7 obsahuje náležitosti uvedené v příloze č. 3 k této vyhlášce. Provozovatel distribuční soustavy vyhodnotí došlé žádosti o rezervaci distribuční kapacity a oznámí výsledky rezervace distribučních kapacit všem žadatelům o rezervaci distribuční kapacity nejpozději třetí pracovní den do 12:00 hodin ode dne, ve kterém byla žádost o rezervaci distribuční kapacity podána. Potvrzením žádosti je distribuční kapacita rezervována. Není-li mezi zákazníkem nebo dodavatelem plynu a provozovatelem distribuční soustavy smlouva o distribuci plynu pro odběrná místa zákazníků sjednána, prodlužuje se lhůta pro nejpozdější podání žádosti a pro oznámení výsledku rezervace distribučních kapacit o 5 pracovních dnů.

(3) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu pro odběrná místa zákazníků při rychlé změně dodavatele plynu podle § 54 předkládá zákazník nebo dodavatel plynu v termínu podle § 54 odst. 5 nebo obchodník s plynem v režimu dodavatele poslední instance nejpozději do 14:00 hodin po předání informací podle § 54 odst. 11 nebo nejpozději následující den do 10:00 hodin po předání informace podle § 52 odst. 14. Žádost může podávat pouze dodavatel plynu nebo zákazník, který již sjednal s provozovatelem distribuční soustavy smlouvu o distribuci plynu pro odběrná místa zákazníků. Žádost se podává elektronicky a provozovatel distribuční soustavy vyhodnotí došlé žádosti o rezervaci distribuční kapacity a oznámí výsledky rezervace distribuční kapacity žadateli o rezervaci distribuční kapacity nejpozději v termínu podle § 54 odst. 9. Rezervace distribuční kapacity je v případě zaregistrování rychlé změny dodavatele plynu provedena v termínu podle § 54 odst. 12. Pro žádost o rezervaci distribuční kapacity podanou obchodníkem s plynem v režimu dodavatele poslední instance je distribuční kapacita rezervována automaticky. Žádost o rezervaci distribuční kapacity do odběrného místa zákazníka obsahuje náležitosti uvedené v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(4) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu pro předávací místo mezi distribučními soustavami předkládá provozovatel distribuční soustavy v termínu podle odstavce 1. Pro žádost o změnu rezervované distribuční kapacity se použijí termíny podle odstavce 2.

(5) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu pro předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroby plynu předkládá výrobce plynu nebo obchodník s plynem v termínu podle odstavce 1. Pro žádost o změnu rezervované distribuční kapacity se použijí termíny podle odstavce 2.

(6) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu pro bod přeshraničního plynovodu předkládá subjekt zúčtování provozovateli distribuční soustavy postupem podle § 6. Provozovatel distribuční soustavy vyhodnocuje žádost postupem podle § 6. Úkony provozovatele přepravní soustavy uvedené v § 6 vykonává provozovatel distribuční soustavy.

(7) Žádost o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu podle § 10 odst. 1 písm. e) pro

odběrné místo zákazníka předkládá zákazník nebo dodavatel plynu nejdříve 4 kalendářní měsíce před začátkem prvního plynárenského dne, kdy má nastat účinek rezervace distribuční kapacity. Žádost může podávat pouze dodavatel plynu nebo zákazník, který již sjednal s provozovatelem distribuční soustavy smlouvu o distribuci plynu a pro odběrné místo má rezervovanou distribuční kapacitu podle § 10 odst. 1 písm. a) nebo b). Maximální velikost požadované kapacity u klouzavé smlouvy o distribuci plynu nesmí přesáhnout v součtu s ostatními rezervovanými distribučními kapacitami pro příslušné odběrné místo zákazníka velikost dvacetitýřnásobku zajištěné hodinové kapacity uvedené ve smlouvě o připojení pro příslušné odběrné místo. Provozovatel distribuční soustavy vyhodnotí žádost o rezervaci distribuční kapacity a elektronicky oznámí výsledek rezervace distribuční kapacity žadateli o rezervaci distribuční kapacity nejpozději do 72 hodin po obdržení žádosti. Elektronickým potvrzením žádosti je distribuční kapacita rezervována. Žádost o rezervaci distribuční kapacity do odběrného místa zákazníka obsahuje náležitosti uvedené v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(8) Distribuční kapacitu do odběrného místa zákazníka není možné rezervovat při nedostatečném finančním zajištění žadatele, pokud žádost o rezervaci distribuční kapacity nesplňuje stanovené náležitosti, nebyla podána ve stanoveném termínu nebo žadatel nedoplnil nebo neprovedl úpravu podané žádosti do 14:00 hodin následujícího pracovního dne po upozornění provozovatelem distribuční soustavy s vyznačením chybných údajů.

§ 12

(1) Pokud pro odběrné místo zákazníka, které je zařazeno do kategorie velkoodběratel nebo střední odběratel a je vybaveno měřením typu A nebo B, pro odběrné místo zákazníka, které je zařazeno do kategorie maloodběratel, je vybaveno měřením typu A nebo B a u něhož jsou prováděny řádné měsíční odečty, nebo pro předávací místo mezi distribučními soustavami požádá účastník trhu s plynem o snížení rezervované distribuční kapacity na základě distribuční kapacity rezervované podle § 10 odst. 1 písm. a) nebo b), provozovatel distribuční soustavy provede snížení rezervované distribuční kapacity na období následujících minimálně 12 měsíců. Provozovatel distribuční soustavy neprovede snížení rezervované distribuční kapacity, pokud je v období následujících 4 měsíců ode dne uvedeného v žádosti o její snížení pro odběrné nebo předávací místo rezervována vyšší distribuční kapacita podle § 10 odst. 1 písm. a) nebo b) než rezervovaná distribuční kapacita uvedená v žádosti o její snížení.

(2) Pokud pro odběrné místo zákazníka, které je zařazeno do kategorie velkoodběratel nebo střední odběratel a je vybaveno měřením typu A nebo B, pro odběrné místo zákazníka, které je zařazeno do kategorie maloodběratel, je vybaveno měřením typu A nebo B a u něhož jsou prováděny řádné měsíční odečty, nebo pro předávací místo mezi distribučními soustavami požádá účastník trhu s plynem o zvýšení distribuční kapacity rezervované podle § 10 odst. 1 písm. a) nebo b), provozovatel distribuční soustavy prověří možnosti zvýšení a v případě dostatku distribuční kapacity navýší rezervovanou distribuční kapacitu na období následujících minimálně 12 měsíců, pokud nedošlo ke snížení rezervované distribuční kapacity v rámci distribuční kapacity rezervované podle § 10 odst. 1 písm. a) nebo b) v předchozích 12 měsících.

(3) Při podání žádosti o změnu rezervované distribuční kapacity se postupuje přiměřeně podle § 11 odst. 2. Změna rezervované distribuční kapacity je možná vždy k prvnímu plynárenskému dni kalendářního měsíce.

(4) Provozovatel distribuční soustavy provede změnu rezervované distribuční kapacity pro předávací místo mezi

distribučními soustavami také v případě, že provozovatel distribuční soustavy o to požádá a potřebu změny rezervace distribuční kapacity prokáže.

(5) Provozovatel distribuční soustavy provede snížení rezervované distribuční kapacity výroby plynu, připojené na uzavřenou část distribuční soustavy, rezervované podle § 10 odst. 1 písm. a), c) nebo e) v případě, že výše hodinových odběrů zákazníků připojených na tuto uzavřenou část distribuční soustavy poklesne pod hodnotu hodinového výkonu výroby plynu.

(6) V případě, že je na uzavřenou část distribuční soustavy připojeno více výroben plynu a provozovatel distribuční soustavy provede snížení rezervované distribuční kapacity podle odstavce 5, rozdělí provozovatel distribuční soustavy volnou distribuční kapacitu v poměru velikosti jednotlivých rezervovaných distribučních kapacit výroben plynu.

(7) Provozovatel distribuční soustavy provede snížení rezervované distribuční kapacity podle odstavce 5 na dobu nezbytně nutnou k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu uzavřené části distribuční soustavy podle jiného právního předpisu.

§ 13

Distribuce plynu ve zkušebním provozu

(1) Distribucí plynu ve zkušebním provozu je distribuce plynu pro ověření technických parametrů, provozních hodnot a prokázání provozuschopnosti nově instalovaného nebo rekonstruovaného odběrného plynového zařízení zákazníka nebo při změně typu měření v odběrném místě zákazníka. Distribucí plynu ve zkušebním provozu lze zahájit pouze

a) pro nově připojujícího se zákazníka,

b) pro zákazníka s charakterem odběru technolog, který rekonstruoval celé nebo část odběrného plynového zařízení a rekonstruované odběrné plynové zařízení má více než 30% podíl na denním maximálním odběru plynu v příslušném odběrném místě zákazníka, nebo

c) pro odběrné místo zákazníka, ve kterém došlo ke změně měření z typu C na typ A nebo B.

(2) Za odběrné místo zákazníka s charakterem odběru technolog se považuje takové odběrné místo zákazníka, kde méně než 50 % roční spotřeby plynu je využíváno pro vytápění a přípravu teplé užitkové vody. Ostatní odběrná místa se považují za odběrná místa zákazníků s charakterem odběru otop.

(3) Provozovatel distribuční soustavy zahájí distribuci plynu ve zkušebním provozu u zákazníka s charakterem odběru technolog nejdříve dnem uvedeným v žádosti a ukončí dnem uvedeným v žádosti, nejpozději však posledním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla distribuce plynu zahájena. V ostatních případech zahájí provozovatel distribuční soustavy distribuci plynu ve zkušebním provozu dnem uvedeným v žádosti a ukončí dnem uvedeným v žádosti, nejpozději však posledním dnem měsíce února. Maximální doba trvání distribuce plynu ve zkušebním provozu u nově se připojujícího zákazníka s charakterem odběru otop je 6 kalendářních měsíců.

(4) Maximální denní odběr plynu v odběrném místě zákazníka nesmí během distribuce plynu ve zkušebním provozu překročit dvacetičtyřnásobek zajištěné hodinové kapacity pro příslušné odběrné místo sjednané ve smlouvě o připojení.

(5) Žádost o rezervaci distribuční kapacity ve zkušebním provozu předkládá zákazník nebo dodavatel plynu v termínech podle § 11 odst. 2. Provozovatel distribuční

soustavy po dobu trvání zkušebního provozu podle odstavce 1 písm. c) rezervuje pro odběrné místo zákazníka přidělenou distribuční kapacitu stanovenou pro účely určení platby za distribuci plynu podle cenového rozhodnutí Úřadu.

(6) V případě, že zákazník nebo dodavatel plynu nepodá v termínu podle § 11 odst. 2 před ukončením distribuce ve zkušebním provozu žádost o rezervaci distribuční kapacity podle § 10 odst. 1, provozovatel distribuční soustavy rezervuje pro odběrné místo distribuční kapacitu podle § 10 odst. 1 písm. a) ve výši nejvyšší dosažené denní spotřeby plynu v průběhu zkušebního provozu.

§ 14

Řešení nedostatku distribuční kapacity

V případě nedostatku distribuční kapacity v bodě přeshraničního plynovodu se použijí postupy podle § 7 odst. 1 až 4. Úkony provozovatele přepravní soustavy uvedené v § 7 vykonává provozovatel distribuční soustavy.

§ 15

Informace o distribuční soustavě

(1) Provozovatel distribuční soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup a aktualizuje vždy k patnáctému dni kalendářního měsíce tyto informace:

a) roční plán odstavek jednotlivých částí distribuční soustavy a plán údržby, který může mít dopad na velikost distribučních kapacit a vliv na kvalitu poskytovaných služeb,

b) dlouhodobý plán rozšiřování distribuční soustavy, který znamená zvýšení distribučních kapacit nebo zlepšení kvality poskytovaných služeb,

c) číselně velikost technické, celkové rezervované pevné kapacity, celkové rezervované přerušitelné kapacity a volné distribuční kapacity pro jednotlivá vstupní a výstupní místa přeshraničních plynovodů,

d) číselně indikativní dostupnost měsíčních distribučních kapacit pro jednotlivá vstupní a výstupní místa předávacích míst přeshraničních plynovodů,

e) roční předpovědi volné vstupní a výstupní kapacity pro jednotlivá vstupní a výstupní místa předávacích míst přeshraničních plynovodů na následující desetileté období.

(2) Provozovatel distribuční soustavy zveřejňuje denně způsobem umožňujícím dálkový přístup vždy do 12:00 hodin změnu akumulace distribuční soustavy po jednotlivých dnech za posledních 12 měsíců, pokud nedošlo k předání dat podle § 44 odst. 2, použije se předběžná hodnota změny akumulace podle § 44 odst. 1 v případě, že tyto hodnoty nezveřejňuje operátor trhu.

(3) Provozovatel distribuční soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup předběžnou spotřebu plynu ve své distribuční soustavě po jednotlivých hodinách probíhajícího plynárenského dne do dvou hodin po skončení příslušné hodiny.

§ 16

Uskladňování plynu

(1) Přístup k zásobníkům plynu, ve kterých provozovatel zásobníku plynu poskytuje skladovací kapacitu a skladovací služby, se pro subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzickou nebo právnickou osobu, která není subjektem zúčtování, uskutečňuje na principu virtuálního zásobníku plynu.

(2) Provozovatel zásobníku plynu nabízí vždy celou volnou skladovací kapacitu za všechny své zásobníky plynu na příslušném bodě virtuálního zásobníku plynu. Bod virtuálního zásobníku plynu na přepravní soustavě je místem, kde je skladovací kapacita poskytována a na kterém dochází z obchodního pohledu k předání a převzetí plynu, k vtlačení do zásobníku plynu a těžbě plynu ze zásobníku plynu, a to bez ohledu na skutečná předávací místa.

(3) Virtuální zásobník plynu je charakterizován názvem provozovatele zásobníku plynu a skladovacími kapacitami.

(4) Na základě smlouvy o uskladňování plynu rezervuje provozovatel zásobníku plynu subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osobě, která není subjektem zúčtování, roční skladovací kapacitu s pevným výkonem, roční skladovací kapacitu s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu, měsíční skladovací kapacitu s pevným výkonem, denní skladovací kapacitu s pevným výkonem, denní skladovací kapacitu s přerušitelným výkonem. Skladovací kapacita se rezervuje jako

a) roční skladovací kapacita s pevným výkonem; minimální doba rezervace skladovací kapacity je 1 skladovací rok a maximální doba rezervace skladovací kapacity je 5 skladovacích let, kapacita se rezervuje vždy s účinností k prvnímu dni skladovacího roku a končí uplynutím posledního dne skladovacího roku,

b) roční skladovací kapacita s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu; minimální doba rezervace skladovací kapacity je 1 skladovací rok, maximální doba rezervace skladovací kapacity je 15 skladovacích let; kapacita se přiděluje vždy s účinností k prvnímu dni skladovacího roku a končí uplynutím posledního dne skladovacího roku,

c) měsíční skladovací kapacita s pevným výkonem; minimální doba rezervace skladovací kapacity je 1 plynárenský měsíc a maximální doba rezervace skladovací kapacity je 12 plynárenských měsíců,

d) denní skladovací kapacita s pevným výkonem; minimální doba rezervace skladovací kapacity je 1 plynárenský den a maximální doba rezervace skladovací kapacity je 30 plynárenských dnů ode dne podání žádosti o denní skladovací kapacitu s pevným výkonem,

e) denní skladovací kapacita s přerušitelným výkonem; doba rezervace skladovací kapacity je 1 plynárenský den.

(5) Provozovatel zásobníku plynu provozující zásobníky plynu připojené na přepravní soustavu prostřednictvím více než jednoho předávacího místa konzultuje rozdělení vtlačení a těžby na jednotlivá předávací místa zásobníků plynu s provozovatelem přepravní soustavy.

§ 17

Postup při rezervaci roční skladovací kapacity s pevným výkonem

(1) Provozovatel zásobníku plynu rezervuje roční skladovací kapacitu s pevným výkonem na principu vícekolové elektronické aukce.

(2) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději 30 kalendářních dní před začátkem vícekolové elektronické aukce a nejdříve 18 měsíců před prvním plynárenským dnem bezprostředně následujícího skladovacího roku, pro který je roční skladovací kapacita s pevným výkonem rezervována, podmínky aukce na volnou skladovací kapacitu. V případě opakované aukce se lhůta 30 kalendářních dní zkracuje na 10 kalendářních dní. Podmínky aukce musí být přiměřené, nediskriminační a transparentní. Podmínky aukce obsahují

a) minimální cenu za jednotku skladovací kapacity za první skladovací rok a způsob výpočtu ceny pro ostatní skladovací roky po dobu rezervace skladovací kapacity,

b) termín zahájení aukce,

c) požadovaný způsob zabezpečené elektronické komunikace včetně alternativního způsobu komunikace při selhání elektronické komunikace na straně žadatele,

d) postup složení finanční jistoty,

e) velikost nabízené volné skladovací kapacity,

f) vzor smlouvy o uskladňování plynu nebo úpravy stávající smlouvy o uskladňování plynu, pokud je úprava smlouvy o uskladňování plynu rezervací skladovací kapacity vynucena, která bude uzavřena s účastníky aukce, kterým bude rezervována skladovací kapacita,

g) vzor žádosti pro první přístup do informačního systému provozovatele zásobníku plynu,

h) velikost navýšení ceny za jednotku skladovací kapacity mezi aukčními koly,

i) minimální a maximální dobu rezervace skladovací kapacity.

(3) Subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, žádající o rezervaci skladovací kapacity podává požadavek na rezervaci skladovací kapacity v příslušném aukčním kole formou čísla zaokrouhleného na dvě desetinná místa vyjadřujícího procentuální podíl z velikosti volné skladovací kapacity. Žadatel o rezervaci skladovací kapacity žádá současně s požadavkem na rezervaci skladovací kapacity i požadovanou délku rezervace skladovací kapacity, která může být rozdělena do více částí s různou délkou doby trvání. Požadavek na rezervaci skladovací kapacity a požadovanou délku rezervace podané v aukčním kole nelze v průběhu aukčního kola měnit.

(4) Dodavatel plynu, který tvoří s provozovatelem zásobníku plynu koncern nebo je součástí téhož koncernu nebo jiného podnikatelského seskupení, a sám nebo ve spojení s jinými dodavateli plynu, kteří tvoří s provozovatelem zásobníku plynu koncern nebo jsou součástí téhož koncernu nebo jiného podnikatelského seskupení, má u provozovatele zásobníku plynu rezervováno skladovací kapacitu ve výši alespoň 80 % kapacity jím provozovaného virtuálního zásobníku plynu, se může jako žadatel účastnit aukce na skladovací kapacitu pouze tehdy, je-li minimální cena za skladovací kapacitu podle odstavce 2 písm. a) nižší nebo rovna tržní ceně skladovací kapacity se stejnými nebo srovnatelnými parametry pro rezervaci roční skladovací kapacity v České republice. Velikost rezervované skladovací kapacity podle předchozí věty se posuzuje k prvnímu dni skladovacího roku bezprostředně následujícího po uskutečnění aukce. Podá-li více dodavatelů plynu, kteří tvoří s provozovatelem zásobníku plynu koncern nebo jsou s provozovatelem zásobníku plynu součástí téhož koncernu nebo jiného podnikatelského seskupení, požadavky na rezervaci skladovací kapacity v souhrnné výši přesahující velikost volné skladovací kapacity, provozovatel zásobníku plynu požadavky na rezervaci skladovací kapacity takových dodavatelů plynu poměrně sníží tak, aby v souhrnné výši odpovídaly velikosti volné skladovací kapacity.

(5) Požadavek dodavatele plynu, popřípadě dodavatelů plynu podle odstavce 4 na rezervaci skladovací kapacity provozovatel zásobníku plynu sníží o požadavky na rezervaci skladovací kapacity ostatních žadatelů, nejvýše však na rozdíl mezi volnou skladovací kapacitou a požadavky na rezervaci skladovací kapacity ostatních žadatelů.

(6) Žadatel složí finanční jistotu nejpozději 3 pracovní dny před vyhlášeným termínem aukce. Složením finanční jistoty

se subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, stává žadatelem, který se může aktivně účastnit elektronické aukce (dále jen "aktivní žadatel"). Aktivní žadatel smí podat požadavek na rezervaci skladovací kapacity v aukci maximálně do výše podílu složené finanční jistoty a součinu koeficientu 0,05 a minimální ceny za jednotku skladovací kapacity podle odstavce 2 písm. a). Za složení finanční jistoty se též považuje předložení neodvolatelné bankovní záruky.

(7) Aktivní žadatel může podat požadavek na rezervaci skladovací kapacity v následujícím aukčním kole pouze do výše požadavku na rezervaci skladovací kapacity v předchozím aukčním kole. V případě, že v jednom aukčním kole nepodá aktivní žadatel požadavek na rezervaci skladovací kapacity nebo podá požadavek na rezervaci skladovací kapacity nebo požadovanou délku rezervace s hodnotou 0, nemůže již podávat požadavky na rezervaci skladovací kapacity v žádném následujícím aukčním kole.

(8) V případě, že dojde v aukčním kole v součtu všech požadavků na rezervaci skladovací kapacity aktivních žadatelů k překročení hodnoty 100, následuje další aukční kolo. V dalším aukčním kole se aukční cena za jednotku skladovací kapacity zvyšuje způsobem podle podmínek aukce.

(9) Jednotlivá aukční kola jsou časově omezena na 10 minut. Pokud s tím všichni aktivní žadatelé souhlasí, může provozovatel zásobníku plynu aukční kolo zkrátit.

(10) V průběhu aukce provozovatel zásobníku plynu aktivním žadatelům oznamuje součet všech požadavků na rezervaci skladovací kapacity v předcházejícím aukčním kole a čas zbývající do ukončení aukčního kola.

(11) Provozovatel zásobníku plynu ukončí aukci, pokud v aukčním kole součet požadavků na rezervaci skladovací kapacity všech aktivních žadatelů je menší nebo roven hodnotě 100. Provozovatel zásobníku plynu rezervuje skladovací kapacitu zaokrouhlenou na celé m³ nebo kWh/den podle požadavků na rezervaci skladovací kapacity aktivních žadatelů v posledním aukčním kole. Zůstane-li část skladovací kapacity nerezervována, je tato část skladovací kapacity rezervována aktivním žadatelům z předposledního kola poměrně podle výše jejich požadavků na rezervaci skladovací kapacity v předposledním aukčním kole s tím, že požadavek na rezervaci skladovací kapacity aktivního žadatele je pro výpočet rezervace snížen o skladovací kapacitu rezervovanou aktivnímu žadateli v posledním aukčním kole.

(12) V případě, že nedošlo v součtu všech požadavků na rezervaci skladovací kapacity aktivních žadatelů v prvním aukčním kole k překročení hodnoty 100, je cena za uskladňování plynu stanovena na hodnotu minimální ceny podle odstavce 2 písm. a). V ostatních případech je cena za uskladňování plynu stanovena na hodnotu aukční ceny v posledním aukčním kole, kde součet všech požadavků na rezervaci skladovací kapacity aktivních žadatelů dosáhl hodnoty 100 nebo vyšší.

(13) Provozovatel zásobníku plynu zasílá oznámení o rezervaci skladovací kapacity elektronicky ihned po ukončení aukce spolu s konečnou cenou za jednotku skladovací kapacity.

(14) Provozovatel zásobníku plynu vrací aktivnímu žadateli, kterému nebyla rezervována skladovací kapacita, finanční jistotu do 10 kalendářních dnů po skončení aukce. Aktivnímu žadateli, kterému byla rezervována skladovací kapacita, vrací provozovatel zásobníku plynu finanční jistotu do 10 kalendářních dnů po uzavření smlouvy o uskladňování plynu.

§ 18

Postup při rezervaci měsíční skladovací kapacity s pevným výkonem

(1) Provozovatel zásobníku plynu rezervuje měsíční skladovací kapacitu s pevným výkonem na základě výsledku vícekolové elektronické aukce.

(2) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup podmínky aukce na rezervaci volné měsíční skladovací kapacity s pevným výkonem nejpozději 14 kalendářních dnů před začátkem aukce. V případě opakované aukce je lhůta pro zveřejnění 7 kalendářních dnů. Podmínky aukce musí být přiměřené, nediskriminační a transparentní. Podmínky aukce musí obsahovat stejné náležitosti jako podmínky aukce při rezervaci roční skladovací kapacity s pevným výkonem s tím, že cena za jednotku skladovací kapacity je po celou dobu rezervace skladovací kapacity neměnná. Podmínky aukce dále obsahují určení počtu kalendářních měsíců pro využití skladovací kapacity.

(3) Pro konání aukce se ustanovení § 17 odst. 3 a 6 až 12 použijí obdobně. Požadavek na délku rezervace skladovací kapacity se uvádí jako celé číslo vyjadřující počet měsíců trvání smlouvy v povoleném rozmezí určeném podle odstavce 2 poslední věty.

(4) Provozovatel zásobníku plynu zasílá oznámení o rezervaci skladovací kapacity elektronicky ihned po ukončení aukce spolu s konečnou cenou za jednotku skladovací kapacity.

(5) Pro vracení a čerpání finanční jistoty se ustanovení § 17 odst. 14 použije obdobně.

§ 19

Postup při rezervaci denní skladovací kapacity s pevným výkonem

Žádost o rezervaci denní skladovací kapacity s pevným výkonem předkládá subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, elektronicky provozovateli zásobníku plynu nejpozději 1 kalendářní den do 8:00 hodin a nejdříve 30 kalendářních dnů před začátkem prvního plynárenského dne, od kterého rezervaci požaduje. Provozovatel zásobníku plynu vyhodnotí obdržené žádosti a oznámí výsledky rezervace skladovacích kapacit všem žadatelům do 9:00 hodin kalendářního dne, ve kterém byla žádost o rezervaci skladovací kapacity podána. Elektronickým potvrzením žádosti je denní skladovací kapacita s pevným výkonem rezervována.

§ 20

Postup při rezervaci denní skladovací kapacity s přerušitelným výkonem

(1) Žádost o rezervaci denní skladovací kapacity s přerušitelným výkonem podává provozovateli zásobníku plynu subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, s rezervovanou skladovací kapacitou u tohoto provozovatele zásobníku plynu.

(2) Žádost o rezervaci denní skladovací kapacity s přerušitelným výkonem předkládá subjekt zúčtování nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, elektronicky, nejpozději v 16:00 hodin předcházejícího plynárenského dne. Cena za skladovací kapacitu s přerušitelným výkonem je hrazena pouze za nepřerušenu část přidělené denní skladovací kapacity s přerušitelným výkonem. Provozovatel zásobníku plynu

vyhodnotí žádosti a elektronicky oznámí rezervaci nejpozději do 10 minut po každé celé hodině, ve které byla žádost o rezervaci denní skladovací kapacity s přerušitelným výkonem obdržena. Oznámením rezervace se považuje denní skladovací kapacita s přerušitelným výkonem za rezervovanou. Provozovatel zásobníku plynu může umožnit subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osobě, která není subjektem zúčtování, podání žádosti o rezervaci skladovací kapacity s přerušitelným výkonem později po termínu podle věty první, a to i v průběhu plynárenského dne.

§ 21

Postup při rezervaci roční skladovací kapacity s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu

(1) Podle odstavců 2 až 8 rezervuje provozovatel zásobníku plynu, plánující výstavbu nové skladovací kapacity, maximálně 90 % této skladovací kapacity. Zbývající část nové skladovací kapacity rezervuje provozovatel zásobníku plynu postupem podle § 17 nebo § 18. Podle odstavců 2 až 8 provozovatel zásobníku plynu nepostupuje při rezervaci takové nové skladovací kapacity, kterou provozovatel zásobníku plynu nabídnul podle pravidel pro přidělování a správu a řízení překročení nové skladovací kapacity schválených Energetickým regulačním úřadem.

(2) Provozovatel zásobníku plynu rezervuje roční skladovací kapacitu s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu na principu vícekolové elektronické aukce. Provozovatel zásobníku plynu zahajuje aukci nejdříve 7 let před začátkem skladovacího roku, od kterého je možné zahájit uskládňování plynu s využitím nové skladovací kapacity v celé velikosti.

(3) Maximální délka rezervace skladovací kapacity pro rezervaci roční skladovací kapacity s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu je 15 skladovacích let. Délku rezervace skladovací kapacity určuje provozovatel zásobníku plynu při vyhlášení podmínek aukce.

(4) V případě, kdy dochází při výstavbě nové skladovací kapacity k postupnému zvyšování skladovací kapacity nebo jednotlivých jejích parametrů a provozovatel zásobníku plynu nárůst skladovacích kapacit nebo jednotlivých parametrů pro jednotlivé roky uvede v podmínkách aukce podle odstavce 5 písm. h), pak tento nárůst skladovacích kapacit nebo jednotlivých parametrů provozovatel zásobníku plynu rozdělí poměrným způsobem mezi všechny subjekty zúčtování a zahraniční fyzické nebo právnické osoby, které nejsou subjekty zúčtování, kterým byla nová skladovací kapacita rezervována.

(5) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje nejpozději 60 dnů před plánovaným zahájením aukce podmínky aukce na novou skladovací kapacitu. Jedná-li se o aukci na novou skladovací kapacitu, která již byla v aukci nabídnuta, avšak nebyla rezervována, zveřejní provozovatel zásobníku plynu podmínky aukce nejpozději 30 dnů před plánovaným zahájením aukce. Podmínky aukce musí být přiměřené, nediskriminační a transparentní. Podmínky aukce obsahují

a) minimální cenu za jednotku skladovací kapacity a způsob výpočtu ceny pro ostatní skladovací roky po dobu rezervace skladovací kapacity,

b) minimální množství v %, které musí být v aukci rezervováno, aby nebyla aukce provozovatelem zásobníku plynu zrušena,

c) termín aukce,

d) požadovaný způsob zabezpečené elektronické komunikace včetně alternativního způsobu komunikace při selhání elektronické komunikace na straně žadatele,

e) postup složení finanční jistoty,

f) vzor smlouvy o uskládňování plynu nebo vzor smlouvy o změně práv a povinností vyplývajících ze smlouvy o uskládňování plynu, pokud je změna smlouvy o uskládňování plynu rezervací skladovací kapacity vynucena, která bude uzavřena s účastníky aukce, kterým bude rezervována skladovací kapacita,

g) minimální a maximální dobu rezervace skladovací kapacity,

h) celkovou nabízenou skladovací kapacitu v prvním roce uskládňování plynu a v dalších letech, pokud bude nová skladovací kapacita nebo jednotlivé parametry navyšovány postupně,

i) vzor žádosti pro první přístup do informačního systému provozovatele zásobníku plynu,

j) velikost navýšení ceny za jednotku skladovací kapacity mezi aukčními koly.

(6) Dodavatel plynu, který tvoří s provozovatelem zásobníku plynu koncern nebo je součástí téhož koncernu nebo jiného podnikatelského seskupení, a sám nebo ve spojení s jinými dodavateli plynu, kteří tvoří s provozovatelem zásobníku plynu koncern nebo jsou součástí téhož koncernu nebo jiného podnikatelského seskupení, má u provozovatele zásobníku plynu rezervovanou skladovací kapacitu ve výši alespoň 80 % kapacity jím provozovaného virtuálního zásobníku plynu, se může jako žadatel účastnit aukce na novou skladovací kapacitu pouze tehdy, je-li minimální cena za skladovací kapacitu podle odstavce 5 písm. a) nižší nebo rovna tržní ceně skladovací kapacity se stejnými nebo se srovnatelnými parametry pro rezervace roční skladovací kapacity s pevným výkonem v České republice. V takovém případě může dodavatel plynu podle předchozí věty požádat o skladovací kapacitu do výše skladovací kapacity, která musí být podle podmínek aukce v aukci rezervována, aby nebyla aukce provozovatelem zásobníku zrušena. Ustanovení § 17 odst. 4 věta druhá se použije přiměřeně.

(7) Požadavek dodavatele plynu, popřípadě dodavatelů plynu podle odstavce 6 na rezervaci skladovací kapacity provozovatel zásobníku plynu sníží o požadavky na rezervaci skladovací kapacity ostatních žadatelů, nejvýše však na rozdíl mezi minimálním množstvím podle odstavce 5 písm. b) a požadavky na rezervaci skladovací kapacity ostatních žadatelů.

(8) Pro konání aukce se ustanovení § 17 odst. 3 a 6 až 14 použijí obdobně. Finanční jistotu žadatel složí nejpozději 5 kalendářních dnů před termínem konání aukce. Minimální cena za jednotku skladovací kapacity je stanovena podle odstavce 5 písm. a).

(9) V případě, že bude možné po rezervaci roční skladovací kapacity s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu zpřístupnit tuto novou skladovací kapacitu před začátkem účinnosti rezervace roční skladovací kapacity s pevným výkonem na novou skladovací kapacitu, může ji provozovatel zásobníku plynu nabídnout účastníkům trhu s plynem formou rezervace měsíční skladovací kapacity s pevným výkonem, a to i opakovaně. Pro rezervaci této skladovací kapacity se použije ustanovení § 18 obdobně. Takto rezervovaná skladovací kapacita je nadále považována za novou skladovací kapacitu.

§ 22

Postup při prodeji nevytěženého plynu

(1) V případě, že po skončení rezervace skladovací kapacity na základě smlouvy o uskládňování plynu nedošlo k vytěžení plynu ve vlastnictví subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osoby, která není subjektem zúčtování, a není možné tento plyn převést v rámci

virtuálního zásobníku plynu na základě jiných existujících rezervací skladovacích kapacit daného subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osoby, která není subjektem zúčtování, užívajícího virtuální zásobník plynu, provozovatel zásobníku plynu provede řízený odprodej plynu na denním organizovaném trhu s plynem.

(2) Řízený odprodej plynu provádí provozovatel zásobníku plynu každý plynárenský den podle své disponibilní těžební kapacity. Provozovatel zásobníku plynu pro účel řízeného odprodeje plynu rezervuje přepravní kapacitu pro vstupní bod virtuálního zásobníku plynu.

(3) Provozovatel zásobníku plynu podává v rámci denního organizovaného trhu s plynem nabídku na prodej plynu za cenu 1 EUR/MWh. Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje každý den objem plynu, který bude nabízet v rámci denního organizovaného trhu s plynem.

(4) Provozovatel zásobníku plynu zasílá subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osobě, která není subjektem zúčtování, podle odstavce 1 výnosy z prodeje nevytěženého plynu snížené o oprávněné náklady bezprostředně spojené s prodejem plynu do 15 kalendářních dnů po ukončení odprodeje nevytěženého plynu.

§ 23

Krácení skladovacích kapacit při omezení nebo přerušení uskladňování plynu

(1) Provozovatel zásobníku plynu při omezení nebo přerušení uskladňování plynu krátí nejdříve rezervované skladovací kapacity s přerušitelným výkonem a následně rezervované skladovací kapacity s pevným výkonem.

(2) Provozovatel zásobníku plynu krátí rezervované skladovací kapacity s přerušitelným výkonem na základě ceny za jednotku přerušitelného vtláčečho nebo těžebního výkonu v pořadí od nejnižší ceny po nejvyšší s tím, že rezervované skladovací kapacity se stejnou cenou za jednotku přerušitelného výkonu krátí na stejnou úroveň vůči sjednanému přerušitelnému výkonu. Pokud je nominace subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osobě, která není subjektem zúčtování, pod maximální úroveň aplikovaného krácení, není jeho nominace uskladňování dotčena. V opačném případě provozovatel zásobníku plynu potvrdí příslušnou nominaci uskladňování ve zkrácené výši.

(3) Provozovatel zásobníku plynu krátí při plánovaném omezení nebo přerušení skladovací kapacity rezervované skladovací kapacity s pevnou skladovací kapacitou tak, že proporcionálně stejně sníží skladovací kapacity rezervované pro dny, na které je plánováno přerušení, všem subjektům zúčtování nebo zahraničním fyzickým nebo právnickým osobám, které nejsou subjekty zúčtování. Pokud je nominace subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osoby, která není subjektem zúčtování, pod maximální úroveň aplikovaného krácení, není jeho nominace uskladňování dotčena. Provozovatel zásobníku plynu oznámí, o kolik budou rezervované pevné skladovací kapacity zkráceny, a zároveň oznámí plánované přerušení skladovací kapacity.

(4) V případě, že zcela nebo částečně pominou důvody pro omezení nebo přerušení uskladňování plynu, provozovatel zásobníku plynu neprodleně informuje dotčené subjekty zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osoby, které nejsou subjektem zúčtování, které mohou podat renominaci uskladňování.

(5) V případě náhlého výpadku vtláčení nebo těžby postupuje provozovatel zásobníku plynu při krácení rezervované skladovací kapacity a potvrzování nominace uskladňování podle odstavců 1 až 4 obdobně.

§ 24

Informace o skladovacích kapacitách

(1) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup a aktualizuje vždy k patnáctému dni kalendářního měsíce tyto informace:

a) roční plán snížení velikosti skladovací kapacity nebo snížení kvality poskytovaných služeb virtuálního zásobníku plynu z důvodů odstávek nebo plánované údržby jednotlivých zásobníků plynu,

b) pětiletý plán úpravy velikosti provozního objemu, denního maximálního vtláčečho a těžebního výkonu příslušného virtuálního zásobníku plynu za každý skladovací rok,

c) číselně velikost technické, celkové rezervované a volné skladovací kapacity příslušného virtuálního zásobníku plynu,

d) úpravy velikosti provozního objemu, denního maximálního vtláčečho a těžebního výkonu příslušného virtuálního zásobníku plynu za poslední tři skladovací roky za každý skladovací rok.

(2) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup a denně v 9:00 hodin aktualizuje alespoň tyto údaje:

a) velikost dostupného celkového těžebního a vtláčečho výkonu na následující plynárenský den,

b) velikost celkového smluvního pevného těžebního a vtláčečho výkonu vypočteného na základě součtu těžebního nebo vtláčečho kapacity subjektů zúčtování nebo zahraničních fyzických nebo právnických osob, které nejsou subjektem zúčtování, na následující plynárenský den,

c) aktuální stav zásob ve virtuálním zásobníku plynu v energetických jednotkách,

d) velikost přerušeného přerušitelného výkonu a nejvyšší cenu za jednotku přerušitelného výkonu, vůči které bylo přerušení aplikováno za předcházející plynárenský den,

e) velikost přerušené pevné skladovací kapacity v rozdělení na vtláčečcí a těžební výkon za předcházející plynárenský den,

f) skutečné denní hodnoty vtláčení a těžby za předcházející plynárenský den.

(3) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje údaje podle odstavce 2 za poslední 3 kalendářní roky.

(4) Provozovatel zásobníku plynu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup výslednou cenu a velikost rezervované skladovací kapacity v jednotlivých aukcích za poslední 3 kalendářní roky.

§ 25

Označení účastníků trhu s plynem, předávacích míst a odběrných míst

(1) Operátor trhu eviduje číselníky registrovaných účastníků trhu s plynem a spravuje číselníky předávacích a odběrných míst a další nezbytné údaje k identifikaci účastníků trhu s plynem a jednotlivých odběrných a předávacích míst. Pro číselníky se používá EIC kód.

(2) Provozovatel distribuční soustavy zajistí u operátora trhu označení přidělením číselných kódů

a) předávacím místům přeshraničních plynovodů,

b) předávacím místům nebo souhrnu předávacích míst výroben plynu připojených do distribuční soustavy ve shodě s výrobem plynu,

c) předávacím místům mezi sousedními soustavami ve shodě se sousedním provozovatelem distribuční soustavy.

(3) Provozovatel přepravní soustavy zajistí u operátora trhu označení přidělením číselných kódů

a) předávacím místům nebo souhrnům předávacích míst vyroben plynu připojených do přepravní soustavy ve shodě s výrobcem plynu,

b) předávacím místům nebo souhrnům předávacích míst mezi přepravní soustavou a distribuční soustavou ve shodě s provozovatelem distribuční soustavy,

c) hraničním bodům přepravní soustavy,

d) předávacím místům mezi zásobníkem plynu a přepravní soustavou ve shodě s provozovatelem zásobníku plynu.

(4) Provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy zajistí označení odběrných míst zákazníků přidělením číselných kódů.

§ 26

Přiřazení odpovědnosti za odchylku

(1) Odpovědnost za odchylku se vztahuje ke každému jednotlivému odběrnému místu zákazníka. Odpovědnost za odchylku v odběrných místech lze přenést vždy pouze na jeden subjekt zúčtování, a to přímo nebo prostřednictvím jiného registrovaného účastníka trhu s plynem.

(2) Pokud není k odběrnému místu zákazníka přiřazen subjekt zúčtování odpovědný za odchylku, vyzve operátor trhu dotčeného účastníka trhu s plynem podle odstavce 1 ke zjednatí nápravy. Nedojde-li k přiřazení subjektu zúčtování odpovědného za odchylku za odběrné místo zákazníka, informuje operátor trhu o této skutečnosti příslušného provozovatele a dotčené účastníky trhu s plynem.

(3) Odpovědnost za odchylku na vstupním a výstupním bodě virtuálního zásobníku plynu nese příslušný subjekt zúčtování užívající tento bod přepravní soustavy nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, prostřednictvím provozovatele přepravní soustavy. Platí, že na vstupních a výstupních bodech virtuálního zásobníku plynu je poslední zaregistrovaná nominace nebo renominace přepravy příslušného subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osoby, která není subjektem zúčtování, považována za skutečně dodané nebo odebrané množství plynu, s výjimkou omezení nebo přerušení přepravy nebo činností spojených s přepravou plynu a s uskladňováním plynu podle energetického zákona.

(4) Odpovědnost za odchylku na vstupním a výstupním hraničním bodě nese příslušný subjekt zúčtování užívající tento bod přepravní soustavy nebo zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, prostřednictvím provozovatele přepravní soustavy. Platí, že na vstupních a výstupních hraničních bodech je poslední zaregistrovaná nominace nebo renominace přepravy příslušného subjektu zúčtování nebo zahraniční fyzické nebo právnické osoby, která není subjektem zúčtování, považována za skutečně dodané nebo odebrané množství plynu, s výjimkou případů, kdy nastane omezení nebo přerušení přepravy plynu podle energetického zákona.

(5) Odpovědnost za odchylku na vstupním a výstupním bodě přeshraničního plynovodu nebo na předávacím místě nebo souhrnu předávacích míst vyroben plyn nese příslušný subjekt zúčtování, který užívá tento bod nebo místo distribuční nebo přepravní soustavy nebo zásobníku plynu.

(6) Přenesení odpovědnosti za odchylku podle odstavce 1 podléhá souhlasu operátora trhu. Žádost o přenesení odpovědnosti za odchylku podle odstavce 1 podává

převádějící účastník trhu s plynem prostřednictvím informačního systému operátora trhu a přebírající subjekt zúčtování schvaluje přiřazení k odpovědnosti za odchylku v jednotlivém odběrném místě zákazníka nebo předávacím místě nebo souhrnu předávacích míst výroby plynu prostřednictvím informačního systému operátora trhu. Po schválení přiřazení odpovědnosti za odchylku přebírajícím subjektem zúčtování operátor trhu v případě dostatečného finančního zajištění přebírajícího subjektu zúčtování převede odpovědnost za odchylku subjektu zúčtování na přebírající subjekt zúčtování. Přiřazení odpovědnosti za odchylku posuzuje operátor trhu do 60 minut po celé hodině, ve které byla žádost o přiřazení odpovědnosti za odchylku schválena přebírajícím subjektem zúčtování prostřednictvím informačního systému operátora trhu. Operátor trhu neprodleně informuje převádějícího účastníka trhu s plynem, přebírající subjekt zúčtování a příslušného provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy o výsledku posouzení přiřazení odpovědnosti za odchylku. Účinnost přiřazení odpovědnosti za odchylku nastává nejdříve následující plynárenský den po schválení operátorem trhu. K datu účinnosti změny subjektu zúčtování stanoví provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy stav měřidla podle § 53 odst. 2.

(7) Provozovatel distribuční soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup a sděluje operátorovi trhu alokační pravidla na jednotlivých bodech přeshraničních plynovodů. Operátor trhu zveřejňuje neprodleně alokační pravidla na jednotlivých bodech přeshraničních plynovodů způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Provozovatel přepravní soustavy zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup a sděluje operátorovi trhu alokační pravidla na jednotlivých hraničních bodech. Operátor trhu zveřejňuje neprodleně alokační pravidla na jednotlivých hraničních bodech způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 27

Dodávka dvou a více dodavatelů plynu do jednoho odběrného místa

(1) Zákazník může mít jednoho nebo více smluvních dodavatelů plynu. Dodávka více dodavatelů plynu do jednoho odběrného místa je možná pouze s využitím pevného diagramu dodávky.

(2) Subjekt zúčtování, který není v odběrném místě přiřazený jako subjekt zúčtování odpovědný za odchylku, uskutečňuje dodávku podle pevného diagramu do odběrného místa zákazníka předáním plynu subjektu zúčtování odpovědnému za odchylku v odběrném místě na virtuálním prodejním bodě na základě jejich vzájemného smluvního ujednání.

Postupy a termíny pro předkládání nominací přepravy, distribuce, uskladňování a závazku dodat a závazku odebrat

§ 28

(1) Nominace závazku dodat a závazku odebrat podává subjekt zúčtování jako předběžné nominace a denní nominace závazku dodat a závazku odebrat elektronicky ve standardizovaném protokolu definovaném v obchodních podmínkách operátora trhu takto:

a) nominace obchodu podle dvoustranné smlouvy, kdy subjekt zúčtování registruje předání plynu s jiným subjektem zúčtování na virtuálním prodejním bodě,

b) nominace vlastního předání plynu, kdy subjekt zúčtování registruje předání plynu sám se sebou na virtuálním prodejním bodě,

c) nominace předběžné celkové odchylky subjektu zúčtování, kdy subjekt zúčtování registruje předání plynu mezi subjektem zúčtování a operátorem trhu za předběžnou celkovou odchylku,

d) nominace skutečné celkové odchylky subjektu zúčtování, kdy subjekt zúčtování registruje předání plynu mezi subjektem zúčtování a operátorem trhu za skutečnou celkovou odchylku.

(2) Operátor trhu nastaví v informačním systému nominaci subjektu zúčtování podle odstavce 1 písm. c) a d) na maximální hodnotu, kterou může subjekt zúčtování podle § 49 odst. 3 a podle § 50 odst. 2 v příslušném plynárenském dni nominovat.

(3) V případě, že v termínu ukončení podávání nominací podávaných subjekty zúčtování nedojde k sesouhlasení nominací obchodu podle odstavce 1 písm. a) a b), zaregistruje operátor trhu menší ze zadaných hodnot nominace.

(4) Nominace závazku dodat a závazku odebrat podává operátor trhu za subjekty zúčtování jako denní nominace závazku dodat a závazku odebrat elektronicky ve standardizovaném protokolu definovaném v obchodních podmínkách operátora trhu takto:

a) nominace zobchodovaného plynu na denním organizovaném trhu, kdy operátor trhu registruje uskutečněné obchody na organizovaném denním trhu mezi operátorem trhu a jednotlivými subjekty zúčtování,

b) nominace zobchodovaného plynu na vnitrodenním organizovaném trhu, kdy operátor trhu registruje uskutečněné obchody na organizovaném vnitrodenním trhu mezi operátorem trhu a jednotlivými subjekty zúčtování.

(5) Nominace závazku dodat a závazku odebrat subjektu zúčtování je součet nominací podaných podle odstavců 1 a 4 upravený postupem podle odstavce 3.

(6) Operátor trhu provede součet všech přijatých a zaregistrovaných nominací skutečné celkové odchylky a celkové předběžné odchylky v příslušném plynárenském dni podaných subjekty zúčtování podle odstavce 1 písm. c) a d) tak, že závazek dodat subjektů zúčtování má znaménko plus a závazek odebrat má znaménko minus. Operátor trhu registruje nominace vůči provozovateli přepravní soustavy jako

a) závazek dodat operátorem trhu a závazek odebrat provozovatelem přepravní soustavy v případě, že součet je kladný,

b) závazek odebrat operátorem trhu a závazek dodat provozovatelem přepravní soustavy v případě, že součet je záporný.

§ 29

(1) Nominaci přepravy podává subjekt zúčtování na vstupních bodech přepravní soustavy

a) do výše rezervované kapacity u hraničních bodů přepravní soustavy; nominace přepravy na vstupním bodě se podává po jednotlivých dovozcích plynu s uvedením jejich označení v takové formě, aby provozovatel přepravní soustavy a provozovatelé sousedních přepravních soustav byli schopni provést proceduru sesouhlasení,

b) do výše rezervované kapacity u bodů zásobníku plynu; nominace přepravy na vstupním bodě se podává tak, aby provozovatel přepravní soustavy a provozovatel zásobníku plynu byli schopni provést proceduru sesouhlasení,

c) u předávacího místa nebo souhrnu předávacích míst výroby plynu jako celkovou plánovanou hodnotu přepravy plynu v tomto vstupním bodě plynárenské soustavy.

(2) Nominaci přepravy podává subjekt zúčtování na výstupních bodech přepravní soustavy

a) do výše rezervované kapacity u hraničních bodů přepravní soustavy; nominace přepravy se podává po jednotlivých odběratelích plynu s uvedením jejich označení v takové formě, aby provozovatel přepravní soustavy a provozovatelé sousedních přepravních soustav byli schopni provést proceduru sesouhlasení,

b) do výše rezervované kapacity u bodů zásobníku plynu; nominace přepravy se podává tak, aby provozovatel přepravní soustavy a provozovatel zásobníku plynu byli schopni provést proceduru sesouhlasení,

c) do výše rezervované kapacity u odběrného místa zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě v rozdělení po jednotlivých hodinách plynárenského dne.

(3) Provozovatel přepravní soustavy podává nominace přepravy na výstupním virtuálním bodě provozovatele přepravní soustavy za

a) službu flexibility,

b) nominace podané podle § 28 odst. 6.

(4) Provozovatel přepravní soustavy podává nominace přepravy na vstupním virtuálním bodě provozovatele přepravní soustavy za

a) službu flexibility,

b) nominace podané podle § 28 odst. 6.

(5) Pro odběrná místa zákazníků přímo připojená k přepravní soustavě s rezervovanou kapacitou menší než 500 000 m³/den se nominace přepravy nepodává.

(6) Zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, podává nominace a renominace přepravy v informačním systému provozovatele přepravní soustavy. Provozovatel přepravní soustavy provede kontrolu na rovnost nominací nebo renominací přepravy na vstupních bodech a výstupních bodech přepravní soustavy a v případě nerovnosti součtu nominací nebo renominací přepravy na vstupních a výstupních bodech se zohledněním plynu na pohon tyto nominace nebo renominace nepřijme.

§ 30

(1) Nominaci distribuce podává subjekt zúčtování do výše rezervované kapacity na vstupních bodech distribuční soustavy

a) u bodů přeshraničního plynovodu po jednotlivých dovozcích plynu v takové formě, aby provozovatel distribuční soustavy a provozovatelé sousedních distribučních nebo přepravních soustav byli schopni provést proceduru sesouhlasení,

b) u předávacího místa nebo souhrnu předávacích míst výroby plynu jako celkovou plánovanou hodnotu distribuce plynu v tomto vstupním bodě plynárenské soustavy.

(2) Nominaci distribuce podává subjekt zúčtování do výše rezervované kapacity distribuce ve výstupním bodě přeshraničního plynovodu po jednotlivých odběratelích tak, aby provozovatel distribuční soustavy mohl provést proceduru sesouhlasení.

(3) Pro odběrná místa zákazníků a pro předávací místa mezi distribučními soustavami se nominace distribuce nepodává.

§ 31

(1) Nominaci uskladňování podává subjekt zúčtování po jednotlivých kódech rezervovaných skladovacích kapacit do výše dostupného těžebního a vtláčecího výkonu v takové formě, aby provozovatel zásobníku plynu a provozovatel přepravní soustavy mohli provést proceduru sesouhlasení.

(2) Nominaci uskladňování podává zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, v informačním systému provozovatele zásobníku plynu po jednotlivých kódech rezervovaných skladovacích kapacit do výše dostupného těžebního a vtláčecího výkonu v takové formě, aby provozovatel zásobníku plynu a provozovatel přepravní soustavy mohli provést sesouhlasení.

§ 32

(1) Subjekt zúčtování podává nominace a předběžné týdenní nominace přepravy, distribuce a uskladňování nejpozději do 14:00 hodin daného plynárenského dne na následujících 7 plynárenských dnech.

(2) Subjekt zúčtování podává nominace závazků dodat a odebrat nejpozději do 14:00 hodin daného plynárenského dne na následující plynárenský den.

(3) Operátor trhu prověří finanční zajištění veškerých nominací subjektů zúčtování v souladu s obchodními podmínkami operátora trhu a nejpozději ve 14:10 hodin zaslá příslušným provozovatelům nominace, které jsou finančně zajištěny a upraveny podle odstavce 4. Provozovatel přepravní soustavy prověřuje finanční zajištění nominací přepravy pro zahraniční fyzické nebo právnické osoby, které nejsou subjekty zúčtování.

(4) V případě, že subjekt zúčtování nemá na podané nominace finanční zajištění, provede operátor trhu krácení nominací podle priorit tak, aby subjekt zúčtování finanční zajištění splňoval. V rámci jedné priority se v případě více nominací krácení provádí rovnoměrně. Priority pro krácení jsou následující:

a) nejprve jsou kráceny nominace přepravy ve výstupním bodě zásobníku plynu,

b) následně nominace přepravy ve výstupním hraničním bodě nominace přepravy pro odběrná místa zákazníků a nominace distribuce ve výstupním bodě přeshraničního plynovodu,

c) nakonec nominace závazku dodat obchodu podle dvoustranné smlouvy.

(5) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatelé distribučních soustav a provozovatelé zásobníků plynu provedou ověření nominovaných hodnot a proceduru sesouhlasení a prostřednictvím svých informačních systémů a informačního systému operátora trhu oznámí do 15:00 hodin subjektu zúčtování, zda jejich nominaci přijal a zaregistroval.

(6) Operátor trhu podává nominaci podle § 28 odst. 6 ve 14:10 hodin.

(7) Operátor trhu podává za subjekty zúčtování nominace závazku dodat a závazku odebrat podle § 28 odst. 4 písm. a) do deseti minut po vyhodnocení výsledků organizovaného denního trhu s plynem.

(8) Operátor trhu podává za subjekty zúčtování nominace závazku dodat a závazku odebrat podle § 28 odst. 4 písm. b) do deseti minut po sesouhlasení nabídky a poptávky podané na organizovaném vnitrodenním trhu s plynem.

(9) Operátor trhu, provozovatel přepravní soustavy, provozovatelé distribučních soustav a provozovatelé zásobníků plynu propojí své informační systémy tak, aby

veškeré nominace a renominace přepravy podané u provozovatele přepravní soustavy, nominace a renominace distribuce podané u provozovatele distribuční soustavy a nominace a renominace uskladňování podané u provozovatele zásobníku plynu byly bez zbytečného prodlení postoupeny operátorovi trhu.

(10) Operátor trhu umožní v informačním systému podávat nominace a renominace přepravy, nominace a renominace distribuce a nominace a renominace uskladňování. Nominace a renominace subjektu zúčtování podané do informačního systému operátora trhu a řádně předané operátorem trhu příslušným provozovatelům se považují za nominace a renominace přepravy, distribuce nebo uskladňování daného subjektu zúčtování podané přímo u jednotlivých provozovatelů.

(11) Nominaci přepravy na hraničních bodech přijímá operátor trhu nebo provozovatel přepravní soustavy jako denní nominaci pro plynárenský den nebo v členění na jednotlivé hodiny plynárenského dne.

(12) Zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, podává nominace a předběžné týdenní nominace přepravy a uskladňování v termínu podle odstavce 1 v systému provozovatele přepravní soustavy a provozovatele zásobníku plynu. Provozovatel přepravní soustavy předává operátorovi trhu souhrn nominací přepravy podaných zahraniční fyzickou nebo právnickou osobou, která není subjektem zúčtování, v členění po jednotlivých vstupních a výstupních bodech přepravní soustavy. Provozovatel zásobníku plynu předává operátorovi trhu souhrn nominací uskladňování podaných zahraniční fyzickou nebo právnickou osobou, která není subjektem zúčtování.

Postupy a termíny pro předkládání renominací přepravy, distribuce, uskladňování a závazku dodat a závazku odebrat

§ 33

(1) Za renominace přepravy, uskladňování a distribuce se považují veškeré nominace přepravy, uskladňování a distribuce subjektu zúčtování na plynárenský den podané po termínu podle § 32 odst. 1. Renominace přepravy, uskladňování a distribuce se dělí na opravnou nominaci přepravy, uskladňování a distribuce, první renominaci přepravy, uskladňování a distribuce, opravnou renominaci přepravy, uskladňování a distribuce a kontinuální renominaci přepravy, uskladňování a distribuce.

(2) Subjekt zúčtování může provozovateli přepravní soustavy, provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli zásobníku plynu předložit opravnou nominaci přepravy, uskladňování a distribuce, první renominaci přepravy, uskladňování a distribuce, opravnou renominaci přepravy, uskladňování a distribuce a kontinuální renominaci přepravy, uskladňování a distribuce.

(3) Operátor trhu prověří finanční zajištění veškerých renominací přepravy, uskladňování a distribuce subjektů zúčtování podaných podle odstavce 2 v souladu s obchodními podmínkami operátora trhu a zaslá příslušným provozovatelům renominace přepravy, uskladňování a distribuce, které jsou finančně zajištěny. V případě, že subjekt zúčtování nemá na podané renominace přepravy, uskladňování a distribuce finanční zajištění, provede operátor trhu krácení v pořadí podle § 32 odst. 4, aby subjekt zúčtování finanční garance splňoval. V rámci jedné priority v případě více renominací přepravy, uskladňování a distribuce v jedné úrovni priority se krácení provádí rovnoměrně.

(4) Renominace přepravy, uskladňování a distribuce podle odstavce 2 se podává následovně:

a) opravná nominace přepravy, uskladňování a distribuce do 16:00 hodin plynárenského dne, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

b) první renominace přepravy, uskladňování a distribuce do 20:00 hodin plynárenského dne, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

c) opravná renominace přepravy, uskladňování a distribuce do 00:00 hodin dne následujícího po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

d) kontinuální renominace přepravy, uskladňování a distribuce do každé celé hodiny dne následujícího po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1, a nejpozději do 3:00 hodin dne následujícího dva dni po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1.

(5) Operátor trhu prověří finanční zajištění renominací přepravy, uskladňování a distribuce podle odstavce 3 následovně:

a) v případě opravné nominace přepravy, uskladňování a distribuce do 16:10 hodin plynárenského dne, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

b) v případě první renominace přepravy, uskladňování a distribuce do 20:10 hodin plynárenského dne, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

c) v případě opravné renominace přepravy, uskladňování a distribuce do 00:10 hodin dne následujícího po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

d) v případě kontinuální renominace přepravy, uskladňování a distribuce do deseti minut po každé celé hodině dne následujícího po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1, ve které byla kontinuální renominace podána.

(6) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatel zásobníku plynu a provozovatel distribuční soustavy kontinuální renominaci schválí, pokud je technicky proveditelná a podaná v souladu s přílohou č. 4 k této vyhlášce.

(7) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel zásobníku plynu oznámí subjektu zúčtování, a to rovněž prostřednictvím informačního systému operátora trhu, přijaté a zaregistrované

a) opravné nominace přepravy, uskladňování a distribuce do 18:00 hodin plynárenského dne, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

b) první renominace přepravy, uskladňování a distribuce do 22:00 hodin plynárenského dne, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

c) opravné renominace přepravy, uskladňování a distribuce do 2:00 hodin dne následujícího po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 1,

d) kontinuální renominace přepravy, uskladňování a distribuce do dvou hodin od celé hodiny, v rámci které byla renominace podána.

(8) Renominaci přepravy na hraničních bodech přijímá operátor trhu nebo provozovatel přepravní soustavy jako denní renominaci pro plynárenský den nebo v členění na jednotlivé hodiny plynárenského dne zbývající do konce plynárenského dne.

(9) Zahraniční fyzická nebo právnická osoba, která není subjektem zúčtování, podává renominace přepravy a uskladňování v termínu podle odstavců 4, 5 a 7 v systému provozovatele přepravní soustavy a provozovatele zásobníku plynu. Provozovatel přepravní soustavy předává operátorovi trhu souhrn renominací přepravy podaných zahraniční fyzickou nebo právnickou osobou, která není

subjektem zúčtování, v členění po jednotlivých vstupních a výstupních bodech přepravní soustavy. Provozovatel zásobníku plynu předává operátorovi trhu souhrn renominací uskladňování podaných zahraniční fyzickou nebo právnickou osobou, která není subjektem zúčtování.

§ 34

(1) Za renominace závazku dodat a závazku odebrat se považují veškeré nominace závazku dodat a závazku odebrat subjektu zúčtování na plynárenský den podané po termínu podle § 32 odst. 2, nejpozději do 5:00 hodin dne následujícího dva dni po dni, ve kterém se podávají nominace podle § 32 odst. 2.

(2) V případě, že v termínu ukončení podávání renominací závazků dodat a odebrat podávaných subjekty zúčtování nedojde k sesouhlasení renominací obchodu podle dvoustranné smlouvy, operátor trhu podané renominace nezaregistruje.

(3) Po skončení každé hodiny provede operátor trhu prověření finančního zajištění veškerých renominací závazků dodat a odebrat subjektů zúčtování. V případě, že subjekt zúčtování nemá na podané renominace finanční zajištění, renominace se zamítají.

(4) Operátor trhu nejpozději do 10 minut po skončení každé hodiny informuje příslušné subjekty zúčtování prostřednictvím informačního systému o přijetí a registraci či zamítnutí renominací závazků dodat a odebrat.

§ 35

Postupy pro zúčtování odchylek operátorem trhu

(1) Zpoplatněnými činnostmi operátora trhu jsou

a) zúčtování, jehož cena se skládá z

1. ceny za registraci subjektu zúčtování v Kč,

2. roční ceny za činnost zúčtování v Kč/rok,

3. ceny za zúčtování v Kč/MWh vztažené na plyn spotřebovaný zákazníkem, výrobcem plynu, provozovatelem přepravní soustavy a provozovatelem distribuční soustavy,

b) poskytování skutečných hodnot účastníkům trhu s plynem oceněné v Kč/rok; cenu hradí registrovaný účastník trhu s plynem, který není subjektem zúčtování,

c) organizace krátkodobého trhu s plynem; zpoplatňuje se zobchodované množství plynu na organizovaném krátkodobém trhu s plynem v Kč/MWh; cenu hradí subjekt zúčtování, který uzavřel smlouvu o zúčtování odchylek, jejíž součástí je zajištění přístupu na organizovaný krátkodobý trh s plynem.

(2) Ceny za činnosti operátora trhu hradí účastník trhu s plynem přímo operátorovi trhu, s výjimkou ceny podle odstavce 1 písm. a) bodu 3, kterou hradí účastník trhu s plynem provozovateli přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo účastníka trhu s plynem připojeno, a to nejméně jednou měsíčně.

(3) Operátor trhu účtuje provozovateli distribuční soustavy a provozovateli přepravní soustavy cenu za zúčtování účtovanou za veškerý plyn spotřebovaný v rámci jeho distribuční nebo přepravní soustavy včetně ztrát a vlastní spotřeby na základě skutečných hodnot.

§ 36

Obchodní vyrovnávání odchylek

(1) Operátor trhu provádí obchodní vyrovnávání odchylek subjektů zúčtování.

(2) Subjektu zúčtování jsou poskytnuty tolerance za každý vstupní a výstupní bod plynárenské soustavy následujícím způsobem:

a) za odběrné místo zákazníka, kde je subjekt zúčtování přiřazený k odpovědnosti za odchylku, se tolerance pro příslušný plynárenský den poskytuje podle výše rezervované nebo vypočtené distribuční kapacity, plánované roční spotřeby plynu, třídy TDD a skutečného množství odebraného plynu postupem podle přílohy č. 5 k této vyhlášce,

b) za výrobu plynu, kde je subjekt zúčtování přiřazený k odpovědnosti za odchylku, se tolerance pro příslušný plynárenský den poskytuje podle výše rezervované nebo vypočtené distribuční kapacity a skutečné výše těžby plynu postupem podle přílohy č. 5 k této vyhlášce,

c) za hraniční bod, za bod přeshraničního plynovodu a za bod zásobníku plynu se pro příslušný plynárenský den tolerance subjektu zúčtování poskytuje podle výše rezervované kapacity pro tento subjekt zúčtování a podle výše přepraveného nebo distribuovaného množství plynu postupem podle přílohy č. 5 k této vyhlášce.

(3) Je-li na hraničním bodu, na bodu zásobníku plynu nebo na bodu přeshraničního plynovodu v plynárenském dni aplikováno alokační pravidlo, kdy hodnota nominace přepravy nebo nominace distribuce je považována za hodnotu dodanou, tolerance v daném bodě se v daný plynárenský den neposkytuje.

(4) Celková tolerance subjektu zúčtování pro příslušný plynárenský den je součtem tolerancí poskytovaných na všech jednotlivých vstupních a výstupních bodech plynárenské soustavy, upravená o hodnotu tolerance podle odstavce 8.

(5) Odchylka subjektu zúčtování na vstupu do plynárenské soustavy je rozdíl mezi skutečným množstvím dodávky plynu do plynárenské soustavy v daném plynárenském dni a poslední zaregistrovanou nominací či renominací všech závazků dodat do plynárenské soustavy u operátora trhu.

(6) Odchylka subjektu zúčtování na výstupu z plynárenské soustavy je rozdíl mezi poslední potvrzenou nominací či renominací všech závazků odebrat plyn z plynárenské soustavy u operátora trhu a skutečným množstvím odběru plynu z plynárenské soustavy v daném plynárenském dni.

(7) Celková odchylka subjektu zúčtování v plynárenském dni je součtem odchylky subjektu zúčtování na vstupu do plynárenské soustavy a odchylky subjektu zúčtování na výstupu z plynárenské soustavy, upravená o hodnotu odchylky podle odstavce 8.

(8) Celkovou odchylku subjektu zúčtování lze převést na jiný subjekt zúčtování. Převedením celkové odchylky subjektu zúčtování na jiný subjekt zúčtování je převedena také celková tolerance převádějíci subjektu zúčtování. Žádost o převedení celkové odchylky podává převádějíci subjekt zúčtování prostřednictvím informačního systému operátora trhu a přebírající subjekt zúčtování schvaluje převedení celkové odchylky prostřednictvím informačního systému operátora trhu. Po schválení převedení celkové odchylky přebírajícím subjektem zúčtování operátor trhu posuzuje do 60 minut po celé hodině, ve které byla žádost o převedení celkové odchylky schválena přebírajícím subjektem zúčtování prostřednictvím informačního systému operátora trhu, dostatečnost finančního zajištění přebírajícího subjektu zúčtování. Operátor trhu neprodleně informuje převádějíci a

prebírající subjekt zúčtování o výsledku posouzení převedení celkové odpovědnosti za odchylku. V případě dostatečného finančního zajištění přebírajícího subjektu zúčtování operátor trhu převede celkovou odchylku subjektu zúčtování. Účinnost převedení celkové odchylky subjektu zúčtování nastává nejdříve následující plynárenský den po schválení operátorem trhu. Celkovou odchylku subjektu zúčtování, který převzal celkovou odchylku od jiného subjektu zúčtování, nelze převést na jiný subjekt zúčtování.

(9) Operátor trhu zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději třináctý den kalendářního měsíce skutečné příjmy za odchylky nad povolenou toleranci za posledních 12 kalendářních měsíců v rozdělení po jednotlivých měsících.

§ 37

Obchodní vyrovnávání odchylek při předcházení stavu nouze na celém území České republiky z důvodu nedostatku nebo přebytku plynu v plynárenské soustavě

(1) Podle tohoto ustanovení se postupuje od následujícího plynárenského dne po dni, ve kterém provozovatel přepravní soustavy vyhlásil předcházení stavu nouze z důvodu nedostatku nebo přebytku plynu v plynárenské soustavě České republiky, zejména při kritickém využití volné akumulace přepravní soustavy, služby flexibility a nákupem plynu nejvýše za cenu chybějícího vyrovnávacího plynu podle cenového rozhodnutí Úřadu nebo prodejem plynu podle cenového rozhodnutí Úřadu. Pro účely této vyhlášky se za kritické považuje využití služby flexibility pod 20 % nebo nad 80 % pracovního objemu.

(2) Cenu za mimotoleranční odchylku při předcházení stavu nouze stanoví Úřad v cenovém rozhodnutí.

(3) Provozovatel přepravní soustavy ve spolupráci s operátorem trhu neprodleně oznamuje elektronicky všem subjektům zúčtování, registrovaným účastníkům trhu s plynem, provozovatelům distribučních soustav a provozovatelům zásobníků plynu, že následující plynárenský den bude zahájeno obchodní vyrovnávání odchylek při předcházení stavu nouze.

(4) V případě vyhlášení předcházení stavu nouze z důvodu nedostatku plynu v plynárenské soustavě nakupuje provozovatel přepravní soustavy od počátku plynárenského dne, ve kterém platí obchodní vyrovnávání odchylek při předcházení stavu nouze, na vnitrodenním trhu podle § 41 chybějící plyn za cenu chybějícího vyrovnávacího plynu podle cenového rozhodnutí Úřadu. Pokud není poptávka provozovatele přepravní soustavy sesouhlasena během 15 minut, provozovatel přepravní soustavy zvyšuje cenu v intervalu 5 minut o 2 EUR/MWh až do sesouhlasení, maximálně však do výše stanovené v cenovém rozhodnutí Úřadu.

(5) V případě vyhlášení předcházení stavu nouze z důvodu nedostatku plynu v plynárenské soustavě je cena za chybějící vyrovnávací plyn rovna maximální realizované nákupní ceně provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 4. V případě nesouhlasení poptávky ani při maximální výši podle odstavce 4 se za maximální realizovanou cenu považuje cena podle cenového rozhodnutí Úřadu.

(6) V případě vyhlášení předcházení stavu nouze z důvodu přebytku plynu v plynárenské soustavě prodává provozovatel přepravní soustavy od počátku plynárenského dne, ve kterém platí obchodní vyrovnávání odchylek při předcházení stavu nouze, na vnitrodenním trhu podle § 41 přebývající plyn za cenu přebývajícího vyrovnávacího plynu podle cenového rozhodnutí Úřadu. Pokud není poptávka provozovatele přepravní soustavy sesouhlasena během 15 minut, provozovatel přepravní soustavy snižuje cenu v

intervalu 5 minut o 2 EUR/MWh až do sesouhlasení, minimálně však do výše 0,1 EUR/MWh.

(7) V případě vyhlášení předcházení stavu nouze z důvodu přebytku plynu v plynárenské soustavě je cena za přebývajcí vyrovnávací plyn rovna minimální realizované prodejní ceně provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 6. V případě nesouhlasení nabídky ani při minimální ceně podle odstavce 6 se za minimální realizovanou cenu považuje cena podle cenového rozhodnutí Úřadu.

§ 38

Obchodní vyrovnávání odchylek ve stavech nouze na celém území České republiky z důvodu nedostatku nebo přebytku plynu v plynárenské soustavě

V případě, že je na celém území České republiky stav nouze z důvodu nedostatku nebo přebytku plynu v plynárenské soustavě, postupuje se podle § 37 odst. 2 až 7 obdobně, s tím že

a) subjektům zúčtování v daném plynárenském dni nejsou poskytovány tolerance podle § 36 odst. 2,

b) subjektům zúčtování v daném plynárenském dni není umožněno vyrovnání odchylek naturálním plněním tím, že veškeré nominace podané podle § 28 odst. 1 písm. c) a d) na daný plynárenský den jsou zaregistrovány s hodnotou 0 a veškeré vzniklé odchylky jsou řešeny finančním vyrovnáním s operátorem trhu.

§ 39

Druhy krátkodobých trhů, jejich organizace a způsoby jejich vypořádání

(1) Operátor trhu organizuje denní trh s plynem s uzávěrkou nabídek v 10:00 hodin na následující plynárenský den a vnitrodenní trh s plynem.

(2) Krátkodobého trhu s plynem se může zúčastnit pouze subjekt zúčtování.

(3) Poptávkou subjektu zúčtování se rozumí závazek odebrat poptávané množství plynu pro daný plynárenský den, pokud dojde k uspokojení poptávky.

(4) Nabídkou subjektu zúčtování se rozumí závazek dodat nabízené množství plynu pro daný plynárenský den, pokud dojde k uspokojení nabídky.

(5) Minimální množství poptávaného nebo nabízeného plynu na organizovaném krátkodobém trhu s plynem je 0,1 MWh. Množství poptávaného nebo nabízeného plynu na organizovaném krátkodobém trhu s plynem se podává v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo.

(6) Výsledkem obchodů na trzích podle odstavce 1 je stanovení sjednaných dodávek, odběrů a cen plynu.

(7) Obchody na trzích podle odstavce 1 jsou vůči sobě anonymní.

(8) Místem dodání a místem odběru plynu je virtuální prodejní bod.

(9) Operátor trhu poptává a nabízí plyn na krátkodobém trhu s plynem za nevyrovnané odchylky postupem podle přílohy č. 6 k této vyhlášce.

§ 40

Denní trh

(1) Účastník organizovaného krátkodobého trhu podává nabídky a poptávky na denní trh až do dne předcházejícímu plynárenskému dni. Podle obdržených nabídek a poptávek jsou pro denní trh pro plynárenský den stanoveny výsledky denního trhu v členění

a) výsledná dosažená cena plynu v EUR/MWh na denním trhu,

b) zobchodovaná množství plynu v MWh.

(2) Operátor trhu zadá do informačního systému údaje o sjednaných množstvích plynu jednotlivých subjektů zúčtování jako nominace zobchodovaného plynu na denním organizovaném trhu.

(3) Po stanovení výsledků denního trhu oznámí operátor trhu každému účastníkovi krátkodobého trhu do 10:30 hodin informace o výsledcích vyhodnocení předložených nabídek a poptávek na denním trhu pro příslušný plynárenský den v členění

a) velikost sjednané dodávky a odběru plynu v MWh na denním trhu,

b) dosažená cena z denního trhu.

(4) Po oznámení výsledků denního trhu jednotlivým účastníkům zveřejní operátor trhu způsobem umožňujícím dálkový přístup nabídkové a poptávkové křivky, množství plynu z uskutečněných obchodů, dosažené ceny plynu pro denní trh s plynem, množství plynu z neuskutečněných nabídek a poptávek, počet přijatých úspěšných a neúspěšných nabídek a počet přijatých úspěšných a neúspěšných poptávek. Zveřejňované údaje neobsahují informace o jednotlivých účastnících denního trhu.

§ 41

Vnitrodenní trh

(1) Vnitrodenní trh je organizován v rámci plynárenského dne a lze na něm zadávat a přijímat nabídky na dodávku nebo odběr plynu.

(2) Vnitrodenní trh pro plynárenský den je organizován od 13:30 hodin předcházejícího kalendářního dne do 5:00 hodin následujícího kalendářního dne.

(3) Operátor trhu zadá do svého informačního systému údaje o sjednaných množstvích plynu jednotlivých subjektů zúčtování jako nominace zobchodovaného plynu na vnitrodenním trhu.

(4) Do 10 minut po uzavření obchodu v rámci vnitrodenního trhu upraví operátor trhu celkovou sjednanou množství plynu pro závazek dodat a závazek odebrat v rámci nominace zobchodovaného plynu na vnitrodenním organizovaném trhu pro příslušný plynárenský den.

(5) Do 13:00 hodin následujícího po plynárenském dni operátor trhu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup množství plynu z uskutečněných obchodů a vážený průměr ceny plynu pro příslušný plynárenský den na vnitrodenním trhu.

§ 42

Finanční vypořádání obchodů na organizovaném krátkodobém trhu s plynem

Operátor trhu oznamuje v termínech podle § 32 odst. 7 a 8 každému účastníkovi krátkodobého trhu s plynem následující informace v členění na jednotlivé trhy:

a) velikost závazku dodat a závazku odebrat vyplývající ze zobchodovaného množství plynu na daném trhu v MWh s rozlišením na 1 desetinné místo,

b) dosažené ceny v EUR/MWh po jednotlivých obchodech,

c) objemy plateb za sjednané odběry plynu a sjednané dodávky plynu v EUR.

§ 42a

Trh s nevyužitou tolerancí

(1) Operátor trhu organizuje trh s nevyužitou tolerancí a umožňuje registrace dvoustranných obchodů s nevyužitou tolerancí.

(2) Pokud má nevyužitá tolerance opačné znaménko než systémová odchylka, je nevyužitá tolerance rovna nule.

(3) Trh s nevyužitou tolerancí probíhá od jedenáctého dne v kalendářním měsíci od 18:00 hodin do 16:00 hodin následujícího kalendářního dne za všechny plynárenské dny předcházejícího kalendářního měsíce.

(4) Operátor trhu oznámí výsledky trhu s nevyužitou tolerancí v 17:00 hodin dvanáctého dne v kalendářním měsíci. Po oznámení výsledků trhu s nevyužitou tolerancí jednotlivým účastníkům zveřejní operátor trhu způsobem umožňujícím dálkový přístup nabídkové a poptávkové křivky, množství uskutečněných obchodů na trhu s nevyužitou tolerancí a dosažené ceny za nevyužitou tolerancí pro každý plynárenský den předcházejícího měsíce. Zveřejňované údaje neobsahují informace o jednotlivých účastnících obchodů trhu s nevyužitou tolerancí.

(5) Registrace dvoustranných obchodů s nevyužitou tolerancí probíhají od jedenáctého dne v kalendářním měsíci od 18:00 hodin do 10:00 hodin třináctého dne v kalendářním měsíci za všechny plynárenské dny předcházejícího měsíce.

(6) Trh s nevyužitou tolerancí a registrace dvoustranných obchodů s nevyužitou tolerancí probíhají odděleně pro každý plynárenský den.

§ 43

Fyzické vyrovnávání odchylek

(1) Provozovatel přepravní soustavy ve spolupráci s provozovatelem distribučních soustav zajišťuje fyzické vyvažování plynárenské soustavy. K vyvažování používá volnou akumulaci plynárenské soustavy, službu flexibility nebo nákup a prodej plynu od subjektů zúčtování, který poptává nebo nabízí na organizovaném krátkodobém trhu s plynem.

(2) Místem předání plynu mezi provozovatelem přepravní soustavy a subjektem zúčtování je virtuální prodejní bod. V informačním systému operátora trhu je předání plynu registrováno jako nominace závazku dodat a závazku odebrat podle § 28 odst. 1 písm. a).

(3) Operátor trhu agreguje nominace za všechny subjekty zúčtování podle § 28 odst. 1 písm. c) a d). V případě, že nominace subjektů zúčtování podle § 28 odst. 1 písm. c) a d) je rozdílná od maximální možné nominace subjektů zúčtování podle § 49 odst. 3 a § 50 odst. 2, vypořádá operátor trhu zbývající část předběžné celkové odchylky vůči provozovateli přepravní soustavy, který předběžnou celkovou odchylku vyrovnal pomocí nástrojů uvedených v odstavci 1, uhrazením ceny nebo obdržením ceny podle výsledku prodeje nebo nákupu plynu na organizovaném krátkodobém trhu podle přílohy č. 6 k této vyhlášce.

Rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek plynu a ostatních služeb

§ 44

(1) Každý kalendářní den nejpozději do 12:00 hodin předá provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu za předcházející plynárenský den

a) předběžnou alokaci dodávek plynu na bodech přeshraničních plynovodů po jednotlivých vstupních bodech, jednotlivých subjektech zúčtování v rozdělení po jednotlivých dovozcích a odběratelích s uvedením jejich označení,

b) předběžné hodnoty alokace dodávek plynu z předávacích míst, případně souhrnu předávacích míst výroben plynu,

c) předběžné hodnoty dodávek a odběrů plynu v předávacích místech mezi distribučními soustavami; údaje zasílá provozovatel distribuční soustavy, který provozuje měřicí zařízení,

d) předběžné alokace odběrů plynu na bodech přeshraničních plynovodů po jednotlivých výstupních bodech a jednotlivých subjektech zúčtování,

e) předběžné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu A, která pro daný plynárenský měsíc byla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zasílání dat operátorovi trhu,

f) předběžné hodnoty všech odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu A, kteří nezměnili dodavatele plynu, a která pro daný plynárenský měsíc nebyla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zasílání dat operátorovi trhu, v rozdělení podle charakteru rozložení spotřeby plynu v kalendářním roce,

g) předběžnou hodnotu vlastní spotřeby plynu,

h) předběžnou hodnotu změny akumulace.

(2) Nejpozději do 12:00 hodin devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12:00 hodin šestého pracovního dne, plynárenského měsíce předá provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu za jednotlivé plynárenské dny předcházejícího plynárenského měsíce

a) rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné alokace dodávek plynu na bodech přeshraničních plynovodů po jednotlivých vstupních bodech a jednotlivých subjektech zúčtování,

b) skutečné hodnoty alokace dodávek plynu z předávacích míst, případně souhrnu předávacích míst výroben plynu,

c) skutečné hodnoty dodávek a odběrů plynu v předávacích místech mezi distribučními soustavami; údaje zasílá provozovatel distribuční soustavy, který provozuje měřicí zařízení,

d) rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné alokace odběrů plynu z jednotlivých bodů přeshraničních plynovodů po jednotlivých výstupních bodech a jednotlivých subjektech zúčtování,

e) skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu A a B, jejichž odběrná místa byla pro daný plynárenský měsíc označena pro jednotlivé zasílání dat operátorovi trhu,

f) skutečné hodnoty rezervované distribuční kapacity v odběrných místech zákazníků s měřením typu A a B, která pro daný plynárenský měsíc byla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zasílání dat operátorovi trhu,

g) skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu A za všechny zákazníky v příslušné distribuční soustavě, která pro daný plynárenský

měsíc nebyla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, v rozdělení podle charakteru rozložení spotřeby plynu v kalendářním roce,

h) skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu B za všechny zákazníky v příslušné distribuční soustavě, která pro daný plynárenský měsíc nebyla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, v rozdělení podle charakteru rozložení spotřeby plynu v kalendářním roce,

i) skutečné hodnoty rezervované distribuční kapacity v odběrných místech zákazníků s měřením typu A a B, která pro daný plynárenský měsíc nebyla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, v rozdělení podle charakteru rozložení spotřeby plynu v kalendářním roce,

j) průměrnou měsíční hodnotu spalného tepla za celou distribuční soustavu,

k) skutečnou hodnotu vlastní spotřeby plynu,

l) skutečnou hodnotu změny akumulace.

(3) Nejpozději třetí kalendářní den před začátkem následujícího kalendářního měsíce do 12:00 hodin zašle provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu

a) předpokládané hodnoty rezervovaných distribučních kapacit v odběrných místech zákazníků kategorie velkoodběratel nebo střední odběratel s měřením typu A a B a zákazníků kategorie maloo odběratel s měřením typu A a B, u nichž jsou prováděny řádné měsíční odečty, platné od prvního dne následujícího měsíce ve všech odběrných místech zákazníků, která pro daný plynárenský měsíc byla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu,

b) předpokládanou hodnotu součtu rezervovaných distribučních kapacit v odběrných místech zákazníků kategorie velkoodběratel nebo střední odběratel s měřením typu A a B a zákazníků kategorie maloo odběratel s měřením typu A a B, u nichž jsou prováděny řádné měsíční odečty, platnou od prvního dne následujícího měsíce ve všech odběrných místech zákazníků, která pro daný plynárenský měsíc nebyla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, v rozdělení podle charakteru rozložení spotřeby plynu v kalendářním roce,

c) hodnoty plánované měsíční spotřeby plynu v odběrných místech zákazníků kategorie velkoodběratel nebo střední odběratel s měřením typu B a zákazníků kategorie maloo odběratel s měřením typu B, u nichž jsou prováděny řádné měsíční odečty, platné od prvního dne následujícího měsíce na následující 3 měsíce ve všech odběrných místech zákazníků, která pro daný plynárenský měsíc byla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu,

d) součet hodnot plánované měsíční spotřeby plynu v odběrných místech všech zákazníků kategorie velkoodběratel nebo střední odběratel s měřením typu B a zákazníků kategorie maloo odběratel s měřením typu B, u nichž jsou prováděny řádné měsíční odečty, platných od prvního dne následujícího měsíce na následující 3 měsíce ve všech odběrných místech zákazníků, která pro daný plynárenský měsíc nebyla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, v rozdělení podle charakteru rozložení spotřeby plynu v kalendářním roce.

(4) Nejpozději třetí kalendářní den před začátkem následujícího kalendářního měsíce do 12:00 hodin zašle provozovatel přepravní soustavy operátorovi trhu předpokládané hodnoty rezervované přepravní kapacity ve všech odběrných místech zákazníků přímo připojených k přepravní soustavě.

(5) Každý kalendářní den nejpozději do 12:00 hodin předá provozovatel přepravní soustavy operátorovi trhu za předcházející plynárenský den

a) předběžné alokace dodávek plynu na hraničních bodech po jednotlivých vstupních a výstupních bodech, jednotlivých subjektech zúčtování, v rozdělení podle jednotlivých dovozců a odběratelů s uvedením jejich označení a souhrn předběžných alokací dodávek plynu zahraničních fyzických nebo právnických osob, které nejsou subjekty zúčtování, na hraničních bodech v rozdělení po jednotlivých vstupních a výstupních bodech,

b) předběžné alokace dodávek plynu jednotlivých subjektů zúčtování na bodech zásobníků plynu po jednotlivých vstupních a výstupních bodech a jednotlivých kódech rezervovaných skladovacích kapacit a souhrn předběžných alokací dodávek plynu zahraničních fyzických nebo právnických osob, které nejsou subjekty zúčtování, na bodech zásobníků plynu v rozdělení po jednotlivých vstupních a výstupních bodech,

c) předběžné alokace dodávek plynu ve virtuálním bodě provozovatele přepravní soustavy zvlášť pro službu flexibility a alokace z nominací podaných podle § 28 odst. 6,

d) předběžné hodnoty odběrů plynu v předávacích místech nebo souhrnu předávacích míst mezi přepravní a distribuční soustavou,

e) předběžné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků přímo připojených k přepravní soustavě,

f) předběžnou průměrnou hodnotu spalného tepla na vstupu do každé domácí zóny,

g) předběžné hodnoty alokace dodávek plynu z předávacích míst, případně souhrnu předávacích míst výroben plynu připojených k přepravní soustavě.

(6) Nejpozději do 12:00 hodin devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12:00 hodin šestého pracovního dne, plynárenského měsíce předá provozovatel přepravní soustavy operátorovi trhu za jednotlivé plynárenské dny předcházejícího plynárenského měsíce

a) rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné alokace dodávek plynu na hraničních bodech po jednotlivých vstupních a výstupních bodech, jednotlivých subjektech zúčtování v rozdělení podle jednotlivých dovozců a odběratelů s uvedením jejich označení a souhrn rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné alokace dodávek plynu zahraničních fyzických nebo právnických osob, které nejsou subjekty zúčtování, na hraničních bodech po jednotlivých vstupních a výstupních bodech,

b) rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné alokace dodávek plynu jednotlivých subjektů zúčtování na bodech zásobníků plynu po jednotlivých vstupních a výstupních bodech a jednotlivých kódech rezervovaných skladovacích kapacit a souhrn rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné alokace dodávek plynu zahraničních fyzických nebo právnických osob, které nejsou subjekty zúčtování, na bodech zásobníků plynu v rozdělení po jednotlivých vstupních a výstupních bodech,

c) skutečné alokace dodávek plynu ve virtuálním bodě provozovatele přepravní soustavy zvlášť pro službu flexibility, vlastní spotřebu, ztráty a alokace z nominací podaných podle § 28 odst. 6,

d) skutečné hodnoty odběrů plynu v předávacích místech nebo souhrnu předávacích míst mezi přepravní a distribuční soustavou,

e) rezervované pevné kapacity, rezervované přerušitelné kapacity a skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků přímo připojených k přepravní soustavě,

f) průměrnou hodnotu spalného tepla za celou přepravní soustavu,

g) skutečnou hodnotu změny akumulace,

h) skutečné hodnoty alokace dodávek plynu z předávacích míst, případně souhrnu předávacích míst výroben plynu připojených k přepravní soustavě.

(7) Každý kalendářní den nejpozději do 12:00 hodin předá provozovatel distribuční soustavy provozovateli přepravní soustavy za předcházející plynárenský den předběžnou hodnotu změny akumulace.

(8) Nejpozději do 12:00 hodin devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12:00 hodin šestého pracovního dne, plynárenského měsíce předá provozovatel distribuční soustavy provozovateli přepravní soustavy za jednotlivé plynárenské dny předcházejícího plynárenského měsíce skutečnou hodnotu změny akumulace.

(9) Údaje podle odstavců 1, 2, 5 a 6 zpřístupní subjektu zúčtování, kterého se údaje týkají, operátor trhu nejpozději do 30 minut po jejich obdržení. Subjekt zúčtování může v informačním systému operátora trhu zpřístupnit tyto údaje i jinému registrovanému účastníkovi trhu s plynem.

(10) Nejpozději do 12:00 hodin devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12:00 hodin šestého pracovního dne plynárenského měsíce, zasílá provozovatel distribuční soustavy aktualizaci údajů zaslanych podle odstavce 3.

§ 45

(1) Nejpozději do 12:00 hodin devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12:00 hodin šestého pracovního dne, plynárenského měsíce předá provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu za předcházející plynárenský měsíc

a) třídu typového diagramu dodávky a hodnotu plánované roční spotřeby plynu, případně hodnotu vypočtené distribuční kapacity a skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C odečítaných měsíčně, kteří změnili dodavatele plynu a jejichž odběrná místa byla pro daný plynárenský měsíc označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu,

b) třídu typového diagramu dodávky a hodnotu plánované roční spotřeby plynu, a skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C, kteří změnili dodavatele plynu a jejichž odběrná místa byla pro daný plynárenský měsíc označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, a provozovatel distribuční soustavy disponuje hodnotou měsíčního odečtu,

c) skutečné hodnoty odběrů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C, kteří změnili dodavatele plynu a jejichž odběrná místa byla pro daný plynárenský měsíc označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, pokud byl u nich proveden a ověřen v předchozím plynárenském měsíci odečet plynu a datum odečtu plynu, třída typového diagramu dodávky a hodnota plánované roční spotřeby plynu, pokud nebyly předány podle písmene a) nebo b),

d) změnu třídy typového diagramu dodávky a plánované roční spotřeby plynu u těch zákazníků, kteří změnili dodavatele plynu a jejichž odběrná místa byla pro daný plynárenský měsíc označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu, pokud u nich došlo ke změně a nebyl proveden odečet plynu,

e) hodnotu celkové plánované roční spotřeby pro jednotlivé třídy typových diagramů dodávky za všechna odběrná místa

zákazníků s měřením typu C v příslušné distribuční soustavě, kteří nezměnili dodavatele plynu, platnou k poslednímu plynárenskému dni příslušného kalendářního měsíce,

f) hodnotu skutečné měsíční spotřeby plynu pro jednotlivé třídy typových diagramů dodávky za všechna odběrná místa zákazníků s měřením typu C odečítaná měsíčně, kteří nezměnili dodavatele plynu, v rozdělení na plánovanou roční spotřebu plynu zákazníků s měřením typu C s vypočtenou distribuční kapacitou.

(2) Provozovatel distribuční soustavy zasílá hodnoty podle § 44 odst. 2 písm. g) a h) operátorovi trhu, pokud v příslušné distribuční soustavě změnil dodavatele plynu alespoň jeden zákazník pro odběrné místo s měřením typu C.

(3) Provozovatel distribuční soustavy sdělí nejpozději do 15. prosince operátorovi trhu plánovanou hodnotu ztrát v následujícím kalendářním roce.

(4) Do 12:00 hodin devátého kalendářního dne, nejpozději však do 12:00 hodin šestého pracovního dne, plynárenského měsíce předá provozovatel distribuční soustavy operátorovi trhu za předcházející plynárenský měsíc veškeré údaje podle přílohy č. 7 k této vyhlášce za vyúčtování distribuce plynu za předcházející plynárenský měsíc pro odběrná místa, kde došlo ke změně dodavatele plynu, a tato odběrná místa byla pro daný plynárenský měsíc pro jednotlivé zaslání dat označena.

(5) Operátor trhu zpřístupní údaje zasláné provozovatelem distribuční soustavy podle odstavce 4 za odběrné místo nejpozději 24 hodin po jejich obdržení dodavateli plynu a všem dotčeným subjektům zúčtování.

(6) Každý den nejpozději do 13:00 hodin zpřístupní operátor trhu v informačním systému předběžné hodnoty odběru plynu v odběrném místě zákazníka, který změnil dodavatele plynu, dodavateli plynu a všem dotčeným subjektům zúčtování. U odběrných míst s měřením typu A se zpřístupní hodnoty zasláné podle § 44 odst. 1 písm. e) nebo § 44 odst. 5 písm. f). U odběrných míst s měřením typu B se za předběžnou hodnotu odběru plynu považuje hodnota určená operátorem trhu postupem uvedeným v § 46 odst. 7. U odběrných míst s měřením typu C jsou zveřejněny předběžné sumární hodnoty za skupiny odběrných míst subjektu zúčtování v členění za příslušnou síť a třídu TDD. Za předběžnou hodnotu odběru plynu se považuje hodnota určená operátorem trhu podle § 46 a 47.

(7) Operátor trhu nejpozději každý jedenáctý den kalendářního měsíce do 12:00 hodin zpřístupní v informačním systému pro odběrné místo zákazníka, který změnil dodavatele plynu, dodavateli plynu a všem dotčeným subjektům zúčtování skutečné hodnoty z měření za předchozí měsíc za každý jednotlivý plynárenský den.

(8) Opravné údaje hodnot zaslanych podle odstavců 1 a 2 a § 44 odst. 2 a 6 zasílá provozovatel distribuční soustavy a provozovatel přepravní soustavy operátorovi trhu nejpozději do tří kalendářních měsíců po termínu podle odstavce 1. Ustanovení odstavců 4 a 5 se pro opravné údaje hodnot použijí přiměřeně.

(9) Nejpozději třetí kalendářní den před začátkem následujícího kalendářního měsíce do 12:00 hodin zasílá provozovatel přepravní soustavy operátorovi trhu předpokládané hodnoty rezervované přepravní kapacity v odběrném místě zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě platné od prvního dne následujícího měsíce ve všech odběrných místech zákazníků přímo připojených k přepravní soustavě.

Vyhodnocování odchylek s využitím typových diagramů
dodávky

§ 46

(1) Typové diagramy dodávky se používají jako náhradní metoda stanovení denního odběru plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C.

(2) Operátor trhu vytváří na základě dat poskytnutých provozovateli distribučních soustav normalizované typové diagramy dodávky platné pro celou plynárenskou soustavu pro jednotlivé třídy typových diagramů dodávky a pro každý kalendářní rok.

(3) Provozovatel distribuční soustavy přiřazuje jednotlivé třídy typových diagramů dodávky k odběrným místům zákazníků s měřením typu C při připojení odběrného plynového zařízení zákazníka, při změně charakteru odběrného místa a při změně plánované roční spotřeby plynu. Každému odběrnému místu je možno přiřadit pro dané období pouze jeden typový diagram dodávky. Přiřazení třídy typového diagramu dodávky k odběrnému místu se provádí podle přílohy č. 11 k této vyhlášce. Charaktery odběrných míst jsou pro tyto účely uvedeny v příloze č. 8 k této vyhlášce. Provozovatel distribuční soustavy vede evidenci přiřazování tříd typových diagramů dodávky nejméně za období posledních 3 let.

(4) Operátor trhu vypočítá odběr plynu podle přepočteného typového diagramu dodávky pro odběrné místo zákazníka s měřením typu C za plynárenský den z velikosti plánované roční spotřeby v odběrném místě a denní hodnoty příslušného přepočteného typového diagramu dodávky podle přílohy č. 9 k této vyhlášce. Plánovanou roční spotřebu plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C stanovuje provozovatel distribuční soustavy postupem uvedeným v příloze č. 10 k této vyhlášce. Pro odběrné místo zákazníka s měřením typu C odečítané měsíčně nebo zasláné operátorovi trhu podle § 45 odst. 1 písm. b) se skutečná denní hodnota odběru plynu určí ze skutečné měsíční spotřeby plynu v daném odběrném místě a poměru přepočteného typového diagramu dodávky a součtu přepočtených typových diagramů dodávky za všechny plynárenské dny příslušného plynárenského měsíce podle přílohy č. 9 k této vyhlášce.

(5) Operátor trhu stanoví pro každý plynárenský den zbytkový diagram odběru v příslušné distribuční soustavě, který se určí podle přílohy č. 9 k této vyhlášce.

(6) Nejsou-li pro přepočtený typový diagram dodávky k dispozici hodnoty skutečných klimatických podmínek, použije se hodnota poslední známé předpovědi klimatických podmínek pro příslušný plynárenský den.

(7) V případě, že pro předběžné vyhodnocení odchylek v průběhu plynárenského měsíce operátor trhu neobdrží předběžné hodnoty odběru plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu B od provozovatele příslušné přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, použije operátor trhu pro vypořádání odchylek náhradní odhad denní předpokládané spotřeby plynu stanovený jako podíl plánované měsíční spotřeby plynu a počtu dní v kalendářním měsíci. V případě, že plánovaná měsíční spotřeba plynu není k dispozici, použije operátor trhu odhad vypočítaný jako průměr skutečných hodnot za poslední známé 4 plynárenské dny stejné podle názvu uložených v systému operátora trhu. Pokud v systému operátora trhu nejsou uloženy žádné skutečné hodnoty, použije operátor trhu pro vypořádání předběžných odchylek hodnoty vypočtené jako 66 % rezervované distribuční kapacity převedené na energetické jednotky hodnotou spalného tepla 10,55 kWh/m³.

§ 47

(1) Zbytkový diagram odběru za každý plynárenský den rozpočítává operátor trhu na odběrná místa zákazníků s měřením typu C po jednotlivých třídách typových diagramů dodávky podle přílohy č. 9 k této vyhlášce za všechna měření typu C v příslušné distribuční soustavě pro určení předběžných hodnot odběru plynu. Zbytkový diagram odběru za každý plynárenský den rozpočítává operátor trhu na odběrná místa zákazníků s měřením typu C po jednotlivých třídách typových diagramů dodávky podle přílohy č. 9 k této vyhlášce za všechna měření typu C, která nejsou odečítána měsíčně v příslušné distribuční soustavě pro určení skutečných hodnot odběru plynu. Takto stanovené hodnoty jsou považovány za hodnoty odběrů plynu zákazníků s měřením typu C pro potřebu stanovení denních odchylek jednotlivých subjektů zúčtování.

(2) U distribučních soustav, ve kterých jsou všechna měření typu C odečítána měsíčně, se pro určení předběžných hodnot odběru plynu používá principu zbytkového diagramu. Pro určení skutečných hodnot odběru plynu se použije skutečná měsíční spotřeba měření typu C rozdělená za daný plynárenský měsíc podle příslušného typového diagramu dodávky na odběry v jednotlivých plynárenských dnech. Rozdíl mezi celkovou hodnotou dodávky plynu a celkovou hodnotou odběru plynu jsou ztráty a vlastní spotřeba provozovatele distribuční soustavy.

(3) Operátor trhu zveřejňuje

a) nejpozději 1 kalendářní měsíc před prvním plynárenským dnem daného kalendářního roku normalizované typové diagramy dodávky platné po celý kalendářní rok,

b) nejpozději do 13:00 hodin prvního dne po plynárenském dni, jehož se týkají, přepočtené typové diagramy dodávky platné pro daný plynárenský den,

c) nejpozději do 13:00 hodin prvního dne po plynárenském dni, jehož se týkají, předběžné koeficienty zbytkových diagramů jednotlivých distribučních soustav; podrobnosti způsobu stanovení koeficientu zbytkového diagramu jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce,

d) nejpozději do 12:00 hodin jedenáctého dne následujícího plynárenského měsíce skutečné koeficienty zbytkových diagramů jednotlivých distribučních soustav po jednotlivých plynárenských dnech předcházejícího plynárenského měsíce; podrobnosti způsobu stanovení koeficientu zbytkového diagramu jsou uvedeny v příloze č. 9 k této vyhlášce,

e) nejpozději 1 kalendářní měsíc před prvním plynárenským dnem daného kalendářního roku normální klimatické podmínky platné pro celý kalendářní rok,

f) nejpozději do 13:00 hodin prvního dne po plynárenském dni skutečné klimatické podmínky, v případě, že skutečné plynárenské klimatické podmínky nebudou známy, použije se hodnota poslední známé předpovědi klimatických podmínek,

g) denně do 13:00 hodin přepočtené typové diagramy dodávky na následujících 7 plynárenských dní na základě předpovědi klimatických podmínek.

(4) Třídy typových diagramů dodávky jsou uvedeny v příloze č. 11 k této vyhlášce.

§ 48

Vyhodnocování a zúčtování rozdílů mezi hodnotami podle typových diagramů dodávek a skutečnými hodnotami spotřeby

(1) Při užívání typových diagramů dodávek vzniká rozdíl mezi hodnotou určenou touto metodou a skutečnou hodnotou spotřeby v příslušném odběrném místě.

Vyhodnocování a zúčtování těchto rozdílů subjektům zúčtování provádí operátor trhu v měsíčních cyklech.

(2) Operátor trhu z odečtů plynu v odběrných místech zákazníků s měřením typu C podle § 45 odst. 1 písm. c) provádí vyhodnocení rozdílů mezi hodnotami skutečné spotřeby plynu a hodnotami stanovenými podle § 47 odst. 1 za stejné období. Operátor trhu sečte rozdíly mezi skutečnou spotřebou plynu a hodnotou podle typových diagramů dodávky za všechny dotčené zákazníky příslušného subjektu zúčtování a tyto rozdíly vyúčtuje subjektu zúčtování za zúčtovací cenu plynu v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu. V případě, že v období, kterého se týká vyhodnocení rozdílů, dojde ke změně zúčtovací ceny, vyhodnocují se rozdíly před změnou a po změně zúčtovací ceny zvlášť.

(3) Za příslušný kalendářní měsíc se zúčtované rozdíly podle odstavce 2 v rozdělení po jednotlivých distribučních soustavách vyúčtují s opačným znaménkem subjektu zúčtování, na který v příslušné distribuční soustavě byla přenesena odpovědnost za odchylku u zákazníků, kteří nezměnili dodavatele plynu.

(4) Každý kalendářní měsíc nejpozději dvanáctý kalendářní den do 12:00 hodin zpřístupní operátor trhu v informačním systému subjektům zúčtování, případně dalším účastníkům trhu s plynem oprávněným k seznámení se s těmito údaji, vyhodnocení vyúčtování rozdílů mezi skutečnou spotřebou plynu a hodnotou podle typových diagramů dodávky podle odstavců 2 a 3 a mezi skutečnou spotřebou plynu a opravenou hodnotou skutečné spotřeby plynu.

(5) Pokud byla za odběrná místa zákazníků s měřením typu C nejpozději v den skutečného odeslání údajů pro vyhodnocování odchylek podle § 45 odst. 1 písm. c) čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl proveden odečet podle § 45 odst. 1 písm. c), zaslána provozovatelem distribuční soustavy opravná hodnota odečtu plynu, provede operátor trhu nejpozději šestnáctý kalendářní den do 12:00 hodin čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl proveden odečet plynu podle § 45 odst. 1 písm. c), zúčtování rozdílů podle odstavců 2 a 3 a tyto hodnoty zveřejní v informačním systému.

(6) Pokud dojde k předání opravných hodnot odečtů plynu podle § 51 odst. 1, operátor trhu provede nejpozději dvanáctý kalendářní den do 12:00 hodin čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ke kterému se opravná hodnota odečtu plynu předaného podle § 51 odst. 1 vztahuje, vyhodnocení a zúčtování rozdílů podle odstavců 2 a 3 a tyto hodnoty zveřejní v informačním systému.

(7) Provozovatel distribuční soustavy zašle jedenkrát ročně nejpozději ke dni 31. března skutečnou hodnotu ztrát v příslušné distribuční soustavě. Operátor trhu rozdíl vyúčtuje se subjektem zúčtování, který v příslušné distribuční soustavě převzal odpovědnost za odchylku u ztrát za zúčtovací cenu plynu stanovenou Úřadem. V případě, že v příslušném kalendářním roce dojde ke změně zúčtovací ceny, vyhodnocují se rozdíly před změnou a po změně zúčtovací ceny zvlášť.

(8) Po vyhodnocení ztrát se zúčtované rozdíly podle odstavce 7 vyúčtují s opačným znaménkem subjektu zúčtování, který v příslušné distribuční soustavě převzal odpovědnost za odchylku u zákazníků, kteří nezměnili dodavatele plynu.

(9) Finanční vypořádání rozdílů podle odstavců 2 až 8 provádí operátor trhu.

(10) Operátor trhu nepostupuje podle odstavců 1 až 4, 7 a 8 v případě distribučních soustav, ve kterých jsou všechna odběrná místa odečítána měsíčně.

Vyhodnocení odchylek jednotlivých subjektů zúčtování a jejich vypořádání

§ 49

(1) Každý den nejpozději do 13:00 hodin oznámí operátor trhu jednotlivým subjektům zúčtování výsledky předběžného vyhodnocení odchylek za předcházející plynárenský den v členění:

- a) velikost předběžné vstupní odchylky,
- b) velikost předběžné výstupní odchylky,
- c) velikost předběžné celkové odchylky,
- d) předběžná velikost a směr systémové odchylky, o níž je předem informován provozovatel přepravní soustavy,
- e) předběžná velikost rozdílů alokací a nominací na hraničním bodě a bodě přeshraničního plynovodu s rozlišením po jednotlivých dovozcích plynu,
- f) předběžná velikost rozdílů alokací a nominací na bodě virtuálního zásobníku plynu s rozlišením po jednotlivých kódech rezervovaných skladovacích kapacit.

(2) Každý den do 13:30 hodin může subjekt zúčtování zaslat operátorovi trhu nesouhlas s výsledky předběžného vyhodnocení odchylek za předcházející plynárenský den podle odstavce 1 písm. a) až c) a § 44 odst. 9. Operátor trhu přijme nesouhlas s výsledky předběžného vyhodnocení odchylek pouze od subjektu zúčtování, který se na základě oznámení podle odstavce 1 dostal v příslušném plynárenském dni do mimotoleranční odchylky nebo je odchylka subjektu zúčtování větší než 3 000 MWh. V případě, že operátor trhu vyhodnotí nesouhlas s výsledky předběžného vyhodnocení odchylek za předcházející plynárenský den jako oprávněný, oznámí jednotlivým subjektům zúčtování nový termín pro podání nominace předběžné odchylky podle § 32 odst. 2 nejpozději hodinu před novým termínem pro podání nominace předběžné odchylky, nejpozději však do 16:00 hodin téhož dne.

(3) Na základě předběžného vyhodnocení odchylek subjekt zúčtování podává nominaci předběžné celkové odchylky na následující plynárenský den maximálně do výše velikosti předběžné celkové odchylky za předcházející plynárenský den. V případě, že je nominace předběžné celkové odchylky subjektu zúčtování nižší než velikost předběžné celkové odchylky podle odstavce 1 písm. c) za předcházející plynárenský den, je zbývající část předběžné celkové odchylky vypořádána vůči operátorovi trhu uhrazením ceny za chybějící vyrovnávací plyn nebo obdržením ceny za přebývajícím vyrovnávací plyn v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu. Nominace předběžné celkové odchylky subjektu zúčtování je rovna nule v případě, že v předcházejícím plynárenském dni byl vyhlášen stav nouze na celém území České republiky z důvodu nedostatku nebo přebytku plynu v plynárenské soustavě.

(4) Operátor trhu zúčtuje a vypořádá s provozovatelem přepravní soustavy rozdíl mezi přijatými a uhrazenými platbami za chybějící a přebývajícím vyrovnávací plyn a přijatými platbami za mimotoleranční odchylky od subjektu zúčtování.

(5) Operátor trhu každý jedenáctý den kalendářního měsíce do 12:00 hodin vyhodnotí a oznámí jednotlivým subjektům zúčtování na základě skutečných hodnot z měření za předchozí měsíc za každý jednotlivý plynárenský den v členění:

- a) velikost skutečné vstupní odchylky,
- b) velikost skutečné výstupní odchylky,
- c) velikost skutečné celkové odchylky,

d) skutečnou velikost a směr systémové odchylky, o níž je předem informován provozovatel přepravní soustavy,

e) celkovou odchylku nad povolenou toleranci za každý plynárenský den, ve kterém k takové odchylce došlo, a tato odchylka měla stejné znaménko jako systémová odchylka,

f) nevyužitou toleranci,

g) skutečnou velikost rozdílu alokací a nominací na hraničním bodě a bodě přeshraničního plynovodu s rozlišením po jednotlivých dovozcích plynu,

h) skutečnou velikost rozdílu alokací a nominací na bodě virtuálního zásobníku plynu s rozlišením po jednotlivých kódech rezervovaných skladovacích kapacit.

(6) V den oznámení podle odstavce 5 nejpozději do 15:00 hodin může subjekt zúčtování zaslat operátorovi trhu nesouhlas s výsledky vyhodnocení odchylek za předcházející plynárenský měsíc podle odstavce 5. Operátor trhu přijme nesouhlas s výsledky vyhodnocení odchylek pouze od subjektu zúčtování, který se na základě oznámení podle odstavce 5 dostal v příslušném plynárenském dni do mimotoleranční odchylky nebo je odchylka subjektu zúčtování větší než 3 000 MWh. V případě, že operátor trhu vyhodnotí nesouhlas s výsledky vyhodnocení odchylek za předcházející plynárenský měsíc jako oprávněný, oznámí jednotlivým subjektům zúčtování nové hodnoty podle odstavce 5 nejpozději do 18:00 hodin téhož dne.

§ 50

(1) Operátor trhu zašle subjektu zúčtování třináctý kalendářní den upravené hodnoty odchylek podle § 49 odst. 5 písm. e), pokud subjekt zúčtování obchodoval s nevyužitou tolerancí podle § 42a.

(2) Na základě skutečného vyhodnocení odchylek subjekt zúčtování podává nominaci skutečné celkové odchylky na patnáctý až dvacátý čtvrtý plynárenský den daného měsíce ve výši maximálně jedné desetiny součtu skutečných celkových odchylek za předcházející plynárenský měsíc. V případě, že je nominace skutečné celkové odchylky subjektu zúčtování nižší než jedna desetina velikosti součtu skutečných celkových odchylek za předcházející plynárenský měsíc, je zbývající část jedné desetiny součtu skutečných celkových odchylek za předcházející plynárenský měsíc vypořádaná vůči operátorovi trhu uhrazením ceny za chybějící vyrovnávací plyn nebo obdržením ceny za přebývajících vyrovnávací plyn v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu.

(3) Kromě ceny plynu v odchylce podle odstavce 2 a § 49 odst. 3 vyúčtuje operátor trhu subjektu zúčtování samostatně platby za odchylky nad povolenou toleranci v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu, pokud byla tolerance navýšená o hodnotu nevyužitých tolerance nakoupené na trhu s nevyužitou tolerancí v příslušný plynárenský den překročena a odchylka subjektu zúčtování měla stejné znaménko jako systémová odchylka.

§ 51

Vyhodnocení a vyúčtování odchylek po zaslání opravných hodnot odečtu

(1) Pokud byla za odběrná místa zákazníků s měřením typu A, B nebo C odečítaných měsíčně nejpozději v den skutečného odeslání údajů pro vyhodnocování odchylek podle § 44 odst. 2 čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl proveden odečet plynu, zaslána provozovatelem distribuční nebo přepravní soustavy opravná hodnota tohoto odečtu plynu předaná podle § 44 odst. 2 písm. e) a g) nebo podle § 45 odst. 1 písm. c), provede operátor trhu nejpozději

dvánáctý kalendářní den do 12:00 hodin čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl proveden odečet plynu, zúčtování rozdílů mezi hodnotou odečtu plynu a opravnou hodnotou odečtu plynu zasláné podle tohoto odstavce za zúčtovací cenu plynu v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu. Finanční vypořádání rozdílů provádí operátor trhu.

(2) Dojde-li po zaslání opravné hodnoty odečtu plynu podle odstavce 1 ke snížení velikosti odchylky přiřazené subjektu zúčtování, operátor trhu provede nejpozději dvánáctý kalendářní den do 12:00 hodin čtvrtého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl proveden odečet plynu, finanční vypořádání rozdílů mezi hodnotou odchylky stanovenou podle § 36 odst. 7 a hodnotou vypočtenou podle tohoto odstavce za pevnou cenu za odchylku nad povolenou toleranci v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu maximálně do výše uhrazených plateb za odchylku nad povolenou toleranci za plynárenský den. Dojde-li po zaslání opravné hodnoty odečtu plynu podle odstavce 1 ke zvýšení velikosti odchylky přiřazené subjektu zúčtování, operátor trhu finanční vypořádání nad povolenou toleranci neprovede.

Standardní změna dodavatele plynu

§ 52

(1) Standardní změnou dodavatele plynu účastníka trhu s plynem je

a) změna dodavatele plynu za jiného dodavatele plynu,

b) změna dodavatele plynu z dodavatele poslední instance.

(2) Před podáním žádosti o standardní změnu dodavatele plynu podle odstavce 3 uzavírá zákazník s novým dodavatelem plynu smlouvu o dodávce plynu nebo smlouvu o sdružených službách dodávky plynu.

(3) Nejdříve 4 měsíce před změnou dodavatele plynu a nejpozději desátý pracovní den do 10:00 hodin před požadovaným termínem změny dodavatele plynu doručí nový dodavatel plynu žádost o standardní změnu dodavatele plynu operátorovi trhu. V případě, že nový dodavatel plynu zajišťuje dodávku podle smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, podává žádost o rezervaci distribuční kapacity podle § 11 nejpozději v den podání žádosti o standardní změnu dodavatele plynu a nejdříve 10 pracovních dnů před podáním žádosti o standardní změnu dodavatele plynu. Žádost o standardní změnu dodavatele plynu musí obsahovat tyto údaje:

a) identifikace nového dodavatele plynu formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1,

b) typ smlouvy o dodávce plynu a datum, od kterého se má dodávka plynu uskutečnit, a dobu trvání smlouvy,

c) identifikace subjektu zúčtování, který má být přiřazen k odpovědnosti za odchylku v odběrném místě, které je změnou dodavatele plynu dotčeno, formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1,

d) odběrné místo a jeho identifikaci formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1,

e) informaci, zda byla smlouva o dodávce plynu nebo sdružených službách dodávky plynu uzavřena spotřebitelem nebo podnikající fyzickou osobou v prostorách obvyklých k podnikání nebo mimo prostory obvyklé k podnikání nového dodavatele plynu.

(4) Každý pracovní den nejpozději do 12:00 hodin, pokud byla žádost podle odstavce 3 přijata do 10:00 hodin daného pracovního dne, informuje operátor trhu prostřednictvím svého informačního systému stávajícího dodavatele plynu, stávající subjekt zúčtování, nového dodavatele plynu, nový

subjekt zúčtování, provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, a další dotčené subjekty, kterých se žádost o standardní změnu dodavatele týká, o plánované standardní změně dodavatele plynu zasláním identifikace odběrného místa formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1, termínu, od kterého se má dodávka novým dodavatelem plynu uskutečnit, a údaj podle odstavce 3 písm. e). Žádost podle odstavce 3, která byla přijata po 10:00 hodině pracovního dne, se považuje za žádost přijatou následující pracovní den.

(5) Do pátého pracovního dne do 18:00 hodin po předání informací podle odstavce 4 provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy informuje operátora trhu o možnosti nebo nemožnosti rezervace distribuční nebo přepravní kapacity do odběrného místa zákazníka podle odstavce 3, pokud se jedná o standardní změnu dodavatele, kdy nový dodavatel uzavřel smlouvu o sdružených službách dodávky plynu. Distribuční nebo přepravní kapacitu do odběrného místa zákazníka není možné rezervovat při nedostatečném finančním zajištění, pokud žádost nebyla podána ve stanoveném termínu nebo pokud nespĺňuje náležitosti žádosti o rezervaci distribuční nebo přepravní kapacity. Za nespĺnění náležitostí žádosti se považuje, pokud z žádosti není možné jednoznačně identifikovat účastníka trhu s plynem, a to přiřazením EIC kódu se jménem, příjmením a datem narození účastníka trhu s plynem nebo obchodní firmou, popřípadě názvem účastníka trhu a identifikačním číslem osoby, pokud bylo přiděleno, odběrné místo, ve kterém má dojít ke změně dodavatele, nebylo zahrnuto do podané žádosti o rezervaci distribuční kapacity nebo pokud nový dodavatel plynu žádost nedoplní nebo neupraví do 14:00 hodin pracovního dne následujícího po dni, kdy jej provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy vyzval k odstranění nedostatků v žádosti s vyznačením chybných údajů.

(6) V případě, že provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy neinformuje operátora trhu podle odstavce 5 věty první do čtvrtého pracovního dne do 18:00 hodin po předání informací podle odstavce 4, operátor trhu na tuto skutečnost provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy upozorní. Pokud provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy ani poté nesplní informační povinnost podle odstavce 5 věty první, ale zaregistruje odběrné místo zákazníka podle odstavce 15, má se za to, že informoval operátora trhu o možnosti rezervovat distribuční nebo přepravní kapacitu.

(7) Operátor trhu neprodleně po termínu podle odstavce 5 informuje stávajícího dodavatele plynu, nového dodavatele plynu, všechny dotčené subjekty zúčtování a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo zákazníka připojeno, o možnosti rezervace distribuční nebo přepravní kapacity do odběrného místa zákazníka podle odstavce 3. V případě, že není možné rezervovat distribuční nebo přepravní kapacitu do odběrného místa zákazníka podle odstavce 3, operátor trhu informuje prostřednictvím informačního systému stávajícího dodavatele plynu, stávající a nový subjekt zúčtování, provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, a další dotčené subjekty, kterých se žádost o standardní změnu dodavatele týká, o zastavení standardní změny dodavatele plynu. Stávajícího dodavatele plynu a stávající subjekt zúčtování operátor trhu prostřednictvím informačního systému informuje o pokračování dodávek plynu.

(8) Do pátého pracovního dne do 18:00 hodin po předání informací podle odstavce 4 může stávající dodavatel plynu prostřednictvím informačního systému operátora trhu požádat o pozastavení standardní změny dodavatele plynu, pokud k datu účinnosti změny dodavatele nedošlo k ukončení smlouvy se stávajícím dodavatelem plynu, jejímž předmětem je dodávka plynu, nebo pokud zákazník písemně projeví vůli změnu dodavatele plynu neprovést.

(9) Do 14:00 hodin osmého pracovního dne po předání informací podle odstavce 4 může nový dodavatel plynu prostřednictvím informačního systému operátora trhu žádost o standardní změnu dodavatele vzít zpět.

(10) Nejpozději do pátého pracovního dne do 18:00 hodin po předání informací podle odstavce 4 subjekt zúčtování sdělí, zda souhlasí s přiřazením odpovědnosti za odchylku. Neprodleně po vyjádření souhlasu subjektu zúčtování s přiřazením odpovědnosti za odchylku v daném odběrném místě informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému stávajícího dodavatele plynu, stávající subjekt zúčtování, další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, o přiřazení subjektu zúčtování. Pokud do pátého pracovního dne do 18:00 hodin po předání informací podle odstavce 4 není v informačním systému operátora trhu souhlas subjektu zúčtování s přiřazením odpovědnosti za odchylku v daném odběrném místě, informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému nového dodavatele plynu, stávající a nový subjekt zúčtování a další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, o ukončení standardní změny dodavatele plynu.

(11) Nejpozději do 15:00 hodin pracovního dne, ve kterém byla přijata žádost podle odstavce 9, informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému stávajícího dodavatele plynu, stávající subjekt zúčtování, provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, a další dotčené subjekty, kterých se žádost o standardní změnu dodavatele týká, o ukončení procesu změny dodavatele. Je-li žádost podle odstavce 9 podána u operátora trhu později než v 15:00 hodin, platí, že žádost byla podána následující pracovní den.

(12) Nejpozději do 20:00 hodin pracovního dne, ve kterém byla přijata žádost podle odstavce 8 do 18:00 hodin daného pracovního dne, informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému nového dodavatele plynu, všechny dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, že stávající dodavatel plynu požádal o zastavení standardní změny dodavatele plynu.

(13) Pokud stávající dodavatel plynu požádal o zastavení standardní změny dodavatele plynu podle odstavce 8, avšak nový dodavatel plynu na základě písemného vyjádření zákazníka, ze kterého je zřejmé, že zákazník hodlá změnit dodavatele, potvrdí v informačním systému operátora trhu podanou žádost o změnu dodavatele, a to nejpozději do osmého pracovního dne ode dne podání informace operátorem trhu podle odstavce 4 do 14:00 hodin, operátor trhu pokračuje v procesu změny dodavatele. Nový dodavatel plynu poskytne písemné vyjádření zákazníka na vyžádání operátorovi trhu. V opačném případě operátor trhu proces změny dodavatele zastaví a neprodleně informuje stávajícího dodavatele plynu, nového dodavatele plynu, všechny dotčené subjekty zúčtování a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo zákazníka připojeno, o pokračování dodávek stávajícím dodavatelem plynu.

(14) Po odeslání požadavku na pokračování dodávek podle odstavce 7, nejpozději do osmého pracovního dne ode dne podání informace operátorem trhu podle odstavce 4 do 14:00 hodin, stávající dodavatel plynu a stávající subjekt zúčtování zasílají prostřednictvím informačního systému operátora trhu souhlas s pokračováním dodávek. Operátor trhu neprodleně informuje nového i stávajícího dodavatele plynu, všechny dotčené subjekty zúčtování, provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo zákazníka připojeno, a další dotčené subjekty, kterých se žádost o standardní změnu dodavatele týká, o souhlasu stávajícího dodavatele plynu a stávajícího subjektu zúčtování s pokračováním dodávek. Pokud do osmého pracovního dne

do 14:00 hodin po předání informací podle odstavce 4 není v informačním systému operátora trhu souhlas stávajícího dodavatele plynu a stávajícího subjektu zúčtování s pokračováním dodávek v daném odběrném místě, postupuje se podle § 54 odst. 4 až 13 přiměřeně s tím, že za termín uvedený v § 54 odst. 5 a 9 až 11 se považuje 1 den předcházející termínu, od kdy není zajištěna dodávka od stávajícího dodavatele plynu.

(15) Do pátého pracovního dne do 12:00 hodin po předání informací podle odstavce 4 provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy zaregistruje u operátora trhu odběrné místo zákazníka, kde dochází ke standardní změně dodavatele plynu, a předá informace o odběrném místě podle přílohy č. 12 k této vyhlášce.

(16) Nejpozději devátý pracovní den ode dne podání informace operátorem trhu podle odstavce 4 do 8:00 hodin oznámí operátor trhu provozovateli distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, stávajícímu dodavateli plynu, novému dodavateli plynu a všem dotčeným subjektům zúčtování výsledek posouzení žádosti o standardní změnu dodavatele plynu.

(17) Distribuční nebo přepravní kapacita je pro odběrné místo podle odstavce 3 oznámením o zaregistrování standardní změny dodavatele plynu podle odstavce 16 rezervována.

§ 53

(1) Zaregistrovaná standardní změna dodavatele plynu nabývá účinnosti k plynárenskému dni uvedenému v žádosti o standardní změnu dodavatele plynu podle § 52 odst. 3 písm. b).

(2) K datu účinnosti standardní změny dodavatele plynu provede provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy odečet stavu měřidla, v případě odběrných míst s měřením typu C stanoví stav měřicího zařízení postupem podle odstavce 3, a zjištěné údaje provozovatel distribuční soustavy následně zašle operátorovi trhu. Operátor trhu tyto údaje bez zbytečného odkladu předá předchozímu a novému dodavateli plynu a předchozímu a novému subjektu zúčtování.

(3) Stanovení stavu měřicího zařízení u odběrných míst s měřením typu C provádí provozovatel distribuční soustavy odečtem k datu účinnosti standardní změny dodavatele plynu nebo se použije odečet stavu měřicího zařízení podaný zákazníkem provozovateli distribuční soustavy přímo nebo prostřednictvím stávajícího nebo nového dodavatele plynu, pokud je podán do konce druhého pracovního dne ode dne změny dodavatele plynu, nebo v případě, že odečet stavu měřicího zařízení není podán do konce druhého pracovního dne ode dne změny dodavatele plynu, stanoví se stav měřicího zařízení odhadem spotřeby plynu k datu účinnosti změny dodavatele plynu podle přílohy č. 13 k této vyhlášce. Pokud byl proveden odečet provozovatelem distribuční soustavy a současně byl podán odečet zákazníkem, pro vyúčtování distribuce plynu se použije odečet zjištěný provozovatelem distribuční soustavy.

(4) Při standardní změně dodavatele plynu v odběrném místě zákazníka s měřením typu A a B provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo zákazníka připojeno, zasílá operátorovi trhu nejpozději v termínu podle § 52 odst. 15 skutečné denní hodnoty odběru plynu v odběrném místě zákazníka za posledních 17 známých kalendářních měsíců a skutečné denní hodnoty odběru plynu za odběrné místo zákazníka v termínu podle § 44 odst. 2 nebo § 44 odst. 6 za plynárenské měsíce, ve kterých byla standardní změna dodavatele plynu schválena podle § 52 odst. 16, ale nebyla účinná.

(5) Dochází-li ke změně zákazníka v odběrném místě a současně ke změně dodavatele plynu, použijí se ustanovení o standardní změně dodavatele plynu obdobně s výjimkou ustanovení § 52 odst. 8. Důvodem pro nemožnost rezervace distribuční nebo přepravní kapacity do odběrného místa zákazníka podle § 52 odst. 5 je rovněž nepodání žádosti o uzavření smlouvy o připojení. Pro zahájení dodávek do odběrného místa nově připojeného zákazníka, kdy dodavatelem plynu není obchodník s plynem, který je dodavatelem poslední instance v příslušné domácí zóně, a pro zahájení dodávek do odběrného místa po neoprávněném odběru plynu nebo neoprávněné distribuci novým dodavatelem plynu, který není dodavatelem poslední instance v příslušné domácí zóně, se použijí ustanovení o standardní změně dodavatele plynu obdobně, s tím, že

a) žádost o standardní změnu dodavatele plynu podle § 52 odst. 3 doručuje operátorovi trhu dodavatel plynu nejpozději do 10:00 hodin pracovního dne předcházejícího pracovnímu dni nejbližšího možného zahájení dodávek plynu sjednaným s provozovatelem distribuční soustavy,

b) žádost o standardní změnu dodavatele plynu podle § 52 odst. 3 písm. b) musí obsahovat typ smlouvy, jejímž předmětem je dodávka plynu, datum nejbližšího možného zahájení dodávky plynu sjednaný s provozovatelem distribuční soustavy a dobu trvání smlouvy,

c) úkony k provedení změny dodavatele podle § 52 odst. 5 až 7, 10 a 15 se uskutečňují do 18:00 hodin pracovního dne předcházejícího pracovnímu dni nejbližšího možného zahájení dodávek plynu sjednaným s provozovatelem distribuční soustavy. Úkony podle § 52 odst. 8, 9 a 11 až 14 se nepoužijí,

d) operátor trhu oznámí výsledek posouzení žádosti o standardní změnu dodavatele plynu podle § 52 odst. 16 neprodleně po provedení všech úkonů podle § 53 odst. 5 písm. c). Účinnost změny dodavatele nastává v den nejbližšího možného zahájení dodávek plynu sjednaným s provozovatelem distribuční soustavy.

(6) Operátor trhu vyřizuje žádosti o uskutečnění změny dodavatele v pořadí, v jakém byly operátorem trhu obdrženy. Podá-li žádost podle věty první více účastníků trhu s plynem pro totéž odběrné místo se shodným požadovaným datem účinnosti změny dodavatele, považuje se za účinnou změna dodavatele, kterou operátor trhu zaregistroval jako poslední. V takovém případě operátor trhu informuje o plánovaném uskutečnění změny dodavatele a oznámí registraci změny dodavatele všem dodavatelům a subjektům zúčtování, kteří jsou změnou dodavatele dotčeni.

(7) Operátor trhu k datu účinnosti změny dodavatele zruší každá jednotlivá přiřazení odběrného nebo předávacího místa těm dodavatelům, jejichž období dodávky jsou přiřazením odběrného nebo předávacího místa novému dodavateli dotčena, a informuje o tom neprodleně dotčeného dodavatele, dotčený subjekt zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné nebo předávací místo připojeno.

§ 53a

Zkrácení dodávky plynu

(1) Žádost o zkrácení dodávky plynu do odběrného místa posílá dodavatel plynu operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 10:00 hodin desátého pracovního dne před plánovaným ukončením dodávky. Operátor trhu zruší k požadovanému datu ve svém systému přiřazení odběrného místa k dodavateli plynu a dotčenému subjektu zúčtování a neprodleně o této skutečnosti informuje dodavatele plynu, dotčené subjekty zúčtování a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno.

(2) Žádost o zkrácení dodávky plynu do odběrného místa v případě odstoupení od smlouvy podle § 11a odst. 2, 3 a 4 energetického zákona posílá dodavatel plynu operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 23:00 hodin kalendářního dne předcházejícího dni, ve kterém měla nabýt účinnosti změna dodavatele v systému operátora trhu, nebo mělo nabýt účinnosti odstoupení od smlouvy podle § 11a odst. 3 a 4 energetického zákona. Operátor trhu zruší k požadovanému datu ve svém systému přiřazení odběrného místa k dodavateli plynu a dotčenému subjektu účtování a neprodleně o této skutečnosti informuje dodavatele plynu, dotčené subjekty účtování a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno. Zkrácení dodávky plynu znamená v případě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ukončení rezervace distribuční kapacity do odběrného místa.

§ 53b

Prodloužení dodávky plynu

(1) Žádost o prodloužení dodávky plynu do odběrného místa posílá dodavatel plynu operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu nejpozději do 23:00 hodin posledního kalendářního dne dodávky plynu. V žádosti původní dodavatel plynu uvede nový termín ukončení dodávky plynu. Subjekt účtování sdělí, zda souhlasí s přiřazením odpovědnosti za odchylku, nejpozději do 23:30 hodin posledního kalendářního dne dodávky plynu. Operátor trhu neprodleně informuje o prodloužení dodávky plynu provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, dodavatele plynu a dotčené subjekty účtování a provozovatele přepravní soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno. Prodloužení dodávky plynu znamená v případě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu pokračování rezervace distribuční kapacity do odběrného místa. Prodloužení dodávky plynu podle tohoto odstavce nabývá účinnosti pouze tehdy, jestliže v termínu požadovaného prodloužení není k odběrnému místu v systému operátora trhu přiřazen jiný dodavatel plynu.

(2) V případě, že zákazník odstoupil od smlouvy nebo více smluv podle § 11a odst. 2 energetického zákona a tuto skutečnost doložil dodavateli plynu, který je v rámci nejbližší změny dodavatele nahrazován za jiného dodavatele plynu (dále jen "původní dodavatel plynu"), a současně požaduje pokračování dodávky plynu od původního dodavatele plynu, posílá původní dodavatel plynu žádost o prodloužení dodávky plynu operátorovi trhu prostřednictvím informačního systému operátora trhu v termínu podle odstavce 1. Operátor trhu neprodleně informuje o žádosti o prodloužení dodávky plynu provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, dodavatele plynu, dotčené subjekty účtování a příslušného provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno. Původní dodavatel plynu v žádosti uvede nový termín ukončení dodávky plynu a jednoznačně označí, že se jedná o prodloužení dodávky plynu na základě odstoupení zákazníka od smlouvy podle § 11a odst. 2 energetického zákona. Subjekt účtování sdělí, zda souhlasí s přiřazením odpovědnosti za odchylku v termínu podle odstavce 1. Prodloužení dodávky plynu znamená v případě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu pokračování rezervace distribuční kapacity do odběrného místa.

(3) Operátor trhu oznámí výsledek posouzení žádosti o prodloužení dodávky plynu podle odstavce 2 neprodleně po zaslání souhlasu subjektu účtování s převzetím odpovědnosti za odchylku.

(4) Operátor trhu k datu účinnosti prodloužení dodávky plynu podle odstavce 2 zruší každá jednotlivá přiřazení odběrného místa dodavatelům plynu, u kterých zákazník

prokazatelně podle § 11a odst. 2 energetického zákona odstoupil od smlouvy, a neprodleně o této skutečnosti informuje původního dodavatele plynu, dotčené subjekty účtování a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno.

§ 54

Rychlá změna dodavatele plynu

(1) V případě, že subjekt účtování ani po krácení nominací podle § 32 odst. 4 nemá potřebné finanční zajištění, operátor trhu zveřejňuje v 17:30 hodin prostřednictvím informačního systému informaci, že subjekt účtování nemá potřebné finanční zajištění pro pokrytí dodávek do odběrných míst zákazníků. Operátor trhu současně o této skutečnosti informuje dotčené subjekty účtování, dotčené dodavatele plynu a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno.

(2) Pokud subjekt účtování podle odstavce 1 následující kalendářní den v 7:00 hodin nemá nadále potřebné finanční zajištění pro pokrytí dodávek do odběrných míst zákazníků, operátor trhu pozastaví možnost nominovat, přenášet a přebírat odpovědnost za odchylku a účastnit se denního a vnitrodenního trhu s plynem. Operátor trhu neprodleně poskytne tuto informaci všem registrovaným účastníkům trhu s plynem a zveřejní ji způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) V odběrných místech zákazníků, kde je přiřazen k odpovědnosti za odchylku nebo předal odpovědnost za odchylku subjekt účtování, který má pozastavené právo nominovat, přenášet a přebírat odpovědnost za odchylku a účastnit se denního a vnitrodenního trhu s plynem podle odstavce 2, je v termínu podle odstavce 2 odpovědnost za odchylku přiřazena dodavateli plynu. Pokud je subjekt účtování zároveň dodavatelem plynu do odběrného místa zákazníka, provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo zákazníka připojeno, zasílá neprodleně elektronicky zákazníkovi, u něhož je mu známa elektronická adresa, že k danému dni nejsou zajištěny dodávky do jeho odběrného místa nebo bude zajištěna dodávka dodavatelem poslední instance.

(4) V případě, že do 14:00 hodin k odběrnému místu podle odstavce 3 první věty není přiřazen subjekt účtování s dostatečným finančním zajištěním, operátor trhu informuje o této skutečnosti všechny registrované účastníky trhu s plynem a zveřejní tuto informaci způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo zákazníka připojeno, zasílá neprodleně elektronicky zákazníkovi, u něhož je mu známa elektronická adresa, že k danému dni nejsou zajištěny dodávky do jeho odběrného místa nebo bude zajištěna dodávka dodavatelem poslední instance.

(5) Pro odběrná místa zákazníků, jejichž subjektu účtování operátor trhu pozastavil možnost nominovat, přenášet a přebírat odpovědnost za odchylku a účastnit se denního a vnitrodenního trhu s plynem z důvodu nedostatečného finančního zajištění, podává žádost o rychlou změnu dodavatele plynu nový dodavatel plynu prostřednictvím informačního systému operátora trhu, a to nejpozději do dvou kalendářních dnů do 8:00 hodin po termínu podle odstavce 3 nebo 4. V případě, že nový dodavatel plynu zajišťuje dodávku podle smlouvy o sdružených službách dodávky plynu, podává žádost o rezervaci distribuční kapacity podle § 11 nejpozději v termínu pro podání žádosti o rychlou změnu dodavatele plynu. Žádost o rychlou změnu dodavatele plynu musí obsahovat následující údaje:

a) identifikace nového dodavatele plynu formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1,

b) typ smlouvy o dodávce plynu a dobu trvání smlouvy,

c) identifikace subjektu zúčtování, který má být přiřazen k odpovědnosti za odchylku v odběrném místě, které je změnou dodavatele plynu dotčeno, formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1,

d) odběrné místo a jeho identifikaci formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1.

(6) Nedojde-li k podání žádosti o rychlou změnu dodavatele plynu podle odstavce 5, není třetí den po termínu podle odstavce 3 nebo 4 zajištěna dodávka plynu do odběrného místa zákazníka, pokud zákazník nespadá pod režim dodavatele poslední instance.

(7) Nedojde-li k podání žádosti o rychlou změnu dodavatele plynu podle odstavce 5, je třetí den po termínu podle odstavce 3 nebo 4 zajištěna dodávka plynu do odběrného místa zákazníka dodavatelem poslední instance, pokud zákazník spadá pod režim dodavatele poslední instance.

(8) Nejpozději do 60 minut po obdržení žádosti podle odstavce 5 informuje operátor trhu prostřednictvím svého informačního systému nového dodavatele plynu, nový subjekt zúčtování, případně další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, že byla podána žádost podle odstavce 5. Rychlá změna dodavatele plynu nabývá účinnosti třetí den po termínu podle odstavce 3 nebo 4.

(9) Nejpozději do dvou kalendářních dnů do 12:00 hodin po termínu podle odstavce 3 nebo 4 provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy informuje operátora trhu o nemožnosti rezervace distribuční nebo přepravní kapacity do odběrného místa zákazníka podle odstavce 8 z důvodu nedostatečného finančního zajištění. Operátor trhu neprodleně po obdržení informace od provozovatele distribuční nebo přepravní soustavy informuje nového dodavatele plynu, všechny dotčené subjekty zúčtování o možnosti rezervace distribuční nebo přepravní kapacity do odběrného místa zákazníka podle odstavce 5. V případě nemožnosti rezervace distribuční kapacity informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému nového dodavatele plynu, nový subjekt zúčtování a další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, o zastavení rychlé změny dodavatele plynu.

(10) Nejpozději do dvou kalendářních dnů do 12:00 hodin po termínu podle odstavce 3 nebo 4 subjekt zúčtování sdělí, zda souhlasí s přiřazením odpovědnosti za odchylku do odběrného místa zákazníka podle odstavce 8. Neprodleně po vyjádření souhlasu subjektu zúčtování s přiřazením odpovědnosti za odchylku v daném odběrném místě informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému nového dodavatele plynu a další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, o přiřazení subjektu zúčtování. Pokud nejpozději do dvou kalendářních dnů do 12:00 hodin po termínu podle odstavce 3 nebo 4 není v informačním systému operátora trhu souhlas subjektu zúčtování s přiřazením odpovědnosti za odchylku v daném odběrném místě, informuje operátor trhu prostřednictvím informačního systému nového dodavatele plynu, nový subjekt zúčtování a další dotčené subjekty zúčtování a provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, o zastavení rychlé změny dodavatele plynu.

(11) Nejpozději do dvou kalendářních dnů do 12:10 hodin po termínu podle odstavce 3 nebo 4 oznámí operátor trhu provozovateli distribuční nebo přepravní soustavy, ke které je odběrné místo připojeno, novému dodavateli plynu a všem dotčeným subjektům zúčtování výsledky posouzení žádosti o rychlou změnu dodavatele plynu a obchodníkovi s plynem v režimu dodavatele poslední instance oznámí, kterým odběrným místům bude zajištěna dodávka dodavatelem poslední instance.

(12) Distribuční nebo přepravní kapacita je oznámením o zaregistrování rychlé změny dodavatele plynu podle odstavce 11 rezervována.

(13) K datu účinnosti změny dodavatele plynu provede provozovatel distribuční nebo přepravní soustavy stanovení stavu měřidla podle § 53 odst. 2.

(14) Rychlá změna dodavatele plynu podle odstavců 3 až 9 se dále použije pro odběrná místa zákazníků, kde dodavatel plynu pozbyl oprávnění nebo možnost plyn dodávat. V těchto případech pozastaví operátor trhu dodavatele plynu, který pozbyl oprávnění nebo možnost plyn dodávat, možnost nominovat, přenášet a přebírat odpovědnost za odchylku a účastnit se denního a vnitrodenního trhu s plynem. Operátor trhu neprodleně poskytne tuto informaci všem registrovaným účastníkům trhu s plynem a zveřejní ji způsobem umožňujícím dálkový přístup. Postup podle odstavce 2 se nepoužije.

§ 55

zrušen

§ 56

Užití typových diagramů dodávek plynu pro účely vyúčtování dodávek plynu

(1) U zákazníků se ve vyúčtování samostatně uvede platba za distribuci plynu a platba za činnost operátora trhu v souladu s cenovým rozhodnutím Úřadu. V případě odběrných míst, která jsou vybavena měřením typu A a B kategorie velkoodběratel a střední odběratel a odběrného místa zákazníka kategorie maloo odběratel, které je vybaveno měřením typu A nebo B a u něhož jsou prováděny řádné měsíční odečty, se ve vyúčtování dále uvádí platba za překročení rezervované distribuční kapacity a velikost tohoto překročení.

(2) Součástí vyúčtování dodávky plynu zákazníkovi s měřením typu C je odebrané množství plynu, včetně počátečního a konečného stavu plynoměru za dané období, a identifikace odběrného místa formou kódu přiřazeného podle § 25 odst. 1.

(3) Spotřeba plynu a její rozdělení do jednotlivých období se stanoví postupem podle přílohy č. 13 k této vyhlášce, přičemž se zohlední odečty provedené provozovatelem distribuční soustavy a samoodečty zákazníka nebo dodavatele plynu.

(4) V případě nedostupnosti údajů zaznamenaných měřicím zařízením za období stanovené jiným právním předpisem provozovatel distribuční soustavy použije pro stanovení spotřeby zákazníka s měřením typu C odečty provedené provozovatelem distribuční soustavy a řádně přijaté samoodečty tohoto zákazníka nebo dodavatele plynu od posledního vyúčtování dodávky plynu. Pro stanovení odhadu spotřeby plynu za zbývající období provozovatel distribuční soustavy postupuje podle přílohy č. 13 bodu 2 k této vyhlášce.

§ 57

Postup při přerušení, omezení a obnovení dodávky plynu při neoprávněném odběru, neoprávněné distribuci a neoprávněné přepravě

(1) Provozovatel distribuční soustavy provede na žádost dodavatele plynu ukončení nebo přerušení dodávky plynu při neoprávněném odběru plynu

a) u odběrného místa zákazníka kategorie střední odběratel a velkooběratel do 3 pracovních dnů ode dne doručení žádosti o ukončení nebo přerušení dodávky plynu,

b) u odběrného místa zákazníka kategorie maloodběratel a domácnost do 5 pracovních dnů ode dne doručení žádosti o ukončení nebo přerušení dodávky plynu. V případě, že není možno z důvodu nepřístupného měřidla ukončení nebo přerušení dodávky provést, vyzve provozovatel distribuční soustavy zákazníka k součinnosti. Pokud zákazník neposkytne nezbytnou součinnost při ukončení dodávky plynu, nastává účinek ukončení dodávky uplynutím třicátého dne od požadovaného pracovního dne uvedeného v žádosti o ukončení dodávky v případě, že žádost o ukončení dodávky byla provozovateli distribuční soustavy doručena nejméně 5 pracovních dnů před požadovaným datem ukončení dodávky; v ostatních případech nastává účinek ukončení dodávky uplynutím třicátého dne ode dne doručení žádosti. K tomuto datu provede provozovatel distribuční soustavy výpočet předpokládané výše spotřeby plynu podle právního předpisu, který upravuje měření plynu, a tento výpočet předá dodavateli plynu a operátorovi trhu u odběrných míst, která byla prostřednictvím kódu označena pro jednotlivé zaslání dat operátorovi trhu.

(2) Dodavatel plynu může vzít žádost podanou podle odstavce 1 písemně nebo prostřednictvím informačního systému provozovatele distribuční soustavy zpět v termínu 1 pracovní den před dnem požadovaného ukončení nebo přerušení dodávky plynu do 16:00 hodin.

(3) Provozovatel distribuční soustavy informuje nejpozději do 4 pracovních dnů dotčené účastníky trhu s plynem o přerušení nebo ukončení dodávek plynu do odběrného místa zákazníka.

(4) V případě, že pominou důvody omezení nebo přerušení distribuce plynu podle odstavce 1, nebo v případě, že zákazník nebo dodavatel plynu požádají o zahájení nebo obnovení dodávek plynu do odběrného místa zákazníka po předchozím ukončení nebo přerušení dodávky plynu podle odstavce 1, provozovatel distribuční soustavy zahájí nebo obnoví dodávky nebo distribuce plynu podle právního předpisu upravujícího kvalitu dodávky plynu a souvisejících služeb.

(5) Pro žádosti o ukončení nebo přerušení dodávky plynu a žádosti o zahájení nebo obnovení dodávky plynu u odběrném místě zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě postupuje obdobně provozovatel přepravní soustavy podle odstavců 1 až 4.

§ 58

Společná ustanovení

(1) Hodnoty předávané nebo zveřejňované podle této vyhlášky se uvádějí v tisících MWh kromě hodnot rezervovaných distribučních kapacit nebo přepravní kapacity zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě, které se uvádějí v celých m³, a hodnot podle § 44 odst. 1, které se předávají v m³.

(2) Přepravní kapacita pro hraniční bod a bod virtuálního zásobníku plynu je rezervována v tisících MWh/den.

(3) Nominace přepravy a alokace na hraničním bodu a bodu virtuálního zásobníku plynu se provádí v tisících MWh.

(4) Zaslání žádosti o uskutečnění změny dodavatele plynu nebo potvrzení nebo zamítnutí změny dodavatele plynu a údajů potřebných pro registraci odběrných nebo předávacích míst probíhá formou elektronických zpráv v komunikačním prostředí definovaném operátorem trhu. Zprávy jsou účastníkovi trhu s plynem zaslány ve formátu definovaném operátorem trhu.

(5) Žádosti o rezervaci distribuční kapacity a uzavření smlouvy o distribuci plynu se předkládají v listinné podobě nebo elektronicky ve formátu definovaném provozovatelem distribuční soustavy.

§ 59

Přechodná ustanovení

(1) Subjekt zúčtování využívající přeshraniční plynovod oznámí nejpozději do 15. prosince 2009 provozovateli distribuční soustavy využití přidělené distribuční kapacity v bodě přeshraničního plynovodu od 1. ledna 2010 v rozdělení na libovolný počet standardních a denních rezervovaných distribučních kapacit. Minimální délka takto rezervovaných standardních distribučních kapacit je 1 měsíc a maximální 24 měsíců. Subjekt zúčtování rezervuje tímto způsobem distribuční kapacity v bodě přeshraničního plynovodu od 1. ledna 2010 maximálně ve velikosti přidělené distribuční kapacity podle dosavadního právního předpisu.

(2) Rezervovaná roční přepravní kapacita u odběrném místě zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě podle dosavadního právního předpisu se považuje od 1. ledna 2010 za rezervovanou přepravní kapacitu na dobu neurčitou, měsíční rezervovaná přepravní kapacita u odběrném místě zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě podle dosavadního právního předpisu se od 1. ledna 2010 považuje za rezervovanou měsíční přepravní kapacitu, pokud zákazník nebo obchodník s plynem nepožádá do 15. prosince 2009 o převedení této rezervované kapacity na rezervovanou přepravní kapacitu pro odběrné místo přímo připojené k přepravní soustavě na dobu neurčitou. Rezervace denní přepravní kapacity pro odběrné místo zákazníka přímo připojené k přepravní soustavě podle dosavadního právního předpisu koncem posledního plynárenského dne roku 2009 zaniká.

(3) Rezervace přepravní kapacity v domácím bodě koncem posledního plynárenského dne roku 2009 zaniká. Uživatel uhradí platby za rezervovanou přepravní kapacitu v domácím bodě včetně případných plateb za překročení přepravní kapacity za měsíc prosinec podle dosavadního právního předpisu.

(4) Rezervovaná přepravní kapacita pro hraniční bod a bod virtuálního zásobníku plynu na období delší než 24 měsíců se k prvnímu plynárenskému dni roku 2010 považuje za rezervovanou standardní přepravní kapacitu na 24 měsíců. Provozovatel přepravní soustavy umožní pro bod virtuálního zásobníku plynu rezervovat přepravní kapacitu na období delší než 24 měsíců v souladu s ustanovením § 5 odst. 4, pokud o to účastník trhu s plynem požádá nejpozději do 15. prosince 2009.

(5) Provozovatel distribuční soustavy může v průběhu roku 2010 postupovat pro stanovení spotřeby plynu pro účely vyúčtování distribuce plynu podle § 56 odst. 3 a pro stanovení plánované roční spotřeby plynu podle přílohy č. 10 k této vyhlášce podle dosavadního právního předpisu. Provozovatel distribuční soustavy může postupovat podle dosavadního právního předpisu pouze v případě, že tuto informaci zveřejní nejpozději do 1. prosince 2009. Obchodník s plynem může v průběhu roku 2010 postupovat při stanovení spotřeby plynu pro účely vyúčtování dodávky plynu podle dosavadního právního předpisu, avšak pouze u těch zákazníků s měřením typu C, kde je sjednána možnost změny ceny za dodávku plynu s měsíční nebo delší periodicitou.

(6) Vyhodnocení odchylek za rok 2009 včetně organizování trhu s nevyužitou tolerancí za měsíc prosinec provádí provozovatel přepravní soustavy podle dosavadního právního předpisu. Zúčtování a vypořádání skutečných odchylek za rok 2009 za měsíc prosinec provádí operátor

trhu. Nominace za skutečnou celkovou odchylku za měsíc prosinec 2009 podává subjekt zúčtování podle § 28 odst. 1 písm. d) této vyhlášky. Nominace předběžné celkové odchylky za 30. a 31. prosinec 2009 podává subjekt zúčtování podle § 28 odst. 1 písm. c) této vyhlášky.

(7) Provozovatel distribuční soustavy a provozovatel zásobníku plynu zasílá údaje pro výpočet předběžných a skutečných odchylek za měsíc prosinec roku 2009 také podle dosavadního právního předpisu.

(8) Žádost o změnu dodavatele plynu podaná v roce 2009, u které by výsledek posouzení podle dosavadního právního předpisu nepřípadal na rok 2009, předá provozovatel přepravní soustavy operátorovi trhu a považuje se za žádost o standardní změnu dodavatele plynu podanou podle této vyhlášky k 1. lednu 2010.

(9) Způsob, termíny, formáty a rozsah předávaných informací a dat provozovatelem přepravní soustavy a provozovatelem distribuční soustavy operátorovi trhu jsou stanoveny v příloze č. 13 k této vyhlášce.

(10) Provozovatel distribuční soustavy může do 31. prosince 2010 přijímat žádosti o rezervaci distribuční kapacity a o uzavření smlouvy o distribuci plynu a oznamovat výsledky rezervace kapacit podle této vyhlášky elektronicky nebo v listinné podobě.

(11) Přidělené distribuční kapacity pro odběrná místa zákazníků podle dosavadních právních předpisů se považují pro roční smlouvu o distribuci plynu za rezervovanou distribuční kapacitu na dobu neurčitou, pro měsíční smlouvy o distribuci plynu za měsíční rezervovanou distribuční kapacitu a pro klouzavé smlouvy za klouzavou rezervovanou distribuční kapacitu. Pro účely § 12 se změny sjednané distribuční kapacity na základě roční smlouvy o distribuci plynu s pevnou kapacitou podle dosavadních právních předpisů považují za změny rezervované distribuční kapacity na dobu neurčitou. Přidělená distribuční kapacita pro předávací místo nebo souhrn předávacích míst výroby plynu podle dosavadních právních předpisů se považuje pro roční smlouvu o distribuci plynu za rezervovanou distribuční kapacitu na dobu neurčitou.

(12) Provozovatel přepravní soustavy poskytuje uživateli soustavy, který sjednal smlouvu o přepravě plynu a rezervoval přepravní kapacity pro jednotlivé vstupní a výstupní body přepravní soustavy přede dnem nabytí

platnosti této vyhlášky, kompenzaci pro případ omezení renominací podle § 7 odst. 5. Způsob stanovení kompenzace a podmínky pro její uplatnění stanoví Úřad v cenovém rozhodnutí.

§ 60

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se

1. Vyhláška č. 524/2006 Sb., o pravidlech pro organizování trhu s plynem a tvorbě, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu.

2. Vyhláška č. 184/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 524/2006 Sb., o pravidlech pro organizování trhu s plynem a tvorbě, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu.

3. Vyhláška č. 321/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 524/2006 Sb., o pravidlech pro organizování trhu s plynem a tvorbě, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu, ve znění vyhlášky č. 184/2007 Sb.

4. Vyhláška č. 354/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 524/2006 Sb., o pravidlech pro organizování trhu s plynem a tvorbě, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 61

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010, s výjimkou ustanovení § 17, 21, 59 a přílohy č. 13 k této vyhlášce, které nabývají účinnosti dnem vyhlášení, ustanovení § 28 až 32 a § 33 odst. 4 písm. a) a b), která nabývají účinnosti dnem 31. prosince 2009, ustanovení § 41, které nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2010 a ustanovení § 29 odst. 2 písm. c), které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011.

Předseda:

Ing. Fiřt v. r.

Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 108/2011 Sb., o měření plynu a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném uskladňování, neoprávněné přepravě nebo neoprávněné distribuci plynu (vybraná ustanovení)

§ 5

Údaje z měření plynu

(1) Údaje z měření plynu jsou mezi účastníky trhu s plynem předávány v m³, kWh.m⁻³, kWh, MWh nebo v m^{3.h⁻¹}, kW a MW. Přepočet dodávek plynu z objemových jednotek na energetické jednotky se provádí podle přepočtu objemových jednotek množství plynu na energii uvedeného v příloze č. 1 k této vyhlášce.

(2) Údaji z měření plynu jsou

a) údaje zaznamenané měřicím zařízením provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy a jím odečtené, popřípadě vypočtené na základě údajů z tohoto měřicího zařízení,

b) údaje odečtené z měřicího zařízení a předané přímo účastníkem trhu s plynem provozovateli distribuční soustavy, nebo údaje vypočtené na základě předaných údajů, pokud výše spotřeby v daném odběrném místě odpovídá charakteru spotřeby a průběhu spotřeby v předcházejících obdobích,

1. u údajů odečtených zákazníkem s měřením typu C pouze v případě, že odečet bude doručen do 5 dnů od termínu řádného odečtu a u údajů odečtených zákazníkem s typem měření CM pouze v případě, že odečet bude doručen do druhého pracovního dne do 12:00 hodin od termínu řádného odečtu,

2. u odečtu zákazníkem při změně ceny plynu nebo distribuce zohlední provozovatel distribuční soustavy tento odečet k poslednímu dni měsíce, ve kterém ke změně došlo v

případě, že byl doručen do 14 dnů po provedení změny ceny plynu nebo distribuce,

3. u odečtu zákazníkem při změně dodavatele plynu přijme provozovatel distribuční soustavy tento odečet za podmínek stanovených právním předpisem, kterým se stanoví pravidla trhu s plynem,

4. u odečtu při změně zákazníka přijme provozovatel distribuční soustavy tento odečet od nového zákazníka přímo nebo prostřednictvím jeho obchodníka s plynem k datu této změny,

c) náhradní údaje zaznamenané kontrolním měřicím zařízením, které není ve vlastnictví provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, pokud je takovéto zařízení instalováno, a to za podmínky, že odpovídá jinému právnímu předpisu a že spotřeba stanovená tímto zařízením je prokazatelná a odpovídá charakteru spotřeby nebo dodávky plynu a průběhu spotřeb v předcházejících obdobích,

d) náhradní údaje získané výpočtem podle odstavce 3, odhadem podle odstavce 4 nebo vzájemným odsouhlasením mezi dotčenými účastníky trhu s plynem,

e) údaje na základě smluvního vztahu, pokud je dodávka a distribuce uskutečněna bez měření množství plynu měřicím zařízením.

(3) Výpočet náhradních údajů o spotřebě nebo dodávce plynu a o jejím průběhu při prokazatelné závadě nebo poruše měřicího zařízení nebo při opravě chybných nebo doplnění chybějících hodnot provede provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na základě protokolu autorizované zkušebny nebo zprávy o závadě nebo poruše měřicího zařízení podle výše spotřeby plynu v předcházejícím srovnatelném období při srovnatelném charakteru odběru plynu, v němž byl odběr plynu řádně měřen. Pokud nelze údaje o výši spotřeby nebo dodávky plynu v předchozím období použít, provede se výpočet náhradních údajů o spotřebě nebo dodávce plynu, a to na základě kontrolního odečtu v následujícím srovnatelném období.

(4) Při nedostupnosti údajů zaznamenaných měřicím zařízením stanoví provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy odhad náhradních údajů o spotřebě nebo dodávce plynu v souladu s právním předpisem, kterým se stanoví pravidla trhu s plynem.

(5) V případě dodatečného zjištění chybného údaje o naměřeném množství nebo o hodnotě spalného tepla plynu na měřicích místech podle § 1 odst. 1 s výjimkou odběrných míst lze provést opravu chybného údaje při výpočtu údajů o předaném plynu v následujícím měsíci po určení chybného údaje.

§ 6

Podmínky pro měření plynu

(1) U nových nebo rekonstruovaných odběrných míst stanoví umístění měřicího zařízení příslušný provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy. Měřicí zařízení je instalováno v měřicím místě co nejbližší k předávacímu místu.

(2) Na základě žádosti účastníka trhu s plynem, a pokud to měřicí zařízení technicky umožňuje, lze poskytovat údaje z měření přímo v měřicím místě.

(3) Měření typu A musí být vybaveno hlavní a záložní měřicí řadou, pokud je hodinový odběr daným odběrným nebo předávacím místem větší nebo roven 1 000 MWh.

§ 7

Měřicí zařízení

(1) Montáž, demontáž nebo výměna měřicího zařízení nebo jeho části v měřicím místě, které nevlastní provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, musí být předem odsouhlasena příslušným provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.

(2) Demontáž nebo výměnu měřicího zařízení lze provést zejména při ukončení odběru nebo dodávky plynu, přerušení odběru nebo dodávky plynu z důvodu neoprávněného odběru nebo dodávky, neoprávněné přepravy, neoprávněné distribuce, zjištění závady nebo poruchy na měřicím zařízení, pravidelném ověřování měřicího zařízení nebo při ověření správnosti měření na žádost dotčeného účastníka trhu s plynem.

(3) Výměna měřicího zařízení se provede rovněž v případech, kdy rozsah stávajícího měřicího zařízení nevyhovuje skutečným odběrům nebo typ měřicího zařízení neodpovídá přiřazení příslušného typu měření. Výměna se provede v projednaném termínu se zákazníkem na místě jím upraveném pro instalaci nového měřicího zařízení.

(4) O demontáži nebo výměně měřicího zařízení nebo jeho části musí být dotčený účastník trhu s plynem informován. O výměně měřicího zařízení nebo jeho části za účelem úředního ověření musí být dotčený účastník trhu s plynem informován nejméně pět dnů předem.

(5) U měřicího zařízení demontovaného k ověření správnosti měření musí být provozovatelem distribuční soustavy bezodkladně proveden záznam konečných stavů a provedena identifikace měřicího zařízení (výrobní číslo, typ měřicího zařízení, rok ověření).

(6) Závada nebo porucha měřicího zařízení se prokazuje protokolem autorizovaného metrologického střediska nebo v případě zjevné závady nebo poruchy zprávou vyhotovenou provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy.

§ 8

Předávání výsledků měření a jejich uchování

(1) Naměřené údaje dodávek a odběrů plynu u měření typu A a měření typu B jsou v měřicím zařízení uchovávány nejméně 40 dnů od data naměření.

(2) Údaje z měření nezbytné pro vyúčtování dodávek a odběrů plynu a skutečné hodnoty dodávek a odběrů plynu předávané operátorovi trhu pro vyhodnocení odchylek uchovává provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy, který zajišťuje měření, nejméně 36 měsíců od data naměření. Rozsah a termíny předávání údajů z měření nezbytných pro vyúčtování dodávek a odběrů plynu a skutečné hodnoty dodávek a odběrů plynu předávané operátorovi trhu pro vyhodnocení odchylek stanoví právní předpis, kterým se stanoví pravidla trhu s plynem.

§ 9

Způsob stanovení výše náhrady škody při neoprávněném odběru, dodávce, přepravě, uskladňování, anebo distribuci plynu

(1) Při neoprávněném odběru plynu určí množství neoprávněně odebraného plynu provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na základě změřených nebo jinak zjištěných prokazatelných údajů o neoprávněném odběru plynu.

(2) V případech, kdy nelze zjistit skutečné množství neoprávněně odebraného plynu podle odstavce 1, stanoví provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy množství neoprávněně odebraného plynu pro stanovení výše náhrady škody výpočtem podle odstavců 3 až 8.

(3) Množství neoprávněně odebraného plynu se v případě znalosti štítkových příkonů a počtu jednotlivých plynových spotřebičů instalovaných v místě neoprávněného odběru vypočítá podle vzorce uvedeného v příloze č. 2 k této vyhlášce.

(4) V případě, že množství neoprávněně odebraného plynu nelze stanovit podle vzorce uvedeného v příloze č. 2 k této vyhlášce a místo neoprávněného odběru je vybaveno měřicím zařízením, vypočte se množství neoprávněně odebraného plynu podle výpočtu uvedeného v příloze č. 3 k této vyhlášce.

(5) V případě, že množství neoprávněně odebraného plynu nelze stanovit podle odstavce 3 nebo 4 a místo neoprávněného odběru je vybaveno regulátorem tlaku plynu, stanoví se množství neoprávněně odebraného plynu obdobně jako v odstavci 4, namísto jmenovitého hodinového průtoku měřicího zařízení se dosadí jmenovitý hodinový průtok regulátorem tlaku plynu.

(6) V případě, že nelze postupovat podle předchozích odstavců, stanoví se množství neoprávněně odebraného plynu na základě vnitřního průměru potrubí plynovodu na začátku odběrného plynového zařízení za hlavním uzávěrem plynu a hodnoty tlaku v tomto potrubí. Množství neoprávněně odebraného plynu se stanoví obdobně jako v odstavci 4. Místo jmenovitého hodinového průtoku měřicího zařízení se pro výpočet maximálního technicky dosažitelného ročního odběru plynu dosadí maximální technicky dosažitelná hodinová dodávka plynu plynovodem, vypočtená podle vzorce uvedeného v příloze č. 4 k této vyhlášce. V případě, že není možné zjistit vnitřní průměr potrubí plynovodu na začátku odběrného plynového zařízení, nahradí se vnitřním průměrem plynovodní přípojky.

(7) Pokud provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy nezjistí dobu trvání neoprávněného odběru plynu, má se za to, že neoprávněný odběr plynu trval

a) u měření typu C a S po celou dobu od posledního odečtu v případě, že při odečtu bylo možné neoprávněný odběr zjistit, nejdéle však po dobu 24 měsíců,

b) ve všech ostatních případech od poslední fyzické kontroly místa zjištění neoprávněného odběru provedené provozovatelem distribuční soustavy, nejdéle však po dobu 24 měsíců.

(8) V případě, že došlo k zásahu do měřicího zařízení nebo je plyn, byť částečně, odebírán z té části zařízení, kterou prochází neměřený plyn, se od množství neoprávněně odebraného plynu vypočteného podle odstavců 3 až 6 odečte množství plynu naměřené provozovatelem přepravní

soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy na měřicím zařízení. V ostatních případech neoprávněného odběru plynu s výjimkou neoprávněného odběru plynu, kde byl celý objem neoprávněného odběru plynu změřen měřicím zařízením, se množství plynu naměřené provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy nezohledňuje.

(9) Množství neoprávněně odebraného plynu zjištěné podle odstavce 1 nebo vypočtené podle odstavců 3 až 6 je přepočteno na energetické jednotky (kWh nebo MWh) pomocí spalného tepla uplatňovaného provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy pro srovnatelný případ smluvně oprávněného odběru.

(10) Výše náhrady škody při neoprávněném odběru plynu se stanoví oceněním množství neoprávněně odebraného plynu zjištěného podle odstavce 1 nebo vypočteného podle odstavců 3 až 6 a přepočteného na energetické jednotky podle odstavce 9 složkami ceny podle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu účinného v době zjištění neoprávněného odběru plynu, přičemž cena neoprávněně odebraného plynu je složena z

a) dvojnásobku měsíčního aritmetického průměru pevné denní ceny plynu za chybějící vyrovnávací plyn v měsíci předcházejícím zjištění neoprávněného odběru,

b) ceny za distribuci plynu podle kategorie zákazníků a ročního odběru plynu,

c) ceny za přepravu plynu do domácí zóny, pokud je samostatně stanovena, nebo odběrného místa zákazníka přímo připojeného k přepravní soustavě,

d) ceny za činnost zúčtování operátora trhu,

e) daně z přidané hodnoty a daně z plynu.

(11) Výši náhrady škody za neoprávněný odběr plynu lze rovněž stanovit písemnou dohodou mezi provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy a zákazníkem nebo osobou, která měla z neoprávněného odběru plynu prospěch nebo se na takovém prospěchu podílela. Náhrada škody stanovená tímto způsobem nesmí být vyšší než náhrada vypočtená podle předchozích odstavců.

(12) Pro stanovení výše náhrady škody při neoprávněném odběru plynu, při neoprávněné přepravě plynu nebo při neoprávněné distribuci plynu se použije ustanovení odstavců 1 až 10 obdobně.

(13) Součástí náhrady škody je úhrada prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru plynu, neoprávněné dodávky plynu, neoprávněné přepravy plynu nebo neoprávněné distribuce plynu, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případný znalecký posudek, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přepravu plynu nebo distribuci plynu.

Další dokumenty doporučené ke studiu

Prameny práva EU

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 994/2010 ze dne 20. října 2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení směrnice Rady 2004/67/ES